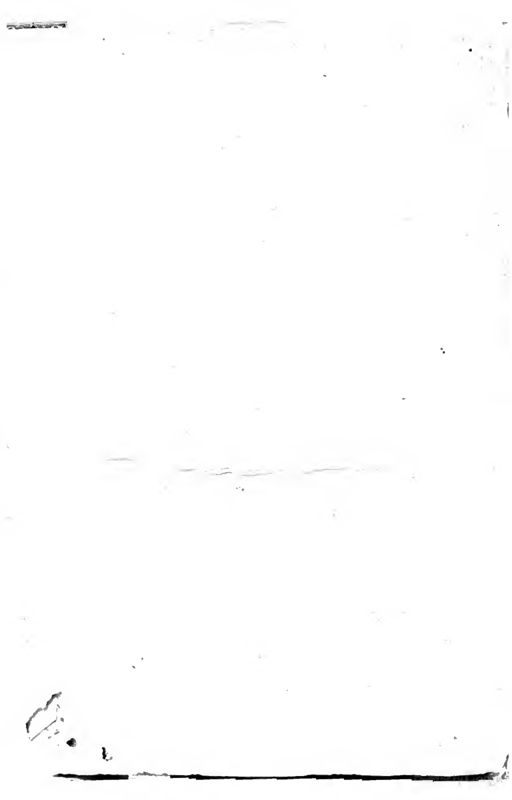

43
9 G
17

BIBLIOTHECA DECISIONUM SAC. ROTÆ ROMANÆ

COMPILATA

OPERA, ET STUDIO

JACOBI ANDREÆ PIZZI

Jurisconsulti Romani,

SIVE

REPERTORIUM

AD OMNES SAC. ROTÆ ROM. DECISIONES,

Quæ tam sub nomine *Diversorum*, & *Recentiorum*, quam sub alio nomine *Novarum*, *Novissimarum*, & *Antiquarum*, quam denique sub vario nomine plurium

SACRÆ ROTÆ ROMANÆ AUDITORUM

Collectæ, ac impressæ fuerunt.

DIU ELABORATUM,

Et primo ad privatum usum accommodatum:

POSTEA VERO

Ordine Alphabetico, cum particulari distinctione quoad materias,

ET CUM INDICE VERBORUM,

Summa cum diligentia ad publicam commoditatem, & utilitatem in pluribus Voluminibus Typis mandatum.

VOLUMEN PRIMUM.

Continens literam A.

ROMÆ, apud Franciscum Gonzagam in Via Lata, MDCCXVIII.

SUPERIORUM PERMISSU, ET PRIVILEGIO.

CLEMENS PP. XI.

Ad futuram rei memoriam.

Um ficut dilectus Filius Jacobus Andreas Pizzi Juris Consultus Romanus Nobis nuper exponi fecit, ipse quemdam librum in plura Volumina, seu Tomos divisum, cui titulus: Bibliotheca Decisionum Sacræ Rotæ Romanæ, *sive* Repertorium ad omnes Sacræ Rotæ Decisiones, quæ tàm sub nomine Diversorum, & Recentiorum, quàm sub alio nomine novarum, novissimarum, & antiquarum, ac denique sub vario nomine plurium Sacræ Rotæ Auditorum hactenùs collectæ, & impressæ fuerunt &c. *à dilecto pariter Filio Francisco Gonzaga in hac Alma Urbe nostra imprimi de præsenti curet; vereatur autem ne postquam in lucem prodierit, alii qui ex alieno labore lucrum quærunt, eumdem librum, ejusque Volumina hujusmodi iterum in ipsius Jacobi Andreæ præjudicium imprimi facere curent: Nos ejus indemnitati providere volentes, illumque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humilitèr porrectis inclinati, idem Jacobo Andreæ, ut decennio proximo à primæva Libri præfati impressione computando durante, dummodo tamen ille prius à dilecto Filio Magistro Sacri Palatii Apostolici approbatus sit, nemo tàm in Urbe prædicta, quàm in reliquo Statu Ecclesiastico mediatè, vel immediatè Nobis subiecto, Librum prædictum in plura Volumina, sive Tomos divisum, etiam prætextu additionnm, aut mutationis ordinis, tituli, vel alterationis cujuscumque, aut aliquod ejusdem Repertorii Volumen, sinè speciali dicti Jacobi Andreæ, aut ab eo causam habentium licentia imprimere, aut ab alio, vel aliis impressum vendere, & venale habere, seu proponere possit, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Inhibentes propterea unicuique sexus Christifidelibus, præsertim Librorum impressoribus, & Bibliopolis, sub quingentorum ducatorum auri de Camera, & amissionis Librorum, & Typorum omnium pro una Cameræ nostræ Apostolicæ, & pro alia eidem Jacobo Andreæ, ac pro reliqua tertiis partibus accusatori, & Judici exequenti irremissibilitèr appli can., & eo ipso absque ulla declaratione incurrendis pœnis, ne dicto decennio durante volumina Repertorii hujusmodi, seu eorum aliquod, tàm in Urbe, quàm in reliquo Statu prædictis sinè huiusmodi licentia imprimere, aut ab aliis impressa vendere, seu venalia habere, vel proponere quoquomodo audeant, vel præsumant. Mandantes proptereà dilectis Filiis nostris, & Apostolicæ Sedis de Latere Legatis, seu eorum Vice-Legatis, aut Præsidentibus, Gubernatoribus, Prætoribus, & aliis Justitiæ Ministris, Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum Status nostri Ecclesiastici prædicti, quatenus prodicto Jacobo Andreæ, seu ab eo causam habentibus prædictis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, quandocumque ab eodem Jacobo Andrea requisiti fuerint, pœnas prædictas contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis Statutis, & Consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expres-*

expreſsè derogamus, cęteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, ut pręſentium tranſumptis, etiam in ipſis Libris, ſeu Voluminibus impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonę in Eccleſiaſtica Dignitate conſtitutę munitis, eadem prorſus adhibeatur in Judicio, & extrà, quę adhiberetur ipſis pręſentibus, ſi forent exhibitę, vel oſtenſę. Datum Romę apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die decima octava Januarii MDCCXVIII. Pontificatus Noſtri Anno decimo octavo.

F. Cardinalis Oliverius.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

T. Epiſcopus Heracliæ Vicesgerens.

IMPRIMATUR,

Fr. Gregorius Selleri Sacri Apoſtolici Palatii Magiſter Ordinis Prædicatorum.

LECTO-

LECTORI BENEVOLO.

JACOBUS ANDREAS PIZZIUS.

Ateriæ contentæ in octuaginta tribus Voluminibus Sacræ Rotæ Romanæ sunt basis fundamentalis præsentis Bibliothecæ Legalis, quàm cum reiteratis laboribus spatio plurium annorum ad proprium commodum contextui, & nunc, sic suadentibus multis Advocatis, & Curialibus Amicis, ad publicam commoditatem in pluribus Voluminibus Typis mando, quorum primum est præsens continens *literam A.*, & brevi temporis tractu secundum Volumen, deindè cætera, unum post aliud, qua majori celeritate possibili in lucem ædi poterunt, attende.

In hac Bibliotheca igitur habebis in promptu omnes conclusiones huc usque firmatas à Sacra Rota Romana in omnibus Decisionibus contentis in Voluminibus in lucem æditis, quorum Catalogum hìc alligatum invenies, & quidem omnes resolutas in propriæ Decisionis termino, quæ antè erant remissivè positæ; & separatas, cum divisione materiarum, & parvo Indice, juxtà ordinem Alphabeti regulato, cui recurrens poteris immediatè invenire quidquid volueris.

Addidi etiam pro majori facilitate Indicem generalem verborum principalium omnium Conclusionum præsentis Operis, cum divisionibus occurrentibus in quolibet verbo; nedum indicantem folium, sed insuper §. cujuslibet divisionis; & vlteriùs adjunxi omnia verba sub quibus cadere possunt cædem materiæ, ad hoc, ut si in studendo non invenies quidquid quæris, facilius illud assequi possis in studio aliorum verborum indicatorum.

Adverte, Benevole Lector, quod si in materiis divisis non invenias Conclusionem quàm quæris, illam assequi poteris recurrens ad *primum* §. *in genere* cujuslibet materiæ divisæ, ubi absque ulla dubietate erit posita, & hunc ornem semper in reliquo Opere observa.

In subsequentibus Voluminibus, utpotè continentibus materias altioris indaginis, habebis majores divisiones, & facilius poteris consequi optatum; Et absoluto hoc opere, aliud, Deo dante, immediatè tibi promitto, non minoris utilitatis, & commoditatis.

Præmium igitur, quod pro hoc tot Annorum laborioso Opere, quod ad tui utilitatem, & majorem commoditatem compilavi, nil aliud est, quàm mihi, & defectibus condones, & si non obstantibus reiteratis diligentiis in correctione, aliquis error prodierit, tua innata benignitate cognosces, esse ferè impossibile Typis omnimodè illos effugere, ideò compatieris. Et Vale.

CATA-

CATALOGUS

Voluminum Decisionum Sacræ Rotæ Romanæ contentorum in præsenti Opere.

			35.
DEc. Antiq., nov., & noviss. Venetiis 1551.	tom. 1.	*Ludovisius*	1.
		Manzanedus	1.
Ansaldus	1.	*Mantica*	1.
Arguelles	1.	*Martin. Andreas*	1.
Benincasa	1.	*Merlinus*	2.
Bichius	2.	*Millinus*	1.
Burattus	2.	*Moedanus*	1.
Carillus 1665. Lugduni	1.	*Ottobonus*	1.
Cavalerius	1.	*Panphilius*	1.
Celsus	1.	*Penna*	2.
Cerrus	3.	*Peutingerius*	1.
Cæsar Achilles de Grassis	1.	*Priolus*	1.
Coccinus	5.	*Puteus*	1.
Comitulus	1.	*Decisiones Recentior. à par. 1. usque ad partem 19. tom. 2.*	25.
Crescentius	1.		
Diversor.	4.	*Remboldus*	1.
Dunozettus junior	2.	*Seraphinus*	2.
Dunozettus senior	1.	*Roxas*	1.
Duranus	2.	*Ubagus*	1.
Emerix junior	3.	*Ubaldus*	2.
Emerix senior	1.	*Verallus*	1.
	35.	In totum Volumina	83.

Catalogus DD. Associatorum, suppletur in secundo Volumine, ex quo non potuerunt haberi in tempore omnia nomina DD. Associatorum forensium.

INDEX

INDEX VERBORUM.

Etiam quoad divisiones Materiarum, & cum indicatione aliorum Verborum, in quibus inveniri possunt, & continentur eædem Materiæ.

Prior numerus indicat paginam, secundus verò §. Verborum, in quibus cadunt divisiones præsentis primi Voluminis continentis literam A.

Con-

AGNA-

Quoad

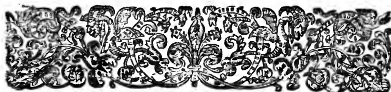
ASSECURATIO.

ASSENSUS.

ATTENTATA.

AUDITOR.

BIBLIO-

BIBLIOTHECA DECISIONUM SACRÆ ROTÆ ROMANÆ
JACOBI ANDREÆ PIZZI J. C. ROM.
Complectens literas A. & B.

1 *Abbas in genere.*
2 *Caſſinenſis.*
3 *Ciſtercienſis.*
4 *Cluniacenſis.*
5 *Farfenſis.*
6 *Montis Virginis.*
7 *Quoad contractus.*
8 *Quoad electionem.*
9 *Quoad juriſdictionem, & Pontificalia.*
10 *Abbates diverſi.*

1 Abbas in genere.

Vide etiam Abbas. Quoad juriſdictionem &c.

BBAS una *cum Capitulo repræſentat Eccleſiam*, eſt Caput Monaſterii, ac totius Conventus, penès ipſum reſidet omnis Monaſterii poteſtas, & adminiſtratio, omnes Officiales tenentur ipſi obedire, & ad ipſum, & Canonicos ſpectat bonorum Eccleſiæ regularis adminiſtratio, *deciſ.112. num.3. & 4. par.4. tom.1.dec.145.num.2., dec.373.num.1. & 4., & deciſ.252.num.1.par.5.to.1., Cavaler. dec.525.num.1.& 2., Coccin. deciſ.283.per tot., Panphil. deciſ.241. num.3.& ſeqq., deciſ.517. num.1. & ſeqq., deciſ.241.num.3.*

Inter eum, & Capitulum, *ſi fiat diviſio* bonorum, requiritur beneplacitum Apoſtolicum *deciſ.561. num.9. par.5. tom.2.*

Ad eum pertinent ea, quæ verſantur circa dominium, cultum, & alias res Monaſterii *deciſ.272.num.3.par.12.*

Eſſe verum Parochum, & Epiſcopum, in illius cura ſuam habere juriſdictionem, non implicant inter ſe, ſed invicem compatiuntur, *dec.93.num.10. par.16.*

Nominare Vicarium ad nudum exercitium temporale. Epiſcopum verò illum perpetuo inſtituere impoſſibile dicitur eſſe, *deciſ.93.num.9.par.16.*

Citari non ſufficit, ubi agitur de præjudicio Monaſterii, ſed omnes Monachi capitulariter congregati monendi ſunt, *deciſ.44.num.16.par.17. Contrarium*, quod poſſit citari pro Monaſterio, *dec.48.num.1.par.4.diverſor.*

Monasterii *ubi mensam non habeat* separatam à mensa Capituli, & Monachorum, ubi successerit erectio commendæ ratione illius Monasterii: Commendatarius ea conditione vivere debet, & ob id bona habere communia cum Monasterio, *decis.* 257. *num.* 3. *lib.*3. *p.*3. *divers.*

Abbatis, & Commendatarii sit comparatio, non ratione possessionis bonorum Monasterii; sed ratione perceptionis fructuum, & in eo quod uterque alienare non possit proprietatem, *dec.*257. *num.*5. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Aut prioris Conventualis major, & potior est licentia concessa Vicario compulsori, quam claustralis Prioris, *decis.*449. *num.*5. *lib.*3. *p.*3. *diversor.*

Abbati *si moveatur lis* ratione Abbatiæ, & contrà eum sententia ab Adversario fuerit obtenta, & supèr eadem Abbatia supèr inductum sequestrum, obtenta etiam res judicata una cum Executorialibus, & reliquis requisitis, capta iterum possessione per Abbatem spoliatum hæc dicuntur haud dubiè attentata, *dec.*92. *n.*1. *lib.*3. *p.*3. *divers.*

Competere *cognitionem causarum*, & jus correctionis, ac visitationis, ex eo etiam satis probatur, quod Monachi ad normam ab illo præscriptam semper vixerunt, *dec.*165. *n.*1. *p.*4. *divers.*

Abbatis Territorium est Monasterium, *Zarat. dec.*45 *num* 45.

Abbas *tenetur restituere vestes* seculares Novitio nolenti in Religione permanere *Arguell. dec.*89. *num.*1.

Abbatis *imprudentia* Monasterio nocere non debet *Bich. dec.*599. *n.*10.

Abbate *non consentiente*, non possunt recipi alii Monachi in Monasterio, *Cavaler. decis.* 525. *n.*3.

Fides Abbatis, & Monachorum adminiculat *Manzaned. dec.*135. *n.*14.

In arduis Abbas non potest agere sine Conventu *Coccin. dec.*1913. *n.*25.

Abbates exempti, ac nullius jurisdictionis tenentur contribuere pro constituendis Seminariis *Dunozet. jun. decis.*988. *n.*14.

Abbas non venit, *Conventus appellatione*, *Coccin. dec.*731. *n.*9.

Limita quando provisio fieri debet ab ipso Abbate, & quando Abbati fuisset legata Biblia, & Monachis Cappa *ibi. num.*7. & 8.

Abbas scire tenetur ratione sui officii *numerum Monachorum sui Monasterii Coccin. decis.*731. *num.*8.

Abbatis *Confessio geminata* super versione pecuniarum in utilitatem Monasterii plurimùm operatur, quandò est adminiculata *Bich. decis.*599. *num.* 27. & 28.

Abbati *competit manutentio* in quasi possessione visitandi, si constat ante, & post visitasse, nam intermedia possessio præsumitur, non constito de intermedia possessione Episcopi *Bich. decis.*599. *n.*7.

Ex visitationibus ab Abbate reiteratè factis resultat scientia, & patientia Episcopi *Bich. dec.*599. *n.*7.

Abbati *quoad Ecclesias unitas* ejus Monasterio, si competit exemptio, multo magis competere debet quoad Ecclesiam principalem, & Monasterium *Cerr. dec.*723. *n.*1.

Abbas *instituere* debet præsentatum ad beneficium quod est membrum, seù grancia Abbatiæ *Duran. dec.*71. *n.*3.

Si solet singulis Monachis dare tantùm panis, & vini de fructibus Monasterii, de cœteris disponit ad sui libitum *Crescent. dec.*3. *n.*3. *fol.*168.

Tenetur uni, vel alteri Capitulo communicare *Put. dec.*420. *n.*2. *lib.*2.

Potest Collegiatæ speciale esse caput, licet majoris Capituli sit caput *Put. decis.*335. *n.*2. *lib.*2.

Abbatis *præscriptio* contrà Collegiatæ Capitulum, non sufficit ad excludendam Collegiatam, quoad commutandum præeminentias cum Prælato, quę ipsi de jure competunt *Put. dec.*263. *n.*1. *lib.*3., & *dec.*441. *n.*1. *lib.*2.

Abbatis *nomen* varie in jure accipitur *Pamphil. decis.* 466. *num.* 4., 5., 11., & *seqq.*

Abbas *tenetur* residere in Collegiata, in qua est intitulatus, & est Caput *Seraphin. dec.*1452. *n.*1.

Qui desinit esse Abbas, habitans in beneficio Abbatis, præsumit habere jure fami-

familiaritatis, & non uti Abbas *Seraphin. dec.*1457. *n.*1.

Beneficium illius, qui factus fuit Abbas, non vacat, nisi post emissam professionem *Seraphin. dec.*1060. *n.*5.

Abbate absente, Prior in ejus locum succedit cum omnibus facultatibus Abbatis *Seraphin. dec.*1080. *n.*3.

Abbas, *ut nomine Ecclesiæ* dicatur possedisse, testes deponere debent rem Ecclesiæ non retinuisse titulo patrimonii *Comit. dec.*25. *n.*7., *& seqq.*

Novus potest ratificare gesta nomine Prædecessoris *Comit. dec.*50. *n.*11.

Datur Abbati mandatum de manutendo quoad gubernium Monasterii Monialium, & quoad exercitium jurisdictionis in Clericos, & Præsbyteros deservientes in Ecclesia ejusdem Monasterii, privativè quoad Episcopum *Comit. dec.*83. *n.*1., *& per tot.*

Præterquàm in casibus quibusdam, de quibus *Comit. d. dec.*83. *n.*12., *& seqq.*, *& num.*22.

Quasi possessio antè motam litem probatur ex antiquis Scripturis, ac Testium depositionibus *Comit. dec.*83. *n.*2.

Quasi possessio apparet titulata ex privilegiis Pontificis *Comit. dec.*83. *n.*3.

Observantia subsecuta, declarat, & justificat superioritatem, quam Abbas exercuit *Comit. dec.*83. *n.*4.

Possessionem fuisse penès Ecclesiam, non penès Abbatem pro bonis patrimonialibus, deducitur, *dec.*25. *n.*1., *& per tot. coràm Comitulo, ubi* quamvis adsint fratres Abbatis.

Abbas *Ecclesiæ Collegiatæ* tenetur ad residentiam *Coccin. decis.* 820. *num.* 2., *&* 3.

Abbati *datur manutentio* in possessione conferendi beneficia suæ Ecclesiæ, constito de quasi possessione *Mazaned. dec.*400. *n.*1.

Abbates, & Monachi, *non habent necessariam residentiam*, sed transire possunt ad alia Monasteria si velint *Cerr. dec.*89. *n.*13.

Abbas non habet *simultaneam collationem beneficii* cum suo Conventu, si provisiones de illis factæ cantant, quod omnimoda illorum depositio pleno jure spectet ad Abbatem *Duran. decis.*377. *n.*5.

Accusatus lite pendente, alimenta habere debet, etiamsi ab administratione sit remotus *Burat. dec.*615. *n.*1.

Nomine *Prælati*, veniunt Abbates, & similes Superiores regulares, & seculares *Roxas pag.*334. *n.*6., *&* 7.

Præfertur Canonicis etiam Cathedralis Ecclesiæ, quandò habet dignitatem, & Canonici incedunt, uti singuli, secus si collegialitèr *Buratt. annot. ad decis.*902. *n.*15.

Prælatus dicitur, Prælatique nomine continetur *Burat. dec.*610. *n.*2., etiamsi sit Commendatarius dummodò perpetuus *ibid. n.*3., *decis.*220. *n.*20., *& seqq. p.*17.

Tamquam *Caput* suæ Congregationis, gaudet & utitur decretis Sac. Congregationis Concil. Trident. favore Ordinariorum emanatis *Ottobon. decis.* 82. *num.*15.

Divisionem confinium si fecit inter duas Ecclesias, ex hac divisione arguitur potiùs ad subjectionem, quam unionem *Ottobon. dec.*179. *n.*21.

Exemptus prohibetur ex decreto Sacri Concil. Trident. *sess.*23. *de reform. cap.*10. ordines cuiquam, qui regularis subditus non sit conferre *Ottobon. dec.*82. *n.*12.

Intellige decretum Concilii procedere in Abbate simplicitèr exempto, non autem in habente jurisdictionem quasi Episcopalem *Ottobon. dec.*82. *n.*13.

Abbas *si negligentèr* se gerit circà ea, quæ divinum cultum concernunt, potest Episcopus hoc casu edere decreta non obstante laudo inter ipsum, & Abbatem *Peutinger. dec.*46. *n.*1.

Ob non promotionem ad sacros ordines, nec est privandus Abbatia ipso jure, nec venit privatus *Penn. decis.* 594. *num.*1., quod *intellige*, ut ibi *num.*3., *&* 10.

Abbatis *nomen* sonat in dignitatem, non à nomine tantum, sed ab effectu *Pen. dec.*1597. *n.*4.

Abbas est *nomen* dignitatis, & aliquandò usurpatur ventosè *Penn. dec.*1603. *n.*3.

Divisio mensæ Abbatialis à mensa

Conventuali à jure admittitur *Roxas pag.334. n.3.*

Abbas *procurando beneficium* obligans se intuitu, & contemplatione Patris cum pacto relevationis indemnitatis,an vitium simoniæ incurrat referuntur hinc indè opiniones *Carillus pag.223.n.9.*

Quandò *decimas* Archiepiscopo solvere non tenetur, nec coloni, aut conductores herbarum pro animalibus ibi pascentibus ad decimas obligantur *Caril. pag.267. n.1.*

Abbas non potest præjudicare Ecclesiæ absque Sedis Apostolicæ consensu,cui Abbatia immediatè est subjecta *Caril. pag.100. n.15.*

Abbate *super possessione* deputandi Vicarios in Parochialibus Monasterio subjectis nihil probante intentio Episcopi turbari non potest *Carill. pag. 149. num.15.*

Abbas *exemptionem* prætendens, tenetur de illa docere legitimè, & sufficientèr, etiam cum assignatione certi Territorii *Priol. dec.338. n.11.*

2 Abbas Cassinensis.

Abbas Cassinensis est solùm immediatè subjectus Sedi Apostolicæ,habet jurisdictionem Episcopalem, ac Territorium separatum subditum suæ jurisdictionis, nullus alius extat ibi Antistes; est tanquam Princeps in suo Territorio, & licèt non sit Episcopus, tamen Abbates Cassinenses jura Episcopalia semper exercuerunt, *decis.45. n.3. ad 26. p.5. tom.1., Merlin. dec.264. n.3. & 5., Buratt. dec.667. n.26.*

Quoad Episcopum Marsicanum jurisdictionem exercet in Moniales S. Cosmi, & Damiani Terræ Tagliacozzi *Bich. dec.459. n.3., & seqq.*

Literas responsivas recepit ab Alexandro III. in cap. 1. de consanguin., & affin. annot. ad decis. 667. n. 25. coràm Buratt.

Precedit cæteris Abbatibus in Conciliis, & aliis actibus publicis, & suprà omnes residet, & antè alios sententiam dicit *Buratt. annot. 667. n.26.*

Precedit veluti Princeps omnibus Comitibus, & aliis Dominis secularibus Regni Neapolis *Buratt. annot. ad decis.667. n.26.*

Synodum congregat. dimissorias ad majores ordines Clericis suæ Diœcesis concedit; Confessores, & Prædicatores approbat, Seminarium proprium instituit, & habet. Examinatores Synodales intrà Diœcesim elegit; Ad ipsum diriguntur Literæ Apostolicæ causarum matrimonialium, & dispensationum *Buratt. annot. ad decis. 667. num.25.*

Electionem simultaneam habet cum Capitulo *Buratt. dec.805. n.12.*

Manutenendus est in quasi possessione deputandi Cappellanos ad nutum amovibiles in aliqua Ecclesia Abbatiæ subjecta, probata generali quasi possessione respectu aliarum Ecclesiarum eidem subjectarum *Burat. dec.382. n.1., & ibi annot.* sub litera *A.*

Monacos, vel Canonicos *recipere non potest* sine Capitulo, vel Collegio *Burat. annot. ad dec.809. n.16.*

3 Abbas Cisterciesis.

Abbatis Cistereiensis nomen in instrumento donationis à Procuratore generali stipulato Procuratorem, non suo, sed alieno nomine donare, ac obligare voluisse importat, *decis. 62. num. 1. p.13.*

Abbati, & Capitulo generali Ordinis Cisterciensis à Sixto V. fuit concessa facultas liberè disponendi de bonis Religionis, *dec.62. n.10. p.13.*

4 Abbas Cluniacensis.

Abbas Cluniacensis ex indulto Pontificio beneficia Sedi Apostolicæ reservata confert, *dec.292. n.4. p.12.*

5 Abbas Farfensis.

Abbas Farfensis ejusdem Castri Dominus olim fuit, *dec.237. n.12. p.14.*

Habet amplissimam facultatem deputandi Judices vigore brevis Urbani VIII., *dec.544. n.35. p.18. tom.2.*

Post

Post lineam finitam tenetur renovare heredes ultimi investiti emphyteutæ, vel proximioris, recepto laudemio, *dec.*71, *n.*12. *p.*19. *tom.*1.

Est perpetuus Commendatarius Castri Sancti Petri in Sabinis, *decis.*358. *n.*4. *p.*19. *tom.*1.

Ex stylo Abbatiæ per annum, & diem à die scientiæ expectare debet proximiores, aut hæredes antequàm pro suo arbitrio novam investituram concedere possit, *dec.* 621. *n.*23. *p.*19. *to.*2.

Potest ex privilegio Causas in Urbe quandocunque decidere, perindè ac si apud Monasterium resideret *Emerix. jun. dec.*242. *n.*7.

6 Abbas Generalis Montis Virginis.

Habet jurisdictionem quasi Episcopalem, quam in omnibus suæ Congregationis Monasteriis exercet, *dec.*197. *num.*17. *p.*8., *Peutinger. dec.*12. *n.*21., & 22., *& quomodò probetur ibid. num.* 25. 26. & 27.

Eamque *exercet* in proprio Territorio, tàm ex Constitutionibus Apostolicis, quàm ex immemorabili præscriptione *Ottobon. dec.*82. *n.*14., *Peutinger. decis.*23. *n.*13.

Talis jurisdictio fuit alias canonizata per tres conformes cum subsecuta re judicata, & per concordias, & translationes initas cum Ordinariis *Avellin. Ottobon. dec.*82. *n.*18., & 19.

Non subjacet visitationibus Ordinarii ratione jurisdictionis quasi Episcopalis, *pluribus* decoratur privilegiis à Sede Apostolica concessis, & à Rota sæpiùs approbatis *Ottobon. decis.* 82. *n.*6. 7. 16., & 17.

7 Abbas quoad contractus tàm proprios, quàm Prædecessorum, & an possit præjudicare Monasterio.

Abbas, Cellerarius, & alii Ministri non *possunt ex eorum facto prejudicare Monasterio*, sive ignoranter, sive scienter hoc faciant *Rub. in annot. decis.*14. *n.*38. *p.*3., *dec.*30. *n.*9. *p.*6., *dec.*202. *n.*10. *p.*7. *dec.*166. *n.*3. *p.*4. *diversor.*, *Carill. pag.*127. *n.*7.

Abbas *si fide jubens* pro illustri persona, accepta obligatione ab ea in forma Cameræ de conservando se indemnem cum hypotheca bonorum suorum, coactus solvere posteà, petere potest executionem in bonis dicti illustris, *dec.*544. *n.*2. *p.*3. *divers.*

Abbas successor non tenetur ad debita sui Antecessoris, nisi quatenùs fuerint contracta pro utilitate, vel necessitate Monasterii *Rot. decis.* 310. *n.* 3. & 4. *par.*3.

Divisio bonorum intèr Abbatem, & Capitulum ad hoc, ut sit valida requiritur beneplacitum Apostolicum *Rot. dec.*561. *n.*9. *p.*5. *tom.*2.

Evicta re per se ipsum alienata tenetur emptori de evictione *Rot. dec.*10. *n.*1. *part.*3.

Compromittendi jura Ecclesiæ per privilegium quæsita non potest illi, & successoribus præjudicium inferre, *decis.*99. *n.*7. *pag.*14.

Abbati *non justè electo*, si conductor solvat pensionem, non liberatur, si conduxerit à verò Abbati, & posteà solvat Abbati intruso *Rot. dec.*624. *n.*11. *p.*4. *tom.*3.

Abbas *habet præsumptum mandatum* à suo Monasterio cui præest, itaut onus contrarium probandi, quod aliquid factum fuerit ab Abbate sine consensu suorum Monacorum ad ipsos Monacos spectat *Rot. decis.*225. *n.*6., & 7. *p.*5. *tom.*2., & *dec.*328. *n.*10. *p.*6.

Secùs in iis, quæ sibi ex statuto Monasterii prohibentur, *dec.*272. *n.*4. *p.*12., ubi in quibus dicatur habere mandatum.

Si in ingressu Monasterii *fecerit aliquas impensas*, quatenùs non sint excessivæ, & ad meram pompam, ad eas tenetur Ecclesia *Rot. dec.*220. *n.*3. *p.*6.

Non potest constituere *Procuratorem* pro Monasterio absque mandato super admissione ad *Cap. Odoard. decis.* 227. *num.*9. *p.*15.

Ex actibus à se solo gestis non inducit divisionem intèr propriam, & Mensam conventualem, *dec.*21. *n.*8. *p.*8.

Pe-

Pecunias Monasterii *dilapidans*, de propriis pecuniis, seù bonis refundere tenetur, *dec.222. n.8. p.4. diverf.*

Si contrahendo *non præjudicavit Ecclesiæ*, multò minùs confitendo, *dec.272. n.17. p.12.*, nec potest præjudicare, *dec.42. n.8.*, *& dec.227. n.6. p.15.*

Abbas *si pecunias acceperit mutuo*, illasque versus fuerit in utilitatem Monasterii, tunc Monasterium ad illius restitutionem tenetur. Si versio plenè probetur, cum illius assertioni non stetur *Cerr. dec.739. la 2. n.1. 6. & 9.*

Ex dispositione Brevis Pontificii habilitatus, *fructus percipit*, tanquàm descendens illorum, quorum agnationi prospicere testator voluit, *dec.57. n.13. par.13.*

Sine beneplacito Apostolico *compromittere*, & Successoribus in Abbatia in juribus, mediante indulto exemptionis acquisitis, *prejudicare non potest*, *dec.235. n.9. p.13.*

Recipiendò Canones Monasterio præjudicium inferre non potest, *decis.175. n.16. p.13.*

Recipiendo à Collitigantibus Canonem per multos annos, eosdem tanquàm successores approbasse dicitur, *decis.175. num.16. p.13.*

Donatio ab Abbate facta, probat extitisse decimas penès Monasterium, ejusdemque jus antiquum firmat, quatenùs de valida translatione decimarum non doceatur, *dec.193. n.9. p.13.*

Abbatum, & Cellerariorum *Confessio*, licèt non præjudicet Monasterio, deseruit tamen pro majori dilucidatione veritatis, *dec.568. n.28. p.18. tom.2.*

Consensus præstitus ab Abbatibus, & Prioribus, non censetur, uti singuli tantùm præstitus, sed etiam conventualitèr, *dec.328. n.10. p.6.*

Si pecunias Abbas accepit *pro extinguendis debitis* Monasterii, tenetur probare validè fuisse contracta, ad hoc ut mutuum ei suffragetur *Cerr. dec.739. la 2. n.6.*

Si cum consanguineo contraxit, indicat præsumptionem simulationis *Cerr. decis.739. la 2. n.11.*

Præsumitur pecunias erogasse in utilitatem Monasterii, si constet de præcedenti indigentia, non tamen si aliundè provideri potuit necessitati Monasterii *Cerr. decis.739. la 2. num. 28. & 37.*

Pro Monasterio contraxisse præsumitur, quando onus alendi Monachos, & solvendi debita ad ipsum spectabat *Cerr. dec.739. la 2. n.29.*

Et tunc *oritur obligatio Monasterii*, si pecunias mutuo acceptas erogavit in causam alimentorum, *ibi n.30.*, quia tunc præsumitur habuisse mandatum, *ibi n.31.*

Abbas *confirmare filiæ, & non cohæredibus emphyteutæ potest* finita Emphyteusi *Coccin. dec.1104. n.20.*

Non potest *in præjudicium Successorum* jura Abbatiæ compromittere absque beneplacito Apostolico, *dec.463. n.8.*

Alienare potest solus bona Ecclesię, quandò non habet Conventum *Buratt. decis.332. n.6.*

Abbas *generalis* per suas literas in consulto scriptas, Monasterio præjudicare nequit *Peutinger. dec.23. n.4.*

Contractus Abbatis in præjudicium Monasterii est invalidus *Roxas pag.334. num.4.*

Transactio inita ab Abbate de fructibus suæ mensę Abbatialis, absque consensu Monasterii est valida *Roxas pag.334. num.5.*

Abbas præjudicat Monasterio, quandò actus est necessarius *Ansald. decis.78. num.61.*

Abbates *possunt* concedere dimissorias suis subditis Regularibus *Ansald. decis.55. n.19.*

Monasterium, sine interventu Abbatis donare non potest *Seraphin. dec.1312. num.1.*

Non potest Abbas præjudicare Monasterio *Seraphin. dec.1278. n.3.*

8 Abbas quoad Electionem.

Ad hoc ut electio Abbatis sit valida debet servari forma *Cap. quia propter de electione*, quando ad eamdem proceditur per viam scrutinii, alias non substinetur, & forma per dictum textum re-

requisita, est, quod assumantur tres de Collegio fide digni, qui secretè, & sigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, *dec.* 312. *n.* 2. *part.* 4. *tom.* 2. ubi *sub num.* 8. refutantur contrarium tenentes, & firmatur regula, quod prædicta forma, ne dum est servanda in electione Regularium, sed etiam Episcoporum, & aliorum Prælatorum Ecclesiarum Collegiatarum, & non servata prædicta forma potestas providendi devolvitur ad Sedem Apostolicam, *decis.* 574. *num.* 2. *par.* 4. *tom.* 3. ubi *sub num.* 16. refutantur contrarium tenentes, ac testantes de approbatione facta in Curia electionis, ad quam fuit processum non servata forma *dicti Cap. & decis.* 574. *num.* 51. & 52. *par.* 4. *tom.* 3.

Electio Abbatis *est valida*, quandò est facta per vota secreta juxta *Conc. Trid. sess.* 25. *cap.* 6. *de Reg.*, *Rot. decis.* 574. *num.* 54. *par.* 4. *tom.* 3.

Consuetudo eligendi servãda est in electione, etiamsi aliter jus commune disponat, quoties tamen dicta observantia non sit turbida, & constet de statu pacifico *Rot. decis.* 65. *num.* 11. 12. & *seqq. par.* 1.

Electio activa, & *passiva* Abbatis generalis Congregationis Monacorum S. Benedicti libere spectat ad totam Congregationem *Rot. decis.* 65. *num.* 4. & 5. *par.* 1., *dec.* 574. *n.* 5. *par.* 4. *tom.* 3.

Abbatis particularis electio, activè, & passive liberè spectat ad Monachos, seu Congregationem illius Monasteril, de cujus Prælati electione agitur *Rot. decis.* 65. *num.* 5. & 9. *par.* 1., *decis.* 379. *num.* 23. *par.* 18. *tom.* 1.

Electio *ad hoc ut sit valida*, debet esse libera, & ab omni coactione, & restrictione aliena, & non dicitur libera, quæ est restricta ad certam personam *Rot. decis.* 65. *num.* 6. *par.* 1. *rec.*

Electio *dicitur confirmata in Curia* licet in ejus electione intervenerint sex Scrutatores, tres de Collegio, & alii tres extrà Collegium, *decis.* 574. *n.* 16. *par.* 4. *tom.* 3.

Quod fuerit ad electionem processum *per viam scrutinii*, probatur ex rogitu Notarii, qui se rogavit de electione, ex publicatione electionis, & ex cantu Hymni *Te Deum laudamus* per Religiosos facto immediatè post electione *Rot. decis.* 312. *num.* 12. & 13. *par.* 4. *tom.* 2.

Distinctio de qua in *Cap.* 1. *num.* 5. *de Spons.* circà Constitutionem Concil., & Constitutionem Papæ, non admittitur per *Rot. dec.* 648. *n.* 8. *par.* 4. *tom.* 3.

Beneficia vacantia tempore vacationis Sedis Abbatialis, vel Episcopalis reservantur per regulam secundam hodie tertiam Cancellariæ *Rot. dec.* 536. *num.* 8. *par.* 5. *tom.* 2.

Abbatis *propria Diœcesis*, dicitur Monasterium exemptum ab omni jurisdictione Episcopi, *decis.* 373. *num.* 26. *par.* 11.

Electio Abbatis, qui non sit professus est nulla & vigore *Sac. Conc. Trid.* debet saltem per Annum stetisse in probatione, antequàm ad possessionem admittatur *Seraph. decis.* 647. *num.* 1.

Et qui non sit in Sacris Ordinibus constitutus *Seraph. decis.* 647. *num.* 3.

Non debet admitti in Abbatem, qui Monasticam Regulam priùs non didicit *Seraph. decis.* 647. *num.* 2.

9 Abbas quoad jurisdictionem, & Pontificalia.

Vide etiam Abbas in genere,

Ubi Abbates, aliique inferiores Prælati *habent Territorium separatum*, illud *dicitur* esse *Nullius Diœcesis*, itaut, nec in Diœcesi, nec de Diœcesi alterius conferri possit, sed est propria Diœcesis, & per se, respectu cujus ipsi quoque Diœcesani vocantur, *dec.* 324. *num.* 1., & 346. *num.* 1. *par.* 1., *Seraphin. decis.* 1278. *num.* 4.

Abbas Monasterii, cui fuit Parochialis unita *exercere potest omnia jura Parochialia*, prout exercere possunt alii Parochi, *decis.* 49. *num.* 33. *par.* 15., & dicitur verè Parochus ejusdem Ecclesiæ, *decis.* 93. *num.* 1. *par.* 16.

Non potest recipere mutuum in præjudicium Ecclesiæ, *decis.* 42. *n.* 2. *par.* 15.

Abbates in Ecclesiis sibi subjectis, *habent*

bent jus instituendi; Monachi autem ibi delinquentes judicio Synodi mulctantur, & fœlici Mucrone Episcopi Sacerdotum piacula resecantur *Rot. decis.* 15. *num.* 4. *par.* 1.

Abbas Conventualis dicitur habere administrationem rerum ipsius Monasterii, etiam ad effectum, ut bona solita locari possint aliis concedi cum consensu sui Capituli, *decis.* 554. *n.* 7. *&* 8. *par.* 1. *divers.*

Non potest *sine consensu sui Conventus* renunciare privilegio Exemptionis à jurisdictione Episcopi, *decis.* 22. *n.* 8. *par.* 2. *divers.*

Contrà Monachos procedere possunt Abbates ad correctionem secundum instituta regulæ non autem in forma juris *Rot. decis.* 15. *n.* 4. *par.* 1., & possunt eosdem excommunicare, respectu tamen fori pœnitentialis, non autem contentiosi, ibi *num.* 13.

Abbas *sine jurisdictione* nominat Vicarium, auctorizabili auctoritate Episcopi approbandum, *decis.* 93. *num.* 11. *par.* 16.

Habens unionem cum jurisdictione; deputat absolute Vicarium, excluso in totum Episcopo, *decis.* 93. *num.* 11. *par.* 16.

Potiùs Abbati, quam Episcopo tenentur Monachi *obedire* in his, quæ concernunt fractionem voti, & observationem regulæ, secùs ubi agitur de causis juxtà ordinem juris tractandis, eo enim casu Episcopo potius, quam Abbati debent obedire *Rot. decis.* 15. *num.* 10. *par.* 1.

Abbas dicitur *intitulatus* in Abbatia regulari, ad quam eligitur, & confirmatur, *decis.* 772. *num.* 8. *par.* 1. *divers.*

Non potest conferre *primam tonsuram*, nisi Monachis, & Conversis Monasterii, & in quas habet jurisdictionem Episcopalem, vel quasi, *decis.* 731. *num.* 8. *par.* 1. *divers.*

Si Abbas habeat jurisdictionem quasi Episcopalem, ac Territorium separatum, potest eam in Ecclesiis sibi subditis exercere prout exercet Episcopus in sua Diœcesi, ac Territorio, *decis.* 446. *num.* 1. *par.* 1., quod tamen est probandum, cum, quod sit Territorium separatum non præsumatur, *decis.* 600. *n.* 24. *par.* 4. *com.* 3. *Mantic. decis.* 361. *num.* 2. *&* 3.

Ædificationis Ecclesiæ consentiendi facultatem habens censetur etiam eadem habere consentiendi dotationi, *decis.* 99. *num.* 8. *par.* 2. *divers.*

Etiam exemptus non potest unire Ecclesias sibi subditas pleno jure aliis eorum Monasteriis, si tamen factæ sint uniones per tales justam causam præscribendi præbent. *In pract. Rot. Rom. de union. post decis. divers. par.* 2. *n.* 10. *& seqq.*

Abbas *licet habeat jurisdictionem cumulativam cum Episcopo*, adhuc tamen Episcopus remanet verus Diœcesanus, *decis.* 156. *num.* 7. *par.* 1., *decis.* 103. *num.* 20. *par.* 19. *tom.* 1.

Major etiam in Consilio, & Capitulo generali si erigat, seu ordinet unam Sacristiam, seu Custodiam in aliquo Prioratu perpetuo, & Conventuali à suo Monasterio dependente, Priore non vocato, & statuat huic Custodi de bonis Prioratus fore providendum, hujusmodi erectio, seu ordinatio non valet, *decis.* 1. *de his, quæ fiunt à Præl. sine consensu novis.* 175.

Privari non debet Abbas sua quasi possessione habendi Territorium separatum à Diœcesi *Rot. decis.* 332. *num.* 3. *par.* 1.

Exemptus, licet sit negligens, nihilominus non potest Episcopus ejus negligentiam supplere, *decis.* 717. *num.* 3. *par.* 4. *divers.*

Si non permittat retinere Monacho *legatum* relictum sub conditione Monasterio quæratur legatum, non substinetur, *decis.* 410. *num.* 14. *par.* 16.

Abbas regularis habet potestatem procedendi sine adjunctis contrà capitulares *Rot. decis.* 208. *num.* 2. *par.* 3.

Habens jurisdictionem quasi Episcopalem, & Territorium separatum Diœcesani nomen assumit, *decis.* 274. *n.* 12. *par.* 17.

Abbas *si sit Patronus* unius Ecclesiæ, & in ea novæ Cappellaniæ ædificentur, videtur etiam illorum esse patronus, *dec.* 15. *n.* 1. *in antiquis de jurepat.* 459.

Et

Et conventus si in aliqua causa simul sunt litem contestati, tunc simul, & divisim possunt in causa procedere, & sufficit contra alterum ferre sententiam: sic, etsi essent ambo Procuratores insolidum constituti, *decis.* 9. *in fin. de re judic. in noviss.* 175.

Abbas *non potest dispensare*, ut Monachus teneat peculium, ut proprium, sed tantùm quoad administrationem, *decis.*246. *ante fin. par.*4. *tom.*1.

Ex multis habere dicitur *jus visitandi*, *decis.*150. *num.*3. *par.* 10.

Abbas, qui *Sacramentum Confirmationis* administravit, hoc non potuisset, si Ecclesia non esset illi subjecta, & separata à Diœcesi Episcopi, *decis.*373. *num.*24. *par.* 11.

Quandò nititur speciali *privilegio Exemptionis* à jurisdictione Episcopi, non est ampliùs de illis, qui includuntur in Juris, & Concilii dispositione, ut ejusdem ordinariæ jurisdictioni subjaceat, *decis.*235. *num.*5. *par.*13.

Habens *jurisdictionem ordinariam*, venit sub nomine Ordinarii, *decis.*71. *n.*12. *par.* 14.

In Territorio ad sui favorem *separato est Diœcesanus*, & ordinarius, ut erat Episcopus ante separationem, *dec.*99. *num.*4. *par.*14.

Se gerere debet *tamquàm Episcopus*, ut habeat jurisdictionem in laicos, *decis.* 340. *num.*17. *par.*15.

Ut possit exercere *jurisdictionem in Populum*, & Clerum secularem, docere tenetur concessam sibi fuisse jurisdictionem quasi Episcopalem cum separatione Territorii, *decis.*340. *n.*17. *par.* 15.

Abbas *confert beneficia* Regularia, constito, quod Ecclesia sit Regularis *Manzaned. decis.*41. *num.*2.

Abbates prohibentur cognoscere *causas Criminales per Sac. Concil. Trident. de Caus. Crimin.*, nisi per tres sententias, vel per immemorabilem probent pertinentiam suæ jurisdictionis *Manzaned. decis.*826. *num.*4.

Fallit quando habent pro se rem judicatam, licet per unicam sententiam, quæ sufficit ad evitandum rigorem *Concil. Trident. Manzaned. decis.*826. *num.* 5.

Abbas indicere potest *processiones*, & venit nomine Episcopi, & Ordinarii *Cerr. decis.* 744. *num.* 12.

Abbati *in materia jurisdictionali*, censetur præservatum, quod Episcopo non fuit attributum *Cerr. decis.*744. *num.*6.

Abbates *prohibentur exercere Pontificalia* extrà eorum Ecclesias, nisi habeant privilegium à Summo Pontifice *Cerr. decis.*723. *num.*9.

Idque procedit, etiamsi Ecclesiæ sint exemptæ, & in Abbatibus habentibus Territorium separatum, & jura Episcopalia *Cerr. decis.* 744. *num.* 14.

Divisionem bonorum, quam fecit cum suo Conventu revocare potest, non dum secuto beneplacito Apostolico *Duran. decis.*459. *num.*6.

Exemptus *à jurisdictione Episcopi* transfigere non potest super rebus Ecclesiæ sine beneplacito Apostolico, nec sufficit Episcopi consensio *Duran. decis.* 459. *num.* 7.

Monachos recipere spectat ad Abbatem, & Conventum, vel ad Conventum *Coccin. decis.* 1431. *num.*14.

Quasi possessio *Exercendi jurisdictionem Ordinariam*, & quasi Episcopalem probatur ex actibus reiterate gestis dictam jurisdictionem concernentibus *Coccin. decis.*1054. *num.*2.

Territorium separatum quoad certas Ecclesias existentes in aliena Diœcesi, tam vigore concessionis Apostolicæ, quam immemorabilis, vel quadragenariæ cum titulo potest acquirere *Coccin. decis.*870. *num.*2.

Concionatores deputandi jus, ad quem spectat, potest illum ante, vel in ipso die concionis transmittere *Coccin. decis.* 1332. *num.* 2.

Nec Vicarius irrequisito Abbate *Concionatore* potest eligere, ibi *num.*3.

Abbates *inferiores Regulares*, non possunt in judicio comparere pro universa Congregatione *Pen. decis.* 1331. *num.* 12.

Abbates *præcedunt* Canonicos Cathedralis Ecclesiæ *Pen. decis.* 1597. *n.* 7.

Non habent facultatem concedendi *licentias ad concionandum*, & audiendum

dum confessiones ex juris dispositione *Peu, decis.* 1052. *num.* 2.

Non possunt celebrare minores Ordines in Diœcesi aliena, etiamsi Monasterium sit proprium *Peu.dec.*1072.*n.*12.

Abbati manutentio est concedenda super exercitio jurisdictionis, si eam prætendat cumulativè tantùm, non autem privativè quoad Episcopum *Ubald. decis.* 19. *num.* 4. *par.* 3.

Beneficiatos cogere potest ad obediendum pœna pecuniaria *Emerix jun. decis.* 336. *num.* 3.

Decimas, atque primitias exigendi, in jure fundatam habet intentionem, etiam tanquàm Parochus Ecclesiæ unitæ *Emerix jun. decis.*473.*n.*1. *&* 2. *Vide Decimæ*.

Diœcesanus dicitur, si habet jurisdictionem quasi Episcopalem, ac Territorium distinctum, & separatum *Emerix jun. decis.* 97. *num.* 12.

Generalis habet assistentiam Juris super jurisdictione in Monasteria, & Religiosos ejus Ordinis *Emerix jun. decis.* 1167. *num.* 5.

Judex esse potest in causis suæ Ecclesiæ Monasterialis de consuetudine Curiarum Ecclesiasticarum *Emerix jun. decis.* 1098. *num.* 16.

Jus habet modicæ coercitionis, vel correctionis in proprios subditos *Emerix jun. decis.*1308. *num.*14.

Jus visitandi non habet *Mantic.dec.*271. *num.* 6.

Abbas *non potest* dispensare, ut Monachus retineat peculium, ut proprietarius,non ut dispensator *Martin.Andr. decis.* 78. *num.* 22.

Abbas *quantumcunque exemptus*, non potest literas dimissorias Clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedere; sed regularibus tantùm sibi subditis *Seraphin decis.*985. *num.*2.

Non potest Ordines conferre Personis secularibus *Seraphin. decis.* 985. *num.* 1. 5. *&* 8.

Habenti jurisdictionem quasi Episcopalem, competunt ea omnia, quæ possunt competere Episcopo in suo Territorio *Seraphin. decis.* 1386. *num.* 3.

Jurisdictio, quæ competit Abbati, facit, quod Territorium dicatur effectum propria Diœcesis Abbatis *Seraphin. decis.*459. *num.*2

Et Episcopus non potest visitare illud Territorium, etiam tanquàm Sedis Apostolicæ delegatus *Seraphin. decis.* 459. *num.* 5.

Abbati *nullius Diœcesis* habenti jurisdictionem quasi Episcopalem literæ dispensationum Matrimonialium, & similes ejusdem Provinciæ remitti debent *Seraphin. decis.*1052. *num.* 1.

Abbas *exercens jurisdictionem* temporalem tantùm, licet utatur mitra, & baculo, & alia faciat spectantia ad spiritualitatem, non potest impedire Episcopum, quin temporalem, & contentiosam jurisdictionem ad se ex *Sac. Concil. Trident.* dispositione spectantem exerceat *Seraphin. decis.*311. *num.* 1.

Ubi Abbates, & alii Superiores Regulares habent jurisdictionem temporalem in Parochianos, *Episcopus non potest visitare* Parochias, nec Personas curam Animarum, & Sacramenta exercentes *Seraphin. decis.* 1057. *n.*2.

Regulariter non potest impertiri solemnem benedictionem, nisi in Ecclesiis sibi pleno jure subjectis *Seraphin. decis.*467. *num.*5.

Abbates *in Beneficiis unitis*, deputare possunt Curatos Regulares, vel Seculares ad eorum nutum *Benincas. decis.* 55. *num.* 1.

Abbas *admittit* Novitios ad professionem *Panphil. decis.*517. *num.*3.

Confirmare non tenetur Priorem electũ à Canonicis, seu Monacis *Panphil.decis.*241.*num.*1., *&* 517.*num.*1.2.*&* 6.

Sed potest electionem non admittere *Panphil. decis.*517. *num.* 1. 2. *&* 6.

Intellige concurrente legitima causa, quia ea cessante, utique tenetur confirmare Priorem Canonice electum *Panphil.decis.*336.*num.*5., *&* dec.546. *num.*1. *&* 2. ubi *de ratione*.

Defert Novitiis juramentum obedientiæ *Panphil. decis.*517. *num.*3.

Obedientiam exigit à Monacis sibi subditis,& ab Officialibus Monasterii *Panphil.dec.*517. *num.*1., *&* dec.241. *n.*3.

Pro-

Procedit si in Priore adsit malitia, vel præsumptio alicujus odii *Panphil. decis.530. num.6.*

Removet ad nutum Priorem electum, & admissum *Panphil.dec.517.n.1.2. & 6.*

Revocat Monachos, ac etiam Priores ad Claustrum pro sui libito *Panphil. decis.530. num.6.*

Abbati subordinatur Prior Monasterii, & dicitur Prior Claustralis *Panphil. decis.517. num.5.*

Locum tenet Prior conventualis, ideò præest conventui Abbatiali, prout ipse Abbas *Panphil. decis.517. num.1.*

Nuncupari solitus manutenendus est in quasi possessione hujusmodi nuncupationis *Panphil. decis.466. num.1. & 6.* intellige, ut *n.10.*, & quomodò probetur ad hunc effectum possessio, *ibid.n.2.*

An competat, nec ne talis nuncupatio, discutiendum est in petitorio *Panphil. decis.466. num.6.*

Limitatur si talis nuncupatio fuisset facultativa, & quomodò probetur talis nuncupatio facultativa, *ibid. num. 6.*

Præbendas, & maximè dignitates *conferre* non potest *Coccin.dec.1007.n.21.*

Super distributionibus *habet jus statuendi*, seu ordinandi *Coccin.decis.795.n.3.*

Super celebratione Missarum, piorum suffragiorum, & distributionibus Anniversariorum Jus competit Abbati, & Capitulo Ecclesiæ Gerunden. privative *Coccin. decis.1411. num.1.*, & *decis.1747. num.1. & 3.*

Quod Abbas habeat *jus conferendi*, probatur ex enunciativis antiquissimis *Ottobon. decis. 125. num. 2.*

Item ex provisionibus, & collationibus factis per suos Antecessores *Ottobon. decis. 125. num. 4. & 5.*

Item ex confessione Ordinarii, de cujus præjudicio agitur *Ottobon.dec.125.n.9.*

Facultatem habet deputandi *Vicarium* in Ecclesia, seu beneficio ejus Monasterio unito *Ottobon. decis. 159. num.2.*

Abbas *Exemptus conferre* potest privative quoad Ordinarium beneficia, & Ecclesias, quæ sunt membra sui Monasterii *Ottobon. decis.125. num.1.*

Si aliquandò solus administravit bona Ecclesiæ privativè quoad Canonicos existentes in possessione administrandi una cum Abbate non ex hoc quasi possessionem administrandi Canonici amittunt *Peutinger. decis.480. num.4.*

Abbas *particularis* unius Monasterii, non habet facultatem comparendi pro tota Congreg. *Pen.dec.1309.n.13.*

Abbas constitutus *Præses* Collegii, habet dignitatem *Pen. decis. 1597. n. 3.*

Abbas, ut *sit dignitas*, debet habere administrationem perpetuam cum jurisdictione *Pen.decis. 1597. num.6.*

Abbas, *ut dicatur verè Parochus*, ultrà ex actionem decimarum, cætera quoque emolumenta Parochialia percipere debet, assignata sola congrua Vicario, *dec.32. n.15. p.18. tom.1.*

Non potest admittere *resignationem ad favorem consanguinei* resignantis, *decis.329. n.15. p.18. tom.1.*

Si est verus Ordinarius, & in Episcopi locum, ac jurisdictionem habere debet, *dec.437. n.14. p.18. tom.2.*

In causa suæ mensæ potest allegari suspectus, tàm ipse, quàm ejus Vicarius. Quamvis sit Judex competens, *decis.544. n.37. & 38. p.18. tom.2.*

Et Prior, & Superior Ecclesiæ, non potest alterare solutionem decimarum sine beneplacito Apostolico, *dec.811. num.7. p.18. tom.2.*

Regularis potest coercere beneficiatos seculares suæ Ecclesiæ, quamvis non subditos, si ejus monitis indiscretè obedire recusent, *dec.415. n.8. p.18. tom.2.*

Et Beneficiati, sicuti Episcopus, & Clerici sibi honorem invicem præstare debent, *dec.222. n.8. p.19.*

Prior, & cęteri Superiores Ecclesiæ, vel Monasterii secundùm suam conscientiam *delinquentes* corrigere, & castigare debent, *dec.222. n.12. p.19. to.1.*

Et alius Superior, *si habeat jurisdictionem in suos Clericos* Beneficiatos, & Canonicos, illa intelligitur ratione reverentiæ, & obedientiæ solùm, *decis.222. n.1. & 6. p.19. tom.1.*

Admissio Abbatis à collitigante ad locanda proprio jure bona fideicommisso subjecta facti veritatem clariorem reddit, *dec.57. n.17. p.13.*

Abbas, *quod habeat facultatem* congre-

gandi Synodum cognoscitur ex verbis claris privilegii, *dec.619.p.4.divers.*

Abbati, & Capitulo *competit jus statuendi* supèr distributionibus anniversariorum, & in hoc habent intentionem fundatā de jure,& hoc jus possunt prætendere Beneficiati, *dec.321. n.1. 2.3.,& 8.,& dec. 309.n.1.4.,& 6.p.6.*

Assignato Oppido per abstractionem Abbati, id quod ad Episcopum spectabat agere, Abbas agere tenetur, *dec.235. n.4. p.13.*

In Graneiis suæ Abbatiæ debet Abbas regularis providere de Rectore, *decis.560. n.2. p.3.*

Abbati *præservatum censetur* id, quod expresse non fuit Episcopo attributum, *dec.71. n.6. p.14.*

Penès Abbatem concedentem, alienatio intèr diversas Ecclesias non dicitur facta, dùm adhùc remanet jurisdictio, quæ facit, ut beneplacitum Apostolicum non esse adhibendum videatur, *dec.62. n.11. p.13.*

Potest *Priorem à Monachis electum non admittere*, & confirmare, & admissum ad sui libitum removere, *dec.112. n.2., & dec.329. n.1. p.4. tom.1., decis.778. n.1. 2. 3. & 4. p.1. divers.*

Abbatem *habere jurisdictionem* probatur ex actu carcerationis per eum facto, *dec.103. n.20. p.19.*

Quamvis Abbates habeant jurisdictionem quasi Episcopalem, tamen subjiciuntur Ordinario circà visitationem Ecclesię,in his,quę concernunt curam Animarum, & administrationem Sacramentorum, *dec.220. n.31. p.9. to.1.*

Abbas, *cui per privilegium Papæ est concessa jurisdictio* alicujus Oppidi dicitur Ordinarius, & Diœcesanus *Cerr. dec.463. n.6.*

Et potest eamdem exercere privativè quoad Episcopum *ibi n.7.*

Jura Episcopalia non presumitur habere, nisi probetur, & ostendatur privilegium Apostolicum, quia solus Papa talia jura concedere potest *Rot. decis.655. n.5. p.3.*

Abbates prohibentur exercere *Pontificalia* extrà eorum Ecclesiam,nisi contrarium ex privilegio doceatur, *dec.293. n.10. par.13.*, & hoc procedit etiamsi fuerint invitati, *dec.71. n.14. par.14.*

Abbas Monasterii Claustralis habet facultatem condendi statutum, ipse tamen à statuto Monasterii non ligatur *Rot.dec.112.n.5.p.4.tom.1.rec.*, prout etiam competit jus statuendi supèr distributionibus anniversariorum Abbati, & Capitulo, & in hoc habent intentionem fundatam de jure *Rot. decis.321. n.1. 3., & 8.*, & jus prædictum prætendere non valent beneficiati *Rot. decis. 309. n.1. 4. & 6., & dec.351. n.3. p.6.*

Ecclesia Abbatialis, quamvis Parochialis, non subjacet Episcopo, *Cerr. decis.723. n.8.*

Dùm cognoscitur, an habeat jurisdictionem in suos, interim Episcopus est manutenendus in sua jurisdictione *Rot. decis.310. n.4. & 5. p.4. tom.2.*

Abbas regularis potest habere in Territorio Episcopi collationem beneficiorum secularium, *Bich. dec.339. n.7.*

Et an habeat plenariam jurisdictionem spiritualem in suos, id respicit petitorium, & dum id non canonizatur per tres conformes, Ordinarius est semper manutenendus in sua jurisdictione, *Rot. decis.310. num.6. par.4. tom.2.*

Potest revocare Monachos professos in suo Monasterio *Cavaler. dec.525. n.4.*

Abbas Superior, respectu superioris Ecclesiasticæ est Magnus Magister Religionis Hierosolymitanæ *Rot. dec.324. n.15. p.5. tom.1.*

In arduis non potest agere sine Conventu, *decis.414. num.31. par. 5. tom. 1.*, quamvis sit legitimus administrator, & caput totius Conventus, *decis.373. num.4. par.5. tom.1.*

10 Abbates diversi.

Abbas *Beatæ Mariæ de Vrache* Ordinis Sancti Benedicti Diœcesis Pampilonensis, ex speciali constitutione sanctæ memoriæ Clementis VIII. deputat Vicarios in Ecclesiis ejus Monasterio unitis *Ottobon. dec.159. n.3.*

Abbas S. Paternani Ordinis Canonicorum Regularium Civitatis Fanensis jus

jus habet providendi Ecclesias de juribus, & pertinentiis sui Monasterii *Ottobon. dec.125.n.1. & seqq.*

Abbates *Ordinis Præmonstratensis* ex regulis, ac præceptis Sancti Norberti Fundatoris convenire debent ad Capitulum generale, & tanquàm filii subesse Abbati generali *Peutinger. decis.467.n.13.*

Abbas Monasterii *Montisserrati* in sessionibus præcedit Abbatem Sancti Felicis de *Guixols*, *Roxas pag.251.n.7.*

Abbas *Sancti Antonii de Vienna* Civitatis Regni Neapolis est ordinarius provisor omnium beneficiorum sub invocatione ejusdem Sancti existentium in eodem Regno *Duran. dec.71.n.7.*

Abbas *Castri Durantis* est exemptus à jurisdictione Archiepiscopi Urbinatensis *Seraphin. dec.1336. in princ.*

Abbas, & Monachi *S. Ambrosii Majoris Mediolanensis, Ordinis Cisterciensis*, & cœteri Cistercienses sunt exempti à jurisdictione Episcoporum, præterquàm in casibus particularibus contentis in decretis *Sac. Concil. Triden. Seraphin. dec.960.n.1.*

Abbas *de Amerio* se obligat Episcopo Gerunden. ad ejus Synodum accedere *Benincas. dec.214.n.5.*

1 *Abbatia in genere.*
2 *Abbatiæ diversæ.*

1 Abbatia in genere.

Abbatia sita *intrà fines alicujus Diœcesis* dicitur sita intrà limites ejusdem Diœcesis, *dec.405.n.1.p.1.*

Abbatia per appositionem manus Papæ, remanet Sedi Apostolicæ reservata *Ansald. dec.74.n.31.*

Possessio Abbatiæ, & beneficii probatur per testes deponentes, *decis.210.n.1. par.1.*

Regularis, & beneficia regularia administrationem habentia, professionem de tempore collationis requirunt *Buratt. decis.463. num.1.*

Quandò Abbatia providetur in Concistorio, & ejus Abbas vocatur ad Concilium Provinciale, exindè arguitur, quod habeat territorium separatum *Benincas. decis.214. num.13.*

Contrarium verius, ubi desit legale privilegium, cum tales actus fieri non soleant in amplitudinem officii *ibid. num.14.*

Caput esse Ecclesiæ Collegiatæ, probatur ex literis erectionis *Coccin. decis.820. num.1.*

Fundari debet à Patre ad favorem filii in casu, de quo in *decis.1881. num.1. coràm Coccin.*

Sententia enuncians aliquam Abbatiam esse intrà fines alicujus Diœcesis, concurrentibus adminiculis probat *Coccin. decis.911. num.8.*

Non comprehendi in certo territorio, ex pluribus deducitur *Coccin. decis.755. num.13.*

Abbatiam *certæ Diœcesi* esse restrictam per enunciativas antiquissimas probare sufficit *Carill. pag.250. n.5.*

Abbatiæ *expensæ* refici illæ debent, quæ probantur factæ pro necessariis oneribus Monasterii *Duran. dec.3. n.1., & decis.77. num.1.*, ubi diversæ expensæ referuntur, *& decis.102. num.1., & decis.106. per tot.*

Abbatia *est dignitas*, *Seraphin.decis.514. num.7.*

Et ejus districtus, potest per Episcopum visitari, licet sit exempta, cum dicatur esse in Diœcesi Episcopi, nisi sit penitùs suppressa jurisdictio Ordinarii *Seraphin. dec.433. num.1.*

Ad hoc, *ut sit exempta* ab Ordinario, & Papæ subjecta, requiruntur centum anni *Seraphin. dec.1021. num.6.*

Ex eo, quod Abbatia sit suscepta sub protectione Sedis Apostolicæ, non sequitur, quod sit exempta à jurisdictione Ordinarii *Seraphin. dec.1021. n.7.*

Dispositio Cap. quia propter de electione, non procedit in Abbatiis *Seraphin.decis.647. num.4.*

2 Abbatiæ diversæ.

Abbatia *Griptæ ferratæ* possidebat castrum Ariciæ, & alia, quæ tempore Julii II. alienata fuerunt, *dec.93. n.33. par.5. tom.1.*

Ab-

Abbatia Farfensis exigit decimas ab omnibus bonis sui territorii *Pamphil. decis.49. num.8.*, sunt enim omnia illius bona subjecta directo Dominio Abbatiæ *ibid.*

Possidet castra libera, *decis.93. num.33. par.5.tom.1.*, prout etiam Abbatia ad Tres Fontes Sancti Pauli,*ibid.d.n.33.*, *Coccin. decis.1715. n.42.*

Usque ab initio *convenit cum suis Vassallis* non retinere, sed renovare proximiorem ultimi emphyteutæ, defuncti, *decis.413. num.1. par.16.*

Vassalli dictæ Abbatiæ Farfensis, vigore antiquissimæ conventionis possunt allegare jus hypothecæ pro renovatione Emphytheusis, *decis.413.n.31.p.16.*

Et dicta consuetudo renovandi hæredes ultimi investiti de bonis emphyteuticis, remanet probata ex pluribus instrumentis investituræ factæ de bonis devolutis, *dec.71.n.3.p.19. tom.1.*

Abbatia *de Olivares*, & quandò fuerit dismembrata à jurisdict. Archiepiscopatus, & Capituli Hispalen. aliorumque Ordinariorum, & effecta territorium separatum, *decis. 498. num. 3. par.19. tom.2.*

Abbatissa.

Abbatissæ *electio* fieri debet per vota secreta singularum Monialium eligentium, itaùt eorum nomina nunquam publicentur juxtà Concilium Tridentinum, & electio alitèr facta est nulla *Duran. dec.232. num.1.*

Itèm nulla est si fuit facta à minore parte Capituli *Duran. decis.232. num.2.*, & an requirat duas partes illius, vel sufficiat major pars eligentium *ibid. n.3.*, *&* 4., ubi declaratur textus in *Cap. indemnitatibus §. Sanè de elect. in 6.*

Itèm an d. electio requirat formam, de qua *in Capitulo, quia proptèr de elect.* An verò in jure sit alia specialis forma præscripta in hujusmodi electione, est opinio valdè controversa *Duran. decis.232. num.5.*

Abbatissæ *interrogatio* facta *Novitiæ*, an velit facere votum, potest intelligi de expresso, non de tacito in Monasterio, in quo non solet fieri votum expressum, dummodò non intercedant contrariç protestationes ejusdem Novitiæ *Ubald. dec.277.n.4.*

Vide *Votum*.

Non potest concedere Novitiæ licentiam egrediendi è Monasterio, etiam ex causa infirmitatis *Emerix.jun.dec.128. num.4.*

Abbatissam concepisse, & peperisse probare volens dicitur habere materiam relevantem, & ei datur remissoria *Crescent. dec.9. n.3. fol.95.*

Gravius punitur, si fuerit corrupta,quàm Monialis, & ejus corruptio dicitur sacrilegium *Crescent. decis. 9. num. 4.*, *&* *5. fol.95.*

Sola potest *Procuratorem constituere* ad agendum super hæreditate ex Monialis successione ad Monasterium devoluta *Put. dec.285. in princ. lib.3.*

Abbatissæ ejectæ debentur alimenta, sed non expensæ litis *Put. decis.271. in princ. lib.1.*

In propria causa *agenti*, non debentur expensæ litis *Put. dec.271. n.1. lib.1.*

Non potest præjudicare in acquisitis Monasterio, *dec.678. n.6. p.3.*

Potest, per quemdam Archidiaconum, instituere Vicarium in Ecclesia sibi pleno jure spectante; Abbatissæ, & Monialibus, licet cura committi non possit quoad exercitium actuale, tamen jus potest ipsis competere, ut exercitium faciant per verum capacem illius potestatis, *dec.21.n.3. &* 4. *de præbend. Bisig.514.*

Executrix testamenti ad distribuenda bona intèr pauperes, potest eligere suum Monasterium,dummodò sit pauper *Rub. annotat. decis.460. num.122. tom.2. par.4.*

Ratione feudi, præstat juramentum fidelitatis, *dec.41. n.5. p.1. diversor.*

Antè emissionem expressæ professionis Monialis, non potest fungi munere Abbatissæ, *dec.121.n.14. p.6.*

De jure communi potest habere etiam privativè ad Episcopum jus visitandi Monasteria, & loca sibi subjecta, exceptis tamen iis, quæ respiciunt curam animarum, *decis.311. num.13. par.9. tom.1.*

*tom.*1., *Bich. decis.*194.*num.*13., *&* *decis.*267. *num.*22.

Non habet de jure communi potestatem exercendi jurisdictionem ergà provisos de beneficiis ad ipsius Monasterium spectantibus, *dec.*44. *n.*14.*p.*10.

Nec habet facultatem concedendi suæ novitiæ licentiam egrediendi Monasterium ad se ipsam de infirmitate curandam, *dec.*361. *n.*4. *p.*19.

Abbatissæ de jure communi competit jus præsentandi, aut conferendi in beneficiis fundatis in Ecclesia ad Monasterium spectante, *dec.*44. *num.*13. *p.*10., *Bich. dec.* 295. *num.*11., *Duran. decis.*707. *num.*1., *&* 2.

Jurisdictio in iis, quæ versantur extrà clausuram exerceri potest ab ea mediante persona à se deputanda, *dec.*44. *num.*32. *par.*10.

Confirmationis electio, est actus jurisdictionis, *dec.*373. *n.*20. *p.*11.

Abbatissa conferre potest beneficia, cum sit in dignitate constituta, maximè in Germania, *Zarat. dec.* 101. *n.*16., *&* 17., *Buratt. decis.*821. *n.*6., *Dunoz. decis.*504. *num.*6.

Non habet potestatem supèr bonis Monasterii absque consensu Monialium capitulariter præstito, *Arguell. decis.*9. *num.*48.

Habere potest *jus visitandi* beneficia existentia in Ecclesia Monasteriali, si vigore alicujus concordiæ inter ipsam, & Episcopum Beneficiati sunt ei subjecti, *Bich. dec.*267. *n.*14.

Incapax est jurisdictionis spiritualis, & propterea non potest interdicere, nec suspendere, *Bich. dec.*267. *n.*16., *declara, ut num.*17., *&* *dec.*295. *n.*12.

Potest Beneficiatos Ecclesiæ Monasterialis pœnis coercere, quandò talis facultas est ei à Sede Apostolica concessa, tunc enim non ipsa, sed Pontifex jurisdictionem spiritualem exercere videtur, *Bich. dec.*267. *n.*19.

Mediante persona à se deputanda facere, quæ sibi competunt, etiamsi extrà claustrum versentur, *Bich. decis.*267. *n.*29.

Ex visitationibus ab Abbatissis antecessoribus factis dicitur acquisita, quasi possessio visitandi dignitati Abbatissatus, *Bich. dec.* 194. *num.* 2.

Abbatissa alimenta habere debet, lite pendente super accusatione, etiamsi sit remota ab administratione, *Buratt. decis.*615. *num.*1.

Obedientia, & reverentia ei debetur à Canonissis secularibus, quibus præest, *Buratt. dec.*828. *n.*4., *&* *dec.*817. *n.*4.

Jurisdictionem exercere potest, non solùm in Moniales, sed etiam in Clericos sibi subjectos, *Dunozett. jun. decis.*504. *num.*5.

Sola non potest præstare impedimentum recusationi Judicis *propositæ* nomine Monialium, & Monasterii antè consensum ejusdem Abbatissæ, *Dunozett. jun. decis.*504. *num.*5.

Abjuratio.

Abjurationis hæresis forma, qualis sit, *Comit. decis.*10. *num.*14.

Cœtera. *Vide hæresis.*

Abraham.

Abraham major natu, concessit ex voluntate sua Loth facultatem optandi, facta divisione, *Crescent. dec.*3. *n.*3. *fol.*46.

Abbacalis.

Abbacalis numerationis diversitas, excludit legalitatem instrumenti, *Priol. decis.*105. *num.*4.

Abavus.

Vel Atavus, *Abnepos*, *vel Atnepos*, ferè impossibile est, quod eodem tempore supervivant, *Dunoz. jun. dec.*449. *n.*17.

Ablativus.

Absolutus prolatus ab eo, *qui habet facultatem* disponendi importat dispositionem, *Coccin. dec.*390. *num.*1., *&* *dec.*996. *n.*2., *&* 3., *Caril. pag.*150. *n.*6.

Item *formam denotat*, *Coccin. decis.*1238. *num.* 15.

Item quandò *respicit modum dismembratio-*

tionis faciendæ inducit formam, *Coccin. decis.*1236. *num.*2.

Absolutus per illa verba, *refectis tamen*, quandò non importet suspensivam conditionem, possessionis, sed præservativam jurium, *Priol. decis.* 416. *num.* 14.

Ablativus *absolutus* importat conditionem, *decis.*451. *n.*2., *Martin. Andr. decis.*103. *num.*10.

Item conditionem conditione suspensiva, *dec.*506. *n.*10. *par.*19. *tom.*2.

Ablativi *absoluti* inducunt formam, *Cesar. de Grassi. dec.*3. *n.*7. *pag.*7.

Ablativi absoluti *important conditionem*, *decis.* 516. *num.* 9. *par.* 3., *decis.* 561. *num.*4.; *decis.*474. *num.*8., *decis.*429. *num.*1., *decis.*418. *num.*7. *par.*1. *tom.*2. *decis.* 306. *num.* 3. *par.* 8., *decis.* 184. *num.*3. *par.*12., *decis.*202. *num.*1., *decis.* 339. *num.*4., *decis.* 346. *num.*1., *decis.* 56. *num.* 4. *par.* 10., *decis.* 184. *num.*3. *par.*12., *decis.*344. *num.*5., & *decis.* 34. *num.*33. *par.* 17., *Bich. decis.*298. *num.*4., & *decis.*510. *num.*9., *Zarat. decis.* 27. *num.*8., *Arguel. decis.*64. *num.* 2., & *decis.* 29. *num.*8., *Buratt. decis.*696. *num.*2., *Dunozett. jun. decis.* 712. *la* 2. *num.*2., *Ludovis. decis.*492. *num.*7., *Peutinger.decis.*22. *num.*3., & *decis.*125. *num.*2., *Merlin. decis.* 247. *num.* 8., & 264. *num.* 1., *Duran. decis.*459. *num.*4., *Verall. decis.*150. *num.*2.

Ablativi absoluti important *formam*, *decis.*161. *num.*8. *par.*4. *tom.*2., *dec.*474. *num.*9., *decis.*561. *num.*13. *par.*5. *tom.*2. *dec.*9. *num.*14., *decis.*8. *num.*2. *par.*11., & *decis.*184. *num.*4. *par.*16., *Manzaned. decis.* 493. *num.*2., *Merlin. decis.*247. *num.*9.

Præcisè *observandam*, *decis.*336. *num.*12. *par.* 10., & *decis.* 331. *num.* 6. *par.*9. *tom.*2., & *quandò decis.* 316. *num.* 4. & *seqq. par.*16., *Bich. decis.*408. *n.*2. *Arguell. decis.*64. *num.*3.

Per ablativum absolutum prolata *verba deficiente Pompilio* in conditionem *resolvuntur*, *decis.*154. *num.*2. *par.*13.

Licet ablativus absolutus faciat conditionem, *non* tamen *inducit formam obstativam resolutioni pluralitatis* in singularitates, *decis.*437. *num.*9. *par.*9. *tom.*2., *Bich. decis.*279. *num.*8.

Per illum *verba indeterminatè concepta* sunt apta comprehendere omne tempus, & omnes Personas, *decis.* 354. *num.*79. *par.*11.

Non semper præcisam *conditionem importat*, sed intelligitur prout de jure, *decis.*47. *num.*8. *par.*15.

Non tribuit *jurisdictionem*, nisi adimpleta conditione, *decis.* 322. *num.* 1. & 2. *par.*17.

In substitutionibus resolvitur in suas singularitates *Bich. decis.*337. *num.*2

Et talis resolutio *facilius admittenda est ex* præsumpta *voluntate Testatoris* favore Descendentium, & ad evitanda absurda *Bich.dec.*337. *num.*14. & 16.

Ablatum.

Ablatum per legem contemplatione alterius Partis, eidem acquiritur, *decis.*823. *lib.*3. *num.* 1. *par.*3. *divers.*

Verbum importat ablationem invito eo, à quo res aufertur, *decis.*453. *num.*15. *par.*4. *tom.*1., *Buratt.decis.*240. *n.*11.

Abortus.

Abortus sequi non potest ex simplici pugno, *decis.*333. *num.*1. *par.*9. *tom.*2.

Super abortu, & adulterio quærela à Viro in Uxorem data parit odium inter Conjuges ad thori separationem, *decis.*328. *num.*1. & 2. *par.*13.

Abrasio.

Abrasio *scripturæ*, licet in loco substantiali non nocet, quandò ex antecedentibus, & subsequentibus veritas deprehendi potest, *decis.*427. *num.*2. *tom.*2 *par.*4.

Et cancellatio signi, seu stigmatis animalis alieni sonat in delictum, & culpam punibilem, *decis.*288. *n.*8. *par.*8.

Lineæ si non est in corpore, sed in principio partitæ nihil facit, *decis.* 244. *num.*26. *par.* 8., *Coccin. decis.* 1341. *num.* 29.

Si apparet facta *ex intervallo*, non præsumi-

sumitur secuta de voluntate contrahentium, *decis.*219. *num.*13. *par.*16.

Vel apostilla potiùs præsumitur facta post Instrumentum, quam Notarium falsitatem commisisse dicatur, *dec.*219. *num.*14. *par.*16.

Signi denotantis locum, in quo verba apostillæ debuerant extendi tollit fidē Instrumento, *decis.*310. *num.*1. *par.*16.

Et cancellatio *scripturæ* non admittitur, maximè in civilibus, *decis.* 150. *n.*10. *par.*17.

Abrogatum Statutum non ampliùs attenditur, *decis.*235. *num.*32. *& seqq.* *par.* 16.

Abrogata non ampliùs attenduntur, *decis.*212. *num.*8. *par.*17.

Abrogatio.

Abrogationis causa, quandò est generalis, extenditur etiam ad actus in abrogatione non expressos, *decis.*21. *n.*5. & 6. *par.*14.

Pro abrogatione constitutionis, vel legis, non sufficit sola tolerantia Principis, sed illius expressa permissio requiritur, *decis.*418. *num.*12. *par.*18. *tom.*2.

Absconditus.

Absconditus non dicitur, qui in aliqua Civitate inhabitat, *dec.*117. *n.*2. *par.*15.

Abreptio.

Abreptio plenè, & concludentèr est probanda *Roxas pag.*326. *num.*6.

Præsertim ad retardandam executionem Brevis, & hæ exceptiones reservantur ad petitorium, tanquam requirentes altiorem indaginem *Rox. pag.*326. *n.*6.

Abbreviatura.

Abbreviatura reperta in protocollo Notarii, qui dicitur esse rogatus sine Testibus, & sine Anno, facit, ut non dicatur non esse factum in forma probanti, *decis.*284. *num.*1. *lib.*2. *par.*3. *divers.*

Extendi debet per Notarium, qui de Instrumento rogatus fuit, *Buratt. decis.*120. *num.*10., & juxtà stylum particularem ipsius Notarii, non autem generalem omnium Notariorum, *Buratt. decis.*120. *num.*11.

In Testamento appositæ, non important fideicommissum, *Manzaned. dec.*357. *num.*6.

Abbreviatores.

Abbreviatores petiti in negotiis supplices libellos concernentibus mandato Rotæ ab Auditoribus sæpè consuluntur, *decis.* 592. *num.* 5. *lib.*3. *par.* 3. *divers.*

De Parco majori, qui sunt Prælati, & sedent in Cappella, olim habebant Uxores, *decis.* 201. *num.* 41. *par.* 5. *tom.*1., *Coccin. decis.*1790. *num.*4.

Abbreviatorum relationi interdum statur, *Verall. decis.*72. *num.*3.

Abdicatio.

Abdicatio totius juris in donatione, ex verbis desumitur, *dec.*529. *n.*21. *par.*14.

Ad abdicandum *minor* Conventus ab eo possessionem, stare potest in judicio absque Curatoris auctoritate, *dec.*192. *num.*8. *par.*13.

Abjurans.

De levi non fit inhabilis ad beneficia, & dignitates Ecclesiasticas, *Buratt. decis.*635. *num.*9.

1 *Absens in genere.*
2 *Quoad acquisitionem.*

1 Absens in genere.

Non potest condemnari *absens*, nisi saltem fuerit citatus per edictum, *decis.*609. *num.*2. *par.*1., cum non præsumatur habere notitiam citationis eidem domi factæ, *decis.*130. *num.*34. *par.*6., *decis.*28. *num.*3. *de appellat. in antiq.*387., *Buratt. decis.*848. *num.*9., *Ottobon. decis.* 41. *num.* 5., *Panphil. decis.*346. *num.*5. & 6.

Per audientiam contradictarum citari potest, sed excommunicari non potest, licet benè suis Procurator, *decis.28.n.2. de appellat. in antiq.*387., *Peutinger. decis.96.num.*4., *Merlin. decis.*604.*num.*16., *Penn. decis.*405. *num.*5.

Absentes à Conventu, vel Capitulo, eo casu in alienatione bonorum Ecclesiæ non sunt vocandi, quandò ex tribus partibus, saltem sunt præsentes duæ, secus verò si adsit unus tantùm Canonicus, vel unus Monacus, *Rub. in annot. decis.*14. *num.*48. *par.*3., *Dunozett. jun. decis.*731. *num.*16.

Præsumitur scire factum alienum tendens ad commodum suum, *decis.*800. *num.*13. *par.*1. *divers.*

Non potest retractare, quæ sunt gesta à Collegio, secus si præsens, & in Carceribus detentus, *decis.* 1357. *lib.* 3. *par.*3. *divers.*

Absens voluntariè nulla gaudet restitutione in integrum adversus præscriptionem, *Rub. in annot. decis.*6.*n.*27. 31.*&* 33.*par.*3.

Ex causa non urgenti, & necessaria, non potest frui privilegio eorum, qui necessario dicuntur abesse, ad hoc ut familiaritas non interrumpatur, *dec.*213. *num.*3. *lib.*3. *divers.*

De idoneitate examinati Testimonium ferre nequit, *decis.*551. *num.*2. *par.*4. *divers.*

Inter Absentes, & Canonicos mortuos est magna differentia, *Rot. dec.*1.*n.*3. *par.*4. *tom.*2.

Absens à Civitate, non præsumitur habere notitiam citationis eidem domi factæ, *decis.*130. *num.*34. *par.*6.

Ex facto Notarii, seu alterius prò ipso absente stipulantis non obligatur minor absens, *decis.*446.*num.*10.*par.*13.

Minor absens obligatur ex contractu Curatoris causa necessaria inito, *decis.*39. *num.*8. *par.*11.

Licentia abessendi concessa per triennium ea incipit currere non à die concessionis licentiæ, sed ab ipsius absentiæ tempore, *Rot. decis.* 434. *num.*5. *par.*4. *tom.*2., quod secus dicendum est, si in licentia dictum fuit à die datæ præsentium, *Ibid. num.*6.

Abesse à Capitulo non potest dici Canonicus sine licentia, si tempus ei indultum, ut abesse possit, adhuc duret, *Rot. decis.*571. *num.*12. *par.*4. *tom.*3.

Absens adultus à loco Judicii, & absque deputatione Curatoris Conventus, censetur nulliter condemnatus, *decis.*50. *num.*8. *par.*11.

Absenti donari potest, ita quod acceptatio donatarii, potest fieri post donationem factam, *dec.*245. *num.*3.*par.*1. *divers.*

Beneficium conferri potest absenti, & sufficiens est ipsius subsequens ratihabitio, *dec.*486. *n.*6. *lib.*3.*par.*3. *divers.*

Animo acquiri potest per Amicum, subsequente acquisitionis ratificatione, *decis.*463. *num.*6. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Absenti jus acquiritur per juramentum, etiam absque stipulatione, *decis.*346. *num.*7. *par.*4. *divers.*

Per stipulationem Notarii, non acquiritur jus revocabiliter, sed irrevocabiliter, nisi scienti, & consentienti, *decis.*12. *num.*10. *&* *seqq. par.*1.

Absenti non acquiritur jus ex obligatione alterius, quandò Notarii stipulatio deficit, *decis.*620. *num.*22. *par.*18.

Absentem defendi à quocunque publicæ utilitatis est, & quem licet verba pro eo facientem audiri, *decis.*24. *num.*3. *in novis.*, *&* *decis.* 35. *num.*2. *de procur.*97. 104.

Contrà absentem citatio legitimè exequi potuit in loco, ubi bona possidet, & habet domum apertam, atque retinet Ministros, & familiam, *decis.* 270. *num.*10. *par.*11.

Absente Parte si proponatur constitutum conjunctum dotalibus Instrumentis, jus non acquiritur eidem, ac si præsens fuisset, sed requiritur subsequens ratificatio, stipulatio licet per Notarium eius nomine intervenerit, *decis.*320. *num.*2. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Si sit facta confessio absente Parte, semiplenè probat, *decis.*196. *num.*11., vel non obest, *decis.* 164. *num.*44. *par.*7.

Tutor absens à loco, ubi sita sunt bona Pupillorum à tutela, de jure removetur, *decis.*83. *num.*4. *par.*13.

Evo-

Evocandus, jus non deffinit à quo loco sit, sed solum respicitur, an commodè venire possit ad præsentationem, *decis.*374. *num.*11. *par.*14.

In contractibus absenti acquiritur jus in stipulatione, *decis.*326. *num.*10. *par.*4. *tom.*2., *Zarat. dec.*54. *num.*14.

Eques Hierosolymitanus pro servitio suæ Religionis absens residentiam consequitur, *decis.*88. *num.*5. *par.*14.

Absens, & impotens nullo modo generare potest, *decis.* 409. *n.* 25. 26. *&* 27. *par.*5. *tom.*1., *Merlin. dec.*488. *n.*25.

In electione expectari debet usque ad consumationem termini, *decis.* 350. *num.*6. *par.*17.

Et ut expectari debeat, parùm refert, an sit infrà, vel extrà Provinciam, ubi commodè vocari potest, *decis.* 5. *n.*7. *par.*18. *tom.*1.

Ut interveniat *electioni*, vocari debet per nuncium, vel per epistolam, vel saltem per edictum, *decis.* 5. *num.* 8. *par.*18. *tom.*1.

Absente parte, si sit facta confessio, non probat intèr Romanos, cum intèr eos servetur jus civile, *decis.*256. *n.*4. *p.*6.

Absens animo revertendi, adhuc habitare dicitur in loco sui domicilii, *decis.*9. *num.*6. *par.*18. *tom.*1., *& quandò dec.*431. *n.*1. *&* 3. *p.*18. *tom.*2.

Lis validè pro absente contestatur, quandò Procurator illius habet mandatum procuræ, *dec.*187. *num.*13. *p.*6.

Frater absens, præsumitur ignorare mortem sui fratris, *decis.*800. *num.*6. *par.* 18. *tom.* 2.

Absentes à Curia solent citari in Curia, & hujusmodi citatio arctat eos, ac si fuissent appræhensi, quandò tamen fuerunt priùs in Partibus legitimè citati, *decis.*104. *num.*27. *par.*6.

Absens *non dicitur*, qui habet Procuratorem, *Comitul. decis.*49. *num.*20.

Absens, *ut expectetur* ad electionem faciendam debet allegari ratio certi reditus, *Ubag. decis.* 70. *num.*7., alias electio est valida, *ibid. num.*8.

Non est expectandus, quandò nescitur, ubi degit, *Ubag. decis.*70. *num.*10.

Absente *Procuratore* à Curia, non potest agi per contradictas, *Ubald. decis.*794. *num.*13., *& decis.*25. *num.*3. *par.*3.

Votum pro absente per Procuratorem datum, admitti potest, si cœteri Votantes non contradicant, *Ubald. decis.*580. *num.*4. *&* 7.

Absenti non præjudicat attestatio tertii, *Ubald. decis.*391. *num.*14.

Declaratio eorum, quæ consistunt in animo prodest absentibus, *Ubald. decis.*133. *num.*7. *par.*3.

Sententia lata in absentem, & contumacem, præsumitur potiùs lata ob contumaciam, quam ob delictum, *Ubald. decis.*585. *num.*13.

Absens *potest* eligi, & multò magis, quandò est notus, *Millin. decis.* 420. *num.* 10. & 11.

Absentes *possunt* constituere Procuratorem ad dandum suffragium in electione, quandò adest justa causa absentiæ; Non possunt tamen dare suffragium, illud per Epistolam transmittendo, *Ansald. decis.*61. *num.*15. *&* 16.

Absentium ratio haberi non debet in Actibus capitularibus, sed illi legitimè perficiuntur à solis præsentibus, *Emerix sen. decis.*104. *num.*10.

Non præjudicatur ex præservatione jurium, *Emerix jun. decis.*1283. *num.*5.
Vide *Præservatio*.

Absens propriè dicitur à Civitate, & non est vocandus, nec expectandus, nisi in causis arduis, *Crescent. decis.*6. *n.*1. *fol.* 38.

A censuris non potest absolvi, nisi constet de mandato, *Mantic. decis.* 197. *num.* 3.
Vide *Absolutio*.

Pro absente Procurator ad hoc, ut validè suffragium ferat, debet jurare se credere, quod impedimentum infirmitatis duraverit usque ad tempus faciendæ præsentationis, *decis.*374. *num.*13. *par.* 14.

In eo aliquandò sufficit expressa, & aliquandò acceptatio, *decis.*524. *num.*10. *&* 11. *par.*14.

Pro eo non sufficit stipulatio Notarii in donatione onerosa, vel mixta, *decis.*130. *num.*5. *par.*15.

Enumerantur requisita, ut *Collegialis absens*

absens possit alteri committere vices suas ad effectum validè eligendi, *Benincas. decis.* 165. *num.* 5.
Vide *Electio*.

Absentes licet sit honestum, & de more citare per audientiam ad singulos actus de novo, non tamen est necessarium, *decis.* 10. *de re judic. num.* 1. *in novis.* 176.

Creditores absentes in confectione Inventarii, non sunt specialiter citandi, *decis.* 195. *num.* 5. *par.* 4. *divers.*

Prælati absentes jura suarum Ecclesiarum defendere non possunt, *decis.* 82. *num.* 16. *par.* 11.

Præsentatio non privat habentes possessionem præsentandi, quibusdam ab aliis descendentibus facta, *decis.* 103. *num.* 17. *par.* 13.

Inter absentes non contrahitur stipulatio, *decis.* 314. *num.* 8. *par.* 16.

Absentes non sunt expectandi, si periculum est in mora, *decis.* 164. *num.* 9. *par.* 17.

Inter absentes, neque dolus, neque fraudes ad esse possunt, *decis.* 242. *n.* 23. *par.* 18. *tom.* 1.

Pro absentibus quilibet Judex potest stipulari, *decis.* 37. *num.* 7. *par.* 7.

Potest absentibus jus acquiri mediante stipulatione Notarii, *decis.* 252. *num.* 9. *par.* 11.

Minoribus à loco judicii deputari debet Curator, & cum Curatore procedi, *decis.* 159. *num.* 12. *&* 15. *par.* 11.

Jure quæsito via revocandi donatori præcluditur, *decis.* 280. *num.* 10. *par.* 13.

Tanquàm juris dispositioni conforme, *non est improbandum pactum, per quod Procuratoribus absentibus* præsentia in Choro concedatur, ad effectum fruendi quotidianis distributionibus, *Benincas. decis.* 378. *num.* 28.
Vide *Præsentia*.

Absenti si fuit facta donatio, ad effectum transmissionis debet ratificari, etiamsi pro ipsa Notarius fuerit stipulatus, *decis.* 217. *num.* 9. *par.* 5. *tom.* 1., *&* *decis.* 308. *num.* 10. *eadem parte*. Et ante ratificationem, etiam ex clausula constituti non transfertur possessio re integra, *ibi num.* 9., benè verùm est, quod si fuerit facta donatio stipulante Notario revocari non potest, *dec.* 270. *num.* 3. *par.* 5. *tom.* 1., nec Donatarius ad aliquid astringitur; nisi priùs secuta ejus ratificatione, *decis.* 274. *num.* 5. *par.* 6.

Non potest *absens ratificare*, & acceptare donationem ei factam post mortem donantis, *decis.* 69. *num.* 13. *par.* 7.

Absens cui fuit facta donatio, si sit persona arctiori sanguinis necessitudine conjuncta, dum per aliquam personam præsentem, quamvis extraneam fuerit acceptata, tunc non requiritur ratificatio absentis, *decis.* 69. *num.* 78. *par.* 7.

Absens reputatur pro præsenti, si causa ejus absentiæ sit servitium, & defensio sui officii, *decis.* 243. *num.* 13. *par.* 6.

Donatarius absens, dum scit donationem sibi factam, ex quo agitur de ejus lucro, censetur acceptasse, *decis.* 69. *num.* 77. *par.* 7.

Ut sua possessione privari possit, legitimè citari debet, *decis.* 314. *num.* 11. *&* 15. *cum seqq. par.* 10.

Beneficiatus absens ex causa morbi, & litis sine licentia Episcopi, privatur, *decis.* 506. *num.* 16. 17. *&* 18. *ac per tot.*, *& vide num.* 14. *&* 15. *par.* 14.

Si inciderit in morbum aliam licentiam habere non debet, *decis.* 117. *num.* 17. *par.* 15.

Propter bellum non tenetur redire, *decis.* 100. *num.* 8. *& per tot. par.* 15.

Si est infirmus propter absentiam privari non potest, *decis.* 117. *num.* 18. *par.* 15.

Clericus si per absentiam privandus sit, & scitur quo loco commoretur, debet personaliter citari, *decis.* 117. *n.* 11. *& per tot. par.* 15.

Absens non dicitur ille, qui occasione negotiorum, vel causa recreationis abest, inde statim reversurus, *dec.* 208. *num.* 8. *par.* 16.

Potest constituere *Procuratorem*, ut impleat actum per ipsum faciendum, *decis.* 39. *num.* 3. *par.* 16., *decis.* 1. *n.* 18. *par.* 4. *tom.* 2.

Ex causa procuræ factæ à Capitulo dicitur esse præsens, & residere, *dec.* 173. *num.* 14. *par.* 17.

Ex

Ex causa Religionis absens, gaudet omnibus privilegiis quibus fruuntur præsentes, cum ipse dicatur interesse, *decis.7. num.1. par.17.*

Aliquis de gremio *ab absente* deputandus est in explicandis negociis Universitatis, *Benincas. decis.165. num.7.*

Absentes non intelliguntur, qui sunt in eadem Provincia, vel Diœcesi, itaùt debeant citari ad faciendam electionem, vel præsentationem, *Mantic. decis.288. num.1.*

Absens tenetur Procuratorem dimittere, qui ad ipsius notitiam omnia deferat, alioquin, nec Procuratore, nec Amico pro eo comparente, facta denunciatione contrà ipsum proceditur ad excommunicationem, *Put. dec.67. num.5. lib.1.*

Absentes, intrà Provinciam tamen morantes ad electionem Canonicorum sunt vocandi nisi consuetudo longo tempore observata aliud induxerit, *decis.12. in princ. lib.2.*

Ignorare præsumitur ea, quæ fiunt in Civitate, seu loco, unde abest, *Panphil. decis.246. num.5., & decis.680. num.14.*

Votare, an, & quandò possit per Procuratorem, *Panphil. decis.657. num.2.*

Absentem ad certiorandum suum Principalem, Procuratori petenti, congruus terminus debet assignari, *Panphil. decis.346. num.8.*

Ultrà Montes assignandus est quatuor mensium, *Panphil. decis.346. num.9.*

Ab assignatione hujus termini datur appellatio, *Panphil. decis.346. num.10.*

Absenti Curator, seu defensor deputari non debet si incerto loco potest reperiri, *Panphil. decis.346. num.7.*

Stipulatio non nocet, nec prodest, *Panphil. decis.71. num.3.*

Limitatur si Notarius stipuletur pro eo, quia tunc illi prodest stipulatio, quæ facit haberi absentem pro præsente, *Panphil. decis.71. num.4. & 11., & decis.625. num.8. & 9.*

Idem dic de stipulatione jurata, quæ pariter prodest absenti, *Panphil. dec.71. num.4.*

Comparitio tertii, ad excusationem absentis, non concludit scientiam absentis, si non constet de mandato, *Seraphin. decis.1346. num.4.*

Absenti fit solutio mediante mandato, *Seraphin. decis.548. num.4.*

Absens ab Urbe, si nescitur quo in loco ad habitandum se contulit, validè citatur in domo ultimæ suæ habitationis, *decis.330. num.5. par.19.*

Pro absentibus quilibet Judex potest capitulari, *decis.37. num.7. par.6.*

Capitularis, & Canonicus pro facienda legitima electione expectandus est per modicum tempus, *decis.338. num.1. & per tot. par.19.*

Non potest stante magna distantia deputare Procuratorem ad eligendum, *decis.141. num.10. & 11. par.19.*

Absens non potest jurare nomine alterius, sine claro, & expresso mandato, *decis.21. num.23. par.19.*

Absentis Cardinalis Agentes, si institerint pro examinatione Affictuarii Cardinalis, jam ad professionem parati, causa captandi aeris salubrioris ratione valitudinis curandæ, & jurisdictio dicatur ad tale examen non extendi, hoc non obstante ad examen procedi potest, *decis.222. num.1. lib.3. par.3, divers.*

Confessio extrajudicialis ad favorem absentis, pro quo nemo fuit stipulatus, non probat, & quandò secus, *dec.63. num.6. & 8. par.11.*

Absenti *Reo* jus novum superveniens Actori, debet intimari, *decis.13. de dolo, & contum. n.1. in novis.143.*

Dilatio ei non currit, nisi à die intimationis, maximè si est præfixa cum intimatione, *Buratt. decis.267. num.1.*

Absenti sine ratificatione non acquiritur jus, neque possessio, etiam stipulatione pro eo interveniente, *Cavaler. decis.13. num.5., Cerr. decis.34. num.3. amplia num.4., & dec.739. la 1. n.10.*

Incurrit horribilitatem absens à Capitulo, *Coccin. decis.1408. num.2.*

Licentia abessendi concessa per trienniũ, ea incipit currere non à die concessionis licentiæ, sed ab ipsius absentiæ tempore, *Coccin. decis.1408. num.5.*

Et à die concessionis, quandò fuit dictum à die

à die *datæ præsentium*, à die verò absentiæ, quando fuit tempus datum simpliciter, *Coccin. decis.*1408.*num.*7.

Si fit facta donatio, & constet de juramento, donans potest cogi ad observationem erga absentem, quia redditur irrevocabilis quoad ipsum donantem, *dec.*27.*n.*10.*&* 11.*par.*7.

Donatio facta absenti tacitè sustinetur, etiam nemine acceptante, *decis.* 69. *num.*79.*par.*7.

Ut acquiratur dominium rei donatæ vigore stipulationis factæ ejus nomine à Notario requiritur illius acceptatio, *decis.*444.*num.*15.*par.*9.*tom.*2.

Donatio facta ante acceptationem est revocatoria, quandò est onerosa, secus verò quando fuit lucrosa, *decis.* 446. *num.*2.*par.*13., *Dunozett.jun.dec.*773. *num.*8. *Limita* si in ea sit appositum juramentum, vel sit facta Ecclesiæ, *ibid. num.*9.

Et non consentienti conventio non potest præjudicare, *dec.*457. *num.*3.*par.*14.

Donatio facta absenti, antè acceptationem non dicitur perfecta, quod non procedit, quando in donatione adest stipulatio Notarii pro absente, *dec.*145. *num.*7. *&* 8. *par.*14.

Non probat hoc esse, quod ad hoc contingit abesse, *Coccin. dec.*1261.*n.*21.

Absentis Equitis favore pensio reservari non potest, *Dunozett. jun. decis.*571. *num.*12.

Creditorum loco, ut quis subintret, non sufficit simplex accollatio, etiamsi postea ab Accollatario fuerint recepti fructus, cùm adhùc non dicatur facta novatio, *Dunoz. jun. dec.*845. *n.*6.

Optare absens non potest, & præsentia est necessaria ex dispositione statuti Ecclesiæ Urgellensis, *Manzaned. decis.*773.*n.*20.

Nequit ejus jure, & possessione privari, non servata forma *Clem. causa de elect. Ottobon. dec.*41. *num.*6.

Absenti *citato* ad comparendum est assignandus terminus competens, præsertim quandò est absens causa Reipublicæ, *Ottobon. dec.*41. *n.*7.*&* 8.

Absenti *ultrà* 40. *milliaria* terminus trium dierum assignatus ad comparendum; est incompetens, *Ottobon. decis.*41. *num.*7.

Absens ad *præsentandum*, si non fuit vocatus, & de contemptu dare potest intrà quadrimestre, vel semestre ad præsentandum concessum, aliàs eo elapso non auditur, *Peutinger. dec.*226.*n.*6.

Absens probare *tenetur* se fuisse in loco, unde vocari debuit, aliàs post scrutinium opponere nequit de contemptu, *Peutinger. dec.*266.*num.*12.

De absente si fit facta præsentatio, & non exhibita Ordinario nulla est, *Peutinger. decis.*251. *num.*15.

Sufficit tamen ad sustinendam præsentationem, quod Ordinarius illam admiserit, vel non rejecerit, *Peutinger. decis.*251.*num.*16.

Absenti, *vel ignoranti*, ac nemine pro eis recipiente non dicitur res legitimè tradita, ut dominium acquiratur, *Pen. decis.*6.*num.*8.

Absenti facta *præsentatio* intrà tempus datum Patronis ad præsentandum, ut valeat ratificanda est, *Penn. decis.*627. *num.*3.

Potest fieri per *literas*, *Pen. decis.*627. *num.*4.

Absenti *non nocet* protestatio contrà eum facta, *Pen. decis.*913. *num.*9.

Absens *ab Urbe* de tempore porrectæ supplicationis, nec habuisse notitiam, nec illius vigore possessionem accepisse præsumitur, *Carill. pag.*58. *n.*15.

Contra absentes factus *processus*, & illius Procuratore non citato, sustineri non potest, *Rembold. dec.*439. *num.*5.

Propter absentiam *caducitas* excusatur, *Rembold. dec.*523. *num.*5.

Absente *parte* regularitèr fieri solet *recognitio Apocæ*, *Rembold. dec.*619. *n.*2.

Absente parte, & sine interrogatoriis extorta recognitio Apocæ attendi non debet, *Rembold. dec.*616. *num.*9.

2 Absens quoad acquisitionem.

Clericus absens à servitio Ecclesiæ ex justa causa, & pro defensione jurium ipsius Ecclesiæ facit suos fructus beneficii, & eidem debentur distributiones, quod secus dicendum est, si est ab-

absens propter litem, quæ potest per Procuratorem tractari, *decis.467. n.1. & 2.par.1., decis.510.num.10.par.14.*, & in casum non legitimæ causæ distributiones accrescunt aliis de Capitulo interessentibus, & Beneficiatis, *decis.107.num.1, par.2., decis.1.num.3., dec.262. num.3. par.4. tom.2. dec.261. num.2. par.18. tom.1., Bich. decis.42. num.5., Coccin. dec.1408. n.3., Rembold. decis.571. num. 7. & 8., Emerix jun. decis. 1255. num.4., Seraphin. decis.1131. num.6. & decis.662. n.2. & 3. & decis.426. num.5.*

Et ad hoc ut Clericus lucretur fructus, & distributiones duo copulative requiruntur, videlicet justa causa absentiæ, & licentia Ordinarii, *decis.401. num. 2. & decis. 608. num. 1. 3. & 4. par. 1. rec.*, nec ad effectum prædictum licentia, R.P.D. Vicesgerentis est sufficiens, illa namque operatur solummodò ne incidat in pœnas in edictis promulgatas contrà non residentes, *decis.12. num.5. par. 1., decis.689.n.1. par.3., decis.243. num.13. par.6., Buratt. decis.694. num.4. & 12.*

Limita, quod ipsi debeantur fructus, & non Capitulo, quandò Capitulum est in culpa, & præstitit impedimentum, & causam non residentiæ, *Rot.det.401. num.3. p.1 rec.*, quod procedit etiam propter litem, quam habet cum Capitulo, sibi ab eodem Capitulo indebitè motam, *Rot.decis.608.num.2. p.1. rec.*, & in supradictis casibus habetur pro præsenti, *Rot. decis.107. num.2. par. 2. recent., decis. 689. num. 2. 3. & 4. par.3.*

Absenti æquiparatur infans in materia legitimationis, *Rot. decis.65. n.1. p.2.*, & ad hoc ut absens, & infans legimari possit, requiritur specialis mentio in facultate legitimandi, *ibid. num.1.*, & in hoc casu, nec ratificatio legitimati aliquid operatur, *ibid. n.2. & 3.*

Absens ex justa causa, non punctatur, sed lucratur distributiones quotidianas, *dec.510. num.10. par.14.*

Absens ex causa studii pro præsenti habetur, & lucratur distributiones quotidianas, sed contrarium est verius, cum non sufficiat ad hunc effectum absque interessentia, *Rub. in annotat, ad decis.576. num.146. par.4. tom.3.*, & super hoc refertur declaratio sacræ Congregationis Concilii, *ibid. num. 147. decis.157. num.57. par.5. tom. 1.*

Absentibus distributiones non conceduntur, quoties cessat impedimentum perceptionis illarum, *dec.390. num.4. par. 14.*

Absens causa Reipublicæ habetur pro residente, *Bich. decis.257. num. 22.*, & dicitur missus à Principe pro publicis negotiis, *Ottobon. dec.41. n.9.*

Absentis ratificatio in præjudicium promissoris retrotrahitur ad diem contractus, ac si ab initio emanasset, *Bich. dec.33. num.10. 11. & seqq.*

Absenti absque stipulatione ejus nomine nulla quæritur actio, *Bich. decis.177. num.16., Coccin. decis. 1829. num.10. & 14., Cels. dec.21. n.2. & 3.*

Absens alimenta consequitur tanquàm præsens, dum abest pro servitio Domini, vel testatoris, aut de illius licentia, & voluntate, *Buratt. decis.237. num.10., & dec.297. num.4., & decis.236. num. 10.*

Absens eligi potest si pro Ecclesiæ utilitate expedire videtur, *Buratt. dec.771. num.9.*

Absentibus debentur fructus præbendæ, secùs fructus de Massa, *Dunozet. jun. decis.336. num.2. & 4.*

Absens ex causa alicujus officii exercendi, ne officium suum sit sibi damnosum haberi debet pro præsente, *Ludovis. decis.154. num.3:*

Absentiarum *grossa, & distributiones* debentur residentibus, & culpa sua non impeditis, *Pen. decis.556. n.2.*

Absenti noto Episcopo, potest fieri præsentatio ad beneficium, & est actus extrajudicialis, *Pen. dec. 1118. n.6.*

Absens non potest *lucrari* fructus, & distributiones sui beneficii, nisi adsit utilitas Ecclesiæ, *Pen. decis. 1308. num.3. & 4.*

Absentis *acceptatio* requiritur, ut ei acquiratur res donata in absentia, *Pen. decis.1326. num.3.*

Absens *à Choro* sine causa legitima, non po-

potest lucrari fructus, & distributiones suæ præbendæ, *Pen. decis.* 1365. *num.* 1. *&* 3.

Per *Procuratorem* habentem generale mandatum ad acceptanda quęlibet beneficia, potest petere titulum, & collationem, *Pen. dec.* 1578. *n.* 2. *&* 3.

Absenti non potest fieri collatio beneficii requirentis examen, si istud non præcedat, *Pen. decis.* 1578. *num.* 11. *& seqq.*

Absens *ex indulto* dicitur præsens ad effectum lucrandi fructus, qui distribuuntur certis diebus anni, *Rembold. decis.* 587. *num.* 2. secùs ad effectum lucrandi distributiones, quæ quotidiè distribuuntur intèr præsentes, *ibid. num.* 3.

Statutum, quod non licèt Canonico petere indultum pro lucrandis fructibus in absentia, intelligitur de indultis ex mera gratia, *Rembold. dec.* 571. *n.* 5.

In absentia *Canonicus effectus Vicarius*, justè consequitur fructus, *Rembold. decis.* 571. *num.* 8.

Absentia.

Absentia *per parvum tempus* non est considerabilis in probatione immemorabilis, *decis.* 432. *num.* 3. *par.* 3., *Manzaned. decis.* 838. *num.* 6.

Repletur à divina Dei præsentia, *dec.* 13. *de dolo, & contum. n.* 2. *in noviss.* 143.

Adversarii sufficit, ut probetur actum in absentia factum, *decis.* 871. *num.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Ex causa militiæ, si non est pro suo Principe, sed pro alieno, cum sit voluntaria non præstat excusationem ad obtinendam restitutionem in integrum, *Rub. in annot. dec.* 6. *n.* 32. *p.* 3.

A curia ponatur in dubium impetrantis beneficium ex eo facilè dissolvi potest, quod gratis facta fuerit expeditio, quæ in dubio præsentiam arguere potest, cum pro absentibus n unquam detur gratis pro familiari, *decis.* 213. *num.* 2. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Absentia *ex justa causa* excusat à mora, & caducitate, *dec.* 719. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 3., & à residentia, & interessentia divinis officiis, *Pamphil. dec.* 726. *num.* 1. *&* 3.

Biennii, vel triennii interpolata, cum aliquando comparuerit absens in curia ex depositione testium probata, non præsumi facit animum non revertendi, & sic non adimit pristinam familiaritatem, *decis.* 213. *num.* 4. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Canonici absentia, quod non possit suppleri per alium respectu personalis residentiæ in Choro, si adsit ista consuetudo attendenda est, *dec.* 308. *n.* 21. *par.* 6.

Intèr absentiam *Procuratoris*, & ejus obitum est differentia, ut id intimetur principali, *dec.* 320. *n.* 7. *p.* 4. *tom.* 2.

Absentia *contrahentis* probatur ex subscriptione facta a tertio ejus nomine, *dec.* 3. *num.* 21. *par.* 8.

Temporalis *officialis* indefinitè deputati, non operatur, ut possit removeri ab officio, nisi præcedat requisitio, vel interpellatio ad reditum, *decis.* 339. *n.* 16. *par.* 9. *tom.* 2.

Absentiæ *alicujus* ignorantia ab eo allegari non potest, qui admisit ejus Procuratorem ad aliquem actum, eo quia ille erat absens, *decis.* 434. *num.* 10. *par.* 4. *tom.* 2.

Absentia *successorum Ecclesiæ*, excomputari debet in præscriptione bonorum illius, *dec.* 82. *n.* 15. *p.* 11.

Ad effectum ut aliquis privetur aliquo jure, est concludentèr probanda, *decis.* 308. *num.* 6. *&* 7. *p.* 12.

Absentia, & impotentia ad effectum tollendi præsumptionem *l. miles §. defuncto ff. ad l. Juliam de adult.* sunt probandæ de tempore conceptionis, *decis.* 8. *num.* 35. *p.* 12.

Absentia, & negligentia *tutoris* in administrandis bonis pupilli justam causam eumdem removendi eliciunt, *decis.* 108. *n.* 11. *par.* 13.

Absentiæ licentia obtenta ab Episcopo per Canonicum sine justa causa est invalida, *Rot. decis.* 1. *num.* 14. *& seqq. par.* 4. *tom.* 2.

Necessaria absentia ob judiciales controversias adversus Tutorem motas, facit ut nō dicatur in mora, *dec.* 83 *n.* 6. *p.* 13.

Tu-

Patricis non est culpabilis, dùm moratur penès filios in loco, ubi florent Gymnasia, seù Ludimagistri, qui ipsis invigilant, ut virtutibus repleantur, quorum acquisitio alibi est difficilior, *decis.83. num.6. par.13.*

Absentia, vel alia similis impossibilitas *accessus ad uxorem* facit cessare præsumptionem, quod filius sit mariti, *decis.363. num.5. par.5. tom.1.*

Non excludit quasi possessionem jurispatronatus contrà familiam, quæ nunquam præsentasse probatur, *decis.477. num.9. par.14.*

Absentia *Canonici* suppleri potest per alium respectu personalis residentiæ in Choro, si adsit ista consuetudo, quæ attendenda est, *decis.308. num.21. p.6. Verospio.*

Procuratoris ad hoc ut contrà ipsum possit procedi per contradictas, debet in actis per duos testes probari, *decis.55. num.17. 18. & 19. par.14.*

Absentia *ex causa Reipublicæ*, dicitur impedimentum legitimum, *decis.131. num.23. par.19.*

Licentia obtenta per Canonicum ab Episcopo sine justa causa dicitur invalida, *dec.1. num.14. par.4. tom.2.*

Absentia *contrahentis* non probatur ex subscriptione facta à tertio ejus nomine, *decis.38. num.21. par.8.*

Citati probari debet concludentèr de tempore executæ citationis, *dec.341. num. 1. par. 17.*, *& decis. 55. num. 2. par.18. tom.1.*

Unius de Capitulo brevi tempore reversuri, est causa legitima, ne tempus electionis abbrevietur, & restringatur, *decis.350. num.5. par.17.*, *& decis.5. num.6. par.18. tom.1.*

Canonici non fuit causa belli; si ipse alibi obtinuit beneficium cum residentia, ibique resedit, *dec.261. num.12. p.18. tom.1.*

Absentiæ licentia, ut Canonico absenti ab Ecclesia suffragetur debet peti ab Ordinario, & non à Capitulo, *dec.689. num.5. par.3.*, *dec.117. num.2. & 19. par.15.*

Non dicitur *absentia legitima*, nisi sit diuturna, vel continua, & animo non redeundi, *dec.208. num.8. & 9. p.16.*

Partis se non defendentis, reddit Judicem magis solertem, ut causam subtilius cognoscat, *dec.288. n.1. p.16.*

Absentiæ *licentia* ab ipsius tempore ab essendi concessa per triennium, incipit currere à die concessionis, quando tamen fuit dictum à die datæ præsentium, *dec.434. n.5. & 6. p.4. tom.2.*

Absentiæ *alicujus* ignorantia ab eo allegari non potest, qui admisit ejus Procuratorem ad aliquem actum, eo quia ille erat absens, *dec.434. num. 10. par.4. tom.2.*

Ad effectum consequendi *distributiones* solitas, belli solus timor præbet, *decis.390. num.3. par.14.*

Absentiæ *justa causa* non officit, si vigeat propositum revertendi, *dec.37. num.9. par.15.*

Causa studendi, reputatur justa causa absentiæ, ac etiam officiorum, *decis.37. num.10. par.15.*, *Pamphil. decis.671. num.10.*

Si causa absentiæ Pater renunciavit administrationem bonorum filii, si illa secuta non sit non ideò renunciatio subsistit, *dec.126. num.15. par.16.*

Canonicorum quænam fuerit legitima causa absentiæ, judicio Episcopi remittitur, *dec.336. num.4 par.17.*

Justam causam absentiæ præbet bellum, *dec.261. num.1. & per totam*, sed contrà, *ibid. num.5.*, postquam fuit concessa securitas, & salvaguardia *par.18. tom.1.*

Inter absentiam Procuratoris, & ejus obitum est differentia, ad effectum, ut id intimetur principali, *decis.320. n.7. par.4. tom.2.*

Absentia voluntaria non tribuit justam causam obtinendi restitutionem in integrum, *Bich. decis.30. num.25.*

Mariti ab uxore detenta ab adultero sub arcta custodia, & ad quem cuicumque prohibitus erat accessus, non probatur per testes viles, & non benè informatos, *Bich. decis.633. num.5.*

Absentiæ *causa justa* in filio, non præsumitur, cum teneatur cohabitare cum Patre, & ideò est probanda, *Baratt. annot. ad decis. 584. num.24.*, & quæ sit

sit Judicis arbitrio remittitur, *Buratt. annot. ad decis.*584. *num.*20. *in fine*, & de aliis causis justæ absentiæ remissivè *ibidem*.

Absentia continua requiritur, ut quis privetur beneficio, *Cerr. dec.*658. *num.*2.

Ignorantia absentiæ alicujus ab eo allegari non potest, qui admisit ejus Procuratorem ad aliquem actum, eo quia ille erat absens, *Coccin. dec.*1408.*n.*2.

Absentia à loco, *ut probetur*, Testes debent formiter examinari, *Comitul. decis.*62. *num.*23.

Absentia *præbendati* requirit justam causam, & licentiam copulativè, *Manzaned. decis.*401. *n.*1.*&* *num.*3.

Limita, ut sufficiat justa causa secundùm *Rebuff.* & alios, *Manzaned. decis.*401. *num.*2. *&* 5.

Absentia non adimit facultatem petendi debitum per literas, cum istæ non erubescant, *Rox. pag.*424. *num.*9.

Absentia *Episcopi* privat illum alternativa, sed non præjudicat Papæ, *Millin. decis.*53. *num.*2.

Licentia absentiæ ab Ecclesia est necessario obtinenda ab Episcopo, *Millin. decis.*402. *num.*6.

Absentiæ *justa causa* est lis pro defensione jurium suæ dignitatis, *Ubald. decis.*202. *num.*3., seù jurium Ecclesiæ, *Pamphil. decis.*726. *num.*3., *Benincas. decis.*299. *num.*1. 5. *&* *seqq.*

Sed *ad effectum lucrandi* fructus, & distributiones non præstat lis, quæ tractari potest per Procuratorem, *Ubald decis.*288. *num.*2., *amplia*, *ut num.*5 *&* 6.

Nec ubi non agitur de lite gravi, *Benincas. decis.*261. *num.*7. *fallit*, ubi lis est cum Capitulo pro restitutione fructuum, *ibid. num.*8., *&* *dec.*299.*n.*5.

Licentia *Ordinarii*, si deficit, non sufficit justa causa absentię, *Ubald.dec.*202. *num.*3.

Vide *Licentia*.

Bona fides, semper excusat absentiam, *Benincas. decis.*299. *num.*6.

Protestatio *de Canonici absentia*, tunc est attendenda, quandò notum est Canonicum proximum esse, & mox rediturum, *dec.*439. *num.*10. *par.*19. *tom.*2.

Absentia *quinquennali*, quis desinit esse familiaris, *Crescent. decis.* 18. *num.* 2. *fol.*99.

Absentia *probatur* ex eo, quod quis est Episcopus, qui de jure communi tenetur in sua Ecclesia residere, *Seraphin. decis.*371. *num.*5.

Quando agitur de absentia præsumenda, onus probandi incumbit illam alleganti, *Seraphin. dec.* 932. *num.*11.

Causata propter timorem Judicis, non potest haberi pro contemptu, *Seraphin. decis.*972. *num.* 18.

Propter absentiam coactam ad litem prosequendam, quis non privatur fructibus beneficii, *Seraphin. dec.*1131.*n.*7.

Absolvere;

Absolvere, ejus est, cujus est condemnare, *Duran. decis.*291. *num.*24.

Absolvendi *Moniales* facultas Fratribus data in forma, de qua ibi, intelligitur in utroque foro, *dec.*9.*de privileg.*266.

Absolvendi *facultas* simpliciter concessa, non videtur limitanda, *Comitul.dec.*15. *num.*15.

Et intelligitur juxta usum, & formam similium concessionum, *ibid. num.*16.

Absolvere, qui potest in uno foro, non potest in alio, *Comitul. dec.*5. *n.*23.

Jubilæi occasione obtenta absolutio, an suffragetur in foro exteriori dubium est, *Comitul. dec.*15. *n.*12. *&* *seqq.*

Confessoris attestationi de absolutione tradita statur, *Comitul. decis.*15. *n.*20. *sed data* auctoritate absolvendi in utroque foro, *ibid. num.*21. *&* *seqq.*

Absolutio.

Absolutio *censurarum* dari debet excommunicato propter non paritionem litterarum Apostolicarum, si posteà illis paruerit; *decis.*247. *n.*1., *&* *dec.*629. *num.*3. *in fin. par.*3., *Buratt. dec.*146. *num.*1.

Absolutio *ab excommunicatione*, quoad forum conscientiæ tantùm operat, ut absolutus divina Sacramenta percipere possit, *decis.* 659. *num.* 2. *par.* 4. *tom.*1.

Peti

Peti non potest, nisi per habentem speciale mandatum, *decis.* 36. *in fin. de procurat. in novis.*106.

Absolutionem petens ab *excommunicatione* non fatetur se excommunicatum, quia absolutio peti potest ad cautelam, *decis.*534. *num.*9. *par.*1.

Absolutio nulla est ex defectu jurisdictionis, *Duran.decis.*102.*num.*3.

Absolutio *à juramento* datur ad effectum agendi, & rescindendi contractum, quandò adest læsio enormis, *dec.*461. *num.*3. *par.*1., & habilitat absolutum ad comparendum in judicio sine metu perjurii, non autem tollit vires, & robur juramenti, *dec.*580.*num.*7. *par.*1., *dec.*102. *n.*9. *par.*1.*diversor.*, *dec.*800. *num.*3. & 6. *lib.*3.*par.*3.*diversor.*, *decis.* 450. *n.*30.*par.*9. *tom.*2., *dec.*146. *num.*11. & 12. *par.*8., *decis.*281. *n.*2. *par.*3.

Absolutio *non impertitur*, nisi contrito, & petenti, & propterea Prior non potest petere absolutionem pro Monachis, & subditis suis absentibus, *decis.*13. *num.*1. *de sent. excom. in antiq.* 469., *Zarat. decis.*43. *num.*2.

Absolutio *à juramento* post incursum perjurium absoluto non suffragatur, *decis.* 701. *num.*2. *par.*1., *decis.*5. *n.*2. *par.*2., *decis.*46. *num.*2. *par.*4. *tom.*1., *decis.*180. *num.*28. *par.*9. *tom.*1.

Ad cautelam est valde extraordinaria, & multum præjudicialis cum in ea impedienda non recipiatur juramentum, nec cautio, nec satisdatio, *dec.*36. *in fin. de Procurat. in novis.*106.

Peti non potest *ad cautelam* per Canonicum, etiam non excommunicatum, & dicitur magis præjudicialis, quam alia in addit., *decis.*36. *de procur. n.*2. *in novis.*106.

Vel relaxatio *ad cautelam* fit in dubio propter periculum læsionis justitiæ, *decis.* 9. *num.*2. *de senten. excom. in novis.*275., & *decis.*568. *num.*10. *tom.*3. *par.*4. *tom.*1.

Absolutio *ab excommunicato* integram excommunicationis probationem requirit, & non solam denunciationis ostentatione impetratur, *decis.*8. *n.*2. *de senten. excom. in novis.*274.

Simpliciter, *vel ad cautelam*, si petatur ab eo, qui dicit excommunicationem injustè latam; si non probetur manifesta offensa, data fidejussione impertiri debet, *decis.*2. *de senten. excommun. in novis.*272.

Ad cautelam non impertitur, nisi ubi sententia continet intollerabilem errorem in ea expressum, vel ubi est lata sententia excommunicationis post appellationem legitimam ex causa legitima interpositam, & de hoc facta fuerit fides *caus.*16. *dub.*36.*num.*1. *Fastol.*541., & sine causæ recognitione, *Buratt. decis.*146. *num.*1.

Absolutio *ab instantia judicii* impertitur reo, mortuo Actore *caus.*18. *dub.*38. *num.*1. *Fastol.*541.

Impertitur *ab instantia judicii* tribus citationibus præmissis, *decis.*3. *de dolo, & contum. num.*1. *in novis.*140.

Ab impetitione non conceditur ob solam contumaciam Actoris, sed requiritur, quod reiteratè citetur ad videndum absolvi reum ab impetitione, *decis.*7. *num.*2. *de verb. signif. in antiq.*473.

Partium *ab expensis* facit præsumi sententiam latam de concordia partium, *decis.*195.*num.*3.*par.*1. *diversor.*

Dari non potest à Sacerdote sub conditione de futuro, *dec.*426. *num.* 8.*par.*1. *diversor.*

A juramento non requiritur in hæredibus jurantis, *decis.*102. *num.*19.*par.*2. *diversor.*

Absolutio *facta in partibus*, non plenè ipso facto narrato ex commissione Pontificis, non est valida habenda, *decis.*207. *num.*1. *lib.*2.*par.*3. *divers.*

Ab excommunicatione, in quaquis steterit per triennium, non suffragatur ad effectum casuum regulæ, *dec.*850.*num.*1. *lib.*3. *par.*3. *diversor.*

A suspensione, non comprehendit inhabilitatem, *decis.*1114. *n.*1. *lib.*3.*par.*3. *diversor.*

Facta *parti adversæ* per subreptitias litteras, utpotè in quibus narrata non fuere narranda, non citato cujus intererat, est supervacua, *decis.*226.*n.*4. *lib.*3.*par.*3. *diversor.*

Facta *per modum impositionis* in foro poeni-

nitentiali, prodest illi, qui fuerat censuris innodatus, *dec.573. num.3. lib.3. par.3. diversor.*

A juramento Patronis, à Vicario concedi non potest parte adversa non citata, *decis. 547. num. 2. & 7. lib. 3. par. 3. diversor.*

A juramento non impedit executionem obligationis cameralis, *decis.787. n.1. lib.3. par.3. diversor.*

A juramento non suffragatur illi, qui post lapsum termini illam impetravit, *decis.786. num.1. lib.3. par.3. diversor.*

In foro pœnitentiali facta res dicitur esse, quæ difficillimè probari potest, *decis.573. num.4. lib.3. par.3. diversor.*

A Pœnitentiario facta, quæ apparet extensa in scriptis, non est de iis, quæ sunt difficilis probationis, *decis.620. num.4. lib.3. par.3. diversor.*

Absolutio à *juramento* obtenta ab eo, qui absolutionem non petere juraverat, & obtenta, non uti; non suffragatur, nisi hæc exprimantur, *decis.5. n.2. par.2.*

Ab excommunicatione ad cautelam, non potest concedi absque speciali commissione, *decis.546. num.4. par.2.*

A juramento apposito in contractu, suffragatur ad effectum agendi, sed non tollit vim, quæ accessit contractui, *decis.338. num. 5. par.3.*, *Buratt. decis.44. num.7.*, *Coccin. decis.1450. n.4.*

Petenda est *à juramento* etiam à statuto præsumpto per dolum, & metum extorto, *decis.46. n.1. par.4. tom.1.*

Ab uno juramento non suffragatur, quandò in contractu adsunt pluria, *dec.46. num.2. par.4. tom.1.*

Ab excommunicatione, & perjuro incursо propter alienationem rei Ecclesiasticæ, ut absoluto suffragetur multa continere debet, *decis. 47. n.1. par.4. tom.1.*

Absolutio *ab excommunicatione* propter alienatas res Ecclesiasticas conditionalis, non purificata conditione suffragatur, *decis.47. num.2. par.4. tom.1.*

Libera importat plenariam restitutionem, *dec.714. n.17. tom.3. par.4. tom.1.*

Reo solum, & Possessori dari solet, *decis.643. num.2. par.4. tom.3.*

A juramento non est necessaria, quandò contractus est ipso jure nullus, & injustus, *decis.702. num.17. tom.3. par.4.*

Absolutio *ad cautelam* est species absolutionis, *dec.568. num.43. tom.3. par.4. tom. 1.*

Non jure tribuitur, sed sub conditione condonatur, *decis.568. num.46. tom.3. par.4. tom.1.*

Ut detur *ad cautelam* ex defectu jurisdictionis ea nullitas in Universum est aliquo modo probanda, *dec.568. n.3. tom.3. par.4. tom.1.*, *Cerr. decis.150. num. 15.*

Et sine speciali commissione concedi non potest, *Buratt. decis.51. num.6.*, & *decis.88. num.4.*

Ab excommunicatione, lata in Curia, quandò conceditur, tunc cautius, & secundum merum jus proceditur, nisi sit lata extra Curiam, *decis.568. n.31. tom.3. par.4. tom.1.*

Lata extra Curiam *ab excommunicatione*, ut concedatur, non proceditur mero jure, *decis. 568. num. 41. tom. 3. par.4. tom.1.*

Ab excommunicatione, quando est danda requiritur citatio Partis, cujus interest, *decis.568. num. 24. tom. 3. par. 4. tom. 1.*

Ut detur, de ea debet apparere, etiamsi ea petatur simpliciter, quidquid antiquioribus temporibus fuerit servatum, *decis.568. num.27. tom.3. par.4. tom.1.*

Ab excommunicatione ad cautelam, est de connexis negocio principali, *decis.568. num.69. tom.3. par.4.*

Quando datur cum reincidentia, tunc tot cautiones non requiruntur, & propter incidentiam, non est opus alia cautione, *decis.568. n.37. tom.3. par.4.*

Ab excommunicatione, quandò conceditur, non refert quibus verbis sit facta, an per verbum relaxationis, vel absolutionis, *dec.568. num.10. tom.3. par.4. tom. 1.*

Non datur, quandò agitur de præjudicio tertii sine speciali facultate, *decis.568. num.4. tom.3. par.4. tom.1.*

In foro conscientiæ non datur, nisi satisfacta Parte, *decis.568. num.45. tom.3. par.4. tom.1.*, *Zarat. decis.43. num.14.*

A juramento est petenda a minore inter-

terminis, *Stat Urb.cap.*151.*lib.*1., ad effectum agendi, *dec.*1.*num.*29.*par.*5. *tom.* 1.

A juramento contento in Instrumento obligatione Camerali vallato, comprehendit etiam juramentum de non petendo absolutionem in illa inclusum, *decis.*294. *num.*24. *par.*6.

Conceditur *excommunicato*, adimpletis conditionibus contentis in Breve ab ipso obtento, *decis.*2. *num.*12. *par.*8., *decis.*16. *num.*14. *par.* 10.

Absolutio concessa cum clausula *refectis expensis*, impediri non potest illarum praetextu si de expensis non constat, *decis.*218. *num.*17. *par.*8., & *decis.*84. *num.*6., *amplia ut num.*7. *par.* 16.

A censuris conceditur, stante paritione, & obedientia purgando contumaciam *decis.*49.*num.*1.*par.*8., *Duran.dec.*403. *num.*1. & 2.

A juramento non tollit vinculum obligationis contractus, *decis.*1. *n.*28. *par.*8. *decis.* 180. *num.*27. *par.*9. *tom.* 1., & quandò perjurium etiam commissum, *ibid. num.*28.

Peti potest per Procuratorem cum speciali mandato deputatum, & hoc sufficit, ut absolutio concedatur, *dec.*49. *num.*2. & 3. *par.*8., *Zarat. decis.* 43. *num.* 3.

A juramento non est necessaria, ubi agitur de obligatione in Carceribus facta, *decis.*208. *num.*18. *par.*9. *tom.*1.

A juramento obtenta post sententiam suffragatur, ubi antea de ea non fuit oppositum, *decis.*208. *num.*21. *par.*9. *tom.* 1.

A juramento, ubi plura sunt juramenta sufficit, quod verbis generalibus fuerit concepta. *decis.*208.*num.*20.*par.*9. *tom.* 1.

A juramento ad effectum agendi, & docendi de enormissima laesione nihil suffragatur, non docto de dicta laesione, *Coccin.decis.*1338.*num.*18., & *decis.*268. *num.*3. & 4.

Et laesio enormissima debet allegari ad effectum obtinendi absolutionem à juramento, *Coccin. decis.*582. *n.*4. & 5., ubi, quod hujusmodi causa est sufficiens.

Papa non vult concedere gratiosè absolutionem à juramento, dum eam committit Judici, *Coccin.dec.*582. *n.*6.

Qui cognito summariè, an adsit causa absolvendi ad effectum agendi, si adsit absolvit an sit rescindendus contractus *Coccin. decis.*582. *num.*7.

Petens absolutionem non videtur necessario fateri se incurrisse in excommunicatione, cum potuerit peti ad cauthelam *Coccin. decis.*2206. *num.*15.

Tot requiruntur absolutiones à juramento, quot sunt promissiones, *Coccin. decis.*582. *num.*1.

Vinculum supponit, *Coccin. decis.* 267. *num.* 11.

Adjecta in certa gratia, solum conceditur illi, in cujus favorem gratia emanavit, *Dunoz. jun. decis.*966. *num.* 1.

A delicto cum reintegratione ad pristinum statum reportata importat retroactionem ad tempus gratiae, perindè ac si in delictum non incidisset, *Dunoz.jun. decis.*931. *num.*10.

Ab irregularitate non denegatur, quandò constat de adimplemento omnium contentorum in Brevi, *Dunoz.jun.decis.*904. *num.*1.

Absolutioni est locus, cessante contumacia illius, qui parere tenetur, *Dunoz. jun. decis.*617. *num.*1.

Papa praesumitur demandasse juxta juris communis dispositionem, *Dunoz.jun. decis.*580. *num.*6.

Reponit excommunicatum in pristinum statum, *Cels. decis.*274. *num.*7.

Absolutio *ab excommunicatione*, licet nulliter impensa sustinetur, nec debet dari reintrusio sine causae cognitione; *Pen. decis.*224. *num.*1. *limita num.*2.

A censuris latis *in Curia*, non datur nisi causa cognita, *Pen. decis.*224. *num.*8.

Cum reincidentia danda est dum discutitur justitia, vel injustitia negotii, *Pen. decis.*240.*num.*8., *Rox.pag.*313.*num.*1. 2. & 3., *Mantic.decis.*237. *num.*6.

Juramenti ad effectum agendi requirit Partis citationem, *Pen.decis.*133.*n.*3. & 4.

Absolutionem potest obtinere *ab excommunicatione*, qui habet principale interesse, *Pen.decis.*224. *num.*7.

Absol-

Absolvere non potest Commissarius Reû pendente termino ad dicendum contrà commissionem, *Pen.dec.*224. *n.*4.

Ab excommunicatione regulariter non conceditur post rem judicatam, nisi parito prius judicato, *Pen. decis.* 978. *num.* 2.

Absolutio *censurarum*, facta in literis gratiæ non prodest violatoribus libertatis Ecclesiæ, *Pen.dec.*1093.*num.* 11. & 12.

Juramenti est actus voluntariæ jurisdictionis, & potest fieri extra judicium, & sine contradictore, *Pen.decis.*1410. *num.*4. & 5.

Absolutionem *ab excommunicatione* justa, vel injusta, tutius est petere, *Pen. decis.*1254. *num.*1.

Absolutio *juramenti* ad finem agendi, non prodest si sit obtenta post causam inchoatam, *Pen.decis.*1202. *num.*4.

Absolvere solet Rota à censuris latis in Partibus, etiam sine causæ cognitione, *Pen. decis.*1370. *num.*1.

Absolutio *in foro contentioso*, ad effectum validitatis gratiæ, probatur etiam per solum Pœnitentiarium, *Crescent. decis.*14. *in princ. fol.*98.

Ajuramento ad effectum agendi, & excipiendi, non tollit effectum executivum obligationis Cameralis, *Mobedan. decis.*6. *de excep. fol.*139.

Ab excommunicatione, & *censuris* non præsumitur, ideò debet probari concludenter ab Allegante, & debet peti, nec ille se absolutum prætendere potest, qui se excommunicatum semper negavit, vel in edicto excommunicationis non comprehensum dixit, *Mohedan.dec.*2. *de sent. excom.fol.*270.

Absolutio *juramenti* non suffragatur, nisi post perjurium sit absolutio à perjurio, *Martin. Andr. decis.*47. *num.*1.

Absolutio à pœnis, & censuris non habilitat Clericum pugnantem in duello, *Put. decis.*7. *num.*2. *lib.*3.

Ex vi Bullæ Cruciatæ, & alia Sacerdotis in quibus suffragetur, *Comitul.dec.*15. *num.* 5.

Absolutio, *non retardatur* propter expensas, de quibus non constat, *Priol. decis.*15.*num.*15., & *decis.*373.*num.*3. & tunc sufficit obligatio de solvendo expensas justificandas, *ibid.n.*4. & 5.

Non datur, nisi refectis expensis passis occasione recursuum, *Priol. decis.* 5. *num.*13., & *decis.*373. *num.*3.

Danda est recurrenti *ad Judices laicos*, qui mediante Procuratore ad formam Brevis renunciat recursibus, *Priol. decis.*5. *num* 8.

Datur *aliquibus* de Capitulo Obedientibus, quamvis alii non obediant in jure diviso, secus in jure connexo, *Priol. decis.*5. *num.*10.

In judicio criminali adversus reiteratam exactionem excludit eamdem exactionem, *Priol. decis.*256. *num.*7.

Non cadit super eo, quod non fuit deductum in judicio, *Priol. decis.* 140. *num.* 6.

Obtenta à non habente speciale, sed generale mandatum substinetur, quidquid dicendum esset in obtinenda, *Priol. decis.*258. *num.*3. & 4.

Retardari non debet justificatis conditionibus Brevis ad hunc effectum obtenti, *Priol. decis.*373. *num.*1.

Absolutio *à censuris* latis in Curia, non datur, nisi causa cognita de stylo Rotæ, *Veral. decis.*2. *num.*1.

Data excommunicato vigore commissionis expeditæ, clausula apposita *cum potestate absolvendi ad beneplacitum*, valet etiamsi facta reperiatur ex falsa causa, *Veral. decis.*1. *num.*1.

Absolutio *simplex* non sufficit, quandò adsunt plura juramenta, sed est necessaria in specie ab omnibus juramentis, *Millin. decis.*282. *num.*3.

A querela non tollit injuriam, neque causam odii, *Millin.dec.*316. *num.*14.

Absolutio *extorta per errorem*, ac dolum versantem circà causam finalem, nihil prodest absoluto, *Rox. pag.*382. *n.*13.

Ad petendam absolutionem *ab interdicto*, requiritur speciale mandatum in Procuratore, *Rox. pag.*381. *num.*1.

Cessante interesse Partis, absolutio non denegatur *Rox. pag.*382. *num.*9.

A censuris est danda, constito de paritione, *Rox.pag.*40. *num.*2.

Absolutio, *ut concedatur* omnia impedimenta quæ tam de jure quam de facto possunt

possunt nocere ad faciendam compulsationem sunt removenda, *Caril. pag.52.num.7.*

Absolutio *à juramento* in obligatione in Carceribus facta apposito, necessaria nullatenùs videtur, *Carill. pag. 335. num. 13.*

Absolutio verbis generalibus concepta sufficit, *Caril.pag.335.num.15.*

Licet post *latam sententiam* fuerit obtenta, Reus tamen conventus est audiendus, dum de perjurio ante obtentam absolutionem appositum fuit, *Caril. pag.335. num.16.*

Absolutio stante *omnimoda paritione* jure merito est concedenda, *Caril.p.376. num. 1.*

Absolutionem *petens*, commissionem in qua terminus alteri Parti ad liquidandum præfigitur impetrare debet, *Caril. pag.383. num.7.*

Absolutio peti potest *ad cauthelam*, & ideò illius instantia non probat excommunicationem, *Rembold.dec.617. num. 7.*

Absolutionem *ab excommunicatione* fuisse petitam ad cauthelam, potest colligi ex verbis,& conjecturis, *Rembold. decis.617. num.8.*

Absolutio *à recursibus*, danda est citata Parte, & juris ordine servato, *Priol. decis. 258. num.5. limita*, quandò est commissa per Breve gratiosum, *ibid. num. 6.*

Facultas absolvendi cessat, si breve illam continens appareat subreptitium, *Cels. decis.122. num.4.*

Ab excommunicatione, in dubio est petenda, *Ludovis. decis.331. num.3.*

Et probat excommunicationem saltem præsumptivè si non plenè, *Ludovis. decis.331. num.4*

Illam tamen *petens* non fatetur se excommunicatum, quandò petitur ad cauthelam, *Ludovis.decis.331.num.2., & ibi annot.num.18., & decis.64.n.6.*

Ad effectum *contrahendi Matrimonium* absolutio debet dari excommunicato post biennium, *Manzaned.dec.610.n.1.*

Absolutionis dicitur justa causa, ne Matrimonium coactè contrahatur, *Manzaned. decis.610. num.3.*

Absolutio ab incursa excommunicatione *ob non paritionem* mandatis Rotalibus, concedenda est, si contumax promptum se exhibet debitum præstare obsequium, prævia paritione in omnibus, *Ottobon. decis.272. num.13.*

Ac etiam facta *simplici renunciatione* in judicio omnibus ad ejus favorem emanatis, *Ottobon.dec.272.num.14.*, præsertim quandò omnia pro attentatis fuerunt declarata, *ibid.num.15.*

Absolutio, & *quietantia* amplissimis verbis concepta, liberat solventem, & alios coobligatos, *Ottobon.decis.64. num. 1.*

Ab observatione judicii nulli, non eximit Reum à mala fide incursa per antecedentem validam interpellationem, ex qua oritur notitia proprii debiti, *Ottobon. decis.250. num.10.*

Absolutio denegari nequit recurrenti *ad Judices laicos*, si ab illis recessit, *Peutinger.decis.183.num.1., Caril.pag.52. num. 4.*

A censuris vigore Bullæ *Cruciatæ*, non suffragatur in foro contentioso, & externo, sed tantum in foro interno, *Merlin. decis.15. num.8. 10. & seqq.*

Absolutio conceditur excommunicato super una tantùm ex pluribus causis, quamvis in aliis excommunicatus remaneat, *decis.257. n.25. par.9. tom.1.*

Ab excommunicatione non requiritur, quando actus est nullus, *decis. 414. num.7. par.9. tom.1.*

Ab excommunicatione obtenta ad cautelam valet, quandò prius constat de nullitate sententiæ, *decis. 414. num.9. par.9. tom.1., Coccin. decis. 1533. la 2. num.68. & seqq.*

Absolutio prævenit perjurii incursum, *decis.24. num.15. par.10.*

Non habetur in consideratione ad effectum probationis de tempore motæ litis, si fuerit revocata, *decis.236.n.4. & 5. par.11.*

Absolutus *à censuris* ob recursum ad Judices laicos, non potest ante sententiam ad illos iterum accedere, *decis.124. num.39. par.11.*

Obtenta in dicto casu sub quibusdam conditionibus à Papa, eis non verificatis,

tis, non potest dari absolutio *dec.*179. *num.*22. *par.*12.

Absolutio *à pœna gravatoriæ* datur, quoties jussa in omnibus expleta noscuntur, *decis.*211. *num.*1. *par.*12.

Absolutio filii de omnibus *à matre administratis* in amplissima forma facta ad excludendam simplicem confessionem Tutoris adminiculum sufficiens præbet, *decis.*285. *num.*17. *par.*13.

Datur *à censuris*, quoties earumdem validitas in dubium revocatur, *dec.*122. *num.*32. *par.*15.

Excommunicationis non denegatur ob defectum satisfactionis, si ad illius depositum fuerit deventum, *decis.* 122. *num.*33. *&* 34. *ubi etiam amplia p.*15.

Propter recursus ad Judices laicos, eo magis conceditur si altera Pars, & ipsa similes etiam habuit recursus, *dec.*84. *num.*11. *par.*16.

A censuris non denegatur, quoties recursui habito ad Judices laicos sufficienter renunciatum est, *decis.*84. *n.*1. *par.*16., *Cerr. decis.*942. *num.* 1.

Datur ideò *ad cautelam* ut excommunicatus tute possit se divinis immiscere, *decis.*195. *num.*2. *par.*16.

Ad cautelam non datur, si excommunicatio allegatur injusta, sed solum si de nullitate redarguitur, *decis.* 195. *num.*2. *par.*16.

Absolutio *ad cautelam*, conceditur etiam sine causæ cognitione in censuris fulminatis in Partibus, *decis.*195. *num.*3. *par.*16.

Conceditur *ad cautelam* quoquomodò dubitatur de nullitate censurarum, *decis.*195. *num.*1. *par.*16.

A simonia, & hæresi conceditur, quoties hujusmodi crimina non fuerint concludenter probata, *decis.*116. *num.*1. *&* 2. *par.*17.

Ab excommunicatione, & irregularitate, dicitur obtenta ad parandam conscientiam, *decis.*148. *num.*11. *&* 12. *par.*18. *tom.*1.

Ab excommunicatione non conceditur, nisi refectis expensis, *decis.*765 *num.*1. *par.*18. *tom.*2.

A juramento non requirit citationem Partis *dec.*371. *num.*20. *par.*19. *tom.*1.

A juramento suffragatur, etiamsi fuerit petita à Judice loci contractus, *decis.*371. *num.*18. *par.*19. *tom.*1.

Ab excommunicatione percutientis Clericos soli Pontifici reservatur, nec spectat ad Episcopum, nisi in certis casibus, *decis.*69. *num.*31. *& seqq. par.*19. *tom.* 1.

A censuris latis extrà Curiam, etiam sine causæ cognitione passim conceditur, *decis.*167. *num.*11. *par.*19. *tom.*1., *Cerr. decis.*821. *num.*6. *declara num.*7. *&* 8.

A censuris datur etiam illi, qui eas non incurrisse prætendit, saltem ad cautelam, ut tute possit se ingerere, aut interesse divinis, *decis.* 167. *num.* 4. *par.*19. *tom.*1., *Dunoz. jun. decis.*924. *num.* 6.

A censuris eo magis conceditur, si contumacia non subsistit, *dec.*167. *num.*5. *par.* 19.

Absolutionem petens simpliciter, vel ad cautelam, sufficit opponere exceptionem manifestæ injuriæ, sive offensæ in genere, *decis.* 1. *de sentent. excom. in noviss.* 272.

Quandò Papa commisit extrà Curiam absolutionem ab excommunicatione, tunc Judex etiam ad cautelam absolvere potest, si vero commissa sit in Curia, etiam Auditori Rotæ, & tunc id non potest, & hoc propter facilem aditum ad Summum Pontificem, *decis.*568. *num.*50. *par.*4. *tom.*3.

Si quis petat absolutionem *ab excommunicatione*, censetur incurrisse in eam *decis.*308. *num.*18. *par.*7.

Et per reintegrationem tantumdem restituitur quantum per delictum, & condemnationem fuerat ablatum, & pœna omnis perimitur, & causa ad non causam reducitur; & quidquid antea fuit peractum, penitùs retractatur, *decis.*83. *num.*9. *&* 10. *par.*7.

Absolutionem *à juramento* non petere promittens cum juramento, si illam petat dicitur perjurus, *decis.*180. *n.*29. *par.*9. *tom.* 1.

Ad obtinendam *ob recursus ad Judices laicos* non sufficit oblatio verbalis, inanis, & aerea, sed vera, & realis est necessaria

cessaria, *decis.* 179. *num.* 28. *par.* 12., & refectio damnorum, & interesse, *Dunoz. jun. decis.* 580. *num.* 7.

Absolutionem obtinens *ob recursus ad Judices* laicos, sub prætextu, quod id actum fuit ad tuendam jurisdictionem Ecclesiasticam; si id non verificetur, non est locus absolutioni, *decis.* 179. *num.* 12. & 13. *par.* 12.

Pro obtinenda absolutione *ab excommunicatione* non requiritur citatio partis, quandò periculum est in mora, vel nisi Summus Pontifex gratiam faciat, *decis.* 568. *num.* 25. *par.* 4. *tom.* 3.

Ex capetita, necessario non infertur incursio in excommunicationem, cum ea peti possit ad cautelam, *decis.* 308. *num.* 19. *par.* 7.

In ea *à juramento* ad effectum agendi, non potest opponi exceptio perjurii, *decis.* 90. *num.* 24. *par.* 9. *tom.* 1.

Absolutiones obtentæ *à juramentis* ad effectum agendi, & docendi de enormissima læsione nihil suffragantur, non docto de dicta læsione, *dec.* 321. *n.* 18. *par.* 4. *tom.* 2.

Tot debent esse, quot sunt juramenta, *decis.* 208. *num.* 19. *par.* 9. *tom.* 1.

Absolutio etiam *sub conditione* de futuro peti, & concedi valet, *Zarat. dec.* 43. *num.* 7.

Et in dubio potest, & peti debet. *ibid. num.* 8. & 9.

Absolutionem petens non videtur censuram fateri, *Zarat. decis.* 43. *num.* 10., *Bich. decis.* 195. *num.* 18., *Manzaned. decis.* 148. *num.* 9.

Absolutio dari non solet, nisi *parito judicato*, *Zarat. decis.* 17. *num.* 1., *Coccin. decis.* 2195. *num.* 1., & quandò constat de paritione, *decis.* 2191. *num.* 4.; præsertim à latis in Curia, *Dunoz. jun. decis.* 532. *num.* 1., *decis.* 653. *num.* 1. & 2. & 754. *num.* 1.

Non datur *à censuris* latis in Curia, nisi *parito judicato*, *Bich. decis.* 126. *num.* 3., *Seraphin. decis.* 432. *num.* 1.

Datur *excommunicato* ex pluribus causis super una, licèt remaneat excommunicatus ex alia, *Bich. dec.* 167. *n.* 25.

A censuris latis in Curia arbitrium semper intrat, concurrentibus nullitate, & injustitia sententiæ declaratoriæ, *Bich. decis.* 289. *num.* 3., *Cavaler. decis.* 544. *num.* 1.

Ob recursum ad Judices laicos non prodest, si post eam obtentam, iterùm ad laicos fiat recursus, *Bich. decis.* 455. *num.* 33.

Breve absolutionis in forma commissaria obtentum cum clausula *constito de præmissis*, antè justificationem narratorum non suffragatur, *Bich. dec.* 174. *n.* 1.

Ad cautelam semper datur de stylo Rotę, *Cerr. decis.* 150. *num.* 14. & 16. *ad* 19.

A censuris nulla facta mentione, quod quis est innodatus duplici excommunicatione remanet subreptitia, quoad illam excommunicationem, quam non expressit, *Cerr. dec.* 175. *num.* 1. *ad* 11., & *decis.* 510. *num.* 2.

Ab incursu declaratoriæ, si constat de paritione mandati, *Cerr. decis.* 432. *n.* 1. *declara num.* 23. & 4. & *dec.* 265. *n.* 2.

In foro pœnitentiali, non potest dari ab una censura altera omissa, *Cerr. decis.* 150. *num.* 3. & 4.

Adversùs *aggravatoriam* petenti, facta oblatione, & deposito pro reficiendis expensis facta liquidatione, postquàm altera pars in termino præfixo ad illas liquidandum, illarum liquidationem neglexit, *Cerr. decis.* 594. *num.* 1.

Ab excommunicatione lata in Curia, dum contenditur, tunc cautius, & secundum merum jus est agendum, *Coccin. decis.* 1533. *la* 2. *num.* 33.

Secùs à censuris latis extrà Curiam, à quibus Rota passim dat absolutionem ad cautelam sine causæ cognitione, *Coccin. decis.* 1533. *num.* 33. *la* 2.

Non est cuique Judici *permittenda*, nisi sit à jure in specie permissa, vel ex speciali rescripto concessa, *Coccin. decis.* 1533. *la* 2. *num.* 40.

Quandò datur requiritur citatio partis, cujus interest, *Coccin. decis.* 1533. *la* 2. *num.* 26.

Limita, quandò periculum est in mora, *ibid. num.* 27., & quandò Summus Pontifex gratiam facit, *d. num.* 27.

A juramento non debet concedi pertinaci in contraventione, *Coccin. dec.* 582. *num.* 8.

A subdelegato à Rota data, cui per Breve particulare Papa facultatem concesserat, valet, *Coccin. dec.* 1496. *num.* 1.

A vinculo Prioris Ecclesiæ, intelligitur facta quatenùs placuerit Episcopo translato, *Coccin. decis.* 736. *num.* 6. *contrarium tenentes num.* 46. *declara num.* 47.

Cum reincidentia, quandò datur, tunc tot cautiones, & cautelæ non requiruntur, *Coccin. decis.* 1533. *la* 2. *num.* 37.

Papa solet annuere instantiæ, in qua petitur, quod mandet Auditori Rotæ, coràm quo pendet causa, ut absolvat per duos menses à censuris cnm reincidentia, & purgatis attentatis, *Coccin. decis.* 1976. *num.* 1.

Absolutoria.

Absolutoria *in petitorio* ferri potest postquam est decisum, possessorium, suspendere petitorium, *dec.* 351. *num.* 1. *par.* 1. *diversor.*

Potest dari etiam *pro minore decem annorum*, *dec.* 1393. *n.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Datur *actori possessore reo* nihil probante, *decis.* 807. *num.* 1. *lib.* 3. *diversor.*, *Mantic. decis.* 48. *num.* 11.

Non est deneganda ei, qui eam petit suis expensis *in judicio præterito*, secùs in futuro, *dec.* 752. *n.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Tertia danda est parti, si contrà eam nil fuerit probatoriè deductum, quod eidem officere possit, *decis.* 553. *num.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Actori, & possessori potest dari à molestiis sibi de facto illatis, *decis.* 872. *num.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Si petatur ab una partium, & ab alia canonizatoria hanc opinionem esse valdè implicatam à Rota testatur, *dec.* 581. *num.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Gratia, & reintegratoria cum verbis amplissimis facta delinquenti restituit, & reponit ipsum delinquentem in omni jure, quod alteri collatum non est, *decis.* 255. *num.* 3. *par.* 3.

Conceditur reo per non jus actoris, *decis.* 113. *num.* 28. *par.* 8.

Nullum aliud jus parat absoluto, quam imponere finem liti, *dec.* 119. *n.* 20. *par.* 10.

Sententia ad favorem promissoris dotis non probat veritatem solutionis, nisi per confessionem de recepto justificetur recepta, *decis.* 217. *num.* 10. *par.* 11.

Sententia *super crimine simoniæ* aliud est, quod sit lata ex capite innocentiæ, & aliud si ex capite non probationis, *decis.* 78. *num.* 18. & 19. *par.* 12.

Absolutoria simplex conceditur ex sola supplicatione absque litteris, *Buratt. annot. ad decis.* 540. *num.* 19.

Datur *actori* reo non probante suam intentionem, *Pen. decis.* 1409. *num.* 3.

Absolutoria sententia *delicti*, tollit diffamationem, quæ ex illo poterat resultare, *Pen. decis.* 1035. *num.* 5.

Lata *in uno judicio*, præjudicat alteri, *Put. decis.* 227. *num.* 2. *lib.* 2.

Absolvi.

Absolvi potest, quis ad cautelam licet causam excommunicationis non alleget, *dec.* 6. *n.* 1. *de sent. excom. in antiq.* 468.

Debet reus conventus ratione beneficii, contrà quem actor opponit de incursu in excommunicationem ab executoribus latam, licet non probaverit sententiam excommunicationis fuisse injustam, *decis.* 12. *num.* 1. *de sent. excom. in antiq.* 469.

Potest *excommunicatus* in persona Procuratoris habentis ad hoc speciale mandatum, *decis.* 25. *num.* 1. *de sent. excom. in antiq.* 471.

Ab instantia defuncti reus petens non est audiendus, *caus.* 6. *dub.* 21. *num.* 1. *Fastol.* 537.

Absolvitur *ad cautelam* excommunicatus ab Auditore de stylo Rotæ absque eo, quod absolutio remittatur ad Ordinarium excommunicantem, *decis.* 699. *num.* 1. *par.* 1.

Absolvendus est reus *actore non probante*, *decis.* 409. *num.* 6. *par.* 1.

Absolvendi facultas, quandò alicui est concessa sub ea comprehenditur etiam facultas absolvendi ad cautelam, *decis.* 568. *num.* 44. *tom.* 3. *par.* 4.

Absolvendi facultas ad cautelam venit sub clausulis amplissimis, quæ ponuntur in primis commissionibus Rotalibus, *decis.* 568. *num.* 69. *tom.* 3. *par.* 4.

Ab-

Absolutus.

Absolutus *ab excommunicatione* vigore Cruciatæ non juvatur, nisi post justam satisfactionem, & in foro conscientiæ tantum, *Rot. decis.659. num.2. par.4. tom.1.*

Absolutus *simpliciter* cum cautione, si non pareat reincidit in excommunicationem ipso jure, *decis.11. de sent. excom. in novis. 276.*

Ab excommunicatione non parendo mandatis superioris reincidit ipso jure in excommunicationem, & hoc in sententia canonis, *decis.7. de sent. excom. in novis.273.*

Se probans absolutum in partibus vigore Bullæ Cruciatæ, præjudicare non potest aliis expectantibus, cum, & ipse sit expectans, *dec.573. lib.3 num.2. par.3. diversor.*

Non dicitur, qui per triennium in censuris insorduerit ad effectum juris sui, *decis.929. num.1. lib.3. par.3. divers.*

A juramento potest excipere de non numerata pecunia, & onus probandi numerationem in adversarium transferre, *decis.800. num.1. intellige, & declara, ut num.5. lib.3. par.3. divers.*

In una parte, censetur condemnatus in alia, *decis.622. num.2. par.1.*

A censuris non censetur ab irregularitate, quia irregularitas non est censura, *decis.44. num.5. par.2.*

Ex hactenus deductis potest novis supervenientibus indiciis iterùm molestari, secùs si fuerit absolutus tamquam innocens, *decis.230. num.4. par.3.*

Tamquam innocens non potest dici, qui ex priori inquisitione remanet cum aliqua macula, *decis.219. num.3. par.3.*

Simpliciter non dicitur absolutus ad cautelam, *decis.568. num.46. par.4. tom.3., Coccin. decis.1533. la 2. num.44.*

A censuris non indè recuperat beneficium, cum sint pœnæ diversæ privatio beneficii, & excommunicatio, *decis.83. num.11. par.7.*

A juramento ad effectum agendi, non potest opponi exceptio perjurii, *decis.90. num.24. par.9. tom.1.*

Ab aliquo crimine, de quo fuit accusatus ob non factas probationes, tunc non obstante tali absolutione remanent tamen vestigia prioris judicii, & potest inquisitus supervenientibus indiciis molestari, *decis. 172. num. 21. par. 12., Priol. decis.94. num.4. & 5.*

Probationes *criminum diversorum* non sufficiunt ad condemnandum aliquem super delictis, à quibus absolutus fuit in judicio separato, *Priol. decis.269. num.9.*

Absolutus *à juramento* expresso, non censetur absolutus ab alio non expresso, *Duran. decis.5. num.11.*

In Judicio criminali, si occasione processus illius confessus fuit se debitorem, potest hujusmodi confessionem impugnare in judicio civili, *Pamphil. decis.536. num.3.*

A juramento habilitatus dicitur à perjurio, *decis.326. num.2. par.12.*

Non dicitur ex eo solùm, quod quis condemnatus non est, *decis. 605. num. 5. par.18. tom.2.*

Pro absoluto testamentum non fuisse habitum, spatium in albo vacuum, ubi nomina universalis hæredis, & legatariorum prætermissa describerentur, indubitanter ostendit, *decis. 16. num.3. par.13.*

Absolutè statutum non potest dici negativuum, si reservet licentiam Principis, *decis.517. num.22. par.11.*

Absolutus *à censuris*, si ab inobedientia non recedit, in easdem censuras reintrudendus est, *Bich. decis.289. num.2.*

Absolutus potest contravenire contractui, *Dunoz. jun. dec.805. num.1.*

Absolutus *per sententiam* adhùc dubitare potest de viribus absolutionis, quandò sententia fuit per appellationem suspensa, & lis non terminata, *Ottobon. decis.204. num.8.*

Absolutus dicitur *contractus*, si addatur pactum, quod de eo fiat instrumentum ad majorem cautelam, *Pen. decis.995. num.5.*

Absolutus in foro conscientiæ, *Divina Sacramenta* percipere potest, *Rembold. decis.172. num.3.*

Ab observatione judicii cum obligatione de stando juri, & se repræsentando novis

vis supervenientibus inditiis, potest illis supervenientibus quandocumque vexari, & semper remanent vestigia prioris judicii, *Priol. dec.*311.*num.*6.

A recursibus *ad Judices laicos*, obtinere potest remissoriam, *Priol.dec.*258.*n.*2.

Diffamatio non tollitur per sententiam ab observatione judicii, dum praecesserunt querela, carceratio, depositiones testium, & praecepta poenalia acceptata ab absoluto, *Priol.dec.*311.*n.*7.

Abstinendi.

Abstinendi *beneficium* facit, ut non valeat consequentia, est filius, ergò est hæres, *decis.*148.*num.*3.*par.*2.

Abstinere se ab aliquo actu de jure, idem est, ac omninò repudiare illum, *Pen. decis.*739.*num.*9.

Absurdum.

Absurdum, *ut evitetur*, semper facienda est favorabilis interpretatio, *dec.*248. *num.*2.*par.*3., *decis.*494.*num.*3.*par.*5. *tom.*2., *decis.*132. *num.*21.*par.*16., & omnis possibilis, *dec.*152.*n.*9.*par.*17., *Dunoz. jun. decis.*580. *num.*3., *Ottobon. decis.*21.*n.*13., *Peutinger.dec.*79. *num.*9., *Merlin. decis.*639.*n.*18. 650. *num.*5. & 685.*num.*16., *dec.*637.*n.*5. & 15.*par.*19.*tom.*2., *Emerix jun. decis.*1178.*num.*11., & *dec.*1289.*n.*11., *Mantic. decis.*249.*num.*3. & 4.

Absurdum illud dicitur, quod est contrà intentionem agentis, *decis.*125.*n.*10. *par.*1.*diversor.*

Est quod minus relinquatur fœminis pro ingressu Monasterii, quàm pro Matrimonio carnali, *decis.* 130. *num.*5. *declara*, *ut num.*7.*par.*1.

Est evitandum, *decis.*314.*num.*35.*par.*4. *tom.*2., *Coccin. decis.* 2158.*num.*39., *Manzaned. dec.*192.*num.*11., *dec.*437. *num.*5.*par.* 9. *tom.* 2. *omninò decis.* 27. *num.*4.*par.*16., *Buratt. dec.*22.*n.*10., & *decis.*206.*num.*14.

Est quod quis teneatur erogare proprias pecunias in reparatione, & conservatione rerum alienarum, *decis.*432.*n.*7. *par.*5.*tom.*2.

Non tollitur ex multiplicatione absurdi, *decis.*190.*num.*8.*par.*6.

Et indecens est, quod Ecclesia sit minùs libera de tempore Principum Orthodoxorum, quam fuerit de tempore Pharaonis, cum Prorex Pharaonis Joseph, Sacerdotes, & eorum agros etiam eis à Rege traditos in primæva libertate dimisit, quamvis reliquos agros totius populi servituti Regis subegerit; imò, & tempore Ethnicorum flamines augures, & alii Sacerdotes unà cum bonis ipsorum erant liberi, & immunes à solutione tributorum, *decis.*339.*num.*12.13.14.& 15.*par.*6.

Non est ingens, si in statutis exclusivis fœminarum vellemus addere exclusionem fœminarum ab hæreditate fratris, si ea non legatur in ipso statuto, *decis.*329.*num.*32.*par.*6.

Videtur, & quasi intollerabile, ut fœmina exclusa à statuto propter unam solam dotem, excludatur ab omnibus hæreditatibus omnium eorum, ad quas de jure vocatur, *decis.*329.*num.*35. *par.*6.

Esset si *remotior* excluderet proximiorem *decis.*43.*num.*7.*par.*7.

Ut evitetur, receditur etiam à propria, nedùm in propria verborum significatione, *decis.*59.*num.*16.*par.*7., & *decis.*406.*num.*11.*par.*19.

Est quemlibet privari secundogenitura contrà voluntatem Testatoris, *dec.*337. *num.*23. & 25.*par.*11.

Est quod dispositio non loquatur de re, quæ immediatè disponitur, *decis.*94. *num.*11.*par.*13.

Ut evitetur reiici debet omnis inverisimilis intellectus, *dec.*462.*n.*25.*par.*14.

Non attenditur, ubi constat de voluntate Testatoris, *decis.*269.*num.*29.*par.*15.

Et inconveniens admittendum non est, *decis.*69.*num.*5.& 23.*par.*17., etiamsi actus annulletur, *dec.*132.*n.*21.*par.*16.

In statutis evitari omnino debet, *dec.*209. *num.*5.*par.*16.

Facilè *evitatur*, si longè sequeretur absurdius, *decis.*168.*n.*23.& 24.*par.*17.

Majus est voluntatem Testatoris non servare, quàm aliud evitare absurdum, *decis.*262.*num.*17.*par.*17.

Ab-

Absurdi evitandi argumentum cessat stante voluntate Testatoris, *dec.381. n.23. par.17.*

Non tollitur ex multiplicatione absurdi, *Merlin. decis.575.num.8.*

Absurda *cessant*, ubi legis dispositionem exequimur, *Ansald.decis.30.num.67.*

Abundantia.

Abundantia *fructuum*, si succedere potuisset, sicuti penuria successit, læsionem in illis, quis allegare non potest, *decis.408. num.9. par.16.*

Abundans.

Abundans *cautela* non nocet, *decis.748. num.6. par.3.*, *decis.144. num.10.* & *decis.456.num.5. par.4.tom.1.*, nec sibi *decis.182. num.18. par.15.*, nec vitiat sententiam, *decis. 319. num.9. par.1.*, *Pamphil. decis.687. num.11.* & *13.*

Cautela non alterat naturam negotii, *decis.405. num.3. in fin. par.3.*

Ex abundanti.

Ex abundanti ea, quæ fiunt non nocent etiamsi nullitèr fiant, *decis.108. n.18. par.12.*

Et ad cautelam, quæ sunt adhibita nocere non debent, *decis.355.n.29. par.19.*

Abusus.

Abusum *ad evitandum* statim, ac quod pullulat intempestivè, ei occurri debet, *Rub. in annot.dec.28.n.249.par.3.*

Abusus Rei non mutat statum loci, *decis.725.num.12. par.1. divers.*

Et corruptela, & non consuetudo dicitur illa, quæ est nutritiva peccati, *dec.301. num.23. par.5. tom.1.*

Abusus nisi statim comprimatur, ab improbis in privilegiorum jus assumitur, & pro lege observatur, *Rub. in annot. decis.249. num.250. par.3.*

Et corruptelæ tollendæ sunt, *decis.400. num.25. 29.* & *30.par.9. tom.2.*

Nullius est effectus, *decis. 400. num. 44. par.9. tom.2.*

Abusus, *seu corruptela* tractu temporis quantumvis immemorabilis non firmatur, *Rub. in annot.dec.28.num.242. par. 3.*

Corruptelæ, & gravamina in aliqua materia, si irrepserant, dum tolluntur per Principem generalitèr dicuntur avulsæ, *decis.100. num.5. par.12.*

Abusus quanto magis sunt longævi tanto studiosius, & radicitus veniunt extirpandi, *Rub. in annot. decis.28. n.243. par.3.*

Accademia.

Accademia *publica* dicitur, quæ fuit erecta auctoritate Pontificis, vel Regis, *decis.109. num.2.* & *3. par.11.*

Regis Francorum in Urbe, quibus encomiis Equitem Berninum decoraverit, *decis.764. num.5. par.18. tom.2.*

Cracoviensis dicitur exequata Accademia Parisiensi, *decis.639. num.16.* & *22. par.18. tom.2.*

Et *dicitur publica*, *Bich. decis.448. n.1.*

Ejusdem Statuta, sive ordinationes, quid Episco po, uti Accademiæ Cancellario tribuant, *ibid. num.4.*

Omnimodam jurisdictionem, sive regimen tribuunt Rectori cum tribus Decanis, *ibid.num.6.*, & *decis.474.num.2.* & *7.*

Et omnimoda jurisdictio probatur ex observantia longissimi temporis, *Bich. decis.448.num.8.*, & *decis.474.num.3.*

Dictæ Accademiæ origo refertur *à Rhenat. Choppin. de Demenfranc. lib. 3. tit.27.num.20. ibid. num.22.*

Episcopus, nisi ex privilegio in functionibus publicæ Accademiæ nullam habet jurisdictionem, *Bich. decis. 448. num.2.* & *3.*

Accedere.

Accedere in Urbē de longissimis partibus, quis non cogitur propter magna pericula, & expensas, quæ exinde resultant, *decis.247. num.3.* & *9. par. 19.*

Acceptans.

Acceptans ubi notoriè constat, quod jus non habet in beneficio non debet expe-

expectare declaratoriam super hoc, sed potest aliud beneficium acceptare, *decis.* 5. *num.* 1. *de concess. præben. in antiq.* 412.

Acceptans *beneficium* si contra ipsum feratur sententia, à quo non appellat, potest beneficium secundum acceptare, *decis.* 15. *num.* 1. *de concess. præben. in antiq.* 415.

Beneficium credens vacare per mortem, cum re vera alias vacet, non præjudicat suæ gratiæ, *decis.* 2. *num.* 3. *de concess. præben. in antiq.* 412.

Beneficium si post acceptationem dicat, quod non cadebat in sua gratia, non creditur sibi, *decis.* 7. *de caus. poss. & propr. in antiq.* 336.

Nulliter potest variare illudque beneficium sibi non debitum dimittere, & aliud sibi debitum acceptare, *decis.* 13. *de concess. præben. num.* 2. *in novis.* 243.

Beneficium Ecclesiasticum vigore expectativæ, quod acceptare non poterat, gratiæ consumptionem sibi parit, nec per sententiam causæ decisionem expectare tenetur, sed possessionis facere cessionem, *decis.* 3. *lib.* 1. *num.* 1. *par.* 3. *divers.*

Et cedens nulla necessitate cogente, sed sua sponte idque in favorem novæ possessionis sibi haud dubio præjudicium parit, *decis.* 252. *num.* 2. *lib.* 2. *par.* 3. *divers.*

Cessionem, & reservationi consentiens pensionis notorio existente isto consensu præsumitur pariter regressui consensum attribuisse, & accessui, cum videatur cessione reliquis omnibus qualitatibus concurrentibus acceptasse, *decis.* 89. *num.* 4. *lib.* 2. *par.* 3. *divers.*

Beneficium vigore expectativæ, quod non poterat acceptare, gratiam consumit si statim, quod scivit fuit in mora, *dec.* 6. *num.* 1. *lib.* 2. *par.* 3. *divers.*

Beneficium Religionis censetur se obligare omnibus legibus Religionis, *decis.* 496. *num.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Mandatum censetur se astrinxisse omnibus contentis in mandato, *decis.* 640. *num.* 10. *par.* 1.

Contenta in Instrumento censetur se obligasse ad omnia etiam enunciativè narrata in Instrumento, *dec.* 70. *num.* 6. *par.* 1.

Legatum intelligitur cum omnibus suis qualitatibus illud acceptare, *dec.* 287. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 1., & quidquid sit, *decis.* 221. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 2.

Dispositionem, eaque utens in judicio non potest illam impugnare *decis.* 405. *num.* 24. & 25. *par.* 9. *tom.* 2.

Acceptanti *beneficium* sufficit probare beneficium vacasse ante acceptationem, licet Testes verum tempus vacationis non dicant, *dec.* 23. *de præben. in novis.* 232.

Acceptantes Episcopus, vel Rector simpliciter *Ecclesiam* pensionibus gravatam, non sibi præjudicant, *decis.* 351. *num.* 10. *par.* 18. *tom.* 1. *contrà Buratt. decis.* 448. *num.* 1.

Acceptans *gratiam qualificatam* afficitur qualitate ipsi gratiæ per concedentem adjectę, *Bich. decis.* 18. *num.* 12.

Aliquod onus, non potest amplius illud recusare, *Bich. decis.* 522. *num.* 15.

Declarationem absque ulla protestatione, videtur illi acquievisse, *Buratt. decis.* 593. *num.* 10.

Præsentationem, intelligitur illam cum omnibus suis qualitatibus acceptasse, *Buratt. decis.* 183. *num.* 10.

Provisionem beneficii tamquàm vacantis per promotionem illud obtinentis ad aliud, confitetur beneficium, de quo similiter provisus fuerat esse incompatibile, *Buratt. decis.* 19. *num.* 16.

Factum Testatoris, non potest in alio adjuncto, & connexo contravenire, *Cavaler. decis.* 604. *num.* 2.

Contractum non potest illum impugnare, *Cavaler. decis.* 248. *num.* 2.

Concordiam dicitur consentire contentis in ea, *Cavaler. decis.* 619. *la* 1. *num.* 3.

Rem, debet subire onus adnexum, *Cavaler. decis.* 582. *num.* 3.

Bona cum onere à Testatore injuncto, non potest ampliùs legitimam deducere, *Cels. decis.* 183. *num.* 13.

Beneficium pensione gravatum, videtur acceptare obligationem factam ab antecessore, & quasi contrahere cum pensionario, *Cels. decis.* 346. *num.* 4.

Sibi

Sibi imputet si in electione sibi præjudicavit, *Cels. decis.*183. *num.*12.

Acceptans *duo beneficia* simul in una Diœcesi potest, quod maluerit acceptare, Episcopo tamen haud contradicente, *Crescent. decis.*6. *n.*1 *fol.*159.

Acceptanti *jus quæritur* ex acceptatione præsumpta anteriori ob certam horam in ea appositam, *Crescent. decis.*16. *num.*3. *fol.*151.

Acceptans *beneficia reservata*, tenetur provisionem à Papa impetrare, *Cresc. decis.*18. *num.*1. *fol.*152.

Beneficium dicitur consentire omnibus in provisione contentis, *Put. dec.*169. *num.*4. *lib.*2.

Beneficium primo vacans, an, & quandò altero vacante illud resignare possit, & acceptare aliud, *Put. decis.* 207. *num.*2. & 4. *lib.*2.

Secundum beneficium, censetur primo beneficio renunciare, *Put. decis.*268. *num.*2. & 4. *lib.*1.

Ordinem absque ulla protestatione censetur illum in totum approbare, *decis.* 236. *num.* 15. 16. & 18. *par.* 9. *tom.*1. *Dunoz. jun. decis.*703. *num.*1.

Fideicommissum secundum dispositionem factam à primo gravato non dicitur repugnare antiquiori fideicommisso, *decis.*308. *num.*17. *par.*11.

Remissionem emphyteuta caducitatis sub novis pactis mediante solutione certæ quantitatis, fatetur caducitatem, *decis.*277. *num.* 1. *par.*11., & recessisse à lite super caducitate intentata, *ibid. num.*3. *par.*11.

Aliquid non potest id ampliùs impugnari ab eo, *decis.* 129. *num.* 101. *par.* 12., *Cels. decis.* 323. *num.*10.

Donationem si aliquid superaddat, cui non contradicat Donator, & illud quoque dicitur acceptare, *decis.*328. *num.*16. *par.*12., *Buratt. decis.*246. *num.*9.

Donationem mater pro filia absente, perindè est, ac si ipsa esset præsens, *decis.*446. *num.*9. *par.*13.

Beneficium tenue imputare sibi debet, quandò quis acceptavit, *decis.*48. *n.*4. *par.*13.

Filia *dotem* considerabilem pro omni, & toto eo, quod quomodolibet prætendere posset, cùm amplissima renunciatione debitis solemnitatibus munita, immissionem super bonis renunciatis prætendere non potest, *decis.* 146. *num.*2. *par.*13.

Primogenituram cum omnibus suis qualitatibus acceptat, *decis.*536. *num.*100. *par.*14.

Litteras Cambii ampliùs pœnitere non potest, *decis.* 73. *num.* 20. *par.* 15., *Ottobon. decis.*118. *num.*3. & 11.

Litteras multo magis excusatur à solutione mandatis decoctione latente, quandò acceptatio processit animo sese relevandi, *decis.*219. *num.*8. *par.*15.

Sententiam non potest ampliùs illam impugnare, *decis.* 95. *num.*2. *par.*18. *tom.* 1., *Panphil. decis.* 111. *num.* 1. & *seqq.*

Sententiam dicitur acceptare præservationem in eadem sententia factam, *decis.*319. *num.*5. *par.*18. *tom.*1.

Seu fundans intentionem suam super *aliquo facto* non potest controvertere dictum factum, aut adversus illud venire, *decis.*817. *num.*9. *par.* 18. *tom.*2., *Buratt. decis.*100. *num.*15.

Infrà mensem si executor non provideat, acceptatio propter hoc non evanescit, *decis.*4. *de jurepat. in novis.*223.

Acceptante Donatario donationem, actio ex ejus ministeriis cæteris condonatariis competit, *dec.*180. *num.*3. *par.*13.

Non acceptante Donatario donationem, nec dominium, nec possessio à donante abdicatur, *dec.*203. *num.*14. *par.*14.

Acceptans *litteras Cambii*, non potest aliquam compensationem opponere, quandò debitum cum quo compensari petitur fuit contractum ante obligationem ex acceptatione deductam, *Ottobon. decis.*118. *num.*13.

Et acceptanti literas cambii nulla competit exceptio, *Ottobon. dec.*118. *n.*4.

Acceptans *literas cambii* efficitur debitor illius, ad cujus favorem sunt factæ, nec tenetur alteri solvere, *Rembold. decis.*56. *num.*4. *amplia ut num.*5.

Acceptans *sententiam* probare tenetur exceptionem Creditorum, *Rembold. decis.*179. *num.*13.

Paro-

Parochialem vigore expectativæ primæ, non potest aliam acceptare vigore extensionis, & quare, *Verall. decis.3. num.1.*

Acceptans *unam partem alternativæ*, non potest ad alteram redire, *Ansald. decis.77.num.51.*

Hæreditatem simplicitèr sibi præjudicat quoad gravamen per Testatorem adjectum in bonis propriis, *Emerix jun. decis.1220. num.8.*

Et numquid ad hunc effectum sufficiat aditio sine beneficio legis, & inventarii, *Emerix jun. decis. 79. num. 5. & seqq.*

Legatum factum animo compensandi, non potest ampliùs onus reiicere, *Emerix jun. decis. 1162. num.7.*

Et acceptans *legatum* sibi relictum sub conditione nihil aliud petendi, censetur quibuslibet aliis prætensionibus renunciasse, *Emerix jun. decis.1165. num.1., & decis.1323. num.4.*

Nec acceptatio excluditur, ex quo res legata subrogata fuerit loco bonorum alio titulo pertinentium legatario, si subrogatio fuit similiter facta cum onere aliud non petendi, *Emerix jun. decis.1165. num.2.*

Contrarium, si legatarius legatum non acceptavit ex liberalitate legantis, sed pro debito per eum contracto, *Emerix jun. decis. 1903. num.3. & seqq., & decis.1323. num.5.*

Quod *semel* acceptavit, ampliùs impugnare non potest, *Emerix jun. decis.1259. num.3.*

Acceptare.

Acceptandi potestas quoties sermo est de Cappellanis *ex stat.29. de consuetud.*, est communis omnibus fratribus, *decis.334. num.12. par.14.*

Acceptando Ordinarius alternativam, ex hoc videtur supplicare Papæ, *dec.108. num. 18. par. 11.*, & ex hoc videtur initus contractus inter ipsum, & Summum Pontificem, *decis.108. num.16. par. 11.*

Ecclesiam pensionibus, & oneribus gravatam tacitè, vel expressè Episcopus, vel Parochus non sibi præjudicant, *decis.389.num.25. par.18. tom.1.*

Acceptare *est nuda expressio*, quæ in solo facto consistit, *decis.4. num.5. de sentent. excommun. Bisig.529.*

Censetur *scripturam*, & omnia in ea contenta, qui illam recipit; ac ea utitur, *decis. 101. num.2. par.3.*

Donationem hæredes non possunt non acceptatã à defuncto, nec jus aliquod non quesitum tempore obitus, *decis.591. num.2. par.3.*

Quis tenetur *confessionem* cum suis qualitatibus in ea se fundet, *decis.434. n.5. par.5. tom.2.*

Quis dicitur, si taceat in suum commodum, *decis.12. num.29. par.6.*

Caducitatem à voluntate mera Domini directi dependet, an velit, *decis.361. num.19. par.11.*

Caducitatem non acceptatam à defuncto, hæredes Domini directi non possunt etiam stante pacto, quod bona ob non solutum canonem devolvantur ipso jure, *361. num.18. par.11.*

Censentur omnia disposita à Testatore hæredes adeundo hæreditatem, *decis.182. num.17. par.12.*

Dicitur hæres onus injunctum per assicurationem, & retentionem bonorum, *decis.356. num.10. par.14.*

Dicitur sententiam recipiens summam in sententia contentam, *decis.158. n.8. par. 15.*

Dicitur *Testamentum*, qui petit legatum sibi in Testamento relictum, *dec.196. num.9. par.15.*

Non potest hæres *emphytheusim* postea, quàm primus acquirens de illa disposuit, *decis.52. num.14. par.16.*

Contrarium in parte, & in parte reprobare, nec etiam minori conceditur, *decis.541. num.17. par.18. tom.2.*

Dimissionem beneficii non dicitur Episcopus, qui ordinavit Beneficiatum redire ad suam Ecclesiam, *decis. 60. num.15. par.19.*

Acceptari *scriptura* non potest, & pro parte reprobari ab illo, qui illam producit, *dec.27. num.11. par.4. tom.2.*

Debet *confessio* integra prout jacet, *decis.442. num.2. par.5. tom.2.*

Et

Et exequi *sententia* debet proùt jacet, *decis.455. num.24. par.5. tom.2.*
Potest *donatio* non revocata per mortem Donantis, *decis.173. num.4. par.12.*, tam in vita, quàm post ejus mortem, *ibid. num.6. par.12.*
Non potest *qualitas favorabilis*, rejecta contraria, *decis.57. num.9. par.17.*
Non debet *Contractus vitiosus*, & sub impossibili conditione, & de jure turpi, *decis.642. num.17. par.18. tom.2.*
Potest *pars favorabilis*, & reprobari contraria, ubi agitur de separatis, & distinctis, secus si è contra, *decis.405. num.14. & 20. ubi amplia par.19.*
Debent simul, aut in totum reprobari, quæ unitam rationem, & connexionem habent, *decis.299. num.4. par.19.*
Acceptasse *mandatum* procurator dicitur eo ipso, quod protestationem componit ad effectum, ut illa producatur à substituto, *decis.576. num.2. par.3.*
Decretum dicitur Pars, quæ in executionem illius solvit, *decis.278. n.12. par.8.*
Tutor non dicitur, vel recusasse tutelam, cum ad eamdem nunquam fuerit requisitus, *decis.129. num.4. par.13.*
Impugnare quis non potest, quod semel acceptavit, *Zarat. decis.113. num.6.*
Dicitur *sententiam*, qui illi subscribit, *Cels. decis.323. num.8.*
Acceptare si differat legatarius *Juspatronatus* sibi relictum, potest hæres interim præsentare, cum adhuc manere dicatur in hæreditate, *Ottobon. decis.243. num.9.*
Dotem censetur Maritus acceptare *cum onere fideicommissi*, si in constitutione dotis, onus fuit expressum, & ipse non contradixit, *Ottobon. decis. 25. num.35.*
Acceptasse decretum videtur, qui procedit ad ulteriora vigore illius, *Ubag. decis.87. num.18.*
Acceptare quis potest *duo beneficia* in una Diœcesi, Ordinario non contradicente, *Crescent. decis.6. n.2. fol.159.*
Acceptare *cessionem* ex eo quis non videtur, quia comparet, & protestatur nihil fieri, nisi ipso citato, *Mobedan. decis.18. de prob.172.*
Acceptari *pro parte*, & pro parte non acceptari potest concessio facta in favorem alicujus, *Comitul. decis.75. n.4.*

Acceptatio.

Acceptatio *vigore mandati*, vel expectativæ, regularitèr præfertur provisioni Papæ concurrenti sub eadem data, *Crescent. decis.16. num.1. fol.151.*
Acceptatio *facta in partibus* cum certa hora, præfertur factæ in curia eadem die, *Crescent. decis.4. num.3. fol.111.*
Vigore mandati de providendo, non facta mentione non legitimæ ætatis, *quoad Parochiales* est nulla, *Crescent. decis.15. num.1. & 2. fol.16.*
Acceptatione *prima valida*, videtur consumpta gratia expectativa, *Crescent. dec.19. num.1. & 3. fol.153.*
Acceptio *personarum* est prohibita, & non præsumitur, *Crescent. dec.16.101. & 15. fol.217.*
Beneficii intrà mensem valet, *Put. decis.24. num.10. & 11. lib.1.*
Præsumitur contrà reum in tempore facta, *Put. decis. 268. num. 5. lib.1. & decis.461. in princ. lib.1.*
Ex compositione præsumitur, *Put. dec.339. num.2. lib.2.*
Nulla *scientèr* facta consumit gratiam, *Put. decis.367. per tot. lib.2.*
Probatur per novam provisionem, *Put. decis.143. in princ. lib.1.*
Gratiæ acceptatio, secundùm suam interpretationem fieri debet, *Put. dec.92. num.2. lib.1.*
Caducitatis fieri debet in vita contravenientis, aliàs contrà illius hæredes non potest intentari, *Pamphil. decis. 680. num.3. & 5.*
Collationis oblatæ est necessaria, aliàs oblatio non attenditur, *Pamphil. decis.630. num.13.*
Decreti Judicis importat prorogationem jurisdictionis illius, *Pamphil. dec.176. num.4. & seqq.*
Acceptatio *non infertur* ex verbis, nisi verba pernecesse acceptationem, importent, *decis.231. num.1. par.3.*
Acceptatio *antè eventum conditionis*, valet in eventum conditionis, *dec.7. n.3. de concess. præbend. 518. Bisig.*

Beneficii non esset, nisi quædam declaratio, *dec.7.n.2.de concess.præb.*518.*Bisig.*
Non debet esse fortioris efficaciæ, quam provisio, *decis.* 7. *num.* 8. *de concess. præbend.* 518. *Bisig.*
Acceptatio *cum conditione* in partibus favorabilibus tantùm conditio illa declarat animum contrarium, donec constiterit acceptationem esse favorabilem, *decis.*388. *num.*11. *par.*4. *tom.*1.
Tribuit jus ad rem, *decis.*7. *num.* 10. *de concess.præbend.Bisig.*518., & *dec.*26. *de concess.præbend.n.*4. *in antiq.*418.
Acceptatio *laudi*, facit illud valere in vim pacti, *decis.*116. *num.*3. *par.*3., *Ubald. decis.*146. *num.*3., & reciprocam laudi emologationem inducit, *decis.*273. *num.* 5. *coràm eodem.*
Facta *antè purificationem gratiæ* valet, si infrà mensem postea verificetur, & verbo, vel facto removetur, *dec.*7. *n.*1. *de concess. præbend. Bisig.*518.
Et provisio facta ante expeditionem litterarum valent, *decis.*4. *num.*1. *de concess. præbend. Bisig.*516.
Acceptationis *gratiæ*, non est sufficiens probatio, sed tantum præsumptio ea, quæ oritur ex registratione supplicationis, etiam supplicante præsente, *Rot. decis.*706.*num.*7.*par.*3.
Beneficii facta per habentem minùs decretum infrà mensem, infrà quem habens majus decretum poterat acceptare est nulla, *decis.*45. *de rescript. in antiq.*285.
Est subexecutio gratiæ, *decis.*2.*num.*2. *de concess.præbend. in antiq.*412.
Acceptatio se extendit ad pronunciata, & ad aliud prolata, *Rot. decis.*101.*n.*2. *par.*3.
Est quædam *declaratio* voluntatis, *dec.*7. *num.*1.*de concess.præbend.in noviss.*240., & tendit ad executionem gratiæ, *decis.* 9. *num.* 2. *de concess. præbend. in antiq.*413.
Non videtur *actus spiritualis*, sed extrajudicialis, *decis.* 8. *num.*3. *de sent. excom. in antiq.*469.
Acceptare censetur scripturam, & omnia in ea contenta, qui illam recipit, ac ea utitur, *Rot. decis.*101. *num.*2. *par.*3.
Facta eodem tempore per diversos Procuratores unius nomine de diversis beneficiis debet sortiri effectum in majori beneficio, *decis.*12. *num.*1. *de procur. in antiq.*318.
Non tribuit jus, ut oporteat de ea fieri mentionem à tertio proviso à Papa, *decis.*27. *num.*1. *de concess. præbend. in antiq* 419.
Nulla ex post facto non convalescit, *decis.* 22. *num.*1. *de concess. præbend. in antiq.*417.
Non valet facta per Apostolicum expectantem, si tempore, quo expectat non reperiatur legitimæ ætatis, *dec.*1. *num.*3. *de præbend. in noviss.*220.
Non valet, ubi non est appositus mensis, *decis.*14. *in princ. de concess. præbend. in noviss.*244.
Beneficii, *vel alicujus possessionis* tacita esse potest, quæ est quædam mentis, & voluntatis declaratio, *decis.*15. *de concess. præbend. in noviss.*245.
Beneficii facta per conjunctam personam tenet aliquandò, & aliquandò non, *decis.*9. *in fin. de concess. noviss.*241.
Debet esse pura, & non conditionalis, *decis.*10. *num.*2. *de concess. præbend. in noviss.*241.
Et optio facta, per excommunicatum valent, *decis.*5. *num.*1. *de concess. præbend. in noviss.* 239., & *decis.* 10. *de concess. præbend. in noviss.*241.
Per excommunicatum valet, sed provisio non, *decis.*5. *num.*1. *de concess. præben. in noviss.*239.
Certi beneficii licet in nomine illius, per quem vacet, erretur, valet, sed provisio non, *decis.*7. *num.*1. *in noviss. de concess. præbend.*240.
Facta infrà debitum tempus præsumitur, licet de mortis tempore nihil dicatur, *decis.*3. *num.*1. *de concess. præbend. in noviss.*238.
Pauperis antè purificationem gratiæ, quę non purificatur infrà mensem non valet, secùs si gratia esset in forma, dignum arbitramur, *decis.*30. *num.*1. *de concess. præbend. in antiq.*427.
Præsumitur facta infrà mensem, *dec.*13. *num.*1., & *decis.*39. *num.*1. *de concess. præbend. in antiq.*419., si constet beneficium vacasse antè acceptationem, de-

decis. 24. *num.* 1. *de prob. in antiq.* 354.
Primi in data licèt reddatur inutilis, attamen præstat impedimentum secundò, *decis.* 21. *num.* 1. *de concess. præbend. in antiq.* 416.
Primi in data, si propter revocationem supervenientem antè provisionem sibi factam reddatur inefficax, convalidantur acceptatio, & provisio secundi in data factæ antè revocationem, *decis.* 43. *num.* 1. *de concess. præbend. in antiq.* 429.
Non intelligitur secundùm qualitatem actus acceptati, sed simpliciter mittitur executioni, nisi tertius reclamet, *decis.* 169. *num.* 3. *par.* 1. *diversor.*
Præsumitur in tempore facta, quæ inducitur ex probatione notitię, *dec.* 287. *num.* 2. *par.* 1. *diversor.*
Absentis unius interest, & est necessaria in quærenda sibi actione ex stipulatione Notarii, *decis.* 663. *num.* 1. *par.* 1. *diversor.*
Laudi facit illud valere in vim pacti, *decis.* 512. *num.* 1. *par.* 1. *diversor.*
Donationis factæ absenti non potest per eum fieri in præjudicium tertii, cui est jus quæsitum titulo singulari, secùs si universali; fallit in infante; itèm ubi prosit Donatario, *dec.* 683. *n.* 5. 6. & 8. *par.* 1. *diversor.*
Invalida respectu formæ non potest sustineri in vim pacti, *dec.* 148. *num.* 12. *par.* 2. *diversor.*
Præsumitur in tempore facta, & ex causa magis utili, *decis.* 185. *num.* 6. *par.* 2. *diversor.*
Beneficiorum vacantium, licet fieri possit, non tamen vacaturorum, nisi limitativè, & dispensativè, *decis.* 188. *num.* 7. *lib.* 2. *par.* 3. *diversor.*
Sola est sufficiens consumare gratiam, si sit facta coràm amicis, *decis.* 813. *n.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*
Administrationis etiam coràm Notario publico archivii facta in forma, & modo consuetis, non obstat quin fraudis suspicio sustineri possit, *decis.* 126. *num.* 1. *lib.* 1. *par.* 3. *diversor.*
Facta in præsentia *Notarii* Archiviati licèt fiat ex sola consuetudine, non tamen tollit omninò fraudis latentis suspicionem, *decis.* 196. *n.* 2. *lib.* 2. *par.* 3. *diversor.*
Ubi facta fuerit *alicujus beneficii*, præsupponendum est nominationem Diœcesis, in qua beneficium ipsum, præcessisse, *decis.* 228. *num.* 1. *lib.* 2. *par.* 3. *diversor.*
Beneficii an verè cadat sub expectativa, vel non cum non quæritur possessio, tamen ob id impeditur, *decis.* 510. *n.* 8. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*
Beneficii ex nonnullis conjecturis, & adminiculis probari potest, *dec.* 690. *n.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*
In genere, & in specie simul coràm eisdem Notario, & testibus de vacantiis eodem die fieri potest habita notitia, *decis.* 300. *num.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*
Vigore expectativæ facta in manibus Ordinarii, qui alteri providit, & per suum Vicarium tradidit possessionem, an tribuat titulum saltem coloratum in spolio Rota non decrevit in *dec.* 126. *n.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*
Beneficiorum per Procuratorem facta includit etiam capturam possessionis, & omnium jurium, & præeminentiarum, *decis.* 510. *num.* 2. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*
Etiam facta *causa nominationis* Diœceseos coràm Archivii Notario, prout fit de consuetudine, non adimit fraudem, quę nihilominùs committi potest, *dec.* 205. *num.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*
Secundæ donationis continet etiam primam, si vigore utriusque bona ad Donatarium pervenire debuerant, *decis.* 276. *num.* 62. *par.* 18. *tom.* 1.
Fieri debet ab ea Parte, quæ celebrationi contractus non intervenit, *dec.* 77. *n.* 7. *par.* 18. *tom.* 1.
Resultat ex actu, quoquis fuerit usus, *decis.* 620. *num.* 12. *par.* 18. *tom.* 2.
Fideicommissi erroneè facta non præjudicat acceptanti, quo minùs illam impugnare possit, *decis.* 735. *n.* 23. *par.* 18. *tom.* 2.
Donationis præsumitur ex possessione bonorum donatorum juxta facultates donatario à donante concessas, *dec.* 799. *num.* 3. *par.* 18. *tom.* 2., & ex sola scientia, *Buratt. decis.* 47. *num.* 2.

pactis, & modis in ea contentis, & sine illis fieri non potest, *Buratt. decis.*246. *num.*9.

Renunciationem, ut inducat est necessaria scientia specifica juris, cui per acceptionem renunciatur, *Buratt. decis.*599. *num.*1.

Rescripti acceptatio inducitur per illius usum, *Buratt. decis.*118. *num.*4.

Scribentem non liberat ab obligatione, & decoctio succedens antè secutam solutionem cedit damno, & periculo scribentis, non autem illius, cui literæ sunt consignatæ, *Buratt. decis.* 497. *num.*14.

Reliqua. Vide *in verbo cambii literæ*.

Acceptatio inducitur, ex scientia rei favorabilis, *Cavaler. decis.* 12. *num.*7., *etiam in absente*, *Cerr. decis.*633. *n.*7. 8. 10. *&* 11.

In contractibus merè lucrativis inducitur ex sola scientia Donatarii, secùs in onerosis, & mixtis, *Cerr. decis.* 739. *la* 1. *n.*8., *&* *dec.*34.*num.*24.*& seqq.*

Unius ex condonatariis, prodest etiam aliis, *Cerr. decis.* 34. *num.* 22. *&* 23., & aliis successivè vocatis, *Peutinger. dec.*211. *num.*6. *amplia num.*7. 8. *&* 9.

In officiis motu proprio concessis non est necessaria, *Cerr. decis.*519. *num.*6.

Dispositionem alicujus acceptans sibi præjudicat, etiam sit sit unicus, & ad bona disposita vocatus, *Coccin. dec.*1448. *num.*16.

Intelligitur rebus in eodem statu permanentibus, & non mutatis, *Coccin. decis.*2326. *num.*3.

Coacta non præjudicat, *Dunoz. jun. decis.*985.*num.*15., *Cels.decis.*286.*n.*5.

Obligationis factæ *per Procuratorem*, resultat ex termini susceptione principalis, *Dunoz. jun. decis.*350. *num.*13.

Partis divisæ cessat, etiamsi fuerit promissum, de non contraveniendo, quandò partitæ descriptæ in parte acceptata deficiunt, etiamsi accesserit juramentum, *Dunoz. jun. decis.*965. *n.*3.

Testamenti facta per Authorem nocet successori, *Dunoz. jun. decis.*577. *num.*3.

Laudemii præjudicat Domino directo, quominus consequi possit prelationem contrà emptorem rei emphyteuticæ, *Pamphil. d. cis.* 450. *num.*12. *& seqq. amplia*, *ut num.*3. 4. 7. 10. *& seqq.*

Literarum cambii non liberat scribentem, nisi subsequatur illarum solutio, *Pamphil. decis.*468.*num.*1.5. *& seqq.*, *&* *decis.*602. *num.*2. 3. *&* 5.

Mandati, operatur, quod Procurator citari debeat in causa, *Pamphil. decis.*573.*num.*5.

Scripturæ inducitur ex illius productione in judicio, *Pamphil. decis.* 111. *num.*2. *& seqq.*, itaùt non possit ampliùs impugnari, *idem dec.*670. *num.* 1. 14. *&* 15. *amplia*, *ut num.*2. *&* 16.

Sententiæ operatur, ut illa afficiat acceptantem saltèm in vim pacti, *Pamphil. dec.*111. *n.*1. *& seqq.*, *decis.*381. *n.*6.

Sententiæ injustæ non præsumitur, nisi adsint urgentes præsumptiones, *Seraphin. decis.*180. *num.*5.

Acceptatio *confessionis* in judicio in totum fieri debet cum suis qualitatibus; fallit, quandò habet contra se juris præsumptionem, quia tunc in parte tantùm acceptari potest, *Seraphin. decis.*644. *num.*1.

Diverso tempore, & diversæ speciei *confessio* continens acceptationem, potest dividi, & pro parte acceptari, & pro parte non, *Seraphin. decis.*1359.*n.*10.

Acceptatio *sententiæ*, non arguitur ex compositione cum fisco, facta ad sese redimendum à vexationibus, *Seraphin. decis.*1352. *num.*5.

In parte, *&* *partibus*, si illius Capitula sint connexa, & non recipiant divisionem non valet, *Seraphin. decis.*180. *num.*4.

Per acceptationem usufructus, non dicitur renunciatum legitimæ, sed in eam imputatur, *Seraphin. decis.*1365.*n.*23.

Ex resignatione beneficii necessariò arguitur antecedens acceptatio.

Vide *in verbo resignatio*.

Acceptatio *gratiæ* semèl validè sequuta, ampliùs tolli non potest, nec in pristinum statum reponi, *Seraphin.dec.*341. *num.*16.

Per acceptationem dicitur jus quæsitum cum sua causa, & non aliter, *Seraphin. decis.*324. *num.*3.

Do-

Donatarius non poteſt poſt lapſum ſex menſium eligere cauſam, in qua velit donationem acceptare, *Seraphin. decis.*427. *num.*2.

Et nominatio ſub certo die facta Diœceſeos comprobata Inſtrumento, quod authenticum præſupponitur non ſufficiens eſt ad intentum aſſequendum, ex quo coram alio Notario talia fieri poſſint inſtrumenta pro beneplacito expectantis vacantias pingues, & ſic fraus committi in præjudicium gratiarum per alios in ſimili caſu nominationis expeditarum, *decis.*249. *num.*4. *lib.*3. *par.*3. *diverſ.*

Juris debet fieri cum ſua qualitate, *decis.*853. *num.*10. *par.*4. *diverſ.*

Alternativæ requirit ſcripturam, *decis.*608. *num.*3. *declara ut num.*4. *par.*2.

Unionis, & poſſeſſionis benè dicitur capta ſi fructus rei unitæ fuerunt percepti, *decis.*36. *num.*6. *tom.*2. *par.*4.

Donatarii abſentis, an præter ſtipulationem Notarii requiratur ad effectum acquirendi dominium, & poſſeſſionem rerum donatarum, ardua eſt quæſtio, *decis.*428. *num.*8. *tom.*2. *par.*4.

Mandati ad conſentiendum reſignationi dicitur impoſſibilis, quod fuerit facta dicta acceptio ante mortem reſignantis ex diſtantia magna loci, *decis.*303. *num.*13. *tom.*2. *par.*4.

Tutelæ ex adminiſtratione præſumitur, *decis.*53. *num.*9. *tom.*2. *par.*4.

Beneficii facta à Cardinali cenſetur talis acceptatio, cum onere penſionis, & ſibi præjudicat, *decis.*452. *num.* 25. *par.*5. *tom.*2.

Facta ab aliquo de re gravata ſibi hoc imputet, *decis.* 452. *num.* 17. *par.* 5. *tom.* 2.

Mandati procuræ eſt neceſſaria, *dec.*104. *num.*36. *par.*6.

Expreſſa ex expreſſis verbis dicitur facta, *decis.*12. *num.*30. *par.*6.

Et approbatio induci poteſt ex ſcientia, & patientia, *decis.*333. *num.*7. *par.*6.

Donationis ultrà ſtipulationem Notarii eſt neceſſaria ad hoc ut dicatur abſentibus jus quæſitum, *decis.*274. *num.*3. *par.* 6.

In donatione non præſumitur ex ſola ſcientia, attenta donatione non merè lucrativa, ſed mixta, & poſſibilitèr damnoſa, *decis.*274. *num.*4. *par.*6.

Confeſſionis etiam facta in alio judicio obſtat etiam in diverſo, itaut dicta acceptatio ampliùs revocari non poſſit, *decis.*222. *num.*18. *par.*17.

Non præſumitur, ſi aliquid factum metu cenſurarum fuerit, *decis.* 91. *num.*5. *par.*7.

Cenſetur facta cum omnibus ſuis qualitatibus, *decis.*312. *num.*16. *par.*7.

Calculi per Peritum confecti etiam quibuscumque clauſulis, & pactis concepta, ſi erronea convincitur poteſt officio Judicis retractari, *decis.* 200. *num.*3. *& ſeqq.* ubi amplia, & fortiùs ad favorem minorum, *par.*8.

Caducitatis, ejusque ſubſecuta remiſſio cum conceſſione novæ inveſtituræ probat Eccleſiæ dominium, *dec.* 297. *num.*2. *par.*8.

Præſumitur, ubi actus affert utilitatem, *decis.*40. *num.*25. *par.*9. *tom.*1.

Donationis facta poſt alimentationem ſecutam non retrahitur in præjudiciũ tertii, cui fuerit interim dominium, & jus quæſitum, *decis.*40. *num.*6. *tom.*1. *par.* 9.

Probatur tàm ex facto, quàm ex non facto, *decis.*40. *num.*25. *par.*9. *tom.*1.

Relationis Periti, qui aliquam partitam in calculo omiſit acceptanti non præjudicat, *decis.*54. *num.*1. *tom.*1. *par.*9.

Donationis eſt actus reiterabilis ideò ex acceptatione implicita non remanet excluſa poſſibilitas alicujus acceptationis explicitæ, *dec.*313. *num.*16. *par.*9. *tom.*1.

Nihil aliud eſt quàm mentis declaratio, *decis.*229. *num.*17. *par.*9. *tom.*1.

In favorabilibus ex ſola ſcientia præſumitur, *decis.*217. *num.*12. *par.*9. *tom.*1., *Dunoz. jun. decis.*156. *num.*7.

Teſtamenti facta cum clauſula in *omnibus*, *& per omnia* habet vim ſpecialis expreſſionis, *decis.*218. *num.*9. *par.*10.

Teſtamenti Patris, quod eſt incompatibile cum Teſtamento Avi, importat per neceſſarium antecedens illius renunciationem, *decis.*272. *n.*2. *par.*10.

Caducitatis facta à Procuratore ſine ſpeciali

ciali mandato non nocet, *decis.* 93. *num.* 30. *par.* 10.

Alternativæ facta per Episcopum probatur ex literis Datariæ, & in libris Datariæ solent adnotari acceptationes alternativarum per Episcopos factarum, *decis.* 108. *num.* 2. & 4. *par.* 11.

Ordinis pro residuo reliquam summam fuisse solutam arguit, *decis.* 44. *num.* 17. *par.* 11.

Donationis favore filiorum inducitur etiam per possibile, *decis.* 116. *num.* 8. *par.* 12.

Litterarum, ac earum executio probari potest ex aliis litteris missivis, *dec.* 157. *num.* 2. *par.* 12.

Legitimæ, seu renunciatio specialis filii exigitur, ut ea sub Patris donatione comprehendatur, *decis.* 347. *num.* 5. *par.* 13.

Servandi Statuta consensus, simplicis acceptationis, non verò contractus irrevocabilis naturam inducit, *Dunoz. jun. decis.* 775. *num.* 20.

Litterarum cambii, acceptatione secuta, istæ habent executionem paratam, *Dunoz. jun. decis.* 940. *num.* 1.

Legati facta à marito, non præjudicat uxori, & multò minus sororibus uxoris, *Ludovis. decis.* 208. *num.* 3., nec quoad jus *impugnandi Testamentum*, data ignorantia in acceptante, *ibid. num.* 4. & *annotat. num.* 8.

Datur *expressa*, quandò fuit facta per relationem ad instrumentum certum, *Manzaned. decis.* 831. *num.* 3.

Tacita non sufficit, quandò requiritur expressa, *Manzaned. decis.* 831. *num.* 2.

Acceptatio *Apocæ*, non operatur ultrà ea, quæ in dicta Apoca sunt conscripta, *Ottobon. decis.* 109. *num.* 10.

Decreti in literis Apostolicis appositi, desumitur ex consensu juxtà tenorem literarum præstito, *Ottobon. dec.* 239. *num.* 6.

Gratiæ limitatæ, inducitur ex ejus usu, *Ottobon. decis.* 163. *num.* 4. & 5.

Litterarum cambii, non simpliciter, sed ut dicitur *sopra pretesto* quid operetur, *Ottobon. decis.* 118. *num.* 7. 8. & 9.

Testamenti paterni facta per filium, probatur ex publico Instrumento, & ex aditione, *Ottobon. decis.* 110. *num.* 1., & 135. *num.* 19.

Filius per acceptationem *Testamenti paterni* simplicitèr factam, in qua prohibita est legitima, non sibi præjudicat, cùm ad hunc effectum, specifica, & individua renunciatio legitimæ requiratur, *Ottobon. decis.* 235. *num.* 17. 19. & 20.

Per non acceptationem, sive per repudiationem alterius ex hæredibus in portionibus per jus accrescendi obventis, hæredes, omisso etiam inventario, non tenentur in solidum, sed tantùm pro eorum rata, pro qua sunt hæredes, *Rembold. collect. vot. vot.* 7. *num.* 48. & 49. *bo. me. Tarq. Urbani*.

Acceptatio *in actu utili* ex sola scientia infertur, *Priol. decis.* 298. *num.* 8.

Litterarum cambii efficit acceptantem debitorem illius, cujus favore fuerunt scriptæ, *Priol. decis.* 173. *num.* 1. & 9.

Non infertur ex illarum præsentatione annotata à tergo, sed potiùs ex illarum retentione, *Priol. decis.* 173. *n.* 4.

Non inducitur, quamùis Mercator non scribat in dorso litterarum, quod eas non acceptabat, dum ille cui debet fieri solutio non vult exigere, *Priol. decis.* 173. *num.* 6.

Recusatio acceptationis scribitur à tergo litterarum cambii, quandò ille, cui diriguntur, & præsentantur non vult eas approbare, *Priol. dec.* 173. *num.* 7.

Ad acceptationem litterarum cambii requiritur consensus, & Mercatoris cui diriguntur, & illius, cui fieri debet solutio, *Priol. dec.* 173. *num.* 5.

Non extendit actum, sed roborat ad limites suæ latitudinis, *Priol. dec.* 378. *n.* 21.

Acceptatio *pensionis*, probatur ab expeditione Bullarum requirentium expensas, *Priol. decis.* 378. *num.* 21.

Testamenti nil magis infert, quam id, quod continetur in eodem Testamento, *Priol. decis.* [illegible]8. *num.* [illegible].

Acceptatio *facta* coram Notario habet vim provisionis, neque potest hæc appellari minor diligentia altera, quæ fit per præsentationem literarum, *Veral. decis.* 5. *num.* 4.

Acceptatio *desertionis* instantiæ, facta con-

contrà aliquem, inducit approbationem, & legitimationem personæ illius, *Millin. decis.*214. *num.*3.

Pensionis probatur ex literis Apostolicis desuper expeditis, *Millin. decis.*279. *num.* 6.

Acceptatio *filiorum*, non requiritur, ad hoc ut ipsis actio acquiratur ex stipulatione facta à patre pro se, & filio, *Ansald. decis.*75. *num.*38.

Præcisa requiritur, ad effectum, ut onus in legitima videatur acceptatum, *Ansald. decis.*77. *num.*18.

Acceptatio *Testamenti*, tunc inducit acceptationem prohibitionis legitimæ, quandò in Testamento legitima specialitèr reperitur prohibita, secus quandò id non concurrit, *Ansald. decis.*77. *num.*29.

Donationis intelligitur cum omnibus suis modis, & qualitatibus annexis, *decis.*645. *num.* 15. *par.* 19. *tom.*2.

Acceptatio ex sola notitia præsumitur, quandò privilegium est merè favorabile, & gratiosum, *Emerix sen. dec.*66. *num.* 6.

Non requiritur, ubi non injungitur impetranti factum aliquod positivum, sed simplicitèr removetur obstaculum, *Emerix sen. decis.*66. *num.*4.

Non est necessaria, quandò privilegium emanavit per viam legis, & reperitur impressum inter alias Constitutiones Principis, *Emerix sen. decis.*66.*num.*3.

Legati onerosi, requirit scientiam specificam nullitatis oneris, nec sufficit generica Testamenti, *Emerix jun. decis.*1212. *num.*3.

Non inducitur ex sola taciturnitate, & scientia præsumpta, *Emerix jun. decis.*1152. *n.*4. *&* 5., *& dec.*1212. *n.*2.

Probatur ex possessione capta rei legatæ cum relatione ad Testamentum legantis, *Emerix jun.decis.*1165.*num.*3.

Non excluditur per actus contrarios, nisi confectos [illegible] scientia, *Emerix jun. decis.*1204. *num.*27.

Antè acceptationem donationis hypotheca competens Donatario retrotrahi nequit in præjudicium ejus, cui titulo singulari bona donantis fuerunt translata, *Peutinger. decis.*178. *num.*1.

Acceptatio *donationis* non inducitur ex sola scientia Donatarii, si illa est onerosa, quia tunc specialis acceptatio requiritur, ex qua tacita oneris acceptatio possit resultare, *Peutinger. decis.*178. *n.*2. 3. *& seqq. usque ad n.*11.

Sententiæ intelligitur cum suis qualitatibus, *Pen. decis.*490. *num* 6.

Acceptatio in tempore, *sine scientia* dari non potest, *Pen. decis.*884. *num.*2.

Beneficii potest fieri coram Notario, vel Vicario, vel Amicis, *Pen. dec.*1118. *num.*7.

Et per *quæcumque signa* exteriora, & præsumitur facta legitimo tempore, *Pen. decis.*1118. *num.*8.

Alternativæ probatur ex libris Datariæ, *Pen. decis.*1296. *num.*2.

Acceptans *aliquid*, illud approbare videtur, *Pen. decis.*1312. *num.*5.

Acceptatio *Collectoriæ* probatur ex exemptione acquisita à jurisdictione Episcopi ex dicto officio, *Rox.pag.*457. *num.*7.

Calculi Periti, constito de errore in considerabili quantitate, Acceptanti non præjudicat, *Caril. pag.* 241. *n.*5. *&* 7.

Acceptatio, *seu admissio Novitiæ* ad profitendum fit à Novitiis Capitulariter congregatis, antequàm ipsa Novitia ad actum ejusdem professionis accedat, *Carill. pag.*342.*num.*2.

Acceptatio *Testamenti*, non magis ex verbis expressis, quam aliis illam pernecesse inferentibus resultat, *Caril. pag.* 214. *num.*7.

Renunciationis censetur facta nominatim, *decis.*401. *num.* 16. *par.* 13.

Tacita in obligatione Camerali contenta de habente interesse primarium de tempore contractus non autem secundarium intelligitur, *decis.*355. *num.*8. *par.* 13.

Scholasteriæ cum expressa protestatione de precibus non consumendis, nisi effectum sortitis precibus propter litem motam super scholasteriam non dum actualiter consecutam, non præjudicat, *decis.*256. *num.*6. *par.* 13.

Tacita intelligitur cum suis qualitatibus, *decis.*412. *num.*9. *par.* 13.

Sola

Sola jus considerabile acceptanti tribuit, nec gratiam consumit, *decis.256. n.5. par.13.*

Prælegati sufficiens non debet præsumi ex eo, quod filius adeundo hæreditatem bona possederit, & legata solverit, *decis.262. num.4. par.13.*

Prælegati præventive ex possessione hæreditatis non infertur, *decis.262. n.6. par.13.*

Ex donatione, dum Donatarius patitur aliquod detrimentum ex sola scientia stipulationis donationis non præsumitur, *decis.37.num.9.par.14.*

In rebus utilibus censetur inducta ex sola scientia, sed non præsumpta, *decis.513. num.7. & 8. par.14. Dunoz. jun. decis.156. num.7.*

Non præsumitur in re possibilitèr damnosa, *decis.513. n.10. & 11.par.14.*

Rei utilis infertur à sola scientia, *dec.524. num.6. 7. & 8. ubi declara par.14.*

In absente aliquando requiritur expressa, & aliquando tacita sufficit, *decis.524. num.10. & 11. par.14.*

Canonicatus à die habitæ notitiæ vacationis beneficii fieri potest infra mensem, & non acceptans tenetur probare absentiam, vel justam causam ignorantiæ vacationis, *decis.298. num. 2. par.14.*

Indulti per indulgentiam non est necessaria, quandò agitur de privilegio concesso à Principe per viam legis, *decis.151. num.3. par.14.*

Et effectuatio *donationis* per primogenituram factæ sufficit ut per primum Donatarium fuerit facta acceptatio, ut omnibus prosit, *decis.536. num.187. par.14.*

Actus resultat, si aliquid in illius executionem factum sit, receptum, vel aliter operatum, *dec.307. num.2.par.15.*

Facta à Mercatore de persona sibi in litteris delegata post aliam præcedentem acceptationem personæ scribentis eo minùs illi præjudicat, si persona erat de proximo decoctura, *decis.295. num.14.par.15.*

Sententiæ præsumitur, *dec.204.n.2.p.15.*

Sententiæ impedit impugnationem, *decis.158. num.8.par.15.*

Donatarii requiritur in donatione onerosa vel mixta, *decis.130. n.5. par.15.*

A filio simplicitèr facta de paterna dispositione non inducit acceptationem pro legitima, quandò paterna dispositio continet onus, & gravamen, *decis.253. num.16.par.15.*

Gratiæ probatur ex supplicatione, & expensis, *decis.14. num.4. par.15.*

Gratiæ resultat in eo, qui gratia fuit usus, *decis.14. num.6. par.16.*

Non resultat ex actu nullo, & æquivoco, *decis.52. num.7. par.16.*

Gratiæ Pontificis sufficit ad effectum reservationis, *decis.14.num.8. par.16.*

Sententiæ intelligitur in ea parte, qua, sententia, & executio sunt justæ, secus autem in partibus excessivis, *decis.51. num.4. par.16.*

Fideicommissi tacita, & implicita non sufficit, sed requiritur omninò expressa, *decis.127. num.2. par.16.*

Mulieris quoties habet admixtam possibilitatem damni, & oneris, vera, & expressa esse debet, *dec.52.n.7.par.16.*

Fideicommissi est necessaria in eo, qui illius Constitutioni non intervenit, *decis.127. num.1. par.16.*

Simplicitèr facta absque ulla præservativa, & protestatione in contrarium, nullam patitur restrictionem, *dec.408. num. 28., & sup. num. 27. par. 16., Zarat. decis.113. num.1.*

Fideicommissi in dote, & legitima expressa esse debet, nec tacita sufficit, *decis.396. num.11. par.16.*, ultra illius scientiam, *decis.267. num.2., & decis.76.num.22. par.17.*

Uxoris in acquisitione emphyteusis titulo oneroso à viro pro se, & uxore stipulata esse debet expressa, *decis. 52. num.7. par.16.*

Resultat ex solutione in illius executionem facta, *decis.162. num.7. par.17.*

Assignationis resultat ex acceptatione bonorum, *decis.152. num.6. par.17.*

Mandati expressa, vel tacita est necessaria etiam in Procuratore, qui præsens fuerit constitutus, *decis.311. num.6. par.17.*

Prohibitionis legitimæ sufficit in filio instituto, ut si onus acceptare recusat, rema-

remaneat tantummodò hæres in sola legitima, *decis.*45. *num.*12. *par.*17.
Dispositionis paternæ in omnibus, & per omnia sufficit pro revocatione legitimæ, *decis.*45. *num.*14. *par.*17.
Instrumenti conditionalis non inducit obligationem nisi conditione sequuta, *decis.*215. *n.*1. *&* 3. *ac per tot. par.*18. *tom.*1.

Acceptata.

Acceptata gratia non præsumitur, quandò is, qui gratiam obtinuit, alteram porrexit supplicationem, *decis.* 706. *num.* 18. *par.*3.
Etiam consumpta si sit legitima non potest iterum prætendi, & maximè super bonis fideicommissariis, *dec.* 489. *num.*8. *&* 9. *par.*5. *tom.*2.
Caducitas contrà absentem, vel non suffragatur, vel præbet causam restitutionis in integrum, *dec.*257. *num.*4. *par.*11.
Donatio pro filiis supponit præcedentem donationis promissionem favore filiorum, *decis.*229. *num.*23. *par.*12.
Sententia non præjudicat, si altera pars ab illa appellavit, *dec.*71. *n.*4. *par.*17.
Dicitur gratia Pontificis ex illius impensa in notabili quantitate facta, *dec.*118. *num.*11. *par.*18. *tom.*1.
Dicitur resignatio beneficii, si postea illud alteri sit collatum, *decis.* 551. *num.*2. *par.*18. *tom.*2.
Sententia in dubium non revocatur amplius, *decis.*209. *num.*26. *par.*19.
Acceptato onere Capitulum recedere valet, *decis.*380. *num.*15. *par.*11.
Acceptatorum restitutioni non est locus, quoties non implementum ex parte dantis provenit, *decis.*268. *n.*3. *par.*13.
Acceptata à Patre, imputantur in legitimam filii, *Arg. decis.*21. *num.*2.

Acceptilatio.

Acceptilatio facta *ad favorem unius* debitoris, liberat omnes alios debendi reos, *decis.*373. *num.*53. *par.*4. *tom.*1.
Acceptilatio, *vel solutio* pro parte non novat pro alia parte, *decis.*545. *num.*3. *par.*2., *Burat. decis.*49. *num.*6.
Acceptilatio quatenus sit *ad effectum libertatis*, habet vim solutionis, *dec.*373. *num.*39. *& seqq. par.*4. *tom.*1.
Acceptilatio *uni facta*, non prodest alteri, quando duo sunt obligati ad unū, & idem, nisi fuerint obligati, ut duo rei, *decis.*373. *num.*18. *&* 40. *par.*4. *tom.*1.
Acceptilatione, quæ est obligatio quædam civilis *tollitur obligatio* inducta re, vel de jure Gentium *Rot. dec.*373. *num.*18. 39. *& seqq. par.*4. *tom.*1.
Conditio solutionis purificatur per acceptilationem, *Coccin. dec.*2260. *num.*7.
Solutio, *& acceptilatio*, non sunt idem, *decis.*2260. *num.*7.
Acceptilatio *facta sub conditione* non valet, *Peutinger. decis.*11. *num.*8.

Acceptio.

Acceptio *literarum cambii* benè probat solutionem, *decis.*492. *num.*3. *par.*14.

Accepta.

Accepta postquàm est gratia pro leviore solet haberi, *decis.*358. *num.* 16. *par.*6.
Jura accepti servitii limites gratiæ natura non est, ut se coerceat, *decis.*358. *num.*13. *par.*6.
Acceptum pignus pro uno credito, pro alio credito in solutum potest retineri. Quod procedit etiamsi non esset hypothecatum pro alio credito, pro quo creditor vult retinere, *decis.*365. *num.* 12. *par.*11.

Accessio.

Accessio accessionis non datur, *decis.*301. *num.*6. *par.*5. *tom.*1., *Merlin. dec.*409. *num.*16.
Est inductiva novæ, & principalis obligationis, quæ incipit à die stipulationis, *decis.*70. *num.*6. *par.*14.
Accessiones, *& additamenta*, non veniunt fundo vendito, & maximè in casu, *decis.*299. *num.*9. *par.*5. *tom.*1.
Omnes hæreditatis attenduntur in firmando illius statu, *decis.*144. *num.*17. *par.*15.

Acces-

Accessiones contingentes post aditam hæreditatem eam non augent, sed cedunt lucro hæredis, *Bich.dec.94.n.17.*
Accessionis natura est, ut veniat accessoriè ad principalem obligationem, *Duran. decis.40. num.50.*

Accessorium.

Accessorio corruente, non corruit principale, *decis.233. num.1. & 2.par.3.*, *Ubald. decis.223. num.3.*, limita in contractu correspectivo, *ibid. num.4.*
Accessorium *non sequitur naturam* sui principalis, ubi accessorium, & principale non sunt ejusdem, sed diversæ naturæ, *decis.18. de concess. præben.in novis.257.*, *Crescent. decis.13.num.2. fol. 42.*
Sine principali non subsistit, *decis.802. num.3. par.4. divers.*, *& decis. 454. num.8.par.18.tom.2.*
Corruit sublato principali, *dec.739.n.5. par.2.*, *& decis.133. num.13. par.14. & decis.369. num.2. par.15.*, *& decis.502. num.16.par.18.tom.2.*, *Cerr. decis.532.num.18.*, *Coccin. decis.395. num.2.*, *Emerix sen. decis.48. num.1.*, *& decis.113. num.1.*
Eatenus *extincto principali* extinguitur, quatenus extinctum est principale, & non ultra, *decis.256. num. 2.par.2.*
Omne *est regulandum* secundùm dispositionem principalem, *decis.680. n.12. par.4. tom.3.*
Etiam censetur datum, concesso principali, *decis.199. num.4.par.5.tom.1.*, *& decis.432. num.3.par.5.tom.2.*
Naturam principalis sequitur, *decis.330. num.32.par.5. tom.1.*, *& decis.93.n.8. par. 16.*, *Merlin. decis. 31. num. 3.*, *Ubag. decis.3. num.23.*, *Mantic. decis.105.num.5.*
Quando est separabile ab ipso principali, & accessio est discreta, & non concreta tunc non sequitur qualitatem sui principalis, *decis.125.num.4.par.9.tom.1.*, *Bich.dec.105.n.3.*, *Ubald. dec.42.n.6.*
Non omne assumit naturam, & qualitates rei principalis, sed tunc demum, quandò illud potest per se subsistere, *decis.125. num.3.par.9. tom.1.*
Licet in futurum contingerit, quandò habet causam de præsenti, tunc etiam jus futurum in dispositione universali comprehenditur, *decis. 144. num. 8. par.10.*
Ad Ecclesiam Cœmeterium habetur, *decis.308. num.15.par.11.*
Decretum debet secundùm naturam principalis regulari, *decis.147.num.10. par.11.*
Comprehenditur in eadem divisione in qua principale continetur, *decis.348. num.4.par.18. tom.1.*
Palatii dicitur stabulum, seu domuncula illi inhærens, *decis.69.n.25.par.18. tom.1.*
Eamdem habet auctoritatem, quam habet principale, *decis. 502. num. 15. par.18. tom.2.*
Accessorii idem est judicium, quam principalis, *decis.97. num.2. par.2.*
Non conceditur quandò principali denegatur, *dec.709. num.25.par.18.tom.2.*
Accessoria easdem recipiunt conditiones, quas, & principalis dispositio recepit, *decis.88.num.3.par.4. divers.*
Omnia corruunt quandò dispositio evanescit, *decis.17. num.41.par.5.tom.1.*
Ea quæ sunt non alterant principalem dispositionem, *dec.147.num.15. & 16. par.11.*
Si quæ sunt veniunt in judicio principali, *decis.404. num.9.par.18.tom.2.*
Accessoriæ clausulæ regulantur a gratia principali, *decis.379. num.4.par.3.*
Clausulæ ad contractum regulantur secundùm naturam illius, *decis.76.n.16. par.15.*
In accessoriis facta non alterant principalem dispositionem, *decis.429. n.24. par.13.*
Accessorium in materia appellationis regulatur secundùm suum principale, *Bich. decis.39. num.8.*
Quandò per se stare non potest, non subjacet præscriptioni, à qua immunis est contractus principalis, *Bich. decis.311. num.29. & 30.*
Ubi militat diversa ratio, consideratur tamquam independens à principali, *Bich. decis.352.n.13.*, *Coccin.dec.447. num.4.*

Accessorii cognitio, spectat ad Judicem causæ principalis, *Dunoz.jun.dec.*610. *num.*11.

Accessorium eatenùs est extinctum, quatenùs est extinctum principale,& non ultrà, *Ludovis. decis.*418.*num.*3.

De accessorio idem judicandum est, quod de ipso principali, *Ludovis. decis.*133. *num.*4.

Accessoria, & incidens causa appellatur in successione, quæ opponitur ratione illegitimitatis, *Pen. decis.*229. *num.*4.

Accessoria *sequuntur* naturam actus, cui adhærent, *Benincas. decis.*188.*num.*8.

Accessus.

Accessus non tutus probatur per depositionem Cursorum, *Rot. decis.*550.*n.*4. *par.*3.

Accessus *de nocte* ad domum mulieris cum commoratione, plurium arguit copulam carnalem, *decis.*95. *num.*7. *par.*2. *divers.*

Et regressus reservati, si fiat retrocessio beneficii de simoniaco contractu redargui non possunt ob intervallum temporis, *decis.* 289. *n.*1. *lib.*3.*par.*3. *divers.*

Est nova acquisitio, quæ de futuro jus accipit non de præterito, & ideò requirit habilitatem habentis accessum de tempore, quo accedere vult, sive de tempore purificatæ conditionis, *decis.*190. *num.*2. *par.*2.

Et regressus si nulla præcedet Ecclesiæ reservatio, sunt gratiæ respicientes favorem certæ personæ, quæ nullam inducunt affectionem, quandò non purificantur in persona, cujus sunt reservatæ, *decis.*190. *num.*6. *par.*2.

Dat jus in re, non ad rem, *decis.* 190. *num.*8.*par.*2.

Ante illius purificationem nihil ponit in esse, *decis.*19. *num.*8. *par.*2.

E Civitate Neapolis ad Urbem de mense Augusti, & Septembris est adeò periculosum, ut ferè nullus venientium, mortem evitet, *decis.* 615. *num.* 13. *par.*5. *tom.*2.

Non tuti probatio est necessarium fundamentum processuum per edictum, *decis.*70. *num.*8. *par.* 7., *Dunoz. jun. decis.*828. *num.*4.

Non tutus si non fuerit probatus, processus factus per edictum non tenet, *decis.*70. *num.*7. *par.*7., *Dunoz. jun. decis.*815. *num.*4.

Judicis ad locum differentiæ, quandò per partem fuit approbatus, approbata etiam dicitur expensa ejus occasione facta, *decis.*168. *n.*15. *par.*9.*tom.*1.

Non tutus ad aliquem locum ad effectum citandi per edictum dicitur probatus per Testes etiam coram alio Judice examinatos, *decis.* 395. *num.*2. *par.*9. *tom.*2., *Burat. decis.*943. *n.*1., *Coccin. decis.*1686. *num.*6.

Non tutus probatur etiam per Testes singulares, *decis.*248. *num.*4., *& decis.* 245. *num.* 4. *par.* 10., *decis.* 422. *num.*8. *&* 9. *par.*12., *Burat. dec.*943. *num.*2., *& annot. ad decis.* 943. *n.*20. 21. 22. *&* 23., *Coccin.decis.*1686.*n.*7.

Non tutus probatus per Testes, benè potest deindè procedi per affixionem ad loca solita, *dec.*248.*num.*6.*par.*10., *Coccin. decis.*1686. *num.*5.

Non tutus ad comparendum in aliquo loco est probandus, *dec.*108. *num.*11. *par.*12., *Bich. decis.*655. *num.*7.

Aliorum ad mulierem quandò excludat certam filiationem respectu alterius, *decis.*246. *num.*5.*par.*15.

Tutus acquiritur, ut bellum cessasse dicatur, *decis.*100. *num.*6. *par.*15.

Ad locum differentiæ factus à Judice primæ instantiæ, & in gradu appellationis, magis primus attendendus est, *decis.*819. *num.*2. *& seqq. & num.*11. *par.*18. *tom.*2.

Accessum, & ingressum tunc multò magis Rota admittit quandò declaratus censuras substinet, & surda aure, remanet per menses, & annos, *dec.*311. *num.*3. *par.*5. *tom.*1.

Ad accessum non tutum probandum sufficit, quod Notarius examinet Testes absque interrogatoriis, nulloque citatur, cùm nullus legitimè possit citari, *decis.*395. *num.*8. *par.*9. *tom.*2.

Accessu tuto parti adepto remedio juris succcurritur facta intimatione per edictum, *dec.*132.*n.*3. *lib.*2.*par.*3. *divers.*

Ex

Ex accessu, planta, & combinatione confinium probatur, an domus ruralis, seù Palatium situm sit in bonis fideicommissariis, *Benincas.decis.*319.*n.*2., *decis.*472. *num.*17. *par.*19. *tom.*2.

Accessus *non tutus*, quandò non agitur de causa criminali, non suffragatur, dum quis comparere potest per Procuratorem, si tamen & Procuratori sit tutus accessus, *Bich.dec.*655.*n.*7.*&* 11.

Probationi ex accessu resultanti standum est, *Nimot. decis.*58. *num.*23.

Accessus impossibilis non est ad locum distantem per 20. milliaria spatio unius diei, *Buratt. decis.*688. *num.*9.

Non tutus, ubi justificatur, tunc per edictum procedi potest, & probatio fieri potest per Testes singulares, *Cerr. decis.*280. *num.*3. 4. *&* 5.

Et quandò constat de non tuto accessu, intimatio declaratoriæ per affixionem fieri potest, *Cerr. decis.*379. *num.*4.

Non tutus dicitur, quandò citationes non possunt exequi sine licentia Principis secularis, *Coccin. decis.*1686. *num.*8.

Accessus, & secessus Viri, & Mulieris è secreto cubiculo, vehementem copulæ præsumptionem inducunt, *Ottobon. decis.*262. *num.*12., præcipuè quandò Vir, & Mulier sunt juvenes, *ibid. n.*13.

Accessus differt à regressu, *Pen. decis.*61. *num.*9. *&* 11.

Ad præbendam ob cessationem solutionis pensionis, si ponatur in gratia, si non valet accessus, præbenda peti non potest, *Pen. decis.*569. *num.*13.

Constito de non tuto accessu, potest procedi per affixionem, *Rembol. dec.*346. *num.* 3.

Accessus *non tutus*, dum non patet ad locum examinis, tunc collitigans non tenetur ibidem comparere, nec mittere Procuratorem, *Priol. dec.*24.*n.*11.

Accessus, sive regressus reservatus ex causa cessionis juris litis, & causa, ut dicatur justificatus quid requiratur, *Verall. decis.*6. *num.*1.

Est ipso jure nullus, quandò non fuit facta mentio, quod ille ad cujus favorem reservabatur laborabat morbo caduco, *Verall. decis.*7. *num.*1.

Accidentalis.

Accidentalis qualitas attendenda non est, *decis.*244., *declara*, *ut num.*6. *par.*3.

Forma propriè non dicitur forma dans esse rei, *decis.*354. *num.*14. *par.*11.

Conditio videtur esse, si potest inesse, & abesse ab ipso contractu, *dec.*354.*n.*16. *par.*11.

Incapacitas ad exclusionem filii ad commendam vocati in consideratione non est habenda, *decis.*290. *num.*4. *par.*13.

Eventus non attenditur, *dec.*267.*num.*15. *par.*15.

Accidentale impedimentum non diù durat, & ideò expectandum est, quod cesset, *decis.*713. *num.*4. *par.*2., *& decis.*677. *num.*4. *par.*3.

Aliquid si poterat sine corruptione subjecti abesse non mutat illius naturam, *decis.*418. *num.*6. *par.*5. *tom.*2.

Impedimentum non facit, quod minùs dilectus præferatur magis dilecto, *decis.*103. *num.*58. *par.*15.

Accidentalia contractus licèt pacto possint mutari, non tamen possunt substantialia, *dec.*510.*n.*12. *par.*4., *tom.*3.

Contractus non præsumitur illi inesse cum possint ab eo separari, *dec.*51. *n.*8. *par.*9. *tom.*1.

Contractus sunt omnia, illa, quæ contractui præter naturam pacto contrahentium accedunt, & possunt abesse, & adesse citrà corruptionem substantiæ, *decis.*34. *num.*7. *par.*19.

Circà accidentalia reformatio tendens ad meliorem frugem induci potest maximè stante consensu Monialium, *decis.*489. *num.*6. *par.*13.

De accidentalibus Prælatus in his, quæ sunt contractus formam consuetam in præjudicium Ecclesiæ excedere non potest, *decis.*191. *num.*10. *par.*13.

Accidentalia contractus non præsumuntur illi inesse, cnm possint ab eo separari, *Cerr. decis.*44. *num.*8.

Contrarietas Testium circà accidentalia non attenditur, *Ludovis. annot. ad decis.*558. *num.*10.

Nec repellitur Testis contrarius, & varius, *Ludovis. decis.*351. *num.*29., nec Testis falsus, & mendax, *ibid. num.*30.

Acci-

Accidentalia non rarò contingentia attenduntur, *Priol. decis.* 141. *num.* 13., & *decis.* 396. *num.* 10.

Accidens.

Accidens aliquod, si superveniat amplioris exercitii non mutatur prior forma, nec personæ conditio, *decis.* 505. *n.* 12. *par.* 1. *diversor.*

Non attenditur, si tempore resolubile est, *decis.* 103. *num.* 19. *par.* 15.

Extrinsecum sine conductoris culpa secutum illi non imputatur, *dec.* 45. *n.* 10. *par.* 16.

Non datur sine substantia, *decis.* 28. *n.* 29. *par.* 17.

Per accidens passum damnum per diminutionem rei emphyteuticæ compensatur cum excessu utilitatis aliàs ab emphytheuta perceptæ, *decis.* 235. *n.* 9. *par.* 14.

Ex accidenti ea, quæ proveniunt non habentur in consideratione, *dec.* 412. *n.* 35. *par.* 9. *tom.* 2.

Accidentia non possunt esse sine subjecto, *decis.* 730. *num.* 5. *par.* 3., *dec.* 530. *n.* 2. *par.* 4. *tom.* 1., *Martin. Andr. decis.* 48. *num.* 9.

Accidentia naturalitèr cū subjecto identificantur, & in illius subsistentia subsistunt, *decis.* 290. *num.* 11. *par.* 8.

Possunt abesse, & adesse citrà corruptionem subjecti, quod intellige de accidentibus extrinsecis, *decis.* 354. *n.* 19. *par.* 11.

Juxta naturæ cursum in judiciis inspici solent, non autem, quæ rarò ex possibilitate contingunt, *decis.* 32. *num.* 11. *par.* 13.

Verificari non possunt in mortuo, *decis.* 257. *num.* 7. *par.* 16.

Æquè se debent habere, adesse, & non esse, *decis.* 257. *num.* 6. *par.* 16.

Secuta post adimpletam conditionem, & formam nequaquam præjudicant, *decis.* 416. *num.* 21. *par.* 18. *tom.* 2.

Ad id, *quod frequentiùs* accidit præsumptio adaptatur, *Ludovis. dec.* 427. *n.* 3.

Accidentia ex improviso, fato imputari debent non noxa, *Verall. decis.* 82. *num.* 4.

Communitèr, non quæ rarò contingunt in jure considerantur, *Pamphil. decis.* 667. *num.* 4.

Acolythatus.

Acolythatus est nullus, si in eo non fuit facta mentio illegitimitatis, *Veral. decis.* 8. *num.* 1.

Qui confertur in modum privilegii exemptionis, & honoris, an comprehendatur appellatione omnium ordinum etiam sacrorum, *Veral. decis.* 8. *num.* 4.

Qui datur in privilegium exemptionis dignitatis honoris, vel præeminentiæ. est diversus ab illo, qui confertur alicui nomine Acolythatus, nec cum eo facit incompatibilitatem, *Veral. dec.* 9. *num.* 1. & 2.

Potest conferri Presbytero, quia non est ordo *Verall. decis.* 9. *num.* 3.

Acolythi creati ex speciali facultate à Papa attributa Cardinali Legato, dicuntur Sedis Apostolicæ Cappellani, *Comitul. decis.* 42. *num.* 5. & 6.

Accipere.

Accipere *aliquid* pro fideijussione licitum est, *decis.* 679. *num.* 2. *par.* 1. *divers.*

Accipiens.

Accipiens *omnes fructus*, ad decimas solvendas tenetur, *dec.* 305. *num.* 2. *par.* 1. *diversor.*

Terminum pro solutione debiti non liberatur, si posteà illud non solvat vero creditori, *decis.* 624. *n.* 10. *par.* 4. *tom.* 3.

Pecunias investiendi in tot locis montium, non probato investimento, pecuniæ restitui debent, *dec.* 57. *n.* 2. *par.* 12.

Accollans.

Accollans non præsumitur voluisse solvere debitum accollatum, & nihilominùs sub accollatione remanere, *dec.* 50. *num.* 11. *par.* 17.

Census in transactione ea durante non utitur cessione translativa, quam acqui-

quisivit, sed solùm ea extincta, *dec.397. num.14. par.17.*

In se *censũ alterius*, illumque promittens extinguere, si hoc non impleat, tenetur ad solutionem sortis, & fructuum, *decis.50. num.3. par.17.*

In se *debitum* alterius efficitur debitor nomine proprio, ac si ab initio se obligasset, *dec.50.num.2.par.18. tom.1., Bich. decis.85. num.13., & decis. 340. n.6., Ubag. decis.51. num.2.*

Succedit in locum debitoris, & extinguendo debitum illud dicitur extinguere tamquàm proprium, *decis.120. num.5. par.19. tom.1.*

Accollator *extinguens* censum, illum posteà cedere non potest, *decis.286. n.7. par.18. tom.1.*

Accollare, qui in se tenebatur *aliquod debitum* fructiferum, si hoc non fecit, fructus persolvere tenetur, *decis. 150. num.5. par.15.*

Accollans in se *debitum alicujus*, quatenùs ad illud adstringatur, sequuta sententia favore creditoris, statim commissa dicitur stipulatio, *Bich. dec.122. num. 8.*

Accollans, si *partem debiti* in vim accollationis solvit, totum debitum agnovisse videtur, *Bich. decis.319. num.11.*

Et creditor contrà Accollantem recta via agere potest, *Bich.dec.319.n.12.& 14.*

Debitum accollatum respectu principalis creditoris semper viget, non obstantibus quibuscunque pactis inter Accollantem, & Accollatarium, *Bich. decis.329. num.8. & 9.*

Debitum accollatum, & agnitum per solutionem partis, non potest ampliùs impugnari, *Bich. decis.340. num.5.*

Accollans censum, illius validitatem agnovisse videtur, quæ non potest ampliùs ab eo impugnari, *Bich.dec.617.num.2.*

Solvens debitum accollatum adimplet propriam obligationem, *Arguell. decis. 112. num. 7.*

Accollare non est deponere, *Ludovis. decis.505.num.2.*, maximè quandò altera pars nunquàm recusavit, sed semper institit pro accollatione, *ibid. num.3.*

Accollans *censum* in se tenetur solvere fructus illius, *Duran. dec.717. num.4.*

Accollatarius.

Accollatarius semper est tutus, *dec.316. num.19. par.12.*

Solvens ultrà debitum de mandato Judicis sibi non præjudicat, *dec.297.n.14. par.15.*

Solius partis, solam partem solvere tenetur, *decis.326. num.2. par.16.*

Qui promisit solvere creditoribus posterioribus, non prohibetur dimittere creditores anteriores, *decis.210. n 3. & seqq. par.16.*

Non potest in solutione, ad quam se obligavit alterare ordinem in sua obligatione stabilitum, *decis.210. num.9. & per tot. par.16.*

Alienans bona propria pro solvendo debito accollantis, repetit sortem, & fructus tàm solutos, quàm ex suis bonis omissos, *decis.50. num.13. par.17.*

Potest reportare cessionem translativam pro censu ab eo extincto ad se tuendum adversùs posteriores creditores, *decis.121. num.5. & 6. par.17.*

Licèt promisit extinguere censum, tamen ut ad illud deveniat, vel interpellatio judicialis, aut saltèm explicita declaratio intervenire debet, *decis.316.n.5. par.18. tom.1.*

Solvens censũs accollatos non potest acquirere cessionem ad effectum consequendi retractum, *decis.143. num.2. & 14. ac per totam par.19.*

Subintrat in locum principalis debitoris, & ideò illius debita solvens proprium extinguit debitum, *dec.143. num.2.& per totam par.19. tom.1., Cels. dec.64. num. 9.*

Tenetur solvere fructus debitorum accollatorum, *Priol. decis.452. num.13.*

Accollatarius *tenetur* ad restitutionem sortis principalis censũs nulliter impositi, quandò occasione emptionis suscepit in se onus solvendi debita venditoris, *Rembold. dec.640. num.2.*

Per accollationem *tenetur* duplici obligatione nempè favore accollantis, & creditoris, *Emerix jun. dec.1316. n.7.*

Accollatarius solvendo debita accollata, nullum potest sibi debitum adscribere, *Benincas. decis.385. num.1.*

Et

Et dicitur principalis debitor, ac si primordium obligationis à se inchoasset, *Benincas. decis.385. num.2.*

Accollatio.

Accollatio debiti nihil aliud est, quàm subrogatio facta ad commoda, vel incommoda crediti, *decis.490. num.10.* & 13. *tom.2. par.4.*

Census non liberat impositionem census, *decis.584. num.10. tom.3. par.4.*

Census deseruit pro solutione in subhastatione, *dec.584. n.11. tom.3. par.4.*

Non præsumitur, *dec.121. n.7. par.5. to.1.*

Si sit promissa perindè est, ac si non esset facta, si nunquàm fuit deducta ad aliquam certitudinem per indicationem alicujus debiti, *dec.251. n.15. par.16.*

Succedit loco pretii, & habet vim solutionis, *decis.135. num.23. par.6.*, & *decis.256. num. 19. par.9. tom.1.*, *decis.138. num.7. par.10.*, & *dec.4. n.14. par.19. tom.1.*, *Rembold. dec.128. n.7.*

Nihil aliud est, quàm obligationis alienæ in se susceptio, *decis.111. num.1. par.9. tom.1.*

Differt à promissione de accollando, *decis.248. num.7. par.9. tom.1.*

Operatur, ut accollans sit verus, & principalis debitor, *decis.213. n.3. par.10.*

Antè acceptationem creditoris dicitur irrevocabilis, *decis.138. n.11. par.10.*

Non habet vim solutionis in actu subhastationis, si deficit consensus debitoris, & creditoris, *dec.316. n.14. par.12.*

Debitorum solutio fructuum, & canonis sunt pars contractus, & minuunt rei valorem, *decis.22. num.2. par.14.*

Extinguit debitum, nisi præcedant requisita delegationis, *decis.141. num.2. par.72.*

Evanescit per solutionem pecuniarum accollatarum, *dec.297. num.2. par. 15.*

Non operatur liberationem debitoris, nisi in ea intervenerit creditor, *decis.206. num.5. par.16.*

Debiti importat emptionem, & venditionem, *decis.4. num.14. par.17.*

Debitorum succedit loco pretii, *dec.398. num.5. par.17.*

Facta in emptione domus ea evicta statim corruit, *decis.197. num.4. par.18. tom.1.*

Ab emptore facta uti correspectiva emptioni, eatenùs durat, quantùm bona empta penès emptores remaneant, *decis.604. num.2.* & *6. par.18. tom.2.*

Remanet usque à principio imperfecta, deficientibus qualitatibus in ea adjectis, *decis.669. n.22.* & *seqq. par.18. tom.2.*

E verbis claris, & intrinsecis dicitur omninò perfecta, *decis.669. n.23. par.18. tom.2.*

Vim solutionis habet, & debiti solutionem, ac illius novationem importat, *decis.669. num.15.* & *20. par.18. tom.2.*, *Bich. decis.204. num.15.*, & *dec.329. num.9.*

Facta ab emptore remanet nulla, si emptio cujus occasione facta est nulla remaneat, *dec.43. num.1. par.19. tom.1.*, *Coccin. decis.822. num.43.*

Accollationi non est locus, quandò pecuniæ debitæ solvuntur, *decis.151. n.16. par.6.*

Accollatio *extinctionem* inducit, & habet vim veræ, & effectivæ solutionis, *Priol. decis. 452. num.10.*, & *dec.78. num.15.*, *limita* in subhastatione, *ibid. num.16.*

Solutionem præsefert, *Priol. dec.75. n.12.*

Accollatio *census* facta ab uno ex coobligatis non tollit obligationem alterius favore creditoris utrumque habentis obligatum, *decis.527. num.11. par.19. tom.2.*

Colligitur ex quibuscunque verbis, *decis.416. num.5. par.19. tom.2.*

In accollatione non interveniente consensu creditoris, accollatarius à sua primæva obligatione non liberatur, *decis.527. num.12. par.19. tom.2.*

Obligatio *primæva* debitoris non læditur, nec immutatur per accollationem alterius factam absente creditore, & non consentiente, *decis. 579. num. 9. par.19. tom.2.*

Agenti ex accollatione facta in instrumento venditionis obstat exceptio non implementi, *Emerix jun. decis. 409. num.3.*

Accollatio *census* in causam pretii operatur, quod res succedat loco census, & cen-

census loco rei, *Emerix jun. dec.*1299. *num.*1.

Correspectiva ad promissionem venditoris tradendi rem liberam resolvitur eo ipso,quo res detegitur non libera etiam in parte, *Emerix jun. dec.*409.*n.*1.*& 6.*

Debiti fructiferi loco alterius pariter fructiferi, si debitum accollatum detegatur indebitum operatur, ut ejus conditio spectet ad accollantem, non autem ad Accollatarium, nisi facta fuerit delegatio, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*1.

Et reviviscit primæva actio, quàm habebat accollans ergà Accollatarium, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*11.

Delegationem regulariter non importat, *Emerix jun. decis.*1088. *num.*14.

Amplia etiamsi creditor se faciat recognosci ab Accollatario in Dominum, *Emerix jun. decis.*1088. *num.*15.

Hypotheca creditoris contrà bona accollantis, incipit solùm à die factæ accollationis, *Emerix jun. dec.*1299. *n.*7.

Nec retrotrahi potest ad diem contracti debiti accollati in præjudicium creditoris anterioris, *Emerix jun. dec.*1299. *num.*8.

Novationem non inducit, si fuerit simplex, *Emerix jun. decis.*1006. *num.*9.

Etiamsi creditor interpellaverit accollatarium, ut sibi, & non alteri solvat, *Emerix jun. decis.*1006. *num.*10.

Restringitur ad quantitatem pretii,ratione cujus fuit facta, *Emerix jun. decis.*419. *num.*3.

Secuta operatur, ut creditori non sit imputandum cur non exegerit, quandò illi non fuit præfixum certum tempus, *Emerix jun. dec.*1006. *num.*9.

Secuta per viam novationis, operatur, ut in casu non extinctionis debiti accollati, accollatus teneatur agere adversus accollatarium vigore secundæ obligationis, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*5.

Simplex non liberat debitorem accollatum, *Emerix jun. decis.*1109. *num.*10. *cum seqq.*

Solutionis vim habet, & debitum extinguit, *Emerix jun. decis.*47. *num.*3.

Intellige inter accollantem, & Accollatarium, quidquid sit inter accollantem, & creditorem principalem, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*2.

Declara, ut nec etiam inter illos, quandò non fuit stipulata animo novandi, seù per modum dationis in solutum, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*3.

Transfundere non dicitur debitum de una specie ad alteram sine novatione, *Emerix jun. decis.*1316. *num.*6.

Accollatio *debiti* facta per tertium, non impedit quominùs creditor possit agere contrà primævum debitorem, aliosque coobligatos, *Pamphil. decis.*157. *num.*4. 6. *& seqq.*

Facta *ex falsa causa* non tenet, *Pamphil. decis.*504. *num.*14. *& seqq.*

Probanda est per allegantem, quia non præsumitur, *Pamphil. decis.*179. *n.*8.

Per accollationem non sequitur extinctio à Testatore considerata, *dec.*179. *num.*15. *par.*10.

Accollationes debitorum habent vim solutionis, *dec.*576. *num.*8. *par.*5. *tom.*2., *decis.*328. *num.*7. *par.*9. *tom.*2., *& decis.*138. *num.*7. *par.*10., *& decis.*316. *num.*13. *par.*12., *decis.*4. *num.*14., *& decis.*50. *num.* 9. *par.*17., *Merlin. decis.*543. *num.*1.

Vim habent assumptionis debiti in se, *Bich. decis.*224. *num.*18., *& dec.*319. *num.* 3., *Ludovis. decis.* 386. *n.* 1. 2. *&* 3., *Ottobon. decis.*64. *num.*13.

Accollatio facta absente creditore, & pro eo stipulante Notario, operatur, ut contrà Accollantem agi nequeat rectà via absque cessione debitoris, *Bich. decis.*319. *num.*5.

Decretum de accollando differt ab accollatione, *Bich. decis.*161. *num.*11.

Consensus ex accollatione resultans, operatur tacitam obligationem ad favorem creditorum, *Bich. dec.*319. *n.*4.

Accollatio debiti pro rata facta *à pluribus* divisionem debiti importat, hæc tamen divisio personas Accollatorum tantùm respicit, *Peutinger. decis.*316. *num.*6. *&* 7., non autem personam Creditoris, cujus consensus non intervenit, *num.*9.

Accollatio liberationem non inducit, *Buratt. decis.*749. *num.*2.

Census, quoad Accollatarium habet vim solutionis, & statim remanet extinctus, *Benincas. decis.*119. *num.*2.

Alicujus crediti, seù negocii, facit, ut dicatur facta subrogatio ad commoda dicti crediti, seù negocii, *Dunoz. jun. decis.*564. *num.*3.

Debitorum, quamvis ampla restringi debet ad quantitatem concordatam, & expressam, *Benincas. decis.*119. *n.*3.

Simplex non sufficit ad effectum subintrandi in locum creditorum absentium, etiamsi isti posteà receperint fructus ab Accollatario cum adhùc non dicatur facta novatio, *Dunoz. jun. decis.*845. *num.*6.

Licet indefinita, si est correspectiva ad certam summam semper ad limites illius commensuranda est, *Benincas. decis.*137. *num.*1.

Debiti non operatur simplex indemnitatis promissio, sed solùm promissionem defendendi, *Dunozett. jun. decis.*660. *num.* 12.

Est minoris efficaciæ, quàm promissio indemnitatis, *Ottobon. decis.*74. *n.*1.

Accollatio *novationem* inducit, *Rembold. decis.*128. *num.*9.

In stipulatione instrumenti accollationis censûs, deficiente consensu creditoris, non dicitur inducta novatio, *Benincas. decis.*337. *num.*1.

Accomanditæ.

Accomanditæ *contractus* non solvitur morte sociorum, seù aliàs per finitam societatem, *decis.*640. *num.*1. *par.*1.

Contractus est communis negotiatio per vim instinctoriæ, *decis.*640. *n.*1. *par.*1.

Accomanditæ, seù accommandigiæ natura qualis sit, *Ansald. decis.*23. *n.*32.

Acconcium, sive Arredum.

Acconcium, ac alia, quæ dantur ob causam Matrimonii, gaudent privilegiis dotis, *decis.*72. *num.*4. *par.*2.

In eodem *Instrumento dotali* promissum ejusdem dotis pars existit, *decis.*403. *num.*14. *par.*5. *tom.*1., *Cerr. decis.* 38. *num.*11. 13. & *seqq.*

Datum *inextimatum*, & absque ulla taxatione valoris, non restituitur uxori soluto Matrimonio, nisi quatenùs extet, & eo modo, quo reperitur, *decis.*44. *num.*4. & 13. *par.*9. *tom.*1., *Cerr. decis.*38. *num.*4. & 13.

Acconcia, & gemmæ sub nomine dotis, aliaque in instrumento Matrimonii annexa veniunt, *decis.*517. *n.*13. *par.*14.

De consuetudine acconcium ultrà dotem est necessarium, *Bich. dec.*366. *n.*11.

Et pro eo etiam bona fideicommissi alienari possunt, *Bich. dec.*366. *num.*112.

Est de Appendiciis dotis, *Bich. decis.*366. *num.* 13., *decis.* 41. *num.* 20. *par.* 11., *Coccin. decis.* 624. *num.*2.3. & 4., *Ludovis. decis.* 80. *num.* 11., *Emerix jun. decis.*1121. *n.*7., *Seraphin. dec.*132. *n.*1.

Restitutio debetur ab eo, qui relativè ad Capitula Matrimonialia se obligavit, *Coccin. decis.*1815. *num.*1. & 8.

Consumptum præsumitur ex pacto longi temporis, *Cels. decis.*407. *num.* 18.

Et illius consumptio cedit damno uxoris, *Cels. decis.*497. *num.*19., *Ludovis. annot. ad decis.*80. *num.*12.

Acconcium *pro dote* numerandum est secundùm facultates bonorum, *Pen. decis.*1657. *num.*4.

Acconcium differt à dote, *Duran. dec.*285. *num.* 40.

Sive *arredum* remanet in dominio uxoris, & ideò restitui debet, prout extat de tempore restitutionis, *Ubald. decis.*167. *num.*2.

Et æstimatio deducitur ex confessione mariti asserentis se habuisse 500. pro acconcio, *Ubald. decis.*167. *n.*4. & 5.

Acconcium uxor repetit super bonis mariti actione hypothecaria, *Pamphil. decis.*261. *n.*1.

Prior summa soluta, verisimilitèr præsumitur soluta pro acconcio, non autem ex causa dotis, & in restitutione dotis non venit restituenda, *Seraphin. decis.*126. *num.*2.

Accordium.

Accordii reservatio facta à Judice, habet vim peremptoriæ dilationis, *Pen. decis.*1270. *num.*2.

Ac-

Accrescendi.

Accrescendi jus in contractu emphyteutico non habet locum, *decis.435., declara, ut num.5. & 6. par.1.*

Jus aliquandò intrat tàm inter primos vocatos,quàm inter ulteriores,*dec.192. num.1. tom.2. par.4.*

Jus aliquandò non impeditur à relatione discretiva, *dec.192. n.14. tom.2.par. 4.*

Jus sine dubio *inducitur* inter plures investitos, *dec.415.num.13. tom.2. par.4.*

Jus si tacitè etiam per conjecturas inducitur, ergò multò magis jam expressum in verbis conservabitur ex eisdem conjecturis, *decis.192. num.12. & 13. tom.2. par.4.*

Jus inter citatos, aliquandò ex conventione clarè dicitur concessum,*dec.192. num.11. tom.2. par.4.*

Jus aliquandò ex necessario consequenti intrat ad impediendam devolutionem, *decis.192. num.15. & 16. tom.2. par.4.*

Jus inter vocatos faciliùs intrat, quandò agitur de re, quæ non solet pati commodam divisionem, *decis.192.num.18. tom.2. par.4.*

Jus in feudis intrat etiam sine possessione antecessoris, *decis.486. num.10. par.5. tom. 2.*

Jus habet locum etiam in contractibus, quandò plures sunt collectivè vocati, *decis.154. num.12. par.11.*

Jus inter cohæredes excluditur ex substitutione illis facta, *dec.78.n.5. par.11.*

Juris natura est, ut portio deficiens non accrescat pro virili, sed pro rata portionum, *decis.193. num.12. par.11.*

Accrescit portio substituti alteri consubstituto, *decis.399.num.9. par.18. tom.1.*

Jus sicuti transmittitur, ità etiam transmitti debet substitutio fideicommissaria, & licèt hic articulus sit de apicibus juris nihilominùs est ipsa veritas, *decis.27. num.12. & 13. par.11.*

Accrescens portio sequitur naturam illius portionis, cui accrescit, *decis.197. n.9. par.18. tom.1.*

Accrescunt partes non petentium petentibus stante repudiatione, vel non aditione cum lapsu temporis requisito, *Cavaler. decis.346. num.8.*

Per divisionem cessat, etiamsi adsit conjunctio verbalis, *Dunoz. jun. dec.562. num. 4.*

Et in contractibus ultrò citròque obligatoriis, quandò non apparet ex pacto expresso, vel ex conjecturata mente contrahentium illud fuisse conventum, *Dunoz. jun. decis.879. num.5.*

Est tacita quædam substitutio reciprocæ similis, *Dunoz. jun. decis.562. num.5.*

Inter substitutos conjunctos verbis tantùm habet locum, *Dunoz.jun. dec.237. num. 10.*

Ex conjecturis, ut eliciatur, istæ non debent esse possibiles, sed necessariæ, *Dunoz. jun. decis.879. num.6.*

Accrescendi jus *datur* in donatione facta pluribus personis,*Pen.dec.839. n.17.*

Quandò locum habeat in *jurepatronatus* inter hæredes Patroni,*Duran.dec.542. num. 4.*

Accrescendi *jure*,si sit assignata portio,imputandum est portionario, si non apprehendat eum, *Put.dec.309.n.5.lib.2.*

Accusatio.

Accusatio etiam *civilis datur*, quæ ad privatam utilitatem principaliter movetur, *decis. 138. num.7. par.2. divers.*

Falsi intentata in causa criminali, ut præjudicet causæ civili,requiritur, quod sit intentata, etiam contrà ipsam partem non contrà testes tantùm, *decis.206. num.5. par.2. diversor.*

Correspectiva ad inscriptionem debet intelligi de criminali, *decis.138. num.4. par.2. diversor.*

Et inquisitio tùm condemnatio etiam requiritur in eo, qui dicitur reconciliatus, vel hæreticus ad hoc ut inhabilis reddatur ad beneficia Hispalensis Ecclesiæ secundùm formam sui statuti, & ideò non comprehendit spontè confessos neque non accusatos, neque non dùm inquisitos, *decis.58. num.1. lib.3. par.3. diversor.*

Si temeraria non fuit adhùc accusatus, & absolutus, licet sit immunis à delicto, non tamen remanet liber à suspicione delicti, *decis.291. num.8. par. 19.*

Accusationis verbo, jura interdùm im-

propriè utuntur, *decif.*138. *n.*6. *par.*2. *diverfor.*

Accufationem non probando accufator præfumitur in dolo; fed hoc fallit in Officiali, qui follicitudine fui officii, & non odio accufati accufare præfumitur, *decif.*509. *num.*3. *par.*4. *tom.*1.

Accufatione pendente propter infamiam facti, non poteft Ordinarius conferre accufato beneficia, *Bieh. dec.*408. *n.*15. limita, quandò accufatio fit mera calumnia, *ibid. num.*16.

Accufatio *litis* pendentiam non inducit fola fine tranfmiffione citationis, nec controverfiæ motæ vim habet, etiam ad effectum interrumpendi præfcritionem, *Buratt. decif.*109. *num.*7. *&* *annot. ibid. lit.* G

Sola fufficit, ut caufa criminalis faciat fuperfedere in civili; dummodò legitima citatio fubfecuta fit, *Buratt. decif.*109. *num.*7. *&* 13.

Conjugis de arduo crimine, eft fufficiens caufa ad petendam feparationem thori, *Pamphil. decif.*576. *la* 2. *num.*1.

Accufans, Accufator.

Accufans aliquem de delicto, fi poftea Judex condemnet eum in expenfis, fignum eft accufatum non fuiffe reum, *decif.*78. *num.*22. *par.*12.

Accufando, vel denunciando, feu inquirendo objicitur crimen, *decif.*5. *num.*1. *de accuf. in antiq.*462.

Accufator non poteft effe Teftis, & fecretus cenfetur inimicus, *Ludovif. decif.*517. *num.*11. *&* 12.

Non poteft denominari calumniofus, etiamfi reus obtinuerit fententiam abfolutoriam, quandò jam priùs per aliam fuerat condemnatus, *Rembold. decif.*456. *num.*5.

Accufanti eft præfigendus terminus, antequàm tanquàm calumniator in expenfis condemnetur, *Rembold. dec.*456. *num.*6.

Accufatori non creditur, *Rembold. vot.*1. *num.*288. Clem. VIII.

Servus accufans Dominum fuum de aliquo crimine, fi ei objiciatur, quòd tamquàm fervus accufare non poffit, debet priùs cognofci, an fit fervus, quàm cognofcatur de accufatione, *Ubald. decif.*615. *num.*5.

Accufator.

Accufator non probando accufationem præfumitur in dolo, ubi quòd hoc fallit in Officiali, qui follicitudine fui officii, & non odio accufati accufare præfumitur, *Rot. dec.*509. *n.*3. *par.*4.

Accufator *poteft*, quis dici etiamfi agat civilitèr, *decif.* 138. *num.*5. *par.*2. *diverfor.*

Qui petita non probavit, fi eamdem quam reo intentavit pœnam nòn poteft pati, arbitrio Judicis punitur, *decif.*119. *num.*6. *par.*4. *diverfor.*

Accufatore apparente, & non probante debet reus abfolvi, & non Judici purgatio, *decif.*773. *num.*1. *par.*1. *diverf.*

Accufare.

Accufare plures infimul reum de crimine non permittuntur, *cauf.*18. *dub.*38. *n.*2. *Faftol.*542.

Accufari non debet ille, qui fuper eodem fuit inquifitus, *decif.*4. *num.*1. *de pæn. in antiq.*467.

Accufatus.

Accufatus *de crimine* detentus in Carceribus poteft fe defendere per Procuratorem, *decif.* 15. *de procur. in novifs.* 94.

De crimine fi moriatur lis finitur, *dec.*14. *circà fin. ut lit. pen. in novifs.*127.

Calumniotè fi abfolutus eft, non repellitur à confecutione beneficii in concurfu non accufati, *decif.*400. *num.*8. *&* *feqq. par.*16.

Accufata contumacia in illa, pro qua cadebat citatio poteft Judex per aliquos dies ferre fententiam fine alia citatione, *dec.*409. *num.*3. *declara ut num.*7. *par.*1.

Ad hoc, ut *accufatus* de aliquo delicto eligi nequeat ad aliquam dignitatem, requiritur faltem femiplena probatio delicti, *Bich. decif.*408. *num.*17.

Accu-

Accusatorem suum reaccusare potest, si illius nomen non dum inter Reos est receptum, *Burat. decis.*109. *num.*11.
Accusatus *in judicio criminali*, venit in eo absolvendus, antequàm civiliter procedatur ad rerum restitutionem, *Ubald. decis.*406. *num.*11.
Accusatus *de crimine concussionis*, potest condemnari civiliter ad restitutionē, antequam criminaliter condemnetur, *Ubald. decis.*406. *num.*9.

Acquiescentia.

Acquiescentia non potest considerari non data scientia, *dec.*224. *num.*25. *par.*6.
Per 40. *annos*, & ultrà inducit præsumptionem consensus in Instrumento promissionis, fortiùs si alii fratres juxtà promissionem Patris consenserunt, & aderat legitima causa consentiendi, *decis.*153. *num.*1. 2. 3. *&* 4. *par.*8.
Decennalis sufficit, ubi de modico agitur præjudicio secus si de magno, *dec.*238. *num.*26. *& seqq. par.*8.
Et patientia declarant mentis donantis esse, non revocandi donationem conditionalem, *decis.*10. *num.*11. *par.*9. *tom.*1.
Excluditur ex reclamationibus factis post mortem metum inferentis, *decis.*132. *num.*14. *par.*10.
Metus passi nil refert durante eadem causa metus, *dec.*132. *num.*13. *par.*10.
Excluditur ex petitione restitutionis in integrum, *decis.*119. *num.*25. *par.*10.
Præsumitur meticulosa durante eadem causa metus, *decis.*141. *num.*9. *par.*10.
Et patientia, ut tertius penes se retineat bona controversa importat dimissionem possessionis illorum, *decis.*269. *num.*9. *par.*10.
In subsequendo in materia præcedentiarum præjudicat acquiescenti, *dec.*320. *num.*33. *par.*11.
Ex pluribus instantiis exclusa remanet, itaùt consuetudo non censetur inducta, *decis.*242. *num.*14. *par.*11.
Sine acquiescentia possessionem manutenibilem habentis, jus in corporalibus non acquiritur, *dec.*333. *num.*9. *par.*13.
Ex acquiescentia diuturna filiatio excluditur post apertum fideicommissum ad ejus favorem, si esset talis, & post obitum possessoris fideicommissi benè informati de juribus suæ cognitionis, *decis.*535. *num.*86. *par.*14.
Sententiæ non plus præjudicat quam ipsa sententia, quæ si est injusta nihil tollit, *decis.*349. *num.*20. *par.*13.
Minoris non operatur ratificationem contractus si causa deficiat, vel interveniat dolus, *dec.*447. *num.*18. *par.*18. *tom.*2.
In facultativis est omninò necessaria, *decis.*797. *num.*18. *par.*18. *tom.*2.
Acquiescentia *resignantis* excluditur ex lite mota contrà Resignatarium super nullitate resignationis, *Bich. dec.*395. *num.*12.
Meticulosa præsumitur durante eadem causa metus, *Bich. decis.*395. *num.*11.
Acquiescientia *adimplementi* defectum cessare facit, quandò est illius, cui erat adimplemendum, *Burat. dec.*674. *num.*13.
Declarationem aliquam absque ulla protestatione acceptando inducitur, *Buratt. decis.*593. *num.*20.
Acquiescentia *præjudicare* non potest plusquam actus ipse, & ideò si ille non præjudicat neque acquiescentia, *Duran. decis.*74. *num.*58.
Excluditur per commissionem causæ, *Millin. decis.*401. *num.*6.
Canonicorum non suffragatur ad tuendam possessionem Canonicatus nulliter captam, *Panphil. decis.*589. *num.*10.
Partis operatur, quod actus redargui non possit uti attentatus, *Panphil. decis.*498. *num.*8.
Sententiæ deducitur ex omissa adversus illam appellatione, *Panphil. dec.*417. *num.*4., *&* *decis.*464. *num.*2.
Acquiescentia comprobatur observantia plurium annorum, *Buratt. decis.*593. *num.*11.
Præsumitur in eo, qui non appellat, *Cavaler. decis.*516. *num.*2.
Acquiescentia circà aliquem actum, non plus præjudicat, quàm actus ipse, *Coccin. decis.*1285. *num.*21.
Decem annorum, præsumitur mutatio voluntatis, & inducit interpretationem

nem voluntatis contrahentium, *Coccin. decis.* 1568. *num.* 23.

Jus acquisitum alicui Universitati, per contradictionem unius, non potest tolli ex intervallo per acquiescentiam illius in præjudicium Universitatis, *Coccin. decis.* 996. *num.* 7. *&* 8.

Æstimationi Peritorum deducitur, quandò ab ista non fuit appellatum, & præsumitur etiam appellationi renunciatum, *Dunoz. jun. decis.* 639. *num.* 9., *& decis.* 669. *num.* 3.

Antecessoris non præjudicat successori, *Cels. decis.* 104. *num.* 11.

Acquiescentia subsecuta Partis prohibitæ est necessaria, ut ex prohibitione quis dicatur in quasi possessione privativa, *Ludovis. decis.* 72. *num.* 1.

Acquiescentia, *& scientia Partis* est necessaria ad probandum jus negativum aliquid non faciendi, *Pen. decis.* 818. *num.* 8.

Voluntaria acquiescentia, censetur recessum à pacto, *Rox. pag.* 67. *n.* 2. *&* 9.

Acquiescentia *Communitatis* dicitur probata eo ipso, quod prohibitioni se non opposuit, *Rembold. decis.* 96. *n.* 9. *declara num.* 10.

Laudi tollitur ex reclamatione, *Rembold. decis.* 609. *num.* 9.

Non relevat, quandò non est voluntaria, sed meticulosa, *Priol. decis.* 168. *n.* 11.

Ex acquiescentia Partis non appellantis inducitur res judicata, *Ubald. dec.* 735. *num.* 4., *& decis.* 706. *num.* 3.

Acquiescens, & Acquiescere.

Acquiescens sententiæ non potest illam ampliùs impugnare, *dec.* 183. *n.* 9. *p.* 15.

Sententiæ non arguit dolum, nisi constet in actis de justa causa appellandi, *decis.* 333. *num.* 8. *par.* 17.

Sententiæ illam ampliùs impugnare non valet, *decis.* 95. *num.* 2. *par.* 18. *tom.* 1.

Acquiescere dicitur quis sententiæ contrà eum latæ si ab ea non appellat, *decis.* 370. *num.* 9. *par.* 1.

Acquievisse dicitur rejectioni suarum exceptionum, qui litem ampliùs prosecutus non est, & longo tempore siluit, *decis.* 105. *num.* 10. *par.* 17.

Acquievisse non dicitur sententiæ, qui litem prosecutus est, vel appellavit, *decis.* 349. *num.* 19. *par.* 17., *Coccin. decis.* 2322. *num.* 2.

Acquiescens Testamento, non renuntiat juri sibi aliundè competenti, & non expresso in Testamento, *Cavaler. decis.* 189. *num.* 7.

Acquiescere mandato quis non dicitur per actum positivum ab ipso factum metu illius, *Coccin. decis.* 1285. *num.* 19.

1 *Acquirens in genere.*
2 *Primus Acquirens.*
3 *Primus Acquirens in feudis.*

1 Acquirens in genere.

Acquirens ex aliena pecunia sibi acquirit, fallit ubi acquirens in re acquisita declaravit habere nudum nomen, *decis.* 771. *num.* 5. *par.* 2.

Maritus emphyteusim pro se, & Uxore, licet non sit præsens stipulationi, præsumitur tamen acceptatio, ex ejus scientia stipulationis, *dec.* 37. *n.* 6. *p.* 14.

Administrator pro Persona nominanda ex pecuniis sui principalis, eidem etiam à principio acquirere voluisse præsumitur, *decis.* 198. *num.* 9. *par.* 14.

Unicus non potest dici frater stipulans, aut recognoscens emphyteusim pro se, & fratribus, si eorum etiam nominibus contractus stipulatus est, *decis.* 340. *num.* 18. *par.* 19.

Acquirentium mens non dignoscitur ex eorum verbis enunciativis, sed debent esse dispositiva, *dec.* 21. *n.* 31. *par.* 12.

Ad acquirentis animum dignoscendum, non debent attendi verba enunciativa, sed dispositiva, *Zarat. decis.* 75. *num.* 26., *Ludovis. decis.* 401. *num.* 11.

De communi pecunia acquirens, sibi acquirit, *Coccin. decis.* 290. *num.* 1.

Emphyteusim, non computatur in generationum enumeratione, si adsint verba tertiam generationem completam, & sic Pronepotes comprehendentia, *Dunoz. jun. decis.* 71. *num.* 2.

Acquirens bona confiscata mediante solutione illa efficit proprium patrimonium, *Ubag. decis.* 16. *num.* 2.

Et

Et super illis potest constituere fideicommissum, *Ubag. decis.16. num.3.*

Censum translative potest petere ejus fructus, *Ubag. decis.59. num.10.*

Rem subrogatam idem est, ac si rem, cui fit subrogatio, acquisivisset, *Ubag. decis.68. num.4.*

Nomine alterius, illi cujus nomine utitur, non autem sibi acquirit, *Panphil. decis.430. num.2., Benincas. dec.166. num.8.*

Fallit regula, si Procurator constitutus fuerit, ut in rem propriam, *Benincas. decis.166. num.9.*

2 Primus acquirens.

Primus acquirens bonorum alios à successione excludit, & de illis tamquàm de patrimonialibus in vocatorum præjudicium disponere potest, *dec.125. n.7. par.14.*

Primus acquirens, potest aliis in investitura comprehensis præjudicare, *decis.603. num.16. tom.3. par.4., & decis.111. num.2. par.11.*, & quomodolibet disponere, *decis.213. n.5. par.12.*

Ex titulo oneroso acquirens, potest præjudicare vocatis, *decis. 176. num.20. par.5. tom.1., & dec.266. n.9. par.11., & decis.28. n.11. par.12., & dec.186. num. 12. par. 12., decis. 338. num. 30. par.11.*, præsertim favore dotis, *Ottobon. dec.78. num.5. & 6., Priol. decis.239. num.17.*

Licet sit incapax rei in consequentiam, si de ejus acquisitione principaliter agatur, tamen eam capere potest, & acquirere, *decis.403. n.2. par.5. tom.1.*

Primus *potest de bonis emphyteuticis* ad libitum disponere, *decis.277. num.10. par. 8.*

Ex titulo oneroso, vel hæreditario primus acquirens successoribus potest præjudicare, *decis. 338. num. 30. par. 11., Bich. decis.449. num.9.*

Primus ille potest dici ex quo pro eo nominatim etiam fuit facta stipulatio, *decis.213. num.7. par.12.*

Primus, an possit præjudicare vocatis, ista quæstio non admittitur, quandò illi, quibus est præjudicandum, sunt expressè nominati in investitura, *decis.213. num.6. par.12.*

Primus emphyteusim titulo oneroso dicitur, qui in ingressu solvit quantitatem pecuniæ, & deindè fecit melioramenta, *decis.52. num.3. par.16.*

Primus licet sit filius, tamen generatio ab ejus filiis incipit, *decis.123. num.2. par.17.*

Primus à generationibus distinguitur, *decis.123. num.2. par.17.*

Primus non dicitur ille, qui nova solùm jura acquisivit, *decis.142. n.4. par.19. tom.1.*

Dicitur, qui non est comprehensus in prima investitura, *Coccin. decis.1771. num.21.*

Primus solus potest disponere, *Ludovis. dec.529. num.4., & ibi annot. num.22. & 23.*

Primi acquirentes non præjudicant supervenientibus, *Rembold. decis. 204. num.14.*

Primus acquirens facultatem habens liberè disponendi de emphyteusi, si de ea non disponit, nec ejus filii aliquid immutare possunt, *Ottobon. decis.42. num.6.*

Potest in emphyteusi hæreditaria fructus hypothecare, & alienare illorum commoditatem in præjudicium quorumcunque, *Emerix sen. decis.114. num.8.*

Amplia etiam in emphyteusi Ecclesiastica ex pacto, & providentia, dummodò Ecclesia non dissentiat, *Emerix sen. decis.173. num.9.*

Limita in investitura concessa cum jure accrescendi, *Emerix sen. dec.173. n.10.*

Primus dicitur, quando in investitura superaddita fuit nova persona, & diversa pacta, *Emerix jun. decis.721. num.3.*

Talis dicitur filius simul cum patre, quandò concessio fuit facta etiam ipsi sub nomine proprio, & distinctivo, secus si nomine tantùm appellativo filii, *Emerix jun. decis.1314. num.2., & decis.261. num.5.*

Limita quoties emphyteusis est acquisita cum pecuniis Patris, *Emerix jun. decis. 1314. num. 3. declara, ut num. 4. amplia num.7. ad 12.*

Præ-

Præsertim, quandò descendentes successivè vocati consecuti fuerunt longè majus emolumentum ex bonis propriis primi acquirentis, *Emerix jun. decis.*1291. *num.*12.

Habet liberam facultatem disponendi de emphyteusi, etiam in præjudicium vocatorum, *Emerix jun. decis.* 721. *num.*2.

Maximè stante clausula *ad habendum &c.* apposita in parte dispositiva investituræ, *Emerix jun. decis.*1314. *num.*1.

Semper talis quis dicitur, quoties ex parte Domini aliquid recipitur in concessione investituræ, *Emerix jun. decis.*1314. *num.*15.

Quandò quis non est primus acquirens non potest præjudicare successoribus, *Benincas. decis.*18. *num.*9.

3 Primus acquirens in feudis.

Primus *in emphyteusis feudo* potest dici nominatus in investitura, qui specialitèr, & nominatim fuerit a primo acquirente expressus in instrumento concessionis, *decis.*213. *num.6. par.*12.

Primus titulo oneroso non dicitur, qui de proprio non solvit feudum, vel emphyteusim, *decis.*360.*num.*25. *par.*19. *tom.* 1.

Primus acquirens *instituens fœminas* in feudo, eisque substituens transversales, ex hac institutione inducitur observantia, quæ arguit feudum improprium, & transitorium ad quoscunque, *Ottobon. decis.*265. *num.*59.

Amplia etiamsi fœminæ succedere non valuerunt attenta earum pupillari ętate, & dùm eis fuerunt subtractæ scripturæ, *Ottobon. decis.*265. *num.*60.

Primus ex titulo oneroso disponere potest *de feudo*, illudque gravare in præjudicium vocatorum, *Emerix jun. decis.*1291. *num.*11.

Acquisitio.

Facta nomine proprio, de propriis pecuniis præsumitur facta, *Coccin.dec.*290. *num.* 2.

Probibita semper, censetur etiam prohibita successio ab intestato, *Coccin. decis.*2345. *num.*32.

Titulo oneroso, facit, quod primus acquirens possit aliis præjudicare, *Dunoz. jun. decis.*651. *num.*51. *&* 52.

Magni introitus, non præsumitur ex parva quantitate bonorum, *Manzaned. decis.*914. *num.*5.

Acquisitio *primitiarum*, *& decimarum*, non potest comprehendi in donatione regia, tamquàm à laico facta, *Caril. pag.*78. *num.*11.

Acquisitio, quandò provenit *ex titulo oneroso l.fœmina* locum non habet, *Caril. pag.*177. *num.*13.

Acquisitio bonorum facta mediantibus *servitiis ab uxore præstitis*, ex titulo oneroso sequuta dici non potest, *Caril. pag.*177. *num.*15.

Acquisitiones, quæ *ex præcepto Testatoris* sunt faciendæ pro fideicommisso, fideicommissariæ censentur absque alia declaratione, *Rembold. decis.*171. *num.*9., *maximè* si adest declaratio, *ibid. num.*10.

Acquisitio *dicitur facta* propriis pecuniis cessionarii, qui censum acquisivit ex usufructu sibi debito, *Priol. decis.*189.*num.*1.

Jurium litigiosorum est prohibita *ex Statut. Urbis lib.*1. *cap.*118., *Ubag. decis.*11. *num.*9.

Sed non procedit, quandò est commixta cum aliis bonis, & jura veniunt in consequentiam, *Ubag. decis.*11. *n.*10.

Acquisitiones nomine proprio factæ ab uno ex fratribus *communioni* omnium bonorum repugnant, *decis.*431. *n.*10. *par.*19. *tom.*2.

Pro medietate præsumitur acquisitio rei, venditæ Titio, & fratri, *Benincas.decis.*232. *num.*12.

Ad impediendam *communem rei acquisitionem*, non probat hoc esse, quod ab hoc contingit abesse, *ibid. num.*17.

Acquisitio potest fieri etiam per nomen fictum hæredis, *decis.* 365. *num.* 1. *par.*1. *divers.*

Veræ possessionis beneficii, & petitio ejusdem vera, & non perfunctoria æquiparantur, *decis.*267. *num.*4. *par.*1. *divers.*

Unius rei non sufficit ad effectum, ut appre-

cif.198. num.4. & 5. par.14., *Dunoz. jun. decif.966. num.4.*

Momentanea non eſt in conſideratione, *decif.125. num.3. par.14.*

A patre nomine filii Mercatoris perhabita filio cedere ſolet pro dimidia, *decif.13. num.11. par.14.*

Illius eſt, qui pretium ſolvit, *decif.524. num.2. par.14.*

Bonorum facta *à muliere* conſtante matrimonio dicitur ex pecuniis viri facta ad effugiendam præſumptionem turpis queſtus, *decif.450. num.6. par.14.*

Facta proprio nomine excludit animum acquirendi fideicommiſſo, *decif.385. num.3. par.15.*

Facta per gravatum ab aliis fideicommiſſariis tota cedit fideicommiſſo, *dec.86. num.2. par.15.*

Bonorum probat identitatem bonorum, *decif.80. num.7. par.15.*

Jam facta non prohibetur à ſtatuto vetante aliquid de novo acquiri, *dec.112. num.3. par.15.*

Bonorum illius tempus, & quantùm reddat probari debet ad effectum alimentorum, & ut qui dicatur habere undè vivere, *decif.332. num.5. par.16.*

Hæredis gravati ab eoque pro fideicommiſſo ſtipulata eidem fideicommiſſo cedere debet, *dec.135. num.28. par.16.*

Hæredis gravati cum expreſſione, quod proceſſerat ex pecuniis eidem pro certa portione relictis, pro remanente portione, dicitur facta de pecuniis, quæ pro fideicommiſſo inveſtiri debuerant, *decif.135. num.29. par.16.*

Primo loco facta nomine viri, ſi ſit, & poſtea ſuperaddatur nomine uxoris, illud præſumitur ſimulatè appoſitum, *decif.52. num.1. par.16.*

Facta à gravato nomine hæreditario fideicommiſſo acquiritur, eò magis ſtante Teſtatoris præcepto de illa facienda, *decif.381. num.11. par.17.*

Facta à gravato de pecuniis pro majori parte hæreditariis, hæreditati acquiritur etiam pro remanenti portione, *decif.318. num.10. & 11. par.17.*

Et extinctio debitorum nullam differentiam agnoſcunt; cum extinguens dicatur acquirere, *dec.391. n.22. par.17.*

Facta ſub qualitate hæreditaria non cedit commodò ejuſdem hæreditatis in caſu, *decif.29. num.13. par.18. tom.1.*

Nova non dicitur amiſſio per gratiam Pontificis præſervata, ſed prioris continuatio, *dec.360. n.13. par.18. tom.1.*

Hæreditatis expectari debet, ut ea, quæ à Teſtatore ordinata ſunt adimpleri poſſint, *dec.62. num.14. par.18. tom.2.*

A principio valida licitè poteſt in alium transferri, quamvis aliquid infra certum tempus poſtea impleri debuiſſet, quod tamen impletum non fuit, *decif.450. num.3. par.18. tom.2.*

Facta pro fideicommiſſo eidem fideicommiſſo cedit, *dec.496. num.17. & ſeqq. tom.2. par.18.*

Nova facta, jura juribus addendo aliam, & primam acquiſitionem non tollit, *decif.142. num.3. par.19.*

Facta poſt fideicommiſſum conventionale non comprehenditur in eo, *decif.87. num.10. par.19.*

Acquiſitionis de novo titulo emphyteuta niſi doceat, omnia bona inter limites exiſtentia præſumuntur emphyteutica, *decif.89. num.11. par.5. tom.1.*

Adminiculum ubi vertitur, tunc qui per alium facit ipſe propriè facit, *dec.392. num.8. par.5. tom.1.*

Initium non datur ſi prohibitio legis concurrat cùm prohibitione hominis, *decif.211. num.31. par.6.*

Per ultimam voluntatem appellatione venit quoque ſucceſſio ab inteſtato, *decif.251. num.14. par.8.*

Principium implet duplex prohibitio legis, & hominis, *decif. 161. num. 17. par.15.*

Cauſa magis attenditur, quàm ipſa acquiſitio, *decif.11. num.25. par.16.*

Legitimæ præſumptio intrat ex omiſſione eorum, quæ ab illa impugnante fuerunt neglecta, *decif.628. n.23. par.18. tom.2.*

Acquiſitioni juris cùm ſolùm obvietur quando renunciatur juri quærendo, ideò non eſt donatio, *decif.12. num.16. par.6.*

Per acquiſitionem dominii rei factam revocabiliter non extinguitur hypotheca, *decif.17. num.7. par.4. tom.2.*

Ad

Ad eam juris privativi non sufficit probare non jus tertii, nisi etiam probetur proprium jus, *decis.*577. *num.*24. *par.*5. *tom.*2.

Per eam possessionis unius rei censetur etiam capta possessio omnium bonorum ad eam rem spectantium, *dec.*282. *num.*7. limita, *ut n.*8. 10. & 14. *par.*6.

Et ad restitutionem fructuum singula momenta temporis considerantur, *decis.*3. *num.*24. *par.*7.

Ab acquisitione si Statutum excludat forensem non ligat filium quominùs patri, vel matri succedat, *dec.*174. *n.*9. *par.*4. *tom.*2.

In acquisitione possessionis, quandò falsitas versatur circa causam possessionis non impedit illius acquisitionem, cùm non deficiat voluntas possidendi, *decis.*373. *num.*7. *par.*4. *tom.*2.

Ab acquisitione jurispatronatus hæres, ut tamquàm indignus repellatur, præcisa coactio Judicis intervenire debet, *decis.*136. *num.*9. *par.*13.

Uno nomine faciendas quod respicit, non comprehendit acquirenda ex alio nomine, *Bich. decis.*186. *num.*16.

Præsumitur facta acquisitio favore illius, pro quo fuit facta stipulatio, *Ninot. decis.*86. *num.*5.

Acquisitio hæredis ex pecunia hæreditaria, præsumitur facta nomine proprio, non hæreditario, *Buratt. decis.* 650. *num.*10.

Hæreditati facta non dicitur, quandò quis stipulatur pro se, & hæredibus, *Buratt. decis.*650. *num.*4.

Acquisitio permissa censetur alienatione concessa, *Buratt. decis.*245. *num.*13.

Retentione præsupponitur, *Buratt. decis.*245. *num.*10.

Acquisitio facta per Equites Hierosolymitanos, censetur ex bonis Religionis, si contrarium non probatur, *Cerr. decis.*66. *num.*30. & 31.

Facta *pro persona nominanda*, sequuta nominatione, perinde est, ac si à principio nominata persona acquisivisset, *Cerr. decis.*780. *num.*9. & 12.

Et donec sequatur nominatio acquirens sibi præsumitur acquisivisse, *Cerr. decis.*893. *num.*8.

Facta pro absente titulo lucrativo, censetur ab eo acceptata ex sola scientia acquisitionis, *Cerr. decis.*633. *num.*10. & 11.

Facta à marito propria pecunia, tàm ejus, quàm uxoris nomine, sapit donationem à jure prohibitam, *Cerr. decis.*633. *num.* 3. 4. & 6.

Jurispatronatus acquisitio fieri potest pluribus modis, *Panphil. decis.* 418. *num.*12.

Possessionis in Beneficialibus, fieri non potest sine speciali mandato procuræ, *Panphil. decis.*556. *num.*1. & 7.

Prohibita tàm ex Testamento, quàm ab intestato non comprehendit acquisitionem ex contractu, *Panphil. decis.*545. *num.*13.

Forensibus prohibita, non comprehendit Cives, qui tales sunt ex privilegio, *Panphil. decis.*545. *num.*10.

Per Statutum Ferrariæ non comprehendit bona Ecclesiastica, vel subjecta emphyteusi Ecclesiæ ex defectu potestatis statuentium, *Panphil. dec.*445. *num.*14. & 16.

Uxoris nomine facta per maritum censetur simulata, si constat quod maritus rei acquisitæ fructus perceperit, *Panphil. decis.*499. *num.*1.

Sed hujusmodi perceptio debet plenè, & concludenter probari, nec resultat ex actibus æquivocis, qui referri possunt in aliam causam, *ibid. num.*2. & 9.

Acquirere.

Acquirere quis præsumitur potiùs ex titulo speciali ex testamento, quàm ex legis dispositione, *dec.*353. *n.*3. *par.*3.

Acquirere *sibi* præsumitur, qui animum præscribendi habuit, *decis.*365. *num.*2. *par.*1. *diversor.*

Alteri, & non sibi prohibitum non est, nedùm tacitè, sed etiam expressis verbis, *decis.*373. *num.*4. *par.*1., *Ludovis. decis.*157. *num.*5.

Contrahens dicitur *nomine proprio* sibi ipsi, & non alteri, ubi declaratur hæc Conclusio, nisi præcessisset conventio, quòd contrahens sibi, & socio acquireret, *decis.*556. *num.*6. *par.*1.

Cui quis voluerit ex præcedentibus, & sequentibus dignoscitur, *dec.*241. *n.*7. *par.* 2.

Alteri possessionem nemo potest sine mandato, sufficit tamen ratificatio, *decis.* 279. *num.*2. *vers. non obstat par.*3.

Quis *præsumitur* potius ex titulo speciali ex testamento, quam ex legis dispositione, *dec.*353.*num.*3.*in fin. par.*3.

Vel imponere servitutem nemo potest ex rebus alienis, *decis.*347. *num.*13.*par.*5. *tom.* 1.

Dicitur *Fiscus* bona confiscata titulo lucrativo, *dec.*449.*num.*34. *par.*5. *tom.*2.

Aliquid non dicitur *donans*, *decis.*497. *num.*120. *par.* 5. *tom.*2.

Potiùs, & ditari præsumitur velle, & non suum jactare, *decis.* 195. *num.* 8. *par.* 6.

Non acquirere, seu non augere aliud est, & aliud non diminuere, *decis.*12. *n.*28. *par.* 6.

Quis non prohibetur pro alio *de pecunia propria*, *decis.*343. *num.*4. *par.*15., *Ludovis. decis.*157.*num.*5.

Nemo potest tempore suæ captivitatis, *decis.*396. *num.*16. *par.*16.

Non minùs est virtus, quam pacta servare, *decis.*725. *num.* 9. *par.*18. *tom.*2.

Acquisivisse Mulier præsumitur ex propriis bonis, quæ ab ipsa possidebantur, *decis.*197. *num.*17. *par.* 12.

In administratione bonorum filii Mulier ad tollendam turpis quæstus suspicionem præsumitur, *decis.* 197. *num.*15. *par.* 12.

Acquiri *juspatronatus* non potest in Ecclesia Regulari absque privilegio Apostolico, *decis.*314. *num.*20. *par.* 11.

Acquiratur, vel detur nostra non interest, *decis.*93. *num.*8. *par.*6.

Acquiritur *possessio* in ipso actu suffragationis, nec potest illi præjudicari per declarationem posteà secutam, *dec.*51. *num.*7. intellige, *ut num.*11. *par.*11.

Non acquiritur *hæreditas* sub prætextu substitutionis stante libera facultate Domini absoluti, quæ substitutos quocumque nomine excludit, *dec.*86.*n.*10. *par.* 13.

Acquirendi *juspatronatus* unus titulus resultat ex instrumēto fundationis, & donationis, & hoc non solùm ex dispositione juris communis, quàm ex dispositione Sac. Concil. Trident., *decis.*187. *num.*7. *par.* 12.

Facultas admittitur, si res non sit ampliùs integra, *decis.*52. *n.*13. & 14. *par.*16.

Pro acquirendo *beneficio* expositi stante statuto, quod Ecclesiasticis teneatur, quis de sanguinis puritate informationem dare, aliquandò aliqui possunt admitti, licet non possint satisfacere statuto, *decis.*319. *num.*26. *par.*11.

Etiam hæres acquirendo mediantibus bonis hæreditariis sibi, & suis cum sola obligatione pretium hæreditati restituendi acquirit, *dec.*136. *n.*5. *par.*13.

Emptor acquirēdo sibi à priore creditore vendente rem, & pignus jure creditoris, à secundo creditore petente se ad jus offerendi admitti inquietari non potest, cum in emptorem res transeat immunis, ac si nunquàm obligata fuisset, *decis.*186. *num.*6. *par.*13.

In acquirendis potest *debitor* præjudicare suis creditoribus, *decis.*40. *n.*8. *par.*14.

Acquirere possumus, etiam per liberam personam præcedente mandato, vel ratificando, *Cavaler. dec.*12.*n.*4. & 5.

Judex, *aut Episcopus* non potest linea investitorum finita bona acquirere, etiam ad effectum vendendi, *Coccin. decis.*1008. *num.* 12.

Alteri acquirere quis potest ex pecunia propria, *Ludovis. decis.*157. *num.*5.

Sibi præsumitur voluisse acquirere, qui emit pro persona nominanda, si posteà non nominet, quæ præsumptio cessat, ubi posteà sequuta est nominatio, *Ludovis. decis.*227. *num.*6.

Qui semel acquisivit *incolatum*, non potest illum amittere, *Rox.pag.*134.*n.*13.

Acquirere non tanti æstimatur, quanti parta tueri, *Ansald. decis.*30. *num.*26.

Acquisita.

Acquisita *per Ecclesiasticam personam* in dubio intuitu Ecclesiæ censentur acquisita, idque tantò magis in Monacho procedit, *decis.*705. *num.*2. & 3. *par.*1. *diversor.*

Ex communi pecunia omnibus sociis acqui-

quiruntur, *decis.* 640. *num.* 4. *par.* 1., *Arguell. decis.* 51. *num.* 10. 11. *&* 12.

Ab hærede post aditam hæreditatem non sunt restituenda, *decis.* 698. *declara, ut num.* 8. *par.* 1.

Ex aliena pecunia sunt ejus, cujus est pecunia, quandò acquirens ergà ipsum recognovit bonam fidem, *dec.* 771. *n.* 3, *par.* 2.

Jurisdictio privativè in una specie non tollitur per actus jurisdictionis ab aliis gestos, quod ad alteram speciem, *decis.* 184. *num.* 13. *par.* 11.

Jurisdictio mediante præscriptione competit privativè, quoad alios, *dec.* 184. *num.* 11. *par.* 11.

Acquisitum ex uno titulo, ex alio titulo, vel causa de novo acquiri non potest, *decis.* 226. *num.* 9. *par.* 13.

Beneficium non dicitur, nisi illius fuerit capta possessio, *decis.* 186. *n.* 5. *par.* 14.

Feudum pro parte denotat illud non fuisse primogenituræ subjectum, *dec.* 125. *num.* 9. *par.* 14.

Acquisitus *incolatus*, ut censeatur decennalis habitatio perpetuæ permanentiæ præsumptionem præseferens, regularitèr suffragatur, *dec.* 261. *n.* 3. *par.* 13.

Acquisita *nomine proprio*, licet empta pecuniis communibus solius acquirentis sunt, *Arguell. decis.* 51. *num.* 10.

Fallit inter socios omnium bonorum, inter quos fiunt communia, etiam acquisita post communionem, *Arguell. decis.* 51. *num.* 11. *&* 12.

Præsumitur acquisitum potiùs ex propriis, quàm alienis pecuniis, *Arguell. decis.* 51. *num.* 23.

Ab hærede gravato acquisita, non spectant ad fideicommissum, sed ad hæredes acquireutis, *Arguell. decis.* 98. *num.* 2., *Pen. decis.* 779. *num.* 14.

Acquisita *ab uxore* exequi non possunt pro debito mariti, quandò uxor obtinuit inhibitionem ne molestetur super dictis bonis, & si interim fiat executio est nulla, *Buratt. dec.* 141. *n.* 14. *&* 16.

Ab uxore acquisita, licet ex bonis viri præsumantur, tamen ad virum non spectant, sed ad uxorem, nec agi potest, nisi pro pretio, *Buratt. dec.* 141. *num.* 7. *&* 8.

Ab uxore acquisita nomine proprio, non præsumuntur de bonis mariti, quandò maritus erat pauper, uxor tamen propria bona habebat, vel erat industriosa, *Buratt. decis.* 141. *num.* 10.

Per uxores cessantium per triennium antè decoctionem, Statuto Bononiæ auferri possunt per creditores, tamquàm bona ipsorum cessantium, *Buratt. decis.* 141. *num.* 12.

Per filium cum pecuniis à Patre profectis, ipsi Patri deferuntur, *Ottobon. dec.* 180. *num.* 15.

Per filium fideicommittentis nomine proprio, non cadunt sub fideicommisso, *Ottobon. decis.* 195. *num.* 13.

Acquisita *nomine defuncti*, censentur acquisita, & nomine hæredum sanguinis, *Pen. decis.* 56. *num.* 7., declara, *ut num.* 8.

Acquisita *per uxorem* constante Matrimonio, censentur de bonis viri, & sunt subjecta ejus debitis, *Pen. decis.* 599. *num.* 2. *&* 3.

Acquisitum dicitur, quod continetur in legato, si onus in eo appositum adimpletum est, *decis.* 513. *num.* 1.

Acquisitum *ex uno titulo*, non potest de novo acquiri ex alio titulo, & causa, *Priol. decis.* 169. *num.* 10.

Acquisita *per servum legatum* vivo Testatore, legatario non debentur, *Mantic. decis.* 14. *num.* 5.

Acquisitum *industria* acquirentis illius commodo cedere debet, *Panphil. decis.* 616. *num.* 5.

Acta.

Acta, quæ non sunt *de necessitate*, possent deduci, ut quis iis utatur tamquàm juribus, non tamquàm actis, *Priol. decis.* 291. *num.* 6.

Validantur compositione Procuratoris, *Priol. decis.* 34. *num.* 28.

Acta *integra esse debent*, & sunt transportanda in termino præfixo, aliàs moderari debet inhibitio, *Ubag. decis.* 28. *num.* 1. 5. *&* 7.

Transportari debent ab eo, qui vult causam prosequi, *Ubag. decis.* 28. *num.* 2. 3. *&* 4.

Et

Et ab eo, qui dicit sententiam nullam, & injustam, *Ubag. decis.46. num.8.*

Non transportatio rem judicatam inducit, *Ubag. decis.28. num.3.*

Transportatio jurisdictionem Judicis consolidat, *Ubag. decis.28. num.6.*

Acta facta bona fide sustinentur, *Duran. decis.33. num.16.*

Facta *coràm primo Judice* habentur uti facta coràm secundo Judice, qui reassumpsit causam in statu, & terminis, *Duran.decis.15.num.1.*

Facta *per Notarium allegatum suspectum*, & à Judice non inhibitum sunt valida, *Duran. decis.33. num.5.*

De actis dicuntur decretum Judicis,& relatio Cursoris, *Duran. dec.33. n.13.*

Acta quandòque habentur *pro exhibitis* in odium impedientis eà extrahi, *Ansald. decis.32. num.31.*

Acta publica, ne depereant provideri debet, *Ansald. decis.71. num.30.*

Facta contrà *Potentiorem*, afficiunt minùs potentes, *decis.466. n.78. & 79.*

Inter alios facta afficiunt etiam tertios, si sunt antiqua, *dec.466. num.80. par.19. tom. 2.*

Acta faciunt notoria merita causæ, & juxtà illa venit judicandum, *decis. 409. num.3. par.3.*, *Bich. decis.254. num.6. decis.308. num.4.*, *decis. 394. num.21.*, *decis.531. num. 11.*, *& dec.621. n.20.*

Acta facta inter duos collitigantes præjudicant tertio venienti ad causam, *decis.2. de rescript. num.46. in novis.6.*

Non possunt ratificari in præjudicium tertii, *decis.14. de procurat. num.5. in novis.94.*

Omnia sunt publica, decis.5. de lit. contest. & decis.2. in princip. de appellat. in novis.185.

Pendente termino ad veniendum non valent interim gesta in add. *decis. de rescript.2. num.21. in novis.6.*

Ad transportationem actorum tenetur ille, qui causam prosequitur, *decis.511. num.3. par.3.*, & vult confirmationem, vel infirmationem sententiæ, *dec.577. num.3. par.4. tom.1.*

Valent etiam non decreto processu, nec probata absentia dummodò posteà verè constet illum fuisse absentem, *decis.2. num.27. de rescript. in novis.6.*

Reproducta, parte non legitimè citata non annullant processum, *decis. 688. num.1. par.1. diversor.*

Acta ad hoc, ut faciant probationem requiritur, quod sint extracta a Notario, qui se de illis rogavit, *decis.219. n.3. par.4.* ad cujus officium, & auctoritatem spectat illorum æditio, *dec.648. num.3. par.4. tom.1.*

Facta cum Procuratore Fiscali non probant in judicio civili, *decis.445. num.5. par.1. diversor.*

Facta in alio judicio etiam inter easdem personas non probant, nisi producantur, *decis.445. num.2. par.1. divers.*

Omnia præsumuntur adesse, & qui contrarium dicit probare tenetur, *dec.44. num.4. par.1. diversor.*

Acta judicialia probantur per partis confessionem, *decis.157. n.4. par.4. tom.1.*

Omnia præsumuntur solemniter in inventario, quando Judicis decretum est interpositum, *decis.72. num.35.* intellige, & declara, *ut num. seqq. par.2. divers.*

Judicis fidem faciunt etiam sine Testibus descriptis a tabellione publico, *dec.15. num.2. lib.1. par.3. divers.*

Etiam deperdita non possunt præsumi pro sententia a qua fuit facta appellatio, *decis.684. num.2. lib.3. par.3. divers.*

Acta, & processus, præsumuntur integri, & integra præsumitur etiam transportatio, donec contrarium probetur, *decis.219. num.1. par.4.*, *decis.658. n.3. par.3.*

Continentia tractatum de regula de valore, si spoliatus valorem verum non in litteris expresserit, non officiunt restitutioni in integrum per eum petitæ, & hujusmodi regulæ in spolii casu procedere non posse dicuntur, *decis.610. n.2. & 3. lib.3. par.3. diversor.*

Actorum transportatio integrè facienda est, tàm ex dispositione Sac. Concilii, quam de jure communi, *decis.278. n.2. par.4. tom.1.*

Præterita ad causam venienti nocent, *decis.467. num.1. par.4. diversor.*

Causæ integra esse præsumuntur, *dec.884. num.2. par.4. diversor.*

Contrarium, quando acta non respiciunt me-

merita illius causæ, de qua agitur, & quandò causa est diversa, *dec.*278. *n.*3. & 4. *par.*4. *tom.*1.

Omnia intervenisse, & *transportata* esse, dicuntur, & præsumuntur, & contrarium afferens probare tenetur, *dec.*207. *num.*23. *par.*4. *diversor.*, *Dunoz. jun. decis.*174. *num.*1., 357. *num.*4. & 5., 364. *num.*3., & 309. *num.*1.

Diversæ causæ, & judicij non transportanda sunt, nec de jure, nec ex dispositione Sacr. Concil. Trident., *dec.*812. *num.*1. *par.*4. *diversor.*

Et quandò non constat de productione, & non sufficit verbalis productio, *decis.*577. *num.*3. *par.*4. *tom.*1.

Prioris instantiæ coràm Judice ad quem integrè transportanda sunt ad evitandum sententiæ nullitatem, *decis.*107. *par.*4. *diversor.*

Coràm primo Judice facta integrè transportanda sunt in secunda instantia, non obstante, quod in commissione dicatur constito de præmissis, quantùm sufficere videbitur, *decis.*106. *num.*2. & 4. *par.*4. *diversor.*

Actorum transportatio facienda vigore Concilii Tridentini non intrat in materia profana, *decis.*577. *num.*4. & *sequen. par.*4. *tom.*1., *Bich. decis.*468. *n.*3. & 4., *Cavaler. decis.*67. *num.*2.

Faciunt rem notoriam, *decis.*814. *num.*4. *par.* 4. *diversor.*, & *decis.* 499. *num.*3. *par.*3., & *decis.*87. *num.*3. *par.*10.

Illius causæ, quæ ventilanda transportare sufficit, *decis.*812. *num.*2. *par.*2. *diversor.*

Non subsistunt deficente legitimo mandato, *decis.*61. *par.*4. *diversor.*

Defectus trasportationis actorum non reddit sententiam nullam, etiamsi acta possent inservire in aliquo in illa causa diversa, *decis.*493. *num.* 1. *par.*3.

Prioris instantiæ solum attenduntur, quoad exequendum mandatum, *dec.*44. *num.*1. *par.*4. *divers.*

In causa appellationis integra edi debent, quod si non fiat processus super iis factus, nullus censetur, *decis.*20. *par.*4. *divers.*

Gesta, & Testes examinati in partibus non afficiunt eum de cujus interesse agebatur, & citatus non fuit, *decis.*271. *n.*1. *par.* 1.

Quæ perempta instantia perierunt, renovantur per eorum repetitionem, & productionem, *decis.*123., declara, *ut num.*4. & 5. *par.*1.

Actorum criminalium transportatio in causa civili non est necessaria, *Rot. decis.*568. *num.*2. *par.*3.

Facta inter alias personas faciunt fidem quoad præparationem alterius judicii, *decis.*619. *num.*7. *par.*2.

Quæ non fuerunt producta non debent transportari, *decis.*544. *num.*3. *par.*2.

Judicii non requirunt Testes, *decis.*275. *num.*3. *par.*2.

In uno judicio non probant in alio, etiam inter easdem personas, nisi producantur, *decis.*639. *num.*3. *par.*2.

Notarii, ubi fuerunt amissa, si aliquid de actis defuit præsumitur amissum, *decis.*604. *num.*2. *par.*2.

Non dicuntur non integrè transportata ex verbis *omissis aliis*, &c. quia illa opponuntur de stylo Notariorum ad subintelligendas clausulas ordinarias, *decis.*145. *num.*4. *par.*2.

Transportare debet, qui causam prosequitur, *decis.*511. *num.*3. *par.*3.

Coràm Judice, à quo de partibus sunt transportanda, quandò quomodocumque influunt in causam pendentem in Curia; & aliquandò acta, sic in causam influere dicuntur, *decis.*710. *n.*2. *par.* 3.

Præsumuntur integrè transportata, *decis.*58. *num.*2. *in fin. par.*3., & *dec.*451. *num.* 10. *tom.*2. *par.*4., & *decis.* 315. *num.* 18. *par.*5. *tom.*1., & *decis.* 147. *num.*1. *par.*6.

Quod sint transportanda vigore Concilii Tridentini, vel vigore juris communis hoc inter se differt, *decis.*495. *num.*25. *tom.*2. *par.*4.

Quando sunt transportanda vigore Concilii Tridentini in causa ecclesiastica, tunc etiam acta irrelevantia sunt transportanda, alias sententia est nulla, *decis.*495. *num.*26. *tom.*2. *par.*4.

Dum non sunt relevantia, non causant nullitatem si non transportentur, *decis.*495. *num.*23. *tom.*2. *par.*4.

Quan-

Quando fuerunt transportata, & postea constat, quod aliqua deficiunt, si apparet ea esse irrelevantia tunc sententia est valida, & hoc in terminis juris civilis, *decis.*495. *num.*29. *tom.*2. *par.*4.

Sunt nulla si non servetur forma in causa præscripta, *decis.*78. *num.*8. *tom.*2. *par.*4.

Inter alios acta non nocent tertio, si nunquam citatus fuerit, *decis.*338. *num.*7. *tom.*2. *par.*4.

Prioris instantiæ, quis transportare teneatur, an appellans, vel appellatus, magna est quæstio, *decis.*495. *num.*10. & 34. *tom.*2. *par.*4.

Prioris instantiæ, nisi transportentur non possunt per Judicem rimari, *decis.*447. *num.*2. *tom.*2. *par.*4.

Non sunt transportanda stante commissione, ac aliis, *decis.*311. *num.*6. *tom.*2. *par.*4., *decis.*24. *num.*6. *par.*10.

Aliqua non esse integrè transportata probatio contraria requiritur, *dec.*72. *n.*2. *tom.*2. *par.*4.

Tunc præsumuntur integrè transportata, quandò fuerunt tradita à Notario actuario, vel ab ejus successore, *decis.*693. *num.*3. *tom.*3. *par.*4.

Quando non fuerint transportata à Notario actuario causæ, tunc siquis dicat esse integra ei incumbit onus probandi, *decis.*693. *num.*4. *tom.*3. *par.*4.

Non fuisse transportata dici nequit, quando acta reperiuntur penès Notarium Actuarium appellationis, *decis.* 601. *num.*6. & 7. *tom.*3. *par.*4.

Aliqua tantum fuisse facta in certa causa, non sufficit, ut id quis asserat, sed etiam ut justificet, & maximè, quando adest aliqua præsumptio in contrarium, *decis.*693. *num.*9. & 10. *tom.*3. *par.*4.

Notarii aliud sunt, & aliud registrum, *decis.*760. *num.*7. *tom.*3. *par.*4.

Præsumuntur integre transportata, & ideò contrarium asserens incumbit onus probandi, *decis.*97. *num.*1. *par.*4. *tom.*2., & *decis.* 693. *num.*2. *tom.*3. *par.*4., & *decis.*49. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

Tenetur exhibere, qui vult impugnare probationes antiquas, *decis.*197. *n.*60. *par.*5. *tom.*1.

Non sunt transportanda, si non relevent ad inferendum, quod Judex injustitiam fecerit, *dec.*192. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

Ne transportentur dicitur præstitum impedimentum ex asportatione aliundè, *decis.*18. *num.*4. & 6. *par.*5. *tom.*1.

Transportanda, quærere ab alio Notario, quàm ab illo Judicis à quo *Conc. Trident. sess.*24. *cap.*20., non arctat appellantem quærere, *dec.*18. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

Debent transportari tàm ex dispositione juris communis, quam vigore Concilii Tridentini, *decis.*18. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Non sunt transportanda, si non sint de causa, *decis.*85. *num.*13. *par.*5. *tom.*1.

Diversi Judicis transportanda non sunt, *decis.*49. *num.*5. *par.*5. *tom.* 1., & *decis.*272. *num.*26. *par.*9. *tom.*1.

Facta coràm uno Auditore in causa alteri commissa substinentur, & valida reputantur, *decis.*199. *n.*6. *par.*5. *tom.*2.

Facta in causa criminali probant etiam in civili inter easdem personas, *decis.*352. *num.*12. & 14. *par.*5. *tom.*1.

Integra, nisi exhibeantur, non potest dici de defectibus oppositis in aliquo actu, *decis.*441. *num.*14. *par.*15. *tom.*2.

Ex eis sententia valida censetur, quandò omnia, quæ ad telam judiciariam requiruntur, processerunt, *dec.*231. *n.*1. *par.* 13.

Ex eis sententia justificari debet, *decis.*3. *num.*2. *par.*13.

Ex ipsis, & non ex producendis decretum justificatur, *dec.*36. *n.*3. *par.*13.

In eis partitæ non exhibitæ, considerantur, ac si extrà mundum essent, *decis.*451. *num.*15. *par.*13., & non productæ non relevant, *dec.*394. *num.*11. *par.* 14.

Ex iis prioris instantiæ clausula, *si quid exequend.* operatur, ut mandatum sit justificandum, *decis.*509. *num.*1. 2. & 3. *par.*13.

In eis non exhibita privilegia nullum gradum probationis faciunt, *decis.* 5. *num.*3. *par.*14.

Ex eis scriptura, quæ non apparet, non est habenda in consideratione, *dec.*314. *num.*8. *par.*14.

Jura

Iura non producta in actis attendenda non sunt, *decis.259. num.12. par.16.*

Non transportatis post terminum parti præfixum, Judex, ad quem suam moderari debet inhibitionem, *decis.721. num. 9. par. 18. tom.2.*, *& decis. 282. num.1. par.19.*

Acta sua facit, qui admittitur ad causam, *Zarat. decis. 55. num.5.*, *Dunoz. jun. decis.787. num.3.*

Facta postquàm fuit oppositum mandatum procuræ sunt nulla, illo non exhibito, *Pamphil. decis.219. n.3. & 10.*

Ampliatur etiamsi Procurator comparens mandatum in effectu haberet, *ibid. num.10.*

Acta debent transportari, etiamsi procedatur in prima in Rota, quæ cognoscit, uti Judex appellationis, non obstante clausula *cum facultatibus A. C. Arguell. decis.35. num.11. & 12.*

Non transportantur, ubi causa est diversa, *Arguell. decis.35. num.5.*, *& decis.104. num.1.*, & quandò sunt duæ, & separatæ commissiones, *ibid. n.6.*, *Bich.decis.290. num.9.*, *dec.229. n.4.*, *decis.468. num.2.*, *decis.290. num.10.*, *& decis.529. num.15. & 16.*

Primæ instantiæ debent transportari etiã de jure communi, *Arguell. decis. 35. num.15.*, & facit ratio Concil., quæ tàm procedit in Ecclesiasticis, quàm in prophanis, *ibid. num.16.*, *Cerr. decis.39. num.7.*, *decis.281. num.4.*, *decis.395. num.3.*, *dec.325. num.7.*, *decis. 707. num.13.*, *decis. 414. num.4.*, *decis.603. num.13.*, *& decis.26. n.1.*

Quæ non sunt de processu, & irrelevantia non debent transportari, *Arguell. decis.35. num.8.*, *Zarat. dec.42. n.4.*, *& decis.75. num.4.*

Transportantur, si causa devolvitur per viam appellationis, *Arguell. decis.35. num. 4.*

Subtracta præsumuntur ab eo, qui habet interesse, & cui complet illa non reperiri, *Pamphil. decis.95. num.2. & 6.*, *& decis.304. num.6. & 10.*

Transportare acta in prophanis tenetur, qui causam prosequi vult, *Arguell. decis.35. num.34.*

Non est necessaria trasportatio in novo judicio, ubi proceditur, prout in prima, *Arguell. decis.35. num.1.*, maximè in causa prophana, in qua non intrat S. C. T., *ibid. num.2. & 31.*

Prout etiamsi expresse concedat Signatura, ut procedatur prout in prima, *Arguell. decis.35. n.31.*, & quandò clausula *quam*, *& quas* non est posita in commissione, sed in alia diversa, *ibid. num. 32.*

Actorum transportatio facienda est ab appellante, *Arguell. decis.35. num.33.*, *Bich. decis.529. num.1. & 2.*

Fallit in prophanis, in quibus, qui vult prosequi causam tenetur acta transportare, *Arguell. decis.35. n.34.*

Sunt transportanda ab illo, qui prætendit validitatem subhastationis, *Zarat. decis.86. num.5.*

Legitimè facta contrà primum Substitutum, afficiunt, & probant etiam contrà successores, *Bich. decis.193. n.3.*

Acta præcedentia censentur circumscripta per deputationem alterius Judicis factam ex integro, *Bich. decis. 529. num. 10.*

Præsumuntur integrè transportata, *Bich. decis.169. num.27.*, *Cavaler. dec.335. num.1.*, *& decis.572. num.7.*, *Cels. decis.307. num. 11.*

Primi judicii transportanda sunt, quamvis causa pendeat per viam avocationis, *Bich. decis.290. num.6.*, declara, *ut num.7.*

In judicio revocationis attentatorum, sunt transportanda illa tantùm, ex quibus attentata probantur, *Bich. decis.439. num. 13.*

Vide etiam *Attentata in genere*.

Acta realitèr non producta transportanda non sunt, *Bich. dec.466. num.5. & 6.*, *& decis.529. num.3.*, *Cels. decis.313. num. 12.*

Acta *judicii criminalis* repetita in judicio civili sunt transportanda, *Bich. decis.519. num.17. 18. & 20.*

Fuisse integrè transportata probatur ex attestatione Actuarii, *Bich. decis.466. num.7. & 13.*, *decis.468. num.5.*, & apparet ex revolutioue processus, *Cels. dec.313. num.11.*, *Ubag. dec.28. n.9.*, *& decis.14. num.12.*

Pro-

Probatoria, quandò Judex non vidit, ex hoc probatur nullitas sententiæ, *decis.170. num.4. par.6.*

Non possunt dici nulla in termino citationis, *decis.76. num.27. par.6.*

Inter alios facta, non nocent tertio, nunquàm in eo judicio citato, vel nominato, *decis.302. num.2. par.6.*

Jam facta non debent repeti, quandò quis est admissus ad causam in statu, & terminis, in quo repetitur, *decis.357. n.2. par. 6.*

Facta contrà antecessorem, nocent etiam successori, licet veniat ex jure proprio, si iste constituit Procuratorem ad litem defendendam, *dec.128. num.16. par.7.*

Facta per collitigantem suffragantur etiam alteri parti, *decis.7. num.11. par.7.*

Quæ non sunt facta inter eas personas non sunt transportanda, *dec.203. n.17. par. 7.*

Quæ ad causam non suffragantur non sunt transportanda, *decis.203. num. 18. par. 7.*

Si non sint facta coram Judice instantiæ, sed coràm diverso, ut coràm Judice criminali, *decis.203. num.16. par.7.*

Facta contrà Procuratorem, cujus mandatum morte expiraverat, non substinentur, *decis.296. num.3. par.7.*

Judicant super petitorio, & non possessorio motum fuisse judicium ex libello, ac aliis, *decis.264. num.11. par.8.*

Facta à persona non legitima usquè à principio reddunt processum invalidum, *decis.170. num.6. par.8.*

Gesta à non habente mandatum procurae, nec Domino, nec successori præjudicant, *decis.239. num.13. par.8.*

Et processus de juris præsuntione præsumuntur integra, donec contrarium doceatur, *decis.99. num.13. par.8.*

Sunt publicæ scripturæ, negotiorum, quæ in judicio aguntur, *decis.67. n.5. par.8.*

Quæ formitèr non sunt producta, non relevant, *decis.264. num.17. par.8.*

Gesta à non habente mandatum procuræ, vel minùs sufficienti possunt à Domino revocari etiam non docto de errore, *decis.239. num.15. par.8.*

Unius Judicis nullam faciunt probationem, aut fidem in judicio diverso, quamvis agatur in easdem personas, *decis.282. num.3. par.8.*

Quæ respiciunt statum, & legitimationem personarum, & emanarent cum legitimo contradictore probant in omni judicio, & contrà omnes personas, *decis.77. num.2. par.9. tom.1.*

Judicii debent confici per Notarium causæ deputatum ad acta scribenda, *dec.92. n.14. par.9. tom.1.*

Judicii desumunt fomentum à calore judicii, *decis.92. num.12. par.9. tom.1.*

In causa status facta, ut tertio præjudicent, requiritur, ut causa tempore examinis fuerit defensa, *decis.77. n.21. par.9. tom.1.*

Ubi sunt relevantia, & ab illis pendet justitia, vel injustitia sententiæ transportari debent, *dec.45. n.7. par.9. tom.1.*

Facta coràm primo Judice non est necesse, ut coràm Judice subrogato repetantur, *decis.332. num.14. par.9. tom.2.*

Inter tertias personas non relevant, nec præjudicant tertio, *decis.419. num.7. par.9. tom.2.*

Gesta per modum provisionis non attenduntur, *decis.419. num.9. par.9. tom.2.*

Ille debet transportare, qui vult prosequi causam, *decis.35. num.53. par.10.*

Ea sufficit transportare ex quibus attenta deducuntur, itaut integra non requirantur, *decis.28. num.11. par.10.*

Transportare non est necessarium, ubi fuit impedimentum præstitum ab appellato, *decis.35. num.11. par.10.*

Transportare, ut debeat appellans, quidquid sit in causa Ecclesiastica non procedit in prophanis, *decis.35. num.49. & 52. par.10.*

Transportare à Curia Consulum ad Curiam Gubernatoris non cadit sub dispositione Concilii Tridentini *cap.20. sess.24. de reformatione in causis prophanis*, *decis.35. num.22. par.10.*

Extrajudicialia non requirunt citationem partis, *decis.84. num.23. par.10.*

Sunt integrè transportanda coràm Judice, ad quem, quamvis appellatus nollet illis uti, *decis.35. num.41. par.10.*

Sunt transportanda in causis Ecclesiasticis, etiam quandò esset novum judicium, *decis.35. num.3. par.10.*

Omnia

Trans-

Transportatio non est necessaria, quandò quis potest agitare causam, tamquàm in prima instantia, *decis.* 183. *num.*1. *par.*17.

Necessitas transportandi solùm existimatur necessaria in causa appellationis ad effectum, ut possit cognosci de illius justitia, *decis.*183. *num.*2. *par.*7.

Integritas manifestè resultat ex inspectione processus, ex quo clarè probatur veritas in hac materia, *decis.*282. *num.*9. *par.*8.

Ex revolutione probatur negativa Actorum, *decis.*164. *num.*26. *par.*9. *tom.*1.

Transportatio est omninò necessaria, *decis.*14. *num.*1. *par.*9. *tom.*1.

Circà transportationem rigor Concilii Tridentini non habet locum in prophanis, *dec.*272. *num.*25. *par.*9. *tom.*1.

Multiplicitas præsertim in illis actibus non admittitur, qui ut plurimum multiplicari non solent, *dec.*458. *num.*28. *par.*9. *tom.*2.

Transportatio quod requiratur pro forma, non invenitur jure communi dispositum, *decis.*35. *num.*30. *par.*10.

Transportatio non fit in diverso judicio, *decis.*24. *num.*9. *par.*10.

Transportatio non fit in diverso judicio, qamvis acta alterius judicii multum conferrent ad causam, de qua agitur, *decis.*24. *num.*10. *par.*10.

Transportatio an sit necessaria, vel sufficiat, ut aliundè constare possit variæ sunt opiniones, *dec.*35. *num.*52. *par.*10.

Integra transportatio non est de necesse in prophanis, secus in Ecclesiasticis judiciis, *decis.*159. *num.*3. *par.*11.

Transportatio à Concilio Tridentino requisita aliquandò non habet locum, *decis.*32. *num.*4. *par.*11.

Transportatio non est facienda ab eo, qui prætendit rem judicatam, sed ab impugnante, quod fallit in Rota Romana, quæ non solet exequi sententias aliorum Tribunalium, nisi constito de justitia, *decis.*14. *n.*1. & 2. *par.*11.

Exceptio non transportationis non suffragatur, quando agitur de actis gestis post appellationem, & inhibitionem Rotalem, *decis.*246. *num.*13. *par.*11.

Non relevantium transportatio in causis prophanis etiam coram Judice Ecclesiastico non est necessaria, *decis.*311. *num.*15. *par.*12.

Ex revolutione probatur validitas mandati relaxati, *decis.*367. *num.*3. *par.*12.

Transportatio non causat nullitatem ob rescriptum signaturæ, *decis.*247. *n.*28. *par.*13.

Ratihabitio, & proprii juris renunciatio inducta censetur, ex paritione mandati Rotalis, *decis.*192. *num.*4. *par.*14.

Non integra transportatio obstat appellanti, quominus causam appellationis prosequi possit, *decis.*201. *n.*1. *par.*15.

Transportationis impedimentum provenire præsumitur facto, & culpa appellati, *decis.*203. *num.*11. *par.*16.

Subtractio, seu deperditio probatur ex compulsoria contrà Notarium relaxata, ac etiam ex illius fide, *dec.*309. *num.*5. & *seqq. par.*18. *tom.*1.

Transportatio eò magis integra requiritur si testatur Notarius, quod factis diligentiis nulla alia acta præter transportata inveniri potuerunt, *decis.*281. *num.*5. *par.*18. *tom.*1.

Subtractionis præsumptio cessat si nullū commodum subtrahenti resultaret ex illis, *decis.*658. *num.*6. *par.*18. *tom.*2.

Transportatio non potest dici integra, si plura jura deficiant, *decis.*442. *num.*1. *par.*18. *tom.*2.

Transportatio necessaria non est coram Judice, qui non processit in gradu appellationis, sed prout in prima, *decis.*411. *num.*3. *par.*19.

Actis deperditis quæri potest, an de nullitate sententiæ una partium causam promiserit, an spolii, *dec.*662. *num.*5. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Deperditis casu aut incuria, Pars quæ est in culpa ea tenetur exhibere, *dec.*662. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*, & *dec.*607. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

In partibus ventilatis diligenter inspectis, si testem plura deposuisse in Curia appareat, quo ad quædam recipitur, & quoad quædam reiicitur ut suspectus, *decis.*559. *num.*3. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Omnibus non transportatis Judex procedendo, & sententiam ferendo tunc ea non

non dicitur nulla ex defectu jurisdictionis, sed quia acta omnia non fuerunt transportata, *decis.*495. *num.*21. *par.*4. *tom.*2.

Et ex sententia, quæ non justificatur non dicitur notoriè injusta, si se non referat ad acta, *dec.*18. *n.*18. *par.*4. *tom.*2.

De judicialibus, quandò constat tunc dicitur judicialiter processum, *dec.*313. *num.*10. *par.*4. *tom.*2.

In eis debet produci moneta ad effectum cognoscendi, an fuerit alterata nec ne, *decis.*42. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.

Sine eis sententia non probat, *decis.* 62. *num.*3. *par.*4. *tom.*2.

De eis quæ non sunt non attenduntur, nec probant, *decis.*471. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.

In eis nisi fuerit facta oppositio non relevat, *decis.*430. *num.*6. *par.*4. *tom.*2.

Probatoriis non visis sententia est nulla, *decis.*601. *num.*5. *par.*4. *tom.*3.

Probatoriis non visis, si Judex sententiam ferat, dicendum est illum non minus nulliter, quam injustè processisse, *decis.*547. *num.*9. *par.*4. *tom.*3.

Sine eis exequi potest sententia antiqua, *decis.*197. *num.*58. *par.*5. *tom.*1.

De eis dicitur esse Instrumentum in officio Notarii causæ rogatum, nisi fuerit repetitum cum partis citatione, *decis.*197. *num.*17. *par.*5. *tom.*1.

In eis non debet produci Testamentum originale ad hoc, ut detur immissio, sed sufficit exemplum in forma publica, *decis.*233. *num.*6. *par.*5. *tom.*1.

In illis si non sint dispositiones testium non probant, *decis.*57. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

In visis judicium ferri non debet, *dec.*18. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

In eis, quæ non sunt attendenda non veniunt, *decis.*285. *num.*5. *par.*5. *tom.*1., & nulla de eis habenda consideratio, *decis.*197. *num.*13. *par.*5. *tom.*1.

De eis quæ non sunt, non dicuntur de hoc mundo, *decis.*197. *num.*15. *par.*5. *tom.*1., nec attenduntur, *decis.* 600. *num.*11. *par.*5. *tom.*2.

Ex eis res debent justificari ad hoc, ut in judicio relevent, *decis.* 49. *num.* 11. *par.*5. *tom.*1.

In illis non sufficit jura esse, nisi etiam fuerint producta parte citata ad dicendum contrà, *decis.* 197. *num.* 16. *par.*5. *tom.*1.

Si ex eis non justificetur sententia non venit attendenda, *decis.*455. *num.*12. *par.*5. *tom.*2.

Sine illis sententia exhibita licet non probet facit tamen magnum adminiculum, *decis.*432. *num.*8. *par.*5. *tom.*2.

Si ex eis non justificetur sententia, & possessor non habuit se pro spoliato, sequitur ut per viam manutentionis possit recuperare possessionem naturalem vigore sententiæ sibi avulsæ, *dec.*455. *num.*5. *par.*5. *tom.*2.

In eis si nunquam fuerit producta commissio, non dicitur introducta lis, *decis.*493. *num.*8. *par.*5. *tom.*2.

Sine ejus sententia antiqua probat, & hoc tàm quoad justitiam, quàm quoad solemnitates, *decis.*432. *num.*9. *par.*5. *tom.*2.

Ex factis etiam in prosecutione judicii post libellum sufficit, ut justificetur sententia, *decis.*500. *num.* 10. *par.* 5. *tom.*2.

In eis si non sint Testium attestationes, & appareat de quo tempore, & à quo, & ad cujus instantiam fuerint receptæ nihil prosunt, *dec.*221. *num.*16. *par.*6.

In eis illæ scripturæ, quæ non sunt non attenduntur, *decis.*91. *num.*6. *par.*6.

Ex eisdem benè probatur injustitia sententiæ, & ea subsistente semper est danda restitutio propter læsionem ab ipsa injustitia causatam, *decis.*267. *n.*1. *par.*6.

Si non sint exceptiones contrà Testes in actis, non egent responsione, *dec.*239. *num.*25. *par.*6.

Ex eis declaratur sententia, ad quæ refertur, *decis.*14. *num.*44. *par.*6.

In eis, quæ ponuntur aliquid non faciunt, *decis.*91. *num.*9. *par.*6.

In eis producuntur scripturæ de stylo Mediolani, & postea reportantur, *decis.*120. *num.*23. *par.*6.

Ex eisdem non autem ex novis deducendis intelligi debet clausula facultativa *procedendi ad ulteriorem executionem*, *decis.*240. *num.*18. *par.*7.

Ex

Ex eisdem si sententia appareat notoriè injusta nunquam transit in judicatum, *decis.*132. *num.*10. *par.*7.

Sine eis etiam præsumendum est pro sententia antiqua, tàm quoad justitiam quàm quoad validitatem, *dec.*1. *num.*2. *par.*7.

De illis Notarii actuarii, si non sint effecta jura, tunc in illorum extractione requiruntur solemnitates necessariæ, *decis.*220. *num.*13. *par.*7.

Ex eis etiamsi non constet omnia præ solemniter acta, sed hoc intellige in materia antiqua quæ excedat spatium triginta annorum, attenduntur, *decis.*18. *num.*26. *par.*7.

Ex eis, si non sit justificata sententia, & si non appareat lata cum necessariis probationibus est nulla, *dec.*94. *n.*43. *par.*7.

Nisi transportatis non potest dari de nullitate actus judicialis, *dec.*79. *n.*4. *par.*7.

In actis ea, quæ non sunt dicuntur extra mundum, *decis.*264. *num.*25., *& decis.*101. *num.*17. *par.*9. *tom.*1.

Ex eis omnia sunt justificanda, ut de eis habeatur ratio in judiciis, *decis.*173. *num.*6. *par.*9. *tom.*1.

Quæ non apparent in eis non habentur in consideratione, *decis.*120. *num.*37. *par.*9. *tom.*1.

Producta in eis scriptura licet non sit originalis fidem mœretur, si nihil fuerit exadverso oppositum, *dec.*283. *num.*15. *&* 16. *par.*11.

Ex eis mandatum debet justificari non autem ex noviter deductis, *decis.*154. *num.*7. *par.*11.

Coram se factis Notario attestanti plenè creditur, *decis.*54. *num.*16. *par.* 11., *& decis.*187. *num.*17. *par.*12.

Si ex eis sententia est turbida, & sic retardare non valet executionem literarum Apostolicarum, *decis.*28. *num.*16. *par.*11.

Quæ non sunt producta in actis non attenduntur, *decis.*252. *num.*8. *par.*11.

Ex factis in contrarium præscriptio, sive observantia excluditur, *dec.*125. *n.*7. *&* 11. *par.*11.

De eis quandò non est factum Instrumentum non relevat, *decis.*332. *n.*14. *par.*11.

Nisi omnibus justificatis, sententiæ validitas non potest justificari, *decis.*116. *num.*5. *par.*11.

Ex eis aliquandò constare non potest de malo jure tacentis, imò è contrà, *decis.*90. *num.*35. *par.*12.

Ex eis, quæ non sunt non relevant, *decis.*49. *num.*11. *par.*12.

Ex eis scriptura producta semel semper probat, & fidem facit, *dec.*61. *num.*18. *par.*12.

In illis positiones exhibitæ, & per Rotam ad respondendum contrà admissæ, cùm non concernant nisi prætentionem læsionis illarum, responsio stante renunciatione in judicio summario frustrà petitur, *dec.*146. *num.*14. *par.*13.

Non transportatis citatio ex temporis lapsu præsumitur, *decis.* 362. *num.*7. *par.*13.

In incorporalibus manutentio datur, ex assistentia juris absque alia possessione, *decis.*390. *num.*4. *par.*13.

Ex eis sententia non justificata non tribuit bonum jus, *decis.* 514. *num.* 6. *par.*13.

In correspectivis unum in alio inesse censetur, *decis.*12. *num.*10. *par.*13.

Facta à Procuratore ignorante sui revocationem, de jure subsistunt, *decis.*172. *num.*1. *&* 5., ubi limita *par.*15.

Si non reperiantur, Notarius tenetur, *decis.*201. *num.*3. *&* 4. *par.*15.

Non integra transportare obstat appellanti, quominùs causam appellationis prosequi possit, *decis.* 201. *num.* 1. *par.* 15.

Extrajudicialitèr facta etiam coràm Judice pro Tribunali sedente, non indigent Testibus, *decis.*398. *n.*2. *&* 9. *par.* 16.

Magis attenduntur quàm sententia, *decis.*262. *num.*2. *par.*16.

Transportanda quęrenda non sunt ab alio Notario, quàm à Notario Judicis, à quo, *decis.*203. *num.*14. *par.*16.

Transportari non debent, ubi transportatio eorum impeditur facto Partis appellatæ, *decis.*203. *num.*10. *par.* 16.

Trans-

Transportari debent antequàm possit in causa ferri judicium, *decis.203. num.8. & seqq. par.16.*

Facta ab eo, qui publicè reputabatur pro Notario reputari debent judicialia, ac ritè facta, etiamsi ille Notarius non fuisset, *decis.285. num.6. par.16.*

Si alicujus culpa non reperiuntur, tunc sententia etiam sine illis plenè probat, *decis.303. num.24. par.16.*

Transportandi impedimentum provenire præsumitur facto, & culpa appellati, *decis.203. num.11. par.16.*

Non producta attendenda non sunt, *decis.259. num.12. par.16.*

Quæ non sunt in actis transportanda non sunt, *decis.206. num.10. par.17.*

Gesta contrà Pupillum indefensum sunt penitùs nulla, *decis.109. n.28. par.17.*

Irrelevantia transportari non debent in causis prophanis, *dec.206. n.6. par.17.*

Facta in alio judicio, cum legitimo contradictore probant contrà alios, & firmiùs contrà ipsum contradicentem, *decis.59. num.19. par.18. tom.1.*

Deperdita transportari non debent, *decis.309. num.2. par.18. tom.1.*

Irrelevantia in prophanis transportari non debent, sed solùm illa, quæ conferunt ad justitiam, vel injustitiam sententiæ, *decis.309. num.8. par.18. tom.1.*

Facta coràm uno Auditore Rotæ suffragantur coràm alio, *decis.204. num.15. par.18. tom.1.*

In prophanis illa solùm transportari debent, quæ faciunt ad causam, *dec.658. num.2. par.18. tom.2.*

Transportari dicuntur integra ex attestatione Notarii, saltèm donec contrarium fuerit probatum, *dec.701. n.11. par.18. tom.2.*

Alterius partis, quis transportare non tenetur stante stylo conficiendi duos processus, unum pro actore, & alterum pro reo, *decis.417. num.8. par.18. tom. 2.*

Non integrè transportata periadè est, ac si transportata non essent, quia integrè transportari debent, *dec.701. num.8. & 9. par.18. tom.2.*

Illa transportanda sunt, quæ tendunt ad detegendam justitiam, vel injustitiam sententiæ, *decis.701. num.10. par.18. tom. 2.*

Facta coràm Judice suspecto allegato, vel alitèr attentatè transportari non debent, *dec.417. num.4. par.18. tom.2.*

Etiã irrelevantia in beneficialibus transportari debent ex dispositione Sacri Concili Tridentini, *decis.442. num.5. par.18. tom.2.*

Facta coràm Judice recusato sunt attentata, si post recusationem etiam ab ulteriori processu appellatum sit, *decis.417. num.6. par.18. tom.2.*

Omnia in beneficialibus etiam irrelevantia transportari debent, *dec.417. num.2. & seqq. par.18. tom.2.*

Non possunt dici integrè transportata ex transportatione novi processus, si extra dicta testatur alia jura deficere, *decis.442. num.7. par.18. tom.2.*

Irrelevantia transportari non debent, *decis.658. num.19. par.18. tom.2.*

Deperdita quis transportare non tenetur, si fecit diligentias de iis reperiendis. contrà Notarium, *decis.658. num.20. par.18. tom.2.*

Deperdita, quæ appellatum non juvant, non præjudicant appellanti, quo minùs causam prosequatur, in negotio principali, *decis.658. num.21. par.18. tom. 2.*

Omnia etiam alterius instantiæ transportanda sunt, si super omnibus Judex appellationis cognoscere debet, *dec.127. num.5. par.19.*

Omnia facta coràm Judice carente jurisdictione nulla remanent, *dec.394. n.3. par.19.*

Transportare debent non sufficit, quòd fecerit diligentias contrà Partem, quæ ulteriùs illa habere denegaverit, *decis.271. num.5. par.19.*

Non dicuntur integra, si non comprehendunt simul fundamenta, & rationes utriusque partis litigantis, *dec.282. num.9. par.19.*

Solùm transportanda sunt, quæ concernunt articulum controversum, quamvis super aliis per anteà litigatum sit, *decis.282. num.7. par.19.*

Non dicuntur integrè transportata, si Notarius testatur solùm de fide infra-scri-

scriptorum actorum non autem omnium, & singulorum actorum, ut moris est, *decis.127. num.2. par.19.*

Ideò transportanda sunt coràm Judice appellationis, ut ex eorum revolutione cognoscatur validitas, vel invaliditas sententiæ, vel decreti, *dec.166. n.12. par. 19.*

Jurisdictionis Archipresbyteri, quæ non exhibentur, supponunt potiùs violentiam Episcoporum, aut bonitatem suorum Clericorum, quàm malam causam ejusdem Archipresbyteri, *dec.132. num.18. par.19.*

Omnia in causa prophana transportari non debent, *decis. 282. num.3. & 6. par. 19.*

Jurisdictionis, si non exhibeantur rectè infertur, quòd desunt, vel quod privilegium exemptionis defecerit, *decis.132. num.8. & 18. par.19.*

Actorum non est necessaria transportatio, nisi in causis appellationum, *dec.811. num.2. par.4. diversf.*

Transportatio in dubio integrè facta præsumitur, nisi de contrario doceatur, *decis.811. num.1. par.4. diversf.*

Coràm laico productorum, coràm Ecclesiastico productio non est necessaria, *decis.28. num.2.*, & ratio *ibid. par.4. diversor.*

Transportatio non est de forma juxta Concilium Tridentinum, quandò causa non est Ecclesiastica, *decis.561. n.12. par. 1.*

Acta non transportantur, nisi in causis appellationum non autem, quandò proceditur prout in prima, *Cavaler. decis.67. num.1., & decis.119. num.1.*

In qualibet parte judicii sunt ædenda, *Cavaler. decis.82. num.5.*

Unius causę non suffragantur contrà personas diversas, in quibus potest cadere diversa ratio, *Cavaler. decis. 203. num.2.*

Licèt in processu sint præposterè posita, non desinunt esse integra, *Cavaler. decis.335. num.2.*

Præsumuntur esse integrè transportata, licet folia processus sint plura, quàm Notarius dicit, *Cavaler. dec.335. n.3.*

Debent integrè transportari, alias sententia est nulla, *Cavaler. dec.414. num.1.*, *Cels. decis.118. num.15.*, *Merlin. decis.58. num.3.*

Facta pendente termino ad appellandum, sunt revocanda, saltem per viam nullitatis, *Cerr. decis.62. num.2. & 3.*

Facta post appellationem sunt attentata, & veniunt revocanda, *Cerr. dec.269. num.1.*, prout etiam postquàm Judex fuit suspectus allegatus, *Cerr. dec.343. num.7.*, *& dec.259. num.2. & 3.*, *& decis.707. num.12.*

Acta ad abbundantiorem cauthelam non nocent, *Cerr. decis.202. num.9.*

Facta in prima instantia, sed à Notario omissa, & in processu non relata, si ex post reperta probentur penès eumdem, probant etiam in secunda instantia, *Cerr. decis.917. num.3.*

Deficiente clausula tenoris &c. in productione non dicuntur producta, *Cerr. decis.176. num.14.*

Acta *non nocent* ei, qui nunquàm fuit citatus ad causam saltèm per proclama, quòd contrà interesse putantes de stylo Rotæ fieri solet, *Seraphin. dec.1341. num. 1.*

Acta *causæ criminalis*, non probant in civili, *Manzaned. decis.59. num.5.*

Acta tantum *attenduntur*, & non ea, quę sunt *extrà acta*, *Manzaned. decis.430. num.12.*, *Ottobon. decis.56. num.13.*, *& decis.154. num.37.*

Non integrè transportata reddunt sententiam nullam, & Judex appellationis nullitèr, & sine jurisdictione procedere dicitur, *Ottobon. decis.29. n.1. & 3.*, *Pen. decis.89. n.3.*, *& dec.675. num.2.*, *Priol. decis.192. num.27.*, *& decis.414. num.11.*, *Ubald. decis.861. num.6.*, *& decis.444. num.6. & 7.*

Acta judicialia *intermedia* præsumuntur probatis extremis actorum præcedentium, & subsequentium, *Ottobon. decis.272. num.9.*

Acta *realitèr producta*, & relevantia sunt transportanda, *Ottobon. decis.29. n.8.*, etiam in causis Ecclesiasticis, *ibid. n.9. ad 17.*, *Ubald. decis.569. num.3.*

Actorum productio coràm arbitris, qui non dùm acceptarunt compromissum, dicitur nulla, *Seraphin. dec.697. n.6.*

Ubi

Ubi acta fuerunt *amissa*, non potest constare de notoria injustitia, *Seraphin. decis.*344. *num.*2.

Acta, *quæ non sunt ad rem*, non nocent, si in processu de eis non constet, *Pen. decis.*807. *num.*4. *&* 5.

Facta coràm *Judice, à quo*, transportanda sunt ad Judicem, ad quem, quòd *limita* in causis prophanis commissis Judici Ecclesiastico per appellationem, *Pen. decis.*1096. *num.*5. *&* 6.

Primi processus, non est necessarium transportare, si novum judicium inchoetur, licèt de iisdem bonis agatur in secundo judicio, *Pen. decis.* 1273. *num.*5. *&* 6.

Etiam nulla, & irrelevantia transportanda sunt de Judice, à quo, ad Judicem, ad quem, *Pen. decis.*1302. *n.*4.

Quandò non possunt transportari propter impedimentum partis præstitum, potest procedi prout in prima, *Pen. decis.*1132. *num.*3.

Actorum *integra* transportatio non est necessaria, si procedatur in secunda instantia, prout in prima, nisi agatur in causa appellationis à definitiva, *Pen. decis.*1333. *num.*5. *&* 6.

Actis *propter impedimentum* partis adversæ deficientibus, quibuscumque scripturis, etiam informibus fides adhibetur, *Caril. pag.*20. *num.*2.

Acta *in eodem Tribunali*, ac in officio ejusdem Notarii, perindè habentur, ac si coràm Judice appellationis facta fuissent, *Caril. pag.*120. *num.*1.

Acta *non esse integra* ille probare debet, qui excipit, dùm illa præsumuntur integra, *Rembold. decis.* 55. *num.* 1., *& decis.*133. *n.*1., intellige, *ut n.*2., amplia *num.*3., *& decis.*147. *num.*1.3. *&* 9., *Ubald. decis.* 569. *num.*2., *& decis.*418. *num.*4.

Omnia acta sua fecisse dicitur admissus ad causam in statu, & terminis, *Rembold. decis.*483. *num.*4.

Vide etiam *Admissus ad causam*.

Actis *non transportatis* non potest dari restitutio in integrum, *Rembold. decis.*530. *num.*12.

Acta *facta*, antequàm præsentetur mandatum procuræ oppositum non validantur per illius præsentationem, *Priol. decis.*243. *num.*2.

Transportanda *non sunt* super articulo diverso, in quo non emanavit sententia, nec fuit appellatum, *Priol. decis.*291. *num.*2., etiamsi conferrent ad causam, *ibid. num.*3.

Nec acta *articuli diversi*, à quo causa appellationis non fuit devoluta ad Rotam, etiamsi Signatura rescripserit ad Rotam, *Priol. decis.*291. *num.*5.

Nec acta *irrelevantia* ad effectum cognoscendi super viribus sententiæ Judicis, à quo in causa prophana, *Priol. decis.*291. *num.*4.

Nec acta facta *coràm alio Judice*, coràm quo aliquis non fuit citatus, nec in sententia nominatus, *Priol. dec.*313. *num.* 3.

Judicialia, si perierunt, & fuerunt lacerata præsumitur, quòd fuerint lacerata ab eo, contrà quem dd. acta faciebant, *Coccin. decis.*2302. *num.*5. *&* 6.

Non reperiri probatur ex diligentiis factis, *Coccin. decis.*2343. *num.*4.

Probare intendens contrarium ejus, quòd ab adversario justificatur, debet omnia producere, *Coccin. decis.*1310. *n.*2.

Probatoria, sunt, quæ ad veritatis indaginem pertinent, & quæ non pereunt perempta instantia, *Coccin. dec.*1483. *num.*5.

Extrà Mundum dicitur esse, quòd non est in actis, *Dunoz. jun. dec.*586. *n.*3., *Ludovis. annot. ad decis.*224. *num.*6.

In judicio attentatorum non sunt omnia transportanda, sed tantùm continentia attentata, *Cels. decis.*390. *num.*9.

Contrà Authorem facta, præjudicant hæredi, *Ludovis. decis.*205. *num.*1.

Judicialia non requirunt testes, *Ludovis. decis.*453. *num.*6.

Appellans facit sua omnia acta, & sententiam, *Ludovis. annot. ad decis.*259. *num.* 8.

De actis non dicitur instrumentum, nisi fuerit productum, aut repetitum, *Ludovis. decis.*508. *num.*4. *&* 6.

De actis non sunt informationes captæ extrajudicialitèr, & oretenùs, *Ludovis. decis.*59. *num.*3.

Nec jura non exhibita parte citata, *Lu-*

redarguere sententiam tamquàm injustam, *decis.*447. *num.*3. *par.*4. *tom.*2.

Productio dicitur minimè realis, quandò adsunt verba, pars rehabuit, *decis.*67. *num.*5. *par.*4. *tom.*2.

In productione, quandò adest verbum tenoris &c. dicitur productio realis, *decis.*67. *num.*4. *par.*4. *tom.*2.

Non integra transportatio non probatur ex eo, quòd aliqua jura producta non sint in actis transportatis, quia potest esse ea fuisse producta verbaliter, quæ non veniunt transportanda, *decis.*67. *num.*2. & 3. *par.*4. *tom.*2.

Integra transportatio satis dicitur ex repetitione omnium actorum, quæ sunt penès Notarium in cujus officio agitantur, quod intellige, quandò repetitio est generalis secùs si specialis scilicet ad aliqua acta, *decis.*547. *num.*7. & 8. *tom.*3. *par.*4.

Transportatio non requiritur, dùm causa est in prima instantia, *dec.*679. *num.*24. *tom.*3. *par.*4.

Transportatio præsumitur integra, *decis.*702. *num.*16. *tom.*3. *par.*4.

Transportatio aliquandò non est necessaria, prout in *dec.*13. *n.*42. *par.*5. *tom.*1.

Superflua transportatio obstare non debet, si non sit facta, *decis.*85. *num.*14. *par.*5. *tom.*1.

Transportatio non requiritur, quandò de eis non constat, *dec.*206. *n.*5. *par.*5. *to.*1.

Pro integra transportatione stat præsumptio, *decis.*85. *num.*12. *par.*5. *tom.*1.

Ex revolutione desumitur non jus alterius, *decis.*68. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

Ex inspectione, si appareat sententia valida, & sit justa confirmanda venit, *decis.*262. *num.*10. *par.*5. *tom.*2.

Et processuum ex revolutione justificatur validitas sententiæ, *decis.*495. *num.*1. *par.*5. *tom.*2.

Revolutio concludit ad probandam negativam existentiæ ejus, quòd in controversia ponitur, *dec.*551. *n.*8. *par.*5. *to.*2.

Ex revolutione probatur, an in sententia intervenerint omnia requisita, ex quibus appareat de ejus justitia, *dec.*7. *n.*1. & 2. *par.*6.

1 *Actio in genere*.
2 *Civilis, & criminalis*.
3 *Commissi*.
4 *Conditionis indebiti*.
5 *Ex conducto*. Vide *Locati n.*28.
6 *Confessoria*.
7 *Actionum confusio*.
8 *Criminalis*. Vide *Civilis n.*2.
9 *Ad damna, & interesse*.
10 *Depositi*.
11 *Directa*.
12 *Divisoria*.
13 *De dolo*.
14 *De dote*.
15 *Emphyteutica*.
16 *Executiva*.
17 *Ad exhibendum*.
18 *Exempto, & vendito*.
19 *Expilatæ hæreditatis*.
20 *De evictione*.
21 *Ad factum*.
22 *In factum*. Vide *num. præcedenti*.
23 *Familiæ Herciscundæ*.
24 *Filium regundorum*.
25 *Hypothecaria*. Vide *Realis n.*33.
26 *Ad implementum*.
27 *Injuriarum*.
28 *Locati, & ex conducto*.
29 *Mandati*.
30 *Personalis*.
31 *Pignoratitia*.
32 *Quod minoris*.
33 *Realis, & hypothecaria*.
34 *Pro redditione rationis*.
35 *Redhibitoria*.
36 *De redimendo*.
37 *Rei vindicationis*.
38 *In rem*.
39 *In rem scripta*.
40 *De in rem verso, vel utilis negotiorum gestorum*.
41 *Rerum amotarum*.
42 *Rescissoria, & revocatoria*.
43 *Revocatoria*. Vide *num. præcedenti*.
44 *Serviana*.
45 *Pro socio*.
46 *Spolii*.
47 *Ex stipulatu*.
48 *Subsidiaria*.
49 *Contrà successorem*.
50 *Pro supplemento legitimæ*.
51 *Contrà Tertium*.

Ter-

52 *Terminorum amotorum*.
53 *Tributoria*.
54 *Ex vendito*. Vide *ex empto n.*18.
55 *Utilis*.
56 *Utilis negotiorum gestorum*. Vide *De in rem verso num.*40.
57 *Actio quoad præscriptionem*.

1 Actio in genere.

Actio *oritur* ex pacto nudo, quandò agitur cum Principe, *Ansald. decis.* 18. *num.*34.

Duplex oritur ad favorem gravati fideicommisso; una contrà bona ipsa alienata, altera contrà hæredes alienantis pro pretio, *Ansald. decis.*21. *num.*25.

Solidalis datur contrà socios, ad favorem mutuantis societati, non autem quandò quis socio particulari credidit, *Ansald. decis.*68. *num.*30.

Pro recuperatione rerum datarum pro literis cambii, non datur, quandò fuit de eis translatum dominium, sed tantùm datur actio ad pretium contrà eum, qui litteras recepit, *Ansald. decis.*68. *num.*47.

Actio *ad quantitatem* repugnat fundo dotali, *Ansald. decis.*80. *num.*11.

Ex pacto *de succedendo* in contractu inito, non datur actio realis; Et consequenter, nec immissio, sed solùm personalis, sive conditio ex lege contrà tertium non exercibilis, *decis.*638. *num.*5. *contrà num.*6.

Actio omnis *extinguitur* solutione ejus, quod debetur, *Emerix sen. dec.*92.*n.*1.

In actionibus *singularibus* pretium non succedit loco rei, *Emerix sen. dec.*103. *num.*9.

Actio *competit* illi, in quem diriguntur verba promissionis, *Emerix jun. decis.*594. *num.*2.

Et passio incompatibilis in censu removetur per subrogationem alterius fundi, *Emerix jun. decis.*649. *num.*13.

Et generaliter corruit ratione duplicitatis personarum, quam quis repræsentat, *Emerix jun. decis.*1230. *num.*11.

Non datur pendente conditione, *Emerix jun. decis.*1310. *num.*5.

Specialiter sumpta est in personam, generaliter verò, & in rem, & in personam, *Emerix jun. decis.*246. *num.*5.

Petitoria, *& possessoria* virtute simplicis commissionis obtentæ super occupatione, & spoliatione rei ad impetrantem pertinentis, non potest intentari, *dec.*9. *de caus. possess. & propriet. num.*1. *in noviss.* 120.

Actio, quæ oritur ex contractu principali, oritur etiam ex contractu accessorio, *decis.*522. *num.*1. *par.*3.

Inutilis actu penes cedentem, sed utilis saltem in potentia cedi potest,& utilis dicitur, *decis.*261.*num.*3. *par.*1.*divers.*

Actio *petitionis hæreditatis* potest dividi pro portionibus hæreditariis, *dec.*431. *num.*3.*par.*4.

Quæ datur contrà fidejussores obligatos, semper respicit principale, *decis.*300. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Actio pro consequendo canone, uti personalis contrà investitum, non datur contrà tertium possessorem, *Rot. decis.*659.*num.*4. *par.*3.

Nulla actio quæritur donatario super re donata ex extrinseco à donatione, *decis.*537 *num.*1.*par.*1. *divers.*

Quæ competit ad quantitatem in genere nullo loco censetur circumscripta,nec computatur inter immobilia, sed facit tertiam speciem, *decis.* 546. *num.* 3. *par.*1. *divers.*

Repetendi expensas factas per prædecessorem, competit successori, seu Ecclesiæ, cui acquisita dicitur, *decis.* 761. *num.*3. *par.*1. *divers.*

Præscriptis verbis, non autem ex locato, datur fulloni, cui data sunt vestimenta polienda nulla mercede conventa, sed posteà convenienda, *decis.*88. *num.*4.*par.*2. *divers.*

Actio, *& exceptio* sunt diversæ, & in modo procedendi varios pariunt effectus, *decis.*131. *num.*14., & differunt, *decis.*132. *num.*16. *par.*2. *divers.*

Actio ad communicandum, competit ubi contracta est societas omnium bonorum, *decis.*278. *num.*3. *par.*2. *divers.*

Actio, *& exceptio* juris tertii, dicitur præjudicialis, non solum quoad merita causæ, sed etiam quoad processum, *decis.*275. *num.*4. *par.*2. *divers.*

Vel

Vel exceptio primæva non extinguitur ex jure cesso, nisi probetur negligentia acceptantis, agentis, vel exigentis ex jure cesso, *decis.236. n.2. par.2. divers.*

Actio si contrà plures instituta fuerit, sed termini non servati ratione omnium, aut reiterati omnium nomine, sententia ob id nulla non redditur, *dec.250. num.1. par.3. divers. lib.2.*

Actio quæsita in alienatione rei Ecclesiasticæ immobilis remitti non potest sine solemnitatibus alias à jure requisitis, *decis.209. num.1. lib.2. par.3. divers.*

Quæsita Ecclesiæ à præceptore, potest admitti in præjudicium successorum in beneficio, *decis.284. num.1. & 6. par.3. divers.*

Ex contractu, ut detur, requiritur, ut petens ex parte sua de adimplemento plene doceat, *decis.329. num.1 par.4. divers.*

Intentata contrà eum, qui ob homicidium commissum inhabilis est reputandus ad beneficium consequendum, civilis censetur, non criminalis, *decis.622. num.1. par.4. divers.*

Ut instituatur bene contrà Civitatem, debet dari copia libelli Prioribus, *decis.637. num.2. par.2.*

Negativa competit non solùm pro servitutibus, sed etiam pro omni jure in corporali, *decis.331. num.1. par.2.*

Actio nullitatis durat usque ad 30. annos, *decis.156. num.8. par.2.*

Cessat, cessante utilitate, *decis.732. n.3. par.2.*

Quæ oritur ex contractu principali, oritur etiam ex accessorio, *decis.522. num.1. par.3.*

Actio quandò competit, non potest competere officium Judicis nobile, *decis.315. num.27. tom.2. par.4.*

Cui ad aliquid assequendum competit, multò magis debet competere exceptio ad illud retinendum, *decis.428. num.7. tom.2. par.4.*

Actio extincta caret effectu, & amplius nequit reviviscere, *decis.402. num.2. par.4. tom.1.*, *& decis. 540. num.16. tom.3. par.4.*, *dec.313. num.6. par.18. tom.1.*

In contractibus conditionalibus, non oritur ante purificatam conditionem, *decis.493. num.21. tom.2. par.4.*

Actio fideicommissarii pro bonis fideicommisso subjectis recuperandis, inanis est, si justis ex causis dicta bona exempta fuerunt à fideicommisso, *decis.336. num.9. tom.2. par.4.*

Pristina remanet, si debitor cessus non solvat, *dec.392. num.31. par.5. tom.1.*

Actio nulla oritur ex ludo alearum, *decis.95. num.2. par.5. tom.1.*

Actio largo sumpto vocabulo potest dici officium Judicis, licet non sit idem, *decis.327. num.7. par.5. tom.1.*

Primæva non innovatur per laudum, *decis.300. num.11. par.5. tom.1.*

In donatione, ut acquiratur, non requiritur insinuatio donatarii, *decis.217. num.11. par.5. tom.1.*

In subsidium datur in hæreditate, *dec.310. num.1. par.5. tom.1.*

Non solùm denegatur in contractu facto in ludo illicito, sed & amissa pecunia repeti potest, *decis.283. num.4. par.5. tom.1.*

Cui actio competit, multò magis competit retentio, *dec.351. n.20. par.5. tom.1.*

Ex obligatione, tanquàm ex matre descendit, *decis.323. num.2. par.5. tom.1.*

Civilis oritur ex chirographo confecto, *decis.397. num.6. par.5. tom.1.*

Simultanea admittitur, quandò Episcopus, vel Rector agunt pro decimis, *decis.64. num.10. par.5. tom.1.*

Nulla datur in obligationibus conditionalibus pendente conditione, *dec.323. num.17. par.5. tom.1.*

Ad consequendos fructus dotis, de jure datur viro, qui sustinet onera matrimonii, & non ad uxorem, *dec.527. n.11. par.5. tom.2.*

Ex Testamento quis consequi non potest, nisi servatis qualitatibus ipsius dispositionis, *decis.453. num.3. par.5. tom.2.*

Per consequendo canone datur contrà recipientem, & alios investitos, non autem contrà tertium possessorem, ut actio personalis, *decis.659. n.4. par.3.*

Actio semel perempta reviviscit ob non satisfactionem, *decis.373. num.24. & seqq. par.4. tom.1.*

Peti-

Petitionis hæreditatis, poteſt dividi pro portionibus hæreditariis, *decif.* 431. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 1.

Omnis ſententiæ extinguitur, quandò ea eſt novata inter Partes, *decif.* 62. *n.* 4. & 5. *tom.* 2. *par.* 4.

Litigioſa cedi non poteſt lite conteſtata, quod procedit etiamſi ageretur de ipſo beneficio incidenter, *decif.* 670. *n.* 12. & 13. *tom.* 3. *par.* 4.

Actionis diverſitas non excuſat ab attentatis propter cauſæ connexionem, *decif.* 72. *num.* 6. *par.* 19. *tom.* 1.

Actione carens mandatum aliquod obtinere non poteſt, *dec.* 83. *num.* 3. *par.* 19. *tom.* 1.

Actione civili primo loco intentata, non poteſt, lite ſuper illa pendente, alia deſuper inſtrui in judicio criminali, *decif.* 370. *num.* 1. *par.* 19. *tom.* 1.

Actionem non habens, non poteſt Poſſeſſorem in judicium vocare, *decif.* 180. *num.* 33. & 34. *par.* 19. *tom.* 1.

Actionem habere non poteſt, qui non adimplevit ex parte ſua, quamvis reus ſuam exceptionem ſolummodò in genere probet, *dec.* 246. *num.* 13. *par.* 19. *tom.* 1.

Actio quos non ligat ſententia, nec minùs obligare poteſt, *decif.* 282. *num.* 24. *par.* 18. *tom.* 1.

Actio omnis competens ex delicto, vel banno, per rebannitionem delinquentis extinguitur, *dec.* 25. *n.* 6. *p.* 18. *tom.* 1.

Actio, quæ à principio dirigi non poterat contrà noviter admiſſos ad Univerſitatem, neque ex poſt facto vigore rei judicatæ, vel tranſactionis contrà illos exerceri valet, *decif.* 58. *n.* 17. *par.* 18. *tom.* 1.

Filio competens pro legitima reviviſcit, ſi bona aſſignata, vel relicta fuerint evicta, *decif.* 269. *num.* 9. *par.* 18. *tom.* 1.

Actionis venditæ pretium, non debet tanti æſtimari, quanti res ipſa, ſed minoris, computato dubio litis eventu, *Cæſar de Graſs. dec.* 187. *n.* 7. *pag.* 297.

Actio *ex Teſtamento* eſt arbitraria, *Comitul. decif.* 95. *num.* 2.

Non datur ſine obligatione, & nemo ſine actione expetitur, *Benincaſ. decif.* 35. *num.* 5. & 6., & *decif.* 62. *n.* 1.

Semel extincta, non reviviſcit ampliùs, etiam evicta, vel deficiente re, prius loco debiti aſſignata, *Benincaſ. dec.* 72. *num.* 6., & *decif.* 76. *num.* 3.

Si id quod lex prohibet poſſet actione diverſa obtineri lex eluderetur, *Benincaſ. decif.* 99. *num.* 22.

Actio competens *fideicommiſſario* contrà emptorem ad bona empta, poteſt dirigi directè contrà alienantem pro reintegratione ad evitandos inutiles circuitus, *Benincaſ. decif.* 372. *num.* 7. & 10.

Omnis intentata, & deducta præſumitur ob clauſulas in libello appoſitas. *Quam, & quas cum annexis, &c. Pamphil. decif.* 600. *num.* 7.

Una ſi excludatur aliqua exceptione, non tamen excluditur, alia proveniens à diverſo fonte, *Pamphil. decif.* 279. *num.* 5. & 8.

Eadem actio competit obliganti ſe ad negotium ad alium ſpectans, ſi non adſit nec mandatum, nec ratificatio, *decif.* 222. *num.* 18. *par.* 6.

Actio fideicommiſſarii eſt ſufficiens ad impediendam manutentionem, ſi non ſit facta integrè detractio debita, *decif.* 35. *num.* 4. & 5. *par.* 6.

Actio, *ſeu obligatio*, quandò non adeſt Judicis officium, non poteſt implorari, cum non adſit cui deſerviat, *decif.* 172. *num.* 12. *par.* 6.

Alicujus rei competit verò Domino, non autem gerenti ejus vicem, *decif.* 169. *num.* 3. *par.* 6.

Actio, & *paſſio* non cadunt in eodem ſubjecto, *decif.* 22. *num.* 32. *par.* 6., *dec.* 53. *num.* 6. *par.* 10., *dec.* 16. *num.* 30. *par.* 12., *decif.* 27. *num.* 4. *par.* 14., *decif.* 75. *num.* 2. *par.* 16., *decif.* 169. *n.* 46. *par.* 17., *dec.* 331. *num.* 6. *par.* 18. *tom.* 1., *decif.* 313. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 1., & *decif.* 169. *num.* 17. *par.* 18. *tom.* 2., *Bich. decif.* 528. *num.* 19., *Cerr. decif.* 814. *num.* 3., *Celſ. dec.* 118. *num.* 1. & *decif.* 211. *num.* 15., *Peutinger. decif.* 41. *num.* 6., & *decif.* 479. *num.* 8., *Merlin. decif.* 505. *num.* 31.

Actio, & *exceptio*, ubi naſcuntur ab eodem Inſtrumento, ſemper ab Actore ſunt probandæ, *dec.* 170. *n.* 14. *par.* 6.

Niſi

Nisi praecedat non potest dari præscriptio, cùm sit exceptio, *dec.*21.*num.*12. *par.*7.

Pro interesse in obligationibus facti, succedit loco adimplementi, *decis.* 64. *num.*11. *par.*7.

Actionem habens contrà rem, ea alienata potest agere ad pretium, *decis.*86.*n.*3. *par.*18. *tom.*1.

Actiones omnes fideicommissariis competens pro obtinendo fideicommisso, dicuntur hodie cumulari in libellis ex clausulis salutaribus in eis appositis, *decis.*51. *num.*6. *par.*18. *tom.*1.

In actiones per solutionem extinctas, succedere quis non potest, *decis.* 36. *num.*7. *cum seqq. par.*18. *tom.*1.

Actio, & passio non dantur uno, & eodem tempore in una eademque persona, nec unus, & idem potest simul sui met creditor, & debitor existere, *decis.*669. *num.*14. *par.*18. *tom.*2.

Actio primæva per accollationem dicitur esse novata, *decis.* 669. *num.* 20. *par.*18. *tom.*2.

Omnis, quæ competit ex contractu, per illius rescissionem, & dationem in solutum rescinditur, *decis.* 712. *num.* 1. *par.*18. *tom.*2.

Ut competat sufficit, quod habeat utilitatem actus ab initio, quamvis postea cessaverit, *decis.*813. *num.*28. 34. *& seqq. par.*18. *tom.*2.

Actio propria, & specialis illa esse dicitur, quæ est in persona, *decis.*457. *num.*8. *par.*18. *tom.*2.

Generaliter considerata æquè comprehendit actionem in rem, ac in personam, *decis.*457. *num.*9. *par.*18. *tom.*2.

Actio, & passio simul, & semel ex beneficio legis, & inventarii dari potest in universa hæreditate, sed non in singulis rebus, *dec.*20. *num.*25. *par.*10.

Actio, & passio simul, & semel non datur in uno, eodemque individuo, *decis.*20. *num.*24., ac eodem tempore, *decis.*365. *num.*14. *par.*10., *Arguell. decis.*39. *num.*6., *& decis.*31. *num.*11.

Ex contractu, quam Dominus emphyteusis ex causa commissi repetit, est in rem scripta, quæ contrà tertium possessorem transit, *dec.*361. *n.*51. *par.*11.

Contrà Procuratorem debitoris, creditori non competit post redditam cum illo rationem, licet debitor Procuratori demandasset, ut dicto creditori satisfecisset, *decis.*367. *num.*2. *par.*11.

Quæ competit anteriori creditori ad avocandam solutionem factam posteriori creditori, tanquàm subsidiaria, non competit, nisi prius excusso principali debitore, *dec.*365. *n.*28. *par.*11.

Actio, & hypotheca omnis solutione ejus, quod debetur extinguitur, *decis.*172. *num.*1. *par.*11., *& decis.*202. *num.*1. *par.*12.

Conditionis indebiti, non competit contrà naturaliter obligatum, *decis.*404. *num.*6. *par.*12.

Actio pro meritis, licet non detur, tamen beneficiatus ex congruentis justitiæ debito, non autem ex condigno antidoralem suam obligationem adimplere tenetur, *dec.*186. *num.*6. *par.*12.

Actio non competit pendente termino ad aliquid faciendum, neque illius datur exercitium, *decis.*423. *num.*8. *par.*12.

Non datur inter patrem, & filium, durante patria potestate, *decis.*335. *n.*9. *par.*12.

Datur actio contrà licitatorem, deliberatione nulla existente, *dec.*238. *n.*2. *par.*13.

Ut actio competat contrà debitorem ob non factas diligentias contrà alium debitorem, docere sufficit mandata relaxata non potuisse effectum habere pro summa exacta ob difficultatem exactionis alterius debitoris, *dec.*184. *num.*5. *par.*13.

Ut actio quælibet dicatur elisa, transactiones operantur, *decis.*523. *num.*1. *par.*13.

Actio petendi cessionem, cum ex natura actus in contractu inest reservatio, condictionem non importat, *decis.*63. *num.*13. *par.*13.

Ad favorem Pupilli de tempore susceptæ tutele incipit currere, *decis.*336. *n.*11. *par.*13.

Socio non competit contrà alium socium pro restitutione capitalis, quandò inter ipsos socios, non fuerunt computa solidata, *decis.*534. *num.*4. *par.*13.

Actio restringitur tantùm ad ea, quæ in judicio deducuntur, *dec.*189. *num.*11. & 14. *par.*14.

Actio sine obligatione nulla est, *decis.* 2. *num.*3. *par.*14., *Cels. decis.*252.*num.*1.

Actio mixta dicitur, quæ oritur ex præstationibus personalibus, *decis.* 319. *num.*7. *par.*14.

Pro fructibus non solutis competit contrà eum, qui illos recepit, sed non competit retentio adversus fideicommissarium, *decis.*218. *num.*6. *par.* 14.

Actio datur hæredibus defuncti contrà illius debitores, *decis.*216. *n.*11. *par.*14.

Actio extraordinaria non conceditur, ubi alicui competit ordinaria, *decis.* 243. *num.*10. & 11. *par.*9. *tom.*1.

Extraordinaria ad restitutionem pecuniarum non datur adversus eum, qui recepit quod verè sibi debebatur, & bona fide consumpsit, *decis.*243. *n.*12. *par.*9. *tom.*1.

Et inanis, quæ ab inopia debitoris excluditur, *decis.*129. *num.*15. *par.*9. *tom.*1.

Pupillo acquiritur contrà Tutorem pro redditione rationis, ac reliquatus restitutione à die susceptæ tutelæ, *decis.*242. *num.*1. & 15. *par.*9. *tom.*1.

• *Negatoria* supponit dominium, & possessionem, *decis.*345. *num.*37. *par.*9. *tom.*2.

Rarò, aut nunquàm daretur, si non principium, sed finis attenderetur, *decis.*454. *num.*6. *par.*9. *tom.*2.

Non datur, nisi omnes aliæ actiones penitùs deficiant, *dec.*149. *num.*2. *par.*9. *tom.*1.

Cessat, dum via recta per actionem directam, vel hypothecariam potest habere locum, *dec.*149. *n.*3. *p.*9. *tom.*1.

Tunc solùm competit, quandò deficeret personalis realis ob inopiam debitoris re distracta in tertium, *decis.*149. *n.*4. *par.*9. *tom.*1.

Cessat, quandò ordinariè agi potest, *decis.*149. *num.*11. *par.*9. *tom.*1.

Non datur, nisi quis reperiatur pœnitùs destitutus omni alio auxilio, *dec.*149. *num.*37. *par.*9. *tom.*1.

Contrà malæ fidei possessores cessat si competit directa, *decis.*149. *num.*55. *par.*9. *tom.*1.

Nullum jus plus tribuit, quam ipsa actio directa, cui subrogatur, *dec.*149. *n.*4. *par.*9. *tom.*1.

Actio, & *obligatio* nulla oriri potest ex actu imperfecto, *dec.*134. *n.*12. *par.*9. *tom.*1.

Remanet inanis, & frustratoria, dum non adest spes satisfactionis, *dec.*473. *num.*21. *par.*9. *tom.*2.

Actio non datur pro recuperatione melioramentorum, sed retentio ad ea recuperanda, & ideò exceptio melioramentorum solet impedire immissionem, *decis.*48. *num.*13. *par.*7.

Oritur contrà eum, pro quo negotium agitur, non contrà ejus Ministrum, & Nuncium, aut Procuratorem, *dec.*266. *num.*4. & 5. *par.*8.

Actio oritur ab obligatione, tanquàm à matre, *decis.*81. *num.*2. *par.*8.

Cessat, cessante validitate contractus, *decis.*105. *num.*14. *par.*8., *decis.*604. *num.*9. *par.*18. *tom.*2.

Procedens ex obligatione emanata contemplatione alicujus rei, debet potius dirigi contrà Possessorem illius rei, quam contrà successorem personæ obligatæ, *decis.*225. *num.*18. *par.*8.

In judicium per modum exceptionis, proposita non perpetuatur tanquàm per modum exceptionis; Intellige nisi tendat ad eumdem finem, quo tendit exceptio, & cum ea se compatiatur, *decis.*185. *num.*11. *par.*8.

Actio pro decimis non datur contrà Universitates non possidentes, nec fructus percipientes, quod fortius procedit, si decimæ sint personales, cum Universitas sit persona ficta, quæ non laborat, nec fructus acquirit; Contrarium quandò fuit actum contrà Universitates, non uti corpora universalia, sed uti singulares personas, *decis.*149. *num.*3. *par.*8.

Actio per monitorium executum, & negatum perpetuatur actio ad alios 40. annos, *dec.*92. *num.*11. *par.*19. *tom.*1.

Cui competit actio, multo magis datur retentio, vel exceptio, *dec.*380. *n.*36. *par.*19. *tom.*1.

Actio pro consequendo implemento, diversa est ab alio immissionis, & ideò

sub

ſub petitione immiſſionis non comprehenditur, *dec.*142. *num.*20.*par.*19. *tom.*1.

Durante viduitate in judicio propoſita perpetuatur, & durat etiam tempore binubatus, *deciſ.*184. *num.*11.*par.*19. *tom.*1.

Fideicommiſſum conſtitutum in contractu particulari non tribuit fideicommiſſario actionem realem, vel hypothecariam contrà tertium, ſed tantummodò actionem realem contrà alienantem, *deciſ.*31. *num.*1. *par.*19. *tom.*1.

Actio *non oritur* ad petendum id, quod in obligatione continetur, conditione non adimpleta, *dec.*54. *num.*2. *par.*14.

Inter patrem, *& filium* datur, & civilis oritur obligatio, quandò filius habet peculium adventium in uſufructu ob expreſſam, vel tacitam patris remiſſionem, *deciſ.*24. *num.*7. *par.*14.

Contrà hæredes datur pro rata, *deciſ.*112. *num.*2. *&* 3. *par.*14.

Actio tantùm competit in bonis debitoris, *deciſ.*145. *nnm.*11. *par.*14.

Actio temporalis in annos 40. perpetuatur, *deciſ.*307. *num.*7. *par.*14.

Non datur actio contra voluntatem ſui Auctoris, *deciſ.*112. *n.*7. *&* 8. *par.*14.

Actio competit creditori contra bona ſibi aſſignata, nec poteſt variando alia bona retinere, *dec.*267. *n.*5. *par.*14.

Inter patrem, *& filium* non datur, patria poteſtate durante, *deciſ.*24. *num.*3. *par.*14.

A jure permutanti tributa non poteſt contra tertium poſſeſſorem exerceri, *deciſ.*142. *num.*6. *par.*14.

Actio *ad regreſſum* eſt ordinaria, *dec.*419. *num.*15. *par.*14.

Non datur ad bona viri, ſi ſuper fundo dotali illa dirigenda ſit, *deciſ.*83. *n.*3. *par.*15.

Non competit adversùs præſcriptionem trigenariam, vel quadrigenariam, *deciſ.*226. *num.*15. *par.*15.

Actio non acquiritur ex oblatione verbali, *deciſ.*63. *num.*4. *par.*15.

Actio, *quæ competit* pro credito eadem contra fidejuſſorem, ac etiam adversùs pignus, *deciſ.*32. *num.*19. *par.*15.

Competens contra Univerſitatem, ſi à principio contra illius ſucceſſores dirigi non poteſt, ità, & nec minùs per ſententiam, compromiſſum, vel tranſactionem effici poteſt, quòd ſucceſſores ab illis ligentur, *deciſ.*392. *num.*18. *&* 20. *par.*15.

Neque ad pœnam, neque ad aliud intereſſe competit ei, qui ex parte ſua contractum non adimplevit, *dec.*230. *num.*5. *par.*15.

Actio ceſſa transfertur in ceſſionarium cum eodem privilegio prælationis, *deciſ.*371. *num.*12. *par.*15.

Pro ſola portione conceditur, ſi pro ſola portione probatur debitum, *deciſ.*365. *num.*12. *par.*15.

Actionem non habere, & per exceptionem tolli, non differunt in propoſitione exceptionis, ſed antè ſic, *dec.*261. *n.*4. *par.*1. *diverſ.*

Ullam ſi quis non habeat contra defunctum ad aliquid dandum, ideò nec quid poterit prætendere contra ejus hæredem, *deciſ.*77. *num.*3. *par.*6.

Actio non parit pactum nudum de jure civili, *deciſ.*58. *num.*2. *par.*6.

Ad aliam actionem non licèt convolare, quandò unum judicium eſt intentatum, & eſt ſententia lata, & executio conſummata, *dec.*161. *num.*2. *par.*6., *deciſ.*140. *num.*6. *par.*6.

Ullam quis non poteſt prætendere contra eum, ſi inter ipſos nulla interceſſit obligatio, nullus factus eſt contractus, & proindè nulla oriri potuit perſonalis obligatio, *dec.*77. *n.*5. *par.*6.

Ullam, quandò quis non habet contra aliquem nimirum, neque perſonalem, neque hypothecariam, nec actionem ſubſidiariam, nec demùm actionem ex dolo, non poteſt contra eum aliquid prætendere, *deciſ.*77. *num.*1. *&* 2. *par.* 6.

Formatam actionem, quis non dicitur habere, ſi agere non poteſt, *deciſ.*21. *num.*13. *par.*7.

Suam actionem, poſtquàm actor concludenter fundavit non ſufficit reo illam reddere turbidam, *dec.*25. *num.*3. *par.* 7.

Actionem, *& titulum* tribuit reſervatio pen-

mendas, *dec.*450.*num.*5.& 6. ex communi *par.*1. *diverf.*

Contrariæ origine fimul cumulari poffunt, *decif.*257. *num.*8. *par.*1. *diverf.*

Plures fi funt cumulatæ in eodem libello, poteft una eligi, & fuper ea fententia ferri, *decif.* 257. *n.*7. *par.*1. *diverfor.*

Ut tranfeant in fideicommiffarium fine reftitutione, mora, & abfentia hæredis requiruntur, *dec.*220.*num.*1. *par.*1. *diverfor.*

Actiones perpetuæ dicuntur illæ contra quas fola præfcriptio 30. vel 40. annorum opponi poteft, quæ tali fpatio præfcribuntur, etiamfi habeant verba importantia infinitatem, *dec.*763.*n.*11. *par.*4. *diverf.*

Actio, quæ conceditur proximiori pro obtinenda renovatione emphyteufis, dicitur in rem fcripta, & fequitur fingularem fucceffiorem, *decif.*413. *n.*43. *par.*16.

Duplex ab Actore intentata, non utraque fimul, fed altera tantùm ab eodem profequi de jure poteft, *dec.*401. *num.*3. *par.*16.

Ad rei reftitutionem, fi ab aliquo habetur, ad reftitutionem illius fructuum actionem habere dicitur, *dec.*413. *num.*16. *par.*16.

Actio incompatibilis, ficuti fimul intentari, vel exerceri non poteft cum actione contraria, ita nec minus impedire valet confirmationem fententiæ, *decif.*243. *num.*6. *par.*16.

Imcompatibilis non poteft cumulari cum alia actione in contrarium intentata, *decif.*243. *num.*5. *par.*16.

Remanet clara, & expedita, quotiès fublata eft exceptio rei, quæ dedit caufam replicationi actoris, *dec.*377.*n.*61. *par.*17.

Actionis negativæ propria natura eft negandi, *decif.*101. *num.*3. *par.*4. *tom.*2., & *decif.*611. *num.*3. *par.*5. *tom.*2.

Unius per electionem cenfetur alteri renunciatum, *decif.* 192. *num.* 9. *par.*5. *tom.* 1.

Actionis ad inftar datur officium Judicis, *decif.*327. *num.*6. *par.*5. *tom.*1.

Actionis mutatio, nec fubftantia facti eft mutabilis in libello, fed folùm augumentum, vel diminutio condemnationis, firma remanente actione, & fubftantia, *decif.* 461. *num.* 13. *par.*5. *tom.* 2.

Jure actionis, fi fructus debeantur, & tamquàm fors principalis, novo judicio, & de per fe peti poffunt, *decif.*3. *num.*67. *par.*7.

Diverfitas actionis operatur, ut caufa dicatur diverfa, & fic non intrant attentata, *decif.*364. *num.*7. *par.*9. *to.*2.

Actionis loco fuccedit officium Judicis, *decif.*374. *num.*3. *par.*15.

Difcretiva intentatio diverfitatem illius denotat, *decif.*228. *num.*21. *par.*15.

Certitudo actionis eft omninò neceffaria ad evitandam pœnam, *dec.*44.*num.*18. *par.*17.

Actioni fibi competenti pro feparatione thori, non videtur uxor renunciaffe ex verbis limitatis, & reftrictis, *dec.*155. *num.*12. *par.*6.

Actionem habens ad rem, quafi rem habere dicitur, *decif.*2. *circà fin. de alien. judic. mut. cauf. fact. in novif.*106. & *decif.*231. *num.*17. *par.*16.

In actionum negatoriarum profecutione, requiruntur requifita debita, *dec.*179. *num.*7. *par.*7.

De identitate actionum, non eft dubitandum, ficuti nec etiam de identitate caufarum ex originis identitate juris, & caufæ, *dec.*183. *num.*14. *par.*7.

Actionum, & *perfonarum* diverfitate ftante, non poteft argui de una ad aliam, *decif.*179. *num.*3. *par.*7.

Actionum omnium inftituendarum principium ab illa parte edicti proficifcitur, qua Prætor edicit de jus vocando, *decif.*294. *num.*14. *par.*7.

Ab actionibus paffivis, non poteft hæres fe eximere, eafque in alium transferre, *decif.*106. *num.*21. *par.*14.

Ex eis focietas benè probatur utriusque partis importantibus confenfum, five expreffum, five tacitum, five conjecturalem, *decif.*241. *num.*2. *par.*14.

In actionibus fingularibus pretium non fuccedit loco rei, & præcipuè quotiès habita fuit fides de pretio, *dec.*39.*n.*10. & 11. *par.*14.

Actio

Actio contrà reum ex transmissione conditionis datur, quandò conditio non est apposita per modum conditionis, sed obligationis, quia tunc datur actio contrà reum, & non suspenditur contractus, *Arg. dec.46.n.9.*10.11.*&* 12.

Actio, fine causa, quæ intentatur in secundo judicio, licèt diversa à primo, si tamen dependeat, & fundetur in resolutis, id sufficit, ut obstet res judicata, quia tunc dicitur eadem actio, & causa saltèm interpretativè, *Arguell. decis.*75. *num.*18.

Actio, & interdictum differunt, *Arguell. decis.*104. *num.*4.

Actio cedentis transit in cessionarium, etiam passiva, *Zarat. decis.*54. *num.*2. *&* 13.

Actio, & instantia non extinguitur minori spatio 30. annorum, *Zarat. decis.*49. *num.*3.

Actio ad pretium non datur in alienatione voluntaria, in qua alienans non fit locupletior, *Cavaler. dec.*536. *n.*5.

Actio ante diem imminente decoctione datur ad effectum cavendi, non ut solutio fiat ante diem, *Cavaler. dec.*653. *num.*5. *&* 6.

Qualis fuerit cognoscitur ex qualitate probationis, & ex clausulis in sententia appositis, *Cerr. decis.*46. *num.*7.

Pendente conditione, stat in suspenso, *Cerr. decis.*46. *num.*9.

In qua fundari debet judicium, attenditur de tempore litis contestatæ, *Cerr. decis.*46. *num.*16.

Quæ contrà defunctum non competebat, nec minùs contrà illius hæredem, *Cerr. decis.*647. *num.*7.

Actio non est prius in sui substantia, quàm sit in exercitio, *Cerr. dec.*45. *num.*12.

Ne detur actio, & passio in eodem subjecto, tunc legis minesterio ipso jure inducta censetur compensatio, *Cerr. decis.*208. *num.*19.

Dativa datur a lege ex quadam æquitate, *Coccin. decis.*1383. *num.*1.

Dividi potest pro portionibus hæreditariis, *Coccin. decis.*1018. *num.*7., *decis.*1477. *num.*4., *decis.* 1467. *num.*3., *& decis.*1903. *num.*2.

Fideicommissariis redditur dubia, si non constet, quæ nam sint bona primo loco per gravatum alienata, *Dunoz. jun. decis.*550. *num.*21.

Fideicommissario non competit super re legitimè alienata pro ære alieno, ac prævia derogatione Apostolica fideicommissi, *Dunoz. jun. decis.*856. *n.*1.

Ex Instrumento de consensu Partium cassato non oritur, *Dunoz. jun. dec.*174. *num.*4.

Pro molestiis sopitis vigore decreti non datur, *Dunoz. jun. decis.*604. *num.*4., *decis.*736. *num.*4.

Contrà fidejussorem nulla competit ante factam legitimam excussionem bonorum principalis debitoris, de qua debet constare per sententiam, *Dunoz. sen. decis.*241. *num.*1.

Actionem criminosam nunquàm præsumitur, quod quis fecerit, potissimum si ex illa ipse quoque præjudicium sentiret, *Dunoz. sen. dec.*231. *n.*11. *&* 12.

Actio *nascitur* ex obligatione, *Dunoz. jun. decis.* 122. *num.* 1., *Duran. decis.*388. *num.*2., *& decis.*368. *num.*26.

Secundo loco intentata, licet sit diversa, causa est eadem, si lis sit super eadem re inter easdem personas, & ad eumdem effectum, *Dunoz. sen. decis.*251. *num.*3.

Actio competit sine cessione stante juramento, *Ludovis. decis.*97. *num.*5.

Facilius quam actio competit *exceptio*, & retentio, *Ludovis. decis.*425. *num.*2.

Defectus actionis non potest opponi post sententiam, nec judicium retro nullum, *Ludovis. decis.*119. *num.*7.

Ubi *per viam actionis* proceditur non probant Testes examinati super exceptione, *Ludovis. decis.*535. *num.*6.

Pro consequendis *pecuniis societatis*, transit in fiscum, *Manzaned. dec.*356. *num.*3.

Competens vigore *Auth. res quæ C. communia de legat.*, datur tàm pro dote, quàm pro lucro dotali, *Ottobon. decis.*46. *num.*6.

Actio, vel *exceptio*, ut oriatur ex contractu, debet constare de adimplemento, *Ottobon. decis.*131. *num.*4.

Actio, & *obligatio* non oritur ex contractu nullo, *Ottobon. dec.*215. *num.*3.

Quæ

Quæ denotat *communionem* cujuslibet actus inter plures personas,condemnatio, vel absolutio illius comprehendit omnes, *Pen. decis.2. num.7.*

Actionem perpetuat *juramentum* usque ad 40. annos, *Pen. decis.721.num.10. & 11.*

Actio *quem de evictione tenet*, eundem agentem exceptio repellit, *Carill. pag.211. num.10.*, *Priol. decis.463. num.10.*

Pro retrovenditione *matri competens*, etiam competit filio donatario, in quem fuerunt omnia jura donantis translata, *Caril. pag.113. num.4.*

Actio *judicii* mota cum jure instantiæ, etiam absque vitio litigiosi cedi potest, *Caril. pag.228. num.4.*

Actione personali, quandò proceditur, scientia litis etiam ex parte emptoris requiritur, *Caril. pag.348. num.2.*

Actio perpetuatur *ex juramento*, quod habet vim litis contestationis, quæ interrumpit præscriptionem, *Rembold. decis.608. num.6.*

Ad pretium, non autem ad bona datur contrà ementem, cum pecunia aliena, *Rembold. decis.624. num.7.*

Actio *non datur* vigore primariæ obligationis, quæ fuit extincta, & novata, *Priol. decis. 452. num.12.*

Patria potestate durante non datur inter patrem, & filium, *Priol. decis.82. num.10.*

Inanis est actio, quam inopia debitoris excludit, *Priol. decis.463. num.6.*

Dies certa non impedit ortum actionis, *Duran. decis.448. num.15.*

Actio *non eliditur* per donationem, quomodocunque sit intentata, *Veral. decis.10. num.1.*

Non æstimatur tanti, quanti est quantitas debiti pro ea actione, *Millin. decis.2. num.3.*

Actio *non competit* ex contractu, quem quis non implet, *Ubald. decis. 248. num.10.*

Actio est filia obligationis, *Ubald. decis.341. num.5.*

Sine obligatione non datur, *Dunoz. jun. decis.604. num.21.*

Translatariis pro consecutione pensionis eadem competit, quæ competebat transferentibus, *Dunoz. jun. dec.475. num.3.*

Cessionem non potest obtinere Administrator, contrà eum, cujus bona administrat, *Dunoz. jun. decis. 700. n.3.*

Exceptio non adimplementi impedit exercitium, *Dunoz. jun. decis.520.n.5.*

Census impositio duplicem parit actionem, unam ex stipulatu, quæ dicitur *personalis*, alteram ex ipso censu, quæ dicitur *in rem scriptam*, nempè *realis*, *Dunoz. jun. decis.414. num.18.*

Epistola actionem parit contrà scribentem ad effectum agendi pro dote in ea contenta, etiamsi esset concepta verbis enunciativis, *Dunoz. jun. dec.152. num.1.*, *directa* uni ad effectum illius parit, & non alterius, *ibid. num. 2.* limita favore dotis, *ibid. num.2.*, *& decis.162. num.1.*

Hæres non habet pro suo credito actionem, non confecto inventario, licet habeat retentionem, quod procedit respectu fideicommissariorum, secus aliorum creditorum hæreditatis, *Dunoz. jun. decis.721. num.4. & 5.*

Præscriptionis exceptio actionem ipso jure non tollit, sed quatenùs opponatur, *Dunoz. jun. decis.725. num.23.*

Unam actionem eligens alteri renunciasse censetur, *Dunoz. jun. dec.460. num.7.*

Eadem potest agi, qua potest conveniri, *Dunoz. jun. decis.238. num.11.*

Sine actione nemo experitur, *Dunoz. jun. decis.526. num.3.*

Pro legato competunt tres, *personalis*, *hypothecaria*, *& realis*, *Dunoz. jun. decis.597. num.8.*

Actionem ad aliquam rem legans, vel remittens,eamdem rem legare,& remittere videtur, *Ninot. decis.28.num.10.*

Actio quandòque accipitur pro dominio, *Ninot. decis.28. num.14.*

Contrà seipsum non datur, *Ninot. dec.28. num.12.*

Dirigenda est contrà possessorem rei, cujus contemplatione emanavit obligatio contra successorem promissoris, *Bich. decis.23. num.18.*

Contrà bona communis debitoris, semper competit posterioribus creditoribus, nisi

nisi anteriores concurrant, *Bich. decis.*115.*num.*10.

Pro liberatione à molestiis, competit statim, ac sunt illatæ, ut res libera tradatur, *Bich. decis.*531. *num.*2.

Non acquiritur absenti absque stipulatione ejus nomine, *Bich. dec.*177. *n.*16.

Per solutionem extinguitur omnis actio, *Bich. decis.*228. *num.*25.

Videtur proposita exceptioni, quæ obligationi inest, *Bich. decis.*286.*n.*18.

Actio acquisita per hæredem, etiam super debito hæreditario, non est hæreditaria, *Buratt. decis.*650.*num.*8.

Adimplemento ex parte agentis non probato, non competit, *Buratt. dec.*894. *num.* 2.

Actio bonæ fidei Judicis officio adjuvatur, *Buratt. decis.*400. *num.*7.

Cessa non liberat a credito, quia non dicitur solutio, *Buratt. decis.*661. *n.*3.

Conditione extitura non suspenditur, *Buratt. annot. ad decis.* 401. *sub num.* 22. *in fin.*, *&* *decis.*898. *num.*1.

2 Actio civilis, & criminalis.

Actio *civilis*, *&* *criminalis*, quando oritur ex eodem fonte, tunc terminari debet priùs actio civilis, si priùs fuerit intentata, *dec.*146. *n.*1. *tom.*2. *par.*4.

Dicuntur oriri ex eodem fonte in casu falsificationis partitarum, *dec.*146.*n.*2. *par.*4.*tom.*2.

Criminalis cessat, si administrator fidelem, & perfectum computum suarum rationum reddiderit, *decis.*146. *num.*5. *par.*4. *tom.*2.

Criminalis morte non extinguitur, quandò pœna vigore pacti incurritur, sed hoc procedit in pœna conventionali, & non expressa à jure, *decis.*361. *n.*6. *&* 7. *par.*11.

Omnis actio *criminalis* tendens ad vindictam, morte delinquentis extinguitur, nec ampliùs potest suscitari, *decis.*361.*num.*5.*&* 46. *par.*11., *Dunoz. jun. decis.*419. *num.*4.

Civilis, & criminalis, quandò competunt tunc *una electa*, altera non censetur sublata, *Ottobon. dec.*109. *n.*1. *&* 2.

Criminalis competit etiam creditori pro facilior crediti satisfactione, *Ottobon. decis.*109. *num.*5. *&* 9.

3 Actio commissi.

Actio *commissi* ex mero delicto procedit, nec per actionem ex contractu purgatur, *decis.*361. *num.*49. *par.*11.

Commissi re integra morte extinguitur, *decis.* 361. *num.* 5. *par.* 1.

4 Actio conditionis indebiti.

Actio conditionis indebiti, requirit actualem solutionem, ex quo contractus nonnisi re contrahitur, *Dunoz.jun.decis.*688. *num.*5.

Statim datur detecto indebito, non spontè soluto, sed per vim extracto, ac ob intrusionem in carceres, *dec.*592. *n.*2. *par.*5.*tom.*2.

In actione *indebiti* probationes debent esse præcisæ, & multùm concludentes, *Merlin. decis.*820. *num.*5.

Actio *indebiti* non competit illi, qui ex contractu nullo tenetur ad restitutionem rei, & fructuum, nàm tunc intrat compensatio, *Rembold. dec.*614. *n.*2.

6 Actio confessoria.

Competit, quandò quis petit servitutem, sive sit realis, sive personalis, sive rustica, sive urbana, quæ jam acquisita sit, *Dunoz. jun. decis.*45. *num.*9.

7 Actionum confusio.

Licet quis actionem habere non possit pro credito, pro quo sibi immaginariè persolvit, conventus tamen potest petere separationem bonorum, *decis.*202. *num.*8. *par.*19. *tom.*1.

Actiones *non confunduntur* inter creditorem, & debitorem invicem succedentes, si creditum superveniat post aditam hæreditatem, *dec.*331.*num.*10. *par.*18. *tom.*1., amplia, *ut ibidem*, *&* *num. seqq.*

Non remanent *confusæ*, si creditor succedit creditori revocabilitèr, secùs si irrevocabilitèr, *decis.*331. *n.*3. *par.*18. *tom.*1.

tom.1., Dunozett. sen.decis.187.num.4.

Actionum confusio, vel extinctio non inducitur in creditore suo, succedente debitori ad præjudicium alterius, *decis.331.num.11.par.18.tom.1.*

Confunduntur, si creditor debitori succedit, vel è contrà, *decis.331.num.2.par.18.tom.1., decis.722.n.7.par.18.tom.2., Arguell. dec.31.num.9., Cels. decis.335.num.10., & dec.243.n.6., Ubald. decis.779.num.3.*

Actiones *non confunduntur* in hærede adeunte hæreditatem cum beneficio legis, & inventarii, *decis.722.num.5.par.1.divers., decis.145.num.7.par.4.tom.2., dec.329.num.22.par.10., decis.159.n.10.par.4.tom.2., decis.207.num.14.par.4.tom.2., Arguell.dec.31.num.10., Bich. decis.292.num.17., & decis.380.num.27., Cels. decis.243.num.7., Peutinger. decis.454.num.12.& 13.*

Actiones *confunduntur* per aditionem hereditatis factam sine beneficio legis, & inventarii, *dec.362.num.9.*, fallit,ut *num.12.par.1.divers., Dunozett. jun. decis.654.num.7.*

Reales, & personales per aditionem hæreditatis hæredis gravati *confunduntur, decis.4.n.34.& 35.par.5.tom.1.*

Confunduntur, quandò quis in eadem causa se gerit tamquam creditor hæreditatis, & tamquam hæres defuncti, *decis.20.num.29.par.10.*

Actiones hæredis *remanent confusæ* per inventarium minùs legitimè confectum, *decis.83.num.13.par.16.*

Non confundit hæres sine inventario in fideicommisso universali, *decis.312.num.12.par.17.*

Actiones *non confunduntur* ex facto, *decis.20.num.21.par.10.*

Actionum *confusio* considerari non potest,ubi Dominus census,non est etiam Dominus fundi censuati, *Ubald. decis.779.num.1.& 6.*

9 Actio ad damna, & interesse.

Ad damna, & interesse secuta denunciatione litis super molestiis, statim oritur, etiam absque nova citatione, *decis.395.num.4.par.15., Dunoz. jun. decis.106.num.1., Ubag. dec.4.num.5.*

Actio damnorum, & interesse, non facit convalidare, seu convalescere actum aliàs insubsistentem, *decis.8.num.14.par.15.*

Ad interesse datur in contractu permutationis, si fuerit secuta evictio, *dec.286.num.3.par.16., decis.281.n.7.par.18.tom.1.*

Damnum passo competit pro damnis, & interesse, *decis.210.num.6.par.14.*

Actio ad interesse succedit pro mero facto, *decis.356.num.10.par.11.*

Ad damna, & interesse non datur, quandò illa cessant, *Priol. dec.463.n.8.*

Pro damnis, & interesse non validat actū aliàs nullum, *Priol.dec.265.n.19.*

10 Actio depositi.

Actio depositi, est executiva, *Benincas. decis.185.num.2.*

Non excluditur ex eo, quòd depositarius alleget casum fortuitum, nisi illum concludenter probet, *Panphil.dec.644.num.6.*

Episcopo datur ad consequendam quartam decimalem ex dispositione juris communis, *Panphil. dec.667.n.1.& 6.*

11 Actio directa.

Actiones directæ transeunt in cessionibus, & ideò cessionarius potest illas intentare nomine suo, *decis.2. de alien. judic. mut. caus. fact. n.3. in novis. 106.*

Tamquàm inhærentes ossibus non possunt transferri, *decis.453.num.3.par.1.diversor.*

Remanent penès cedentem voluntarium, non autem necessarium, sed an sint utiles, vel ne, sunt opiniones, *decis.453.num.1.& seqq.par.1.divers.*

Directæ cedentis remanent inefficaces per solutionem etiam partis debiti factam cessionario, *decis.425.n.3.par.5.tom.2.*

Directæ etiam facta cessione apud cedentem remanent, intellige tamen, quia sunt inutiles, & inefficaces, *decis.46.num.4.par.8.*

Dire-

Directæ, & *utiles* in cessionarium transeunt, quotiès cum titulo cessionis cumplicatur titulus donationis, vel positio in locum cedentis, *dec.*46.*n.*5. *par.*8., *decis.*78. *num.*2. & 3., ubi declara, *par.*4. *tom.*2.

Directæ tamquàm ab eo inseparabiles, semper remanent apud cedentem, *decis.*351. *num.*11. *par.*15.

Directæ, & *utiles* diversimodè transeunt, & remanent in cedente, & cessionarium, *decis.*351. *num.*20., & supra à *num.*14. *cum seqq. par.*15.

12 Actio divisoria.

Actio *divisionis* non competit, nisi probato dominio, & communione, *decis.*30. *num.*48. & *seqq. par.*9. *tom.*1.

Actio *divisoria*, quæ ex dominio, & communione proficiscitur spatio 30. annorum præscribitur, quemadmodùm præscribuntur spatio tanti temporis communio, & dominium, *Bich. decis.*6. *num.*28.

13 Actio de dolo.

Actio de dolo est subsidiaria civilibus actionibus, actio verò stellionatus est persecutio in criminalibus, non autem sunt sibi invicem subsidiariæ, *dec.*288. *num.*19. *par.*10.

Non potest dirigi contrà hæredem, si ipse deputavit Procuratorem ad conficiendum inventarium bonorum defuncti, & ipse Procurator dolosè omisit aliquid describere, si in mandato hoc non continetur, *decis.* 181. *num.* 15. *par.* 6.:

Dicitur subsidiaria, quia famosa, *dec.*288. *num.* 20. *par.* 10.

14 Actio de dote.

Actio *pro dote* competit adversùs fundum dotalem pro dotis restitutione assignatum, *decis.*441. *num.*11. *par.*14.

Contrà promissorem dotis, datur uxori, quoties clausula *Quorum interest*, in instrumento promissionis inserta fuerit, *decis.*216. *num.*12. *par.*14.

Dotalis extinguitur per recuperationem fundorum dotalium, *decis.*484. *num.*5. *par.*14.

Actio dotis datur contra fundum dotalem constitutum, *decis.*108. *num.*10. *par.*14.

Restitutionis dotis, quamvis à nulla obligatione, seu conventione super ea facta nascatur, ab ipsa tamen lege procedit, *decis.*19. *num.*24. *par.*16.

Dotis semel extincta non reviviscit ampliùs, etiam evicta, vel deficiente re priùs adjudicata, *dec.*261.*n.*5.*par.*17., *Bich. decis.*288. *num.*30. 31. & 32.

Jure actionis fructus dotis, quandò peti possunt, tunc etiam separatim à judicio principalis dotis peti possunt, *decis.*383. *num.*15. *par.*5. *tom.*1.

Actionem habens mulier ad consequendam dotem, rem ipsam habere videtur, *decis.*386. *num.*12. *par.*14.

Actio *competens mulieri* dotanti transfertur in maritum, *decis.*156. *n.*9. *par.*2. *diversor.*

Ad fructus dotis exigendos, non competit mulieri, *decis.*769. *par.*4. *divers.*

Actio dotis constante Matrimonio competit marito, & non uxori, *decis.*126. *num.*1. *par.*3., *Cavaler. decis.*282. *n.*2.

Datur uxori contrà hæredem mariti pro restitutione suæ dotis, *dec.*14. *num.*2. *tom.*2. *par.*4.

Actio dotalis, licèt à muliere binuba censeatur data in dotem secundo viro, ab ipsa tamen solùm exerceri potest, *decis.*5. *num.*14. *par.*19. *tom.*1.

Utilis rei vindicationis, quæ conceditur uxori ad vindicandam rem dotalem datam marito æstimatam, est subsidiaria, & datur ex æquitate ne remaneat indotata; & sic cessante ea æquitate, veluti si potest consequi æstimationem, tunc non datur illa actio, *dec.*590. *num.*33. & 34. *tom.*3. *par.*4.

Pro dotis restitutione competit contra tertium, qui promisit illam restituere in omnem casum, tàm constante, quàm soluto Matrimonio, absque eo, quòd sit opus probare vergentiam viri ad inopiam, *Cerr. decis.*914. *num.*15.

Pro dote legata mulieri in Testamento Patris, seu alteriùs, competit soli mulie-

lieri, non autem ejus marito, *Dunoz. jun. dec.*682. *n.*2., & hoc procedit de rigore juris, non de æquitate, *ibid.n.*3., contra, quòd competat marito absque cessione mulieris, *ibid.num.* 10.

Repetitionis dotis transit in hæredes uxoris, *Dunoz. jun. dec.*615. *num.*3., *Ottobon. decis.*126. *num.*3.

Contra tertios possessores competit mulieri, sed nonisi pro rata dotis, ad cujus solutionem mariti facultates non sufficiunt, *Dunoz. jun. dec.*892. *n.*3.

Competens viro pro dote consequenda est inducta in favorem ipsius *uxoris*, ne aliàs remaneat indotata, *Dunoz. sen. decis.*136. *num.*11.

Uxori competit hypothecaria, vel ejus hæredibus contra bona promittentis dotem, *Dunoz. sen. decis.*136. *n.*10., *Rox. pag.*339. *num.*12. *& seqq.*

Actio dotis *transit* in hæredem mariti ad effectum petendi residuum dotis non exactæ, *Peutinger. decis.*446. *n.*3.

Competit soli filiæ, ejusque hæredibus, dùm Pater permisit illis dotem stipulari, *Duran. decis.*231. *num.*15.

Non competit mulieri soluto matrimonio, & adhùc vivente Patre suo, qui eam dotavit, si non fuit stipulatus simplicitèr dotem reddi filiæ suæ, sed sibi Patri, & filiæ simul, vel cui de jure, *Duran. decis.*153. *num.*1.

Non est ità utilis uxori, prout legatum dotis, *Duran. decis.*1. *num.*8.

15 Actio emphyteutica.

Actio *emphyteutica* nuncupatur illa, quæ dicitur in rem scripta proximiori competens pro renovatione emphyteusis, *decis.*413. *num.*44. *par.*16.

Et sequitur singularem successorem, *decis.*413. *num.*43. *par.*16.

16 Actio executiva.

Actio executiva competens vigore instrumenti 40. annorum spatio præscribitur, *decis.*125. *num.*2. *par.*8.

Executiva non efficitur litigiosa secundùm veriorem sententiam, *dec.*198. *n.*2. *par.*17.

Non competit contra tertium, *Duran. decis.*15. *num.*8.

Non competit sine obligatione Camerali, vel quarantigia, *Emerix. jun. decis.* 705. *num.* 1.

17 Actio ad exhibendum.

Actio ad exhibendum dicitur præparatoria ad interdictum retinendæ possessionis rerum mobilium, *Ubald. dec.*545. *num.* 4.

Contra Capitulum, etiam competit, *Mantic. decis.*369. *num.*3.

Non competit contra eum, qui non habet facultatem exhibendi, nec dolo malo fecerit, quo minùs exhibeat, *Mantic. decis.*369. *num.*4.

18 Actio ex empto, & vendito.

Actio *ex vendito* datur in venditione facta cum subjecta locatione in favorem venditoris, *decis.*293. *n.*20. *par.*17.

Ex empto non competit, nisi soluto pretio, *decis.*48. *num.*9. *par.*7.

Nunquàm intentatur pro legato, quamvis oneroso, *decis.*604. *n.*11. *par.*18. *tom.* 2.

Datur *emptori* contra venditorem, ubi fraus considerari posset, *decis.*43. *n.*17. *par.*11.

Ex empto, quandò agitur, attenditur tempus evictionis, sive res sit melior, sive deterior facta, *dec.*184. *n.*24. *par.*9. *to.*1.

Ex vendito competit venditori ad pretium, ac etiam ad usuras pretii tempore traditionis rei, *dec.*315. *num.*11. *tom.*2. *par.*4., *Coccin. dec.*1331. *n.*11.

Ex empto continet interesse quanti plurimi res valeat de tempore evictionis, *Ubald. decis.*594. *num.*5.

Actio *ex empto*, seu *quanti minoris*, ad hoc, ut intret sufficit ignorantia solùm emptoris, *Benincas. dec.*121. *n.*1. *&* 9.

19 Actio expilatæ hæreditatis.

Actio *expilatæ hæreditatis* non datur contra hæredem, sed tantùm contra expilantem hereditatem sibi debitam, *Arguell. decis.*6. *num.*15. *&* 16.

Actio

20 Actio de evictione.

Actio *de evictione* pro damno, ut competat, realis pecuniarum à deponente abdicatio, & evictio effectiva ratione dominii requiritur, *decis.91. num.3. par.13.*

De evictione, quem tenet, eumdem agentem tenet exceptio, *decis.* 108. *num.9.*, *dec.313. num.3.*, *& dec.247. num.7. par.14.*, *Cerr. dec.814. num.3.*

Utilis ex empto pro evictione competit in datione in solutum, *dec.3. n.5. par.15.*

Actione evictionis agens, executive agere non potest, sed producere debet probationes in forma, *dec.601. num.3. par.3.*

Actio de evictione regulariter non ligat in solidum, sed pro virili, limita tamen quoad defensionis necessitatem, *decis.181. num.37. par.2. divers.*

Nulla actio competit pro evictione passa ex culpa creditorum in permittenda indebita consignatione pecuniarum, *decis.91. num.14. par.13.*

21 Actio ad factum, & in factum.

In factum datur contra eum, qui per lasciviam panno rubro fugavit armentum, quòd indè aliter furto subtraxit, *Dunoz. jun. decis.360. num.9.*

Actio ad factum, & actio ad petitionem interesse diversæ sunt inter se, *dec.696. num.8. par.18. tom.2.*

In factum competit pro redditione rationis contra administratorem, *decis.254. num.14. par.6.*

Ad factum, non autem ad caducitatem oritur ex non adimplemento pacti renovandi de 29. in 29. annos, quandò emphyteusis est perpetua, *Emerix decis.* 722. *num.* 2.

23 Actio familiæ Herciscundæ.

Actio familiæ Herciscundæ, non competit non possidenti, *decis.17. num.26. par.12.*

Non competit, nisi probato dominio, & possessione, *decis.* 241. *num.1. par.9. tom.1.*, *Cerr. dec.119. num.1.*

Pro divisione bonorum non præscribitur, nisi à die, qua divisio fuit petita, *Bich. decis.6. num.25. 26. & 27.*

Adversùs non possessorem petentem divisionem spatio 30. annorum præscribitur, *Bich. decis.30. num.2.*

Est remedium petitorium, *Cavaler. decis.401. num.5.*

Familiæ Herciscundæ judicium pertinet ad hęredes pro consequenda ab eorum quolibet sua parte ex divisione ineunda, *Merlin. decis.* 563. *num.* 17. *& num.5. ad 16.*

Actio familię Herciscundæ est realis, *Duran. decis.210. num.11.*

24 Actio finium regundorum.

Actione *finium regundorum* agi potest, etiamsi, rivus privatus inter prædia fluat, *decis.95. num.19. par.8.*

Finium regundorum agi potest, etiamsi, rivus privatus inter prædia fluat, *Dunoz. jun. decis.520. num.19.*

26 Actio ad implementum.

Actio *ad implementum*, non autem recessus à nominato contractu regulariter tribuitur à jure, *decis.1. n.2. par.14.*

27 Actio injuriarum.

Actione injuriarum, licèt mulier verberata à marito non possit agere contra eum, ne efficiatur infamis, tamen agere valet actione in factum, ut puniatur, *decis.155. num.20. par.6.*

Dicitur infamatoria, *decis.1. num.1. de accus. in noviss.269.*

Competit solùm injuriato, & non alteri, *Ottobon. decis.109. num.11.*

28 Actio locati, & ex conducto.

Actio locati, quandò competit, regiminis conductor pro evitanda solutione, exceptionem restauri objicere nequit, *decis.177. num.1. par.13.*

Actiones ex locato, vel stipulato ordinariæ sunt, non autem executivæ, *Bich. decis.526. num.7.*

Am-

Amplia, quamvis obligatio fuerit contracta per instrumentum, nisi in eo adsit obligatio cameralis, vel quarantigia, *Bich. decis.526. num.8.*

Item amplia, quamvis contineat clausulam *omni exceptione remota*, vel adsit juramentum, quia nec illud, nisi sit litis decisivum habet privilegium viæ executivæ, *Bich. decis.526. num.9.*

Ex conducto est personalis, *Coccin. decis.489. num.2.*

Actio *locati*, & *conducti*, ut oriatur inter locatorem, & socium conductorit, requiritur, quod sit nominatus in locatione, *Ottobon. decis.40. num.33.*

Actio ex locato *infrà* 30. annos præscribitur, *Peutinger. decis.477. n.11.*

29 Actio mandati.

Actio *mandati* contraria datur socio, tamquàm fidejussori àd repetendum à consociis id, quòd solvit, & ad indemnitatem consequendam, *dec.168. num.3. par.15.*

Complicata cum actione negotiorum gestorum competit ei, cujus pecuniæ exactæ sunt, & de quibus rationem reddere tenetur, *dec.361. num.5. & seqq. par.16.*

Mandati contraria datur illi, qui pro alio persolvit, *decis.95. num.22. par.16.*, *decis.55. num.2. par.7.*

Datur etiam similis confidejussori solvendo pro aliis confidejussoribus, *decis.487. num.4. par.5. tom.2.*, *dec.222. num.9. par.6.*

Eadem actio competit contra debitorem, si quis creditori solvat, *decis.55. n.1. par. 7.*

Actione mandati, ut quis repetere possit, quòd solvit, via executiva competit, *decis.290. num.4. par.11.*

Actio mandati cessat revocato mandato, *decis.469. num.1. par.2.*

Competit, quandò constat de mandato tacito, & præsumpto, *decis.222. n.12. par. 6.*

Est contraria negotiorum gestorum actioni, quia illa ex contractu, & obligatione nascitur, *dec.813. n.20. par.18. tom. 2.*

Contraria mandato mandatarii, qui executus fuit mandatum competit pro pecunia ab eo soluta pro mandante, necnon pro damno, & interesse ejusdem occasione passis, *dec.157. n.2. par.12.*

Mandati, vel alia non competit contrà confidentiarium, nisi probetur accommodatio fidei, *Buratt. dec.835. n.12.*

Competit contra Procuratorem, cujus vigore compelli potest ad restituendas pecunias exactas, *Cerr. decis.57. n.1.*, *Dunoz. jun. decis.140. num.3.*

Mandati, vel negotiorum gestorum emens rem pro alio, rem illi tradere, sicuti tenetur ipse venditor, *Dunoz. jun. decis.552. num.14. & 16.*

Actione *mandati* tenetur Procurator emens nomine proprio ad tradendam rem Domino, *Rembold. dec.428. n.3.*

Actio mandati non datur ei, cui nihil interest, *Panphil. decis. 569. num.1. 3. & 5.*

Non datur contrà Procuratorem, postquam mandatum fuit ei revocatum, *Panphil. decis.336. num.1.*

Non excluditur ex eo, quod mandatarius alleget casum fortuitum, nisi illum concludenter probaverit, *Panphil. decis.644. num.6.*

30 Actio personalis.

In actione *personali* non cadit vitium litigiosi, *Rembold. decis.339. num.7.*

Quandò fuit actum *actione personali*, hæredes non possunt conveniri in solidum, licet possideant rem, secus in actione reali, *Rembold. vot.7. num.91. Tarq. Urban.*

Personalis oritur ex quasi contractu, *Priol. decis.83. num.14.*

Datur pro pensione contrà successorem in beneficio, *Veral. decis.13. num.1.*

Et pro relevatione indemnitatis, etiamsi molestiæ illatæ fuerint de facto, quandò præcessit earum intimatio, *Millin. decis.362. num.5.*

Actiones *personales passivæ* inter hæredes dividuntur pro portionibus hæreditariis, *Emerix sen. decis.76. num.2.*, & *decis.106. num.1.*

Intellige si omnes adiverunt hæreditatem;

tem, nam si unus tantùm adivit, rectè agitur contrà ipsum in solidum, *Emerix sen. decis.76. num.4., & decis.106. num.2.*

Actio *personalis* pro particulari interesse intentata, transit ad hæredes, & contrà hæredes, non ad Universitatem, & contrà, *Martin. Andr. dec.43. n.3.*

Exerceri potest etiam contrà fideicommissarium, quandò sese opponit in limine executionis ad supplantandos creditores agentes, *Benincas.dec.247. num.11.*

Exerceri potest ex æquitate, quatenùs opus sit, etiam contrà tertium, *Benincas. decis.247. num.14.*

Non datur *contrà tertium* possessorem, nec agi potest hypothecaria, non facta prius discussione contrà Principalem debitorem, neque rei vindicatione, si possidens prior possessionem habuerit juxta dispositionem *l. quoties C. de rei vindicatione*, nisi intret aliqua ex limitationibus ad illam legem datis, *Seraphin. decis.168. num.1.*

Non datur *contrà tertium*, sed tantùm contrà debitorem, vel ejus hæredem, *Seraphin. decis.529. num.1.*

Debet prius contrà hæredem experiri, *Seraphin. decis.529. num.2.*

Actio *personalis* non datur contrà regularem successorem, *decis.464. num.2. par. 1. divers.*, nec singularem, *decis.537. num.3. par.1. divers.*, *Coccin. decis. 1507. num.52. & 54.*, *Pen. decis.1033. num.7.*

Personalis contrà consentientem, & realis contrà percipientem fructus, *decis.407. num.5. in fin. par.3.*

Personalis non transit in singularem successorem, *decis. 481. num. 15. tom.2. par.4.*, *Cavaler. dec.612.num.2. & 8. Cerr. decis.56. num. 15.*, *Coccin. decis.56. num.11.*, *& dec.1444.num.15.*, *Duran. decis.364.num.23.*

Personalis in rem scriptam competit contrà quemlibet singularem successorem, & possessorem, *decis. 125. num. 15. tom.2. par.4.*

Utilis personalis, quæ competebat cedenti, competit etiam cessionario, *decis.179. num.12.par.5. tom.1.*

Personalis quandò datur pro legato, & fideicommisso, datur etiam actio hypothecaria, *decis. 538. num.7. par.5. tom.2.*, *Bich. decis.590. num.1.*

Contra hæredem legatariis, quandò hæres adivit hæreditatem cum beneficio legis, & inventarii, datur ad effectum consequendi legatum, *decis.438.n.4. 5. & 6. par.5. tom.2.*

Personalis aliquandò dicitur contraxisse vitium litigiosum, etiam si bona remaneant libera ab hoc vitio, *dec.172. num.15. par.7.*

Efficit etiam bona litigiosa, si principalis controversia est super bonis, sed contraria opinio est verior, *dec.172. num.7. & 8. par.7.*

Regulariter non transit in singularem successorem, *decis.64. num.6. par.7.*, *& decis.356. num.4. par.11.*

Datur contrà hæredes pro portionibus hæreditariis, *decis.295. num.1. par.7.*

Merè personalis non facit beneficium litigiosum, *decis.163. num.7. par.8.*

Nec potest impedire immissionem fideicommissariis, *dec.9. num.7. par.6.*

Actio personalis, quæ contrà debitorem competit non dirigitur contrà tertium possessorem, *decis.358. num.25. & seqq. par.19.tom.1.*, *Ansald.dec.50. num.8.*, *Put. decis.37. num.12. lib.2.*

Competens contrà Dominum directum pro renovatione emphyteusis, stante illius obligatione, constitutione, statuto, vel consuetudine, transit in rem scriptam, & ex ea dicitur jus quæsitum in re, *decis.358.num.42.par.19. tom.1.*, *& decis.441. num.15. par.18. tom.2.*

Sola personalis competit pro consecutione supplementi legitimæ, quæ est conditio ex lege, *decis.120. num.23. par.15.*

Personalis resultat ex epistola, non autem hypotheca, *dec.64.num.35.par.17.*

Per actionem personalem retentio, aut immissio impediri non potest, *decis.5. num.4. par.6.*

Personali non competit retentio, *decis.64. num.5. par.7.*

Personalem solùm habet conductor contrà Dominum rei locatæ, *decis. 356. num.3. par.11.*

Per-

Personali in aliquem translata intelligitur ad illud translatum pignus generale, vel speciale, *decis.*168. *num.*2. *par.*2.

In personali litigiosi vitium non contrahitur, *decis.*167. *num.*6. *par.*4. *tom.*2., & *decis.*172. *num.*9. & 10. *par.*7.

Personali agens debet experiri tantum contrà personam obligatam, & non aliam, *decis.*514. *num.*2. *par.*4. *tom.*3.

Personali debitor conveniri poteft, quandò creditum cessum non eft exigibile, *decis.*666. *num.*13. *par.*4. *tom.*3.

Personali contra tertios possessores non poteft agi, *dec.*666. *n.*14. *par.*4. *tom.*3. Vide etiam *Actio contra tertium*.

Cogitur *personali* hæres beneficiatus ad solvendum legatum de propriis bonis, nisi hæreditaria tradat, vel non esse solvendo probet, *decis.* 58. *num.* 20. *par.*11.

Personali ad factum Dominus directus poteft conveniri pro nova concessione, quandò emphyteusis fuit terminata, *decis.*111. *num.*8. *par.*11.

Ex personali non benè infertur ad hypothecariam, *decis.*343. *num.*21. *par.*12.

Personales actiones debent dirigi contrà venditorem hæreditatis, non contrà emptorem, *decis.*746. *num.*1. *par.*2.

Personales debitoris utiliter possunt exerceri per ejus creditores, *decis.* 149. *num.*17. *par.*9. *tom.*1., & possunt obtinere bona, ut subhastentur, vel obtinere eorum adjudicationem, *ibid. num.*18.

Durant usque ad 30. *annos*, *decis.* 135. *num.*11. *par.*9. *tom.*1., *Bich. dec.*111. *num.*9., *Pen. decis.*721. *num.*7.

Personalem videtur exercere creditor petens executionem pro debito, *Arg. decis.*20. *num.*23.

Actione personali poteft creditor agere aversus possidentes bona hæreditaria debitoris titulo lucrativo, saltem in subsidium, *Arguel. decis.*6. *num.*33.

Personalis, & *realis* datur pensionario, *Zarat. decis.*117. *num.*7., *Dunoz. jun. decis.*515. *num.*5.

Oritur, prout etiam *hypothecaria* ex pacto dandi fidejussorem, *Bich. dec.*311. *num.*39.

Datur pro evictione debita ex contractu, non autem hypotheca, quandò evictio non fuit promissa sub obligatione omnium bonorum, *Bich. decis.*315. *num.*3. & 4.

Personalis dum cessat, cessat, & hypotheca, ac etiam salvianum, quod ab ea fundamentum sumit, *Buratt. decis.*286. *num.*12. & 13.

Dum competit datur hypothecaria pro fideicommissis, & legatis, *annot. Buratt. decis.*257. *num.*23. *in fin.*

Merè dicitur cum sententia declarat quem obligatum ad suscipiendam in se litem, *Buratt. decis.*250. *num.*5.

Rem litigiosam non facit, & ideò non impedit alienationem lite pendente, *Buratt. decis.*204. *num.*2.

Personalis non rem, sed personam tantùm sequitur, *Pen. decis.*51. *num.*22. & 23. = 2.42. n.36.36.

Personalis dumtaxat competit creditoribus hæreditariis contrà hæredem ex hæreditatis aditione, *Cerr. decis.*477. *num.*2. & 3.

Dividitur pro rata inter hæredes debitoris, non tamen hypothecaria, sed unusquisque tenetur pro ea parte, quam habet, *Coccin. decis.*1767. *n.*10.

Personalis tantummodo competit pro reintegratione fideicommissi contrà alienantem ex permissione fideicommittentis, *Dunoz. jun. dec.*998. *num.*7.

In personali præcarij pactum juxta Statutum Bononiæ, non præbet viam executivam, secus in remedio possessorio, *Dunoz. jun. decis.*795. *num.*5.

Personalis *non datur* sine contractu, vel quasi, *Ottobon. decis.*40. *num.*26.

Personalis ex Testamento, & *hypothecaria* competunt filio pro consequenda legitima, quandò pater eam in Testamento reliquit, *Ottobon. decis.* 73. *num.*5. & 6.

Actio personalis ex quasi contractu resultat, *decis.*294. *num.*9. & 24. *par.*18. *tom.*1.

Actiones personales æqualiter dividuntur inter hæredes, *decis.*358. *num.*2. *par.*18. *tom.*1.

Personalis competit contrà debitores census, *decis.*149. *num.*16. *par.*9. *tom.*1.

Perso-

Personalis ad factum non ligat successores, *decis.*10. *num.*4. *par.*9. *tom.*1.
Personalis contrà titularem competit pensionario, & hypothecaria super fructibus, *decis.*203. *num.*16. *par.*10.
Oritur ex quasi contractu, *decis.*343. *num.*18. *par.*12.
Actiones personales transeunt in hæredes, *Rub. in annot. decis.*10. *num.*4. *par.*3.
Personalis non transfertur de persona ad personam, *decis.* 13. *de procur. in novis.*94.
Personalis tantùm, non autem hypotheca pro alimentis competit, *decis.* 48. *num.*2. *par.*14.
Personalis in rem scripta in præjudicium cujuslibet creditoris, etiam hypothecarii, ac tertii possessoris exerceri potest, *decis.*48. *num.*4. *par.*14.
In rem scripta, sequitur rem existentem apud quemcumque possessorem, *decis.*132. *num.*11. *par.*14.

31 Actio pignoratitia.

Actio *pignoratitia* est personalis, & competit debitori pro recuperatione pignoris, *Bich. decis.*391. *num.*3., *Coccin. decis.*547. *num.*1.
Vide etiam *Pignus*.

32 Actio quod minoris.

Actio *quod minoris* datur in casu scientiæ fideicommissi, *dec.*586. *n.*5. *par.*1. *divers.*
Quanto minoris, nunquam exercetur, nisi quandò res, quæ est deterior, & vitiosa aliquo latente vitio, quod emptor ignoravit, est penès emptorem, ad hoc, ut ejus damnum resarciatur, *Seraphin. decis.*785. *num.*10.
Datur, quandò venditor res prohibita alienari etiam non sequuta evictione, *Seraphin. decis.*321. *num.*7.

33 Actio realis, & hypothecaria.

In actione reali, agitur de dominio rei, *Duran. decis.*364. *num.*28.
Hypothecaria competit pro redditione rationis contrà tutorem, & ejus bona *Millin. decis.*266. *num.*2.

Præscribitur spatio 30. annorum, & ex hoc tempore est subducenda ætas pupillaris, *Millin. dec.*266. *num.*3. & 4.
Vide etiam *Actio quoad Præscriptionem*.
Realis, utpotè individua, sequitur in solidum quemcumque possessorem, *decis.*435. *num.*24.
In actione reali contrà Universitatem intentata, non requiritur hæredum legitimatio, *Emerix sen. dec.*150. *num.*1.
Hypothecaria non datur pro supplemento legitimę, *Put. dec.*137. *in princ. lib.*2.
Hypothecaria, tanquam individua est exercibilis contrà quemcumque possessorem, *Benincas. decis.*37. *num.*15.
Realis præscriptione statutaria non tollitur, cum sit rei persecutoria, & non datur nisi contrà possidentem, *Seraph. decis.*692. *num.*9.
Actio *hypothecaria* duplex esse dicitur, directa scilicet, & utilis, *decis.* 264. *num.*4. *par.*1. *divers.*
Hypothecaria, quæ filio pro bonis administratis à patre competit, datur contrà bona paterna, non solùm ob dolosam administrationem patris, sed etiam ob alienationem bonorum à patre factam, si illa non possint recuperari, nec filio per confiscationem bonorum sit consultum, *dec.*559. *num.*3. *par.*4. *divers.*
Filio datur adversus patrem, qui defuncta matre bona avita administravit, *decis.*558. *num.*2. *par.*4. *divers.*
Adversus bona patris filio datur, non solùm ob alienationem, sed etiam pro dolosa administratione, *dec.*559. *n.*1. & 2. *par.*4. *divers.*
Datur hypothecariis, & fideicommissariis, *decis.*387. *num.*1. *par.*1.
Non percutit dominium rei alienatæ, sed possessionem dumtaxat, & per eam datur creditori retentio rei avocatæ à tertio emptore ad tempus, donec sibi satisfiat de fructibus, *decis.*759. *num.*3. & 4. *par.*2.
Actio *realis* est hæreditatis petitio, *decis.*300. *num.*10. *par.*5. *tom.*1.
Hypothecaria est accessoria actioni personali, & ideò cum ea concurrit, *decis.*438. *num.*8. *par.*5. *tom.*2.

Datur etiam pro consequendo legato, vel fideicommisso, quando datur actio personalis, *decis.*438. *num.*7. *par.*5. *tom.*2. *Bich.decis.*294. *num.*1. *Buratt. decis.*257. *num.*22.

An detur ad res ipsas legatas consequendas, anceps est quæstio, sed affirmativa est receptior, *dec.*438.*num.*3.*par.*5. *tom.*2.

Insluit in beneficium salviani in favorem hæredis, quando defuncti habebant directas actiones, *decis.* 425. *num.* 3. *par.*5. *tom.*2., *Bich. decis.*250. *num.*50.

Hypothecaria nunquàm extinguitur, nisi creditor integrè fuerit satisfactus, *decis.*161. *num.* 26. *par.* 6., *Bich. decis.*321. *num.*18.

Realis principaliter respicit rem ipsam, & quodammodò ipsi rei videtur cohærere, *decis.*164. *num.*8. *par.*7.

Realis, & in rem scripta quoad forum æquiparantur, *dec.*164.*num.*24.*par.*7., *Bich. decis.*311. *num.*35.

Realis ex contractu census oritur, *dec.*3. *num.*11. *par.*8.

In actione *reali* res non adjudicatur de novo, & uti debita, sed declaratur retrospectar-, & pertinere, *decis.*3 10. *num.*27. *par.*5. *tom.*1.

In hypothecaria, confessoria, & negatoria bona sortiuntur vitium litigiosi ex actione reali, si in ea non agatur de eorum dominio, *dec.*172. *n.*14.*par.*7.

Reali quando fuit actum, tunc ad effectum litigiosi requiritur scientia, etiam ex parte emptoris, *decis.* 194. *num.*3. *par.*9. *tom.*1.

In reali, lis ab hærede transit in fideicommissarium, *decis.*530. *num.*2. *par.*14.

In hypothecaria dominium debitoris debet probari, *decis.* 220. *num.*7. *par.*5. *tom.*1.

Utili hypothecaria creditor potest agere contra bona hypothecata, non obstante cessione eorum facta à debitore favore alterius, *decis.* 425. *num.* 10. *par.*5. *tom.*2.

Hypothecaria non datur sine personali, *decis.*77. *num.*18. *par.*6.

Actiones reales possunt cedi per non possidentem, *decis.*2. *de alien. judic. mut. caus. fact. in noviss.*105.

Actio *hypothecaria* non extenditur ultra personalem, *Arguel.decis.*20.*num.*34., & intra limites quotæ firmatur, *ibid. num.*33.

Quæ datur contrà hæredes ad bona Testatoris dividitur pro portionibus, uti actio personalis, *Arguel. dec.*20.*n.*34.

In dicta actione omnes hæredes tenentur in solidum, nec attenditur divisio, *Arguel. decis.*20. *num.*23.

Non competit filio pro legitima, nisi sit in Testamento relicta, *Bich. dec.*168. *num.*8.

Actio hypothecaria, & salvianum possunt alternativè intentari in eodem libello, *decis.*250. *num.*47. & 48.

Realis non competit ex translatione dominii in casu *l. quoties C. de donat. quæ sub mod. Buratt. decis.*361. *num.*2.

Actio *hypothecaria* non acquiritur absenti ante acceptationem, ad effectum, ut possit intentare salvianum, *Cerr. decis.*34. *num.*3. & 4.

Dicta actione conventus, solvere tenetur debitum spectans ad ejus Authorem, quamvis ad ipsum non spectet, *Cerr.decis.*148. *num.*6.

Hypotecaria competit pro recuperatione rei fideicommisso subjectæ, etiam fideicommissario universali, antequam illi sit facta restitutio realis, *Dunoz. jun. decis.*630. *num.*9.

Realem extinguit evictio, secus personalem, *Dunoz. jun. decis.*414. *num.*9.

Realem, quæ competit pro legato, non comprehendit præscriptio statutaria, *Dunoz. jun. decis.*597. *num.*10.

In reali, & *hypothecaria* post litem inchoatam divisio facta in præjudicium actorum, & creditorum, executio tollit effectum divisionis, *Dunoz.jun. decis.*360. *num.*7.

Realis, non comprehenditur sub Statuto Urbis *de præscript.*, *Ottobon. dec.*156. *num.*10., & *decis.*173. *num.*9.

Hypothecaria, de qua in *l.* 1. *C. communia de legat.*, non datur pro rebus hæredis, sed Testatoris, *Pen. decis.*123. *num.*21.

Realis competit pro alimentis, *Pen. decis.*1033. *num.*6.

Hypothecaria justificatis extremis, absque diffi-

difficultate competit, *Rox. pag. 339. num.5.*

Actione *hypothecaria*, non venit, nec dicitur obligatum pretium rei obligatæ, *Rembold. decis.356. num.8.*

Realis non competit substituto in contractu donationis, non facta traditione, *Rembold. decis.536. num.2.*

Quandò actio *est merè realis*, postulat, ut dirigat contrà bona, *decis.305. n.5. par.7.*

Actio in rem scriptam dicitur actio realis, vel personalis mixta, *decis.358. n.17. par.19. tom.1.*

Actio *hypothecaria* competit contrà bona propria hæredis, qui non confecit inventarium, vel si fecit illud non fuit legitimum, *decis.38. num.9. par. 19. tom.1.*

Realis datur contrà possessorem, cui onera sunt annexa, *dec.294. num.7. par.18. tom.1.*

Pro toto datur etiam contrà unum tantùm ex pluribus gravatis, si totum possideat, *dec.8. num.4. par.18. tom.1.*

Amplia etiam contrà tertium habentem solam causam ab uno tantùm ex iisdem gravatis, *ibid. & num.3.*

Hypothecaria non extenditur ultra personalem, *decis. 413. num. 39. par. 9. tom.2.*

Realis nihil aliud est, quam hypotecaria, *decis.368. num.2. par.9. tom.2.*

Datur contrà quoscunque possessores, *decis.368. num.3. par.9. tom.2.*

Competit etiam contrà usufructuarium, & possidentem civiliter, *decis. 368. num.4. par.9. tom.2.*

Hypothecaria nunquam extinguitur, nisi creditor integre fuerit satisfactus, *decis.172. num.23. par.10.*

Amplia etiamsi super debito fuerit judicatum, *ibid. num.24. par.10.*

Transit in singularem successorem, & possessorem bonorum hypothecatorum, *decis.14. num.6. par.11.*

Hypothecaria datur contrà res, quæ à Testatore in hæredem sunt translatæ favore legatarii, *decis.273. n.3. par.12.*

Et immissio datur solùm pro executione dispositionis Testatoris, *decis. 316. num.6. par.13.*

Pro reintegratione fideicommissi competit, quandò alienatio facta fuit mala fide, *decis.351. num.8. par.13.*

Præfertur actioni personali, *decis. 73. num.26. par.15.*

Prosequitur tantummodò rem hypothecatam, *decis.210. num.15. par.16.*

Realis resultat à revocatione rei emphyteuticę quam facit proximior ab extraneo investito, *dec.413. num.41. par.16.*

Hypothecariā actionem præstat obligatio Cameralis, *decis.73. num.31. par.15.*

Reali actione agens contrà rem, potest agere etiam contrà non obligatum, *decis.514. num.3. par.4. tom.3.*

34 Actio pro redditione rationis.

Actio *redditionis rationis* adversus tutores durat per 30. annos, *decis.197. num.30. par.12.*

Tutor actione in factum potest conveniri ad reddendam rationem suę administrationis, *decis.228. num.4. par.11.*

Actiones administratæ tutelæ contra verum tutorem sunt dirigendæ, *decis.3. num.3. par.6.*

Et contrà eum qui de facto administrauit tutorio nomine *ibid. num.4.*

Pro reddenda ratione non solum compètit Pupillo, sed etiam ejus hæredi, *decis.121. num.8. par.8.*

35 Actio redhibitoria.

Actio redhibitoria datur quando vitium aliquod in re vendita latenter adest, *decis.456. num.7. par.14.*, *Cerr. decis.851. num.7.*

36 Actio de redimendo.

Actio *de redimendo* transit ad hæredes, *decis.522. num.3. par.5. tom.2.*

37 Actio rei vindicationis.

Actio *rei vindicationis* non differt ab hypothecaria ad effectum restitutionis dotis, *decis.90. num.32. tom.3. par.4.*

Non confunditur per aditionem hæreditatis, *decis.362. num.12. par.1. divers.*

Non habet locum in venditione rei spiritualis; ubi ampliatur, quòd non datur pro recuperatione pretii, *dec.684. n.5. par.* 1.

Non datur re effectualitèr evicta, *dec.647. num.2. verſ. fuerunt enim par.2.*

Inter cohæredes dividentes bona fideicommissaria non datur, si evictio secuta fuerit ob eventum conditionis fideicommissi in divisione reservatam, sed executio dicitur secuta ex natura rei, imò ex facto transigentis, *dec.167. num.18. & 19. par.11.*

Datur contrà hæredes venditoris, ubi etiam quod datur contrà hæredes Prelati malè alienantis res Ecclesiasticas, *decis.10.num.4. par.3.*

Datur etiam ad damna, & interesse præterquàm in emptore malæ fidei, qui solum pretium repetit, *decis.10. n.2.*, declara, ut *num.3. par.3.*

Utilis rei vindicationis, quæ conceditur ad vindicandam rem dotalem datam marito æstimatam, est subsidiaria, & datur ex æquitate, ne remaneat indotata; & sic cessante ea æquitate, veluti si potest consequi æstimationem, tunc non datur illa actio, *decis.590. num.33. & 34. tom.3. par.4.*

Datur contrà quemcumque possessorem rei alienæ, nulla facta distinctione, an reus conventus sit obligatus, necnè, sed ex dominio actoris, *Bich. dec.256.n.6.*

38 Actio in rem.

Actio in rem est hypothecaria, *decis.222. num.65. par.15.*

Actione *in rem* agitur, quandò agitur petitione hereditatis, *dec.319.n.6.par.14.*

Ad rem & res ipsa à pari judicantur, *Buratt. decis.311. num.11.*

In rem transit translato dominio; & non e contrà, *decis.2. de allen. in mut. cauſ. fact. num.1. in noviſs.105.*

Actio ad rem vendi potest, quę tanti æstimatur, quanti res ipsa, ad quam competit, *decis. 340. num.4.*, sed contrà *num. seqq. par.1. diverſ.*

Competit eis, qui jure gentium, vel civili dominium acquirunt, *Manzaned. decis. 257. num. 9.*

39 Actio in rem scripta.

Actio proveniens ex conventione, quę deindè transit etiam in statutum, dicitur esse *in rem scripta*, & est exercibilis contrà tertium, *decis.413. num.17. 23. & 43. par.16.*

Actio in rem scripta, competit successori, & contrà successorem, *decis. 476. num.2. par.2.*

Ad deponendum ad effectum investiendi proveniens ex contractu est personalis in rem scripta, *Coccin.dec.759.num.3.*, & contrà quemcumque possessorem, *ibidem*, *num. 4.*

40 Actio de in rem verso, vel utilis negotiorum gestorum.

Actio negotiorum gestorum, non est in rem, sed in personam, *dec.552. num.3. par.2.*

Compatitur secum actione mandati, *decis.732. num.3. par.2.*

Competit fidejussori contrà principalem debitorem ad recuperandum id, quod solvit, *dec.222. num.10. par.6.*, *Merlin. decis.673. num.4.*

Actio de in rem verso propria est contrà Dominos ex servis, & contrà patres ex filiis, *decis.146. n.12. & seqq. par.18. tom. 1.*

Negotiorum gestorum ex nullo contractu oritur, aliquo non existente mandato, *decis.813. num.27. par.18. tom.2.*

Seclusa urgentia aliquid gerendi, non datur, *decis.813. num.3. par.18. tom.2.*

In rem verso, ut alicui competere possit, debet ei præcedere petitio, *decis.166. num.21. par.10.*

Habet septem requisita, *dec.146. num.14. par.18. tom.1.*

Est subsidiaria actioni institoriæ, eique deficienti suffragatur, *decis.146. n.9. par.18. tom.1.*

In eadem probari debet negotium, & alium locupletatum, *dec.146.num.10. par.18. tom. 1.*

Competit ei, qui principalitèr contrahit, ut in rem Domini vertatur, *decis.146. num.11. & seqq. par.18. tom.1.*

Actio negotiorum gestorum datur contrà cum,

eum, qui principalitèr negotium gerit, non autem adversùs illius substitutum, *decis.*73. *num.*13. *par.*15.

Directa datur consocio sponte solventi debitum societatis, utilis verò si ex necessitate persolvit, *decis.* 168. *num.*2. *par.*15.

De in rem verso cessat, & remanet extincta per solutionem à Domino factam, *decis.*9. *num.*16. *&* 19. *par.*16.

Fundatur in æquitate legis, *si me, & Titium ff. si certum petatur*, *dec.*9. *n.*14. *par.*16.

Negotiorum gestorum datur pro restitutione pecuniæ impensæ pro reaptatione rei communis, *decis.* 334. *num.*3. *par.*16.

Cessat per solutionem à Domino factam, *decis.*9. *num.*13. 16. *&* 19. *par.*16.

Datur solummodò inter gestorem, & illius, cujus negotium utiliter gestum est, *decis.*9. *num.*18. *par.*16.

Competit cuilibet pro alio solventi, *decis.*95. *num.*22. *par.*16., *Gerr.dec.*818. *num.*11., *& decis.*852. *num.*6., *Panphil. decis.*384. *num.*1. 4. 7. *&* 9.

Actionis *negotiorum gestorum*, fundamentum est utilitas personæ, cujus negotium gestum est, *decis.*9. *num.*16. *par.*16.

Utili negotiorum gestorum repetit ratam, si unus confidejussor solvat solidum, *decis.*487. *num.*7. *par.*5 *tom.*2.

Actiones de in rem verso non tenetur quis cedere, nisi effectus fuisset locupletior, & isto casu cedendo actiones liberatur, *decis.*365. *num.*14. *par.*15.

Actione negotiorum gestorum, etiam nulla facta interpellatione potest quis repetere usuras minores à principali, quas contraxerat, ut extingueret censum, qui graviores usuras pariebat, *Dunoz. sen. decis.*116. *num.*1.

De in rem verso, non datur, nisi constito de versione, *Ottobon. decis.*40. *n.*49.

De in rem verso, an requirat, ut utilitas ne dùm in ipso actu concurrat, sed etiam, ut continuet, *Priol. decis.*382. *num.*22., *& decis.*413. *num.*15.

Potest esse executiva, *Benincas.decis.*180. *num.* 6.

Dirigenda est contrà illum in cujus commodum pecuniæ versæ sunt, *Priol. decis.*160. *num.*2., *& decis.*382. *num.*19.

Et datur non solùm *negotiorum gestori*, sed etiam *tertio*, qui pecunias subministravit in utilitatem Domini, *Priol. decis.*382. *num.*20., *& dec.*413. *n.*13.

Saltem *in subsidium*, quandò negotiorum gestor non est solvendo, *Priol.dec.*382. *num.*21., *& decis.*43. *num.*14.

Ut detur sufficit adesse utilitatem in ipso actu, quamvis posteà deficiat, *Priol. dec.*382. *n.*22. *&* 24., *& dec.*414. *n.*15.

Aliàs talis actio nunquàm, vel rarò competeret, si deberet pendere ab incerto eventu, *Priol. decis.*382. *num.*23.

Negotiorum gestorum oritur ex quasi contractu, *Comitul. decis. ultim. n.*14.

Et licèt non requirat expressam voluntatem Domini, cùm etiam ignorans obligetur, tamen dissensus à principio impedit ejus nativitatem, ne cogatur invitus habere creditorem, quem non vult, *ibdid. & num.*24. *& seqq.*

41 Actio rerum amotarum.

Actio rerum amotarum non probrosa est, *decis.*10. *num.*3. *tom.*2. *par.*4.

Ex furto quidem est, licèt furti non sit actio, *decis.*435. *num.*3. *par.*18. *tom.*2.

42 Actio rescissória, & revocatoria.

Actio rescissoria pro læsione in modico partem dimidiam excedente, læso in petitorio tantùm conceditur, *dec.*270. *num.*10. *par.*14.

Revocatoria contractus pupillo, & minori à jure indulgetur, *decis.*322. *num.*2. *par.*14.

Actio rescindens, seu læsio non intrat, nisi per actorem recepti restitutio subsecuta non sit, *decis.*523. *num.*26. *par.*14.

Actione revocatoria ad rescissionem contractus agitur contrà tertium acquirentem ignorantem, quòd tempore acquisitionis res sit litigiosa, *Arguell. decis.*27. *num.*10.

Secùs si fuit conscius, quòd res erat litigiosa, quia tunc conceditur executio absque remedio rescissionis, *Arguell. decis.* 27. *num.* 11.

Actio

44 Actio serviana.

Serviana, *& hypothecaria*, sunt inter se contraria, cum una respiciat possessorium, & altera petitorium, *decis.*188. *num.* 8. *tom.* 2. *par.* 4.

45 Actio pro socio.

Actio *pro socio* competit socio solventi debitum commune contrà consocios, *decis.*487. *num.*6. *par.*5. *tom.*2.

46 Actio spolii.

Actio spolii non competit ei, qui facto suo à possessione cecidit, *dec.*132. *n.*1. *par.*1. *diversf.*, *decis.*145. *num.*8. *par.*4. *diversf.*, *& decis.*190. *num.*1. *par.*3.

Non venit in actione generali, nisi de ea fiat particularis mentio, *decis.*453. *n.*6. *par.*1. *diversf.*

Est privilegiata, ut spoliatus super alio judicio non teneatur respondere, nisi priùs terminato judicio spolii, *dec.*718. *num.*5. *par.*1. *diversf.*

Non datur contrà possessionem translatam, vigore contractus nulli ex defectu solemnitatis statuti, secus si ex defectu consensus, *decis.*93. *n.*1. 2. *&* 3. *par.*2. *diversf.*

Competit successori, vel hæredi in his, quæ defunctus reperiebatur possidere tempore mortis, *decis.*915. *n.*1. *lib.*3. *par.*3. *diversf.*, *Pen. decis.*1304. *n.*5.

Spatio 30. *annorum* tollitur, *dec.*145. *n.*9. *par.*4. *diversf.*, *&* *decis.*97. *n.*1. *par.*1., *& decis.*535. *num.*9. *par.*4. *tom.*3., *& decis.*208. *num.*27. *par.*12.

Actio spolii est in rem scripta, *decis.*476. *num.*2. *par.*2.

Cessat, quandò constat de non jure in petitorio, *decis.*9. *num.*4., declara, ut *num.*5. *par.*2.

Non competit ei, qui possessionem spoliantis approbavit, *dec.*261. *n.*5. *par.*4. *tom.* 1.

Non potest præscribi spatio 30. annorum, quandò non adest possessio, *decis.*547. *num.*10. *tom.*3. *par.*4.

Est in rem scripta, ideò etiam datur contrà tertium possessorem, & ejus hæredem, *decis.* 127. *num.* 4. *tom.* 2. *par.* 4.

Etiam contrà Ecclesiam præscribitur spatio 40. annorum, *decis.*21. *n.*2. *tom.*2. *par.* 4.

Actio spolii propter læsionem competere non potest, *decis.*186. *num.*6. *par.*7.

Intrat etiam contrà immissum in possessionem ex salviano, si ultrà quantitatem sui debiti fructus percipiat, *decis.*222. *num.*10. *par.*7.

Actione spolii potest conveniri creditor, si postquàm fuit immissus in possessionem vigore Salviani rem retineat, postquàm sit satisfactus, *dec.*130. *n.*15, *par.*7., *Ottobon. decis.*137. *num.*12., *& decis.*178. *num.*1.

Non potest intentari contrà eum, qui auctore Prætore possidet, *decis.*222. *n.*5, *par.* 7.

Actio benè fundata in probatione spolii, tolli non potest, nisi per exceptionem claram, cui nihil objici possit in judicio petitorio, *decis.*57. *num.*9. *par.*7.

Habet locum, quandò mandatum, cujus vigore fuit facta subhastatio, & capta possessio. est nullum, & notoriè injustum, *Millin. decis.*301. *num.*1.

Spolii, quæ competit creditori adversùs debitorem recusantem restituere rem pignoratam, transit ad hæredes, *dec.*86. *n.*3. *par.*10., *Ottobon. dec.*176. *n.*16., *Peutinger. decis.*88. *num.*2. *&* 6.

Actio spolii competit etiam pro mobilibus, *Buratt. decis.*371. *num.*2.

Datur contrà pretium subrogatum loco rei alienatæ, *Cavaler. decis.*579. *n.*1.

Potest prosequi per hæredem, in quem transit, *Cavaler. decis.*524. *num.*3.

Datur contrà missum in possessione à Prætore nulliter procedente, *Coccin. decis.*1365. *num.*4.

Non datur, non probata possessione actoris, *Coccin. decis.*1972. *num.*1.

Præscribi potest, *Coccin. decis.*2118. *n.*5., sed nonnisi spatio 30. annorum, *Ottobon. decis.*137. *num.*26.

Spolii transfertur in hæredes, *Dunoz. jun. decis.*69. *num.*5., *Priol. dec.*366. *n.*3.

Illi nunquam datur, qui facto proprio à possessione cecidit, *Dunoz. jun. decis.*935. *num.*2., *& decis.*69. *num.*7., *Mil-*

*Millin. decis.*164. *num.*2., *&* *dec.*415. *num.* 2.

Actio spolii non cadit *sub præscriptione*, *Pen. decis.*771. *num.*21.

Datur in his tantùm, in quibus quis est spoliatus, *Pen. decis.*846. *num.*2. *&* 3.

Actione spolii *intentata*, potest cessionarius petere restitutionem cessione non effectuata, *Pen. dec.*771. *n.*11.

Actio spolii *datur hæredi*, sicuti Testatori, & est in rem scripta, etiam contrà possidentem bona fide, *Pen. dec.*1347. *num.*3. 4. *&* 5.

Non competit deficiente probatione primi extremi, *Millin. dec.*276. *n.*3.

Et ad hoc sufficit, quod primum extremum sit turbidum, & non probetur plenè, & concludenter, *Millin. decis.* 289. *num.* 4.

47 Actio ex stipulatu.

Actio *ex stipulatu* oritur ex promissione favore emptorum facta contrà cedentem, *decis.*129. *num.*2. *par.* 14.

Favore dotis à lege videtur inducta, vel favore mariti contrà promittentem, vel mulieris contra maritum, *dec.*105. *num.*5. *&* 6. *tom.*2. *par.*4.

Absenti ex stipulatu competit, pro quo Notarius stipulatus fuit, *Buratt. decis.*373. *num.*9.

Actio *ex stipulatu* est stricti juris, & strictè est intelligenda, *Ubald. decis.*513. *num.* 9.

Comprehendit dumtaxàt simplum cum duplo, *Ubald. decis.*594. *num.*5.

Actio *ex stipulatu* non competit filię pro repetitione dotis, quando non est contractum matrimonium, sed condictio ob causam, sed si stipulatio fuit interposita à Patre, vel Notario nomine filiæ, in omnem casum dotis restituendæ ei competit, *Mantic. decis.* 166. *num.* 2., *&* *ipso jure* acquiritur ipsi filiæ, *ibid. num.* 13.

48 Actio subsidiaria.

Actioni subsidiariæ non est locus, dùm datur locus culpæ, *decis.*149. *num.*14. *par.*9. *tom.*1.

Subsidiariam minores habent contrà Magistratum, quando non eligit Tutorem idoneum, secùs autem, quandò fuit Tutor, & fidejussor idoneus, *decis.*116. *num.*20. *&* 21. *par.*4. *tom.*2.

Ad actionem subsidiariam non potest convolari, si competit directa, *decis.*149. *num.*22. *par.*9. *tom.*1.

In subsidiaria non veniunt fructus oblato pretio in pecunia debito, *dec.*149. *n.*5. *par.*9. *tom.*1.

Subsidiaria nunquàm habet locum, quando adsunt alia remedia, *decis.*77. *n.*27. *par.* 6.

Non datur, nisi quandò aliundè Patri consulere non possit, *decis.*149. *num.*1. *par.*9. *tom.*1., *Merlin. dec.*533. *n.*27.

In subsidium datur actio in hæreditate, *decis.*310. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Subsidiaria contrà Magistratum dantem Tutorem minùs idoneum, recessit ab aula, *decis.*116. *num.*24. *tom.*2. *par.*4.

Contrà socerum pro integra summa alimentorum datur mulieri, constito de inexigibilitate contrà filium, *Bich. decis.*108. *num.*10.

Datur etiam contrà possidentem ex causa lucrativa, non autem contrà possidentem ex causa onerosa, *Buratt. decis.*874. *n.*9., *Coccin. decis.*2124. *n.*4., contrarium *num.*9.

Competit contrà bona subrogata, cum illa non sint immediatè hæreditaria, *Cerr. decis.*146. *num.*6.

Est regulanda pro modo valoris, & quantitatis bonorum hæreditariorum, *Cerr. decis.*46. *num.*23.

Actio *subsidiaria*, non tribuit plusquam directa, *Rox. pag.*244. *num.*3.

Subsidiaria, seu obliqua non datur, quandò competit directa, *Priol. decis.* 79. *num.*4.

Intrat, ubi nulla, vel modica bona, & intricata debitoris reperirentur, *Benincas. decis.*266. *num.*8.

49 Actio contrà successorem.

Contrà successorem competit successori actio in rem scripta, *decis.*476. *num.*2. *par.* 2.

Actio, quæ competebat contrà defunctum,

ctum, contrà ejus hæredem exerceri potest, *decis.*281. *num.*5. *par.*10.

50 Actio pro supplemento legitimæ.

Actio competens *pro supplemento legitimæ* est transitoria ad hæredes, *dec.*287. *num.*3. *par.*16.

Tollitur tantummodò spatio 30. annorum, *decis.*668. *num.*5. *par.*1. *divers.*

Ad supplementum legitimæ, & ad ipsam legitimam plurimum differunt, *decis.*184. *num.*11. *par.*4. *divers.*

Supplementi legitimæ actio, quamvis à filio vivente non exercita, transit ad ejus hæredes, *decis.*198. *n.*2. *par.*15.

Actio petendi legitimam, & supplementum transit ad quoscumque hæredes, *decis.*228. *num.*2. *par.*8.

51 Actio contrà tertium.

Actio spolii est in rem scripta, ideò etiam datur contrà tertium possessorem, & ejus hæredem, *decis.*127. *n.*4. *tom.*2. *par.*4.

Contrà tertium non competit actio personalis, quæ competit contrà debitorem, *decis.*358. *n.*25. *& seqq. par.*19. *tom.*1., *Bich. decis.*311. *num.*34.

Prout nec hæredi fideicommissario fideicommissi constituti in contractibus datur actio realis, sive hypothecaria contrà tertium, sed tantummodò actio realis contrà alienantem, *dec.*31. *n.*1. *par.*19. *tom.*1.

Actio læsionis contrà tertium possessorem, dicitur subsidiaria, *dec.*668. *n.*10. *par.*18. *tom.*2.

Ex contractu, quam Dominus emphyteusim ex causa commissi repetit, est in rem scripta, quæ contrà tertium possessorem transit, *decis.*361. *num.* 51. *par.*11.

A jure permutanti tributa, non potest exerceri contrà tertium possessorem, *decis.*142. *num.*6. *par.*14.

Proveniens ex conventione, quæ deindè transit etiam in statutum, dicitur esse in rem scripta, & est exercibilis contrà tertium, *decis.*413. *num.*23. *par.*16.

Personali contrà tertium possessorem non potest agi, *decis.* 666. *num.* 14. *par.* 4. *tom.*3.

Actiones ex statuto procedentis rei persecutoriæ, & in rem scriptæ, possunt etiam contrà tertios possessores exerceri, *decis.*207. *num.*8. *par.*8.

In subsidium contrà tertium possessorem datur actio læsionis, quæ dicitur subsidiaria, *decis.*668. *num.*10. *par.*18.

52 Actio terminorum amotorum.

Actio *terminorum amotorum* habet peculiare, ut non concludatur adversarium compelli, sed terminos restitui in pristinum, & ut nihil petatur à Parte, sed à Judice, *Buratt. decis.*52. *n.*3. *&* 10., *decis.*550. *num.*5. *par.*2.

53 Actio tributoria.

In actione *tributoria*, debet præstari cautio de restituendo, *Millin. dec.*189. *n.*3.

55 Actio utilis.

Actio *utilis* præfertur habenti directas, *decis.*209. *num.*8. *par.*15.

Inter dum alicui datur, ac etiam interdictum conceditur, *decis.* 290. *num.* 3. *par.*16.

Utiles sine cessione transeunt in fideicommissarium, *dec.*180. *num.*1. *par.*5. *tom.* 1.

Utiles, & directæ in cessionarium transeunt, quoties cum titulo cessionis complicatur titulus donationis, vel positio in locum cedentis, *decis.* 46. *num.*5. *par.*8.

Utiles jure legati transeunt ipso jure in legatarium, *decis.*116. *num.*4. *par.*8.

Actio utilis nascitur in ipso actu alicujus cessionis, quæ nativa appellatur, *decis.*172. *num.*20 *par.*7.

Transit etiam sine cessione, si non sit, qui illam cedat, vel ubi is, qui eam cedere debet mortuus est, *decis.*179. *num.* 13. *par.*5. *tom.*1., *Seraph. dec.*472. *num.*10.

Utilis rei vindicationis, quæ conceditur uxori ad vindicandam rem dotalem datam marito æstimatam, est subsidia-

diaria, & datur ex equitate ne remaneat indotata; Et sic cessante ea æquitate, veluti si potest consequi æstimationem, tunc non datur illa actio, *decis.*590. *num.*33. *&* 34. *tom.*3. *par.*4.

Actio utilis directa competens debitori exerceri potest ab ejus creditore, *Cerr. decis.*178. *num.*9., *Dunoz. jun. decis.*658. *num.*1. *&* 9.

Utili personali agi potest contrà exigentem nomen debitoris hypothecatum, *Coccin. decis.*922. *num.*2.

Competit creditori anteriori contrà eum, qui emit a suo debitore, & solvit pretium posterioribus, *Coccin. decis.*902. *num.*23.

Actio *utilis* est subsidiaria, & tanquàm data à lege, non subjacet judicio executivo, *Dunoz. sen. decis.*301. *num.*3.

Datur contrà fidejussores, si debitor nón sit solvendo, etiamsi receperit speciem pro quantitate soluta, *Put. decis.*450. *in princ. lib.*1.

57 Actio quoad præscriptionem, & extinctionem.

Actio injuriarum, etiam civilis tollitur annali præscriptione, *decis.*2. *de injur. in novis.* 270.

Personalis minoris temporis spatio præscribitur, quàm hypothecaria, *decis.*242. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Hypothecaria præscribitur spatio decem annorum inter præsentes, & viginti inter absentes, *decis.*595. *num.*9. *par.*2.

Actio omnis, sive realis, sive personalis, sive mixta, spatio 30. vel 40. annorum præscripta remanet, *Rub. in annot. decis.* 3. *num.*78. *&* 104. *par.*3., idque procedit quandò sumus in actione efficaci, & in jure formato, aliàs secus, *ibid. n.*105., *&* *idem Rub. in annot. decis.*111. *num.*106. *par.*3., *decis.*443. *num.*2. *par.*18. *tom.*2., *Dunoz. jun. dec.*180. *num.*2., *Emerix sen. decis.*68. *num.*2.

Actio fideicommissi præscribitur per 30. annos, *decis.*645. *num.*6. *par.*4. *tom.*1.

Omnis actio remanet præscripta spatio 30. annorum, nec potest amplius dari de nullitate, *decis.*265. *num.*5. *par.*4. *Tom.I.*

tom. 2., eò fortiùs spatio longissimi temporis, *decis.* 138. *num.* 8. *tom.* 2. *par.*4., *Mohedan. decis.*2. *de præscript. pag.*141.

Actio spolii etiam adversus Ecclesiam præscribitur spatio 40. annorum, *decis.*21. *num.*2. *tom.*2. *par.*4.

Vide *Actio spolii*.

Actio non potest præscribi, quandò ex defectu conditionis nunquam ortum habuit, quod procedit, etiamsi orta sit actio, sed non potest intentari, *Rub. in annot. decis.*111. *n.*106. *par.*3.

Omnis actio realis spatio 30. annorum præscribitur, *dec.*333. *num.*16. *tom.*2. *par.*4., *&* *decis.*240. *num.*17. *par.*5. *tom.*1., *&* *decis.*52. *num.*22. *par.*6., vel 40. annorum, *decis.*379. *num.*2. *par.*17., *&* *decis.*443. *num.*2. *par.*18. *tom.*2., vel 60. annorum, *dec.*99. *n.*1. *par.* 19. *tom.* 1., *Emerix jun. decis.* 2. *num.*2. *&* 7. *cum seqq.*, *&* *decis.* 26. *num.*1. *&* *seqq.*

Et signanter actio ad petendam solutionem dotis, *Emerix jun. decis.*2. *num.*1.

Actiones perpetuæ per decursum 30. vel 40. annorum præscribuntur, etiamsi habeant verba importantia infinitatem, *Rot. dec.*396. *num.*5. *&* 7. *par.*4.

Antequam sit orta præscriptio non venit, *decis.*407. *num.*13. *par.*5. *tom.*1.

Actio spolii non competit contrà justè possidentem, *decis.*188. *num.*3. *par.*5. *tom.*1.

Ab emphyteuta potest intentari contrà proprietarium, si ab eo absque declaratione devolutionis, & citationis fuerit à possessione fundi ejectus, *dec.*312. *num.*10 *par.*5. *tom.*1.

In factum, & officium, quæ actioni præstantur, spatio 30. annorum legitimè præscribuntur, & hoc est dictum Innocent. notatu dignum, *decis.*21. *n.*6. *&* 7. *par.*7.

Actio divisionis nunquam præscribitur, quia communio, quæ producit actionem non debet eam tollere, quæ conclusio est intelligenda, quandò petens divisionem possidet rem communem, secus verò si præscriptio opponatur contrà non possidentem, *decis.* 153. *num.*23. *par.*8.

P *Fami-*

Familiæ Herciscundæ præscribitur spatio annorum 30., *decis.* 238. *num.* 2. *par.*8.

Actio executiva competens vigore Instrumenti, 40. annorum spatio præscribitur, *decis.*125. *num.*2. *par.*8.

Petendi rem incidisse in commissum, quinquennio præscribitur, *decis.*168. *num.*3. *par.*19. *tom.*1.

Actiones, quæ non præscribuntur 30. annis, remanent præscriptæ per spatium annorum 40., *decis.*92. *num.*4. *par.*19. *tom.*1., vel 60. & amplius annorum, *decis.*99. *num.*1. *par.*18. *tom.*1.

Actio petitionis hæreditatis præscribitur spatio 30. annorum, *decis.*456. *num.*2. *par.*9. *tom.*2., *Manzaned. decis.*365. *num.*1.

Et instantia litis non minori tempore, quàm 30. annorum extinguitur, *decis.*104. *num.*4. *par.*12.

Actio dotalis extinguitur per recuperationem fundorum dotalium, *dec.*484. *num.*5. *par.*14.

Personalis extinguitur cum vita debitoris, *decis.*86. *num.*2. *par.*14.

Actio dotis extinguitur per retentionem factam à muliere de fundis dotalibus, *decis.*64. *num.*11. *& seqq. par.*15.

Hypothecaria cessante mala fide, præscribitur etiam ab hærede hæredis spatio annorum 30., *decis.*21. *num.*6. *par.*16., *Millin. decis.*266. *n.*3. *&* 4.

Omnis actio remanet sublata ex præscriptione, vel statutaria, vel etiam juris communis, *decis.*387. *num.*9. *par.*16.

Actio, & hypotheca semel extincta, non amplius reviviscit, *decis.*226. *num.*16. *par.*16.

Actio ad consequendum creditum, spatio 30. annorum præscribitur, *decis.*270. *num.*1. *par.*16.

Ad personalem præscribendam 30. anni requiruntur, *decis.*315. *num.*47. *par.*4. *tom.*2., *Millin. decis.*266. *num.*1.

Actione personali præscripta, non intelligitur præscripta hypothecaria, *decis.* 264. *num.*3. *par.*1. *divers.*

In reali actione non procedit præscriptio statutaria, *decis.*300. *n.*9. *par.*5. *tom.*1.

Actiones descendentes ex delictis, quæ dantur ad vindictam, per præscriptionem annalem tolluntur ipso jure, *decis.*2. *de injur. in novis.*270.

Omnes actiones tolluntur præscriptione quadragenaria, tàm de jure civili, quàm canonico, *dec.*763. *num.*3. *par.*4. *divers.*

Actiones contrà actiones nunquam præscriberentur, si requireretur possessio, *decis.*547. *num.*14. *par.*4. *tom.*3.

Actiones, & jura, uti incorporalia loco non circumscribuntur, *decis.*310. *n.* 2. *par.*7.

Post quinquennium *actio de inofficiosa donatione* præscribitur, *Benincas. decis.*67. *num.*4.

Cessante Actoris *negligentia*, cessat quoque actionis præscriptio, *Benincas. decis.*264. *num.*6.

Præcipuè, ubi materia habet tractum successivum, *ibid. num.*7.

Sublata actione principali, per præscriptionem statutariam, sublata quoque censetur actio secundaria, vel hypotheca ab ea dependens, *Seraphin. decis.* 692. *num.* 2. *&* 3., *&* *decis.*602. *num.*8.

Actio *competens* non circumscribitur loco sicut fructus, *Seraphin. decis.*594. *num.*27.

Quæ competit ad quantitatem in genere nullo loco dicitur circumscripta, nec computatur inter immobilia, sed facit tertiam speciem, *Seraphin. decis.*352. *num.*2. *&* 3.

Omnes actiones, tàm de jure civili, quàm canonico quadragenaria præscriptione tolluntur, *Seraphin. dec.*1360. *num.*3.

Actio *petendi fideicommissum* præscribitur spatio 30. annorum, *dec.*597. *n.*4.

Actiones.

Actiones *decocti* transeunt in creditores, *Buratt. decis.*8. *num.*8.

Directè remanent penes cedentem, *Buratt. decis.*135. *num.*6., *& decis.*470. *num.*2. *&* 4., fallit in cessione bonorum, *dicta decis.*135. *num.*7., *Benincas. decis.*26. *num.*2.

Sed post cessionem remanent apud ipsum inefficaces, *ibid. num.*3., *Panphil. decis.*682. *num.*3. *&* 8.

Loco

Loco licet non circumscribantur, tamen dicuntur esse in loco, ubi de jure, & de facto exigi possunt, sicut etiam jura, & nomina debitorum, *Buratt. decis.474. num.4.*

Utiles tantùm per cessionem transeunt in cessionarium, non autem directæ, *Buratt. decis.570. num.2. & 4., Panphil. decis.497. num.1. & seqq.*

Actiones diversificant causam, *Cavaler. decis.622. num.2.*

Omnes competentes patri transeunt in filium hæredem, *decis.123. num.3.*

Quandò competunt ex diversis Instrumentis, & res sunt separatæ, tunc una actio aliam non impedit, *Cerr. dec.449. num.2., Caril. pag.196. num.5.*

Activæ, & passivæ transeunt in hæredes, *Coccin. decis.801. num.2., Dunoz. jun. decis.279. num.1. & 3., Cels. decis.83. num.3., & decis.337. num.5.*

Dividuntur pro rata inter hæredem gravatum, & fideicommissarium, *Coccin. decis.1093. num.2.*

Creditorum appellatione veniunt, *Coccin. dec.1970. num.19.*, & mobilium, & immobilium, *ibid. num.18.*

Plures actiones, quandò oriuntur ex diversis factis, possunt simul, & semel intentari, sive sint omnes criminales, sive civiles, sive mixtæ, *Coccin. decis.434. num.1.*

Quæ competunt cedenti, competunt cessionario, *Cels. decis.302. num.6.*

Semper manent penès cedentem, si cessio non habuerit effectum, *Pen. decis.133. num.5.*

Actiones *cessæ* contrà principales, dicuntur etiam cessæ contrà fidejussores, *Priol. decis.350. num.43.*

Directæ destitutæ fomento commoditatis remanent inutiles, *Priol. dec.265. num.3.*

Juramentum perpetuat actiones, *Priol. decis.58. num.4.*

Actiones, quas quis habet ad res existentes in alieno Territorio, censentur illius loci, cujus est is, qui actiones habet, *Comitul. decis.56. n.16. & seqq.*

Actionum idem fit judicium, quod rerum, ad quas competunt, *Comitul. decis.56. num.19.*

Quandò agitur pro debito contracto à Testatore actiones omnes, tàm activæ, quàm passivæ transeunt ad quoscunque hæredes, *Benincas. decis.247. num.13.*

Cedere non tenetur creditor solventi proprium debitum, *Panphil. dec.468. num.7.*

Loco non circumscribuntur, *Panphil. decis.554. num.11.*

Temporales sunt de sui natura, prout exceptiones perpetuæ, *Panphil. dec.470. num.14.*

1 *Actor in genere.*
2 *Quoad probationes.*

1 Actor in genere, & ad lites.

Actor dicitur is, qui petit, & ad judicium provocat, *decis.213. num.2., decis.371. num.1. par.3., Merlin. decis.350. num.3.*

Actor debet sequi forum rei in contentiosis, secus in voluntariis, & extrajudicialibus actibus, *decis.7. in princ. de judic. in noviss.108., Dunoz. jun. dec.245. num.6., & dec.988. num.12. Dunoz. sen. decis.311. num.3.*

Si fuerit contumax condemnabitur in expensis, neque audietur, nisi præstita cautione, *decis.7. num.3. de verb. signif. in antiq.473.*

Qui obtinuit citari reum ad personaliter comparendum, tenetur etiam ipse personaliter comparere, alioquin reus non comparens non reputabitur contumax, *decis.2. de dol. & contum. in noviss.145.*

Potest dupliciter mentionem facere in libello de instrumento, videlicet enunciativè, aut per modum limitationis, *decis.2. num.2. de prob. in noviss.155.*

Sine Executoris authoritate possessionem apprehendere non potest, etiamsi Reus dictæ possessioni renunciaverit, *dec.1. num.2. de renunc. in noviss.53.*

Lite pendente super beneficio, si novum jus obtineat, & possessori provisio illa nova intimanda est, *decis.13. num.1. de dol. & contum. in noviss.143.*

Si spoliatus fuerit, etiam in suspenso peti-

Post obtentas sententias, & expensas, non tenetur novam actionem proponere contrà reum, quidquid re integra foret, *decis.125. num.1. par.17.*

Potest petere rem, vel illius æstimationem, ubi reus est in mora, vel dolo restituendi, *decis.332. num.3. par.17.*

Si à principio omne jus deduxit, & posteà omissa una via aggrediatur aliam, non tenetur ad refectionem expensarum, *decis.82. num.3. & seqq. par.17.*

Actor accipiens possessionem cum clausula, *dummodò possessio sit vacans*, non habet intentionem illam acquirendi, si sit plena, *decis.125. n.10. par.17.*

Suam dirigens actionem ex instrumento non adimpleto repellendus est, *dec.191. num.14. par.18. tom.1.*

Non potest recusare Judicem, quem elegit, etiam super reconventione per reum in eodem negotio contrà ipsum intentata, *decis.370. num.11. par.19. tom. 1.*

Si Actor tacuit per decem annos, nec procuravit expeditionem causæ, ex hujusmodi negligentia aliqualem præsumptionem mali juris habere videtur, *decis.362. num.2. par.19. tom.1.*

Non petit executionem ejus, quòd sibi debetur, nisi priùs ipse impleat, quod adimplere tenetur, *decis.393. num.4. par.19. tom.1.*

Si expectavit instituere judicium post mortem omnium informatorum, malum jus fovere præsumitur, *decis.100. num.34. par.19. tom.1.*

Actor, & reus ad imparia judicari non debent, sed utrique conceditur eadem facultas probandi ea, quæ unicuique prodesse arbitrantur, *decis.228. n.11. par.19. tom.1.*

Quis sit Actor, vel reus ad effectum agendi, vel excipiendi, litis expectatur initium, *dec.239. n.8. par.19. tom.1.*

Actoris contumacia major habetur, quàm rei; ideò reus poterit absolvi ab impetitione Actoris, servatis terminis in contumaciam Actoris recedentis de Curia post impetratam commissionem in causa beneficiali, & citationem, *decis.17. num.1. de dol., & contum. in novis.145.*

Jus nunquàm mutatur ex mutatione personarum ex parte rei, *decis.241. n.3. par. 1.*

Actor potest in libello præveniendo exceptionem rei eam exprimere, simulque suam replicationem, *Bich. decis.43. num.38.*

In beneficialibus obtinere non potest in petitorio ex non jure adversarii, nisi simul de suo titulo doceat, quidquid sit ad effectum obtinendi sententiam absolutoriam in judicio possessorio, *Bich. decis.164. num.11.*

Actor efficitur, qui petit sibi beneficium adjudicari, *Rot. decis.268. num.7.*

In judiciis præsumitur jus suum voluisse deducere modo sibi magis proficuo, *Bich. decis.401. num.6.*

Nequit judicium semel cæptum contra plures prosequendo separatis citationibus efficere causam appellabilem inappellabilem, *Bich. dec.480. num.6.*

Si mediante Judicis decreto reum cogit, ut declaret examen testium validum, sequuta declaratione amittit facultatem convolandi ad aliud remedium novi examinis, *Bich. decis.150. num.18.*

Actoris jus non mutatur, nec via agendi ex mutatione personæ debitoris, *Arguell. decis.108. num.5.*

Actor, & reus non debent ad imparia judicari, *Arguell. dec.85. n.13. & 14.*

Actor ad lites inventarium conficere non tenetur, neque cautionem præstare, *Buratt. decis.524. num.10.*

Monitio sola sufficit, nec est necessaria servatio terminorum, quandò est deputatus à Judice, quia est actus extrajudicialis, *Buratt. decis.514. num.9.*

Constitutus pupillo à matre, quæ tutelam absque solemnitatibus requisitis suscepit, quid agit, nullitèr agit, *Buratt. decis.395. num.5. & annotat. ibid. sub litera C.*

Finis, & identitas actionis, arguitur ex eo, quia cognitio versetur circà idem, *Ludovis. decis.535. num.21.*

Ex parte Actoris consideratur via agendi, non autem diversificatur mutata persona Rei, *Ludovis. decis.535. n.23.*

Et metimur, judicium, & jus, *Ludovis. dec.335. num.13. & ibid. annot. n.20., & de-*

& decis. 470. *num.* 6., *& decis.* 428. *num.* 11.

Actorem ad lites constituere non potest mater, *Ludovis. decis.* 530. *num.* 2.

Nec Tutor antequàm conficiat inventarium, *Ludovis. dec.* 530. *num.* 1. *& annot. ibid. num.* 7.

Non potest Actor variare in executivis, & Judices diversos adire, quandò Reus conventus est contumax, *Pen. decis.* 3. *num.* 8.

Actor est reus in sua exceptione, *Pen. decis.* 899. *num.* 8.

Actor tenetur *cavere* de stando juri, & judicatum solvendo stricta juris ratione, licèt non sit in usu, *Pen. dec.* 1164. *num.* 7. *&* 8.

Actor tenetur sequi *forum rei*, *Pen. decis.* 1190. *num.* 2., *Put. decis.* 15. *lib.* 6. *num.* 2.

Tenetur probare nullitatem contrà Reum, & possessorem, *Rembold. dec.* 262. *n.* 1., etiam si probatio consi stat in negativa, *ibid. num.* 2.

Repellitur à limine judicii exceptione perjurii, *Rembold. decis.* 411. *n.* 9.

Auditur tamen super juribus, quæ habet in promptu, non autem illi conceduntur novæ probationes, *Rembold. decis.* 411. *num.* 3.

In executivis una via electa, illa dimissa potest ad aliam convolare, *Rembold. decis.* 418. *num.* 5.

Actor in totum desistere potest re integra à sua conventione, *Duran. decis.* 375. *num.* 13.

Excluditur à possessore per non jus illius, *Duran. decis.* 350. *num.* 1.

Judex esse non potest in causa propria, & vice versa Judex, neque Actor esse potest, *Duran. decis.* 445. *num.* 43.

Interpretatio fieri debet contrà Actorem, qui se fundat in rebus dubiis, *Duran. decis.* 286. *num.* 5.

Confessio Actoris in libello, seu monitorio sibi præjudicat, *Ubald. decis.* 794. *num.* 4.

Actor *in dubio* potest intentionem dubiam declarare, *Verall. dec.* 152. *n.* 4.

Actor *non potest dare* de jure tertii, *Ansald. decis.* 56. *num.* 1.

Qui habuit sententiam contrà se, non potest agere prioribus juris, sed debet, vel per viam appellationis, vel restitutionis in integrum obtinere revocationem prioris sententiæ, *Ansald. decis.* 68. *num.* 3.

Vigore clausulæ salutaris non valet obtinere super remedio incompatibili, sed debet super dicto remedio contrario novus porrigi libellus, & expensæ refici, *Ansald. decis.* 74. *num.* 27. *&* 28.

Actor *debet* exprimere, qua actione, uti velit, *Mantic. decis.* 141. *num.* 4., quòd limitatur *num.* 5. *&* 6.

Actor, *an quis dicatur*, vel Reus, origo judicii inspicitur, *Mantic. decis.* 282. *num.* 1.

Actoris *jura* priùs inspici debent, *Mantic. decis.* 182. *num.* 2.

Actor *ad lites* pupillo est deputandus pro validitate processus, *Benincas. dec.* 317. *num.* 2.

Actor ab initio, semper durat talis, *Cerr. decis.* 437. *num.* 14., *Coccin. decis.* 1465. *num.* 10.

Petitio denotat qualitatem judicii, non autem quòd Reus exceperit, *Panphil. decis.* 252. *num.* 6. *&* 13.

In prima instantia non potest allegare præsumptionem boni juris ad effectum consequendi alimenta, & sumptus litis, cum non habeat pro se sententiam, neque mandatum, *Cerr. dec.* 853. *n.* 6.

Potest agere contrà Reum pro consecutione unius rei, etiamsi ei non restituat rem, quàm debet, quandò res sunt separatæ, & actiones competunt ex diversis instrumentis, *Cerr. decis.* 449. *num.* 13.

Actor, si quantitatem contentam in sententia lata ad ejus favorem consequi nequit, nihil obtinuisse dicitur, *Cerr. decis.* 153. *num.* 19.

Exceptione doli repellitur, dùm petit, quòd intùs habet, *Coccin. decis.* 1568. *num.* 10.

In judicio duplici, quilibet est Actor, & Reus, *Coccin. decis.* 1380. *num.* 9.

Judicium est metiendum ab Actore, *Coccin. decis.* 42. *num.* 4., *decis.* 452. *n.* 7., *& decis.* 490. *num.* 6.

Jus metendum èst ex persona Actoris, *Coccin. decis.* 1077. *num.* 12.

Mo-

Modo modificato satis est Actori, quòd agat contrà juris rigorem, *Coccin. decis.*2048. *num.*8.

Petitionem suam facere debet, ut reus possit determinare, an velit cedere, vel contendere, *Coccin. decis.*677. *n.*13.

Testis, & *Actor*, quis esse non potest, *Coccin. decis.*160. *num.*5.

Actoris jus, quandò ex facto unius ex obligatis non est factum deterius, tunc non potest Actor indigere exceptione, *decis.*645. *num.*5. *par.*2.

Confessio Actoris non destruitur per depositiones Testium, *decis.*414. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Per mortem lis non dicitur extincta, nisi reus superstes nolit illam prosequi, & hoc non constat ex aliquo actu saltem tacito, *decis.*170. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

Mala fides nocet hæredi, & successori, *decis.*238. *num.*7. *par.*8.

Actoris intentio, quandò remansit fundata, exceptio rei, quę ad illam destruendam proponitur talis esse debet, *decis.*270. *num.*2. *par.*10.

Actoris replicatio requirit altiorem indaginem, & exceptio rei, quandò est clara, sufficit ad repellendam illius intentionem, *decis.*142. *n.*10. *par.*11.

Intentio Actoris ex revolutione processus, & ab illius petitione dignoscitur, *decis.*759. *num.*10. *par.*18. *tom.*2.

Actori licere non debet, quòd reo non licet, & è contrà, *decis.*47. *num.*4., & *dec.*53. *num.*1. *de appell. in novissi.* 205. & 209.

Alleganti, seu fundanti se in negativa incumbit onus probandi, *dec.*425. *n.*10. *par.*1. *divers.*

Actori expedit plura habere remedia, & jus suum pluribus exceptionibus tueri, *decis.*201. *num.*11. *par.*2. *divers.*

Si Actori licuit appellare, ità & reo dicendum est, *decis.*86. *num.*26. *par.*16.

Actori sufficit vincere per non jus partis, *decis.* 54. *num.*8. *par.* 19. *tom.*1., *Pamphil. decis.* 239. *num.*6., & *decis.*252. *num.* 8.

Denegari non debet, quod novis utatur probationibus ad elidendas exceptiones, quæ novitèr proponuntur à reo, *decis.*376. *num.*9. *par.*19. *tom.*1.

Mortuo Actore, licèt lis remaneat, ad effectum, ut reus superstes non possit dici possessor, tamen secùs est, quoad alios effectus, *decis.*123. *num.*4. *par.*5. *tom.* 1.

Mortuo Actore in beneficialibus reus non incipit esse triennalis possessor, nisi per aliquos actus constet ipsum tacitè, vel expresse cessisse judicio, *dec.*429. *n.*10. *par.*9. *tom.*2.

Mortuo Actore de beneficialibus lis finita censetur, *decis.*56. *n.*2. *par.*13.

Actores ad lites, cum decreto Judicis deputare potest Tutor, *decis.*314. *num.*1. *par.* 3.

Actores debent distinguere bona hæreditaria à bonis acquisitis, ut cesset difficultas super bonorum identitate, *decis.*253. *num.*15. *par.*13.

Certi de insufficientia bonorum pro eorum portionibus certam diem præfiniri ad faciendam computationem curare tenentur, *decis.*253. *num.*15. *par.*13.

Actor interrogando nihil videtur confiteri contrà se, *decis.*42. *num.*2. *de test.* & *attest. in antiq.*339.

Non potest de jure cogi ad exprimendum nomen actionis, sed sufficit factum narrare, *decis.* 257. *num.* 4. *par.* 1. *diversor.*

Plura in libello deducens, debet obtinere in eo, quòd probatum est, *dec.*256. *num.*1. *par.*1. *divers.*

Actor dicitur, qui bona petit ab alio possessa, *decis.*237. *num.*1. *par.*1. *divers.*

Actor, *aut reus*, quis sit, initium causæ inspiciendum est ex communi, *decis.*423. *num.*3. *par.*1. *divers.*, *dec.*30. *num.*10. *par.*5. *tom.*1.

Agere volens debet priùs adimplere ex parte sua, quæ tenetur, nec ei prodest allegatio impedimenti, *decis.*476. *n.*9. *par.*1. *divers.*

In interdictis, *quorum legatorum*, & quorum bonorum, non potest retinere, nisi probet se hæredem, *dec.*34. *n.*17. *par.*2. *divers.*

Intentans utrumque remedium hypothecarium, & *salvianum*, si tantùm probaverit debitorem tempore possessionis rem possedisse, obtinebit in salviano, & sic Judex super possessorio tantùm po-

poterit pronunciare, *decis.*34. *num.*8. *par.*2.*divers.*

Spoliatus suspenso petitorio de spolio agi potest, & peti in integrum restitutio, *decis.*286. *num.* 1. *lib.*3. *par.*3. *diversor.*

Actor, & *Reus* quandocumque ad imparia judicantur propter diversitatem rationis, *decis.*558. *num.*7. *par.* 1.

In actione personali consequi debet id omne, quod tempore litis contestatæ fuisset habiturus, *decis.* 528. *num.* 2. *par.* 2.

Actor non tenetur *judicium assicurare*, *decis.*326. *num.*5. *par.*2.

Actor ad lites deputari non potest, nisi ad certas lites motas, non autem ad incertas, & movendas, *decis.*314. *num.*3. *par.* 3.

Actor, *qui est* à principio, semper remanet talis, *decis.*495. *num.*13. *par.*4. *tom.* 2.

Actor non potest absolvi, *decis.*643. *n.*2. *tom.*3. *par.*4.

Est, qui excipit in sua exceptione, *decis.*195. *num.*2. *tom.*2. *par.*4.

Si Actor à principio non habuerit *scientiam litis*, & postea in progressu causæ eam habuerit, intrat virtus judicii retro, *decis.*7. *num.*6. *par.*4. *tom.*2.

Mortuo Reo tenetur dirigere actionem contrà interesse putantes, *dec.*148. *n.*5. *par.*5. *tom.*1.

Mortuo Reo non potest capere possessionem rei controversæ propria authoritate citrà vitium attentatorum, *decis.*148. *num.*6. *par.*5. *tom.* 1.

Debet Actor, si non expressè, saltem tacitè exprimere actionem, ut super ea Judex cognoscere possit, *decis.*323. *n.*5. *par.*5. *tom.*1.

Sola præsumptiva probatione ad obtinendum juvari non potest, quandò in eodem subjecto potest dari actus contrarius, & hæc est regula generalis, *decis.*93. *num.*55. *par.*5. *tom.*1.

Actor dicitur ille, qui primus ad judicium provocavit, *decis.*170. *n.*3. *par.*5. *tom.* 1.

In executivis potest omissa via subhastationis bonorum procedere ad capturam personæ, *dec.*122. *num.*17. *par.*6.

Et potest relinquere viam inceptam, & ad aliam recurrere, *dec.*122. *num.*16. *par.* 6.

Quandò Actor coram Judice suam petitionem dedit, & Reus se opposuit, satis dicitur lis contestata, etiam Parte absente, *decis.*188. *num.*4. *par.*7.

Transferendo lite pendente actionem non videtur facere, conditionem Rei, sicuti Reus reddere potest conditionem Actoris transferendo cum actione possessionem bonorum, *decis.*172. *num.*16. & 18. *par.*7.

Actor est Reus in sua exceptione, *dec.*128. *num.*14. *par.*7.

Actor post repetitas protestationes liberè solvendo, procurando cessionem jurium contrà principalem debitorem, & sibi præcavendo relevationem indemnitatis à protestationibus prioribus recessisse videtur, *dec.*161. *num.*20. *par.*13.

Lis facit, ut beneficium, uti suum, non uti defensoris petat, *decis.*104. *num.*2. *par.*13.

Actor tenetur sequi forum rei, *Pen. decis.*70. *num.*72. *par.*13.

Contrà Reum diversæ Diœcesis, debet Actor delegatum impetrare, vel in Diœcesi Rei, vel in alia propria, *decis.*412. *num.*1. *par.*14.

Ut ab exercitio hypothecæ repellatur decennali præscriptione, debet habuisse scientiam alienationis rei hypothecatæ, *decis.*108. *num.*5. *par.*14.

Actor exceptione præscriptionis repellitur à judicio salviani, *decis.* 108. *num.*5. *par.*14.

Sub pœna nullitatis processus tenetur investigare Reum, *dec.*381. *n.* 10. *par.*14.

Pro adimplemento agitare non potest, nisi prius ipse ex sui persona omnia adimpleverit, *decis.*53. *num.*8. *par.*15.

Actor ubi intervenerit processus dicitur judicialis, *decis.*122. *num.*12. *par.*15.

2 Actor quoad probationes.

Actor *non relevatur* ab onere probandi ex quo Reus institit pro facienda sua probatione, *decis.*77. *num.*5. *coram Bich.*

Ad elidendas *exceptiones* de novo oppositas potest nova jura producere, etiam ad effectum obtinendi executionem sententiæ latæ, ne alioquin sit in potestate Rei differendo exceptiones opponere, & evitare sententiæ executionem, *Bich. decis.* 254. *num.* 14.

Actor *suam intentionem*, & Reus suam exceptionem probare plenè tenentur, *Bich. dec.* 366. *num.* 6., *decis.* 44. *n.* 15., & *decis.* 74. *num.* 9. & 11., *Zarat. decis.* 12. *num.* 9., *Arguell. dec.* 58. *n.* 30., *Coccin. decis.* 1512. *num.* 8., *Ubald. decis.* 531. *num.* 6., *decis.* 552. *num.* 1., & *decis.* 811. *num.* 1., *Millin. dec.* 91. *n.* 1., & *decis.* 140. *num.* 3., *Crescent. dec.* 6. *num.* 15. *fol.* 180., *Mantic. dec.* 68. *n.* 1., *decis.* 86. *num.* 12, *decis.* 211. *num.* 5., *decis.* 228. *num.* 11., & *dec.* 278. *n.* 4., *Cæsar de Grassi. decis.* 176. *num.* 17. *pag.* 280., *Comitul. decis.* 3. *num.* 4., *Seraphin. decis.* 1189. *num.* 1., & *decis.* 1497. *num.* 4., & *decis.* 391. *n.* 3.

Si in tempore *suam intentionem* non justificavit, & excusari debet stante impedimento, *Bich. decis.* 423. *n.* 32.

Actor potest *nova jura* deducere contrà novam exceptionem Rei coràm Judice ad quem, non autem contrà exceptionem in prima instantia oppositam stante clausula *si quid exequendum*, *Cavaler. decis.* 173. *num.* 2.

Debet *probare fundamentum* suæ intentionis, *Cavaler. decis.* 235. *num.* 1.

Actor, *si libros non exhibuit*, præsumitur occultasse, ne possint haberi justificationes pro Reo, *Cerr. decis.* 183. *num.* 7. & 10.

Actori incumbit *onus transportandi* acta, *Dunoz. sen. decis.* 337. *num.* 11.

Actor validè potest prosequi judicium contrà Procuratorem tamquàm *Dominum litis effectum*, si eo invito declaravit, non esse ampliùs Procuratorem, *Ottobon. dec.* 226. *n.* 26. & 27.

Actor ad hoc, ut consequatur intentum in judicio probare debet fundamentum suæ intentionis aliàs Reus absolvitur, *Dunoz. jun. dec.* 285, 440., 541., & 655. *ubique num.* 1., 691. *num.* 21., & 213. *num.* 3., *Cels. decis.* 48. *num.* 14. & *decis.* 161. *num.* 1., *Dunoz. sen. decis.* 166. *num.* 2.; 317. *num.* 19., 256. *num.* 1., 129. *num.* 13., 193., & 230. *num.* 1., *Manzaned. decis.* 81. *num.* 2., *Peutinger. decis.* 50. *num.* 13., *Pen. decis.* 130. *num.* 4. & 6., *dec.* 188. *num.* 2., 195. *num.* 6., 209. *num.* 2., 351. *n.* 2., & 361. *n.* 1., *Pen. dec.* 1049. *n.* 5., *Caril. pag.* 8. *num.* 2., *pag.* 371. *num.* 5. & 6., & *pag.* 59. *n.* 1., *Ubag. decis.* 98. *n.* 5., *Ubald. decis.* 889. *num.* 1., 737. *num.* 2., & 593. *num.* 2., *Emerix sen. decis.* 37. *num.* 6., *Rot. decis.* 758. *num.* 4. *par.* 3., *decis.* 711. *num.* 3. *par.* 3., *decis.* 428. *num.* 2. *par.* 4., *dec.* 544. *num.* 1. *par.* 3., *decis.* 71. *num.* 7. *tom.* 2. *par.* 4., *dec.* 93. *num.* 49. *par.* 5. *tom.* 1., & *decis.* 173. *num.* 3. *par.* 5. *tom.* 1.

Ubi Actor suam probavit intentionem Reus tenetur probare suam exceptionem, *decis.* 25. *de judic. num.* 2. *in antiq.* 328., *decis.* 75. *num.* 1. *par.* 1. *divers.*, & *decis.* 37. *num.* 2. *par.* 6., fallit in incidenti, in quo sufficit præsumptio, *decis.* 628. *num.* 3. *par.* 1. *divers.*, *Dunoz. jun. decis.* 670. *num.* 3., *Pen. decis.* 313. *num.* 9.

Intentionem fundatam dicitur habere, quandò est in eo statu, ut si nihil exadverso probetur, obtinere possit sententiam favorabilem, *Rot. decis.* 472. *num.* 1. *par.* 3.

Actor, & *possessor* in causa beneficiali nihil probans absolvitur, etiamsi Reus det objectos, & illos non probet, & liti renunciet, & est in expensis condemnandus, *decis.* 11. *de re judic. n.* 1. *in novis.* 176.

Et ne dum ab impedimentis, sed etiam ab impetratione Rei absolvitur, *dec.* 11. *num.* 1. *de re judic. in novis.* 176.

Actor *si probat* contrà exceptionem Rei videtur propriè replicatio, sed probationes contrariæ ad invicem se elidentes remanet prima probatio Actoris, *decis.* 237. *num.* 2. *par.* 1. *divers.*

Si in corporalibus vult relevari ab onere probandi debet prius terminari possessorium, quando ab eodem utrumque intentatur, *dec.* 349. *num.* 3., fallit nisi possessio repugnet primo statui, *ibid. num.* 5. *par.* 1. *divers.*

In materia *illegitimitatis* debet plenè pro-

probare suam intentionem, etiam quod consistat in negativa, nisi esset pro Actore vehemens præsumptio, *decis.*470. *num.*10. *par.*1. *divers.*

Super *spolio* agens, nisi probet an sibi remissoria petenti ea debeat ad Partes concedi non resolvitur in *decis.*392. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Actor, vel ejus Procurator post obtentam commissionem, debet intra terminum de mandato sine alia citatione docere de jure suo, alias Reus absolvetur ab instantia judicii, *decis.*1153. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Ut validè agat in judicio, de legitimitate ipsius personæ constare debet, *decis.*636. *num.*5. *par.*3. *divers.*

Beneficium vacasse in mense reservato probare debet, nec conjecturæ sufficiunt, *decis.*498. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Vide *Beneficium quoad vacationem.*

Actor, *ut probet* suam intentionem probatio debet concludere per necesse, *decis.*218. *num.*20. *par.*6.

Postquam Actor *fundavit* suam intentionem concludenter, non sufficit Reo illam reddere turbidam, *dec.*25. *num.*2. *par.*7., & *decis.* 153. *num.*21. *par.*9. *tom.*1.

Postquam Actor fundavit *suam intentionem*, Reus in probanda sua exceptione fit actor, *dec.*25. *num.*1. *par.*7., quam plenè, & concludenter probare tenetur, *decis.*182. *num.*1. *par.*7., *dec.*153. *num.*22. *par.*9. *tom.*1., *dec.*570. *num.*3. *par.*5. *tom.*2., *dec.*260. *num.*8. *par.*11., *decis.*190. *num.*2. *par.*2. *divers.*, & *decis.*748. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Quandò *non probavit* suam intentionem excluditur per ejus non jus, *decis.*5. *num.*33. *par.*9. *tom.*1.

Satis dicitur venire paratus ad judicium actor, dum suam intentionem fundatam habet in publico instrumento. Quod procedit etiamsi instrumentum non sit recognitum, donec Reus de recognitione excipiat, *dec.*43. *num.*15. & 16. *par.*9. *tom.*1.

Debet venire *paratus* ad judicium, *decis.*43. *num.*14. *par.*9. *tom.*1.

Relevatur Actor ab onere concludentis probationis in odium ejus, qui se alienæ immiscuit hæreditati, *dec.*7. *num.*8. *par.*10.

Sicuti actor tenetur probare suam intentionem, ita *Reus* suam exceptionem, *decis.*32. *num.*9. *par.*10.

Quandò agitur de probanda materia negativa, & materia est pœnalis *gravatur* concludenti probatione, *dec.*158. *num.*6. *par.*13.

In negativa se fundans plenè, & concludenter tenetur illam probare, *dec.*390. *num.*8. *par.*14.

Non dicitur suam intentionem *fundasse* cum simplicibus copiis, *decis.*94. *n.*7. & *antecedenti par.*15.

Ubi suam *intentionem* benè, & concludenter *fundavit*, tunc tenetur Reus, & possessor etiam suum titulum pari forma probare, *dec.*296. *num.*25. *par.*16.

Non potest evitare *legitimationem* suæ personæ in quocunque judicio, & in qualibet parte judicii, *decis.*310. *n.*2. & *seqq. par.*17.

Tenetur probare *narrativam* ab ipso factam tamquàm fundamentum suæ intentionis, *decis.*412. *num.*15. *par.*18. *tom.*2.

Suam actionem, ac etiam exceptionem actor tenetur probare, *decis.*367. *n.*11. *par.*19. *tom.*1.

Qui petit executionem sententiæ, tenetur illam justificare ex eisdem actis, *decis.*322. *num.*7. *par.*19. *tom.*1.

Actoris *probatio* debet esse certa, & concludens, non autem dubia, & incerta, *decis.*270. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.

Probatio sat est quod reddatur dubia ex probationibus Rei, dum Rei exceptio tendit non ad destruendam intentionem actoris, sed ad demonstrandam intentionem non esse fundatam, & sic ad elidendam illius probationem, *decis.*229. *num.*34. *par.*6.

Dubia probatio, dubia quoque Rei exceptione potest refelli, *dec.*158. *num.*3. *par.*10.

Intentio est plenè, & concludenter probanda, *decis.* 253. *num.*6. & 7., ubi amplia *par.*16., & sufficit aliqualiter offuscari probationem, *dec.*297. *n.*22. *par.*19. *tom.*1.

Sem-

Semper incumbit *actori* onus probandi nominationem Diœcesis factam post provisionem, quandò illa nominatio præjudicaret proviso etiam Apostolico, *decis.193. n.3. lib.3. par.3. diversi.*

Actori semper facti *incumbit probatio*, vel asserti, & non Reo, idque locum habet, etiam in nominatione, *dec.188. num.2. lib.2. par.3. divers.*

Satis est, quod contrà juris rigorem agat modificato modo, *decis.231. num.7. par.6.*

Actori sufficit *fundasse* actionem suam, *decis.5. num.32. par.9. tom.1.*, *dec.191. num.8. par.14.*, & ejus fundamenta, *dec.39. num.2. par.16.*, *& decis.544. num.2. par.3.*

Actori plus *non licet*, quam Reo, *dec.286. num.2. par9. tom.1.*

Actori *non est imputandum* cur justificationes non fecerit, quandò fuit à Reo impeditus, *decis.49. num.33. par.11.*

Actore *non probante* Reus, etiamsi nihil petat debet absolvi, *decis.3. de re judic. in novis.174.*, *decis.6. num.1. de verb. signif. in antiq.481.*, *& dec.105. num.1. par.1.*

Actore, & Reo nihil, vel æqualiter *probantibus*, si Actor possidet, non uti Actor, sed uti possessor absolvitur, *decis.1. num.1. de re judic. in novis.174.*

Actore non probante, Reus absolvitur, *decis. 409. num.6. par.1.*, *decis. 462. num.6. par.2.*, *decis.441. num.8. par.4. tom.2.*, *dec.124. num.31. par.5. tom.1.*, *decis.2. num.1. par.14.*, & in casu donationis, *decis. 209. num.36. par. 19. tom.1.*, & è contrà, *decis.618. num.5. par.2.*, *dec.685. num.9. par.18. tom.2.*, *decis.294. num.2.*, *& dec.284. num.2. lib.3. par.3. divers.*, *Arguell. decis.60. num.5.*, *& decis.61. num.7.*, *Cavaler. decis.98. num.2.*, *& decis.523. num.1.*, *Coccin. dec.215. num.3.*, *1110. num.4.*, *1205. num. 1.*, *1844. num. 1.*, *1906. num.2.*, *& 2106. num.6.*, *Peutinger. decis.32. num.3.*, *Pen. decis.350. n.2.*, *& dec.648. num.2.*, *Benincas. dec.317. num.1.*

Ubi suam *fundavit intentionem*, debet & Reus justificare suam exceptionem, *decis.17. num.5. par.2.*

Ubi plenè *probavit* suam intentionem, non suffragatur Reo exceptio turbidam, dubia, & illiquida, *decis.229. num.3. par.2.*

Actor *tenetur* concludenter probare fundamentum suæ intentionis, *decis.109. num.1. par.2.*, *dec.758. num.4. par.3.*, *decis.317. num.249. par.4. tom.2.*, *decis.446. num.8. par.5. tom.2.*, *dec.115. num.1. par.6.*, *dec.344. num.5. par.12.*, *decis.106. num.15.*, *dec.263. num.12.*, *decis.304. num.3. par.14.*, *decis.231. num.3. par.15.*, *decis.222. num.18.*, *decis.262. num.1. par.18. tom.1.*, *& dec.269. num.1. par.19. tom.1.*, etiamsi consistat in negativa, *dec.711. num.3. par.3.*, *decis.25. num.22. tom.2. par.4.* *& decis.578. num.18. par.3. tom.4.*

Si Actor justificavit plenè gratiam suæ provisionis, Reus, & Possessor tenetur quoque suam gratiam justificare, alias non constat de bono ipsius jure, *decis.142. num.3. par.5. tom.1.*

Postquam Actor *probavit*, & fundavit intentionem suam, Reo incumbit onus probandi de ejus bono jure exclusivo illius Actoris, *decis.577. n.21. par.5. tom.2.*

Potest quandocumque *justificare* novam replicationem ad elideudam exceptionem Rei, & opponere, *decis. 541. num.45. par.5. tom.2.*

Actor, *cum sit ille*, qui petit restitutionem] in integrum, ideò probare gravatur suam intentionem, *dec. 1. num.5. par.6.*

Quandò quis *est Reus* relevatur ab onere durioris probationis, *dec.69. num.66. par.7.*

Actor tenetur probare *negativam* in qua se fundat, *Pen. decis. 1085. num.12.*, *& decis.1161. num.4.*

Non tenetur probare ea, quæ sunt de exceptione, vel replicatione Rei, & aliquandò dicitur Reus quoad probationem, *Pen. decis.1232. n.10. & 11.*

Tenetur probare *numerationem*, si agit, & Reus si excipit, *Pen. decis.899. n.6.*

Tenetur eo magis probare fundamentum suæ intentionis, quæ offuscatur probationibus adductis per Reum, *Priol. decis.379. num.22.*, *& dec.392. num.3.*

Gravari non debet probare per Testes, quod potest haberi confessione Rei, *Priol. decis.*178. *num.*3.

Qui incœpit per scripturas simplices, quarum originalia non reperiuntur in publico Archivio, potest dare positiones Reo, an habeat exempla publica dictarum scripturarum, *Priol.dec.*448. *n.*7.

Actualis.

Actualis cura omninò requiritur ad parochialitatem constituendam, *dec.*344. *num.*4. *par.*11.

Successio primogenituræ, aliud est, & aliud qualitas primogeniti inhærens vocato ex die deficientiæ primi, *decis.*337. *num.*41. *par.*11.

Exactio quandò probetur, non est deneganda manutentio in ea, *decis.* 132. *num.*24. *par.*11.

Solutio post creationem census, non juvat, *decis.*11. *num.*22. *par.*12.

Descriptio in albo bannitorum donec ostendatur cancellatio, bannum etiam ad alios effectus probat, *decis.*214. *num.*11. *par.*13.

Qualitas pleno jure in re imputanda, ad effectum adeptionis legitimæ necessariò supponitur, *dec.*262. *n.*3. *par.*13.

Annullatio donationis ante insinuationem revocationi æquipollet, *dec.*298. *num.*4. *par.*13.

Actuali servitio pensiones acquisitæ etiã ad hæredes transmittuntur, *decis.*233. *num.*7. *par.*13.

Servitio stante pensio, & residentia naturam distributionum quotidianarum assumit, quæ minutæ appellantur, & ab aliis pensionibus distinguntur, *decis.*233. *num.*6. *par.*13.

In actuali, & reali exactione fructuum perceptio justificatur, *decis.*53. *num.*4. *par.*14.

Actum.

Actum cùm non est ad possessionem ex cotractu, sed vigore clausulæ *constituti*, & clausulæ *quod possit capi possessio propria auctoritate*, non est locus appellationi, *decis.* 857. *num.* 2. *par.*4. *divers.*

Actum &c. hæc clausula *importat* actum perfectum consummatum, & publicatum, *dec.*628. *num.*3. *par.*2., *Ottobon. decis.*271. *num.*16

Actum &c. hæc clausula *concludit* effectum subscriptionis signi, & rogitus, *decis.*628. *num.*3. *par.*2., *Ottobon. decis.*224. *num.*30., & *dec.*271. *num.*25.

Actum *nihil dicitur*, donec aliquid remanet agendum, *decis.* 725. *num.* 7. *par.*2.

Actum, & *conclusum* in petitorio semper dicitur, quandò quis declaratur obligatus ad aliquid dandum, vel solvendum, *dec.*127. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Actuarius.

Actuarii attestatio, quod acta omnia sunt transportata probat, *decis.* 157. *num.*9. *par.*11.

Actuario adhibetur fides de comparitione alicujus, *decis.*103. *num.*5. *par.*11.

Actuario de productione scripturæ in actis creditur, *dec.*17. *num.*14. *par.*12., *Panphil. decis.*696. *num.*3. 4. & 9.

Actuarii attestationi standum est circa actitata in judicio, & solutiones sibi factas, *Priol. decis.*241. *num.*1.

Actuarius extrahere potest jura per ipsum publicata sine citatione Partis, aliisque solemnitatibus, *Panphil. dec.*494. *num.*1. & 12.

Actus.

1 *Actus in genere*.
2 *Attentati*.
3 *Capitulares*.
4 *Clandestini*.
5 *Conditionales*.
6 *Compatibiles*.
7 *Contrarii*.
8 *Correspectivi*, & *Relativi*.
9 *Dubii*. Vide *num. sequenti*.
10 *Equivoci*, & *dubii*.
11 *Extrajudiciales*. Vide *Judiciales*.
12 *Facultativi*.
13 *Frustratorii*.
14 *Individui*, & *Turbativi*.
15 *Judiciales*, *Judiciarii*, & *Extrajudiciales*.

16 *Ju-*

16 *Jurati*.
17 *Jurisdictionales*.
18 *Necessarii*.
19 *Negativi*.
20 *Nulli*.
21 *Possessorii*.
22 *Positivi*.
23 *Relativi*. Vide *Correspectivi num.* 8.
24 *Retrosimiles*.
25 *Singulares*. Vide *Unici num.* 28.
26 *Subsequentes*.
27 *Ultimæ voluntatis*.
28 *Unici, & Singulares*.
29 *Voluntarii*.
30 *Turbativi*. Vide *Individui num.* 14.
31 *Quoad collusionem, & metum*.
32 *Quoad ratificationem, seu revaliditatem, & acceptationem*.
33 *Quoad resolutionem*.
34 *Quo titulo gesti dicantur*.
35 *Quoad validitatem*.

1 Actus in genere.

Actus, ut subsistat de jure requirit potestatem juris, & facti, *decis.* 5. *in prima addit. circà medium de offic. deleg. in novis.* 75.

Quilibet venit secundùm causam propositam considerandus, & interpretandus, *decis.* 19. *num.* 3. *de appell. in novis.* 193.

Omnis à potentia egreditur, *decis.* 5. *in prima addit. de offic. deleg. in novis.* 75.

Non operatur ultrà agentis intentionem, *decis.* 14. *num.* 3. *de concess. præbend. in novis.* 144., *Ubald. decis.* 175. *num.* 2., & *decis.* 310. *num.* 13., *Seraphin. decis.* 201. *num.* 16.

Simplicitèr explicatus valet in his, ad quæ authoritate una benè, alia autem malè duci possumus, *decis.* 29. *num.* 2. *de rescript. in antiq.* 282.

Attribuitur potiùs causæ proximæ, non autem remotæ, *decis.* 121. *n.* 14. *par.* 5. *diversor.*

Annullatio dicitur continere pœnam, nisi fiat in favorem Ecclesiæ, *dec.* 457. *num.* 7. *par.* 1. *divers.*

Actus gestus quis dicatur, attenditur, quomodo partes eum nuncupaverint, *decis.* 645. *num.* 2. *par.* 1. *divers.*

Præsumitur debito tempore factus, & expeditus, *dec.* 674. *n.* 3. *par.* 1. *divers.*

In judicio summario non attenditur in judicio plenario, nisi justificetur, *decis.* 155. *num.* 3. *par.* 1. *divers.*

Primus, quandò non valet, potest fieri, secundus, *dec.* 675. *n.* 1. *par.* 1. *divers.*

Debet referri ad causam sine qua non valuisset, *decis.* 682. *num.* 2. *par.* 1. *diversor.*

Actus unius, ex sociis præservat jus, & possessionem alterius, *decis.* 713 *num.* 6. *par.* 1. *divers.*

Actus verus in materia correctoria non comprehendit actum fictum, *dec.* 794. *num.* 3. *par.* 1. *divers.*

Facti magis ostendit voluntatem alicujus, quàm actus verbi, *decis.* 811. *num.* 18. *par.* 1. *divers.*

Unius quasi possessio inducit quasi possessionem quoad ad alios sub eadem specie comprehensos, *dec.* 17. *n.* 4. *par.* 2. *diversor.*

Accedendi ad Ecclesiam, seu exitus è domo potest stare cum veritate infirmitatis, *decis.* 77. *num.* 10. & 15. *par.* 2. *diversor.*

Duo actus pro inducenda consuetudine non sufficiunt, nisi sint ità manifesti, ut verisimilitèr ad notitiam populi, vel majoris partis devenerint, *dec.* 72. *n.* 27. *par.* 2. *divers.*

Ut dicatur factus vigore causæ suæ obligationis præcedentis, necesse est, ut secundùm illius naturam fuerit factus, *decis.* 262. *num.* 1. *par.* 2. *divers.*

Ut impediatur idem judicandum est de casu dubio, & pendenti, quòd de certo, *decis.* 184. *num.* 1., declara tamen, & limita, ut *num.* 2 *par.* 2. *divers.*

Actus hominum non extenduntur ultra quam gerantur, *dec.* 169. *num.* 1. *par.* 2. *diversor.*

Actus confitendi, & communicandi est considerabilis ad eliciendam mentis sanitatem, nisi proveniat ex inavertentia Confessoris, *decis.* 129. *num.* 13. *par.* 2. *divers.*

Loquendi ad propositum non excludit dementiam, quandò demens est in conspectu umbratæ quietis constitutus, *decis.* 107. *num.* 21. *par.* 2. *divers.*

Actus

Actus solemnis, sive sit extrajudicialis, sive judicialis sortitur naturam, & essentiam secundùm legem loci, ubi fit, *dec.*103. *num.*20. *par.*2.*diversf.*

Unus,& idem, si geritur à pluribus personis respectu diversorum finium dicitur à qualibet persona actus ille principalitèr fieri respectu finis per dum intellecti, *decis.*51. *num.*5. *par.*2.*diversf.*

Actus factus à furioso, vel mente capto, ritè, & rectè sicut à quolibet prudente valet, & tenet ex communi licet contrarium aliqui tenuerint, quòd militat in habente dilucida intervalla, *decis.*129. *num.*16. & 17. *par.*2.*diversf.*
Vide *Actus quoad validitatem*.

Plures sanæ mentis continuati requiruntur ad inducenda dilucida intervalla, *decis.*129. *num.*10. *par.*2.*diversf.*

Aditionis hereditatis actus non debet esse in suspenso, *decis.*342. *num.*2. *par.*2. *diversor.*

Ordinanti non autem exequenti actus tribuitur, *decis.*167. *num.*2. *par.*2. *diversf.*, *dec.*352. *num.*11.*par.*4. *tom.*2., *decis.*239. *par.*8., *decis.*257. *num.*20. *par.*9. *tom.*1., *decis.*87., & *decis.*228. *par.*10., *decis.*124.*par.*12., *decis.*54. *par.*13.

Actus facti ab ea parte, quæ justè possidet per partem adversam prætendentem de possessione cum presupponatur ignorantia partis justè possidentis non præjudicant, ut possessionem suam ob id amittere dicatur, *decis.*210. *num.*5. *lib.*2.*par.*3. *diversf.*

Actus facti nomine alicujus in Capitulo, qui tamen non capitularitèr cœpit possessionem, an ostendant habitum pro Canonico, & ad Canonicatum admissum: hoc dubium Rota distinxit in tres partes, *decis.*533. *num.*3. *lib.*3. *par.*3.*diversf.*

Actus non pendet à potestate partis, *decis.*586. *num.*3. *lib.*3. *par.*3.*diversf.*

Actus, si ostendit unum esse constitutum Procuratorem, & à resignante, & à resignatario, ut certiores essent de conventis, non caret suspicione simoniæ, *decis.*503.*num.*4. *lib.*3.*par.*3. *diversor.*

Tutorio nomine faciens Matrona non dicitur possidere vi *constituti* etiam eo per ratificationem approbato, *dec.*326. *num.*1. *lib.*3. *par.*3.*diversf.*

Non debet reddi elusorius contrà mentem concedentis, *dec.*2111. *n.*2. *lib.*3. *par.*3.*diversf.*

In continenti post alium factus ad declarationem actus præcedentis multùm conducit, *decis.*84. *n.* 6. *par.*4. *diversf.*

Facti post receptionem, & protectionem alicujus populi, spoliativi judicantur, *decis.*146.*num.*17.*par.*4.*diversf.*

Actus non operatur ultra intentionem agentium, *decis.*341. *num.*4. *par.*4. *diversf.*, *dec.*555. *num.*4. *par.*1., *dec.*351. *num.*7., & *decis.*373. *num.*15. *par.*4. *tom.*1., & *decis.*185. *num.*13., & *decis.*93. *num.*5. *par.*6.

Condendi statuta Capitulo Ecclesiæ Cathedralis competit, *decis.*658. *num.*6. *par.*4.*diversf.*

Non vitiatur ex quo plures Testes, qui ex dispositione statuti requirebantur, sunt adhibiti, *decis.*672. *num.*4. *par.*4. *diversor.*

Præsumitur gestus secundùm juris communis dispositionem, *dec.*480. *num.*3. *par.* 1.

Impugnans actus debet restituere, quòd ex actibus impugnatis recepit, *dec.*177. *num.*3.*par.*1.

Præsumitur factus de mandato illius, qui expensas subministravit, *decis.* 472. *num.*6. *par.*1.

Quilibet debet semper intelligi secundùm naturam rei, de qua agitur, *decis.*129. *num.*2. *par.*1.

Non ab eventu, sed à causa judicari debet, *decis.*129. *num.*7.*par.*1.

Præsumitur fieri eo modo, quo validè, & licitè fieri potest, *decis.*285. *num.*3. *par.*1., & *decis.*469. *num.*3. *par.*2.

Præsumitur potiùs jure proprio, quàm alieno, *decis.*245. *num.*4., declara, ut *num.*6., & *decis.* 364. *num.*6. *par.*2., & *decis.*299. *num.*2. & 3. *par.*2.

Actus per executorem in dubio præsumitur legitime factus, *decis.*577. *num.*4. *par.*4.*tom.*1.

Actus sustineri non debet contrà intentionem agentis, *dec.*28. *num.*8. *tom.*2. *par.* 4.

Præ-

Præsumitur factus, prout fieri poterat illum metiendo à potestate agentis, *decis.*140. *num.*22. *tom.*2. *par.*4.

Quandò de sui natura est prohibitus non statur simplici partium assertioni, *decis.*1. *num.*20. *tom.*2. *par.*4.

Actus, qui non habuit effectum, perindè habendus est, ac si factus non fuisset, *decis.*623. *num.*5. *par.*4. *tom.*1.

Scriptura declarativa actus dicitur de præterito, nisi in ea adsint verba præteriti temporis, *dec.*37. *num.*5. *tom.*2. *par.* 4.

Præsumitur factus juxtà formam statuti, *decis.*153. *num.*8. *tom.*2. *par.*4.

Actus agentium non operatur ultra eorum intentionem, *decis.*373. *num.*15. & 48. *par.*4. *tom.*1.

Quod fit ex necessitate officii non præjudicat, *decis.*39. *num.*8. *tom.*2. *par.*4.

Quandò tendit contrà bonos mores, tunc juramento non firmatur, *dec.*594. *n.*11. *tom.*3. *par.*4.

Ne sit superfluus facienda est interpretatio, *decis.*88. *num.*11. *tom.*2. *par.*4.

Ut corruat ex defectu formæ, sufficit, ut in uno ea non fuerit servata, *dec.*574. *num.*36. *tom.*3. *par.*4.

Quandò geri debet cum consensu alicujus, ad hoc ut valeat, debet doceri de ejus expresso consensu, *decis.*124. *n.*2. & 3. *tom.*2. *par.*4.

Aliquis, quandò sine difficultate fieri debet de necessitate est faciendus, etiamsi alius actus, qui non potest, apponatur, *decis.*582. *num.*16. *tom.*3. *par.*4.

Actus impatientiæ ex morbi sævitia non excludit usum rationis, aut judicii, *decis.*570. *num.*14. *tom.*3. *par.*4.

Quod præsumatur contrà formam conventionis, non est præsumendum, *decis.*220. *num.*10. *tom.*2. *par.*4.

Qui habet assistentiam juris pro se, dicitur prevalere aliis, *dec.*572. *n.*16. *tom.*3. *par.* 4.

Non sunt ex eventu contingenti commensurandi, *decis.*160. *num.*24. *tom.*2. *par.* 4.

Actus, qui fiunt ad redimendas vexationes, non præjudicant veritati, *dec.*635. *num.*7. *tom*3. *par.*4.

Scriptura declarativa probat actus perfectionem in præjudicium declarantis, seu consentientis, *dec.*37. *num.*4. *tom.*2. *par.*4.

Factus cum præservatione suorum jurium non prejudicat, *dec.*504. *num.*9. *tom.*2. *par.* 4.

Reversionis aquarum fieri nequit citrà jus, & nomen servitutis, *dec.*425. *num.*16. *tom.*2. *par.*4.

Actus, *vel dispositio*, ut superflua non judicetur sat est, quòd addat novum vinculum, *decis.*375. *num.* 17. *tom.*2. *par.*4.

Ut non dicatur superfluus, sufficit aliquid clarius, & apertius explicare, quòd priùs aliqua dubitatione involvi poterat, *decis.*375. *num.* 18. *tom.*2. *par.*4.

Præsumptionis scientiæ in præjudicialibus non inducit aliam præsumptionem circà qualitatem rei, *dec.*134. *n.*8. *tom.*2. *par.*4.

Si dicatur, quòd fuit per plures annos justificatus, necesse est, quòd ad minùs per integrum biennium, aut etiam triennium sit secuta dicta justificatio, *decis.*68. *num.* 1. *tom.*2. *par.*4.

Debet intelligi secundùm tempus, quo robur sortiuntur, *decis.* 614. *num.*53. *tom.*3. *par.*4.

Pauciores tunc attenduntur, quandò ex regulis, & præsumptionibus juris, sunt magis adminiculati, *dec.*697. *num.*15. *tom.*3. *par.*4.

Molendi in uno, vel in alio molendino, est meræ facultatis, nisi accedat prohibitio, & acquiescentia, *dec.*308. *n.*3. *tom.*2. *par.*4.

Aliqui actus, si potentes non fuerunt ad obtinendum in possessorio, multò minùs deserviunt ad obtinendum in petitorio, *decis.*308. *num.*4. *tom.*2. *par.*4.

Qui dederunt causam liti, & metu censurarum sunt facti, non sunt habendi in aliqua consideratione, *dec.*701. *n.*6. *tom.*3. *par.*4.

Venditionis alius est, & alius actus implementi venditionis per traditionem, *decis.*588. *num.* 11. *tom.*3. *par.*4.

Ad actus habentes originem de præterito, & executionem de futuro, trahitur lex nova superveniens, disponens super actus executione, *dec.*36. *n.*15. *par.*5. *tom.*1.

Omnes

soluta, non potest de novo tacita inducta censeri, *decis.32. num.10. par.5. tom. 1.*

Aliquos licèt faciat infirmus, qui sanitatem arguunt, tamen non est sanus, *decis.233. num.34. par.5. tom.1.*

Præcipuus distractivus societatis est restitutio capitalis, *decis.32. n.3. par.5. tom. 1.*

Actus corruit ex defectu consensus, *decis.294. num.26. par.5. tom.1.*

Subordinati, unus ab altero dependere debet, *decis.229. num.26. par.5. tom.1.*

Actus per alium factus, non nocet ei, qui non consentit, *decis.516. n.4. par.3.*

Solet judicari differens ad inducendam pro filia hæreditatis aditionem, *decis.217. num.3. par.5. tom.1.*

Aliquos actus sapientis licèt faciat furiosus, non tamen desit esse talis, *dec.233. num.33. par.5. tom.1.*

Quandò probatur, quòd est actus coactus, talis etiam præsumitur fuisse in præteritum, *decis.203. num.5. par.5. tom. 1.*

Actus omnes humani regulantur à fine, *decis.416. num.2. par.3.*

Quandò geritur nomine officii, tunc valet argumentum de tamquàm à tali; idest valet actus tamquàm à tali, quia talis jàm erat; idem potest esse diversa persona, *decis. 323. num. 7. par.5. tom. 1.*

Actum, quem quis impugnat pro se allegare non potest, *decis.633. n.3. par.4. tom. 1.*

Actus jàm perfectus, constitutio non revocat, cum ejus natura sit respicere futura, & non præterita, *dec.211. n.1. par.5. tom.1.*

Non vitiatur actus ex incertitudine, si possit declarari ex aliqua verisimilitudine, *decis.345. num.9. par.5. tom.1.*

Gesti per Administratorem, Congregationis nomine videntur facti, *dec.242. num. 11. par. 5. tom.1.*, & ejus cujus bona administrat, *Dunoz.jun. dec.966. num. 3.*

Actum prohibitum faciens, quem putabat permissum non punitur, *decis.489. num.3. par.4. tom.1.*

Gesti per Archipresbyterum tollere non possunt jus Capituli, tamquàm facti à capite, per quod aliorum, ac totius Capituli jura conservantur, *decis.252. num.9. par.5. tom.1.*

De sui natura læsivus est fidejussio, & ideò subjacet Statuto Urbis, *lib.1. capit.151. decis.497. num.36. 63. 72. 83. 91. 98. & 100. par.5. tom.2.*

Actum facere quis præsumitur, prout sibi est utilius, hoc tamen procedit in dubio, & in actibus equivocis, secus in claris, quia in claris non intrat præsumptio, sed veritas in fine, *decis.364. num.5. par.4. tom.1.*

Plures facti uno eodem die, ille præsumitur anterior, in quo constat de certo tempore, & in aliis nequaquam, *decis.177. num.2. par.5. tom.2.*

Actum, cui quis semel consensit, amplius impugnare non potest, *decis.594. n.7. par. 3.*

Non est per se læsivus actus mandati ad lites, & ideò potest dari à muliere sine solemnitatibus Statuti requirentis solemnitates in eorum actibus læsivus, *decis.497. num.6. par.5. tom.2.*

Actus, quem quis impugnat, impugnari etiam potest ab adversa Parte, *dec.409. num.9. par.4. tom.1.*

Erronei carere dicuntur consensu, atque scientia, & patientia errantium, *decis.443. num.10. par. 5. tom.2.*

Ut retrò extendatur, opportet quòd potuerit intercedere à principio, *dec.603. num.39. par.5. tom.2.*

In concursu illi sunt præferendi, qui sunt magis continuati, antiqui, & habent Testes specificè, & meliùs deponentes, *decis.483. num.16. par.5. tom.2.*

Actus recentes, qui dederunt causam liti, jus aliquod considerabile non tribuunt, *decis.483. num.15. par.5. tom.2.*

Facti ante decretum administrationis tutelæ, & inventarii non præsumuntur facti tutorio nomine, *dec.573. num.5. par.5. tom.2.*

Actus recentes, & qui dederunt causam liti, non sunt alicujus considerationis, nec aliquod jus considerabile tribuunt ad manutentionem obtinendam, *decis.291. num.12. par.6.*

Alio modo gestus sub pœna nullitatis, si im-

impediatur, ex hoc satis dicitur inducta forma, *decis.277. num.13. par.6.*

Actus causa in habentibus causam universalem magis attenditur, quàm illius exercitium, *decis. 109. num. 13. par.6.*

Intrinseci probantur conjecturis per causas extrinsecas, *decis. 239. num. 22. par.6.*

Actus non debet operari ultrà intentionem mandantis, *dec.302.num.7.par.6.*

Aliquis si debeat fieri cum licentia alicujus, si fiat sine licentia illius, non tamquàm attentatus, sed ut malè gestus redargui potest, *decis.73. num.6. par.6.*

Duo solùm sufficiunt ad inducendam frequentiam, *decis.191. num.6.par.6.*

Ubi actus per se non valet absque confirmatione, si sequatur confirmatio attenditur tempus confirmationis, & non ipsius actus, *dec.27.num.9.par.6.*

Non potest dici consummatus, si adhuc non sit perfectus, *decis.227. num.25. par.7.*

Gestus per Tutores incapaces tutelæ, & per capaces, per istos capaces sustinetur, *decis.60. num.4. par.7.*

Interpretatio nulla certior haberi potest, quàm ab observantia, *decis.260. n.27. par.7.*

Etiam gesti coram Judice incompetente declarant voluntatem, & animum agentium, *decis.94.num.37. par.7.*

Actus præsumitur factus a ministro ad id specialiter deputato, *dec.154.num.15. par.7.*

Actus institutionis est valdè conveniens, & proportionabilis filiis, & juncta nominatione, plenè probat filiationem, *decis.10. num.5. par.7.*

Licet in parte executionis fuerint demandati per Executores, non dicuntur functi officio, donec plenè executionem perfecerint, *decis. 1. num.21. par.7.*

De actus tempore debet concurrere qualitas à statuto requisita, *decis.98. num.8. par.7.*

Actus essentialis jurisdictionis est lex, statutum, vel consuetudo, *decis. 76. num.3. par.7.*

Plures si sunt uniformes probant observantiam, amplia conclusionem fortiùs procedere, ubi illi apparent continuati spatio 200. annorum, *decis.301. n.2. & 3. par.8.*

Facti ab eo, cujus jus resistit, & in concursu cum actibus alterius, cui jus assistit inferre non possunt ad acquisitionem possessionis in prejudicium illius, *decis.304. num.4. par.8.*

Per actus liberæ voluntatis factos post mortem eorum, qui fuerunt causa metus, metus excluditur, *decis. 2. num.7. par.8.*

Actus gesti à Priore Ecclesiæ non tollunt, sed conservant jus Capituli in rebus communibus, *decis.233. num.5. par.8.*

Actus, qui licitè ante inhibitionem fieri potest, nulliter fit inhibitione præsentata, *decis.123. num.6. par.8.*

Actus facti à fratre in negotio existente, probato quod negotium ad alterum fratrem spectat, præsumuntur facti jure familiaritatis, *dec.68.num.14.par.8.*

Facti matura liberatione, ad evitandam scilicet jam acceptatam caducitatem, non possunt dici erronee, & ignoranter facti, *decis.297. num.16. par.8.*

Facti post jus quæsitum filiis ex donatione contemplatione matrimonii dictis filiis non præjudicant, *dec.153. n.35. par.8.*

Actus ad hoc ut retrotrahi possit, oportet, quod potuerit intercedere ab initio, *decis.107. num.7. par.8.*

Ad hoc ut dicatur favorabilis est considerandum initium, non exitus, *dec.156. num.18. par.8.*

Aliquem fecisse in aliqua Ecclesia non sufficit probare, sed requiritur illos fuisse factos tamquàm ab uno de Clero, & numero Presbyterorum ejusdem Ecclesiæ, *decis.67. num.17. par.8.*

Facti à Peritis præsentibus Partibus, quamvis ex eorum facultate fieri non potuissent, per præsentiam substinentur, *decis.95. num.4. par.8.*

Actus dominii factus ab eo, cui fuit unita aliqua Ecclesia non dicitur contrarius unioni, sed potiùs conveniens, *decis.248. num.6. par.8.*

Actus præsentationis tot sunt, tot dicuntur esse præsentationes, *decis.* 310. *num.*7. *par.*7.

De actus judicialis nullitate opponens, de ea dari non potest, nisi transportatis actis illius causæ, *decis.*79. *num.*4. *par.*7.

Per modum provisionis facti non tribuunt aliquem statum manutenibilem, *decis.*289. *num.*5. & 6. *par.*7.

Actus *gesti à Tutore*, de cujus tempore non constat de confectione inventarii non attenduntur, *decis.*573. *num.*11. *par.*5. *tom.*2.

Opus est ut corruat, si forma super eo data non servetur, *dec.*493. *num.*2.*par.*5. *tom.*2.

Actus confirmandi Officiales Regulares electos, semper pendet à jurisdictione ordinaria superiorum, vel delegata à Sede Apostolica, *decis.*546. *num.*10. *par.*5. *tom.*2.

Initium eo magis præsumitur voluntarium, quandò habuit aliquam justam causam, *dec.*458. *num.*3. *par.*5. *tom.*2.

Actus facti post litem motam, non sunt attendendi, *dec.*433. *n.*6. *par.*5. *tom.*2.

Assignationis stalli in Choro, & loci in Capitulo habent vim collationis, *decis.*444. *num.*5. *par.*5. *tom.*2.

Facti ratione familiaritatis, amicitiæ, consanguinitatis &c. in materia præcedentiæ, non habentur in consideratione, *decis.*483. *num.*10. *par.*5. *tom.*2.

Aliquis actus, principali, & demandanti est referendus, non autem mero Executori, *dec.*598. *num.*17. *par.*5. *tom.*2.

Dicitur imperfectus, si dependeat à futuris probationibus faciendis, *decis.*615. *num.*10. *par.*5. *tom.*2.

Actus legitimi non recipiunt neque diem, neque conditionem, *dec.*602. *num.*29. *par.*5. *tom.*2.

Ita fieri debent, ne à sapientibus redargui possint, *decis.*95. *num.*4. *par.*6.

Gestandi pretiosa in muliere notæ nobilitatis non momentaneus, sed propter frequentem usum in quem fuerunt comparata est successivus, *decis.*225. *num.*7. *par.*6.

Actus possidendi cadit sub sensu corporis, nempè visus, *decis.*236. *num.*4. *par.*6.

A jure improbatus, ut sustineatur, non suffragatur bonus finis, & effectus, *decis.*178. *num.*8. *par.*6.

Per actus difformes, & varios non inducitur consuetudo, *decis.*136. *num.*14. *par.*6.

Facti lite pendente nullius sunt roboris, & momenti adfirmandam observantiam, aut aliquod jus, *dec.*288. *num.*1. *par.*6.

Actus præsentationis, qui dederunt causam liti, non sunt attendendi, *decis.*53. *num.*49. *par.*5. *tom.*1.

Per actus differentes probari debet Curialitatis depositio, *decis.*9. *num.*11.*par.*5. *tom.* 1.

Præcedens qualis fuerit declaratur ex observantia subsecuta, *decis.*251 *num.*11. *par.*5. *tom.*1.

Actus institutionis est valdè proportionabilis filiis, *decis.* 16. *num.* 21. *par.*5. *tom.* 1.

Ut substineatur capi debet omnis interpretatio etiam verba impropiando, *decis.*248. *num.*5. *par.*5. *tom.*1.

Quandò valet de jure gentium, licèt non sit observata forma inducta à jure positivo, obligat in conscientia, *decis.* 1. *num.*14. *par.*5. *tom.*1.

Componendi rixas inter mulieres sunt actus jurisdictionis, *decis.* 291. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

Præsumitur pacificè gestus, licèt postquàm fuerit perfectè gestus, & consummatus, secuta fuerit contradictio, *decis.*8. *n.*7. *par.*5. *tom.*1.

Si lege caveatur, quod non possit geri sinè consensu talis personæ, tunc requiritur per modum solemnitatis talis consensus, *decis.*318. *num.*23. *par.*5. *tom.*1.

Præsumitur factus ab eo, cujus facultas per decretum irritans fuit interdicta, *decis.*231. *num.*13. *par.*5. *tom.*1.

Pendens à facto utriusque Partis perficitur in facto utriusque relativè ad facultates, *decis.* 153. *num.*14. *par.*5. *tom.*1.

Controversus ad effectum probandi consuetudinem, non habetur in consideratione, *decis.*124. *num.*16. *par.*5. *tom.*1.

Præsumitur derivare à causa justa, & licita, & non è contrà, *decis.*254. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

Per

Per aliquos benè probatur, quod Episcopus habuerit jurisdictionem in aliqua Ecclesia, scilicèt ex concessione dimissorialium, visitationibus, ac aliis, *decis.41. num.3.4. & 5. par.5. tom.1.*

Enunciatus in aliquo instrumento per verba importantia tempus præteritum, præsumitur tempore instrumenti gestus, *decis.53. num.17. par.5. tom.1.*

Quando convalescit per licentiam, aut consensum subsecutum, est quando consensus, sive licentia non desiderantur ad integrandam Personam, sed ad præjudicium consentientis, *decis. 73. num.16. par.5. tom.1.*

Gestus ultrà centum annos est improbabilis per Testes, *dec.271. n.4. par.5. tom.1.*

Non dicitur factus ex causa voluntaria, si sit factus ex aliquo imminenti periculo, *decis.245. num.10. par.5. tom.1.*

Quo nomine fuerit actus expeditus benè ex conjecturis saltèm simul junctis elicitur, *dec.213. num.7. par.9. tom.1.*

Gestus intèr alios non debet nocere tertio, *dec.473. num.25. par.9. tom.2.*

Qui non habuit effectum non nocet agenti, *dec.394. num.20. par.9. tom.2.*

Quamvis minimi sufficiunt pro conservatione juris quæsiti, *decis.347. num.4. par.9. tom.2.*

Actus reintegrationis cum sit ordinatus ad acquirendum dominium, non debet contrarium operari, *decis. 5. num. 18. par.5. tom.1.*

Registrationis in legitimatione requiritur, *decis.100. num.35. par.5. tom.1.*

Per actus non inferentes ad renunciationem non censetur, quis voluisse renunciare juri proprio, *decis.9. num.14. par.5. tom.1.*

Actus cassationis pensionis originantur in consensu transferentis, & perficitur in authoritate executoris, *decis. 153. num.13. par.5. tom.1.*

Devolutionis, ut sequatur etiam in præjudicium consortium, quibus aliquod jus accrescebat tunc paritèr ipsi sunt citandi, *decis.213. num.11. par.5. tom.1.*

Actus aliqui homines sani intellectus à sana mente aliena faciunt, etiam tempore conditi testamenti, *decis. 233. num.25. par.5. tom.1.*

Actus præsentationis, & institutionis, ut substineatur Ordinarius potest se extrajudicialitèr informare, *decis. 332. num.7. par.5. tom.1.*

Actus consiciendi inventarium circà bona hæreditaria non dicitur judicialis, *decis.331. num.4. par.5. tom.1.*

Provisionales facti ab aliquo tanquàm administratore juvant, *decis.296. num.8. par.9. tom.1.*

Censetur factus eo meliori modo, quo fieri potest, *decis. 329. num. 17. par.9. tom. 2.*

Gestus contrà præceptum Superioris debet tolli, & revocari per viam attentatorum, *decis.90. num.2. par.9. tom.1.*

Principalis, si corruat, omnes alii actus ex eo dependentes pariter corruunt, *dec.82. num.21. par.9. tom.1.*

Confirmationis jurispatronatus compatitur se cum electione, vel præsentatione, *dec.245. num.16. par.9. tom.1.*

Præsumitur factus ex obligatione præcedenti, *decis.331. num.3. par.9. tom.2.*

Actus dicitur factus in vim præcedentis mandati, quamvis post longum temporis intervallum intercesserit, *dec.40. num.6. par.10.*

Præsumitur factus legitimo tempore, prout fieri debebat, & dicenti contrarium incumbit onus id plene, & concludentèr probare, *decis. 67. num. 6. par.10.*

An dicatur factus in vim antecedentis obligationis, apparet ex antecedentibus, & subsequentibus facti circumstantiis, *decis.83. num.7. par.10.*

Quamvis fuerit gestus nomine proprio, adscribendum tamen est mandato præambulo, *decis.40. num.10. par. 10.*

Qui citra jus, & nomen Societatis fieri non possunt Societatis continuationem inducunt, *decis. 151. num. 21. par.10.*

Facti nomine proprio excludunt titulum administrationis, *decis. 78. num. 10. par.10.*

Excludentes consuetudinem universalem decimandi, non tamen excludunt consuetudinem particularem unius Diœcesis, *decis.101. num.10. & 11. par.10.*

Emanatus in executionem alicujus decreti,

sublata assensus Apostolicus ad inducendam præsumptionem substantiæ ejusdem actus per lapsum temporis non sufficit, nisi scientia Papæ circà eumdem actum sit justificata, *dec.165. num.23. par.13.*

Quandò fuit acceptatus etiam cum obligatione Camerali non est locus pœnitentiæ in præjudicium debitorum, *decis.196. num.15. par.13.*

Agentium ab eorumdem intentione interpretationem recipiunt, *decis.298. num.5. par.13.*

Post constitutionem Pontificis consumptus includi videtur in ipsa constitutione, *decis.20. num.2. par.13.*

Actus, dùm non habuit effectum, nullius est roboris, & momenti, *dec.252.n.12. par.13.*

Retrovenditionis licèt respectu disdictæ valere possit, attento tamen excessu facultatis principalis in præjudicium mandati nequit substineri, *dec.27.n.20. par.13.*

Actus, de quo clarè constat non est in dubio revocandus, *decis.494. num.9. par.13.*

Erronei veritati nullatenùs possunt præjudicare, *decis.312. num.25. par.13.*

Actus Archiepiscopi antiquissimi, & sigilli plenam innuunt possessionem Cathedralitatis, *decis.5. num.8. par.13.*

Continuatio beneficii usque ad tempus motæ litis ex jure præsumitur, cùm actus intermedius non intervenerit, *decis.317. num.3. par.13.*

Actus per Episcopum tantùm nimis remoti ad observantiam, quæ debet esse proxima deservire non possunt, *decis.235. num.15. par.13.*

Lite pendence facti, & divisionem diversam naturam à distributionibus, quotidianis habentem non sunt attendendi, *decis.233. num.18. par.13.*

Actus citrà jus, & nomen hæredis peragi non possunt, *decis.153.n.22. par.13.*

Promulgationis Bullarum Pontificiarum ipsimet ordinanti, non autem exequenti tribuendum est, *decis.54. n.12. par.13.*

Actus gesti contrà formam Statutorum Religionis Hierosolymitanæ in admittendis ad Professionem Novitiis non substinentur, *decis.134. num.9. & 11. par.14.*

Quandò respiciunt finem, pro quo fuit interposita appellatio, non inducunt illius renunciationem, *decis.418. n.11. par.14.*

In actis non exhibitus, ac si extrà Mundum esset consideratur, *decis.274. n.8. par.14.*

Actus legitimam quamdam substantiam præsupponit, *decis.323. n.10. par.14.*

Ab hærede gestus contrà verisimilem Testatoris mentem non substinetur, *decis.294. num.14. par.14.*

Per virum gestus, in quo declaravit aliquam velle ducere in uxorem, denotat actum in futurum faciendum, nec supponit factum, *dec.346. n.5. par.14.*

Causa in possessoriis, potius quàm ipsius actus exercitium est attendenda, *decis.257. num.11. par.14.*

Actus omnes præcedentes novatio perimit, *decis.160. num.19. par.14.*

Contrà legitimum contradictorem exerciti jus secundarium obtinentibus nocent, quamvis nulla citatio ipsorum præcesserit, *decis.156. num.2. par.14.*

Factus, dùm aliqua lex fuit lata, habetur ille pro expleto, & consummato, *decis.69. num.18. par.12.*

Facti vigore eorum, quę non habent substentiam non juvant ad acquirendum jus, *decis.181. num.29. par.12.*

Tunc multò magis adscribendum est causæ præcedenti, quandò ad hoc plures verisimilitudines adducuntur, *dec.239. num.4. par.12.*

Actus factus à Tutore, qui publicè, & palàm pro Tutore se gessit, valet, si tendit ad utilitatem Pupilli, *decis.321. num.7. par.12.*

Difformes non relevant ad inducendam observantiam, *decis.94. n.26. par.12.*

Quandò fuit ratificatus tunc multò minùs impugnari potest, *decis.103. n.12. par.12.*

Quandò fuit expeditus antè promulgationem alicujus legis valet, dùm sit juxtà illius terminos, *dec.69. n.13. par.12.*

Actus urbanitatis excluditur titulo præambulo, *decis.349. num.29. par.12.*

Non

Non possunt excusari à vitio attentatorum facti coràm alio Judice lite pendente, *decis.*70. *num.*29. *par.*12.
Duo, *si celebrentur*, unus est causa finalis, & pars alterius, *decis.*323. *num.*1. *par.*12.
Qui ab animo pendent, debent cum speciali mandato fieri, *decis.*291. *n.*23. *par.*12.
Humani operari non possunt ultrà intentionem agentium, *decis.* 54. *num.*28. *par.*12.
Factus ab Administratore Civitatis, aliquandò Civitati non præjudicat, *decis.*430. *num.*10. *par.*12.
Regulari debet à sua causa, *dec.*105. *n.*13. *par.*12.
Aliquis non præsumitur perperàm factus, *decis.*126. *num.*30. *par.*12.
Quilibet recipit interpretationem à subjecta materia, *decis.*49. *num.*9. *par.*12.
Ubi sunt numero plures eo magis prævalent, *decis.*221. *num.*17. *par.*12.
Actus urbanitatis excluduntur stantibus desupèr actibus præjudicialibus, *decis.*349. *num.*30. *par.*12.
Ad actus nullitatem evitandam facienda est interpretatio, *decis.* 213. *num.* 26. *par.*12.
Mixtus ex duobus simplicibus prævalet, qui dignior est, *dec.*273 *num.*30 *par.*12.
Quandò est non momentaneus, & non successivus probandus est per duos Testes de loco, & tempore contestes, *decis.*362. *num.*8. *par.*12.
Aliqui, quòd sint facti ex urbanitate tolluntur, tùm ex diuturnitate temporis, tùm ex multiplicitate actuum, *decis.*349. *num.*29. *par.*12.
Aliquis liti, quandò dedit causam, non attenditur talis actus, *decis.*152. *n.*24. *par.*12.
Censetur factus omni meliori modo, *decis.*154. *num.*20. *par.*12.
Aliquis, quandò ab aliquo fuit approbatus non potest ampliùs ab eo impugnari, *decis.*339. *num.*31. *par.*12.
Facti de licentia alicujus, non facienti, sed danti licentiam attribuendi sunt, *decis.*214. *num.*2. *par.*12.
Actus alienationis non potest separari ab ipsa persona, *decis.*157. *n.*27. *par.*11.

Qui dedit causam liti non tribuit aliquod jus considerabile, nec constituit quempiam in quasi possessionem, *decis.*214. *num.*10. *par.*11.
Proximi habendi sunt in consideratione, & pro observantia attendi debent, *decis.*370. *num.*4. *par.*11.
Actus facti in Congregatione in Capita, dicuntur facti, uti ab uno corpore, non autem uti à pluribus membris separatis, *decis.*51. *num.*1. *par.*11.
Omninò conformes cum omnibus suis qualitatibus ad observantiam inducendam sunt probandi, *decis.*335. *n.*20. *par.*11.
Factus à Procuratore non habente mandatum non nocet principali, *decis.*49. *num.*28. *par.*11.
Posteà gesti, præscriptioni jàm completæ non nocent, *dec.*184. *n.*17. *par.*11.
Aliquid relinquendi alicui, si dependeat ab alicujus tantùm voluntate, illa præter potestatem disponentis potest consequi, *decis.*354. *num.*153. *par.*11.
Ad perfectos, quæ non fuerunt deducta non attenduntur, *decis.*66. *n.*8. *par.*11.
In dubio illi sunt præferendi, qui juris dispositioni nituntur, *decis.*153. *num.*20. *par.*11.
Faciendi à Canonicis, si semel, aut bis sint facti à non Canonico, creditur ob legitimum impedimentum accidisse, *decis.*380. *num.*20. *par.*11.
Facti appellatione pendente non relevant, *decis.*92. *num.*5. *par.*11.
Qui potuit provenire ex duplici titulo, ut proximiori attribuendus sit, requiritur, ut non deficiant requisita, *decis.*300. *num.*36. *par.*11.
Actus, *qui citrà jus*, & nomen hæredis fieri nequit importat aditionem, etiam nulla facta expressione qualitatis hæreditariæ, secùs si sit indifferens, *dec.*48. *num.*24. *par.*9. *tom.*1.
Geminati eo magis attendendi sunt, *decis.*495. *num.*14. *par.*9. *tom.*2.
Imperfecti non possunt conjungi ad constituendam plenam probationem, *decis.*478. *num.*17. *par.*9. *tom.*2.
In dubio præsumitur gestus ab eo, qui fuerat electus, *decis.*477. *n.*6. *par.*9. *tom.*2.
Quilibet metus causa gestus est nullus, *dec.*20. *num.*2. *par.*9. *tom.*1.

Consi-

Considerabile facit conditio tacita subintellecta à lege, *decis.138.num.14.par.5. tom. 1.*

Ante actum registrationis, gratia non est annullata, sed habet implicitum statum validitatis, *decis.* 100. *num.* 44. *par.* 5. *tom.* 1.

Ad sui commodum in præjudicium Domini Procurator non potest facere, quamvis generalis, & cum libera, *decis.103. num.19. par.5. tom.1.*

Per minimum conservatur non tunc, *decis.546. num.15. par.5. tom.2.*

Ad certum si sit restrictum mandatum non potest Procurator extrà illud quidquam facere, *decis.20.n.30.par.6.*

Tacitè non potest Procurator ratificare, licèt id facere possit principalis, *decis.190. num.21. par.6.*

Post consummatum si alicui fuerit facta intimatio, non potest parere aliquem effectum, *decis.251. num.20. par.6.*

Ad vitiandum, & annullandum superflua non sunt facta, *decis.63. num.9. par.6.*

Ad actum aliquem, an Procurator habeat mandatum non est disputandum, quandò ille actus pluries à Principali fuerit ratificatus, *decis.16. num.11. par.7.*

Ad aliquem, quod præcesserit intimatio, si hoc attestetur Notarius non creditur, *decis.222. num.7. par.7.*

Aliquem faciendi, si facultatem non habeat, si illum faciat, non præjudicat, *decis.25. num.9. par.7.*

Quod quis voluerit expedire, efficaciori modo, quo potest, stat præsumptio, *decis.298. num.24. par.9. tom.1.*

Aliquem facere promittens, dato; quod non adimpleverit suam promissionem tenetur ad interesse, *decis.404. num. 19. par.9. tom.2.*

Aliquem facere debens, si in tempore debito illum non fecerit, in ejusdem odio habetur pro facto, *decis.404. num.14. & 15. par.9. tom.2.*

Quandò improbavit quis, si deindè illum probare velit, exceptione doli repelli potest, *decis.353. num.53. par.9. tom.2.*

Aliquem si asserat non subsistere dicitur actum ipsum fateri, *decis.369. num.3. par.9. tom.2.*

Per actum declaratio facta non præservat jura possessorii, sed tantùm petitorii, *decis.51. num.8. par.11.*

Gestum observantia benè declarat, *decis.125. num. 10. par.11.*, & animum præcedentem, *dec.493. num.4. par.13.*

Factum arguit fuisse jure proprio, non autem jure facultatis, *decis.208. n.20. par.2.*

Ad consummatum verba referenda sunt, *decis.291. num.13. par.12.*

Regulariter clausula *omni meliori modo sustinet eo modo*, quo validius substineri potest, *decis.165. num.14. par.13.*

Prælatum ubi nullum exhibet conferendi etiam nullum jus collationis acquirere potest, *decis.44. num.6. par.13.*

Ante actum insinuationis, donatione positivè, & realiter revocata, subsecuta insinuatio donationis jus non acquiritur, *decis.298. num.3. par.13.*

Approbare dicitur, qui eum non exprobat, *decis.12. num.19. par.13.*

Perfectum verba, *assegnano*, *cedano*, *e renunciano* cum translatione dominii important, *decis.487. num.1. par.14.*

Administrator contrà mentem sui Principalis exercere non præsumitur, *decis.236. num.9. par.14.*

Ad certum Tutor deputari non potest, *decis.473. num.7. & 9. par.14.*

Per actum inter vivos legitimatio est alienatio, *decis.167. num.21. par.14.*

Et transactionem à se impugnatam, nemo ad sui defensionem allegare potest, *decis.104. num.11. par.17.*

Qui impugnat supponit præcessisse, *decis.490. num.9. par.18. tom.2.*

Quis fecisset nomine proprio non autem alieno, si res ad ipsum spectasset, *decis.26. num.10. par.19.*

Actu aliquo judiciali facto in præsentia Procuratorum, etiam sequentia verba continuata aliorum actuum in præsentia eorumdem facta præsumuntur, *decis.84. num.9. par.4. divers.*

Resoluto juvari quis non potest, ubi resolutio provenit ex mutuo Partium consensu, *decis.132. num.2. par.3.*

Ex non conformi præcedenti dispositione non inducitur effectuatio, *decis.* 20. *num.7. par.4. tom.2.*

Ex imperfecto actus alius minus perfe-

ctus non potest adminiculari, *dec.154. num.20. par.4. tom.2.*

In aliquo sine dubio Judex dicitur intervenisse, ex libello porrecto, & sententia lata, *decis.313. num.10. par.4. tom.2.*

Impugnato quis, pendente impugnatione, juvari potest, & hoc maximè, quandò impugnatio non fuit acceptata, *dec.602. num.5. & 6. par.4. tom.3.*

De præterito non statur assertioni Notarii, de quo fortè non est rogatus, *decis.718. num.15. par.4. tom.3., & decis.218. num.20. par.7.*

Ex uno non bene infertur ad alium diversum, & maxime ad effectum, ut quis sibi præjudicasse dicatur, *decis. 563. num.22. par.4. tom.3.*

In ipso intervenire debet consensus, quando pro forma, & solemnitate requiritur, *decis.294. num.20. par.5. tom.1.*

In aliquo, si sit facta expressio sine aliqua taxativa censetur solùm, aut posita demonstrative, aut ad declarandam generalitatem, non autem ad illam restringendam, *dec.335. num.27. par.5. tom. 1.*

In eo defuncti factum potest impugnari, dum ipse solùm consensit, non autem ad ejus observantiam se obligavit, *decis.363. num.10. par.5. tom.1.*

Ex eo, qui peccat in forma, nec civilis, nec naturalis oritur obligatio, *dec.1. n.20. par.5. tom.1.*

In ipso dicitur aliquid fieri, si fiat antequam partes habeant actum pro perfecto, & donec contractus ambulat, *decis.73. num.29. par.5. tom.1.*

In aliquo, si observantia sit subsecuta potius præsumitur in vim tituli habilis, quam inhabilis, *decis. 175. num. 11. par.5. tom.1.*

In nullitèr concepto attenditur principium, *decis.197. num.24. par.5. tom.1.*

In aliquo licentia decretum &c. dicuntur à statuto desiderari pro forma, *dec.73. num.14. par.5. tom.1.*

In ipso, si statutum aliquid requirat, debet intervenire, *decis.73. num.4. 5. 6. & 7. par.5. tom.1.*

In incohato perficiendo, quandò agitur, ipsi proprio attribuitur id, quod agitur circà perfectionem actus, & hoc casu non requiritur habilitas extremorum, *decis.100. num.37. & 39. par.5. tom. 1.*

Ex inconvenienti gesto elicitur voluntas contrahentis, *decis.194. num.14. par.5. tom. 1.*

In aliquo non potest dici constare de aliquo defectu, nisi integra acta exhibeantur, *decis.441. n.14. par.5. tom.2.*

In aliquo, si licentia alicujus requiratur in scriptis, dicitur inducta forma, *decis.498. num.5. par.5. tom.2.*

Et non potentia requirit læsionem Statutum Urbis *lib. 1. cap. 151. decis. 497. num.25. par.5. tom.2.*

De actu coràm se gesto, si attestetur Papa, ei creditur, *decis.20. num.1. par.6.*

In aliqua forma substantiali requisita non potest per æquipollens adimpleri, *decis.149. num.13. par.6.*

Ex quocunque, sive proveniat ex facto, sive non, sive ex dicto, sive scripto, edicitur animus adeundi volentis hæreditatem, *decis.22. num.43. par.6.*

Ab eo, cui jus resistit non potest sumi interruptio præscriptionis, nec cursus observantiæ, *decis.218. num.39. par.6.*

Sensus ab actu ex verbis nunquam intellectis removetur, *decis.277. num.26. par. 6.*

In aliquo, si certè solemnitates desiderentur, si non sint de ejus substantia, & non fuerint observatæ non invalidant actum jam perfectum, *decis.126. num.35. par.6.*

In geminato, geminata non requiritur insinuatio, *decis.126. num.14. par.7.*

Ex affrancationis actu aliquandò non rectè infertur ad dominium, *decis.125. num.9. & 10. par.7.*

De facto certa die post decennium, si Testes deponant, non concludunt in dicto, nisi reddant aliquam specificam rationem, *decis.240. num.22. par.7.*

Sacerdos actu non requiritur, quòd sit præsentatus ad juspatronatus, *dec.220. num.16. par.7.*

In eo unionis beneficii dicuntur ad favorem ejus, cujus est facta unio, omnes fructus beneficii uniti, *dec.86. num.8. par.7.*

In

In illo solutionis summæ considerabilis verisimilitèr est, quòd quis adhibuisset Testes, si verè dictam solutionem fecisset, *decis.*11. *num.*10. *par.*7.

In actu infirmitas ex vitio subreptionis eatenùs datur, quatenùs vitium ingreditur, & sic vires infirmitatis in actu commensurantur quantitati vitii, & eatenùs infirmat, quatenùs intrinsecatur in actu, *decis.*168. *num.*9. *&* 10. *par.* 7.

De latente in animo, si deponant Testes admittuntur, etiamsi deponant de credulitate, *decis.*69. *num.*48. *par.*7.

In actu terminationis vicini habentes interesse, saltèm citari debent, *decis.*95. *num.*3. *par.*8.

In aliquo, quandò plures enumerantur causæ, licèt omnes dictæ causæ subsistant, non ex corruit actus, quod procedit, etiamsi aliæ ex dictis causis fuerint expositæ cum dictione præsertim, *dec.*102. *n.*9. *&* 10. *par.*9. *tom.*1.

De favorabili, & delectabili ex actis consecutivis, quandò agitur, tunc facilè præsumitur scientia, & ratificatio, *decis.*356. *num.*9. *par.*9. *tom.*2.

In aliquo juramentum requisitum censetur præstitum, *dec.*130. *num.*25. *&* 26. *par.*11.

In actu institutionis beneficii dicitur fuisse processum judicialitèr ex tenore sententiæ, & aliis præcedentibus actibus, *decis.*212. *num.*4. *&* 5. *par.*11.

Ex licito, & permisso a jure simulatio non infertur, *dec.*273. *num.*21. *par.*11.

In gesto coràm non habente sufficientem potestatem, confessio facta etiam præjudicat confitenti, *decis.*177. *n.*19. *par.*11.

In desponsationis actu dicitur spontè contractum matrimonium, non metu, quandò utriusque conjugis hilaritas concurrit, *dec.*301. *num.*35. *par.*11.

De eodem Testes diversimodè deponentes, dicuntur singulares, singularitate obstativa, *decis.*241. *num.*3. *par.*11.

In nuptiarum actu conventiones factæ sunt ad nutum amovibiles, *decis.*137. *num.*17. *par.*11.

Testes, si antecedentèr fuerint rogati de actu, si posteà coràm eis alius fiat, præsumuntur etiam de eo actu rogati, *decis.*69. *num.*12. *par.*12.

De gesto coràm Notario, & Testibus tantùm creditur, *dec.*74. *n.*17. *&* 20. *par.*12.

Sensus ab actu removetur in coartatione negativæ, *decis.*201. *num.*7. *par.*12.

In eo aditionis hæreditatis clausula *omni meliori modo* adjecta intelligitur potiùs ad favorem adeuntis, quàm alterius, *decis.*22. *num.*11. *par.*13.

In actu consignationis, cautela, quòd Testator Schedulæ Testibus, & Notario formalitèr exponat hæredem in ea esse institutum, ad validitatem Testamenti non est necessaria, *decis.*360. *num.*2. *par.* 13.

In illo profitendi, minæ præcedentes, tametsi non illatæ ad declarandam intentionem profitentis professionis contrariam sufficiunt, *decis.*211. *num.*11. *par.* 13.

Possidere debet provisus Apostolicus ad effectum retrodandi executionem gratiæ collitigantis, *decis.*73. *n.*9. *par.*13.

Cum proportionabili institutionis, nominatio alicujus, uti filii, filiationem inducit, *decis.*283. *num.* 16. *par.*13.

In solutionis actu debitor dumtaxàt, uti potest privilegio electionis, *decis.*202. *num.*11. *par.*13.

De aliquo particulari dispositio orta loquens ad alios casus non potest extendi, *decis.*70. *num.* 49. *par.* 13.

In eo profitendi mestitia, & dolor professionem contrà propriam voluntatem ostendit, *decis.*211. *num.*10. *par.*13.

Super actu, qui effectum non habuit, nullum potest fieri fundamentum, *decis.*107. *num.*8. *par.*14.

In aliquo consensus, quandò est, probari potest adfuisse, *decis.*520. *n.*37. *par.*14.

Uno vitiato, cæteri corruunt, *dec.*378. *n.*6. *par.*14.

De affirmativo Testibus disponentibus, in aliorum concursu, major fides est adhibenda, *decis.*234. *num.*5. *par.*14.

Quo probato Judex sententia non potest proferre improbato ad illam devenire potest, *decis.*106. *num.*6. *par.*14.

Cum actu debet concurrere, atque intervenire consensus in eo requisitus, *decis.*7. *num.*7. *&* *seqq. par.*15.

Ex

Ali-

Aliquibus interveniens ex aliqua dispositione municipali, hujusmodi consensus sibi præjudicat, *decis.169. num.13. par.9. tom.1.*

In illis qui toti dependent ab animo, sola credulitas agentis attenditur ad suspendendum actum, *dec.393. num.15. par.9. tom.2.*

Ex competentibus filiationi filiatio remanet justificata, *dec.254. num.15. par.11.*

Ex legitimis probari debet præsumptio quadragenaria, ad hoc ut subsistat, *decis.334. num.25. par.13.*

Quandò fuit præscripta certa forma, non potest ea omitti sine totali distractione ne ipsius actus, *dec.54. num.25. par.13.*

Ex longè post secutis elicitæ reiiciuntur conjecturæ irrelevantes, cùm etiam in claris admitti non soleant, *dec.264. num.12. par.13.*

Actibus in præscriptilibus de jure acquiritur possessio manutenibilis, quandò concurrant plures positivi super administratione Sacramentorum cum assistentia juris, *decis.390. num.16. par.13.*

De illis Donatarii Donator, quandò est informatus, & nihilominùs superaddit donationi, signum est, quod per illum non præjudicatum fuit pactis donationis, *decis.11. num.4. par.13.*

Cùm non soleant interesse personæ nobiles, depositiones Testium, qui actibus intervenerunt, & præsentes fuerunt admitti debent, *dec.173. num.7. par.13.*

Ex illis, qui non poterant præter nomen societatis fieri societas inter aliquos satis probatur habuisse suum effectum, *decis.534. num.1. par.13.*

In illis ultimæ voluntatis masculinum concipit fœmininum, *dec.285. num.4. par.14.*

Actus referendus est potiùs ad causam licitam, & præexistentem, quam ad illicitam, *dec.17. num.11. par.18. tom.1.*

Actus ineffectuatus nihil ponit inesse, *decis.279. num.14. par.18. tom.1.*

Nullus, & ineffectuatus probat qualitatem beneficii, *dec.173. num.8. par.18. tom.1.*

Qui dederunt causam liti non consumunt præcedentem vocationem, *decis.48. num.20. par.18. tom.1.*

Perfectus non irritatur à subsequenti dispositione invalida, *decis.368. num.13. par.18. tom.1.*

Qui dederunt causam liti non possunt operare quadragenariam, *decis.204. num.23. par.18. tom.1.*

Præsumitur factus, prout de jure fieri debuit, *decis.332. num.26. par.18. tom.1.*

Ad unum finem ordinatus, non potest contrarium operare effectum, *dec.234. num.18. par.18. tom.1.*

Gesti à minoribus sine solemnitatibus illis præjudicare non valent, *decis.678. num.10. par.18. tom.2.*

Quilibet refertur ad suam causam, & jus præexistens, *decis.667. n.5. par.18. tom.2.*

Reiterabilis, licet diversimodè à Testibus, vel aliter explicatus non idem remanet contrariatus, *dec.438. num.2. par.18. tom.2.*

Accipi non debet ultrà intentionem agentis, *decis.790. num.9. par.18. tom.2.*

Privativè facti, quoad alios benè declarat illos ad solos agentes spectare, licet alii etiam communiter fieri consueverint, *dec.720. n.12. par.18. tom.2.*

Actus violentus non dicitur ratificatus quia ex illo fuerint alimenta suscepta pro necessitate naturæ, *dec.485. n.12. par.18. tom.2.*

Non tribuitur nominanti, sed nominato, *decis.471. num.3. par.18. tom.2.*

Omnes facti contrà formam decreti irritantis sunt penitùs nulli, & invalidi, *decis.430. num.17. par.18. tom.2.*

Semper sustinetur eodem modo, quo potest, *dec.616. num.15. par.18. tom.2.*

Factus per modum provisionis, & usquequo duraverit lis non præjudicat, *decis.171. num.8. par.19.*

Facti ad conservandam jurisdictionem sustineri nequeunt, *dec.196. num.32. par.19.*

Factus ad effugiendum molestiam ad alium effectum non præjudicat, *decis.202. num.15. par.19.*

Nomine proprio facti à donante post donationem probant simulationem, si alias fieri non potuissent, *decis.13. num.22. par.19.*

Re-

Rema-

Remanet perfectus licet aliquid reservetur faciendum in illo, *decis.* 159. *n.* 18. *par.* 15.

Alias insubsistens non convalidatur ex actione damnorum, & interesse, *decis.* 8. *num.* 14. *par.* 15.

Remissus dispositioni alicujus ipse solus attenditur, *decis.* 377. *num.* 13. *par.* 15.

Retractatio, vel nonnisi expresse fieri debet, vel per actum, qui aliud importare non valeat, *decis.* 163. *num.* 4. *par.* 15.

Litigiosi tunc solùm non faciunt statum, nec probant observantiam, si lis adhuc super illis sit. Secus autem ea per sententiam, & rem judicatam finita, *decis.* 266. *num.* 9. & 10. *par.* 15.

Actus non irritatur, quoties constat dubiam esse quæstionem, vel saltem illum fuisse utilem Pupillo, *decis.* 300. *num.* 4. *par.* 16.

Qui propria authoritate fieri potuit, si factus est vigore mandati insufficientis, non ideò substinetur, quia addita fuerit clausula *omni meliori modo*, *decis.* 354. *num.* 6. & 7. *par.* 16.

Ille semper intelligitur, cui magis convenit Testatoris dispositio, *decis.* 135. *num.* 29. *par.* 16.

Facti nomine fideicommissi potissimum attendendi sunt, *decis.* 135. *num.* 30. *par.* 16.

Gestus à socio, non sociali, sed proprio nomine, non dicitur gestus præcedentis negotii explicandi gratia, *dec.* 372. *num.* 5. *par.* 16.

Ita deficiente consensu resolvitur, ut nihil porsus actum sit, *decis.* 379. *num.* 14. *par.* 16.

Alias de sui natura indivisus ejusque compatibilitas inducitur ex diversitate personarum, *decis.* 327. *num.* 8. *par.* 16.

Ob nullitatem alicujus favore inductam, non retractatur, nisi eo volente, *decis.* 74. *num.* 31. *par.* 16.

Actus protestationis, nisi præcedant, vel subsequantur Instrumentum celebratum per metum cadentem in constantem virum, semper suffragantur, *decis.* 110. *num.* 29. *par.* 16.

Dicitur consumptus per dispositionem in illius executionem factus, *decis.* 138. *num.* 7. *par.* 16.

Actus, *verba*, & illius pacta intelliguntur quo validè fieri poterunt, & subjectæ materiæ congruit, *decis.* 410. *n.* 15. *par.* 16.

Quo tempore consumetur nihil refert, sed quo tempore ille remanet inchoatus, *decis.* 372. *num.* 2. *par.* 16.

Omnis actus in bonam, non in malam partem accipiendus est, *decis.* 375. *num.* 24. *par.* 16.

Actus debet esse de genere prohibitorum, ut ex eo dolus præsumatur, *decis.* 375. *num.* 27. *par.* 16.

In sui esse, ubi est substantialiter perfectus tunc consensus respiciens illius executionem ad illum ex necessitate refertur, *decis.* 239. *num.* 21. *par.* 16.

Factus in vim publicæ vocis, & famæ eo tempore existentis; non irritatur, quamvis illa postea erronea detegatur, *decis.* 164. *num.* 4. *par.* 16.

Actus suggestionis si certam causam, quæ irreprehensibilis sit, non inferunt quod fuerint ordinati ad revocationem Testamenti, *decis.* 375. *num.* 16. *par.* 16.

Qui dederunt causam liti, & per appellationem suspensi non attenduntur, *decis.* 168. *num.* 9. *par.* 16.

Gesti post litem motam attendendi non sunt, *decis.* 219. *num.* 27. *par.* 16.

Nec probant statum beneficii, neque illius unionem justificant, *decis.* 310. *num.* 12. *par.* 16.

Facti non citato possessore, & qui dederunt causam liti non attenduntur, *decis.* 242. *num.* 16. *par.* 16.

Minus legitimè extracti ex Archivio privato lite pendente, & sine citatione Partis attendendi non sunt, *decis.* 227. *num.* 8. *par.* 16.

Præcedentes plurimum conferunt ad matrimonium postea subsecutum, *dec.* 40. *num.* 4. *par.* 16.

Unius actus reservatio facta Episcopo, arguit jurisdictionem in aliis actibus ad favorem Abbatis, *decis.* 71. *num.* 5. *par.* 14.

Actus præparatio non habetur in consideratione, *decis.* 289. *num.* 5. *par.* 14.

Gesti coram Judice laico, etiamsi sub nomine

mine alterius Judicis Ecclesiastici procedatur, sunt nulli, *decis.*187. *num.6. par.*14.

Si afferat aliquod præjudicium habetur pro non facto, si adsit clausula *fine præjudicio jurium agentis*, *decis.*536. *num.*102. *par.*14.

Rem gravem Communitatis tangens, non potest expediri sine totius Universitatis consensu, ne detur occasio paucis hominibus bona Communitatis alienandi, *decis.*62. *num.6. par.*14.

Aliter gestus à conditore pragmaticæ non irritatur, *dec.*126.*num.*34.*par.*14.

In judicio debet expleri à persona legitima speciale mandatum habente, *decis.*106. *num.*4.*par.*14.

Actus præseferentes validitatem matrimonii gesti à Puella tempore, quo illa erat in potestate Raptoris nullius sunt roboris, & momenti, *decis.*305.*num.*2. *par.* 15.

Præsumitur factus ab eo, ad quem causa faciendi spectabat, *dec.*340.*n.*8.*par.*15.

Exerciti ab Ordinario in Ecclesiis Parochialibus Monasterio unitis, compatiuntur cum ipsa unione, *decis.* 62. *num.*27. *par.*15.

Duo actus requiruntur ad probandum solitum,& observantiam,*decis.*90.*num.*5. *par.* 15.

Actus, *seu contractus* modico temporis intervallo inter se celebrati,unus præsumitur factus in gratiam ulterius, *decis.*385. *num.*2.*par.*15.

Qui per necesse concludant requiruntur, stante protestatione in contrarium, *decis.*130.*num.*12.*par.*15.

Factus palam, & in publico, non præsumitur delictum,*decis.*132.*n.*15.*par.*15.

Iterati, & serio facti, non per errorem, sed per veram facti scientiam gesti dicuntur, *decis.*246. *num.*15.*par.*15.

Continuus nō interrumpitur quanto tempore diligens Pater familias conficere possit, *decis.*230.*num.*19.*par.*15.

Censetur gestus eo meliori modo, & forma, quibus ille valere de jure potest, *decis.*307. *num.*10.*par.*15.

Tendens *ad cultum Divinum*, confirmatus a Papa, necessitatem habet, ut finè Papæ beneplacito ab eo partes recedere non possint, *Crescent. decis.* 1. *num.*3.*fol.*33.

Actus duo, quandò reperiuntur eodem die facti, præsumitur ille præcedere, vel subsequi, prout uterque valet,*Crescent.decis.*13. *num.*4. *fol.*13.,*&* *dec.*1. *num.*1.*fol.*100.

Actuum *multiplicatio* non præsumitur, *Crescent. decis.*2. *num.*5.*fol.*48.

Actus, *qui legitimè* non est factus, habetur pro non facto, *Montic.decis.*2.*n.*5.

Censetur factus juxtà leges, de illo loquentes, *Comitul. decis.*36. *n.*7. *&* 8.

Quicunque, ut inducatur, requiritur potestas, voluntas, & modus, *Comitul. decis.*74. *num.*2.

Præsumuntur facti ex titulo habili, & ex causa necessaria, *Comitul. decis.* 111. *num.*16., *decis.*150. *n.*8., *&* *decis.*151. *num.*6.7. *&* 12.

Actus gesti *nomine proprio*, societatem excludunt, *Benincas. decis.*118.*num.*5.

Et illam destruunt, etiam si præexisteret *ibid.n.*6.

Vide reliqua *in verbo Societas*.

Gesti *curatorio nomine*, supponunt revisionem computorum, *Benincas. decis.*118. *num.*9.

Ex multiplicitate actuum removetur præsumptio, quod fuerint facultativi, *Benincas. decis.* 128. *num.* 11., *&* *decis.*129. *num.*14.

Præsertim si materia respiciat Divinum cultum, *Benincas. decis.*125.*num.*8.,*&* *decis.*129.*num.*15.

Actus *in alieno* facti nullum tribuunt jus, quia præsumuntur facti ex permissione, *Benincas. decis.*128. *num.*10.

Limita,quandò ex frequentia continuata excluditur permissio facultativa, *Benincas. decis.*128. *num.*11.

Idque *magis procedit*, si actus publicitas concurrit,*Benincas. decis.*128.*num.*12.

Gestus absque mandato Principali non præjudicat, *Benincas.decis.*128.*n.*19.

Actus præsumitur factus ex titulo preambulo, & eo modo, quo fieri debuit, *Cavaler. decis.*98. *num.*5., *&* *dec.*473. *num.*5., *&* *decis.*307. *num.*4., *Emerix sen. decis.*66. *num.*8.

Actum utiliorem sibi facere quisque præsumitur, *Cavaler. decis.* 326. *num.* 6.

Actus

Actus non præjudicat ignoranti, *Cavaler. decis.405. num.3.*
Præsumitur factus, uti à viro sanæ mentis, *Cavaler. decis.621. num.2.*
Actus facti lite pendente, vel qui causam liti dederunt non attenduntur, *Cavaler. dec.633. num.10., & dec.649. n.2.*
Non tribuitur exequenti, sed mandanti, *Cerr. decis.33. num.11.*
Certam qualitatem requirens, ea non probata, seu non impleta, pro non facto habetur, *Dunoz. jun. dec.16. n.6., & decis.604. num.11.*
Absque confirmatione, si de per se non valet, si sequatur confirmatio, attenditur tempus confirmationis, *Dunoz. jun. decis.202. num.9.*
Indulto Apostolico contrarius, inducit contrarium usum, secùs qualibet contraventio, *Dunoz. jun. dec.644. num.21.*
Interpretari debet à potestate agentis, *Dunoz. jun. decis.841. num.8.*, & pro istius interpretatione, deseruit etiam summarum identitas, *Dunoz. jun. decis.543. num.1.*, *Emerix sen. decis.46. num. 12.*
Facti contrà exemptum per Episcopum, non præjudicant Sedi Apostolicæ, cui est subjectus, *Cels. decis.17. num.8.*
Factus in executionem conventionis antecedentis juxtà illius formam, ac tenorem intelligi debet, *Cels. decis.116. num. 4.*
Censetur expletus sumptibus illius, qui eum facere tenebatur, *decis.299. n.6.*, declara, ut *num. seqq. par.19.*
Licèt laudabilitèr factus, si incipit posteà esse præjudicialis alteri, reduci debet in pristinum, *decis.244. n.3. par.19.*
Agentium non debet operare ultrà intentionem illorum, *dec.90. n.14. par.19., & decis.93. num.7. par.19.*
Gestus à minore sine solemnitatibus est nullus, si ipse petat annullari, *dec.29. num.22. par.19.*
Ex urbanitate, & conniventia concessus, & qui ità valet interpretari non præjudicat, *decis.251. num.37. par.19.*
Ut possit inferre præjudicium jus habenti debet esse legitima observantia præscriptus, *decis.251. num.37. par.19.*
Actum nullum facere, & actui nulli consentire different etiam, quoad juris effectum, *decis.175. num.14. par.1. diversor.*
Qui non potest facere de novo, non potest illum destruere, vel revocare, *decis.47. num.12. par.1. divers.*
Nullum dicitur facere Testator, qui mittit fideicommissum in liberam hæredis voluntatem, *decis.640. n.19. par.1. diversor.*
Faciens limitatum, ac imbecillem, tantùm censetur illum facere, prout jus disponit, *decis.177. num. 5. par.1. diversor.*
De jure impugnans potest in actu impugnato se fundare, *decis.118. n.1. par.2. diversor.*
Aliquem impugnans ex eo commodum sentire non debet stante impugnatione, *decis.279. num.1. par.4. divers.*
Impugnans, vel non implens non potest se in illum fundare, *dec.636. n.8. par.1.*, & approbare, *decis.596. num.5. par.1.*
Quem quis ad probandum jus suum deducit impugnare non potest, *dec.652. num.4. in fin. par.2.*
Faciens per alium videtur facere per se ipsum, *decis.139. num.4. par.3.*
Qui potest facere, potest etiam illum qualificare, *decis.306. num.5. par.2.*
Comprobare videtur, qui illius occasione, uti alterius Procurator in judicio comparet, *decis.82. num.2. par.2.*
Cui quis semel consensit ampliùs impugnare non potest, *dec.594. n.7. par.3.*
Suum nemo impugnare potest, *decis.52. num.5. par.3.*
Quem quis impugnat pro se allegare non potest, *decis.244. num.2., & decis.607. num.5., & decis. 590. num.3. par.4. tom.1.*
Facere quis præsumitur, prout sibi est utilius, hoc tamen procedit in dubio, & in actibus æquivocis, secùs in claris, quia in claris non intrat præsumptio, sed veritas, *decis.364. num.5. in fin. par.4. tom.1.*
Quem quis impugnat, impugnatum etiam ab adversa parte allegare quis potest, *decis.409. num.9. par.4. tom.1.*
A sapientibus reprehensibilem, & contrà naturalem omnium hominum affe-

ctum nemo præsumitur facere voluisse, *decis.25. num.2. & 9. par.4. tom.2.*

Actus contrà actum, qui prætenditur gestus, quando urget præsumptio, tunc in genere necessaria est explicita, & clara scientia omnium qualitatum, *decis.5. num.15. par.4. tom.2.*

Præjudicialem de sui natura, quandò Papa facit virtualitèr declarat afficere omnes, ad quos spectat, *decis.24. n.3. par.5. tom.1.*

Gerens in aliquo loco censetur se accommodasse ad contrahendum secundùm Statuta illius loci, & sufficit, quòd solemnitates illius loci servaverit, *decis.355. num.23. par.5. tom.2.*

Vitiat perplexitas, *decis.* 350. *num.* 13. *par.5. tom.1.*

Actus *nominandi* factus per Patronum, est quoddam initium ad institutionem, & per illum solum non transfertur jus in nominatum, *Pen. decis.4. num.4.*

Effectuatus, si per tempus longum non impugnetur, præsumitur habuisse omnes solemnitates, *Pen. decis.228. n.6.*

Celebratus secundùm leges, voluntarius, & licitus potiùs, quàm illicitus debet præsumi, *Pen. decis.259. num.9.*

Qui *indiget confirmatione* Superioris, si sit factus eo præsente, non possunt Partes recedere, *Pen. dec.354. num.1.*, fallit, *ut num.2.*

Præsumitur factus ad instantiam illius, cujus favorem respicit, *Pen. dec.697. num. 13.*

Actus humani mensurantur ex voluntate, & potestate agentis, *Pen.dec.739.n.8.*

Actus *individuus* partium, præservat omnibus interesse habentibus beneficium repetitionis juris, *Pen. dec.972.num.5.*

Actus *non valet*, si duo requisita sunt necessaria, & unum tantùm adimpletur, *Pen. decis.1077. num.2.*

Ab aliquo factus sustineri potest, ex titulo, quo valere potest, *Pen.decis.1078. num. 6.*

Actus *gestus* ex actu invalido, non potest tamquam ex valido sustineri, *Pen. decis.1141. num.4.*

Actus aliquis *intermedius* possessionis, si sit contrarius, efficit discontinuare illam, *Pen. decis.1385. num.2.*

Actus plures, si sint effecti ad eumdem respectum non diversi, sed correspective sunt censendi, & sublato, & extincto primo, tollitur secundus, *Pen. decis.1441. num.3. & 4.*

Actui *propinqua potentia*, pro actu habetur, *Pen. decis.942. num.12.*

Actum, *qui impugnat*, potest eo uti, impugnatione pendente, *Pen. dec.1187. num. 8.*

Actum anteà gestum, non possunt coarctare, & præscribere Statuti qualitates, noviter factæ, *Pen. decis.* 1196. *num. 7.*

In actu à se impugnato non potest quis se fundare, *Rox. pag.443. num.9.*

Quandò actus *est individuus* de sui natura, potest valere respectu unius, licet sit nullus respectu alterius, *Caril.pag.234. num. 28.*

In mente retentus nihil operatur, multaque dicuntur, quæ ad effectum non producuntur, vel ab eis receditur, *Caril. pag.146. num.5.*

Actus eodem modo *destruitur*, quo construitur, *Caril. pag.234. num.23.*

Actus *attribuitur* ordinanti, non exequenti, *Caril. pag.201. num.24.*

Actum *impugnans* in eo se postea fundare non potest, *Caril. pag.181. num.6.*

Actus *factus in domo* alicujus, præsumit scientiam in illo Domino domus, *Rembold. decis.388. num.15.*

Ex actu inter vivos dominium sine traditione non transfertur, *Rembold. decis.536. num.3.*

Actus facti antè *Concilium Tridentinum* adscribuntur juri Ordinario non delegato ab eodem Concilio, *Priol. decis.338. num.9.*

Factus *ad unum finem*, non operatur, quoad alium, *Priol. decis.184. num.26.*

Ineffectuatus, & suspectus de collatione, non attenditur, *Priol. dec.263. n.17.*

Omnis perficitur voluntate, & potestate, *Priol. decis.130. num.3.*

In publicis ad convocandos illos ex Universitate absentes campanæ sonus requiritur, *decis.62. num.7. par.14.*

In humanis perpendendis qualitas personæ agentis semper inspicitur, *decis.351. num.17. par.16.*

Actus

Actus factus lite pendente non est nullus, quandò pars de litis pendentia non opposuit, *dec.35.n.13.coràm Bich.*
Inter actum prorogatum, & terminum assignatum nulla cadit differentia, *Zarat. decis.15. num.41.*
In concursu præferendi veniunt, qui nituntur, & roborantur juris dispositione, *Zarat. decis.21. num.26.*
Ab impugnante actus, non potest quis recedere post effectum sequutum ex ipsa immaginatione, *Coccin. decis. 2305. num. 101.*
Nomine *proprio*, potiùs quàm alieno factus præsumitur, *Ludovis.dec.471.n.4.*, *& annotat. ibid. num. 9.*, ubi quando Procurator censeatur facere actum nomine proprio, *Ludovis. decis. 531. num.4. & 8.*
Fallit, quandò non jure proprio competit, *Ludovis. decis.472. num.8.*
Nullus potius judicari debet, quàm quid fiat contrà voluntatem Testatoris, *Ludovis. decis.338. num.11.*
Perfectus præsumitur, si aliud non appareat, *Ludovis. decis.72. num.2.*
Tertio præjudicialis declarari debet antè, vel post, antè tamen consummationem, & non ex intervallo, maximè, quando præsumptio est contrà declarantem, *Ludovis. decis.7. num.10.*
Præsumitur venire potius ex causa licita, & honesta, quàm ex illicita, & inhonesta, *Ludovis. decis.476. num.6.*, *& decis.204. num.17. & 18.*
Et talis, qualis a facientibus denominatur, *Ludovis. decis.267. num.2.*
Per viam concordiæ, & ex gratia, non autem ex justitia non inducit solitum, *Cels. decis.310. num.5.*
Contrà Procuratorem gesti, perindè est, ac si essent facti contra Principalem, *Cels. decis.64. num.2.*
Per Procuratorem ratificati censentur ex prosecutione appellationis interpositę, *Cels. decis.64. num.5.*
A Capitulo per Deputatum gestus, perindè est, ac si ab eodem Capitulo factus fuisset, *Cels. decis.135. num.8.*
Præsumitur eo nomine, quo fieri debet, *Cels. decis.135. num.11.*
Idem, non potest diverso jure censeri, sed eodem modo debet operari respectu unius, & respectu alterius, *Cels. decis.278. num.11.*
Qui non sonant *in agere*, sed tantùm *in pati* non operantur consensum in jurisdictionem, *Cels. decis.43. num.7.*
Qui fiunt *post mediam noctem*, sequenti die facti censentur, *Cels. dec.19. n.4.*
Impugnare non potest, qui citatus illi præsens fuit, & tacuit, *Cels.dec.278.n.10.*
Qui facere *prohibetur*, multò minùs eo mediante potest alium impedire, *Cels. decis.375. num.22.*
Attribuitur consentienti, *Ludovis. decis. 252. num.10.*, *& ordinanti*, nec exequenti, *ibid. num.9.*
Factus *censetur* eo nomine, ut legitimus censeatur, *Ludovis. decis.493. num.5.*, *& ab eo*, cujus interesse concernit, *Ludovis. decis. 278. num.8.*, *& annotat. ibidem*, *num. 13.*

2 Actus attentati.

Actus attentatus non dicitur factus lite pendente ab ignorante litem, *Buratt. decis.59. num.14.*
Attentata causans non potest fieri à Procuratore mandatum procuræ non habente, *Buratt. decis.63. num.7.*
Gesti post interpositam appellationem sunt attentati, *dec.132. n.2. & 3. par.11.*, *decis.156. num.1. & seqq. par.16.*
Actus attentati facti cum protestatione litis pendentiæ in Rota non præjudicant, *decis.228. num.3. par.16.*
Facti lite pendente sunt attentati, *dec.208. num. 9. par. 5. tom. 1.*

3 Actus Capitulares.

Actus Capitulares omnes illi sunt, quibus Canonici vocem non habentes in Capitulo conveniri possunt, *Rub. in annot. decis.15. num.22. par.3.*
Gesti à Canonicis cum fundati sint in jure communi præsumuntur Capitulares, nisi probatio deducatur in contrarium, *decis.533. num.7. lib.3. par.3. divers.*
Aliud est fieri capitulariter, & fieri in loco Capituli, *decis.36. num.9. par.6.*, *Coccin. decis.2353. num.3.*

Quod

Quod non sit actus Capitularis, deducitur, si in eo interveniunt Clerici, qui non sunt de Capitulo, ac etiam laici, *decis.261. num.2. par.8.*

Actus illi dicuntur *Capitulares*, qui concernunt guberniium, & administrationem Ecclesiæ, & requirunt vota eorum, qui sunt de Capitulo, *Rub.in annot. decis.15. num.28.par.3.*

Non solùm ex eo, quod fiat in loco, ubi celebratur Capitularis dici potest, *decis.261.n.3.par.8.,Coccin.dec.1353.n.5.*

Actus aliquis, si verè sit Capitularis non tamen desinit esse talis, licèt ex aliquo accidenti non fiat in loco solito Capituli, *Rub.in annot.decis.15.n.33.par.3.*

Ut dicatur Capitularis, & Capitulariter fieri, requiritur præsentia Canonicorum saltem pro majori parte, & quod agatur de re ad Capitulum spectante, *decis. 261. num.1. par.8.*

Capitulares legitimè fiunt à solis præsentibus, non habita absentium ratione, etiamsi vota transmittant, *decis.273. n.8.par.14., Emerix sen. dec.104.n.10.*

Actus, qui non sunt Capitulares, vocantur potiùs Chorales, quàm Capitulares, *Rub.in annot.dec.15.n.30.& 31.par.3.*

Ad actus Capitulares non admittuntur extranei, & ii, qui non sunt de Capitulo, *Coccin. decis.2353. num.2.*

Capitulares non esse, probatur ex eo, quod omnes tàm Ecclesiastici, quàm seculares interesse volentes intersunt, *Coccin. decis.2354. num.4.*

Fides Notarii, qui non infernit Capitulo non probat, *Coccin. decis.1909. n.8.*

Capitularis non requiritur ad effectum capiendi possessionem Canonicatus in Collegiata, *Caril. pag.283.num.2.*

Actus Capitularis est legitimus, licèt omnes Canonici non intervenerint, dummodò fuerint citati, *Benincas.dec.132. n.7.*

4 Actus clandestini.

Actus clandestini nullum possunt inferre præjudicium priori possessioni, imò eo ipso dicuntur clandestini, quòd reperiuntur facti post anteriorem alterius possessionem, *dec.612.num.4. par.1.divers.*, *Bich. decis.133. num.24.*, *Rox. pag.275. n.26.*, *Emerix jun. dec.1167. num. 10.*

Non sunt habendi in consideratione, nec tribuunt jus manutenibile, *Ottobon. decis. 106. num. 10.*

5 Actus conditionalis.

Conditionalis non operatur antè adventum conditionis, *Buratt. decis. 601. num.7.*, *decis.7. num.4. par.6.*

Dolum, & culpam excludit, quandò est factus cum interventu illius; de cujus interesse agitur, etiam quoad socium, *Buratt. decis.154. num.21.*

Non ad impleta conditione resolvitur, *Cerr. decis.699. num.9.*, *& decis.352. num.5.*, *dec.474.num.11. par.5.tom.2.*, *decis.142. n.4.par.13.*, *decis.107. n.5. par. 12.*

Si conditio adimpleri non potuit habetur pro non facto, *decis.347. n.2.par.15.*

In conditionalibus, si sit adjecta clausula *ex tunc prout ex tunc*. Repudiatio censetur facta tempore purificati fideicommissi, *decis.12. num.44. par.6.*

In conditionali primum locum obtinet voluntas disponentis, *decis.602. n.23. par.5. tom.2.*

Conditionalis cum clausula *non aliàs*, si non verificetur redditur actus omninò frustratorius, *decis.54.num.8. par.13.*

Conditionalis, ut eveniente conditione à principio incipere possit, debet esse in tali statu de tempore purificationis conditionis, ut tunc posset inchoari, *decis.602.num.27.par.5. tom.2.*

Conditionalis non redditur à conditione, quæ ex natura actus provenit, *Zarat. decis. 14. num. 25.*

6 Actus compatibilis.

Actus compatibilis alterum actum non evellit, *Buratt.annot.ad dec.228.n.22.*

7 Actus contrarii.

Actus *contrarii*, quotiès de illis, constat præsumuntur facti in conformitatem jurium, *dec.400. num.6. par.4. tom.1.*

Contrarius factus antè centum annos, non

non obstat immemorabili, *decis.56. num.19. par.7.*

Contrarius à centum annis citrà, si probetur, præscriptio immemorabilis interrumpitur, secùs verò, si probetur ultrà centum annos, vel ducentum annos citrà id actum fuisse, *dec.56. n.20. & 21. par.7.*

Contrarius errori potiùs, quàm dolo adscribi debet, *dec.126. num.23. par.14.*

Ex contrariis observantia penitùs tollitur, *decis.94. num.25. par.12.*

Actibus contrariis datis, observantia immemorabilis excluditur, *dec.212. n.9. par.6.*, *Panphil. decis.547. num.4.*

Contrarii, & difformes ad observantiam eliciendam non suffragantur, *Buratt. decis.472. num.8.*

Contrarius, si adsit interrumpitur immemorabilis, *Pen. dec.366. 376. & 704. num. 4.*

8 Actus correspectivi, & relativi.

Actuum correspectivitas ex eorum proximitate arguitur, *decis. 141. num. 2. & 4. par.3.*, *Arguell. dec.63. num.42.*, *Benincas. decis.226. num.6.*

Correspectivi habentur pro uno actu tantùm, ità quod unus nequit ab alio separari, *decis.471. num.8. par.1. divers.*, *decis.175. num.35. par.9. tom.1.*

Facti eisdem, loco, die, & Testibus, adeò ut alter alteri inesse videatur, correspectivi dicuntur, *decis.542. num.9. par.1. divers.*

Correspectivi dicuntur unus alteri ità inesse, ut unus censeatur contractus, *decis.278. num.5. par.2. divers.*

Immediatè facti propter vicinitatem censentur correspectivi, & connexi, *decis.1160. num.5. lib.3. par.3. divers.*

Non dicuntur correspectivi ad inferendam simoniam, etiam facti eadem die, quandò facti fuerunt ex diversa causa, *decis.418. num.4. par.1.*

Dicuntur correspectivi, qui uno contextu, eodem die, loco, & coràm iisdem Testibus fiunt, *decis.527. num.1. par. 2.*

Præsumuntur correspectivi, si fiant eadem die, *decis.323. num.75. par.6.*

Correspectivi, unus inest alteri, & omnes habentur pro uno, *decis.131. num.17. par. 15.*

Incontinenti gestus dicitur correspectivus, nec debet diverso jure censeri, *decis.321. num.6. par.17.*

Correspectivo uno sublato, alter etiam corruit, *decis.272. num.7. par.4. divers.*

Ex contextualitate correspectivitas non inducitur, quandò sunt diversæ naturæ, *decis.6. num.29. par.11.*, *Bich. decis.540. num.3.*

Correspectivitas facit censeri, ut unus sine alio factus non fuisset, *dec.389. num.6. par.4. tom.1.*

Relativus expressè ad aliud, non sustinetur, nisi relatum verè adimpletum fuerit, *Buratt. decis.362. num.4.*

Correspectivi dicuntur facti eadem die coram eisdem Notario, & Testibus, *Buratt. decis. 48. num. 8.*, *decis. 361. num.4.*, *& decis.830. num.10.*, *Cerr. decis.264. num.4.*, *& seqq. decis. 752. num.4.*, *decis.808. n.12.*, *& dec.716. num.9.*, *decis.440. num.4. in fin. par.3.*

Dicuntur, si fuit facta promissio alicujus rei subordinata ad solutionem certæ summæ, *Coccin. decis.629. num.1.*

Dùm actus sunt correspectivi, unus non potest approbari, & alter impugnari, *Coccin. decis.629. num.2.*, *Dunoz. jun. decis.169. num.2.*, *decis.652. num.2.*, *& decis.612. num.16.*

Non inducunt, neque causant attentata, quandò sunt consecutivè ad alios actus antè litem inchoatos, & absolutos, *decis.226. num.6. par.5. tom.2.*

Habens relationem ad Statuta, intelligitur de Statutis, quæ actui non repugnant, *decis.132. num.8. par.1. divers.*

Actus quotiès tendunt *ad eumdem finem* correspectivi dicuntur, *Peutinger. decis.319. num.6.*

10 Actus æquivoci, & dubii.

Actus æquivocus referri non debet ad remissionem fideicommissi, *Cerr. decis.286. num.8.*, *& decis.413. num.19.*

Nullius est relevantiæ ad effectum probandi administrationem bonorum, *Cerr. decis.421. num.21.*

Qui

Qui potest ad aliam causam referri, non excludit scientiam in Tutore requisitam, ad effectum, ut teneatur de non facta exactione, *Cerr. decis.* 559. *num.* 7.

Non sufficit ad inducendam aditionem hæreditatis, *Cerr. decis.* 897. *num.* 11., *&* 13.

In dubio præsumitur factus in causam potiùs necessariam, quàm voluntariam, *decis.* 69. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 1.

Et juxtà formam, & modum prioris determinationis, & præcedentis conventionis, *decis.* 325. *num.* 4., *&* 330. *n.* 12. *tom.* 2. *par.* 4.

Præsumitur factus in executionem præcedentis obligationis, *Dunoz. sen. decis.* 187. *num.* 2.

Æquivoci intèr fratres facti communionem non concludunt, *Caril. pag.* 281. *num.* 9.

In dubio censetur factus ab eo, ad quem causa faciendi pertinet, *Duran. decis.* 338. *num.* 12.

Et ab eo, qui ex necessitate tenetur, non autem ab illo, qui non est obligatus, *Duran. dec.* 338. *num.* 11., *&* *dec.* 368. *num.* 16.

Æquivoci non concludunt necessario observantiam sententiæ, *Millin. dec.* 288. *num.* 1., *&* *decis.* 431. *num.* 2.

Ex actibus æquivocis, non infertur tacita societas, *Millin. decis.* 361. *num.* 6.

Æquivoci non sufficiunt ad inducendum exemptionem, *Millin. dec.* 401. *num.* 7.

Actus æquivoci interpretari debent, ut potiùs valeant, quam pereant, nisi agatur de materia probatoria, *decis.* 125. *num.* 6., *&* 19. *par.* 1. *diversf. decis.* 184. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 1.

Præsumitur potiùs ex ea causa, quæ est minùs præjudicialis, quam ex alia, *decis.* 121. *num.* 18. *par.* 1. *diversf.*, *Merlin. decis.* 236. *num.* 3.

Non debent trahi ultrà intentionem agẽtis, *Rub. in annot. decis.* 9. *num.* 17. *par.* 3.

In æquivocis censendus est fuisse factus, prout melius expedit facienti, *dec.* 329. *num.* 2. *par.* 1. *diversf.*

Semper debet interpretari, nè inducat renunciationem proprii beneficii, *decis.* 385. *num.* 9. *par.* 1. *diversf.*

In dubio censetur factus cumulativè potius, quàm privativè, *decis.* 391. *num.* 2. *par.* 1. *diversf.*

Qui possunt fieri citra jus, & nomen hæredis, in dubio nunquam debet judicari, ut hæreditarii, *decis.* 464. *num.* 5. *par.* 1. *diversf.*

Actus seu Scriptura indeterminata ex circumstantia declaratur, & verificatur, *decis.* 493. *num.* 1. *par.* 1. *diversf.*

Actus interpetrari semper debet, ut agenti minùs præjudicet quàm fit possibile, *decis.* 596. *num.* 4. *par.* 2.

Dubius non debet nocere, neque inducere simulationem, *dec.* 413. *n.* 5. *par.* 2.

Per actus æquivocos dominium non probatur, *decis.* 32. *num.* 12. *tom.* 2. *par.* 4.

Per actus æquivocos non probatur aditio hæreditatis, *dec.* 210. *n.* 15. *par.* 5. *tom.* 1.

Æquivoci necessario non inferunt aditionem hæreditatis, sed debent esse certi, *decis.* 147. *num.* 15. *par.* 5. *tom.* 1.

Æquivoci, *&* *imperfecti*, non possunt conjungi ad constituendam plenam probationem, *decis.* 277. *num.* 30. *par.* 6.

Pro actus dubii declaratione, si adducatur aliqua consuetudo, vel observantia, non indiget præscriptione, *decis.* 351. *num.* 13. *par.* 6.

Æquivoci non relevant, *decis.* 118. *n.* 13. *par.* 7., *Bich. dec.* 427. *num.* 15., *Peutinger. decis.* 363. *num.* 4.

Æquivocus non concludit ad observantiam, *decis.* 284. *num.* 10. *par.* 7., *&* *decis.* 166. *num.* 66. *par.* 8.

Dubius non debet nocere, neque inducere simulationem, *dec.* 413. *n.* 5. *par.* 2.

Æquivoci, & clandestini ad nihil inserviunt, *decis.* 217. *num.* 24. *par.* 9. *tom.* 1.

Æquivoci non possunt aliquem constituere in possessione, seu quasi, *dec.* 311. *n.* 14. *par.* 9. *tom.* 1., *Bich. dec.* 133. *n.* 24.

Æquivoci præcedendi possessionem non tribuunt, *decis.* 320. *num.* 32. *par.* 11.

Declarantur ab aliis actibus posteà gestis, *decis.* 29. *num.* 9., *&* 10. *par.* 11.

Cui adscribi debeant dignosci non possunt, *decis.* 29. *num.* 8. *par.* 11.

Æquivocus possessionem non tribuit, *dec.* 51. *num.* 15. *par.* 11., *Bich. dec.* 621. *num.* 27.

Æquivoci non concludentes ad inducendam aditionem hæreditatis damno-

nosæ, inepti omninò cēsentur, *dec.*232. *num.*14. *par.*13.

Quandò sunt æquivoci aditionem hæreditatis inducere non possunt, *decis.*77. *num.*10. *par.*13.

Æquivoci aliis actibus tolluntur, *dec.*74. *num.*6. *par.*13.

Æquivocus, qui ad aliam causam referri debet, ratificationem non importat, *decis.*50. *num.*9. *par.*13.

Dubios testium depositiones declarant, *decis.*391. *num.*15. *par.*14.

Æquivocus non sufficit ad inducendam aditionem hæreditatis, *decis.*130. *n.*10. & 12. *par.*15.

Æquivoci, & vagi non sufficiunt ad alterandum emphytheusim Ecclesiasticam restrictam ad solos descendentes ad comprehensionem extraneorum, *decis.*79. *num.*20. *par.*16.

Æquivoci, & nulli, non sufficiunt pro acceptatione, *decis.*52. *num.*7. *par.*16.

In dubio præsumitur verus, non simulatus, *decis.*509. *num.*13. *par.*18. *tom.*2.

Ex æquivoco non inducitur observantia, *decis.* 154. *num.* 30. *par.* 4. *tom.* 2., & *decis.*228. *num.*6. *par.*5. *tom.*1.

Dubiorum interpretatio debet fieri secundum solitum, etiam ex unico actu, *decis.*93. *num.*82. *par.*5. *tom.*1.

Actus æquivocus declaratur à gerente, *Buratt. decis.* 228. *num.* 2. *decis.* 393. *num.*39. *par.*9. *tom.*3.

Et interpretationem recipit à confessione certa, *Buratt. decis.*330. *num.*15.

Probationem claram elidere nequit, *Buratt. decis.*183. *num.*4.

Actus æquivocus non nocet, ut sit accipiendus magis in unam, quam in aliam partem, *Cavaler. decis.*326. *num.*5.

Actus *dubii* declarationem recipiunt ab observantia, *Ansald. decis.*80. *num.*32.

Æquivoci, & *dubii* non possunt evertere præscriptionem jam completam, *Benincas. decis.*132. *num.*4.

Dubius non probat observantiam scripturæ, *Panphil. decis.*697. *num.*3.

12 Actus facultativus.

Actus facultativus de sui natura non censetur facultativus, sive voluntarius, quoties aliunde docetur, quod sit coactivus, *decis.*400. *num.*4. *par.*4. *tom.*1.

Si est facultativus, per mille actus non acquiritur possessio, *decis.*400. *num.*4. *par.*4. *tom.*1.

Præscribi non potest, *decis.* 389. *num.*4. *par.*3.

Molendi in uno, vel in alio molendino, est meræ facultatis, nisi accedat prohibitio, & acquiescentia, *decis.*308. *n.*3. *tom.*2. *par.*4.

Facultativi consuetudinem obligatoriam non constituunt, *decis.*224. *nu.*7. *par.* 6.

Facultativi præsumptio ex multis excluditur, *decis.*224. *num.*11. *par.*6.

Facultativi, nec etiam per mille annos præscribuntur, *dec.*252. *num.*58. *par.*7.

Ab aliquibus exerciti non probant consuetudinem quoad alios, *decis.*11. *n.*9. *par.*8.

Non præsumitur facultativus, dum sit cum incommodo, & expensa, *dec.*103. *n.*10. *par.*9. *tom.*1., *Bich. dec.*543. *n.*10.

An fuerint facultativi ad manutentionem obtinendam, sufficit dubitari posse, nisi præsumptio valdè vehemens adversetur, *decis.*186. *num.*5. *par.*11.

Non dicitur facultativus, sed ex obligatione proveniens, ubi adest obligatio, *dec.*186. *num.*4. *par.*11., *Bich. dec.*522. *num.*4.

Non præsumitur facultativus ob actuum multiplicitatem, *dec.*186. *n.*18. *par.*11.

Quandò sunt facultativi non firmant statum, *decis.*162. *num.*20. *par.*12.

Facultativi, & *voluntarii* non interrumpunt consuetudinem, vel observantiam contrariam, *decis.*184. *num.*22. *par.*17.

In facultativo non potest fieri fundamentum ad inducendam consuetudinem, *decis.* 443. *num.*8. *par.*5. *tom.*2., *Bich. decis.*543. *num.*8.

In facultativis excluditur usurpationis præsumptio, *dec.*435. *n.*3. *par.*9. *tom.*2.

Ex facultativis non inducitur contraria consuetudo impeditiva facultatis juris aliquid faciendi, *decis.*2. *n.*33. & 34. *par.*13., *Emerix jun. decis.*883. *num.*8.

Deferendi Crucem auream, quod exercet Ecclesia, est merè facultativus, *Coccin. decis.*1762. *num.*1.

Ex merè facultativis, non poteſt cenſeri inducta obſervantia interpretativa Statuti, *Dunoz. jun. decif.*345. *num.*8.
Facultativi non inducunt neceſſitatem, *Celſ. decif.*201. *num.*5., & *decif.*310. *num.*3.
Nec præjudicant, *Priol. decif.*104. *n.*37., *Panphil. decif.*241. *num.*6., *decif.*303. *num.*5. & 7., & *decif.*241. *num.*6.
In Actibus facultativis *manutentio* non conceditur, *Benincaſ. decif.*129. *n.*12.
Præſertim ſi agitur inter perſonas æquè privilegiatas, *ibid. num.*13.

13 Actus fruſtratorii, difformes, & meticuloſi.

Jura non admittunt, *decif.*416. *num.*11. *par.*5. *tom.*1., & *annot. dec.*16. *num.*17. *par.*3.
Fruſtratorium nemo præſumitur voluiſſe facere, *dec.*543. *num.*19. *par.*5. *tom.*1.
Ex difformibus actibus conſuetudo non inducitur, *decif.*336. *n.*7. *par.*5. *tom.*1.
Meticuloſi non habentur in conſideratione, *Celſ. decif.*42. *num.*13.
Actus fruſtratorius dici non poteſt, quandò aliquid operatur, *Ottobon. dec.*131. *num.*14.
Fruſtratorii, & inanes non ſunt admittendi, *Ottobon. decif.*86. *num.*11., & *decif.*29. *num.*39. & 40.

14 Actus individui, & turbativi.

Actus *individuus*, non poteſt unam partem includere, & aliam excludere, *decif.* 216. *num.*2. *par.*4. *tom.*1., *Benincaſ. decif.*146. *num.*3.
Turbativi lite pendente facti, tamquàm nulli, & impertinentes non juvant, *decif.*70. *num.*75. *par.*13.
Turbativi non ſunt habendi in conſideratione, *decif.*221. *num.*22. *par.*13., & *decif.* 92. *num.*6. *par.*11.
Turbantes ſtatum exemptionis, in quo exiſtebat Abbas, cum ab eo fuerint contradicti ad favorem Ordinarii non ſunt attendendi, *decif.*235. *num.* 16. *par.*13., & *dec.*279. *num.*13. *par.*11.
Poſteriores, & *turbativi* non ſunt manutenibiles in præjudicium habentis anteriorem poſſeſſionem, *Zarat. decif.*5. *num.*10., *Arguell. dec.*29. *n.*24.
Turbativi, & non pacifici non ſuffragantur ad acquirendam poſſeſſionem manutenibilem, *dec.*234. *num.*16. *tom.*2. *par.*4.
Et qui dederunt cauſam litis non ſunt habendi in conſideratione, *decif.* 111. *num.*40. *par.*5. *tom.*1., *Priol. dec.*128. *num.*8., & *decif.*377. *num.*18.
Turbativi exiſtimantur, qui fiunt poſſeſſione per alterum jam adepta, *Priol. decif.*128. *num.*7.

15 Actus judiciales, judiciarii, & extrajudiciales.

Actus judiciarii omninò differunt à ſummaria informatione, *decif.*4. *num.*4. *par.*7.
Actus judicialis, ſemper interpretatur ad favorem petentis, *decif.*561. *num.*7. *par.*1.
Extrajudicialis facilius præſumitur, quã judicialis, *decif.*153. *num.*23. *tom.*2. *par.*4.
Per actus judiciales probari poteſt conſuetudo exequendi primam ſententiam, non obſtante appellatione, *decif.*142. *num.*2. *tom.*2. *par.*4.
Actus extrajudiciales ſunt ſcribere, & informare, *decif.*104. *num.*44. *par.*6.
Quandò ſunt judiciales, tunc eo magis probant, & nocent facientibus, *decif.*68. *num.*43. *par.*9. *tom.*1.
Extrajudicialis per contradictorem efficitur judicialis, *decif.*279. *n.*29. *par.*9. *tom.*1., *Cerr. dec.*106. *num.*39. & 31.
Actus quantumvis *extrajudicialis* in judicialem tranſit, ſi adeſt contradictor, & requiritur cauſæ cognitio, *dec.*210. *num.*30. *par.*9. *tom.*1.
Judiciales redduntur ſuſpecti ex conjecturis, *decif.*339. *num.*19. *par.*10.
Si ſine expenſis fieri conſueverint, de expenſis conſtare dicitur ſaltem in genere, ubi plures actus judiciales facti fuerunt, *decif.*16. *num.*12. *par.*10.
Judiciales non nocent non citato, *decif.*339. *num.*20. *par.*10.
Extrajudiciales de jure præſumuntur facti, *d. decif.*365. *num.*39. *par.*11.

Ju-

Judiciales non exerceantur sine jurisdictione, *decis.*328. *num.*32. *par.*11.

Extrajudiciales, & ab iis expleti, quorum intererat approbatio secundi Testamenti in sororum præjudicium inefficaces omninò censentur, *dec.* 275. *num.*12. *par.*13.

Extrajudiciales non considerantur, *decis.*192. *num.*18. *par.*14.

Non definit esse *extrajudicialis* ex sola citatione Partis facta ad instruendum animum superioris, *dec.*122. *num.*10. *par.*15.

Judiciales inducunt malam fidem, & interrumpunt præscriptionem, *dec.*175. *num.*11. *par.*18. *tom.*1.

Extrajudiciales nunquam transeunt in rem judicatam, si per viam quærelæ petatur, ut retractentur, *decis.*289. *num.* 55. *par.*6., *Coccin. decis.* 2088. *num.*55.

De extrajudiciali sibi commisso, si quis attestetur ei creditur sine Testibus, *decis.*328. *num.*3. *par.*6.

De actibus judicialibus, si testetur Notarius actuarius, ei credendum est, *decis.*295. *num.*3 *par.*5. *tom.*1.

Extrajudicialis dicitur confirmatio sine contradictione, & absque causæ cognitione facta, & ideo non habet vim definitivæ, *Buratt. decis.*45. *num.*2.

Actus judicialis non dicitur, qui fit sine citatione, & contradictione Partis, ut licentia capiendi possessionem hæreditatis, *Cavaler. decis.*480. *num.*4.

In judicio factus dicitur judicialis, *decis.*237. *num.*1. *tom.*2. *par.*4.

Per actus extrajudiciales, quandò probari debet stylus extrajudicialis, tunc non requiritur quod sit obtentus in contradictorio judicio, sive simus in stylo ordinatorio, sive decisorio, *Dunoz. jun. decis.*432. *num.*10.

Judicialis est unus ex modis probandi consuetudinem, & demonstrat consensum populi, *Cels. dec.*375. *num.*20. & 21.

Actus *extrajudicialis* est *electio*, *Ottobon. dec.*29. *num.*47. & declara *n.*48. & 49.

Extrajudiciales Advocatorum, & Procuratorum, licet directè non præjudicent Principali, deserviunt tamen pro adminiculo in illius præjudicium, *Emerix jun. decis.*710. *num.*5.

Vide *Advocatus*.

16 Actus jurati.

Actus fit irrevocabilis, quandò adest juramentum, *decis.*9. *num.*23. *par.*7.

17 Actus jurisdictionales.

Actus jurisdictionales exerciti per Abbatem in concursu cum illis ab Episcopo exercitis nihil ponunt inesse in præjudicium ejusdem Episcopi, *decis.* 340. *num.*22. *par.*15.

Abbatis, ut illi suffragentur debet constare de scientia, & patientia Episcopi, *decis.*340. *num.*22. *par.*15.

Voluntariæ jurisdictionis exerceri etiam possunt authoritate propria, *dec.*242. *num.*8. *par.*16.

Jurisdictionales exerciti sine scientia, & patientia Episcopi, eidem Episcopo nullatenus præjudicant, *decis.* 227. *num.*9. *par.*16., *decis.*483. *num.*18. & *num.*16. *ad* 19. *par.*14.

Exerciti à marito vivente uxore, sicut referuntur ad jus familiaritatis, ita illi facti post ejus obitum ad jus hæreditarium referri debent, *decis.*82. *num.*1. *par.*16.

Probantur tàm ex literis originalibus ipsius Baronis, quàm ex libris publicis Communitatis, *dec.*82. *num.*3. *par.*16.

Jurisdictionales pauci, & clandestini exerciti ab Episcopo in loco exempto eidem non suffragantur, *decis.* 274. *num.*9. *par.*17.

Actus jurisdictionalis non dicitur nullus, & invalidus ex instantia conditionali, *decis.*654. *n.*2. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Actus jurisdictionis est statuere, qui exercetur circa administrationem rerum suarum, *dec.*177. *num.*9. *par.*5. *tom.*1., & *decis.*333. *num.*22. *par.*11.

Prout etiam recipere juramentum, *decis.*18. *num.*17. *par.*7.

Actus jurisdictionis regulariter non solent fieri nisi à Dominis, & Possessoribus rerum suarum, *decis.*293. *num.*18. *par.*7.

Actus jurisdictionis in non subditos exerceri non possunt, *dec.63.num.8.par.5. tom.1.*

Jurisdictionales solum competunt Episcopis in eorum Diœcesibus, *dec.340. num.9. par.15.*

Episcopi actus jurisdictionales in aliqua Terra exercentes, jurisdictioni subjecta ea censetur, *decis.483. num.10. par.14.*

Jurisdictionales in subditos solum exerceri possunt, *decis.483.num.9. par.14.*

In concursu ad beneficia curata, convocationes ad Synodum &c. spectant ad eum, qui habet jurisdictionem ordinariam, ac Territorium separatum habet ab Episcopo, *decis.304.num.28. par.11.*

Facti ab Abbate in suo Monasterio faciunt cessare præsumptionem resultantem ex vicinitate ejusdem Monasterii cum Territorio Ordinarii, *decis.197. num.7. par.8.*

Jurisdictionales dicuntur relaxationes mandatorum avocationis causarum, & commissiones, carcerationes &c. *decis.115. num.5. par.14.*

Jurisdictionales *Abbatum* non concurrunt cum illis gestis per Ordinarios habentes assistentiam juris, *Priol. decis.338. num.18.*

Nec præjudicant Ordinariis, de quorum scientia, & patientia non docetur, *Priol. decis.338. num.19.*

Exerciti *per Abbates*, arguunt Ecclesiam fuisse de mensa Abbatiali, *Priol. decis.252. num.9.*

Exerciti *per Episcopos* jure ordinario probant situationem intra fines Diœcesis, *Priol. decis.338. num.8.*

Non probantur juribus extractis lite pendente à particulari Archivio Monasterii collitigantis, *Priol.decis.338. num.17.*

Jurisdictionales ad exercendos Episcopus habet fundatam intentionem in assistentia juris, *Panphil. decis.48. n.5. & 6.* limita *num.3. & 7.*, *decis.223. num.1. & seqq. & decis.48. num.4.*

Jurisdictionis à Prælato superiori exerciti in aliena Diœcesi sufficit esse dubios ad hoc ut non præjudicent Prælato inferiori, *decis. 106. n.41.* amplia *ut ibid. par.19. tom.1.*

Actus jurisdictionis, & præeminentiæ, spectat ad antiquiorem, & digniorem, *decis.257. num.16. par.9. tom.1.*

Ex actibus jurisdictionalibus à Parte gestis observantia necessaria, quando elidit non est attendenda, *dec.235. num.14. par.13.*

Actus jurisdictionales, qui sint, plures adnotantur in *dec.10. num.18. ad 25.*, *& decis.21. num.31. coram Zarat.*

Facti ab Episcopo, quando sunt plures, & potiores, in concursu factorum à Prælato inferiori sunt præferendi, cum illis arrideat juris assistentia, *Zarat. decis.10. num.27.*

Ad Prælatum inferiorem spectant, quandò ipse jurisdictionem ordinariam, ac Territorium separatum habet, *Zarat. decis.21. num.32.*

Jurisdictionales æquivoci non attenduntur, *Dunoz. jun. decis.988. num.7.*, *dec.1001. num.6. & 10.*, *& dec.988. num.8. 9. & 15.*

Jurisdictionales continuati successivis temporibus jurisdictionis universalis exercitium probant, *Buratt.dec.427. num.4.*

Ecclesiam esse in Diœcesi probant, *Buratt. annot. ad decis.578.num.14.*

Gesti ab Episcopo in locis suæ Diœcesis, præsumuntur gesti jure Ordinario, non delegato, *Buratt. annot.ad decis.578. num.20.*

Gesti contrà particulares operãtur acquisitionẽ jurisdictionis universalis quoad omnes generaliter, *Buratt. dec. 427. num.11.*

Sunt præferendi, qui roborantur ex juris dispositione, *dec.304.num.26. par.11.*

In materia jurisdictionis actus non potest præscribi, *decis.391. num.31. par.13.*

Facti lite pendente non suffragantur, *decis.41. num.10. par.5. tom.1.*

18 Actus necessarii.

Necessarius, non autem voluntarius dicitur actus gestus ab illo, qui cogi poterat, *decis.171. num.4. par.3.*

An dicatur actus necessarius, vel volun-

luntarius debet inspici origo ipsius, *decis.46. num.2. par.1.divers.*

Actus necessarii minorum sine solemnitatibus substinentur, *decis.77. num.13. par. 6.*

Necessarius, & qui ad aliam causam referri potest nunquàm retrocessionem sui importat, *decis.163. num.3. 4.& 5. par. 15.*

Necessarium quando minor facit non requiruntur solemnitates requisitæ in eorum contractibus, *decis. 138.num.5., & 6. par.4. tom.2.*

In necessario, quando sumus, sufficit consensus majoris partis Capituli, *dec.20. num.1. par.6.*, sed omnes de Capitulo debent vocari, *Ubald.dec.334. num.6.*

Actus de necessitate facti, non comprehenduntur sub lege prohibente actus, *Ubald. decis.40. num.5.*

19 Actus negativi.

Actus solus negativus non sufficit ad exclusionem unius generis, nisi interveniat aliquis actus positivus actui negativo contrarius, *decis. 112. num.1., & 6. par.3.*

Negativus præsumitur fieri jure facultatis, *decis.33. num.6. par.1. divers.*

Negativus, qui consistit in pati non est ejus potentiæ, & virtutis ad inducendam, & exprimendam voluntatem, cujus est actus affirmativus, *decis.480. num.12. tom.2. par.4.*

Negativus nihil refert, *decis. 70. num.5. par.16.*

De negativo non conficitur instrumentum, *decis.613. num.16. par.5. tom.2.*

In negativis nulla potest acquiri præscriptio sine reclamatione, aut contradictione Adversarii, *dec.278.n.12.par.7.*

Negativus non solutionis absque instantia, & petitione, vel acquiescentia Creditoris, eo solo casu probat, quo cum eo alius certus, & clarus titulus concurrit, *Zarat.decis.53.n.30.*

In facto proprio *negantis* consistens, probatur ex ejus assertione, *Pen. decis.477. num.3.*

20 Actus nulli.

Vide etiam *Actus quoad validitatem.*

Actus nulli ratificatio non inducitur absque explicita scientia nullitatis, *Arguell. decis.13. num.22.*

Vide etiam *Actus quoad ratificationem.*

Si ex subsequentibus confirmatur, dicitur actus novus, & diversus, *Arguell. decis.25. num.19.30., & num.51.*

Actus etiam nullus declarat voluntatem agentis, *Arguell. decis.70. num.15. decis.355. num.16. par.5. tom.1.dec.531. num.1. & 7. par.14. decis.17. num.30. par.5. tom.1. decis.523. num.10.par.5. tom.2.,Ottobon. decis.37. num.30.*

Actus nullitatem inducit excessus, *Zarat. decis.112. num.5.*

Gestus lite pendente est nullus, *Bich. decis.306.num.41.decis.573.num.7.par.5. tom.2.*, *& num. 8.*, ubi quod Rota sic semper censuit, *decis.128.n.14.par.11. decis.391. num.17.par.13.,Dunoz. jun. decis.899. num.6., & 931.num.31.*

Est nullus, si Pars fuerit citata ad interessendum actui certa hora, & posteà fiat non expectata dicta hora, *dec.323.n.7. par.5. tom.1.*

Meticulosi nullius sunt momenti, *dec.115. num.16. & 17. par.7.*

Facti contradicente, & resistente Parte sunt nulli, *decis.128. num.15.par.11.*

Per se nullus non substinetur ex adjectione causæ, *decis.226.num.17.par.12.*, & non nocent alicui, *decis.221. num.21. par.13.*

Nullum de sui natura nemo præsumitur voluisse scientèr, & prudentèr facere, *decis.25. num.1. & 7. par.4. tom.2.*

Nullus non habetur in consideratione, *decis.25. num.10. par.6. decis. 572.n.5. tom.3. par.4. decis.20. n.8.par.4.tom.2. decis.393. num.10. par. 9. tom. 2.,Dunoz. sen.decis.132. num.14.*

Ex defectu consensus non convalescit, si posteà subsequatur, *decis.294. num.27. par.5. tom.1.*, & corruit *ibid. num.26.*

Est nullus, si forma non fuit servata, *decis.572. num.6. tom.3. par.4.*

Ex nullo etiam transfertur possessio, quando deventum est ad realem traditionem,

nem, *dec.*291. *num.*4. *par.*6., *& dec.*18. *num.*32. *par.*9. *tom.*1. maximè quando nullitas provenit aliundè, quàm ex defectu consensus, *decis.*483. *n.*9. *par.*13.

Non interrumpitur præscriptio, observantia, & diuturna quasi possessio, *decis.*29. *num.*26. *par.*7.

Ex nullo si Ecclesia amittat possessionem, adhuc datur reintegratio, *decis.* 94. *num.*3. *par.*7.

Et invalido Testatoris mens elici potest, *decis.*220. *num.*21. *par.*11.

Ex nullo, vel non sortito effectum, adhuc colligitur veritas, *dec.*148. *n.*13. *par.*16.

Ex actu imperfecto, alius actus minus perfectus non potest adminiculari, *Dunoz. sen. decis.*235. *num.*20.

21 Actus possessorii.

Actus possessorius antiquus probatur per antiquam consuetudinem, & per publicam vocem, & famam, quia leviori probatione indiget, *dec.*400. *n.*2. *par.*3.

Actus possessorii inferentes ad titulum, benè possunt per testes videri, & de illis ipsi deponere, *decis.* 400. *num.* 5. *par.*4. *tom.*1.

Possessorius per triginta annos est sufficiens ad justificationem mandati de manutenendo, *decis.*422. *num.*3. *par.*1. *divers.*

Possessorii celebrati à parte non præjudicant parti adversæ, ità ut eam privent sua possessione, *decis.*210. *num.*4. *lib.*2. *par.*3. *divers.*

Possessorii in incorporalibus non sortiti effectum possessionem non probant, *decis.*165. *num.*5. *par.*4. *divers.*

A Conjuge pœnitente, quæ castrum conjugi concessit, facti post illam concessionem censentur facti jure familiariatis, & possidenti conjugi alteri non præjudicant, *decis.*167. *num.*6. *par.*4. *divers.*

Actus possessorii præsumuntur facti in vim tituli præambuli, *decis.*266. *n.*10., *& decis.*560. *num.*5. *par.*2., *& dec.*76. *num.*9. *par.*4. *tom.*2., *Ubald. decis.*212. *num.*5.

Actus possessionis facti jure familiaritatis non suffragantur, *dec.*172. *num.*9. *par.*5. *tom.*1.

Actus possessionis privativè facti non prosunt ad manutentionem, *decis.* 273. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

Actus ille possessionis immediatior est litis contestatione, qui in manutentione præfertur, *dec.*273. *n.*3. *par.*5. *tom.*1.

Possessorii non tribuunt aliquam possessionem, nisi probentur facti, sciente, & patiente Adversario, *dec.*140. *n.*8. *par.*8.

Quandò sunt æquivoci, nec dominium, nec possessionem probant, *decis.* 140. *num.*9. *par.*8.

Possessorii non possunt fieri nisi à Canonicis, quando traditur possessio capitulariter, *decis.*138. *nu.*14. *par.*9. *tom.*1.

Quandò possunt referri ad titulum familiaritatis, non inducunt conjecturam simulationis, *dec.*121. *n.*14. *par.*9. *tom.*1.

Actus, qui exerceri debent per Rectorem, seù Præpositum, proptèr illius absentiam, vel impedimentum devolvuntur in exercitio ad personam antiquiorem, & digniorem, quæ sit præsens. Intellige conclusionem procedere, ubi Præpositus illos exercet tanquàm prima dignitas, secùs si tanquàm Parochus ratione curæ sibi commissæ. Quia tunc illi non possunt ab aliis administrari eo invito, *decis.*37. *num.*7. *par.*9. *tom.*1.

Actus separati, & nihil habentes commune cum re, de qua agitur, non probant, *decis.*217. *num.*23. *par.*9. *tom.*1.

Possessorii præcedentes non attenduntur ad effectum excusandi attentata commissa post mandatum de manutenendo, *decis.*69. *num.*41. *par.*19.

Actibus possessoriis administratorio nomine gestis, possessio principalis deprehenditur, *decis.*118. *num.*5. *par.*14.

In possessoriis probatur titulus ex antiquissima quasi possessione, *decis.* 29. *num.*51. *par.*7.

De pluribus possessoriis si deponant Testes, probant possessionem, *decis.* 29. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

Ex multis antecedentibus possessoriis probatur bonum jus Patroni ad effectum confirmationis illius, qui jam est electus, & nominatus, *decis.* 5. *num.* 6. *par.*5. *tom.*1.

In possessorii possessio probanda est, *decis.*550. *num.*4. *par.*5. *tom.*2.

Fa-

Facti à Domino loci præsumuntur jure familiaritatis ex benevolentia subditorum erga suum Dominum, *Bich. decis.*621. *num.*14.

Nè referantur ad titulum familiaritatis sufficit quælibet dubietas,& suffragantur pro manutentione,*Bich.decis.*621. *num.*18.

Possessorii gesti ab eo,qui declaravit possessionem ad alium spectare,censentur jure familiaritatis, *Buratt. decis.*292. *num.* 19., & quando sunt gesti ab aliquo sine titulo, *decis.*169. *num.*6., *&* *decis.*216. *num.*5. *&* 6.

Possessorii æquivoci, nec dominium, nec possessionem probant, *Dunoz. jun. decis.*540.*num.*9.

Non effectuati, & non facti cum scientia, & patientia collitigantis non probant nec dominium, nec possessionem,*Dunoz.jun.decis.*784. *num.*6., *&* 540.*n.*8.

Possessorii *subsecuti* post transactionem contractus validitatem arguunt, *Dunoz.sen. decis.*23. *num.*5.

Possessorii *cum fructuum perceptione*,possessionẽ probant, *Ottobon.dec.*154.*n.*5.

Continuativi possessionis, & pro ejus tuitione, non causant attentata, *Ubald. decis.*243. *num.*12.

Continuati manutentionem mærentur, *Benincas.decis.*31. *num.*1. *&* 2.

22 Actus positivi.

Actus positivi probant animum conductoris, quod nolit continuare locationem, *decis.*480. *num.*3. *par.*4. *tom.*1.

Positivi nisi præcesserint ad aquirendum cursum aquarum, si reperiatur aquam fuisse concessam,censetur potiùs id factum jure familiaritatis, quam servitutis imponendæ, *decis.*425. *num.*19. *tom.*2. *par.*4.

Positivi distinguuntur ab actibus negativis, *decis.*117. *num.*8., *&* 29. *par.*15.

Sine positivo, ex quo inferatur expressus, vel necessarius consensus ex sola sciẽtia non præsumitur ratificatio, *dec.*39. *num.*5. *par.*5. *tom.*1.

Actus positivi, ex quibus observantia resultat ad invicem adminiculantur, *Bich. decis.*295. *num.*22.

Positivus requiritur, ad hoc ut filius major Patri secundo nubenti continere dicatur, *Buratt.decis.*81. *num.*9.

Positivus, ubi non requiritur ad effectum parendi, tunc sola patientia sufficit, *decis.*108. *num.*1. *par.*15.

Positivi in contractu excludunt simul præsumptionem, ac præscriptionem, *decis.*79. *num.*6. *par.*15.

Ex actibus positivis successivè factis,benè infertur ad ratificationem actus, in cujus executionem emanarunt, *Ottobon.decis.*107. *num.*6., *&* *dec.*110.*n.*8.

Actus *positivi* filiationis, sunt educare, alimentare, & vestire filios, *Pen. decis.*1111. *num.*5.

24 Actus retrosimilis.

Actus *retrosimilis* requiritur ut census extinctus dicatur, *decis.* 341. *num.* 1. *par.*4.*divers.*, *Ottobon.decis.*79.*num.*7.

Retrosimilis licèt requiratur in extinctione census, non tamen requiritur pecunia numerata, *dec.*148. *n.*3.*par.*6.

Retrosimiles verbum retrocedere importat, *decis.*144. *num.*13. *par.*11.

26 Actus subsequentes,& consecutivi.

Actus subsequens, censetur factus in executionem eorum, quæ perseverant, *decis.* 647. *num.* 7. *par.* 4. *tom.*1., *Benincas. decis.*364. *num.*7.

Interpretationem recipiunt à præambulo, titulo, *decis.*522. *num.*7. *par.*1.

Secutus censetur factus ex titulo, & causa præcedenti, *decis.*434.*num.*3.*par.*1., *Dunoz. jun. decis.*576. *num.*38.

Subsequens declarat præcessisse, quod præcedere debebat, *decis.*180. *num.*3. *par.* 1.

Subsequentes declarant præcedentes, *decis.*365. *num.*1. *in fin. par.*2., *dec.*282. *num.*8. *par.*9. *tom.*1., *Duran. dec.*387. *num.* 29.

Consecutivus non habetur in consideratione, *decis.*174.*num.*4. *par.*2.

Actus subsequens debet referri ad præambulum titulum, & obligationem, *decis.*644.*num.*19. *tom.*3. *par.*4. *tom.*1.

Consecutivus regulatur secundùm naturam

ram actus principalis, *decis.*554. *n.*17. *par.*5. *tom.*2., *decis.*248. *num.*1. *par.*5. *tom.* 1.

Sequens re non integra non admittitur in præjudicium tertii, seu juris illi quæsiti, *decis.*547. *num.*12. *par.*5. *tom.*2.

Actus sequens censetur factus in executionem præcedentis tractatus, *dec.*120. *num.*8., & *decis.*244. *num.*19. *par.*6., *decis.*104. *num.*5. *par.*2. *divers.*, *Bich. decis.*6. *num.*6., *dec.*62. *num.*7. *par.*19. *tom.*1., *decis.*129 *num.*3. *par.*5. *tom.*1., *Merlin. decis.*327. *num.*3., *Duran. decis.*338. *num.*10. & *decis.*285. *num.*48., *Benincas. decis.* 355. *num.*4., *Panphil. decis.*359. *num.*3.

Subsecutus qualitatem voluntatis primordialis demonstrat, *dec.*200. *n.*40. *par.* 7.

Consecutivi idem est judicium, ac principalis, quandò eadem est in utroque ratio, *decis.*268. *num.*12. *par.*8.

Sequens restringitur, & declaratur à præcedenti, *decis.*63. *num.*18. *par.*8.

Secundus, qui continuationem, & perseverantiam cum primo demonstrat, eodem defectu laborat, quo primus laborabat, *decis.*41. *num.*9. *par.*10.

Præsumitur factus in executionem antecedentis mandati, quandò præcessit deputatio specialis ad hunc actum tantùm, *decis.*40. *num.*3. *par.*10.

Posteriores censentur facti in executionem antecedentis conventionis, & non ex gratia, *dec.*83. *num.*4. *par.*10., *Dunoz. jun. decis.*761. *num.*7., & *decis.*453. *num.*40.

Subsequentes dubii præsumuntur gesti ex titulo, & causa præcedenti, ac in executionem antecedentis dispositionis, *decis.*272. *num.*16. *par.*10., *Dunoz. jun. decis.*860. *num.*7.

Subsequentes referri debent ad causam originalem, *decis.*74. *num.*6. *par.*10.

Subsecutus referri debet ad causam præcedentem, & in ejus executionem factus, *decis.* 122. *num.* 19. *par.* 12., *Ottobon. decis.*37. *num.*22.

Sequens censetur gestus in executionem eorum, quæ præcesserunt, *decis.*339. *num.*28. *par.*12.

Subsecutus est invalidus, nisi conditio plenè, & concludentèr verificetur, *decis.*184. *num.*9. *par.*12.

Actus, *seu possessio subsequens* ex titulo præcedenti declaratur, *decis.*368. *n.*1. *par.*14.

Subsequens ob retrotractionem cum antecedenti, unus, & idem esse reputatur, *decis.*239. *num.*17. *par.*16.

Subsequentes benè declarant qualis fuerit à principio mens contrahentium, & eorum intentio, *decis.*114. *n.*4. *par.*16.

Antecedentes, & *sequentes* probant voluntatem contrahentium, & eorum intentionem ostendunt, *dec.*123. *n.*11. *par.*17.

Subsecutus referendus est ad alium præcedentem licitum, non autem illicitum, *decis.*399. *num.*5. *par.*17.

Subsequens morientis, qui anteà plura dederat signa sanæ voluntatis, si est illius intentioni conformis, in sana mente præsumitur æditus, *decis.*729. *num.*5. *par.*18. *tom.*2.

Consecutivi ad donationem simulatam, & ipsi simulatè non autem verè, & realitèr censentur facti, ut detegeretur illius simulatio, & ideò non probant, *decis.*13. *num.*27. *par.*19. *tom.*1.

Subsequens declaratur à sua præcedenti causa, *dec.*185. *num.*25. *par.*19. *tom.*1.

Consecutivus, & relativus etiamsi non fuerit factus simul, & semel cum ipso contractu principali, illius tamen naturam assumit, *decis.*213. *n.*10. *par.*19. *tom.* 1.

Subsequentes facti in executionem antecedentium attentati dici nequeunt, *decis.*170. *num.*6. *par.*19. *tom.*1.

Ex subsequenti benè potest conjectura ri, quòd aliquis census fuerit creatus ad favorem certæ personæ, *dec.*481. *n.*10. *par.*5. *tom.*2.

Successivum verba non importantia, important substitutionem vulgarem, *decis.*465. *num.*2. & 3. *par.*14.

Ex subsequentibus manifestatur qualitas actus præcedentis, *decis.*257. *num.*1. *par.*6., *Zarat. decis.*98. *num.*12., *decis.* 122. *num.* 19., *Arguell. decis.* 25. *num.*27., *Merlin. decis.* 391. *num.*1., *Priol. dec.*275. *num.*7., *Ubag. dec.*31. *num.*11., & *decis.*44. *num.*19.

Præ-

Præcedentes declarantur ex observantia subsecuta, *Buratt. decis.239. num.9.*
Consecutivi gesti post appellationem sunt attentati, *Cerr. decis.626. num.6. ad 9.*
Posteriores contrarii anteriorum, recessum à primis important, *decis.9. n.2. par.13.*
Successivus, & non momentaneus puniendi, & carcerandi, inducit jurisdictionem, & approbationem punitorum, *Pen. decis.386. num.4.*
Subsequentes interpretantur intentionem agentis, tàm in ultimis voluntatibus, quam in donatione, *Priol. dec.239. n.7.*

27 Actus ultimæ voluntatis.

Actus ultimæ voluntatis est favorabilior, quàm dispositio inter vivos, *Rub. in annot. decis.16. num.40. par.3.*
Prohibitus, fieri non potest in mortis articulo in fraudem legis, vel constitutionis Principis, secùs si sit jure permissus, *decis.188. num.15. 16. & seq. par. 18. tom. 1.*

28 Actus unici, & singulares.

Unicus actus solutionis sufficit ad acquirendam quasi possessionem juris exigendi, *decis.196. num.2. par.1. divers.*
Unus actus possessorius, sufficit ad acquirendam possessionem quoad omnia, *decis. 222. num.7. par.1. divers.*, *Dunoz. jun. decis.780. num.4.*
Unicus sufficit ad acquirendam possessionem in incorporalibus; quòd limita, nisi agatur de jure acquirendo, secùs si de conservando, *decis.391. num.3. par.1. divers.*, *Panphil. decis.421. n.3.*, *& decis.735. num.3. & 9.*
Unicus non sufficit, quòd ità aliquid fieri consueverit, *decis.225. n.6. tom.2. par. 4.*
Etiam unicus sufficit ad effectum manutentionis, *dec.483. num.5. par.5. tom.2.*
Unicus contrarius non tollit universalem contrariam consuetudinem legitimè præscriptam, *decis.193. num.17. par.6.*
Unicus censetur actus, quandò res plures sunt factæ eodem contextu, *dec.110. num.11. par.6.*
Unicus contrarius sufficit, ut excludatur styli probatio, *dec.141. num.14. par.6.*
Actus unicus secuto effectu sufficit ad constituendum quem in quasi possessione exigendi annuum redditum, *decis.201. num.5. par.4. tom.1.*
Unicus sufficit in possessorio retinendæ, *decis.216. num.1. par.8.*
Prout etiam ad acquirendam quasi possessionem, *decis. 419. num. 13. par. 9. tom. 2.*
Quilibet etiam unicus sufficit, ut manutentio suam recipiat perfectionem, *decis.191. num.12. par.9. tom.1.*
Unicus non sufficit ad inducendam consuetudinem renovandi investituram Agnatis, *decis.357. num.95. par.11.*
Non potest inducere observantiam, *decis.70. num.10. par.11.*, *Cerr. dec.336. num. 8.*
Unicus sufficit pro manutentione obtinenda, *decis.51. num.3. par.11.*
Unicus sufficit ad acquirendam possessionem, ubi causa est universalis, *dec.105. num.6. par.11.*
Quamvis atrox non sufficit ad separationem Thori, *decis.35. num.13. par.11.*
Unicus sufficit, ut detur locus observantiæ Statutorum interpretativæ, *dec.169. num.84. par.12.*
Unicus, & lite pendente factus à Capitulo, aliisque interesse habentibus non vocatis præjudicium inferre non potest, *decis.233. num.21. par.13.*
Unicus particularis, etiam ad alias species sub eodem genere contentas refertur, *decis.333. num.16. par.13.*
In unico, quandò dispositio solùm potest verificari tunc dispositio generalis habetur pro speciali, quòd procedit, etiamsi agatur de incurrenda pœna, *decis.276. num.10. & 11. par.9. tom.1.*
Ex unico facultas privationis, & ex primæva privatione consumitur, *dec.297. num.9. par.11.*
Ex unico etiam acquiritur quasi possessio manutenibilis, *dec.29. num.8. par.12.*
Unicus in incorporalibus sufficit ad constituendum in quasi possessione, *Burat. decis.691. num.6.*, declara, ut *in annot. ibid. num.16. & seqq.*
Actus *unicus* in contrarium sufficit ad tol-

tollendam consuetudinem, *Ottobon. decis.45. num.7.*

Plurimùm deseruit pro observantia interpretativa, *Ottobon. decis.165.n.19.*

Unicus ad probandam observantiam continuatam non est sufficiens, nisi de eadem per spatium 30., vel 40. annorum continuata doceatur, *Caril. pag.193. num.1.*

Unicus admittendi Beneficiatos in Capitulo non præjudicat Canonicis, qui per centum, & ultrà annos, sine illorum interventu aliquos actus peregerunt, *Priol. decis.468. num.11.*

Unicus particularis in una specie ad omnes alios sub eadem specie comprehensos extenditur, *decis.333. num.15. par.13.*

Actus singularis exercitium, ut obtineri valeat; requiritur, quòd sit plenè præscriptibile, *decis.189. num.6. par.14.*

Quamvis unicus ad præcedentiæ manutentionem sufficiens reputatur, *decis.148. num.8. par.14.*

Unicus etiam admittitur ad effectum observantiæ interpretativæ, *decis. 360. num.6. par.14.*

Unicus non est aptus ad inducendam observantiam, *decis.212. n.13. par.11.*

Sufficit ad acquirendam quasi possessionem præsentandi, *decis.176. num.11. par. 15.*

Unicus sævitiæ, nec etiam atrocissimus reputatur sufficiens ad inducendam separationem thori, *decis. 99. num. 12. & 17. par.16.*

Adversùs consuetudinem, & præscriptionem juri communi contrariam, prævalet mille actibus pro eadem consuetudine, & præscriptione antecedentèr militantibus, *decis. 382. num. 14. par. 16.*

Unicus in contrarium sufficit ad excludendam consuetudinem, quamvis pro ea mille alii præcesserint, *decis.206. num.18. par.16.*

Unicus in contrarium sufficit pro exclusione observantiæ, *decis.267. num.15. par. 16.*

Unicus, & solus rumor contrarius consuetudinem reddit æquivocam, & nullius roboris, *dec.208. num.16. par.17.*

Unicus non probat donationis veritatem concurrentibus pluribus actibus contrariis simulationem denotantibus, *decis.13. num.25. par.19. tom.1.*

Unicus in jurisdictionalibus sufficit, & possessionem conservat, *dec.254. n.24. par. 19. tom.1.*

Unicus verò prævalet pluribus simulatis, *decis.13. num.25. par.19. tom.1.*

Unicus sufficit contrarius ad effectum evertendi, vel interrumpendi immemorabilem, *dec.106. n.33. par.19. to.1.*

Unicus, & particularis sufficit ad acquirendam possessionem, ubi causa est universalis, *dec.254. n.26. par.19. tom.1.*

Per unicum consuetudo non inducitur, quando pacifice fuit factus, *decis.225. num.7. par.4. tom.2.*

Per unicum acquiritur quasi possessio præsentandi, *dec.505. num.1. par.5. tom.2.*

Per unicum etiam inducitur ultimus status in beneficialibus, *decis.444. num.3. par.5. tom.2.*

Per unicum quasi possessio acquiritur in incorporalibus, *dec.8. n.2. par.5. tom.1.*

Per unicum præcedendi quasi possessio acquiritur, *decis.320. num.14. par.11.*

Per unicum contrarium præscriptio interrumpitur, *dec.304. num.13. par.11.*

Actu unico quis in quasi possessione jurispatronatus constituitur, *dec.568. n.3. par.4. divers.*

Ex unico acquiritur quasi possessio præsentandi etiam contrà Provisum ab Ordinario, *dec.5. num.7. par.5. tom.1.*

Ex unico difformi, contemporaneo, & proximo tollitur observantia, *dec.389. num.22. par.9. tom.2.*

29 Actus voluntarii.

Actus voluntarii in executione pii operis æstimari debent per longam observantiam necessarii temporis, *decis. 107. num.26. par.7.*

Non dicitur factus voluntariè, si quis illum gerat in executionem alicujus Statuti, *decis.107. num.25. par.7.*

Voluntarii expediti sine consensu omnium, nocent illis, qui consenserunt, *decis.418. num.20. par.9. tom.2., Bich. decis.256. num.13. & 16.*

In-

Inter actus voluntariæ jurisdictionis connumeratur etiam jus conferendi beneficia, *decis.296. num.17.par.9.tom.1.*

Voluntarii non extenduntur contrà voluntatem agentis, *decis.178.num.17. par.9. tom.1.*

Potest esse voluntarius respectu Canonici Turnarii, & necessarius respectu solius Turni, *dec.380. num.11.par.11.*

Quandò est merè voluntarius non valet inducere observantiam, *dec.70. n.13. par. 11.*

An dicatur coactus, vel voluntarius attendendum venit principium, *dec.413. num.43.par.12.*

Voluntariæ jurisdictionis potest perfici etiam extrà Territorium, *decis.13.n.4. par. 12.*

Causæ potiùs debet tradi necessitati, quàm voluntati, *dec.339. n.3. par.12.*

Voluntarius, quoad illius effectum dicitur quodammodò necessarius, sed improprio, & latissimo sumpto vocabulo, *decis.392. num.11. par.15.*

In sua origine voluntarius, si ex post facto efficitur necessarius, non indè tamen definit esse voluntarius, *dec.392. num.11.par.15.*

Factus *ad effugiendam carcerationem* dicitur voluntarius, *dec.172.n.21.par.16.*

Voluntariæ jurisdictionis exerceri etiam possunt authoritate propria, *dec.242. num.8.par.16.*

A principio voluntarius, quamvis posteà pro sui effectuatione fiat necessarius, hoc dicitur impropriè, quia semper remanet voluntarius, *decis.58. num.6. & 9.par.18. tom.1.*

In voluntariis omnium consensus est necessarius, *decis. 418. num. 17. par. 9. tom.2.*, *Bich. decis.256. n.13.*, *Ubald. decis.290. num.13.*, *& dec.334. n.5.*

Ex voluntariis quasi possessio non acquiritur, *decis.186. num.3. par.11.*

Contradictio unius, sufficit, ut actus non valeat, *Bich. decis.261. num.13.*

Declara, quandò actus voluntarius est utilis, cum non sit in eo dari de irrationabilitate, *Bich. decis.261. n.14.*

Actus voluntarii expediti sine consensu omnium nocent illis, qui consentierunt, *Bich. decis.256. num.16.*

In actu voluntario non censetur quis electa una via alteri renunciasse, nisi expressè declaraverit, quòd ità intendebat facere, *Cerr. decis.628. num.13.*

Dicitur merè voluntarius, quandò quis ad eum minimè cogi potest, *decis.203. num.6. par.6.*

Voluntariæ jurisdictionis est actus assistendi matrimoniis, *Dunoz. jun. decis.378. num.5.*

Actus *voluntarius* obligationem non inducit, *Pen. decis.739. num.5.*

Nec potest extendi ultrà quàm actum fuerit, *Mantic. decis.4. num.14.*

Qui habet facultatem: *di far atti volontarj*: potest simul transigere, & jura cedere, cum cessio sit actus ad transactionem consecutivus, *Benincas. decis.166. num.15.*

31 Actus, quoad collusionem, dolum, & metum.

Actus per vim, & metum factus, ut annulletur requiritur quòd inferens vim, & metum sit solitus exequi minas, *decis.315. num.8. par.5. tom.1.*

Metu præsumitur factus, si alias agens illum verisimiliter non fecisset, *decis.273. num.4. par.8.*

Quilibet actus metus causa gestus, est nullus, *decis.20. num.2. par.9. tom.1.*

Dolosum non debet effectum suum sortiri in pœnam doli, qui dedit causam contractui, *decis. 20. num. 32. par. 9. tom. 1.*

Per actus non voluntarios, & extortivos consuetudo non tollitur, *decis. 199. num.36. par.12.*

Debet esse de genere prohibitorum, ut ex eo dolus præsumatur, *decis. 375. num.27. par.16.*

Actus, in quo agens ad illum faciendum fuit abductus extrà proprium domicilium suspicione non caret, *decis.296. num.27. par.17.*

Liberè factus non excludit metum, si contrariæ protestationes sunt emissæ, *decis.373. num.12. par.18. tom.1.*

Factus per vim, & metum ex defectu consensus non substinetur, *decis.405. num.1. par.18. tom.2.*

32 Actus quoad ratificationem, seu revaliditatem, & acceptationem.

Actus acceptatio est quid facti, & non præsumitur, si plenè non probetur, quandò non agitur ad lucrum captandum, sed ad damnum evitandum, *decis.*231. *num.*1. *par.*3.

Non inducitur per verba enunciativa, *decis.*231. *num.*2. *par.*3.

Nullus ratificari potest, quandò nullitas provenit ex defectu consensus, *dec.*65. *num.*3. *par.*2., *dec.*54. *num.*16. *par.*13.

Ratificationis non inducitur sine scientia expressa facti, & juris, *dec.*172. *num.*4. *par.*5. *tom.*1., *decis.*98. *num.*8. & 9. *par.*11., *decis.*31. *num.* 30. *par.*12., *decis.*400. *num.*22. *par.*13.

Actus nullus ex defectu solemnitatum validè ratificari potest, dùm expressa in specie fiat ratificatio, *decis.*60. *n.*1.3. *par.*7.

Ratificatio invalida non inducitur, non data scientia, & invaliditate ipsius actus, *decis.*419. *num.*23. *par.*13., *decis.*86. *num.*8. *par.*9. *tom.*1., & *dec.*90. *n.*22. *par.*9. *tom.*1., *Ottobon. dec.*191. *num.*19., & *decis.*16. *num.*24. & 25. & *sequen.*

Inducentes ratificationem, non debent esse æquivoci, sed positivi, *decis.*14. *n.*28. *par.* 13.

Actus nulli in ratificatione omnes solemnitates requiruntur, quæ in ipso actu principali debent intervenire, *decis.*193. *num.*14. *par.*14.

Nulli, & invalidi ratificatio non potest præsumi ex tacita ratificatione, non constito de scientia nullitatis, & invaliditatis, *decis.*519. *num.*24. *par.*14.

Ratihabitio suspicionem fraudis tollit, *decis.*97. *num.*12. *par.*14.

Qui citrà jus, & nomen ratificationis fieri non potuit, illam inducit, *decis.*58. *num.*16. *par.*16.

Factus à Condomino in totum cum promissa ratificatione alterius Condomini, ea non secuta pro sola medietate sustinetur, *decis.*316. *num.*1. *par.*17.

In illis actibus operatur ratihabitio, qui ab initio non sunt nulli, sed in suspenso remanent, *decis.* 82. *num.* 13. *par.*6.

Ex actu facto ratificatio non inducitur ad alium necessarium effectum; siquidem ex actu, qui fieri non potuit citrà jus, & nomen ratificationis, *dec.*479. *num.*15. *par.*13.

Ex actus approbatione, quoad unam partem, etiam quoad aliam partem censetur approbatus ratione individuitatis, *Zarat. decis.*112. *num.*11., *Cerr. decis.*521. *num.*7.

Si est nullus non potest approbari, seu à Rectore ratificari in præjudicium Ecclesiæ, *dec.*395. *num.*16. *par.*18. *tom.*1.

Per subsecutum adimplementum ratificatur ab eo, cujus nomine gestus est, *Benineas. decis.*129. *num.*8.

33 Actus quoad resolutionem.

Actu resoluto juvari quis non potest, ubi resolutio provenit ex mutuo partium consensu, *decis.*132. *num.*2. *par.*3.

Corruit non servata forma substantiali Statuti, *Dunoz. jun. decis.*81. *num.*1.

Et non servata forma, quam inducit decretum, *Rembold. decis.*451. *num.*1.

34 Actus quo titulo gesti dicantur.

Actus, & *dispensatio* præsumitur facta nomine illius, qui expensas subministravit pro obtinenda dispensatione, *decis.*425. *num.*2. & 3. *par.*3.

Semper præsumitur fieri voluisse per agētem se confirmando cum consuetudine Patriæ, & Loci, ubi agitur, *dec.*311. *num.*9. & 10. *par.*4. *tom.*1.

Actus præsumuntur semper facti ex præcedenti, & apparente titulo, *decis.*566. *num.*2. *par.*3.

Actus quilibet præsumitur factus in executionem præcedentis contractus, *decis.*636. *num.*1. & 2. *par.*4. *tom.*1.

Factus à Procuratore, censetur factus de ordine Domini, *decis.*149. *num.*6. *par.*3.

Actus semper præsumitur ex causa necessaria, & vigore tituli præambuli factus, *decis.*391. *num.*4. *par.*1. *divers.*, *Dunoz. sen. decis.*244. *num.*3.

Gesti præsumuntur ex titulo præambulo, & uti-

& utiliori, *decis.*549.*n.*10.*par.*1.*divers.*

In dubio præsumitur factus nomine proprio non autem alieno, & ex capite verosimiliori, & conventiori, *dec.*613. *num.*3.*par.*1. *divers.*

Qui fieri non possunt sine impensa, præsumuntur facti de voluntate Domini, *decis.*631. *num.*2.*par.*1. *divers.*

Actus præsumitur factus vigore tituli præcedentis, *decis.*615. *num.*3.*par.*2., *dec.*160. *num.*4. *par.*4. *tom.*1., *dec.*225. *num.*12.*par.*5.*tom.*1., *decis.*441.*num.*6. *par.*5. *tom.*2. *decis.*218. *num.*26.*par.*6., & *decis.*23. *num.*8. *par.*7.

Quilibet præsumitur gestus in executionem tituli, seù tractatus præcedentis, *decis.*153. *num.*5. *par.*8.

Præsumitur factus vigore tituli, de quo constat, non autem vigore ejus, de quo non apparet, *dec.*330.*n.*26.*par.*9.*tom.*2.

Præsumitur ex titulo præambulo, non autem ex causa possibili non expressa, *decis.*313. *num.*6. *par.*9. *tom.*1., *dec.*27. *num.*1. *par.*10.

Potiùs præsumitur gestus ex potiori titulo, quàm ex priori, *decis.*300. *num.*37. *par.*11.

Gesti per hæredem ad titulum hæreditarium referuntur, *decis.*373.*n.*7.*par.*16.

Præsumitur factus, prout fieri poterat illum metiendo à potestate agentis, *Dunoz. sen. decis.*229. *num.*19.

35 Actus quoad validitatem.

Vide etiam *Actus nulli*.

Actus nulliter factus in judicio nocere non valet, & reputatur extrajudicialis, *decis.*733. *num.*3. *par.*3.

Qui non valet, ut agitur, interpretandus est, ut valeat, ut valere potest, *decis.*3. *num.*2. *de concess. præben.*, *Bisig.* 515., *Dunoz. sen. decis.*291. *num.*7.

Actus nullus in præjudicium facientis, vel fieri procurantis tenet, *decis.*8.*n.*10. *de testam. in antiq.*442.

Actus factus contra prohibitionem statuti est nullus, quando statutum ulterius procedit annullando actum, *decis.*178. *num.*1. & 2. *par.*4.

Dicitur nullus deficiente causa primaria proptèr quam ille actus fit; secùs verò si non defuisset causa primaria, *decis.*181. *num.*1. *par.*1. *divers.*

Ad actus validitatem, præsumuntur intervenisse omnes solemnitates requisitæ ad illum actum, *Rot. decis.*360.*n.*8., & 10. *par.*4. *decis.*494.*num.*3.*dec.*438. *num.*5.*par.*3. *decis.* 577. *num.*4. *par.*4. *tom.*1., *Ninot. decis.*87. *num.*14., *Benincas. decis.*196. *num.*3.

Actus à principio nullus non potest valere alio modo proptèr legis resistentiam, *decis.*366.*num.*31.*par.*1.*divers.*

Factus ex insufficienti mandato non potest postea ex insufficienti substineri, *decis.*397. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Factus præsentibus Partibus præsumitur ritè, & rectè factus, *decis.*438. *num.*1. *par.*1. *divers.*

In quo requiritur voluntas libera, si fiat coactè non valet, *decis.*561.*n.*2.*par.*1. *divers.*

Actus, ut substineatur verba favorabiliter sunt interpretanda, *Rot. decis.*626. *num.*5. *par.*2.

Privatorum, ubi sunt nulli ex defectu consensus possunt convalidari eo superveniente: secus in his in quibus debet intervenire Principis authoritas, *decis.*614. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Ut valeat debet quis suam scire jurisdictionem, *decis.* 750. *n.*11.*par.*1.*divers.*

Actus valet ex capite quo valere potest, quando fuerunt duæ causæ expressæ, nec agens ad unam potius, quam ad aliam se restrinxit, *Rot. decis.*101.*nu.*8. *par.*3.

Factus contrà formam traditam à lege sine clausula annullativa valet, & tenet, licet contrafaciens veniat puniendus ex communi, *decis.* 750. *num.* 4. *par.*1. *divers.*

A principio validus conservatur faciliùs, quàm de novo convalidetur actus ab initio nullus, *decis.*49. *num.*21. *par.*2. *divers.*, *Dunoz. sen. dec.*249.*num.*10.

Nullus ex defectu citationis, aliquando ex aliquo adminiculo sustineri potest, *decis.*281. *num.*19. *par.*2. *divers.*

Pro actus validitate omnia præsumuntur intervenisse stante cursu longissimi temporis, & observantia diuturna, *decis.*224. *num.*28. *par.*5. *tom.*1.

Pro

Pro actus validitate semper benigna interpretatio est facienda, *dec.557. n.3. par.5. tom.2., decis.108.num.24.par.7., Manzaned. decis.102. nu.13., Panphil. decis.596. num.7.*

Et semper præsumitur illud præcessisse, quod debebat præcedere, *dec.558.n.1. par.5. tom.2.*

Ad actus validitatem omnia necessaria præsumuntur intervenisse stante causa longissimi temporis, *decis.441. nu.12. par.5. tom.2., decis. 16. num.2. par. 7., decis.270. num.24. par.9. tom.1.*

Solemnitates non præsumuntur intervenisse, stante quod constet de eorum defectu, *decis.441. nu.13.par.5. tom.2.*

Pro actus validitate semper præsumitur, ideò fundans se in negativa observationis, tenetur illam probare, *dec.143. num.5. par.6.*

Semper actus corruit forma non servata, *decis.143. num.4. par.6., Dunoz. sen. decis.135. num.4.*

Sustinetur cessante prohibitione, *decis.126. num.25. par.6.*

Vitiatur ex omissione formæ, quandò ea respicit ordinem, & substantiam actus, *decis.124. num.42. par.6.*

Validitas, quæ pendere debet ex aliis causis, non irritatur ex omissione solemnitatum, vel non servatarum, vel minus aptè adhibitarum, *decis. 363. num.12. par.6.*

Pro actus validitate, tunc capienda est interpretatio quandò sumus in dubiis, secùs si versemur in claris, *decis. 135. num.9. par.7.*

Ut præsumatur validus ex cursu temporis detrahi debet tempus motæ litis, *decis.16. num.9. par.7.*

Quandò est ex sui natura validus, non potest invalidari ex re ad majorem cautelam obtenta, *dec.227.n.2. par.7.*

Pro actus validitate capienda est interpretatio, quandò sumus in claris, *decis.135.num.8. & 9.par.7., Crescent. decis.8. num.9. fol.125.*

Ne remaneat penitùs inutilis, & sinè effectu capienda est interpretatio, *decis.134.num.3.par.7.*

Pro actus validitate præsumendum est, stante lapsu longissimi temporis, etiam quod servatæ non fuissent omnes necessariæ solemnitates, *dec.222. num.8. par.7.*

Actus, qui sunt nulli, & infesti non relevant, *decis.225. num.32. par.7.*

Ut actus substineatur quilibet præsumitur sanæ mentis, *dec.297. nu.13.par.7.*

Pro actus validitate verba in dubio sunt interpretanda, *decis.99.num.18. par.7.*

Si sit nullus ad favorem alicujus ab illo tantùm potest allegari nullitas, *decis.179. num.5.par.5. tom.1.*

Pro actus validitate, censetur quis facultate magis proficua velle uti, *dec.329. num.16. par.9. tom.2.*

Pro actus validitate stat præsumptio, donec contrarium probetur, *decis. 441. num.22. par.13., decis.340.n.8. par.15.*

Actus per se nullus, ut convalidetur, aliundè, quam per simplicem assertionem gerentis, comprobari debet, *decis.155. num.11. par.13.*

Actus substineri non potest, quandò non adsunt solemnitates à jure requisitæ, *decis.62. num.8. par.14.*

Validus reputatur, quoties non comparet, qui illum impugnet, *decis. 487. num.2. par.14.*

Perfectionem dictio pei in tempus futurum confert, *decis.346. num.4.par.14.*

De se validus, & subsistens eo magis substinetur, si Religiosorum hominum in præsentia, aut Judicis interventu celebretur, *decis.375. num.3. par.16.*

Factus coram Judice pro Tribunali sedente pro sui validitate non requirit Testes, *decis.398. num.2. & 9.par.16.*

Remanet nullus, si illius extrema reddita sunt inhabilia antè executionem illius, *decis.333. num.12. par.16.*

Factus ex capite incongruo, non substinetur ex capite congruo, *decis.24.num.6. par.16.*

Factus ab eo, qui non erat mentis compos non attenditur, *decis.25. num.10. par.16.*

Actus gestus, vel consensus præstitus à Procuratore revocato, antè intimationem, vel scientiam revocationis, remanet firmus, & validus, *decis.333. num.4. & 5.par.16.*

Pro validitate, & pro actu substinendo mi-

militat omnis præsumptio, *decis.*348. *num.*11. *par.*16.

Omnia præsumuntur pro validitate, stante præscriptione centenaria, *decis.*155. *num.*8. *par.*16., *decis.*288. *n.*6. *par.*10., *Merlin. decis.*391. *num.*5.

A muliere factus constante matrimonio, si continet magnum præjudicium ejusdem mulieris, corruit ipso jure, *decis.*214. *num.*21. *par.*16.

Apparenter validus, licèt intrinsecè nullus, revocari debet per tres sententias conformes, *decis.*297. *num.*12. *par.*17.

Validum etiam si esset invalidus facit clausula *suplentes* in gratia apposita, *decis.*190. *num.*21. *par.*6.

Remanet actus nullus ex defectu voluntatis agentis, quamvis in eo potestas existeret, *decis.*351. *n.*21. *par.*19. *tom.*1.

Nullum confirmans censetur facere novam concessionem, & ampliationem, *decis.*145. *num.*5. *par.*7.

Nullum approbans, nec habens nullitatis notitiam non dicitur validè consentire, *decis.*90. *num.*22. *par.*9. *tom.*1.

Actus à furioso, vel mente capto factus ritè, & rectè sicut à quolibet prudente valet, & tenet ex communi licèt contrarium aliqui tenuerint, quod milat in habente dilucida intervalla, *dec.*129. *num.*16. & 17. *par.*2. *divers.*

Ut valeat pro eo in dubio semper est facienda interpetratio, *decis.*675. *num.*5. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Pro validitate præsumitur nisi contrarium appareat, *decis.*36. *num.*10., & *decis.*647. *num.*4., & *decis.*600. *num.*4. *par.*4. *divers.*

Ut valeat actus refertur ad præsentationem validam, & canonicam, *dec.*647. *num.*5. *par.*4. *divers.*

Ex observantia subsecuta validus redditur, *decis.*274. *num.*4. *par.*4. *divers.*

Annullatio, an & quando pœna sit, distinguuntur plures casus, *decis.*693. *num.*3. & *seq. par.*1.

Ut corruat ex defectu formæ, sufficit ut in uno ea non fuerit servata, *decis.*574. *num.*36. *tom.*3. *par.*4.

Nullus est præterire filiam, & actum nullum nemo præsumitur voluisse facere, *decis.*25. *num.*1. & 2. *tom.*2. *par.*4.

Melius & validius sustineri non potest, quàm ut revocabiliter sustineatur, *decis.*463. *num.*19. *tom.*2. *par.*4.

Sine effectu dicitur nullus, *dec.*479. *num.*4. *tom.*2. *par.*4.

Ab initio nullus convalescit ex qualitate necessaria posteà superveniente, *decis.*318. *num.*45. *par.*5. *tom.*1.

Aliquis si à statuto simplicitèr prohibeatur non procedendo illum annullando si fiat, substinetur, & non obstat, *decis.*52. *num.*12. *par.*5. *tom.*1.

Habiles ad acquirendam possessionem rei legatæ, legatarius non potest exercere, si priùs de manu hæredis legatum non cœperit, *decis.*35. *num.*7. *par.*5. *tom.*1.

Adam.

Adam si habuisset filios ante peccatum, ab eo commissum filii non essent affecti peccato originali, nec ejus pœnis, *dec.*366. *num.*19. & quarè *n.*20. *par.*11.

Adaptari.

Adaptari verba debent ad ea, quæ immediatè cohærent, eisque in dubio referri, *decis.*127. *num.*32. *par.*11.

Addendi.

Addendi facultatem, qui habet non potest in totum mutare præcedentem statum, sed juxta illum continuare, *decis.*79. *num.*5., ubi idem de habente potestatem minuendi *par.*1.

Et minuendi facultas non extenditur ad totalem derogationem, & alterationem, *decis.*240. *num.*5. & 6. *par.*2.

Et minuendi reservata facultas non habet locum in iis, quæ secundum jus commune disposita sint, *decis.*240. *num.*4. *par.*2.

Additamentum.

Additamentum est ejusdem naturæ cujus est res cui adiicitur, *decis.*33. *num.*3. *de præb. in antiq.*406.

Dotis petitur actione de dote, etiamsi nullum speciale super eo intervenerit actum,

actum, *decis.* 127. *num.* 20. *par.* 17.
Pro additamento dotis bona, quandò sunt assignata de illis, prout de ipsa dote est judicandum, *decis.*271. *n.*12. *par.*13.
Pro additamento dotis bona assignata non autem tamquàm paraphernalia data fuisse ex pactis probatur, *dec.*271. *num.*17. *par.*13.

Ad habendum.

Ad habendum clausula adjecta in donatione facit eam transitoriam ad quoscunque hæredes, *Ottobon. decis.*133. *num.*16.
Et tribuit facultatem donatario ad libitum disponendi de bonis donatis, *Ottobon. decis.*255. *num.*8.
Adjecta *in donatione* facta contemplatione matrimonii indicat Personam Donatarii tantùm fuisse contemplatam, non filiorum, *Ottobon.dec.*99.*num.*9., *& decis.*255. *num.*9.
In renunciatione apposita importat perpetuam abdicationem bonorum renunciatorum, *Ottobon. decis.*10. *n.*41.
Clausula *ad habendum* restricta ad certas personas, ad alias non extenditur, *Ottobon. decis.*42. *num.*5.

Ademptio.

Ademptio dicitur facta in pœnam, *dec.*39. *num.*10. *par.*1. *diverf.*
Possessionis alicujus, ac arborum incisio, & glebarum apprehensio, non arguit necessariò bona, de quibus agitur fuisse apprehensa, *decis.*758.*num.*4.*par.*4. *diverf.*
Solum *operatur*, ut relictum non censeatur relictum, & datum non censeatur datum, *decis.*235.*num.*6.*par.*6.
Præsumitur in odium hæredis, *Bich.decis.*132. *n.*8. *&* 9., *Ottobon. dec.* 162. *num.*10. *&* 11.
Oneris ex quibus præsumatur, *Cels. decis.*231. *num.*6.
Legati particularis, extendenda non est ad ademptionem substitutionis universalis, *Ottobon. dec.*244. *num.*14.
Hæreditatis verificatur in eo, qui jam habebat ne dum proprietatem, sed casualem usumfructum ejusdem hæreditatis, *Priol. decis.*289. *num.*7.

Ademptum.

Ademptum *sub conditione*, non censetur sub contraria conditione relictum, ubi admittitur in pœnam, *decis.* 39. *num.*8. *par.*1. *diverf.*, *Bich. decis.* 61. *num.*6.
Sub conditione potestativa dicitur ademptum per viam fideicommissi, non autem conditionis casualis, *decis.* 225. *num.*10. *par.*2. *diverf.*
Sub conditione, ea deficiente non dicitur ademptum, sed concessum, *decis.*222. *num.*7. *par.*18. *tom.*1.
Sub conditione, sub contraria conditione censetur datum, *decis.* 225. *num.*2., declara, & limita *ut n.*3.*par.*2. *diverf.*

Adeptio.

Adeptio, seu traditio possessionis vigore contractus conditionalis, & ipsa conditionalis reputatur, & propter defectum conditionis dicta possessio restitui debet, *decis.* 657. *num.*14. *&* 15. *par.*3.
Beneficii secundi incompatibilis, debet esse pacifica, ad inducendam vacationem primi, *Buratt. annot. ad dec.*19. *sub num.*18.
Vide *Beneficium quoad incompatibilitatem, & quoad vacationem.*
Capta per Procuratorem, censetur, ac si esset capta per Principalem, *Buratt. decis.*67. *num.*4.
Adeptione *Parochialis* secundæ cum pacifica possessione, vacat prima litigiosa, & videtur renunciare juri suo, *Pen. decis.*1438. *num.*2.

Adæquatio.

Adæquatio, quandò est facta per verba indefinita non veniunt futura, secus si verba universalia, *dec.*55.*num.*7.*par.*2. *diverf.*
Non procedit, ubi aliquid speciali ratione fuit concessum, *dec.*17.*n.*4. *par.*15.
Quan-

Quandò fit adæquatio *unius rei* ad alteram censentur omnia rei adæquatæ communicata, *Coccin.dec.1788.n.29.*

Paria sunt non adesse, vel non apparere, *Coccin. decis.1586. num.43.*

Adhærere.

Adhærere non potest Patronus præsentationi de semetipso ab aliis Compatronis factæ, *decis.268. n.4. & 5. par.15.*

Adhoa.

Libri Adhoæ, seu taxæ Baronum pro solutione donativi Regii concurrentibus adminiculis plenè probant, etiam contra tertium, *Bich. dec.36. num.2.*

Adjectivum.

Adjectivum qualificat substantivum, *decis.278. num.21. par.6., Merlin. decis.631. num.21., decis.564. num.27. & 28., & decis.546. num.20. par.19. tom.2.*

Adjunctum substantivo, restringit substantivum, *decis.167. num.27. par.6.*

Anciquior, quandò venit, intelligendum de antiquiore in ordine ad ætatem, *decis.5. num.13. par.9. num.1.*

Senior conjunctum cum substantivo vicino, interpretandum est, secundum eamdem qualitatem vicinitatis, *dec.5. num.5. par.9. tom.1.*

Universale *tutti* recipit interpretationē à verbis antecedenter expressis, *decis.556. num.14 par.18. tom.2.*

Pars principalis dispositionis, cui adjectum est, dicitur, *Buratt.dec.481.n.3.*

Quæcunque licet fœminini generis, si adiicitur verbo Personæ, comprehendit etiam masculum ex vi nominis Personæ, cujus appellatione etiam masculi continentur, *Dunoz. jun. decis.607. num.13.*

Quicunque licet masculini generis, comprehendit etiam fœminam ex vi substantivi, *homo*, cui adiicitur, *Dunoz. jun. decis.607. num.12.*

Verbum de sui natura coarctat, & qualificando restringit suum substantivum, non autem illud ampliat, *Dunoz. jun. decis.760. num.2.*

Adjectus.

Adjectus quam actionem habeat contrà eum, qui dedit literas, quæ non fuerunt acceptatæ, *Ansald.dec.68.num.43. & 44.*

Adjectio.

Adjectio dispositionem novam importat, *Buratt. decis.689. num.6.*

Non valet, nisi inveniatur Persona, in qua obligatio consistit, *decis.741. n.3. par.1. divers.*

Qualitatis, per quam non mutatur substantia rei judicatæ, non inducit novum gravamen, *decis.100.n.28.par.1.*

Per adjectionem *specierum* institutio generalis non restringitur, quia dicitur id factum ad effectum tollendi dubitationes, *decis.64. num.22. par.13.*

Adjectio, & *subhastatio*, tamquàm relativè ad acta præcedentia ab iis interpretationem recipere debent, *decis.184. num.7. par.13.*

Non datur, nisi sit, qui petere possit, *decis.741. num.1. par.4. divers.*

Adjecto solutioni simpliciter nulla competit actio, *Comitul. decis.113. n.17., fallit* si sit adjectus in rem suam, & intentare potest utiles actiones, *ibid. num.18. & seqq.*

Additio.

Additio, vel nova qualitas adjecta, facit concessionem novam, & diversam, *decis.160. num.9. par.2. divers.*

In Instrumento apposita valida est sine approbatione Notarii, quandò non est in margine, sed in fine, & manus ipsius Notarii est, *decis.122. num.7. tom.2. par.4., Dunoz. sen. dec.218. n.6. & 7.*

Facta *in margine* scripturæ nullam falsitatem importat, *decis. 186. num. 18. par.19. tom.1., Bich. dec.549.num.10. & 11.*

Additiones, & cancellationes *in Testamento* factæ, censentur factæ de tempore confecti Testamenti, & cum con-

consensu ipsius Testatoris, *decis.*122. *num.*30. *tom.*2. *par.*4.

Dicitur *pars dispositionis*, cui additur, præsertim quandò adjungitur, ut sit una, & eadem pars dispositionis, *Buratt. decis.*481. *num.*3.

Additionis natura est, ut reguletur secundum naturam sui præexistentis, cui accedit, *Ludovis. decis.*535. *num.*19.

Additio *Cardinalis Carpensis*, quatenus ultra Provinciam, in qua Legatus erat vires suas non porrigit, contractum in Urbe celebratum comprehendere non potest, *Carill. pag.*191. *num.*4.

Additio, dum fuit reperta in corpore Inventarii, non autem in margine, tunc pro ejus veritate est præsumendum, *Ubald. decis.*736. *num.*2. & 3.

Facta in scriptura manu ejusdem Notarii de ea rogati sine alia ejusdem approbatione probant, *Panphil. dec.*714. *n.*4.

Adimplementum.

Adimplementum promissum per æquipollens potest adimpleri, *decis.*367. *n.*1. *par.*4. *divers.*, *Bich. dec.*196. *num.*14. & 21.; *Millin. decis.*116. *num.*1.

In contractu emptionis super bonis subjectis fideicommisso, per æquipollens potest præstari, & sic per subrogationem aliorum bonorum non gravatorum fideicommisso, & commutatione voluntatis Testatoris, emptori satis prospectum dicitur, & ad solutionem pretii isthinc eum teneri deciditur, *decis.*365. *num.*3. *par.*4. *divers.*

Per æquipollens præstari non dicitur, si juramentum accesserit, sed hoc procedit, quandò factum est possibile, & adimpleri potest, & promittens factum alienum ab adimplemento potest excusari per viam exceptionis, ad evitandam pœnam, *decis.*367. *num.*3. & 4. *par.*4. *divers.*

Contractus quis probare tenetur, *dec.*542. *num.*3. *par.*4. *tom.*3.

Probare tenetur, qui ad illud se obligavit, *decis.*72. *num.*1. *par.*8.

Quandò est perpetuum, non debet esse momentaneum, sed durabile, *decis.*7. *num.*4. *par.*11.

Per æquipollens sufficit etiamsi in formalibus, *decis.*492. *num.*1. *par.*14.

Per æquipollens quandò est data, & inducta forma ad certum effectum ad evitandas fraudes est sufficiens, *decis.*536. *num.*188. *par.*14.

Ab eo est probandum, cujus commodum concernit, *decis.*461. *num.*14. *par.*14.

Non probatur ex assertione adimplere debentis, *decis.*101. *num.*10. *par.*15.

Peti potest, ac insimul debetur etiam denegata rescissione contractus, *dec.*53. *num.*4. *par.*15.

Consequi non potest, nisi prius restitutis bonis suo debitori, *decis.* 53. *num.* 8. *par.*15.

Licet petere quis possit, non inde tamen potest obtinere mandatum, si aliquid de bonis sui debitoris retineat, *dec.*53. *num.*8. *par.*15.

Unicum non sufficit in iis, quæ habent tractum successivum, sed requiritur continuatum, *decis.*247. *n.*10. *par.*15.

Habetur pro facto, si quis culpa Partis fuit impeditus, *dec.*51. *num.*13. *par.*15.

In illud voluntatis Testatoris bona empta à fideicommissario efficiuntur fideicommissaria, *dec.*228. *n.*23. *par.*15.

Probare tenetur transigens, ne teneatur ad interesse, *decis.*135. *num.*7. *par.*15.

Qui non fecit tenetur etiam ad factum, *decis.*158. *num.*10. *par.*15.

Qui non fecit non dicitur habere præsumptionem boni juris, *decis.*54. *n.*8. *par.*15.

Supponit ex necessitate promissionem præcedentem, *dec.*184. *num.*2. *par.*15.

Probare tenetur, qui vult substinere transactionem eaque inniti, *decis.*135. *num.*7. *par.*15.

Debetur tàm in iis, quæ veniunt ex natura contractus, quàm in iis quæ ex pacto, & stipulatione promissa sunt, *decis.*53. *num.*2. *par.*15.

Opponi non potest, si ex parte ipsius stat, quo minus aliquod impleatur, *dec.*26. *num.*4. *par.*16.

Præsumitur secutum ex non reclamatione longissimi temporis, *dec.*134. *n.*22. *par.*17.

Et satisfactio sat est verificare per concessionem possessionis, & dominii, quam-

quamvis alias refolvibilis, *decif.* 48. *num.*8. *par.*17.

Voluntatis defuncti alteri commiffum exequutor Teftamentarius exequitur, *dec.*372. *num.*1. *& feqq. par.*18. *tom.*1.

In fola parte non fufficit, quia requiritur in totum, *decif.*387. *n.*7. *par.*18. *tom.*1.

Si præcedere debet folutionem, ante illud nondum venit dies folvendi, *decif.*77. *num.*4. *par.*18. *tom.*1.

Adimplementum conditionis eft plenè juftificandum, *Arguell. dec.*64. *num.*4., *Buratt. decif.*602. *num.*13., *decif.*14. *num.*6., *& decif.*48. *num.*11. *&* 12., *Celf. decif.*209. *num.*4.

Non fufficit femel fuiffe factum, *Zarat. decif.*35. *num.*28.

Debitoris culpa non fequutum, non debet ei commodum afferre in præjudicium alterius, *Buratt. dec.*674. *num.*6.

Agens contractu ultro citroque obligatorio debet docere de adimplemento ex parte fua, *Coccin. decif.*1884. *num.*3. limita *num.*4., *Dunoz. jun. decif.* 91. *num.* 1., *Ottobon. decif.* 131. *num.* 4. 15. *& feqq.*, *Merlin. dec.*290. *num.*6. *&* 7., *& decif.*351. *num.*4.

Cum non competat actio, nifi prius ipfe adimpleverit, *Coccin. decif.*1804. *n.*13.

Adimplementi defectus cenfetur remiffus per longam acquiefcentiam illius, ad cujus favorem erat adimplendum, *Dunoz. jun. decif.*928. *num.*9.

Tractum fucceffivum in his, quæ habent, debet effe durabile, nec fufficit momentaneum, *Celf. decif.*78. *num.*4.

Præftandi fidejuffores cenfetur remiffum, non folum fi fructus integrè perfoluti fuerint, fed etiamfi illorum portio, *Celf. decif.*156. *num.*5.

Promiffo de faciendo, quando pendet à poteftate promittentis obligationem inducit, *Celf. decif.*41. *num.*5.

Primi contraventio, tunc folum attenditur quandò plures deficiunt in adimplemento, *Celf. decif.*205. *num.*8.

Subftitutio purificatur per adimplementum conditionis, *Celf. decif.*411. *n.*1.

Ad adimplendum aliquid quandò quis non habet tempus præfixum, fufficit effe in ftatu, quo poffit illud adimplere, *Dunoz. fen. decif.*156. *num.*11.

Adimplementum habet pro fe mitiorem interpretationem, *Rembold. dec.*428. *num.*10.

Pro adimplemento *contractus*, facienda eft interpretatio, quandò agitur de evitanda pœna, *Rembold. decif.* 428. *num.*5.

Adimplementum *fufficit* probari per æquipollens, *Rembold. dec.*450. *num.*4.

Debet præftari ex facto, non autem ex patientia, quandò agitur de paritione, *Rembold. decif.*466. *num.*2.

Non docto de adimplemento Inftrumentum, in quo aliquid eft implendum non poteft exequi, *Rembold. dec.*584. *num.*2. *&* 3., *Duran. decif.*270. *n.*12.

Agens pro adimplemento contractus vigore licentiæ, neceffario acceptat licentiam, *Millin. decif.*116. *num.*6.

Adimplementum *in parte* non extinguit legatum, *Millin. decif.*249. *num.*8., intellige *ut num.*9.

Adimplementum *per æquipollens*, non habet locum, quandò forma præfcripta tendit ad executionem fraudis, *Millin. decif.*327. *num.*16.

Ex longæva obfervantia præfumitur, *decif.*472. *num.*44. *par.*19. *tom.*2.

Solùm poteft prætendi ab Ecclefia inftituta cum onere aliquid faciendi, non autem, quod fufpendatur hæreditatis acquifitio, *decif.*62. *num.*10. *& feqq. par.*18. *tom.*1.

Piæ difpofitionis, fi fuerit confcientiæ hæredis commiffum, reliquum liberè eis donando, nil amplius ab illis quærendum eft, *decif.*157. *num.* 4. 7. *& feqq. par.*18. *tom.*1.

Injunctum poft quæfitum emolumentum dicitur adjectum per viam modi, licet per viam conditionis fuerit expreffum, *decif.*423. *num.*27. *par.*18. *tom.*2.

Qui petit contractui ftare velle declarat, *decif.*657. *num.*22. *par.*18. *tom.*2.

Adimplementi defectus confiderari non poteft ubi non adeft requifitio, *dec.*86. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.

Loco fuccedit actio pro intereffe in obligationibus facti, *decif.*64. *n.*11. *par.*7.

Exceptio repellit agentem a limine judicii, *decif.*7. *num.*1. *par.*11.

Exceptio non datur in capitulis feparatis etiamfi

etiamsi agatur in eodem contractu, *decis.184.num.5.par.15.*

Exceptio non attenditur, si appareat omnia ad formam Instrumenti fuisse expleta, *decis.314. num.4. par.15.*

Obligatio cessat, cessante obligatione, *decis.184.num.2.par.15.*

Exceptio cessat, cessante promissione, *decis.16. num.4. par.15.*

Exceptio non potest opponi ab eo, qui ex parte sua prius adimplere tenebatur, *decis.26. num.2.par.16.*

Defectus non opponitur, si creditor solutionem oblatam recusavit recipere, *decis.44. num.20.par.17.*

Defectus non potest adscribi in culpa donatarii, si donator, & fructus exigit, & possidere continuavit, *dec.423. num.25.par.18.tom.2.*

Principium non sufficit, nisi etiam ulterius prosequatur ad perfectionem illius, quod quis facere tenetur, *dec.393. num.5.par.19.*

Pro adimplemento alterius, quoties quid venit, non agitur ex implente, & ex impleto, *decis.320. num.30.par.10.*

In eo deficere non dicitur, qui non debet, *decis.186. num.13.par.11., Cels. decis.28. num.3.*

Pro illo omnium in Instrumento contentorum, vigore obligationis Cameralis in eo appositæ, via executiva competit, *decis.223. num.1.par.11.*

Ex eo successio effectum sumit, *decis.98. num.12.par.13.*

In eo attenditur ille, qui primo non adimplevit, & primam moram contraxit, *decis.387. num.12.par.18. tom.1.*

Non facto pro eo relaxatur mandatum, *decis.501. num.1.par.18. tom.2.*

Promisso non secuto, pro eo agi potest, ac etiam damna, & interesse prætendi, *decis.600. num.8. par.18.tom.2., Ottobon. decis.236.num.14.*

Adimplementum conditionis præsumitur ex lapsu longissimi temporis, *Bich. dec.63. n.18.*, præsertim quandò concurrit promissio adimplendi, *ibid.n.19.*

In conditionibus voluntariis requiritur in forma specifica, non tamen admittitur extensio de casu ad casum, *Bich. decis.196. num.23.*

Sequi debet post contractum, & impossibile est, ut eodem momento oriatur promissio, & mora, *Bich.dec.341. n.8.*

Non adimplementum.

Non adimplementum: ob illud contractus ipso jure resolvitur; quando adest pactum resolutivum, *decis.199. num.11. par.6.*

Ob prædictum incursa caducitas censetur remissa ex multiplicatis receptionibus, *decis.25. num.7.par.6.*

Opponere non valet, qui ex parte sua non adimplevit, *decis.16.num.10.par.15.*

Excusatur propter defectum infirmitatis, *decis.103. num.57.par.15.*

Objicere, & eodem tempore allegare nullitatem contractus incompatibile est, *decis.289. num.27.par.18. tom.1.*

Probari debet plenè & concludentèr ubi agitur de privatione hæreditatis acquisitæ non autem acquirendæ, *decis.156. num.1. par.18.tom.1.*

Tribuit solùm actiones ad interesse, non autem operatur rescissionem contractus, *decis.289. num.28.par.18. tom.1.*

Secutum quatenùs allegare potiùs, vel probare teneatur, qui in eo tantùm casu fuit à testatore vocatus, *decis.62. num.3. & seq. par.18. tom.1.*

Non adimplementi exceptio nullatenùs admitti debet, quando excipiens nullum passus est damnum, *dec.85. nu.10. par.4.tom.2.& dec.26. num.6. par.16., Arg. decis.91. nu.41., Duran.dec.286. num.6.*

Exceptio non potest ab eo opponi, qui aliquid priùs adimplere debet, *dec.90. num.13. par.4. tom.2.*

Exceptio in uno casu minimè impedit alium, & diversum casum ab illo, *decis.207. num.9. par.5. tom.1.*

Exceptio etiam in minimò verificatur, *decis.215. num.4. par.5. tom.1.*

Exceptio non admittitur in judicio summariissimo manutentionis, *decis.601. num.29.30.& 31. par.5. tom.2.*

Exceptione quis non potest juvari, dum ipse priùs adimplere debebat, & defecit, *decis.109. num.3. par.7., Cels. decis.205. num.7.*

Exceptio dicitur opposita ipso jure, *decis.*230. *num.*8. *par.*15.

Exceptionem Judex potest, & tenetur supplere, *decis.*230. *num.*6. & 7. *par.*15.

Exceptio non admittitur in Capitulis separatis, etiam in eodem contractu, *decis.*16. *num.*9. *par.*15., *Cels. dec.*28. *n.*9.

Exceptio solum operatur circà idem caput instrumenti vel connexi; secùs autem in Capitulo omninò diverso, & separato, *decis.*26. *num.*7. *par.*16.

Exceptio suffragatur Reo ad exclusionem actoris, *decis.*26. *num.*1. *par.*16.

Exceptio turbida non retardat executionem obligationis Cameralis, *dec.*266. *num.*11. *par.*18. *tom.*1.

Defectus non resolvit donationem, sed tantùm tribuit actionem ad illud, *decis.*423. *num.*26. *par.*18. *tom.*2.

De non adimplemento dari non potest, quandò contractus in re minima non fuit adimpletus, *dec.*35. *num.*21. amplia *ut num.*12. *par.*7.

Excipiens debet illud concludentèr probare, *decis.*35. *num.*10. *par.*7., *Bich. decis.*156. *num.*23.

Excipiens non auditur, si defectus ex illius culpa proveniat, *dec.*26. *n.*3. *par.*16.

Exceptio non implementi opponi nequit si omnia promissa apparent per æquipollens servata, *Bich. dec.*156. *nu.*29., *Arguell. decis.*91. *num.*45.

Non cessat, quod quis prætendat evincere bona ex alia causa, sed potiùs probat illius contraventionem, *Cels. decis.*78. *num.*2.

Exceptio turbida non retardat obligationem Cameralem, *Cels. decis.*28. *nu.*15.

In adimplemento, quandò plures deficiunt, tunc attenditur solum contraventio primi, *Cels. decis.*205. *num.*8.

Exceptio non implementi, nunquàm censetur remissa, aut rejecta, *Duran. decis.*400. *num.*6.

Exceptio non implementi, quæ obstat defuncto, paritèr, & hæredi obstat, *Duran. decis.*339. *num.*3.

Exceptio non adimplementi respectu unius Capituli, non retardat executionem, quoad alia capitula separata contenta in eodem contractu, *Bich. decis.*391. *num.*16.

De non adimplemento excipere nequit, qui nullum habet interesse, *dec.*136. *n.*36. & *decis.*156. *num.*16. *coràm Bich.*

De non adimplemento excipiens, nō sufficit allegare possibile, *Bich. dec.*156. *n.*22.

Adimpleta non dicitur promissio, si effectus rei promissæ manet sub dominio, & possessione alterius, *Bich. decis.*500. *num.*15.

Defectus adimplementi, debet concludenter probari, *Coccin. dec.*2125. *num.*10.

Ob non adimplementum, quis non potest redire ad primæva jura, dum contractus est nominatus, sed agendum est, ut adimpleatur, *Coccin. dec.*1646. *num.*3.

Non adimplens non est audiendus, *Coccin. decis.*1346. *num.*25., *Duran. decis.*400. *num.*2. & *decis.*270. *num.*6. 7. 9. & 12.

Præstando interesse dicitur adimplevisse, dum non adimplevit, *Coccin. dec.*198. *num.*5. & 6.

Exceptio *non adimplementi* opponi nequit ab eo, qui jam acquievit contractui, *Cels. decis.*28. *num.*10.

Obstat ei, qui promissa non servavit, *Cels. decis.*330. *num.*6.

Operatur tantummodò respectu illius, qui tenetur adimplere, non autem respectu aliorum, *Cels. decis.*28. *num.*5.

Defectus non potest opponi ab eo, qui contractum approbavit, & vigore illius pecunias exegit, *Cels. dec.*321. *n.*9.

Nec ab eo, qui habuit legitimum impedimentum, & justam causam non adimplendi, *Cels. decis.*321. *num.*9.

Adimplens, & adimplere.

Adimplens contractum pro parte sua, cogere potest alium contrahentem ad adimplendum, quod ipse adimplere tenetur, *Rot. decis.*611. *num.*2. *par.*3.

Obligationem suam ad nihil amplius tenetur nec potest aliqua exceptione à judicio repelli, *decis.*619. *n.*16. *par.*18. *tom.*2.

Obligationem alterius utile negotium dicitur gessisse pro illo, *decis.*704. *num.*9. & *seq. par.*18. *tom.*2.

Non adimplens contractum non potest ex illo reportare commodum, *decis.*378. *num.*23. & *decis.* 333. *num.* 7. *par.* 18. *tom.*1.

*tom.*1., *Bich. decis.*341. *num.*2., *Cels. decis.*99. *num.*3.

Non adimplens contractum, & suam obligationem tenetur ad damna, & interesse, *decis.*632. *num.*1. *par.*18. *tom.*2., *Buratt. decis.* 913. *num.* 1. *decis.* 266. *num.*2. & *decis.*896. *num.*1.

Adimplendi impossibilitas excusat tantum à pœna, & à damno, nō autem prodest ad agendum, *decis.*493. declara, ut *n.*3. *par.*1., *Buratt. decis.*5. *n.*15. 16. & 18.

Onus personalitèr conceptum venditori potiùs, quàm emptori censetur impositum, *decis.*134. *num.*22. *par.*17.

Non adimplendi justam habet causam, cui intentatum est judicium nullitatis contractus, *dec.*289. *num.*27. *par.*18. *tom.*1.

Ad adimplendum aliquid quandò quis non habet tempus præfixum, sufficit adesse in statu, quo possit illud adimpleri, *dec.*6. *num.*11. *par.*4. *tom.*2.

In adimplendo promissa, si quis sit contumax, non est audiendus, *dec.*178. *nu.*2. *par.*4. *tom.*2.

Pro adimplenda voluntate Testatoris hæres operans quantum potest, dum per eum non stat, non privandus est hæreditate, *decis.*158. *num.*8. *par.*13.

Adimplere dicitur quis, quando fecit quid. quid potuit, *decis.*567. *num.*1. & 2., ubi ampliatur conclusio *par.* 1. & per ipsum non stetit quin adimpleretur, *decis.*142. *num.*2. *par.*2.

Quis aliquid non tenetur, nisi præcedat requisitio, *decis.*85. *num.*7. *par.*4. *tom.*2.

Aliquid si quis contrahenti promittat, ac cum juramento se obliget, dum id non adimplet non est audiendus, *decis.*344. *num.*25. *par.*4. *tom.*2.

Aliquid promittens, si id non faciat, succedit obligatio ad damna, & interesse; idque multo magis procedit, quando expresse fuerunt promissa, & interesse, *decis.*85. *num.*1. & 2. *par.*4. *tom.*2.

Quis tenetur promissa, *decis.*258. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Aliquid non valens ex facto Adversarii id ei non est imputandum, *decis.* 168. *num.*6. 7. & 9. *par.*4. *tom.*2.

Quandoquis aliquid tenetur post obitum alicujus sufficit, quod illi obitus fuerit denunciatus, *dec.*542. *n.*9. *par.*4. *tom.*3.

Aliquid contrahens si promittat, non potest ex dicto contractu agere, nisi doceat pro parte sua omnia adimplevisse, *decis.*215. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

In totum tenetur hæres disposita per Testatorem, stante opulentia hæreditatis, *decis.*484. *num.*14. *par.*5. *tom.*2.

Satis dicitur velle hæres id, quod præcedit Testator, si petat immissionem juxta formam, & tenorem testamenti, *decis.*140. *num.*3. *par.*6.

Non sufficit promissa semel, si habeat tractum successivum, sed perseverantia est necessaria, *decis.*7. *num.*4. *par.*11.

Tenetur emptor ex parte sui antequam agere possit ex empto, *decis.*230. *nu.*1. & *seq. par.*15., *Cels. decis.*150. *num.*10.

Qui aliquid tenetur, sufficit, quod elegerit Personam idoneam, *decis.* 104. *num.*7. *par.*15.

Unusquisque tenetur obligationem suam, *decis.*387. *nu.*1. & *seq. par.*18. *tom.*1., *Cels. decis.*150. *num.*10.

Qui ex sua parte non curavit, non potest alteri opponere exceptionem non adimplementi, *decis.*387. *n.*11. *par.*18. *tom.*1.

Adimplevisse non dicitur, qui in tempore non adimplevit, *decis.*131. *nu.*6. *par.*5. *tom.*1.

Non adimpletum pactum habetur, pro non adjecto, *dec.*402. *n.*5. & 6. *par.*14.

Adimplere transactionem non dicitur, qui actum transactioni contrarium facit, *Bich. decis.*541. *num.*8.

Et qui tradit rem intricatam, quandò liberam promisit; & contrà eum agi potest, ut liberet, vel ad interesse, *Bich. decis.*541. *num.*17. & 18.

Adimplere alterum non sufficit in conjunctis, *Bich. decis.*234. *num.*33.

Adimpleri potest etiam judicio pendente, *decis.*391. *num.*24. *coràm Bich.*

Adimplevisse non dicitur, qui consensit cum clausulis impertinentibus, *Bich. decis.*500. *num.*7.

Mora in adimplendo si non attulit præjudicium pacti, non est habenda in consideratione, *Cels. decis.*99. *num.*4.

Contractum societatis non adimplens, non potest ex ea percipere lucrum, *Cels. decis.*156. *num.*2.

Adim-

Adimpleri potest per æquipollens, ubi sequitur idem effectus, *Manzaned. decis.* 886. *num.* 12.

Res desinens esse integra, ex quo altera ex Partibus cœpit pro ejus parte adimplere, altera Pars damnum sentire non debet, *Manzaned. decis.* 73. *num.* 5. *&* 6.

Adimplere, qui tenetur aliquid, sufficit si semel fecerit, licèt posteà factum non permaneat, *Pen. decis.* 1307. *num.* 6.

Adimplere onus absolute tenetur donatarius acceptans donationem sibi factam, nec valet commodum percipere, & onus rejicere, *Rembold. dec.* 611. *num.* 7.

Adipiscendæ.

Adipiscendæ *possessorium* habet admixtam causam proprietatis in beneficialibus, *Pen. decis.* 995. *num.* 5.

Adipiscendæ remedium.

Adipiscendæ remedium habet annexam causam proprietatis, & requirit titulum, *decis.* 713. *num.* 4. *lib.* 3. *par.* 3. *diversor.*

Datur habenti investituram super bonis, in quibus possessionem non habuit, *decis.* 266. *num.* 9. *par.* 12.

Adire.

Adire hæreditatem dicitur, qui solvit debita hæreditaria, *decis.* 638. *n.* 5. *par.* 2.

Hæreditatem *aliquandò dicitur* per instrumentum transactionis, *decis.* 649. *num.* 2. *par.* 3.

Hæreditatem *quis ampliùs nequit*, si eam semel repudiaverit, *decis.* 442. *num.* 17. *par.* 5. *tom.* 2.

Volens hæreditatem, quid scire debeat, *decis.* 418. *num.* 11. *par.* 5. *tom.* 2.

Hæreditatem *hæres censetur*, si illam donet, vel cedat, vel jus sibi super hæreditate det, *decis.* 74. *num.* 8. *par.* 7.

Hæreditatem *dicitur hæres* promittendo creditoribus hæreditariis solvere credita, *decis.* 363. *num.* 33. *par.* 9. *tom.* 2.

Hæreditatem *hæres*, *ut possit* certus esse debet ex qua causa, & sub quibus conditionibus hæres fuerit institutus, *decis.* 274. *num.* 1. *par.* 13.

Mulier non potest hæreditatem absque solemnitatibus ad obligandum mulieres, & minores necessarias, *decis.* 25. *num.* 13. *par.* 11.

Hæreditatem pro filio extrà casum infantiæ Pater minimè potest, *dec.* 35. *num.* 4. *par.* 16.

Adiri potest hæreditas intrà spatium 30. annorum, *decis.* 766. *num.* 3. *par.* 2.

Ampliùs *non potest* hæreditas, si semel adita sit, *dec.* 417. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 2., *&* *decis.* 423. *num.* 10. *par.* 13.

Quod potuerit hæreditas ex secundo testamento requiritur, ut ex illo, quòd primùm revocatum remaneat, *dec.* 148. *num.* 9. *&* *seqq. par.* 17.

Adiens hæreditatem sub conditione, si aliquid in hæreditate est non repudiat, *decis.* 638. *num.* 3. *par.* 2.

Adeundo absque inventario hæres non potest venire contrà factum defuncti, *decis.* 220. *num.* 1. *par.* 13.

Hæres hæreditatem *censetur* acceptasse omnia ordinata à Testatore; itaque contrarium non potest disponere, *decis.* 419. *num.* 3. *par.* 13.

Adiri nequit hęreditas alteri delata, *Bich. decis.* 6. *num.* 32.

Adire hæreditatem dicitur, qui dat mandatum ad adeundum, *Cavaler. dec.* 244. *num.* 2.

Adire hæreditatem *potest* institutus hęres in vita sua, *Cavaler. decis.* 106. *num.* 5.

Adivisse non præsumitur, qui ponit fructus ad creditum alterius, *Cavaler. decis.* 431. *num.* 6.

Adeundi jus præscribitur 30. annis; in Ecclesia verò 40, *Cavaler. decis.* 346. *num.* 2.

Adeundi tempus est 30. annorum, vel perpetuum, *Cavaler. decis.* 505. *num.* 11.

Jus adeundi non transmittitur, nisi fuerit agnitum à Defuncto, *Dunoz. jun. decis.* 630. *num.* 10.

Adeundi jus non est in bonis nostris, *Cels. decis.* 105. *num.* 10.

Adeundo hæreditatem *hæres* dicitur, quasi contrahere cum creditoribus, *Pen. decis.* 723. *num.* 5.

Adi-

Aditio.

1 *Aditio hæreditatis in genere.*
2 *Ex quibus resultare dicatur.*

1 Aditio hæreditatis in genere.

Aditio hæreditatis *solo animo* fit, etiam quòd nihil hæreditarium attingatur, *decis.* 362. *num.* 3. *par.* 1. *divers.*, *Coccin. dec.* 1506. *num.* 10. *&* 2197. *n.* 31., *Panphil. decis.* 574. *num.* 5. *& seqq.*

Ab Instituto in re certa non poteſt fieri ſine præcedente repudiatione hæredis univerſalis, *decis.* 800. *n.* 9. *par.* 1. *divers.*

Præsumitur solemnitèr facta ex curſu longiſſimi temporis, *decis.* 800. *num.* 8. *par.* 1. *divers.*

Sicuti de facili *præsumitur*, quandò hæreditas eſt lucroſa, ità repudiatio, quandò eſt damnoſa, *dec.* 800. *num.* 7. *par.* 1. *divers.*

Doceri non poteſt, ſi in actis non producatur, *dec.* 665. *n.* 2. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Si de jure eſt nulla in gratiæ impetratione non eſt neceſſe de illa fieri mentio, *decis.* 313. *num.* 4. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Aditio hæreditatis creditoris, facta per debitorem, operatur extinctionem crediti pro rata, pro qua debitor eſt hæres, *decis.* 450. *num.* 2. *par.* 2.

Cum beneficio legis, & inventarii operatur, ut non confundantur actiones, *decis.* 524. *num.* 2. *par.* 2., *Bich. dec.* 58. *num.* 17., *Coccin. decis.* 1589. *num.* 1., *& decis.* 1482. *num.* 5.

Non præsumitur, ideò probanda eſt, *decis.* 199. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 1., *dec.* 434. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 2., *Bich. decis.* 292. *num.* 12., *Cavaler. decis.* 271. *num.* 4., *decis.* 325. *num.* 1., *decis.* 431. *num.* 1., *& dec.* 452. *num.* 1., *Coccin. dec.* 1756. *num.* 18., *& decis.* 318. *num.* 1. *ad* 6., *Cels. decis.* 410. *num.* 1., *decis.* 129. *n.* 1. *&* 7., *Peutinger. decis.* 306. *num.* 3., *Mantic. decis.* 198. *num.* 5.

Hæreditatis *ab inteſtato delatæ* faciliùs admittitur, *decis.* 32. *num.* 6. *par.* 2.

Aditio *ſub conditione* facta non eſt aditio, *decis.* 638. *num.* 4. *par.* 2.

Non cenſetur inducta per renunciationem, *decis.* 649. *num.* 2. *par.* 3.

Dicitur tantùm facultas quoad ipſum actum aditionis, *decis.* 341. *n.* 3. *tom.* 2. *par.* 4.

Facta intuitu diverſorum inſtrumentorum valet, quandò hæres certus eſt, quòd ex uno poteſt eſſe hæres, *dec.* 674. *num.* 1. *tom.* 3. *par.* 4.

Aditio eſt quaſi contractus, *dec.* 418. *n.* 14. *par.* 5. *tom.* 2.

Si ſit facta ſine beneficio legis, & inventarii cenſetur hæres contraxiſſe cum legatariis, hoc eſt ſolutionem legatorum in ſe ſuſcepiſſe videtur, ideò actio perſonalis datur contrà eum, *decis.* 438. *num.* 4. *&* 5. *par.* 5. *tom.* 2., *decis.* 97. *num.* 16. *par.* 16., *Coccin. decis.* 1409. *num.* 16.

Non cadit in ſubſtitutione fideicommiſſaria, *decis.* 417. *num.* 14. *par.* 5. *tom.* 2.

Nec in filio præſumitur cum habeat beneficium ſe abſtinendi, & ideò aditio probari debet, *decis.* 96. *num.* 4. *par.* 6.

Cum ſit quid facti non præſumitur, *decis.* 141. *num.* 2. *par.* 10., & maximè in tranſverſalibus, *decis.* 96. *num.* 3. *par.* 6.

Fieri non poteſt à Tutore, qui ſolemnia non adimplevit, *decis.* 64. *n.* 7. *par.* 8.

Aditio dividentium æquipollet expreſſæ renunciationi, *decis.* 240. *n.* 32. *par.* 9. *tom.* 1.

Quæ præſumitur facta à Patre nomine filiorum retinendo bona Uxoris, intelligitur facta nomine maſculorum, & non fœminarum, ſtante Statuto illarum excluſivo, *decis.* 329. *n.* 14. *par.* 10.

Quandò aditio proceſſit ex cauſa erronea, perindè eſt, ac ſi non eſſet facta, *decis.* 522. *num.* 2. *par.* 13.

Inducitur dùm hæres erat debitor hæreditatis, & per multum tempus debitum nullatenùs ſolvit, *decis.* 251. *num.* 6. *par.* 13.

Aditionis hæreditatis *materia* dicitur dividua, *decis.* 132. *num.* 4. *&* 5., declara, ut *num.* 6. *par.* 2.

Titulus præſumitur in eo, qui hæreditatem, aut hæreditarias res cedit, aut donat, *decis.* 265. *num.* 4. *&* 5. *par.* 3.

Aditionis actum, qui facit, cenſetur, ſe voluiſſe obligare legibus de illo actu loquentibus, *decis.* 4. *num.* 24. *par.* 5. *tom.* 1.

Adi-

Aditionis tempore, quandò hæres gravatus est creditor defuncti, in ipso actu aditionis hæreditatis, ipso jure, & absque ministerio Judicis bona defuncti efficiuntur bona hæredis propria, *decis.96. num.*10. *&* 11. *par.*12.

Aditionis tempus, vel fideicommissi ad probandum valorem domus attendi non debet, *decis.262. num.*12. *par.*13.

Aditionis beneficium per viam restitutionis in integrum filiis solùm intrà triennium, à lege conceditur, *decis.*232. *num.*18. *par.*13.

Aditionis præsumptio non cadit in hæreditate materna, *decis.*423. *n.*10. *par.*13.

Aditionem hæreditatis, cum lex permittat, istud est jus, non autem simplicitèr facultas, *decis.* 341. *num.*2. *par.*4. *tom.* 2.

Adversùs eam minor restituitur in integrum, probata minoritate, & læsione, *decis.*92. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Per eam non approbatur factum defuncti in his, quæ disposuit de bonis hæredis, quandò fuit facta cum beneficio legis, & inventarii, *decis.*155. *num.*9. *par.*4. *tom.*2.

Non contrahitur per aditionem *obligatio* personalis ultrà vires hæreditarias, *decis.*2. *num.*19. *par.*6.

Aditio hæreditatis facta *à Tutoribus infantis* sine beneficio legis, & inventarii, & absque solemnitatibus necessariis est nulla, *decis.*475. *n.*46. *par.*19. *tom.*2.

Vide *Hæreditatis aditio*.

In aditione hæreditatis cum beneficio legis, & inventarii facta *per mulierem Tutricem*, non requiruntur solemnitates statutariæ, *Benincas.decis.*388. *n.*4.

Nec etiam in subsequenti rerum hæreditariarum descriptione, *ibid. num.*5.

Terminum aditionis hæreditatis *Patrio Statuto præscribente*, Clericus non subest, *Benincas. decis.*312. *num.*5.

Non potest fieri sine *speciali mandato* à Procuratore, *Cels. decis.*129. *num.*4.

Aditio *non est necessaria* in legato, quòd rectà via transit in legatarium, ut debeantur fructus, *Pen. decis.*920. *num.*6.

Consistit in animo adeuntis, *Pen. decis.*1640. *num.*2.

Damnosæ hæreditatis, eo minùs præsumitur, *Priol. decis.*90. *num.*10.

Minùsque resultat ex actibus æquivocis, *Priol. decis.*158. *num.*12.

Aditio habetur pro non facta, evicta hæreditate, *Duran. decis.*347. *num.*16., *&* *decis.*348. *num.*12.

Nulla est, quæ facta fuit ex falsa causa, *Duran. decis.*347. *num.*15.

Nulla si est, inventarium quoque nullum reputatur, *Duran. decis.*387. *num.*34. contrarium *num.*38. *& seqq.*

Præsumitur ab hærede facta ex quovis capite sibi competens, si ipse simplicitèr adivit, *Duran. decis.*387. *n.*35.

Hæreditas per aditionem efficitur patrimonium hæredis, *Duran. decis.* 270. *num.* 18.

Aditio est nulla, si hæres, dùm adit non sit certus, an adeat ex testamento, vel ab intestato, *Duran. decis.*387. *n.*33.

Aditio fieri potest cum præservativa jurium, *Duran. decis.*387. *num.*36.

Impugnans aditionem hæredis, non potest illam approbare, *Duran. dec.*347. *num.* 14.

Non inducitur aditio hæreditatis, quæ præjudicet, *Coccin. decis.*701. *num.*3., *&* *decis.*1836. *num.*13. *&* 33.

Descriptione bonorum, non inducitur aditio, quandò fuerunt præservata jura, *Coccin. decis.*711. *num.*2.

Donatio supponit aditionem hæreditatis, illamque inducit, *Coccin. decis.* 711. *num.* 2.

Excluditur ex repudiatione illius, *Coccin. decis.*674. *num.*1. *&* 3.

Facta non potest in dubium revocari per verba in fine posita ibi: *recepisse jus, ac privilegium hæreditatem, aut acceptandi, aut refutandi*, *decis.*969. *num.*1., *&* *decis.*1098. *num.*3.

Filius dùm agit intrat dictum, *filius, ergò hæres Patris*, *Coccin. decis.*2197. *n.*28.

In filio debet probari, dùm fuit Conventus, uti hæres Patris, *Coccin. dec.*2197. *num.*29., *&* *decis.*647. *num.*2.

Fit aditio quatuor actibus positivis, qui sunt *acquisitivus*, *translativus*, *possessorius*, *&* *expressio verbalis*, *Coccin. decis.*1506. *num.*9., *decis.*2197. *num.*30., *&* *decis.*1098. *num.*2.

Gesta solemnitèr præsumitur, dùm intervenit decretum Judicis, *Coccin. dec.* 1170. *num.* 12.

Hæres videtur consentire in id, quòd defunctus voluit adita hæreditate, *Coccin. decis.* 607. *num.* 3.

Inventarii consignatione facta Notario, in qua ille, qui consignavit, dixit se accipere jus, & privilegium ipsam hæreditatem, aut acceptandi, aut refutandi non probatur, *Coccin. decis.* 969. *num.* 1.

Jus, & non facultas appellatur potentia adeundi hæreditatem, *Coccin. dec.* 1344. *num.* 1. & 3.

Speciale mandatum requiritur ad adeundum, *Coccin. dec.* 647. *num.* 13.

Mandatum datum à fratre ad adeundam hæreditatem fratris sibi delatam uti fratri, & proximiori, non dicitur restrictum ad adeundum ab intestato, *Coccin. decis.* 1863. *num.* 25.

Aditio non est necessaria in hærede suo, *Coccin. decis.* 1653. *num.* 9., *contrarium num.* 10.

Non præjudicat, dùm illi fuit renunciatum intrà legitima tempora restitutionis in integrum, *Coccin. decis.* 1799. *num.* 19.

Non valet sub conditione, si valet testamentum, ideò ex Testamento, si non valet Testamentum, ideò ab intestato, *Coccin. decis.* 1863. *num.* 23.

Opulentæ in aditione hæreditatis non requiruntur solemnitates statutariæ, *Coccin. decis.* 1358. *num.* 20.

In filio non est necessaria, *Dunoz. dec.* 167. *num.* 2., & in isto præsumitur, si tamquàm filius, & hæres contraxit, promisit solvere debita paterna, retineat bona hæreditaria, *Dunoz. jun. dec.* 120. *num.* 4. 5. & 8., & *decis.* 106. *num.* 3., & si fuerit constitutus Procurator ad adeundum, & si quis uti hæres se gessit, *Dunoz. jun. decis.* 709. *num.* 6., & *decis.* 838. *num.* 4.

Adeundo filius non censetur acceptare prohibitionem legitimæ contentam in Testamento, *Dunoz. jun. decis.* 99. *num.* 5., quidquid sit, quandò filius fuit institutus in majori quantitate, quàm importet legitima, *ibid. num.* 3.

Per filium potest adiri infrà terminum 30. annorum, *Dunoz. jun. decis.* 120. *num* 6.

Aditione actiones confunduntur, *Cels. decis.* 335. *num.* 10.

Vide *Actio quoad confusionem*.

Ex aditione in divisione facta inter primos hæredes probatur bona fuisse in bonis fideicommitentis, *Cels. decis.* 267. *num.* 5.

Sine solemnitatibus non potest fieri *à minore*, *Cels. decis.* 129. *num.* 4.

Ante aditionem hæres non dicitur hæres, nec ulla jura ad eum, nec contrà eum transeunt, *decis.* 413. *num.* 51. *par.* 9. *tom.* 2.

Aditio probat possessionem bonorum paternorum in filio, *decis.* 73. *num.* 15. *par.* 11.

Non inducit mandatum generale, dum ad adeundam certam hæreditatem constituenti delatam speciale requiritur, *decis.* 274. *num.* 4. *par.* 13.

Per aditionem instituti, substitutio vulgaris expirat, *decis.* 465. *num.* 4. *par.* 14.

Per eam inter hæredem, & defunctum confunduntur actiones, *decis.* 11, *n.* 8. *par.* 16., & bona ejusdem non censentur amplius hæreditaria, sed adeuntis, *decis.* 335. *num.* 2. *par.* 17., & *decis.* 4. *num.* 34. & 35. *par.* 5. *tom.* 1.

Aditionem nemo præsumitur fecisse jure fideicommissi, si illam adire poterat tamquam liberam, *decis.* 93. *num.* 12. *par.* 18. *tom.* 1.

Aditione hæreditatis ex eo quod minor sit læsus, propter multa apparet, *dec.* 92. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 2.

De ea ex acceptatione cum Judicis decreto dubitari non potest, *decis.* 474. *num.* 2. *par.* 5 *tom.* 2.

Aditione stante, repudiatio, seu renunciatio posteà facta nihil prodest, *decis.* 474. *num.* 3. *par.* 5. *tom.* 2.

Aditione non habet opus suus hæres, *decis.* 540. *num.* 4. *par.* 5. *tom.* 1.

Aditione erronee facta *à Monasterio* non obstante, eamdem absque Sedis Apostolicæ consensu, benè potuit filia renunciare, cum non fuerit jus aliquod Monasterio quæsitum, *dec.* 22. *num.* 10. *par.* 13.

Hæres

Hæres aditione bona sibi dicitur appropriare, *decis.86. num.3. par.15.*

In aditione requiritur consensus ipsius adire volentis, *decis.35. num.4.par.16.*

Actum aditionis faciens, præsumitur, se voluisse obligare legibus de illo actu loquentibus etiam quod ignoret, *Coccin. decis.1623. num.19.*

Cessio, *&* *donatio* supponit aditionem, & illam inducit, *Coccin. dec.711. n.2.*

Cessione, *&* *renunciatione* inducta est momentanea, quandò non fit, nisi ad finem renunciandi, non autem acquirendi, *Coccin. decis.711. num.3.*

Hæreditatis paternæ facta à fratre, etiam nomine sororum, stante Statuto exclusivo fœminarum, & diversitate patrimonii, non potest verificari in bonis intra Territorium, *decis.146. num.9. 12. & 14. par.10.*

Ut validè fieri possit à matre nomine filiorum, tamquam Tutrice, & Curatrice, non debet fieri contra dispositionem Textus, *decis. 272. num. 23. par.10.*

Cum beneficio legis, & inventarii convenit soli hæredi, *decis.49. n.29.par.12.*

Tempore indebito facta, ex superveniente potestate non confirmatur, *dec.274. num.16. par.13.*

Sub erroneo supposito facta ob defectum consensus, perindè se habet, ac si facta non fuisset, *dec.303. n.19. par.13.*

Facta à Procuratore non substinetur, quandò eamdem contra formam mandati absque beneficio legis, & inventarii adivit, *decis.274. num.8. par.13.*

In causa erronea, & insubsistenti fundata non potest subsistere, *decis.22. num.9. par.13.*

Titulo insubsistenti, & erronee facta substineri non potest, *decis.214. num.16. par.13.*

Debet aditio esse clara, ad hoc ut hæreditas adita dici possit de bonis debitoris, *decis.423. num.14. par.13.*

Statim quod quis mandat de adeundo regulariter inducitur, *decis.274.num.12. par.13.*

Supposita notitia Testamenti, benè inducit illius approbationem, *dec.213.n.2. par.14.*

Aditio importat hypothecam, *decis.222. num.42. par.15.*

Importat quasi contractum cum creditoribus, & legatariis, *dec.222. num.42. par.15.*

Provenit à jure civili, *decis.11. num.25. par.16.*

Est actus qui æquè potest esse lucrativus, ac damnosus, *decis.35. num.4. par.16.*

Aditio in hæreditate viventis non datur, *decis.93. num.9. par.18. tom.1.*

Facta per Procuratorē constitutum à Tutore antequam adimpleverit solemnia, non suffragatur, *decis. 678. num. 7. par.18. tom.2.*

Cæteri actus facti à Tutore, qui non adimplevit solemnia, non mærentur attendi, *decis.554. num.1.par.18.tom.2.*

Requirit concludentem probationem, *decis.586. num.6. par.18. tom.2.*

Operatur, ut bona non sint amplius hæreditaria, sed efficiantur proprium patrimonium adeuntis, *decis.586. n.8. par.18. tom.2.*, *&* *decis.144. num.3. par.6.*

2 Aditio hæreditatis ex quibus resultare dicatur.

Inducitur ex fructuum exactione, nisi esset modica exactio: Item inducitur ex contractu facto super re, etiam minima, qui non poterat fieri citrà jus, & nomen hæredis: Item per solutionem debitorum, & retentionem bonorum, & alia similia, *decis.362. nu.8.9.& 10. par.1. divers. decis.393. num. 2. par.4. divers.*

Non præsumitur in hæreditate damnosa, immò ex possessione modicæ rei hæreditariæ non præsumitur aditio, sed nec etiam ex exactione modicæ rei, *decis.362. num.7. & 9.par. 1. divers.*

Inducitur ex gestione pro hærede, ut puta ex locationibus domorum hæreditariorum, ubi præsertim quandò domus fuerunt locatæ tanquam suæ propriæ, *decis.495. num.2. par.1.*

Aditio hæreditatis *probatur* cum exactione pecuniarum Testatori debitarum, *decis.644. num.3. par.4. tom.1.*

Probatur per retentionem debiti, quod alias

alias esset solvendum: Ubi maximè si retentio fuit per plures annos, *dec.259. num.3. par.2.*

Et ex aditione facta per Procuratorem habentem speciale mandatum, *decis.766. num.3. par.2.*

Et ex possessione, quandò alias esset inconveniens, quod quis injustè possideret, *decis.638. num.2. par.2. dec.423. n.12. & 13. par.13. decis. 722. num. 2., & decis.717. num.8. par.18. tom.2., Millin. decis.231. num.1., Ubald.decis.266. num.3. & 4. & seqq.*

Aditio hæreditatis non censetur inducta per renunciationem, *decis.649. num.2. & decis.649. num.4. par.3.*

Præsumitur, quandò ultra legitimam aliquid retinetur, *dec.638. num.3. par.2.*

In Patre nomine filiæ præsumitur ex possessione bonorum hæreditariorum; ubi maximè si Pater in dd. bonis non potest habere usumfructum, *decis. 723. num.14. par.2.*

Aditio hæreditatis *probatur* ex actibus; qui fieri non potuerunt citrà jus, & nomen hæredis, *decis.471. num.2. par.3., decis.82. n.2. par.2., Cavaler. dec.431. num.1., & decis.452. num.1., Cerr.decis.897. num.13., & decis.331. nu.19., Coccin. decis.1098. nu.1., & 607. n.5., Ottobon. decis.110. num.7. & 8., Peutinger.decis.153. num.11. & seq., Ubag. decis.75. num.12., Panphil. decis.429. num.1. & 6. & seqq., & dec.574. n.11.*

Inducitur ex contractu inito super re hæreditaria, quamvis in minima, *decis.82. num.1.*, ubi ex locatione *par.2.*

Et per solutionem debitorum defuncti, *decis.82. num.2. par.2., decis.358. n.9. par.12., Cerr.decis.86. num.39., Coccin. decis.168. num.1.*

Inducitur ex præsentatione facta ad juspatronatus hæreditarium, *Cels. dec.85. num.6.*

Inducta non dicitur ex sola delatione hæreditatis, *Cels. decis.129. num.3.*

Non inducitur ex actu, qui potest fieri, & jure legati, & jure hæreditario, *Dunozet. decis.115. num.2.*

Aditio hæreditatis *unius ex pluribus correis* debendi, nocet tantum adeunti, solum quoad ratam sui Authoris, non autem aliorum correorum, *Peutinger. decis.454. num.17. & 18.*

Filii probari debet, quandò convenitur, seù reconvenitur, nam argumentum, filius ergò hæres procedit agendo, *Priol. decis.418. num.5.*

Probatur ex depositione Testium, potissimùm, quandò sunt inducti à parte adversa, *Benincasa dec.312. n.6. & 7.*

Comprobat aditionem instantia pro restitutione in integrum ob non aditam hæreditatem cum beneficio legis, & inventarii, *Benincas. decis.312. num.8.*

Hæreditatem adivisse dicitur, qui præsentavit ad beneficium juspatronatus hæreditarii, *Benincas. decis.221. nu.8.*

Aditio *Paternæ hæreditatis* facta à filio non præjudicat illi pro legitimæ detractione, *Benincas. decis.126. num.5.*, & quælibet protestatio esset superflua *ibid. num.6.*

Probatur ex locationibus rei hæreditariæ; fallit si potuit fieri titulo, sed tamen de dicto titulo est docendum, *decis.32. num.1.3.& 4., & decis.638. n.1. par.2., Cavaler. decis.431. num.2. & 8.*

Aditio hæreditatis *dicitur inducta* ex actu differenti, *decis.77. num.2. par.4. tom.1. decis.93. num.2. par.18. tom.1.*

Præsumitur ex possessione rei hæreditariæ, ultrà portionem sibi competentem, *decis.32. num.3. par.2., dec.781. num.1. par.3., decis.613. nu.36. par.18. tom.2., Ubag. decis.16. num.30.*

Probatur ex actu concernente aliquam rem hæreditariam, qui cum tertio celebratur, *decis.32. num.4. par.2.*

Aditionis hæreditatis *titulus* præsumitur in eo, qui hæreditatem, vel hæreditarias res cedit, aut donat, *dec.265. n.4. & 5. par.3.*

Non infertur necessario ex actu possessionia, quia sufficit possibilitas possidendi ex alio titulo, *decis.32. num.5. par.2., decis.143. num.13. par.18. tom.1., decis.131. n.5. dec.327. n.7. par.18. tom.1. decis.142. n.16. par.19. tom.1., Cavaler. decis.504. num.4.*

Aditio Procuratori per absentem commissa censetur, quatenùs per informationem utilem esse, aut alia expedire repererit, *decis.274. num.16. par.13.*

Ob

Ob solutionem bonorum hæreditariorum nocet adeunti, quandò quæstio est inter creditores repudiantis, vel alios, quibus per aditionem erat jus quæsitum, *decis.65. num.4. par.14.*

Aditio *hæreditatis paternæ* non resultat in filio possidente bona ex credito dotis maternæ, *dec.143. num.21. par.15.*

Non resultat ex possessione, dum constat de alio titulo possidentis, *dec.143. num.21. par.15., decis.273. num.5. & seqq. par.17., Priol.decis.418. num.9.*

Aditio *hæreditatis maternæ* à Patre in infante deducitur, *dec.112.n.6.par.15.*

Non probatur ex compromisso facto super divisione hæreditatis, & portionibus hæreditariis, *dec.130.n.9.& seq.par.15.*

Etiam in hærede suo requirit actus de necessitate concludentes, stante præcedenti protestatione non adeundi, *decis.130. num.12. par.15.*

Resultat ex actibus illis, qui fieri non potuerunt citrà jus, & nomen hæredis, *decis.127. num.10. par.16., decis.310. num.8.par.17., decis.131.num.6.& seq., & decis.366. num.5. par.18. tom.1., decis.619. num.12. par.18. tom.2., decis.50.num.3., & decis.55.n.17.par.18. tom.1., & è contrà, decis.554. num.4. par.18. tom.2., Bich. decis.66. num.16.*

Resultat aditio ex petitione restitutionis in integrum, *decis.311.num.11.par.19. tom.1.*

Et ex assumptione cognominis defuncti, ac etiam ex possessione, & locatione bonorum, *dec.79. num.12. par.19. tom.2.*

Et quandò quis uti hæres litigavit, *Bich. decis.233.num.4.decis.490.num.9., Buratt.decis.170.num.2.& 5., & dec.945. num.1., & decis.523. n.8., & dec.589. num.12.*

Et si hæreditario nomine transegit, *Bich. decis.416. num.17.*

Item probatur eo ipso, quod agitur super re, sive contractu celebrato à defuncto, *Bich.decis.490. num.10.*

Item probatur in filio ex immixtione in bonis Paternis, *Bich. decis.490. n.11. & 12.*

Inducta dicitur si hæres de bonis Testatoris disposuit, *Bich.dec.278. num.22., dec.326.num.7., & dec.338. num.16.*

Solo animo inducitur, *Dunoz.jun.dec.252. num.6. & 167. num.5.*

Et si hæres Instrumentis super bonis Testatoris celebratis usus fuit, *Bich. decis.243. num.4., & decis.326.num.8.*

Et ex venditione bonorum paternorum facta à filiis, si bona vendita aliter ad eos non spectant, nisi uti hæredes Patris, *Bich. decis.66. num.1., Ubag. decis.16. num.31.*

Excluditur stante præcedenti protestatione eorum nomine facta de non adeunda hæreditate Patris, ità ut per subsequentem actum venditionis hæreditas adita non dicatur, *Bich.dec.66. num.2.*

Declara conclusionem non procedere, quandò protestatio emissa fuit à Procuratore absque mandato procuræ ad repudiandum, *Bich.decis.66. num.3.4. & 5. & seq.*

Non censetur inducta ex actibus æquivocis, qui citrà nomen hæredis fieri potuerunt, *Bich. decis.66.num.16., Ubag. decis.75. num.13.*

Non inducitur ex actu, qui fieri potuit citrà jus, & nomen hæredis, *Buratt. decis.207. num.4., & annot. ibid. n.16. & 18.*

Antecessorum non præsumitur in descendentibus illorum bona possidentibus, nisi probetur, *Buratt.dec.589.num.14.*

Declarari potest per filios, quod à Patre adita sit, si res est dubia, *Buratt. decis.523. num.7.*

Filii, vel ad filium spectantis præsumitur in Patre vendente prædium ejusdem hæreditatis, *Buratt. decis.529. num.3. 4. & 5.*

Fraternæ inducitur ex dispositione bonorum communium cum fratre præmortuo, *Buratt. decis.621. num.3.*

Mandato ad adeundum probatur, præsertim si in mandato adsint verba *acceptavit*, *& acceptat*, *Buratt. decis.351. num.1. & 2.*

Aditio hæreditatis *in Pupillo*, probatur ex inventario tutelari, *Cavaler. dec.392. num.2.*

Inducitur ex actu translativo, *Coccin.decis.1874. num.32.*

Filius agens vigore donationis factæ Patri,

tri, & suis hæredibus, declarat se hæredem Patris, *Coccin.dec.647.n.6.&* 7.

Probatur aditio ex *solutionibus debitorum*, ex *possessione* capta vigore Testamenti, ex *quo* quis tamquam talis se defendit, *ex actu*, qui citrà jus, & nomen hæredis fieri non potest, *ex sola voluntate adeuntis*, & ex *præsentatione* facta in jurepatronatus, *Coccin. decis.*168. *num.*1., *decis.*607. *num.*5.7. *&* 8., *decis.*1506. *num.*8., *& decis.*2197. *n.*32.

Pupillus adeundo hæreditatem sine inventario obligatur ad onera hæreditaria, licèt in eo cadat ignorantia, *Coccin. decis.*1623. *num.*16.

Tempus adeundæ hereditatis durat 30. annis, possunt tamen creditores instare pro termini præfixione ad deliberandum, an velit adire, *Coccin. dec.*1863. *num.*22., *& decis.*285. *num.*7. *&* 8.

Probatur ex pensionum exactione, *decis.*420. *num.*1. *tom.*2. *par.*4.

Non cessat per actum, qui citrà nomen hæredis fieri nequit stante protestatione in contrarium, *decis.*115. *num.*19., intellige, ut *num.*20. *par.*4.

Inducitur ex expressione verbali, *dec.*360. *num.*30. *par.*5. *tom.*1., *decis.*143. *n.*11. *par.*18. *tom.*1., *Bich. decis.*574. *n.*17.

Non probatur per actus æquivocos, *decis.*210. *num.*15. *par.*5. *tom.*1.

Benè remanet *probata* per verba importantia veram, & realem aditionem, *decis.*478. *num.*3. *par.*5. *tom.*2.

Probatur ex confessione propria hæredis, *decis.*478. *num.*2. *par.*5. *tom.*2.

Non inducitur per verba suspensionem importantia, *decis.*478. *num.*1. *par.*5. *tom.*2.

Non præsumitur, ideò est probanda, *decis.*199. *num.*3. *par.*4. *tom.*1., *dec.*434. *num.*2. *par.*5. *tom.*2., *decis.*145. *n.*14. *par.*14., *Bich. decis.*292. *num.*12., *Dunoz. jun. decis.*798. *num.*2., *decis.*795. *num.*2., *decis.*381. *num.*6., *decis.*106. *num.*4., *decis.*167. *num.*5., *& dec.*69. *num.* 6.

Probatur etiam ex verbis enunciativis, *decis.*74. *num.*6. *par.*7., *decis.*362. *n.*2. *par.*1. *divers.*

Censetur inducta ex actu constitutionis Procuratoris ad eam adeundam non expectata aditione, vel alio actu à Procuratore faciendo, *decis.*106. *n.*15. *par.* 7., *decis.* 106. *num.* 5. 8. *&* 15. *par.* 7.

Aditio refertur potiùs ad causam testamenti, quàm ab intestato, *decis.*234. *num.*9. *par.*18. *tom.*1.

Resultat in eo, qui cum sit in gradu successibili, agit, uti hæres, *dec.*47. *num.*3. *par.*18. *tom.*1.

Non probatur ex actibus gestis à minoribus sine solemnitatibus, *decis.*678. *num.*6. *par.*18. *tom.*2.

Probatur, si quis aliquid petat tamquàm hæres, *dec.*441. *num.*13. *par.*18. *tom.*2.

Prout etiam ex alienatione bonorum hereditariorum, *decis.*613. *n.*37. *par.*18. *tom.*2., *Bich. decis.*66. *num.*31.

Non resultat, imò potiùs excluditur ex actu, & confessione dubia, *decis.*586. *num.*5. *par.*18. *tom.*2.

Non probatur ex possessione rei communis, si non justificatur possessio jure dominii universalis, *decis.*586. *num.*9. *par.*18. *tom.*2.

Non resultat ex declaratione Procuratoris facta sine speciali mandato procuræ principalis, *decis.*311. *n.*9. *par.*19. *tom.* 1.

Probatur ex declaratione minoris, etiam facta sine solemnitatibus, si illa ab eodem minore non impugnetur, *dec.*16. *num.*21. *& seqq. par.*19. *tom.*1.

Non resultat ex possessione bonorum defuncti, stante repudiatione, & declaratione hæredis se alio titulo ea velle retinere, *dec.*266. *num.*9. *par.*19. *tom.* 1.

Probatur non solùm aditio ex actibus, qui eam necessario, sed qui verisimiliter, & præsumptivè inferunt, *dec.*32. *num.*5., *& decis.*82. *num.*4. *par.*2.

Ut dicatur probata, debet esse certa, & determinata, *dec.*393. *num.*20. *par.*9. *tom.* 2.

Satis justificatur, ex solutione debiti hæreditarii, *decis.*399. *n.*34. *par.*9. *tom.*2., *decis.*65. *num.*3. *par.*14.

Excluditur ex protestatione præcedente ad actum de sui natura illam inducentem, *decis.*48. *num.*2. 7. *& seqq. par.*9. *tom.* 1.

Non

Non probatur ex assertione, & enunciativa à Tutore emissa, sed aliundè justificari debet, *dec.363.num.41.par.10.*
Non probatur ex quietantia facta Tutori, *decis.31. num.29. par.11.*
Aditio hæreditatis paternæ probatur ex cessione jurium, *decis.41. n.4. par.11.*
Resultat ex præsentatione facta, quæ Testatori competebat, *decis.19. num.7. par. 11.*
Ab inferentibus denegari non potest, cum eadem per Tutorem eorum animum declarantem adita fuerit, *decis.153. num.18. par.13.*
Pro filio non resultat ex possessione bonorum habita à Patre, si illa referri potest ad usumfructum Patris, *dec.35. num.6. par.16.*
In filio resultat ex possessione habita per ipsius Patrem, *decis.35. num.3. par.16.*
Resultat in filio se immiscente in bonis hæreditariis Patris, *decis.297. num.7. par.16.*
Probari potest ex facto se aliquem pro hærede gerendo, *dec.290. n.7. par.16.*
Hæreditatis maternæ in Patre faciliùs inducitur, si non tractatur de obligando filios ad debita matris, vel dos non consistat in credito contrà Patrem, *decis.335. num.8. & 9. par.17.*
Hæreditatis maternæ nomine filii resultat in Patre illius bona possidente, *decis.335. num.10. par.17.*
Præsumitur facta à Patre diù retinente, & possidente bona materna filiorum; sive infantium, sive majorum, *dec.335. num.4. par.17.*
Hæreditatis paternæ resultat ex mandato procuræ facto à filio ad vendendum bona Patris, *decis.42. num.3. par.17.*
Infertur ex actibus solummodò illam necessariò inducentibus, *dec.317. n.24. par.17., decis. 388. num. 14. par.12., Bich. decis.574. num.17.*
Paternæ præsumitur in filio, si tractatur de lucro, secùs si de præjudicio, & damno, *decis.273. num.9. par.17.*

Aditus.

Aditus facilis *ad Principem* omnibus esse debet, *Rub. in annot. decis.2. num.170. par.3.*, & ille refert nescio quid Paterni, *ibidem.*
In Curia facilè datur pro moderatione commissionum, *dec.284. n.6. par.11.*
Aditus *de uno ædificio* ad aliud cessat, si inter utrumque adsit via publica lata, & spatiosa, *dec.611. n.7. par.5. tom.2.*
Non datur *ad locum* discontinuum, *decis.611. num.9. par.5. tom.2.*
Datur *de uno* loco ad alium contiguum, *decis. 611. num. 8. & 10. par.5. tom.2.*
De una re ad aliam arguitur volūtas subjiciendi fideicommisso, & destinatio ad ejus usum, *dec.125. n.15. par.9. to.1.*

Adjudicatio, & adjudicare,

Adjudicatio in solutum substinetur etiam quod res sit majoris valoris, quàm creditum, sed obtinens adjudicationem tenetur ad restitutionem ejus, quod superest suprà creditum, pro quo adjudicationem obtinuit, *dec.528. n.3. par.4. tom.1.*
Adjudicatio, de qua non constat processus, nec de ejus solemnitatibus à jure requisitis, non attenditur, *dec.143. n.5.*, declara tamen, & limita, ut *num.6. 8. 9. & 11. par.2. divers.*
In solutum obtenta per partem, quæ habet hypothecam anteriorem, facit illam non tamquàm hæredem possidere, sed tamquam creditorem, *dec.315. num.2. lib.3. par.3. divers.*
Bonorum in solutum fortitur naturam venditionis, *decis.528. num.3. par.2.*
Adjudicatio *bonorum* subhastatorum facta creditori, non valet credito prius non liquidato, *decis.463. num.3. par.3.*
Bonorum, quæ debet fieri pro justo pretio, dicitur æstimatio certa, & à lege facta, *decis.258. num.4. par.2.*
Habet vim emptionis, & venditionis, & iisdem terminis regulatur; ubi quòd in ea debent intervenire requisita venditionis, *decis.725. num.1. par.2.*
Requirit certitudinem crediti, *decis.725. num.1. par.2.*
Facta pro concurrente quantitate crediti, antè liquidationem dicitur incerta, nec ex ea transfertur dominium, *decis.725. num.2. par.2.*

Ubi

Ubi est consummata, nil aliud à Judice est agendum, *dec.*725. *num.*9. *par.*2.
Dicitur nulla defectu consensus, ubi fuit facta per verba, obtinuit mandatum adjudicari, *decis.*725. *num.*3. & 4., & latè *num.*5., ubi etiam de stylo *par.*2.
Non dicitur consummata antè intimationem decreti adjudicationis, faciendam de ordine Judicis, & illius reproductionem, *decis.*725. *num.*9. *par.*2.
Non potest fieri, ubi adest oblatio alterius, *decis.*725. *num.*11. *par.*2.
Habet vim emptionis, & venditionis, & eisdem regulis metitur, *decis.*506. *n.*6. *tom.*3. *par.*4.
Facta alicujus de bonis communibus intelligi debet ad effectum distinguendi, non transferendi dominium, *decis.*506. *num.*12. *tom.*3. *par.*4.
Non debet impediri propter debitum incertum, & turbidum, *decis.*254. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.
Non est nulla ex eo, quod plus valeat res adjudicata quàm creditum, cum illud plus sit restituendum cui debetur, *decis.*338. *num.*17. *par.*5. *tom.*1.
Est nulla, & rescindenda in totum propter læsionem dimidii justi pretii, *decis.*338. *num.*22. *par.*5. *tom.*1.
Debet fieri pro credito petito, & ex actis certo, & liquido, necnon Judici noto, *decis.*338. *num.*12. *par.*5. *tom.*1.
Quamvis excessiva tenet, quandò cessat ratio falsitatis causæ, & restituitur illud plus, *decis.*338. *num.* 21. *par.* 5. *tom.* 1.
Adjudicatio est nulla ex causa excessus crediti, *decis.*328. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.
Beneficii conceditur, stante verificatione narratorum, *dec.*159. *n.*11. *par.*10., *Cels. decis.*50. *num.*1.
Et immissio tradita per executorem intrà terminum datum ad appellandum, & successivè capta per partem non solùm est nulla, sed insuper attentata, *decis.*84. *num.*7. *par.*6.
Commendæ fieri debet ad favorem habentis collationem à Magno Magistro ad quem spectat jus conferendi, *decis.*114. *num.*1. *par.*8.
In parte excessiva est nulla in totum, *decis.*64. *num.*1. *par.*11.
Est nulla, si priùs mediante executione, non capiantur pignora prætoria, *decis.*64. *num.*3. & 13. *par.*11.
Ad hoc, ut possit dici nulla ratione excessus, requirit, ideò claram evidentiam, ut nullo modo de excessu dubitari possit, *decis.*64. *num.*12. *par.*11.
Redditum non potest dici excessiva, quæ emanavit pro pretio, quo alii similes redditus comparabantur, *decis.* 128. *num.*7. *par.*12.
Bonorum, ut dicatur sine læsione facta, considerari debent, *decis.*128. *num.*15. *par.*12.
Bonorum in Curia Capitolina non intrat ex lapsu temporis, nisi intrent requisita Statuti Urbis, *decis.* 80. *num.* 25. *par.*12.
Ut possit retractari læsiva, debet esse ultra dimidium, *decis.*128. *n.*11. *par.*12.
Bonorum fieri non potest sine facto Judicis, *decis.*96. *num.*17. *par.*12.
Bonorum in vim sententiæ suspectæ non afficit creditores, *decis.*455. *num.* 11. *par.*13.
Stante excessu, & enormissima læsione, etiam per viam manutentionis retractari potest, *decis.*89. *num.*10. *par.*13.
Ut substineatur, extimationem bonorum procedere necessariò requiritur, *decis.*340. *num.*13. *par.*13.
Rei magni valoris ad favorem ipsiusmet creditoris agentis pro modico credito facta, dùm continet enormissimam læsionem dolo, & fide mala, extortam, substineri nullo modo potest, *decis.*26. *num.*8. *par.*13.
Fundi plus debito facta, etiam pro rata veri debiti non substinetur, *decis.*36. *num.*1. *par.*13.
Non attenditur, si non probatur effectuata, & executioni demandata, *dec.*280. *num.*12. *par.*15.
Formalis requiritur, nec sufficit mandatum de adjudicando, *dec.*27. *n.*5. *par.*16.
Fieri non potest, nisi in eo casu, quo factis necessariis diligentiis oblationibus, emptor pro certo pretio non fuerit inventus, *decis.*27. *num.*5. *par.*16.
Excluditur, si posteà bona fuerunt tamquàm simpliciter hæreditaria possessa, *decis.*27. *num.*9. *par.*16.

Cre-

Creditori fit tantummodò in subsidium, si non inveniatur emptor, *dec.27.nu.5. par.16.*

Quandoque in judicio conceditur, etiam si per viam subhastationis procedendum esset, *decis.42. num.6. par.16.*

Et deliberatio prædii complectitur etiam ædificium in eodem prædio existens, etiamsi illud specificatum non sit, *decis.5. num.6. par.16.*

Non præsumitur, nisi de ea evidentèr constet, *decis.39. num.14. par.17.*

Beneficii conceditur præsentato à legitimo Patrono, docto de vacatione, habilitate, aliis requisitis, *decis.255. n.1. par.17.*

Facta nulla præcedente æstimatione est nulla, *decis.309. num.1.& seq.par.17.*

Adjudicatio beneficii fieri potest digno, omisso digniori, quandò aliter cautum non sit ex speciali Ecclesiæ constitutione, *Bich.dec.371.num.1.5.& seqq.*

Debita est non habenti beneficium, quatenùs ex illo valide se substentare valeat, alias secus, *Bich.decis.489.n.24.& 25., decis.507.n.15., & decis.535.n.2.*

Et habenti qualitates à Fundatore requisitas, ac si solus esset præsentatus, *Bich. decis.661. num.1.& 2.*

Prout etiam habenti qualitates requisitas à Constitutione Synodali disponente circa provisionem beneficiorum patrimonialium, *Bich.decis.647.num.1., & decis.663. num.1.& 6., Cels.decis.214. num.6.*

Et ei, qui majoribus qualitatibus pollet, & originem habet in loco beneficii, *Bich.decis.647. num.11., & decis.489. num.22., Cels. decis.182. num.1., & 219. num.8.*

Non est debita non habenti ætatem legitimam requisitam à Constitutione Synodali, *Bich.decis.663. num.14.*

Pro adjudicatione beneficii obtinenda literæ Apostolicæ justificatæ, & obtentæ à legitimo Collatore justum titulum præstant, *Bich.decis.431. nu.6., Dunoz.jun. decis.897. num.1.*

Petens adjudicari *beneficium* efficitur Actor, *Bich. decis.268. num.7.*

Decretum adjudicationis differt à decreto de adjudicando, *Bich.dec.161.n.10.*

Tom.I.

Adjudicatio consummata, ubi est. Judex nihil aliud agere debet, *Buratt. decis.* 124. *num.* 25., & non dicitur antè intimationem decreti adjudicationis, & illius reproductionem *ibid.num.26.*

Facta minoribus indefensis est nulla, *Coccin.decis.766., & decis.816. num.1.*

Adjudicatio *ante diem* peti non potest, neque intentari hypothecaria, *Cavaler. decis.653. num.2.*

Beneficii, *digniori*, & habenti majores qualitates facienda est, *Cels. dec.174. num.1., decis.234.num.2., & dec.215. num. 1., Ottobon. decis. 224. num. 3. & 4., decis.248. num.5. 6. 7. & seqq., decis.86. num.2. & 4., decis.123. n.6., decis.222. num.1. 3. 4. & seqq. & decis.264.n.3.& 22., Peutinger. dec.325. num.1., decis.394. num.2., decis.263. num.1., decis.459.num.2., & dec.132. num.1. & 2.*

Parochialis debita est habenti majorem ætatem, *Cels. decis.58. num.8., & decis.215. num.2.*

Item ei qui est in Sacerdotio antiquior, qui per plures annos exercuit curam Animarum, & qui ad audiendas Confessiones etiam Monialium præpositus fuit, *Cels. decis.58. num.9. & 10., & decis.215. num.3. & 4., Ottobon. decis.123.num.9.10. & 16., & dec.222. num.3. & 6.*

Item Nobilis præfertur Ignobili, *Cels. decis.215. num.5., Ottobon. decis.164. num.22.*

Paupertas est considerabilis, & multum operatur, *Cels. decis.174. num.3., decis.215. num. 6., decis. 198. num.3., Ottobon. decis.248. num.10.*

Nec in concursu ætas major, & antiquius Sacerdotium operantur prælationem, *Cels. decis.198. num.4.*

Præferendus est, qui per longum tempus inservivit Ecclesiæ, in qua situm est, *Cels. decis.174. num.2.*

Et qui non indiget dispensatione, *Cels. decis.198. num.5.*

Adjudicatio ab adjudicatione, seu datione in solutum, quæ fit creditori, differt venditio facta à Judice *plus offerenti*, *Ludovis. decis.193. num.9.*

Juxtà æstimationem ab initio est perfe-

A a ‍ cta,

cta, quia intelligitur facta arbitrio boni viri, *Manzaned.decis.*500. *num.*5.

Est similis *emptioni*, *Manzan.dec.*500.*n.*1.

Beneficii fit habenti illius legitimum titulum, *Manzaned.decis.*589.*num.*1., & 562.*num.*1.

Adjudicatur *Beneficium* proviso de eo, postquam gratiam suæ provisionis justificavit, *Manzaned.decis.*889 .*num.*4.

Adjudicatio pro summa debiti *excessiva*, est ipso jure nulla, & injusta, *Benincas. decis.*362. *num.*2.

Adjudicatio *facta Creditori* de pluri, quam sit creditum valet ratione prædicta, quia non recipiat res adjudicata commodam divisionem, *Merlin. decis.*683. *num.*5.

Cum præjudicio debitoris non subsistit, & damnum imputatur Creditori, *Merlin.decis.*564. *num.*3.

Adjudicatio *Beneficii*, ut inducatur contrà possidentem cum titulo ab Ordinario habito, opponens de titulo valido docere tenetur, *Caril.pag.*101. *num.*1.

Non repugnat retentioni oppositæ pro creditis, quæ dederunt causam adjudicationi, præsertim si oppositio fuit facta per viam exceptionis à reis, & possessoribus, *Priol. decis.*376. *num.*32.

Præsumitur facta cum *onere Canonis*, *Priol. decis.*376.*num.*29.

Per adjudicationem cum possessione subsecuta dominium transfertur, *Duran. decis.*419. *num.*9.

Fructus non debentur Creditori, postquàm ei fuit adjudicata res debitoris, *Duran. decis.*441. *num.*2. & 3.

Adjudicationem non fuisse læsivam frustrà articulatur, si de læsione non sit agendum, *Ubald. decis.*141. *num.*15. *par.*3.

Fieri *non potest* absque vitio nullitatis nulla præcedente citatione, *Ubald.decis.*25. *num.*5. *par.*3.

Adjudicationem debet præcedere æstimatio, ut dicatur facta pro justo pretio, *Ubald. decis.*25. *num.*6. & 7. *par.*3.

Ex defectu citationis est invalida, *Ubald. decis.*141. *num.*5. *par.* 3., & *decis.* 66. *num.*2. *par.*3.

Nulla non tollit manutentionem primo possessori, *Ubald.decis.*141. *num.*6. & 12. *par.*3., & *dec.*25. *num.*2. *par.*3.

Adjudicationem bonorum impugnans, non potest ea juvari, *Ubald. decis.*180. *num.*6.

Differt à possessione, cum qua nihil commune habet, *Buratt.decis.*605. *num.*3.

Æstimatione non præcedente facta nulla est, *Buratt.decis.*96.*num.*4. contrarium *num.* 5., ubi quod nullo jure cavetur æstimationem præcedere debere *n.*6., *Cerr. decis.*779. *num.*10., & *decis.*882. *num.*12., *Coccin.decis.*1870. *num.*16.

Facta à Judice præsumitur prævia informatione valoris bonorum adjudicatorum, *Buratt. decis.*96. *num.*9.

Pro quantitate incerta non valet, nec in ea transfertur dominium, *Buratt. decis.*124. *num.*7.

Fit cum augumento ultrà creditum, etiam de jure communi, *Buratt.dec.*96.*n.*16.

Oblationes, ubi adsunt fieri non debet, *Buratt. decis.*96. *num.*1., & *decis.*124. *num.* 30., dummodò oblationes fiant antè secutam adjudicationem dicta *decis.*96. *num.*2.

Possessio capta vigore mandati de adjudicando, adjudicatione non expectata, est spoliativa, *Buratt.annot.ad dec.*124. *num.*32.

Rei per sententiam adjudicatæ acquirenda est mediante executore à Judice deputato, *Buratt.decis.*940. *num.*2.

Pretio viliori facta rescinditur, *Buratt. decis.*66. *num.*10.

Excessiva est nulla in totum, *Cavaler.decis.*84.*num.*1., *Manzaned. dec.*475.*n.*2.

Non præcedente liquidatione crediti est nulla, *Cavaler. decis.*171. *num.*6.

Adjudicatio, & verba eam importantia, non verificantur super pecunia, sed super bonis, *Cavaler. decis.*235. *num.*5.

Non præcedente subhastatione non valet, si tamen res capta non excedit creditum sustinetur, *Cavaler.decis.*564. *n.*5. & 6.

Supponit antecedentem crediti liquidationem, *decis.*285. *num.*7. *par.*17.

Et translatio dominii in deliberatarium ex diuturna possessione resultat, *decis.*300. *num.*6. & 9. *par.*18. *tom.*1.

Beneficii parochialis digniori denegari non potest, *dec.*115. *n.*3. *par.*18. *tom.*2.

Bonorum fieri nequit, nisi probato, quod

co

eo tempore alia bona non extabant, quodque illa plus non valebant, *decis.*449. *num.*4. *par.*18. *tom.*2.

Bonorum fieri non potest, nisi præcedentibus æstimatione, & subhastatione, tam ex forma statuti Urbis, quàm ex dispositione juris communis, *dec.*449. *num.*3. *par.*18. *tom.*2.

Adjudicationis vim non habet mandatum, seù decretum de adjudicando, *decis.*39. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Ad sententiam si executor nullitèr procedat non privat aliquem sua possessione, *decis.*84. *num.*6. *par.*6.

Rescissionem petens non est audiendus, nisi restituto pretio, *dec.*202. *nu.*9. *par.* 10.

Bonorum præsumptio penitùs cessat, quàdò quis bona prætendit esse sua, *dec.*80. *num.*26. *par.*12.

Bonorum præsumptio ut intret, requiritur præsumptio 30. annorum, *dec.*80. *num.*24. *par.*12.

Remedium, est subsidiarium in jure, si pignora emptorem non inveniant, *decis.*36. *num.*9. *par.*13.

Requisita necessaria benè præsumuntur ex sententia mandato, & possessione continua 30. annorum, & ultrà, *dec.*12. *num.*12. *par.*16.

Adjudicationi, ut sit locus bona priùs legitimè sub hasta poni debent, *dec.*340. *num.*12. *par.*13.

Ad adjudicationem præsumendam non sufficiunt Judicis decreta præcedentia, *decis.*39. *num.*14. *par.*17.

Adjudicatione, de ea quandò tractatur requiritur decretum de adjudicando, & præcedens bonorum æstimatio, *decis.*388. *num.*8. *par.*14.

In extrajudiciali requiritur æstimatio bonorum, secùs autem, si per viam licitationis judicialis fuerit processum, *decis.*48. *num.*12. *par.*15.

Pro obtinenda beneficii sufficit justificatio litterarum Apostolicarum, *dec.*199. *num.*1. *par.*15.

Resoluta bona reincidunt in fideicommissum, *decis.*86. *num.*7. *par.*15.

In ea æstimatio Judicis est omninò necessaria, *decis.*27. *num.*6. *par.*16.

Adjudicationes in solutum diversæ, & diverso tempore factæ, & de pluribus rebus non conjunguntur ad probationem excessivitatis, quia sunt tot, quot res ipsæ, *dec.*528. *n.*2. *par.*4. *tom.*1.

Debent fieri pro justo pretio, *decis.*411. *num.*7. *par.*5. *tom* 1.

Non præcedente subhastatione nullius sunt roboris, *decis.*36. *num.* 10. *par.* 13.

Adjudicare est rem, judicio peracto, actori abdicere, eamque illi judicio attribuere, & assignare, *dec.*449. *num.*6. *par.*18. *tom.*2.

Adjudicandum beneficium est ei, qui habet qualitates necessarias, *dec.*78. *n.*28. *par.*12.

Adjudicandum est beneficium illi, qui fuerit habilis, & idoneus ab examinatoribus repertus, *decis.*49. *num.*7. *par.*14.

Adjudicatio beneficii jurispatronatus debita est præsentato concurrente ultimo statu quasi possessionis præsentandi, quamvis status antecedens esset difformis, & varius, *Bich. dec.*361. *n.*26.

Beneficii Diœcesis *Calaguritanæ* debita est habēti qualitates requisitas à Constitutione Clementina, *Bich. dec.*284. *num.*3., *&* *decis.*302. *num.*1. *&* 2., *&* *decis.*362. *num.*1.

Et seniori, ac Sacerdoti, *Bich. decis.*467. *num.*29. *decis.*371. *num.*13. *decis.*639. *num.*3., vel Baccalaureo, vel curam animarum exercenti, *decis.*489. *nu.*1., *decis.*615. *num.*2. 3. *&* 4. *dec.*653. *n.*1., *decis.*535. *num.*1., *&* *decis.*507. *num.*1.

Beneficii debita est digniori, *Bich. decis.* 284. *num.* 13., *decis.* 362. *num.*3., *decis.*371. *num.*6. *&* 12., *&* *decis.*601. *num.*1.

In adjudicatione beneficii dignior inter plures reputatur, qui ultrà qualitates pares pauper est, & in curia præsens, *Bich. decis.*535. *num.*16., *decis.*659. *n.*5. *decis.*284. *num.*14., *decis.*362. *num.*2., *&* *decis.*601. *num.*2. *&* *seq.*, *decis.*467. *num.*31., *&* *decis.*639. *num.*6. Item nobilis *ibid. num.*4. *&* 5. *decis.*572. *n.*3., & qui est ætate major, *Bich. decis.*371. *num.*13., *decis.*615. *num.*1.

Adjudicatio *Beneficii* debetur illi, qui habet ad sui favorem preces primarias ab eo in tempore præsentatas, & ab executoribus acceptatas, *Emerix sen. decis.*5. *num.*1.

Debetur illi, qui habet intentionem fundatam in literis Apostolicis plenè justificatis, *Emerix sen. decis.*18. *n.*1., *& decis.*179.*num.*8., *Panphil.dec.*615. *num.*1. *& seqq.*

Adjudicatoria.

Adjudicatoria, adjudicatoriam vigore clausulæ *quam*, *& quas* petendo ex Reo, efficitur Actor, *decis.*643. *n.*8. *tom.*3. *par.*4.

Adjunctus.

Adjunctus cum Notario examinante Testes, quando non fuit adhibitus, non inducit nullitatem examinis, *dec.*317. *num.*22. *par.*12.

Adjuncti ratione verba mutant eorum naturam, *decis.*103. *num.*43. *par.*15.

Datur Administratori mala fide, & fraudolenter se in administratione gerenti, *Dunoz. jun. decis.*936. *num.*1.

Adjuncti deputatio ad instar remotionis infert dedecus administratori, *Dunoz. jun. decis.*936. *num.*2. *&* 16.

Ex adjuncto tollitur suspicio Judicis, *Ludovis. decis.*466. *num.*8.

Et ex datione solius *Notarii adjuncti*, cessat suspicio Notarii, *Ludovis. decis.*327. *num.*7. contrarium alias Rota tenuit, prout *in annot. ibid. sub n.*16.

Adjunctum *habetur* pro non apposito, quatenus substantivo repugnet, *Caril. pag.*225. *num.*4.

Adjunctus, qui vigore *Sac. Concil. Trid. in cap.*6. *sess.*25. *de Reform.* datur Episcopo procedenti contra Capitulares, datur tàm si procedat in delictis gravibus, quàm in levibus, secus in illis levibus, ubi non est opus tela judiciaria, *Seraphin. decis.*710. *num.*1. *&* 4.

*Concil. Trid. in dicta cap.*6. *&c.* non habet locum in capitulis exemptis, *Seraphin. decis.* 493. *num.*1.

Quandò adjunctus *datur Episcopo*, quomodo sit concipienda sententia, an in numero plurali, vel singulari, *Seraph. decis.*1213. *num.*1. *&* 8.

Notarius *datus adjunctus* Actuario, non recipit acta, licet assistat, & subscribebat ea ad tollendam suspicionem, propter quam fuit adhibitus, *Seraphin.decis.*1213.*num.*4.

Adminiculum.

Adminiculum *pro fide scripturæ* præstant Testes etiam nulliter examinati, *decis.*18. *num.*3. *par.*2.

Pro fide scripturæ potest desumi ex scripturis etiam minus legaliter extractis, *decis.*18. *num.*3. *par.*2.

Non potest percipi *ex scriptura informi*, quæ penitùs informis est, *decis.* 273. *num.*16. *par.*4. *tom.*2.

Facit Testis de auditu, licet non probet, *decis.*16. *num.*7. *par.*5. *tom.*1.

Præbet Testis examinatus inter diversas partes, *decis.*16. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

Aliquod faciunt *Testes examinati* ad instantiam alterius personæ, *decis.* 16. *num.*16. *par.*5. *tom.*1.

Magnum *facit sententia*, etiam sine actis producta, *decis.*432. *num.*8. *par.*5. *tom.*2.

Magnum aliquando *tribuunt libri pro scribente*, *decis.*433. *n.*5. *par.*5. *tom.*2.

Magnum desumi potest *ex Testibus examinatis* ante motam litem, *decis.* 48. *num.*2. *par.*6.

Rectè desumitur *à Teste nulliter examinato*, *decis.*350. *num.*7. *par.*10.

Faciunt *Testes ad æternam rei memoriam* examinati ad effectum probandi legitimationem personarum, *decis.* 278. *num.*2. *par.*13.

Adminiculo aliquo firmo remanente, à quo vitam, & spiritum desumunt cætera adminicula, consequēter corruunt alia omnia, quæ adversus illa adminicula deducuntur, *dec.*263. *n.*16. *par.*6.

Pro adminiculo non deserviunt enunciativæ quandò sunt recentes, & paulò ante litem emanatæ, *decis.*173. *n.*10. *par.*4. *tom.*2.

Quandò deducitur aliquod Instrumentum ad hoc, ut illud dicatur antiquum, non detrahitur tempus motæ litis, *decis.*184. *num.*17. *&* 18. *par.*6.

Negari non potest, quin deserviant *Testes de auditu*, *decis.*11. *num.*8. *par.*7.

Potest deservire *unicus Testis*, sicuti alia imper-

Et

nis aliquem constituunt, *decis.* 234. *num.* 6. *par.* 14.

Testes suffulti, & deponentes verosimilia præferuntur aliis concludentem scientiam circà materiam non referentibus, *decis.* 79. *num.* 7. *par.* 14.

Ex eis juspatronatus etiam justificatur, & removent usurpationis præsumptionem, *decis.* 444. *num.* 15. *par.* 14.

Pro eis Testes nulliter examinati inserviunt, & sufficiunt pro manutentione, *decis.* 493. *num.* 7. & 8. *par.* 14.

Adminiculari non potest ex actu imperfecto alius actus minùs perfectus, *decis.* 154. *num.* 20. *par.* 4. *tom.* 2.

De adminiculando aliquid, quando tractatur non est rigidè procedendum, *decis.* 152. *num.* 22. *par.* 12.

Adminiculati Testes, qui sunt, præferendi sunt aliis, *decis.* 175. *num.* 32. *par.* 12.

Adminiculum faciunt etiam scripturæ informes, *Cavaler. decis.* 142. *num.* 4.

Non est plenè probandum, si plenè probatum concludentèr probaret, *Cavaler. decis.* 142. *num.* 5.

Adminicula, quæ singula non sufficiunt, juncta juvant, & debent ponderari ad probandum dominium directum, *Coccin. decis.* 1873. *num.* 12. & 13., *Dunoz. jun. dec.* 741. *num.* 6., & *dec.* 439. *num.* 5.

Habentia veritatis primordia operari debent, *Coccin. decis.* 2027. *num.* 42.

Adminicula *contraria probatione* tolluntur, *Ottobon. decis.* 253. *num.* 18. & *sequen.*

Quandò *concurrunt*, scripturæ etiam informi fides tribuitur, *Peutinger. decis.* 317. *num.* 7.

Adminicula, quibus probantur instrumenta publica, non indigent recognitione, *Pen. decis.* 1339. *num.* 3. & *seqq.*

Adminicula non sejunctim perpendenda, sed conjungenda sunt, *Rox. decis.* 314. *num.* 3.

Adminicula, quæ aliàs cum Testibus notam manum scribentis habentibus concurrere debent, ad recognitionem similem non sunt necessaria, *Caril. pag.* 329. *num.* 3.

Non probant, ubi deficit observantia, *decis.* 494. *num.* 9. *par.* 19. *tom.* 2.

Administrans, administrandi, & de administratis.

Administrans per eosdem agentes, per quos priùs administravit Plebaniam, quam tamen resignavit, fructusque in ea percipiens, an ob id dicatur habere jus adhùc in dicta Plebania, *decis.* 535. *num.* 1. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Vidua bona hæreditaria viri præsumitur sibi satisfecisse de sua dote, sed ut intret dicta præsumptio, quid sit probandum, vel uti Tutrix filiorum, vel alitèr, *decis.* 161. *num.* 1. & 2. *par.* 12.

Bona *Pupilli* rationem reddere debet, *decis.* 349. *num.* 4. *par.* 15.

Ex administratis bonis *creditum* non est detrahendum, nisi reddita ratione, *decis.* 391. *num.* 8. *par.* 5. *tom.* 1.

Administrandi *facultas* concessa alicui honorifica reputatur, *dec.* 242. *num.* 4. *par.* 5. *tom.* 1.

Mandatum à lege habet maritus in bonis uxoris, *decis.* 106. *num.* 8. *par.* 5. *tom.* 1.

In quasi possessione ille debet manuteneri, qui tempore motæ litis administrat, *decis.* 242. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 2.

In jure administrandi *Tutor* non potest manuteneri, nisi probet suam quasi possessionem, *decis.* 550. *n.* 1. *par.* 5. *tom.* 1.

Quasi possessio Officialium nihil commune habet cum possessione Ecclesiæ, *decis.* 107. *num.* 11. *par.* 14.

De administratis *Tutor*, ut teneatur reddere rationem, constare debet de administratione, *dec.* 586. *n.* 4. *par.* 4. *to.* 3.

Tutor non tenetur ab alio Tutore, quo fuit finita tutela, *dec.* 69. *n.* 11. *par.* 11.

Administrans *beneficium* antè confirmationem intrusus dicitur, & redditur inhabilis ad idem beneficium obtinendum, *Buratt. decis.* 127. *num.* 5.

Bona *debitoris* præsumitur sibi satisfecisse, *Buratt. decis.* 420. *n.* 2., est tamen probandum, quòd fuerint ad satisfactionem sufficientia, *Burat. dec.* 541. *n.* 1.

Administrans tanquam *Tutor*, licèt talis non sit, adhuc de administratis rationem reddere tenetur, ac si Tutor fuisset, *Bich. decis.* 380. *num.* 17.

Qui per alium administrat, administrare dicitur, *decis.* 381. *num.* 19. *par.* 9. *tom.* 2., de-

decis. 168. *num.* 17. *par.* 15., *Bich. decis.* 243. *num.* 20.

Administrare non tenetur *Executor testamentarius* ratione sui officii, *decis.* 349. *num.* 1. *par.* 15.

Qui non tenetur *ratione officii*, non potest condemnari ad reddendam rationem, nisi de iis, quæ administravit, *Bich. decis.* 243. *num.* 20.

Ad administrandum *electus*, dicitur minister eligentis, *Bich. dec.* 654. *num.* 5.

Administratio.

Administratio *Cappellarum* Ecclesiæ Cathedralis, spectat ad Episcopum unà cum Capitulo, *dec.* 455. *n.* 4. *par.* 4. *tom.* 1.

Administratio *bonorum Ecclesiæ* de jure communi pertinet ad Episcopum, & Capitulum simul, *decis.* 391. *n.* 1. *par.* 1. *divers.*, & non ad Beneficiatos, *dec.* 183. *num.* 1. *par.* 1., *Cavaler. decis.* 57. *nu.* 2., *Cerr. decis.* 12. *num.* 1., *Coccin. dec.* 625. *n.* 11. & 16. & *seqq.*, *Merlin. dec.* 728. *num.* 4. & 6., *Ubald. dec.* 450. *num.* 5.

Bonorum si est data Tutori, pupillo non competit remedium cap. *reintegrandæ*, etiamsi non adsit authoritas Judicis, secùs si non est data, *dec.* 439. *n.* 1. & 3. *par.* 1. *divers.*

Bonorum adventitiorum conceditur Patri ad utilitatem filii, *decis.* 717. *nu.* 15. *par.* 1. *divers.*

Annexio incorporatio, & similia important dominium secundum subjectam materiam, *dec.* 146. *n.* 1. *par.* 1. *divers.*

Non datur Tutori non facienti Inventarium, nec juranti rem pupilli salvam fore, *decis.* 89. *num.* 7. *par.* 2. *divers.*

Tutelæ penès unum Tutorem solida remanere potest, aliis contutoribus à tutela remotis, *decis.* 201. *num.* 7. *par.* 4. *divers.*

Administratio *eleemosinarum*, & similium de jure est communis cum Capitulo, *decis.* 355. *num.* 5. *par.* 1.

Communis debet esse eorum omnium, ad quos spectat utilitas rei administratæ, *decis.* 2. *num.* 2. *par.* 2.

In dubio debet deferri iis, de quibus facienda erat electio, *dec.* 744. *n.* 1. *par.* 2.

Uni tantum est concedenda, quando constat de voluntate Testatoris volentis ad unum tantum non ad plures pertinere, *decis.* 744. *num.* 6. *par.* 2.

Et institutio *Cappellaniæ* pertinet ad Ordinarium, & Superiorem, *dec.* 214. *n.* 7. *par.* 13., *Duran. decis.* 455. *num.* 1. & 2.

Interdicitur Tutori, si is allegetur suspectus lite pendente, *decis.* 360. *num.* 1. *par.* 4. *tom.* 2.

Non censetur ipso jure interdicta, *Tutore allegato suspecto*, lite pendente, sed venit pro Judicem interdicenda, *decis.* 360. *num.* 2. *par.* 4. *tom.* 2.

Non est interdicenda, *lite pendente*, *Tutori*, quando ille allegatur suspectus à persona non legitima, *decis.* 360. *n.* 25. *par.* 4. *tom.* 2.

Mala futura remitti non potest, *decis.* 1. *num.* 24. *par.* 4. *tom.* 2.

Sacramenti matrimonii comprehenditur sub commissione generali administrãdi Sacramenta, *dec.* 431. *n.* 5. *par.* 4. *to.* 2.

Bonorum Ecclesiæ spectat ad Archipresbyterum, & Capitulum, *decis.* 252. *n.* 3. *par.* 5. *tom.* 1.

Ad hoc, ut decernatur *Tutori* requiritur decretum Judicis, *decis.* 331. *n.* 3. *par.* 5. *tom.* 1.

Et jurisdictio sunt diversa, *decis.* 145. *num.* 4. *par.* 5. *tom.* 1.

Circà celebrationem *Missarum*, & aliorum piorum suffragiorum relictorum Ecclesiæ privative spectat ad Abbatem, & Capitulum, *decis.* 145. *num.* 3. *par.* 5. *tom.* 1.

Oblationum, quæ fiunt à fidelibus ad certum usum spectat ad Parochum, *decis.* 37. *num.* 9. *par.* 5. *tom.* 1.

Bonorum Ecclesiæ regularis spectat ad Abbatem, & Canonicos, *decis.* 252. *num.* 1. *par.* 5. *tom.* 1.

Vel jurisdictio ex mala fide privativè præscripta non præsumitur, *decis.* 373. *num.* 9. *par.* 5. *tom.* 1.

Jurisdictionum est communis inter Episcopum, & Capitulum, *dec.* 414. *num.* 1. *par.* 5. *tom.* 1.

Pecuniarum negotii convenit etiam factori, & administratori, *dec.* 256. *n.* 7. *par.* 6.

Perpetua bonorum *Ecclesiæ* est apud Capitulum, *decis.* 254. *num.* 18. *par.* 6.

Re-

Rerum suarum interdicta est minoribus propter fragile, & illius ætatis infirmum consilium, multis captionibus suppositum, *decis.*81. *num.*10. *par.*6.

Si non sit *decreta à Judice*, Tutor non dicitur validè administrare, & qualitèr hoc procedat, vide distinctionem, *decis.*3. *num.*11. & 12. *par.*6.

Indistincta *omnium Sacramentorum* pertinet ad Ecclesiam Cathedralem, *decis.*177. *num.*7. *par.*6.

Seu officium, quandò sunt causa, ut legata relinquatur personæ, tunc testator censetur legasse intuitu ministerii non personæ, *decis.*309. *n.*12. & 13. *par.*6.

Bonorum, & redditum *Ecclesiæ* de jure spectat ad omnes Canonicos simul, & Capitulum, & hoc procedit ubi agitur tam de Ecclesiis regularibus, quam de Collegiis sæcularibus, *decis.*278. *nu.*2. *par.*7., & fortiùs si bona fuerint donata communitèr Capitulo, & Canonicis, *decis.*233. *num.*1. & 4. *par.*8., & amplia ubi concurrit observantia, & status antiquus ejusdem Ecclesiæ, *decis.*304. *n.*2. & 4. *par.*8.

Alicujus rei, si commissa fuerit alicui, non ex hoc arguitur, quod fuerit quoque commissa jurisdictio, *decis.*181. *nu.*12. *par.*9. *tom.*1.

Nuda differt à Domino, & usufructu, *decis.*447. *num.*16. & 17. *par.*9. *tom.*1.

Beneficii expirat, & possessio remanet vacua, quandò de eo aliquis provisus fuit à Sede Apostolica, *dec.*34. *n.*13. *par.*10.

Aliud est si concessa sit per mandatum datum à lege, & aliud ab homine, *decis.*12. *num.*35. *par.*12.

Et pertinentia *alicujus beneficii*, quod ad aliquem pertineat ex antiqua administratione docetur, *dec.*2. *num.*1. *par.*13.

Simplex *Capituli* ex verbis bullæ in Capitulum directis excluditur, *decis.* 93. *num.*4. *par.*13.

Bonorum nepotum Patruo delata censetur ex deposito facto ad simplicem patrui dispositionem, *decis.*59. *num.*3. *par.*14.

Bonorum *pupilli* Clericis interdicitur, *decis.*207. *num.*3. *par.*15.

Pluribus personis concessa in solidum concessa censetur, nisi contrarium fuerit expressum, *decis.*276. *num.*3. *par.*15.

Dispositorum Urbis, est officium authoritate, & utilitate publicum, *decis.*276. *num.*4. *par.*15.

Bonorum Ecclesiæ residet solùm penès Capitulum, *decis.*214. *num.*1. *par.*17., & eorum, quæ intrà illam continentur spectat ad aliud, *decis.*770. *n.*1. *par.*18. *tom.*2.

Alicui concessa importat obedientiam præcisam, & coactivam, *dec.*741. *nu.*6. *par.*18. *tom.*2.

Prò alio tempore, quàm fuerit à peritis relatum, non resultat ex partitis, quæ de solo tempore relationis loquuntur, *decis.*182. *num.*6. *par.*19.

Alicui demandata, potest adimpleri per alium, *decis.*64. *num.*9. *par.*19.

Probari debet de tempore præciso ad effectum ex ea obtinendi immissionem contrà tertium, *decis.*155. *nu.*5. *par.*19.

Administrationis *ratio* petenda est ab eo, qui administravit non ab alio, *dec.*707. *num.*5. *par.*1. *divers.*

Bonorum modus, & forma facilè ostendit, an tutorio nomine bona, an proprio possideantur, *decis.*301. *n.*2. *lib.*3. *divers. par.*3.

Liber produci debet in judicio, aliter sinè eo ratio reddi non potest, *decis.* 130. *num.*5. *par.*4. *tom.*1.

Suæ quòd administrator reddiderit rationem, ex quo doceri possit, *dec.*190. *num.*2. *par.*4. *tom.*2.

Exceptio non potest opponi matri tutrici, quandò est restituenda dos, *decis.* 14. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

Exceptio matri tutrici petenti dotem potest opponi, quandò ad ejus manus pervenit pingue patrimonium, *decis.* 14. *num.*9. *par.*5. *tom.*1.

Suæ tenetur reddere rationem tutor finita tutela, *decis.*3. *num.*1. *par.*6.

Exercitium, quandò alicui est concessum, per hoc non censetur concessa libertas statuendi, *decis.*321. *num.*9. *par.*6.

Divisio inter Tutores, si fuerit non à Judice facta, sed ab eisdem Tutoribus, non valet in præjudicium pupilli; Ità ut ea non obstante, quilibet eorum teneatur in solidum, *decis.*3. *num.*18. & 19. *par.*6.

Administrationis *in libro*, si reperiantur ali-

aliquæ partitæ non descriptæ suis loco diebus, & mensibus, & annis, sed adsunt in calce libri uno, eodemque tempore descriptæ, in confuso acervatæ non faciunt fidem, *dec.*111.*n.*5.*par.*7.

In libro, si reperiantur aliquæ partitæ duplicatæ inverisimiles,& erroneæ intrat dubietas veritatis,quoad alias,*dec.*111. *num.*6. *par.*7.

Rationem reddens, exhibens partitas,non interveniente juramento, sunt nullæ, *decis.*442. *num.*3.*par.*9. *tom.*2.

Titulus non nocet administratori, quando ad illius manus nihil pervenit, *decis.*65. *num.*14.*par.*14.

Natura est, quod in reddenda ratione veniat restitutio reliquatus, *decis.*204. *num.*7.*par.*14.

Hæreditatis ratione non reddita, hæreditas potest remanere tàm creditrix, quàm debitrix, *decis.*65. *n.*15.*par.*14.

Ratione *Tutrix* non reddita, de credito dotali satisfacta præsumitur, *dec.*376. *num.*29. *par.*14.

Bonorum *Tutrix* adstringitur ad reddendam rationem licèt ab hoc onere eam Testator exemerit,*dec.*216.*n.*7.*par.*14.

Exceptio adversùs mulierem repetentem dotem non admittitur, nisi probetur ad ejus manus pervenisse quantitatem sufficientem, *decis.*292. *nu.*10.*& seq.*, ubi de materia *par.*15.

Diversitas excludit compensationem inter plures administrationes,non autem diversitas fidejussoris, *decis.*46. *num.*4. *par.* 16., & de materia per totam dictam, *decis.*46. *par.*16.

Quietantia omnium administratorum ratificationem importat, *decis.* 224. *num.*14.*par.*19.

Administrationem *bonorum filii* Pater amittit per bannum, & interim assignanda est curatori,donec restituatur, vel filius perveniat ad legitimam ætatem, *decis.*394. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Plenam quis habere debet, ad hoc ut teneatur reddere rationem administrationis, *decis.*241.*num.*19.*par.*5.*tom.*1.

Tutelæ si susceperit tutor à Testatore electus, si non sit idoneus, nec dicitur deliquisse, *decis.*426. *nu.*3.*par.*5. *tom.*2.

Ad eam non infertur ex susceptione tutelæ, cum sit quid facti, *dec.*500. *nu.*5. *par.*5. *tom.*2.

Bonorum Ecclesiæ laicis est interdicta, *Peutinger. decis.*407. *num.*3.

Administratio generalis requiritur,ut Administrator possit exigere à debitoribus, & solventes liberare, *Panphil. decis.*151. *num.*5. 13. *& seqq.*

Solet quandoque *resignanti* concedi, *Peutinger. decis.*92. *num.*9.

In possessione administrandi bona Ecclesiæ, si Canonici unà cum Abbate existunt, illam non amittunt, ex quo solus Abbas aliquandò administravit, *Peutinger. decis.*480. *num.*4.

Administrationis *ratio* reddenda est in loco, ubi facta fuit administratio, *Pen. decis.*13. *num.*2. *& 3.*

Qualitas administrationis, quòd administretur à Laico, vel Ecclesiastico, non facit illam laicalem, vel Ecclesiasticam, sed solus modus instituendi, *Pen. decis.*125. *num.*8.

Administrationis *ratio*, ut sit legitima, debet fieri cum inventario, & libro rationum, *Pen. decis.*377. *num.*1.

Exceptio administrationis non repellit uxorem agentem pro restitutione dotis contra bona mariti, quæ ipsa administravit, *Panphil. decis.*24. *num.*7.

Administrationem plenam rei alienæ, qui habet,potest eam locare, itaut Dominus ejus cogatur stare locationi, *Pen. decis.*18.*num.*5.

Cappellæ, si impetret Laicus, reddit ipsam laicalem, *Pen.decis.*125. *num.*3.

Fructuum, si quis fecerit, potest ex ea expensas factas deducere,*Pen.dec.*175. *num.* 3.

Administratio *bonorum* certa pio onere à Laico instituta, non est beneficium Ecclesiasticum, *Pen.decis.*125. *num.*4.

Bonorum Pupilli non inducit jus, quòd sit facta nomine tutorio, si alia requisita non concurrant, *Pen. decis.*768. *num.* 5.

Ex administratione, *ut quis teneatur*, duo sunt probanda, & quòd gessit, & quòd fuit contemplatione alterius, *Pen. decis.*805. *num.*2.

Administrationis exceptio repellit credito-

torem, qui administravit bona sui debitoris, cùm præsumatur satisfactus de credito, *Pamphil. decis.569.num.4.*, *limitatur*, si constaret de contrario, *ibid. decis.738. num.4.*

Cui competit administratio, *competit etiã* facultas nominandi, & amovendi illius Cappellanos, *Priol. decis. 104. num.8. & 10.*

Probari debet ab allegante, si vult exigere rationes, *Priol. decis.450.num.5.*, *Ubald. decis.467. num.3.*

Rationis *redditio* supponit administrationem, *Priol. decis.450. num.4.*

Nominatio est de præcipuis juribus administrationis, *Duran. decis.455. n.3.*

Administratio, quæ fuit penès defunctum, continuat in successore, *Duran. decis.455. num.6.*

Bonorum in aliqua familia, danda est habenti qualitates in Testamento requisitas, *Ubald. decis.704. num.1.*

Administratio *competens* Beneficiatis, & Capitulo simul, si permiserunt per tempus innumerabile administrare, dicitur præscripta, debuerunt enim reclamare, *Verall. decis.16. num.1. & 2.*

Ex non administratione, non sequitur, quòd quis non fuerit subconductor, quandò fuit nominatus, cum unus tantùm ex pluribus possit administrare, *Ubald. decis.311. num.21.*

Administratio *suppellectilium*, regularitèr spectat ad Sacristiam Cappellæ, seu Altaris, ad cujus ornatum sunt destinata, *Ansald. decis.9. num.39.*

Limita, quandò contraria apparet intentio oblatorum, *Ansald. dec.9. num.4.*, vel quandò contraria invaluit consuetudo, *ibid. num.41.*

Administratio *providentialis*, & *sollicitudinis*, potest esse, nedùm penès Clericos, sed etiam penès Laicos, *Ansald. decis.74. num.30.*

Interdicta administratione, sine curatoris consensu, contractus sine illo expletus est nullus, *decis.594. num.1.*

Administratio *per 15. annos*, facit præsumere satisfactionem crediti, *Benincas. decis.382. num.8.*, *secùs* quando apparet ex instrumentis plura damna passa fuisse, *ibid. num.9.*

Anniversariorum spectat ad Capitulum privativè ad Beneficiatos, *Cæsar de Grass. decis.131. num.5. pag.185.*

Cappellaniæ, quamvis possit esse laicalis, si tamen unus ex administratoribus tenetur esse Ecclesiasticus, dicitur Ecclesiastica, prout etiam dicimus de pensione, *Cæsar de Grass. decis.114. n.10. pag.163.*

Dicitur Ecclesiastica, quandò ex tenore fundationis unus ex administrationibus Cappellæ omninò esse debet persona Ecclesiastica, *Cæsar de Grass. decis.114. num.4. pag.163.*

Administratio Ecclesiastica *vacat* per contractum Matrimonii, *Cæsar de Grass. decis.114. num.5. pag.163.*

Etiam in negotiis arduis spectat ad solum Capitulum, & Episcopum, *Cæsar de Grass. decis.131. num.4. pag.185.*

Quamvis sit *laicalis*, si tamen data sit alicui in titulum, non cadit in conjugatum, *Cæsar de Grass. decis.91. num.4. pag.133.*

Regulari *solet* à re administrata, *Cæsar de Grass. decis.55. num.2. pag.82.*

Si datur *in titulum*, habet locum regula de valore, *Cæsar de Grass. decis.97. n.2. pag.139.*

Administratio non concludit perceptionem fructuum, *Comitul. decis.7. num.6.*

Ex venditione mobilium, & rerum hæreditariarum probatur administratio, *Benincas. decis.130. num.8.*

Sub generali administratione, venit onus colligendi fructus, *Benincas. dec.378. num. 18.*

Administratio *regularitèr* non importat dominium, *Seraphin. decis. 196. num. 1.*

Peti debet ratio administrationis ab eo, qui administravit, & non ab alio, *Seraphin. decis.450. num.7.*

Pro sufficienti redditione rationis exhiberi debet inventarium, & liber rationum, *Seraphin. decis.1473. num.1.*

Reddi debet in loco, in quo fuit facta administratio, *Seraphin. decis. 1205. num. 1.*

Administrationis *ratio* semel reddita, non potest denuò peti, nisi constito de errore, vel dolo, *Pen. decis.1202. n.6. & 7.*,

& 7., *Millin. dec.*421. *n.*1., *dec.*514. *num.*23. *par.*19. *tom.*2.

Administrationis *rationem* non tenetur reddere Tutor antè finitam tutelam, maximè si sit Testamentarius, *Pen.decis.*1239. *num.*6. *&* 7.

Administratio *beneficii* in spiritualibus, & temporalibus, si sit alicui commissa, dicitur habere canonicum titulum, *Pen. decis.*1409. *num.*5.

Non probatur ex Testibus unicis, & deponentibus de actibus illam necessariò non inferentibus, *Rembold. dec.*9. *n.*3.

Administrationis *ratio* potest peti ab habente interesse, *Rembold. decis.*301. *num.* 8.

In administratione *affectus*, magis idoneus est præferendus, *Rembold. decis.*305. *num.* 3.

Administrationi *in dubio* non censetur renunciatum, *Rembold. decis.*326. *n.*5.

Administratio libera potest esse penès unum, & penès alium dominium, *Rembold. decis.*380. *num.*3.

Pro recuperatione administrationis sui Monasterii *Abbati* agenti, sunt subministranda alimenta, & sumptus litis, *Rembold. decis.*390. *num.*1.

Ad administrationem *beneficii* non debet admitti provisus, si collatio non est facta ab habente facultatem illud conferendi, *Rembold. decis.*408. *num.*2.

Administrationis *exercitium* tribuere non potest Capitulum sine Episcopo, *Rembold. decis.*591. *num.*25.

Calculus *administrationis* demõstrat emptionem non potuisse fieri ex affictibus, & pecuniis hæreditariis, *Priol. decis.*189. *num.*9.

Ecclesiarum, & Hospitalium potest esse apud Laicos, qui etiam eligant Cappellanos ad nutum, *Priol. decis.*104. *num.*21. *&* 29.

Si unus ex pluribus *Tutoribus* datis susceperit, ille primò excutiendus est, *decis.*3. *num.*15. *par.*6.

Liberam supponit jus statuendi in statuente, *decis.*351. *num.*6. *par.*6.

Tutelæ, si Tutores inter se diviserint adhùc tamen pupillus potest alterum eorum convenire, *decis.*3. *n.*16. *par.*6.

Tutelæ ille, qui suscepit absque decreto Judicis, si eximeretur ab onere reddendi rationes, sequeretur absurdum, *decis.* 3. *num.* 10. *par.*6., quia semper tenetur, reddere rationem, *decis.*69. *num.*1. *par.*11.

Hæreditariorum bonorum quicumque habet, potest adire hæreditatem, *dec.*49. *num.*30. *par.*12.

In bonis *Paraphernalibus* Uxoris maritus de jure communi habet; imò plenum jus utendi, & fruendi fructibus eorumdem bonorum, *decis.*42. *num.*1. *par.*12.

Tutor non habens non potest dici suspectus, si interdùm inventarium non conficiat, *decis.*83. *num.*3. *par.*13.

Ad illam referri debet solutio, sub qua cadit, *decis.*242. *num.*2. *&* 3. *par.*15.

Administratione *Episcopatus* concessa, intelligitur etiam de simili administratione Ecclesiæ Cathedralis, *decis.*217. *num.*4. *par.*1. *divers.*

Ab eo remotio, dedecus reputatur, *decis.*242. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

In ea *bonorum communium* succedit, Prælato mortuo, Capitulum, *dec.*414. *n.*28. *par.*5. *tom.*1.

Ex spontanea dicitur purgatus metus illatus in susceptione sacrorum Ordinum, *decis.*490. *num.*5. *par.*5. *tom.*2.

Ex ea præsumptio satisfactionis resultans competit ad favorem illorum, pro quibus administratur, non autem ad favorem aliorum fideicommissariorum, *decis.*269. *num.*5. *par.*11.

Ab ea Sacramentorum, jus sepulturæ pendet, *decis.*348. *num.*9. *par.*11.

Pro ea *Sacramentorum* Hospitalia ex constitutione Pontificum habere debent duos fratres Sacerdotes, *decis.*348. *n.*7. *par.*11.

Delata conductori sub clausula *ex nunc*, *prout*, *ex tunc*, contractus locationis novam naturam assumit, & conductor in administratorem electus censetur, *decis.*291. *num.*5. *par.*13.

Ab ea recessus, ut removeatur, sufficit, quòd aliquo modo actus ad invicem compatiantur, *decis.*291. *n.*9. *par.*13.

Pro una fidejussor ad aliam novam, & independentem fidejussisse non censetur, *decis.*161. *num.*4. *par.*14.

Ex

Ex ea unius Ecclesię non infertur ad aliam existentem in loco diverso, *decis.299. num.2. par.17.*

Probata non est dubium, quòd quis rationem reddere non teneatur, *decis.32. num.5. par.19.*

In aliqua aliquem se gessisse probatur, tàm ex confessione propria, quàm ex Testibus de ea deponentibus, *decis.32. num.2. par.19.*

De illa temporis posterioris non infertur ad aliam temporis anterioris, nisi illa plenè, & concludentèr probetur, *decis.182. num.2. par.19.*

Administrationes *Cappellaniarum* sunt quædam onera principalitèr consistentia in faciendo celebrare Missas, ex redditibus relictis à Testatoribus, & quòd superest ex illis convertitur ad utilitatem administratorum, *dec.182. num.2. par.1. diverſ.*

Et commendæ sunt veluti tituli beneficiorum, nàm recesserunt ab aula commendæ datæ ad certum tempus, *decis.141. num.6. par.1.*

Ubi sunt plures separatæ, & distinctæ, tunc unaqueque solutio sub sua administratione cadit, neque potest cum alia administratione confundi, *dec.242. num.3. par.15.*

Ubi sunt separatæ, & distinctæ, distincta quoque dicitur solutio unius, ac alterius, *decis.242. num.2. & 3. par.15.*

Ubi sunt diversę unà cum alia confundi non debet, atque rationes unius cum altera compensari, *decis. 46. num. 6. par.16.*

Administratio *alicujus rei*, si sit commissa alicui, non ex hoc arguitur, quòd fuerit quoque commissa jurisdictio, quæ diversa est ab administratione, *Bich. decis.126. num.13.*

Legati relicti Ecclesiæ, cumulativè spectat ad Confraternitates existentes in eadem Ecclesia, quandò Ecclesiæ administratio ad omnes spectat, & verba Testatoris ad utramque diriguntur, *Bich. decis.654. num.3.*

Administrationis *libros* exhibere recusans excommunicari potest, *Buratt. decis.545. num.8.*

Administratio *Cappellaniæ*, quæ non est beneficium Ecclesiasticum, competit etiam Laicis, *Buratt. decis.1. num.7.*

Patri competit in bonis adventitiis filiorum ultrà usumfructum, *Buratt. decis.10. num.10.*

Prioratus Regularis administratione carens conferri potest Clerico seculari, cum onere habitum assumendi, & professionem emittendi, *Buratt. dec.463. num. 2.*

Ratio administrationis reddenda est per Capitulum Episcopo successori pro tempore, quo Sede vacante administravit, *Buratt. decis.559. num.4.*

Uni tantùm danda est, quandò constat Testatorem voluisse, ut ad unum tantùm pertineat, *Buratt. dec.125. n.8.*

Non probatur ex assertione *di aver maneggiato la robba*, *Cavaler. decis. 98. num. 4.*

Debet specialitèr concedi, *Cavaler. decis.412. num.1.*

Absentis, cujus vita, vel mors ignoratur debetur matri in concursu cum patruo, *Cerr. decis.953. num.1.*

Apud Tutores, & exactores Testamentarios, qui tutelam susceperant, & inventarium confecerant præsumitur fuisse, *Coccin. decis.1813. num.21.*

Concessa administratione, non censetur concessa facultas disponendi, *Coccin. decis.1411. num.6. & 7.*

Deputati administrationi bonorum alicujus debitoris, dicuntur nullitèr constituti, quandò in deputatione non intervenit major pars creditorum, & isto casu tenentur solùm de administratis, *Coccin. decis.800. num.2. & 3.*

Jurisdictionum, & bonorum administratio spectat ad eos, qui illa possident in Communione, *Coccin. decis.1913. num.1. & 5.*

Libera administratione concessa, censetur exceptus dolus, *Coccin. decis.1724. num.19.*, itaut culpa non obliget cessante fraude, *ibid. num.20.*

Non probatur *in matre*, ex quo ipsa præstitit aliquam assistentiam, seu curam, qualem decet matrem famil. in negotiis domesticis, *Coccin. decis.1813. num. 29.*

Probatur ex confessione ipsiusmet admini-

niftratoris, *Coccin. decif.* 1025. *num.* 1. *&* 4., limita *num.* 3.

Simultanea cum Epifcopo propria eft Capituli Cathedralis, *Dunoz. jun. decif.* 995. *num.* 3.

Bonorum, quandò cenfeatur conceffa executoribus Teftamentariis, *Celf. decif.* 71. *num.* 5.

Bonorum Ecclefiafticorum, non erecto beneficio, poteft effe etiam penès fœminam, *Manzaned. decif.* 347. *num.* 1.

Alicujus rei, feu negotii ad eum fpectat, qui in dicto negotio habet majorem partem, *Ottobon. decif.* 59. *num.* 2.

Adminiftratio gefta in præteritum, præfumitur continuata in futurum, quandò aliqua concurrit conjectura, *Ottobon. decif.* 200. *num.* 10. *& feqq.*

Adminiftrator.

1 *Adminiftrator in genere.*
2 *Bonorum Ecclefiæ, vel Sacræ Ædis.*
3 *Quoad redditionem rationis.*
4 *Quoad liberationem à redditione rationis à Teftatore legatam.*

1 Adminiftrator in genere.

Adminiftrator *negotiorum* præftans alimenta ei, cui negotia gerit, licèt fit fanguine conjunctus, non cenfetur in dubio de fuo præftare, fed de bonis ejus, cujus negotia adminiftrat, *decif.* 724. *num.* 2. *par.* 1. *diverf.*

Adminiftrator *fi erat creditor* illius, cujus bona adminiftravit, præfumitur de bonis adminiftratis fibi fatisfeciffe, & maximè fi in hoc alias erat follicitus, *Rub. in annot. dec.* 6. *num.* 138. *&* 139. *par.* 3., *decif.* 152. *num.* 8. *par.* 9. *tom.* 1., *dec.* 166. *num.* 23. *par.* 10., *dec.* 168. *num.* 1. 2. *&* 10. *par.* 14., *Pen. decif.* 97. *num.* 2. *&* 3., quod intellige ut *decif.* 522. *n.* 4. *&* 5.

Adminiftrator *publicus* tenetur conficere librum rationum, & in eo cum appofitione diei defcribere data, & recepta, *decif.* 218. *num.* 1. declara, ut *num. feq. par.* 2. *diverf.*, fecus privatus, *Millin. decif.* 150. *nu.* 1., contrà *Ubald. decif.* 162. *num.* 5. *&* 194. *num.* 4., *& decif.* 299. *num.* 10. *&* 12.

Ad confectionem, *& cuftodiam libri* tenetur, *decif.* 239. *num.* 4., *& duobus feq. par.* 4. *diverf.*, *Coccin. decif.* 1808. *num.* 2.

Rationum *libros* edere cogitur, *dec.* 767. *num.* 1. *par.* 4. *diverf.*, nec fufficiunt folia, & liftæ, *decif.* 586. *num.* 4. *par.* 1., & illas impugnare non poteft, *Coccin. decif.* 1812. *num.* 12., *Rembol. dec.* 191. *num.* 4.

Deputatur adminiftrator non folum expreffe, fed etiam tacitè per nonnullos actus, *decif.* 522. *num.* 3. *par.* 1.

Adminiftrator bonorum *adventitiorum* alicujus, folvendo pro eo cujus bona adminiftrat, non poteft ab eo, cui folvit reportare ceffionem, *decif.* 344. *n.* 3. *par.* 3.

Adminiftrator *creditor* illius, cujus bona adminiftrat, non poteft propria authoritate fibi fatisfacere ex bonis adminiftratis, præterquàm de bonis mobilibus, & pecunia, *decif.* 451. *num.* 2. *&* 3. *par.* 1.

Adminiftrator *cenfetur omnia gerere* ex voluntate illius, qui ipfum adminiftrationi præpofuit, *dec.* 633. *n.* 2. *par.* 4. *to.* 1.

In fubfidium vocatus, admittitur cafu eveniente, *decif.* 744. *num.* 3. *par.* 2.

Adminiftrator *antè redditam adminiftrationem* poteft conveniri actione fpolii, fi bona alienavit cum dolo, & fraude manifefta, *Rot. dec.* 158. *n.* 3. *par.* 4. *to.* 1.

Adminiftrator *alienarum pecuniarum*, debet eas erogare ad ufum deftinatum, *decif.* 107. *num.* 3. *par.* 2.

Adminiftrator benè probat *fuum intereffe*, fi de munere fibi à Teftatore injuncto conftet, adimplendo videlicèt aliquod ab eo difpofitum, *Benincaf. decif.* 391. *num.* 1.

Adminiftratoris *confeffio* fcindi valet, dum ex ejus libris acceptari poteft adminiftratio, & adhuc excipi de redditione rationis, *Benincaf. dec.* 224. *n.* 14.

Adminiftrator *præfumitur*, vel folviffe de bonis adminiftratis, *vel* fi de proprio ex eis fuiffe fatisfactum, *Benincaf. decif.* 385. *num.* 10. *&* 11.

Vel Procurator cum libera poteft pecunias Domini inveftire, an verò poffit donare, dubitatur, *Scraphin. dec.* 1048. *num.* 5.

In-

Incapacitas administratoris est legitima causa ad petendam remotionem ejusdem, *Seraphin. decis.*388. *num.*5.

Amplissima facultas deputandi Ministros, non facit quod deputatio uno modo facta, alio modo substineatur, *Seraphin. decis.*993. *num.*2.

Administrator *præsumitur* facere administratorio nomine, *Seraphin. dec.* 1048. *num.*8.

Congruam consequitur super bonis administratis, *Panphil. decis.*542. *num.*1.

Taxandam habita ratione, ad quantitatem bonorum, & redditum administratorum, *Panphil. decis.*542. *num.* 1. & *seq.*, & *aliquandò* ad rationem decem pro centenario *ibid.*

Prius est assignanda congrua Domino, & deindè administratori, *Panphil. decis.*542. *num.*2.

Donans censetur donare expensas factas de proprio, non autem de bonis administratis, *Panphil. decis.*480. *num.*1.

Inventarium conficere non tenetur, *quod tamen limitatur* in administratore Reipublicæ, vel publici officii, *Panphil. decis.*193. *num.*6.

Administrator loci pii est subjectus visitationi Episcopi, *Panphil. dec.*387. *n.*3.

Liber administratoris non probat contrà illum, qui illum deputavit, nisi constet de deputatione; Et etiam constito de deputatione, non probat contrà deputantem, nisi constet, quod ille confecerit librum nomine deputantis, *decis.*377. *num.*3. & 5. *par.*1.

Quilibet tenetur conficere *librum rationum*, & non sufficit exhibere loco libri paginas manu administratoris confectas, *decis.*540. *num.*4. *par.*1.

Administratores *negotiationis* à sociis deputati possunt ipsos socios obligare, *Rot. decis.*590. *num.*1. *par.*3.

Massariæ pecudum debet tenere librum administrationis, *dec.*690. *n.*5. *par.*1.

Administratores *negotiationis* ab uno tantum ex sociis deputati, censentur etiam deputati ab omnibus aliis sociis, scientibus, & patientibus eorum administrationem, *Rot. decis.*590. *n.*2. & 3. *par.*3.

Administrator *universalis* bonorum, & hæreditatis non potest emere ea bona, *decis.*253. *num.*29. & 30. *tom.* 2. *par.*4.

Administrator *testamentarius* potest esse Clericus, quandò administratio concernit favorem piæ causæ, *decis.*243. *num.*7. *tom.*2. *par.*4.

Ut præsumatur sibi *satisfecisse de credito*, debet constare tot pecunias pervenisse ad ejus manus, ut satisfacere sibi potuisset, *decis.*159. *num.*9. *tom.*2. *par.*4.

Administrator non admittitur *ad emenda bona*, quæ administrat, & hoc maximè si emerit occulte per interpositam personam; Intellige tamen id non relevare, si nullatenus erat administrator de tempore emptionis, *decis.*344. *num.*20. 21. & 23. *tom.*2. *par.*4., *Coccin. decis.*1346. *num.*20. & 21. & *seqq.*

Omnis non solum tenetur *de commissis*, sed etiam de neglectis, *decis.*565. *n.*2. *tom.*3. *par.*4., *Arguell. decis.*113. *n.*33., *decis.*112. *num.*6., *Cels. decis.*188. *nu.*9.

Administrator *testamentarius*, tunc eo magis potest esse Clericus, quandò ab Ordinario habuit facultatem administrandi, *decis.*243. *num.*9. *tom.*2. *par.*4.

Administrator proprio nomine *emisse* præsumendum est, ac propriis pecuniis, *decis.*332. *num.*20. *par.*10.

Potest dari casus, *quod remaneat debitor*, & potest dari casus, quod etiam remaneat creditor, *decis.*66. *num.*16. *par.*10.

Bonorum *sui debitoris*, præsumitur satisfactus de suo credito, donec redditis rationibus aliter constet, *decis.* 192. *num.*4. *par.*10.

Acquirit possessionem Domino, pro quo administrat, *decis.*78. *num.*6. *par.*10.

Non potest *dici creditor* negotii, nisi priùs reddita perfecta ratione omnium effectuum ad ipsius manus perventorum, *decis.*166. *num.*22. & 27. *par.*10.

Administrator *publicus*, quod quis sit, probare non tenetur, qui cum eo contrahit, *decis.*154. *n.*13. 14 & 15. *par.*10.

Fideicommissi præsumitur de credito satisfactus, & si non sibi satisfecit, & maluit debita posteriora, vel ad fideicommittentem particularitèr non spectantia, debet sibi imputare, *decis.* 249. *num.*32. *par.*11.

Ad-

Administrator non potest prætendere *aliquod jus* quæsitum super re administrata, *decis.16. num.38. par.12.*

Dolosus tenetur actione hypothecaria: Et id procedit specialiter favore pupilli,& sic statutum est à jure,*dec.343. num.27. par.12.*

Administrator *hæreditatis*, si omnes pecunias posuit ad debitum hæreditatis, non præsumitur sibi satisfecisse de suo credito, *decis.161. num.14. par.12.*

Quod voluerit sibi satisfieri *de suo credito*, semper urget præsumptio, *dec.161. num.10. par.12.*

Capitulum non est simplex administrator. Quod probatur ex mensa capitulari, quæ semper fuit domina bonorum, quæ à præpositis administrabantur, *decis.63. num.3. par.13.*

Ob non secutum ex ipsius culpa *investimentum*, debitor speciei, pro qua fructuum taxatio valida reputatur, evadit, *decis.38. num.10. par.13.*

Administrator, vel debitor *liberatur* ex consignatione cedulæ, *decis.366.nu.3. par.13.*

Pater potest esse legitimus administrator,& tamen non habere usumfructum in bonis filiæ legatis, *dec.445.num.22. par.14.*

Administrator *filius*, & executor paternæ dispositionis, non valet præjudicium inferre vocatis ad jus patronatum, *decis.153. num.7. par.14.*

Compelli potest *ad exhibitionem librorum*, ut appareat, an partitæ accepti, & expensi bona fide fuerint descriptæ, *decis.455. num.2. par.14.*

Deputationis suæ tempore constitutus ad exactionem creditorum exigibilem, si ob culpam ejusdem fiant non solvendo, tenetur de non exactis, *decis.2. num.10. par.14.*

Actum *contrà mentem* sui Principalis exercere non præsumitur, *decis.236. num.9. par.14.*

Qui *ad investiendam* pecuniam hæreditatis se obligavit, in adimplementum suæ obligationis, ad illius investimentum tenetur, *decis.204. num.6.par.14.*

Lucrum, quod facit ex administratione pecuniæ sui Principalis; censetur acquisivisse eidem Principali, *decis.198. num.7. par.14.*

Quod voluerit *acquirere suo Principali*, sufficit,ut appareat ex præcedentibus, & subsequentibus administrationibus, *decis.198.num.12.par.14., Dunoz.jun. decis.775.num.23., & 966. nu.4.& 5.*

Bonorum *communitatis* non habet facultatem vendendi bona ad communitatem pertinentia, *decis.62. n.1. par.14.*

Petens veniam, nulla facta mentione de salario, præsumitur satisfactus, *decis.168. num.11.12.& 13.par.14.*

Pro tempore vitæ sui Principalis *deputari potest*, & pro eo tempore tantùm fidejussor promittere valet, nec ultrà id tempus tenetur, *decis. 430. num.3. & 4.par.14.*

Ad omnem sui Principalis requisitionem *libros exhibere* tenetur, *decis.455. n.3. par.14.*

Non tenetur *de casu inopinato* post administrationem, *decis. 256. num. 5. 6. & 8. par.14.*

Pro persona nominanda acquirens ex pecuniis sui Principalis, eidem etiam à principio acquirere voluisse præsumitur, *decis.198. num.9. par.14.*

Si in commissa administratione *male se gessit*, in damnum præponentis imputandum est,*decis.490.n.1.& 7.par.14.*

Administrator non potest esse *testis*, *decis.58. num.14. par.15.*

Particularis tenetur tantummodo de iis, quæ ad ejus manus pervenerunt, *decis.349. num.3. par.15.*

Præsumitur *solvisse* de pecuniis administratis, *decis.168. num.8. par.15.*

Omnis administrator *condemnatur* in eo, in quo Dominus est damnificatus ex mala, vel negligenti administratione, *decis.565. num.3. tom.3. par.4.*

Administrator *bonorum debitoris*, præsumitur de suo credito sibi satisfecisse, *decis.555. num.4. tom.3. par.4.*

Aliquando in certa aliqua summa *condemnandus* non est, *decis.141. num.4. tom.2. par.4.*

Non tenetur *exhibere scripturas* antè redditionem rationum,*decis.146.n.10. tom.2. par.4.*

Non potest *præjudicare Domino* fine spe-

speciali mandato, *decis.596. num.*10. *tom.3. par.*4.

Non sibi, sed Domino *possidet*, *decis.596. num.*11. *tom.3. par.*4.

A Testatore deputatus, valdè interest substituto, ut fideliter custodiat bona hæreditaria, *decis.*243.*num.*5.*tom.*2.*par.*4.

Administrator bonorum *si sit creditor Domini*, si sibi dum potuit non curavit satisfacere, sibi imputet, dum reperit præscriptum ejus creditum, *decis.*555. *num.*10. *tom.3. par.*4., *Dunoz. jun. decis.*790. *num.*9.

Administrator, & *Tutor* non sunt Domini rerum administratarum, *decis.* 64. *num.*22. *tom.*2. *par.*4.

Administrator habetur *loco Domini*, *decis.*242. *num.*5. *par.*5. *tom.*1.

Administrator *fidelis debet esse Parochus* de oblationibus, quæ fiunt à fidelibus ad certum usum, *decis.*37. *n.*10. *par.*5. *tom.*1.

Patiens alium administratorem sine ejus participatione *administrare*, cadit à sua administratione, *decis.*573.*n.*10.*par.*5. *tom.*2.

Possidens bona Domini, præsumitur ea habere, & administrare, non nomine proprio, sed Domini, *decis.*533.*num.*6. *par.*5.*tom.*2., *Dunoz.jun.decis.*332.*n.*6.

Censetur *solvisse* debita de pecuniis exactis, & administratis, *decis.*547.*nu.*16. *par.*5. *tom.*2., *Dunoz. jun. decis.* 223. *num.*3., 151.*num.*16., & 735.*num.*22.

Administrator *Universitatis* illam repræsentat, & habet facultatem solvendi illius debita, vel in bonis ipsius Universitatis, vel per indictionem collectæ, *decis.*143. *num.*17. *par.*6.

Administrator, curator, vel tutor, *si constituant Procuratorem*, finita eorum administratione per mortem, aut lapsum temporis, expirat mandatum, etiã re non integra, *decis.*38.*num.*67. *par.*6.

Administratores, *tutores*, & *executores* dati in testamento, tenentur infra 50. dies se excusare, alias tenentur ad sollicitudinem, *Rembold. decis.*301. *nu.*1.

Administrator *dolosus* tenetur actione hypothecaria, *Priol. decis.*83. *num.*22. & 23.

Administrator *Fabricæ* non versatur circà gubernium Ecclesiæ, *Ubag. dec.*38. *num.*5., & *decis.*58. *num.*5.

Administrator *acquisivisse* non præsumitur ex bonis administratis, *Duran. decis.*362. *num.*3.

Fallit in muliere administratrice, quæ nihil habet, *Duran.decis.*362. *num.*4.

Administrator non potest præjudicare Domino quoad amissionem possessionis, *Ubald. decis.*719. *num.*14.

Non præsumitur satisfactus de suo credito, quando fructus bonorum administratorum, vix sunt sufficientes pro alimentis minorum, *Ubal.decis.*86. *nu.*8.

Administrator *pecudum*, debet in locum demortuarum novos fœtus substituere, *Ubald. decis.*299. *num.*14.

Confraternitatis, quamvis laicus, habetur pro Ecclesiastico ratione officii, & administrationis, *dec.*661.*n.*10.*par.*19.*t.*2.

Liberatur per redditionem rationis, *decis.*664. *num.*5. *par.*19. *tom.*2.

Non tenetur in solidum, sed pro rata, quam administravit, licet conjunctim cum aliis, *decis.*625. *num.*5.

Restituere non tenetur ea, quæ non percepit, *decis.*625. *num.*6. *par.*19. *tom.*2.

Satisfactus non præsumitur, si non constet ad ejus manus tot pecunias pervenisse, ex quibus commode potuerit satisfieri, *decis.*600.*num.*9.*par.*19.*tom.*2.

Administrator *legitimus* est Pater bonorum filii, *decis.*86. *num.*12. *par.*6.

Præsumitur *solvere* non de propriis pecuniis, sed de pecuniis ejus, cujus bona administrat, *decis.*244.*num.*3.*par.*6.

Per administratores *mutuo facto* non obligatur Collegium, nisi probata versione pecuniarum in utilitatem ejusdem Collegii, *decis.* 145. *num.*2., sed hoc limita, ut *num.*3. *par.*6.

Administrator, & tutor, *largitionem*, *vel liberalitatem* de rebus administratis exercere non valent, & hoc procedit etiam in Syndico Reipublicæ, ac in quolibet alio administratore, *dec.*115. *num.*10.11.& 12. *par.*6.

Non tenetur *ad exhibitionem scripturarum*, quæ penès ipsum extare non probantur, *decis.* 220. *num.*7. *par.*8.

Dotans mulierem, de illius bonis dotasse præsumitur, *decis.*3. *num.*27. *par.*8.

Quilibet tenetur *erogare pecunias* Domini ad honestum lucrum, vel illas erogare ad emptionem prædiorum. Alias Domino tenetur ad interesse, & sic ad id, quod potuisset lucrari, *decis.* 182. *num.6. par.9. tom.*1.

Solvens debitum relictum à Testatore, non potest dici, quod sibi satisfecerit de suo credito, *decis.*152.*nu.*38.*par.9. tom.*1.

Quilibet administrator tenetur *restituere reliquatum*, *decis.* 359. *num.* 1. *par.* 9. *tom.* 2.

Promittens reddere bonum,& legale *computum* cum obligatione damnorum, & interesse,sub hoc continetur etiam reliquatus, *dec.*359. *num.*2. *par.*9. *tom.*2.

Administrator præsumitur *sibi satisfecisse* de ejus credito, donec reddiderit rationes, *decis.*478. *n.*19. *par.*9.*tom.*2., *decis.*140. *num.*6. *par.*17.

Si aliquid non fecit ad quod tenebatur, ad id poterit condemnari una cum fructibus. Quod procedit, sivè ipse fructus perceperit, sive non, *decis.*282. *num.*3. *par.*9. *tom.*1.

Administrator, *qui se obligavit* ad favorem socii rationem reddere, & reliquatum solvere, non tenetur solvere, nisi postquàm accepta, & data simul fuerint computa, *decis.*66.*n.*19.*par.*10.

Administrator sub nomine alicujus *conveniri non potest* antè redditionem rationis, *decis.*74. *num.*26. *par.*10.

Exhibere non tenetur *libros* post sententiam, & judicatam novitèr repertos, eo minùs si illi non fuerint relevantes, *decis.*73. *num.*2. *par.*17.

Ex officio *libros* custodire non est adstrictus, *decis.*13. *num.*2. *par.*17.

Exigens pecunias ad suam administrationem spectantes, illius nomine, non autem proprio exigisse præsumitur, *decis.*378. *num.*7. *par.*17.

Ad majus interesse *damnatur*, ne detur occasio pecunias administratas convertendi in suum usum, *decis.*391.*n.*44. *par.* 17.

Si juravit *libros* non habere,nec dolo desiisse habere, non cogitur ad exhibendum, maximè si declaravit velle stare illorum copiæ, *decis.*73. *n.*3. *par.*17.

Administrator, & *Æconomus* pro hæreditate possidere dicuntur, *decis.*125. *num.*3. *par.*17.

Pro administrato *possidet*, *decis.*317.*n.*12. *par.* 17.

Si plus solito *vendidit rem*, augumentum cedere debet in commodum negotii, non autem ipsius Administratoris, *decis.*57. *num.*8. *par.*18. *tom.*1.

Non tenetur ultrà summam ab eo assignatam, nisi major quantitas ad sui manus pervenisse doceatur, *decis.*107. *num.*9. & *seqq. par.*18. *tom.*1.

Licèt sit debitor in una partita,in alia potest esse creditor, & sic creditum superare debitum, *decis.*312.*n.*2. *par.*18. *tom.* 1.

Quæcunque facit, *sumptibus Domini*,non autem propriis, *decis.*70. *n.*7. *par.*18. *tom.* 1.

Habens pecunias promptas pro solvendo debito administrationis, si vilissimo pretio vendat frumentum, tenetur ad interesse, *decis.* 312. *num.* 12. *par.*18. *tom.* 1.

Si cum pecuniis, quas *investire* debebat sua extinxit debita, Dominus pecuniarum esset in damno, & ipse locupletaretur cum aliena jactura, *dec.*168.*n.*11. *par.*18. *tom.*1.

Jussus alicui *alimenta* præstare, non ampliùs tenetur administratione finita, *decis.*13. *num.*8. *par.*18. *tom.*1.

Propter investimentum non factum, quatenùs condemnari debeat ad id, quod minùs, vel plus illud reddere poterat, *decis.*168. *num.*16. *par.*18. *tom.*1.

Fisci præsumitur acquisivisse de ærario Principis, *decis.* 84. *num.* 18. *par.* 18. *tom.* 1.

Per Administratores *libri* debent esse ritè, & rectè conscripti, ut ex eis sufficiens ratio reddi possit, *dec.*54. *num.*2. *par.* 11.

Plures omnes tenentur insolidum, *decis.*276.*num.*4. *par.*15.

Plures sunt, qui non sunt institutores, *decis.*64. *num.*7. *par.*17., quia non benè infertur esse Administratorem, ad esse Institorem, *ibid.*

Administratores, & Procuratores non possunt conveniri proprio nomine, de his,

his, quæ administratorio nomine perceperunt, *decis.* 392. *num.* 36. *par.* 5. *tom.* 1.

Per eos *actus gesti*, alterius nomine videntur gesti, *decis.*242. *num.*11. *par.*5. *tom.* 1.

Minùs idoneos, si quis elegerit, hoc non est imputandum Administratoribus, sed eligenti, *decis.*426. *num.*4. *par.*5. *tom.* 2.

Contrà eos extat præsumptio magis lucri, quàm damni, *decis.*214.*num.*19. *par.*6.

Administrator allegans *fructus bonorum* administratorum cessisse in alimenta illius, ad quem bona administrata spectant, hoc probare tenetur, *Bieb. decis.*406. *num.*4.

Bonorum filii est Pater, *Arguell. dec.*62. *num.* 12.

Fallit, ubi est decoctus, quia non potest filiis constituere Procuratorem pro administratione, *Zarat. decis.*82. *n.*1.

Administratores, & alieno jure *possidentes*, non præscribunt, *Zarat. decis.*74. *num.* 33.

Non sibi, sed Domino possident, *Zarat. decis.*74. *num.*37., *Bieb. dec.*305. *n.*6., *Peutinger. decis.*353. *num.*1.

Administratori *Testamentario* de jure Prætorio datur bonorum possessio, quandò hæreditas est jacens, ut interim ille bona tueatur, exigat, & creditoribus satisfaciat, *decis.*216. *n.*10. *par.*4. *tom.*2.

Datur immissio, saltem Judicis officio, etiam pro confirmanda possessione bonorum, jàm per ipsum Administratorem detentorum, *dec.*216.*num.*2. & 3. *par.*4. *tom.*2.

Competit remedium l. fin. C. de Edict. Div. Adr. tollen., *decis.* 216. *num.*1. & 8. *par.*4. *tom.*2.

Administratori *hæreditatis*, saltem debetur immissio officio Judicis, *dec.*243. *num.*3. *par.*4. *tom.*2.

Bonorum nihil præjudicat, dùm ex absolutoria sententia in ejusdem favorem edita omnia ritè, & rectè gesta præsumuntur, *decis.*38. *num.*6. *par.*13.

Promissio relevandi, cum sit limitata, in quantùm obligat, *decis.*311. *num.*14. *par.* 13.

Onus investiendi à Testatore fuisse injunctum ex verbis testamenti probatur, *decis.*38. *num.*11. *par.*13.

Administratori *negotii* præceptum factum ne pecunias filio consignaret, & cum insciis, & non citatis creditoribus factum fuerit, illis præjudicari non potest, *decis.*320. *num.*16. *par.*13.

Conditio Administratori apposita, quoad principale repetita censetur, *dec.*311. *num.*16. *par.*13.

Administratori *Religioso* prohibita est negotiato, *decis.*198. *num.*6. *par.*14.

Administratori, & Curatori *hæreditatis* datur bonorum possessio, ut interim illam tueatur, exigat, & creditoribus satisfaciat, *decis.*13. *n.*6. & 23. *par.*16.

In Administratore, præsumitur justa ignorantia ad effectum restitutionis in integrum, *decis.*360. *num.*6. *par.*6.

In diligenti Administratore omnia adnotare non est præsumendus error, tantò minùs circà prætermissionem aliquarum partitarum, quantò major est summa, quæ ex prætensis partitis conflatur, *decis.*111. *num.*10. *par.*7.

Ab ipso si provenerit *damnum*, vel à persona ab eo deputata, inter ipsos discutiendum est, non autem damna Domini cedere, *decis.*57. *num.*15. *par.*18.

Administrator *bursæ*, non potest convertere pecuniam, nisi in usum destinatum, *Ludovis. decis.*154. *num.*5.

Ædere tenetur *libros*, *Ludovis. decis.*151. *num.*1., ei tamen sufficit libros ostendere, itaut possint legi, & calculari rationes absque eorum traditione, *ibid. num.*3. & 4.

Generalis tenetur conficere *librum*, secùs verò *particularis*, *Ludovis. decis.*274. *num.*2., & *annot. ibid. num.*7.

Generalis tantùm Administrator, non autem *Ærarius*, seu Exactor tenetur libros conficere, *Ludovis. decis.*199. *n.*4. & *annot. ibid. num.*8.

Publicus habens amplissimam authoritatem, & mandatum generale *cum libera &c.*, potest ea expedire, quæ requirunt speciale mandatum, *Ludovis. decis.*274. *num.*3.

Administrator *bonorum fideicommissi*, præsumitur bona emisse ex fructibus fidei-

commissi, quo Testator investiri mandaverat, *Ottobon. decis.*235. *num.*34.

Censetur mutasse causam possidendi ex novo titulo supervenienti, *Ottobon. decis.*219. *num.*16. *&* 18.

Non potest cogi ad continuandam administrationem, nisi fuerit ad certum tempus conventa, *Ottobon. decis.* 59. *num.* 6.

Nec cogi potest ad exercendam administrationem pro alio, *Ottobon. dec.*59. *num.* 8.

Deputandus est à Judice, quandò Tutor uti suspectus removetur, *Ottobon. decis.*144. *num.*11.

Intellige per modum provisionis, & ad beneplacitum Judicis, *Ottobon. dec.*144. *num.* 12.

Administrator *modicæ rei*, inverisimile est, quòd remaneat debitor ingentis summæ, *Ottobon. decis.* 205. *num.*14. 15. *& seqq.*

Non potest evitare solutionem debiti solidati sub prætextu partitarum pendentium, & illiquidarum, *Ottoben. dec.*169. *num.* 15.

Administratoris *creditum* ex nova redditione rationis augeri, & minui potest, *Ottobon. decis.*25. *num.*25.

Administratorem *minùs idoneum*, si quis elegerit hoc non est imputandum Administratori, sed eligenti, *Merlin. decis.*10. *num.*4.

Administrator bonorum *incognitus* à Testatore tenetur satisdare, *Pen. dec.*753. *num.* 5.

Bonorum filii, non debet esse *Pater* ære alieno gravatus, *Pen. decis.*753. *num.*7.

Administrantes temporales, *custodes*, & non Domini dicuntur, *Pen. dec.*757. *n.*6.

Administrator *ad nutum amovibilis*, est legitimus contradictor ad defendendam suam possessionem contrà tertium, *Pen. decis.*1309. *num.*12.

Administrator non tenetur *restituere*, quòd propria industria acquisivit, *Pen. decis.*1686. *num.* 5. *&* 6.

Administrator *bonorum*, non est Dominus illorum, etiamsi Testator adjiciat, quòd non teneatur reddere rationem, *Pen. decis.*1013. *num.*9.

Generalis mercium, non potest uti talis conveniri, nisi constet de illius obligatione administrandi, & probetur tali administrationi se immiscuisse, *Rembold. decis.*6. *num.*1.

Tenetur tantùm de mercibus à se descriptis in libro ad ejus manus perventis, *Rembold. decis.*6. *num.*5. *&* 6.

Ecclesiæ Toletanæ habet facultatem faciendi dismembrationes, *Rembold. decis.*262. *num.*4.

Pro redditione rationis tenetur *actione negotiorum gestorum* ergà Dominum, *Coccin. decis.*949. *num.*1.

Reddita ratione, & reliquatu restituto, non potest conveniri, sed actiones sunt dirigendæ contrà eum, cujus negotia administravit, *Coccin. decis.*1802. *n.*3.

Salarium Administratori, qui inutilitèr se gessit, non debetur, *Coccin. dec.*1805. *num.* 7.

Non reddita ratione post plures annos administrationis, præsumitur de suo credito satisfactus, *Coccin. dec.*1934. *n.*3., limita, quandò creditum administrationis est liquidum, *ibid. num.*4., *& decis.*1584. *num.*1.

Singularitèr, & fidelitèr *se gessit* antequàm consequeretur notabiles introitus, ità quoque est posteà, *Coccin. decis.*2091. *num.*4.

Solvendo non præjudicat Domino, *Coccin. decis.*1622. *num.*3., declata *num.*4.

Si constituat se debitorem occasione administrationis, verisimile est, quòd sit talis, *Cels. decis.*237. *num.*3.

Non potest *conveniri*, seu molestari, nisi priùs solidata universa ratione, *Dunoz. sen. decis.*223. *num.*3.

Administrator *bonorum*, si sit creditor Domini, si sibi dùm potuit non curavit satisfacere *sibi imputet*, dùm reperit præscriptum ejus creditum, *Dunozet. sen. decis.*322. *n.*10.

Non potest constituere *Factores*, *& Computistas* cum salario in hæreditate, quam administrat, *Dunoz. sen. dec.*143. *num.* 7.

Potest sibi de *salario* satisfacere durante administratione, *Dunoz. sen. dec.*150. *num.*1. *&* 2.

Tenetur de negligentia, & culpa, *Dunoz. sen. decis.*143. *num.*6.

Uni-

Universalis bonorum, & hæreditatis, an possit emere eadem bona, *Dunozett. sen. decis.*143. *num.*30., *& decis.* 283. *num.* 29.

Deponens de rebus administrationem concernentibus, licèt unicus, plusquàm semiplenè probat, *Buratt. decis.*641. *num.* 6.

Administratores *vocati in subsidium*, admittuntur casu eveniente, *Buratt. decis.*443. *num.*2.

Administratoris *confessio* præjudicat Domino, & quandò, *Buratt. decis.*453. *num.*2. *&* 3.

Actio in factum contrà Administratorem solùm competit pro ratione reddenda, *Coccin. decis.*2059. *num.*17.

Declara procedere in Administratore ordinario, secùs verò in administratione spectante ad Capitulum, *Coccin. decis.*2059. *num.*18.

Apostolicus non potest præjudicare Summo Pontifici, *Coccin. decis.* 1604. *n.*9.

Consignare potest bona ejus principali, non obstante lite à tertio contrà eum mota, quando ipsa non versatur super consignatione, *Coccin. dec.*1802. *n.*5.

Non convertere pecuniam, nisi in usum destinatum, *Coccin. decis.*1861. *n.*6.

Deputatus à Congregatione Creditorum decocti, non potest molestari pro solutione facta Procuratori, & aliis Ministris deputatis, licèt solutio fuerit male facta, *Coccin. decis.*973 *num.*2.

Deputatio Administratoris arguit bona spectare ad deputantem, *Coccin. decis.*242. *num.*6.

Facta in certo casu non habet locum in aliis casibus, sed res remanet sub dispositione juris communis, *Coccin. decis.*2312. *num.*1.

Donationem, largitionem, vel liberalitatem de rebus administratis exercere non valet, *Coccin. decis.*1986. *num.*11. *&* 13.

Non potest creari *creditor*, nisi illi proprio debito compensato, *decis.* 117. *num.*3. *par.*18. *tom.*1.

Si cum pecuniis, quas pro alio *investire* debuerat debita propria persolvit, illorum fructus restituere tenetur, *dec.*168. *num.*4. *par.*18. *tom.*1.

Et creditor simul potest *sibi ipsi solvere*, & est in sua potestate recipere, tàm in causam crediti fructiferi, quàm in aliam, ex qua nulli fructus debentur, *decis.*405 *num.*5. *&* 6. *par.*19. *tom.*1.

Præsumitur *emisse*, & negotium gessisse nomine proprio, & ad sui commodum, non autem ad commodum, & in exonerationem Domini sui, *dec.*413. *n.*2. *par.*19. *tom.*1.

Non possidet sibi, sed Domino, *decis.*390. *num.*4. *par.*19. *tom.*1.

Non potest *sibi solvere*, si solutionis periculum in sui damnum cederet, & à Domino approbari non potuisset, *decis.*413. *num.*3. *par.*19. *tom.*1.

Si est etiam *creditor* suæ administrationis potest etiam sibi ipsi solvere, & est in sua facultate eligere, in quam causam velit solutionem accepto ferre, *decis.*405. *num.*5. *par.*19. *tom.*1.

Particularis tenetur solùm de exactis, quidquid in universali dici possit, *decis.*155. *num.*3. *par.*19. *tom.*1.

Administratoris, *seu socii debitum*, non potest dici liquidum, nisi finita societate, & computis solidatis, *decis.*478. *num.*2. *par.*1.

Administratoris *liber* debet continere data, & accepta, ex qua causa nominatim, ex qua die, alitèr non dicitur legitimè conscriptus, *decis.*690. *num.*5. *par.* 1.

Hypotheca non incipit à die administrationis susceptæ, sed à tempore redditionis rationis, & restitutionis reliquatus, *dec.*271. *n.*4. *& seqq. par.*16.

Administrationis jurata *declaratio* fuit admissa, attenta pauca summa, & qualitate Sacerdotis in dignitate Ecclesiastica constituti, & verificatione aliarum partitarum, *decis.*107. *n.*7. *par.*18. *tom.* 1.

Administratoris partem, si assumpsit *Condominus*, non ideò majorem provisionem, quam mercenarius habere debet, *decis.*57. *num.*19. *par.*18. *tom.*1.

Si sit facta *quictantia generalis*, supponitur cognitio negotii in adversario, *decis.*143. *num.*14. *tom.*2. *par.*4.

Ad-

2 Administrator bonorum Ecclesiæ, vel Ædis Sacræ.

Administrator *locorum piorum* de administratis rationem reddere tenetur soli Episcopo, nisi contraria adsit consuetudo, quo casu non Episcopus solus, sed junctus cum illis, quibus de consuetudine redditur ratio rationes recipere potest, *dec.355.num.1. & 3.*, declara, ut *num.4. par.1.*

Tenetur ad omnia ea, ad quæ tenentur Tutores, *dec.355.num.4. in fin. par.1.*, *Coccin. decis.625.num.10.*

Administrator *locorum piorum*, loco Domini est, *decis. 432. num. 27. par. 9. tom. 2.*

Bonorum *Ecclesiæ* non potest donare, *decis.27.num.2.par.9.tom.1.*

Loci pii incongruum, & indecorum esset, quòd modo admitteretur ejus authoritas, & modo negaretur in præjudicium eorum, qui bona fide cum eis contraxerunt, *decis.432.num.3.par.9. tom. 2.*

Locorum piorum habet ad omnia etiam speciale mandatum requirentia, *decis.432. num.29. par.9. tom.2.*

Cum sit electus ad tales administrationes, censeri debent *omnia gesta*, ab eo approbata, *decis. 432. num.28. par.9. tom. 2.*

Administrator *loci pii*, quidquid ipse facit, remanet obligatus locus pius perindè, ac si ipse fecisset, *dec.432. n.30. par.9. tom.2.*

Administrator *beneficii*, tamquàm ad id nominatus à facultatem habentibus, non dicitur verus possessor, *decis.34. num.7. & 11. par.10.*

Administrator *beneficii* ex supervenienti provisione Apostolica sub eadem data alteri concessa continuat anteriorem possessionem mutato solùm titulo possidendi, *decis.34. num.14. par.10.*

Bonorum Ecclesiæ, non potest ex suo facto illi præjudicium inferre, *decis.118. num.10.*, *& decis.77. num.11. par.14.*

Cleri malè se gerens obligat omnes de Clero ad damnum proveniens ex mala ipsius administratione, *decis. 490. num.4. par.14.*

Quod quis fuerit Administrator *Capituli* non totius Cleri, ex illius administratione cognoscitur, *decis. 490. num.3. par. 14.*

Administrator *fabricæ Ecclesiæ* dicitur superintendens dumtaxàt materialitatis ejusdem fabricæ, *decis.267. n.13. par.19. tom.1.*

Administratoris *Ecclesiæ* enunciativa, quòd juspatronatus ad aliquem spectat, optimè inseruit pro fumo ad obtinendam remissoriam, *decis.197. num.2. par.16.*

Administratores *sacrarum oblationum*, quòd sint laici indecorum non est, reprobato *Rebuff.* contrarium sentiente, *decis.37.num.15.par.5. tom.1.*

Administratores Apostolici non possunt præjudicare Summo Pontifici, nec contrà ejus præceptum disponere, os in Cœlum ponendo, *decis.461.num.7. par.5. tom.2.*

Papæ dicuntur Episcopi, & alii inferiores Domini in bonis Ecclesiasticis, *dec.357. num.106. par.11.*

Administratores *Monasterii*, illius scripturas, & bona custodire tenentur, *decis.38. num.5. par.17.*

Capsæ Bancheriæ tenetur recognoscere libros à se tentos, & scriptos, citrà tamen approbationem singularum partitarum, *Coccin. decis.544. num.1.*

Confessio Administratoris non præjudicat Ecclesiæ, *Coccin. decis.266. num.3.*

Rerum Ecclesiæ Administrator, qui non contraxit cum persona idonea, tenetur ad damna, & interesse, *Cels. dec.383. n.8.*

Administrator quoad redditionem rationis.

Administrator tenetur *reddere rationem* de bonis administratis, & reliqua reddere, *decis.354. num.2. par.3.*, *dec.257. num.2. par.4. tom.1.*, *decis.522. num.3. par.1.*, *decis.470. num.4. par.1.*, *dec.70. num.10. par.18. tom.1.*, *Bich. decis.24. num.4.*, *decis.67. num.5.*, *Cerr. dec.76. num.1.*, *& decis.168. num.1.*

Deputans *subministros* ad administrandum, ipse tenetur reddere rationem eorum, quæ administrarunt subministri ab ipso substituti, *decis.440. num.8. par.1.*,

par.1., *Bich.decis.*135. *num.*1.2. & 3., *decis.*613. *num.*4. & 5.

Ut teneatur reddere rationem de administratis, necesse est, ut de deputatione constet, aut expresse, aut tacitè; nec sufficit, quod quis in administratione se ingerat pro commodo, & utilitate negotii, *decis.*522. *num.*4. *par.* 1.

Administrator *aliorum negotiorum* tenetur de mala administratione, *dec.*640. *num.*3. *par.*1.

Administrator, *qui* semel *reddidit rationem*, & quietantiam generalem reportavit, non potest amplius cogi ad reddendam rationem ejusdem administrationis, *decis.*257.*num.*2., & *dec.*149. *num.*4., & *decis.*130.*num.*3. & 4.*par.*4. *tom.*1., *Dunoz.sen.dec.*230. *n.*2. & 3.

Non dicitur *debitor*, antequam rationem reddiderit, quia potest in redditione rationis creditor remanere, *decis.*727. *num.*3. *par.*2., *decis.*251. *num.*9. *tom.*2. *par.*4., *decis.*725. *num.*17.*tom.*3.*par.*4., *decis.*186. *num.*16. *par.*10., *decis.*157. *num.*36. 37. 38. & 39. *par.*11., & *decis.*326. *num.*3. & 7. *par.*18. *tom.*1., *decis.*149.*num.*2. & 3., ubi declara *par.*4. *tom.*1., *decis.*65. *num.* 1. *tom.*2. *par.*4., *decis.*220. *n.*3. *par.*8., *Buratt. dec.* 123. *num.*6., *decis.*443. *num.*2., *decis.*595. *num.*2., & *decis.*800. *num.*4., *Cerr. decis.*5. *num.*3., *Dunoz.jun.dec.*351.*n.*17., & 943. *num.*5., *Manzaned. decis.* 902. *num.*7., *decis.*529. *num.*5. *par.*3., *Bich. decis.*328.*num.*23., *Dunoz.sen.dec.*223. *num.*4., & 228. *n.*7., *Ottobon.dec.*169. *num.*14., *Benincas. decis.*382. *num.*12.

Si fidelem, & perfectum *computum* suarum rationum *redderit*, & sic si civiliter fuerit absolutus, cessat omnis actio criminalis, *dec.*146. *n.*5. *tom.*2. *par.*4.

Non dicitur *liberatus* non reddita ratione, ac reliquatu restituto, *decis.*301. *n.*1. *tom.*2. *par.*4., *Dunoz.sen. dec.*150. *num.*4.

Si semel reddiderit rationem, tamen stante dolo, & errore potest cogi ad novam redditionem, docto tamen de dolo, aut errore, *decis.*143. *num.*4. & 5. *tom.*2. *par.* 4., *Dunoz. sen. decis.* 130. *num.*4. & 5.

Administrator *non tenetur* reddere rationem de re evicta vivente Domino, *Pen. decis.*1448. *num.*8.

Administratores, *tanquàm nudi ministri*, & executorio nomine ad distribuendum legatum vocati durante descendentia filiarum in testamento appositarum, nihil possunt lucrari, *Caril. pag.*210. *num.*24.

Administrator antè redditionem rationis, non præsumitur *sibi satisfecisse*, cum sit possibile, quod in extinctionem debitorum pecuniam converterit, vel illam favore hæreditatis investiverit, *decis.*427.*num.*5.*par.*13., *Emerix sen. decis.*24. *num.* 5., & *decis.*74. *num.*1.

Non excusatur à redditione rationis ex eo, quod alium administrationi præposuit, *decis.*168. *num.*17. *par.*15.

Administrator *alterius* nihil ab illo petere, aut repetere potest, nisi ipse rationem administrationis reddiderit, *decis.*140. *num.*5. & 6. *par.*17.

Si utitur persona alterius, non ideo excusatur, quod rationem non reddat interessatis, *decis.*214. *num.*7. *par.*17.

Qui in causam administrationis *bona recipit*, & rationem reddere, & reliquatum restituere tenetur, *decis.*218. *n.*15. *par.*18. *tom.*1.

Ex quacunque causa administraverit, semper obligatur ad reddendam rationem, tanquam negotiorum gestor, *decis.*32. *num.*4. *par.*19. *tom.*1., *Cavaler. decis.*412. *num.*3.

Non tenetur reddere rationem de gestis ab alio, *dec.*57.*n.*25.*par.*18.*tom.*1.

Potest reddere rationem, etiam sine exhibitione librorum, *dec.*107. *n.*2.*par.*18. *tom.*1., *Ubag. decis.*7. *num.*9., *Millin. decis.*150. *n.*2., *Benincasa dec.*224.*n.*6.

Si de bonis administratis *rationem non reddat*, hoc totum imputat in suum creditum, *decis.* 482. *num.* 9. *par.*18. *tom.*2., *Bich.decis.*406.*num.*2. & 3. *Cavaler.dec.*171. *num.*7., & *dec.*453.*n.*3.

Non solum tenetur rationem reddere *de capitali administrato*, sed etiam exhibere libros, *dec.*32.*n.*3.*par.*19.*tom.*1.

Eo magis *tenetur* reddere rationem, si se ad illam reddendam obligavit, *dec.*156 *num.*7. *par.*19. *tom.*1.

Ad-

Administrator *non tenetur* reddere rationem, & restituere reliquatum bonorum, quæ in causam administrationis recepit, *dec.70. num.10. par.18.tom.1.*

Administratoris *fidejussor*, si uti Principalis accessit, tenetur ad restitutionem reliquatus, non secus ac si ipse administrator restituere promisisset, *Bich. decis.306. num.1.*

Administrator *tutelæ* antè redditam rationem creditor dici non potest, & ideò interim ejus creditum dicitur incertum, *Buratt.decis.443. num.2.*

Administrator *quilibet* tenetur reddere rationem, *Coccin. decis. 744. num. 1., 639.num.6., 1025. num.1., 1802.n.1.,* & reliquatum reddere *ibid. num.2.,& decis.242. num.11.& 12., Dunoz. sen. decis.253. num.2., & 256. num.5.,Ludovis.decis.30. num.4., & 187.num.1., Manzaned.dec.902.num.5.,Merlin.decis.107.num.3, decis.130.num.1., Pen. decis.784. num.2., Caril.pag.3.num.4., & pag.14. num.1., Rembol. decis.301. num.3.5.6.& 7., Ubald.decis.451. n.1. & seqq., Benincasa decis.348.num.23.*

Reddere rationem non tenetur *antè officium finitum*, nisi constiterit de mala administratione, *Coccin. decis.93. n.3., 382.num. 1. & 2. maximè* si administrator sit testamentarius, *Pen. decis.1239. num.6. & 7.*

Hæreditatis tenetur reddere rationem antè purificatum fideicommissum de pecuniis, quæ debebant investiri, *Coccin.decis.93. num.2.& 4.*

Rationes dicuntur *redditæ*, si constat de confectione librorum, illorum exhibitione, revisione computorum, seu calculo, ac restitutione reliquatus, *Dunoz.sen. decis.253. num.3.*

Et si ille, cujus bona fuerunt administrata erat major; & in negotiis optimè versatus, *Dunoz.sen. decis.253.num.4.,* maximè accedente multorum annorum acquiescentia *ibid.num.5.*

Administrator *non tenetur* reddere rationem nisi de his, quæ ad ejus manus pervenerunt, *Peutinger. dec.203.n.2., decis.261.num.3., decis.431.num.1.,& decis.485. num.17., & decis.366. n.5., & 404. num.4.*

Amplia quamvis stipulatio intercesserit, si tamen re vera constat illam non habuisse effectum, nec proindè ex tali stipulatione administrator ad nihilum tenetur, *Peutinger. dec.431. n.2.& 3.*

Administrator *declarans* nolle ampliùs negotium administrare, debet Judex compellere, ut negotium dimittat, ad hoc ut Dominus ab alio administrare faciat, *Peutinger. decis. 292. num. 1., & 375. num.4.*

Si semel reddiderit rationem, tunc multo minùs potest cogi ad illam de novo reddendam, quandò liberatio fuit juramēto vallata, *dec.143.n.3.to.2.par.4.*

Quod reddiderit rationem suæ administrationis, *ex libris productis*, & computis solidatis apparet, *decis.190.nu.2. tom.2. par.4.*

Si postquam reddidit rationem, ac *obtinuit liberationem*, iterùm pulsetur ad rationes reddendas, tunc ad Dominum spectat exhibere libros, & scripturas consignatas ei à dicto administratore; quod si facere recuset, non est audiendus, *decis.190. num.12.to.2. par.4., Dunoz.sen. dec.253.n.12.& 13.*

Quandò semel reddidit rationem, si appareat de mala administratione, potest cogi ad illam iterùm reddendam, *decis.218. num.7. tom. 2. par. 4., Pen. decis.1202. num.6.& 7.*

Administrator *non potest fieri creditor*, cujus bona administrat, nisi reddita ratione, *decis.547. n.17.par.5. tom.2., & decis.65. num.15. par.10.decis.285. num.3. par.17.*

Quilibet administrator de jure tenetur reddere rationem, *decis. 592. num.8, par.5.tom.2., decis.214. num.17.par.6., & decis.455. num.8. par.14.decis.156. num.6. par.19. tom.1., Arguel. dec.61. num.10.& 12.*

Quandò reddit rationem, debet assignare causam expensarum, *dec.115. n.16. & 17. par.6*

Administrator, *qui non tenetur*, condemnari non potest ad reddendam rationem, nisi de eo, quod administrasse constat, *decis. 297. num. 20. par. 10., Arguell. decis.61. num.1.*

Qui non reddit rationem de bonis admini-

nistratis, præsumitur de suo credito satisfactus, *decis.6. num.3.par.11.Cerr. decis.86. num.7. & 8. & seqq.*

De exactis, etiam nullis existentibus libris rationem reddere tenetur, *decis.291. num.13. par.13.*

Rationem bonorum juxtà formam propriæ obligationis non reddens, ex defectu non secuti implementi repellitur, *decis.38. num.4. par.13.*

Per administrationes *rationis*, redditio facta ex simplici propria assertione non potest impugnari, dum testator jussit stari illius assertioni, *decis.427. num.6. par.13.*

4 Administrator, quoad liberationem à redditione rationis à Testatore legatam.

Quilibet tenetur reddere rationē etiam remissam, si probetur dolus, *decis.243. num.4. par.8.*

Administratori *liberatione* redditionis rationum legata à Testatore, censetur remissa quælibet computorum redditio usque ad dolum præsumptum, *decis.409. num.2. par.4. tom.1., dec.377. num.1. par.1., Duran. decis.362. n.10. & seqq.*& præcipue *num.15.16.& 17.*

Administratori *legatum liberationis* redditionis rationum à Testatore factum sub verbis amplissimis, extenditur tantum, ut ipse administrator conveniri non possit ad ea, quæ tenetur actione personali, secus ad ea, quæ tenetur actione in rem, *decis.650. nu.1.2.& 4. par.4.to.1., Cocc.dec.1915.n.1.2.& 10.*

Liberatio redditionis rationis administratori à Testatore facta cum donatione ejus, in quo administrator remaneret debitor tam in pecuniis, quàm in redditibus perceptis, & exactis, trahitur solum ad pecunias, & redditus consumptos, non unquam ad stabilia, pecunias, & redditus extantes, *Rot. decis.650. num.2. par.4. tom.1.*

Debitor dici non potest ob legatum liberationis ab administratione, *Buratt. decis.637. num.11.*

Liberatus à Testatore -- *Di fare inventario de' beni, e render conto all'herede, ò altri chiamati, mà in tutto, e per tutto si stii al suo semplice detto* -- non tenetur reddere rationem, sed potest contrà ipsum agi speciali actione ex iis, quæ male administravit, *Coccin. decis.1915. num.1. & 4.*, non tamen potest sibi aliquid appropriare ex bonis administratis *ibid. num.2.*

Administrator liberatus à redditione rationis tenetur finita administratione de dolo, & lata culpa necnon, & solvere reliquatum, *Coccin.dec.1915.n.10.*

A negligentia solum censetur liberatus, nec tenetur ad bona, & res deperditas vel consumptas ex negligentia, aut ex lævi culpa, *Coccin.dec.1915.n.10.*

Administratrix.

Administratrix differt ab usufructuaria, *decis.748. num.4. par.4. divers.*

Administratorio nomine, quod quis facit, nō sibi præjudicat, *dec.54.n.33.par.12.*

Administratrix *bonorum Testatoris*, æris alieni notitiam non habens, tanquam ignorans debet excusari, *Caril.pag.69. num.6.*

Admissio in genere, & ad causam.

Admissio *ad præsentandum* est tacita cōfessio, quod admissus sit patronus, *decis.132. num.5. par.3.*

Alicujus admissio *ad præsentandum* facta per Patronum præjudicat, etiam quod præsentatio non habuerit effectum, *decis.132. num.1. par.3.*

Judicis sub conditione, non operatur antè purificationem conditionis, *dec.260. num.2. par.2.*

Admissio extranei *ad præsentandum*, non affert Ecclesiæ præjudicium quin potius commodum, ex quo plures habet defensores, *Rot. decis.132. n.6. par.3.*

Admissio *jurium productorum* cum clausula *si, & in quantum* ultrà intentionem non operatur, *dec.500.n.8. par.1.*

Ad probandum in termino communi, cōtinet etiam citationem ad videndum jurari testes, *decis.231.n.5.tom.2.par.4.*

Non est necessaria ad evitandam vacationem per obitū, *dec.605.n.17.par.5.t.2.*

Ad hæreditatem, & exclusio ab eadem, sunt adeò inter se contraria, ut una posita, alteram tollere necesse est, *decis.*175. *num.*19. *par.*7.

Ad causam simpliciter facta semper intelligitur in statu, & terminis, *dec.*181. *num.*10. *par.*8.

Appellationis ex vi retrotractionis ad diem decreti reddit attentata omnia interim gesta, *dec.*103. *num.*17. *par.*10.

Resignationis emanata in executionem sententiæ suspensæ per appellationem non suffragatur, *dec.*184. *nu.*20. *par.*10.

Ad juspatronatus resultat ex admissione ad bona, *decis.*190. *num.*10. *par.*12.

Abbatis à collitigante ad locanda proprio jure bona fideicommisso subjecta facti veritatem clariorem reddit, *decis.*57. *num.*7. *par.*13.

Gradus, & munera nobilibus dumtaxat conferri solita manifestum signum nobilitatis censetur, *dec.*213. *n.*7. *par.*13.

Judicis requiritur ad hoc; ut positiones fiant de actis, *dec.*383. *num.*5. *par.*14.

Articulorum non solet denegari, quoties materia est relevans, *decis.*383. *num.*1. *par.*14.

Taxativa aliquorum, aliorum exclusionem importat, *dec.*211. *num.*2. *par.*17.

In constitutione denominatur electio, *decis.*327. *num.*24. *par.*17.

Et receptio in Collegium non potest dici coacta, si fit per vota secreta per bussulam, seù fabas albas, & nigras, *decis.*695. *num.*19. *par.*18. *tom.*2.

Ad causam requiritur, quod non controvertatur à parte, *decis.*602. *n.*1. *& seq. par.*18. *tom.*2.

Jurium, vel probationum facta cum clausula *si*, & in quantum importat potiùs rejectionem, quàm admissionem, si illa non erant admittenda, *decis.*454. *num.*6. *&* 7. *par.*18. *tom.*2.

Ad causam post transactionem, & sic post litem, ea mediante finitam, non amplius conceditur, *decis.* 715. *num.*4. *par.*18. *tom.*2.

Filiorum ad portionem substitutionis fideicōmissariæ ex persona matris transmissam, inducitur etiam ex conjecturis, quæ sufficiunt, *Rembold. decis.*2. *num.*1.

Ad probandam admissionem ad officia, non sufficit decretum, *Rembold. decis.*615. *num.*11.

Ad causam facta cum clausula *docto de interesse* retrotrahitur facta justificatione ad diem decreti, *Ubag. decis.*15. *num.*3.

Facta *non dicitur*, nisi post probatum interesse, *Ubag. decis.*32. *num.*4.

Futura importatur ex verbis *constito de interesse admittat*, *Ubag. dec.*32. *nu.*6.

Decretum admissionis retrotrahitur ad principium commissionis, *Ubag. decis.*45. *num.*8.

Antè admissionem non potest quis gaudere effectu litis, *Ubag. decis.*32. *num.*5.

Admissio actus facta per Judicem cum clausula, *si & in quantum*, censetur facta simplicitèr, ubi erat simplicitèr admittendus, *Panphil. decis.*116. *num.*6.

Appellationis facta per Judicem cum eadem clausula censetur facta simplicitèr, si appellatio simplicitèr debebat admitti, *Panphil. decis.*116. *num.*6.

Præsentationis facta per Ordinarium cum clausula, *si*, *& in quantum*, quæ debebat admitti simpliciter, censetur simplicitèr admissa, *Panphil. decis.*116. *num.*7. *&* 21.

Præsumptionis ex præsumptione non denegatur, quandò una venit in consequentiā alterius, *Panphil. dec.*566. *n.*4.

Probationis irrelevantis est deneganda, *Panphil. decis.*547. *num.*6. *&* 7.

Ad successionem denegatur sorori per statutum exclusæ, *Panphil. dec.*541. *n.*5.

Admissio *consensus* præstiti resignationi, facta per Judicem conditionalitèr, si, & quatenùs consentiens jus habeat, non suffragatur donec appareat de jure ipsius consentientis, *Ludovis. decis.*417. *num.*3., & annot. *ibid. num.*12.

Admissio *ad Collegium*, si dedit causam liti non est habenda in consideratione, *Peutinger. decis.*378. *num.*7.

Admissiones *ad Collegium* contrà voluntatem Testatoris attendi non debent, *Peutinger. decis.*378. *num.*8. *&* 9., *& decis.*417. *num.*7.

Admissio *conditionalis*, non impleta conditione, perindè est, ac si facta non fuisset, *Pen. decis.*990. *num.*7.

Ad

Ad *successionem* solis legitimis competentem legitimitatem probat, *Caril. pag.390. num.9.*

Admissio *tacita* ex actis judicialibus postea in causa factis resultans non sufficit, ubi expressa admissio in statu, & terminis procurari debet, *Caril. pagina 228. num.11.*

Sororum consobrinarum ad legatum pro nubendis puellis de genere Fundatoris, sicuti requisitas eas qualitates habere probat, ità quoque respectu aliorum collateralium convincit, *Caril. pag.136. num.5.*

Admissio *ad causam* vigore commissionis generalis tacita sufficit, *Caril.pag.245. num.7.*

Admissio ad causam vigore commissionis per decretum procurari debet, cum comparitiones, productiones jurium, vel citationes Partis pro eadem non sufficiant, *Caril.pag.244. num.5.*

In beneficialibus *admissio ad causam* vigore commissionis, in statu, & terminis operatur, ut admissus sententias suas faciat: secùs in prophanis, *Caril. pag.198. num.12.*

Admissio *ab Ordinario* conditionaliter facta facit, ut admissus, si non appellet, renunciare censeatur appellationi quoad effectum suspensivum, *Caril. pag.269. num.9.*

Ad causam non resultat ex sola praesentatione illius commissionis, sed postquam fuit doctum de interesse, *dec.715. num.6. par.18. tom.2.*

Et concessio, vel hujusmodi si facta sint, quatenùs non adversetur voluntas Testatoris, vel disponentis ea adversante nihil operantur, *decis. 151. num.49. par.19. tom.1.*

Ad causam conceditur illi, qui docet de suo interesse, *decis.398. num.2.par.19. tom.1., Arguel. decis.103.n.1.& seqq., decis.82.num.8., Bich.decis.24.num.5., & decis.536. num.1.*

Admissionis *ad causam* judicium, aliqualem apparentem probationem requirit, *decis.398. num.3. pag.19.*

Admissionem propter eam *articulorum* positionum non impeditur judicium executivum, stante clausula, *sine praejudicio* processus executivi, & paratae executionis, *dec.52.num.6.par.4.tom.2.*

Per eam citatio articulorum antecedens remanet circumducta perindè, ac si non emanasset, *decis.149. nu.8.par.13.*

Post eam *jurium* Judex reservando simpliciter jura prò melioramentis absque nova citatione non rectè procedit, cum eadem ad effectum procedendi ad ulteriora omninò requiratur, *decis.149. num.11. par.13.*

Post eam *articulorum* deliberatio facta in actis productorum nulla praecedente citatione non sustinetur, *decis. 149. num.7. par.13.*

Admissione ex ea *ad successionem* solis legitimis competens probatur legitimitas, *decis.255. num. 10. par.9. tom.1.*

In ea *jurispatronatus* Episcopi non sunt faciles in ipsorum, & Ecclesiarum praejudicium, *decis.444. nu.14.par.14.*

Pro ea *articulorum* necessarium est decretum Judicis, *decis.383. n.4. par.14.*

Jurium per Judicem facta, si ab ea appellatum non sit omnis exceptio dicitur rejecta, *dec.703. n.17. par.18. to.2.*

Ad causam est admittendus, qui docet de suo interesse, *Coccin. dec.1403. n.1. & 4., & 1338.num.1.& 1403.num.2., Ottobon.decis.171. num.5.& 6., & decis.259.num.1.& 4., Peutinger.dec.13. num.1., & decis.188. num.1.*

Et ad dictũ effectum *sufficit*, quod constet de interesse ex productione jurium, etiam non citata Parte *ad dicendum contrà jura*, & quod apparentèr constet, *Coccin. decis.2254. num.1. & 3. & 2236. num.1., Dunoz.jun.dec.411. num.2.& 3., 446.num.1., 48.num.1., & 258.num.1., Cels.decis.53.num.1.& 2., 244.num.1., & 208.num.1., Peutinger. decis.10. num.1., & decis.222. num.1.*

Canonici in Capitulo facta metu censurarum non praejudicat ipsi Capitulo, *Coccin.decis.2259. num.13.*

Ad causam admissus facit omnia acta sua, *Dunoz. jun. decis.787. num.3.*, non potest impedire expeditionem causae, quandò venit ad excludendum actorem, & reum; maximè si sit admissus in statu, & terminis, *Dunoz. jun. decis.457. num.9.*

Admissio *ad causam* respectu tertii, concordia non extinguit litis pendentiam, *Dunoz.jun. decis.*752. *num.*3.

Admissus. Admittens. Admitti.

Admissus *ad litem* prò interesse, si producat jura, & tandem decennio supersedeat, postmodùm vacante beneficio ad Ordinarium collatio devolvitur, *decis.*76. *num.*1. *lib.*2.*par.*3. *divers.*

Quando quis est *ad id, quod est majus*, debet etiam admitti ad id, quod est minus, *decis.*49. *num.*20. *tom.*2.*par.*4.

Ad præsentandum, licèt acquirat quasi possessionem respectu patronorum, nihilominùs illa admissio non præjudicat Ecclesiæ, nec impedit, quin Ordinarius non patronum amovere à præsentatione possit, ubi de illius non jure in proprietate constiterit, *decis.* 132. *num.*6. *par.*3.

Ad litem, *&* *causam* etiam finè citatione potest Judicem recusare, *decis.* 553. *num.*4. *par.*3.

Ad causam per rem judicatam terminatam, & deindè per appellationem, cum clausula parito commissam, effectum dictæ clausulæ nullo modo potest evitare, *decis.*181. *num.*6. *&* *seqq.* *par.*8.

Ad causam cum clausula *constito de interesse* repellitur à limine judicii, interesse cessante, *decis.*236. *num.*4. *par.*8.

Ad probandum, ut in certum locum ingrediatur, non potest finè causa excludi, quia nimis læderetur in existimatione, *decis.* 180. *num.*31. *par.*9. *tom.* 1. limitatur tamen id, quandò fuit admissus cum conditione, quod ex tali admissione non dicatur acquisitum aliquod jus, *ibid.num.*32. *par.*9. *tom.*1.

Ad causam non est opus citare, quandò non fuit interlocutum super admissione, *decis.*248. *num.*8. *par.*12.

Reputatur *habens qualitates*, quamvis fuerit rejectus, *decis.*9. *num.*13. *par.*18. *tom.*1.

Ad causam non gaudet effectibus litis pendentiæ, nisi posteaquàm de suo interesse docuerit, *decis.*715. *n.*8. *par.*18. *tom.*2.

Ad causam cum clausula, *in statu, & termino sufficit*, quod posteà citetur ad omnes actus, non autem quod acta præcedentia contrà illum repetantur, *decis.*531. *num.*1. *par.*18. *tom.*2.

Ad causam in statu, & terminis facit omnia acta sua perindè, ac si contrà ipsum fuissent facta, *decis.*531. *num.*3. *par.*18. *tom.*2., *Zarat. decis.*55. *num.*5., *Rembold. decis.*483. *num.*4.5. *&* 6., *dec.*670. *num.*29. *par.*19. *tom.*2., *Benincas. decis.*221. *num.*6., *&* 273. *num.*3., *&* *decis.*287. *num.*2.

Si quis fuerit *ad beneficium* tanquam à Testatore vocatus, facit præsumi, quod illius testamentum sit validum, & in forma probanti, *decis.*422. *n.*8. *par.*18. *tom.*2.

Censetur, qui fuit injustè rejectus, *dec.*441. *num.*19. *par.*18. *tom.*2., *Manzaned. decis.*115. *num.*12.

Ad causam in statu, & terminis facit acta præcedentia sua, non autem illa, quæ postea finè eo facta sunt nec etiam transactionem, *decis.*715. *nu.*3. *par.*18. *tom.*2.

Admittens alium *ad* secum *aliquid faciendum* non potest illi objicere, quod id facere non poterat, *dec.*105. *num.*7. *par.*7.

Aliquem tanquàm legitimum ad successionem non potest ampliùs impugnare illius legitimitatem, *decis.*248. *num.*3. *par.*12.

Patronus aliquem *ad compræsentandum*, quandò illum constituit in quasi possessione præsentandi requiritur, ad hoc, ut præsentans constituatur in quasi possessione compræsentandi, ut præsentatio fortiatur suum effectum, *decis.*268. *num.*16. *&* 17. *par.*11.

Admitti qui non potest *ab intestato*, nec etiam admittitur adrumpendum testamentum, *decis.*355. *nu.*6. *par.*1. *divers.*

Ad causam, si quis petit cum retardatione processus de sufficienti interesse docere tenetur, secùs si finè retardatione voluerit admitti, *dec.*504. *nu.*10. *par.*18. *tom.*2.

Admittendus non est veniens contrà illa, quæ facere procuravit, *decis.*8. *num.*9. *de testam. in antiq.*442.

Substitutus est, quandò hæres institutus vo-

voluntatem Testatoris non servavit, *decis.*437. *num.*3. *par.*14.

Admissus *ad causam* facere potest probationes, alias admissio esset inutilis, *Bich. decis.*42. *num.*9.

Provisus Apostolicus admissus ad causam incidenter, non efficit beneficium litigiosum, *Ottobon. decis.*263. *num.*16.

Expeditio facta brevi decisione concedi potest ad favorem personarum, quæ non nominantur in decisionibus, sed sunt admissæ ad causam, & habent eandem defensionem, *Priol.decis.*111. *num.*1. & 3.

Instructus de examine alias facto, non potest super iisdem dare articulos, & facere probationes ob timorem subornationis, *Priol.decis.*14. *num.*1.

Opponere non potest exceptionem competentem tertio colligitanti, nisi eo volente, *Priol. decis.*116. *num.*6.

Admissus *ad causam* acta sua facit usque ad tempus admissionis, etiamsi posteà intercesserit transactio inter alios collitigantes, *Ubag. decis.*23. *num.*2.

Docere potest quandocunque de interesse, *Ubag. decis.*32. *num.*1.

Terminum certum *non habet* ad docendum de interesse, *Ubag. decis.*15. *n.*8., & *decis.*45. *num.*10.

Admissus *ad causam*, non est necesse, ut citetur, quandò ei non competit aliqua defensio, *Millin. decis.*362. *n.*4.

Impedire non potest expeditionem causæ, *Panphil. decis.*192. *num.*6. 12. & *seq.*, & *decis.*209. *num.*1. & 5.

Ratificare censetur omnia acta, & gesta inter partes, dùm ad causam venit in statu, & terminis, *Panphil. decis.*273. *num.*5., declara, ut in *dec.*475. *num.*5. *coram eodem*.

Adnotatio, Ado.

Adnotatio Patris circà nativitatem filii ætatem probat, *decis.*441. *n.*22. *par.*13.

Adnotationi *Parochi* priori potiùs, quàm posteriori creditur, concurrente præsertim Religiosi atteftatione, *decis.*17. *num.*4. & 5. *par.*14.

Ado Viennensis floruit de Anno Domini 179., & Ado Treverinus de anno 1070. tempore Gregorii VII., *decis.*60. *num.*18. *par.*8.

Suum *edidit Martyrologium*, ut supplerentur dies, qui absque nominibus Martyrum in Martyrologio erant, *decis.*60. *num.*23. *par.*8.

In libro non concludit adnotationem factam de eo tempore, *Cels. decis.*155. *num.* 19.

Adnotatio Matrimonii in libro Parochi non requiritur, quandò non fuit coràm eo, sed coràm Vicario generali contractum, qui librum non retinet, *Ottobon. decis.*251. *num.*35.

Et non ideò, si non reperitur in libro Parochi redditur nullum Matrimonium, *Ottobon. d. decis.*251. *num.*36.

Adolescens, Adolescentia.

Adolescens, si quis sit, & acceperit pecunias ad censum, non præsumitur aliundè habuisse maximam summam pecuniarum, præter eam sic acceptam, *decis.*481. *num.*9. *par.*5. *tom.*2.

Modico tempore, & in ministerio, non adhùc lucroso, non præsumitur magnam pecuniarum summam acquisivisse, *decis.*686. *num.*2. *par.*18. *tom.*2.

Adolescentes sunt transferendi ad Civitates, ut meliùs, & moribus, & literis ornari possint, *decis.*589. *num.*5. *par.*5. *tom.* 2.

Adolescentium circumventionem, lætoria lex juridicabat, *decis.*548. *n.*7. *par.*18. *tom.* 2.

Adolescentibus pecuniam dari sub usuris. legibus plerumque vetitum, *decis.*548. *num.*7. *par.*18. *tom.*2.

Adolescentulis, & minoribus deficit consilium, & discretio, *dec.*3. *n.*16. *par.*19.

Adolescentia est ætas gloriosior ad nubendum, *dec.*493. *n.*63. *tom.*2. *par.*4.

Adoptans, Adoptatio, Adoptatus, Adoptio, & Adoptivus.

Adoptans *Pater* aliquem in filium præsumitur voluisse filium adoptivum, ut legitimam consequeretur, quandò eum instituit hæredem, *decis.*97. *num.*10. *par.* 12.

Ado-

Filius

Filius *adoptivus* non est verè filius, *Ubald. decis.* 733. *num.* 4.

In feudo filiis concesso regularitèr non veniunt adoptivi, *Ubald. decis.* 733. *num.* 8., *quòd etiam* procedit in contractu emphyteusis, *ibid. num.* 9. & 11.

Ad fideicommissum, si filii sint vocati non comprehenduntur adoptivi, *Ubald. decis.* 733. *num.* 10.

Adoptivus filius *excludit* substitutum sub conditione, si decesserit sine legitimo hærede, *Millin. decis.* 427. *num.* 1.

Adoptari non potest, qui est sui juris, sed est necessaria arrogatio, *Millin. decis.* 427. *num.* 2.

Adoptivus, & *arrogatus* non dicitur verè filius, sed solùm juris fictione, *Seraphin. decis.* 1286. *num.* 10.

In feudis, & *emphyteusi*, & in successione excluduntur, tamquàm non veri filii, stantibus fœminis, *ibid. num.* 16.

Nec gaudent beneficio non solutionis gabbellæ concesso filiis, *ibid. num.* 13.

Advena.

Advena in Regno Neapolitano non potest de feudo disponere, *Bich. dec.* 96. *num.* 10. & 11.

Advena, & exterus, si efficiuntur domiciliarii alicujus loci, desinunt esse tales, *dec.* 573. *n.* 18. & 19. *tom.* 3. *par.* 4.

Adventitia.

Adventitia non autem profectitia dicuntur bona data non intuitu, & contemplatione filii, sed alterius, *decis.* 377. *num.* 14., & *decis.* 378. *num.* 2. *par.* 15.

Non autem *profectitia* reputantur bona elargita filiis non eorum intuitu, sed aliorum, & ob id imputationi non subjacent, *decis.* 317. *num.* 37. *par.* 18. *to.* 1.

Dicitur dos constituta à patre suæ filiæ, stante renunciatione amplissimi patrimonii ab eadem filia facta, *decis.* 377. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 1.

Adventitiam, vel profectitiam fuisse dotem filiæ, bene potest declarare pater, *decis.* 337. *num.* 8. *par.* 18. *tom.* 1.

Adverbium.

Adverbium importans duitatem in sermone latino non adest, *decis.* 161. *n.* 20. *tom.* 2. *par.* 4.

Olim, denotat tempus præteritum, & removet qualitatem de præsenti, *decis.* 99. *num.* 14. *par.* 7.

Tunc stat demonstrativè, ut in *decis.* 142. *num.* 23. *par.* 7.

Tunc non stringit, nisi adsit taxativa, *decis.* 142. *num.* 24. *par.* 7.

Tunc non stat taxativè, sed potiùs declarativè, quando in contrarium adest verisimilis mens disponentis, *decis.* 142. *num.* 25. & 26. *par.* 7.

Tunc non excludit casus similes, si mens disponentis non repugnet, *decis.* 142. *num.* 27. *par.* 7.

Tunc in vocatione positum non operatur, quominùs dispositio extendi debeat ad personas similes, ad quas Testator habuit parem affectionem, *decis.* 134. *num.* 1. *par.* 7.

In perpetuum intelligitur absque ulla limitatione temporis, & omnia tempora comprehendit, *decis.* 204. *num.* 7. *par.* 8.

Quandocumque ampliat dispositionem, eamque extendit etiam ad non expressa; *decis.* 204. *num.* 5. *par.* 8.

In solidum quid importet, *decis.* 57. *n.* 16. *par.* 9. *tom.* 1.

Quod dispositionem suspendit in aliquem futurum eventum, facit conditionem, *decis.* 320. *num.* 1. *par.* 10.

Liberè juxtà subjectam materiam refertur, *decis.* 131. *num.* 2. *par.* 17.

Videlicèt explicativè se habet, *decis.* 123. *num.* 4. *par.* 17.

Sicut non est quantitatis, sed formæ, *decis.* 79. *num.* 7. *par.* 17.

Sicut, est similitudinis, & qualitatis, *decis.* 79. *num.* 7. *par.* 17.

Usque, est inclusivè naturæ, *dec.* 153. *n.* 11. *par.* 17.

Plenè, & *integrè* capiunt omne lucrum dotale, *decis.* 174. *num.* 1. & 2. *par.* 4.

Donec, & interìm conjuncta cum verbis ità tamen faciunt conditionem saltem successivam, & resolutivam, *decis.* 147. *num.* 10. *par.* 15.

Ad-

Adversarius.

Adversarius pro interesse ad litem, si producat jura, & tandem decennio supersedeat, postmodùm vacante beneficio ad Ordinarium collatio devolvitur, *decis.76. num.1. lib.2. par.3. divers.*

Pauper, si expensæ pro litteris, vel bullis expediendi nil ipsi fuerint commodi allaturæ, non debet pro illarum expeditione molestari, ne in vanum laboret, & frustrà faciat expensas, *decis.119. num.2. lib.3. par.3. divers.*

Qui agnovit, propriam possessionem, non potest contrà proprium factum venire, *decis.752. num.2. par.2.*

Trahens alium coràm alio Judice non potest allegare pendentiam litis, sub prętextu, quod continentiæ causarum dividi non debeant, *decis.91. num.17. par. 6.*

In positionibus ex sua responsione in judicio, vel confitendo, vel mentiendo se onerat, *decis.245. num.2. par.14.*

Adversarii per confessionem probatio est major omnium, *decis.43. num.4. tom.2. par. 4.*

Ex confessione possessio benè probatur, *decis.236. num.1. tom.2. par.4.*

Ex facto impedimentum, excusat, quandò provenit, *decis.209. num.8. par.11.*

Assertio non est parùm attendenda, *decis.12. num.27. par.12.*

Confessio geminata magis probat, quam iidem Testes, *decis.524. n.16. par.14.*

Per confessionem positiones fiunt, ut ponens ab onere probandi relevetur, *decis.245. num.1. par.14.*

Adversario suo nemo debet contrà se ipsum facere sumptus litis, *dec.413. n.5. par.5. tom.1.*

Adversario nocere non debet factum alterius partis, sed sibi nocere debet, *decis.227. num.8. par.6.*

Adversario suo Pars non debet contrà se ipsum facere expensas, *decis.115. n.18. par. 6.*

Adversario non licet, postquàm didicita sunt testificata, reprobare dicta Testium Partis; & licèt aliqui contrarium sentiant, hoc procedit, quandò antè publicationem pars se opponit protestando velle opponere contrà personas, & dicta Testium, *decis.41. n.26. & 27. par.7.*

Adversarium suum pupillus potest trahere ad proprium forum, *decis.150. n.2. tom.2. par.4.*

Contrà adversarium Pars, quòd obtinuit, id quòque in ipsius personam obtinere debet ad alterius partis favorem, *decis.302. num.11. par.6.*

Ab adversario, si sit facta prodnctio jurium alteri parti nocere non potest, *decis.56. num.22. par.7.*

Ab adversario possessio tacitè confessata, sufficiens est pro manutentione, *decis.29. num.11. par.11.*

Ab adversario inventarium productum plenè probat contrà ipsum, *decis.83. num.1. par.11.*

Adversariorum opiniones ad duo capita restrictæ diluuntur, *decis.434. num.14. par.12.*

In adversarios plures stringi eum, qui cum uno contraxit est iniquum, *decis.413. num.115. par.9. tom.2.*

Adversarii *possessio* probatur ex substentatione litis, *Rembold. decis.130. n.5.*, *& decis.529. num.2.*, *& dec.496. n.9.* Vide *Possessio*.

Adulatio.

Adulatio est scelerata bestia, ac magna incantrix, quæ reddit nos tàm insensatos, ac stupidos, seu ebrios, ut magis adulatoribus credamus, quàm nobis ipsis. Est blandissima operum depredatrix, jucunda Animarum hostis, tinea virtutum, & locusta fructuum. Semper est comes magnæ fortunæ habet principia jucunda, exitus autem amarissimos. Est venenosa planta, quę profundas radices egit, sed penitùs, & radicitus evellenda veniret. Civitates muratas destruit, & domos magnatum effodit. Adulatione, ut asserebat Alphonsus Aragonum Rex nullam Imperiis nocentiorem pestem, nullam sceptris, Regnisque magis exitialem. Adulationis maligna tabes, ipsas magnorum Principum mentes, usque adeò invadit, ut illi, qui ferro fuerunt impe-

impenetrabiles ea mediante undique pateat accessus, *Rub. in annot. decis.2. n.160.136.98.152.106.143.133.par.3.*

Adulatoria verba.

Adulatoria verba, tamquàm inania, frustratoria, & intrinsecè prolata, non probant, nec inducunt obligationem cum non sint verba appicicatoria, *Rub. in annot. decis.2. num.107. par.3.*

Adulator.

Adulantium turba obsidet aures magnatum, *Rub. in annot. decis.2. num.151.*

Adulatores jura canonica pati non possunt, undè sancitum est, ut Clerici proni ad hoc vitium degradentur, *Rub. ibid. num.107.*

Adulatores imitantur corvos, opprimere quærunt veritatem, dummodò inserviant suis chimeris, & crumenis, *ibid. num.108. & 70.*

Improbi, & perniciosi sunt, cum solùm habeant oculos ad proprium interesse, non verò ad veritatem, *ibid. num.159.*

Pejus est reperire Adulatores, quàm corvos, ut dicebat Diogenes, nàm corvi mortuos tantùm comedunt, Adulatores verò etiam vivos devorant, *ibid.* sub *num.160.*

Adulatores ex stultis, qui sunt, solent alios insanos facere, *Rub. ibid. n.142.*

Secundum Taletem Milesium primum ex septem sapientibus Greciæ omnium animalium domesticorum pessimi sunt, *Rub. ibid. num.131.*

Adulatores ductore interesse periti, evadunt veluti alteri Apelles in pingendo falsa veri coloribus, ut primo intuitu, quis oracula crederet, *Rub. in annot. decis.2. num.176. & num.184. par.3.*

Adulandi ars ad discendum, non est res tàm facilis, *ibid. num.131.*

Adulatores omnia præ manibus habent omnia sapiunt, omniaque defendunt præter veritatem, *ibid. num.96.*

Adulatores aliquandò quædam asserunt, ut non ab homine, sed ab ipso Diabulo dicta quis juraret, *ibid. num.92.*

Adulatores ad instar Sirenum, dùm dulcitèr canunt, ad interitum trahunt, *ibid. num.113.*

Adulatores cum eorum adulatorio vento non raro Principes, Regesque ad magna, & quidem virtuosa properantes, & jam in medio cursu portum perspectantes retro navigare faciunt infelici velificatione, *ibid. num.109.*

Adulatores Curias Principum destruunt, licèt hodiè sint majores, quàm alii in Curiis, *ibid. num.137.*

Adulari discat quisquis ditari cupit, sapiensque vocari, quia isto modo sunt cari, *ibid. num.138.*

Adulatores ferè in qualibet Principum aula regnant, *ibid. num.139.*

Adulatores non pauci fuerunt, qui Respublicas, Imperiaque florentissima &c. ad aliena non semel genua compulere, *ibid. num.135.*

Adulatores multorum sæculorum, dederunt causam, ut Regna in pulverem redigerentur, *ibid. num.136.*

Adulatoris lingua magis nocet, quàm gladius persecutoris, *ibid. num.111.*

Adulatoribus, quia res meliùs succedit, quàm recta monentibus, ideò facilè quis se vertit ad nugas, *ibid. num.98.*

Adulatoribus credendum non est, cum eorum corda labia mentiantur, *ibid. num. 184.*

Adulatorum genus fraudolentum est, mentiri assuetum, doctumque fallere, *ibid. num.185.*

Adulatores palàm blandiuntur, clàm si occasio usquam est aquam frigidam subdole essundunt, *ibid. num.185.*

Cum interrogatus esset Bertacchinus à quodam Magnate, cur non adulabat, respondit se tantæ industriæ non esse, ut adulare sciret, *Rub. in annot. dec.2. num.78. par.3.*

Caligula Imperator, cum acuta febre laboraret, & a quodam solemni adulatore, etiam cum juramento fuisset affirmatum velle libentèr mori, dummodò ipse convalesceret, acccidit, quòd Imperator convaluit, & sic jussit illum interfici, ad hoc, ut servaret promissa, *Rub. in annot. decis.2. n.128. par. 3.*

Adulterium, Adultera, Adulterinus.

Adulterium *probatur* Testibus deponentibus de actibus,& circumstantiis propinquis, *decis.49. num.2. & 3.par.4.*, prout etiam cum conjecturis, *ibidem num.2. & 3.*

Adulterium *committitur* etiam in matrimonio ignoranter contracto in gradu prohibito, *decis.606.num.1.par.1.diversor.*

Solùm commissum *constante matrimonio* sufficit ad separationem Thori, *dec.751. num.1.par.4.divers.*, *& decis.49.n.7. par.4.tom.1.*, *& decis.202.n.8.par.6.*

Matrimonium *dirimit*, *decis.276. num.2. par.4.divers.*

Non probatur per Testes singulares, *decis.441.num.5.par.1.*

Probatur conjecturis, *decis. 49. num. 3. par.4. tom.1.*, *Duran. decis.353. n.2.*, *& decis.336. num.1.*

Adulterium est sufficiens *causa* separationis thori, *decis.49.num.3.*, *Peutinger. decis. 44. num. 1. & 2.*, *Rembold. decis.43. num.3.*, *Seraphin. decis.226. num.2.*

Probatur Testibus disponentibus de actibus, & circumstantiis propinquis, & aliis, *decis.49. num.3.par.4. tom.1.*, *& decis.818. num.6.par.8. tom.2.*, *Rembold. decis.43. num.5.*

Ob adulterium, quandò mulier amittit dotem,si extant filii pater tenetur eam servare pro dd. filiis, *decis.164. num.5. par.5. tom.1.*

Non præstat *impedimentum*, quo minùs mortuo conjuge inter adulteros matrimonium contrahi possit, *decis. 430. num.81.par.5. tom.2.*, nisi adsit fides, vel machinatio in necem defuncti conjugis, *dec. ibid. n.81.par.5.tom.2.*, *& decis.201.num.23.par.5.tom.1.*

Quandò agitur civilitèr ad effectum separationis thori, & restitutionis dotis, probatur etiam per Testes singulares, *decis.202. num.9.par.6.*

Quandò vir commisit post discessum uxoris absque causa non est deveniendum ad separationem thori, & vir est excusandus, *decis.277. num.33. par.6.*

Probatur per Testes deponentes de auditu, & à quo audiverint, *dec.19.n.47.*, *& 48.par.10.*

Etiam ad effectum separationis thori probari potest ex urgentibus, & violentis præsumptionibus, *dec.337.n.4. par.12.*

Cum soleat fieri clàm, & in occulto directè, & per necesse *vix probari potest*, *decis.337. num.3. par.12.*

Ex præsumptionibus, & conjecturis valdè urgentibus probari potest, *dec.337. num.3. par.12.*

Non remanet *probatum* ab unico Teste de auditu deponente, *decis.99. num.1.*, amplia, ut *ibid. par.16.*

Non probatur per solam famam, *decis.99. num.9. par.16.*

Ex quibus dicatur fuisse probatum, & ex quibus non, *decis.99. num.10.*, *& per tot.par.16.*

Probatur ex Testibus deponentibus de auditu proprio alicujus actus copulæ propinque, *decis.99. num.2. par.16.*

Quia *est delictum* non recipit probationes, nisi undequaque concludentes, vel ad id urgeant violentissimæ conjecturæ, *decis.99. num.3. par.16.*

Probatur ex confessione mulieris dicentis, se carnalitèr fuisse cognitam, *decis.818. num.4. par.18. tom.2.*

Probatur ex Testibus de auditu ab adultero, vel quòd adulterantes viderint in lecto jacentes, *decis. 818. num. 5. par.18. tom.2.*

Adulterium *probatur* publica voce, & fama loci commissi delicti, *decis.818. num.7. par.18. tom.2.*

Ad probandum, quia in abscondito patrari solet admittuntur etiam præsumptiones, & conjecturæ, *decis.818.n.8. par.18.tom.2.*

Justam, *& legitimam causam* præbet divortio, *decis.818. num.2. par.18. to.2.*

Licèt sit *causa gravis*; ubi tamen non agitur criminalitèr ad pœnam, sed ad effectum separationis thori, probatur levioribus probationibus, & etiam per conjecturas,& præsumptiones, *dec.818. num.5. & 18.par.18. tom.2.*

Probatur etiam ab unico Teste deponente vidisse adulterantes jacentes in lecto, *decis.818. num.20. par.18. tom.2.*

Est

Adulteri, si tempore primi matrimonii pacti sunt de futura desponsatione, tunc proles ex eis nata per subsequens matrimonium non efficitur legitima, *Ottobon. decis.251. num.6.*

Intellige conclusionem non procedere, quando pactum de futura desponsatione non probatur durante tempore primi matrimonii, *Ottobon. decis. 251. num. 65.*

Adulterinus filius non legitimatur per subsequens matrimonium, *Ottobon. decis.251. num.65., conclusio non procedit*, quando filius natus est antè primum matrimonium, *ibid. num.67.*

Adulterium solum non inducit impedimentum ad contrahendum cum adultera, *Pen. decis. 210. num. 2., & decis.211. num.2.*

Limita, quando præcessit promissio vivente uxore, vel marito, vel fuerit machinata mors, *Pen. decis.210., & decis.211. num.4. & 5.*

Potest opponere *injuriatus*, quando injuriam sciverit, *Pen. decis.1092. n.6.*

Ut probetur, necessaria est concludens, & plena probatio, *Pen. decis. 1170. num. 4.*

Adulterii *injuria* remittitur, si pars læsa scienter cohabitet cum adultera, & non potest opponere crimen, *Pen. decis.1092. num.3. & 4.*

Adulteram inventam in ipso adulterio, si *necaverit maritus*, non tenetur pœna capitali, *Pen. decis.1592. num.4.*

Adulterium est justa causa *ad separationem thori*, *Pen. dec.1018. num.1. & 2.*

Probari debet violentissimis suspicionibus, & necessariis probationibus ad gravem effectum separationis thori, *Priol. decis.467. num.4. 5. & seqq.*

Adultera amittit dotem, & donationem propter nuptias, *Ubald. decis.656. n.5.*

Emendatio ab adulterio per tres, aut quatuor annos præsumitur, nisi duret conversatio, *Scraphin. decis.54. num.4.*

Legatum ab adultera factum adultero, cujus conversatio durabat, ex turpi causa adulterii factum præsumitur, *Seraphin. decis.54. num.3.*

Legatum, seu donatio facta adultero, vel adulteræ valet, quòd tamen procedit secundum Baldum, Cumanum, & alios, quandò turpitudo non est ex parte recipientis, licet sit ex parte dantis, *Seraphin. decis.46. num.2. & 3.*

Secùs est de jure canonico, nisi probetur emendatio per plures annos cum cessatione conversationis, *Seraphin. decis.46. num.6.*

In adulterio turpitudo dicitur adesse ex utraque parte, *Seraphin. decis. 46. num. 4.*

Ex continua conversatione cum adultera, præsumitur continuatio adulterii, *Seraphin. decis.54. num.2.*

Adulteri filius non præsumitur, sed mariti, *Panphil. decis.415. num.3.*

Adulterinus filius hæres institui non potest, *decis.326. num.8. par.15.*

Filius illegitimabilis redditur, etiam per subsequens matrimonium, *decis.326. num.5. par.15.*

Adulterinum *filium*, quem se esse asserens, id ipse probare tenetur, *decis.8. n.36. par.12.*

Adulterinis *filiis* vix alimenta necessaria subministrari possunt, *decis.326. num.9. par.15.*

Adulterina *filiatio* probatur ex publica voce, & fama, ac aliis, *decis.248. n.7. 8. & 9. par. 14.*

Adultus.

Adultus validè potest conveniri, nullo etiam assignato Curatore. Intellige, ut *num.4.*, & quando secùs *num.7. decis.50. num.3. par.11.*

Absens à loco judicii, & absque deputatione Curatoris conventus, censetur nulliter condemnatus, *decis.50. num.8. par. 11.*

Sive habeat Curatorem, sive non, potest ipse solus in judicio citari, *decis.7. n.4. par.16.*

Adulti ratificatio, sine distincta scientia nullitatis contractus, nihil operatur, *decis.368. num.18. par.13.*

Adulto *Curatorem* debet Judex deputare, licet eo invito, *decis.50. num.5. & 6. par.11.*

Adulto *venditio* ratificata non sustinetur, cum in ea ipsemet fidejussor decretum

tum interposuerit, *decis.368. num.16. par.13.*

Adulti non possunt allegare tutorem suspectum sine consensu consanguineorum, *decis.360. num.22. & 23. tom.2. par.4.*

Adulti licet cum licentia consanguineorum possint allegare suspectum Tutorem, tamen talis consensus non suffragatur, si tales consanguinei affectent ipsi esse tutores, & administrationem habere bonorum, quia tunc, sicut ipsi non sunt legitimæ personæ ad postulandum Tutorem suspectum, ità nec ad præstandum talem consensum, *dec.360. num.23.& 24.tom.2.par.4.*

Adultus factus Pupillus post litem cæptam, adhuc gaudet privilegio *l. unicæ, C. quandò Imperator, Panphil. decis.685. num. 7.*

Adunantia.

Adunantia generalis, si eligat illum, quem Priores nominarunt ille dicitur electus ab adunantia habente proprietatem facultatis eligendi, *decis.584. num.18. par.5. tom.2.*

Adunantiæ, & Congregationes fieri non debent sine justa causa, & hoc ad evitandas fraudes, & machinationes, quæ fieri possent, *decis.567. num.4. tom.3. par.4.*

Adunantiæ, & Congregationes Clericorum fieri non possunt sine justa causa, & Episcopi licentia, *decis.567. num.4. tom.3. par.4.*

Advocatus.

Advocati *consulere tenentur* secundum forum interius, & conscientiam, non secundum forum exterius, & super hoc exclamat sic Fontanella, ut hic, & veritatem scienter impugnantes contra Spiritum Sanctum peccare dicuntur, *decis.3. num.40. & 41. par.3.*

Advocatus debet esse prius accensus, si in animo habeat movere, & accendere ipsum Judicem, *Rub. in annot. decis.28. num.189. par.3.*

Advocato debetur *salarium* etiam non conventum, illudque taxari debet pro modo litis, pro Advocati facundia, forique in quo lis versatur consuetudine, *decis.110. num.1.2.& 3. par.3.*

Advocati non solent facere *quietantias* de honorariis ipsis debitis, *decis.569. num.1.par.4.tom.1., Cerr. dec.254.n.7.*

Advocati *insinuare debent* suis clientibus, ut reddant, quod alienum est, *Rub. in annot. decis.3. num.40. par.3.*

Advocatus *Testis* esse non potest in causa, in qua advocavit, *decis.52. num.1. de appell.in novis.208.*

Compellitur defendere clientulum, *dec.18. num.1. de judic. in antiq.326.*

Non reperitur jure cautum, quòd debeat esse *laureatum, decis.357. n.10.par.18. tom.1.*

Debet studuisse saltèm per quinquenniũ, *decis.357. num.6.par.18. tom.1.*

Debet esse literatus, *decis.357. num.5. par.18. tom.1.*

Advocati *officium* requirit solam doctrinam non doctoratum, *decis.357.n.11. par.18.tom.1.*

Advocatum *donasse bibliothecam*, qua ipse indigebat pro se, inverisimilissimum reputatur, *decis.13. num.11. par.19.*

Advocati *præsumuntur satisfacti* prò operibus ab eo navatis in præteritum, stante cursu longi temporis, *dec.243. num.4. par.7.*

Advocati, & Procuratores meliores in litibus eligendi sunt, ut faciunt cauti Hispani, *decis.341. num.8. par.16.*

Advocati *debent examinari* à Doctoribus, & eorum juramento approbari, *decis.357. num.4. & 6.par.18. tom.1.*

Advocatus, & Procurator, *qui in uno loco defensionem susceperunt*, in alio munus suum exercere non coguntur, *Zarat. decis.14. num.9.11.& 12.*

Advocati merces taxatur arbitrio Judicis, *Arguell. decis.12. num.3.*

Promissio facta Advocato in casu victoriæ, illa sola attenta non valet, *Duran. decis.53. num.2.*

Fori beneficio gaudet in Urbe vigore Eugenianæ, *Buratt.decis.220. num.3.*

Incola, dici nequit, *Buratt. dec.244. n.9.*

Advocatus an possit scribere in eadem cau-

causa pro alia Parte super diverso articulo, *Coccin.decis.*2018. *num.*6.

Vide etiam *Procurator*.

Advocatus, & Procurator *non probant* in causa pertinente ad eorum patrocinium, *Pen. decis.*1327. *num.*7.

Officium Advocati voluntariè suscipitur, *Duran. decis.*368. *num.*10.

Advocati, & Clientis *contractus*, non est propriè contractus locationis operum, sed tamen regulatur à contractu locationis, *Ubald. decis.*478. *num.*4. & 5.

Advocatus Fisci, & Advocatus Pauperum non sunt dignitates Collegiales respectu Advocatorum Consistorialium, licèt semper uni ex ipsis conferri soleat, *Seraphin. decis.*716. *num.*14.

Honorarium annuum promissum Advocato purè, & simpliciter debetur in omni casu, cum cesset præsumptio calumniæ, *Duran. decis.*53. *num.*3.

Locati actione non petitur, sed debetur vigore promissionis, & officio Judicis, nec pro modo laboris debetur, sed initio cujusvis anni pro toto anno, dummodo per Advocatum non steterit, *Duran. decis.*53. *num.*4.

Amplia primò, ut debeatur etiam si lis per concordiam sopita fuerit, *Duran. decis.*53. *num.*5.

Amplia secundò, ut debeatur etiam hæredibus, si non fuit solutum vivo Advocato, *Duran. decis.*53. *num.*5.

Promissum Advocato pro una lite particulari, & pro omnibus aliis causis, totum attribui debet d. liti particulari, si non constet promittentem alias lites habuisse, *Duran. decis.*103. *num.*1., & solum attendi debet, quod per Advocatum non steterit, quo minus in aliis etiam causis patrocinium præstiterit *ibid. num.*2.

Pactum de quota lite cum Advocato est prohibitum, *Duran. decis.*53. *num.*1.

Æconomus.

Æconomus deputandus est ab Ordinario in Ecclesia Parochiali, stante sequestro cum congrua fructuum assignatione, *Ottobon. decis.*65. *num.*13.

Deputatus ab Ordinario pro conservandis fructibus beneficii vacantis nullum jus manutenibile acquirit, *Ottobon.decis.*219. *num.*8.

Æconomus non dicitur verus possessor, sed custos, *Ottobon.decis.*219.*num.*9.

Potest mutare causam possidendi ex supervenientia novi tituli, *Ottobon. decis.*219. *num.*15. & 16.

Æconomi deputatio cum omni ejus detentione expirat, statim ac alius de beneficio vacanti fuerit provisus, *Ottobon. decis.*219. *num.*10.

Ædes. Ædificatio. Ædificans. Ædificare.

Ædes possidens non dicitur singulas partes possidere, sed domum, *decis.*514. *num.*5. *par.*4. *divers.*

Suas quis usque ad Cœlum de jure extollere potest, *decis.*611.*n.*1.*par.*5.*tom.*2., *Buratt.dec.*4.*n.*10., & *dec.*414.*num.*1.

Qui possidet, possidet etiam singulas res, quæ in ipsis ædibus sunt, *dec.*237.*n.*15. *par.*10.

Penès *ædem sacram*, vel alium locum à Judice destinatum, si non est factum depositum, sed penes privatam personam, est nullum, *decis.*2. *num.* 17. *par.*10.

Qui tuentur, æditui nuncupantur, *dec.*78. *num.*11. *par.*15.

Ædificatio *scalarum* in domo aliqua quandò altera adest, non dicitur necessaria, *decis.*327. *nu.*1.4. & 3.*par.*14.

Novæ Ecclesiæ patronatæ ab altero facta præsumitur sinè præjudicio jurium ejusdem Ecclesiæ, & Patroni, *dec.*220. *n.*31.*par.*17.

Novæ Ecclesiæ patronatæ præsumitur facta, & elemosynis piorum virorum ac ejusdem pecuniæ patroni, *decis.* 220. *num.*32. & *seqq. par.*17.

Capellæ unica structura facta, cum Ecclesia patronata eo magis patronata esse dicitur, *decis.*163. *num.*4.*par.*17.

Ædificationi *novæ Capellæ*, qui potest consentire potest etiam jurispatronatus, *decis.*99. *num.*4. *par.*2. *divers.*

Ædificans *ex privilegio* contra alios privilegiatos, recentiùs privilegium, & clausulis validioribus, magisque prægnan-

gnantibus munitum prævalere debet, *decis.530. num.1. lib.3. par.3. diversʃ.*

Scientèr *in re aliena*, nec dominium acquirit, nec expensas repetit, *decis.116. num. 6. par. 6.*, quia ædificium cedit Domino fundi, & nihil potest repeti, *decis.116. num.44. par.6.*

Castrum in solo feudali, veniente casu devolutionis, sola melioramenta petit, non autem castrum, *decis.40. num.19. par.8.*

Vel plantans propè alienum solum, duorum pedum spatium relinquere tenetur, *decis.129. num.1.& seq.par.17.*

Rem alienam non acquirit illius dominium,quod totum transfertur in dominium rei ædificatæ, *decis.323. num.12. par.17.*

Rem alienam non consequitur fructus rei ædificatæ, nisi ratione lucri cessantis, & damni emergentis, *decis.323.nu.12. par.17.*

In solo publico perdit opus, quia dicitur in mala fide, *decis.388. nu.12.par.17.*

Conductor *super domo*, in qua duo communionem habent, super alieno solo ædificare videtur, *dec.388. n.4.par.17.*

In solo alieno amittit ædificium, *dec.704. num.5. par.18. tom.2.*

Si satisdederit *de opere destruendo* ædificium destruere tenetur, postquàm judicatum est non jure fuisse ædificatum, *decis.559. num.9. par.18. tom.2.*

In re sua, vel opus novum faciens non inde tamen potest in alienum immittere, *decis.820. num.3. par.18. tom.2.*

Ædificans modica utilitas si adsit,& magnum damnum inferatur vicino, tunc non excluditur æmulatio ; sed hoc intellige, dum cum modica utilitate concurrit etiam inimicitia, *decis.599. num.32.& 33. par.5. tom.2.*

Ex pragmatica Regni licitum est, dummodò 12. palmos distet à pariete vicini, & hoc non præsumitur ad æmulationem, *Cels. decis.375. num. 3.& 27.*

Ædificatio Ecclesiæ fieri non potest sinè licentia Ordinarii, *Panphil. decis.727. num.1. & seqq.*

Ædificare *Monasteria*, sicut etiam conducere prohibitum est Regularibus intrà 140. cannas à domibus aliorum Regularium, *Buratt.annot.ad dec.691. num.15.*

Vicinus cum fenestris respicientibus in domum vicini non impeditur, *Buratt. decis.631. num.23.*, limita in præjudicium loci publici, quale est Seminarium Romanum, *ibid.num.24.* contrarium in annot. *ibid. num.29.*

Ut impediatur *propè domum alterius*, ne ventus impediatur, probandum est ab Actore, ventum prorsùs, & undique excludi, itàut locus penitùs inutilis afficiatur, *Buratt.decis.632. num.8.*

Cappellæ jam constructæ, ejusque dotatio, præsumitur facta de ordine Testatoris, *Buratt. decis.702. num.2.*

Ædificare *in suo* cuilibet licet, *Cavaler. dec.188. num.1. Coccin.dec.2209.n.13.*

Quis non debet *ad alterius æmulationem*, *Cavaler. decis. 188. num.3.*, & animo alteri nocendi *ibid. num.4.*

Præsumitur tamen ad *sui utilitatem* principaliter non autem ad æmulationem, *Coccin. decis.2209. num.12.*

Cuilibet *in suo* licèt usque ad Cœlum, quandò tamen quis non habet servitutem, & sic jus prohibendi, vel fabrica non fit ad æmulationem, *Coccin. decis.2209.num.1.ad 11., & num.23.24. & 25., Cels. decis.375. num.1. & 2., Peutinger. decis.130. num.1.*

Non dicitur autem ædificare *ad æmulationem*, qui utitur jure suo, *Coccin. decis.2209. num.17.*, amplià *num.23.*

Qui *in agro* suo fodit, vicino fontem avertit de dolo non tenetur, si non animo nocendi vicino, sed agrum suũ meliorem faciendi id facit, *Coccin. decis.2209.num.18.*

Utilitas excludit æmulationem, *decis.31. num.2. par.17.*

Ædificanti *domum alienam* persolvi debet merces rei ædificatæ, *decis. 323. num.1. par.17.*

In ædificante excluditur *animus æmulationis* ex magna utilitate ædificii, *decis.611. num.17. par.5. tom.2.*

In ædificante non constat *de æmulatione*, si ex altitudine fabricæ potest etiam interiorem partem domus vicini inspicere, *decis.611. num.18. par.5. to.2.*

Ædificantes *ad æmulationes* omninò tenen-

nentur desistere, *decis.611.n.13.par.5. tom.2.,Buratt.decis.38.num.1.dec.931. num.4.& 6., & decis.668. num.2.*

Ædificandi licentia cum cautione de demoliendo eò magis conceditur, si parata sit materia,& opus ceptum in dies recipiat damnum, *decis.113.num.16. par.19.,& decis.685. n.4.par.4.tom.3.*

Ad ædificandum *de novo Ecclesiam*, an possit quis cogi, *decis. 177. num. 6. 7. & seq. par.15.*

In ædificando tunc *æmulatio intrat*,quādo constructio fit injuria alterius, & animo nocendi, non necessitatis propriæ causa, & quandò constructio non prodest ædificanti, & alteri nocet, *decis.599. num.25.& 26. par.5. tom.2.*

Quandò concurrit *utilitas* ædificantis licèt vicino damnificetur excluditur æmulatio, & præsumptio oritur, quod ratione propriæ utilitatis quis ædificare velit, *decis.599. n.27.par.5. tom.2.*

Ædificare quis non potest *in fundo alieno*, in quo nullum habet jus quæsitum in præjudicium juris concessi, *dec.511. num.1. par.1. divers.*

In re sua quilibet potest ad arbitrium suum, *decis.475. num.12.par.1.divers.*

De jure *in proprio solo* cuique licèt, dum potissimùm id faciat, ut sibi consulat, non ut alteri inferat præjudicium, *decis.685. num.6.par.4. tom.3.*

Usque ad Cælum quisque potest in solo proprio, *decis.599.num.1.par.5.tom.3.*, etiamsi vicino damnum inferat, nisi adsit æmulatio, & animus nocendi, *decis.587. num. 12.par. 5. tom.2.*, quod non præsumitur, *ibid. num.13.* amplia *num. 14. par.5. tom. 2., & decis. 272. num.2. par.19.*

Præsumitur quis *in dubium ad propriam utilitatem*, & non ut alteri noceat, *decis.611. num.16.par.5. tom.2.*

Ad æmulationem quis non censetur licèt aliquod damnum inferatur vicino, *decis.599. num.22.par.5. tom.2.*

Ad æmulationem quis non dicitur, si ædificet ad proprium commodum, & utilitatem; etiam, quod secundario vicino noceat:quod procedit etiamsi commoditatem, & utilitatem vicino auferat, *decis.611. num.14. par.5. tom.2.*

Volens dicitur comprehensus *sub Bulla jurisc ongrui Gregorii XIII. decis.538. num.99.par.13.*

In suo unicuique licèt,etiam cum damno, & præjudicio vicini, *decis.29. num.1. par.15., & decis.272. num.1. par.19.*, sed contra, quandò est inducta servitus, vel ad æmulationem ædificatur, *decis.29. num.2. par.15.*

Novum Altare non potest quis, & antiquum destruere, *decis.177. n.5.par.15.*

Monasteria plerumque non licèt, nisi relicto certo spatio propè jam ædificatis, *decis.318. num.20.par.16.*

Unicuique licèt *in proprio solo*, & ædificium usque ad sydera extollere, *decis.61.num.1. par.17.*, etiamsi luminibus vicini præjudicetur, vel officiatur, *decis.272. num.6.par.10.*

Post nunciatum opus si quis velit, debet cautionem offerre, *decis. 70. num. 5. par.17.*

Ædificet quis *jure, vel injuria* parùm deperit nuncianti novum opus, postquam ei cautum est, *decis. 70. num.4. par.17.*

Oblatio ædificandi debet fieri intrà tempus præfixum in Constitutione Gregoriana, alias dicta Constitutione quis juvari non potest, *Dunoz.jun.dec.136. num.3.*

Ædificium.

Ædificium in dubio cedere solo dicitur, nisi res sit clara,vel conjecturæ,& probationes in contrarium appareant, *decis.475. num.10.par.1. divers.*

Consuetum, vel reparatum *in fundo emphyteutico* cedit commodo, & utilitati emphyteutæ, non autem Domini, *decis.720. num.8. par.1. divers.*

Super solo emphyteutico non potest fieri ullo modo sinè obligatione melioramentorum, *decis.3.n.9.par.2.divers.*

Cedit *solo,decis.853.num.12.& 13.par.4. divers., Panphil. decis.417. num.6., decis.432. num.3. par.5. tom.2., decis.40. num.17.par.8.,decis.35.num.18.par.18. tom.1.*, sic, & melioramenta, *decis.624. num.6.par.3.*, & præsertim favore Ecclesiæ, *decis.313.num.11.& 12.par.9. tom.1.*,

*tom.*1., *& decis.* 177. *num.* 7. *par.* 19., *Merlin.decis.*31. *num.*6., *Pen.dec.*897. *num.*3. *decis.*632. *num.*1.*par.*19.*tom.*2.
Faciendum *à vicino*, si sit in parte posteriori, vel interiori domus, non intrat Bulla juris congrui, *decis.*339. *num.*10. *par.*5. *tom.*1.
Nullum in Urbe adeò elegantèr constructum est, quin ejus ornatus ab operoso ingenio, & industria animosi Architetti augeri possit, *decis.*339.*nu.*35. *par.*5. *tom.*1.
Suum quis ampliùs extollere non potest, si id vellet facere ad æmulationem, *decis.*599. *num.*3. *par.*5. *tom.*2.
Unum, *& idem* non censetur, quis voluisse illud concedere divisim, *dec.*437. *num.*4. *par.*5. *tom.*2.
Si sit contractum in aliquo loco eminentiori, si inferius aliquid aliud construatur ædificium, hoc illi nullo modo potest nocere, quo ad salubritatem aeris, si omnes venti circà illud evagentur, *decis.*611. *num.*7. *par.*5. *tom.*2.
Privatum altiùs tolli prohibetur, quandò ex eo discoperientur Religiosi, vel Religiosæ intrà proprium Monasterium; sed hoc intellige, quotiescumque ex novo ædificio gravissimum immineret Monasteriis præjudicium, etiamsi non fiat ad æmulationem, *decis.*599. *n.*36. *& seq.par.*5.*tom.*2., *Coccin.decis.*2209. *num.*17. declara *num.*30., *& num.*28.
Suum, quis ampliùs extollere non potest, si sit constituta servitus altiùs non tollendi, *decis.*599. *num.*2. *par.*5. *tom.*2.
Altiùs tollere *ad æmulationem* non licèt, *decis.*599. *num.*14. *par.*5. *tom.*2.
Quod nocet *Ecclesiæ*, *vel Monasterio* compelli potest Dominus ædificii vendere servitutem altiùs non tollendi, *decis.*589. *num.*38. *par.*5. *tom.*2.
Factum *à Supremo Principe*, etiam *in solo alieno*, si illud ædificium donetur alteri, in hac donatione etiam comprehenditur solum, *decis.*437.*n.*3.*par.*5.*tom.*2.
Quod quis faciat *ad æmulationem*, si quis hoc afferat, ei incumbit onus probandi, *decis.*599. *num.*16. *par.*5. *tom.*2.
Super porticum constructum est illius, cujus est porticus, *decis.* 432. *num.* 6. *par.*5. *tom.*2.

Tom.I.

Cedit Domino, & proprietario, *decis.*116. *num.*18.*par.*6.
Ædificiũ unius, *solum* autèm alterius naturalitèr esse nequit, *dec.*40.*n.*18.*par.*8.
Novum ad æmulationem præsumitur, si aliquis in eodem loco antiquum devastari permisit, *dec.*29. *num.*5.*par.*15.
Ædificium præsumitur factum ex materia alterius ædificii demoliti, *decis.*191. *num.*23. *par.*15.
Et materia, ex qua illud componitur valdè differunt inter se, *decis.*119. *num.*7. *par.*15.
Dicitur fieri *ad æmulationem*, quandò ædificans parùm, vel nihil utilitatis habere potest, *decis.*29. *num.*4. *par.*15.
Novæ Ecclesiæ succedit loco Ecclesiæ dirutæ, ejusque retinet privilegia, *decis.*177. *num.*3. *par.*15.
De novo facta, & fabricata etiam ipsa melioramenta dicuntur, *decis.*270.*num.*7. *par.*15.
Existens *in fundo*, accessio ipsius fundi dicitur, *decis.*5. *num.*3. *par.*16.
Existens *in fundo vendito*, vel legato comprehenditur etiam in illo, etiamsi de eo nulla mentio facta sit, *decis.*5. *nu.*4. *&* 5. *par.*16.
In suo unicuique permissum, etiam in præjudicium vicini, *dec.*61.*n.*2.*par.*17.
In suo tunc est prohibitum, quando contrà ædificare volentem servitus est inducta, *decis.*61. *num.*7. *par.*17.
Ædificium *super porticum* constructum, est illius cujus est porticus, *Merlin. decis.*31. *num.*6.
Ædificium *unius*, & solum alterius, naturalitèr esse nequit, *Caril. pag.* 103. *num.*17.
Ædificii constructio antiqui, si deberet refici de novo à Principe, qui illud pro utilitate publica dirui mandavit, sequeretur quod ædificii Dominus locupletaretur cum aliena jactura, *Ubald. decis.*478. *num.*16. *limita* in rebus Ecclesiæ *ibid. num.*17.
Permittitur de jure in ædificiis etiam publicis *appositio armorum*, sivè insigniũ ædificantis, ad patefaciendam propriam liberalitatem, *decis.*632. *num.*3. *par.*19. *tom.*2.
Ædificiorum ratio haberi debet in æsti-

tur etiam habere possessionem usus ipsius ædificii, *decis.378. num.1.par.2.*

Prosecutio non potest impediri stante nunciatione anticipata trium mensium, *decis.685.num.2.par.4.tom.3.*

Valor non probatur ex valore cœmentorum, *decis.119. num.7. par.15.*

Ædificio aliquando solum cedit inverso juris ordine, *decis.432. num.17.par.5. tom.2.*

In eo, quod fit per socium in solo, vel muro communi non consideratur damnum socii, sed utilitas, & commodum ædificantis, *decis.113. num.8.par.19.*

Ædificiorum elevationi non obstat prospectus maris, *decis.272. n.10. par.19.*

In ædificiis publicis Sixtus Quintus semper fuit magnificentissimus, *decis.432. num.12.par.5.tom.2.*

Ædificium *rusticum* tamquàm accessorium prædio censetur, & accessoriè æstimari debet, *Zarat.dec.90.num.17.*

Et *Urbanum* pro sterili reputatur, *Zarat. decis.90. num.18.*

Et in constituendo istorum pretio *non consideratur pensio*, qua locari solent, cum talia ædificia non locentur pensione, quæ 20. annis æquet pretium in illis constituendis consumptum, *Zarat.decis.90. num.19.*

Ægidius.

Ægidius Cardinalis non habuit potestatem in rebus Ecclesiæ, *decis.325. n.2. par.15.*

Licet fecerit Constitutiones per Marchiæ Provinciam, tamèn Sixtus IV. illam ampliavit ad omnes Terras Ecclesiæ, *Veral. decis.226. num.4.*

Ægidiana Constitutio.

Ægidiana Constitutio non habet locum, *ubi adsunt Statuta* particularia, *decis.330.num.3.par.2.diversf.*

Non habet locum, ubi manifestè constat *de non jure agentis*, *decis.1040. num.1. lib.3.par.3.divers.*

Etiam *in quolibet possessorio* appellationem fieri vetat, *decis.112.num.4. lib.1. par.3.divers.*, & *decis.19.num.1.lib.2.*

par.3.divers., quòd limitatur, nisi notoriè sententia lata fuerit iniqua, *ibid. decis. 19.num. 1. & 2.lib. 2.par.3.divers.*, *Cerr. decis.166.num.2.*, *Cels. decis.10. num.1.*, & *decis.124. num.1.*

In interlocutoria, vel diffinitiva sententia habet locum, *decis.19.num.6.*, si daretur aliquod remedium reparabilis præjudicii, *dec.19. num.7. lib.2. par.3. diversor.*

In possessorio prohibet appellationem, *decis.662. num. 3. lib.3. par.3. diversor.*, *Dunoz. sen. decis.65. num.1.*

Ut locum habere possit, & tempus cepti judicii, & latæ paritèr sententiæ venit considerandum, ipsiusque tandem extensio constitutionis ad loca Ecclesiæ Romanæ mediatè subjecta, *decis.182. num.3. lib.3.par.3.divers.*

Non potest extendi ad jura ordinaria locorum, itaut illorum vim reddat irritam, *decis.187. num.1. lib.3. par.3.divers.*

Non est *Statutum Urbis* Romæ, & ideò *non extenditur* ad loca non immediatè subjecta Ecclesiæ Romanæ, *decis.185. num.2. lib.2. par.3.divers.*

Vetans appellare *in possessorio*, constito quòd sumus in ordinatoriis, non habet locum, *decis.185.num.1. lib.2. par.3 diversor.*

Excludens appellationem *in possessorio* habet locum in quacumque instantia, *decis.173.num.3.par.1.*

Quæ prohibet appellationem *in possessorio*, in Curia Romana in certis casibus servatur, *decis.181.num.7. lib.2.par.3. diversor.*

Prohibens appellare in possessorio non habet locum, quandò agitur de bonis Ecclesiasticis, vel contrà personas Ecclesiasticas, *decis.32.num.2.par.1.*

Appellationem *prohibens in possessorio* non excludit nullitatem, *decis.18. n.1. par. 1.*

Non habet locum *stante injustitia*, & *nullitate* sententiæ, *decis.391. num.6.*, & *decis.324. num.3. par.2.*, *decis.102. num.4. par.4. tom.1.*, *decis.187.num.1. par.7.*, *decis.19. num.1.*, *decis.302.n.4. decis.217.num.1.par.8.*, *decis.499.n.1.*, *decis.354.num.6. par.9. tom.2.*, *dec.89. num.15.*, *decis.285. num.1.par.10.*, *de-*

cis.527.num.2.par.13., decis.285.n.1. par.17., dec.509.num.1.par.18.tom.1., decis.321.num.2., & decis.322.num.1. par.19.tom.1., Cerr. decis.166.num.5., decis.515.num.7., & decis.561.num.2., Dunoz.jun. decis.839.num.1., dec.345. num.7., decis.699. num.1., decis.1006. num.13., & decis.351.num.14., Cels. decis.1.num.1., & decis.231.num.1., Millin. decis.96.num.1., decis.478.n.1. par.19.tom.2., Emerix sen. decis. 96. num.1., Benincas. decis. 95.num.23., & decis.107. num.1.

Ægidiana Constitutio *non habet locum* in rebus Ecclesiæ, *decis.472.num.1.par.2., & decis.326. num.6.par.6., & dec.89. n.2.par.10., & decis.325. n.2.par.15.*

Non habet locum *inter laicos*, quandò agitur de utili dominio, si dominium directum est Ecclesię, *decis.472.num.1. par.2.*

Intrat *in quolibet possessorio*, & in salviano, *decis.150. num.3.par.2.*

Locum habet, quando contrà sententiam in possessorio de nullitate non opponitur, *decis.150. num.4. par.2.*

Habet locum *in sententia* lata *in salviano*, *decis. 324. num. 1. par.2., Manzaned. decis.744. num.1.*

Tollit impedimentum juris canonici, *decis.324. num.2.par.2.*

Requirens *insinuationem* in donatione habet locum in Statu Ecclesiastico, *decis.561. num.4. par.3.*

Non habet locum *in causis spiritualibus*, quamvis fuerit confirmata à Summo Pontifice; nec etiam in causis Clericorum, *decis.98. num.5.*, ubi adducitur ratio *par.3.*

Habuit originem à b.m. *Cardinali Ægidio*, qui non habebat jurisdictionem, nisi in temporalibus, *dec.104. num.1. par. 3.*

Non intrat, & appellare licet à sententia, quæ continet mixturam, *dec.371.*, declara, ut *num.5. par.4. tom.1.*

An intret, necne, videndum est, an sit intentatum petitorium, vel possessorium, ubi quandò dicatur intentatum possessorium, & quandò petitorium est attendenda sententia, *decis.371.n.5. par.4.tom.1.*

Habet locum in quocumque possessorio, *decis.80.num.1.par.4. tom.2., dec.682. num.1. par.19. tom.2.*

Non est locus, quando sententia continet gravamen notorium, *decis.80. num.2. par.4. tom.2., & decis. 349. num. 23. par.4.tom.3., & dec.86.n.2.par.9.to.1.*

Ratione loci non intrat, *decis.98. num.3. par.4.tom.2.*

Non ligat personas Ecclesiasticas, *dec.98. num.4. par.4. tom.2.*

Non habet locum *in re Ecclesiastica*, etiamsi agatur de dominio utili Ecclesiæ, *decis.80. num.14.par.4. tom.2.*

Non suffragatur, quando sententia, seu decretum latum in possessorio nullitatibus manifestis laborat, *decis.349.n.2. par.2. tom.2.*

Servatur in toto Statu Ecclesiastico, secùs verò, quandò appellatur ad Sedem Apostolicam, & apud eam quis prosequitur appellationem, *decis.67. n.11. & seqq. par.4. tom.2.*

Licet à Papa sit confirmata *non comprehendit res*, & causas *Ecclesiasticas*, *decis.682. num.33. par.4. tom.3.*

Ad hoc, *ut non intret* injustitia debet probari ex actis, *decis. 80. num. 11. par.4.tom.2.*

Quòd *ob mixturam* non intret, non est, qui dubitet, *decis.405. num.18. par.4. tom. 3.*

Intrat, si utraque pars sit subjecta immediatè Sedi Apostolicæ, *decis.79. n.19. par.5.tom.1.*

Ad hoc, *ut intret*, tenor tantùm sententiæ attenditur, *decis.79.num.20.par.5. tom. 1.*

Non comprehendit *Personas Ecclesiasticas*, sicut nec bona, *decis.51. num.13. par.5. tom.1., Dunoz. jun. decis. 434. num.1. & 3.*

Ad effectum suspensivum, etiamsi sententia sit lata per cedulam, si sit in possessorio habet locum, *decis.79. num. 18. par.5.tom.1.*

De stylo Curiæ habet locum in quocumque possessorio, *decis.51. num.1. par.5. tom. 1.*

Disponit super appellatione, quæ datur à sententia, & non à petitione, *dec.51. num.16 par.5.tom.1.*

In

In terris Ecclesiæ, remoto juris canonici obstaculo appellationes à possessoriis interpositas reducit ad jus civile, *decis.*300. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

Non intrat, quandò agitur de rebus, quę sunt de directo dominio Ecclesiæ, *decis.*49. *num.*1. *par.*5. *tom.*1.

Intrat inter personas, Sedi Apostolicæ immediatè subjectas, si litigatur in Rota, *decis.*117. *num.*19. *par.*5. *tom.*1.

In judicio *possessorio* denegat appellationem, *decis.*305.*num.*10.*par.*6.

In sententia lata *in possessorio* intrat, si non contineat mixturam, *decis.* 305. *num.*13. *par.*6.

Nihil disponit circà contractum mulierum, *decis.*238.*num.*14.*par.*6.

In contractibus minorum requirit copulativè juramentum, & solemnitates, *decis.*260.*num.*8. *par.*6.

Omnia loca Status Ecclesiastici *comprehendit*, *decis.*260.*num.*4.*par.*6., & *decis.*238.*num.*16.*par.*6.

Servatur *in Urbe* propter confirmationem Pauli Tertii, *decis.* 139. *num.* 7. *par.* 8.

Habet locum *in judiciis possessoriis*, quandò sententia est valida, & justa, *dec.*93. *num.*2. *par.*8.

Locum non habet, ubi constat de invaliditate, vel injustitia sententiarum, *decis.*105.*num.*3.*par.*8.

Reducit Canones, appellationem in quacumque materia permittentes ad terminos juris civilis, *dec.*105 *n.*2.*par.*8., & *decis.*93. *num.*3. *par.*8.

Habet locum in Civitate *Avenionensi* per viam comprehensionis, *Verall.dec.*226. *num.* 1.

Et in feudis, *Verall.decis.*223.*n.*6.& 7.

Reducit nos ad terminos juris civilis, & tollit obstaculum juris canonici, *Veral. decis.*223.*num.*2.

Ægidiana Constitutio *disponit*, quod minor, sive habens curatorem, sive non teneatur servare solemnitates, *Emerix sen.decis.*108.*num.*3.

Non servatis *solemnitatibus* Ægidianæ, actus corruit, *Benincas. decis.*9.*num.*6.

Fallit in Beneficialibus, ejusque annexis, *ibid. num.*8.

Non habet locum *inter Ecclesiasticos*, *decis.*51.*num.*1.*par.*8., *Buratt.decis.*315. *num.*1. & *per tot.*

Habet locum *in qualibet instantia*, *decis.*302.*num.*3.& 5.*par.*8., & *dec.*354. *n.*3.*par.*9. *tom.*2., *Dunoz.jun. dec.*664. *num.*3., *dec.*612.*num.*5., *decis.*793.*n.*2., & *decis.*1006.*num.*6.

Non habet locum *in secunda instantia*, quandò prima sententia emanavit ad favorem Rei, altera verò ad favorem actoris, intellige conclusionem procedere, ubi non docetur de nullitate, vel injustitia primæ, *decis.*302. *num.*5. *par.* 8.

Non intrat, quandò agitur de re spectante ad Ecclesiam, *dec.*192.*num.*2.*par.*9. *tom.* 1.

Non habet locum *contrà Religiosos*, *decis.*441. *n.*2. *par.*9.*tom.*2., & *dec.*483. *num.*35.*par.*9.*tom.*2.

Tunc *intrat*, quandò causa est omninò laicalis, *decis.*408.*num.*13.*par.*9.*tom.*2.

Ut intret, attenditur tenor sententiæ, *decis.*408.*num.*12.*par.*9.*tom.*2.

Ut intret, instrumentorum productio debet fieri in prima instantia, non autem in secunda *decis.*408.*num.*3.*par.*9.*to.*2.

Cum non possit ligare *Clericos*, nihil refert, an Clericatus devenerit ad notitiam partis, vel non, *decis.*283. *n.*11. *par.*9.*tom.*1.

Etiam in casibus, in quibus locum habere solet, cessat, *si causa fuit* ex partium consensu *effecta appellabilis*, *decis.*183. *num.*3.*par.*9.*tom.*1.

Cessat etiam *super bonis* merè *laicalibus*, ubi eadem causa, & actione fuit petita immissio super bonis omnibus, etiam Clericalibus, eaque unico decreto, & Capitulo concessa, *decis.*183. *num.*18. *par.*9.*tom.*1.

Circà solemnitates, quæ sunt servandæ in contractibus minorum, etiamsi sint Mercatores, sed minores 20.annorum, *decis.*284.*num.*9.*par.*9.*tom.*1.

Cum *per viam legis* generalis procedat, excludit appellationem suspensivam, *decis.*354.*num.*5.*par.*9.*tom.*2.

Non habet locum, quoties in causa adest *Clericus*, *decis.*45.*num.*15.*par.*9.*tom.*1., & hoc ex defectu potestatis, *decis.*283. *num.*4. *par.*9.*tom.*1., & *decis.*117.*n.*3. *par.*12.,

*par.*12., & *decis.*392. *num.*10. *par.*12.

Non comprehendit *minores*, qui publicè exercent mercaturam, *decis.*284. *n.*10. *par.*9. *tom.*1.

Intrare non poteſt ubi res controverſa eſt *ſub dominio Eccleſiæ*, quamvis agatur in poſſeſſorio, & de ſolo dominio utili inter laicos, *dec.*283. *nu.*17. *par.*9. *tom.*1.

Stante non poteſt allegari *ratio ſervandæ æqualitatis*, *decis.*354. *n.*4. *par.*9. *tom.*2.

Ceſſat quando agitur de intereſſe Clericorum, *decis.*20. *num.*33. *par.*10.

Ut excludatur de injuſtitia ſententiæ cōſtare debet ex eisdem actis, *decis.*285. *num.*22. *par.*10.

Non habet locum *in bonis Eccleſiæ*, etiam quod à laicis poſſideantur, *decis.*319. *num.*5., *Buratt. decis.*151. *num.*11.

Habet locum etiam *in Civitate Avenionenſi*, *decis.*208. *num.*2. *par.*10.

Eſt conſtitutio *laicalis*, *decis.*196. *num.*1. *par.*11.

Ad hoc, *ut habeat locum* in portione non privilegiata, ſufficit dividuitas ſententiæ, *decis.*196. *num.*12. *par.*11.

Intrat, quandò agitur in poſſeſſorio inter perſonas laicas ſuper bonis merè laicalibus, *decis.*169. *num.*1. *par.*11.

Excluditur ſi inter condemnatos adſit Clericus, & excluditur quoad omnes etiam diſtincta ſententia condemnatos, quandò omnium jus eſt connexum, *decis.*196. *n.*2.5.6. & *ſeqq. par.*11.

Tanquam laicalis nequit comprehendere bona Eccleſiaſtica, *decis.*175. *num.*7. *par.*12.

Ut ceſſet, id non dependet à voluntate partium, ſed ex capacitate litigantis. Et ſic non attenditur ſcientia, vel ignorantia partium, vel Judicis, *decis.*117. *num.*11. *par.*12.

Dum agitur *in poſſeſſorio* ex remedio *l. fin. C. de edict. div. Adr. toll.*, eſt locus inter laicos &c., *decis.*325. *num.*4. *par.*12.

Ex minima *re emphyteutica* ceſſat, *decis.*117. *num.*8. *par.*12.

Non excluditur à titulo incidentèr diſcuſſo ad elidendam exceptionem rei, *decis.*233. *num.*17. *par.*12.

Intrat, quandò ſententia eſt juſta, & valida, quæ remoto juris canonico obſtaculo, appellationem ad terminos juris civilis reducit, *dec.*203. *n.*2. *par.*13.

Locum habet, quoties agitur *de re* penitùs *laicali*, *Bich. decis.*258. *num.*11.

Non habet locum, quandò res communiter poſſidetur, *à Clerico*, & *Laico*, *Bich. decis.*480. *num.*2.4. & 6., *dec.*258. *num.*4.5. & *ſeqq.*, *decis.*274. *num.*7.

Item quando adſunt *duo juramenta* in contractu, *Bich. decis.*200. *n.*4. & 25.

Item quandò omnium *individua* eſt *defenſio*, & exceptio, undè ratione connexionis omnibus competit facultas appellandi, quamvis diverſis ſententiis ſint condemnati, *Bich. dec.*480. *num.*3.

Præſertim quandò *ſub unico monitorio*, ſive libello omnes ſimul fuerunt conventi, *Bich. decis.*480. *num.*4.

Item non habet locum *in ſecunda inſtantia*, quandò prima ſententia lata fuit ad favorem Rei, & ſecunda ad favorem actoris, *Bich. decis.*29. *num.*6.

Habet locum in toto *Statu Eccleſiaſtico*, ubi non viget particulare ſtatutum, *Bich. decis.*200. *num.*4.

Servatur *in Urbe* vigore *Conſtitutionis Sixti IV.* in ordine *la* 15., §.12., *Bich. decis.*229. *num.*10.11.12. & 13.

Habet locum *in quacunque inſtantia*, *Cavaler. decis.*42. *num.*3., & *decis.*69. *n.*2., *Peutinger. decis.*238. *num.*2.

Non intrat *ſuper re emphyteutica Eccleſiæ*, licèt ſolum agatur de poſſeſſorio inter laicos, *Cavaler. decis.*493. *num.*1., *Manzaned. decis.*551. *num.*4.

Et licèt conſenſerit alienationi, *Cavaler. decis.*493. *num.*2.

Non intrat *ſtante mixtura*, ut quia revocatur alia ſententia, vel eſt admixta cauſa nullitatis, *Cavaler. decis.*505. *num.*1., *Coccin. decis.*1324. *num.*1., *Dunoz. ſen. decis.*113. *num.*1.

Non intrat, ubi agitur *de dominio Eccleſiæ*, nec in cauſis Eccleſiaſticis, *Cavaler. decis.*267. *num.*6., *Pen. decis.*1262. *num.*2., *Ubald. decis.*149. *num.*8. *par.*3., & *decis.* 96. *num.* 6. *par.*3., *Benincaſ. decis.*95. *num.*24., *Panphil. decis.*650. *n.*4.11. & *ſeqq.*, & *dec.*258. *n.*5. & 12.

Non habet locum quoties *cauſa* de partium conſenſu fuit *effecta appellabilis*, *Cerr. decis.*132. *num.*3.

Et

Et quandò *sententia* est *appellabilis* nunquam habet locum, *Cerr. decis.* 182. *num.*1. *&* 2.

Habet locum *in quacunque instantia*, *Cerr. decis.*166. *num.*3. *&* 4.

Appellationem non admittit *secundum jus civile*, *Coccin. decis.*1598. *num.*1.

Limita *in bonis Ecclesiasticis*, quamvis agatur utili dominio inter laicos, & quandò agitur *inter personas Ecclesiasticas*, secùs quando agitur *inter laicos* de possessione super re emphyteutica sub proprietate Ecclesiæ, *Coccin. decis.*574. *num.*5. *&* 12., 150. *n.*5., 1859. *num.*1. *&* 3., 1578. *num.*3., 1348. *n.*7., 1691. *num.*12., 1598. *n.*3. *&* 16., 1600. *nu.*3., 1819. *n.*1. 3. 7. *&* 14., 1691. *n.*13., *Dunoz. jun. dec.*102. *n.*6., 434. *n.*1. *&* 3., *Dunoz. sen. decis.*305. *n.*9., *&* 264. *n.*5., *Peutinger. decis.*117. *num.*1. *&* 2. *&* 4., *decis.*238. *n.*5., *Priol. decis.*118. *num.*4., *decis.*399. *nu.*2., *&* *decis.*149. *n.*7. *&* 8.

In Civitate *Avenionensi* an habeat locum adsunt hinc inde opiniones, *Celsus decis.*43. *num.*2.

Ut intret prima sententia debet justificari ex eisdem actis, non ex probationibus posteà faciendis, *Dunoz. sen. decis.*319. *num.*4.

Constitutio *non intrat*, quandò sententia continet revocationem alterius sententiæ, *decis.*387. *n.*2. *par.* 13.

In judicio *possessorio* appellationem prohibet, etiam respectu laicorum, *decis.*198. *num.*6. *par.*13.

Ubi intrat denegatur appellatio, *dec.*295. *num.*3. *par.*13.

Non intrat, quandò ex bonis controversis nonnulla prò indiviso possidentur à Clerico, quæ ejusdem constitutioni non subjacent, *decis.*114. *n.*1. *par.*13.

Quando intrat, locum habere potest statutum, *decis.*309. *num.*6. *par.*14.

Prohibet appellationem, quoad effectum suspensivum in judiciis possessoriis inter laicos, *decis.*100. *num.*1. *par.*14.

Non intrat, quandò inter litigantes adest Ecclesia, *decis.*472. *num.*1. *par.*14.

Non intrat, quandò in sententia adest mixtura, *decis.*501. *num.*11., quod limita, ut *num.*12. *par.*14.

Per extensionem Summorum Pontificum in Statu Ecclesiastico in donationibus per minores facendis est omninò servanda, *decis.*166. *num.*3. *par.*14.

Intrat in causis merè laicalibus, *dec.*502. *num.*1. *par.*14.

Non intrat, quandò inter litigantes adest Ecclesia, licèt sententia respectu Ecclesiæ sit lata per caput separatum, *decis.*472. *num.*3. *par.*14.

Intrat, etiamsi adsit mixtura, quandò sententia concepta fuit per capita separata, *decis.*502. *num.*12. *par.*14.

Ad effectum appellationis attendit solam sententiam, non autem petitionem, seù libellum, *decis.*372. *num.*9. *par.*15.

Disponit tantummodò super appellatione; non autem respicit petitionem, *decis.*46. *num.*3. *par.*15.

In contractibus mulierum requirit una simul interventum proximiorum, & insinuationem, *decis.*91. *n.*12. *par.*15.

Habet locum etiam in confessione minorum, *decis.*379. *num.*14. *par.*15.

Ut non intret, vel requiritur injustitia sententiæ, vel quod bona sint de dominio Ecclesiæ, quoties agitur inter laicos, *decis.*83. *num.* 1. *par.*15.

Habet locum in toto Statu Ecclesiastico, *decis.*107. *num.*16., *&* *decis.*379. *n.*14. *par.*15., *&* *decis.*317. *n.*4. *par.*18. *to.*1.

Habet locum in judiciis possessoriis inter laicos, & super ipsis bonis laicalibus, *decis.*190. *num.*1. *par.*15.

Non habet locum, ubi adsunt statuta particularia, *decis.*107. *num.*17. *&* *seqq.*, ubi limita, *&* *dec.*239. *num.*16. *&* 17. *par.*15.

Requirens insinuationem habet locum etiam ubi adsunt statuta particularia, *decis.*239. *num.*16. *par.*15.

Non habet locum quandò statuta particularia dant certam formam, illaque servata tribuunt securitatem, *decis.*213. *num.*27. *par.*15.

Ex defectu potestatis non valet comprehendere bona Ecclesiastica, *decis.*190. *num.*13. *par.*15.

Non habet locum in bonis de directo dominio Ecclesiæ, etiamsi lis fuerit solùm inter laicos, *decis.*75. *n.*4., *&* *dec.*325. *num.*3., amplia, ut *num. seq. par.*15.

Non habet locum in bonis lite pendente ces-

cessis à Patre laico filio Clerico, *decis.46. num.4. par.15.*

Non habet locum in judicio communitèr agitato per Clericum, & laicum, *decis.46. num.4. par.15.*

Quamvis non procedat in bonis Ecclesiasticis executio tamen bonorum laicalium suspenditur, & facta revocatur, si unica sententia, & laicalia, & ecclesiastica bona comprehensa sint, *decis.325 num.8. & 9. par.15.*

Non habet locum, si bona tàm ecclesiasticea, quàm laicalia fuerint in sententia, & libello comprehensa, *decis.325. n.7. & seqq. par.15.*

Quae non procedit respectu Clerici, ità procedere non potest respectu laici, vel eadem actione conventi, vel insimul cum Clerico bona possidentis, *decis.372. num.1. par.15.*

Habet locum contrà laicum, etiam quòd judicium esset commune cum Clerico, quotiès excluditur connexio ejusdem judicii, *decis. 46. num.1., & per tot. par.15.*

Disponit super appellatione, non autem super petitione, *dec.118. num.2. par.16.*

In petitorio prohibet appellationem suspensivam, *Cels. decis.112. num.9.*

Itèm à sententia lata *in mero possessorio* inter personas laicas, *Cels. decis.285. n.3., Manzaned. decis.172. num.1. & 6., Peutinger. decis.365. num.5. & 7., dec.340. num.1., decis.352. num.1., & dec.498. num.2., Merlin. decis.11. num.1., Pen. decis.961. num.3., & decis.1008. n.4., & decis.1027. num.1., & decis.1191. n.2., Priol. decis.53. num.1., decis.149. num.9., decis.15. num.1., & decis.399. num.1., Benincas. decis.99. num.1.*

Fallit, si in sententia contineantur corpora emphyteutica Ecclesiastica, *Cels. decis.285. num.4., Peutinger. dec. s.365. num. 6.*

Itèm etiam quoad laicalia, si sententia contineat, etiam emphyteutica, *Cels. decis.285. num.6.*

Itèm, quandò datur fumus injustitiae sententiae, vel quandò adest nullitas, vel notorium gravamen, *Dunoz. sen. decis. 113. num. 6., decis. 242. num.1., & dec.251. num.1., Manzaned. dec.551. num.1., Peutinger. decis.352. num.34., Merlin. decis.11. num.2. 23. & 24. & seqq., Priol. decis.32. num.17.*

Ægidiana, quomodo excludatur, *Manzaned. decis.365. num.2.*

Constitutio Marchiae cap.25. lib.5., quae loquitur de mulieribus, non est Ægidii, sed Card. Carpen., & requirit insinuationem, *Manzaned. decis.867. n.6. & 7., & in contractu* minoris solemnitates, *Ottobon. decis.215. num.2.*, amplia *num.6. & 7.*

Ægidianae Constitutiones fuerunt extensę ad totum Statum Ecclesiasticum, *Manzaned. decis.867. num.9.*, limita non procedere in additionibus eis per Cardin. Carpen. factis, *ibid. num.9.*

Ægidiana *non intrat*, quando sententia est expressè revocatoria alterius, *Rembold. decis.120. num.5.*

Ligat etiam in Curia, *Rembold. dec.126. num. 1.*

Non extenditur ad loca mediatè subjecta Sedi Apostolicae, *Priol. decis.285. n.13.*

Ægidiana *locum habet*, ubi sententia fuit lata super spolio, *Ubald. decis.96. n.5. par. 3.*

Ut intret sententia debet justificari ex iisdem actis, *Ubald. decis.457. n.3.*

Habet etiam *locum* in renunciatione emphyteusis facta à minore, *decis.418. num.6. & 7. par.16.*

Et Statutum utrumque in suo casu locum habere debent, *decis.14. num.6. par.17.*

Fraudari non potest per juramentum attenta Constitutione Julii II., *decis.352. num.18. par.17.*

Tunc intrat, ubi sententia est valida, & justa, & agitur inter laicos, & de bonis laicalibus, *dec.356. num.16. par.17. decis.14. num.3. par.17.*

Non intrat, si agitur de bonis Ecclesiae, ut de solo utili dominio quaestio sit inter laicos, *decis.356. num.17. par.17.*

Super insinuatione contractus minorum servatur in toto Statu Ecclesiae, ac etiam Perusiae, *decis.226. num.9. par.17.*

Ubi se compatitur cum Statuto utraque dispositio est servanda, *decis.226. n.10. par.17.*

De solemnitatibus in contractibus minorum

rum habet etiam locum in actis, quæ fiunt in judicio, *decis.* 273. *num.* 13. *par.* 17.

Stante justitia sententiæ inter laicos, & super bonis laicalibus in judicio possessorio, prohibet appellationem, *decis.* 375. *num.* 1. *par.* 17.

Non comprehendit bona emphyteutica Ecclesiæ, *decis.* 145. *num.* 1. *par.* 17.

De contractibus minorum traditur, & declaratur, *dec.* 50. *n.* 7. *& seq. par.* 18. *to.* 1.

Non habet locum in sententia lata contrà Ecclesiam, vel Cappellam, *decis.* 293. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 1.

Tamquam munita decreto irritanti, & clausula sublata, non tollitur per consuetudinem contrariam, vel non usum, *decis.* 213. *num.* 9. *par.* 18. *tom.* 1.

Non intrat, si à prima sententia fuit appellatum, quia eodem modo licet appellare à secunda, *decis.* 563. *n.* 2. *par.* 18. *tom.* 2.

An habeat locum in Civitate Avenionensi magna quæstio est inter Doctores, *decis.* 812. *num.* 3. *par.* 18. *tom.* 2.

Non habet locum, si Moniales sunt in causa, *decis.* 673. *num.* 1. *par.* 18. *tom.* 2.

Non intrat, si una sententia revocat alteram, quia continet mixturam, & ideò datur appellatio, *decis.* 702. *n.* 1. *par.* 18. *tom.* 2.

Quoad omnes *non intrat*, si in causa adsint Personæ Ecclesiasticæ, vel loca pia, *decis.* 710. *num.* 1. *par.* 18. *tom.* 2.

Prohibens appellationem in quocumque possessorio semper intrat, data validitate, & justititia sententiæ, *dec.* 79. *n.* 1. *par.* 19. *tom.* 1.

Habet locum in omnibus locis, & terris Romano Pontifici immediatè subjectis, *decis.* 42. *num.* 1. *par.* 19. *tom.* 1.

Semper intrat, si de tempore latæ sententiæ Clericus non est in causa, *decis.* 42. *num.* 3. *par.* 19. *tom.* 1.

In quolibet possessorio procedit, quoties sententia est valida, & justa, & agitur inter laicos, & de rebus laicalibus, *decis.* 42. *num.* 2. *par.* 19., *& decis.* 218. *n.* 2. *par.* 19. *tom.* 1.

Habet locum etiam in fideicommisso constituto à Personis Ecclesiasticis, *decis.* 218. *n.* 3. *par.* 19., amplia, *ibid. par.* 19. *Tom. I.*

Disponit super appellatione, quæ interponitur à sententiis, *decis.* 218. *num.* 4. *par.* 19. *tom.* 1.

Respicit tempus interpositę appellationis, nulla habita ratione anterioris status Personarum, vel rerum, *decis.* 218. *n.* 5. *par.* 19. *tom.* 1.

Ægidianæ Constitutioni locus non est, quandò actor sine actione egit, *decis.* 158. *num.* 1. *par.* 4. *tom.* 1.

Locus est, quandò fuit data immissio super bonis emphyteuticis, quandò bona potiùs præsumuntur censualia, quàm emphyteutica, *decis.* 371. *num.* 9. *par.* 4. *to.* 1.

Ad hoc, ut locus sit, inspicendum est tempus sententiæ, & non petitionis, *decis.* 51. *num.* 15. *par.* 5. *tom.* 2.

Effectus non impeditur per novam probationem, vel productionem, *dec.* 547. *num.* 14. *&* 19. *par.* 5. *tom.* 2.

Ut non sit locus, opus est, ut sententia sit nulla, vel injusta, *decis.* 88. *n.* 2. *par.* 6.

Ut non sit locus, quia bona sunt super dominio Ecclesiæ eidem Judici debet constare, & sic instrumenta producenda veniunt, *decis.* 466. *num.* 14. *par.* 9. *tom.* 2.

Si non est locus ad effectum exequendi in aliquibus bonis executio facta in pluribus bonis substinetur in reliquis, in quibus est locus Ægidianæ, *decis.* 325. *num.* 7. *par.* 15.

Ad effectum non attenditur quid in libello, sed quid in sententia exprimatur, *decis.* 145. *num.* 4. *par.* 17.

Fundamentum est justitia, & ideò ea cessante, eadem quoque cessare debet, *decis.* 37. *num.* 17. *par.* 18. *tom.* 1.

Etiamsi locus esse non possit, adhùc tamen Hæredi, vel fideicommissario immissio conceditur, *decis.* 563. *num.* 1. *par.* 18. *tom.* 2.

Ægidiana cessante non denegatur appellatio, *Arguell. decis.* 31. *num.* 20.

Habet locum, prout etiam Statutum Urbis in omni contractu, quo minor lædi potest, & sic in transactione, *Arguell. decis.* 13. *num.* 8., *Bich. decis.* 229. *n.* 25.

In contractibus Minorum ultrà juramentum requirit Judicis decretum, consensum duorum proximiorum, & insinuationem, *Arguell. decis.* 13. *num.* 25.,

 Za-

*Zarat. dec.*58.*num.6.*, *Bich.decif.*200. *num.*3., *&* *decif.* 229. *num.* 22. 27. *&* 28.

Non habet locum, quandò Clerici funt in caufa, *Arguell. decif.*31.*num.*16., vel Perfonæ Ecclefiafticæ, & Religiofæ, *Arguell. decif.*56. *num.*3. *&* 4., *Bich. decif.*480.*num.*1., *Celf.decif.*162.*n.*7.

Non fervatur, quandò proprietas eft Ecclefiæ, *Arguell.dec.*45.*num.*2., *Bich.decif.*258.*num.*2., *&* *decif.*274.*num.6.*

Sed jus canonicum, quòd in poffefforio dat appellationem fufpenfivam, *Arguell.decif.*45.*num.*3.

Requirit folemnitates *in Minore*, etiamfi contrahat cum alio Minore, vel Perfona privilegiata, *Arguel.dec.* 13.*num.*15.

Tollit vires juramenti, *Arguell. decif.*13. *num.*24., *Bich.decif.*200.*num.*8.

Vult non præftari *juramentum calumniæ*, quandò agitur ex inftrumento, *Arguel. decif.*21.*num.*27.

Non intrat, quandò fententia eft injufta, vel nulla, *Arguell. decif.*45. *num.*13., *Zarat.decif.*59.*num.*3., *Bich.decif.*274. *num.* 11., *decif.* 29. *num.* 5., *&* *decif.*510.*num.*1., *&* *decif.*258. *num.*2., *Coccin.decif.*1845. *num.*1., *decif.*1449. *num.*2., *decif.*790. *num.*1., *decif.*881. *num.*3., *decif.*1460.*num.*1., *decif.*1335. *num.*34., *&* *decif.* 1978.*num.*1., *Kembold.decif.*126. *num.*2., *decif.*641.*n.*1., *decif.*128.*num.*3., *&* *decif.*509.*num.*3.

Habet locum in qualibet inftantia, *Bich. decif.*29. *num.*4.

Item, etiamfi fententia concedat immiffionem fuper corporibus Ecclefiafticis, & laicalibus, fi fint inter fe feparata, *Bich.decif.*136.*num.*8., *decif.*136. *num.* 1. *ad* 7.

Ægroti.

Ægroti morte proximi, vel gravitate morbi detenti, folent, ut plurimùm refpondere interrogantibus, abfque ulla tamen animi deliberatione, *dec.*346. *num.*20. *par.*9. *tom.*2., *Cer. decif.*160. *num.*13. *&* 14.

Suafiones factæ ægroto ad aliquid agendum, non reperiuntur in jure improbatæ, *Coccin.decif.*455.*num.6.*

Vide in Verbo *Infirmus*.

Ægrotans mulier, fi non fuit per maritum Medicorum affiftentia, & medicinarum fubminiftratione curata, habet juftam caufam petendi thori feparationem, *Panphil. decif.* 476. *la* 2. *num.*2.

Ægroti pro exoneratione propriæ confcientiæ multa fuis Confeffariis communicant exequenda, *Caril. pag.*96. *num.* 10.

Æmulatio.

Æmulatio in ædificando etiam præfumitur, fi magnum damnum vicino inferatur, & parva utilitas proveniat ædificanti, fed hoc debet probari, *dec.*599. *num.*17.*par.*5.*tom.*2.

Non præfumitur, cum in dubio quilibet præfumatur ædificare ad fui principalitèr utilitatem, non ut alteri noceat, *decif.*599. *num.*15. *par.*5. *tom.*1., *Celf. decif.*375.*num.*75.

Non præfumitur in Viro nobili, *decif.*253. *num.*63.*par.*7.

In ædificando non intrat ex eo, quod damnum inferatur vicino, *decif.*253.*n.*64. *par.* 7.

Et fcandalum femper funt vitanda, *decif.*481.*num.*3.*par.*14.

Tendens *in damnum vicini*, & non in utilitatem æmulantis, non admittitur, *decif.*415.*num.*8.*par.*16.

Ædificandi dicitur, quoties ædificium vicino nocet, & quis aliundè eamdem habere poteft utilitatem, *decif.*29.*n.*4. *par.*15.

Ædificandi de jure non præfumitur, *decif.*29.*num.*3.*par.*15.

Aperiendi feneftras ex conjecturis probatur, *decif.*348.*num.*17. *&* *feq. par.*17.

Ædificandi non præfumitur, fed potiùs unumquemque ad propriam utilitatem ædificare, *decif.*61.*num.*15.*par.*17.

Æmulatio excluditur, fi fabrica nullum vicino inferat præjudicium, *decif.*61. *num.*17. *par.*17.

Ex utilitate ædificantis excluditur, etiamfi læderetur vicinus, *decif.* 31. *num.* 2. *par.*17.

Refultat, ubi ex ædificatione nulla ædificanti

canti pareretur utilitas, *decis.31.num.4. par.17.*

Præsumitur, ubi nulla utilitas ædificanti, & notabile damnum provenit vicino, *decis.61.num.19.par.17.*

Præsumitur, si per elevationem muri non necessarii impediretur prospectus vicini, & pergula solis beneficio privaretur, *decis.61.num.19.par.17.*

Deducitur ex conjecturis, & ex circumstantiis, & illam Judex arbitrare debet, *decis.69.num.23.24.& 37.par.18.to.1.*

Non præsumitur in Religiosis fabricantibus, præsertim pro servitio, & augumento cultus divini, *decis.272.num.3. par.19.tom.1.*

Non præsumitur, benè tamen, quod quis utatur jure suo pro sua utilitate, *decis.113.num.7.par.19. tom.1.*

Æmulationis materia plurimùm pendet ab arbitrio Judicis, *decis.611.num.21. par.5.tom.2.*

Præsumptio, ut excludatur, non sufficit modica utilitas ædificare volenti, *decis.599.num.18.par.5.tom.2.*

Præsumptio excludi debet ab eo, qui murum ultrà modum elevare velit, *dec.61. num.21.par.17.*

Ad æmulationem aliquid facere non licet, *decis.444.num.22.par.5.tom.2.*

Ad eam, si quis asserat aliquem ædificare, tenetur id concludentèr probare, cum simus in materia objectiva, *decis.611. n.23.par.5.to.2.,& dec.61.n.16.par.17.*

Ædificare quis non potest in proprio solo, *decis.29.num.2.par.15.*
Vide in Verbo *Ædificium*.

Æqualis.

Æqualis est conditio creditorum per æs, & libram concurrere debentium, *decis.76.num.9.par.15.*

Portio præsumitur in pluribus patronis præsentantibus, *dec.268.num.8.par.15.*

Contributio inter plures legatarios fieri non debet, ubi alter ex illis fuit à Testatore predilectus, an prælatio sit concessa, *decis.208.num.8.par.19.tom.1.*

Contributio inter plures legatarios fieri debet juxta modum à Testatore ordinatum, *decis.208.num.6.par.19.*
Tom.I.

Æquales in gradu, simul succedunt æqualitèr in bonis defuncti, *decis.89.num.5. par.6.*

Æqualitèr relictum legatum Matri, & filiis, æqualitèr quoque debet unum, & alterum judicari, *decis.152.num.11. par.15.*

Æqualitèr succedere debent conjuncti, & existentes in pari gradu, *Cels. decis.33.num.13.*

Æqualitas.

Æqualitas inter filios, & sorores servanda est, *decis.155. num.7. par.2. divers.*, & inter liberos, *decis.640.num.5.par.1. divers.*

Inter fratres servanda est, *decis.85.num.4. par.1., decis.647.num.4.par.2., dec.514. num.4.par.3., & decis.8.num.2.par.18. tom.1.*

Inter contrahentes servanda est, *decis.115. num.7.par.1., decis.1.num.14.par.2.*

Inter *socios* servanda est, *decis.640. num.8. & 14.par.1.*

Semper est servanda, *decis.462.n.9.par.2.*, & maximè in judiciis, *decis.529.nu.3. par.2., decis.436. num.2.par.3., dec.193. num.16.par.6., decis.2. num.4.par.8., decis.288. num.3.par.9.tom.1., dec.110. num.3.par.12., decis.320.nu.1.par.14., decis.60.num.5., & decis.132.num.29. par.15., decis.549.num.14., & dec.563. num.3.par.18. tom.2., Zarat. dec.203. num.19., Arg. decis.78. num.16., Cerr. decis.697.num.8., Manzaned.decis.432. num.3., Priol.decis.308.num.7., Ubald. decis.370. num.7., & 364.nu.13., Panphil.decis.329. num.9., decis.372.nu.6., 434.num.4., 224.num.4.& 18., & 331. num.9. & 11.*

Ut inter *contrahentes* servetur, semper facienda est interpretatio, præsertim in contractibus ultrò, citroque obligatoriis, *decis.567. num.6.par.3., Buratt. decis.295.num.12.*

Servanda semper est præsertim in transactione, *decis.395.num.5. in fine par.3.*

Maximè servanda est in contractu societatis, *decis.380. num.4. par.3., Arg.decis.41. num.11.*

Inter *filios* est servanda, *decis.54.num.16. par.5.*

par.5.tom.1., decis.111. num.4.par.15., & decis.341.num.4. amplia ut *num.seq. par.19.to.1., Merlin. decis.273.nu.16.*

Dignitatis arguitur ex delatione æqualis habitus, & ex æquali incessu, *dec.252. num.13.par.6.*

Ut servetur multa includuntur in dispositionibus, quæ alias non includerentur, *decis.232. num.21. par.6.*

Ut servetur *inter fratres*, & sorores jura semper inclinant, & urgent, *decis.232. num.20.par.6.*

Ratio correspectiva consistit in pariformi correlatione, ac proindè *inter Personas differentes* dari non potest, *decis.251. num.11. par.8.*

In judiciis inter Partes est servanda, *decis.90.num.6.par.9.tom.2., & dec.500. num.2. par.13., Ottobon.dec.12.num.4. & 6., & 170. num.12.*

In judiciis servanda est, & si unus fuit admissus ad probandum, alter quoque admitti debet, *decis.233.num.2.par.10.*

In judicio inter Actorem, & Reum est servanda, *decis.353. num.10. par.11., decis.71. num. 6., & decis. 24. num. 7. par.17., & decis.228. num. 9. par.19. tom.1., Cels. decis.107. num.5., & 303. num.5.*

Inter fratres Parentibus succedentes servanda est, *decis.389. num.8. par.12.*

In contractibus servanda est, *dec.58. n.5. par.13.*

In examine Testium, & concessione remissoriæ servari debet, *decis.60. nu.5. par.15.*

In substitutionibus servari debet, *dec.77. num.4. par.15.*

Substitutionis reciprocæ attenditur de tempore testamenti, & possibilitatis eventus, non de eo, quod emerit, *decis.169. num.17. par.17.*

Inter filios primi matrimonii, & Vitricum esse debet, *decis.47. num.5. par.17.*

Est *inter sorores* servanda in constituenda dote prò matrimonio carnali, *decis.382. num.3. par.18. tom.1.*

Pactorum servanda, *decis.742.n.2.par.18. tom.2.*

Servanda est *inter filios* prioris matrimonii, & Vitricum, *decis.682.n.8.par.18. tom.2.*

Inter collitigantes servari debet, *dec.378. num.2., decis.145. num.2., & decis.2. num.11. par.19. tom.1.*

Est servanda, & servata præsumitur *in redditione rationis*, *decis. 57. num. 6. par.19. tom.1.*

Servata non esset, *si in redditione rationum* debitum, & creditum compensarium non fuisset, *decis.57.num.5.par.19. tom.1.*

Servanda est *in dote sororum*, ne interveniant jurgia inter eas, & eorum filios, *decis.61. num.12.par.19. tom.1.*

Inter filios servanda est, *Ottobon.dec.133. num.22., & decis.99. num.36.*

Æqualitas *privilegiorum*, quandò concurrit in contrahentibus, tunc potior est causa ejus, qui agit de damno vitando, *Ottobon. decis.215.num.10.*

Æqualitas *privilegii* non suffragatur Ecclesiæ contrà communitatem, quandò communitas remanet indefensa, & per sententiam ad favorem Ecclesiæ præjudicatur communitati, *Millin. decis.425. num.4.*

Præsumptio servandæ æqualitatis non intrat, ubi contraria est voluntas disponentis, *Benincas.decis.284.num.12.*

Æqualiter nominatus cum alio non debet esse deterioris conditionis ab illo, *Panphil.decis.722. num.4. & 6.*

Quod præsertim in dubio dicendum est, *ibid.*

Æqualitas inter plures vocatos à Testatore considerata excluderetur, si plus consequetur unus, quàm alter, *dec.147. num.10.par.19.tom.1.*

Est nutritiva pacis charitatis fraternæ, adeòque inter fratres dicitur volita, *decis.341. num.8.par.19.tom.1.*

Semper præ oculis habetur à Supremis Tribunalibus, *dec.228. n.10.p.19.to.1.*

Æqualitatis ratio in subinfeudatione commensurari debet cum qualitate juris Domini directi, ne scilicet ejus conditio efficiatur deterior, *decis.26. num.9. par.9. tom.1.*

Æqualitati si aliqua opinio, & interpretatio faveat, ei inhærendum est, *decis.232. num.23. par.6.*

Æqualitatem casuum denotat dictio *similitèr*, *decis.49. num.12. par.6.*

Im-

Importat dictio, *una*, cum dispositione cui adjicitur, *decis.6. num.3. par.8.*

Inter litigantes servare æquum est, *decis.150. num.10. par.13.*

Dictio *&* denotat, & efficit, ut unum sit de uno, quàm de altero ex copulatis, *decis.159. num.4. par.14.*

Dicitur servasse *Parens* inæqualitèr inter filios disponens, ut in casu, *decis. 44. num.5. par.16.*

Ad servandam *inter Vitricum, & Privignos* attenditur tempus mortis Matris, *decis.47. num.6. par.17.*

Ad servandam *inter filios*, bona non cadunt sub fideicommisso, *dec.790.n.19. par.18. tom.2.*

Inter partes semper servant Suprema Tribunalia, *decis.2. num.12., & 145. n.2. par.19. tom.1.*

In jure non scripta, non plus operatur, quàm æquitas,& obligatio legalis,quæ est efficacior,*Bich.dec.484.n.18.&19.*

Æqualitas in judicio servanda est inter Reum, & Actorem, *Cavalcr. dec.158. num.4., & decis.611. num.2., Dunoz. sen. decis.21. num.2.*

Correspectiva consistit in pariformi correlatione, *Coccin. decis.2345. num.10.*

Sivè *adæquatio* non porrigitur ad ea,quæ de facili Princeps non solet concedere, prout nec ad insolita, *Coccin. decis.2245. num.41.*

Contractus in principio debet attendi, non quæ subsequitur, *Dunoz. jun. decis.915. num.12.*

In divisione debet attendi de tempore, quo fuit facta, non attento, quod postea evenerit,*Dunoz.jun.dec.985.n.21.*

Æqualitas *affectionis*, & amoris, dum concurrit inter vocatos à Testatore, omnes sunt æqualiter in successione admittendi, *Ottobon.decis.91.n.25.*

Æquiparatio, & Æquiparata.

Æquiparatio, quæ fit inter locationem ad longum tempus, & emphyteusim, quo ad utile dominium, non debet trahi ad pœnam privationis,*decis.139. num.11.par.1. divers.*

Abbatis, *& Commendatarii* procedit in eo, quod fructus alienare possunt, sed non bona Monasterii, *decis.257.nu.51. par.3. lib.3. divers.*

Universalis in omnibus, & per omnia tollit illationem, *decis.448.n.14.par.5. tom.2.*

Operatur, ut in specie jus competens sit concessum, *decis.224. num.1. par.7.*

Facta inter plures æqualem determinationem inter omnes operare debet, *decis.199. num.2.3.& 9.par.9.tom.1.*

Operatur æqualem determinationem in utroq;parificato,*dec.98.n.20.p.19.to.1.*

Æquiparata æqualiter determinanda sunt, *decis.270. num.4.par.3.*

Æquiparatorum idem est judicium, *decis.67. num.2. par.3.*

Natura est,ut qualitas unius transfundantur in alium, *decis.298. num.3.par.11.*

Natura est, ut una omnium sit conditio, & pariformis determinatio, *decis. 284. num.22.par.18. tom.1.*

Æquiparatis idem competit jus, quod Personæ, cui æquiparantur competebat, & uno eodem jure ambo censeri debent, *decis.199.num.2.3.& 9.par.9. tom.1.*

Æquiparatur spolio commisso à Privato, *decis.260. num.9.par.12.*

Analogorum, seu æquiparatorum par est conditio, & disciplina, *Benincas. decis.207. num.16.*

Æquiparantur Civis ex privilegio,&Civis originarius, *Panphil.dec.545.n.10.*

Æquipollens, & Æquipollentia.

Æquipollens titulus instrumentis sufficit in materia decimarum, *decis.67. nu.3. par.15.*

Per æquipollens conditio non potest impleri præscriptis modo, & forma, *decis.275. num.5. par.14.*

Per æquipollens *adimplementum*, quandò est data, & inducta forma ad certum effectum, ad evitandas fraudes sufficit, *decis.536. num.188.par.14.*

Per æquipollens *adimplementum* sufficit, etiamsi simus in formalibus, *decis.492. num.1.par.14.*

Per æquipollens, *quod aliquid impleatur*, nihil refert, *decis.36. num.7. par.16.*

Æquipollentia admittitur in modo diver-

verso implendo, non autem in effectu eodem eodemque præfixo, *decis.416. num.8.& 12.par.18. tom.2.*

Per ipsam expressio, & scientia virtualis sufficit ad hoc, ut evitetur subreptio, ex voluntatis defectu, *decis.101.nu.21. par.5. tom.1.*

Æquitas.

Æquitas scripta præfertur rigori scripto, *decis.1. de rer. perm. num.5. in novis.265.,Bich.dec.484.n.18.par.19.to.1.*

Considerari non potest, quandò agitur de incursu pœnæ, *decis.28.num.16.par.2. diversor.*

Non permittit etiam instante parte adversa, ut Procurator, qui acceptavit per transmissum mandatum, qui præsumitur causæ secreta scire, examini subjaciatur in prejudicium Mandatarii principalis, *decis.155. num.2. lib.2. par.3. diversor.*

Canonica facilè admittit purgationem moræ ad pœnam evitandam, *dec.804. num.2.par.4.divers., Merlin.decis.567. num. 55.*

Semper spectanda est, & in mitiorem sententiam inclinandum, ubi jus speciale non repugnat, *decis.190.num.4. par.4. diversor.*

Spectanda est in materia devolutionis ob non solutionem, *decis.808.par.4. diversor.*

Vult, quia præceptum naturale est, ne quis cum alieno damno locuples fiat, *decis.190.num.2.par.4.divers.*

L. si cum servum ff. si cert. petatur, intrat contra eum, ad quem pervenit pretium rei alienæ, *decis.483.num.7.par.2.*

Ut relicto utroque rigoroso extremo servetur, arbitrium operatur, *dec.506.num.1. par. 2.*

L. curabit C. de action. empt., habet locum in omni contractu, *decis.70. n.4. in fin.par.3.*

Scripta habetur pro jure communi, *decis.269.num.34.par.4.tom.2.*

Non vult, ut ea, quæ sunt inductæ ad favorem alicujus, ut in ejus odium retorqueantur, *decis.227.num.10. par.4. tom. 2.*

Id postulat, ut quod unicuique competit sigillatim tribuatur, *decis. 1. num. 1. par.4.tom.2.*

Valet, quæ paribus causis paria jura desiderat, *decis.743.num.16.par.4.tom.3.*

Illa, qua *emptores extranei* à consortibus excludebantur gravem injuriam inani honestatis colore velatam appellat, & reprehendit Imperator *in l. dudùm C. de cont rahen. empt.*, *decis.243.n.23. par.5.tom.1.*

Æquitas compensationis, quandò creditum apparet, præextitisse antè obligationem, nullo modo intrare potest, *decis.305.num.6.par.5.tom.1.*

Quatenùs dictat, regulantur ea, quæ propter necessitatem conceduntur, *decis.251.num.19.par.5.tom.1.*

Amplectenda est, *dec.618.num.25.par.5. tom. 2.*

Est spectanda, quandò jure destituimur, non autem ad destructionem juris clari, *decis.248.num.20.par.6.*

Et sincera undique fides, & præcipuus candor inter Mercatores, omissis juris apicibus, & verborum cortice, attendi debet, *decis.228.num. 10.par.6.*

Canonica *in Terris Ecclesiæ*, quòd contractus venditionis non resolvatur, quandò pretium non est definitum à Personis electis, est præferenda etiam in Persona prophana, *dec.172.n.55.par.6.*

Et jus canonicum in contractibus bonæ fidei servari debet, etiam in terris Imperii, *decis.58.num.40.par.6.*

Canonica, quæ non reperitur scripta non facit, ut recedatur, à sanctionibus Juris civilis, *decis.172.num.57.par.6.*

Commissi non licet, quandò à lege, & prudentum responsis abhorret, *decis.248. num.21.par.6.*

Est congruentia quædam in principiis juris naturalis fundata, *decis.172. n.74. par. 6.*

Non esset, sed iniquitas tollere pacta, & conventiones contrahentium, *decis.172.num.66.par.6.*

In contractibus bonæ fidei exuberare debet, *decis.58.num.41.par.6.*

Dum habet locum, omninò est declinandum à captione, & divinatione, *dec.172. num.68.par.6.*

Legi-

Legibus scriptis, non dubiis semper accedit, congruè interpretando, & sensus uberiores, tamen rationi, & ipsis legibus non contrarios, accomodat, *decis.*172.*num.*71.*par.6.*

Ubicumque scripta non est, juris rigor servandus est, *decis.*172.*num.*59.*par.6.*

Consensum Partium nunquàm tangit, nec relaxat conditiones quoad pœnas, & quoad quasdam formulas, & subtilitates, *decis.*172.*num.69.par.6.*

Legibus non dubiis scriptis nunquam adversatur, *decis.*172.*num.*70.*par.6.*

Relaxat juris verborum angustias, *decis.*172.*num.69.par.6.*

Canonica, qua durities juris civilis circà derogationem alimentorum filiis spuriis emollitur, pietasque à natura in sita ergà liberos imbuitur servanda est, etiam, ubi tantùm vigent leges civiles, & etiam in Terris, & in jurisdictione Imperii, *decis.*30.*num.*34.*par.*7.

Quandò concurrit cum alia opinione ea tenenda est, quamvis contraria sit magis communis, *decis.*194.*num.*46.*par.*7.

Vim legis habet, & pro lege allegari potest, si lex in aliquo casu non prospexerit, *decis.*194.*num.*45.*par.*7., *Dunoz. jun.decis.*449.*num.*5.

Maxima, quandò superabundat, tunc multò magis intrat commissio sanatoria, *decis.*297.*num.*16.*par.*7.

Non suadet, ut emptor teneatur solvere pretium, & spolietur bonis à creditore anteriore, dùm non præcedit pactum de amissione pretii, *dec.*169.*n.*2.*par.8.*

Non patitur, quòd in prætoriis stipulationibus aliquis præter verisimilem mentem Judicis, & ipsius Partis obligetur, *decis.*213.*num.*2.*par.*8.

Attenditur in judiciis divisoriis, *dec.*336. *num.*21.*par.*9.*tom.*2.

Vim legis habet, ubi versamur in casu, in quo lex non prospexit, *decis.*223.*n.*22. *par.*10.

Semper *servatur* à Sacra Rota, *decis.*223. *num.*21.*par.*10.

Canonica, quandoque recedit à regulis juris civilis, *decis.*195.*num.6.par.*10.

Quandò est *juris positivi* potest per supremum Principem tolli, *decis.*357. *num.6*1.*par.*11.

Canonica in causis piis servari debet in utroque foro, *decis.*63.*num.*7.*par.*11.

Restringit, & moderatur rigorem juris, *decis.*357.*num.68.par.*11., *Coccin. decis.*2194.*num.*51.

Adversùs legem universalitèr scriptam, videtur casum particularem respicere, tamquàm supplens, vel corrigens defectum ipsius legis juxta mentem legislatoris, *decis.*357.*num.*70.*par.*11., *Coccin.decis.*2194.*num.*53.

Traducta à græco vocabulo alitèr *epithetam* DD. nuncupare consueverunt, *decis.*357.*n.67.par.*11., *Coccin.dec.*2164. *num.* 50.

Quod censor debeat præferri vicino nullo jure probatur, imò potius repugnat rationi, *decis.*417.*num.*25.*par.*12.

Militat pro libertate dispositionum rerum humanarum, *decis.* 417. *num.26. par.*12.

Canonica magis facilitavit secundas nuptias, quàm jus civile, *decis.*95. *n.*24. *par.*12.

Si id persuadet, sequestro est locus, ad effectum, ut indemnitati Partium colligantium consulatur, *decis.*504.*num.8. par.*13.

Servari debet, *decis.*141.*num.*3.*par.*15.

In judiciis servanda, & anteponenda etiam multitudini Doctorum, *dec.*222. *num.*11. *par.*15.

Non patitur, quòd maritus sine dote substineat onera matrimonii, *decis.*350. *num.*15. *par.*15.

Et bona fides apprimè desiderantur inter socios, & contrahentes, *decis.*168.*n.*13. *par.*15.

Juris emollit rigorem quoad certas formulas, subtilitates, & verborum angustias, *decis.*141.*num 6.par.*15.

Ubi est stricta, & urgens, stricto etiam jure præponitur, *dec.*42.*num.6.par.*16.

Non est admittenda æquitas, quæ magis à jure exorbitat, & reiicienda altera juris dispositioni magis consona, *Benincas. decis.*377. *num.*7.

Æquitas l. Curabit, C. de action. empt., operatur, quod emptor, qui habuit possessionem rei venditæ, & illius pretium non solvit teneatur ad fructus recompensativos, *Panphil. decis.*52.*n.*1. & 11.,

& 11., *& decis.720. n.1. 12. & seqq.*

Non tenetur si vendita fuit Vinea ad merum oblectamentum deserviens, ex qua deductis expensis nulli fructus percipiuntur, *Panphil. decis.720. n.7. 10. & seqq.*

Item si consignavit venditori cedulam pretii depositati, *ibid. num.8. & 15.*

Eadem regula habet locum etiam pro emptore contra venditorem, qui pretium exegit, & rem venditam non tradidit, ut teneatur ad fructus recompensativos, *Panphil. dec.159. num.12. & decis.720. num.13. & 16.*

Moram ad purgandam semper intrat, ubi agitur de evitanda caducitate, seu devolutione per Dominum directum intentata contra emphyteutam ob non servata pacta, *Panphil. dec.8. num.8.*

Illamque Rota sequitur, etiamsi jus Actoris fuisset effectum deterius, *Panphil. decis.8. num.8.*

Dummodo per Reum offeratur refectio damni, *ibid. num.8.*

Æquitas *non suadet*, ut tertio inferatur præjudicium, *Rembold. decis.466. n.1.*

Non habet locum ad effectum concedendi dilationem, quando jus est obscurum, *Rembold. decis.466. num.3.*

De æquitate canonica confessio extrajudicialis probat, *Rembold. decis. 576. num.1.*

Æquitas *l. Curabit, C. de action. empt.* non suffragatur fabro murario, qui non est Dominus, sed creditor ædificii, *Priol. decis.427. num.12.*

Nec quoties ædificium est sterile, nullorumque fructuum productivum, prout sunt *Tribuna Chorus*, & Sacrarium Ecclesiæ, *Priol. decis.427. num.23.*

Æquitas, & non merus rigor aliquandò per Rotam est amplexa, *Veral.dec. 105. num.6.*

Ad effectum purgationis moræ, non habet locum, quando contrahens recusat stare contractui, & disputat negotium principale, *Millin. decis.248. num.6.*

Æquitas *rigorem juris* emollit, & relaxat etiam circa formalitates, *dec.466. num.77. par.19. tom.2.*

Rota solet servare æquitatem, *dec. 466. num.76. par.19. tom.2.*, potissimum, ubi causa fuit commissa *arbitrio Rotæ*, *Panphil. decis.553. num.4. & 6.*, *decis.608. num.1. & 7.*, *& decis. 621. num.14.*

Potius quam *juris rigor* æquitas spectari debet in litibus inter Consanguineos, *decis.480. num.5. par.19. tom.2.*

Legis si fuerit in statutariam dispositionem conversa, adhuc dicitur debita ex dispositione ipsius legis, *decis.413. num.18. & seqq. par.16.*

In dotis assignatione sequenda est, ut quod magis utrique parti expediat, faciendum sit, *decis.55. num.3. & 9. par.16.*

Judici non tantùm à jure præscribitur, sed ei summoperè commendatur in Constitutione dotis facienda, *decis.55. num.3. & 9. par.16.*

Plerumque sequitur à magnis, & supremis Tribunalibus, *decis.262. num.11. par.16.*

Et eadem æqualitas est servanda inter Actorem, & Reum, *decis.273. n.19. & 22. par.16.*

Quoties est de jure servanda, semper attenditur illa, quæ dicitur æquitas scripta, *decis.273. num.9. & 10. par.16.*

Quæ non reperitur scripta, semper cedit rigori juris, *dec.273. n.10. par.16.*

Non scripta in jure non est tuta, *dec.273. num.9. & 10. par.16.*

Æquitas respectu fructuum dotis, quandò magis pro Reo, quàm Actore militare dicatur, ut in *decis. 245. num.5. & seqq. par.16.*

Et arbitrium, vel observari debent in omnibus, vel negotium redire debet in totum ad pristinum statum, *dec.273. num.24. par.16.*

Inter debitorem, & creditorem servanda est, *decis.51. num.7. par.17.*

Naturalis vult, quod annullata pensione, repetantur termini antecedenter percepti, *decis.245. num.37. par.17.*

Semper in judiciis sequenda est, ea quæ justitiæ assistit, *decis. 269. num. 10. par.18. tom.1.*

Militans favore Thesauri Hierosolymitani dicitur major illa, quæ considerari posset favore militum, *decis.275. num.5. & 7. par.18. tom.1.*

L. Pontonius, ff. de acquiren. hæreditat. non

non admittitur in præjudicium personæ magis dilectæ Defuncto, *decis.93. num.13. par.18. tom.1.*

Contra leges, aut statutum non admittitur, *decis.435. num.31. par.18. tom.1.*

Tunc solùm potest à Judice *practicari*, si verba legis fuerint dubia, secus autem si sint adeò clara, & interpretationem non admittant, *decis. 314. num. 10. par.19. tom.1.*

Æquitatis cessio non potest considerari in conditione potestativa creditoris, *decis.728. num.7. par.1. divers.*

Naturalis præceptum est, ne quis in alterius damno locuples fiat, *decis.190. num.2. par.4. divers.*

Et justitiæ ratio postulat, quòd nemo indebitè gravetur ultra, quàm par est, *decis.199. num.6. par.12.*

Et justitiæ proprium est, ut eodem jure quisque utatur contrà seipsum, quod in alios exerceri voluerit, *dec.3. n.22. par.13.*

Æquitati convenit, ut quis metat, ubi seminavit, *dec.1. num.2. par.4. tom.2.*

Nihil tam convenit, quàm pacta servare, *decis.410. num.1. par.5. tom.1.*, *& decis.692. num.9. in fin. par.1.*

Naturali congruit, ne quis cum aliena jactura locupletetur, *decis.81. num.15. par.7.*

Naturali nihil magis convenit, ut Dominus liberè de rebus suis possit disponere, *decis.9. num.8. par.9. tom.1.*

Mater est Ecclesia, & ideò non debet esse tenax pœnæ, *decis.168. num.20. par.19. tom.1.*

Æquitatem Rota semper sequi solet, *decis.60. num.2. par.2.*

Ob eam nunquam convenit lædere, aut auferre jus quæsitum alicui, *decis.172. num.73. par.6.*

Inter eam, & jus scriptum interpositam interpretationē inspicere hoc soli Principi concessum est, *dec.172. n.62. par.6.*

Secundùm eam non sui capitis imaginariam debent Judices pronunciare, sed secundùm eam, quæ ex lege scripta deducitur, *decis.172. num.60. par.6.*

Ad eam reducuntur privilegia, etiamsi aliter resonare videantur, *decis. 165. num.16. par.16.*

Inter eam, & jus Princeps providere potest, *decis.418. num.15. par.18. tom.2.*

Ab æquitate omni esset alienum confirmare aliquem in possessione, quàm nulliter, & attentatè habuit, *dec.404. num.3. par.4. tom.2.*

Ex ea semper datur officium Judicis, quandò deficit actio ad consequendum id, quod suum est, *decis.327. n.4. par.5. tom.1.*

Super ea officium nobile fundatur, *decis.327. num.10. par.5. tom.1.*

De canonica, confessio licet extrajudicialis contra confitentem plenè probat, *decis.372. num.1. par.13.*

Ex ea si quis postulat, quasi suo jure postulare visus est, *dec. 409. n.9. par.16.*

In ea fundare se non potest Actor, si illa potius retorquetur contrà ipsum, quàm contrà Reum conventum, *decis.245. num.7. par.16.*

Æquum judicium pro utraque parte debet esse, *decis.156. num.13. par.12.*

Æquitas, ut servetur, quandòque à stylo receditur, *Bich. decis.531. n.15.*

Suadet, ut quod uni non nocet, & alteri prodest concedatur, *Cerr. decis. 24. num.4.*, *Carill. pag.317. num.3.*

Æquitas debet regulari *à jure*, *Coccin. decis.1271. num.3.*

In beneficiis extraordinariis non consideratur, quod eadem sit æquitas, cum in illis non rectè arguatur ab identitate rationis extinctive, *Coccin. decis.514. num.1.*

Pro sustentatione sententiæ intrare debet, quandò non deficit totaliter citatio, sed sententia fuit lata extra locum, in quo Reus fuit citatus, *Dunoz. sen. decis.215. num.3.*

Æquitas, *quæ viget in fratre*, viget in filiis suis, *Manzaned. decis.319. n.3.*

Æquitas *canonica*, semper à Rota servari solet, *Ottobon. decis.183. num.1.*

Æquitatis *ratio* militat pro possessore meliorante rem emphyteuticam, *Ottobon. decis.141. num.29.*

Æquitati l. Si me, & Titium, ff. Si cert. petatur; ut locus sit probari debet versio, cum qualitate tituli lucrativi, & locupletationis cum aliena jactura, *Ottobon. decis.40. num.47. & 48.*

Æquivalere, Æquivocus, Æquivoca, Æquivocatio.

Æquivalere dicitur ipsi rei jus, quod competit ad eamdem rem, *decis.* 86. *num.*6. *par.*15.

Æquivocus Testis non est ad probandũ relevans, *decis.*520. *num.*85. *par.* 14.

Æquivoca probatio, & dubia non relevat probantem, *dec.*232.*num.*9.*par.*1. *decis.* 311. *num.*2. *par.* 1., *decis.* 567. *num.*7. *par.*18. *tom.*2., *& decis.* 181. *num.*13. *par.*19., & imperfecta, *decis.*106.*num.*9.*par.*16.

Probatio, & non concludens non probat, & in hoc casu recurritur ad conjecturas, *decis.*176.*num.*8.*par.*1.

Æquivocum, quòd est non attenditur ad probandam observationem in contrarium, *decis.*273.*num.*20.*par.*15., *Caril. pag.*253.*num.*15.

Æquivoci actus, & nulli non sufficiunt pro acceptatione, *decis.*52.*n.*7.*par.*16.

Actus non sufficiunt ad alterandam emphy teusim Ecclesiasticam ad comprehensionem extraneorum, *dec.*79.*n.*20. *par.*16.

Æquivoca ea, quæ sunt, non faciunt, nec adminiculum, *decis.*391.*num.*26.*par.*4. *tom.*2., *Buratt.decis.*191.*num.*14.

Remanent, quæ exprimuntur cum dictione *Forsan*, *decis.*158.*num.*3.*par.*19.

Æquivocatio tollitur ex facti circumstantiis rem ipsam clarè aperientibus, *decis.*191.*num.*14.*par.*6.

Cessat ex natura rei, & negotii qualitate, *decis.*191.*num.*15.*par.*6.

Æquivoca, quando in consequentiam rei certæ adjiciuntur, secundùm illam debent interpretari, *Coccin. dec.*1715. *num.* 107., *decis.* 93. *num.* 91. *par.* 5. *tom.*1.

Non informatus potest æquivocare, *Coccin.decis.*618.*num.*5.

Tollitur ex aliis facti circumstantiis, & ex ipsa natura rei, negotiique qualitate, rem ipsam clare aperientibus, *Coccin.decis.*2030.*num.*14.

Æquivoca *verba*, & *curialia*, non inducunt obligationem contrà scribentem, *Pen.decis.*1009.*num.*5.

Æquivocatio in Oppidis habẽtibus idem nomen in aliqua Diœcesi, cessat, si contradistinguantur per aliquod epithetum, *Priol.decis.*338.*num.*20.

Aer.

Aer salubrior juvat ad temperandos dolores articulares, *decis.*48.*n.*17.*par.*11.

Aeris temperie, & incolarum ingenii præstantia Roma abundat, *dec.*270.*nu.*10. *par.*8.

Temperies rectè infertur ad præstantiam ingenii, & è contrà, *decis.*270. *num.*10. *par.*8.

Salubritatem non tollit denegatus ingressus aliquorum ventorum, cum ille non excludat introire alios æque salubres, *decis.*272. *num.*9. *par.*19.

Aeris insalubris Monasterii allegari non potest à Monacho ibi professo, cum ei proprius obstet consensus, *Buratt. decis.*382. *num.*6.

Aeris intemperies est adæquata causa ad concedendam translationem Monasterii, *Panphil.decis.*638.*num.*9.*&* 13., *& decis.*662.*n.*2., *& decis.*714. *num.*5.

Ærarius.

Ærarius in Regno Neapolitano habetur pro administratore, *decis.*555. *num.*3. *par.*4. *tom.*3.

Non factis diligentiis, etiam de non exactis tenetur, *decis.*2. *num.*13. *par.*14.

Ærarius solvens partem inexactorũ totum debitum agnovisse censetur, *dec.*2. *num.*19. *par.*14.

Ærarii non debent eorum periculo, & risico exactiones facere, nec inexacta solvere, cessantibus negligentia, & commoda exactione, *decis.*2.*num.*12. *par.*14.

Ærario salarium debetur ratione laboris, & servitii præstiti, *decis.*2. *num.*16. *&* 18. *par.*14.

Hierosolymitano, quod debetur, non potest in melioramenta converti, *dec.*147. *num.*17. *par.*15.

In Regno Neapolitano, an Ærarii teneantur de in exactis, remanet sub dubio, *Cels.decis.*98.*num.*2., datur eis merces, & salarium *ibid. num.*3.

Æs

Æs alienum.

Æs alienum minuit hæreditatem, *dec.680. num.1. par.1. diverſ.*

Debet ante legitimam *deduci*, *deciſ.749. num.3. par.1. diverſ.*, *Coccin. dec.204. num.71.*, *Peutinger. deciſ.495. num.6.*

Ut impediat *detractionem legitimæ* debet eſſe contractum ex titulo oneroſo, & cauſa neceſſaria, non autem voluntaria, *deciſ.488. num.16. par.1. diverſ.*

Teſtatoris, ſeù funeris impenſa debet detrahi, ex fideicommiſſo antè reſtitutionem, *deciſ.259. num.1. par.2.*

Teſtatoris eſt detrahendũ, quando hæreditas reſtituitur: quod procedit, etiamſi debitum eſſet tantum naturalitèr, itaut nec fructus ſunt imputandi, & iſta procedunt, etiamſi non ſit confectum inventarium, *deciſ.399. num.20. & 21. par.5. to.1.*, *Coccin. dec.1903. n.20. & 21.*

Ut impediat *immiſſionem* fideicommiſſario, de illius ſolutione docendum eſt, *deciſ.184. num.10.*, *& deciſ.368. n.12. par.5. tom.1.*, *Coccin. deciſ.1460. num.1.*

Semper *minuit* hæreditatem, *dec.2. n.16. par.6.*

Licèt in bonis *Teſtatoris* non ſit, eſt tamen in illius hæreditate, *deciſ.257. n.4. par.7.*

Ex bonis fideicommiſſo ſubjectis *eſt ſolvendum*, *deciſ.274. num.7. par.7.*

Grande, quandò quis contraxit, eſt ſignum neceſſitatis, *dec.91. nu.11. par.9. tom.1.*

Quamvis non ſit in bonis, eſt tamen in hæreditate, *deciſ.447. par.9. tom.2.*

Dicuntur *expenſæ funeris*, *deciſ.241. n.26. par.9. tom.1.*, *Arg. deciſ.36. num.41.*

Detrahi debet in firmando ſtatu hæreditatis, *deciſ.180. num.3. par.11.*

Diminuit hæreditatem, & prævalet legatis, *deciſ. 323. num. 16. la 2. par. 12.*

Hæreditarium eſt concludentibus probationibus juſtificandum, *deciſ.39. nu.5. par.14.*

Minoris juſtificari debet aliunde, quàm ex aſſertione ipſius minoris, vel ejus Tutoris, *deciſ.382. num.8. par.15.*

Solutum ab hærede gravato detrahitur in reſtitutione fideicommiſſi, *deciſ.380. num.10. par.15.*

Fideicommittentis ſolvitur ex capitali bonorum, quoties alia bona facilioris ſolutionis non exiſtunt, *deciſ.380. num.4. par.15.*

Non probatur ex ſimplici aſſertione minoris, *deciſ.293. num.3. par.15.*

Pupillorum, ſi cum mobilibus, pecuniis, nominibus debitorum ſolvi poteſt, non devenitur ad alienationem ſtabilium, *deciſ.206. num.4. par.16.*

Prò inducenda alienatione bonorum minoris non probatur ex illius aſſertione Notarii, vel Tutoris, *deciſ.352. num.9. par.17.*

Neceſſarium non voluntarium detrahitur antè diviſionem faciendam inter Vitricum, & Privignum, *deciſ.384. nu.5. par.17.*

Sub uſuris diminuit hæreditatem, *deciſ.332. num.5. par.18. tom.1.*

Teſtatoris præſumitur ſolutum ex bonis, pecuniis, vel nominibus debitorum in illius hæreditate repertis, *deciſ. 228. num.11. par.18. tom.1.*

A ſtatu hæreditatis firmato præſumitur fuiſſe detractum, *deciſ.51. n.10. par.19. tom.1.*

Æris alieni *Teſtatoris* ſolutio ex inventariatis bonis præſumitur facta, *deciſ.489. num.11. par.5. tom.2.*

Circa ſolutionem Teſtatoris non ſtatur confeſſioni fideicommiſſarii, *dec.489. num.10. par.5. tom.2.*

Solutione ſecuta poſt impoſitionem cenſus ad hunc effectum factam verſio benè probatur, *deciſ.112. n.10. par.14.*

In ſolvendo quandò præveniri prudentèr poſſit, non eſt expectanda executio mandatorum, vel quod Creditores urgeant, *deciſ. 122. num. 10. par. 18. tom.1.*

Ære alieno occaſione negotii de ordine Patris continuati contracto, filius, & bona hæreditaria, ac ſi ipſe Pater contraxiſſet, tenentur, *dec.320. n.1. par.13.*

Deducendum eſt antè omnia ex bonis Teſtatoris, *Dunoz. jun. dec.576. n.32.*

Fideicommittentis venit reficiendum per fideicommiſſarium hæredi gravato, *Dunoz. jun. deciſ.256. n.3.*, *726. n.17.*, *& 846. num.31.*

In præjudicium legitimæ probatur ex cõfeſſione Defuncti, quandò non conti-

net magnam quantitatem, *Dunoz. jun. dec.* 757. *num.* 14. 15. *&* 16.

Æs alienum *contractum post donationem* simulationem excludit, *Pen. decis.* 323. *num.* 10.

Æs alienum *deducendum est* antè restitutionem fideicommissi, *Pen. decis.* 958. *num.* 7. intellige, *ut num.* 8. *&* 9., *Priol. decis.* 260. *num.* 3.

In calculanda *legitima*, infirmando *statu*, & pro assignanda *dote*, *Priol. decis.* 65. *num.* 13., 268. *num.* 3., *&* 206. *num.* 1., *Panphil. decis.* 371. *num.* 12. 20. *&* 21.

Æris alieni satisfactio debet justificari, quod ad hunc effectum fuit concessa gratia impositionis census super bonis fideicommissariis, *Benincas. decis.* 341. *num.* 6.

Necessitas dissolvendi æs alienum est causa legitima distractionis, quæ si fit voluntaria prohibita est Tutori, *Benincas. decis.* 303. *num.* 3.

Æri alieno comparatur fideicommissi onus, *Arg. decis.* 26. *num.* 41.

Ære alieno *gravatus* non est *ad Religionem admittendus* secundum Bullam Sixti V., *Arg. decis.* 25. *num.* 47.

Æs alienum *solutum* ab hæredibus gravatis, deducitur ab illorum hæ redibus in restitutione fideicommissi, *Arg. decis.* 98. *num.* 14., *Cerr. decis.* 525. *num.* 8.

Persolutum *ab hærede*, ad effectum substinendi alienationem, aliud de probandum est quam ab asserti one contrahentium, *Bich. decis.* 559. *num.* 15.

Æs alienum *Uxoris* præsumitur à Marito solutum de bonis ipsius per eum administratis, *Bich. decis.* 265. *num.* 13.

Detrahendum est antè detractionem legitimæ, *Bich. decis.* 364. *num.* 18.

Æris alieni *Pupilli*, seù Minoris non probatur ex assertione contrahentium, *Bich. decis.* 58. *num.* 3.

Æs alienum *deductum censetur* ex bonis in dotem traditis, *Buratt. decis.* 254. *num.* 1., prout regulariter in quacunque materia bona dicuntur deducto ære alieno, *Buratt. decis.* 254. *num.* 3.

Solvi non potest ex fructibus non extantibus, & consumptis, *Buratt. dec.* 482. *num.* 16.

Æs alienum *Testatoris* antè omnia deducendum est, *Cavalerius decis.* 41. *num.* 2., *Cerr. decis.* 125. *num.* 8.

Probatur ex assertione administratoris in instrumento venditionis rei hæreditariæ, quod eam alienavit pro solvendis illius debitis, *Cerr. decis.* 117. *num.* 3. *&* 4.

Debet *solvi* ex bonis liberis, non autem ex bonis fideicommisso particulari subjectis, *Cerr. decis.* 434. *num.* 15.

Ad æs proprium.

Ad æs proprium solvendum census impositus, in illius extinctionem, pecuniæ necessariò sunt vertendæ, *decis.* 163. *num.* 8. *par.* 14.

Per æs, & libram.

Per æs, & libram, si creditores concurrere debent æqualem sortem habere dicuntur, *decis.* 76. *num.* 9. *par.* 15.

Ponderari debet, ut aliquid justum certum, & proportionabile esse judicetur, *decis.* 72. *num.* 5. *par.* 16.

Æstimatio.

Æstimatio, *&* *taxatio rei* debet fieri secundum valorem annui redditus, *decis.* 723. *num.* 1. *par.* 1. *divers.*

Fructus, seù *rei* in investitura concessæ non dicitur fieri ex causa transactionis, sed gratuitæ pactionis, *decis.* 582. *num.* 2. *par.* 1. *divers.*

Bonorum venditorum non debent augeri ex pacto, quod venditor debeat ea liberare ab omnibus oneribus, ad effectum rescissionis contractus ex causa læsionis, *decis.* 581. *num.* 1. *par.* 1. *divers.*

Sola non facit contractum conditionalem, *decis.* 132. *num.* 4. *par.* 1. *divers.*

Respicit quantitatem pecuniæ in re æstimata, *decis.* 132. *num.* 3. *par.* 1. *divers.*

Æstimatio *hominis liberi* in infinitum procedit, *decis.* 646. *num.* 6. *par.* 1. *divers.*

Debitoris generis facit emptionem, & dominium transfert secus si fit *speciei*, cujus fit æstimatio ad effectum sciendi valorem, *decis.* 729. *n.* 2. *par.* 1. *divers.*

Instrumentorum fundi locati ad culturam, in

in perpetuum, facit emptionem, *decis.*157. *num.*3., quod declara, & intellige ut *ibid. par.*2. *divers.*

Bonorum facta in ministerium, & culturam agri non facit emptionē, *dec.*157. *num.*2. *par.*2. *divers.*

Ad effectum sciendi valorem non transfert dominium in accipientem, *decis.*157. *num.*1. *par.*2. *divers.*

Rei facta ad effectum sciendi valorem non facit emptionem, & sic periculum non transit in conductorem, *decis.*136. *num.*1. *par.*2. *divers.*

Dicitur esse arbitraria, *decis.*123 t.*num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Operarum diversum habet valorem, & ab iis, qui eas elocant, emanat, *decis.*128. *num.*4. *par.*4. *divers.*

Melioramentorum à Peritis fieri debet, *decis.*215. *num.*2. *par.*4. *divers.*

Quando est *facta ad alium finem*, non dicitur transferre dominium, *decis.*227. *num.*13. *par.*4. *divers.*

Facit emptionem, & venditionem, *decis.*623. *num.*2. *in fin.par.*1.

Bonorum stabilium facienda per Peritos communitèr eligendos, si non sit facta favore dotis, remittitur arbitrio boni viri, *decis.*623. *num.*3. *par.*1.

Augetur aliquando ex emptoris affectione, *decis.*413 *num.*7. *par.*2.

Seù petitio *legitimæ* debet fieri mortuo Patre, non eo vivo, *decis.*195. *num.*3. *par.*2.

Domus rusticæ non debet fieri principalitèr, sed accessoriè, & in quantum reddit utiliùs, vel deterius prædium, *decis.*457. *num.*3. *par.*2.

Non facit venditionem, quandò non est facta condigno pretio, *decis.*131. *n.*8. *par.*2.

In dote facit venditionem, *decis.*101. *n.*1. *par.*3., & emptionem, *decis.*113. *nu.*1. *par.*3., *Dunoz.jun.decis.*144. *num.*3., & 370. *num.*12., *Pen. decis.*1350. *num.*2. limita *num.*3., *Rembold. decis.*3. *nu.*10.

In dote facit emptionem, & venditionem, quandò estimatio est facta ad favorem Viri, secus si ad favorem Uxoris, *decis.*399. *num.*1. *par.*3., *Dunoz. jun. decis.*421 *num.*2. & *seqq.*, 481. *num.*5., & 512. *num.*4.

Dotis habet vim emptionis, & venditionis, *decis.*423. *num.*2. *par.*3.

In dote in dubio facit venditionem: fallit quando æstimatio fuit facta ad alium effectum, nempè cognoscendi valorem bonorum, *decis.*406. *num.*2. *par.*3., *Dunoz.jun.decis.*144. *nu.*4., & 593. *n.*18., *Rembold. decis.*3. *num.*14.

De communi Partium *consensu* facta, est modus receptissimus probandi verum valorem bonorum, *decis.*475. *num.*2. *par.*4. *tom.*1.

Bonorum sub qua debent ipsa bona consignari, inducit emptionem, & venditionem, *decis.*655. *num.*5. *par.*4. *tom.*1.

In dubio præsumitur justa, & non excessiva, *decis.*457. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Æstimatio sola bonorum stabilium non liberat ea ab hypotheca, *Millin. decis.*128. *num.*4.

Frustrà æstimatur, quod jam fuit in solidatione comprehensum, & solutum, *Benincas.decis.*68. *num.*17.

Ex particulari fundi *locatione*, fructuum sola perceptio, non verò æstimatio argui potest, *Benincas. decis.*248. *num.*2.

Pro æstimatione Rei non valet argumentum de præterito ad præsens, nam pretia rerum in dies mutationem recipiunt, *Benincas. decis.*148. *num.*4.

Æstimatio ad rationem quinque pro centenario est conformis dispositioni juris communis, *Panphil. decis.*39. *num.*4.

Subhastatorum bonorum fieri debet, attento tempore antè, & post illam, *Panphil.decis.*575 *num.*6., & *dec.*630. *num.*3. & 8.

Ex testibus probatur, *Panphil. decis.*510. *num.*2. & 3., & *dec.*575. *n.*12. & 13.

In concursu Testium, præferuntur illi, qui sunt magis periti, & meliùs informati, *Panphil. decis.*575. *num.*7. & 14., & *decis.*636. *num.*5. & 8.

Limitatur si deponerent de eorum proprio judicio, *Panphil. decis.*575. *n.*13. & *seqq.*

Venditorum bonorum, nisi fuerit facta per Peritos electos, contractus non dicitur perfectus, *Panphil.decis.*694. *nu.*1. 3.4.5.6. & 9.

Vitæ fieri debet arbitrio boni Viri, habita ratione ætatis, valetudinis, ac aliarum cir-

circumstantiarum, *Panphil. decis.*583. *num.*3.4.*& seq.*, *& decis.*715.*num.*3.

Usufructus fieri debet secundum dispositionem, *l. hæreditatum*, *ff. ad l. falcidiam*, *Panphil. decis.*583. *num.*2.

Prout etiam bonorum locatorum, *Panphil. decis.*583. *num.*2.

Bonorum dotalium, facit emptionem, & venditionem, *Panphil. decis.*396. *n.*2.

Periti, si fundata sit super aliorum relatione, datur magnus fumus, terras æstimatas non esse valoris relati, *decis.*253. *num.*24.*par.*4.*tom.*2.

Valoris frumenti spectanda est secundùm illud tempus, quo fuit consumptum, *decis.*237.*num.*9.*par.*4.*tom.*2.

Valoris monetarum non probatur per simplicem fidem, *decis.*488. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Offerri non potest agenti rei venditione, sed secùs est, quandò agitur utili rei venditione, *decis.*590. *num.*23. *&* 24. *par.*4. *tom.*3.

Facta ob unam causam non operatur, quoad diversam, *decis.*506. *n.*8. *par.*4. *tom.* 3.

Peritorum præsumitur justa, & qui contrarium tenet, debet excessum probare, *decis.*720.*num.*20.*par.*4.*tom.*3., *Zarat. decis.*17.*num.*7.*&* 8.

Non requiritur, quandò Judex procedit per viam subhastationis, & vendit bona creditori, *decis.*506. *num.*17.*par.*4. *tom.* 3.

Usufructus formalis relicti filio loco legitimæ, est facienda de tempore rationis legitimæ faciendæ, *decis.*376. *n.*8. *par.*5. *tom.*1.

Rei debet fieri de tempore venditionis, *decis.*580.*num.*9.*par.*5.*tom.*2., *Bich. decis.*291.*num.*10.

Rei, quæ usu consumitur, non potest fieri post longum tempus, postquàm fuit consignata, *decis.*497.*n.*95. *par.*5.*to.*2.

Nudæ proprietatis fieri, & ea vendi potest, & usufructuarius dictæ alienationi patientiam præstare debet, *dec.*240. *num.*13.*&* 14.*par.*6.

Facta à Perito non relevat, si fit facta à Perito electo à Parte absque decreto Judicis, & citatione Partis, *dec.*17.*n.*1. *par.*6.

Rei in solutum acceptæ debet fieri secundum tempus, quo creditor eam accepit, *decis.*46.*num.*8.*par.*6.

Bonorum immobilium fieri solet ad rationem *quinque* pro *centenario*, *decis.*81. *num.*31. *par.*6.

Meritorum Judicis arbitrio remissa est, *decis.*358.*num.*20.*par.*6.

Facit emptionem, *decis.*116.*num.*9.11. 12. *&* 13.*par.*7.

Rei dotalis facit emptionem, & venditionem, secùs si de contraria Partium apparet conventione, sive illa deducatur tacitè, sive expressè, *decis.*259.*num.*16. *par.* 8.

Valoris resultantis in re meliorata, de tempore præsenti facienda est, *dec.*438. *num.*60.*par.*9.*tom.*2.

Rei traditæ, quandò solvitur, perindè est, ac si soluta fuisset ipsa pecunia, *dec.*146. *num.*25.*par.*9.*tom.*1.

Venit facienda *respectu valoris* de tempore, quo damnum infertur, *dec.*129.*n.*7. *par.*9. *tom.*1.

Bonorum minuitur ex adjecto onere fideicommissi; & hujusmodi valoris diminutio pro summa fieri debet arbitrio Iudicis declaranda, *decis.*192. *num.*11. *&* 12. *par.*10.

Rei fieri debet secundùm valorem currentem de tempore contractus, non autem de tempore præsenti, *decis.*26. *num.*21. contra *num.*28. *par.*10.

Probatur ex instrumento, *decis.*330. *n.*5. *par.*10.

Monetæ est facienda secundùm tempus solutionis promissæ, non autem temporis antecedentis, vel subsequentis, *decis.*14.*num.*10.*par.*11.

Castri augetur propter jurisdictionis translationem, *decis.*171.*num.*1.*par.*11.

Facta contrà formam pacti conventi sustineri non potest, *decis.* 333. *num.* 4. *par.*12.

Rerum pro melioramentis inservientium in concreto fieri debet, ut quantùm valeant in ædificio, & quid exindè meliorata fuerit domus cognoscatur, *decis.*288. *num.*22. *par.*13.

Periti improba potest corrigi per superiorem, *decis.*290.*num.*8.*par.*14.

Bonorum assignatorum pro dote in quanti-

titate promissa, licet non præcesserit, à lege facta præsumitur, *decis.69.n.15. par.15.*

Bonorum fit secundùm communem reputationem, & qualitatem loci, non autem secundùm juris præsumptionem, *decis.2.num.18.par.15.*

Bonorum non requiritur quoties creditor egerit per viam licitationis, prævio mandato Judicis, *decis.48. num. 13. par.15.*

Concepta per dictionem *tunc*, eo casu intelligitur de tempore contractus, & ad illud refertur, *decis.197. num.6. par.15.*

Non debetur, si non probatur, quòd quis fuerit in culpa, *decis.83.num.10.par.15.*

In dote facit emptionem, & venditionem, *decis.78.num.8.par.15.*, & maximè in dubio, *decis.241.num.16.par.17.*

Rerum dotalium veram facit emptionem, & venditionem, *dec.55.num.8.par.15.*, *Arguell.decis.90.num.17.*

Meritorum, ac rei donatæ fieri debet à Muliere donante, *dec.157.n.5.par.15.*

Peritorum facit quasi statum super probatione valoris, *decis.232.n.10.par.15.*, *Zarat.decis.17.num.7.& 8.*

Si non fuit facta, vel fieri non potuit, *resolvitur venditio*, *decis.32.n.20.par.15.*

In adjudicatione extrajudiciali requiritur, secùs autem, si per viam licitationis judicialis fuerit processum, *decis.48.n.12. par.15.*

Monetæ à Partibus taxata solummodò debetur, nulla habita ratione ad incrementum, *decis.230.num.3.par.16.*

Scuti aurei alternativè promissi, vel argentei ad certam rationem expressa dicitur taxativè, non autem demonstrativè, *decis.394. num.2. par.16.*

Bonorum in dotem assignatorum censetur facta à lege pro pretio, quo tempore assignationis bona valebant, *dec.10.n.3. par.16.*

Mobilium fieri debet, uti de singulis, non per corpora, ut *decis.135.num.19. par.16.*

Rerum confusè in inventarium descriptarum, aut quas Periti non viderunt, de jure non subsistit, *decis.83.n.6.par.16.*

Facta *in rebus datis, in dotem* potiùs facit emptionem, & venditionem, quàm dicatur secuta ad supplendum pretium, *decis.241.num.15.par.17.*

Et *relatio Periti* approbata impugnari amplius non potest, *decis.323. num.7. par.17.*

Rei dotalis, ut faciat emptionem, & venditionem requiritur, quòd pro justo pretio facta sit, *decis.167.num.4.& 13. & seqq.par.17.*

In dote constituta in bonis est necessaria, si adest obligatio de supplendo pretium, cum quo æstimatio promissioni non respondeat, *decis.18. n.11.par.17.*

Rei dotalis, quando censeatur solùm facta ad effectum sciendi valorem, non ut bona desinant esse dotalia, *dec.144. num.6.& seqq.& num.12.par.17.*

Intelligi debet, habita ratione qualitatis rei extimatæ, *decis.332. n.25. par.18. tom. 1.*

Requiritur *in pignore prætorio* antequàm ad illius distractionem deveniatur, tàm ex Statuto Urbis, quàm ex dispositione juris communis, *decis.268. num.2. par.18.tom.1.*

Etiam *rei non existentis* fieri potest, si illa à Testibus fuerit particulariter descripta, *decis.94.num.5.par.18.tom.1.*

Vitæ hominis à Peritis facienda est ad formam *l. hæreditatum, ff. ad l. falcidiam*, *decis.86.num.17.par.18.tom.1.*, *Coccin.decis.1566.num.8.* contrà *n.11.*, & remittitur arbitrio Judicis, *Coccin. decis.775.num.8.*

Sola debetur in legato relicto pro solutione debiti, quamvis illud comparetur dationi in solutum, *decis.269. n.7. par.18.tom.1.*

Sola de tempore Testamenti, vel obitus Testatoris in legato debetur, *dec.269. num.3.par.18.tom.1.*

Dicitur facta juxtà modum à jure approbatum, *decis.332.num.13.par.18.to.1.*

Bonorum in subhastatione, & adjudicatione solùm requiritur ex stylo Rotæ pro credito Fisci, & ex exactione publicarum functionum, *dec.499.num.5. par.18.tom.2.*

Periti se referentis ad numerum Bubulcarum videtur pendere à quantitate, *decis.517.num.15.par.18.tom.2.*

Bono-

Bonorum non minùs necessaria est pro adjudicatione, quàm pro subhastatione, *dec.449.num.5.par.18.tom.2.*, *Pen. decis.1371.num.8.& 9.*

Facta ratione divisionis, quia fieri potuit, vel ad pompam, vel ex causa affectionis non probat verum valorem, *decis.656.num.9.par.18.tom.2.*

Præstanda est, ubi restitutio in bonis fieri non potest, *decis.517. num.6.par.18. tom. 2.*

Minor quantitas attenditur in æstimatione facta à Peritis, *Coccin. decis.2068. num.2.& 4.* contrarium *num.3.*

Æstimatio Periti super æstimatione bonorum, quę nocet cędenti, nocet etiam cessionario, *Coccin. decis.2068.num.5.*

Rei ad vitam concessæ, fit juxta Provinciæ æstimationem, seu arbitrio boni Viri, perpensa ætate, & valetudine possessoris, *Coccin.decis.1567.num.13.*

Rei dotalis secutæ valdè post consignationem sponso factam, præsumitur facta ad alium finem, quàm inducendi emptionem, & venditionem, dùm non præcessit aliquod pactum, *Coccin. decis.624.num.11.*

Sicuti *ex bonis mobilibus* debetur Marito lucrum dotis juxtà statum, in quo reperiuntur, ità debetur Uxori secundùm eorum valorem, *Coccin.decis.624.n.12.*

Testatoris æstimationi bonorum factæ in Testamento hæres stare tenetur, *Coccin.decis.631.num.1.*

Peritorum quoad certa bona, non præjudicat creditoribus in illa non citatis, *Dunoz. jun. decis.892.num.4.*

Ab æstimatione Peritorum, quandò quis non appellat, censetur illi acquievisse, *Dunoz.jun.decis.639.num.9.*

De tempore venditionis fieri debet, *Dunozett.jun. decis.400.num.9.*, *& dec.669. num.6.*

Bonorum fieri nequit à Perito, nisi illa videat, etiamsi viderit antè æstimationem, *Celf.decis.160.num.7.*

Facta *non citata Parte*, non afficit, non citatum, *Celf.decis.178.num.7.*

Mobilium, etiamsi non extent fieri potest per Peritos, quandò illorum qualitas fuit descripta in inventario, *Celf. decis.356. num.2.*

Et tunc Peritorum relationi standum est, *Celf.decis.356.num.3.*

Bonorum stabilium debet fieri ex quantitate reddituum, *Dunoz. sen. decis.345. num. 4.*

Non facit *emptionem*, *& venditionem*, quandò ex contractu potest id colligi, *Manzaned. decis.94.num.15.17. ad 20.*

Nec ubi per æstimationem omnia bona societatis censentur vendita Administratori, *Manzaned.decis.94.num.13.*

Secùs, si medietas tantum censetur vendita, & ità conciliantur prædictæ opiniones, *Manzaned. decis.94.num.14.*

Non facit emptionem, & venditionem in contractibus non ordinatis ad translationem dominii, *Manzaned.decis.94. num.4.*

Æstimatio *Rei societatis* inducit emptionem &c., inter socios, & facit pro medietate transferre dominium, *Manzaned.decis.94.num.6.7.8.11.& 12.*

Procodii, vel alterius Rei societatis, an inducat intèr socios emptionem, & venditionem valde est controversum, referuntur tenentes, quod non *Manzaned. decis.94. num.3.& 9.*, & declaratur *num.10. doctrina Baldi.*

Æstimatio *præstanda est*, quoties id quod alicui relictum est præstari non potest, *Peutinger.decis.80.num 1.*

Mobilium hæreditariorum fieri nequit à Peritis, si eorum oculis subjici nequeunt, nec eorum qualitates in inventario descriptæ leguntur; itaut eorum valor formitèr æstimari valeat, *Peutinger.decis.509.num.7.*

Æstimatio *fructuum* debet fieri secundùm quantitatem in tribus proximioribus annis antecedentibus, *Pen. decis.176.num.1.*, intellige, ut *num.2.*

Æstimatio *secunda rei*, non debet fieri, si per longum tempus prima fuerit facta, & Pars non reclamaverit, *Pen. decis.454.num.7.*

Æstimatio, *seu valor* debet solvi, qui tempore solutionis existit, si in obligatione deducatur certa moneta, *Pen. decis.5.num.3.*

Æstimatione rei facta à Partibus, si una non reclamat, tacitè approbat illam, *Pen.decis.454.num.2.& 3.*

Æsti-

Æstimatio unius rei *æquatur* per fructus perceptos spatio 20. annorum, *Pen. decis.*1060. *num.*5., & *decis.*1098.*n.*4.
Æstimatio *facienda est* tempore, quo damnum infertur, *Rot.pag.*230. *num.*5.
Ad æstimationem *bonorum Patris* tempus promissionis dotis filiæ attendendum est, *Caril. pag.*379. *num.*21.
Ab æstimatione *præsenti* secundùm relationem Periti,*interveniente lapsu*30.annorum ad valorem præteritum inferri non potest, *Caril.pag.*351. *num.*10.
Æstimationi *per Peritum electum* factæ, non autem dationi in solutum standum est, *Caril.pag.*396. *num.*16.
Æstimatio dicitur *habuisse effectum*, si ad bonum computum fuerit soluta certa summa, *Rembold. decis.*73. *num.*6.
In æstimatione *bonorum emphyteuticorum*, statur consuetudini locorum, *Rembold. decis.*392. *num.*6.
Æstimationis *solemnitas* potest omitti in subhastatione locorum pro Fiscalibus manu Regia facta, *Rembold. decis.*73. *num.* 2.
Æstimatio, & *descriptio*, magis propriè cadit circà bona tunc existentia, quam consumpta, & non existentia, *Priol. decis.*352. *num.*12.
Mobilium facta extrajudicialitèr lite pendente, & non citata Parte nihil relevat, *Priol.decis.*430.*num.*8.
Usus, & *consumptionis* debetur ab eo, qui utitur bonis, seu rebus alienis, *Priol. decis.*62. *num.*1. & 2.
Æstimatio *formalis*, non est requisita in adjudicatione *limita*, ubi cum defectu æstimationis concurrit etiam læsio, *Ubald. decis.*66.*num.*3.& *seqq. par.*3.
Æstimatio non potest fieri ab Arbitro sine citatione, aut præsentia Partis, *Cavaler. decis.*527. *num.*2.
A Peritis cum juramento facta valet, *Coccin. decis.*1248. *num.*1.
Secundùm l. hac edictali §. his illud C. de secundis nuptiis, quomodò sit facienda, *Coccin. decis.*2068. *num.*8.
Bonorum mobilium habenda solum est ratio illorum, quæ servando servari possunt, non autem de illis, quæ usu consumuntur,*Coccin.dec.*2103.*n.*38.& 39.
Capitalis æstimatione non probatur restitutio Aromatariæ, *Coccin.decis.*537. *num.*2.
Cum Fisco solet fieri grosso modo,*Coccin. decis.*774. *num.*3.
Æstimatio debetur, quando species est consumpta, *Ubald. decis.*679. *num.*5.
Excessiva, quandò legitima debetur in corporibus hæreditariis parùm refert, *Coccin. decis.*1422. *num.*4.
Non dicitur ob melioramenta in bonis facta,quandò de eis nihil fuerit dictum coràm Peritis ad æstimandum electis, *Coccin. decis.*1422. *num.*5.
Jus debet æstimari secundùm tempus præsens, non autem secundùm tempus futurum, *Coccin. decis.*1462. *num.*50., & *decis.*2222.*num.*21.
Justa Peritorum æstimatio præsumitur, & contrarium prætendenti incumbit onus probandi, *Coccin.decis.*553.*n.*7., *decis.*1341. *num.*20., *decis.*1422. *n.*1., maxime facta pro habenda ratione legitimæ, *ibid. num.*3.
Prædii probatur ex relatione Peritorum, *Cels. decis.*380. *num.*2.
Mobilium stylus attendi debet, *Cels. decis.*356. *num.*4.
Murorum, non sunt eligendi Artifices, sed Architecti, *Cels. decis.*246. *num.*9.
Facta *à Magistratu* in Catastro, & Peritis publice electis, habet præsumptionem pro se, *decis.*703. *num.*4. *par.*18. *tom.*2.
De tempore executionis facienda est, *decis.*703. *num.*4. *par.*18. *tom.*2.
Facta *inter socios* præsumitur solùm ad effectum adæquandi partes, *decis.*726. *num.*14. *par.*18. *tom.*2.
Rei venditæ à quantitate dependet, *decis.*46. *num.*12. *par.*19. *tom.*1.
Facta ad solum finem sciendi valorem non facit emptionem, & venditionem, *decis.*15. *num.*8. *par.*19. *tom.*1.
Bonorum hæreditariorum facta, citatis Creditoribus, & fer. fer. probat valorem, saltem donec de errore doceatur, *decis.*16. *num.*9. *par.*19. *tom.*1.
Mobilium facta post 20. & ultrà annos absque eo, quod illa oculis Peritorum subjici possint, non substinetur, *decis.*202. *num.*13. *par.*19. *tom.*1.
Æstimationis *bonorum* quantitas pluri-

mùm à Sacræ Rotæ arbitrio pendet, *decif.275. num.9. par.12.*

Conditio non impedit dominium, vel poſſeſſionem, ſi ad traditionem fuit deventum, *decif.32. num.9. par.15.*

Bonorum ratio magis æqua haberi non poteſt, quàm per ſubhaſtationem, *decif.63. num.3. par.17.*

Æſtimationi factæ per Peritos à Judice electos ſtandum eſt, *decif.784. num.4. par.4. diverſ.*

Valoris eſt ſtandum ſtante communi æſtimatione, *decif.488.num.1.par.4.tom.2.*

Extrajudicialitèr factæ ſtandum eſt, donec contrarium probetur, *dec.54.n.13. par.11.*

Conſenſus Periti præſtitus operatur, ut ei ſtandum ſit, *decif.201. num.5. par.14.*

Circà æſtimationem meritorum, & circà æſtimationem *rei*, *quæ donatur* poteſt errari, quandò ſumus in donatione remuneratoria; & ideò donare prohibitus, propter fraudes, & damna, quę in donatione contingere poſſunt, cenſetur etiam prohibitus ſimplicitèr facere donationes propter benemerita, *decif.358. num.6. par.6.*

Ædificii ſolvere aliud eſt, aliud verò reſtituere, quantum fundus cum fabricis eſt factus pretioſior, *decif.317.num.24. par.11.*

Rei dotalis non extantis Maritus præſtare tenetur, *decif.3.num.6. par.15.*

Impugnare non valet habens facultatem bona ipſa pro eodem pretio redimendi, *decif.115. num.11. par.16.*

Licet faciendam, dicitur approbare, qui ad eam ſe retulit, *decif.484. num.9. par.18. tom.2.*

Vel menſuram, qui concludere vult, debet ſuam relationem integrè, & concludentèr referre, *decif. 46. num.10. par.19. tom.1.*

In æſtimatione Rota ſolet amplecti æquitatem, *decif.237.num.10. par.4. tom.2.*

In ea, *an adſit exceſſus* parùm refert, dùm ipſa corpora debeantur, & non ipſa quantitas in pecunia, *decif.457.num.4. par.4. tom.2.*

In facienda, illa attendenda, in qua Periti omnes conveniunt, *decif.211. n.3. par.4. tom.2.*

In ea alicujus rei potiùs ſtandum eſt Peritis à Judice deputatis, quam depoſitionibus Teſtium, *decif. 457. num. 1. par.4. tom.2.*, *Coccin. decif.1422.n.2.*

Venit etiam, quòd intereſt evictionem paſſi, *decif.26. num.24. par.10.*

In ea melioramentorum multùm defertur Judicis arbitrio, *decif.2.num.35.par.11.*

In ea *laboreriorum* adeſt ſtylus, & conſuetudo in Urbe, *decif.219.num.8.par.12.*

In decernenda omnia eventualia ponderari debent, *decif.316.num.7.par.12.*

Opus non eſt æſtimatione, quandò adſunt alii licitatores, *decif.388.num.16. par.14.*

In ea *bonorum* omnia commoda, & incommoda, aliæque qualitates ponderanda ſunt, *decif.293. num.30. & 31. par.17.*

Æſtimabit Peritus illud tantùm validè, quod ſubjicitur ejus oculis, non autem de præterito; quod procedit etiam de re Eccleſiæ, vel inter Eccleſiaſticos, *decif.203. num.2. par.12.*

Æſtimatio bonorum habetur pro facta in odium illius, qui eam fieri impedit, *decif.139. num.8. coràm Bich.*

Fructuum annorum ſubſequentium, regulari debet ab æſtimatione annorum præcedentium in materia difficilis probationis, *Bich. decif.580.num.40.*

Æſtimatio fieri poteſt, quandò ad tempus futurum fuit collata executio contractus, *Bich. decif.291. num.15.*, & *decif.314. num.3.*

Bonorum datorum in ſolutum eſt neceſſaria, ut datio in ſolutum, in qua pretium debet eſſe certum ſubſtineatur, *Buratt. decif.372.num.5.*

Dotalium in dubio facit emptionem, & venditionem, *Buratt. decif.361.n.10.*, *Coccin. decif.157. num.4.*

Operæ præteritæ peti poteſt, *Buratt. decif.234. num.6.*

Peritorum abſque præſentia, vel citatione Partium eſt nulla, *Buratt. decif.56. num.1.*, etiamſi Periti extrajudicialitèr electi fuerint, *ibid.num.3.*, & quandò procedat, *decif.70. num.4. & 5.*, *Cerr. decif.448.num.4.*

Requiritur in venditione, quæ fit per publicum exactorem, *Buratt.dec.96.n.2.*

Sunt

Sumi debet à tota re, non à singulis partibus, *Buratt. decis.538. num.6.*

Valoris rei probari debet de tempore Initi contractus in rem, *l. fin. C. de rescind. vend.*, *Buratt. decis.234. n.12.*

Variè, & diversimodè, ubi facta est, media via est eligenda, *Buratt. decis.468. num.13.*

Bonorum hæreditariorum, quæ hæres vult retinere pro ære alieno per ipsum extincto, fit de tempore solutionis, non restitutionis fideicommissi, *Cavaler. decis.130. num.2.*

Ad probandam læsionem fit de tempore contractus, *Cavaler. decis.448. num.3.*, vel paulò antè, vel per duos annos, itaut mutatio præsumi non possit, *Cavaler. decis.358. num.4.*

Ad mensuram est modus magis certus, *Cavaler. decis.585. num.6.*

Æstimatio inducit emptionem, & venditionem, *Cavaler. decis.645. num.3.*, *Cerr. decis.694. num.6.*

Æstimata res, si detur in dotem, mortuo Viro non solvendo, in subsidium contrà eum detur actio, etiam contrà tertium, *Cavaler. decis.645. num.4.*

Æstimatum.

Æstimata, si fuerint Marito *bona mobilia* in dotem data, in casu restitutionis, si promisit in quantitate æstimatam dotem restituere, si illorum consumptio contingat, cedit damno Mariti, non Mulieris, in cujus dominium per æstimationem fuerunt translata, *Bich. decis.292. num.1. & 2.*

Æstimum.

Æstimum tunc multò magis non probat, quandò præsumitur erroneum, *dec.520. num.38. par.14.*

Bonorum, aliquibus concurrentibus, probat etiam contrà tertium, *decis.520. num.17. par.14.*

Publicum plenissimè probat contrà eum, de cujus voluntate confectum est, *decis.520. num.16. par.14.*

Publicum nonnullis concurrentibus probat, *decis. 520. num.12. par.14.*, *Ottobon. decis.143. num.4.*, *Priol. dec.363. num. 18.*

Civitatis Pisarum plenè probat, *dec.166. num.11. par.15.*

Eò magis probat, si fuerit a Partibus per solutionem collectarum approbatum, *decis.166. num.12. par.15.*

Ad effectum manutentionis probat concludentèr, *decis.166. num.9. par.15.*, *Bich. decis.129. num.31.*

Æstimi liber probat contra describere facientem, *decis.122. num.3. par.4. to.1.*

Liber non probat in præjudicium tertii, *decis.120. num.25. par.6.*

Libri quoties plures sunt, & in officio Magistratuum asservati in dubiâ fidem reddunt, *decis.166. num.10. par.15.*

Liber licet probat aliquem in eo locorum possidere non ideò resultat, ipsum alibi non habere alia bona pecunias, & credita, *decis.78. num.8. par.17.*

Mutatio ommissa non probat continuationem possessionis in venditore stante illius translatione facta in emptorem cum clausula Constituti, *dec.509. n.18. par.18. tom.2.*

Æstimo bonorum in comitatu Pisano non adhibetur fides, *decis. 520. num. 39. par.14.*

Ex æstimo publico benè dicitur probatum qualia bona ad aliquem spectent, *decis. 520. num. 13. 14. & 15. par. 14.*, *Zarat. dec.39. num.16.*, *Cels. dec.295. num. 1.*

Divisionem ad probandam æstimum plurimum relevat, præcipuè inter fratres, *Buratt. decis.798. num.12.*

Factum de Partium voluntate facit adminiculum ad probandam possessionem contra ipsas Partes, *Buratt. dec.696. num. 3.*

Possessionem contrà tertium probat saltem præsumptivè, præsertim, ubi de contrario non constat, *Buratt. decis.690. num. 2.*

Æstimum *antiquum* non infert subsecutum augumentum terrarum provenire ex aliqua causa, de qua non constat, *Priol. decis.383. num.12.*

Nec probat possessionem Personæ, cujus non facit mentionem, *Priol. decis.418. num. 7.*

Una cum adminiculis, *probat consanguinitatem*, & descendentiam, *Priol. decis.* 384. *num.* 9.

Æstivo.

Æstivo tempore æquè est navigatio in mari facilis, & per terram expeditum est iter, secus in hyeme, *decis.* 373. *num.* 13. & 35. *par.* 19. *tom.* 1.

Ætas.

1 *Ætas in genere.*
2 *Minorum.*
3 *Quoad beneficia.*

1 Ætas in genere.

Ætas *ex decreto Judicis*, & instrumentis probari potest, *decis.*260. *num.*1. *par.*2. *divers.*

Ubi requiritur pro fundamento intentionis, *est plenè probanda, decis.*1162. *n.*51 *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Probanda est per eum, qui allegat, *decis.*1098. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*, *Dunoz.sen. decis.*335. *n.*2., & 327. *num.*4.

Non probatur per eos, qui negant se fuisse præsentes tempore nativitatis, *decis.*525. *num.*3. *par.*1.

Nec per Testes de auditu, *decis.*483. *n.*4. *par.*2.

Probatur ex Fide Baptismatis, *decis.* 15. *num.*2. *par.*2. *decis.*6. *num.*10., & *decis.*92. *num.*2. *par.*4. *tom.*2., formiter extracta, *decis.*281. *num.*2. *par.*11., *decis.*62. *num.*2. *par.* 12., & *decis.* 313. *num.*1. *par.*4. *tom.*1., & *decis.*260. *n.*14. *par.*6., *Zarat. decis.* 18. *num.*2., *Bich. decis.*200. *num.*1., *decis.*272. *num.*10., *decis.*371. *num.*15., & *decis.*615. *nu.*7., *Coccin. decis.*219. *num.*5., 334. *num.*1. & 2., & 482. *num.*1., & 1735. *num.*3. 2341. *num.*13. & 14., *Dunoz. jun. decis.*89. *num.*1., & 812. *num.*15., *Dunoz. sen. decis.*155. *num.*10., & *dec.*38. *num.*2., *Peutinger. decis.*102. *num.*2., & *decis.*506. *num.*1., *Merlin. decis.*159. *num.*5., *Rembol. decis.*275. *num.*2., & *decis.*44. *num.*6., *Panphil. decis.*54. *n.*4., & *decis.*434. *num.*5.

Probatur *per duos Testes*, dicentes se fuisse præsentes nativitati, etiam quod interrogati annum ignorent, *decis.* 296. *num.*2. *par.*2., *Cerr. decis.*26. *num.*8., & 131. *num.*49., *Coccin. decis.*536. *num.*7.

Probatur *per Testes familiares*, & solitos cõversari in domo, ubi Puer natus est, *decis.*337. *num.*1. *par.*3., *Coccin.*2341. *num.*18. & 19., 334. *num.*1. & 2.

Benè probatur *per Testes* deponentes de mense, quo quis natus fuit, etiam quod non deponant de die præciso, *dec.*737. *num.*1. *par.*3.

Probatur *per assertionem Matris, dec.*645. *num.*14. *par.*4. *tom.*1., *Cavaler. decis.*1. *num.*3.

Prima ætas dicitur de minori septennio, *decis.*296. *num.*6. *par.*4. *tom.*2.

Puerilis debet literis, & bonis moribus imbui, *decis.*157. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

Probatur *per Testes* deponentes de aspectu, *decis.*67. *num.*8. *par.*5. *tom.*1., *Cavaler. decis.*375. *num.*1. & 5.

Solet regulari *suprà sexagesimum annum*, ad hoc, ut quis dicatur senex, *dec.*424. *num.*4. *par.*5. *tom.*2.

Probatur ex partita libri Baptismi extracta, & iste est modus probandi concludenter ætatem, *decis.*138. *n.*2. *par.*6. *decis.*163. *num.*6., & *decis.*48. *num.*1. *par.*11., *Buratt. decis.*75. 116., & 365. *ubique num.*1.

In teste ætas debet attendi de tempore motæ litis, *decis.*74. *num.*18. *par.*6.

Benè probatur *à Testibus*, si deponant de judicio suo, vel per aspectum, *decis.*45. *num.*12. & 13. *par.*6.

Probari potest *per singulares testes*, *decis.*45. *num.*11. *par.*6., & probatur, *decis.*244. *num.*17. *par.*8., *dec.*279. *n.*61. *par.*9. *tom.*1.

20. *Annorum* inter Cives Romanos reputatur legitima ex dispositione statuti Urbis, *Ottobon. decis.*110. *num.*5.

Annorum 40. dicitur longæva, *Ottobon. decis.*29. *num.*58.

Ætas 12. *annorum* requiritur in Alumnis Seminarii ex dispositione Cõcilii Tridentini, *sess.*23. *cap.*18. ad effectum admissionis, *Peutinger. decis.*405. *n.*3., declara *num.*4. & *seqq.*

Ætas semper *ex aspectu* per Testes proba-

batur, detractis semper decem annis juxtà stylum Rotæ; *Verall. decis.* 131. *num.*2. & 3.

Ingravescens cum infirmitate verificatur in 60. annis, *Veral.decis.*315.*num.*1.

Annorum 70. non probatur ex aspectu, quia sunt detrahendi 10. anni juxta stylum Rotæ, *Veral. decis.*312. *num.*1.

Ætas *longæva* egens continua servitute, est causa sufficiens, ut legatarius non possit habitare simul cum hæredibus, *Millin. decis.*371. *num.*5.

Ætatis *defectus*, probandus est ab allegante, *Millin. decis.*410. *num.*6. & *decis.*420. *num.*4.

Ætas *desumitur* à nativitate, non autem à Cathechismo, *decis.*263.*n.*13.& *seq. par.*18.*to.*1., *dec.*686.*n.*14.*par.*18.*to.*2.

Probatur etiam à Testibus consanguineis, quandò illius habuerunt, vel habere potuerunt notitiam, *decis.*21.*n.*7. *par.*18.*tom.*1., *Coccin.dec.*2341.*n.*19.

Non probatur à Testibus consanguineis, si sunt minoris ætatis, de qua deponunt, & de solo auditu testantur, *decis.*21. *num.*3. *par.*18. *tom.*1.

Legitima ad contrahendum dicitur illa, quæ minoribus à statuto fuerit assignata, *decis.*136. *n.*6. *par.*18. *tom.*1.

Ætas juvenilis multis periculis est obnoxia, *decis.*534. *num.*5. *par.*18.*tom.*2.

Ætatis filiorum Mater præsumitur habere veram notitiam, *decis.*200. *nu.*3. *par.*2.

Probatio, quæ deducitur ex libro Patris, non dicitur concludens probatio, sed solùm præsumptio, aut semiplena probatio, *decis.*81. *num.*18. *par.*6., *Coccin. decis.* 2341. *num.* 16. contrà *Mantic. decis.*25. *num.*1., *decis.*58. *num.*6., & *decis.*133. *num.*3.

Ætatis legitimæ debent esse Testes, ut probent, *decis.*56. *num.*5. *par.*7.

Probatio illa est melior, & paratior, quæ fit per Fidem Baptismatis, *decis.* 279. *num.*45. *par.*9. *tom.*1.

Ætatis testimonium approbatissimum, ac fraudis cujuscunque exclusivum est liber Parochi, *decis.*303. *num.*9. *par.*11.

Legitimæ, quod non sit ad aliquid assequendum, convincitur ex Fide Baptismatis, *decis.*454. *num.*7. *par.*13.

Ætatis defectus pro testamenti invaliditate est concludenter probandus, *decis.*523. *num.*18. *par.*14.

Defectus professionem expressam annullat, & tacitam irritat, *decis.*134.*num.*8. *par.*14.

Ætatis *impedimentum* non præjudicat, *decis.*103. *num.*20.& 58.*par.*15.

Ætatis *defectus*, & defectus ordinis sunt diversa, *decis.*335. *n.*11.*par.*18. *tom.*1.

Ut probet *Fides Baptismatis* debet esse extracta à Parocho, aliàs non relevat, *decis.*45. *num.*15. *par.*6.

Ætatem certam, quod quis habeat convincitur ex libro Baptismatis, *dec.*454. *num.*8. *par.*13.

In ætate infantili ferè filius dicitur, si sit in octavo anno, *decis.*296. *nu.*9. *par.*4. *tom.*2.

In ætate pupillari non potest considerari dolus, *decis.*77. *num.*30. *par.*6.

Ætas *ultrà* 60. *annos* est impotens ad generandum, *Bich.decis.*548.*n.*27.& 29.

Alimentorum legato in æstimando computatur juxtà dispositionem, *l.hæreditatum, ff.ad l.falcid.*, *Buratt. dec.*675. *num.*11.

Ætas probatur *ex libro Baptismi*, *Cavavaler.decis.*444.*num.*4., *Cels.decis.*155. *num.*3., 214.*num.*4., 297.*n.*8., & 347. *num.*2., *Ottobon. decis.*29. *num.*59. & *seqq.*, & *decis.*222.*num.*4., *Priol.dec.*3. *n.*16., 381. *num.*5., 387.*n.*13., & 389. *num.*5.

Deputatio Curatoris non probat quem esse minorem, *Coccin.decis.*219.*num.*4.

Matricula Scolaris, non probat ætatem, *Coccin. decis.*2341. *num.*34.

In annis 60. verificatur Ætas ingravescens, *Cels.decis.*155. *num.*4.

Major, & antiquius Sacerdotium non operantur prælationem in concursu qualitatis paupertatis, *Cels. decis.*198. *num.*4.

Requisita ab aliqua constitutione, si deficiat, collatio beneficii non sustinetur, *Cels.decis.*214. *num.*12.

Ætatis *prærogativa*, quandò contemplata fuit à Testatore, tunc præfertur major natu, non autem proximior, *Cels. decis.*297. *num.*7.

Qualitas *majoris ætatis* in Patre cessat, quan-

quandoque in filio, nec repræsentatur, *Manzaned. decis.*350. *num.*4.

Ætatis *qualitas* expressa in uno casu, non censetur repetita in alio casu, maximè in diversa oratione, *Manzaned. decis.*138. *num.*1.

Annorum 14. est sufficiens, ut Testis rectè possit deponere de visu, *decis.* 56. *num.*4. *par.*7.

Ætas minor non deducitur, ubi agitur de præsumptione beneplaciti Apostolici deducta ex cursu temporis, *decis.*175. *num.*16. *par.*8.

Cum sit difficilis probationis, *admittit etiam conjecturas*, *decis.* 244. *num.* 18. *par.*8., *decis.*279. *num.*61. *par.*9. *tom.*1.

Annorum 40. longæva dicitur, & propterea conjecturis probatur, *decis.* 244. *num.*19. *par.*8.

Aliqua præcisa dum requiritur, annorum curriculis impleri debet, & non imperiali beneficio, *decis.*180. *num.*8. *par.*9. *tom.*1.

Probatur per Testes reddentes rationem sui dicti, *decis.*279. *nu.*49. *par.*9. *tom.*1., *decis.*133. *num.*8. *par.*18. *tom.*1.

Annorum 40. dicitur longæva ad effectum probationis, *decis.*279. *n.*62. *par.*9. *to.*1.

Major, data paritate probat quem esse digniorem, *dec.*262. *n.*5. & 16. *par.*10.

Quandò narratur per dictionem *in*, veluti *in* 70. *annis circitèr*, sufficit quod annus 70. sit inceptus; quod multo magis procedit si adsit dictio *circitèr*, *decis.*48. *num.*2. *par.*11.

Ultra centesimum annum est inverosimilis, *decis.*314. *num.*4. *par.*11.

Major, sicuti arguit majorem prudentiam, & maturitatem, ita præbet præcedentiam, *decis.*62. *num.*3. *par.*12.

Ætas, & amor juvenilis, de facili ad confitendum dotis receptionem alliciunt, *decis.*296. *num.*15. *par.*12.

Major majores bonos mores præsumere solet, *decis.*216. *num.*7. *par.*12.

Mulieris non præsupponit exclusionem facultatis, quam frater habet dotandi sororem in quacunque ætate constitutam, nisi judicialis interpretatio præcedat, *decis.*200. *num.*14. *par.*13.

Aliquandò habenda est pro legitima, *decis.*461. *num.*24. *par.*13.

Annorum 20. ex dispositione Statuti Urbis, Civis Romani ætas, est legitima, *decis.*92. *num.*11. *par.*13.

Aliquandò ex Baptismi libro desumi non potest, *decis.*523. *num.*11. 13. 16. 17. & 19. *par.*14.

Annorum 16. non sufficit ad valide profitendum, *decis.*134. *num.*4. *par.*14.

Non probatur ex libro Baptismi, qui continet nomen Patris, & Matris, *dec.*241. *num.*25. *par.*15.

2 Ætas minorum.

Ætas minor alicujus non probatur ex datione Curatoris contrà tertium, *dec.*50. *par.*4. *divers.*, *decis.*132. *num.*2. *par.*2.

Probatur *per librum Parochi*, *decis.* 592. *num.*2. *par.*1., *decis.*645. *num.*14. *par.*4. *tom.*1., & *decis.*205. *num.*7. *par.*10.

Probanda est per eum, qui allegat; tempore enim contractus quisque præsumitur major, & non minor, *decis.* 525. *num.*3. *par.*1., *decis.*21. *num.*4. *par.*18. *tom.*1.

Minor non probatur per Testes deponentes de auditu; præsertim quandò agitur de annullando contractu, *decis.*525. *num.*4. *par.*1.

Minor de jure communi 25. annorum potest à statuto restringi, *decis.* 776. *num.*1. *par.*2.

Ætas Minoris probatur per Testes familiares, *decis.*779. *num.*9. *par.*3.

Probari debet concludentèr minor, ab eo, qui se majorem esse juravit, *decis.*241. *num.*24. *par.*15.

Minor præstat impedimentum accidentale, & impedito excusationem tribuit, *decis.*103. *num.*58. & 20. *par.*15.

Beneficiati probatur ex Fide Baptismatis, *decis.*191. *num.*10. *par.*16.

Minor non potest dici probata sinè Fide Baptismatis, aut alio legitimo modo, *decis.*686. *num.*12. *par.*18. *tom.*2.

Minor eo magis plenè, & concludenter probari debet, si quis in contractu cum juramento dixerit se esse majorem, *decis.*686. *num.*15. *par.*18. *tom.*2.

Propter minorem ætatem, quis est restituendus adversus omissionem solemnitatum, *decis.*468. *n.*7. *par.*4. *tom.*2.

3 Ætas

3 Ætas quoad beneficia.

Ætas 21. *annorum* non est legitima ad Subdiaconatum, *decis*.147. *n*.5.*par*.6.

Annorum 22. est legitima ad Sacros Ordines, Subdiaconatus, & Diaconatus suscipiendos, *decis*.138. *num*.9. *par*.6., *Cerr.decis*.26. *num*.10.

Major requiritur ad obtinendum Canonicatum in Cathedrali, quam in Collegiata, *decis*.256. *num*.14.*par*.7.

Etiam ad effectum *obtinendi beneficia* plenè probatur ex libro, in quo Pater filiorum nativitatem adnotare solebat, *decis*.244. *num*.13.*par*.8., & ex Fide Baptismatis, *Bich. decis*.663.*num*.4.

Annorum 25. est necessaria pro obtinendo beneficio Curato, *decis*.19.*num*.17. *par*.9. *tom*.1.

Annorum 14. sufficit ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata, in qua imminet cura Animarum Canonici, non uti singulis, sed Collegio, uti omnibus, *decis*.31.*nu*.33.*par*.10., *Arg. decis*.34.*num*.28.& 31.,*Caril.pag*.283. *num*.9.,*Ubag.decis*.89. *num*.14.

Ætas major, & antiquior gradus Sacerdotalis prælationem tribuit, *decis*.296. *num*.5.*par*.11.,*Zarat.decis*.15. *num*.3., *Dunoz.jun. decis*.967.*num*.3.

Major in beneficiis obtinet prælationē, *decis*.295. *num*.3. *par*.11.

Annorum 22. non est sufficiens ad ordinem Sacerdotalem, *decis*.232. *num*.9. *par*.11.

Annorum 21., est ætas capax Canonicatus etiam Cathedralis, *decis*.169.*nu*.1. *par*.14.

Ætas legitima requiritur ad consequendum beneficium, *Panphil. decis*. 54. *num*.7.

Ætas, quod possit intra annum promoveri *ad Sacerdotium*, spectatur in concurrenti ad Parochialem,nec interest, quod alius sit majoris ætatis, & antiquior promotus,*Manzaned. decis*.648. *num*.10.

Annorum 40. requiritur in Canonicatu Pœnitentiario, tam ex dispositione Sac. Concil. Trid., quam ex speciali Constitutione Gregorii XV.,*Ottobon. decis*.39. *num*.1.

Senior reputatur dignior pro adjudicatione beneficii,*Ottobon.decis*.222.*n*.5., & in materia prælationis, *Ottobon. decis*.123. *num*.10.& 16., & 248.*nu*.2., & 264.*num*.4., *Priol.decis*.25. *num*.2.

Fallit quandò junior ex aliis qualitatibus est dignior, *Ottobon.decis*.248. *num*.3. & 4.

Ætas necessaria *ad beneficium*, inspicienda est tempore perfectionis actus,*Pen. decis*.1578. *num*.7.

Annorum 14. sufficit in Canonicatibus Germaniæ de consuetudine, *Ubag.decis*.89. *num*.15.

Ætas *narrata*, si non verificatur, gratia est nulla, *Cæs.de Gras. decis*.66.*num*.4. *pag*.98.

Annorum 14.requisita *à Sac.Concil.Trid. cap.6.sess.23.de reform*.ad obtinendum beneficia potest à Pontifice dispensari, *decis*. 257. *num*. 9. & *seqq.par*. 16., *Emerix sen. decis*. 20. *num*.2., limita, *num*.3., intellige, ut *num*.4., contrarium *num*.5.

Annorum 22. requiritur in obtinendis Canonicatibus in Cathedralibus, *decis*.260.*num*.33.*par*.17., *decis*.56.*n*.31. *par*.19. *tom*.1., *Pen. decis*.569.*num*.9.

Minor non excusat à subreptione,& nullitate ob malam expressionem valoris beneficii, quamvis facta sit à Procuratore, *decis*.120. *num*.18. *par*.17.

Major tàm ratione temporis, quàm Clericatus,plurimum confert ad obtinendum prælationem in beneficiis, *decis*.760. *num*.11.*par*.18. *tom*.2.

Quicunque post septennium antè Concilium erat capax simplicis beneficii, nec erat opus dispensatione, *decis*.354. *num*.34. *par*.19.*tom*.1.

Ætatis defectum patiens non potest acceptare præbendam Sacerdotalem, *dec*.1.*num*.3.*de præbend. in noviss*.221.

Defectus exadverso videtur saltem semiplenè probandus, *decis*.1162. *num*.3. *lib*.3.*par*.3.*divers*.

Defectus non potest opponi illi, qui præsentatur ad beneficium simplex jurispatronatus, quandò fundator dixit etiam minores 14.annis posse admitti, *decis*.194. *num*.1. *par*.2.

Ætatis discussio inter eligendos est actus judi-

judicialis, & præjudicialis, *decis.*279. *num.*28. *par.*9. *tom.*1.

Ætatem majorem, vel ordinem habens, quàm requirit præbenda, non est Canonicatu excludendus, *decis.*169 *n.*5. *par.*14.

Quandò quis est major præferendus est inter plures concurrentes ad beneficia, *decis.*62. *num.*2. *par.*12.

Major, & in gradu Testatori *proximior* semper præfertur, *decis.*24.*n.*1.*par.*19. *tom.* 1.

Ætas 25. annorum requiritur, ut quis ad Sacerdotium promoveri possit juxtà dispositionem *Concil.Trid.sess.*23. *de reform.cap.*12., *Bich.dec.*371.*n.*16., *& decis.*615. *num.*6.

Annorum 14. requiritur ad obtinendum beneficia etiam de jurepatronatus,nisi in fundatione contrarium cautum fuerit, *Buratt. decis.* 605. *num.*5. *&* 6., *Panphil. decis.*54.*num.*4., *& dec.*668. *num.*1.*&* 7.

Annorum 21. sufficit ad obtinendum Canonicatum, *Cels. decis.*393. *num.*2.

Affectio à verbo afficere in beneficialibus.

Affectio inducta *per appositionem manus Papæ* cessat ex effectuatione gratiæ, *decis.*190.*num.*9. *par.*2., *Cerr.dec.*227. *num.*2. 10.*&* 11.

Facilius *removetur*, quàm reservatio, *decis.*144. *num.*6. *par.*2.

Beneficii *non resultat* ex gratiâ, quæ ob non adimplementum conditionis non potuit sortiri effectum, *decis.*190. *n.*8. *par.* 2.

Beneficiorum *durat* etiam post mortem Papæ, dum in contrarium nihil disponitur, *decis.*212. *num.*8. *par.*5. *tom.*1.

In beneficiis manualibus *nunquàm intrat* absque Pontificis scientia,*dec.*80.*n.*15. *par.* 7.

In aliquo beneficio, *ut inducatur* sola appositio manus Papæ sufficit, *dec.*51. *num.*8. *par.*7.

Super beneficio *ex appositione manus Papæ* pendet à validitate gratiæ, & à justificatione gratiæ, quâ Papa motus fuit ad concedendum, quatenùs constet de veritate narratorum, *dec.*237. *num.*2.*par.*7., *Ottobon.decis.*197.*n.*18. *&* 19.

In beneficiis semel data, semper durat, *decis.* 113. *num.*4. *&* 5. *par.*8., *Bich. decis.*645.*n.*28. *&* 29., *Caril.pag.*132. *num.*14., *& decis.*134. *num.*3.

Beneficii ex sola Signatura resultat, *decis.*112. *num.*39. *par.*16.

Beneficii ex sola appositione *manus Papæ* resultat, *decis.*112.*num.*29.*par.*16., & probatur, ex coadiutoria, *decis.* 112. *num.*5. *par.*16., *Dunoz. jun. decis.*776. *n.*20., *Manzaned. dec.*724. *num.* 4.

Beneficii dependet à validitate gratiæ, *decis.*112. *num.*6. *par.*16.

Resultans *ex appositione manus* Summi Pontificis, dicitur affectio in corpore juris clausa, *decis.*154. *num.*1. *par.*16., *Dunoz. sen. decis.*229. *num.*20.

Resultat *ex resignatione* in manibus Papæ, *Bich. decis.*280. *num.*22.

Non procedit quoties jus non abdicatur à resignante, *Bich. decis.*358. *num.*10. *&* 11.

Coadiutoria cum futurâ successione inducitur, *Buratt. decis.*36. *num.*11., *& decis.*78. *num.*4.

Commenda perpetua inducitur, *Buratt. decis.*36. *num.*14.

Affectio *probatur*, ex quo beneficium fuit concessum in commendam, *Cavaler. decis.*559. *num.*5.

In coadiutoriis intrat justificata narrativa gratiæ, *Dunoz. jun. decis.*776.*n.*19.

In beneficio jurispatronatus per appositionem manus Papæ non intrat affectio, *Dunoz. jun. decis.*766. *num.*6.

Non sortitur effectum, quandò in gratia adest defectus conditionis, & causæ, quæ movit Papam, *Dunozett. jun. decis.*766. *num.*7.

Vide etiam *Beneficium, quoad affectionem.*

Affectio *non consideratur* in beneficiis jurispatronatus Laicorum per appositionem manus Sanctissimi, *Pen. decis.*627. *num.*9.

Affectio *Canonicatus* inducitur ex appositione manus Papæ, *Rembold.dec.*348. *num.*11.

Bene-

Beneficii non inducitur ex resignatione nulla, *Rembold. decis.* 348. *num.* 12. 13. *&* 14.

Nec ex causa litis, nisi probetur beneficium esse litigiosum de tempore vacationis, *Rembold. decis.* 559. *num.* 1.

Affectum dupliciter dicitur beneficium per obitum Possessoris apud Sedem, & per litem, *Rembold. decis.* 572. *n.* 4.

Per appositionem manus Papæ, ad certum, & limitatum effectum resignationis, non extenditur ad diversam vacationem per obitum, in qua dicitur Papa noluisse Ordinario præjudicare, *Priol. decis.* 284. *n.* 8., *& dec.* 301. *n.* 10.

Affectio *inducitur* etiam per provisionem subreptitiam, & nullam, *Ubald. decis.* 80. *num.* 6. *par.* 3., limita, ut *nu.* 7.

Affectio *beneficiorum* durat semper etiam post mortem Papæ, si beneficia fuerunt semel reservata, *Duran. dec.* 154. *n.* 11., *& decis.* 167. *num.* 8.

Inducta *per commendam*, non cessat, donec Papa plenè, & perfectè provideat in titulum, *decis.* 523. *num.* 42. *&* 44. *par.* 19. *tom.* 2.

Inducitur ex appositione *manus Papæ*, in beneficio, & dicitur clausa in corpore juris, *decis.* 523. *num.* 39., *Benincas. decis.* 136. *num.* 1.

Et ex *retentione beneficii* à Papa concessa cum alio incompatibili, *dec.* 523. *n.* 43. *par.* 19. *tom.* 2.

Ultimus status affectionis, aut reservationis inductivus, sublevat Provisum Apostolicum à rigorosa suæ gratiæ justificatione, *Benincas. decis.* 136. *num.* 7.

Affectatio.

Affectatio impedit, ne factum possit affectari, *decis.* 171. *num.* 20. *par.* 10.

Affectatè Testes, & de propria credulitate deponentes non probant, *decis.* 544. *num.* 5. *&* 7. *par.* 18. *tom.* 2.

Affectio, seu dilectio.

Affectio vehemens est magna præsumptio ad probationem filiationis, *decis.* 2. *n.* 1. *par.* 1. *divers.*

Testatoris in hæredes vocatos, ac si essent filii, facit eos pares ipsis filiis, ubi propterea quòd admittuntur ad hæreditatem, ac si verè essent filii Testatoris, *decis.* 266. *num.* 7. *&* 8. *par.* 1.

Testatoris ergà aliquem arguitur ex geminata vocatione, *decis.* 661. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 3.

Naturalis cadit etiam in filiis illegitimis, & spuriis, *decis.* 361. *num.* 3. *&* 24. *par.* 4. *tom.* 2.

Nulla verisimilis considerari potest magis in primis hæredibus, quàm in secundis, & ulterioribus, *decis.* 194. *n.* 69. *par.* 5. *tom.* 1.

Non intrat, quandò testantis voluntas est servanda, & vires hæreditatis suppetunt pro ea adimplenda, *decis.* 88. *n.* 17. *par.* 5. *tom.* 1.

Cadit in re ex congruitate bonorum, & ex possessione Antecessorum; itèm etiam ex aeris salubritate, & opportunitate, *decis.* 272. *num.* 27. *&* 28. *par.* 5. *tom.* 1.

Affectio *potissima conjectura* est ad declarandam Vocatorum prælationem, *Zarat. decis.* 19. *num.* 1.

Ex gradus proximitate desumitur, *Zarat. decis.* 19. *num.* 3., & ex generali nominatione *num.* 4.

Major, & propensior paterni amoris affectio consideratur in filio masculo, quàm in fœmina, *Zarat. decis.* 85. *num.* 26.

Testatoris declaratur ex testamento imperfecto, *Arguell. decis.* 11. *num.* 8.

Elicitur ex qualitate rei, *Bich. decis.* 279. *num.* 31.

Quandò est æqualis ergà omnes descendentes masculos, par etiam debet esse omnium Descendentium in successione conditio, *Bich. decis.* 305. *num.* 20., *Ottobon. decis.* 91. *num.* 25.

Affectio, *& charitas*, magis cadunt in Conjunctis, quàm in Extraneis, *Duran. decis.* 334. *num.* 3.

Et major *in Ascendentibus*, quàm in Collateralibus, *decis.* 679. *n.* 3. *par.* 19. *to.* 2.

Magis urget affectio Testatoris ergà masculum sibi attinentem per unicam, quàm per plures fœminas, *Benincas. decis.* 154. *num.* 7.

Affectio, *& ratio sanguinis*, non sufficiunt

ciunt ad multiplicationem legati, *Cor. decis.*139. *num.*57. *&* 58.

In Testatore æqualis est sufficiens ad præsumendum, quod etiam postea nascituri admittantur ad fideicommissum, *Dunoz.jun. decis.*142. *num.*27.

Cadit in re ex congruitate bonorum, & ex possessione Antecessorum, *Dunoz. jun. decis.*113. *num.*27.

Et ex *aeris* salubritate, *Dunoz. jun. decis.*113. *num.*28.

Major præsumitur ergà primum vocatum, quàm in secundum, *Dunoz. jun. decis.*142. *num.*18.

In aliis bonis tanta non potest considerari, quàm in patrimonialibus, *Dunoz. jun. decis.*50. *num.*17.

Inter fratres, & sorores præsumitur, *Cels. decis.*10. *num.*6.

Testatoris inspicitur in substitutionibus, *Cels. decis.*33. *num.*7.

Nec potest cadere in incognitum, *Cels. decis.*401. *num.*11., *Ottobon. decis.*21. *num.*21., *&* *decis.*35. *num.*12.

Donantis affectio contemplatione Matrimonii, quandò est æqualis, comprehendit tam filios primi, quàm secundi Matrimonii, *Ottobon. decis.*99. *num.*1. 2. 4. *&* 5.

Testatoris ergà legatarium benè probata, facit, ut legatum latè interpretetur, quamvis aliàs strictè esset interpretandum, *Caril. pag.*395. *num.*5.

Testatoris erga legitimos, & naturales, major præsumitur, quàm illegitimè natos, *Caril. pag.*345. *num.*6.

Interpretatio *favorabilis* fieri solet ex affectione Personarū, *Priol.dec.*181.*n.*3.

Affictuarius.

Affictuarius potest minimè quærere possessionem Domino absque mandato tacito, vel expresso, *decis.*234. *num.*12. *par.*4.*tom.*2.

Publicæ Cancellariæ, Notarius, esse reputatur, *decis.*285. *num.*6. *par.*16.

Affictuarii sine speciali, & sufficienti *mandato* Dominis non præjudicant, *decis.*2. *num.*9. & 16. *par.*18. *tom.*1.

Affictuariorum, & Conductorum præcedentium *actus* facti in re locata ad declarationem secundæ locationis inserviunt, *decis.*8. *num.*5. *par.*17.

Affictuarius potest frumentum, uti ad se spectans vigore locationis hypothecare, *Bich. decis.*541. *num.*36.

Seu Conductor Abbatiæ deponens de receptione fructuum, probat possessionem, *Cæs.de Grass.dec.*59.*n.*2. *pag.*88.

Affictus.

Affictus integros persolvens præsumitur esse in integra possessione bonorum, *decis.*3 57. *num.*3. *par.*2.*divers.*

Remissioni non est locus, cum notabile damnum non est probatum, *decis.*830. *num.*1.*par.*4.*divers.*, *Pen.decis.*831.*n.*2.

Ex quantitate perpenditur, quid veniat in locatione, *decis.*253.*num.*26.*pa.*4.*to.*2.

Et fructus civiles ex industria dicuntur fructus industriales, *decis.*3. *num.*60. *par.*.7.

Remissio non fit ob causam, quæ aderat tempore affictus, & Conductor sciebat, *decis.*414. *num.*22. *par.*12.

Pensio ex sola belli trepidatione est minuenda, *decis.*130.*num.*4. *par.*13.

A Conductore in compensationem lucri sibi assignati præsumitur auctus, *decis.*130.*num.*6. *&* 7. *par.*13.

Debentur propter fructus rei locatæ, & ratam eorum, *decis.*184.*num.*1.*par.*15.

Solutio retardari non debet per exceptionem non ad implementi nullatenus expresse promissam, *decis.*16.*n.*13. *par.*15.

Seu Pensiones rei locatæ sine mora persolvi debent, *decis.*45. *num.*1. *par.*16.

Pro affictu nemo præsumitur velle solvere eam summam, nisi illam, quam ex fructibus percepturus est, *dec.*263.*n.*5. *par.* 7.

Pro eo promissa, si est ingens quantitas, & in quantitate magna, declarat contractum esse potius locationem, quàm emphyteusim, *decis.*232. *num.*10. 11. *&* 12. *par.*9. *tom.*1.

In eo fit translatio dominii, *dec.*291.*n.*33. *par.*10.

Affictuum decursorum quantitas, inter Partes est dividua, *decis.*439. *num.*6. *par.*9.*tom.*2.

Ex

Ex affictuum exactione non solùm probatur possessio inter locatorem, & conductorem, verùm etiam contra tertium, *decis.520. num.8. par.14.*

Affictus locationum eodem modo judicantur, quo fructus, pro quibus solvuntur, *Cavaler. decis.104. num.6.*

Affictuum solutio non retardatur prætextu damni, si istud non fuerit concludentèr probatum, *Dunoz.jun.dec.1003. num.2., Ludovis. annot. ad decis. 235. num. 6.*

Variantur affictus, non solùm ex tempore, sed etiam ex loco, *Ludovis.dec.101. num.3.*

Affictus Administrator debet eligi de jure conductoris principalis, *Rembold.decis.305. num.1.*

Affictus in administratione, *præferendus* est magis idoneus, *Rembold. decis.305. num. 3.*

Ex conductione affictus cum exhibitione Cedulæ Banchariæ desumitur, Debitorem esse solvendo, *Rembold.dec.445. num. 3.*

Fructus suos facit Conductor non solutis affictibus, *Priol.decis.225.num.4.& 5.*

Affictus *factus* à Judice citato Curatore hæreditatis est validus, *Ubag. decis.60. num. 2.*

In affictibus *fit compensatio* anni fertilis cum sterili, *Millin. decis.323.num.2.*

Si fundus, vel ejus pars est totalitèr perempta fit remissio affictus pro rata, *Millin. dec.363. num.1.*

Ut fit locus *remissioni* affictus, non sufficit probatio damni in certo tempore, sed debet probari damnum pro toto tempore locationis, *Millin. decis.363. num. 2.*

Vide *Remissio*.

Affictus valorem rei locatæ non probat, cum fieri potuerit ex particulari affectione Conductoris, *Panphil. dec.448. num. 4. & 8.*

Affines in genere, & Affinitas.

Affines dicuntur cognati Viri, & Uxoris ex ipsorum nuptiis conjuncti, *Rot. decis.174. num.20. par.4.*

Affinitas per mortem unius ex conjugibus dissolvitur, *decis. 314. num.4. par. 2.*

Non tollit totam fidem Testibus, *dec.82. num.9. par.5. tom.1.*

Et sanguinis conjunctio explicat nominis obscuritatem, *dec.588.n.11.par.5.to.2.*

Non adimit fidem Testi, si non sit in gradu considerabili, *decis.286. num. 10. par. 6.*

Solùm repellit à testificando, quandò est per lineam Ascendentium, vel Descendentium, *decis.286. num.11. par.6.*

Ex coitu fornicario nõ contrahitur ex dispositione Concilii Tridentini, nisi intrà secundùm gradum, *decis.112. n.26. par. 8.*

Contracta ex coitu fornicario, nec dirimit, nec impedit matrimonium ultrà secundum gradum, *decis.112.num.27. par. 8.*

Ex tractamentis etiam probatur per Testes, *decis.446.num.12.par.9.tom.2.*

Per simplicem fornicationem contrahitur, *decis.356.num.2.& seqq.par.17., Panphil.decis.145.num.3.*

Inter Socerum, & Norum cessat soluto matrimonio per mortem filii, præterquam, quoad novas nuptias impediendas, *decis.349.num.9.par.18.tom.1.*

Oritur ex quocumque concubitu etiam extrà matrimonium, *decis.37. num.6. & seqq. par.18. tom.1.*

Primi gradus eò magis inducit incestum cum duobus sororibus commissum, *decis.37.num.7.par.18.tom.1.*

Affinitatis, vel sanguinitatis ex conjunctione cum Pupillis, quòd præsumatur contractum gestum fuisse in commodum, & utilitatem Pupillorum hoc nullo jure cavetur, *dec.190.n.14.par.6.*

Exceptio tollitur in Teste, si utrique Parti sit affinis, *decis.317.num.5.par.12.*

Jura penitùs *cessant* inter Norum, & Socerum dissoluto matrimonio præterquàm ad novas nuptias impediendas, *decis.30.num.12.par.18.tom.1.*

Affinis potest esse Testis ad consanguinitatem probandam, *dec.220.num.5.par.2. diversor.*

Ob non tàm proximam affinitatem à Testimonio non repellitur, *decis.630.n.2. par.4.divers.*

Affir-

Affirmativa.

Affirmativa, ubi potest probari alitèr, quàm per scripturam, negativa non probatur concludentèr ex inspectione ejusdem scripturæ, *dec.502.n.8.par.1.*, *Zar.decis.53.num.42.*, *Buratt.decis.10. num.6.*

Propositio resolvitur in negativam, prout ex *decis.672. num.1. par.1.*

Super affirmativa, si Testes deponant præferuntur deponentibus super negativa, *decis.54. num. 13. tom. 2. par. 4.*, *Ludovis.decis.449.num.3.*, *Pen.dec.984. num.2.*

De affirmativa Testes præferendi sunt Testibus de negativa deponentibus, *decis.223. n.4. par.14.*, *Ludovis. dec.322. num.7.& 8.*

Resultat ex dictione *nisi* adjecta post negativam, *decis.6. num.3. par.15.*, *Ottobon. decis.202. num.6.*

Et negativa suffragia, cum quibus sit electio, denotant liberam potestatem in Eligenie, *decis.388.num.10. par.16.*

Exactionis, licet probetur ex libris Monasterii, ex illis tamen non remanet probata negativa, *decis.225.n.8.par.18. tom.1.*

Resultat, si cum verbo, *nullus*, copuletur dictio *nisi*, *decis.213.nu.4.par.18.to.1.*

Non inducitur ex dictione, *sinè*, copulata cum verbo, *nullus*, *decis.213.num.3. par.18. tom.1.*

Affirmativa census in materia, probari potest aliter, quam per instrumentum, *Buratt. decis.46. num.7.*

In affirmativam duæ negativæ resolvuntur, *Ottobon. decis.265. num.52.*

Affirmativa, *ut excludatur* per negativam concludentèr est probanda, *Pen. decis.770. num.6.*

Affirmare.

Affirmari non dicitur, quod factis negatur, *decis.173. n.11. par.6.*, *& dec.744. num.6. par.4. tom.3.*

Per affixionem.

Per affixionem citatio non suffragat, si fiat in loco, ubi adest Procurator, *decis.20. num.23. par.6.*

Citatio non est modus justificandi sententiam citatorum, *decis.168. num.35. par.12.*

Affixio cedulonum spectat ad Cursores, *Rembold. decis.617. num.10.*

Per affixionem potest procedi, constito de non tuto accessu, *Rembold. dec.346. num.3.*

Vide *Accessus*.

Ex affixione cedulonum potest argui excommunicatio, non tamen ex eis desumitur denunciatio, *Rembold. dec.617. num.9.*

Intimatio personalis non requiritur quandò proceditur per affixionem, seu diligentias, *Priol. decis.98. num.4.*

Affrancare, & Affrancatio.

Affrancatio facta *contrà juris dispositionem* saltèm sustinetur in vita illius, cujus erant bona affrancata, *decis. 13. num.2. par.1. divers.*

Facta *nomine hæreditario* bona affrancata acquiruntur hæreditati, *decis.292. n.8. & 10. par.10.*

Non permittitur *citrà voluntatem* Proprietarii, *decis.413. num.1. par.12.*

Ex affrancatione *læsio* enormissima emanata ex detrimento probatur, *dec.191. num.11. par.13.*

Facultas affrancandi concessa Emphyteutæ, operatur, ut res emphyteutica secuta affrancatione evadat libera, *Bich. decis.441. num.1.*

Beneplacitum Apostolicum requisitum, præsumitur ex possessione centenaria, & observantia, *Bich.decis.441. nu.5.6. & 13.*

Affrancandi *facultas* spatio multi temporis præscribitur, *dec.684. n.8.par.2.*, *Dunoz.sen. decis.89. num.15.*

Bona *affrancata* per fideicommittentem cadunt sub fideicommisso, *Peutinger. decis.405. num.3.*

Affrancatio nihil aliud est, quam emptio, & venditio, *Ubald. decis.149. num.13. par.3.*, & quandò non dicatur effectuata, *Ubald. decis.149. num.14. par.3.*

Affrancatio fieri debet, habito respectu ad

ad verum valorem, & pretium rei, *Benincas. decis.*114. *num.*17.

Afflictio.

Afflictio major non est addenda afflicto, *Rub. in Annot.decis. dec.*6.*n.*36.*par.*3.

Agens in judiciis.

Agens ex contractu ultro citroque obligatorio tenetur primo adimplere ex parte sua, *decis.*612.*num.*1.*par.*3.,*Cocein.decis.*1804. *num.*13.

Agens virtute gratiæ obtentæ de beneficio uno vacante, potest obtinere virtute alterius gratiæ obtentæ, sub alio modo vacandi, *Add.ad decis.*18.*de rescript. num.*5. *in novis.*22.

Interdicto recuperandæ tenetur titulum coloratum probare, *decis.*16. *de restit. spoliac. in novis.* 135.

Agens *via ordinaria* non potest postea agere via executiva, *decis.*452.*num.*3. *par.*3.

Ex contractu, debet prius adimplere pro parte sua alias repellitur, *dec.*810. *num.*4.*par.*1. *divers.*

Ad rescissionem transactionis non tenetur offerre accepta vigore transactionis, *decis.*810. *nu.*2.*&* 9.*par.*1.*divers.*, quod fallit, nisi Pars opponat, *ibid. num.*10.*&* 11. *par.*1. *divers.*

Agens *rei vindicatione* probare debet dominium, habens autem juris præsumptionem pro se non gravatur onere probandi, *decis.* 438. *num.* 2. *&* 3. *par.*3.

Contrà diffamantem remedio *l.diffamari*, *C.de ingen. manu*: debet docere de suo interesse, & sic de possessione, & jure suo, *decis.*801. *num.*1 *par.*1.*divers.*

Si petat restitutionem adversùs contractum, debet priùs reddere id, quod accepit, *decis.*510. *num.*1. *par.*1. *divers.*

Contrà Tertium Possessorem tenetur probare, rem hypothecatam fuisse possessam per Debitorem, *decis.*444. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Agens in omnibus cautè, in nihilo damnificatus erit, *Rub.in annot. decis.*161. *par.*3.

Ex Personis suorum Auctorum debet probare id quod Auctores probare tenebantur, *dec.*188. *num.*3. *par.*1. *divers.*

Ex una causa, & aliam probans, succumbere non debet in judiciis Summariis, *decis.*256. *num.*3. *par.*1. *divers.*

Ex ea conventione, cui contravenit non potest se juvare, *decis.*211.*num.*1.*par.*1. *divers.*

Ex contractu ultrò, citroque obligatorio debet docere, se adimplevisse etiam in minimo, *decis.*236.*num.*1.*par.*2.*divers.*

Ad interesse ob non impletum contractum, debet probare de negligentia non adimplentis, *decis.*238.*nu.*2.*par.*2. *divers.*

Ex una causa, & aliam probans regularitèr succumbere debet, *decis.*44.*num.*1. *par.*2.*divers.*, *&* *decis.*269. *nu.*4.*par.*9. *tom.*1.

Ad rescissionem transactionis, multas conditiones, & circumstantias probare debet, *decis.*235.*num.*1.*par.*2.*divers.*

De attentatis ad probationem validitatis sui regressus non tenetur suum terminum justificare, *decis.*501.*num.*4. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Probare debet contrà Possessorem veram vacationem, cessante commenda, *decis.*1069. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Instrumento ad mutui petitionem si opponãtur exceptiones, & si debitum non est liquidum opponi exceptio non potest, *decis.*324.*nu.*7.*lib.*3.*par.*3.*divers.*

Et obtinens, ut procurator alicujus, non prohibetur nomine proprio contrà idẽ jus, & cõtrà eamdem Personam agere, *decis.*519.*num.*5. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Ex contractu adimplevisse se prò sua parte tenetur docere, *decis.*369.*n.*1.*par.*4. *divers.*, *&* *decis.*612. *nu.*1.*in fin.par.*3.

Ad Caducitatem domus, illius dominium plenè, & concludentèr probare tenetur, *decis.* 723. *num.* 2. *par.* 4. *divers.*, *Carill.pag.*158.*num.*3.,*&* *pag.*262.*n.*1.

Interdicto quorum bonorum ad obtinendam victoriam, probare tenetur possessionem, vel saltèm detentionem bonorum, *decis.*397. *num.*1. *par.*4. *divers.*

Absque dolo, ex bona fide excusatur, *decis.*636. *num.*2. *par.*4. *divers.*

Prò parte sua ex contractu, sicut tenetur do-

docere prò parte sua adimplevisse, sic versa vice agens ad dissolutionem contractus debet priùs implere prò sua parte, & restituere, *decis.736. n.3. par.4. divers.*

Agens *ex fideicommisso* tenetur probare implementum diei, & conditionis, quod est de substantia probationis, *Rembold.decis.134.num.1. 2.& 3.*

Vigore dispositionis debet probare implementum conditionis in forma specifica, *Rembold. decis.179. num.10.*

Agens negotia sua prudentèr, præsumitur sanæ mentis, *Rembold. decis.203. nu.9.*

Agentis *intentio* validè interpretatur ex actibus subsequentibus, tam in ultimis volũtatibus, quam in donatione, *Priol. decis.239. num.7.*

Agens, *uti filius Patrimonialis*, debet se talem probare, *Veral.decis.308.num.2.*

Agens *ex stipulatione* sinè causa repellitur doli exceptione, *Duran. dec.175.n.11.*

Agens *contrà eum*, qui fiscum habet pro relevatore, tenetur experiri jura sua coram Judicibus fiscalibus, *Ansald. decis.45. num.13.*

Agens *antè diem* non est audiendus, *Cavaler. decis.486. num.4., & decis.524. num.7.*, ubi quid contrà morosum.

De facto agens non potest esse melioris conditionis, quam ille, qui de jure agit coram Judice, *Coccin. decis.1380. num.16.*

Seu Procurator, non potest contravenire voluntati sui Principalis, qui tantùm quærit veritatem, & fugit subtilitates, *Coccin. decis.927. num.4.*

Agens interdicto *quorum bonorum*, debet concludentèr probare ejus partem tempore mortis rem possedisse, *Dunozet. decis.242. num.2.*

Agi, quandò potest via *ordinaria*, non est locus remedio extraordinario, *Ludovis. decis.503. num.3.*

Agens *contrà Minorem*, non deputato Curatore nullitèr agit, *Ottobon. decis.95. num.5.*

Agens *spolio* in beneficialibus, tenetur colorare suam pristinam possessionem aliquo titulo, *Pen.decis.910. num.5.* limita *num.6.*

Agens ad invalidandum *Testamentum Clerici* probare debet, bona esse de prohibitis testandi, *Pen.dec.1015. n.3.*

Agens *remedio restitutorio* super decimis, tenetur probare titulum coloratum suæ possessionis, *Pen.decis.1259.nu.5.*, limita *num.6.*

Agenti *interdicto retinendæ*, obstat exceptio rei judicatæ ob non prosecutam appellationem, *Pen.dec.1268.n.3.*

Agenti incumbit *onus* probandi nõ usum constitutionis, *Pen.decis.978.num 4.*

Agere potest *Maritus* pro Uxore, etiam sinè mandato, *Pen. decis.885. num.7.*

Agere potest dissimulatione contractus quilibet habens interesse, *Pen.dec.1290. num.10.*

Ad restituendum, quandò utrumque extremum cõcludentèr probavit ad possessionem bonorum venit restituendus, *decis.254. par.4. divers.*

Ex remedio Canonis reintegrandæ *3. p. 1.* prò bonis male alienatis, probare tenetur possedisse, *decis.200.par.4.divers.*

Ad bona uti ad ipsum spectantia, debet probare quæ, & quanta sint illa bona spectantia, *decis.295. num.4. par.1.*

Salviano interdicto, licèt principalitèr dirigat judicium contrà rem, illi tamen principalitèr non debetur res, sed creditum, *decis.383. num.2.& 3.par.1.*

Nomine alterius non sibi, sed ei, cujus nomine agit, acquirit, *decis.636.n.2.par.2.*

Absque actione nulliter agit, *decis.464. num.4.par.2.*

Agens constitutione, vel statuto debet probare omnes qualitates à statuto requisitas, *decis.783. num.3. par.2.*

Vigore fideicommissi repellitur exceptione, quod de ipso fideicommissum non loquatur, *decis.203. num.6.par.2.*

Sinè actione potest, etiam Parte tacente per Judicem ex officio repelli; ubi tamen, quod id non potest opponi post sententiam, nec judicium redditur retrò nullum, *decis.459.num.2.par.2.*

Ex statuto prohibente alienationem in forensem absque licentia, non tenetur probare licentiam non intervenisse, sed sufficit probatio alienationis, *decis.37. num.5.par.2.*

Remedio restitutorio super decimis tenetur probare titulum coloratum suæ pos-

possessionis:quod dic procedere,quando actio spolii intentatur contrà eum, qui se fundat in jure communi,*dec.*189. *num.*4 *par.*2.

Ex æquitatem l. si me , & Titium ff. de condit. indebit., claré tenetur probare dominium de tempore , quo erat possessor, *decis.*438. *num.*2. *par.*3.

Contrà aliquem uti possidentem , in necessariam consequentiam præsupponit, illum possidere , *decis.*235. *num.*1. *par.*4. *tom.*2.

Ad aliquam præbendam , vel aliam rem , quam alius tenet , quam dicit suam esse, non autem dicit sibi deberi , cum lis non dicitur super titulo , *decis.*202. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.

Uti hæres,si id non probaverit,& ad ejus favorem Judex pronunciet , nullitèr agit, licet a Parte id non fuerit oppositum, *decis.*191. *num.*3. *par.*4. *tom.*2.

Vel excipiens ex instrumento,in quo promissa non adimplevit commodum aliquem ex eodem instrumento consequi non potest, *dec.*192. *n.*12.*par.*5.*tom.*1.

In omnibus cautè, nihil potest damnificari, *decis.*4.*num.*16. *par.*5. *tom.*1.

Remedio l.diffamari, Cod. de ingen. manu : non solum videtur velle se liberare à molestiis inferendis via ordinaria , sed & multo magis via executiva,*decis.*30. *num.*29. *par.*5. *tom.*1.

De damno vitando non est probationibus onerandus in causa favorabili , & in materia difficilis probationis, *dec.*159. *num.*12. *par.*5. *tom.*1.

Contrà Universitatem debet etiam collegialitèr citare, *decis.*502. *num.*2.*par.*5. *tom.*2.

Tanquam talis probare debet se talem, quamvis de hoc Pars non opponat , *decis.*15. *num.*30. *par.*7.

In possessorio, si processus fabricatur super petitorio debet appellare ad effectum evitandi præjudicium , quod procedit in Actore,secus in Reo,qui tenetur respondere petitis per Actorem,*dec.*264. *num.*13.& 14. *par.*8.

Contrà instrumentum juratum debet prius obtinere absolutoriam à juramento , alias repellitur,*dec.*146.*num.*11.& 12. *par.*8.

Ex contractu suo nomine celebrato, dicitur, illum ratificasse , *decis.*413. *nu.*96. *par.*9.*tom.*2.

Fideicommissarius ad fideicommissum Agnationi vel Familiæ relictum, simplex probatio consanguinitatis non sufficit, sed alia est necessaria, *dec.*190. *num.*4. *par.*11.

Ad constitutionem dotis probare tenetur, non extare bona libera , secus si dos fuisset detracta, *decis.*93.*nu.*14.*par.*11. *Buratt. decis.*920. *num.*6.

Ad devolutionem plenè, & concludentèr tenetur probare dominium , etiamsi prætendatur,adesse recognitionem dominii, *decis.*76. *num.*9. *par.*12.

Prò observatione transactionis non tenetur restituere accepta illius contemplatione, *decis.*248. *num.*18. *par.*12.

Conditione in debiti tenetur probare , solutionem indebite,& sine causa factam, *decis.*404. *num.*1. *par.*12.

Ad devolutionem , ut obtineat dominium, idem plenè , & concludentèr probare tenetur, *decis.*282. *la* 1. *num.*9.*par.* 13.

De concessione bonorum , quando non exprimuntur aliqui fines , bona quæ , & quanta sint probare tenetur,*decis.*253. *num.*11. *par.*13.

Ad devolutionem contrà Ecclesiam possidentem , lineam durare , vel se esse de comprehensis probaretenetur, *dec.*363. *num.*11. *par.*13.

Propria Persona ad emphyteusim non tenetur servare factum defuncti super ea emanatum, *decis.*517. *num.*3. *par.*13.

Remedio l. diffamari, C. de ingen. licèt regularitèr dicatur obtinere partes Rei, quandò fuit intentatum à non possidente contrà possidentem , non Reus, sed Actor dicitur, *decis.*56. *n.*1.*par.*13.

Præter id, quod à Prætore decretū fuit, nihil agit, *decis.*407.*num.*2.*par.*14.

Creditor contrà Monasterium prò pecuniis Abbati mutuo datis concludentèr, pecunias in ejusdem Monasterii utilitatem fuisse versas probare tenetur, *decis.*42. *num.*4. *par.*14.

Vigore contractus suo nomine celebrati, illum dicitur approbare , *dec.*302. *n.*5. *par.*15.

Prò fideicommisso dicitur approbare volun-

luntatem Testatoris, *decis.*48. *num.*10. *par.*17.
Agentis animus, & voluntas colligitur ex modo procedendi, *decis.*66.*n.*2. *par.*2. *divers.*, *Dunoz.jun.decis.*841.*num.*8.
Contrà intentionem actus substineri non debet, *decis.*28. *num.*8. *par.*4. *tom.*2.
Voluntas elicitur ex causa motiva dispositionis, à qua ipsa dispositio regulatur, *decis.*315.*num.*11.*par.*11.
Creditum cum hypotheca, & possessio impositoris census tempore impositionis, & possessio præsens Rei conventi in judicio Salviani est probanda, *decis.*353. *num.*4. *par.*14.
Assertio non probat interventum eorum, quæ requiruntur in ipso actu, *dec.*101. *num.*10. *par.*15.
Agenti possessorio super beneficio semper obstat Papalis reservatio, *decis.*3. *nu.*1. & 4. *de restit.spoliat.in novissi.*130.
Interdicto obstat pactum de non agendo, vel petendo, *decis.*16. *num.*4. *in novissi. de restit.spoliat.*135.
Judicio possessorio, per progressum in petitorio, non præjudicatur, *dec.*72. *n.*4. & 5. *par.*4. *divers.*
Incumbit onus probandi contrarium, *decis.*7. *num.*3. *par.*4. *divers.*
Agenti ad caducitatem, & rem emphyteuticam tendenti incumbit onus probandi dominium, & quod res sit emphyteutica, *decis.*271. *num.*2. *par.*4. *divers.*
Fideicommissario remedio *l.fin.C.de edict. D. Adr. tollen.*, sufficit probare possessionem tempore mortis hæredis gravati, *decis.*237. *num.*1. *par.*1.
Spolio obstat exceptio proprietatis; ubi talis sit, quæ justificet possessionem Rei conventi, & debilitet jus Agentis, *decis.*97. *num.*4. *par.*1.
Ad id, quo sua non interest denegatur audientia, *decis.*176. *num.*9. *par.*17.
Prò pretii restitutione contrà hæredes Matris actio non competit, cum illam fideicommissum alienasse, aut pretium recepisse non coster, *decis.*239. *num.*1. *par.*13.
Conditione indebiti contrà hæredes incumbit onus probandi lucrum indebitum illi, à quo causam habent ipsi hæredes, *decis.*26. *num.*2. *par.*14.
Ex jure alterius competunt omnia jura, in cujus locum successit, *decis.*304. *n.*8. *par.*14.
Contrà agentem ex spolio, nec admittitur replicatio, dolo petis, quod statim restiturus es, *decis.*98. *n.*19. *par.*9. *tom.*1.
Agentes si sint in loco aliquo, de cujus possessione controversia existit; ubi tamen non habent mandatum de acquirenda possessione, cum id omninò requiratur; non arguunt de habita possessione, *decis.*210. *num.*3. *lib.*2. *par.*3. *divers.*, nec acquiritur possessio istorum locorum suo principali, *decis.*238. *n.*4. *lib.*3. *par.*3. *divers.*
Agentium actus non operatur ultrà eorum intentionem, *decis.* 555. *num.* 4. *par.*1., *Dunoz.jun. decis.*183. *num.*5.
Intentio semper attendenda, *decis.* 382. *num.*7. *par.*1.
Actus ab eorumdem intentione interpretationem recipiunt, *decis.*298. *num.*5. *par.*13.

Agendum.

Agendum non est *in gratia generali* de defectu intentionis, sed de comprehentione, vel non, *decis.*451. *num.*7. *par.*1. *divers.*
Est quod causa desiderat, *decis.*630. *n.*89. *par.*4. *tom.*3.
Ad id nemo est cogendus, *decis.*578. *n.*11. *par.*5. *tom.*2.
Est, quod uni non nocet, & alteri prodest, *decis.*286. *num.*5. *par.*10.
Non est per viam annullationis, sed per viam reductionis pensio, quandò prætenditur excessiva, *decis.*187. *num.*34. *par.*11.
Agendi jus, quod competit Creditori ante diem, si debitor conditionem deterioravit, exercibile non est ad effectum exigendi, *decis.*217. *num.*27. *par.*11.
Ab agendo, & ab excipiendo repellit exceptio tua non interest, *decis.*93. *nu.*7. *par.*6.

Aggeres.

Aggeres fovæ, & muri fabricati prò evertendis fluminibus, & ipsa melioramenta

ta sunt quæ reficiuntur, *decis.237.n.6. par.18.tom.1.*

Ager, vel fundus peremptus, si aliquo casu fiat fructifer, non est amplius antiquus, sed novus Ager, *Manzaned. decis.664. num.5.*

Destructio Ageris tribuenda est illi in cujus commodum redundat, *Benincas. decis.86. num.7.*

Aggravatoria.

Aggravatoria, ut concedi possit, requiritur quod fuerit Parti intimata; necnon affixa in locis solitis, & quod servati fuerint quatuor termini ad videndum se gravari, & terminorum in servatione prò obtinenda aggravatoria, debet intervenire tempus decem dierum inter unum, & alium in singulorum publicatione, *decis.257. nu.2. & 3.par.8., Coccin.decis.2009. num.1.& 2.*

Aggravatoria *datur*, si pars post declaratoriam sustinet censuras, *decis.257.n.1. par.8., Coccin.dec.1761.nu.5.,& 2350. num.1.*

Et censuræ dicuntur pars executionis, & prò ea relaxantur, *dec.241.n.6.par.10.*

Conceditur ubi quis declaratoriæ non paruit, sicque in contumacia persistit, *decis.241. num.1. par.10., Coccin. decis.1192. num.1.*

Non datur sinè præcedenti declaratoria, *decis.35. num.1. par.11.*

Concessa in Partibus in vim executorialium Rotalium nullatenùs suffragatur, *decis.35. num.2.par.11.*

Solum contrà Contumaces conceditur, & parere recusantes mandatis Rotalibus, *decis.367. num.8. par.15.*

Non conceditur nisi plenè, & concludentèr cōstiterit literas declaratorias fuisse personalitèr intimatas, *decis.367. num.1.par.15.*

Datur solum contrà contumaces, *decis.299. num.10. par.17.*

Et reaggravatoria *relaxatur* cōtrà parere recusantem, & quare illa sic dicatur, *decis.203. num.5.par.18. tom.1.*

Aggravatoriæ, & censuræ *non suspenduntur* per decretum Signaturæ, *dec. 241. num.4.5.& 6.par.10.*

Relaxationi *dicitur factus locus* si assignatum sit tempus parendi, & eo finito non docetur de paritione, *decis. 142. num.12.par.12.*

Relaxatione *ob auctam contumaciam*, quis non potest se excusare, *decis.142.nu.3. par.12.*

Non est locus, ubi constat de paritione, *decis.367. num.8.par.15.*

Ad aggravatoriam antequam procedatur debent priùs servari quatuor termini, ad videndum se aggravari, qui singuli ad primam diem servantur, cum intervallo decem dierum inter unum, & alium, *decis.732. num.2. par.4. tom.3., Coccin.decis.2109.n.1.,& 2350.n.3.*

Ad evitandam secluso dolo, leviores probationes sufficiunt, *decis.299. num.10. par.17.*

Datur crescente contumacia, & protervia parere debentis, *Cerr.dec.256.n.1., & 385.n.1.& 2.,& 452.n.2.,& 256. num.3.,& 452.num.1.,& 531.num.5., Coccin. decis. 2114.num.1.*

Potest affigi ad valvas Ecclesiarum Locorum vicinorum, quandò Rei conventi sunt longè absentes, vel in loco non tuti accessus, *Cerr. decis. 475. num. 5. & 733. num.2.*

Aggravatoria habet in ventre arctissimam prohibitionem non conversandi, & alloquendi cum Aggravatis sub pœna excommunicationis, *Cerr. decis.191. num.14.*

Relaxatur post relaxationem censurarum, *Dunoz.jun.decis.541.num.2., Ottobon.decis.196. num.2.*

Item contumacia, & protervia crescente, *Ottobon. decis.196.num.3.4.& 5., Duran. decis.162. num.1. & 2.*

Denegatur si non adest contumacia, seù contemptus in non parendo declaratoriæ, sed potiùs justa, vel probabilis excusatio, *Duran.decis.54. nu.1. & 3.*

Regulatur per declaratoriam, & ideò non potest continere ultrà contenta in declaratoria, *Duran. decis.54. num.2.*

Aggravatoria relaxatur contrà contumaces, *Ansald. decis.51. num.1.*

Ag-

Aggregatio.

Per aggregationem Loci, non potest quis dici effectus Civis Loci aggregati, *decis.370.num.8.par.11.*

Aggregari, vel in consortium recipi prætendens, tenetur concludenter probare, factum esse locum suæ aggregationi, vel receptioni in consortium, *decis.206.num.1.par.19.tom.1.*

Aggregatus, vel descriptus habetur quilibet in odium alterius Partis, quæ illum describere recusavit, *Cerr. decis.* 187. *num.2.4. & 5.*

Aggressus.

Aggressus viri in Uxorem cum ense tribuit causam separationis thori, *dec.514. num.7.par.14.*

Agnati.

1 *Agnati in genere.*
2 *Quoad feuda, & emphyteusim.*
3 *Quoad fideicommissa.*
4 *Quoad Prælationem.*

1 Agnati in genere.

Agnati *dicuntur*, quasi à Patre cognati, *decis.174.num.2.par.4.tom.1.*

Non debent esse *deterioris conditionis*, quam Extranei, *decis.633.n.3.par.1. divers.*

Agnati *transversales* possunt dici extranei hæredes, & non sui, *decis.* 518. *num.5.par.3.*

Agnatus Patris dicitur filius, *decis.332. num.2. & 3.par.2.*

Agnatus *non est frater uterinus* Sorori uterinæ, cùm sit de aliena familia, *decis.137.num.17.par.6.*

Continetur sub nomine, & vocatione *Cippi*, *decis.14.num.1.par.8.*

Agnatus proximus semper *succedit Descendentibus ab intestato* sine suis, & legitimis, *decis.1.num.62.par.10.*

Spurius non dicitur Agnatus, nec conservat Agnationem, *decis.463.num.4. par.13.*

Fundatori proximior charactere Sacerdotali insignitus, ex lege fundationis, quam executores servare tenentur præsentari debet, *decis.* 156. *num.* 1. *par.13.*

Agnatus *Patri legitimanti* est legitimatus, *decis.167.num.5.par.14.*

Si non hæres non excludit fœminam vigore Statuti exclusivi fœminarum, *decis.287.num.8.par.16.*

Agnatus *est ille*, qui retinet nomen familiæ, non autem sunt Filii, & descendentes à fœminis, *decis.* 679. *num.7. par.18.tom.2.*

Agnata est *Mater*, licet non possit conservare Agnationem, *dec.405.num.37. par.5.tom.1.*

Fœmina eo modo, quo potest conservat Agnationem, *decis.427.num.44.par.5. tom.2.*

Agnati Avo dicuntur *Nepotes* ex filio, *decis.332.num.2. & seqq.par.2.*

Quandò non succedunt, tunc *cessat Statutum excludens fœminas* propter masculos, *dec.223.num.14.par.5.tom.1.*

Agnati *ipsi Matri*, vel Aviæ filii non possunt dici, *decis.405.num.32.par.5. tom.1.*

Quandò *non fuerunt substituti*, substitutio non potest dici favorabilis, *dec.427. num.64. & 65.par.5.tom.2.*

Agnata dicitur *soror*, *Bich. decis.* 350. *num.45.*, & *Amita*, *Ludovis.dec.293. num.2.*

Agnati *Proximioris* appellatione, etiam *Pater* continetur, *Bich.dec.350.n.33.*

Si Testator *Agnatis substitutis* prætulit indistinctè totam descendentiam fratruum, signũ est in Descendẽtibus fratrum voluisse prevalere jura sanguinis, & Agnationis, *Benincas.dec.334.n.17.*

Fœminæ, & masculi, quamvis dicantur, & Agnatorum appellatione veniant etiam fœminæ, fallit tamen si de mente Testatoris ostendi potest, quod de Masculis tantùm intellexit, *Buratt. decis.272.num.17.*

Sub generalitate verborum, non solùm Agnati Cognatis, sed Cognatos Extraneis prælatos esse censentur, *Benincas. decis.285.num.6.*

Omnes indistinctè admittuntur ad præsentandum si Testator omnes suos vocavit,

cavit, *Buratt. decis.647.num.7.* intellige, *ut num.seqq.*

Tutelæ in delatione aliis præferuntur, quia lex magis de Agnatis, quam aliis confidit, *Burat. decis.125. num.3.*

Agnati, & Cognati *comprehenduntur* sub verbo *Parentela*, *Cerr. decis.691.n.8.*

Cognati *veniunt*, deficientibus Agnatis, *Coccin. decis.1666. num.5.*

Spolia Agnatorum in alium Virum transferri justitia non patitur, *Coccin. decis.676. num.7.*

Agnati veniunt Consanguineorum appellatione, non autem Cognati, secundum proprietatem sermonis, & ex propria significatione, *Cels.decis.327. num.1.*, *& decis.336. num.2.*

Fallit quandò constat de usu loquendi, & voluntate Statuentium in contrariũ, *Cels. decis.327. num.2.*, *& decis.336. num.3.*

Item fallit si verbo *Agnatis*, jungitur verbum *Affines*, *Cels. decis.327. num.3.*

Item quandò singuli in alia parte Statuti specialiter nominati fuerunt cum aliqua qualitate, *Cels. decis.336. num.6.*

Agnati, & Cognati veniunt appellatione Proximiorum, *Cels. decis.336. num.7.*

Agnatorum, & Consanguineorum *nomen* est valdè differens, *decis.714. num.4. par.18. tom.2.*

Agnatis agentibus *ex Statuto fœminarum* exclusivo obstat semper exceptio implementi conditionis dotandi fœminas exclusas, & ideò dotes sunt decernendæ, & interim immissio ad hunc effectum retardatur, *decis.391.num.1. & 2.par.5. tom.1.*

Agnatis vocatis, si dubitatur, an Testator senserit de Agnatis propriis, vel hæredis, semper intelligitur de Proximioribus ultimi gravati, *dec.98. n.11. par.8.*

Agnatos, *aut Cognatos alicujus*, qui se probat, admitti debent ad successionem, ad quam Agnati, vel Cognati fuerunt vocati, dum non compareat alius ipsos in gradu præcedens, *dec.52. num.10. par.9. tom.1.*

Statutum vocans Transversales, quandò est conditionale, eadem conditione non purificata, ad effectum excludendi Nepotem, applicari non potest, *decis.370. num.3. par.13.*

Solum Agnatos *fuisse à Testatore nominatos* ad Cappellaniam per ipsum erectam patet, si ille Cognatum suo Testamento præsentem, ac etiam habilem non nominavit: Quin immò eamdem nominationem aliis faciendam reliquit, *decis.299. num.10. par.15.*

Agnatis proximioribus quod sit facienda renovatio ex pacto, & providentia emphyteusis finitæ consuetudo plurimùm operatur, *decis.60. num.6. & 7. par.5. tom.1.*, *& decis.74. num.2. par.6.*

Jus petendæ renovationis finitæ emphyteusis, procedit in emphyteusi per obitum vacante, *decis.357. num. 88. & seqq. par.11.*

Pactum factum cum Agnatis quoad renovationem finitæ emphyteusis, nullum dat jus in re, seu bonis, sed solum actio personalis ad factum contra Dominum directum, *decis.357. num.100. 104. & 110. par.11.*

Vide etiam *Agnati quoad feuda*, *& emphyteusim.*

Agnatos suos quis præsumitur diligere, & voluerit, ut Extranei, in quibus cessat ratio sanguinis, sint melioris conditionis, quam ipsi Agnati, *decis.474. n.7. par.4. tom.2.*

Ad proximiores Agnatos *defertur hæreditas*, quandò deficiunt Ascendentes, & Descendentes, *dec.53. num.2. par.7.*

Agnati ejusdem familiæ habent jus sepeliendi in sepulchro antiquo, & hæreditario Agnatorum familiæ, *Arguell. decis.17. num.2.*

Agnatorum *appellatione* non veniunt filii, ex secundis nuptiis procreati, *decis.174. num.23. ad 26. par.4. tom.1.*

Veniunt filii, & alii Descendentes per masculinum sexum conjuncti, ac etiã Transversales per lineam masculinam, *decis.174. num.3. & seqq. par.4. tom.1.*

Vide etiam *Appellatione agnatorum.*

Appellatio capi potest in genere, & in specie, *decis.174. num.2. 3. & seqq. par.4. tom.1.*

Respectu agnatorum, si Statutum excludat fœminas, hoc Statutum non procedit

cedit quoad alios extraneos, *dec.*223. *num.*15. *par.*5. *tom.*1.

Agnatorum, qui habent jus quæsitum, vel in spe probabili facienda est mentio in legitimatione filiorum naturalium; Adeout si omittatur, legitimatio subreptitia redditur, & sic nulla, *decis.*501. *num.*4. *par.*5. *tom.*2.

Agnatorum nomine intelliguntur comprehensæ etiam fœminæ, quæ sunt de agnatione, *decis.*349. *num.*32. *par.*6.

Venit fœmina, ubi in utroque sexu viget eadem ratio, *decis.*98. *num.*8. *par.*8.

In Statutis respicientibus conservationem agnationis veniunt tantummodo masculi, non autem fœminæ, *dec.*267. *num.*4. & 9. *par.*9. *tom.*1.

Agnatorum, ac Transversalium *vocatio* ex Statuto Ravennæ non est pura, & simplex, sed conditionalis deficientibus Ascendentibus, & Descendentibus, *decis.*265. *num.*6. *par.*13.

Agnatorum *appellatione* veniunt tantùm Conjuncti ex latere Paterno, *dec.*497. *num.*5. *par.*13.

Agnatorum, & Cognatorum *differentia* in successionibus est sublata, *dec.*476. *num.*3. *par.*14., & hodie successio spectat ad Proximiores in gradu, *dec.*323. *num.*1. *par.*15.

Agnatorum masculorum *vocatio* coarctata excludit fœminas, *decis.*527. *num.*14. *par.*14.

Qualificata exclusio Agnatorum, quos Testator reputavit inhabiles ad propagationem Agnationis, eo magis deservit pro conservatione ejusdem Agnationis, *decis.*269. *num.*22. *par.*15.

Agnatorum, & Cognatorum *differentia* in tutelis, fuit prorsùs de jure sublata, *decis.*381. *num* 4. *par.*15.

Agnatorum, & Cognatorum *differentia* de jure novissimo est abolita, & absoluta æquiparatio fuit inter ipsos sancita, *decis.*66. *num.*5. *par.*15.

Agnatæ regulariter sunt magis dilectæ, quàm Cognatæ, licet non conservent Agnationem, *Manzaned. decis.*192. *num.*18.

Agnatis *semel existentibus*, dicens amplius non extare, debet concludenter probare, *Manzaned. decis.*530. *num.*2.

Agnati, & *successores*, si fuerunt in renunciatione contemplati, tunc deficientibus Agnatis, vis renunciationis non expirat, sed transit in successores, & non valet Pater de bonis renunciatis disponere, *Ottobon. dec.*10. *num.*6. 15. 17. & 18.

Agnatus non est *filius illegitimus*, *Ottob. decis.*111. *num.*11.

Agnata non dicitur *Avia* nepti ex filio, *Pen. decis.*207. *num.*4.

Agnata Patris dicitur *filia*, *Pen. dec.*349. *num.*9.

Agnati, & Cognati *Ascendentes*, intelliguntur appellatione Parentum, *Pen. decis.*934. *num.*4.

Agnatus, licet sit vir bonus, & eximiæ probitatis non per hoc spes succedendi eliditur, *Carill. pag.*90. *num.*10.

Agnati retinent nomen familiæ, non verò filii, & descendentes fœminarum, *Ubag. decis.*24. *num.*6.

Veniunt vocatione lineæ masculinæ non autem Cognati, *Duran. decis.*300. *n.*8.

Filii adoptivi jura agnationis per agnationem consecuntur, *decis.*521. *n.*16. *par.*19. *tom.*2.

Sed quod potius dicantur extranei, quam Agnati, *dec.*521. *num.*28. *par.*19. *tom.*2.

Agnatos *ad exclusionem extranei*, semper in dubio Testatorem vocasse præsumitur, *Benincas. decis.*103. *num.*10.

Agnatorum *substitutio*, si deficiat ratio expressa conservandi agnationem, non concludit fideicommissum esse agnatitium, *Benincas. decis.*334. *num.*13., nec supplet qualitas masculinitatis, quæ sexus tantum prædilectionem denotat, *ibid. num.*14.

Agnati sat est quod sint substituti, *ut intret Statutum Urbis lib.* 1. *cap.* 141., *decis.*582. *num.*25. 27. & 35. *par.*5. *tom.*2.

Agnati, & Cognati veniunt *appellatione Conjunctorum*, *dec.*497. *num.*126. *par.*5. *tom.*2.

Paria sunt, *quod non extent*, vel quod extent, & non sint successibiles, & hoc ad impediendam legitimationem filiorum naturalium, *decis.*501. *num.*15. *par.*5. *tom.*2.

Agnati soli *sub appellatione Consanguineo-*

neorum comprehenduntur, *decis.349. num.4. par.6.*

Dici non possunt, qui sunt positi in aliena familia, *decis.349. num.10. par.6.*

Soli tunc omnino solum veniunt *appellatione Proximiorum*, quandò illis opponuntur Consanguinei ex parte Matris, *decis.349. num.22. par.6.*

Quandò sunt principaliter, & indefinitè vocati, *tunc familiæ appellatione* debet capi familia contentiva, *decis.15. num.20. par.7.*

Agnati nomen pro Cognato, quandoque per fictionem accipitur, *decis.47.n.13. par.9. tom.1.*

In donatione regulariter contemplati censentur, *decis.477. num.7. par.13.*

Agnati, & Cognati *in omnibus æquiparantur* inter quos ex jure novissimo omnis sublata fuit differentia, *dec.250. num.7. par.14.*

Agnati sunt Cognati *per virilem sexum descendentes*, *decis.157. num.3. par.14.*

Non dicuntur Agnati, qui non gestant *Testatoris insignia, dec.269.n.20.par.15.*

Agnati *solent esse solliciti* in tractanda sobole pro filiis, *decis.246.n.14.par.15.*

Agnati ficti *non possunt concurrere cum Agnatis* veris, & naturalibus, *dec.269. num.25.par.15.*

Agnatorum appellatione propriè venire videntur, qui linea directa à Testatore descendunt, non autem transversales, *decis.193. num.10. & seqq. par.1.*

Fides Agnatorum à lege magis comprobatur in administratione tutelæ, quam aliorum; Quia ob spem successionis diligentiùs administrant, *decis. 744. num.2. par.2.*

In ultimis voluntatibus veniunt filii secundum communem usum loquendi, *decis.174. num.22. par.4. tom.1.*

Non veniunt filii, quandò Testator discretivè loquutus fuit de filiis, & Agnatis, *decis.174. num.21. par.4. tom.1.*

2 Agnati quoad feuda, & emphyteusim.

Agnatus *cecidit à jure suo*, quod habebat in feudo Agnati defuncti per annalem cursum, *decis.756. num.5. par.4. divers.*

Aliquandò *succedit in feudo* hæreditario, etiamsi non sit hæres defuncti, *dec.93. num.95. par.5. tom.1.*

Proximior sive Cognatus ad renovationem emphyteusis est admittendus, *dec.250. num.8. par.14.*

Agnati, *si non fuerunt negligentes*, & renovatio sit facta extraneo, non valet, *decis.791. num.2. par.4. divers.*

Proximiores *succedunt in feudis*, non Mater, *decis.27. num.12. par.8.*

Agnati *facto expresso possunt renunciare* æquitati renovationis finitæ emphyteusis, *decis.357. num.94. par.11.*

In renunciatione comprehensi, donec extant, eis præjudicari non potest, *decis.328. num.14. par.12.*

Agnati, & Cognati *veniunt appellatione Proximiorum in* renovatione emphyteusis, *decis.66. num.2. par.15.*

Agnatis proximioribus, quod sit facienda *renovatio emphyteusis*, consuetudo plurimùm operatur, *decis.60. num.6. par.5. tom.1.*

Est facienda *renovatio emphyteusis* ex pacto, & providentia, etiamsi non sint hæredes, *decis.60. num.7. par.5. tom.1., decis.74. num.2. par.6.*

Jus petendæ renovationis finitæ emphyteusis procedit in emphyteusi per obitum vacante, *decis.357. num.88. 89. & 90. par.11.*

Cum Agnatis *pactum factum* quoad renovationem finitæ emphyteusis, nullum dat jus in re, seu bonis, sed solùm actio personalis contrà Dominum directum ad factum, *decis.357. num.100. 104. & 110. par.11.*

Ad emphyteusim, vel feudum expresse vocatis, nec etiam à primo acquirente præjudicari ullo modo potest, *decis.267. num.28. 29. & seqq. par.15.*

Feudum hæreditarium, si repudiat hæreditatem investiti, petere non potest, secus si hæreditas non esset delata, cum hoc casu sufficiat, quod potentia sit hæres primi, *Coccin. decis.1715. n.110.*

3 Agnati quoad fideicommissa.

Agnatus succedit *in fideicommisso* facto favore Agnationis, *dec.327. n.3. par.18. to.1.*

Agna-

Agnati etiam *ultrà decimum gradum* censentur vocati, quandò fideicommissum fuit factum ad conservandum familiæ splendorem, *decis.* 436. *num.* 5. & 6. *par.* 5. *tom.* 2.

Qui sunt *in quasi possessione agnatitię qualitatis* arma, & insignia deferendo, & tamquàm tales ab aliis de Agnatione instituti succedunt ad fideicommissum Agnationis favore ordinatum; etiam, quòd illis illegitimatis principium objiceretur, *decis.*203.*num.*9.*par.*8.

Agnati citari non debent *in legimatione filii*, *decis.*33.*num.*13.*par.*9.*tom.*1.

Sub conditione ad successionem *vocati*, cum non evenerit casus conditionis exclusi censentur, *dec.*342.*n.*3.*par.*13.

Agnati *à Testatore vocati*, si extent, non possunt fęminę, eorumque filii ad fideicommissum admitti, *decis.*274.*num.*27. *par.*18.*tom.*1.

Agnatorum appellatione in fideicommissis veniunt etiam filii, *dec.*403.*n.*2.*par.*2.

In favorem *Agnatorum fideicommissum* inductum, inter Cancellas decimi gradus continetur, *decis.*436.*num.*4.*par.*5.*to.*2.

Ad Agnatos *fideicommissum* revertitur, quandò fœmina est exclusa, etiamsi Mater esset admissa, *Arg.decis.*32.*n.*41.

Contemplati censentur, dùm Testator vocavit Personas de linea Paterna, *Coccin. decis.*1666. *num.*2.

Et dùm vocavit, qui sunt de ejus *Cippo*, *Coccin. decis.*1666. *num.*3.

Vocatus *post Agnatos*, non potest admitti, nisi probato defectu omnium Agnatorum, *Manzaned. decis.*530. *num.*1.

Agnati descendentes, & Transversales, quandò vocantur, intelligitur salva gradus pręrogativa, *Seraphin.dec.*1438. *num.* 7.

Testator vocans Agnatos in defectum suorum Descendentium, censetur illos vocare ordine successivo, qui ordo pręsumitur per vulgarem, & non per fideicommissariam, *Seraphin.dec.*145.*n.*6.

4 Agnati quoad prælationem.

Agnatus fundatori *proximior*, charactere Sacerdotali insignitus, ex lege fundationis, quàm executores servare tenentur, præsentari debet, *decis.*156. *num.*1.*par.*13.

Proximiores defuncti sunt præferendi in renovatione emphyteusis, *decis.*60.*n.*5. *par.*5.*tom.*1.

Agnati præferuntur *Cognatis* in pari gradu etiam de jure statutario, *decis.*476. *num.*13.*par.*14., *Peutinger.decis.*371. *num.* 10.

Sicuti antiquitùs pręferebantur Cognatis, illosque excludebant, sic etiam illos *jure statutario* excludunt, eisque præferuntur, *decis.* 381. *num.*15.*par.*15., *Peutinger. decis.*326. *num.*19.

Agnatorum, & Cognatorum ad successionem alicujus concurrentium, *ordinis ratio habenda est*, *ubi Statutum disponit*, adhibita distinctione bonorum Paternorum à Maternis, *decis.*349. *n.*17. *par.* 6.

Agnatus, cui naturalitèr insunt *insignia*, & *cognomen*, præfertur aliis, quibus per solam assumptionem competere possunt, quandò est contemplata Agnatio, *Arguell. decis.*11. *n.*6.

Verus, & *naturalis*, præfertur in hæreditate Agnato ficto, *Dunoz. jun. decis.*739. *num.*4.

Præferuntur Agnati Extraneis, *Dunoz. jun. decis.*739. *num.*3.

Agnatus, quamvis sit transversalis, præfertur in successione *ex Statuto Ravennatensi Rubr.* 11. *lib.*3., *Peutinger. decis.* 371. *num.*2., & comprehendit, nedum Agnatos lineæ effectivæ, sed etiam contentivæ, *ibid.num.*3.4.*ad* 14.

Agnatæ *fœminæ* primo vocatæ, præferuntur aliis secundo loco vocatis, etiamsi descendant ex filio, *Pen. decis.* 902. *num.* 5.

Agnatio.

1 *Agnatio in genere.*
2 *Quoad conservationem.*
3 *Quoad successionem.*

1 Agnatio in genere, & ex quibus dicatur contemplata.

Agnatio fuit tantùm considerata à Testatore *respectu Descendentium*, quandò fuit

Quam-

Quamvis à Testatore *considerata*, attamen etiam fœminas in defectum masculorum admittit, *decis.205. num.15. par.16.*

Dicitur considerata, *si exclusis fœminis solùm vocantur masculi*, sive legitimi, sive naturales, sive etiam adoptivi, *decis.276.num.48. par.18. tom.1.*

Ex verbis claris conservationem familiæ importantibus, dicitur à Testatore contemplata, *dec.276.num.41. par.18. tom.1.*

Contemplatio Agnationis excluditur *in Testamento fœminæ*, quæ Extranei familiam, necnon, & fœminas vocavit, *decis.37.num.7.par.8.*

Consideratio contemplata *ex prædilectione masculorum*, & exclusione fœminarum, dicitur eadem, quæ verbis expressis fuit à Testatore ordinata, *decis.134.num.15.par.8.*

Contemplatio Agnationis est sufficiens ad constituendum fideicommissum absolutum, *decis.2.num.13.par.9.tom.1.*

Favore Agnationis *Statutum conditum* indistinctè haberi debet pro favorabili, quamvis sit juris communis correctorium, *decis.256.num.8.par.11.*

Contemplatione *cessante*, cessant conjecturæ propter illam adductæ, *dec.160. num.14.par.10.*, *Arg.decis.65.num.3.*, *Zarat.decis.13.num.15.*

Favore Agnationis *Statutum conditum*, dicitur æquum, & honestum, vel saltem non odiosum, *decis.169. num.11. par.11.*

Jura Agnationis possunt à Moniali retineri ejus vita durante, *decis.116. num.12.par.12.*

Cognita Contemplatione, *Masculi Descendentes ex fœminis*, non censentur de linea masculina, sed illi tantùm, qui à masculis per masculum descendunt, *decis.415.num.27.par.12.*

Contemplatio non resultat ex vocatione *Descendentium ex fœminis* cum onere assumendi nomen Familiæ, *decis.463. num.8. par.13.*

Qualitas repetita censetur, quandò agitur de dispositione facta favore Agnationis ad exclusionem fœminarum, & ab illis provenientium, quamvis verba essent apta illas comprehendere, *decis.462.num.21.& 22.par.14.*

Dignitatem *filia Agnati* dicitur conservare, *decis.462.num.2.par.14.*

Agnationis, & Cognationis *differentia*, hodiè est prorsùs sublata, *decis.273. num.1. par.15.*

Contemplandæ animus excluditur ex substitutione fœminarum, neglectis Agnatis, *decis.125.num.12.par.16.*

Sola *consideratio Agnationis*, non facit, quod fideicommissum ordinatum, *si sine filiis* non expiret per mortem cum filiis, *decis. 342. num. 7. par.18. tom. 1.*

Agnationis, & Cippi domus vocatione ultimo loco facta, priùs fœminæ præferuntur substituto, *decis.174. num.25. par.18. tom.1.*

Favore Agnationis, non sunt addendæ, neque multiplicandæ substitutiones ultrà dispositionem Testatoris, *decis.807. num.13. par.18. tom.2.*

Agnationi non dicitur prospectum, quandò ab initio fuit instituta fœmina, *decis.529. num.19. & seqq. par.18. to.2.*

Agnationis repetitio, etiam in parte conditionali censetur, *decis.232. num.17. par.19. tom.1.*

Consideratio Agnationis est causa finalis dispositionis, a qua illa informatur, & regitur, *decis.226.num.18.par.19.to.1.*

Nomen Agnationis, si fuerit expressum cum dictione perpetuitatem denotante, etiam ad Transversales porrigitur, *decis.226.num.19.par.19.tom.1.*

Agnationi, quandò Testator non prospexit, tunc multò magis sub nomine filiorum, veniunt Fœminæ, *decis.581. num.15.par.5.tom.2.*

Dote profectitia consulendo Donator, adventitia Agnationi proficiente consulere voluisse censetur, *dec.159.n.39. par.13.*

Agnationem Patris, non autem Matris filii sequuntur, *decis.354. n.4. par.2.*

Ad civilem, quandò Testator valdè respexit, colligitur argumentum, quòd multò magis ad Cognationem naturalem respexerit, *decis. 422. num. 10. & 16.par.4.tom. 2.*

Naturalem censetur Testator magis di-

lexisse, quàm civilem, *dec.422.n.18. par.4.tom.2.*

Agnationem non dicitur Testator *respexisse*, si Extraneos vocaverit, *decis.514. num.3.par.5.tom.2.*

Non dicitur Testator *contemplasse*, si primo loco vocaverit fœminas, *decis.419. num.10.par.5.tom.2.*

Censetur *contemplasse*, si vocavit filios cum qualitate masculinitatis, *dec.279. num.20. par.6.*

Dicitur *considerasse*, si Extraneis post Descendentes vocatis imposuit onus assumendi nomen, & arma, ac etiam habitandi Testatoris domum, *decis.41. num.11.par.8.*, *Arg. decis.11. num.6.*

Ad propriam non censetur habita ratio, quandò primis hęredibus institutis Extranei fuerunt Substituti, *decis.425.n.9. par.9.tom.2.*

Agnationis, *& Casatæ*, generalis mentio restringitur ad Descendentiam, & lineam expressam, *decis.300.num.21.in fine par.1.*

Ratio censetur contemplata, ubi Testator sæpius repetiit qualitatem masculinitatis; contrarium verò, quia differunt consideratio masculinitatis, & Agnationis, *decis.667.num.9. & 10.par.2.*

Agnationis memoria non perpetuatur in fœmina, *decis.282. num.4. par.2.*

Generis sub nomine veniunt fœminæ, aut lineæ masculinæ, masculis deficientibus, sed non in casu hujus, *decis.432. num 5. & 6. par.2.*

Agnationis ratio non præsumitur à Testatore considerata, nisi ipse eam exprimat, ubi nisi adsint in contrarium conjecturæ, *decis.282.num.4.par.2.*

Agnationis ratio non censetur considerata ex eo solo, quod Substitutus sit Agnatus, *decis.282.num.4. par.2.*

Prout nec etiam quandò Testator nullam fecit mentionem Masculinitatis; sicut è converso prædilectio Masculorum arguit animum conservandæ Agnationis, *decis. 282. num. 5. par.2.*, *Arguell.decis.65. num.4.& 5.*

Multò minùs, quandò Testator hæredes Extraneos instituit, *decis.282. num.6. par. 2.*

Considerata censetur ex multiplicata expressione Masculinitatis, *decis.254.n.4. par. 2.*

Non censetur considerata ex sola exclusione filiarum, *decis.354.num.6. par.2.*

Et ex vocatione fœminarum, *decis.267. num.6.*, *& decis.318. num.7. par.2.*, *decis.118.n.3. par.3.*, *Coccin.dec.1036. num. 17.*

Ratio Agnationis debet attendi etiam in casibus, & Personis expressis, *dec.267. num.6. par.2.*

Non censetur considerata ex unico tantùm gradu substitutionis, sicut e contrà pluralitas graduum arguit animum conservandæ Agnationis, *decis.282. num.6. par.2.*, *Arg. decis. 32. num.31.*

Favore Agnationis, si sit conditum Statutum est indictinctè favorabile, quamvis juris communis correctorium, *dec.438. num.47.par.4.tom.2.*

Agnatio ad fideicommissum vocata cum pronomine *ipsius*, intelligitur effectiva, non autem contentiva, *decis.254. n.8. par.12.*

Contemplata præsumitur ex verbis, *acciò non manchi la Casa*, *decis.422. num.6. par.13.*, *& decis. 232. num.7. par.19. tom. 1.*

Quandò non fuit contemplata, non est locus trasmissioni hæreditatis, *decis.111. num.12. par.13.*

Exclusa dicitur expressè stante vocatione fœminarum, *decis.111.n.13.par.13.*, *Ludovis.decis.433.num.15.*

Considerata in uno casu, in eo tantùm casu est attendenda, & non in diverso, *decis.406.num.21.par.13.*

Non dicitur per Testatorem *contemplata*, dum non processit ad plures gradus, substitutionum, *decis.111.n.14.par.13.*

Præsumitur contemplata, dum Substitutis injungitur onus se vocandi, *de Domo*, *& Familia*, *decis.422.num.6.& 7. par.13.*

Ex hoc, quod *Soror* Testatoris fuerint *vocata*, contemplata non censetur, *decis.203.num.13.par.13.*

Dicitur contemplata, etiamsi fuerit vocatæ fœminæ, *decis.465. num.22. & 23. par.14.*

In solo primo gradu contemplata, non se extendit ad alios, *dec.79.n 9.par.18.to.1.*

De

De qua nulla est facta *mentio in Testamento*, non potest dici fuisse consideratam, *decis.*79.*num.*7.*par.*18.*tom.*1.
Ex sæpiùs repetita qualitate Masculinitatis dicitur considerata, *decis.*445.*n.*8. *par.*18. *tom.*2.
A Testatore restricta ad certas Personas, contrà illius mentem restringi non debet, *decis.*500.*num.*24.*par.*18. *to.*2.
Ex exclusione suarum filiarum, æquè à Testatore facta, tàm in substitutione fratruum, quàm aliorum Agnatorum dicitur considerata, *decis.*481. *num.*24. *par.*18. *tom.*2.
Ex vocatione Descendentium Masculorum, si posteà filiii fœminarum vocati sint non dicitur à Testatore considerata, *decis.* 638. *num.*9. *&* 15. *cum seqq. par.*18. *tom.*2.
Sua à Testatore expressa intelligitur ad contradistinguendum ab alia numerosa Agnatione ejusdem Familiæ, *decis.*147. *num.*5. *par.*19. *tom.*1.
Fœminæ sunt de agnatione Mariti secundum communem usum loquendi, *Dunoz.jun.decis.*46. *num.*30.
Ratio potest haberi in uno casu, & in alio secus, *Dunoz.sen. decis.*147. *num.*11.
Voluisse *consulere* Testator, colligitur ex qualitate masculinitatis sæpiùs repetita, & ex exclusione propriarum filiarum, *Dunoz.sen.decis.*36.*num.*9., *Emerix sen. decis.*119. *num.*1., *& decis.*70. *num.*11., *& decis.*78. *num.*8.
Agnatio potest *dupliciter* esse conservata, generalitèr scilicet, & in certis casibus, *Ansald.decis.*46. *num.*19.
Aliena non dicitur contemplata, si non fuit id expressum, *decis.*487. *num.*22., *& decis.*521. *num.*26.*par.*19. *tom.*2.
Significatur per nomen familiæ, præsertim stante Testatoris voluntate, *decis.*586. *num.*2. *&* 3.*par.*19. *tom.*2.
Ut dicatur contemplata, fœminæ debent esse perpetuò exclusæ, *decis.*484. *n.*27. *par.*19. *tom.*2.
Ad Agnationem respexisse Testator *non censetur* si post masculos fœminas vocavit, *decis.*521.*num.*22. *par.*19.*tom.*2.
Amplia si vocatio fœminarum non fuerit post progressum ad plures gradus favore masculorum, sed immediatè, & in concursu cum ipsis masculis, *dec.* 521. *num.*23. *par.*19. *tom.*2.
Clausula *come sopra* repetit agnationem contemplatam in primo ordine substitutionis, *decis.*683. *n.*12.*par.*19. *tom.*2.
Expressio Agnationis, & familiæ, juncto pronomine personalissimo *ipsius* comprehendit tantum Agnatos descendentes à Testatore, & supra vocatos, *decis.*586. *num.*4. *par.*19. *tom.*2., intellige, *ut num.*5. 6. *&* 9.
Ad favorē Agnationis *renunciatio* facta, non suffragatur ei, qui nō est de Agnatione, *decis.*203. *num.*21. *par.*4. *tom.*2.
Ratione Agnationis, dicitur inductum *fideicommissum*, si perpetuò fuerint *exclusæ fœminæ*, & deficientibus masculis fuerit substituta *pia causa*, *decis.* 31. *num.*6. *par.*4. *tom.*2.
Paternæ *Agnationis finis est fœmina*, & caput alterius Agnationis sui Viri, *decis.*405. *num.*49. *par.*5. *tom.*1.
Agnationis, & sanguinis *jura Religiosi* retinent, *decis.*267.*n.*20.*par.*5.*tom.*1.
Favore Agnationis si *statuta* excludunt fœminas ab hæreditate Patris, censetur etiam excludere universam ejus Progeniem à dicta hæreditate, *dec.*405. *num.*7. *par.*5. *tom.*1.
Qualitas non consideratur *in statutis* exclusivis fœminarum propter masculos ab hæreditate Matris, vel Aviæ, sed qualitas masculinitatis, *decis.*405.*n.*34. *par.*5. *tom.*1.
Consideratio majoris affectionis nō militat in *descendentibus ex diversa familia*, quam ex propria, *decis.* 317. *num.* 6. *par.*5. *tom.*1.
Secundum, vel tertium gradum fœmina non potest constituere, cum careat qualitate masculina, *decis.*89. *num.*8. *par.*6.
Jura Agnationis, non nisi à Patre descendunt, *decis.*349. *num.*19. *par.*6.
Nomen agnationis descendentibus ex fœmina non convenit, *decis.*349.*num.*20. *par.*6.
Sub nomine Agnationis, quandò quis vocatur ad fideicommissum, tunc non attenditur, an sit masculus, vel fœmina succedens, dummodò sit Agnatus, vel Agnata, *decis.*304. *num.*11. *par.*6.
Agnationis, & cognationis differentia de jure

jure communi non consideratur inter pares in gradu, *decis.349.nu.14.par.6.*

Ad effectum Agnationis conjunctio materna non consideratur, *decis.53. nu.8. par.7.*

Favor Agnationis, non est adeò efficax, ut possit ampliare statutorum dispositionem, *decis.175. num.27.par.7.*

Nomine Agnationis veniunt omnes de familia, tam sui qui à linea Testatoris descendunt, quam illi, qui ex diversa, *decis.14. num.11. par.8.*

Agnatio censetur contemplata *per substitutionem Cippi* Proximioris, *Arg.decis. 65. num.* 20. Doctores contrarium tenentes declarantur, *num.*21.

Et ubi masculus est institutus, etiam sine mentione masculinitatis, *Arg.decis.65. num.*23.

Etiam si non adsit alia conjectura conservandæ Agnationis, *Arg.decis.65.n.24., Zar. decis.31. num.*8.

Agnatio, familia, domus, ex sua significatione non inducunt tractum successivum nisi aliud adjiciatur, *Arg.decis.28. num.*17.

Præsumitur considerata *ex vocatione cippi*, si ex aliis videatur Testatorem illam considerasse, *Arg. decis.65. n.2. & 22., Bich. decis.112. num.12., Coccin. decis.1666. num.9.*

Non præsumitur considerata, licèt *filii masculi* fuerint *in conditione positi, & exclusæ fœminæ*, & substituti masculi, & ultimo loco Propinquiores, nisi Testator ulterius processerit, *Arg.dec.65. num.9.*

Nec sufficit, quod substituantur Agnati, vel masculi, si non sit repetita vocatio de Agnatis, vel masculis, *Arg.decis.65. num.9., & decis.16. num.*10.

Contrarium, *Zarat.decis.31. num.*8.

Agnationis *ratio*, quandò contemplata videtur, tunc ad inducendam reciprocam, non sunt necessaria illa tria requisita, *Arguell.decis.32. num.*37.

Ex sola *vocatione masculorum*, Agnationi non censetur habitus respectus, *Arg. decis.28. n.25., Zarat. decis.31.num.8., Bich.decis.279. num.36.*

Secùs quandò sunt *vocati masculi, & nunquam fœminæ*, & linea masculina, vel proximior ex ea, *Zarat. dec.31.nu.26. & 27.*

Agnatio, & *masculinitas* differunt intèr se, *Cels.decis.145.num.8. & 9.*

Fœmina dicitur de Agnatione, licèt Agnationem non conservet, *Cels. decis.125. num.11., Ubald. decis.890. num.*1.

Agnatio, & familiæ jura non amittuntur per professionem in Religione, *Cels. decis.341. num.9.*

Ex onere injuncto hæredibus assumendi *denominationem, arma, & insignia* contemplata censetur, *Cels.decis.222.n.5., Peutinger.decis.326.n.18., & dec.258. num.9. & 10.*

Agnationis *ratio* inspecta respectu certæ lineæ non includit, quod eadem ratio fuerit habita respectu *Descendentium* Testatoris, *Dunoz.sen. dec.147.num.7.*

Non inducit *fideicommissum* ultrà casus à Testatore distinctos, *Dunoz. sen. decis.147. num.8.*

Non censetur *contemplata* ex qualitate masculinitatis si illam sæpius non repetiit, *Dunoz.sen. decis.81.n.20.& 21.*

Agnationem importat *Domus*, *Ludovis. decis.464. num.4.*

Testator obligans *succedentes fœminas*, & Maritos earum assumere nomen suæ familiæ videtur quamdā fictam Agnationem inducere, *Manzan.dec.192.n.5.*

A Testatore *considerata*, sive sit expressa, sive tacita, plurimum operatur pro prorogatione fideicommissi, *Ottobon. decis.113. num.18.*

Considerata, quod sit respectu lineæ institutorum, non autem substitutorum, non est inconveniens, *Ottobon.dec.111. num.16.*

Censetur à Testatore ex prohibitione alienationis post omnes substitutiones, *Peutinger. decis. 43. num. 7.*, declara *num.8. 10. & 11.*

Probatur Agnatio ex tractatu, & denominatione facta à Testatore, *Merlin. decis.63. num.2.*

Agnationis Paternæ *conservatio* respicit utilitatem publicam, *Pen.dec.349.n.7.*

Agnationis favor *in statuto* quoad successionem non intelligitur, si in eo non exprimatur, *Pen. decis.456. num.12., & decis.615. num.5.*

Agna-

Agnationis *in successione* Neptis ex filio excludit substitutum, *Pen.dec.*471.*n.*8.

Agnationis *consideratio* non extenditur ultrà casum à Testatore expressum, *Pen. decis.*615. *num.*4.

Agnatio, quandò *est considerata* à Testatore, fœminæ, & masculi ex eis non sunt vocati, *Pen.decis.*902. *num.*10.

Si inspiciatur à Testatore, non est danda differentia inter Agnatos ejusdem gradus, *Pen.decis.*1138. *num.*5.

Si non est *considerata* à Testatore, facilius admittuntur fœminæ, *Pen.decis.*1138. *num.*6.

Agnationis *contemplatio*, colligitur ex verbis Testatoris, *Pen. decis.*902. *n.*9.

Agnationis *ratio* ad certum casum restricta illum non egreditur, *Rox.pag.*260. *num.*6., *Priol.decis.*176. *n.*12. *& seqq.*, *& decis.*199. *num.*18.

Consanguinitas refertur ad Agnationem, & Cognationem, *Rox.pag.*329.*num.*8.

Statutum excludens fœminam intuitu Agnationis censetur excludere masculum ex fœmina, *Rembold.Vot.*1.*n.*435.

Descendentes ex fœmina non sunt de Agnatione, *Ubald.dec.*127.*n.*16.*par.*3.

Et non possunt prætendere in Jurepatronatu mixto, in quo requiritur qualitas Agnationis, *Ubald.dec.*127.*n.* 17.*par.*3.

Verbum *domus* importat Agnationem, *Ubald. decis.*127. *num.*3. *par.*3.

Agnationis *voluntas* desumitur ex vocatione fœminarum post Agnatos, *Arg. decis.*54. *n.*14. contrarium, *Zarat. decis.*13. *num.*14. *decis.*31. *num.*7.

Contemplare solent Agnationem fœminæ, vel in honorem Maritorum, vel Agnatorum, *Zarat.decis.*31.*sub n.*5.*vers. solent enim.*

Considerata *à Testatore* plurimùm operatur ad eliciendam voluntatem substituendi reciprocè unam lineam alteri, *Bich.decis.*287. *num.*16.

Quandò est *restricta ad filios Testatoris* non extendit fideicommissum ultrà Personas vocatas, *Bich. decis.*207. *numero* 25.*&* 27., *dec.*342.*num.*9.*&* 10., quamvis adsint verba perpetuitatem denotantia, *ibid. num.*11. 16. *& seqq.*

Præsumitur ex descendentia consanguineorum, identitate cognominis, & armorum, *Dunoz.jun.decis.*770.*num.*14. *&* 894.*num.*1.2. *&* 3.

Quandò fuerit considerata probatur *ex conjecturis* simul junctis, *Bich.dec.*493. *num.*18.

Ad Agnationem quoties Testator respexit, tunc fœminæ exclusæ censentur, *Bich.decis.*112.*num.*7.

Vocatio fœminarum in casu deficientiæ omnium masculorum, non excludit, quod inter masculos, donec supersint dicatur contemplata Agnatio, *Bich. decis.*287. *num.*20. *&* 21.

Non censetur contemplata, dum primo vocati sunt Cognati, *Coccin. dec.*1666. *num.*10.

A Sacerdote non censetur contemplata, *Coccin. decis.*1666. *num.*12.

Masculi per virilem sexum conjuncti sunt de Agnatione, *Coccin. decis.*676. *num.*42.

Generalitèr vocando Testator omnes de Agnatione censetur voluisse comprehendere, *decis.*7. *n.*9.10.*&* 11.*par.*10.

Primogenitum, quæ Agnationem respicit, in alterius familiæ natos non transit, *decis.*1. *num.*1. *par.*13.

Testator, quod voluerit vocare solummodò, deducitur ex declaratione apposita in testamento, *decis.*76.*num.*21.*par.*13.

Potest in aliquo casu quidem Testator *Agnationem respicere*, in alio verò negligere, *decis.*397. *num.*11.*par.*15.

Agnationem important verba exposita *de domo, familia, & casata*, *decis.*170. *num.*2. *par.*16.

Neque Agnationem, neque Cognationem habent illi, *qui descendunt ex radice infecta*, *decis.*98.*num.*3.*par.*16.

Agnationem non facit solum cognomen, sed descendentia ab uno Stipite, quamvis remotissimo, & operatur identitatem familiæ, *decis.*342.*n.*12.*par.*18.*tom.*1.

A Testatore volitam, posteà fuisse despectam dicendum non est, *dec.*232.*n.*16. *par.*19.*tom.*1.

Agnationem non respicit statutum vocans ad successionem sorores, ejusque filios, *decis.*68. *num.*14. *par.*19. *tom.*1.

De Agnatione Mariti secundùm communem usum loquendi, sunt fœminæ, *decis.*151. *num.*32. *par.*5. *tom.*1.

In

In ea Testator præsumitur velle conservare bona, si fœminis exclusis dotem relinquat, *decis.*135. *num.*11. *par.*5. *tom.*1.

Agnatio probari potest per Testes, & ex denominatione Testatoris, *decis.*436. *num.*1. *par.*5. *tom.*2.

In propria si se nubat mulier, nec familiam amittit, nec gradum relinquit, *decis.*89. *num.*7. *par.*6.

In masculina si Testator dixerit in Testamento, quod vult, ut bona remaneant, & postea in Codicillis dixerit in familia, nihilominus de masculina erit intelligendum, *decis.*89. *num.*24. *par.*6.

De Agnatione, & de familia sunt fœminæ, quamvis non perpetuent conservationem ipsius familiæ, *decis.* 279. *num.*18. *par.*6.

De Agnatione est Soror utrinque conjuncta, & quamdiù ipsa vivit dicitur Paternam Agnationem conservare, *decis.*206. *num.*21. *par.*6.

De ea verbum qualificat hæredes, quibus est appositum, nec ad alia, in quibus dicta qualificatio deficit applicatur, *decis.*370. *num.*13. *par.*13.

De Agnatione, & digressu ad plures gradus substitutionum, conjecturis deficientibus, cæteræ, quæ considerari debent, inefficaces, & insufficientes remanent, *decis.*124. *num.*11. *par.*13.

Institutio *hæredis Extranei* contemplationem Agnationis excludit, *dec.*521. *num.*25. *par.*19. *tom.*2.

Vocatio *Omnium de familia* à primo, usque ad ultimum indicat contemplationem Agnationis, *dec.*521. *num.*27. *par.*19. *tom.*2.

Verbum *Domus*, aliquandò sumitur pro Agnatione, *decis.*521. *num.*15. declara, *ut num.*20. *&* 21. *par.*19. *tom.*2.

Intelligitur de Agnatione, quandò subjecta materia patitur, *decis.*521. *n.*20. *par.*19. *tom.*2.

Non intelligitur de Agnatione, si alia non concurrant, quæ indigent in Testatore animum illam conservandi, *decis.*521. *num.*21. *par.*19. *tom.*2.

Agnationis *causa* dicitur pia, & laudabilis, *Emerix sen. decis.*82. *num.*10.

Agnationis ratio *excluditur*, quandocunque fœminæ admittuntur, *Comitul. decis.*73. *num.*44., *Benincas. dec.* 334. *num.*21.

Censetur contemplata, qua ndò fuit requisita natalium legitimitas, *Benincas. decis.*80. *num.*20., *& decis.*160. *n.*12.

Et quandò particulare dotis subsidium fœminis assignatur, *Benincas. dec.*80. *num.*21., *& decis.*160. *num.*14.

Agnationis *contemplatio* enixa, signanter excludit restrictionem fideicommissi, seu substitutionis, *Benincas. decis.*305. *num.*8.

Facultas alienandi primo hæredi concessa non destruit contemplationem Agnationis, dum fideicommissum in residuo subsistit, *Benincas. dec.*80. *n.*22.

Matrimonii contemplatio, Agnationis etiam conservationem præsefert, *Benincas. dec.*60. *num.*11.

Agnationis *contemplationem* excludit facultas alienandi hæredi concessa, *Benincas. decis.*80. *num.*9. declara *n.*22.

Vel expressa contemplatio in primo Testamento apposita, non repetita in secundo, *Benincas. decis.*80. *num.*10.

Simultanea vocatio masculorum, & fœminarum contemplationem Agnationis destruit, *Benincas. decis.*59. *n.*18.

Agnatio quoad conservationem.

Agnationem *conservare* voluisse præsumitur *Testator*, quandò masculinitatis mentionem fecit, *decis.* 390. *num.*4. *&* 8. *par.*3.

Agnatio *per fœminas* non conservatur, *dec.*503. *num.*4. *par.*4. *divers.*, *dec.*432. *num.*4. *par.*2., *decis.*179. *num.*6. *par.*6., *decis.*425. *num.*8. *par.*9. *tom.*2., *dec.*18. *num.*30., *& decis.*72. *num.*14. *par.*10., *Bich. decis.*287. *num.*19.

Prout nec *per solos naturales*, *decis.*502. *num.* 5. *par.* 4. *diversor.*, *decis.* 157. *num.*9. *par.*8., *Bich. decis.*7. *num.* 9. *&* 10., nec per spurios, *Cerr. dec.*702. *num.*4., *Mantic. decis.* 319. *num.*7.

Agnationis rationem Testator non præsumitur habuisse ex vocatione *fœminarum*, *decis.*118. *num.*3. *par.*3., *Ludovis. decis.*433. *num.*15.

Per Masculos tantùm conservatur, *decis.*507.

cis.507. num.2., *dec.489. num.2.par.4. divers.*, *& decis.76. num.20. par.13.*, & non per fœminas, *dec.276. num.49. par.18. tom.1.*, *Cerr. dec.597. n.11.*

Agnatio non conservatur *in Progenie veniente ex fœminis, decis.463.n.5. par.1.*

Agnationis nomen magis conservatur, quandò omnia bona Testatoris penès unum vocatum exiſtunt, quam quandò in plures Personas dividuntur, *decis.566. num.4. par.1.*

Non dicitur conservari *in filiis Illegitimorum*, etiam quod sint nati ex legitimo matrimonio, *decis. 393. num.4. par.1.*, *Ubald. decis.56. num.4.*

Per fœminas non conservatur, sed in ipsis finitur, etiamsi sint Agnatæ, *decis.203. num.4. par.2.*, *Cerr. decis.80. num.4.* contra *num.12.*, *decis.108. n.1. & decis.597. num.11.*

Non conservatur per Monachos, *dec.438. num.8. par.4. tom.2.*

In Sororibus expirat, *decis.388. num.21. par.5. tom.1.*

Conservatur *per vivos, & non per mortuos*, *decis.68. num.14. par.6.*

Ut conservetur, eo tendit *in Statuentium* excludentium fœminas, *dec.137. num.16. par.6.*

Conservatur per eos, qui sunt *de eadem familia*, secus de aliena, *decis.115.nu.21. par.8.*

Agnatio, & familia conservatur *per assumptionem illius, Cognominis, & Armorum*, *decis.23. num.14. par.8.*

Conservatur *in Sene*, & in quolibet alio impotente ad generandum, *decis.209. num.12. par.8.*

Non conservatur per Descendentes ex fœminis, quod est secùs in *decis.95.nu.17. par.11.*

In Descendentibus ex fœminis non naturaliter, & physicè, sed moralitér assumptione insignium familiæ *conservatur*, *decis.415. num.3. par. 12.*

Conservatur à masculis ex fœminis descendentibus, quandò desideratur conservatio Agnationis, *decis.244.num. 12. par.12.*

In fratre uterino non conservatur, sed in fratre utrinque conjuncto, *decis. 112. n.14.15.& 16. par.17.*

Conservatur etiam *per filios naturales, & adoptivos, decis.276.n.5.& 51.par.18. tom.1.*

Etiam *per naturales legitimatos* conservatur, si non supersunt alii, qui melius illam conservare possint, *decis.88.n.13. par.19. tom.1.*

In conservatione Agnationis consistit bonum publicum, & publica utilitas, *decis.438. num.67. par.4. tom.2.*

Conservandæ, si sit habita ratio, filii in conditione positi censentur vocati, dec.4. num.9. par.4. tom.2.

Causa conservandæ sat est, ut sortiatur effectum juxtà mentem disponentis, *decis.561. num.60. par.4. tom.3.*

Conservandæ *ratio* ex verbis testamenti elicitur, *decis.135. nu.10. par.5. tom.1.*, *Ludovis. decis.464. num.12.*

Conservandæ, *causa si cesset*, Neptes ex filio excludunt substitutum, *decis. 317. num.7. par.5. tom.1.*

Conservandæ *ratio* excluditur, quandò fœminæ descendentes sunt positæ in conditione, *dec.221.n.13. par.5. tom.1.*

Conservandæ *ratio* considerata in descendentia hæredis, non trahitur ad descendentiam substituti, *decis. 195. num.12. par.5. tom.1.*

Conservatio censetur habita ex geminata expressione masculinitatis, *decis.237. num.10. par.5. tom.1.*

Conservandæ rationem ex verbis expressis apparet habuisse non solum Testatorem tacitè, sed etiam expresse, *dec.427. num.42. par.5. tom.2.*

Conservationi Testatorem prospexisse præsumitur, quandò habuit in consideratione qualitatem masculinitatis, *decis.193. num.4. par.1.*

Et quandò Testator posuit *descendentes in conditione* cum qualitate masculinitatis, *decis.300.num.5.& 25. par.1.*

Agnationis conservandæ ratio habetur in restitutione dotis, *decis.563. n.3.par.1.*

Conservandæ votum non cadit erga defunctum, sed erga superstitem, *decis.68. num.11. par.6.*

Conservationem si respiciat dispositio, ideò tanquam facta ad bonum finem, & effectum non censetur captatoria, *decis.178. num.6. par.6.*

Con-

Conservandæ ratio considerari potest ex Persona hæredis instituti, *dec.15.n.21. par. 7.*

Perpetuatio dari non potest, nisi dicatur Testatorem voluisse recedere à *Consilio Oldradi 21., decis.98. n.5. par.8.*

Ad conservationem non censetur respexisse Testator *ex* sola *vocatione qualitatis Descendentiæ masculinæ, decis.280.n.9. par.7., Dunoz. jun. decis.648.num.22.*

Conservandæ ratio, ubi clarè apparet, quod non fuerit habita, ad nihil deserviunt conjecturæ in contrarium, *decis.165. num.10.11.& 12.par.8.*

Conservatio est causa finalis Statutorum excludentium fœminas, *decis.383.n.7. par.9. tom.2.*

Conservandæ ratio non dicitur habita à Testatore, si injunxerit onus assumendi suum cognomen hæredibus, non omnibus, sed aliquibus, *dec.425.n.12. par.9.tom.2.*

Non dicitur habita ratio per Testatorem, si nusquam alienationem, vel detractionem prohibuit, *decis.425.n.13. par.9. tom.2.*

Conservandæ ratio extrà suum casum non extendit fideicommissum, *dec.188.n.4. par.9. tom.1.*

Ratio, quandò non fuit adjecta enunciativè, sed dispositivè importat fideicōmissum, *decis.188. num.9.& 10.par.9. tom.1.*

Ratio, quandò cessat, cessat quoque exclusio facta illius intuitu, *decis.383.n.8. par.9. tom.2.*

Dicitur habita per vocationem masculorum, *decis.407. num.47.par.9.tom.2., Ludovis. decis.514. num.9.*

Quandò fuit habita ratio Agnationis adjectivè, & accessoriè extrà casum expressum non extenditur, *decis.449. num.10.par.9. tom.2.*

Ratio conservandæ Agnationis, quandò non fuit habita, tunc per vocationem Proximioris non inducitur perpetuum fideicommissum, *decis.407. n.44.par.9. tom.2.*

Præsumpta conservatio sine qualitate masculinitatis pluries repetita excluditur, *dec.401. num.34. par.9.tom.2.*

Agnationis conservandæ ratio, dum est accessoria prohibitioni alienationis, recipit eandem conditionem quam ipsa prohibitio, *decis.188.nu.3.par.9.tom.1.*

Aliquandò independenter dicitur stare à præcedenti substitutione, *dec.188. n.8. par.9. tom.1.*

Non dicitur habita per fœminas fideicommissum facientes, *decis.402.nu.26. par.9. tom.2.*

Prout etiam si Testator jusserit, quod hæredes extranei susciperent cognomen familiæ, *decis.425. nu.10. par.9.tom.2., Cerr. decis.630. num.9.*

Agnationis, vel masculinitatis ratio, quandò non fuit habita, nec fuit digressus ad plures gradus substitutionum, tunc filii in conditione, non censentur vocati ad portionem Patruorum, *dec.425. num.4.par.9. tom.2.*

Conservatio in Testatore excluditur, si vocaverit fœminas ad fideicōmissum, *decis.133. num.4. par.9. tom.1.*

Conservandæ ratio, ideò non extendit fideicommissum, quia censetur fideicommittens habuisse animum conservandi eam in casu disposito tantùm, *decis.188. num.5. par.9. tom.1.*

Videtur habita per repetitam vocationem masculorum, *decis.407. num.13. par.9. tom.2.*

Ratio non censetur habita per repetitam vocationem masculorum. *Contra*, quādò semper reperiuntur vocati masculi, & nunquam fœminæ, *decis.1. num.50. & 53. par.10.*

Censetur habita per clausulam, *nè bona transeant in fiscum in casu confiscationis, decis.1. num.79. par.10.*

Conservatio censetur contemplata ex digressu ad plures gradus substitutionum, semper cum qualitate masculinitatis, *decis.142. num.31. par.10.*

Conservationem necessariò *non inducunt* verba illa *Majoris de domo, vel Primogeniti, vel de familia*, sed tanquam indefinita respiciunt favorem majorum propriæ familiæ, *decis.1. nu.51.par.10.*

Conservatio enixè optata à Testatore, non attenditur amplius, quandò deficit linea masculina, *decis.519. n.27. par.5. tom.2.*

Suæ Agnationis conservationem, & dignitatis

tatis incrementum quilibet præsumitur appetere, *dec.427.n.49.par.5.tom.2.*

Conservandæ ratio destruitur, dum Testator in casu contraventionis non vocavit Agnatos, qui non contravenerunt, sed Monasterium, *decis.574.n.33.34.* *&* *35.par.5.tom.2.*

Præsumitur habita ex masculorum prælatione, & fœminarum inclusione, *decis.427.num.3.par.5.tom.2.*

Prout etiam si onus imposuit hæredi, ut assumeret cognomen, & insignia familiæ, *decis.427.num.39.par.5.tom.2.*, & hoc multo magis procedit, si vocaverit Primogenitum alicujus, *ibid.n.40.*

Favorem suæ Agnationis si quis non consideraverit in uno casu, non præsumitur alios casus expressos negligere voluisse, *decis.427.num.50.par.5.tom.2.*

Denominationem non solum fœminæ possunt retinere, sed & ejusdem Agnationis dignitatem conservare, *decis.349.* *num.30.par.6.*

Conservandæ ratio, ut censeatur in Testatore habita debet esse certa, non autem præsumpta, *dec.279.n.21.par.6.*

Censetur habita à Testatore, si prætulerit nepotem ex fratre nepoti ex propria filia, *decis.106.num.2.par.6.*

Ut dicatur habita non concluditur ex repetita qualitate masculinitatis, *dec.272.* *num.19.par.6.*

Quandò non fuit habita, tunc masculinum concipit fœmininum in ultimis voluntatibus, *dec.179.n.5.&* *7.par.6.*

Contemplatio excluditur, quandò fœminæ sunt vocatæ, *decis.207.n.10.par.6.*

Conservandæ ratio non fuit habita à Testatore dum deficientibus hæredibus expressè substituit fœminas, *decis.179.* *num.8.par.6.*

Quandò non fuit habita, tunc conditio, *si sine descendentibus masculis &c.*, verificatur etiam in masculis ex fœmina, *decis.106.num.1.&* *5.par.6.*

Ratio conservandæ Agnationis, militat, tam in successione hæreditatis alicujus fœminæ, quam alicujus masculi, *decis.548.num.4.par.1.*

Conservandæ Agnationis *ratio* ex prælatione masculorum censetur habita à Testatore, *decis.344.n.19.&* *20.par.2.* *Tom.I.*

Conservandæ *rationem* excludit facultas alienandi concessa institutis, seu substitutis, *decis.538.num.4.par.2.*

Conservationem excludit fœminarum vocatio, *decis.667.num.10.par.2.*

Conservandæ ratio non censetur considerata, quandò Testator illam non expressit, *decis.667.num.10.par.2.*

Intelligenda est juxta terminos præcedentis substitutionis, ità ut non fiat extensio de casu ad casum, nec de persona ad personam, vel de gradu ad gradum, *decis.667.num.11.par.2.*

Conservationem etiam fœminæ in filiis amant, *decis.354.num.4.par.2.*

Conservatio non est sufficiens causa pro validitate renunciationis factæ per mulierem, *decis.723.num.9.par.2.*

Conservandæ ratio habita per Testatorem, debet intelligi in casu, quo fiet locus substitutioni, *decis.538.num.4.* *par.2.*

Conservandæ intentionem in Testatore, nihil est, quod magis detrahat, quam conjectura vocationis fœminarum in quacunque parte testamenti, *dec.581.* *num.16.par.5.tom.2.*

Conservandæ *rationem* dicitur Testator habuisse, quando in defectum masculorum vocavit fœminas agnatas, *decis.427.num.46.par.5.tom.2.*

Conservandæ Agnationis *rationem*, quandò Testator habuit, tunc quamvis substitutio facta sit in casu voluntatis, est etiam trahenda ad casum impotentiæ, *decis.427.num.20.par.5.tom.2.*

Si *conservandæ ratio* non fuerit habita, non est admittenda extensio fideicommissi, *decis.419.num.8.par.5.tom.2.*

Dignitas Agnationis conservatur mediantibus bonis, *decis.438.nu.94.tom.2.*

Ad Testatoris dispositionem non infertur, si Testator respexerit ad solam *conservationem nominis, & Agnationis*, *decis.419.num.9.par.5.tom.2.*

Agnationis conservandæ causa si sit factum fideicommissum, dicitur favorabile, *decis.427.num.23.par.5.tom.2.*

Civilis conservatio dicitur inducta per modum cujusdam adoptionis, *dec.422.* *num.8.par.5.tom.2.*

Conservandæ ratio, ex verbis. *Et etiam,*

Nn con-

constat non stare enunciativè, sed independentèr de per se, *decis.7. num.4. par.10.*

Conservatio contemplata censetur ex institutione Majoratus,& Primogenituræ.

Itèm ex longa serie substitutionum diversarum Personarum, & ordinum in infinitum protracta.

Itèm ex propriarum filiarum exclusione, ac Masculorum substitutione.

Itèm ex qualitate Masculinitatis multiplicitèr repetita.

Itèm ex onere injuncto fideicommissariis assumendi insignia Familiæ, & Domus Testatoris.

Itèm ex successiva Proximorum substitutione, repetito præcepto assumendi nomen Personæ, atque cognomen Casatæ, atque Agnationis Testatoris.

Itèm ex adjecta prohibitione cujusvis detractionis, ac etiam alienationis bonorum immobilium, *decis.95.n.8.par.11., Arguell. decis. 32. num. 31., Bich. decis.112.n.12.& seq.,Cerr.dec.910.n.10. & 11., Dunoz. jun. decis.142. num.3., Ludovis. decis.464.num.17.& 18., decis.514.num.9., decis.575. num.14. ad 16., & decis.646. num.31., decis.444. num.11.par.19. tom.2., Benincas. decis.80. num.18., & decis.160. num.13.*

Conservandæ ratio, aliquandò ad certas Personas dicitur restricta, *decis.181. num.8. & 12.par.11.*

Conservationi prospexisse non videtur, qui unicam tantùm Personam vocavit, & unicum tantùm gradum substitutionis fecit, *decis.23. num.8.par.11.*

Conservandæ intentio ex multis deducitur, *decis.23. num.31.par.11.*

Conservatio satis censetur contemplata, ex quo Testator voluit bona perpetuo manere in ejus Agnatione, & ad institutos, ac substitutos devenire absque diminutione, *decis.95.num.15. par.11.*

Conservandæ ratio, licet alias sit apta extendere fideicommissum, tamen cessat id, quandò certæ Personæ sunt tantum expressæ, & tantùm consideratæ, *decis.181. num.11.par.11.*

Conservandæ *causa*, etiam in substitutione suum sortitur effectum, *dec.23. n.6. par.11.*

Ratio cessat, quotiès potest evenire casus, quo extantibus Agnatis bona transeant in Extraneos.

Itèm si substitutio fuerit vulgaritèr concepta, cum ista expiret aditione gravati, *decis.244. num.32.& 33. par.11.*

Conservandæ *ratio*, si non fuit expressa, non præsumitur habita, *decis.267.n.14. par.11.*

Dicitur habita *ex prohibitione alienationis* expressa, stante amplitudine verborum; quòd tamen intellige, si præfata ratio ad certas Personas non sit restricta, *decis.181. num.7. par.11.*

Conservatio, dum fuit motivum principale renunciantis, ut stent bona in Agnatione, arguit, ut renuncians remaneat exclusus, *decis.40. n.6. par.12.*

Conservandæ ratio prohibitioni alienationis adjectæ, efficaciter demonstrat Testatoris mentem, *decis.415. num.25. par.12.*

Conservandæ *ratio in* Novitio renunciante bonis suis, in dubio præsumitur impulsiva ista causa, *decis.143. num.5. par.12.*

Considerata tantùm in terminis exclusionis delicti non operatur ultra suum casum, *decis.24. num.19. par.12.*

Conservatio a Testatore commissa filiis, & Descendentibus fœminarum, æquè adimpleri potest per eos, qui ex fœminis, ac per eos, qui de Masculis earum proveniunt, *decis.415. num. 43. par.12.*

Conservatio *virtualitèr* comprehenditur sub Matrimonio, *decis. 339. num.24. par.12.*

Conservationis ratio excluditur ex contemplatione Masculorum,& Fœminarum, *decis.497. num.14. par.13.*

Conservandæ *ratio* inducit substitutionem reciprocam inter vocatos, *decis.429.num.9. par.13.*

Resultans ex eo, quia Testator volebat, quod ejus bona stabilia semper conservarentur in sua Familia; & ista sola ratio non sufficit ad inducendam reciprocam de linea in lineam, sed aliter intelligitur, *decis.188. num.12. 13. & 14. par.13.*

Conservandæ ratio non operatur, quòd Sta-

Statutum juris communis correctorium, extendi possit ad casus in Statuto non expressos, sed strictè intelligendum est in casibus literalitèr insertis, *decis.46.num.11.par.14.*

Conservandæ *votum* plurimùm differt ad inducendam vocationem Masculorum sub nomine filiorum Nepotum, vel similium, *decis.269. num.8. par.15.*

Non cessat licet aliquis ex Agnatis non fuerit vocatus, sed omissus, *decis.397. num.10. par.15.*

Non inducit novum fideicommissum à præcedenti universali contradistinctum, *decis.84. num.1. & 2. par.15.*

Dicitur habita ratio à Testatore ex exclusione Monasteriorum, Collegiorum, & Religiosorum, *decis.269.n.20. par.15.*

Fœminæ Agnationem non conservant, cum transeant in alienam Familiam, *decis.317. num.3. par.5. tom.1.*

Nepotes ex fœminis conservare non possunt, cum nec ex eadem Agnatione sint, *decis.405. num.38. par.5. tom.1., Cerr. decis.630. num.8.*

Præsumitur Testator voluisse conservare, si fecerit plures gradus substitutionum, & semper vocavit masculos, *decis.135. num.8.par.5.tom.1.*

Ad conservandam non dicitur Testator in omnibus habuisse rationem, si filias simplicitèr vocaverit, *decis.422. n.9. par.5.tom.2.*

Ad conservandam, si sit factum fideicommissum, potest extendi, etiamsi ratio conservandi eam non sit expressa, sed tantùm tacita, *decis.427.num.25.par.5. tom. 2.*

Ratio conservandi, magis urget ad inducendum fideicommissum, quàm quælibet alia, *decis.208. num.7. par.14.*

Verificatur *in hæredibus Masculorum*, non autem fœminarum, *dec.428. n.10. par.14.*

Fœminæ licet non conservent, tamen negari non potest, quòd non sint de Agnatione, *decis.169. num.13. par.11.*

Fœmina non censetur velle conservare, & odio prosequi suum sexum, *dec.267. num.15.par.11.*

Intendens *conservare*, ejus intentio præsumitur nè bona transeant ad Extraneos, *decis.40. num.20. par.12.*

Fœminæ earum vita durante conservant paternam, non autem eorum filii, *decis.463. num.6. & 7. par.13.*

Filius masculus conservat, *decis.285.n.10. par.14., Cerr. decis.597. num.11.*

Testator ex verbis, *quòd bona conserventur in familia*, Agnationem contemplasse censetur, *Cerr. decis. 597.n.12.*

Agnationem, & *Familiam* benè conservant filii nati ex naturali legitimato, *decis.81. num.1. par.16.*

Destruit non conservat *donatio* stipulata per Patrem pro se, hæredibus, & successoribus, quibuscumque etiam Extraneis, *decis.338. num.17. par.17.*

Conservatio non est causa sufficiens, vel necessaria renunciationis Mulieris, *Buratt. decis.120. num.19.*

Conservationem excludit vocatio fœminarum in qualibet parte Testamenti, *Buratt. decis.496.n.6., Cavaler. dec.125. num.10.*, & aliorum de alia familia, *Cavaler.decis.461.num.5., Dunoz.jun. decis.300.num.10., decis.648.num.23., decis. 489. num.19., decis. 74. num.9. Dunoz. sen. decis. 81. num.22., Ludovis.decis.433.num.15., Manzaned. decis.192. num.12.*

Considerata in Descendentia hæredis, non trahitur ad Descendentiam Substituti, *Dunoz. jun. decis.74. num.12. & 13.*

Fœmina Agnata conservat Agnationem, licet sit nupta, *Dunoz. jun. decis.346. num. 43.*

Filii, quoad istam conservandam Patris, non Matris familiam sequuntur, *Dunoz. jun. decis.630. num.7.*

Cessat, si fideicommissum fuerit constitutum à fœmina, & primo loco alia fœmina, *Cels. decis.141. num.9.*

Vocatio Masculorum cessante ratione conservandæ Agnationis, comprehendit non solùm Masculos Descendentes ex Masculis, sed iis deficientibus Masculos Descendentes ex Fœminis, *Cels. decis.141. num.10.*

Itèm, si Testator habuit pro Synonimis verbum *filios*, & verbum Descendentes, *Cels. decis.141. num.11.*

Dum deficit, conservandæ ratio, tunc sola qualitas Masculinitatis non est sufficiens conjectura, ad hoc, ut filii in conditione positi dicantur vocati, *Cels. decis.*145. *num.*6.

Ratio non arguitur ex vocatione Masculorum, *Cels. decis.*145. *num.*7.

Cessat, si extantibus Agnatis bona possunt transire in Extraneos, *Cels. decis.*145.*n.*25., *Ludovis.decis.*464.*n.*19.

Cessat per vocationem Fœminæ de Familia, *Cels. decis.*125. *num.*12.

Agnationis conservandæ, ubi fuit habita *ratio* sub nomine filiorum, non venire *Fœminas* Rota censet, & ita conciliantur decisiones contrariæ, *Dunoz. sen. decis.*36. *num.*10.

Intelligenda est juxtà terminos præcedentis substitutionis, itaut non fiat extensio de casu, ad casum, nec de Persona, ad Personam, *Dunoz.sen.decis.*81. *num.*25. *ad* 28.

Tacita non resultat, quandò disponens potuit moveri ex aliis rationibus, *Dunoz. sen. decis.*200. *num.*8.

Agnatio *ficta* per assumptionem nominis *Domus*, designat conservationem Nominis Testatoris, *Manzaned.decis.*192. *num.* 13.

Cessat conjectura conservandæ Agnationis, cessante immediata successione; quandò propter conservandam Paternam Agnationē est facta, *Rox.pag.*260. *num.* 5.

Agnationis *conservandæ* ratio militat, tàm in successione hæreditatis alicujus fœminæ, quàm in successione hæreditatis alicujus masculi, *Ubald. decis.*170. *n.*4.

Quandò *est expressa in Statuto*, ex ejusdem rationis identitate fit extensio, quæ potiùs est comprehensio, *Ubald. decis.*170. *num.*6.

Cum *tale Statutum* sit favorabile, *Ubald. decis.*170. *num.*8.

Et æquè *viget* in hæreditate fœminæ, sicut masculi, *Ubald.decis.*170. *num.*4.

Agnationis conservandæ *ratio tacita* deducitur ex onere deferendi *Nomen*, & *Arma* injuncto Extraneis vocatis, *Ubald. decis.* 166. *num.*7. 9. 10. & 11.

Ratio conservandæ exprese debet legi in Testamento, *Ubald. decis.*166.*n.*8., & excluditur, ubi vocavit Extraneos, *ibid. num.*9.

Veram dicitur *conservare* Testator, mandans inter certos tantummodò Agnatos hæreditatem deferri, *decis.*69.*n.*43. *par.*17.

Ad veram Agnationem conservandam, satis est, quod Testator non immisceat Cognatas, *decis.*69. *num.*43. *par.*17.

Pro conservanda, quandò fuit facta substitutio, tunc non attenditur distinctio, an hæres nolit, vel non possit, *dec.*422. *num.*4. *par.*5. *tom.*2.

Pro conservanda Agnatione concessio facta existentibus illis, qui illam conservare valent, non sunt admittendi impotentes, *decis.*40. *num.*17. *par.*12.

Pro conservanda, verba prohibitionis alienandi, declarant voluntatem Testatoris, *decis.*415. *num.*26. *par.*12.

De Agnatione dicuntur fœminæ, donec vivunt, & Agnationem servant, *decis.*486.*num.*6. & 7.*par.*13., *Cerr. decis.*702. *num.*6. & 7.

Conservandę ratio, est conjectura, & per se sola sufficit ad inducendum fideicommissum, *Arguell. decis.* 32. *num.* 28., *decis.*65. *num.*19.

Resultat etiam clara, dum Testator in defectum omnium vocavit Cippum, *Arguell.decis.*32.*num.*29., stante etiam Statuto exclusivo fęminarum *num.*30.

Agnationis conservationi respectui intelligitur in casu vocationis, scilicet existente conditione fideicommissi, *Arg. decis.*65. *num.*13.

Agnationis conservationis *ratio*, & perpetuum fideicommissum non inducitur per substitutionem Proximioris de Agnatione, sed primo admisso fideicommissum expirat, *Arguell. decis.*65. *num.* 11.

Agnationem in dubio non censetur velle conservare fœmina, *Arguell. decis.*11. *num.*4., *Zarat. decis.*31. *num.*10.

Secus si exprese, vel tacitè illa sit contemplata, *Zarat. decis.*31. *num.*5.

Agnationis ratio, quamvis fuerit habita, nihilominùs fœmina facit deficere conditionem, *si sine filiis*, si illa restricta est ad terminos primæ substitutionis, *Bich. decis.*129. *num.*5.

Con-

Conservatione à Testatore *principalitèr considerata* venire solùm Masculos ex Masculis omnes Doctores concordant, *decis.69.num.19.par.17.*

Conservandi Votum eo magis intenditur, si cessantibus Agnatis, fit transgressio ad Cognatos, & Extraneos cum onere assumptionis insignium, *decis.69. n.44. par.17.*

Conservandæ *ratio* præcipuum est fundamentum vocationis Masculorum ex Masculis, non autem ex fœminis, *decis. 27. num. 3. cum seqq. & num. 5. par.18.tom.1.*

Ex exclusione Locorum piorum resultat, *decis.27.num.8.par.18.tom.1.*

Conservandæ votum locum habere non potest, si fideicommissum in primo hærede expirare debuisset, *decis.684. num.5.par.18.tom.2.*

Civilitèr in defectum naturalis resultat, si Testator voluit adoptandum assumere nomen, & insignia Familiæ pro conservatione ejusdem Agnationis, *decis.433.num.15.par.18.tom.2.*

Conservandæ ratio deducitur, si Testator Masculos semper voluerit præferri, *decis.755.num.10.par.18.tom.2.*

Conservatio per modum rationis expressa inducit fideicommissum favore Masculorum, & Agnationis exclusis perpetuò fœminis, *decis.684.n.10.par.18. tom.2.*

Conservatio etiam vera non transgreditur Personas vocatas, nec totam Agnationem comprehendit, *decis.807.num.12. par.18.tom.2.*

Conservandę ratio est conjectura omnium fortissima pro inducenda vocatione filiorum in conditione positorum, *decis.500.num.9.par.18.tom.2.*

Conservatio, quæ resultat ex præcepto assumendi Cognomen,& Arma, qualis esse reputatur, *decis.807.n.11.par.18. tom.2.*

Conservandæ ratio resultat ab exclusione illegitimorum, & legitimatorum, *decis.232.num.10.par.19.tom.1.*

Non excludit fœminas, quotiescumque vocatio facta est per verba communia, atque comprehensiva masculorum, ac fęminarum, *dec.410.n.46.par.19.to.1.*

Dicitur à Testatore habita, si fœminas perpetuò exclusit, & solos masculos ad fideicommissum vocavit, *decis.232. num.6.par.19.tom.1.*

Ratio licet à Testatore non expressa, sufficit, quòd ex pluribus ab ipso in Testamento dispositis eliciatur, *decis.328. num.19.par.19.tom.1.*

Conservatio in renunciante bonis propter ingressum Religionis, non censetur causa finalis, sed impulsiva, *decis.40. num.5.par.12.*

Conservatio consistit in propagatione successionis, *decis.116.num.11.par.12.*

Ad ejus conservationem, & ad plures gradus substitutionum Testatore non respiciente, conjecturæ pro transmissione, tamquàm nimis debiles non attenduntur, *decis.203.num.12.par.13.*

Agnationis conservandæ ratio, quandò non fuit habita, facit, ut veniant masculi, tàm Descendentes ex masculis, quàm ex fœminis: Quod secus est, Quandò Testator ultra qualitatem Masculinitatis, voluit quod masculi descenderent ex aliis masculis per lineam masculinam, *decis.76. num.14. & 15.par.13.*

Conservatio non extendit Statutum juris communis correctorium de casu, ad casum, sed strictè intelligi debet, adveniente casu à statuentibus considerato, *decis.265.num.9.par.13.*

Conservatio in casu a statuentibus considerato, locum solummodò habet, *decis.342.num.7.par.13.*

Contemplatio, & prohibitio alienationis, ut bona conserventur in Familia important absolutum, & successivum fideicommissum, *decis.378.n.8.par.16.*

Conservatio non inducitur ex sola exclusione filiæ Testatoris, si omnes fœminæ in perpetuum exclusæ non sint, *decis.235.num.4.par.16.*

Conservandæ ratio, si æquè militat finita linea, ac etiam nullatenùs incæpta, utroque casu fideicommissum inducit, *decis.163.num.8.par.16.*

Dicitur habita, si in aliqua parte Testamenti solùm masculi nunquàm autem fœminæ vocentur, *decis.81.num.14. par.16.*

Con-

Considerata à Statuto excludente fœminas propter masculos, non habet locum, neque militat in fratribus uterinis, *decis.287.num.11.par.16.*

Conservandæ voluntas in Testatore facit fideicommissum esse perpetuum, & successivum, *decis.81.num.7.par.16.*

Conservandæ ratio desumitur ex prælatione masculorum facta fœminis de Familia, & Casata Descendentibus, *decis.81.num.12.par.16.*

Conservandæ votum ex perpetua exclusione fœminarum dicitur fuisse à Testatore principalitèr consideratum, & volitum, *decis.69.num.18.par.17.*

3 Agnatio quoad successionem.

Agnationis, & collationis differentia sublata, conjuncti in pari gradu pro æquali portione Defuncto succedunt in capita, & non in stirpes, *decis.196.n.1. & 2. par.4. tom.1.*

In Statuto exclusio fœminarum propter masculos ab hæreditate Materna non consideratur respectu ipsius Fœminæ, de cujus successione tractatur, sed respectu Masculorum Agnatorum, quibus dicta hæreditas defertur, *decis.405. num.42.par.5.tom.1.*

Agnatio est unica ratio in Statutis, quæ excludit fœminas, *decis.405. num.30. par.5. tom.1.*

Jura Agnationis retinet Religio, quoad successionem ex Persona Monachi, *decis.223.num. 13.par.5.tom.1.*

Jus Agnationis, licet non habeant illegitimi, servatur tamen contrarium de consuetudine, *dec.430.n.48.par.5.to.2.*

Agnationis ratio, quandò est tacita, deficiente conditione quoad primos, non est locus subsequenti substitutioni, *Arg. decis.65. num.16.*

Ex Agnationis qualitate, & ex majori proximitate sanguinis à Testatore consideratis, datur prælatio in fideicommisso, *Arg. decis.11. num.2. & 3., Buratt.decis.147.num.9.*

Agnationis ratio, vel Masculinitatis, si fuit habita, fœmina non facit deficere conditionem, si sine filiis, *Buratt. dec.454.n.2.& annot.ad dec.820.n.6.*

Agnatitium.

Agnatitium dicitur fideicommissum ordinatum à masculo ad favorem masculi, cùm nunquàm interrupta vocatione masculorum, *dec.410.n.26.p.19.to.1.*

Agnitio.

Agnitio *fideicommissi* resultat, ex ejus petitione judiciali, *decis.195.n.11.par.7., Cerr. decis. 224. num.7. & 8., Dunoz. jun. decis.450.num.12.*

Simul facta controverti ampliùs non potest, *decis.190.num.11.par.12.*

Veritatis, & bonæ fidei summe convenit viris Religiosis, *decis.413. num.80. par.12.*

Ad effectum *transmissionis* hæreditatis est necessaria, *dec.137.num.14.par.12.*

In filios facta à parte illecebris, & mulieris amore circumvento, sene, ac mala valetudine correpto est irrelevans, *decis.447.num.7.par.13.*

In filios tunc præjudicat, quandò est clara, secùs quandò videtur turbida aliis conjecturis, tunc enim exactiones probationes requiruntur, *decis.447. num.8. par.13.*

Prælegati ex concessu solutionis crediti, ex bonis fideicommissariis faciendæ, non resultat, dum de personali, ac reali obligatione ex parte consentientis non constat, *decis.262.num.10.par.13.*

Fideicommissi tamquam pendens ab animo, ex actibus alio nomine, & titulo factis deduci non potest, *dec.214.n.13. par.13.*

Per possessionem continuatam inducta dicitur, & sufficiens facta restitutio, *decis.74.num.3.par.13.*

Fideicommissi ex sola petitione inducitur, *decis.64.num.7.par.14.*

Partis debiti arguit agnitionem totius, *decis.73.n.18.par.15.*

Statuti in filio non resultat ex possessione bonorum habita per illius Patrem, *decis.35.n.3.par.16.*

Impedit jus accrescendi, & non decrescendi, *decis.377.num.9.& 12.par.16.*

Unius partis debiti non importat agnitionem totius, *decis.64.num.31.& seq. par.17.*

*par.*17. *contrà Celf. decis.* 51. *num.* 4., *decis.*64.*num.*10. . & *decis.*98.*num.*14.

Debiti non resultat ex verbis æquivocis, & indifferentibus, *decis.* 64. *num.* 30. *par.*17.

Testamenti nulli à voluntate dependet, & ideò non præjudicat hæredi, si est facta ab Exequutore, vel Procuratore, sine mandato, *dec.*10.*n.*23.*par.*18.*to.*1.

Testamenti nulli non præjudicat hæredi, nisi probetur certa, & indubitata scientia invallditatis illius, *decis.*10. *n.*24. *par.*18. *tom.*1.

Irregularitatis excluditur propter gratiam ad cautelam obtenta, *decis.*148. *num.*11.*par.*18.*tom.*1.

Testamenti nulli facta ab uno ex hæredibus, non præjudicat aliis, *decis.*10.*n.*27. *par.*18.*tom.*1.

Dependet *ab animo*, & in committendo consistit, *decis.*10.*num.*23. *par.*18.*to.*1.

Fideicommissi vim propriæ confessionis habet, *decis.*226.*num.*25.*par.*19.*tom.*1.

Fideicommissi resultat ex instantia super eo facta, *decis.*140.*num.*12.*par.*19.*to.*1.

Et approbatio facta de aliquo, tamquàm filio, ubi adsunt conjecturæ contrariæ, dicitur procedere ab erronea credulitate, & ideò agnoscenti non præjudicat, *decis.*100.*num.*27.*par.*19.*to.*1.

Et tractacus probant filiationem, non solùm contrà agnoscentes ipsos, sed etiam contrà habentes causam ab eis, *decis.*44.*num.*5.& 6.*par.*19.*to.*1.

Agnitionis ad effectum sufficit qualis, qualis declaratio voluntatis, *decis.*377. *num.*5.*par.*16.

Ad Agnitionem *fideicommissi* sufficit sola declaratio voluntatis, *decis.*195.*n.*12. *par.* 7.

Ex Agnitione, & confessione vassalli insurgit præsumptio feudalitatis, *dec.*310. *num.*32.*par.*6.

Absque Agnitione transmittuntur ea, quæ competunt ex hæreditate alicujus titulo singulari, & non hæreditario, *decis.*160.*num.*13.& 14.*par.*6.

Sine Agnitione non potest transmitti fideicommissum, *decis.* 195. *num.* 10. *par.* 7.

Agnitio *semel facta* controverti amplius non potest, *Cerr.dec.*521.*n.*11.

Resultat ex solidatione, & subscriptione, *Celf.decis.*98.*num.*13.

Ius agnoscendi fideicommissum præscribi potest, *Celf.decis.*210.*num.*5.

Agnitio *totius debiti* inducta censetur ex susceptione termini ad solvendum, *Peutinger. decis.*197. *num.*4.

Non requiritur in jure delegato à lege, vel statuto, *Peutinger. dec.*458.*n.*11.

Agnoscens.

Agnoscens partem, totum agnovisse videtur, *Dunoz.sen. decis.*46.*nu.*5. *dec.*450. *num.*12.& 13.*par.*13.

Agnoscens *talem*, uti talem, illum postea talem esse negare non potest, *Bich.decis.*12. *num.*4.

Agnus.

Cum Agno Cœlesti, quandò filia legitima vult castas inire nuptias, in ea abstergitur omnis impuritatis macula à parte hausta, *decis.*30. *num.*41.*par.*7.

Agri.

Agri fertiles multò plus reddere solent, quam acceperunt, *dec.*358. *n.*13.*par.*6.

Agrorum cultura voluntaria, etiam propriis manibus facta, nobilitati non detrahit, *decis.*78. *num.*20.& *seq.par.*8.

Cultura est digna quolibet viro quantumvis generoso, *decis.*78. *num.*21. & *seq. par.*8.

In agris suis fodiens, si vicini fontem acceptat non tenetur de dolo, si non animo nocendi vicino, sed ut agrum suum meliorem facendi id faciat, *decis.*599. *num.*23.*par.*5. *tom.*2.

Agricultura.

Agriculturæ Statutum particulare magis attendi debet, quam generale Urbis disponens de pœnis conventionalibus appositis in locatione agrorum, *dec.*170 *num.*16. *par.*11.

Urbis Tribunal servat solum ordinem judiciarium à suis Statutis præscriptum, *decis.*409. *num.*3.*par.*19.*to.*1.

Agri-

Agricultura ignobilis non est apud Hispanos, & Gallos, prout est Mercatura, & Nobiles in Hispania admittuntur ad honores Militiarum, dum tamen nobiliter vixerint juxta morem Regionis, *Duran. decis.* 294. *n.* 24. *&* 25., & numeris antecedentibus.

Agrimensores.

Agrimensores, qui ponunt coram Judice fines, seu terminos, tenentur jurare apud acta, *decis.* 339. *nu.* 14. *par.* 19. *to.* 1.

Agrimensori attestanti mensurationi Partem præsentem fuisse non creditur, *Buratt. decis.* 6. *num.* 14.

Extrajudicialis mensura quantitatem bonorum non probat, *Cerr. dec.* 525. *nu.* 4.

Agrimensoribus creditur in suo officio, *Manzaned. decis.* 222. *num.* 3.

Alapæ.

Alaparum duarum inflictio, non est verberatio atrox, sed quid magis requiritur ad separationem thori, *decis.* 324. *num.* 15. *par.* 6.

Alapis si Maritus bis cæciderit Uxorem, ex hoc non potest dici, quod sit solitus eam alapis cedere, *dec.* 324. *n.* 16. *par.* 6.

Albanus.

Albanus Bononiensis celeberrimus causidicus nuncupatur, *decis.* 19. *num.* 11. *par.* 17.

Albergatus.

Albergatus Præsul Patritius Bononiensis, Patruus Reverendissimi D. Decani ultimo loco defuncti prudentissimus, & providentissimus appellatur, *dec.* 19. *n.* 11. *par.* 17.

Album.

Album Procuratoris si in Instrumento non fuerit repletum, Instrumentum non probat, *decis.* 138. *num.* 6. *par.* 16.

Alcantara.

Alcantaræ, Calatravæ, & Montesæ milites, non sunt Personæ Ecclesiasticæ, sed quid sint, *Pen. dec.* 538. *n.* 1. 2. *&* 3.

Alciatus.

Alciatus nimis audacter notavit Bartolum, aliosque Doctores, ideò reprehenditur, *decis.* 142. *num.* 18. *par.* 17.

Alea.

In Alea fortunæ, & incertitudine positus est totus assecurationis contractus, & illius justitia, *decis.* 228. *num.* 7. *par.* 6.

Aleæ.

Aleæ emptio ex concordia inter Partes, facta dicitur, *decis.* 629. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 1.

Alearum appaltatores, non possunt prohibere aliis Artificibus, nè aleas conficiant, *decis.* 565. *num.* 2. *par.* 1.

Alere.

Alere *Pater* tenetur *filios*, etiam quomodolibet illegitimos, & descendentes ab eis; ubi etiam, quod istud onus transit ad hæredes, *decis.* 224. *num.* 1. *par.* 2.

Filium non debet *Pater*, quandò aliundè habet, ut se alat, *decis.* 224. *n.* 5. *& seq. par.* 2.

Non tenetur Maritus Uxorem sine dote, nec in propria domo, *decis.* 470. *num.* 4. *par.* 2.

Uxorem Maritus tenetur, si habuit dotem extrà propriam domum, perindè ac si esset in domo, & ad ejus obsequia parata, *decis.* 470. *num.* 4. *par.* 2.

Patronum Ecclesia non tenetur, qui alias habet, undè possit ali, *decis.* 454. *nu.* 3. *par.* 2.

Debet *Uxorem Maritus* in cujus servitio, & opera illa est, *dec.* 168. *num.* 2. *par.* 2.

Uxorem tenetur *Maritus*, *decis.* 673. *n.* 6. *par.* 3.

Patronum inopem tenetur Ecclesia: non sic eum, qui est in quasi possessione præsentandi, *decis.* 132. *num.* 6. *par.* 5.

Alium pauperem pauper non tenetur, *decis.* 519. *num.* 5. *in fine par.* 3.

Uxorem suam tenetur Maritus, sed non extrà domum, nisi ex rationabili causa divertat; ubi quod satis dicitur recedere à domo, viri sine rationabili causa, quandò propria auctoritate discedit, *decis.* 517. *num.* 1. *par.* 3.

Fi-

Filium, *vel nepotem* extrà domum Pater non tenetur, ubi præsertim, quandò filius aliundè habet unde se alat, *decis.*517. *num.*2. *par.*3.

Tenetur *Filios Maritus*, & non Uxor, quandò thori separatio sequuta est ob culpam Mariti, *decis.*280.*n.*15.*par.*6.

Quandò quis aliquem tenetur, Judex potest illum condemnare ad assignanda bona, ex quorum redditibus ille alimenta percipiat, *decis.*194.*n.*69.*par.*7.

Filium pater tenetur multo fortius, dum dictus filius sumendo uxorem, consequutio dotis spectat ad Patrem, *decis.*166. *num.*32. *par.*12.

Nepotes avus, sicut vivens tenetur, ita eò mortuo sunt ei alimenta præstanda in concursu creditorum Patris, *decis.*87. *num.*5. *par.*14.

Quis priùs tenetur *se ipsum*, & postea alios, & propria ægestas aliorum proximiorum ægestati prævalere debet, *decis.*330. *num.*4. *par.*18. *tom.*1.

Alendus est ille *super bonis* pendente quæstione, quæ quis prætendit esse communia, *decis.*499. *num.* 2. *par.* 1. *divers.*

Alendi onus *ad Patrem* non autem ad extraneum spectat, *dec.*115. *n.*1.*par.*2.

Onus, *morte illius*, cui alimenta debentur, finitur, *decis.*646. *num.*11. *par.*4. *tom.*1.

Onus *transit ad hæredem*, & quemcunque possessorem bonorum, *decis.*194.*n.*65. *par.*7.

Obligatio, si præcedit, cœteræ corruunt donandi conjecturæ, *decis.*149. *num.*9. & 10. *par.*11.

Onus quandò alternativè conceptum est, sufficit, quod implemento unius effectum contemplatum sortiatur, *dec.*276. *num.*7. *par.*13.

Onus *filiam* Patri inhæret, *dec.*318. *n.*15. *par.*14.

Onus, tanquam bonis ipsis inhærens, transit cum ipsis ad quemcunque possessorem, *decis.*48. *num.*1. *par.*14.

Prò alendis juvenibus legatum, intelligitur solum prò illis, qui sunt de Patria Testatoris, *decis.*370. *num.*1. *par.*11.

Alexander.

Alexander *Severus* Imperator, habebat amicos Sanctos, & Venerabiles, & quis illo fælicius, *Rub.in annot.dec.*2.*n.*146.

Alexander vocatur Pater veritatis, *decis.*345.*num.*7.*par.*15.

Alexander *Magnus* benignas præbebat aures adulatoribus, *Rub.in annot.dec.*2. *num.*155.*par.*3.

Alexandri *Magni* pectus insatiabilis laudis amorem accepit, *ibid.num.*154.

Alexander *Magnus*, cum ictu sagittæ percussus fuisset, & vulnus obstupuisset, sicque valde cresceret dolor, coactus fuit fateri mendacia suorum adulatorum sic suspirando, *ibid. num.*156.

Alexander *Magnus* quandò erat ebrius duos dies integros solitus erat dormire, *Rub.in annot.dec.*28.*n.*101.*par.*3.

*Alexander cons.*117.*num.*2. *lib.*4., loquitur in pœna incursa ob non solutionem Canonis, in qua emphyteusis, & locatio ad longum tempus sunt æquiparata per *Auth. qui rem*, *C. de Sacrosanct.Eccles.decis.*174.*n.*8.*par.*1.*divers.*

*Cons.*16. *num.*2. *lib.*1., ex communi firmat mobilia esse de loco, in quo reperiuntur nec sequi personam, *decis.*546. *num.*6. *par.* 1. *divers.*

Fuit infensus Lodovico Romano usque ad negatam illi fidem, & contemptim de eo loquitur, *decis.*271.*num.*5.*par.*17.

Alexander *Sextus*, & Leo Decimus Pontif. Max. per Extravag. annullant gratias obtentas à familiaribus Prælatorū Curiæ Romanæ, *decis.*166. *nu.*2. *lib.*3 *par.*3. *divers.*

Alexander *Sextus*, & Leo Decimus regula promulgata annullarunt gratias eorum, qui se falsò dicebant familiares Prælatorum, ad hoc, ut gratis expedirent supplicationes, & Bullas Apostolicas ratione beneficiorum concessas, *decis.*162. *num.*2. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Alexandrina.

Alexandrinæ locus est, ubi probatur vulnus ex causa litis, *decis.*868. *n.*1. *par.*3. *lib.*3. *divers.*

Aliena.

Aliena res poteſt concedi, vendi, & emi, ſed venditio non præjudicat vero Domino, *Cavaler.deciſ.269.n.1., dec.399. num.4., & deciſ.499. num.6.*

Alienans.

Alienans *bona Eccleſiæ* ſecundum formam Paulinæ debet recipere teſtes, & alias probationes prò veritate narratorum, alias aſſertioni partium non ſtatur, *deciſ.716.num.1.par.1.diverſ.*

Rem Eccleſiaſticam ſine ſolemnitatibus requiſitis tenetur ad ejus reſtitutionem, *deciſ.278. num.1. par.1. diverſ.*

Rem Eccleſiaſticam licet conſentiat, repetit rem cum fructibus, etiam quod alleget turpitudinem ſuam, *dec.14.nu.5. par.1. diverſ.*

Ignoranter *rem ſubjectam fideicommiſſo* conditionali excuſatur à pœna privationis, *deciſ.49. num.50. ad 54.par.2. diverſ.*

Bona Eccleſiæ inconſulto Superiore incidit in pœnam Paulinæ, *deciſ.896.nu.1. lib.3. par.3. diverſ.*

Contra pactum factum à Teſtatore rem aliquam, cadit à commodo contractus, *deciſ.21. num.1. lib.3. par.3. diverſ.*

Rem Eccleſiaſticam cum reſervatione beneplaciti Apoſtolici, antè illud impetratum pœnitere poteſt, ſecùs poſt ejus impetrationem, *deciſ.206.num.1.& 2. par.4. diverſ.*

Rem communem antè diviſionem, delictū committit, *deciſ.182.n.2.par.4.tom.1., Coccin. deciſ.2229.num.14.& 15.*

Rem aliquam ſine mandato Domini tenetur ad intereſſe ei, ad rationem fructuum, qui percepti fuiſſent, ſi non eſſet alienata, *deciſ.80.num.1.par.5.to.1., Coccin. deciſ.1709. num.1.& 5.*

Bona ſubjecta fideicommiſſo facto in contractibus non impeditur tranſlatio dominii bonorum, & alienatio non eſt nulla, licèt alienans teneatur ad intereſſe erga vocatos, *deciſ.284.nu.39.42. & 43. par.6.*

Lite pendente attentat, *deciſ.79.n.8.par.7.*

Bona hæreditaria cenſetur ea eligere pro ſua legitima, *deciſ.336. num.24. par.9. tom.2.*

Bona fideicommiſſo ſubjecta non dicitur incidere in caducitatem, ſi ſit ultimus de linea, *deciſ.378. num.26. par.9.to.2.*

Bona Eccleſiæ, ſi poſſeſſionem tradidit, incidit in pœnas extravag. ambitioſæ, quamvis beneplacitum reſervaverit, *deciſ.275. num.19.par. 10., & dec.139. num.5.par.15., Bich. dec.375. num.20.*

Ex neceſſitate, non præſumitur, habere animum diſſipandi, *deciſ.269.num.16. par.11.*

Bona *contrà præceptum fideicommittentis* cadit à fideicommiſſo, & illud purificatur ad favorem vocatorum, *dec.274. num.1. par.11.*

Bona hæreditaria hæres gravatus ſemper intrat præſumptio conſumptionis bonorum, *deciſ.96. num.18. par.12.*

Hæres gravatus bona hæreditaria, & de eis non reddens rationem, & inventarium non confecerit, illa bona præſumuntur ſufficientia prò ſuis detractionibus, *deciſ.96. num.19.par.12.*

Eccleſiæ bona, ſi ſumat in ſe onus obtinendi beneplacitum Apoſtolicum, non poteſt recedere à contractu antequam illud fuerit obtentum, vel probaverit, quod non obſtantibus ejus diligentiis neutiquam potuerit illud obtinere, *deciſ.384. num.15. par.13.*

Bona emphyteutica ſine beneplacito proprietarii cadit ab eis, *deciſ.319. nu.23. par.13.*

Bona *contrà prohibitionem Teſtatoris* pœnam incurrit, & ſit locus vocationi aliorum; ſed contrà, ſi prohibitionis ſcientiam certam, & ſpecificam non habuit, *deciſ.63. num.2. & 4. par.14., Bich.deciſ.305. num.28.*

Bona fideicommiſſi, ſecuta evictione, pretium reſtituere tenetur una cum damnis, & intereſſe, *dec.158.nu.11.par.17.*

Alienans bona Eccleſiæ malè, licèt incurrat privationem beneficiorum ipſo jure, attamen requiritur præcedens ſententia declaratoria, *Dunoz. jun. deciſ.705. num.8.*

Partem fideicommiſſi, non cadit à tota hæreditate, ſed tantum à parte alienata, *Ludoviſ.deciſ.219. num.1., & annot. ibid.*

*ibid.num.*7., *Manzaned. decis.*577. *n.*3.
Alienans *contrà voluntatem Testatoris*, tanquam indignus repellitur à successione, *Manzaned.decis.*360.*num.*1.
Alienans *præsumitur* simulare, si sit in possessione rei alienatæ post alienationem, dummodò contractus non sit juramẽto vallatus, *Pen.dec.*1688.*n.*7.& 8.
Alienantium *assertioni* non est standum in prohibitis alienari, *Pen. decis.*1240. *num.*7.
Alienans, & *sustinens* litem super validitate alienationis, censetur velle uti pacto resolutivo, *Millin.dec.*169.*nu.*6.
Alienans *fideicommissum*, illud tenetur reintegrare, *dec.*503. *n.*12.*par.*19.*to.*2.
Alienans *lite pendente*, habetur pro possessore, *dec.*466. *num.*3.*par.*19. *tom.*2.
Ejusque hæredes honestius conveniuntur pro recuperatione bonorum fideicommissi, quam tertius eorum emptor, *decis.*155.*num.*2. *par.*17.
Ignorantèr bona fideicommissi, scientia superveniente, recuperare tenetur, *decis.*486. *num.*11.*par.*18.*tom.*2.
Bona, & super eis *censum imponens* dicitur de illis disponere tanquam de suis bonis propriis, *decis.*305. *n.*24.*par.*19.
Alienantis commodum si pactum respiciat; illud est pars pretii, *decis.*261. *num.*12. *par.*4. *tom.*2.
Ex consuetudine colligitur qualis fuerit ejus mens, *decis.*120.*nu.*15.*par.*4.*tom.*2.
Assertioni non statur, quod res Ecclesiasticæ sint solitæ concedi in emphyteusim, sed aliundè constare debet, *dec.*36. *num.*9.*par.*7.
Vita Rectoris subduci non debet, ad effectum observantiæ, ubi alienatio emanavit bona fide, secus si apparet suspecta, & fraudolenta, *decis.*103. *num.*20. & *seq.par.*8.
Tempus subducendum est in præscriptione bonorum Ecclesiæ, *decis.* 82. *num.*14. *par.*11.
Jure extincto, ipsa quoque alienatio remanet extincta, *decis.*378.*nu.*5.*par.*11.
Assertioni non statur causa necessitatis; *decis.*310.*num.*6.*par.*12.
Hæres nõ potest revocare alienationem, nec etiam ex persona propria, nisi prius rationem reddat, *dec.*396.*n.*13.*par.*16. *Tom.I.*
Assertio bona esse libera, non præjudicat fideicommissariis, quia esse facta præsumitur ad alliciendum homines ad emendum, *dec.*209.*num.*27.*par.*19.
In alienante caducitas incursa in casu alienationis prohibitæ à Testatore, requirit scientiam fideicommissi, & quod sit facta in personam non prohibitam, *decis.*257. *num.*2.3.4.& 6.*par.*13.
Ab eo non aufertur jus rei conductæ in totum per subhastationem, *decis.*182. *num.*6.*par.*6.
Alienans partem bonorum fideicommissi, super quibus pœna caducitatis est adjecta, non cadit à toto fideicommisso, sed solum à parte alienata, *Bich. dec.*305. *num.*29., *Cavaler.decis.*167. *num.*5.
Alienantis assertioni non creditur circà justam causam, *Bich. decis.*375. *nu.*10.
Alienans ignoranter à jure suo non cadit, *Buratt.decis.*182. *num.*4., *Cavaler. decis.*81. *num.*1., & *decis.*141.*nu.*1.& 3.
Rem alienari prohibitam privationis pœnam non incurrit, si pretium Rei alienatæ reinvestiat, *Buratt.dec.*182.*n.*26.
Quam scit ad alium pertinere, constituitur in mala fide, *Buratt.decis.*685.*n.*4., vel restituere gravatum se esse, *ibid. num.*5., *Coccin. decis.*2229. *num.*13.
Non excusatur à caducitate propter ignorantiam prohibitionis, si postquam scivit perseveravit defendendo Emptores, *Cavaler.decis.*151. *num.*16., & *decis.*204. *num.*3.

Alienandi.

Alienandi prohibitio non inducit fideicommissum, quandò est personalis, *decis.*316. *num.*6.*par.*1.
Alienandi prohibitio consecutiva ad substitutionem, illam non ampliat, *decis.*100. *num.*7. *par.*1.
Bona Ecclesiæ finalis causa est evidens utilitas Ecclesiæ, *decis.*34. *num.*5.& 7. *par.*1.
Facultas operatur, ut possit fieri alienatio etiam in præjudicium vocati, *decis.*75. *num.*10. *par.*2.
Licentia data à Testatore res hæreditarias in aliquas personas, sustinetur alienatio facta ab hærede uni ex dictis per-

personis, decis. 344. num. 21. & seqq. par. 2.

Facultas data alicui personæ, alteri cedi non potest, *decis.426.num.5.par.2.*

Causa cessante, cessare etiam debet ipsa alienatio, *decis.426. num.2. par.2.*

Prohibitio cum clausula, quod bona remaneant in familia, tacitè prohibuisse censetur. Monasterio successionem, *decis.118. num.2. par.3.*

Facultas data hæredi non est incompatibilis fideicommisso, *dec.186.n.4. par.4. tom.2.* contrà *Dunoz.jun. dec.970.n.9.*

Facultas repugnat fundo dotali, *dec.436. num.4. par.4. tom.2.*

Facultas concessa hæredi gravato pro suis necessitatibus, & pro suo arbitrio, operatur, ut alienare possit etiam si non sit in necessitate constitutus, *Duran. decis.145. num.30.*

Item si hæredi gravato sit simplicitèr concessa, potest totum alienare, ut teneatur dodrantem reservare, *Duran. decis.145. num.32. & 33.*

Facultas consecutiva prohibitioni de nõ alienando resolvitur resoluta prohibitione, *Duran. decis.40. num.40.*

Alienandi *facultas*, reddit validam alienationem jam factam, quandò constat de nova voluntate post licentiam obtentam, *Millin. decis.116. num.5.*

Arbitrium boni viri non est compatibile cum libera, & effrenata facultate disponendi, *decis.421.num.15. par.19.tom.2.*

Et in hoc casu non habet locum, *Auth. communia cum rogatus, C. ad Trebell. decis.421. num.16. par.19. tom.2.*

Facultas alienandi concessa *cum conditione* consilii Matris, & ejusdem consensus, isto deficiente non est exercibilis, etiam si Mater de tempore alienationis sit prædefuncta, *decis.426. num.13. par.19. tom.2.*

Concurrente expressa facultate alienandi cessat tacita prohibitio alienandi à lege inducta, *decis.421. num.8. par.19. tom.2.*

Data facultate alienandi, substitutio restringitur ad casum non factæ distractionis bonorum per gravatum, *decis.421. num.5. par.19. tom.2.*

Amplia etiam si sit facta substitutio in omnibus bonis, *decis.421. n.10.par.19. tom.2.*

Etiam hæredibus gravatis permissa est incompatibilis cum fideicommisso, *decis.421.num.6.amplia,ut num.7.par.19.*

Dolus semper censetur exceptus in permissione alienandi, sicut in quocunque alio actu, *decis.442. n.6. par.19. tom.2.*

Facultas alienandi data pro dote, intelligitur etiam pro lucro dotis, *Coccin. decis.244. num.2.*

Jus alienandi expressum in prima investitura censetur repetitum in renovatione, *Coccin. decis.1771. num.10.*

Papa concedendo facultatem alienandi bona subjecta fideicommisso pro solvendo ære alieno, non potest omnibus Creditoribus consulere, sed sufficit, quod consulat majori parti, *Coccin. decis.2148. num.6.*

Ultimus ex descendentibus vocatis habet liberam facultatem alienandi, *Coccin. decis.1788. num.9.*

Alienandi facultas concessa per Testatorem, comprehendit etiam alienationem per ultimam voluntatem, *Dunoz. jun. decis.970. num.10.*

Facultas censetur concessa solùm *primo acquirenti*, & non aliis per clausulam *quibus voluerit*, & operatur, ut possit fieri alienatio in præjudicium vocati, *Ludovis. decis.85. num.28.*

Non alienandi *pactum* intelligitur secundùm naturam contractus, *Ludovis. decis.520. num.8.*

Alienandi *facultas* pro dote intelligitur in defectum bonorum liberorum, *Ottobon. decis.28. num.34.*

Concessa à Testatore pro extinguendis debitis intelligitur de mobilibus, & de stabilibus, quatenùs mobilia non sufficiant, *Rembold. decis.183. num.4.*

Alienandi *facultas* concesa alicui, intelligitur si expresè, & specialitèr disposuerit, & non aliter, *Duran. decis.40. num.34.*, declara, *ut num.38.*

Concessa excepto certo casu, censetur in aliis casibus indistinctè concessa, *Duran. decis.145. num.27. & 37.*

Facultas non restringitur per sequentia verba, *prout de jure*, *decis.429. num.2. par.4. tom.2.*

Fa-

Facultas, si detur hæredi gravato prò suis necessitatibus, & suo arbitrio; ista verba operantur, ut etiam non constitutus in necessitate possit alienare, *dec.*167. *num.*37.*&* 36. *par.*5. *tom.*1.

Necessitas non dicitur adesse, quandò adhuc debitum contractum non est, *decis.*408. *num.*20. *par.*5. *tom.*1.

Ex amplissima probibitione, ut bona stabilia remaneant in familia in perpetuum, oritur fideicommissum ad favorem descendentium, etiam in casu mortis; sive sint vocati, sive sint positi in conditione, tam in portione Patris, quàm patruorum, *decis.*479.*nu.*4.*&* 5. *par.*5. *tom.*2.

Licentia à Principe, intelligitur semper, servatis solemnitatibus de jure requisitis, *decis.*113. *num.*24. *par.*7.

Bona si Testator licentiam dederit in casu maximæ necessitatis, intelligitur de necessitate fatali, vel naturali, non autem de voluntaria, *decis.*24.*n.*23.*par.*7., *Dunoz.jun.decis.*375.*num.*23.*&* 25.

Prohibitio inducta per l.final. Cod. de jur. emphyteut. non est restricta ad fundum emphyteuticũ primo loco concessum; sed complectitur omnes quascumque meliorationes: quæ ratio militat in subemphyteuticatione etiam, quæ fit per emphyteutam, *dec.*40.*nu.*17.*par.*7.

Licentia si sit data in concessione emphyteusis, intelligitur, priùs requisito Domini consensu, *decis.*40.*num.*27.*par.*7.

Licentia, quando alicui est concessa, si ipse non alienaverit, alienare possunt hæredes; & stante prægnantia clausularum, sufficit alienatio per ultimam voluntatem, & institutionem hæredum, *decis.*240.*n.*15.*&* 16.*par.*9. *to.*1.

Facultas si fuerit concessa, ut quis suis necessitatibus meliùs possit subvenire, id excludit testandi facultatem tanquam collatam in tempus, in quo nulla adest necessitas, *decis.*118. *n.*37. *par.*9. *tom.*1.

Licentia concessa alicui non dicitur restricta ad actus tantùm inter vivos, *decis.*118. *num.*32.*par.*9. *tom.*1.

Facultas bona fideicommissaria, non datur, nisi in subsidium, *decis.*465.*num.*8. *par.*9. *tom.*2., *Coccin.decis.*862. *num.*3.

Facultas potest stare cum fideicommisso, quatenus alienatio ad actus non reducatur, *decis.*244. *num.*31.*par.*11., *Cels. decis.*145. *num.*24.

Facultas incerta donantis, & revocata in casum mortis, donatario concessa, non inducit simulationem, *decis.*241. *num.*4.*par.*11.

Feudum licentia, intelligitur cum eodem onere, ac pacto reversionis ad concedentem, *decis.*354. *num.*152. *par.*11.

Facultas concessa tutori à Testatore aliud est, si concedatur in genere, aliud est si in specie, *decis.*355. *num.*37. *par.*13.

Facultas in feudo concessa, ad quos extendatur, ex investitura cognoscitur, *decis.*237. *num.*20. *par.*12.

Facultas censetur concessa instituto hæredi, dum Testator aliquem substituerit in bonis, quæ aderunt de tempore mortis instituti, *decis.*39.*n.*35.*par.*13.

Facultas, ad effectum solvendi debita, defectus contractus non supplet, dum de eorum existentia de tempore alienationis constat, *decis.*368.*nu.*13.*par.*13.

Expressa facultas alienandi, potest exerceri usque ad dispositionem omnium bonorum, *decis.*421. *num.*17. *par.*19. *tom.*2.

Illimitata, exerceri potest tam inter vivos, quàm per ultimam voluntatem, *decis.*421.*num.*9.*par.*19.*tom.*2.

In genere, & indefinitè concessa Tutori, importat dumtaxat potestatem distrahendi, servatis tamen solemnitatibus, *decis.*579. *num.*28. *par.*19. *tom.*2.

In uno casu concessa, in aliis censetur denegata, *decis.*420.*n.*14.*par.*19.*tom.*2.

Intelligenda est arbitrio boni viri, & non ad eversionem legati pii, *dec.*421.*n.*12. *&* 13. *par.*19. *tom.*2., declara, *ut n.*14.

Per Testatorem attributa, non dicitur hæres gravatus uti voluisse, quoties in alienatione, nec de ea, nec de fideicommisso mentionem fecit, *decis.*426. *num.*12. *par.*19. *tom.*2.

Concessa *Tutori* remissæ censentur omnes solemnitates in minorum contractibus à jure, vel à Statuto requisitæ, *decis.*579. *num.*25. *par.*19. *tom.*2.

Declara, ut conclusio procedat, quoties alienandi facultas tributa fuit ad certum,

Alienando.

extraneos debet restringi tantummodò ad titulos singulares, qui fuerunt expressi, & non ad universalem hæredis institutionem, *decis.*13.*n.*16.*par.*11.

Alienare.

Alienare, ubi quis prohibctur, censetur etiam prohibitus actum facere, per quem alienatio sequi posset, *decis.*480. *num.*2.*par.*1.*divers.*

Jus suum nemo tantùm præsumitur in contractibus onerosis, imò potiùs plenum jus transferre, *decis.*682. *num.*3. *par.* 1. *diversor.*, *Ludovis. decis.* 225. *num.* 3.

Vel disponere *de rebus Ecclesiæ* Protector non potest, sed solùm habet jus protectionis, & præeminentiæ, *decis.*355. *num.*9.*par.*1.

Qui non potest, nec etiam potest confiteri aliquid, quod tendit ad alienandum, *decis.*7.*num.*9.*par.*1.

Prohibitus, si contrà prohibitionem alienet, an incurrat pœnam caducitatis, ex eo, quod dicat, prohibitionem alienationis ignorasse, ad aliam Sessionem Rota remisit in *decis.*243.*num.*2.*par.*1.

Prohibitus sub pœna privationis, si alienata redimit excusatur à pęna, *dec.*593. *num.*6.*par.*2.

Prohibitus, si partem alienat, non cadit à toto, *decis.*593.*num.*6.*par.*2.

Sub pœna privationis prohibitus, alienando non cadit, nisi à bonis alienatis, *decis.*587.*num.*7.*par.*3.

Sub pœna caducitatis prohibitus, ab omni jure intelligitur in casu alienationis, & à re alienata, non autem quòd sit exclusus à fideicommisso in casu mortis, *decis.*763.*num.*3.& 5.*par.*3.

Si alienat prohibitus cadit à jure rerum alienatarum, & non ab aliis rebus non alienatis: ubi nec etiam cadit à fideicommisso facto in casu mortis, *dec.*763. *num.*2.& 3.*par.*3.

Super prohibitis non constituuntur census, nec assecuratur dos, *decis.*120.*n.*12. & 13.*par.*4.*tom.*2.

Nemo præsumitur id, quod possidere non desinit, *decis.*253.*num.*6.*par.*4.*tom.*2.

Qui non potest, consequenter, nec compromittere potest, *decis.*646.*n.*5.*par.*4. *tom.* 3.

Qui non potest, nec minùs potest transigere, *decis.*306.*num.*8.*par.*5.*tom.*1.

Non potest aliquid *Procurator* sine mandato Domini, *decis.*103.*num.*10.*par.*5. *tom.* 1.

Certum est, quòd non potest *bona emphyteutica emphyteuta*, quæ post finitam locationem, jàm sunt devoluta ad Dominum, *decis.*86.*num.*15.*par.*5.

Curator non potest sine debitis solemnitatibus, *decis.*408.*num.*23.*par.*5.*tom.*1.

Qui potest, invitis aliquibus, multò magis potest hoc facere eis ignorantibus, *decis.*371.*num.*6.*par.*5.*tom.*1.

Omnia potest bona, gravatus restituere, si ei sit data facultas alienandi, *dec.*167. *num.*38.*par.*5.*tom.*1.

Et vendere, si ista verba simul ponantur, sicut vendere significat inter vivos, ità paritèr alienare de eodem actu intelligendum est, & non de ultima voluntate, *decis.*8.*num.*3.& 4.*par.*7.

Non præsumitur voluisse collitigans omnia sua bona ad hoc, ut alteri collitiganti noceret, *decis.* 228. *num.* 18. *par.* 7.

Sicuti *non potest emphyteuta* rem emphyteuticam, nec melioramenta in ea facta sine consensu Domini directi; ità post subemphyteuticationem non potest dare licentiam, quam ipse pro se non habebat, privando Dominum directum laudemio, *decis.* 40. *num.* 14. *par.* 7.

Alienare prohibitus, non incurrit *privationem* antè secutam traditionem, *Manzaned.decis.*360.*num.*14.

Non potest *Pater* bona adventitia filiæ, *Pen.decis.*903.*num.*10.

Non potest, qui *non est Dominus*, *Ansald. decis.* 80. *num.* 33.

Non potest Maritus res dotales favore Uxoris, *decis.*361.*num.*130.*par.*11.

Prohibitus favore Tertii, non potest delinquendo rem perdere, *dec.*361.*n.*129. *par.*11.

Fideicommissarius validè potest *commoditatem fructuum*, ipsius vita durante percipiendorum, *decis.*142.*n.*3.*par.*11.

Alienasse *hæres gravatus*, dum fatetur quæ-

quædam bona hæreditaria, sed non fuisse sufficientia pro suis detractionibus, id tenetur probare, *decis.*97.*n.*13. *par.*12.

Hæres, ut possit liberè bona hæreditaria, tamquàm propria, requiritur præcedens adjudicatio bonorum, *dec.*96.*n.*16. *par.*12.

Prohibitus, sine causa, si alienet; circà probationem causæ non statur ejus assertioni, *decis.*137.*num.*18.*par.*12.

Feudum magni redditus, & valoris pro modica legatorum quantitate non licet, *decis.*160.*num.*15.*par.*13.

Nec distrahere, nec quidquam aliud facere potest in præjudicium Creditorum Decoctus, *decis.*14.*num.*2.*par.*14.

Si quis potest eò magis potest alienationi consentire, *decis.*107.*num.*4.*par.*17.

Si quis potuit rem parvi momenti, ità rem magni valoris distraxisse præsumendum est, *decis.*371. *num.*9. *par.*18. *tom.* 1.

Qui non potest, nec potest asserere, nec confiteri id, per quod alienatio reddetur valida, *decis.*14. *n.*2.*par.*18. *tom.*1.

Prohibitus extrà familiam, vel gravatus in ea relinquere satisfacit relinquendo uni tantum de familia, *dec.*377. *nu.*17. *par.*18. *tom.*1.

Alienare *aliud est*, aliud acquirere, *decis.*138.*n.*14.*par.*18. *tom.*1.

Videtur, qui rem suam patitur non capi, *decis.*631. *num.*10. *par.*18. *tom.*2.

Prohibetur hæres, cui nullus substitutus datus est in gratiam alterius, *dec.*807. *num.*17.*par.*18. *tom.*2.

Dicitur, qui non utendo, servitutẽ amittit, *decis.*631. *num.*11. *par.*18.*tom.*2.

Alienare quis intelligitur, si per negligentiam non utatur, *decis.*642. *nu.*20. *par.*18. *tom.*2.

Prohibitus dicitur etiam prohibitus asserere, & confiteri id per quod alienatio redderetur valida, *decis.*133. *nu.*4. *par.*19.

Alienari propriè non dicitur, quod in dominio Ecclesiæ retinetur, licet contrarium tenuisset Imola cum aliis, *decis.*146.*num.*3. *par.*1.*divers.*

Possunt fideicommisso subjecta, ex causa dotis etiam interveniente expressa prohibitione alienationis, *dec.*49. *num.*31. *par.*2.*divers.*, *Ottobon.decis.*43.*num.*9. & 10.

Prohibitum non venit in confiscatione bonorum, *decis.*910. *num.*1. *lib.*3. *diversor.*

Prohibita etiam alienationis latissimè sumpto vocabulo, non veniunt sub generali hypotheca, etiam ad favorem uxoris, *decis.*555.*n.*5.*par.*1.

Non possunt *bona fideicommissaria*, & alienata vendicantur ab emptoribus, *decis.*426.*num.*1.*par.*2.

Possunt *bona fideicommissaria* pro solutione debitorum fideicommittentis, *decis.*704.*num.*3.*par.*3., *Ottobon.dec.*110. *num.* 16.

Prohibita non possunt per filium alienari ad computum legitimæ, *decis.*235.*n.*8. *par.*4.*tom.*1.

Quandò sunt prohibita bona Dominus Rei benè potest se actione personali obligare ad dandum fructus Rei, *decis.*481.*num.*13.*par.*4.*tom.*2.

Prohibita non cadunt sub hypotheca, & obligatione omnium bonorum, *decis.*120.*num.*2.*par.*4.*tom.*2.,& *dec.*481. *num.*10.*par.*4.*tom.*2., *Dunoz.jun. decis.*16.*num.*1.

Prohibita possunt vita durante possidentis obligari ad percipiendos fructus, *decis.*120.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Possunt *bona fideicommissaria* ex causa dotis, etiamsi Testator aliud præcisè statuerit, *decis.* 16. *num.*3. *par.*4. *tom.*2., *Dunoz. jun. decis.*850.*num.*17. & 18., *decis.*710.*num.*4.& 5.

Emphyteutica bona possunt in Civitate Ravennæ stante Bonifaciana, tàm inter vivos, quàm in ultima voluntate, *decis.*6.*num.*3.*par.*4.*tom.*3.

Potest *Castrum* simplicitèr hæreditarium, *decis.*93.*num.*9.*par.*5.*tom.*1.

In extraneos non potest feudum ex pacto, & providentia, vel mixtum, *decis.* 93. *num.* 63.*par.*5. *tom.*1., & non potest alienari, nisi inter illos de familia, *ibid. num.*89.*par.*5.*tom.*1.

Quandò aliqua res est prohibita poterunt illi, qui sunt vocati, licet sint concepti post alienationem eam revocare, *decis.*270. *num.*14. *par.*5. *tom.*1.

Pro-

Prohibita, si semel alienentur, efficiuntur alienabilia, nec ampliùs reviviscit dictum onus, *decis.388. num.22. par.5. tom.1.*

Sine solemnitatibus ob æs alienum possunt bona Pupillorum, *decis.454. n.10. par.5. tom.2.*

Ubi res prohibetur ex tacita legis dispositione, potest eadem res permutari, & in aliam rem converti, quod hoc tamen permittitur, si fiat permutatio in rem utiliorem, & commodiorem, *dec.203. num.11. & 12. par.6.*

Alienari verbum non restringitur ab antecedentibus, & subsequentibus verbis contrarium importantibus, *decis.211. num.19. par.6.*

Si sint [illegible] *bona Ecclesiastica*, tunc non requiruntur solemnitates, nec beneplacitum Apostolicum, *decis.282. n.18. par.6.*

Rectè possunt *bona fideicommissaria* pro restitutione dotis Uxoris fideicommittentis, *decis.92. num.1. par.7.*

Et donari, & vendi potest usufructus, *decis.195. num.13. par.7.*

Dum dicitur *ususfructus* intelligitur in vita Usufructuarii, *decis.195. num.15. par.7.*

Principalitèr non potest *juspatronatus*, sed benè incidentèr scilicet cum universitate bonorum, *decis.228. num.13. par.7.*

Si sint *bona Ecclesiastica*, & sint applicata posteà, & incorporata mensæ Prælati, tunc sine solemnitatibus ampliùs concedi non possunt, *decis.243. num.18. par.7.*

Regularitèr prohibitum est *juspatronatus* cum sit spirituale, *dec.228. num.13. par.7.*

Ut possint *bona Ecclesiastica* sine solemnitatibus, eo quia sint solita alienari, requiritur, ut duret eadem causa primæ concessionis, & res perseveret in statu primo, *decis.243. num.17. par.7.*

Res Ecclesiæ ad hoc, ut dicatur solita, requiritur, ut præcedat una locatio solemnis, vel duæ aliæ effectum sortitæ spatio 40. annorum, *decis.39. num.43. par.8.*

Bona prohibita non veniunt in generali dispositione, *decis.365. num.33. par.11.*

Et donari prohibita per Tutorem rectè donantur, ac alienantur, ut fiat remuneratio benemeriti, *decis.357. num.77. par.11.*

Bona prohibita sub obligatione generali, non censentur inclusa, *decis.257. num.8. par.11.*

Officia Romanæ Curiæ non possunt sine Principis licentia, *dec.338. n.13. par.11.*

Pro dotanda Sorore bona fideicommissaria Transversalium non possunt, *decis.173. num.1. par.11.*

Bona fideicommissaria, sicut non possunt pro debitis hæredis gravati, ità nec pro eis competit retentio possessori, *decis.260. num.29. par.11.*

Bona fideicommissaria permissa de aliquo tempore, non possunt antè illud tempus alienari, *decis.96. num.4. par.11.*

Fideicommissi bona non possunt etiam pro extinctione census à fideicommittente facti, si alia bona in hæreditate existant, & ità paritèr pro restituenda dote Uxoris fideicommittentis, *decis.249. num.29. & 31. par.11.*

Pro extinguendis debitis Testatoris bona particulari fideicommisso subjecta non possunt, quandò alia bona existunt, *decis.216. num.10. par.11.*

Possunt *pro solvendo ære alieno fideicommittentis*, secùs pro solvendo annuo legato à fideicommittente relicto, *decis.260. num.1. par.11.*

Debent *pro constitutione dotis* de bonis fideicommissariis illa, quorum distractio sit minùs nociva vocatis, *dec.142. num.8. par.11.*

Res litigiosa non potest, *decis.182. num.1. par.11.*

Census, an possit à Minori absque solemnitatibus, ex quo non computetur inter mobilia, sed tertiam speciem constituat, non intrat, *decis.324. n.15. par.11.*

Bona permissa in deficientiam aliorum bonorum alienari non possunt, nisi constito de illorum deficientia, *decis.96. num.3. par.11.*

Fideicommissaria bona possunt ex causa dotis, *decis.96. num.8. par.12.*

Alienari res dotalis sine necessitate non potest, *decis.*193.*num.*4.*par.*12.

Ex causa dotis bona fideicommissaria tunc possunt, quandò non adsunt bona libera, *decis.*96.*num.*9.*par.*12.

Absque consensu Principis feuda impropria ideò possunt, quia nullum adest ejus prejudicium, *dec.*12.*num.*4 *par.*13.

In forenses bona, quandò sunt prohibita per Principem ista alienatio intelligitur respectu tituli singularis non autem universalis, *decis.*536. *num.*177. *par.*14.

Non solùm possunt *bona fideicommissi* pro debito fideicommittentis, verum etiam super illis imponi census, *dec.*f.59.*n.*2. *par.*15.

Non possunt *bona fideicommissaria*, in quibus affectionem habebat Testator, *decis*191.*num.*2.*par.*17.

Non potest *res magni valoris* pro parvo debito, *decis.*371.*num.*2.*par.*18.*tom.*1.

Alienare dicitur, qui patitur præscribi, *Bich decis.*603.*num.*14.

Bona Ecclesiæ Abbas solum potest, quandò non habet Conventum, *Buratt.decis.*332.*num.*6.

Alienari liberè potest *res*, quæ remanet in hæreditate *in fideicommisso caducato*, *Cavaler.decis.*532.*num.*12.

Alienari solita, ut dicatur *res Ecclesiæ* non probatur per assertionem Partis, sed debet aliundè probari, *Coccin. decis.*2264. *num.*42.

Fideicommissi bona stabilia non possunt alienari pro debitis fideicommittentis, quandò adsunt mobilia, & pecuniæ, & resistit præceptum Testatoris, *Cels. decis.*402.*num.*3.*&* 4.

Alienabilis.

Alienabilis res semel effecta semper durat alienabilis, *decis.*191.*n.*5.*par.*14. *Priol.decis.*250.*num.*6.

Alienata.

Alienata *contrà prohibitionem* Testatoris avocātur ab emptore, etiam quod alienans Testatoris prohibitionem ignoraverit, *decis.*243.*num.*1.*par.*1., *Cavaler. decis.*108. *num.*3., *Cels. decis.*131. *num.* 4.

In hærede gravato imputantur ei in Trebellianicam, ubi etiam fideicommissario invito, nisi tamen adsit malitia, & fraus hæredis, *dec.*215.*n.*7.*&* 8.*par.*2.

Dicuntur *bona fideicommisso subjecta* nulliter alienata si deficiat beneplacitum Apostolicum, *decis.*37.*n.*20.*par.*4.*to.*2.

Quando sunt *semel* bona, ampliùs non cadunt sub fideicommisso, *decis.*286. *num.*9.*par.*5.*tom.*1.

Per gravatum adæquare, vel superare detractiones, probare tenetur Fideicommissarius, agens contrà possessores bonorum alienatorum, *decis.*52.*num.*9.*&* *seqq.par.*8.

Loca montium, quandò sunt, difficilis sunt recuperationis, *decis.*504. *num.*5.*&* 6. *par.*13.

Per gravatum imputantur in detractiones, *decis.*570. *n.*8.*par.*18.*tom.*2., *Cels. decis.*153.*num.*9.

Bona *sicut probantur* de quibus constat, ita *præsumuntur* alienata alia, de quibus non constat, *dec.*193.*num.*4.*par.*19.

Bona eò magis *in detractiones* sunt electa, si fuerint distracta uti propria, non autem uti hæreditaria, *decis.*77. *num.*2. *par.*19.

Alienatam rem *recuperare non potest* Fideicommissarius pendente conditione, si sine filiis ipsius alienantis, *decis.*123. *num.*23.*&* 24 *par.*10.

Alienatum prædium pro *restituendo residuo dotis*, excessu circa valorem ultrà dimidium attento, non sustinetur, *decis.*183.*num.*19.*par.*13.

Alienatis *Ecclesiæ* bonis, competit non solùm reintegratio, sed etiam interdictum undè vi, *decis.*85.*num.*10.*par.*11.

Alienata *contrà prohibitionem* Testatoris, non transeunt in dominium Emptoris, *Cavaler. decis.*81. *num.*6.

Alienatio.

1 *Alienatio in genere.*

2 *Quoad consensum præstitum per Creditorem, an ipsi præjudicium inferatur.*

3 *Alienatio Bonorum Communitatis, Uni-*

1 Alienatio in genere.

Alienatio totius, cujus pars commodè dividenda erat sufficiens, remanet irrita, etiam quoad partem debito correspondentem, *decis.*14.*num.*17.*par.*18. *tom.* 1.

Alienationis *verbum*, etiam usucapionem continet, *decis.*631.*num.*9.*par.*18.*to.*2.

Alienatio *inter Patrem, & filium* valida reputatur, *decis.*305.*num.*6.*par.*19.*to.*1.

Alienationem non importat *simplex facultas francandi* bona Ecclesiæ cum subrogatione aliorum majoris redditus, & augumento Canonis, *decis.*269. *num.*4.*par.*19.*tom.*1.

In alienatione, seu distractione *census jam creati*, dicitur celebrari emptio, & venditio, *decis.*387.*num.*2,*par.*19.*to.*1.

Alienationes, & *transitus bonorum de uno in alium* in Catastro enunciatæ, ex publicis instrumentis remanent coadiuvatæ, *decis.*151.*num.*11.*par.*19.*tom.*1.

Alienationes *intermedias* fieri potuisse, sufficit ad hoc, ut ex divisione bonorum non resultet probatio negativæ, *decis.*193.*num.*7.*par.*19.*tom.*1.

Alienatio *rei donatæ* prohibita censetur per hypothecam, *decis.* 449. *num.* 7. *par.*1.*divers.*

Alienatio *propriè non est*, in qua reservatur directum dominium, *decis.*608.*n.*1. *par.*1.*divers.*

Alienationis *nomine* venit etiam transactio, *decis.*147.*num.*3.*par.*5.*tom.*1.

Alienatio *rei hypothecatæ*, habet annexam suam causam, *decis.*675. *num.*13. *par.*4.*tom.*3.

Alienationis *species* est compromittere, *decis.*38.*num.*4.*par.*4.*tom.*2.

Alienationem *usufructus bonorum adventitiorum* Nepotes non possunt impedire, quandò Avus habet aliundè, ex quo eos alat, *decis.*125.*n.*17.*par.*4.*to.*2.

Alienationis *species* est legatum, *dec.*238. *num.*6 *par.*4.*tom.*2.

Nova alienatio dicitur alteratio, *dec.*243. *num.*14.*par.*7.

Alienationis *species* reputatur unio, *decis.*318.*num.*18.*par.*5.*tom.*1.

Ex alienatione *donatio* infirmatur, & censetur revocata, *dec.*188.*num.*9.*par.*14.

Post alienationem inventarium, & litem motam contractum, nullius est roboris, *decis.*264.*num.*8.*par.*14.

Alienationis *species* est *legitimatio*, *decis.*161.*num.*19.*par.*14.

Alienationis *prohibitio* contractui adjecta, non extenditur ad pignus, seu hypothecam, *decis.*109.*num.*7.*par.*14.

Alienatio *prædii pro solvendis legatis* non admittitur, quandò instrumentum alienationis non appareat in forma probanti, nec in Actis legitimè fuerit productum, *decis.*160.*num.*14.*par.*13.

Fundorum *magni redditus*, & valoris pro modicis debitis ratione ipsius alienationis, & pignoris, de semetipsa corruit, *decis.*183.*num.*22.*par.*13.

Alienatum *prædium pro restituendo residuo dotis*, excessu circà valorem ultrà dimidium attento, non substinetur, *decis.*183.*num.*19.*par.*13.

Alienare *fundum magni valoris* pro modica legatorum quantitate non licet, *decis.*160.*num.*15.*par.*13.

Alienandi *facultas* concepta per clausulam, *quidquid placuerit faciendum*, importat facultatem alienandi arbitrio boni Viri, per clausulam verò *a lor piacere* importat absolutam libertatem, & facultatem alienandi, *dec.*170. *num.*13.*par.*13.

Alienationis bonorum *instrumenta*, præcedente declaratione, seu obligatione de stando indicationi, absque ulteriori illorum productione satis probant, *decis.285.num.12.par.13.*

Alienandi *facultas* ad effectum solvendi debita, defectus contractus non supplet, dum de eorum existentia de tempore alienationis non constat, *dec.368. num.13.par.13.*

Alienatio *bona fide facta* à Personis, quibus alias interdicitur vigore transactionis substinetur, *decis.359. num.5. par.13.*

Alienatio *in tantam summam* facit probationem indubitatam valoris rei alienatæ, quia pretium conventum in dubio præsumitur verum, donec de contrario appareat, *decis.475. num.3. par.4. tom.1.*

Alienatio bonorum *in tertios possessores* stipulationem, & obligationem in bonis propriis inducit, non secùs, ac si ab initio obligatio pura fuisset, *decis.288. num.11.par.13.*

Alienandi facultas restricta ad dispositionem inter vivos, non est trahenda ad dispositionem ultimæ voluntatis, *decis.288.num.5.par.14.*

In Alienationibus universalibus fraudes tàm possunt committi, quàm in particularibus, *decis. 536. num. 18. par.14.*

Alienationem inducit *census impositio*, sed declara, ut *decis.109.num.3.4.& 5. par.14.*

Alienationis *appellatione* venit hypotheca, *decis.109.num.1.par.14.*

Verbum alienatio capit, tàm actus inter vivos, quàm in ultima voluntate, *Rub. in annotat. decis. 19. num. 35. & 36. par. 3.*

Alienationē *Contrahentes prohibendo* censentur cogitare de ea, quæ accidit cum dominii translatione, non de sola hypotheca, aut pignore, *decis.109.n.8. par.14.*

Alienatio *legitimè facta* non retractatur, *Cavaler.decis.20.num.10.*

Tanquàm res facti *non præsumitur*, nisi probetur, *Cavaler.decis.126.num.3.*

Alienatio *pecuniarum* est prohibita, quandò alienans tenetur investire, & multiplicum facere, non autem, quandò aliquis facit investimentum sua sponte, *Rembold.decis.457.num.6.*

Assertioni alienātis non statur circà veritatem causæ alienationis, *Priol.dec.75. num. 7.*

Alienatio etiam *per Episcopum* fieri non potest in præjudicium Successorum, *Verall.decis.165.num.3.*

Sequi potest ex compromisso, *Verall. decis.165.num.2.*

Rei hypothecatæ, fit valida per subrogationem alterius Rei, & hypothecam super aliis bonis venditoris, *Millin.decis.162.num.4.*

Est *probanda cautio* ad favorem Emptoris, si ab initio est valida, & non est certum, an Emptor possit molestari, *Millin.decis.210.num.1.*

Alienatio facta *animo evertendi fideicommissum* non substinetur, quamvis facta vigore facultatis, *dec.421. n.3.par.19. tom. 2.*

Ad unum casum restricta ultrà illum extendi non potest, *decis. 421. num. 2. par. 19. tom. 2.*

Alienatio, *quandò est concessa per verba permissiva*, tunc non difficulter amittitur extensio, *Rub. in annot. decis. 19. num.39. par.3.*

Obtenta *sub prætextu oppressionis* pluriū debitorum, cum debita non justificentur, non substinetur, *decis.304.num.11. par.13.*

Alienatio, *quandò est permissa* censetur permissa, tam ea, quæ fit inter vivos, quàm ea, quæ fit in ultima voluntate, *Rub. in annot. decis.16. num.41. par. 3.*

Loca Montium, *quandò sunt alienata*, sunt difficilis recuperationis, *dec.504. num.5.& 6. par.13.*

Alienatio *quoties est concessa*, sub ea facultate continetur quicunque modus, quo eadem alienatio fiat, & sic etiam hæredis institutio, & super hac sententia nullus adest contradictor, *Rub. in annot.decis.16.43.& 44.par.3.*

Sub alienandi *licentia* pro certo pretio, venit etiam donatio, & datio in solutum, quamvis in licentia adsit mentio pre-

Statuti Perusini imputatur in portionem alienantis, *Peutinger. decis.* 500. *num.* 10.

A Congregatione Baronum facta, servata forma data à Constitutione Clementis VIII. non requiruntur solemnitates, *Coccin. decis.* 1680. *n.* 100. 103. *&* 105.

Bonorum stabilium valida est, quandò usuræ superant fructus bonorum hæreditariorum, *Dunoz. sen. decis.* 85. *nu.* 2.

Plurium bonorum, & jurium facta sub unico pretio, & sub unica responsione inter easdem Personas censetur individua, *Dunoz. sen. decis.* 71. *num.* 9.

Alienare nemo *præsumitur*, quod possidere non desiit, *Dunoz. sen. decis.* 283. *num.* 6.

Alienatio Rei nõ *prohibetur* ob litis pendentiam super jure connexo, *Dunoz. sen. decis.* 139. *num.* 2.

Alienatio facta *nomine proprio* arguit bona esse sua, & facta nomine procuratorio censetur alterius, *Manzaned. decis.* 630. *num.* 3. *&* 4.

Alienatio actualis *voluntaria* Rei legatæ, licèt extinguat legatum, attamen si nõ sequatur subsistit, *Pen. decis.* 19. *n.* 13.

Est quid facti, & ideò non præsumitur, nisi probetur ab eo, qui in ea se fundat, *Pen. decis.* 776. *num.* 8.

Si sit facienda cum consensu Consanguineorum ex Statuto, vel aliàs, Consanguinei non transferunt dominium, sed alienant, *Pen. decis.* 728. *num.* 21.

In alienatione *necessaria*, non requiruntur solemnitates *Extrav. ambitiosæ*, *Rox. pag.* 286. *num.* 2., *& pag.* 258. *n.* 16.

Annui redditus alienatio, stante utilitate valet, *Caril. pag.* 44. *num.* 9.

Debent fieri *Capitularitèr*, quandò agitur de re communi, *Caril. pag.* 51. *n.* 11.

Alienationem factam *à suo Auctore* defuncto, aliquandò hæres revocare potest, *decis.* 291. *n.* 8. *& seqq. par.* 16.

Impugnare non potest hæres alienantis, *decis.* 147. *num.* 5. *par.* 16.

Rei pignoratæ facta per debitorem valet, & tenet, nec dicitur contra legem, *decis.* 759. *num.* 3. *par.* 2.

Licentia alienandi in contractibus, intelligitur de ea, quæ fit expresse, *dec.* 261. *num.* 12. *par.* 10.

Actus alienationis, non potest separari ab ipsa Persona, *decis.* 157. *n.* 27. *par.* 11.

Alienationi subsecutæ, *donatio*, quamvis anterior non præjudicat, neque illi, qui ex causa onerosa in possessione reperitur; intellige procedere, ubi nulla ad favorem donatarii intervenit traditio, secus si fuerit in illũ translata possessio, *decis.* 262. *num.* 4. *&* 9. *par.* 11.

Alienatio non solum permittitur illa, quæ fit *per ultimam voluntatem*, sed etiam quæ fit per contractus, *decis.* 18. *num.* 19. *par.* 9. *tom.* 1.

Semel facta *in causam dotis*, potest deindè res alienata in quemcunque transferri, *decis.* 123. *num.* 2. *&* 12. *par.* 10.

Pertinet *ad tempus* vitæ, *decis.* 71. *num.* 11. *par.* 15.

Alienatio non dicitur *restitutio dotis* in pecunia receptæ, *decis.* 69. *n.* 14. *par.* 15.

Alienatio bonorum, *si non revocatur in pœnam*, non attenditur, an illa fuerit facta bona, vel mala fide, *decis.* 205. *num.* 8. *par.* 15.

Alienatio debitoris non præjudicat Creditori in rebus corporalibus, in incorporalibus verò præjudicat, *decis.* 209. *num.* 1. *par.* 15.

Alienatio *Personæ* major est, quàm rei *decis.* 6. *de rer. permut. n.* 2. *in novis.* 266

2 Alienatio quoad consensum præstitum per Creditorem alienationi; an ipsi præjudicium inferatur.

Alienationi rei simplicitèr sibi hypothecatæ *Creditor consentiendo*, sibi præjudicat, *decis.* 170. *num.* 14. *par.* 12., *Coccin. decis.* 1853. *num.* 10., *Priol. dec.* 75. *num.* 14.

Et nè dum *extinguit hypothecam* tempore alienationis Creditori competentem, sed etiam novam impedit, si eadem res denuò ad debitorem revertatur, *decis.* 133. *num.* 1. *&* *seqq. par.* 11.

Bonorum communis debitoris *consensus præstitus*, operatur solum remissionem proprii juris competentis, & non operatur remissionem crediti, cujus dies ne dum cesserat, *decis.* 217. *num.* 24. *&* 25. *par.* 11.

Con-

Consentiens alienationi Rei sibi hypothecatæ sibi præjudicat quoad talem hypothecam, *decis.61. num.3. par.2.*

Alienationi rei suæ factæ ab alio, quis dicitur consensisse *ex approbatione*, *decis.140. num. 2. par. 5. tom.1.*, *Ninot. decis.9. num.10.*

Si Creditor consentiat alienationi rei sibi hypothecatæ cum reservatione jurium sibi competentium, ista reservatio, nedum excludit remissionem, sed etiam repetitionem jurium priorem operatur, *decis.343. num.3. par.5. tom.1.*

Consentiens alienationi certorum bonorum, in reliquis sibi non præjudicat, *decis.351. num.4. par.13.*

Pro sua parte explicitè consentiens, eandem insimul cum hærede resignasse censetur, *decis.239. num.2. par.13.*

Mater consentiens alienationi bonorum liberorum, jus suum quoad jura dotalia super bonis fideicommisso subjectis totaliter amittit, *dec.304.n.16.par.13.*

Alienationi Cohæres consentiens, rem alienatam cecidisse in alterius partem declarare videtur, *dec.259.n.9.par.13.*

Consensus præstitus alienationi bonorum operatur, ut Creditor anterior sua anterioritate frui nequeat, quæ censetur per consensum remissa, *decis.408. n.5. par.14.*

Alienationi *consentiens*, pretium pro sua parte recepisse præsumitur, *decis.239. num.3. par.13.*

Mulier consentiens alienationi certorum bonorum Viri, quoad ea bona sibi præjudicat, non in cæteris, *decis.241.n.38. par.9. tom.1.*

Alienationi *prædii liberi Uxor* consentiens sibi præjudicat quoad bona fideicommissaria, ut nec ipsi, nec hæredibus competat remedium, *Auth. res quæ* ad dotis consecutionem, *dec.200. num.6.& 7.,& decis.411.n.22.par.14.*

Alienationi *consentiens substitutus*, à fideicommissi petitione excluditur, *decis.310.num.13.par.12.*, potest tamen purificato fideicommisso petere pretium, *Coccin.decis.2009.num.3.& 11., & 1907.num.37.*

Consensus præstitus alienationi sub qualitate hæreditaria cum beneficio tamen legis, & inventarii, non operatur renunciationem fideicommissi, *dec.202. num.8.par.11.*

3 Alienatio bonorum Communitatis, Universitatis, sive Civitatis.

Alienatio bonorum *Communitatis*, facta sine solemnitatibus juris, & constitutionum Summorum Pontificum non substinetur, *decis.87. num.3. par.16.*

Cum debito beneplacito fieri potest, *decis.164. num.10. par.17.*

In alienationibus bonorum Communitatis *utilitas concurrere debet*, non secus ac Minorum, & Ecclesiæ, quibus æquiparatur, *decis.193. num.11. par.14.*

In omni alienatione facienda per Civitatem *servanda est forma*, *l.fin.Cod.de rei vend.rer. Civit.dec.447.n.9.par.5.to.2.*

Quod procedit quando venduntur *res*, quæ sunt *ad publicum usum destinatæ*, secus verò ad privatum, *decis.447.n.7. & 8.par.5. tom.1.*

Alienatio, quandò fit *per Universitatem* nomina congregatorum debent describi: Et licèt in hoc variæ sint opiniones, tamen in actibus valdè ponderosis, prout est quandò alienantur stabilia, requiritur talis descriptio, *dec.447. num.12.& 13.par.5.tom.2.*

4 Alienatio rerum Dotalium.

Alienatio *fundi dotalis* si sit facta per Maritum; Hæredes Mariti, si offerant dotem in pecunia, qua mediante fundus potest recuperari, Uxor non potest cogi ad eas recipiendas, *decis.312.nu.44. par.6.*

Si fuerit facta *cum juramento*, de jure Canonico tenet, *decis.269. nu.12. & 16. par.9. tom.1.*

Res dotalis alienari non potest sine necessitate, *decis.193. num.4. par.12.*

Alienatio *rei dotalis*, si sit facta cum juramento, de jure Canonico substinetur.

Quod amplia, si ultra juramentum intervenerit consensus expressus Mariti, *decis.492. num.3. par.4. tom.2.*

Est permissa *consentiente Uxore*, *dec.318. num.10. par.5. tom.1.*

Alie-

Alienatio *rei dotalis*, aliud est, quod fiat à Marito, & Uxore simul; Aliud verò, quod Mulier alienet, & Maritus consentiat, *decis.397. n.6. par.18. tom.1.*

Quia primo casu, etiamsi dicatur pretium pervenisse ad manus utriusque, ad Virum tamen pervenisse præsumitur; Secundò verò non, *decis.397. num.7. par.18. tom.1.*

In alienatione *fundi dotalis*, requiritur consensus Mariti, *Millin. decis. 304. num.1.*

Alienatio *fundi dotalis* facta, non ad reddendam meliorem conditionem filiæ, sed in utilitatem Patris est nulla, *Millin. decis.304. num.4.*

Facta *sine Uxoris consensu*, denotat fundum non fuisse dotalem, *Ansald. decis.80. num.57.*

5 Alienatio rerum Ecclesiasticarum, & Emphyteuticarum.

Alienatio *bonorum Ecclesiæ*, quandò fit non sunt necessario vocandi absentes à Conventu, vel Capitulo, *Rub. in annot. decis.14. num.46. par.3.*, eo quia in jure scriptum non reperitur, quod debeant absentes vocari nisi in tribus casibus, *ibid. num.47.*

Non substinetur *ex sola observantia* sequuta, *decis.261. num.17. par.18. tom.1.*

Non valet *nisi* claré *constet de* Ecclesiæ *utilitate*, *decis.45. n.11. & 15. par.14.*, *etiamsi* fuerit facta solemniter, *Pricl. decis.330. num.12. & 218. num.8.*

In alienatione bonorum Ecclesiæ, cum jura requirant *consensum Conventus*, ille non potest suppleri per unicum tantum Monacum, *Rub. in annot. decis.14. num.48. par.3.*

Ubi *non* fuit *servata forma Bullæ juris congrui* remanet voluntaria, & requirit beneplacitum Apostolicum, *decis.396. num.10. par.18. tom.1.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ *facta à Rectore in ejus consanguineos*, juribus non bene olet, *Rub. in annot. decis.12. n.21. par.3.*

Vide, *Bona Ecclesiastica*.

Archiconfraternitas in statu Loci Pii, merè laicalis, non est obnoxia *Extravag. ambit. de reb. Eccles. non alien.*, *Benincas. decis.39. num.14.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ *ex cursu 30. annorum cum observantia*, præsumitur solemnis, & utilis, *Rub. in annot. decis.12. num.1. par.3. decis.193. nu.14. par.18. tom.1.*, *decis.582. nu.13. par.18. tom.2.*, *decis.212. num.10.*, *& decis.94. num.17.*, *& decis.5. num.6.*, *& dec.121. num.10.*, *& decis.94. nu.9. & 10. par.7.*, *Buratt. decis.394. num.1.*, *& decis.45. num.6.*, *Caril. pag.79. num.19.*

Et præsumit beneplacitum Apostolicum cum qualitate validitatis, & utilitatis, *Rub. in annot. decis.12. n.2. & 3. par.3.*, *decis.241. num.11. par.4. tom.2.*, *& decis.711. num.11. & 12. par.4. tom.3.*

Contrarium, quandò notoriè constat de nullitate tituli, *Rub. in annot. decis.12. num.23. par.3.*, quia tunc cessat dicta præsumptio ex cursu temporis resultans, *ibid. num.24. decis.396. num.12. par.18. tom.1. decis.57. n.15. 16. & 17.*, *& decis.191. num. 14.*, *& decis. 129. num.14. par.7.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ, *quando perperam est facta*, tunc in ea non potest considerari aliqua præscriptio, quæ alienationem tueatur, *Rub. in annot. decis.12. num.25. par.3.*, cum constitutiones loquentes circà modum alienandi bona Ecclesiæ habeant decretum irritans.

Alienans Ecclesia bona sua, si sumat *in se onus obtinendi beneplacitum Apostolicum*, non potest recedere à contractu, antequam illud fuerit obtentum, *decis.384. num.15. par.13.*

Vel probaverit, quod non obstantibus ejus diligentiis neutiquam potuerit illud obtinere, *ibid.*

Alienatio *prævia reservatione beneplaciti Apostolici*, & in evidentem Capituli utilitatem emanata, invalida ex carentia assensus Apostolici non dicitur, *decis.227. num.3. par.13.*

Alienationis bonorum Ecclesię *validitas* ab ejusdem evidenti utilitate pendet, *decis.297. num.13. par.13.*

In alienationibus bonorum Ecclesiæ *beneplacitum Apostolicum* requiritur, sive bona distrahantur, per venditionem, sive

five per permutationem, *decif.* 384. *num.*14., & *decif.*474.*n.*1.,& *dec.*227. *num.*2.,& *decif.*48.*num.*24.*par.*13.,*decif.*277.*num.*3.*par.*4. *tom.*2., *decif.*120. *num.*24.*par.*6.

In alienandis bonis *obfervantia* ad effectum folvendi cenfum,quis hæres fuerit, & an legitimatio potuerit filio fuffragari demonftrat, *decif.*325.*num.*5. *par.*13.

In retrovenditione cenfus, cum actus retrovenditionis fit neceffarius beneplacitum Apoftolicum non requiritur,*decif.*194.*num.*14.*par.*13.

Alienatio *intèr diverfas Ecclefias* non dicitur facta, dum adhuc penès Abbatem concedentem remanet jurisdictio, quæ facit, ut beneplacitum Apoftolicum non effe adhibendum videatur, *decif.*62.*num.*11.*par.*13.

Alienatio rei Ecclefiæ *redditur nulla propter defectum caufæ*, five juftitiæ, *decif.*2.*num.*2. *de reb.Eccl.non alienan. Bifig.*523.

Non redditur nulla ipfo jure *propter falfitatem caufæ*, vel defectum juftitiæ, dum tamen fervata fit forma, *decif.*2. *num.*12. *Bifig.*523.

Rei Ecclefiafticæ *non requirit neceffariò fcripturam*, *decif.*1.*num.*2.*de confuetud. in antiq.*294.

Facta *præcedente tractatu* à Capitulo,cui Epifcopus facultatem dederat deliberandi fuper ea, an teneat, fi non interveniat alius tractatus, variæ funt opiniones,*decif.*5.*num.*2.*de reb.Ecclef.non alienan. Bifig.*524.

Facta à Prælato in confanguineos, præfumitur potiùs in fraudem, quam in utilitatem Ecclefiæ,*decif.*360.*n.*16.*par.*1. *diverf.*

Rei Ecclefiafticæ *facta in Confanguineum*, præfumitur facta in ejus utilitatem, & damnum Ecclefiæ,*decif.*270.*n.*1.*par.*1. *diverf.*

Facta *ex caufa neceffitatis*, valet quocunque modo finem habeat; dummodo fit utiliter cœpta; fed in caufa utilitatis omninò, & in principio, & in fine adeffe debet utilitas, *decif.*65.*num.*4. *par.*2. *diverf.*

Alienatio rei Ecclefiafticæ, ità demum eft nulla, *fi placet Ecclefiæ*: alias non, *decif.*133.*num.*11.*par.*2. *diverf.*

Facta à Prælato in confanguineos fine præjudicio Ecclefiæ,valet, ficut fi effet facta in Extraneos, *decif.*18.*n.*6.*par.*2. *diverf.*

Facta *in Confanguineos* non caret fraudis fufpicione, *decif.*65.*num.*18.*par.*2. *diverf.*

Rei Ecclefiafticæ *in dubio* non valet, nifi clarè conftet de ejus utilitate,*decif.*65. *num.*19.*par.*2.*diverf.*

Quandò fit *ex caufa utilitatis*, eft neceffaria inquifitio, quod potiùs expediat: fecùs fi ex caufa neceffitatis; Imo non folum utilitas, fed etiam quod fit evidens requiritur, *decif.*178.*nu.*9.*par.*2. *diverf.*

Alienatio rei Ecclefiafticæ, duo copulativè requirit, fcilicet folemnitates,& juftam caufam, *decif.*160.*num.*1.*par.*2. *diverf.*, & *decif.*430.*num.*1.*par.*2.,*decif.*222.*num.*1.& 2.,& *decif.*223.*n.*5. *par.*4.*diverf.*, *decif.*275.*num.*1.*par.*10., *decif.*261.*num.*1., & *decif.*241. *nu.*21. *par.*4.*tom.*2., & *decif.*6. *num.*3.*par.*7., *decif.*223.*num.*2.*par.*6., *decif.*252. *n.*9. *par.*7., *decif.*114. *num.*41.*par.*9.*tom.*1., *Bich.decif.*375. *num.*1.*ad* 18., *dec.*442. *num.*10.11.& 12.,*decif.*443.*n.*1.& 6., & *decif.*662.*num.*7.& 12.,*Cavaler.decif.*288.*nu.*1., *Cerr.dec.*10.*n.*4.5.& 7., *decif.*395.*num.*5., & *decif.*860. *nu.*1., *Pen. decif.*696.*num.*2. & 7., & 778. *num.*5. & 6.

Cum damno Ecclefiæ revocanda eft, *decif.*224. *num.*4 *par.*4. *diverf.*

Rei Ecclefiafticæ, *ex defectu citationis* nulla non dicitur, fi ad eam rem confirmatio Papæ accedat, *decif.*207. *n.*2. *par.*4. *diverf.*

Alienatio facta *in Comprehenfos in inveftitura* tenet fine confenfu Domini directi, etiamfi non fuerit refervatum ejus jus directum; fallit nifi alitèr in inveftitura cautum reperiatur,*dec.*284. *num.*2.*par.*1. *diverf.*

Facta *fine confenfu Capituli*, non ratificatur, nifi confenfus Capituli expreffus accedat, *decif.* 204. *num.* 8. *par.*4. *diverf.decif.*118.*num.*3.*par.*1.

Emphyteufis Ecclefiafticæ invalida eft, fi lite-

literæ Apostolicæ licentiam alienandi concedentes, per falsa narrata, fuerint obtentæ, *decis.*224.*par*.4.*divers.per tot.*
Vide etiam *Alienatio Bonorum Emphyteuticorum*.

Facta *cum Authoritate Apostolica* valida est, *decis.*191. *par*.4. *divers.*

Alienatio rei Ecclesiasticæ *certas solemnitates requirit*, quæ si deficiant, alienatio nulla redditur, & invalida, *decis.*207. *par*.4. *divers.*, *decis.*27. *nu*.17. *par*.9. *tom*.1.

Bonorum Ecclesiasticorum est valida, *etiam in defectu solemnitatum*, ex quo intervenit authoritas Papæ, *decis.*754. *par*.4. *divers.*

Alienationis verbum intelligitur propriè etiam in utili dominio in re Ecclesiastica, idque tantò magis ex consuetudine loci, *decis.*700.*num*.1.& 2.*par*.1. *divers.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ, *quod cesserit in utilitatem* ipsius Ecclesiæ ex probationibus constat, *decis.*114.*n*.29. *par*.9. *tom*.1.

Nec probatur *per Testes*, qui ignorant qualitatem bonorum, *decis.*110.*num*.8. *par*.9. *tom*.1.

Alienatio reperitur *probibita* favore Ecclesiæ, non autem Clericorum, *dec.*275. *num*.5. *par*.10.

Bonorum Ecclesiæ *non servata forma Extravag. ambitiosæ de reb. Eccles. non alienand.*, est ipso jure nulla, *decis.*85. *num*.3. *par*.11.

Bonorum Ecclesiæ *validitas* omnimoda, consistit in utilitate ipsius Ecclesiæ, *decis.*114. *num*.37. *par*.9. *tom*.1.

In alienatione, *seu Emphyteusi Ecclesiæ*, copulativè requiruntur, utilitas, & beneplacitum, *decis.*202.*num*.23.*par*.18. *tom*.1., *decis.*124. *n*.9.*par*.12., *dec*.624. *num*.3.& 4.*par*.1.
Vide etiam, *Alienatio Bonorum Emphyteuticorum*.

In alienatione bonorum Ecclesiæ arguitur nullitas *ex inobservantia* Constitutionum Apostolicarum in hac materia æditarum, *Rub. in in annot. decis.*12. *num*.28.*par*.3.

Alienationem bonorum Ecclesiæ, *qui dicit damnosam* hoc ipsum probare tenetur, *decis.*193.*num*.8.& *seqq.par*.18. *tom*.1.

Et nisi *Constitutiones Apostolicæ* in totum observentur, corruit penitus alienatio, cũ hoc casu utile per inutile vitietur, & hanc opinionem servat Rota, *Rub. in annot. decis.*12. *num*.29. *par*.3.

Alienationis bonorum Ecclesiæ *facultas* resultat, si illa facta sit vigore Bullæ juris congrui, *decis.*395. *nu*.14.*par*.18. *tom*.1.

In alienatione bonorum Ecclesiæ *ex cursu temporis, & observantia*, hodie cessat præsumptio beneplaciti Apostolici, & validitatis, stante Bulla SS. D. N. Urbani VIII. super hac materia ædita, *Rub.in annot.decis.*12.*nu* 30.31.& 32. *par*.3., & in ea præservatur tantum centenaria, & immemorabilis præscriptio in casibus tamen permissis, & cum debitis requisitis, *ibid.num*.33.

Alienatio facta *à Confraternitate*, requirit solemnitates requisitas in alienatione bonorum Ecclesiæ, quando non adsit Statutum particulare a Papa confirmatum diversimode disponens, *Rot. decis.*240. *num*.2. *par*.3.

Alienatio *bonorum Monasterii* facta ab Abbate cum uno Monacho, non tenet, nam monendi erant alii Monachi, & expectandi, & in alium diem protrahenda alienatio, nè mendicata aliorum Monachorum absentia esset causa, ut negotium nimis rectè expediretur, *Rub.in annot.decis.*14. *num*.41. 42. & 43. *par*.3.

Bonorum Ecclesiæ, est etiam usque à principio *nulla, si sine beneplacito* Apostolico facta sit, *decis.*604.*nu*.1.*par*.18. *tom*.2.

Alienatio bonorum Ecclesiæ, *non potest fieri, nisi præcedente causa necessaria*, evidenti utilitate, & Apostolico beneplacito, *decis.*234.*n*.11., & *dec*.137. *num*.16.*par*.12., *decis.*155.*num*.2., & *decis.*73. *num*.6., & *decis.*39. *num*.40. *par*.8., *decis.*114.*num*.39.*par*.9.*tom*.1., *decis.*366. *num*.11. *par*.17., *decis.*201. *num*.3. *par*.1. *decis.*36. *num*.5., & *decis.*186.*num*.5.*par*.7., *Coccin.dec*.2264. *num*.17., 1226.*num*.4.& 5., 1853.*n*.5., 445. *num*.1., 1689. *num*.1., 1265.*n*.1., *decis.*

*decis.*1254.*nu.*12.,445.*nu.*3.,762.*nu.*4., 374.*num.*3., 391.*num.*1., & 1336.*n.*4. & 6., *Dunoz.jun.decis.*705.*nu.*3., 731. *num.*5., 841.*num.*9.& 17.,114.*num.*6., & 713.*num.*8., *Cels. decis.*383. *num.*5. & 6., & 387.*nu.*7.,*Dunoz.sen.dec.*71. *num.*1., *Ludovis.decis.*52.*num.*1.,*Manzaned.decis.*742.*n.*2.& 10., *Peutinger. decis.*22. *num.*6., *Rox.pag.*331. *num.*8., *Duran. decis.*459. *num.*2., *Ubald. decis.*515.*num.*9.

Etiam si alienatio fiat *in aliam Ecclesiam*, *decis.*234. *num.*11., & *decis.*124. *num.*9. *par.*12.

In alienatione bonorum Ecclesiæ *non statur assertioni Partium*, quibus in hoc non creditur, *decis.*234. *nu.*11. *par.*12.

Facta *sine beneplacito Apostolico*, non solum successor potest dare de nullitate contractus, sed etiam ipse Rector, qui alienavit, *decis.*124.*num.*11.*par.*12.

Alienationis bonorum Ecclesiasticorum *causa*, debet esse clara,& evidens, *decis.*324. *num.*22. *par.*12.

Alienatio, *sive in Emphyteusim concessio* bonorum Ecclesiæ non subsistunt, nisi concurrentibus requisitis, nempè utilitate, necessitate, & solemnitate, *decis.*103. *num.*2. & 3. *par.*8.

Vide etiam *Alienatio Bonorum Emphyteuticorum*.

Alienatio rerum, seu jurium Ecclesiæ, nō substinetur *absque beneplacito Apostolico*, & evidenti utilitate; Amplia, etiamsi sit vigore concordiæ, & transactionis, & etiam in remissione juriū, *decis.*229. *num.*4.5.& 6.*par.*8.

Bonorum Ecclesiæ, *salvo beneplacito* facta, habet implicitum statum validitatis,Ecclesia non reclamante,*dec.*107. *num.*13.*par.*8.

Per Rectorem in ejus fratrem facta, ac de toto patrimonio fraudolenta præsumitur, *decis.*103.*num.*18.*par.*8.

Bonorum Ecclesiæ *ob defectum solemnitatum est nulla*, ipsa Ecclesia volente, secus è contrà, *decis.*39.*num.*56.*par.*8.

Facta ab Ecclesia *sine solemnitatibus* infringit obligationem, & hypothecam, *decis.*306.*num.*4. *par.*8., *decis.*362.*n.*1. *par.*17.

Rei Ecclesiasticæ *venit authorizanda per Ordinarium* loci, in quo res ipsa reperitur, & non per Judicem Patroni ipsius rei, *decis.*7. *de jud.in novis.*108.

Facta *sine consensu Capituli*, potest à quolibet, cujus interest impugnari, *decis.*318.*n.*31.*par.*5.*tom.*1.,& requiritur *totius Capituli*,vel saltem majoris partis consensus, *Dunoz.jun. dec.*731.*n.*2.

Decimarum est nulla ob non servatam formam rescripti Apostolici, *si in evidentem &c.*, & ista forma nedum per æquipollens suppleri potest, *decis.*350. *num.*1.& 2.*par.*5.*tom.*1.

Non est facienda, si Ecclesiæ conditio fiat deterior, *decis.*295. *num.*8. *par.*5. *tom.* 1.

Rerum Ecclesiæ, *an sit valida*, spectat cognoscere ad Papam, *decis.*41. *n.*14. *par.*5. *tom.* 1.

Alienatio rerum Ecclesiæ, cum dicatur dismembratio beneficii, requirit solemnitates,& justam causam, *dec.*6.*n.*1. *par.*7., *Coccin.decis.*1814.*num.*8., & *decis.*2264. *num.*13., non est nulla à principio, *Coccin. decis.*1814. *num.*5. contrà *num.*6.

Data nullitate alienationis rerum Ecclesię ob non servatā debitam formam fructus ab Ecclesia percepti non sunt restituendi, nisi Emptores probent fuisse conversos in utilitatem,& commodum Ecclesiæ, & ista versio sufficit probari per verisimilem præsumptionem, *decis.*375.*num.*6.*par.*5.*tom.*1.

Utilitas requisita in alienationibus rerum Ecclesiasticarum, præcisè tangere debet tempus alienationis, *dec.*129. *num.*18.*par.*7.

Contractus alienationis rerum Ecclesiæ quando à Prælato ratificatur, sunt necessariæ solemnitates, quæ requiruntur in ipsa alienatione, *dec.*94.*num.*80. *par.* 7.

Tota validitas alienationis rerum Ecclesiæ consistit in utilitate, *decis.*94. *n.*74. *par.* 7.

Ec solemnitas, & causa requiritur in alienatione rerum Ecclesiæ, nec unum sine alio sufficit, *decis.*261.*num.*1., & *decis.*241.*num.*21.*par.*4.*tom.*2., & *decis.*6.*num.*3.*par.*7., *decis.*179. *num.*4. *par.*5.*to.*1., *Cavaler.dec.*439.*n.*2.& 6.

Consensus Capituli non requiritur in alienatione rerum Ecclesiæ, uti Personæ interesse habentis, sed solùm tamquàm solemnitas, *decis.*318.*n.*29.*par.*5.*to.*1.

Jurispatronatus Ecclesiastici in alienatione requiritur beneplacitum Apostolicum, *decis.*191.*num.*8.*par.*5.*tom.*1.

In alienationibus perpetuis rerum Ecclesiæ ratihabitio Capituli non habet locum, *decis.*318.*num.*24.*par.*5.*tom.*1.

Certa forma desideratur cum beneplacito Apostolico in dd. alienationibus, *decis.*350.*num.*24.*par.*5.*tom.*1.

In alienationibus perpetuis consensus, & auctoritas exigitur, *decis.*318.*num.*9.*par.*5.*tom.*1.

Papa concedente beneplacitum in alienationibus rerum Ecclesiæ, tota ejus voluntas consistit in evidenti utilitate Ecclesiæ, *decis.*129.*num.*8.*par.*7.

Dum *non* fuit *servata forma literarum Apostolicarum* in alienationibus rerum Ecclesiæ, ista alienatio est nulla, *dec.*94.*num.*42.*par.*7.

Alienatio *Jurispatronatus* cum universitate bonorum, tunc tenet sine consensu Ordinarii, quandò fit absque ulla Jurispatronatus mentione, *decis.*536.*num.*184.*par.*14.

Quandò fit cum universitate bonorum, licentia, & consensus Ordinarii non requiritur, *decis.*536.*num.*83.*par.*14.

Alienatio *in investimento* expresse, si prohibita non fuerit, devolutio ex capite impositionis census super domo per Emptorem irrequisito Capitulo factæ non relevat, *decis.*271.*num.*21.*par.*13.

Alienatione ex verbis *alienandi*, *pignorandi*, & *obligandi permissa*, census absque Capituli consensu validè imponitur, saltèm duraturus, donec domus ad Ecclesiam legitimè devolvatur, *decis.*227.*num.*21.*par.*13.

Rei Ecclesiæ modici valoris permittitur absque solemnitatibus, *Bich.decis.*502.*num.*10.

Ex causa æris alieni, requiritur, quod Creditores urgeant apud Judicem, *decis.*375.*num.*8., & *decis.*662.*n.*17.

Authorizari non potest per Vicarium absque mandato speciali, *Buratt. annot. ad decis.*938.*num.*12.

Facta *ex causa voluntaria* emptor non tenetur probare pretium fuisse versum in utilitatem Ecclesię, *Buratt.dec.*714.*num.*1, etiamsi Ecclesia agat ad nullitatem, *ibid.num.*2.

Per lapsum sæculi, præsumitur facta cum omnibus legitimis requisitis, *Cerr. decis.*794.*num.*9.

Ad hoc, ut substineatur est attendendum *tempus ultimæ*, & non antiquæ alienationis, *Coccin.decis.*1336.*num.*9.

Filiæ spuriæ facta substinetur, præsumitur tamen potiùs in fraudem, quàm in utilitatem Ecclesiæ, *Coccin. decis.*641.*num.*1. & 2.

Facta Nepotibus, à Canonico cum licentia Papæ valet, *Coccin.dec.*699.*num.*2.

Per 40. *annos observata*, & facta cum solemnitatibus substinetur, *Coccin. decis.*517.*num.*5.

Facta *sine solemnitatibus* respectu status præsentis est nulla ipso jure, respectu verò status futuri stat in pendenti, quia potest ratificari, si constat de utilitate Ecclesiæ, *Coccin.decis.*1814.*num.*8.

In alienatione *Rei* à Testatore *ad certum pium opus destinatæ*, requiritur Auctoritas Papæ, *Coccin. decis.*1900.*num.*6.

Post obtentum *beneplacitum* non requiritur novus consensus, *Cocc.dec.*374.*n.*7.

Alienationis species bonorum Ecclesiæ, *sunt* census impositio, cessio jurium, quamvis fiat in Personas ejusdem Ecclesiæ, permutatio, ac datio in pignus, *Dunoz.jun.decis.*942.*num.*4., *dec.*776.*num.*14., *decis.*713.*num.*4., & *dec.*799.*num.* 11.

Alienatio *rei Ecclesiæ* valet, si fit in evidentem utilitatem Ecclesiæ, *Mantic. decis.*101.*num.*5.

In totali rei Ecclesiæ alienatione de jure communi *Pontificia auctoritas* desideratur, *decis.*318.*num.*8.*par.*5.*tom.*1.

Alienatio *nulla* ex defectu solemnitatum, Ecclesia tantùm, & non altera Pars potest illam impugnare, *dec.*318.*num.*39.*par.*5.*tom.*1.

Dum falsa est causa in alienatione rerum Ecclesiæ, sic etiam titulus est omninò injustus, adeout non suffragetur ad excludendum remedium *Can.integrand.*, *decis.*94.*num.*40.*par.*7.

Si

Si deficiat causa in ea non suppletur per beneplacitum Apostolicum,*decis.186. num.9. par.7.*

Solemnitates, quæ requiruntur in alienatione rerum Ecclesiæ, sunt etiam necessariæ in dismembratione beneficii, *decis.6.num.2.par.7.*

Et titulus, & solemnitates in alienatione bonorum Ecclesiæ ad ejus realitatem requiruntur, *decis.191.num.15.par.7.*

Pontifices in dd. alienationibus, nil aliud *exigunt*,quàm *utilitatem,decis.94.n.75. par. 7.*

Favore publico requiruntur *solemnitates*, nè scilicèt Ecclesiæ depauperentur, *decis.68.num.3.par.7.*

Utile per inutile vitiatur in alienatione rerum Ecclesię,*decis.202.num.6.par.7.*

Major in dd. alienationibus est *defectus*, circà utilitatem, quàm circà solemnitates, *decis.94.num.74.par.7., dec.114. num.36.par.9.tom.1.*

Præsumptio beneplaciti Apostolici oriens ex cursu temporis, tamquam fundata in taciturnitate Partium, censetur interrupta ex lite in alienatione rerum Ecclesiæ, *dec.57.num.14. & 25.par.7.*

Ex auctoritate Papæ supplentur omnes solemnitates necessariæ in alienatione rerum Ecclesiæ, *dec.57.num.13.par.7.*

Consensus Patroni non tollit, quod non sit necessarium beneplacitum Apostolicum requisitum in alienatione bonorum Ecclesiæ, *decis.129.num.16.par.7.*

Capituli tractatus,est necessarius pro solemnitate, & forma in dd. alienationibus, *decis.318.num.26.par.5.tom.1.*

Ut dicatur *damnosa*, debet haberi ratio eorum, quæ possunt verisimilitèr contingere in diminutionem valoris, & fructuum ipsius, *Dunoz. sen. decis.89. num. 13.*

Capituli consensus in alienatione rei Ecclesiæ non requiritur, quandò administratio rei alienandæ residet penès particulares Personas, *Dunoz. sen. dec.89. num. 5.*

Alienationis rerum Ecclesiæ *validitas* pendet ab utilitate, quę debet esse evidens, *Dunoz.jun.decis.52.num.4.*

Non potest judicari facta *in evidentem utilitatem*, nisi bona, quæ alienari debent specificentur, *Dunoz. sen. dec.42. num.6., & decis.63. num.4.*

Valet *sine Beneplacito* Sedis Apostolicæ, quandò alienatur prædium exigui valoris, *Dunoz.sen.decis.52.num.21.*

Si fiat in *alteram Ecclesiam*, etiam de jure communi sunt necessariæ solemnitates, *Dunoz.sen.decis.299.num.11.*

Præsumitur *utilis* ex confirmatione Executorum, & Commissariorum Apostolicorum, *Ludovis. annot. ad decis. 343. num. 6.*

Itèm ex causa longi temporis, ex quo etiam purgatur suspicio, quæ alias posset oriri ex alienatione facta in Consanguineos, *Ludovis.decis.356.num.4.*

Rerum Ecclesiasticarum *est probibita*,ubi usu est recepta *Extravagans Ambitiosæ de reb. Eccles. alien. vel non*, *Pen. decis.322.num.6.*

Valida est, si redundet in meliorem, & majorem utilitatem ejus, *Pen.dec.693. num. 3.*

Bonorum *Emphyteuticorum* est valida respectu Contrahentium, *Rembold. decis.3.num.16.& 17.*

Alienationem *approbasse* dicitur Dominus directus per receptionem laudemii, *Rembold.decis.247.num.8.*

Episcopus legitimam *cognitionem insumere debet in alienatione bonorum Ecclesiæ* observativè verò, non autem præsumptivè, *decis.47.num.8.par.11.*

Ut intret *præsumptio beneplaciti Apostolici* ex cursu temporis in alienatione bonorum Ecclesiæ, non debet constare de læsione ipsius Ecclesiæ, *dec.133. num.15.par.11.*

In alienatione bonorum Ecclesiæ *utilitas* non solius Rectoris, verùm etiam Ecclesiæ requiritur, *dec.47.num.7.par.11.*

Requisita servare tenetur Episcopus in alienatione bonorum Ecclesiæ, sicque Partes interesse habentes, omninò citare debet, *decis.47.num.3.par.11.*

Bonorum Ecclesiæ alia est simplicitèr *necessaria*, alia verò tantummodò *utilis*, *decis.46.num.7.par.17.*

Secuta antè Extravag. Ambitiosæ, illius solemnitatibus non subjacet, *decis.46. num.10.par.17.*

Alienatio Bonorum Ecclesiæ *sine beneplacito*

placito Apostolico substinetur, quandò solùm fuit alienata aliqua Ecclesiæ Terrula exigui valoris, *decis.*624.*n.*12. *par.* 1.

Bonorum Ecclesiæ *admissa à Papa, si in evidentem &c.* non est valida, nisi citato Episcopo, vel ejus Promotore, præsertim quandò adest clausula *vocatis vocandis*, *decis.*624. *num.*5., ubi vide materiam *par.*1.

Non potest judicari *facta in evidentem utilitatem*, nisi bona, quæ alienari debent specificentur, *decis.*624.*n.*2.*&* 3. *par.* 1.

Alienatio bonorum Ecclesiæ *in dubio* non præsumitur utilis, itaut onus probandi læsionem spectet ad Ecclesiam, *decis.*319.*num.*13.*par.*4.*tom.*2.

Tunc *præsumitur utilis*, quandò est facta cum debitis solemnitatibus, vel est confirmata, *decis.*319. *num.*14.*par.*4. *tom.* 2.

Alienatio bonorum Ecclesiæ dicitur habere implicitum statum validitatis, *etiam quod non constet de beneplacito Apostolico*, *decis.*673.*num.*4.*par.*4.*to.*3., saltem Ecclesia non reclamante, *decis.*82.*num.*11.*par.*6., *dec.*119.*num.*26. *par.* 7.

Quandò fit, *ut valeat*, non sufficit quod negotium sit utilitèr cæptum, sed requiritur Ecclesiam fieri locupletiorem, *decis.*319.*num.*9.*par.*4.*tom.*2.

Ut dicatur ei utilis, si sit auctus Canon antiquus, quia attendi debet tempus ultimæ alienationis, non autem tempus antiquum, *decis.*319.*num.*10.*par.*4. *tom.* 2.

Si fiat *in alteram Ecclesiam*, etiam de jure communi sunt necessariȩ solemnitates, *decis.*277.*num.*11.*par.*4.*tom.*2.

Ut dicatur utilis, utilitas debet esse clara, evidens, & indubitata; ideòque non sufficit Ecclesiam non fuisse damnificatam, sed requiritur, quod lucrum, & utilitatem percipiat, *dec.*261. *num.*14.*&* 15.*par.*4.*tom.*2.

Bonorum Ecclesiæ, si facta non fuerit, *prout jura postulant*, qui pretendit fuisse utilem, tenetur hoc probare, *decis.*319.*num.*16.*par.*4.*tom.*2.

Non poterit dici constare de utilitate, *si constat de contrario* in alienatione rerum Ecclesiæ, *dec.*261. *n.*7.*par.*4.*to.*2.

Quod adsit utilitas in alienatione bonorum Ecclesiæ non debet stari assertioni alienantis, sed requiritur plena probatio utilitatis, *decis.*261.*num.*6.*par.*4. *tom.* 2.

In ea, *quandò adest damnum*, utilitas non adest, *decis.*284.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Si de consensu Partium requiritur *beneplacitum Apostolicum*, & sub hac conditione fuerit exclusum, tunc illo deficiente, contractus dupliciter est nullus, *decis.*277.*num.*12.*par.*4.*tom.*2.

An solitum dicatur alteratum, quoad substantialia, vel quoad accidentalia, & an in ea utile per inutile vitietur; in alienatione bonorum Ecclesiæ, non est ità clarum, *decis.*444.*num.*9.*par.*4. *tom.* 2.

In illa bonorum Ecclesiæ, *si erretur*, quia præsuppositum fuit non fuisse alteratum solitum, error dicitur consistere in jure, *decis.*444.*num.*8.*par.*4.*tom.*2.

Id quod solvitur ab accipiente est imputandum ad considerandam utilitatem in alienatione bonorum Ecclesiæ, *decis.*241.*num.*22.*par.*4.*tom.*2.

Opinio Beroi, quod non requiratur beneplacitum Apostolicum, quando interveniunt aliæ solemnitates, fuit à Rota semper reprobata, *decis.*277.*n.*4. *&* 5.*par.*4.*tom.*2.

Cessat præsumptio beneplaciti Apostolici ex lapsu temporis, quandò observantia est minoris temporis 30. annorum, *decis.*711.*num.*13.*&* 14.*par.*4.*tom.*3.

Rerum Ecclesiæ *absque consensu Capituli*, convalescit ex consensu posteà supervenienti; Et dicta alienatio valet ex nunc, non verò ex tunc; Quod procedit in ratificatione cujuslibet actus ab initio nullitèr celebrati, nisi contrarium sit in jure expressum, *decis.*318.*num.*29.32.*&* 33.*par.*5.*tom.*1.

Decimarum ob non servatam formam rescripti Apostolici nulla est, *decis.*295. *num.*4.*par.*5.*tom.*1.

Alienatio rerum Ecclesiæ, *non est interdicta favore Capituli*, vel Clericorum, sed favore, & intuitu Ecclesiæ, *dec.*318. *num.*19.*par.*5.*tom.*1.

Ob

Ob non servatam formam debitam per sensum Archipresbyteri, non potest revalidari, *decis.* 350. *num.* 26. *par.* 5. *tom.* 1.

Facta *sine debita forma*, interim dum non approbatur est nulla, *dec.* 350. *n.* 25. *par.* 5. *tom.* 1.

Eo ipso, quod præsumitur *solemnis*, *præsumitur* etiam *utilis*, *decis.* 277. *num.* 6. *par.* 5. *tom.* 1.

Alienatio bonorum Ecclesiæ *interdicta est etiam in utilitatem Ecclesiæ*, *sine* speciali Summi Pontificis *licentia*, *decis.* 631. *num.* 1., & *decis.* 11. *num.* 7. *par.* 2.

Licitè fieri potest *ab Episcopo*, inconsulto Summo Pontifice, quandò bona sunt penitùs incerta, & incognita, quod an verum sit, & quandò; ubi etiam quandò talia bona dicantur incerta, *decis.* 631. *num.* 3. & *seqq. par.* 2.

Alienatio rei Ecclesiæ, quæ fuit *à Papa confirmata*, præsumitur utilis, & valida, maximè stante observantia plurium Annorum: Ubi quod damnum, & invaliditas, debet per allegantem plenè probari, *decis.* 684. *num.* 1. 2. & 8. *par.* 2., *Dunoz. sen. decis.* 89. *num.* 2. & 3.

Ut dicatur damnosa, debet haberi etiam ratio eorum, quæ possunt verosimilitèr contingere in diminutionem valoris, & fructuum ipsius rei, *decis.* 684. *num.* 7. *par.* 2.

Facta *ultrà facultatem concessam* nulla est, *decis.* 430. *num.* 2. *par.* 2.

Ubi fuit *effectuata*, *spatio* 30. *Annorum* præsumuntur omnia solemnia intervenisse, fallit, ubi ex tenore instrumenti apparet, fuisse excessum in facultate alienandi, *decis.* 430. *num.* 3. *par.* 2.

Non dicitur *utilis*, ubi Ecclesia dimittit bona propria, habita fide de re sibi in cambium assignanda, *decis.* 430. *num.* 4. & 5. *par.* 2.

Dicitur *utilis*, ubi Ecclesia recipit tantùm, quantùm dimisit, *decis.* 430. *n.* 6. *par.* 2.

Facta *per Rectorem in Consanguineum*, præsumitur facta in fraudem, *dec.* 430. *num.* 7. *par.* 2., *decis.* 171. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 2.

Absque causa, & *solemnitate* non substinetur ex eo, quod res alienata fuerit eodem tempore acquisita Ecclesiæ, quia sufficit, quod momento temporis fuerit in ejus dominio, *decis.* 430. *nu.* 8. *par.* 2.

Requirit solemnitatem, & *utilitatem*, sed beneplacitum Apostolicum supplet solemnitatem, *decis.* 473. *num.* 3. *par.* 2.

Rei Ecclesiæ *habita fide de pretio*, non transfertur dominium, amplia etiam in permutatione, si habeatur fides de re in permutatione accipienda; Et etiamsi interveniat beneplacitum Apostolicū, quia illud facit contractum validum, non autem transfertur dominium, *decis.* 96. *num.* 1. & 3. *par.* 2.

Tam inter vivos, quam in ultima voluntate comprehenditur sub enixa, & triplicata prohibitione alienandi in Emphyteusi Ecclesiastica, *Priol. decis.* 375. *num.* 16. & 17.

In alienatione *rerum Ecclesiæ*, licentia Ordinarii saltèm requiritur, quandò non requireretur beneplacitum Apostolicum, *Priol. decis.* 196. *num.* 14.

Utilitas Ecclesiæ debet esse certa, & indubitata, non dubia, *Priol. decis.* 196. *num.* 17.

Bona Ecclesiæ *nullitèr alienata*, debent ei restitui una cum fructibus, à die alienationis, *Duran. decis.* 256. *num.* 2.
 Vide etiam *Fructus*.

Alienatio *rerum Ecclesiæ* si fuit facta non servata præcisè forma literarum Apostolicarum non præjudicat, dum constet de utilitate Ecclesiæ, qua extante sufficit, quod fuerit per æquipollens adimpleta, *Duran. decis.* 225. *num.* 2., sed quomodò hæc conclusio, & DD. pro ea allegati sint intelligendi, *ibid. n.* 12. *ad* 17.

Alienatio *bonorum Ecclesiæ*, quandò fit in utilitatem Ecclesiæ, potest fieri Consanguineis, sicut Extraneis, *Millin. decis.* 119. *num.* 7.

Ut discedatur à lite, est utilis Ecclesiæ, intellige, *ut num.* 5. & 6., *Cæs. de Grass. decis.* 136. *pag.* 197.

Rei Ecclesiasticæ, non requirit causam, quandò est solita locari, *Cæs. de Grass. decis.* 134. *num.* 15. *fol.* 191.

Alienatio, *vel abdicatio* juris Episcopalis, non

non dicitur velle adhibere consilium Capituli in correctione, *Caes. de Grasi. decis. 89. num. 6. pag.* 128.

6 Alienatio Bonorum Emphyteuticorum.

Alienatio Emphyteusis facta *irrequisito Domino* directo, de stricto juris rigore caducitatem importat, *decis.* 255. *nu.* 7. *par.* 19. *tom.* 1., *Rox. pag.* 194. *num.* 9.

Rei Emphyteuticae, *ut* ex eo *inducatur caducitas*, requiritur, quod sit facta tanquam libera, & pleno jure ad Alienantem spectante, *decis.* 168. *num.* 14. *par.* 19. *tom.* 1.

Ut dicatur facta *irrequisito Domino*, requiritur spretus, seu contemptus, *decis.* 168. *num.* 13. *par.* 19. *tom.* 1.

Bonorum Emphyteuticorum, non ità de facili contingit fieri *ab Ecclesia*, vel ab altera manu mortua, *decis.* 198. *nu.* 14. *par.* 19. *tom.* 1.

Alienationis, & caducitatis scientia praesumitur ex receptione Canonum facta per longissimum tempus 30. & amplius annorum, *decis.* 269. *n.* 7. *par.* 19. *tom.* 1.

Alienans bona Emphyteutica *sine* Proprietarii *beneplacito* cadit ab eis, *decis.* 512. *num.* 23. *par.* 12.

Alienatio Emphyteusis, licèt sit prohibita, *hypothecatio* tamen *fructuum*, sive detractio nullatenùs interdicta censeri debet, *decis.* 173. *num.* 4. *par.* 13.

In alienatione Emphyteusis, requiritur *consensus Domini*, & quidem antè contractum, ratione, an velit praeferri in emptione, alias non validè dicitur facta alienatio, *decis.* 269. *num.* 26. & 27. *par.* 9. *tom.* 1.

Alienatio bonorum Emphyteuticorum *ex pacto, & providentia*, non praejudicat comprehensis in investitura, *decis.* 89. *num.* 2. *par.* 15.

Si non fuit *absolutè prohibita*, sed tantùm mediante consensu Domini directi, potest eo interveniente concedi, *decis.* 385. *num.* 13. *par.* 16.

Prohibitio alienationis facta Emphyteutae sub poena privationis, ipse non incurrit, si solum vendere promisit, *decis.* 271. *num.* 10. *par.* 15.

Alienatio rei Emphyteuticae *facta à Creditoribus* mediante subhastatione non facit, ut Emphyteuta cadat ab Emphyteusi, *decis.* 509. *num.* 6. *par.* 4. *tom.* 3.

Pro obtinendo consensu, solvitur Domino directo laudemium, *decis.* 406. *num.* 3. & 7. *par.* 4. *tom.* 2.

Si alienatio sit facta *necessariè*, nimirùm auctoritate Judicis non inducit caducitatem, *decis.* 25. *num.* 12. *par.* 6., *Coccin. decis.* 1827. *num.* 13.

Prohibitio alienationis Emphyteusis absque consensu Domini directi, venit ex *l. fin. C. de jur. Emph. dec.* 40. *n.* 28. *par.* 7.

Alienatio Emphyteusis *in manum mortuam*, tunc fieri non valet, quandò cum prohibitione legis concurrat etiam prohibitio Hominis, *decis.* 76. *num.* 23. *par.* 12.

Emphyteusis *Ecclesiasticae* alienatio invalida est, si literae Apostolicae licentiam alienandi concedentes, per falsa narrata, fuerint obtentae, *dec.* 224. *par.* 4. *divers. per tot.*

Alienatio *rei Emphyteuticae* facta ex causa necessaria, qualis est assignatio dotis, non requirit consensum Domini directi, nec illi solvitur laudemium, *decis.* 53. *num.* 11., & *decis.* 140. *nu.* 13. & *decis.* 269. *num.* 24. *par.* 9. *tom.* 1., *Peutinger. decis.* 145. *num.* 6., *decis.* 280. *num.* 25., declara cum distinctione *num.* 26. 27. & 28., *Rox. pag.* 194. *n.* 10.

In contractu Emphyteutico prohibitio plus est attendenda, quam clausulae generales, *decis.* 340. *num.* 14. *par.* 11.

Prohibitio alienationis Emphyteusis, quando fuit restricta ad certas Personas, in casu alienationis, Personae solum comprehensae privantur, *dec.* 181. *num.* 13. *par.* 11.

In alienatione, seu Emphyteusi Ecclesiae, copulativè requiruntur *utilitas, & beneplacitum* Apostolicum, *decis.* 202. *num.* 23. *par.* 18. *tom.* 1., *decis.* 124. *nu.* 9. *par.* 12., *decis.* 624. *n.* 3. & 4. *par.* 1.

Vide etiam, *Alienatio Bonorum Ecclesiasticorum*.

Caducitas incurritur, non solum ob alienationem irrequisito Domino, sed etiã ob non solutionem Canonum, & quidem ipso jure, *dec.* 361. *num.* 13. *par.* 11.

Alie-

Alienatio bonorum Emphyteuticorum, *non præjudicat* comprehensis in illis, & à primo acquirente vocatis, *dec.*814. *num.*10. *par.*18. *tom.*2.

Alienatio Emphyteusis *in manum mortuam* prohibita dicitur ad effectum retinendi, non autem vendendi, *decis.*76. *num.*24. *par.*12.

Alienatio, sive *in Emphyteusim concessio* bonorum Ecclesiæ non subsistit, nisi concurrentibus, utilitate, necessitate, & solemnitate, *decis.*103. *num.*2. *&* 3. *par.*8.

Vide etiam, *Alienatio Bonorum Ecclesiasticorum*.

Alienatio, seù *in Emphyteusim concessio* de bonis Ecclesiæ facta contrà mentem Patroni non præsumitur fraudolenta, *decis.*73. *num.*11.14.*&* 22.*par.*8.

Alienationi *Domus* Emphyteuticæ *consensu reservato* in instrumento venditionis, Dominus directus recipiendo laudemium, Emptorem in Emphyteutam recognoscit, & ab ipso secundo Emphyteuta nova generatio incipit, *decis.*113. *num.*2. *par.*13.

Permissa in Emphyteusi Ecclesiastica juxtà juris dispositionem, intelligitur intèr comprehensos in investitura, non autem favore Extraneorum, *Bich. decis.*483. *num.*23.

Cum consensu Domini fieri potest in Personas comprehensas, *Bich. decis.*517. *num.*21.

Facta *absque consensu* Domini directi, ipso non reclamante valet, *Bich. decis.*58. *num.*18.

Emphyteuticam rem esse *non censualem* arguit facta cum reservatione consensus, & beneplaciti Rectoris, *Buratt. decis.*601. *num.*4.

Alienatio Emphyteusis *necessaria*, non requirit Domini consensum, licet laudemium sit solvendum, *Cavaler. decis.*360. *num.*4.

Ubi est *prohibita* sub pœna caducitatis, tunc super ea non potest constitui hypotheca, *Cerr. decis.*92. *num.*5.

Alienationes cum clausula *salvo*, *& reservato consensu* Proprietariorum, & non alias emanantes, non causant caducitatem, etiamsi secuta fuerit traditio Rei alienatæ antè consensum impetratum, *Caril.pag.*259. *num.*10.

Alienatio *Emphyteusis* fieri non potest, quandò ea cedit in damnum Domini directi, *Ansald. decis.*75. *num.*15.

Bonorum *Emphyteuticorum* in loca pia ad terminos *concordiæ Ravennatensis* intelligi debet ad effectum perpetuò retinendi, non autem vendendi, & pretium consequendi, *decis.*546. *num.*16. *&* 18. *par.*19. *tom.*2.

7 Alienatio bonorum fideicommissariorum, & quoad imputationem in detractiones.

Alienatio facta *ab hærede gravato*, cedit in portionem, quam gravatus detrahere potest, *decis.*51. *num.*1. *par.*3., *decis.*289. *num.*3. *par.* 18. *tom.*1., *Bich. decis.*32. *num.*2.3. *&* 4., *& dec.*62.*n.*1. *&* 5., *Cels. decis.*108. *num.*15., *& decis.*124. *num.*8.

Alienatio bonorum fideicommissi *non substinetur ex capite detractionum*, ubi non constat de inventario, non redditur ratio, & anteriores alienationes concurrunt, *decis.*371. *num.*7. *par.*18. *tom.*1.

Etiam modica sufficit, *ut detractiones dicantur consumptæ*, quoties non constat de inventario, *decis.*371. *num.*8. *par.*18. *tom.*1.

Alienatio bonorum fideicommissi, etiam pro ea parte debito correspondente *corruit*, si reliqua pars pro fideicommisso investita non sit, *decis.*371. *nu.*5. *par.*18. *tom.*1.

Facta *ab uno ex gravatis* imputatur in solam portionem alienantis, *decis.*251. *num.*4. *par.*18. *tom.*1.

Facta *ab hærede gravato*, posteà quam ipse cœpit, & deindè continuavit percipere fructus bonorum fideicommissi, non substinetur ratione Trebellianicæ sibi competentis, *decis.* 277. *num.*13. *par.*18. *tom.*1.

Alienatio *super* sua *Trebellianica* facta ab hærede gravato, qui posteà fructus fideicommissi percepit, quos in illam imputare tenetur, non valet, nec sub-

substinetur, *decis.196. num.17. par.18. tom.1.*

Bonorum fideicommissi *non substinetur*, si illud quod superest ultrà debitum pro eodem fideicommisso investitum non sit, *decis.14. num.18., & dec.332. num.15. par.18. tom.1.*

Facta ab hærede gravato,*cui competebant detractiones*, semper valida reputatur, & substinetur,*decis.117.num.1.par.18. tom.1., decis.57. num.1.par.19.tom.1., decis.285.n.2.par.17.,Cels.dec.111.n.4.*

Bonorum fideicommissi fieri potest *pro evitandis usuris*, etiam extinguendo capitalia,*decis.14.num.1.& seq.par.18. tom.1.*

Facta *pro debitis gravati* non præjudicat fideicommissario,*dec.176.n.28.par.18. tom.1.*, & valida reputatu r, *decis.289. n.2.par.18.tom.1.,Ottobon.dec.242.n.8.*

Et *ut validè* fieri possit,requiritur,ut Creditores urgeant, *decis.14. nu.1.par.18. tom.1.*

Ex permissione Testatoris pro dissolvendo illius ære alieno,eo magis substinetur, *decis.122. num.5. par.18. tom.1.*

Facta ab hærede gravato substinetur *ratione legitimæ* sibi competentis, *decis.251. num.2. par.18.tom.1.,dec.467. num.1., & decis.657.n.4.& 6. par.18. tom.2., decis.284. num.6. par.16.*

Non substinetur etiam si pro debito Testatoris facta sit, si urgentia Creditorum, non aliter probatur, quam ex assertione alienantis, *decis.371. num.1. par.18. tom.1.*

Alienatio rei fideicommissariæ, *quæ patitur commodam divisionem*, fieri non potest in totum, *decis.371.n.3. par.18. tom.1.*

Alienatio fideicommissi, *ut substineatur* vigore *Authent.res quæ Cod.communia de legat.*,Hæredi gravato venditori incumbit onus probandi non adesse bona libera, *decis.46. num.2. & 4. par.3. decis.96. n.9.par.12., Bich. decis.175. num.4.,& decis.366. num.1.*

*Omnes infrascriptæ conclusiones, quæ habent sequens signum * concernunt alienationes factas contra prohibitionem fideicommittentis, & in hac materia* vide etiam,*in verbo* Alienatio quoad prohibitionem factam à Testatore, *& hic fuerunt positæ tanquam cohærentes materiæ.*

* Alienationis *prohibitio* expressa non facit cessare tacitam ex fideicommisso resultantem, *decis.407.num.5.par.3.*

Bonorum fideicommissi alienatio *facta ab ignorante*, in ignorantem substinetur, *decis.289. num.1. par.18. tom.1.*

Facta ab hærede gravato *imputatur in eredita*, quæ ipse habebat adversus fideicommittentem, *decis.295. num.2. par.18. tom.1.*

Bonorum fideicommissi fieri potest *pro debito Testatoris, decis.657. num. 5. par.18. tom.2.*

Alienatio *dicitur dolosa* in hærede, qui habuit scientiam fideicommissi, *decis.382. num.15. par.19. tom.1.*

Alienationes *voluntariæ* non præjudicant legitimæ, *decis.308.nu.22.par.19. tom.1.*

Vide etiam, *Alienatio voluntaria.*

Primam alienationem non consumpsisse detractiones, quatenùs resultet, si posteà probetur existentia aliorum bonorum penes gravatos, *decis.193. n.5. & seq. par.19. tom.1.*

Alienationes *primo loco factæ*, ipsæ imputantur in legitimam, *dec.243. n.24. par.19.tom.1.*, & in causam detractionum hæredi gravato competentium, *decis.226. num.4., & decis.382. nu.4., & decis.366. num.15., & decis.54.n.2. par.19. tom.1., decis.429.num.1.par.4. divers., decis.313. num.10. par.10., decis.274.n.9., & decis.43.nu.14.par.11.*

* Alienandi *expressa permissio* reddit inefficacem legalem prohibitionem ex fideicommisso resultantem, *decis.288. num.3. par.14.*

Alienatio *fideicommissi conditionalis* non prohibetur à lege, nec etiam tacitè, sed solùm datur consilium,nè fiat alienatio, *decis.49.num.36.par.2.divers.*

Et pendente conditione in præjudicium fideicommissarii, ut irrevocabilitèr valeat prohibitum est à lege. Imò simplicitèr à lege, *decis.49.num.39.& 40. par.2.divers.*

Fi-

Fideicommissi Conditionalis alienatio, est contrà tacitam legis prohibitionem, *decis.49.num.41.par.2.divers.*

Facta *ab ignorante* fideicommissum est nulla, licet excusetur à pœna privationis, *decis.49.num.54.par.2.divers.*

Alienatio, de qua in *l.fin.* §.*fin.de leg.2.*, quod habeat locum, etiam in fideicommisso universali puro, etiam ab initio est nulla, *decis.49. num.55.par.2. diversor.*

* *Rei prohibitæ* alienari facta per viam legati, non est simpliciter nulla, sed valet quoad æstimationem ipsius; fallit in alienatione facta per viam contractus, *decis.110. num.28.& 29. par.2. diversor.*

Rei alienari *prohibitæ* est nulla ab initio; & ipso jure alienatio verè rei subjectæ fideicommisso conditionali facta, pendente conditione, resolvitur purificata ipsa conditione ex communi, *decis.110.num.34.par.2.divers.*

Bonorum fideicommisso subjectorum facta *sine juris solemnitatibus*, facit censeri errorem in transactione subesse, *decis.160.num.5.par.1.divers.*

A nascituris *revocari* non potest, nisi post obitum istorum, *dec.365.num.1.par.4. diversor.*

Alienatio facta *pro solvendis debitis* hæreditariis, beneplacitum Papæ non requirit, *decis.203. num. 8.par.4. diversor.*

Ut dicatur necessaria ad effectum nè imputetur in legitimam, requiritur quod necessitas, & causa proveniant à Persona Testatoris, & non ex facto hæredis, *decis.384.num.8.par.9.tom.2.*

Vide etiam *Alienatio necessaria*.

Dum fit *ex causa necessaria*, puta alimentorum, tunc cessat generalis prohibitio alienandi, quia tunc in similibus casibus censetur permissa, *decis.30.num.18. & 19.par.9.tom.1.*

De bonis fideicommissariis *facta per filium*, cedit in ejus legitimam, *dec.484. num.12.par.9.tom.2.*

Alienandi *licentia* bona translata malam fidem, & dolum tollit, cum ad hunc effectum sufficiat, quod aliqua causa concurrat, ob quam Gravatus permissam sibi esse alienationem credere possit, *decis.114.num.8.par.13.*

* In alienatione *Caducitas* incursa in casu alienationis prohibitæ à Testatore, requirit scientiam fideicommissi, & quod sit facta in Personam non prohibitam, *decis.257.num.1.3.4.& 6.par.13.*

Alienans bona hereditaria Gravatus, semper intrat *præsumptio consumptionis bonorum*, *decis.96.num.18.par.12.*

Bonorum fideicommissi licita est, *pro eorum reparatione, vel restauratione*, *decis.310.num.9.par.12.*

* Alienationis *prohibitio* nuda fideicommissum non importat, secùs ratione vestita, *decis.306.num.15.par.12.*

Alienari bona fideicommissaria possunt *ex causa dotis*, *decis.96.num.8.par.12.*

Alienare *hæres, ut possit* liberè bona hæreditaria, tamquam propria requiritur præcedens adjudicatio, *decis.96. n.16. par.12.*

Alienasse hæres gravatus, dum fatetur quædam bona hæreditaria, sed *non esse sufficientia pro suis detractionibus*, tenetur negativam probare, *dec.97.n.13. par.12.*

Alienans hæres gravatus bona hæreditaria, & de eis rationem non reddens, & si inventarium non confecit, illa bona *præsumuntur sufficientia pro* suis *detractionibus*, *decis.96.num.19.par.12.*

Alienationi *cõsentiens substitutus*, à fideicommissi petitione excluditur, *dec.310. num.13. par.12.*

Alienationes *primo loco factæ* imputantur in detractiones, *decis.93. num.6. par.8.*, *decis.32.num.6.par.15.*

In materia fideicommissi, non dicitur per constitutionem ususfructus, *decis.619. num.3.par.1.divers.*

Alienatio bonorum fideicommissariorum, *reddit illiquidum creditum detractionum*, *decis.530.num.9.par.14.*

* Alienationis *prohibitionem* Testator strictissimam bonorum faciens, præsumitur voluisse perpetuò bona conservari inter suos hæredes, concurrentibus conjecturis idem suadentibus, & unica etiam conjectura sufficit, *decis.411.num.4.5.& 6.par.14.*

* Alienationis, uti *personalis prohibitio* fa-

facta filiis non est apta inducere fideicommissum reciprocum inter lineas, etiamsi causa sit generalis, nisi quandò evenit casus alienationis, *decis.347. num.4. par.*14.

Alienandi facultatem quis habere potest, etsi non alienet, attamen fideicommissum remanet, *decis.*288.*num.*1.*par.*14.

Ex alienatione facta de bonis fideicommissariis, *detractiones*. præsumuntur consumptæ, *dec.*530.*n.*7.*&* 8.*par.*14.

* Alienationis *prohibitio* in rem, linearem inducit, *decis.*472.*num.*36.*par.*14.

Ex alienationibus factis bonorum Patris *legitima arguitur soluta*, *decis.* 131. *num.*16., *&* *decis.*181.*num.*5.*par.*14.

* Alienationis *prohibitio* bonorum facta familiæ, ad omnes de familia indefinitè extenditur,& inter illos reciprocum fideicommissum inducit,*decis.*268.*n.*6. *par.*14.

* Expressa *prohibitio* alienandi bona ad effectum illa conservandi in familia, arguit perpetuum, & absolutum fideicommissum, *decis.*472.*num.*5.*par.*14.

Ex alienatione facta *detractiones* præsumuntur consumptę de bonis fideicommisso subjectis, *dec.*158.*num.*7.*par.*14.

* Alienandi *prohibitio* non intrat, quandò hæres acquirit rem,cujus possessione carebat, *decis.*334.*num.*16.*par.*14.

* Alienationis Testator *prohibens* omne genus, censetur etiam prohibuisse legitimationem,*dec.*167.*num.*20.*par.*14.

Alienatio ab eo tantùm *impugnari potest*, cujus favore prohibitio facta fuit, *decis.*508.*num.*13.*&* 14.*par.*14.

Pro alienationis subsistentia fideicommissi, bona fides requiritur, *decis.*131. *num.*9.*par.*14.

* Alienandi expressa *prohibitione* cessante, tacita legalis remanet, quæ oritur ex fideicommisso, *decis.*288.*num.*4. *par.*14.

* Alienationis *prohibitio* pro bonis in familia conservandis, fideicommissum etiam in casu obitus operatur,*dec.*322. *num.*6.*par.*14.

Alienans bona *contra prohibitionem* Testatoris, pœnam incurrit, & fit locus vocationi aliorum, *decis.* 63. *num.* 1. *par.*14.

* Alienationis *prohibitio* filiis injuncta inducit expressum fideicommissum ad favorem filiorũ institutorum, *dec.*352. *num.*4. *par.*14.

Alienandi *facultas* censetur concessa Instituto hæredi, dum Testator aliquem substituerit in bonis, quæ aderunt de tempore mortis instituti,*decis.*39.*n.*35. *par.*13.

* Alienationis *prohibitio* favorem filiorum respiciens, ipsorum comprehensionem sub instrumento donationis elicit, *decis.*129.*num.*6.*par.*13.

Alienatio ratione fideicommissi *in totum annullatur*, cum fundus pro partibus, aut unius pro duplici debito commodè alienari potuisset, *decis.*182. *n.*21. *par.*13.

* Alienationis *prohibitio* adjecta fideicommisso reciproco, censetur addita in odium Gravatorum ad magis arctandum fideicommissum, *decis.*429.*n.*23. *par.*13.

Alienatio rei subjectæ *conditionali fideicommisso*, si fuerit facta pro Trebellianica est invalida, *dec.*416.*nu.*5.*par.*13.

Etiamsi hęres gravatus post alienationem nullos fructus perceperit, *dec.*416.*n.*6. *par.*13.

Alienatio facta *ex causa dotis*, liberat rem alienatam a fideicommisso, *decis.*351. *num.*2. *par.*13.

Alienatio cum sit *incompatibilis cum fideicommisso*, idem in aliis bonis non alienandis ordinatum intelligi debet, *decis.*320.*num.*9.*par.*13.

Quandò est *vinculata*, non potest prætendi libera, *decis.*377.*num.*3.*par.*13.

Alienatio bonorum fideicommissariorum *ex causa dotis* substinetur ob deficientiam bonorum liberorum, *decis.*351. *num.*1.*par.*13.

Facta *contrà formam* à Testatore ordinatam, est invalida, *decis.*494.*num.*6.

Primæ alienationes factæ ab hærede gravato *imputantur in legitimam,dec.*423. *num.*1., *&* *decis.*127.*num.*9. *par.*13., *decis.*294.*num.*5.*par.*10.

Alienando frater totum, cum tamen nisi in subsidium alienare potuerit,pretium dimidii fideicommissario restituere tenetur, *decis.*358.*num.*15.*par.*13.

* *Pro-*

* *Prohibitio* facta expressè per Testatorem cum facultate cuilibet ex Vocatis recuperandi bona alienata, reddit alienationem nullam ab initio, impedit translationem dominii,& repellit Alienantem, tamquàm indignum à revocatione rei alienatæ, *decis.*73. *num.*1. *par.* 1.
* Alienationis *prohibitio*, debet intelligi juxtà terminos fideicommissi præcedentis, *decis.*707.*num.*7.*par.*2.
* *Facta per Patrem* prohibitio non verificatur in legitima filii,*decis.*84.*num.*3. *par.* 2.
* *Prohibita in perpetuum* debet capi illa interpretatio, ex qua perpetuitas in omnes Descendentes conservetur, *decis.*718.*num.*3.*par.*2.

Facta *contrà dispositionem Testatoris*, si habeat initium coactivum, non inducit pœnam caducitatis,*dec.*489.*num.*8. *par.*4.*tom.*1.

Facta à Testatore de bonis ab eo fideicommisso subjectis, cum pacto de redimendo, si ea reperiantur posteà inter ejus bona, & descripta ab hærede in inventario, præsumuntur ab eodem medio tempore redempta, *decis.*417. *n.*11.*&* 12.*par.*4.*to.*2., *Cocc.dec.*1390. *num.*11.*&* 13.

Alienatio bonorum *concessa in divisione* fideicommissi intelligitur data secundùm verba Testamenti,*decis.*415.*n.*16. *&* 17.*par.*4.*tom.*2.

Bonorum fideicommisso subjectorum facta *pro solutione æris alieni*, ut juvet alienantem, opus est,ut constare faciat de dicto ære alieno; Et hoc quandò fideicommissarii,qui agunt non habent causam a dicto alienante, *decis.*417. *num.*18.*&* 19.*par.*4.*tom.*2.,*Dunoz.jun. decis.*726.*num.*17.

Facta *ab hærede gravato* non præjudicat vocatis, nam tunc illa alienatio expirat per mortem alienantis, *decis.*415. *num.*14.*par.*4.*tom.*2.

Valida est stante *licentia Papæ*; Et ad hoc sufficit, ut supplicatio sit signata, licet non sit datata, *decis.*426.*num.*11. *par.*4.*tom.*2.

* Rei, quæ subest fideicommisso, *est nulla* stante expressa prohibitione fideicommittentis alienandi, *dec.*426.*n.*9. *par.*4.*tom.*2.
* *Prohibita* dicitur *in omne tempus*, quandò adsunt verba *in alcun tempo*, *decis.*357.*num.*6.*par.*4.*tom.*2.
* Si sit prohibita *in omne tempus* dicitur universalitèr negativè prohibita, *decis.*357.*num.*7.*par.*4.*tom.*2.

Alienationem bonorum non abhorruisse *pro dotandis Descendentibus* dicitur Testator, quandò mandavit eas dotari in fructibus, *decis.*129. *num.*6. *par.*4. *tom.*2.

* Alienatio *aliquorum bonorum*, quandò est prohibita, ex eis non potest detrahi legitima, *decis.* 47. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 1.

Facta *in Extraneos* ab hæredibus gravatis, substinetur eis viventibus, cum in hoc tempore non possit considerari aliquod præjudicium vocatorum, cum & prædecedere possint, vel quandocumque consentire, *dec.*384.*n.*8.*par.*5. *tom.*1., *Bich.decis.*350.*num.*9., *Cavaler.decis.*532.*num.*11., *Dunoz.jun. decis.*862.*num.*9.*&* 10.

Ex causa divisionis permissa est inter Cohæredes per fideicommissum gravatos, *decis.*384.*num.*7.*par.*5.*tom.*1.

* Licet prohibeatur alienatio, tamen non est prohibita *divisio*,*dec.*241.*n.*28. *par.*5. *tom.*1.
* Quandò est prohibita *extra Vocatos*, si alienatio fiat extrà, censetur ipsis Vocatis concessa virtualitèr facultas recuperandi, *decis.* 531. *num.*19. *par.*5. *tom.* 2.

Alienationem bonorum fideicommissariorum *pro dotis restitutione*, dum non extant bona libera fieri permissum est, *decis.*312.*num.*1.*par.*6.

* *Quandò alienatio est prohibita*, censetur etiam prohibita ea,quæ fit per Hæredis institutionem, *decis.*211. *num.*28. *par.* 6.

Quandò *à Testatore* est *permissa* alienatio bonorum fideicommissi in certis casibus, nedum inducit fideicommissum particulare, sed generale destruit, *decis.*210.*num.*14.*par.*6.

* Si sit enixè prohibita à Testatore, ex hoc censetur prohibuisse *Trebellia-*

lianicæ detractionem, *decis*. 5. *num*. 9. *par*. 6.

Alienatio bonorum *fideicommissi facti in contractu* non substinetur, si cum prohibitione alienationis concurrat reservatio juris, jure prohibita alienari, & hoc casu impeditur translatio dominii, & res potest vindicari, *decis*. 284. *num*. 42. *&* 43. *par*. 6.

Facta *pro solvenda dote* vigore *Auth. res, quæ* suffragatur, etiamsi causa dotis non sit expressa, dummodò tamen pretium in eamdem dotem fuerit conversum, *decis*. 236. *num*. 11. *par*. 19. *tom*. 1.. *Coccin. decis*. 1684. *num*. 10.

In alienationibus factis bonorum Defuncti per Hæredem, *est imputanda* ejus *legitima*, *decis*. 301. *num*. 7. *par*. 6.

Pro Alimentis valet, *Coccin. decis*. 1974. *num*. 1., *Danozett. jun. decis*. 218. *num*. 1.

Alienatio facta *à gravato*, operatur, quod ipse alienans tenetur ad fideicommissi reintegrationem, *Cels. decis*. 235. *num*. 1.

Amplia, sive scienter, sive ignoranter alienaverit, *Cels. decis*. 235. *num*. 2.

Et est in facultate fideicommissarii agere pro pretii restitutione, vel pro bonorum recuperatione, *Cels. decis*. 235. *num*. 3.

Non permittitur *pro dote*, existentibus bonis liberis, *Cels. decis*. 108. *num*. 8., *& decis*. 384., *Peutinger. decis*. 159. *n*. 6. 7. *&* 8. *& seqq*.

Et licentia Testatoris alienandi, & detrahendi bona ex fideicommisso, intelligitur in subsidium, & quatenùs bona existent, *Cels. decis*. 384. *num*. 9., *Ottobon. decis*. 190. *num*. 11., *decis*. 43. *n*. 9. *&* 10.

Permittitur pro restituenda dote Uxoris fideicommittentis, *Cels. decis*. 146. *n*. 1.

In alienatione facta *ex causa dotis*, non habet locum vitium litigiosi, *Cels. decis*. 140. *num*. 5.

Alienationem *superare* valorem *detractionum*, quandò prætenditur, immissio concedi non debet, nisi priùs firmato statu hæreditatis, *Rembold. decis*. 627. *num*. 3.

Alienatio *facta* pro dotanda fideicommittentis, & Gravati Descendente in ejusdem Gravati detractionibus imputatur, *Ubald. decis*. 270. *num*. 13.

Facta *post dotis solutionem*, non intelligitur facta in illam causam, *Ubald. decis*. 281. *num*. 12.

Alienationes *voluntariæ* computantur ad effectum calculandi legitimam, *Ansald. decis*. 10. *num*. 37.

Factæ à primo Acquirente inter comprehensos, non probant alienabilitatem feudi, *Ansald. decis*. 50. *num*. 33.

Alienatio, *seù donatio sinè causa* nunquam daretur, si sufficeret clausula illa: *Perche così mi piace*, *Ansald. dec*. 54. *n*. 36.

Infra familiam fieri potest, quando id est à Testatore permissum, *Ansald. dec*. 66. *num*. 11.

Ad validandam alienationem bonorum fideicommissi, ultrà potestatem alienantis, copulativè requiritur expressa etiam voluntas extinguendi debitum fideicommittentis cum eadem re fideicommissi, *decis*. 426. *n*. 3. *par*. 19. *tom*. 2.

Facta *à Gravato* bonorum fideicommissi particularis pro debito proprio, in quo fidejussit fideicommittens non substinetur, quoties Creditor non urget, vel suppetunt bona fideicommissi universalis, vel læsio in illa intervenerit, *decis*. 426. *num*. 1. *&* 5. *par*. 19. *tom*. 2.

Est imputanda in legitimam, quandò est prima, *decis*. 503. *num*. 13. *&* 14. *par*. 19. *tom*. 2.

Non substinetur, quandò suppetunt fructus correspondentes usuris debitis, *decis*. 426. *num*. 8. *par*. 19. *tom*. 2.

Facta *contra præceptum Testatoris*, retractanda est, alias incurrit pœnam à Testatore contra alienantem inflictam, *decis*. 571. *num*. 11. *par*. 19. *tom*. 2.

In comprehensum in Primogenitura, etiam si remotiorem absque contraventione permittitur, *dec*. 653. *n*. 20. *par*. 19. *to*. 2.

Insubsistens alienatio, vel necessaria, non est apta ad inducendam præsumptionem subtractionis, vel satisfactionis, *decis*. 595. *num*. 12. *par*. 19. *tom*. 2.

Tertio Possessori posteriori alienationem substinere curanti, incumbit onus justificandi, quod non extiterint alia bona fideicommissaria detractiones adæquantia, *decis*. 426. *num*. 19. *par*. 19. *to*. 2.

Fa-

Facta à *Filio* substinetur pro legitima, etiam deficiente inventario, quandò constat de statu hæreditatis, *decis.503. num.11.par.19. tom.2.*

In dd. alienationibus pretium redactum, præsumitur sufficiens *pro legitima*, dum contrarium non probatur, *decis. 301. num.8. par.6.*

Rei fideicommissariæ alienatio facta *auctoritate Papæ* substinetur, *Bich. decis.98. num.11.& 12.*

Alienatio fideicommissi tenet solum *pro concurrenti quantitate æris alieni*, *Bich.decis.310. num.36., & decis.454. num.2.13.& seqq.decis.157.num.7., decis.506. num.27. & 28.*

Permissa *in certis casibus*, in aliis censetur denegata, *Bich. decis.394. num.7., & decis.175.num.17.*

Permittitur etiam *pro Acconcio*, *Bich. decis.366. num.12.*

Non servata forma tradita à Judice est nulla, *Bich.decis.454.num.21.*, & contra formam præcepti Testatoris, *Bich. decis.349.nu.16., & dec.350.n.8.& 9.*

Alienatio Rei fideicommisso subjecta *intra quartam Trebellianicam* valet, *Cavaler. decis.20. num.5.*

Facta *pendente conditione* fideicommissi valet, *Cavaler.decis.141. num.5.*

Facta *contemplatione derogationis* in futurum obtinendæ vires assumit, & censetur in illud tempus collata, *Cerr. decis.60. num.7.*

Alienatio *bonorum fideicommissariorum*, non est nulla, licet alienans teneatur ad interesse erga vocatos, *Coccin. decis.2083.num.3.*, limita *num.34.* amplia etiamsi in contractu fuerit additum juramentum, *ibid. num.3.*

Pro dote in subsidium possunt alienari etiam bona fideicommissi materni, *Coccin.decis.1207.n.3.* contrarium *n.4.*

Fideicommissi ordinati in contractu non substinetur, si cum prohibitione alienationis concurrit hypotheca ad favorem prohibentis, *Coccin. decis. 2083. num.34. & seq.*

* Quandò alienatio est *prohibita*, censetur etiam prohibita permutatio, tanquam species alienationis, *decis. 691. num.4. par.4. tom.3.*

* *Ex prohibitione alienationis*, obligatio, ut censeatur prohibita, debet esse generalis, *dec.120.num.6.par.4.tom.2.*

Ex annullatione alienationis colligitur maximum adminiculum fideicommissi, *decis.357. num.2. par.4. tom.2.*

* *Ex prohibitione alienationis*, etiam latè sumpto vocabulo, hypotheca censetur prohibita, *decis.105. nu.17.par.4.to.2.*

* *Expressa prohibitio* alienationis, ut bona deveniant in omnes Vocatos est sufficiens ad inducendam reciprocam, *decis.209.num.20. & 21. par.4. tom.2.*

* *Concepta prohibitio* ex una causa ad diversas non extenditur, & non dicitur generalis, *dec.120.num.10.par.4.tom.2.*

* *Prohibitio* tunc per se est apta inducere fideicommissum absolutum, quandò stat in capite separato absque aliqua relatione; Ideò secus erit, quandò habet dependentiam, & sub unico tenore facta est, quia tunc regulatur secundum naturam dispositionis, cui adjicitur, *dec.24.n.6.7.& 8.par.4.tom.2.*

* *Prohibitio* est valens inducere fideicommissum absolutum, ex pœna nullitatis, *dec.24.num.5. & 9.par.4.tom.2.*

* Si non comprehendat *prohibitio* simplicem hypothecam, & obligationem, sed solum fuit facta ad certum effectũ, non videtur res prohibita hypothecari, *decis.120.num.4.par.4.tom.2.*

* *Prohibitio*, & substitutiones ad favorem Agnationis suum operari debent effectum, *decis.31.num.8.par.4.tom.2.*

* *Ex prohibitione* dicitur prohibita Trebellianicæ detractio, *decis.651.nu.16. 17.& 18.par.4. tom.3.*

* *Si sit restricta* ad terminos fideicommissi antecedentis, & sic non stet per se, non extenditur ultra illud, *dec.632. num.10. par.4. tom.3.*

* *Facta hæredibus*, & eorum filiis in infinitum, non operatur novum fideicommissum, *decis.632. num.9. par.4.tom.3.*

Alienatio bonorum *ex causa necessaria facta*, non censetur eligere voluisse in creditum suæ legitimæ, *dec.384. nu.7. par.9. tom.2.*

Bonorum fideicommisso subjectorum valet, si sit facta *authoritate Papæ*, *decis.109. num.10. par.9. tom.1.*

Quæ

bur accipit, *decis.166.num.12.par.17.*

Alienatio, & assignatio bonorum fideicommissi facta *ex capite detractionum*, eò magis sustinetur, si sit observata per 40. annos, *decis.152.nu.17.par.17.*

Fieri non potest *pro persolvendis debitis* fideicommittentis, si in hæreditate adsunt mobilia, gemmæ, & pecuniæ, *decis.370.num.9.par.17.*

Bonorum fideicommissi *ignoranter* secuta, regulariter valet, *decis.155. num.6. par.17.*

Facta tam *pro restitutione dotis* Maternæ, quam pro legitima filii, semper valida reputatur, *decis.248.num.3.par.17.*

Facta in totum de eo, quod pro parte fieri debuerat, non sustinetur, licèt pretium pro residuo investiatur favore Emptoris, *decis.287. num.1. par.17.*

Bonorum *magni valoris*, fieri tunc potest pro parvo debito, si pretium excedens pro fideicommisso investiatur, *dec.287 num.9. par.17., Dunoz. jun. decis.846. num.31.*

Alienatio, seu *census impositus* super bonis fideicommissariis de licentia Testatoris sustinetur, cum aliter nulla sint, *decis.470.num.5.& 7. par.17.*

Bonorum fideicommissi *non computatur in detractiones* illius, qui non alienavit, sed solum consensit, *decis.398.nu.14. par.17.*

* Alienationem factam *contra prohibitionem* Testatoris, omnes de familia revocare possunt, *decis.166. num.17. par.17., Dunoz.jun.decis.266. num.1., decis.846. num.6.& 21.*

* *Possunt avocari* bona alienata contra expressam prohibitionem Testatoris, à fideicommissario, non expectata morte Alienantis, *decis. 205. num. 2. par.15.*

* *Non secuta alienatione*, non dicitur contraventum prohibitioni de non alienando, neque inducitur fideicommissum, *decis.69. num.14. par.15.*

Dicitur agi de fideicommissaria hæreditate in alienatione bonorum fideicommissi, *decis.155. num.7. par.17.*

Datur solum actio *contra Alienantem* pro alienatione bonorum fideicommissi facta ignoranter, *decis.255. nu.6.par.17.*

Pretium excedens investiri debet in alienatione bonorum fideicommissi necessaria, *decis.36. num.16. par.17.*

Alienationes, quæ vel per exceptiones possibiles elidi possunt, vel in aliam causam referri, non probant *consumptionem legitimæ*, *decis. 173. num. 2. par.15.*

Sine inventario probant consumptionem detractionum, *decis.120.nu.18.par.15., decis.180. num.23. par.17., decis.735. nu.31. par.18. tom.2., Zarat. decis.87. num.1., decis.62. num.3., Arg.decis.63. num.19. 20.21.& 22.*

Non æquare detractiones probare tenetur Filius fideicommisso gravatus, si inventarium non confecerit, *decis.166.n.34. par.17.*

Bonorum fideicommissi *nunquam* Alienantem *excusant*, vel fideicommissarium afficiunt, *decis.288.n.9.par.17.*

Posteriores alienationes solum retractare possunt fideicommissarii, *dec.152.n.15., & decis.169. num.30. par.17.*

* *Prohibitio* alienationis plus fideicommisso continere non debet, *decis.140. num.18. par.15.*

* *Prohibitio* alienationis, & mortis conditiones diversa tempora respiciunt, *decis.71. num.11. par.15.*

* *Prohibitio* alienationis facta pro conservatione familiæ, & memoriæ Testatoris, non restringitur ad solum casum alienationis, sed comprehendit etiam casum mortis, *decis.358. num.6. par.16.*

Alienatio rei expresse *alienari prohibitæ* non sustinetur ex ignorantia contrahentium; Quod procedit ad effectum, ut bona possint avocari à tertiis Possessoribus, secùs ad effectum, ut Alienans incidat in pœnam, *decis.268.n.4. & 5. par.2.*

Rei subjectæ fideicommisso *per Gravatum facta* antequam aliquos fructus percipiat, est valida, & imputatur in quartam, itaut Emptor non possit inquietari, *decis.215. num.1.4.& 9.par.2.*

Tenet *quoad quartam Trebellianicam*, *decis.215. num.1. par.2.*

Valida est *pendente conditione* facta, licèt adveniente conditione resolvatur. Intelli-

tellige quatenùs alienatio fit ultra quartam, *decis.*215. *num.*2. *par.*2.

* *Prohibitio* adjecta in Testamento per viam rationis, sufficit ad inducendum perpetuum, & absolutum fideicommissum, *decis.*10. *num.*2.7.& *seqq.par.*1.

* *Prohibitio* alienationis, si fuerit conjuncta cum prohibitione divisionis, illa non potest fieri nisi ad tempus, *dec.*415. *num.*39. *par.*9. *tom.*2.

* Reddit *alienationem nullam* ab initio, & aperit jus renovandi alienata fideicommissario cujus favore illa emanavit, *decis.*185. *num.*5. *par.*11.

* Amplissima *prohibitio* alienandi, ut bona stabilia remaneant in familia, operatur fideicommissum, *decis.*366. *nu.*3. *par.*11.

Alienationem præsumitur *adæquare detractiones* non facto inventario, *dec.*75. *num.*11., & *decis.*278. *num.*9. *par.*10., *dec.*123. *num.*12. & 18. *par.*16.

* Alienationes *quibus prohibuit* Testator, eos tantum honorare præsumitur, *decis.*181. *num.*16. *par.*11.

Alienatione bonorum fideicommissariorum facta *authoritate Papæ* evitatur omnis collusio, & fraudis suspicio, *decis.*109. *num.*11. *par.*9. *tom.*1.

Alienatione *prohibita* data in ea, fit locus fideicommisso in casu alienationis facto, *decis.*362. *num.*9. *par.*9. *tom.*2.

Alienationes *numero plures*, si cum inventarii omissione concurrant, præsumuntur æquare detractiones hæredi gravato competentes donec de contrario ab eo doceatur, *decis.*294. *n.*10. & 11. *par.*10., *Benincas. decis.*305. *num.*24. *decis.*255. *num.*22.

Primo loco factæ ab Hærede gravato cedunt in detractiones sibi competentes, *decis.*262. *num.*2. *par.*11., & *dec.*380. *num.*14. *par.*19. *tom.*1.

Factæ à Gravato, aliæ *imputantur in legitimam*, aliæ retractantur, *dec.*31. *n.*25. & *seqq. par.*11.

* Ob alienationes factas *contra prohibitionem* Testatoris immissio petita est concedenda probatis, probandis, *decis.*185. *num.*12. *par.*11.

Alienatio facta ab hærede gravato *pendente conditione* fideicommissi, si ea purificata licita non fuisset, non substituetur, nec minùs imputari potest in detractiones, *decis.*32. *num.*7. *par.*15.

Alienatio *facta à filio* gravato, quandò est certa, non impedit detractiones supplementi legitimæ, *dec.*269. *nu.*18. *par.*11.

Facta ab Hærede gravato de bonis fideicommissariis, præsumitur *æquare detractiones* competentes, & onus probandi contrarium transfertur in Alienantem, & illius Hæredem, *decis.*167. *num.*12. *par.*11.

Modicæ quantitatis non impedit consecutionem supplementi legitimæ, *decis.*31. *num.*17.19. & *seqq.par.*11., *Benincas. decis.*133. *num.*17.

Alienatio facta à Gravato, ex qua inducitur *consumptio legitimæ*, requirit plenas probationes, quando agitur contrà Possessorem ex titulo legitimæ, *decis.*269. *num.*19. *par.*11.

Bonorum fideicommissi, pro qua inter Transingentes fuit particularitèr provisum, non potest inducere *consumptionem legitimæ* ad effectum rescindendi transactionem, *decis.*269. *nu.*20. *par.*11.

Qui dicit non *æquare detractiones* Alienanti competentes tenetur probare, *decis.*43. *num.*14. *par.*11.

Alienatio ad effectum *Excomputationis legitimæ*, debet esse voluntaria, *decis.*269. *num.*14. *par.*11.

* *Prohibitio*, quandò adjicitur fideicommisso, non inducitur novum fideicommissum, sed restringitur ad Casum præcedentis substitutionis, quia illa ab eâ pendet, *decis.*188. *num.*1. *par.*9. *tom.*1.

* Alienationis bonorum *prohibitio* ad tempus adjecta substitutioni, eo lapso, tollit præcedentem substitutionem, *decis.*415. *num.*8. *par.*9. *tom.*2.

* *Prohibitio* si fiet accessoriè ad fideicômissum Universale, operatur, ut in illo res particulariter prohibita comprehendatur, *decis.* 399. *num.* 17. *par.* 9. *tom.*2.

* Alienationis *per prohibitionem* non dicitur inductum fideicommissum perpetuum, si non fuerit contemplata Agnatio; Quod tamen procedit, quandò

dò prohibitio fuit concepta verbis universalibus, quia tunc censendum est voluisse inducere perpetuum fideicōmissum, *decis.391.num.6.7.& 8.par.9. tom.2.*

* *Prohibitio* facta etiam post substitutionem per verba restricta, & relativa ad præcedentia importat fideicōmissum, *decis.391.num.5.par.9.tom.2.*

8 Alienatio bonorum Status Ecclesiastici, & Feudorum in forenses.

Alienatio *in forenses* prohibita non attenditur, si de facto bona in illos alienata sunt, *decis.71.num.31.par.19.tom.1.*

Quando bona sunt *per Principem alienari prohibita*, ista alienatio intelligitur respectu tituli singularis, non autem universalis, *decis.536.nu.177.par.14.*

Alienatio bonorum *in Statu Ecclesiastico existentium*, ità prohibetur in non Subditos, ut nec possit in illis renovari beneplacitum Apostolicum, *decis.4. num.9.par.16.*

Facta *contra formam Constitutionum Summorum Pontificum* in non subditum, est ipso jure nulla, quia per dd. Constitutiones fieri prohibetur in forenses, *decis.4. num.9. & 10., & decis.29. nu.9. par.16.*

Licentia alienandi dd. bona in non Subditos Status Ecclesiastici, soli Pontifici reservatur, *decis.4.n.9.& 10.par.16.*

In forenses per Statutum prohibita successio ab intestato non censetur vetita, secus si Statutum interdicat acquisitiones bonorum in forenses, *decis.251. num.30.par.8.*

Prohibitiones ne fiant alienationes in forenses justæ sunt, *decis.536.num.144. par.14.*

Alienandi bona stabilia in forenses *licentia*, non solum denegari potest per Supremum Principem, sed etiam per Inferiorem, *decis.536. num.142.par.14.*

Absque consensu Principis *feuda impropria* alienari ideò possunt, quia nullum adest ejus præjudicium, *decis.12. nu.4. par.13.*

Alienandi facultas in feudo concessa, ad quos extendatur conjecturæ sunt inspiciendæ, *decis.237. num.20.par.12.*

In præjudicium Agnatorum ad successionem vocatorum in feudis alienatio est prohibita, *decis.93. num.65.par.5.to.1.*

Ex causa divisionis permissa est inter Cohæredes per fideicommissum gravatos, *decis.384.num.7.par.5.tom.1.*

Alienatio *Rei feudalis* factæ Personæ non nominatæ tenet, si consensus præstitus à Domino non respiciebat Personam, cui fieri debebat alienatio, *decis.228. num.31.& seqq. par.7.*

Bonorum feudalium facta sine consensu Domini directi non tenet, *decis.227. num.28.par.7.*

Alienationi *feudi* per quemcunque Vassallum in feudum successorem ex verbis appositis in licentia, Princeps videtur consensum præstitisse, *decis.167. num.45.par.5.tom.1.*

Alienationi *feudi*, qui tantū consensit, non tenetur de evictione, nec ipse, nec ejus hæredes, *decis.50. num.12. par.6.*

Alienationis *prohibitio feudi* posita in secunda investitura, non autem in prima investitura, non suffragatur, *decis.94. num.13. par.12.*

Alienatio feudi tenet absque Regio assensu, & illius defectus allegari nequit, nisi ab ipso Rege, *Bich. decis.65. n.17. & 18.*

In Regno Neapolitano valet cum solo cōsensu Proregis, *Bich.decis.65. num.22. & 23.*

Quandocunque *sufficit assensus tacitus*, sive æquipollens, *Bich.dec.230. nu.13.*

Alienatio feudi prohibita absque consensu Principis, censetur permissa cum ejus consensu, *Buratt. dec.206. nu.23.*

Constitutiones Apostolicæ prohibētes alienationes in forenses, uti favorabiles extenduntur ad quascunque alienationes, *Duran. decis.257. num.5.*, amplia procedere etiam in alienatione facta subhasta, *ibid. num.9.*

Alienationis prohibitio in forenses ex Statuto Ferrariæ non comprehendit bona Emphyteutica Ecclesiæ, *Panphil. decis.545. num.14., & dec.680. num.16.*

Neque comprehendit alienationem factam in

in Cives creatos ex privilegio, *Panphil. decis.545. num.10.*

9 Alienatio læsiva.

Alienatio *cum dimidio valore* facta substineri non debet, ne propter modicum æs alienum possessio magna distrahatur, *decis.183. num.20. par.13.*

Alienatio *ob magnum excessum* præsumitur, & dicitur læsiva, & facta in fraudem, *decis.14. num.28. par.18. tom.1.*

10 Alienatio rei litigiosæ, & in fraudem Creditorum.

Alienatio *rei litigiosæ*, facta pendente litæ, tollit jura tertii possessoris, & intrat vitium litigiosi, *decis.296.num.1. par.18.tom.1., Bich.decis.394.num.16., ad 25., & decis.474.num.1., Manzaned. decis.873.num.1.*, limita *num.3.*, declara *nu.4.*, *decis.440.n.7.15.& 22. par.19.tom.2.*

Dicitur facta *in fraudem Creditorum*, & paratæ executionis, si facta sit inter conjunctos, & de omnibus bonis debitoris, *decis.229.num.10.par.19.tom.1.*

Eò magis nulla est, si alienatarius habuit *scientiam litis*, & facta sit sine æstimatione, *decis.229.num.11.par.19.tom.1.*

Præcipuè, si debitor alia bona præter vendita non habeat, *decis.229.num.12. par.19.tom.1.*

Facta *in fraudem Creditorum, & paratæ, vel inceptæ executionis* est nulla, *decis.229.num.8.par.19.tom.1., dec.157. num.5.par.10., Buratt.decis.166.204. 232.& 450.*, ubique *num.1.*, *Duran. decis.364.num.7.*, limita, ut *num.12. & seqq. & per tot.*, ubi ponuntur plures limitationes, *Ubald.decis.237.n.4.*

Debitor, nec alienare, nec distrahere, aut quicquam aliud facere potest *in præjudicium Creditorum*, *decis.14. num.2. par.14.*

Alienatio *rei litigiosæ* potest fieri ex causa necessaria, *decis.190. num.7. & 8. par.9.tom.1.*, aliàs non tenet, *ibidem num.1.*

Facta *ex causa dotis*, non efficititur vitio litigiosi, ac proindè tertius Emptor executivè conveniri non potest, *decis.339.num.6.& 11.par.10., Bich.decis.473.num.14.& 26., decis.394.n.5. & seqq.decis.473.num.13.& 14.*, contra quandò erat jàm nupta, & dotata, *Bich.decis.394.num.10., Rox.pag.263. num.7.*

Ut alienatio *impediatur per vitium litigiosi*, requiritur introductio judicii actione reali super dominio rei, *decis.157.num.4.par.10.*

Non potest dici facta *in fraudem Creditorum*, si ea fuerit facta *in Creditorem anteriorem, dec.613.num.10.par.4.to.3.*

Quandò est facta *in fraudem paratæ executionis*, tunc executio perfici potest in bonis alienatis contrà Emptorem ipsarum rerum, *decis.609.num.2.par.2.*

Facta *lite pendente*, mala fide censetur facta, *decis.742.num.28.par.4.tom.3.*

Facta *in fraudem Creditorum* non tenet, *decis.613.num.8.par.4.tom.3.*

Non potest dici facta *in fraudem paratæ executionis*, quando mandata non sunt relaxata, *decis.613.num.9.par.4.tom.3.*

Facta *titulo oneroso* lite pendente, ut dicatur fraudolenta, requiritur, quod alia bona debitoris non adsint, *dec.339. num.23.& 24.par.10.*

Facta *ex causa necessaria*, etiam pendente lite, dicitur facta in casu permisso, & ex juris dispositione, *decis.193. n.15. par. 8.*

Rei litigiosæ ex pluribus causis fieri permittitur absque vitio, & in specie assignatur causa legati, *decis.193.n.16.& 25.par.8.*

Dicitur *simulata*, si est facta in fraudem Creditorum ad evitandam imminentem executionem mandatorum, *decis.509.num.4.par.18.tom.2.*

Rei litigiosæ in Potentiorem est prohibita, *decis.227. num.1. & decis.281. n.2. & 3. par.7.*

Et damnata est propter patrocinium Potentiorum in oppressionem tenuiorum Hominum; Et talis alienatio prohibita est sub pœna amissionis causæ cedenti actionem, & pœnæ arbitrio Judicis imponendæ ei, in quem talis actio est transfacta, *decis.281.num.6.& 7.par.7.*

Prout etiam propter præjudicium, quod fit

sit Parti in mutando judicio, *decis.*281. *num.*4.*&* 17.*par.*7.

Ut dicatur facta *in Potentiorem*, quandò potentia illius, in quem est facta translatio, est talis, ex qua sequi possit effectus timoris, qui Adversarium turbari valeat, *decis.*281.*num.*8.*par.*7.

Dicitur facta in Potentiorem, si fiat in Senatum Collegium, seu aliam Universitatem, *decis.*281.*num.*32.*par.*7.

Omnis alienatio, quæ fit *lite pendente* est interdicta, *decis.*281.*num.*1.*par.*7.

Bonorum litigiosorum, si fiat à tertio, qui non est in lite valet, *decis.*227.*num.*16. *par.*7.

Dictorum bonorum facta lite pendente, valet, si dd. bona fuerint cessa in donatione omnium bonorum, *dec.*227.*n.*17. *par.*7.

Bonorum litigiosorum est prohibita, stante dolo, & mala fide, *decis.*227.*num.*19. *par.*7.

Non potest dici, quod sit facta in Potentiorem, si is non habeat aliquod officium, cujus occasione possit dici illi subdita Persona Collitigantis, *dec.*227. *num.*22.*par.*7.

Rei litigiosæ est prohibita à lege, ut occurratur fraudibus, & machinationibus litigantium, *decis.* 227. *num.* 14. *par.* 7.

Et dicitur attentata, *decis.*187.*num.*5. *par.* 2.

Post judicatum facta ab Actore, valida est, tamquàm facta de re non litigiosa, *decis.*101.*lib.*2.*num.*10.*par.*3.*divers.*

Alienatio rei, *quæ litigiosa prætenditur* post rem judicatam, tamquàm facta ab Actore de re non ampliùs litigiosa valida est, *decis.*33.*lib.*3.*num.*12.*par.*3. *diversor.*

Ab aliquo facta, qui crimen statuit committi *in fraudem Fisci* facta præsumitur, ne bona confiscentur, & propterea est nulla, *decis.*273. *lib.*2. *num.*4.*par.*3. *diversor.*

Nonnullæ clausulæ solent apponi de stylo Cancellariæ, & Datariæ in alienationibus rei litigiosæ, *decis.*282.*num.*34. *par.*7.

Ut alienatio *dicatur collusivè facta* in præjudicium Creditorum, requiritur scientia litis, aut quod debitor nihil aliud possideat, *dec.*229.*num.*4.*par.*19. *tom.* 1.

Rei litigiosæ prohibitio non afficit rem ipsam, sed Personas collitigantium, *decis.*228.*num.*15.*par.*7.

Nulla est, sive Emptor sciverit, sive litem ignoraverit, *Bich.decis.*394.*num.*7.

Facta *ex justa*, & rationabili *causa*, & non animo vexandi collitigantes, valet non obstante vitio litigiosi, *Cerr. decis.*59. *num.* 17.

Rei litigiosæ, Personæ Ecclesiasticæ facta lite pendente, causæ cognitio debet remitti Judici Ecclesiastico, *Coccin. decis.*1859.*num.*9. 93.*&* 94.

Alienationes *factæ à Decoctis* per unum annum, & 15. dies antè decoctionem, præsumuntur fictæ, *Pen. decis.* 742. *num.* 9.

Alienatio facta *in fraudem Creditorum*, revocatur non solum respectu Creditorum tunc existentium, sed etiam futurorum, *Pen.decis.*322.*num.*7.

Bonorum *litigiosorũ* facta ab eo, qui non erat in lite valet, *Caril.pag.*337.*n.*14.

11 Alienatio Bonorum Minorum, Pupillorum, & Mulierum.

Alienatio bonorum Stabilium *à Minore* facta substinetur, si necessitas, & utilitas simul concurrant, sive alterum tantùm ex dd. requisitis interveniat, *dec.*289.*num.*9.10. *&* 12.*par.*18.*to.*1., *Cerr.decis.*21.*num.*9.

Bonorum *Minoris* dicitur valida, & facta ex causa necessaria, si Creditores urgeant, & mandata contrà illum fuerint relaxata, *decis.*286. *n.*9.11. *&* 12. *par.*18.*tom.*1., vel quod debitum sit sub usuris, *ibid.num.*12., *Bich. dec.*58. *num.*1.*& seqq.*

Ex causa necessaria eò magis substinetur, si omnes habeat solemnitates, cùm adhùc sine illis fieri potuisset, *dec.*289. *num.*13.*par.*18.*to.*1., *Coccin.dec.*1388. *num.* 20.

Facta *à Minore* de Palatio ruinoso, & inhabitabili pro dissolvendo ære alieno Testatoris, semper valida reputatur, *decis.*289.*num.*14.*par.*18.*tom.*1.

Bo-

dum est à minùs damnosis, *decis.36. num.77.par.5.tom.*1.

Bonorum *Pupilli* facta cum decreto Judicis, facit præsumi causam in ea expressam fuisse verificatam, *dec.*11.*n.*2. *par.5.tom.*1.

Non permittitur, nisi pro quantitate permissa, *decis.*408.*num.*19.*par.5.tom.*1.

Rerum *Pupilli*, quandò fit in Tutorem ipse Tutor non potest authorizare ad sui commodum, *decis.*25.*num.*3.*par.*5. *tom.* 1.

Bonorum *Minorum* pro dote restituenda, vel constituenda, quandò fit, in dicta alienatione forma Statutorum est servanda, *decis.*25.*num.*14.*par.*5.*to.*1.

In alienatione rerum *Minoris* decretum Judicis præcedere, vel in ipso actu intervenire debet, & posteà nihil operatur, *decis.*73.*num.*9.*par.*5.*tom.*1.

Vigore Constitutionis Marchiæ, requiritur solemnitas insinuationis, *decis.*616. *num.*9.*par.*5.*tom.*2.

In alienatione, seu in obligatione *Minoris*, vel Mulieris non sufficit exprimere causam in genere, & Decretum generale non substinetur, *decis.*594.*n.*37. *par.*5.*tom.*2.

Rerum *Pupilli* in alienatione, si causa expressa sit in aliqua parte falsa, in totum reputatur nulla, & hoc propter individuitatem decreti, *decis.*98. *n.*16. *par.* 6.

Judex ad effectum interponendi decretum in alienatione *rerum Minorum* moveri non debet ex sola attestatione Consanguineorum asserentium se in illa non habere interesse, *dec.*98.*n.*20 *par.*6.

Si quis asserat constare de causa necessaria in dd. alienatione *Minoris*, & de versione in ejus utilitatem, ei incumbit onus probandi, *decis.*98. *num.*22. *par.* 6.

Utilitas cum decreto Judicis pro validitate copulativè requiritur in alienatione rerum Minoris, *decis.* 81. *num.*29. *par.* 6.

Ex lectura instrumenti apertè dignoscitur, quod non intervenerit *decretum Judicis* in alienatione rerum Minoris, *decis.*81.*num.*2.*par.*6.

Quandò *causa* est *falsa* reddit alienationem, & Minoris obligationem, ac Judicis decretum desuper interpositum ipso jure nullum, *decis.*98.*num.*5.*par.*6.

In alienationibus bonorum *Minorum* factis ex causa necessaria non est servanda forma Statutorum, *decis.*25.*num.*13. *par.*5.*tom.*1.

Facta *absque Curatoris interventu*, & auctoritate est nulla, *Buratt. decis.*410. *num.*5., *decis.*516.*num.*1.

Facta *ex causa voluntaria* non est probanda versio in utilitatem Minoris, *Buratt.decis.*714.*num.*1.*&* 2.

*Statutum Urbis lib.*1.*cap.*151. debet servari in alienatione rei *Pupilli*, *Coccin. decis.*1388.*num.*4.*&* 7.

Alienatio bonorum *Minoris*, debet fieri de minùs damnosis, *Dunoz.sen. dec.*42. *num.* 5.

Præsumitur *fraudolenta*, si constat de interesse Proximiorum, qui interfuerunt Contractui, vel de non debito, *Dunoz. sen.decis.*42.*num.*6.*&* 7.

Est *permissa* pro solvenda dote: Quandò Maritus non vult recipere Stabilia, *Dunoz.sen.decis.*87.*num.*6., *& dec.*48. *num.*1.*&* 3.

Non tenet, si sit facta sine necessitate, non urgente ęre alieno, *Dunoz.sen.dec.*550. *num.* 8.

Sed ista urgentia non est necessaria, quandò *debitum est sub usuris*, *Dunoz.sen. decis.*350.*num.*3.

Bonorum *Minoris* sine solemnitatibus tenet, quandò Testator dedit facultatem alienandi, *Priol.decis.*88.*num.*27. *& seqq.*

Bonorum *Pupilli* à principio nulla tractu temporis non reconvalescit, *decis.*448.*num.*15.*par.*19.*tom.*2.

Bonorum quatuor pro centenario juxta legalem taxam est utilis, *dec.*448. *n.*5. *par.*19.*tom.*2.

Bona immobilia Pupilli, si fuerint alienata cum decreto Judicis pro solutione æris alieni, tunc præsumitur non extitisse mobilia, seu alia idonea pro solutione, *decis.*448.*num.*12.*par.* 19.*to.*2.

Pro extinguendo *ære alieno*, etiamsi non intervenerint solemnitates substinetur, *decis.*448.*num.*2.*&* 4.*par.*19.*tom.*2.

Exceptio fideicommissi requirentis altiorem

rem indaginem non annullat alienationem bonorum Pupilli facta pro solvendo ære alieno, *decis.*448.*num.*15.

Solemnitates in similibus contractibus sunt adinventæ ad inquirendam actus necessitatem, & Pupilli utilitatem, *decis.*448.*num.*3.*par.*19.*tom.*2.

Quando de facili conceditur, non dicitur impossibilis, *dec.*54.*num.*10.*par.*5.*to.*1.

Rei immobilis *Pupillorum*, vel Minorum, quandò fit, non solùm debet constare, quod alienatio fuerit necessaria, ex quo urgeret æs alienum, verùm etiam, ut pecuniæ rei alienæ in extinctione dicti æris alieni fuerint erogatæ; Et hoc præsertim, si ad istum effectum fuerit præstitus consensus distractioni rei, & Judex sub hac conditione suum decretum interposuit, *dec.*616.*num.*1.2.& 3. *par.*5.*tom.*2.

Bonorum *Pupilli* non tenet, si sit facta sine necessitate non urgente ære alieno, sed ista urgentia non est necessaria, quandò debitum est sub usuris, *decis.*454.*num.*8.& 9.*par.*5.*tom.*2.

Alienatio bonorum immobilium *Minorum*, si fiat ad effectum solutionis æris alieni, tunc causa finalis illius alienationis dicitur æs alienum, *decis.*616. *num.*13.*par.*5.*tom.*2.

Alienatio rerum *Minoris*, ut valeat, sat non est, quod Judex in celebratione Contractus intervenerit, *decis.*81.*n.*3. *par.* 6.

Facta *ex falsa causa* nulla est, *dec.*251.*n.*1. *par.* 6.

Mobilium *facta à Matre*, præsumitur in fraudem *l. hac edictal. C. de secund. nupt.*, *decis.*682. *num.*6. *par.*18.*tom.*2.

Gratuita, & *voluntaria* facta à Matre binuba, non præjudicat filiis, *decis.*682. *num.*7.*par.*18.*tom.*2.

In alienationibus rerum *Minorum* Judex debet diligentèr inspicere causam, quandò debet interponere decretum, *decis.*98.*num.*18.*par.*6.

Ex justa Causa, quod alienentur bona Minoris non probatur ex eo, quod alienans asserat alienare ad effectum extinguendi aliquod debitũ, sed aliundè debet probari, *decis.* 98. *num.* 5. *par.* 6.

Alienationi rerum *Minorum* factæ sine solemnitatibus jus non assistit, *dec.*213. *n.*13.*par.*7., *dec.*36.*n.*65.*par.*5.*tom.*1.

Mobilium in alienatione, si sint res pretiosæ requiruntur solemnitates, *decis.*318.*num.*2.*par.*5.*tom.*1.

In alienatione bonorum *Minoris*, ultra solemnitates, requiritur copulativè causa, *decis.*293.*num.*2.*par.*15.

Alienatio bonorum *Pupilli* fieri non potest, nisi ultra decretum, & alias solemnitates causa etiam necessaria concurrat, *decis.*206.*num.*4.*par.*16.

Bonorum *Minoris* stabilium fieri non potest, si sufficiunt mobilia, & fructus eorumdem stabilium, *decis.*37.*num.*1. *par.*16.

Omnium, vel plurium bonorum *Pupilli*, facta pro debito, quod ex minore quantitate bonorum persolvi poterat, remanet nulla in totum, *dec.*206.*n.*14. *par.*16.

Bonorum *Pupilli* remanet nulla, si causa in ea expressa detegatur erronea, insubsistens, & inepta, *decis.*60. *num.*3. *par.*16.

Voluntaria de bonis *Pupillorum*, regulariter eisdem Pupillis, eorumque Tutoribus prohibetur, *decis.*206. *num.*7. *par.*16.

Bonorum *Minoris* ex causa æris alieni, ut subsistat, requiritur simul urgentia Creditorum, & quod aliundè ei suppleri non possit, *dec.*352.*num.*8.*par.*17.

Facta *sine* debita *Causæ cognitione* non substinetur, *decis.*352.*num.*11.*par.*17.

Bonorum stabilium *à Minore* facta, ut substineatur, necessarium est, quod Creditores urgeant, & causæ cognitio, *decis.*352.*num.*2.& 4.*par.*17.

Alienationem bonorum stabilium *à Minore* extortam, & quæ maximè Minorem lædit, jus Pontificium non fovet, *decis.*352.*num.*24.*par.*17.

Alienationes factæ *à Minoribus*, plerumque fragilitati, & volubilitati sunt obnoxiæ, *decis.*352.*num.*1.*par.*17.

Bonorum *Minoris* alienatio valida est, quandò fœnus, & usuræ superant fructus bonorum hæreditariorum, *decis.*675.*n.*2.*par.*2.

Pro paranda dote ipsi Minori valida est, quan-

quandò Maritus non vult recipere Bona stabilia in dotem, *decis.675.num.6. par.* 2.

In alienatione, seu obligatione necessaria *Minoris*, vel Mulieris, Creditor tenetur invigilare, quod pecuniæ convertantur in causam expressam, *decis.43 num.9.par.*18.*tom.*1.

In alienatione bonorum *Pupilli*, an debeat intervenire Pupillus major infante, vel pubertati proximus, valdè dubium est in jure, & Rota dixit in Casu non esse necessariam suam præsentiam, quandò Contractus, sive alienatio est Pupillo favorabilis, sive necessaria, *decis.253. num.*10. *par.* 18. *tom.* 1.

Bonorum *Minoris* facta pro dotandis sororibus, quæ solùm post plures Annos dotatæ sunt, non substinetur, *dec.*447. *num.3.par.*18.*tom.*2.

Prout etiam, si illæ cum eisdem bonis dotari poterant, *decis.*447. *n.3. par.*18. *tom.* 2.

Alienatio bonorum *Minoris* non substinetur ex debito voluntariè anteà contracto, ad effectum posteà destinandi pretium ad illam, *decis.* 447. *num.9. par.*18.*tom.*2.

In alienatione bonorum *Minoris*, de jure communi requiritur causa, *dec.*447. *num.*1.*par.*18.*tom.*2.

Præsumitur dolosa, si Emptor sit sagax, & contraxerit cum Mulieribus ignorantibus, ac ideò obnoxiis deceptionibus, *decis.*447. *num.*11.*par.*18.*tom.*2.

Alienationes voluntariæ ab Uxore factæ lucrum dotis Marito debitum, vel ex pacto, vel ex Statuto non diminuunt, *decis.525.num.*1.*par.*18.*tom.*2.

In alienatione bonorum *Minoris* causa nimis vaga est irrelevans, *dec.*400. *n.6. par.*13.

Alienatio bonorum *Minoris* sine decreto Judicis, & aliis solemnitatibus à jure communi, & Urbis Statuto requisitis nulla est, & invalida, *decis.*49. *n.3. par.*13.,*decis.*497.*num.*134.*par.5.to.*2., *decis.*447.*num.*1.*par.*18.*tom.*2.

In alienatione bonorum *Minoris*, etiam de jure necessariæ sunt solemnitates, *decis.*410.*num.*16.*par.*13.

Tom.I.

Alienatio, quandò *ex causa necessaria* facta dicitur, versio pretii in utilitatem Minoris, concludentèr est probanda, *decis.*370.*num.*15.*par.*13.

12 Alienatio Bonorum Mulierum.

In alienationibus, & *in contractibus Mulierum insinuatio* est necessaria, ut nec sufficiat decretum Judicis, quod instrumentum habeatur pro insinuato, *decis.*98. *num.*22. & 23.*par.*11.

Alienatio facta à Muliere *absque solemnitatibus* requisitis est nulla, *decis.*361. *num.*2. *par.*5. *tom.*1.

Valida tamen est, si in ejus ratificatione, illæ solemnitates fuerint adhibitæ, *decis.*361. *num.*4. *par.*5. *tom.*1.

Facta à Procuratore absque debitis solemnitatibus tenet; si quandò constitutus fuerit dictus Procurator adhibitæ fuerint solemnitates, cum expressa facultate alienandi, *decis.*361. *num.*3. *par.*5. *tom.*1.

Rerum immobilium Mulieris minoris, facta ad effectum constituendi Viro dotem in quantitate est valida, *dec.*436. *num.*12. *par.*19. *tom.*2.

13 Alienatio necessaria, utilis, & ex juxta causa.

Alienatio *quandò est necessaria*, non est præsumenda dolosa, *decis.*426. *nu.*13. *par.*12.

Ex justa causa nullam inducit contraventionem, saltèm excusat à pœna caducitatis, *decis.*489. *num.*8.*par.*4.*to.*1. *decis.*123.*num.*1.*par.*10.

Facta, *ut discedatur à lite*, dicitur utilis, *decis.*398.*num.*5.*par.*1.*divers.*, *dec.*312. *num.*5. *par.*2. *divers.*

Alienationis necessitas ex causa debitorum, excluditur ex dilata illorum solutione, *decis.*193. *num.*5. *par.*12.

Alienatio necessaria propriè non dicitur illa, quæ fit pro executione contractus voluntariè celebrati, *decis.*392. *nu.*12. *par.*15.

Alienatio *totius* non dicitur necessaria, sed voluntaria, si sola pars ex necessitate alienari poterat, *dec.*287. *n.*5. *p.*17.

Tt Non

Non dicitur necessaria, si Creditores, neque urgebant, neque urgere poterant, *decis.394. num.19. par.16.*

Ubi alienatio processit *ex causa necessaria*, tenetur emptor esse sollicitus de versione, quod secus si ex voluntaria, *decis.186. num.7. par.16.*

Non dicitur necessaria alienatio facta ex causa majoris utilitatis, sed voluntaria, *decis.394. num.20. par.16.*

Contra, *decis.328. num.6. par.5. tom.1.*

Alienatio *ex causa dotis* non est necessaria, *decis.339. num.8. par.10.*

Quandò est necessaria, non requiritur aliqua solemnitas, *decis.184. n.17. par.9. tom.1.*

Alienantis assertioni non statur in causa necessitatis, *decis.310. num.6. par.12.*

Alienatio facta *pro executione contractus* voluntarii, impropriè, & lato sumpto vocabulo fieri dicitur ex necessitate, *decis.58. num.10. & 11. par.18. tom.1.*

In alienatione necessaria non attenditur, an res subhastata sit majoris valoris, sed sufficit illam fieri pro summa vere debita, *decis.36. num.4. par.17.*

Alienatio, *ut dicatur necessaria* ad effectum ne imputetur in legitimam, requiritur, quod necessitas, & causa proveniant à Persona Testatoris, & non ex facto hæredis, *decis.384. nu.7. & 8. par.9. tom.2.*

Vide etiam, *Alienatio Bonorum Fideicommissariorum &c.*

Necessaria non imputatur in detractiones, *decis.77. num.15. par.15.*

Necessaria dicitur divisio, *Buratt. dec.50. num.4.*

Ex causa necessaria non permittitur, quãdò concurrit prohibitio legis, & hominis, *Priol. decis.75. num.10.*

Alienatio *domus* facta vigore *Bullæ Gregorianæ* super jure congruo necessaria reputatur, *dec.595. n.22. par.19. to.2.*

14 Alienatio quoad prohibitionem factam à Testatore, & à lege.

Vide in hac materia etiam, *Alienatio Bonorum Fideicommissariorum &c. quoad conclusiones subsignatas cum sequenti signo* *

Prohibitio alienationis, quando fiat accessoriè, & consecutivè ad aliquam substitutionem, illa deficiente nihil operatur, *decis.272. n.16.17. & 18. par.6.*, *Zarat. decis.63. num.8. & 11.*, *Dunoz. jun. decis.371. num.5.*

Ex prohibitione impeditur translatio dominii, & res potest vindicari, & licèt alii voluerint, quod requiratur specialis hypotheca, tamen secundum veriorem, & communem opinionem, sufficit generalis hypotheca, *decis. 284. nu.44. par.6.*, *Manzaned. dec.102. n.1.*, declara *num.5.6. & 83.*

Ex prohibitione *tunc censetur inductum* fideicommissum, quando dicta prohibitio est facta extrà familiam Masculinam, & quod bona ad quemcunque cum eodem onere transeant, *dec.284. num.22. par.6.*

Expressa prohibitio per fideicommittentem facta, *non impedit alienationem* necessariam pro dotis restitutione, *decis.210. num.13. par.6.*

Prohibitio *certorum bonorum* non restringit fideicommissum universale, nec facit, ut particulare censeatur, *decis.210. num.11. par.6.*

Si stet de per se, & sit vestita particulare fideicommissum inducit, etiam in casu mortis, *decis.304. num.14. par.6.*

Quandò subsequitur fideicommissum, intelligenda est quoad Personas, & casus in fideicommisso comprehensos, *decis.304. num.13. par.6.*

In certis casibus prohibitio, in non exceptis, videtur permissa alienatio, *dec.211. num.17. & 21. par.6.*

Ex prohibitione *inducitur fideicommissum* inter prohibitos alienari, *dec.284. n.23. par.6.*

In prohibitione *venit institutio* hæredis, *decis.211. num.20. par.6.*

Particularis prohibitio *non extendit genericam prohibitionem*, stante diversitate rationis, *decis.283. num.8. par.6.*

Ex prohibitione *certorum bonorum*, non censetur inductum novum fideicommissum, *decis.210. num.12. par.6.*

Prohibitio *non inducit* novum fideicommissum, *decis.249. num.13. par.6.*

Lato sumpto vocabulo sola quoque possessio-

sionis translatio censetur vetita, *decis.571. num.3. par.19. tom.2.*

Tacita, seù legalis insurgens ex præcedenti fideicommisso, operatur, quod licet alienatio non fuerit expresse prohibita, exinde minime permissa censeatur, *decis.442. num.7. par.19. tom.2.*

Ut bona conserventur in familia inducit perpetuum, reciprocum, & absolutum fideicommissum, *dec.570. n.11. par.19. tom.2.*

Vide *Agnatio quoad conservationem.*

Alienationis *prohibitio inter vivos* facta, non impedit dominii translationem, sed contra faciens tenetur ad interesse, *Crescent. decis.1. num.1. fol.171.*

Caducitatem importat, si sub hac pœna concipiatur, *Panphil. dec.484. nu.2. 3. & seqq.*

Prohibitio ad certum tempus restricta, illo elapso liberè permissa censetur, *decis.442. num.2. & 3., & decis.503. n.9. 10. & seqq. par.19. tom.2.*

Etiam per modum denegatæ potentiæ post dictum tempus non censetur permissa juxtà veriorem sententiam, *decis.503. num.20. & 22. par.19. tom.2.*

Præsertim si adsit onus restituendi totam hæreditatem, etiam post dictum tempus, *decis.503. num.21. par.19. tom.2.*

Prohibitio ad tempus, quandò post illud possit alienari, *decis.442. num.8. par.19. tom.2.*

Eadem ratio, qua prohibetur alienatio bonorum Emphyteuticorum in loca pia, militat etiam in Communitate, *dec.546. num.24. & 25. par.19. tom.2.*

In Ecclesiam alienari prohibita, si ad manus Ecclesiæ pervenisse probantur, præsumitur pervenisse alio titulo, quā prohibitæ alienationis, *dec.494. nu.41. par.19. tom.2.*

De bonis feudalibus ex Constitutionibus Apostolicis elicita, non afficit dispositiones factas favore subditorum, *decis.510. num.7. par.19. tom.2.*

Duplex legis, & hominis impedit principium cujuscunque acquisitionis, *decis.494. num.34. par.19. tom.2.*

Facta in diversa oratione à constitutione fideicommissi, stat independentèr, & de per se, non dependentèr, & accessoriè, *decis.550. nu.4. & 5. par.19. tom.2.*

Generalis extenditur ad omnes Partes dispositionis, *dec.683. n.17. par.19. tom.2.*

Inducit novum, & particulare fideicommissum, quandò est concepta per separatam orationem à præcedenti fideicommisso, *dec.435. n.5. par.19. to.2.*

Juncta ratione conservandi in Agnatione bona alienari prohibita ex se sola operatur ordinationē absoluti, & perpetui fideicommissi, *decis.537. num.4., & decis.550. num.2. par.19. tom.2.*

Ex prohibitione alienationis, probatur *Castrum esse hæreditarium* simplicitèr, *decis.93. num.62. par.5. tom.1.*

Prohibitio alienationis *Emphyteusis*, quādò fuit apposita in prima investitura, censetur etiam repetita in renovatione, *decis.176. num.10. par.5. tom.1.*

Prohibitio *debet intelligi* juxtà terminos fideicommissi, & illud non ampliat, *decis.368. num.7. par.5. tom.1.*

Si sit latior ipsa vocatione, & facta post omnes substitutiones, non potest tantùm referri ad primam dispositionem, *decis.180. num.14. par.5. tom.1.*

Prohibitio alienationis, & causa, *ut bona conserventur* in Agnatione, non extendunt fideicommissum antecedens, sed intelliguntur juxtà terminos expressæ dispositionis, *decis.21. num.32. par.5. tom.1.*

Prohibitio, & votum *conservandi bona in familia*, quandò est amplè, & enixè conceptum, inducit absolutum fideicommissum in favorem omnium Agnatorum etiam transversalium, *decis.21. num.30. par.5. tom.1.*

Ex prohibitione alienationis, non solum censetur prohibita *falcidia*, sed etiam *Trebellianica, decis.582. num.31. par.5. tom.2.*

Prohibitio in fideicommisso, *quandò stat consecutivè*, licet non inducat novum fideicommissum nihilominus illud declarat, *decis.284. num.3. par.6.*

Ex prohibitione *non infertur ad gravamen restitutionis*, quandò prohibitio stat consecutivè ad fideicommissum antecedens, *decis.249. num.12. par.6.*

Prohibitio, si fuerit facta *extra familiam Masculinam &c.* intelligi debet per ne-

necesse de masculis, *decis.*284.*num.*31. *par.*6.

Alienationis si per se *subsistat prohibitio*, & sit valida, & efficax, etiam si non adjecta sit causa, aut vestimentum, si illa modo vestiatur, ut hic, certum est ex illa induci fideicommissum absolutum, etiam in casu mortis: Et hoc non intellige, si dicta prohibitio alienationis de per se non subsisteret, *decis.*284. *num.*8.9.10.*&* 13.*par.*6.

Alienatio, *quandò est prohibita*, tunc quis multo magis potest venire contrà trāsactionem, *decis.*147.*num.*4.*par.*5.*to.*1.

Alienatio bonorum *si sit prohibita* ob aliquam causam, cessante d. causa, alienatio potest in quamcunque Personam fieri, *decis.*228. *num.*29. *par.*7.

Prohibitio *quandò non fuit facta per modum principalis*, ac separatæ dispositionis, sed consecutive, tunc restringenda venit juxtà terminos præcedentis dispositionis, *decis.*8.*num.*5.*par.*7.

Ex strictissima prohibitione alienationis facta à Testatore, desumitur efficacissima *conjectura* perpetui *fideicommissi*, *decis.*40. *num.*5. *par.*5. *tom.*1.

Prohibitio alienationis *in fine dispositionis* posita non refertur ad omnia præcedentia ex separata oratione, *dec.*17. *num.*42. *par.*5. *tom.*1.

Prohibitio alienationis, *& causa conservandi bona in familia*, quandò nec famulentur, nec sint posita consecutivè ad prius expressum fideicommissum, patere clare debet ex instrumento, *decis.*21. *num.*34. *par.*5. *tom.*1.

Facta *post omnes substitutiones*, non autem post primam, censetur prohibitio principalis, & accessoria, *decis.*180.*num.*13. *par.*5. *tom.*1.

Prohibitio, tunc est *inefficax per se importare fideicommissum in casu mortis*, quādò non est provisum de aliqua certa Persona, quæ in casu alienationis per viam ultimæ voluntatis posset ad revocandum admitti, nec apparet Persona, cujus contemplatione dici possit prohibita alienatio per ultimam voluntatem, *decis.*284. *n.*11.*&* 12.*par.*6.

Si sit adjecta *fideicommisso universali*, & ad majus ejus robur, non inducit particulare fideicommissum, sed juxtà illius terminos regulatur, *dec.*312.*n.*29. *par.*6.

Non ampliat, aut extendit fideicommissum, sed intelligi debet juxtà terminos fideicommissi præcedentis, cui annectitur, *decis.*15.*num.*5.*par.*7.

Prohibitio *inducta inter vocatos* inducit fideicommissum, *decis.*97.*nu.*3.*par.*7.

Rei litigiosæ prohibitio, non afficit rem ipsam, sed Personas collitigantium, *decis.*228. *num.*15. *par.*7.

Prohibitio facta absque causa est nulla, tanquam nudum præceptum, *decis.*15. *num.*2. *par.*7.

Prohibitio *nullum* videtur *inducere* simplex, & absolutum *fideicommissum*, nisi in casu contraventionis, *decis.*15. *n.*3. *par.*7.

Ex prohibitione *censetur inductum fideicommissum* simplex, & absolutum ad favorem substitutorum, *decis.*15. *nu.*4. *&* 12. *par.*7.

Ex prohibitione fideicommissi multiplicatio non inducitur, *decis.*15. *num.*17. *par.*7.

Ex prohibitione nullum videtur resultare fideicommissum simplex, & absolutum in casu mortis, *decis.*15. *num.*1. *par.*7., *Dunoz.jun.decis.*371. *num.*5.*&* 6.

Prohibitio, *quandò fuit posita continuativè* per viam qualificationis præcedentis substitutionis, debet intelligi retento eodem themate, *decis.*8.*n.*12.*par.*7., *Dunoz.jun.decis.*155.*num.*7.*&* 8., 471. *num.*12., 851.*num.*3., *&* 777.*num.*10.

Personalis dicitur prohibitio si sit adjecta solum hæredibus vocatis pro majori robore vocationis, *decis.*15. *num.*11. *par.*7.

Prohibitio, *quandò non stat principalitèr*, sed de per se, & continuativè ad præcedentem substitutionem, non potest ex ea resultare fideicommissum in casu mortis; quodque multo magis procedit, quandò adest in casu mortis fideicommissum præcedens, *decis.*8.*num.*5. *&* 6.*par.*7.

Prohibitio *quandò est generalis*, tunc illa inducit fideicommissum, seù extendit illud, etiam ultrà vocatos in præcedēti substitutione, quod intellige, ubi prohibi-

hibitio alienationis stat de per se inde. pendenter per viam principalis dispositionis in separata oratione, sed secus si accessoriè, & consecutivè subnectatur, ac deserviat præcedenti vocationi; Tunc enim tam prohibitio, quam ratio prohibitionis non egreditur Personas nominatas, *decis.*15. *num.* 12. 13. *&* 14. *par.*7.

Alienationem *necessariam*, quæ fit ex juris dispositione prohibitio legalis non comprehendit, *decis.*328.*num.*5.*par.*5. *tom.*1.

Omnium bonorum, quandò Testator prohibuit, Trebellianica nō potest detrahi, *decis.*226. *num.*14. *par.*5. *tom.*1.

Bonorum si Testator prohibuit, quia voluit, ut ea conservarentur in familia, ut ex hoc inducatur fideicommissum, non est opus alia extrinseca probatione, *decis.*467. *num.*3. *par.*5. *tom.*2.

Alienatio facta *contra expressam prohibitionem* Testatoris nulla est, nec dominiumRei transit in emptorem, *dec.*295. *num.*1. *par.*2., *decis.*110. *num.*3. *par.*2. *divers.*

Bonorum si prohibuerit enixè Testator, censetur etiam *prohibuisse permutationem*, *decis.*489. *num.*6. *par.*5. *tom.*2.

Licet Testator prohibuerit alienationem etiam *in casu dotis restituendæ*, vel cōstituendæ, adhuc tamen fideicommissa possunt distrahi, *decis.*312. *nu.*6.*par.*6.

Alienatio prohibita *favore certarum Personarum*, & sequuta alienatione, res alienata peti potest à non alienante, *decis.*231. *num.*3. *par.*2.

Alienatione prohibita, non censetur prohibita *donatio*, quæ fit in conjunctas Personas, *decis.*9. *num.*16.*par.*9.*tom.*1.

Alienatio bonorum stabilium si fit prohibita, censetur etiam prohibita *alienatio jurium, & actionum* ad illa consequenda competentium, *decis.* 137. *num.*11.*par.*12.

Alienatio est omninò prohibita etiam in casu alias licito, quandò concurrit *legis, & hominis prohibitio*, *decis.* 310. *num.*2.*par.*12., *decis.*49.*num.*25.*par.*2. *divers.*

Alienandi facultas concessa Tutori à Testatore, aliud est si concedatur in genere, & aliud si in specie, *dec.*355. *nu.*37. *par.*12.

Alienationem expresse prohibitam, irritare potest *Hæres Alienantis*, ille autē, qui alienavit negativè firmavit, *decis.*403. *num.*7. *par.*19. *tom.*1.

Permissa alienatio post expressam prohibitionem intelligitur in casibus à jure permissis, *decis.*225. *n.*3. *par.*2.

Alienatio facta *contra præceptum Testatoris* vendicari potest ab hærede alienantis, etiam circumscripto inventario, *decis.*170. *num.*5. *par.*6., *Cavaler. decis.*34. *num.*6.

Alienare *prohibitus sine causa*, si alienet circa probationem causæ, non statur ejus assertioni, *dec.*137. *n.*18.*par.*12.

Alienatione prohibita, an contra eandem prohibitionem, censeatur etiam prohibita hęredis institutio, dubium est, *Rub. in annot.decis.*16. *num.*42. *par.*3.

Alienatio *usque ad certum tempus* interdicta, ipso elapso censetur permissa, *decis.*288. *num.*9. *par.*14.

Alienationis prohibitio *contractui adjecta*, non extenditur ad pignus, seu hypothecam, *decis.*109. *num.*7. *par.*14.

Alienans bona contra prohibitionem Testatoris, *pœnam non incurrit*, si prohibitionis scientiam, & specificam non habuit, *decis.*63.*num.*2.*&* 4.*par.*14.

Alienationi à Testatore prohibitæ, non dicitur contraventum, *si solus usufructus* distractus sit, *decis.*25. *n.*2.*par.*18. *tom.*1., *decis.*384. *num.*8. *par.*5.*tom.*1., *Duran. decis.*40. *num.*46.

Alienationis *expressa permissio*, ut colligatur, sufficit quod Testator prohibuerit per viam denegatæ potentiæ, *decis.*288. *num.*8. *par.*14.

Alienationis prohibitio *facta Institutis*, & Substitutis, inducit inter eosdem reciprocum fideicommissum, *Arguell. decis.*79.*num.*11.

Inducit vocationem illorum, qui fuerunt prohibiti alienare, *Arguell. decis.*54. *num.*26.

Dicitur vestita, quandò Contravenientes fuerunt privati, & quandò plures sunt prohibiti alienare, *Arg. dec.*79. *nu.*12.

Alienationis *prohibitio* consecutiva restringitur juxtà præcedentem substitutio-

tionem, fecus si stet principalitèr de per se, *Ludovis.annot.ad dec.*433.*n.*22.
Diminuit valorem Rei, *Ludovis.dec.*168. *num.*8.
Non comprehendit illam alienationem, per quam fideicommissum fit pinguius, & pretiosius,*Ludovis.dec.*299.*num.*5.
Nuda ab omni causa,non est servanda, *Ludovis.decis.*225.*num.*6.
Quantumvis verbis generalibus concepta, non inducit fideicommissum in casu mortis, quandò in alia parte testamenti fuit facta substitutio in dictum casum, *Ludovis.decis.*433.*num.*12.
Et non comprehendit bona hæredis, *Ludovis.decis.*433. *num.*20.
Alienationis *prohibitioni* hæres non dicitur contravenire,quandò hæres alienat pro solvendo ære Testatoris prohibentis, *Ludovis. decis.*299. *num.*1., & pro restauratione bonorum hæreditariorum, *ibid. num.*2.
Testator loquens de alienatione, intelligitur *de perpetua,Manzaned.decis.*148. *num.*11.
Alienationis *prohibitio* comprehendere censetur universam hæreditatem, quãdò sunt prohibita alienari bona omnia, ac restitui absque diminutione, *Ottobon. decis.*138. *num.*5.
Cum verbis *perpetuitatem* denotantibus operatur, quod onus impositum Filiis, censetur etiam Nepotibus, & aliis substitutis injunctum,*Ottob.dec.*113.*n.*16.
Dici non potest restricta ad primum hæredem dum fuit expressè repetita in substitutis, *Ottobon. decis.*138. *num.*6.
Ex causa *delicti* non comprehendit obligationes ex contractu, *Ottob.dec.*258. *num.*16.
Enervat virtutemClausularum,& restringit feudum ad propriam illius naturam, *Ottobon.dec.*265.*n.*50.*&* 53.
Alienationis *prohibitio*, si fiat sub pœna, tenet alienatio, licet pœna debeatur, *Pen.decis.*51.*num.*3.4.*&* 20.
Prohibitio *sine causa*,dicitur nuda prohibitio, *Pen.decis.*106. *num.*7.
Alienationis *prohibitio*, regularitèr non inducit fideicommissum,& si fit *injuncta filiis*, non extenditur ad Nepotes, *Pen.decis.*1002. *num.*8. *&* 9.
Ex strictissima *prohibitione* alienationis addita causa,ut bona perpetuò conserventur in Masculis, resultat fideicommissum, *Rembold. decis.*489. *num.*1.
Prohibitio *accessoria*, & consecutiva non inducit novum fideicommissum,*Priol. decis.*161. *num.*2.
Expirat simul cum fideicommisso, quandò quis est gravatus quatenùs decedat sine filiis, & decedat cum illis, *Priol. decis.*161. *num.*3.
Prohibitio personalis alienationis restringitur ad modum ibi expressum, maximè si nulla adjecta fuerit causa prohibitionis, *Duran.decis.*270. *num.*17.
Alienans bona *prohibita* alienari,efficitur odiosus Testatori, & sic non censetur vocatus, *Ubald. decis.*393. *n.*12. limita *num.*13.,& cadit ab omni jure super re alienata, *ibid.num.*2.*&* *seqq.* limita, & amplia, *ut num.*5.6.,*&* *per tot.*
Et intelligitur solum privatus de bonis jam quæsitis in hæreditate, non autem de quærendis per fideicommissum, *Ubald.decis.*393. *num.*14.
Jus revocandi prohibitam alienationem transit ad hæredes si defunctus non revocaverit, *Ubald.decis.*393.*num.*15.
Alienans *contra prohibitionem* non incidit in pœnam, si dolosè non alienavit, ut fideicommisso præjudicaret,*Ubald. decis.*393. *num.*8.
Alienatio, vel deterioratio bonorum ad effectum caducitatis,cum sit res,quæ sonat in delictum, & ex quo agitur ad pœnam privationis,concludentèr probari debent, *Seraphin.decis.*1356.*nu.*1.
Alienatio prohibita *ad tempus*,illo elapso dicitur permissa, *Arg.dec.*99.*per tot.*
Alienationis*prohibitio* ex fideicommisso inducitur,*Arg.decis.*99. *num.*13.
Ad incurrendam pœnam privationis alienatio debet esse facta dolose,& animo subvertendi fideicommissum, *Buratt. decis.*182. *num.*21., & dolosa non præsumitur, *ibid.num.*22., prout nec illa facta mediante subhastatione, & cum Judicis præsentia, *ibid. num.*23.
Dotis constituendæ,vel restituendæ,quandò bona libera non extant, alienatio fieri potest, *Buratt. decis.*641. *num.*1.
Prohibitio, *actum quemlibet comprehendit,*

dit, per quem mediate, v[redacted]diate ad alienationem deveni[redacted]*urat. annot. ad decis.*560. *sub litera B. vers. amplia* 3.

Quãdò *non reperitur* adjecta in casu obitus sine filiis, sed in oratione separata, & in casu diverso non relevat, *Cels. decis.*228. *num.*4.

Alienatio prohibita, *ut sustineatur*, licentia alienandi, præcedere, non subsequi debet alienationem, *Cerr. decis.*117. *num.* 13. *ad* 21.

Si sit prohibita, prohibitio non afficit *commoditatem percipiendi fructus*, *Cerr. decis.*144. *num.*6.

Alienatione prohibita, non censetur prohibita hypothecaria, *Cerr. decis.*387. *num.*16. fallit *num.* 17. contra *num.*19.

An *prohibitio* munita ratione generali, inducat fideicommissum etiam non secuta alienatione; Est opinio satis controversa, *Cels.decis.*228. *num.*7. declara, *ut num.*8.9.10.*& seqq.*

Facta *de Castro* non inducit fideicommissum, *Cels.decis.*145. *num.*13.

Injuncta alicui, cessantibus conjecturis, non extenditur ad Alios, *Cels.dec.*228. *num.*5.6.16.*&* 17.

Quandò non stat de per se, sed est consecutiva ad præcedentes substitutiones, non inducit novum fideicommissum, *Cels. decis.*153. *num.* 2. declara *num.*3.

Alienatio *permissa in certis casibus*, in aliis censetur prohibita, *decis.*45. *n.*1. *par.*1.*divers.*, *decis.*326.*num.*6. *par.*1. *diversor.*

Facta *contrà dispositionem Testatoris*, si habeat initium coactivum, non inducit pœnam Caducitatis, *decis.*189.*n.*8. *par.*4.*tom.*1.

In perpetuum prohibita, nunquam censetur permissa, *dec.*474.*n.*6.*par.*18.*to.*2.

Prohibita *per Testatorem sub pœna Caducitatis*, si fuerint bona alienata, intrat Caducitas, & bona veniunt restituenda vocatis, *decis.* 489. *num.*1. *par.*4. *tom.* 1.

Alienationis prohibitio cum nonnisi in bonis, & de bonis verificari possit, operatur, ut substitutio, etiam in proprietate facta censeatur, *dec.*154.*n.*24. *par.*13.

Alienationis, *& venditionis prohibitio* non includit dispositionem in ultima voluntate, *decis.*543.*num.*5.*par.*4.*to.*1.

Alienationis *prohibitio* expressa, non facit cessare tacitam ex fideicommisso resultantem, *decis.*407.*num.*5.*par.*3.

Facta à Testatore operatur effectum suum respectivè ad Personas comprehensas tantùm, & non extendit dispositionem ultra voluntatem Testatoris, nisi sit adjecta ratio, ut bona conserventur in familia, *decis.*264.*n.*5. *par.*4.*tom.*1.

Quandò *prohibitio est realis*, tunc comprehendit omne genus alienationis, tàm inter vivos, quàm in ultima voluntate, & realis dicitur non solùm, quandò est directa in rem, sed etiamsi sit perpetua, *decis.*26.*num.*40. *&* 41. *par.*3., *Rub.in annot.decis.*19.*num.*34. *par.* 3.

Alienationis *prohibitio per Contractum*, non importat linearem, *dec.*472.*n.*25. *par.*14.

Alienatio *facta per prohibitum* alienare sustinetur tantùm ejus vita durante, & post, res alienata redit ad Vocatum, *Rub.in annot.decis.*26.*num.*41.*par.*3.

Quandò est permissa per verba prohibitiva, tunc strictè est interpretanda, & restringenda ad casus expressos, *Rub. in annot.decis.*19.*num.*37.*&* 39.*par.*3.

15 Alienatio simulata, fraudolenta ex falsa Causa, & dolosa.

Alienatio *simulata*, nec dominium, nec possessionem abdicat ab Alienante, *decis.*509.*num.*4.*par.*18.*tom.*2.

Fraudolenta non est habenda in consideratione ad effectum observantiæ, *decis.*103.*num.*18.*par.*8.

Ex falsa Causa corruit, & sustineri nullo modo potest, *decis.*49.*num.*6.*par.*13.

Et sufficit, quod Causa sit in parte falsa, etiamsi in alia parte sit vera, *decis.*49. *num.*8. *par.*13.

Alienatio *dicitur dolosa*, in Hærede, qui habuit scientiam fideicommissi, *decis.*382.*num.*15.*par.*19.*tom.*1.

Vide etiam *Alienatio Bonorum fideicommissariorum &c.*

Alie-

16 Alienatio Voluntaria.

Alienatio *Voluntaria*, ficuti nec alteri ex Conjugibus in eorum lucro præjudicat, ità non nocet filiis in portionibus fibi debitis per tranfitum eorum Parentum ad fecunda vota, *decif.606. num.16.par.18.tom.2.*

Voluntaria non minuit legitimam, *decif.384.num.10.par.17.*, nec eidem præjudicat, *decif.308. num.22. par.19. tom. 1.*

Alienatio *totius* reputatur voluntaria, fi fola pars ex neceffitate alienari poterat, *decif.287.num.5.par.17.*

Ubi *ex Caufa Voluntaria* proceffit, tunc eo minùs tenetur Emptor effe follicitus de verfione pretii, fecùs autem, fi ex neceffaria, *decif.186.num.7.par.16.*

Facta caufa *Majoris utilitatis*, non dicitur neceffaria, fed merè voluntaria, *decif.394.num.20.par.16.*

Alienationes *voluntariæ* non impediunt lucrum dotis, *dec.606.num.18.par.18. tom. 2.*

Voluntaria *inutilis*, derogat legato tacito, non autem expreffo, *dec.642.n.23. par.18.tom.2.*

Non videtur voluntaria, quandò Partes agnoverunt bonam fidem, & unicuique tribuitur, quod fuum eft, *dec.492. num.5.par.4.tom.2.*

Alienigena.

Alienigena folus de decem leprofis fanatis à Deo eidem gratias egit, *decif.217.num.8.par.17.*

Alienum.

Alienum occupare videtur, qui titulum non habet, *decif.17.num.11.par.5.to.1.*

Alienæ rei legatum operatur, ut legatario folvi debeat æftimatio rei legatæ, *decif.265.num.9.par.1.*

Rei legatæ debetur legatario *æftimatio*, five Teftator fciverit, rem effe alienam, five ignoraverit, præfertim, quandò eft factum conjunctæ Perfonæ, *decif.265.num.10.& 11.*, *& decif.337. num.4.& 5.par.1.*

Rei Leg[redacted]eu Inftituto in re aliena, non deb[redacted]ftimatio, quandò Teftator credidit, rem effe fuam, & non alienam, *decif.309.*, declara, ut *num.3. & 4.par.1.*

Rei legatum Teftatori tamen debitæ operatur, ut legatario ipfius æftimatio debeatur, *decif.309.num.10.par.1.*

Rei legatum, in qua Teftator habet tantum ufumfructum verificatur in ufufructu, poftquàm non poteft habere in proprietate, *decif.309.*, declara, ut *num.11.par.1.*

Emptor rei alienę, vel Alteri pignoratę, fi pretium venditori folvat rei venditæ, Dominus habet actionem primo loco contrà bona, & ipfis non extantibus in fubfidium habet actionem contrà pretium, *decif.681.n.7.*, declara, ut *n.8. par. 1.*

Rei venditio valet in præjudicium Venditoris, *decif.345.num.4.par.3.*

Alienas pecunias fæneri dans, fibi emolumentum acquirit, & ufuras, non autem Domino pecuniarum, *decif.421. num.5.& feqq.par.3.*

Alieno de facto, ubi agitur, non tàm graves, & ponderofæ requiruntur probationes, *decif.671.num.2.lib.3.par.3.diverfor.*

Aliena negotia eadem folertia, & diligentia gerere debemus, qua utimur in rebus noftris, *decif.432.num.5. & feq. par.18.tom.2.*

Alimenta.

1 *Alimenta in genere.*
2 *Quoad actionem.*
3 *Quoad potioritatem.*
4 *Quibus, & à quo fint præftanda.*
5 *Quoad Virum, & Uxorem.*
6 *Alimenta, & Sumptus litis.*
7 *Quoad Ceffationem.*
8 *Quoad Taxationem.*

1 Alimenta in genere.

Alimenta anticipatè debentur, *Emerix jun.decif.1154. num.3.*, *& decif.1184. in fin.*

Petita tamen jure actionis non debentur antè

antè diem, quo fuerunt relicta, *Emerix jun.decis.*1178.*num*2., limita concurrente contraria declaratione ejus, qui illa recepit, *ibid.num.*5.
Cedunt in fructus dotis, *Emerix jun. decis.*825.*num.*2.
Debita in bonis fideicommissariis Ascendentium, non debent detrahi ex bonis Primogenialibus, sed à cæteris à Testatore relictis, *Emerix jun. dec.*1131. *num.* 7.
Filio non datur hypotheca pro alimentis super bonis Patris in prejudicium Creditorum Patris, *Emerix jun.decis.*1116. *num.* 6.
Alimenta indigent celeri expeditione, *Emerix jun.decis.*1132.*num.*6.
Et in judicio manutentionis non admittitur exceptio discussionis introituum, *Emerix jun.decis.*552.*num.*1.
Præstita præsumuntur potiùs à Matre, quàm à Patruo, *Emerix jun. decis.*984. *num.*17.
Præstita non præsumuntur ex simplici cohabitatione Alimentarii, & alere debentis, *Emerix jun. decis.*1310.*nu.*4.
Sed quod præsumantur soluta, stante cohabitatione Alimentarii, & alere debentis, *Emerix jun.decis.*1310.*num.*4.
Præterita reputantur pro futuris, quandò præcessit interpellatio expressa, vel tacita, *Emerix jun. decis.*644.*num.*5.
In repetitione alimentorum debet haberi ratio eorum, de quibus Mulier sibimet de proprio providit, *Emerix jun. decis.*1053.*num.*3.
Hypothecata sunt fideicõmissaria Ascendentium pro alimentis Descendentium, *decis.*598.*num.*22.*par.*19.*tom.*2.
In certo loco, si fuerint promissa, non liberatur promittens ab ejus obligatio, ex quo Alimentarius alibi commoretur, *dec.*639.*n.*11.*& seqq.par.*19.*to.*2.
Alimenta subministrantur *pendente lite* in accusato de Crimine, vel si litigetur super bonis, *decis.*1.*num.*1.*de accusat.in antiq.*462.
Ubi sunt relicta *favore Tertii*, cessat dispositio *lib.* 1. *C. de legat. decis.*677. *num.*17.*par.*1.*divers.*
Præstita à Persona Conjuncta paupere, vel tenues facultates habente, non præsumitur *animo donandi*, *decis.*724. *num.*5.*&* 7.*par.*1.*divers.*, *Rembold.decis.*146.*num.*3.*&* 4.
Ut censeantur facta *animo donandi* tria concurrere debent, *decis.*624. *num.*6. *&* 17.*par.*1.*divers.*
Sunt præstanda *de fructibus*, *seu lucro* ex pecunia vel capitali proveniente; non autem de ipsa pecunia, vel capitali, nisi quandò lucrum non est sufficiens, *decis.*642.*num.*2.*&* 17.*par.*1.*divers.*
Alimenta, & dos æquiparantur, *dec.*249. *num.*1.*par.*2., *decis.*220.*num.*1.*par.*3., *Priol.decis.*353.*num.*6.
Ut præstentur possunt *bona distrahi*, *decis.*583.*num.*3.*par.*2.
Quod sint præstanda *non in Capita, sed in Stirpes*, hoc est satis diversum, *dec.*505. *num.*25.*par.*4.*tom.*3.
Non petita non debentur, *dec.*690.*n.*23. *par.*4.*tom.*3.
De jure veniunt præstanda in domicilio hæredis, *decis.*680.*num.*9.*par.*4.*tom.*3.
Pupillis denegasse non dicitur Tutor, ad hoc, ut removeatur, si tantùm illorum Excessivitatem denegaverit; quod & facere potuit, *decis.*360.*num.*12.*par.*4. *tom.* 2.
Alimenta, & usuræ *non debentur*, quandò dos est restituta, *decis.*335. *num.*6. *par.*4.*tom.*2.
Alicui *relicta à Testatore*, ideò in dubio veniunt præstanda in domo hæredis, ut ipse minùs quàm fieri potest gravetur, *decis.*680.*num.*13.*par.*4.*tom.*3.
Alimentandi non possunt cogi sumere alimenta *in domo heredis*, ubi constat de causa sufficienti, & legitima, *dec.*680. *num.*14.*par.*4.*tom.*3.
Alimenta, *nè diminuantur*, non debent computari pecuniæ expensæ in Monte erecto pro solvendis debitis, *decis.*549.*num.*4.*par.*4. *tom.*3.
Non debent retardari ex nova discussione jurium altiorem indaginem requirentium, *decis.*549.*num.*5.*par.*4.*tom.*3.
Quandò alicui sunt decernenda, qui est *solitus retinere famulum*, etiam pro illo danda sunt, *decis.*183.*num.*2.*par.*4. *tom.* 2.
Alimenta remittuntur *arbitrio Judicis*, *decis.*307.*num.*14.*par.*18.*tom.*1.

Debentur *extrà domum*, stante lite inter Partes, *decis.307.num.15.par.18.to.1.*

Alimenta duplicia non dicitur reliquisse Pater, qui post illa legata filium penès Matrem, vel alium æducari mandavit, *decis.13.num.6.& 7.par.18.to.1.*

Alimenta si quis *à magis Propinquis* consequi debuisset, quos tamen, vel quia pauperes, vel absentes convenire non posset, paria sunt, ac si illos non haberet, *decis.349.num.6.par.18.tom.1.*

Debita ex Contractu absolutè debentur, *decis.30.num.18.par.18.tom.1.*

Alimenta dicuntur deberi *in subsidium*, ubi quis non habet, vel habere non potest, *decis.30.num.19.par.18.tom.1.*

Alimenta petens *in Subsidium* probare debet se non habere, nec habere posse, *decis.30.num.20.par.18.tom.1.*

Alimenta filiorum Testatoris præsumuntur persoluta ex fructibus, & aliis effectibus hæreditariis, *decis.222.n.10.par.18.tom.1.*

Alimenta sunt magis *privilegiata*, quàm dos, *decis.378.num.13.par.18.tom.1.*

In Subsidium non debentur, nisi probata paupertate extrema, & regulantur juxta necessitatem naturæ, *decis.330.num.15.par.18.tom.1.*

Alimenta ampliùs *præstare non tenetur* fideicommissarius, posteà quàm dotem apud Ædem Sacram depositavit, *decis.369.num.9.& seqq.par.18.tom.1.*

Non debentur *post dotem traditam*, & solutam, *dec.369.n.2.8.& 10.par.1.to.1*

A die litis contestatæ dicuntur futura, & non prȩterita, *dec.378.num.36.par.18.tom.1.*

Alimenta *speciali ratione* nituntur, *decis.378.num.32.par.18.tom.1.*

Legata præsumuntur præstita ex redditibus destinatis, non autem ex propriis legatariorum, seu aliundè quæsitis, *decis.530.num.9.par.19.tom.2.*

Perpetua spuriis non debentur, quia sunt ad instar Successionis, quæ ex Constitutione S.Pii V. sublata fuit, *decis.429.num.21.par.19.tom.2.*

Præstita ex officio Judicis pendente, debent cum fructibus usufructus legati compensari, *Mantic.decis.171.num.1., & decis.43.num.1.& 7.*

Alimenta statim, quod petita sunt in judicio dicuntur futura, non autem prȩterita, *Verall.dec.20.num.4.par.1.*

Futura solvi debent illi, qui est in quasi possessione filiationis, etiam per publicam reputationem, ut litem sustinere valeat, *Verall. decis.21.num.2.par.1.*

A die motæ litis dicuntur futura, non autem præterita, *Verall. decis.22.num.2.par.1.*

Non tantùm *jure Canonico*, sed etiam naturali inspecto *debentur*, *probata* legitimè *filiatione*, circumscripta etiam legitimatione, & ad impediendam hujusmodi provisionem, ea, de quibus in discussione negotii principalis pleniùs agendum est, attendenda non sunt, *decis.8.num.33.& 34.par.10.*

Præstita *juxtà præceptum Testatoris*, non censentur donata, sed data ad implendam obligationem, *decis.149.num.8.par.11.*

Præstita *per filium Matri* non censentur donata, sed possunt repeti; Secùs si per Matrem filio, *decis.149.num.4.& seq. & per tot.par.11.*

Qui prȩtendit prȩstitisse *de fructibus* alicujus rei, probare tenetur, *decis.6.num.4.par.11.*

Censetur *Testator reliquisse*, si mandavit, ut aliquis *domi* suȩ retineretur, *dec.291.num.16.par.11.*

Dotalia veniunt sub nomine Crediti dotalis, *decis.64.num.9.par.11.*

Alimenta suscipiens *pro necessitate naturæ*, non dicitur renunciasse attentatis, *decis.485.num.12.par.18.tom.2.*

Alimenta sunt omnibus *necessaria*, *decis.664.num.6.par.18.tom.2.*

Alimenta *ad Excludenda*, computatur etiam propria industria, *dec.613.n.21.par.18.tom.2.*

Alimenta suscipiens *in Executione actus violenti*, & attentatè gesti, non ideò illum ratificasse, vel ei renunciasse dicitur, *decis.485.num.11.par.18.to.2.*

Semper *repeti possunt*, ubi constat de animo repetendi, & respectivè illa restituendi, *decis.717.num.18.par.18.tom.2.*

Fuisse præstita *animo repetendi*, & restituen-

Præ-

Præstita *à fratre* in dubio præsumuntur Causa pietatis, & sic animo donandi, *decis.724. num.1. 2. & seqq. par.1. diversor.*

Alimentorum *promissio* dicitur esse voluntaria, si facta fuerit ante instrumentum alterius obligationis, nec dicitur esse correspectiva, & obligatio tenet, *decis.325. num.2. & 3. par.4. to.1.*

Alimenta petens, Alterum præsupponit possidere, *decis.335. num.2. par.1. diversor.*

Præstanda *in una specie*, si illa de facili non reperiatur, possunt præstari in eodem genere, facta resolutione speciei ad quantitatem pecuniæ, *dec.127. num.1. & 5. par.1. divers.*, *Seraphin. decis.211. num.1.*

De annuo reddita præstari debent, non de valore bonorum, quorum proprietas pro eis præstandis, non debet vendi, *decis.48. num.11. & seqq. par.2. diversor.*

In Domo hæredis, non autem Alimentandi sunt præstanda, *decis.688. num.4. par.4. divers.*

Alimenta alicui debita, *non jure actionis, sed officio Judicis*, non debentur, nisi in subsidium, quandò scilicèt alendus, aliunde non habeat, undè se alat, & *ampliatur* Conclusio, etiam quod post taxationem alimentorum supervenerit facultas se aliundè alendi, *dec.170. num.4. & 5. vers. idem est, & decis.72. num.1. & seqq. par.4. tom.1.*, vel quandò alendus vivere potest ex propria industria, *Ubaldi decis.21. num.9.*, *dec.41. num.8.*, *& decis.105. num.8.*, quod procedit etiam in fœminis, *d. decis.41. n.9.*

Non veniunt *in Confiscatione bonorum*, & debentur restitutio ad gratiam, *decis.107. num.4. & 5. par.1.*

Tutor denegando alimenta Pupillo potest suspectus allegari, si ad illa præstanda citatus non compareat, & sui copiam non faciat, *decis.468. num.1. par.2.*

Domi relicta Judex potest cogi ad ea præstanda, etiam extra domum, *decis.157. num.18. par.5. tom.1.*

Si alicui debentur *jure Sanguinis*, ei non præjudicat, si super illis sit facta transactio inter alios, *decis.92. num.14. par.5. tom.1.*

Ubi sunt præstanda, residet *in arbitrio Judicis*, *decis.92. num.16. par.5. tom.1.*

Quandò sunt præstanda attenditur solum, an ille, cui debentur tot habeat redditus, ex quibus vivere possit, *decis.92. num.13. par.5. tom.1.*

Si non constet, *quod Maritus subministraverit Uxori*, ex hoc præsumitur, quod ei non fuit numerata dos ab eo confessata, *decis.55. num.21. par.6.*

Præstita Nutrici pro educatione Infantis arguunt eum, qui præstat illa, esse Progenitorem, *decis.314. num.7. par.6.*

Alimenta appellantur, *fructus dotis*, *decis.180. num.12. & 13. par.6.*

Alimenta, annuæ præstationes, & cæteri fructus, qui *considerantur de per se*, & principalitèr, & ipsi constant sortem, tunc etiam decursi antè petitionem, & postulationem debentur, *decis.3. n.11.* rationem habes *num.12. par.7.*

Quandò sunt præstanda, non attenditur, an quis aliquo Exercitio possit sibi victum quærere, & hoc si propter fragilitatem humanæ potentiæ, sed videndum est, an habeat tot in bonis, ex quibus decentèr vivere possit, *decis.194. num.68. par.7.*

Præstita ab eo, qui illa præstare tenetur, *præsumuntur præstita* secundùm qualitatem Personæ, *decis.242. num. 8. par. 8.*

Præterita Compensationem admittunt, *decis.225. num.3. par.8.*

Subministrari non debent *lite pendente* super Statu Matrimonii, *dec.124. n.11. par. 8.*

Vide *Alimenta, quoad Virum, & Uxorem.*

Dicuntur *necessaria* etiam aliundè habenti, undè se alat, *decis.55. num.10. & seqq. par.8.*

Alimenta adeò *sunt privilegiata*, ut Judex suum officium interponere possit, etiam non requisitus, *decis.476. num.2. par.9. tom.2.*

Alimenta præstita *à Vitrico suis Privignis* an censeantur donata, vel data animo repetendi *Rota* refert opiniones diversorū DD. in *dec.169. n.1. p.18. t.1.*

Præ-

Præstare voluisse dicitur *Testator*, qui suos filios æducari jusserit, *dec.13.n.5. par.18.tom.1.*

Præstita *à debitore suo Creditori*, cedunt in Causam fructuum, non autem sortis, *decis.401.num.2.par.18.tom.1.*

In alimentis provisionalibus, quæ petuntur lite pendente filiatio etiam minùs concludentèr probata suffragatur, *decis.151.num.27.& 28.par.18.tom.1.*

Pro alimentis *à Testatore relictis* relaxatur mandatum contrà illius hæredem, *decis.201.num.2.par.18.tom.1.*

Alimentorum *præstatio* no est reiterabilis, *decis.13.num.7.par.18.tom.1.*

Alimenta, quandò *simpliciter* sunt *legata*, possunt etiam extra domum Testatoris peti, *decis.183.num.5.par.4.tom.2.*

Si Testator alicui reliquerit Contemplatione, *ut inhabitet cum filiis* suis in eadem domo, tunc si ille ab ea discedat, non debentur alimenta, intellige tamen id, si clarè appareat, Testatorem cogitasse de dicta cohabitatione, *decis.183. num.3.& 4.par.4. tom.2.*

Alimenta *filiorum* quatenùs ad Patrem spectent de jure naturæ, ex hoc ipse non potest petere interesse dotis, *decis.607. num.43. par.4. tom.3.*

Unio duarum Ecclesiarum, tunc est facienda, quandò duobus Ministris alimenta non præstiterint, *decis.294.nu.3.par.5. tom.1.*

Quod *Patruus possit cogi* alimenta præstare Nepoti, jure non cavetur, *dec.408. num.17.par.5.tom.1.*

Non potest dici, quod sint solum *relicta Uxori*, si hæres fuerit instituta cum onere habitandi, & vivendi cum filiis, *decis.241. num.11.par.5. tom.1.*

Uxoris institutio si sit incompatibilis cum separata institutione filiorum, in alimenta potest resolvi, *decis.241.num.9. par.5. tom.1.*

Sunt præstanda *in Urbe, in qua quis natus est*, & degit, si ratio ità postulet, *dec.92. num.17. par.5. tom.1.*

Quandò hæres tenetur *ex justa causa* præstare alimenta in domo legatarii, qualitèr ea præstare teneatur, & Domini dixerunt alia præstari debere in speciebus rerum, alia, in quantitate pecuniæ, *decis.680. num.15. par.4. tom.3.*

Petita non dicuntur amplius præterita, sed futura, *dec.690.num.11.par.4.tom.3.*

Relicta filio, censentur quoque relicta Nepoti, quandò in Nepote concurrit eadem qualitas, & eadem ratio, quam in filio, *decis.479. num.13.par.4.tom.2.*

Si *sub certo casu* sint relicta, eo adveniente sine dubio debentur, *decis.324.nu.1. par.4. tom.2.*

Relicta ab Ascendente Descendenti, ea etiam relicta censentur Nepotibus, quę conclusio non procedit, quandò ageretur de gravandis filiis, & quandò adsunt verba personalissima, vel quandò Testator discretive locutus est de filiis, & Nepotibus, vel quandò dispositio locum habuit in filiis, *decis.479.n.9.10. 11.& 12.par.4. tom.2.*

Si alicui sunt relicta *in domo disponentis*, si ex justa causa ibi habitare nequeat, non ex hoc privatur, *decis.324. nu.26. par.4. tom.2.*

Si Testator reliquerit *Primogenito* alicujus, sufficit, ut illa petens sit talis, licèt in effectu non sit hæres primogenitus, *decis.593. num.17. par.4. tom.3.*

Denegare, est hominem necare, *dec. 269. num.11. par.4. tom.2.*

Petenti alimenta compensatio obiici non potest, *decis.532.nu.2.& 5.par.4. to.3.*

Futura non admittunt compensationem, vel retentionem occasione pecuniarum prius solutarum, *decis.532.num.1. par. 4. tom. 3.*, quod procedit etiamsi pecuniæ fuissent solutæ ex eadem causa alimentorum, *ibid.num.1.& 3.*

Quæ debentur *post litem motam*, dicuntur alimenta futura, *decis.532. nu.4.par.4. tom.3.*

Nec repetuntur ab eo, cui fuerunt præstita mandato Judicis, etiam quod posteà, is in plenario judicio succumbat, *decis.532. num.6. par.4. tom.3.*

Alimenta præstita *à Patruo Nepotibus*, censentur potiùs ratione consanguinitatis, quam famulatus, quamvis ei aliqua servitia præstiterit, *Bich. decis.67. num.6.7.& 8.*

Ad Administratore præstita, ex bonis administratis præstita præsumuntur, *Bich. decis.67. num.11. & 12.*

Sunt

Sunt adeò privilegiata, ut Judex suum officium interponere valeat, etiam non requisitus, *Bich.decis.*82. *num.*2.

Alimentorum solutio *non est retardanda* sub prætextu probationis faciendæ super paupertate, quia Venter non patitur dilationem, *Bich.decis.*14. *num.*14. *&* 16.

Pro alimentis non competit *hypotheca*, *Bich. decis.*250. *num.*36. 38. *&* 39. limita in Uxore, *ibid.num.*40.*ad* 44.

Substentationis *legatum relictum studenti* in aliqua Universitate, idem importat ac alimenta, *Priol.decis.*212. *num.*1.

Alimentorum causæ *appellationem* suspēsivam *non admittunt*, *Buratt. dec.*208. *num.*4.

Contra, quandò agitur de alimentis præteritis, *Buratt.dec.*208. *num.*5., vel de alimentis petitis jure actionis, *ibid. num.*6., etiamsi actum fuisset pro alimentis principaliter, *ibid. num.*9.

Alimentorum in causa sufficiunt leviores *probationes*, *Cavaler.dec.*245.*n.*2.*&* 3.

Alimenta inter Fratres Nobiles, & divites, non præsumuntur præstita animo repetendi, *Cavaler.dec.*636.*n.*1.*&* 2.

Præsumuntur *præstita de communi*, si is, qui ea præstitit administravit bona communia, *Cavaler. decis.*636. *num.*3.

Noluisse repetere præsumitur ille qui ea non descripsit cum aliis, quæ repetiit; *Cavaler. decis.*646. *num.*4.

Alimenta tanquam personalia, alteri *Cedi*, *& assignari* non possunt, *Manzaned. decis.*79. *num.*3.

Declara procedere circà jus formale alimentorum, quorum tamen commoditas cedi, & assignari potest, *Manzaned. decis.*79. *num.*4.

Alimenta *de fructibus*, non autem ex proprietate fideicommissi sunt præstanda, *Benincas.decis.*322. *num.*7.

Præsumuntur integrè soluta alimenta à Viro relicta Mulieri, si hæc domum Viri continuò habitavit, nec aliundè habita probetur, *Benincas. decis.*322. *num.*6.

Designatio loci ubi alimenta præstanda sunt stat demonstrativè, quandò in substantia obligationis non apponitur, *Benincas.decis.*27. *num.*4.

In materia Alimentorum, *Rota non ità rigorosè*, & per apices juris procedit, *Seraphin. decis.*41. *num.*2.

Extrà locum designatum alimenta sunt subministranda, accedente justa causa, *Benincas. decis.*38. *num.* 4., *Rembold. decis.*279. *num.*6.7.*&* 8.

Justa causa decernendi alimenta extrà Domum sunt lites, & dissidia, *Benincas. decis.*27. *num.*5.

Et recessus à loco destinato, pro assistendo liti, *Benincas.decis.*38.*nu.*5., limita, quandò suppleri potest per Procuratorem, *ibid.num.*6., secùs, quandò est causa gravissima, *ibid. num.*7., & relinquitur arbitrio Judicis, *ibid. num.*10.

Qui gravatus est alere ex Bonis fideicommissi ex eis etiam dotare tenetur, *Benincas. decis.*236. *num.*1.

Negligentia in cibariis relictis consequendis non præsumitur, *Comitul. decis.*33. *num.*9.

Ex commenda licet sumere alimenta, & expensas facere ex redditibus beneficii commendati, *Coccin. dec.*894.*n.*10.

In Domo conditionalitèr relicta, vel subconditione habitandi in domo, non debentur extrà domum, *Dunoz. jun. decis.*398. *num.*3., *&* 587. *nu.*4., *Cels. decis.*67. *num.*2., *Seraphin. decis.*1194. *num.*1., *decis.*639. *num.*4.*&* 5. *par.*19. *tom.*2.

Limita, quandò alimentandus, habet justam causam habitandi extrà domum, propter litem, monitorium de non accedendo, vel si habeat Uxorem, & familiam, & separatim vivere velit, quod tamen est probandum, *Dunoz.jun. decis.*587. *num.*67., 883.*num.*8., *&* 398. *num.*5., *Cels. decis.*67. *num.*3. 4. *&* 5., *Millin.decis.*371.*n.*1.2. *&* 3., *dec.*639. *num.*6.7.9.*& seqq. par.*19.*tom.*2.

Alimenta præterita jure sanguinis, vel officio Judicis petita non debentur, nisi alimentarius ea de causa debita contraxerit, *Ansald.decis.*15. *num.*10.

Præstita Affini pauperi, censentur *donata*, *Dunoz.sen.decis.*217.*nu.*9.*Emerix jun. decis.*492. *num.*4.

Respectu ejusdem Personæ dantis, non sunt *multiplicabilia*, *Dunoz. sen. decis.*217. *num.*6.

Præ-

Præstita censentur ab eo, qui præstare tenebatur, *Ludovisio decis.* 250. *num.6.*

Legatum Alimentorum relictum in casu necessitatis non habet locum, quandò legatarius habet Patrem, qui potest alere, *Ludovis.decis.*443. *num.*10.

Alimentorum *præstatio* est difficilis probationis, & probatur ex verisimili, *Ludovis.decis.*250. *num.*1.*&* 2.

Clausula *subministratis alimentis arbitrio Rotæ taxandis*, debet ità intelligi, quod præcisè alimenta sint præstanda, & quod arbitrium solum sit datum quoad quantitatem, *Ludovis.decis.*534.*nu.*1.

Jus Canonicum servandum est in materia alimentorum, *Manzaned. dec.*319. *num.9.*

Alimenta *de rigore juris civilis* non excedunt primum gradum inter Collaterales, *Manzaned. decis.*319.*num.6.*

Interpretatio contrà alimenta fieri non debet, cum de sui natura sint favorabilia, *Seraphin.decis.*211. *num.6.*

Non præsumuntur *præstita ex* sola *communi habitatione*, *Cavaler. decis.*646. *num.6.*

Præstita *à Matre filiæ*, & filio præsumuntur donata, *Cerr.decis.*362.*num.*4.*&* 7. secus à filio Matri, *ibid. num.*5.

Præstita *à filia Matri*, quoties præcedit causa obligationis alendi, censentur præstita ad adimplendam præcedentem obligationem, non autem animo donandi, *Cerr. decis.*362. *num.*8.

Alendi obligatio, quandò præcedit cessant omnes conjecturæ pro donatione alimentorum, *Cerr.decis.*362. *num.*9.10. *& seqq.*

Ad alimēta restringitur *ususfructus* Uxori relictus existentibus filiis, *Cerr. decis.*291.*num.*2. fallit *nu.*3.*&* 4., *& decis.*310. *num.*1.*& seqq.*, & vide materiam *in verbo Ususfructus Uxori relictus.*

Præstita à Conjuncto sanguinis censentur donata, *Emerix sen.decis.*12.*nu.*17. *limita* nisi illa præstans esset debitor, *ibid.*

Alienari possunt pro alimentis bona cujuscunque fideicommissi, *Coccin.decis.*1974. *num.*1.

Ex corporibus, & substantia hæreditatis, dum non adsunt alia bona, aut fructus, *Coccin. decis.*1974. *num.*5. *&* 9.

Ex fructibus, non autem ex proprietate, *Coccin.decis.*2074.*nu.*4., *&* 1974.*n.*3., amplia *num.*8. limita *num.*5.*&* 9.

Denegans necare videtur, *Coccin. decis.*2227. *num.*7.

Donatio facta, ut alimenta præstentur, non est conditionalis, sed modalis, *Coccin. decis.*240.*num.*2.

Doti æquiparantur, *Coccin. decis.*1974. *num.*15., imò præferuntur, *Coccin. decis.*1974. *num.*16.

Alimenta *cedi possunt* quoad commoditatem illa percipiendi, *Panphil. decis.*345. *num.*5.6.7.13. *&* 17., *Pen.decis.*1660. *num.*8.

Non possunt confiscari, nec veniunt in confiscatione, *Panphil.decis.*22.*num.*4. *& seqq.*

Hypothecari possunt quoad commoditatem illa percipiendi, *Panphil. dec.*345. *num.*5.6.7.13.*&* 17.

Futura dicuntur non autem præterita, quæ sunt decursa post factam eorum petitionem, vel post factam assignationem, *Panphil.decis.*129. *num.6.*

Legata debentur, etiamsi legatarius habeat aliundè, *Panphil. decis.*345. *nu.6.*

Legata non censentur, si Testator in legato relicto nullam fecit mentionem alimentorum, *Panphil. dec.*524.*num.*1.

Ab Avo censentur legata ex eo, quod legatum Nepoti reliquit, *Panphil. decis.*524. *num.*4. *&* 8.

Transactio facta intelligitur semper rebus in eodem statu manentibus, & etiam jurata non valet, si transigens per illam reduceretur ad statum, quod fame periret, *Panphil. decis.*109. *num.*4.

Onus alimentandi transit ad hæredes, *Panphil.decis.*109.*num.*1.7.8.*& seqq.*

Præteritorum in causa *datur appellatio*, *Panphil.decis.*711.*num.*2.*&* 5.

Supplementum petens tenetur probare quantitatem assignatam non esse sufficientem ad sui substentationem, *Panphil.decis.*565. *num.*3.

Alimentis, nec medio juramento renunciari potest, *Duran.decis.*95.*num.*11.

Alimentorum appellatione veniunt habita-

tatio,& medicinæ, *Duran. decis.*148. *num.*6.& 7., *Merlin.decis.*5. *num.*8.

Bona Defuncti transeunt in hæredem cum onere alimentorum, ad quod ille tenebatur, *Duran. decis.*26. *num.*11.

Alimentorum ex causa potest Prior Hospitalis etiam sine mandato obligare Hospitale, *Ubald. decis.*221. *num.*11.

Alimenta si fuerint promissa ultra dotem non compensantur cum fructibus dotis non solutæ, quia reputantur tanquam pars quantitatis promissæ pro summa totius dotis, *Peutinger. decis.*4. *num.*6.& 7.

Ex alimentorum præstatione, nominatione, tractatu, ac hæredis institutione probatur filiatio, *Ottobon. decis.*251. *num.*6.& 7.

Alimentorum favore pubertas porrigitur usque ad 18. annos in Masculis, & in Fœminis usque ad 14., quandò agitur de alimentis, *Pen. decis.*1030. *num.*12.

Alimentorum assignatio est assicuranda in aliquibus bonis fructiferis, *Pen. decis.*1154.*num.*2.

Vestitus venit in legato alimentorum, *Merlin.decis.*5. *num.*7.

Alimentorum nomine veniunt omnia, quæ sunt necessaria ad vitam conservandam, *Merlin.decis.*671.*n.*23.,*Rembold. decis.*249.*num.*4.

In Urbe servandum est jus Civile, *Merlin.decis.*671. *num.*33.

Alimenta, quæ à Patre debentur filiis sunt debita in quantum potest Pater facere, *Merlin.decis.*457. *num.*22.23.& 24.

Promissa alternativè, vel in specie, vel in quantitate, sufficit, ut præstentur in altera parte alternativæ, *Priol.dec.*174. *num.*8.

Relicta Consanguineis pauperibus, debentur, probata consanguinitate, & paupertate, *Priol.decis.*364.*num.*1.

2 Alimenta quoad Actionem.

Alimenta *præterita* debentur jure actionis, non antem Judicis officio, *dec.*103. *num.*1. *par.*2. *divers. decis.*658.*num.*1. *par.*1. *divers.*

Non petuntur *vigore statuti*, sed ex dispositione legis, *decis.*499. *nu.*2.*par.*4. *divers.*

Alimenta *jure actionis* debita peti possunt usque ad mortem ejus, cui sunt debita, etiamsi de suo se aluerit, *dec.*185. *num.*1.*par.*1.*divers.*

Præstanda *à fratre divite, fratri* pauperi debentur jure sanguinis, & ex propria ipsius fratris obligatione, *dec.*538. *n.*4. *par.*1.

Quæ debentur *jure actionis* etiam ei, qui aliunde habet unde se alere possit, debentur, *decis.*55.*num.*3.& 6.*par.*8., *decis.*664.*nu.*4.*par.*18.*tom.*2.,*dec.*442. *num.*7.*par.*14., *Dunoz.jun. decis.*502. *num.*3.& 9.,& 564.*nu.*1.,*Cels.dec.*67. *num.*6., *Seraphin.decis.*447.*num.*8.

Quandò petuntur *jure actionis*, tunc etiā præterita peti possunt, *dec.*398.*nu.*25. *par.*9.*tom.*2.

Aliud est quod debeantur *jure actionis*, vel *Officio Judicis*, *dec.*173.*n.*5.*par.*11.

Debita *superstiti Conjugi vigore Auth. præterea* cum debeantur ratione pietatis, quæ sola sunt necessaria, non autem condecentia ad statum Personæ attenduntur, *decis.*138.*num.*10.*par.*11.

Alimenta *sunt accessoria*, & veniunt in judicio repetitionis dotis, *dec.*404.*n.*9. *par.*18.*tom.*2.

Collitiganti *Judicis officio* decernuntur, *decis.*48. *num.*5.*par.*14.

Alimenta *Pupillo* decernuntur ex officio Judicis, *decis.*112. *num.*33.*par.*14.

Pro alimentis competit *via executiva*, *decis.*272. *num.*8.*par.*14.

Alimentorum jus etiam *inter Transversales*, competit etiam aliis extrà primum gradum existentibus, *decis.*204. *num.*9.*par.*14.

Alimenta *futura* paratam habent executionem, *decis.*241.*nu.*15.*par.*19.*to.*1., & consecuntur officio Judicis, *Bich. decis.*82.*num.*1.3.16.& 17.

Debita *vigore Statuti*, seu decreti Judicis debentur jure actionis, *Bich. dec.*250. *num.*26.

Annis singulis relicta peti possunt in principio anni, *Buratt.decis.*891. *num.*3.

Relicta à Testatore debentur jure actionis, etiamsi alimentandus habeat aliundè vivere, & ad formam sententiæ in judicatum transactæ, *Coccin.dec.*2271. *num.*4., & 2031. *num.*1.

Quæ petuntur *officio Judicis*, non debentur, nisi in subsidium, *Cels. decis.73.n.2.*

Pro alimentis datur actio etiam contrà tertios Possessores domus obligatæ, & datur retentio, *Rembold. dec.300. nu.6. & 7.*

3 Alimenta quoad potioritatem.

Alimenta *sunt* magis *privilegiata*, quàm dos, *decis.412. num.15. par.12., Benincas. decis.322. num.5., Ansald. decis.2. num.20. & 21.*

Alimentorum ratione *filius habet hypothecam* anteriorem Creditoribus Patris, *decis.87. num.9. par.14., limita* in bonis Paternis, *Priol. dec.233. n.8. & 9.*

Alimentario, qui laboravit pro conservatione Rei, debetur prælatio, *Coccin. decis.2227. num.6.*

4 Alimenta quibus, & à quo sint præstanda.

Pater tenetur de jure alere filiam *donec ei dotem assignet*, etiam si ipso inscio, & reluctante matrimoniũ contrahat cum indigno, *Emerix jun. decis.1282. n.1.2. & 3.*

Declara hæc omnia procedere, deducto priùs eo, quod est necessarium pro ipsius, & familiæ sustentatione, *Emerix jun. decis.1282. num.4., & donec liquidetur status Patrimonii*, relaxari solet per Rotam mandatum pro aliqua summa certa, reservato arbitrio illam augendi, vel minuendi, *ibid. num.5.*

Pater relevatur ab onere alendi filium proportionabiliter ad bona, quæ filius aliundè acquisivit, *Emerix jun. decis.1177. num.3.*

Patruus non tenetur alere Nepotem, nisi in subsidium, *Emerix jun. decis.1106. num.2.3. & 4.*

Transversalibus non debentur ultrà primum gradum, *Emerix jun. decis.778. num.9.*

Alimenta debentur fratri agenti contrà fratrem petitione hæreditatis, *Veral. decis.20. num.2. & 3. par.1.*

Debentur sine facto hominis filio existenti in quasi possessione filiationis, quandò agit contrà hæredem institutum à Patre de inofficioso testamento, *Veral. decis.20. num.1. par.1.*

Non dantur illi, qui ex propria confessione fovet malam causam, *Veral. dec.19. num.1. par.1.*

Nec spoliatori pendente lite, si de hoc constat, & qui solvit potest repetere, *Veral. decis.22. num.2. par.1.*

Debentur *filiæ* illegitimæ, *Veral. dec.205. num.2. par.2.*

Debentur spoliato super bonis spoliatis, quandò actum est via actionis, *Mobedan. decis.8. de rest. spol. in fin.*

Alimenta non sunt præstanda Doctori Medicinæ, qui cum exercitio medendi potest se ipsum alere, *decis.186. nu.3., & decis.170. num.3. par.4. tom.1.*

Non debent filiis denegari, *decis.1. de consuet. in novis.41., dec.166. n.33. par.12., Cerr. dec.360. num.6., Panphil. dec.353. num.1.7. & seqq., Carill. pag.75. nu.1., Emerix sen. decis.12. num.9.*

Debentur *donatori* à Donatario juxtà quantitatem fructuum, & redditiuum, non autem juxta valorem bonorum donatorum: Imò etiam juxtà decentiam, & convenientem honestatem qualitatis Personæ: Et computandi sunt fructus dotis Uxori in tali quantitate constituenda, *decis.485. nu.1.3. & 4. par.1. divers.*

Alimenta non debentur *ei, qui dolo, & culpa sua facit* quo minus illa habeat, *decis.72. num.5. par.4. tom.1.*

Nec debentur *filio*, ubi de filiatione non constat, *decis.782. nu.1. par.4. divers.*

Alimenta præstari debent *ab Ecclesia Patrono pauperi* tribus concurrentibus, videlicet probatione Jurispatronatus, paupertate petentis, & superabundantia redditiuum Ecclesiæ, *decis.201. num.1. par.4. tom.1., dec.454. num.2. par.2., Coccin. decis.1997. nu.5. 6.7. & seqq., Pen. decis.541. num.2.*

Alimenta debentur *filiis* in bonis paternis, etiam illegitimo modo natis, *decis.195. num.2. par.3., Pen. decis.364. num.1.*

Debentur *filiis spuriis* hæretici, *dec.747. num.10. par.4. divers., Pen. decis.429. num.2.*

Jure

Jure naturali, & Canonico *quibuscunque filiis* debentur, *decis.747.nu.12.& 16. par.4. divers.,Duran.decis.95.nu.4.5.6. & seqq.*

Carcerato Pauperi à Creditore præstãda sunt, *decis.177. num.4.par.1.,Priol.decis.364. num.6.*

Pauperi litiganti, & danti fumum de bono jure debentur, *decis.470.n.5.par.2., decis.749. num.1. par.2., decis.548.n.1. par.4.tom.1.,decis.307.n.1.par.18.to.1.*

Litiganti non debentur, si res, de qua litigatur, non est fructifera, *decis.470. num.6. par.2.*

Dare non tenetur *pauper alteri pauperi* litiganti, *decis.470. num.7.par.2.*

Frater præstare debet *fratri* in egestate constituto, *decis.454. num.3. par.2.*

Collitiganti debentur, etiamsi agatur ad rem particularem, *decis.749.n.5.par.2.*

Non debentur *pauperi*, *& Artifici*, cui non est indecorum propriis manibus laborare, *decis.519. num.4.par.3., decis.330.nu.9.& 11.par.18.tom.1.,Nin. decis.51. num.7., Emerix jun. dec.622. num.3.*

Debentur *filio*, non solum pendente lite super alimentis,sed etiam tempore vitæ ipsius Patris, *decis.195.nu.1.par.3.*

Ut debeantur *agenti ad fideicommissum*, requiritur, ut ne dum constet de paupertate,sed etiam de bono jure, *dec.423 num.3.par.4. tom.2.*

Quandò relinquuntur *Nepotibus*, non extantibus Patruis,tunc eis non extantibus, idest mortuis, sine dubio illis alimenta non debentur, *decis.593. nu.3. par.4. tom.3.*

Dum *Nepotibus* relinquuntur, non extantibus Fratribus, ista verba *non extantibus Fratribus* sunt interpretanda non solum per viam vulgaris substitutionis,sed etiam per fideicommissum, *decis.593.num.4. par.4. tom.3.*

Quandò sunt relicta *aliquibus*, non simpliciter uti hæredibus, sed in specie, *uti Filiis*, tunc non est necesse aditio hæreditatis, *decis.505.nu.6.par.4.to.3.*

Non debentur *Tutori*, quandò convenitur, ut reddat rationem, *dec.141. nu.1. par.4. tom.2.*

Collitiganti non subministrantur, quandò non docetur de bono jure, & paupertate, *decis.141. num.2.& 9.par.4.to.2., decis.402.num.1.par.18. tom.1.,dec.94. num.1. par.14.*

Debentur *Filiis* in subsidium in usufructu bonorum adventitiorum, *dec.125. num.14. par.4. tom.2.*

Non habet jus petendi *Filius contrà Emptores* bonorum Paternorum, *dec.125. num.8. par.4. tom.2.*

Debentur *carceratis Christianis pauperibus* ex dispositione juris communis per eorum Creditores, *decis.269.nu.1. 12.& 16.par.4. tom.2.*

Alimenta, & vestiaria legata, à Titio hærede præstanda, debent etiam præstari ab hæredibus Titii, *decis.369. num.9. par.4. tom.2.*

Etiam Iudeo pauperi carcerato sunt præstanda, *dec.269.num.13.par.4.tom.2.*

In curia de consuetudine perCreditorem præstantur *pauperi carcerato Christiano*, *decis.269. num.16. par.4. tom.2.*

Si alicui sub conditione fuerint relicta, ad hoc ut illa consequi possit,debet doceri de purificatione dictæ conditionis, *decis.593. num.18. par.4. tom.3.*

Alimenta *etiam Filiis naturalibus* præstantur, *decis.330.num.1.par.18. to.1., Panphil.decis.109. num.9., & dec.524. num.3., Merlin.decis.671.n.23.& seqq.*

Prout *etiam Filiis incestuosis*, *dec.17.n.11. par.18. tom.1.*

Pauperi litiganti debentur, etiam si ageretur super re particulari, *dec.402.n.8., & decis.307.num.2.& seq.par.18.to.1.*

Et ideò eidem debentur, ne propter paupertatem litem cogatur deserere, *decis.107. num.4.par.18. tom.1.*

Et eo magis eidem præstantur, si agitur *contrà divitem* bona fructifera possedentem, *decis.307.num.5.par.18. to.1.*

Quæ debentur *Viduæ* vigore *Auth.præterea C. unde Vir, & Uxor*, debentur in bonis Viri,non autem Soceri, *dec.30. num.16. par.18. tom.1.*

Ad alimenta præstanda *servari debet ordo, & gradus*, ut qui proximior est, & magis conjunctus illa subministrare teneatur, *decis.330. num.7.par.18.to.1.*

Debet præstare *Frater dives Fratri*, & Sorori pauperi, etiam si bona non pro-

ex quibus contingit exhæredatio, *decis.*348. *num.*17. *par.*19. *tom.*1.

Alimenta si evitare vult hæres, qui deposuit dotem *filiæ spuriæ*, illius investimento consentire tenetur, *dec.*315.*n.*5. *par.*19. *tom.*1.

Ut consequatur *filius* lite pendente, sufficit quod aliquam præsumptionem adducat super qualitate suæ filiationis, *decis.*286. *num.*3. *par.*19. *tom.*1.

Alimenta *debentur etiam Diviti*, si non officio Judicis, sed jure actionis petita sint, *decis.*306. *num.*8. *par.*19. *tom.*1. Vide *Alimenta quoad Actionem*.

Alimentorum ratio cessat *in Vidua*, quæ alimentari debet à secundo Viro, *dec.*5. *num.*8. *par.*19. *tom.*1.

Præstanda sunt in subsidium *à Socero Nurui*, *Bich.decis.*108. *nu.*1., quamvis filius Uxorem duxisset sine Patris consensu *ibid. num.*5.

Ad alimenta, si tenetur *Socer,& Vir*, quilibet pro virili videtur condemnandus, *Bich. decis.*108. *num.*2.

Fallit conclusio, quandò *lis super nullitate matrimonii* agitur etiam nomine Soceri, tunc etiam non solum in subsidium, sed etiam tanquam principalis debitor condemnari potest, *Bich. decis.*108. *num.*3.*& seqq.*

Datur actio pro integra summa *contra Socerum* constito de inexigibilitate contra filium, *Bich. dceis.*108.*num.*10.

Si plures teneantur, & unus non valeat solvere, vel ex ejus paupertate, vel ex alia causa, licet unum ad totam summam condemnare, *Bich. decis.*108. *num.*9.

Præstare tenetur *Patruus Nepoti* egenti, & è contra, *decis.*194. *num.*4. *par.*7.

A Nepote ejus Patruo, & è converso debentur ex dispositione Juris Canonici, *decis.*194. *num.*31. *par.*7.

Præstandi onus *in lineaCollaterali*, nõ excedit primum gradum, *dec.*194.*n.*1.*p.*7.

Quandò quis alicui tenetur præstare, non est curandum undè bona provenerunt, *decis.*194. *num.*67. *par.*7.

Præstare tenetur Clericus Amitæ pauperi, non quidem ex eo, quod bona Clericorum sint pauperum, sed ratione Propinquitatis, & sanguinis conjunctionis, *decis.*194.*num.*33.*par.*7.

Debent præstari à Socero, *Marito* illa præstare non valente, *decis.*124.*num.*3. *par.* 8.

Præstare tenetur, qui ad illorum præstationem *se obligavit*, *decis.*55.*n.*1.*par.*8.

Quæ debentur jure actionis etiam ei, qui aliunde habet undè se alere possit, debentur, *decis.*55. *num.*3.*&* 6. *par.*8.

Alimenta denegabant leges 12. tabularum *filiis illegitimis* contra naturalem omnium Animalium institutum, *decis.*30.*num.*29.*par.*7., *Merlin.dec.*671. *num.*29.

Si petantur à Patruo *egeno Nepoti Comiti*, vel Marchioni, omninò sunt ei decernenda, ne in opprobrium Comitatus, vel Marchionatus mendicare cogatur, *decis.*194. *num.*48. *par.*7.

Non debentur ei, *qui* aliunde *habet*, *undè se alere possit*, *decis.*55. *num.*2. *& seq. par.*8., *decis.* 396. *num.* 13. 14. *&* 15. *par.*12., *decis.*442.*nu.*6.*par.*14., *Caril. pag.*385. *num.*4.

Debentur *spurio*, quamvis aliquam artem calleat, dummodò eam exercere non valeat, *decis.*8. *num.*37. *par.*10.

Præstari debent *Curato* ab ejus Subditis, ubi Ecclesia dotem non habeat, *decis.*106. *num.*7. *par.*11.

Pater *filiæ diviti* non tenetur præstare, *decis.*173. *num.*6. *par.*11.

Alimenta, & dos *Descendentibus* jure naturæ debentur, nec Ascendentes valent eximere eorum bona ab hujusmodi onere, *decis.*412. *num.*17.*par.*12.

Alimenta *spurii* sunt prohibita de jure civili, *decis.*613. *num.*19.*par.*18.*tom.*2.

Alimenta secundum jus novissimum *liberis naturalibus* non denegantur, *decis.*561. *num.*10. *par.*18. *tom.*2.

Avus de suo tenetur alere *Nepotes*, *Coccin.decis.*1180.*num.*3.*& seqq.*, *& pro alimentis datur actio in rem scripta* contra quemlibet Successorem bonorum adventitiorum Nepotum, *ibid. num.*9., *& ad quam Summam* debeant taxari, *Coccin.decis.*1129.*num.*1.

Filio Naturali, vel debetur uncia, vel alimenta, *Coccin.decis.*1567.*num.*24.

Filius Naturalis potest prætendere alimenta ex bonis Patris, non autem bona occupare, *Coccin.decis.*1356.*num.*6. *Cui*

Cui à Patre una uncia relicta fuit, nō potest ampliùs petere alimenta, *Coccin. decis.*1543.*num.*10.

*Prout Spurius, Coccin. dec.*1567.*num.*23.

Natis quibuscunque prospectum, lege Pontificia est juris Divini, & naturalis insistente, ut necessaria vitæ suppeditentur, *Merlin.decis.*671.*num.*31.

Heres beneficiatus non tenetur ad alimenta ultra vires hæreditarias, *Coccin. decis.*733.*num.*9.

Heres Patris tenetur præstare alimenta, quæ Pater tenebatur præstare ergà suos Descendentes, *Coccin.decis.*1974. *num.*12.

Heres Patris tenetur ad alimenta aliis fratribus, *Coccin.decis.*2232.*num.*2.

Administrator non consequitur, pro operibus, quæ propria contemplatione, vel ex aliquo officio necessario impendit, *Dunoz.jun.decis.*626.*num.*4.

Avia non tenetur præstare *Nepoti naturali*, nisi in Subsidium, *Dunoz.jun.decis.*563.*num.*7.*&* *decis.*469.*num.*4.

Clericus Amitæ pauperi pręstare tenetur, *Dunoz.jun.decis.*449.*num.*3.

Avi Creditores Nepotibus dare tenentur in Subsidium ex usufructu Avo debito in bonis adventitiis ipsius Nepotis, *Buratt.annot.ad decis.*657.*num.*13.

Filiæ, *& filio* agentibus contra Patrem pro dotis recuperatione debentur, etiam non docto de paupertate, *Buratt.annot.ad decis.*906.*num.*10., & debent taxari juxta quantitatem dotis, *ibid. num.*8.

Monacho præstanda sunt à Monasterio, *Buratt.decis.*48.*num.*12.

Mulieri dotem repetenti debentur, etiā non probata paupertate, *Buratt. decis.*906.*num.*4.

Matri, & Aviæ debent præstare illi, qui prætendunt succedere, *Cavaler. decis.*466.*num.*3.

Præstanda sunt *à Matre*, *& fratribus*, *Cavaler.decis.*554.*num.*4.

Alimenta æqualitèr debentur *legitimis*, *& illegitimis*, *Manzaned. decis.*319. *num.*10.

Conjunctus debet præstare *Conjuncto* Subsidia vitæ de jure Canonico, *Manzaned.decis.*319.*num.*8.

Nepotes repræsentantes Patrem in Successione commodum alimentorum etiam acquirunt, *Manzaned.decis.*319. *num.* 2.

Primogenituræ bona habent onus alendi *Illegitimos* filios Descendentes ab Institutore Primogenituræ, *Manzaned. decis.*319.*num.*13.

Frater ex bonis Primogenituræ tenetur dare alimenta *fratri inopi*, & Nepoti ex fratre, *Manzaned. decis.*319.*num.*1.

Æquitas *Juris Canonici* admittit Nepotem ad alimenta, *Manzaned.decis.*319. *num.* 7.

Si possunt peti *à Patruo*, etiam peti possunt ab *ejus filio*, & hærede, *Manzaned.decis.*319.*num.*12.

Mulier *illegitima* nupta sine dote, debet ali de bonis Primogenituræ, *Manzaned.decis.*319.*num.*15.

Alimenta *olim negabantur Illegitimis*, hodiè tamen dos, & alimenta illis conceduntur, *Benincas. decis.*34. *num.*2.*&* 3.

Filio Naturali debentur in bonis Patris, *Comitul.decis.*24.*num.*1., etiam ab Hęrede Extraneo, *ibid.num.*2.

Delinquenti, cujus bona fuerant confiscata, postmodùm in gratiam restituto debentur, *Panphil. decis.* 22. *num.* 4. *& seqq.*

Filiæ agenti ad successionem Parentum contra fratrem, & si agat ad Constitutionem dotis debentur, *Panphil. decis.*541.*num.*1.*&* 2.

Frater non tenetur præstare *sorori viduæ* agenti ad repetitionem dotis contra hæredes Mariti, cum hoc onus ad illos spectet, *Panphil. decis.*676. *num.*2. 3. *&* 5., *Duran.decis.*82.*num.*10.

Naturali debentur in bonis Avi, *Panphil.decis.*477.*num.*3.

Heres filii tenetur præstare alimenta ajus Matri in causâ summæ egestatis, *Millin.decis.*77.*num.*1.

Justè denegantur ex illis Causis propter quas est locus ex hęreditationi, *Millin. decis.*77.*num.*4.*&* 5.

Filii faciliùs privantur alimentis, quàm Parentes, *Millin. decis.*77.*num.*6.

Alimenta fœminis Exclusis solùm debentur, donec dotentur, *Duran. decis.*82. *num.* 9.

He-

Hæres gravatus non tenetur illis præstare, nisi in Subsidium, *Duran. decis.82. num.* 14.

Nepotibus præstanda primo loco sunt ab Avo Materno, quàm à Matre, *Duran. decis.26.num.*10.

Parentibus jure naturali præstanda sunt à filiis, *Duran. dec.76.n.26.28.& 37.*

Tenetur præstare Renunciatarius renuncianti, & donatori pauperi, *Cerr. decis.588.num.2.*

Præstanda sunt filio agenti ad bona Patris etiam in prima instantia, *Cerr. decis.853.num.7.*

Non tamen in prima instantia præstanda veniunt *Nepoti agenti contra tertium* pro conservanda hæreditate, *Cerr. decis.853.num.8.*

Durante anno luctus Viduę tenentur prę- stare hæredes Viri, non autem restituere dotem in pecunia consistentem, *Cerr. decis.*109. *num.*1., & debentur in quantitate taxata à Statuto, *ibid.num.2.*

Debentur Viduæ per primos sex menses à die obitus Viri computandos, quorum loco succedunt pro dicto tempore fructus dotales juxta dispositionem Statuti Urbis, *Cerr.decis.665.num.6.*, & ista alimenta non imputantur in sortem, licèt ipsa habeat pignus dotale, *ibid.num.7.*

Mulieri agenti pro consecutione dotis, debentur, etiamsi habeat Maritum divitem, *Cels. decis.*16. *num.*4., *Carill. pag.*150.*num.*5.

Subministranda sunt ab eo, qui tenetur ex propria obligatione, *Cels. decis.67. num.*1.

Filio præstanda non sunt à Patre, si non habet facultates congruas, *Ludovis.decis.443.num.*11.

Nepoti agenti ad hæreditatem Avi sunt subministranda, *Ludovis.dec.524.n.*1., quandò tamen cum paupertate concurrit præsumptio boni juris, *ibidem num.2.& 3.*

Prætendens alimenta debet docere de bono jure, *Ludovis.decis.580.num.6.*

Tutori aliundè non habenti debentur de bonis Pupilli, *Ludovis.decis.250.n.5.*

Viduæ sunt præstanda per hæredes Mariti infra Annum luctus, *Ludovis. decis.250. num.4.*, etiamsi fructus dotis non sufficiant, *Ludovis.dec.462.num.3.*

Alimenta non debentur ab Avo, dum vivit Pater, quod non procedit, si Pater esset adeò pauper, ut ea præstare non posset, *Panphil.decis.524.num.3.*

Ampliatur, ut debeantur, etiamsi filius illis expresse renunciasset, *Panphil.decis.*109.*num.2.*

Præstanda sunt in Domo illius, qui ea præstare tenetur, *Duran.dec.*148.*n.*1., contrarium concurrente justa, & rationabili Causa, *ibid.num.4.*

Pater non tenetur præstare filio extrà domum, nisi probata Causa, cur in ea non moretur, *Pen.dec.*184.*num.3.& 5.*

Filiis Clericorum alimenta præstare prohibetur ex Constitutione Sancti Pii V., *Pen.decis.364.num.*10., intellige, ut *num.*11.

Alimenta non sunt debita ex Religionis Stabilimentis Sancti Stephani Equitibus, qui non solverunt passagium, & Religioni non inserviunt, *Merlin. decis.30.num.8.*

Ex dispositione l.quisquis C.ad l.Jul.Maiest, ex bonis Maternis relinquuntur solùm filiabus, non autem filiis masculis *Vot.*1. post *Rembold.num.464.*

Alimenta debentur Descendentibus etiam in bonis fideicommissi, probata Descendentia, & paupertate, *Rembold. decis.593.num.*1.2.*& 7.*

Alimenta legata sunt præstanda per hæredem eodem modo, quo præstabantur per Legantem, *Rembold.decis.595. num.2.& 6.*

Creditor Concreditori pręstare non tenetur, *Ubag.decis.21.num.*1.

Debentur à Patre filiæ Spuriæ, seu dos ad metam alimentorum, *Priol. decis.353.num.6.*

Debentur filiis ex bonis fideicommissi aviti, etiam vivente Patre hærede gravato, *Priol.decis.233.num.3.& 5.*

Et ex bonis donatis contemplatione certi Matrimonii, & pro commodiori illius substentatione, *Priol.dec.233.n.7.*

Hæredi gravato non debentur ex fideicommisso transversali, *Priol.decis.*114. *num.6.*

Jus

Jus Civile *quoad successionem illegitimorum*, Spuriorum,& incestuosorum fuit correctum à jure Canonico quoad alimenta, non quoad modum probandi filiationem, *Priol.decis.*141.*num.*24.

Adoptato ab Extraneo non debentur alimenta, *Emerix jun.decis.*1153.*num.*15.

Ex adoptione, an inducatur onus alendi Controversum est apud Doctores, *Emerix jun.decis.*116.*num.*7.*&* 8.

Descendentibus debentur in bonis fideicommissariis ad Exclusionem Creditorum hæredis gravati, *Emerix jun.decis.*1131.*num.*5.*&* 6.

Fideicommissario non debentur alimenta, neque sumptus ad parandas nuptias pro propagatione familiæ Testatoris, neque ex dispositione juris, neque ex æquitate, non concurrente expressa, vel tacita voluntate Testatoris, *Emerix jun.decis.*1106.*per tot. decis.*1153., *&* *decis.*1137.*per tot.*

Filiæ, quæ egit ad Dotem, & illam consecuta fuit non debeotur ampliùs alimenta, *Emerix jun.decis.*391.*per tot.*

Filio naturali debentur jure Successionis, non in Subsidium tantùm, *Emerix jun.dec.*644.*num.*4.,*&* *dec.*664.*n.*3.

Et ad arcendum ipsum ab alimentis non sufficit simplex potentia exercendi artem, sed requiritur, quod illam actu exerceat, vel aliundè habeat undè vivat, *Emerix jun.decis.*664.*num.*4.

5 Alimenta quoad Virum, & Uxorem.

Ad alimenta restringitur usufructus Viduæ relictus extantibus filiis juxta consuetudinem Bulgari, *Ottobon. decis.*145.*num.*20.,fallit,quandò ex Conjecturis apparet Testatorem sensisse de integro usufructu, *ibid.num.*21. 22. *&* 23., *Crescent.decis.*5.*num.*5.
Vide *Usufructus*.

Alimenta præstanda sunt à Marito Uxori, *Ottobon.decis.*213.*num.*1., amplia *num.* 4.

Alimenta Uxori alicujus relicta, debentur Uxori, etiamsi secundo, vel ulteriori loco nupserit, *Ottobon. decis.*15. *num.* 4.

Non sunt deneganda à Marito sub prætextu, quod dotem, aut fructus non exegerit, sed agere poterit pro eorum Consecutione, *Ottobon.decis.*213.*n.*8.

Non sunt deneganda sub prætextu paupertatis Viri, quando constat de Contrario, *Octobon.decis.*213.*num.*11.

Alimenta Uxori, si priùs in Testamento Maritus reliquit,& posteà eidē quoque Usumfructum omnium bonorum in Codicillo legavit, non præsumitur Testatorem voluisse, quod usufructus restringeretur ad alimenta, *Ottobon. decis.*145.*num.*23.*&* 24.

Alimenta, *&* *Sumptus litis* taxantur ad rationē sex pro Centenario pro quantitate dotis Viro solutæ ab Uxore, quę agit ad Separationem thori, *Merlin. decis.*7.*num.*6.,& ad eandem rationem quam Uxor, quæ à Viro divertit, suscepit sub usuris, *ibid.num.*8., & juxta Consuetudinem, & usum Loci, *ibid.num.*9.10.*&* *seqq.*

Pro alimentis Uxoris Maritus tenetur investire pecuniam dotale m, *Rembold. decis.*300.*num.*8.

Alimenta præstita Uxori litiganti super Separatione thori, non repetuntur à Viro, etiam paupere, *Priol.decis.*143. *num.*2., præsertim, quando lis fuit rationabilis, & justa, *ibid.num.*3.

Alimenta non debentur Mulieri, ubi lis est super Matrimonio, *dec.*1012.*lib.*3. *num.*1.*par.*3.*divers.*,*decis.*124.*num.*11. *par.* 8.

Debentur à Viro *Uxori* divertenti ab ipso Viro, non ex sua levitate, sed culpa ipsiusmet Viri, etiam extra ejus domum, *decis.*519.*num.*1.*par.*3., *Coccin. decis.*1397.*num.*2., *decis.*2063.*num.*2., *&* *decis.*1557.*num.*4.*&* 5., *Dunozett. jun.dec.*893.*num.*2., *&* *decis.*797.*n.*8., *Panphil.dec.*395.*num.*4.5.*&* 6., *&* *decis.*736.*num.*1.2.*&* *seqq.*

Et Sumptus litis debentur à Viro Uxori litiganti dotem cum Marito, constito de ejusdem Uxoris paupertate, & bono jure, *decis.*519.*num.*4.*par.*3.

Non debentur, quandò lis est *super Separatione thori*, *decis.*519. *num.*4. *&* 5. *par.*3., contrarium, quando Causa reperitur commissa cum clausula *submini-*

nistratis alimentis, & Sumptibus litis, *Cerr.dec.*855.*n*.1.*&* 2., *Coc.dec.*1557. *n*.1. *Merlin.dec.*5.*n*.3.*&* 4.*&* *seqq.*

Uxori indotatæ Maritus non tenetur prçstare, *decis.*617. *num.*10. *par.*4. *tom.*3. contra *Ottobon.decis.*213.*num.*3.*&* 6.

Uxori, si Maritus præstet, ex hoc inducitur conjectura solutionis dotis, *decis.*24.*num.*11. *par.*7., *Bich.decis.*131. *num.*10., *Ludovis.decis.*468.*n*.9.*&* 14.

Non debet Maritus præstare Uxori, quæ dotem non solvit, *decis.*24. *num.*12. *par.*7., *Dunoz.jun.decis.*375.*num.*12., *Ludovis.decis.*534.*num.*4., *Emerix sen. decis.*100.*num.*3.

Non debet Maritus præstare Uxori seorsim ab ipso habitanti, *dec.*124.*num.*12. *par.*8., *Peutinger.decis.*235.*num.*4. *&* *sequen.*

Ex præstatione alimentorum facta à Viro suæ Uxori arguitur, illi fuisse solutam dotem, *decis.*190.*num.*3.*par.*17., *Panphil.decis.*651.*num.*4.

Maritus extra Domum tenetur præstare *Uxori*, si de ejus Consensu discessit, *Bich.decis.*11.*num.*1.

Si Maritus præstare recuset sub prætextu paupertatis, tunc *paupertas* concludentèr *probanda* est, *Bich. decis.*21.*num.*7.

Præstita per longum tempus à Marito, quamvis sit vehemens conjectura solutionis dotis, tamen de per se sola non sufficit, *Bich.decis.*131.*num.*11.

Consequi debet Uxor ex fructibus bonorum Viri, quæ pro assicuratione dotis sibi elegit, *Bich.dec.*250.*num.*18., *Pen. decis.*1014.*num.*2.

Fallit, quandò constat de contrario ex instantiis judicialibus factis à Muliere pro consecutione alimentorum, *Bich. decis.*250.*num.*2.

Alimenta præstanda sunt à Marito divite Uxori pauperi, quamvis dotem non habuerit, *Peutinger.decis.*234.*num.*11.

Non debentur Uxori, quæ à Viro sine justa causa divertit, *Cavaler. decis.*469. *num.*1., *Manzaned.decis.*271.*num.*1.

Præstita Uxori, quç ex justa causa divertit, possunt peti per eum, qui præstitit à Marito, *Cavaler.dec.*469.*num.*2., *Emerix sen.dec.*8.*num.*2., *&* *decis.*100.*n*.4.

Alimenta, *&* *fructus dotis*, si habet Mulier non dicitur pauper, itaut sint illi præstanda alimenta, & Sumptus litis, *Cavaler.decis.*554.*num.*3.*&* 4.

Subministranda sunt Mulieri agenti ad repetitionem in prima instantia adversùs Maritum, vel ejus hæredes, secus autem, ubi agat contra Tertium Possessorem, & singularem Successorem, *Cerr.decis.*853.*num.*9.

Ad sustentationem honestæ familiæ multæ aliæ expensæ ordinariæ, & extraordinariæ sunt necessariæ, *Cerr.dec.*474. *num.* 15.

Maritus, qui ob ejus sævitiam fuit culpa Separationis Thori, tenetur filios alere, non autem Mulier, *Coccin.dec.*2073. *num.* 16.

Maritus, qui habuit dotem tenetur alimenta præstare, *Uxori*, licet divortium petat, *Dunoz. jun. decis.*797. *num.*5., amplia *num.*6., & Matrimonium impugnet, *Ludovis.decis.*534.*num.*2.

Maritus, qui in Contractu Matrimonii Uxorem alere tenetur, cogitur jure actionis eidem alimenta præstare, & ista præstando inducit Conjecturam Solutionis dotis, *Dunoz.jun.decis.*502. *num.*8., *&* *decis.*375.*num.*11.

Uxori non debentur à Marito, cui fuerunt omnia bona confiscata, *Dunoz.sen. decis.*30.*num.*2.

Debentur à Marito Uxori petenti divortium, si Maritus sit in culpa, & pro Muliere facit magnam præsumptionem sententia pro se lata, *Seraphin.decis.*328.*num.*2.

Bona fideicommissi pro alimentis necessariis *Uxoris* alienari possunt, quod procedit etiam in Descendentibus Testatoris, non autem in Extraneis, *Seraphin.decis.*925.*num.*2.

Taxanda sunt juxta quantitatem dotis, & qualitatem Mulieris alendæ, *decis.*572. *num.*10. *par.*19. *tom.*2.

6 Alimenta, & Sumptus litis.

Alimenta, *&* *Sumptus litis* subministrari debent duobus Concurrentibus, præsumptione scilicèt boni juris, & paupertate, *decis.*498. *num.*1. *par.*3., *decis.*548.*num.*1.*par.*4.*tom.*1., *Arguell.* de-

*decis.*18.*num.*1., *Zarat.decis.*4.*num.*1., *Cerr. decis.*43.*n.*1.*ad* 10., *&* *dec.*508. *num.*2.5.*&* 6., *Priol.decis.*36.*num.*1., *Ansald.decis.*67.*num.*20., *Emerix sen. decis.*8. *num.*6., *Emerix jun. decis.* 95. *num.*1., 706. *num.*1., 1003. *per tot.*, 618.*num.*6., 622.*num.*1., *&* 791.*n.*7., *Martin.Andr.decis.*15.*num.*1., *&* *decis.*84.*num.*1.

Debentur *Uxori* contra tertium Possessorem bonorum pro dotis restitutione agenti à tempore obtenti decreti Cameralis, *decis.*260. *num.*1. *&* 2.*par.*4. *diversor.*

Alimenta, *&* *Sumptus litis* debentur, quandò litigatur super re fructifera, vel alias pretio æstimabili, secus si de Separatione thori, *decis.*519.*num.*4.*&* 5.*par.*3., *Dunoz.jun.decis.*275.*num.*7. 8. *&* 9.

Alimenta, *&* *Sumptus litis*, ubi debentur non est præstanda Cautio de restituendo in casu Succumbentiæ, *decis.*498.*num.*3.*par.*3.

Ut debentur *Collitigantibus* duo sunt probanda, scilicèt paupertas, & boni juris præsumptio, *dec.*223.*num.*1.*par.*4. *tom.*2., *decis.*39.*num.*4.*par.*7., *Dunoz. jun.decis.*375.*num.*1., 765.*num.*3., *decis.*275.*num.*2., limita *num.*3.

Debentur *Actori* pauperi, de cujus bono jure constat, nè litem cogatur deserere, *decis.* 50. *num.* 9. *par.* 9. *tom.*1., *Merlin.decis.*557.*num.*2. *&* 3., *Ubag. decis.*105.*num.*3.

Vide *Alimenta quibus, & à quo sint præstanda*.

Alimenta, *&* *Sumptus litis subministrantur*, ubi sunt debita, sive ad Universitatem bonorum, sive ad majorem partem, aut etiam ad res particulares agatur, *decis.*50.*num.*10.*par.*9.*tom.*1., *Cels.decis.*16.*num.*9.

Subministrari *debent*, quoties, & *paupertas*, *&* etiam *bonum jus* concurrant, *decis.*50.*num.*1.*par.*9.*tom.*1., *dec.*211. *num.*1.*&* 4.*par.*11., *decis.*612.*num.*1. *par.*18. *tom.*2., *decis.*265. *num.*2., *&* *decis.*198.*num.*1.*par.*12., *Cavaler. decis.*467.*num.*1., *&* *decis.*554.*num.*1., *Dunoz.jun.decis.*275.*num.*4., *dec.*469. *num.*1., 473.*num.*7.*&* 11., 698.*n.*1., *decis.*765.*num.*1., 755.*num.*1., *&* *decis.*797.*num.*1., *Benincas.dec.*325.*n.*1. 2.*&* 3.*&* *seqq.* *&* *decis.*345.*num.*1. *&* 3., *Panphil.decis.*239.*num.*2.*&* 9., *decis.*565. *num.*4.7.*&* *seqq.*, *Millin. decis.*281.*num.*2., *decis.*284.*num.*1., *Peutinger. decis.*234. *num.*1.*&* *seqq.*, *Caril.pag.*304.*num.*1.*&* *pag.*385.*num.*1., *Pen.decis.*495.*num.*1.

Et subministrari debent *pauperi litiganti* habenti ad sui favorem sententiam, quamvis ab ea fuerit appellatum, *decis.*50.*num.*7.*par.*9.*to.*1., *Cels.dec.*348. *num.*1., *&* 411.*num.*20., limita, quandò sententia est nulla, vel injusta, *Emerix sen.decis.*8.*num.*5.

Alimenta, & Sumptibus litis tertius subministrare non tenetur *ultra vires rei possessæ*, *decis.*404.*num.*13.*par.*18.*to.*2.

Tenetur solvere *tertius Possessor* conventus pro restitutione dotis, quamvis in illius sententia citatus non sit, *decis.*513.*per tot.par.*18.*tom.*2.

Pater tenetur *filio* subministrare alimenta, & Sumptus litis; Et quandò petuntur, inquiri solet de bono jure, & paupertate Patris, *decis.*158.*num.*1.*par.*12., etiam naturali, *Emerix jun.decis.*622. *num.*4.*&* 5.

Alimenta, & Sumptus litis percipienda sunt *ex fructibus*, non autem ex capitali, *decis.*265.*num.*22.*par.*12.

Alimenta, & Sumptus litis *non debentur* agenti contra rescissionem venditionis, cujus recepit pretium, *Manzaned. decis.*626.*num.*3.

Maritus non tenetur subministrare Uxori agenti pro conservatione suæ dotis contra debitorem, & promissorem dotis, sed illa debentur à debitore, *Peutinger.decis.*234.*num.*15., declara, ut *num.* 16.

Pro alimentis subministrandis pauperibus, mandatum relaxari potest etiam tempore feriarum, quamvis jure actionis debeantur, *Peutinger.decis.*182.*num.*3.

Alimenta, & Sumptus litis sunt subministranda Abbati agenti pro recuperatione administrationis sui Monasterii, *Rembold.decis.*390.*num.*1.

Ex fructibus non ex Capitali detrahi debent, *Ubag.decis.*21.*num.*2.

Ar-

Artifici, qui potest suo labore sibi victum quærere non debentur à tertio Possessore, *Emerix jun.decis.622.num.3.*

In Muliere Nobili habetur ratio famulæ, *Emerix jun.decis.95.num.6.*

Præsumptio boni juris ad effectum alimentorum, & Sumptuum litis resultat ex decretis, & sententiis Judicum, etiam de Partibus, quamvis per appellationem suspensis, *Emerix jun.dec.95. num.4.*

Alimenta, & Sumptus litis, quandòque etiam in pecunia, non autem in speciebus assignantur, *dec.41.n.21.par.16.*

Alimenta, & Sumptus litis decernuntur *secundùm quantitatem patrimonii*, & numerum Personarum, *dec.265.n.21. par. 12.*

Debentur *stante paupertate, præsumptione boni juris*, vel agitur judicio universali, vel particulari, *decis.398.num.11. par.13., Ubag.decis.41.num.1.& 7.*

Debentur habito respectu *ad rem, quæ litigatur, decis.398.num.19.par.13., decis.256.num.3.par.15., Celf.decis.329. num.3.& 4.*

Collitiganti pauperi semper debentur, *decis.398.num.10.par.13.*

Collitiganti Judicis officio decernuntur, *decis.48.num.5.par.14.*

Alimenta, & Sumptus litis debentur etiã *in judicio particulari, decis.109.num.1, par.15.*

Non debentur, nisi fuerint copulativè probata paupertatis, & etiam boni juris præsumptio, *dec.54.num.1.par.15., Manzaned.decis.626.num.1.*

Denegantur ei, qui possidet Stabilia, *decis.54.num.1.par.15.*

Debentur *arbitrio Judicis*, qui in hoc procedere debet consideratis considerandis, *decis.109.num.16.par.15., decis.34.num.24.par.16.*

Alimenta non debentur *Uxori* divertenti à Viro, nisi ad ratam quantitatis dotis receptæ, & solutæ, *decis.117.num.1. & 10.par.16.*

Alimenta, & Sumptus litis non possunt prætendi, *stante bonorum deficientia*; secùs quandò apparet tanta esse bona, ex quibus alimenta possint deduci, *decis.127.num.4.& 5.par.14.*

Debentur *Collitiganti*, docto de bono jure, & de paupertate, *Buratt.decis.15. num.1., decis.261.num.1., decis.707. num.5., decis.756., & decis.705., ubique num.1., & decis.906.num.7.*

Et veniunt *regulanda* juxtà quantitatem patrimonii controversi, & de stylo Rotæ subministranda est certa quantitas in Causam declarandam, *Cerr. decis.508.num.7.*

Non subministrantur, quatenùs non sit probata paupertas, & non concurrat præsumptio boni juris, *Cerr.decis.853. num.1., Dunoz.jun.decis.473.num.1.*

Ut debeantur, non est necesse, quod precedat sententia, sed sufficit, quod illa innotescat Judici, *Celf. decis.348. num.6.*

7 Alimenta quoad Cessationem.

Alendi onus, morte illius, cui alimenta debentur finitur, *decis.646. num.11., & decis.186. num.2.par.4.tom.1., decis.561.num.16.par.18.tom.2., dec.677. num.17.par.18.tom.2., decis.412.n.18. & 19.par.13., Benincas.dec.187.n.2.*

Alimenta *debita jure actionis non cessant* eo, quod quis propria industria se alere possit, *decis.186.num.1.& decis.199. num.5.par.4.tom.1., decis.517.num.2. par.3., decis.639.num.4.par.19.tom.2.,* limita in iis, quæ habentur officio Judicis, vel juris dispositione, *ibid.num.4.*

Alicui relicta, licet *cum Persona extinguantur*, tamen *secùs est*, quandò constat de contraria mente Testatoris, *decis.593.num.2.par.4.tom.3.*

Simpliciter relicta debentur *durante vita* legatarii, *decis. 369. num.1.par.4. tom. 2.*

Aliquandò tantùm distinguuntur *per mortem* ejus, cui ea fuerunt relicta, *dec.369. num.3.& 4.par.4.tom.2., dec.423.n.1. par.4.tom.2.*

Quandò sunt relicta Dignitati, vel Universitati durant *usque ad centum annos, decis.369.num.12.par.4.tom.2.*

Quandò sunt relicta *certæ Personæ*, tunc illa non extinguuntur, nisi *per mortem legatarii*, & non hæredis, quamvis Testator disposuerit illa esse præstanda

per suum infrascriptum hæredem, *decis.369.num.7.par.4.tom.2.*

Si Testator alicui reliquerit alimenta, cum declaratione, ut ea non possit petere extra domum hæredis, nihilominùs durat dictum legatum *mortuo herede*, & quamvis ipse non possit habitare in dicta domo ex justa Causa, *decis.369.num.18.par.4.tom.2.*

Alimenta *ad certum tempus* relicta, post illud censentur denegata, *decis.13.n.1. par.18.tom.1.*

Perpetua reputantur, ac si de Successione tractetur, *decis.151.num.29.& 30. par.18.tom.1.*

Ab Usufructuaria relicta, non ampliùs debentur post *usumfructum extinctum*, *decis.13.num.9.par.18.tom.1.*

Alimenta præstandi onus, *durat*, durante emolumento, *decis.13. num.10. par.18.tom.1.*

Remedium Subsidiarium præstandi alimenta, cessat, ubi quis habet Matrem, & fratres, à quibus alimenta obtinere potest, *decis.30.num.22.par.18.tom.1.*

Alimenta, omniaque pro illis assignata, *cessant* post assignationem legitimæ, *decis.660.num.8.par.18.tom.2.*

Alimenta *expressa per* 18. *Annos* cum dictione *circitèr*, redacta sunt ad 16. Annos, *decis.717.num.26.par.18.tom.2.*

Ab aliquo *personalitèr præstanda* relicta, cum illius etiam Persona expirant, *decis.94.num.7.par.16.*

Alimentorum *titulus cessat*, vel redditur æquivocus, si de iis, quæ pro dd. alimentis recipiebantur, aut exigebantur, reddebatur ratio, *decis.100. num.16. & 35.par.19.tom.1.*

Fundus pro alimentis *legatus*, post mortem restituitur, quod tamen limitatur in Patre, quandò fundus non excedit quantitatem alimentorum juxta tamen *l. hæreditatum*, *Coccin. decis.856. n.8. 9.& 11.*

Causa cessante, cessare etiam debet illorum præstatio, *Panphil. decis. 565. num.3.*

Alimenta, *quæ pro dote debentur* cessant in parte, si dos fuit in parte restituta Mulieri, *Merlin.decis.5.num.2.*

8 Alimenta quoad taxationem.

Alimenta *taxari debent habita ratione causæ*, ex qua illa debentur, *dec.442. num.1 par.4. tom.1.*

Ex subjectis rationibus *augenda sunt filio*, licèt id priorem eorum taxationem acceptaverit, *decis.431. par.4.divers.*

Alimentorum *taxatio*, & æstimatio plurimum *Judicis arbitrio* remissa est juxta Personæ qualitatem, & conditionem, *decis.548. num.9. par.4. tom. 1.*, *Peutinger.decis.234.nu.6.& 7.*, *Priol. decis.212.n.3.*, *& decis.36.num.4.*

Augentur, aucta familia, *dec.431.n.4.p.4. divers.*, & ætate, *Coccin. dec.1229.n.6.*, *Merlin.decis.5.num.9.*, *Priol. dec.212. num.12.*

Et una cum ætate crescunt, *Emerix sen. decis.67. num.8.*

Alimentorum taxatio fieri debet *juxta facultates illius*, qui alimentare tenetur, *decis.517. num.2. par.3.*, *Arguell. decis.18. num.13.*, *Nin. decis.51. nu.1.*

Si alimenta decernuntur, observandum est *si aucta sint pretia rerum*, *decis.431. num.5. par.4. divers.*

Subsidiaria sunt taxanda ad meram alimentandi necessitatem, *decis.581.n.2. par.1.*, *Cavaler.decis.298.num.2.*

Præstanda quomodo taxari debeant attenditur *quantitas bonorum*, *& qualitas Alimentandi* arbitrio Judicis, *decis.538.num.2.par.1.*, *decis.271.num.1. par.3.*, etiam pro famulatu *ibid. decis.307. num. 13. par. 18. tom. 1.*, *decis.410.num.3.par.12.*, *decis.127.nu.2.*, *& decis.442.num.1. par.14.*, *Bich. decis.21. num.1. ad 9.*, *Buratt.decis.861. num.11.*, *Cerr.decis.855.num.3.& seq.*, *& dec.210.num.1.*, *Cels.dec.226.n.14.*, *Emerix jun.decis.542.num.8.*, *552.n.4.*, *805.num.1.& 2.*, *897.num.2.*, *706.n.4.*, *& 1184.per tot.*, *Panphil.decis.253.n.7 & 8.*, *decis.395.num.4.5. & 6.*, *& decis.736.num.3.4.& 7.*

Variantur, augentur, & diminuuntur secundum temporum varietatem, *dec.31. num.1. & 2. par.1.*, *& Patrimonii* diminutionem, *Emerix jun.decis.897.n.4.*

Augentur, quandò pretia ciborum, habita-

tationis, & vestimentorum sunt aucta, *decis.*31. *num.*5. *par.*1.

Quandò debentur *in subsidium*, non sunt rigorosè taxanda, sed ad meram necessitatem alimentandi, *decis.*249. *num.* 1. *par.*2.

Secundum Statutum *Urbis lib.*1.*cap.*137. taxantur *ad rationem septem cum dimidio* pro centenario, *decis.*448.*n.*4.*par.*2.

In Civitate valde uberi, non sunt ad summum taxanda, *decis.*256. *num.*7. *par.*4. *tom.*2.

Alimenta *Puellarum*, quæ educantur in Monasteriis Urbis, taxantur *ad scuta quinque* menstrua, *dec.*169. *n.*5.*par.*18. *tom.*1.

In alimentis *Puellarum* non computatur expensa currus, quo illæ usæ sunt, si non probatur retentus ad istum effectum, *decis.*169. *num.*7. *par.* 18. *tom.*1.

Alimenta *crescunt* una cum ætate, eaque crescente augenda sunt, *decis.* 107. *num.* 10.*par.* 18. *tom.* 1., *Emerix jun. decis.*151. *num.*10.

Alimentorum *quantitas arbitrio Judicantis* remittitur, qui plura considerare debet, *dec.*402.*n.*9.*par.*18.*tom.*1.

Taxatio alimentorum *considerata persona, & bonis*, remittitur arbitrio Judicis, & eo magis sumptuum, & expensarum litis, perpensa diferentia inter hæc, & alimenta, *decis.*257. *num.*11. *par.*15., *Merlin.decis.*5. *num.*1.

Alimentorum *quantitas* Religioni Judicantis remittitur, *dec.*417.*n.*23.*par.*16., *decis.*130. *num.*6. *&* 11., *& decis.*306. *num.*11., *& decis.*241. *num.*11. *& seqq. par.*19. *tom.*1.

In præstandis alimentis *pauperi collitiganti* habetur ratio de fructibus rei, vel quod ipsa res sit pretio æstimabilis, *decis.*117. *num.*9. *par.*16.

In decernendis *Pupillis*, de pluribus ratio habenda est, *decis.*397. *n.*4.*par.*17.

Alimēta *Collitigantis* Judicis arbitrio decernuntur, *decis.*48. *num.*5. *par.*14.

Non possunt dici *excessiva*, quandò adest turbiditas, *decis.*112.*num.*39.*par.*14.

Alimenta *pinguiora debentur* ei, qui habet familiam pinguiorem, *dec.*535.*n.*8. *par.*14.

In alimentorum assignandorum materia attenditur, quantum in illis erogare volebatis, qui ea præstari jussit, *dec.*127. *num.*3. *par.*17.

Alimenta *à Judice taxari* debent juxtà vires Patrimonii, *dec.*241.*n.*12.*par.*19. *tom.*1., *decis.*475. *num.*28., *& dec.*639. *num.*3. *par.*19. *tom.*2.

Excessivè *à Judice taxata reducenda* sūt, *decis.*320. *num.*2., *Rembold. decis.*249. *num.*4.

Alimenta, victus, & vestitus alicui relicta à Rota taxata sunt in annuis scut. 60. *decis.*320.*num.*1.9.*& seqq.par.*19.*to.*1.

Alimenta *Uxori relicta* in propria domo, & in communione cum filiis, si extrà domum petantur, Rota taxavit in annuis scut.40. *decis.*320. *num.*3. *par.*19. *tom.*1.

Minori, & Pupillo taxantur in scutis sex quolibet mense, *decis.*130. *n.*8.*par.*19. *tom.*1.

Alimenta *Puellis* ab aliquo præstitis regulantur à solito, quod solvitur pro eisdem Puellis æducatis in Monasterio, *dec.*265.*num.*1.*&* 12. *par.*19.*to.*1.

Parco modo taxantur *ubi de quantitate Patrimonii non plenè constat* ob periculum inanis repetitionis in casu succumbentiæ, *dec.*130.*nu.*10.*par.*19.*to.*1.

Provisionalitèr taxata non faciunt statum quoad dotem constituendam juxtà quantitatem alimentorum, *dec.*315. *num.*10. *par.*19. *tom.*1.

Alimentorum appellatione veniunt omnia necessaria ad substentationem vitæ humanæ, *dec.*100.*n.*18.*par.*19.*tom.*1.

Alimenta *filiorum* naturalium, non consistunt in solo pane, & vino, sed in omnibus aliis ad sustentationem vitæ necessariis, *dec.*100.*n.*17.*par.*19.*tom.*1.

Alimenta possunt *decerni, & taxari officio* Judicis, *Manzaned. decis.*77. *nu.*3.

Taxari debent, habita ratione causæ, ex qua præstantur, *Panphil. dec.*542.*nu.*1.

In Urbe pinguiora præstanda sunt, attenta quantitate expensarum, quæ in illa eroгantur, *Panphil.decis.*395. *num.*3.

Ex Statuto Urbis taxantur ad rationem septem cum dimidio, *Ubald.decis.*133. *num.*7.

Solitum taxandi quantitatem alimentorum, & sumptuum litis Mulieri petenti

ti dotem est ad rationem scut. 5. pro centenario si dos est promissa in pecunia, *Peutinger.decis.*234.*num.*8., & *secundum* quantitatem fructuum dotis, quandò conditio, & nobilitas dotatæ, & dotantis,ac familiæ Viri id postulat, *ibid. num.*10.

Alimentorum taxatio fieri debet juxtà consuetudinem Civitatis, in qua sunt alimenta præstanda,*Merlin.dec.*5.*n.*3., *Ubag.decis.*59. *num.*4. & 5., *Priol. decis.*212. *num.*7.

Vestiarium Rota taxavit in scut. 12. annuis, & alias plus, *Ubag.decis.*59. *nu.*6.

Moderata, & *congrua* esse debent, non nimis tenuja, nec nimis splendida, *Priol. decis.*36. *num.*6.

Prælato Romanæ Curiæ taxantur in scut. 1500. annuis ex Constitutione Alexandri VII., *Emerix jun. dec.*1177. *num.*1., & *decis.*1178. *num.*1.

Taxantur in scutis quatuor pro centenario bonorum, à quibus petuntur, *Emerix jun.dec.*1041. *per tot.*

Filio spurio taxata fuerunt ex particularibus circumstantiis in scut. 20. menstruis, *decis.*475. *num.*29. *par.*19. *to.*2.

Quandò sunt decernenda *filio naturali*, id totum ab æqui Judicis arbitrio dependet, qui neque rigidam, & solam naturæ indigentiam, nec etiam lautos, & nimis splendidos sæculi mores respicere debet,*dec.*30.*n.*23.& 24.*par.*7.

Dum præstantur *miserationis causa*, ex æquitate Canonica, non juxtà necessitatem victus tantùm, sed secundum status, dignitatem, & decentiam sunt decernenda, *decis.*30.*num.*22.*par.*7.

Debita *superstiti conjungi vig. Auth.præterea* cum debeantur ratione pietatis, quæ sola sunt necessaria, non autem condecentia ad statum Personæ attenduntur, *decis.*138.*num.*10.*par.*11.

Alimenta *filiorum naturalium*, non debentur juxtà solam necessitatem naturæ,sed secundum dignitatem Patris, & consuetudinem Patriæ, *decis.* 561. *num.*12.*par.*18. *tom.*2.

Personarum Nobilium simul conviventium taxata sunt ad rationem scutorum octo pro quolibet mense,*dec.*717. *num.*23. *par.*18. *tom.*2.

Alimentorum *taxatio arbitrio Judicantium* relinquitur, qui tamen illorum circumstantias considerare debent,*decis.*717. *num.*24. *par.*18. *tom.*2.

Ut plurimum pendet à Judicantium *arbitrio*, *decis.*664. *num.*14. *par.*18. *tom.*2.

Alimenta *Uxoris* legatariæ habitantis extrà domum Viri, taxata sunt in annuis scut. 60. *decis.* 664. *num.* 15. *par.* 18. *tom.*2.

In taxatione alimentorum, & *sumptuum litis*, *habenda est ratio fructuum rei*, super qua alimenta petuntur,*decis.*612. *num.*7.*par.*18. *tom.*2., *decis.*94. *num.*9. *par.*14., *Cels. decis.*329.*num.*2.

Pro *Viro nobili*,& *senectute provecto*,debent esse, non ad necessariam, sed ad commodam substentationem, *decis.*7. *num.*3. *par.*13.

Possunt à Judice non benè informato de statu hæreditatis taxari *ad aliquam summam sibi bene visam*, *decis.* 256. *num.*17. *par.*15.

Uxoris divertentis à Viro taxata sunt ad rationem quinque pro centenario, *decis.*117. *num.*12.& 13. *par.*16.

Etiam *in Personis nobilibus* taxantur ad menstrua scuta octo, ubi æquè alitus, ac ea præstans ambo insimul conveniebant, *decis.*417. *num.*22. *par.*16.

Debentur *juxtà qualitatem Personarum*, *decis.*41.*num.*20.*par.*16., *Rembold. decis.*249. *num.*2.

Taxantur in quantitate, & *juxta consuetudinem Loci*, *decis.*397. *num.*1. & 6. *par.*17.

Judicialiter taxata, & approbata, amplius impugnari non possunt, *dec.*397. *num.*2. *par.*17.

Taxata *in ætate adulta*, in eadem quantitate non debentur etiam in ætate pupillari, *decis.*397.*num.*3.& 4.*par.*17.

Allegans, Allegare.

Allegans *errorem* probare tenetur, *Buratt.decis.*692. *num.*1.

Allegare *ea*, *quæ* sæpiùs *fuerunt rejecta* ridiculum est, *Coccin.dec.*1620.*num.*4.

Quæ sunt facti allegans tenetur probare, *Dunoz.jun.decis.*647.*num.*18.

Judicium *Ordinarii* esse irrationabile, te-

tenetur plenè, & concludentèr probare, *Cels. decis.25. num.3.*

Allegant incumbit *onus probandi*, *Cels. decis.11.num.4., Ubald.decis.5.num.6., Pen. decis.1186. num.2., & dec.1313. num.2., Rembold.decis.406., decis.282., & decis.293.*, ubique *nu.1., & dec.551. num.8., Ubag.decis.98. num.4.*

Allegans exactam pecuniam restituisse, debet probare restitutionem, *Pen. decis.899. num.7.*

Allegans facultatem tenetur illam concludentèr probare, *Pen.dec.942. nu.3.*

Allegans *non adesse alia bona*, debet id concludenter probare, etiam ad effectum petendi legitimam, vel ejus supplementum, *dec.334.n.3.par.4.tom.1.*

Allegans *turpitudinem propriam*, non auditur nisi vertatur in periculum Animæ, vel favore libertatis, *decis.8. n.8. de testat.in antiq.443., Rembol.dec.611. num.2.*

Contraria non est audiendus, *dec.8.nu.6. de testat.in antiq.443.decis.748.num.7. par.3.*

Aliquem decessisse ex aliqua infirmitate, quam ea qua obiit, id probare tenetur, *decis.701. num.1. par.1. divers.*

Extinctionem pensionis, aut aliam nullitatem debet plenè illam probare, *decis.400. num.4. par.1.divers.*

Extare alia bona, quam in Inventario descripta probare tenetur, *dec.690. nu.5. par.1. divers.*

Gratiam consumptam dicitur dare objectum, quod debet concludentèr probari, *decis.1128. num.2. lib.3.par.3.divers.*

Præsentiam concludentèr probare tenetur, quandò in absentiam alter ejus obtinet, *decis.84. num. 7. & 8. par. 4. divers.*

Testamentum priùs factum, illud producere tenetur, *decis.108. num.1. par.4. divers.*

Aliud non extare præter descripta habet intentionem fundatam, quod id solùm procedit in inventario hæredis propter præsumptionem, quam habet prò se, alias secus, *decis.712.n.2.par.2.*

Non adesse alia bona debet id concludentèr probare; ubi etiam ad effectum petendi legitimam, vel ejus supplementum, *decis.334.num.3.par.4. tom.1.*, & quomodo, *decis.286.num.9.par.12.*

Immemorabilem, dicitur allegare meliorem titulum de mundo, *decis.47. n.29. par.8.*

Alium titulum, quàm illum, de quo constat tenetur probare, *decis.313. num.7. par.9. tom.1.*

Culpam tenetur eam probare specificam, & præordinatam ad casum, *decis. 159. num.6. par.12.*

Extare alia bona prò detractione legitimæ, hoc probare tenetur, *decis. 286. num.9. par.12.*

Se esse filium adulteri, maritum non habuisse accessum ad Matrem ipsius de tempore conceptionis, aut eam cognoscere non potuisse, probare tenetur, *decis.318. num.3. par.13.*

Titulum coloratum ex decreto Concilii irritanti, & Constitutione Piana pro non possessore habetur, *decis.254.n.16. par.13.*

Turpitudinem propriam non meretur audiri, *decis.4. num.17. par.13.*

Super aliquo statuto aliquam inter præstationem audiri non debet, *decis.303. num.15. par.13.*

Servitutem gravatur onere concludentis probationis, *decis.276. num. 1. par.14.*

Servitutem prò se, debet probare, eam acquisivisse, vel pacto, vel testamento, vel præscriptione, *decis. 398. num. 3 par.14.*

Alleganti, quod bona tantùm non reddant, probandi onus incumbit, *decis.229. num.7. par.13.*

Ab allegante *scientia* probari debet, *decis.336. num.12. & 13. par.11.*

Versio est probanda, *dec.438. n.9.par.13.*

Mors est probanda, quia præsumitur vitæ continuatio, quod tamen limita, *decis.480. num.15. par.13.*

Debet probari *excessus*, si non præsumitur, *decis.384. num.1. par.14.*

Læsio est probanda, *decis. 468. num. 11. par. 14.*

Prò allegando *suspectum Judicem* mandatum speciale requiritur, *decis. 152. num.7. par.11.*

Allegare, quòd aliquid est impossibile pro-

probari non relevat ab onere probationis, *decis.175.num.64.par.9. tom.1.*

Ignorantiam quis non valet, si constat de ejus scientia, *decis.66. num.22. par.12.*

Non potest *dans causam* carcerationi, se fuisse coactum, *dec.288.n.2.par.13.*

Non valet nemo ad favorem alicujus ea, quæ fiunt, si ille non allegat, Alius allegare, *decis.536.num.162.par.14.*

Præsumptionem non sufficit, nisi probetur factum ex quo illa resultat, *decis.658.num.4.par.18.tom.2.*

Allegare nullitatem contractus minoris permittitur, non secùs ac si minor viveret, *decis.657.num.1. & seq.par.18. tom.2.*

Allegari, & deduci aliquid potest per viam exceptionis, quod non potest per viam actionis, *decis.143.num.7.par.2. divers.*

Simulatio non valet absque labe periurii, quandò in Instrumento partes juraverint, omnia in eo contenta fuisse vera, *decis.75. num.39.par.11.*

Titulus melior non potest, quàm proveniens ex immemorabili probata cum suis requisitis, *decis.347.nu.12.par.11.*

Res judicata non potest, si sit in gradu restitutionis in integrum, *decis.402. num.23.par.13.*

Ignorantia non potest, cui factum est notum, *decis.532.num.30.par.14.*

Creditum non esse deductum, non potest ad obtinendam cum illo compensationem, *decis.217. num.13.par.14.*

Allegans *quem teneri de casu* proptèr culpam commissam, probare debet, quod ille contingit solum proptèr culpam, nec potuisset aliter contingere, nisi culpa intervenisset, *Bich.dec.185.n.18.*

Allegans *nullitatem* judicii, processum transportare tenetur, *Bich. decis.655. num.12.*

Alleganti *qualitates necessarias* pro validitate actus intervenisse, incũbit onus probandi, *Bich. decis.91. num.8.*

Alleganti *concordiam*, incumbit onus probandi, quod fuerit effectuata, quia cum sit facti non præsumitur, *Bich. decis.149.num.13.*

Allegatio.

Allegatio *vitæ* sola usque ad centum annos sufficit absque alia probatione, & transfert probandi mortem onus in adversarium, *decis.862.n.1.lib.3.par.3. divers.*

Contrà personas juratas, quæ testamento subscripserunt, reddere videtur testamentum de falso suspectum, & ideò multum est consideranda, *dec.299.n.2. lib.3.par.3.divers.*

In actis habet vim denunciationis, *dec.78. num.4. par.4. tom.2.*

Juris tertii in judicio adipiscendæ non solet haberi in consideratione, nisi sit tale, ut non requirat altiorem indaginem, *decis.649.num.20.par.4.tom.3.*

Judicis suspecti ligat manus Judicis, & causat attentata, *dec.52.num.8.par.11.*

Simplicis consuetudinis, non sufficit, cum ea passim in jure improbetur, *dec. 233. num.23. par.13.*

Unius tituli, non excludit competentiam alterius tituli, *Ansald.decis.78.num.14.*

Proprii erroris permittitur filio familias opinanti Patris consensum, aut ratificationem in contractu ab eo inito accessisse ad excludendam relevantiam agnitionis proprii debiti mortuo Patre, *Ottobon. decis.204. num.13.*

Allegatio suspicionis non relevat cum ab ulteriori processu fuerit appellatum, *Carill.pag.4. num.4.*

Præteritionis non impedit immissionem, quandò probanda est filiatio, *Rembold. decis.451. num.6.*

Allegatio lapi.

Allegatio lapi in materia possessionis triẽnalis procedit, etiamsi post obitum primi beneficium fuit pluries resignatum, *decis.779. num.1.*, & etiam quod Episcopus non continuaverit visitare, imò etiam si de infectione tituli, & possessionis præcedentis appareat, *decis.779. num.2.& 4.lib.3.par.3.divers.*

Prædicta est locus, ubi quis post regressum possedit per triennium beneficium, *dec.814.n.1.lib.3. par.3. divers.*, *Crescen. decis.7. num.4.*

Non

Non habet locum in possessione spoliativa, *decis.206. num.3. par.2.*

Requirit, quod Possessor triennalis obiequi in possessione pacifica, *Veral. decis.26.num.4.par.1.*

Non est locus ad favorem illius, qui non est Successor primi Resignantis, *Verall.decis.27. num.1.& 4.par.1.*

Sicuti habet locum in retrocessione, ità, & in cessione, *Mohedan. decis. 19. de renunc.*

Potest allegari per primum, & ulteriorem Successorem, quia eadem est ratio, *Mohedan. decis.15.de caus.poss. & prop.*, & tertium, an, & quandò descendat, *idem decis.4.ut lit.pend.*

Allegata.

Allegata derogatio Iurispatronatus est deducenda, & probanda, alias non relevat,*decis.254. n.5.lib.3.par.3.divers.*

Alioquin, Alius, Alia, Aliud.

Alioquin dictio importat negativam, & exponitur idest, *si non, decis.212.n.10. & 12.par.3.*

Alius,alia,aliud implicat similia,*dec.373. num.4.par.3.*, ubi etiam quid si adjungitur dictioni universali *quicunque ibi.*

Alius, alia, aliud, est relativum præcedentium cum eadem qualitate, & implicat similia, *dec. 12.in add.in dec.1. de rescript.in novis.3.*

Per alium, qui facit per se ipsum facere videtur,*decis.313.num.20.par.19. to.1.*

Alios dictio repetit qualitatem, & similitudinem in substantia, *decis.567. nu.6. par.4. tom.1.*

Per alios omnia possumus, tribus exceptis, scilicet ratione rei, ratione personæ, & quandò specialiter est electa industria alicujus, *decis.813.n.12.par.18. tom.2.*

Per alios administrari potest, quod per se ipsum fieri non valet, *decis.64. num.9. & 10. par.19. to.1.*

Aliis verbum est implicativum similium, *decis.444.num.3.in fine par.4. tom.1.*

Aliud est judicare partem, aliud totum, *decis.147. num.1. par.4. divers.*

Aliud pro alio invito Creditore solvi non potest, *Duran.decis.1. num.1.*

Alphonsus.

Alphonsus Rex Hispaniarum quàm pie, & simul etiam locutus sit de ampla potestate Romani Pontificis, *Rub. in annot.decis.2.num.19.par.3.*

Aliquis.

Aliquis in singulari, est aptum comprehendere plures, & plurali æquipollet, *Cavaler. decis.343. num.7.*

Aliqua dictio refertur ad quid etiam minimum, *Duran. decis.126. num.11.*

Allodialia.

Allodialia, & libera potiùs bona in dubio præsumuntur, quam feudalia, & servituti obnoxia, *decis.404. num.1. par.1., Dunoz.jun.decis.744.num.7.*

Et libera bona præsumuntur, *decis.409. num.4. par.1.*

Bona potiùs præsumuntur, quàm emphyteutica, & feudalia, *decis.508. num.1. par.1.*

Omnia præsumuntur, nisi probentur feudalia, *decis.93. num.30.par.5. tom.1., Buratt.decis.276.num.5., Comitul. decis.128.num.12.Duran.decis.28.nu.13.*

Allodiale in dubio præsumēdum est,quod sit aliquod Castrum, & non feudale, *decis.93.nu.29. par.5. tom.1., Comitul. decis.74. num.12.*

Allodialium *ad instar* bona emphyteutica ex verbis amplis investituræ, dicuntur redacta, *decis.336. num.7. par.11.*

In Allodialibus *pretium* æstimatur ad rationem quinque pro centenario, *decis.328. num.27. par.11.*

Allodialia fatetur intentans judicium super illis coram judicibus bonorum allodialium, *Buratt.decis.426.num.10.*

Allodialitas.

Allodialitas præsumitur in feudo, quandò nullum unquam fuit præstitum juramentum fidelitatis,*dec.93.n.39.p.5.t.1.*

Multò magis præsumitur, quandò pro ea concurrunt præsumptiones, & conjecturæ, *decis.93. num.35. par.5. tom.1.*

Territorii, ex alienationibus tali nomine factis, inferri potest, *decis.213. num.7. par.6.*, *Merlin. decis.582. nu.8.& 13.*

Allodialitatis qualitas in emphyteusi intelligitur tantùm, durante locatione, *decis.86. num.26. par.5. tom.1.*

Præsumptio oritur, ex quo territorium sit solitum alienari sine licentia alicujus, *decis.212. num.8. par.6.*

Præsumptio tollitur per plures, & efficaces conjecturas inferentes ad feudalitatem, *decis.310. num.9. par.6.*

Statu firmato excluditur feudalitas, *decis.212. num.4. par.6.*

Ab illius præsumptione, ut recedatur, plurimum operatur consuetudo Principis bona concedendi in feudum, *decis.310. num.11. par.6.*

Allodialitatem testes non probant, si nesciant, quid sit Allodium, *decis.310. num.60. par.6.*

Divisione bonorum tanquam allodialium probatur, *Buratt. decis.426. num.8.*

Observantia maximè comprobatur, *Buratt. decis.276. num.10.*

Alogista.

Alogista dicitur, qui rationem reddere tenetur, *decis.240. num.6. par.15.*

Allogista, seù qui rationem non tenetur reddere attamen bonam fidem servare debet, *decis.240. num.6. par.15.*

Aloysius.

Aloysius Lippomanus fuit primus, qui ex manuscriptis codicibus in lucem edidit Martyrologium Romanum, *dec.60. num.17. par.8.*

Altare, Altarissæ.

Altare *constructum* in jurepatronatus, præsumitur constructum juxta ordinationem Testatoris, *decis.735.n.4.par.3.*

Altare *majus* sortitur eundem titulum, quem habet Ecclesia principalis, *decis.313. num.1. par.1.*

Purè relictum, cum hoc, quod non impetraretur, alias bona revolvātur ad aliū, facta impetratione non intrat devolutio, ex facto tertii impetrantis altare, *decis.314. num.40. par.4. tom.2.*

Unum non est discooperiendum, ut alterum cooperiatur, *decis.231. num.4. par.6.*, *& decis.41. num.81. par.4. to.2.*, *dec.82. num.9. par.11.*, *decis.177. nu.5. par.15.*, *Coccin. decis.248. num.5.*, *Dunoz. jun. decis.115. num.2.*

Seù Cappellam in aliqua Ecclesia, Confraternitas, & si habeat, non est Ecclesiastica, sed Laica, dum non probetur erecta auctoritate Ordinarii, *decis.278. num.3. par.11.*

De novo constructum, succedit in locum prioris Altaris diruti, ejusque retinet privilegia, *decis.177. num.4. par.15.*

Alteri per alterum præjudicium causari non debet, *decis.42. num.5. par.3.*

Altaris pars dextera duppliciter considerratur, *Bich. dec.566. num.17.& 20.*

Altari, *qui serviunt*, de Altari participant, *decis.37. num.7. par.5. tom.1.*, *Cels. decis.65. num.6.*, *Merlin. decis.257. nu.7.*

Qui inservit de Altari vivere debet, *decis.287. num.13. par.5. tom.1.*, *decis.76. num.21. par.8.*, *decis.351. num.8. par.18. tom.1.*, *& decis.389. num.6. par.18. to.1.* *Caril. par.124. num.17.*

In Altari publico Sacerdoti cuilibet celebrari licet, *dec.234. nu.1.& 2. par.14.*

Bona relicta alicui cum onere celebrandi Missas ad certum Altare, non spectant ad hujusmodi Altare, *Coccin. decis.2244. num.4.*

Majus habet majora paramenta Cappellæ privatæ, *Coccin. decis.666. num.6.*

Altarissæ nomen potiùs sonat in Presbyterum, quàm in simplicem Clericum, *decis.216. num.2. par.2.*

Possessione *Altaris* capta, censetur etiam adepta possessio prædii, quod ad illud spectat, *Coccin. decis.2244. num.3.*

Altare constructum, & dotatum præsumitur ab eo, qui id facere tenebatur, *Pamphil. decis.639. nu.1.*, & juxtà Testatoris ordinationem, *Ubald. decis.309. num.4.5.& 8.*

Al-

Alterare.

Alterare Primogenituram ipsam possidens non potest,& multò magis diversam ab ea constituere, *decis.519. nu.4. par.14.*

Alteratio.

Alteratio in emphyteusi Ecclesiastica est nova alienatio,quę conclusio est intelligenda, si solitũ alteratur circà sustantialia, vel quandò materia est indivisibilis, *decis.39. num.50.51.& 52.par.8.*

Emphyteusis Ecclesiasticæ per additionem Personæ dicitur circà substantialia, *decis.39. num.54.par.8.*

Controverti non potest stantibus diversis generationibus in prioribus investituris non comprehensis, quæ ideò sine requisitis solemnitatibus non tenent, *decis.191. num.4. par.13.*

Emphyteusis non nocet, si est facta ad favorem illius cui post mortem Proximioris deberetur renovatio, *dec.275. nu.8. par.17.*

Investituræ non probatur, non exhibitis anterioribus investituris, *dec.275. n.6. par.17.*

Alteratio aliqua nominis non tollit identitatem Personæ, *Ansald. dec.46. n.32.*

Alteri.

Alteri per Alterum non acquiritur, *decis.548.num.7.par.4.divers.*

Per Alterum prejudicium causari non debet, *decis.42. num.5. in fin. par.3.*

Per Alteram iniqua conditio non debet inferri, *decis.232.num.18.par.7.,& decis.694. num.5. par.18. tom.2.,dec.467. num.2. par.19. tom.2.*

Alternativa.

Alternativa dispositionem dubiã, incertam, & æquivocam efficit, *Ubag. decis.10.num.2.*

Efficitur ex dictione *seu*, *Ubag.decis.25. num. 15.*

Electionem dat disponenti, *Ubag.dec.10. num. 5.*

Priùs, nec posteriùs, inducit, sed actum tribuit cuilibet ex alternatis in solidum, quandò regitur ab unico verbo, & oratione, *Ubag.decis.10.num.9.*

Restringitur ad unum, quandò ad illius tantùm favorem est verificabilis,*Ubag. decis.10.num.17.*

Succedere facit unum per vulgarem; quandò alter est incapax Successionis, *Ubag.decis.10.num.18.& 19.*

Alternativa ordinata in certis casibus, non extenditur ad alios, *Ansald. decis.47.num.24.*

Alternativæ pactum non procedit in jure præsentandi, si unus tantùm dissentiat, *Ansald.decis.18.num.15.*

Intellige, quandò tale jus spectat ad plures, uti singulos non autem quando ad plures,uti Collegium,tunc enim major pars assorbet minorem, *ibid.num.26.*

Alternativa, quandò habeat locum in Ecclesiis unitis,& in quibus Casibus, *Ansald.decis.47.num.21.22.& 23.*

Revocatur per Contraventionem Ordinarii, & non prodest expectanti, quia tendit ad ejus favorem, *Crescent. decis.13.num.6.,& decis.11.per tot.*

Alternativæ, una parte electa, non potest ad aliam contrariam rediri, *Crescent.decis.8.num.3.*

Episcopus non potest providere vigore alternativæ, nisi literis expeditis, *Mohedan.decis.3.de rescript.*

Alternativa *intrat* ex quasi Contractu *inter Papam, & Episcopum* in tantùm, ut secuta acceptatione Episcopus non possit illi renunciare,*dec.289.n.7.par.3.*

Alternativa *resolvi in conditionem* dicitur,*decis.257.num.3.par.1.divers.*

Negativa concepta requirit, neutrum extare, *decis.575.num.1.par.1.divers.*

Alternativa intrat *in beneficiis*, quæ sunt *ad* liberam *Collationem Episcopi*, secus si ad Simultaneam cum C pitulo, *decis.165.num.3., & decis.68. num.1. par.3., Arguell.decis.34.num.7.& 8., Nin. decis.79.num.2., Dunoz.jun.decis.599.num.5.,Panphil.decis.589.n.6., decis.652.num.2.,dec.557.num.3.& 5., Peutinger. decis.296.num.5., dec.278. num.16., Priol. decis.195.num.4., & decis.264.num.4.*

Concessa Ordinario,si à Sanctissimo fuerit an-

antè literarum expeditionem non validat, & vacantia beneficia non potest conferre, *decis.*251.*num.*1.*lib.*2.*par.*3. *diversor.*

Alternativa *operatur*, ut menses alternati subrogentur loco aliorum, *decis.*379.*num.*9.*par.*3.

Concessa Ordinario per indultum, an per Statutum speciale Ecclesiæ, in qua ipsa concessa est, possit enervari per contrariam collationem, *decis.*12.*n.*1. *lib.*3.*par.*3.*diversf.*

Alternativa *Episcopi* probatur ex acceptatione illius Contracta ex libro Datariæ, nec est necesse probare residentiam, *decis.*205.*num.*2.*par.*3., *Buratt. decis.*888.*num.*3.6.*&* 7.

Dicitur Citatio, quæ enarrato membro uno, aliud subinfert per vocalem, *vel aut*, sive exempli Causa ad audiendam sententiam, vel aut sive suspendi à divinis &c., *dec.*275.*n.*2.*lib.*3.*par.*3.*diversf.*

Alternativa *dictio*, sufficit, quod in una tantùm parte verificetur, *decis.*611.*n.*3. *par.*3., *Caril.pag.*296.*num.* 1., *Pen.decis.*216.*num.*4.*&* 5., *&* *decis.*613.*n.*3.

Dispositio *in una parte* tantum ut *verificetur*, sufficit, *dec.*248.*nu.*8.*par.*1.

Dispositio *in una parte* tantùm sufficit, *quod adimpleatur*, *dec.*569.*num.*2.*par.*1.

Alternativa *non capit beneficia*, quæ non sunt liberæ Collationis Ordinarii, & non capit beneficia Jurispatronatus ex privilegio, *decis.*336.*num.*3.*par.*4.*to.*1., *Manzaned. decis.*738. *num.*5., *&* *decis.*773.*num.*2.

Non tribuit *novum jus* Ordinariis collatoribus, sed removet ostaculum reservationis mensium, *decis.*602.*num.*7. *par.* 1.

Alternativæ, & disjunctivæ *natura est*, ut in his sufficiat unam tantùm partem verificari, ut sit dispositioni locus, *decis.*584.*num.*4.*par.*4.

Posita *in favorem creditoris* operatur, ut creditor in ea electionem habeat, *decis.*264.*num.*1.*par.*2.

Alternativæ *derogatio*, requiritur, quandò Papa facit gratiam præventivam, secùs verò, quandò concurrit cum Ordinario, *Rub.in annot.dec.*2.*n.*258., *&* *decis.*260.*par.*3.

Vide in verbo *Papa*.

Alternativa, *si acceptetur*, *incepto jam mense*, qui cessante alternativa erat ordinarius, & per alternativam efficitur reservatus, incipit currere à die acceptationis, itaut mensis ordinarius à dicta die censetur reservatus, *dec.*349. *num.*1.*par.*3., *Peutinger.dec.*278.*n.*27. 28.*&* 29.

Usum *perdit Episcopus*, si sit absens à sua Diœcesi, quam abet ex Causa trium Mensium sibi a Concilio concessorum, quia requiritur vera personalis, ac actualis præsentia, *decis.*98. *num.*9. *&* 10.*par.*7.

Electio, sicuti est debitoris, ita etiam competere debet ejus hæredi, in quo continuatur obligatio, *decis.*463. *n.*2. *&* 3.*par.*9.*tom.*2.

Natura est, ut in una parte verificetur, *decis.*463.*num.*1.*par.*9.*tom.*1.

Sufficit minorem partem verificare, *decis.*70.*num.*2.*par.*10.

Usus metitur ab ipsa die acceptationis, *decis.*49.*num.*3.*par.*10.

Gratia loquitur de mensi integrali, non autem de singulis diebus, *decis.*49.*n.*33. *&* 35.*par.*10.

Acceptatio in mense, qui aliàs esset Ordinarius efficitur Apostolicus, ut beneficia in ea vacantia censeantur Pontifici reservata, *decis.*299.*nu.*3.*par.*10.

Acceptatio facta per Episcopum est quædam species contractus, *decis.*221.*n.*8. *par.*11., quæ probatur per literas Datariæ, *decis.*108.*num.*4.*par.*11., *Bich. decis.*494.*num.*2.*ad* 5.

Natura operatur, ut in uno actu tantùm verificari sufficiat, *decis.* 226. *num.* 5. *par.*13.

Alternativæ justificatio unius partis, ut sufficiat, necesse est, ut eadem ex parte principali dispositivè desumatur, *decis.*223.*num.*6.*par.*13.

Ad exclusionem sufficit, quod Episcopus non sit in quasi possessione liberè conferendi, *decis.*30.*num.*13.*par.*15.

Electio est debitoris, sed fallit aliquandò, ut per totam, *decis.*88.*num.*1.*par.*17., *Arguell.decis.*77.*num.*5.

Electio *restituendi bona*, vel pretium donec fuerit sequuta, non facit emptionem,

nem,& venditionem, *decis.*144 *num.*8. *par.*17.

Proprietas est verificari in altero ex alternatis, *decis.* 790. *num.* 46. *par.* 18. *tom.* 2.

Acceptatio est, quasi contractus initus inter Papam,& Episcopum, *decis.*76.*n.*8. *par.*19.

Per Alternativam Testatore duos Casus ponente quatenùs filii non extarent,de primo non est habenda consideratio, ex quoper existentiam filię non evenit, *decis.*98.*num.*7.*par.*13.

In Alternativis sufficit alterum verificare, *decis.*360.*num.*3.*par.*4.*tom.*2., *decis.*727.*num.*3.*par.*4.*tom.*3., *decis.*198. *num.*4., & *decis.* 187. *num.*23 .*par.*5. *tom.*1., & *dec.*117.*num.*15.*par.*5.*to.*2., *decis.*83.*num.*7.*par.*8., *decis.*49.*num.*9. *par.*9.*tom.*1., *dec.*119.*num.*16.*par.*13., *decis.*161.*num.*14.*par.*18.*tom.*1.

Electio est *Debitoris*, *decis.*207. *num.*5. *par.*5. *tom.* 1., & *decis.* 189. *num.* 7. *par.*12.

Per electionem unius liberatur alter, *decis.*617.*num.*21.*par.*5.*tom.*2.

Alterum sufficit adimplere, *dec.*617.*n.* 15. *par.*5.*to.*2., & *decis.*283.*n.*2.*par.*15., & *decis.*387.*num.*3.*par.*18.*tom.*1.

Remediorum electio est Creditoris non debitoris, sed secùs est, si versemur in promissione dandi unum, vel alium idoneum fidejussorem; tunc enim electio est debitoris,nec utrumque copulativè requiritur, *decis.*617. *num.*16. & 17.*par.*5.*tom.*2.

Utrumque venit, & continetur in illius obligatione, *decis.* 230. *num.* 1. & 2. *par.*16.

Alternativa *Vel* inducit æqualitatem, adeò modicam, ut nihil reputetur, *Bich.decis.*111.*num.*17.

Adjecta in solutione favore Creditoris nullam præbet Debitori electionem, *Bich.decis.*250.*num.*10.& 11.

Clausula in alternativa apposita, *dummodò non sit generalitèr reservata*, non intelligitur de reservatione regulæ octo mensium, sed de alia reservatione, *Mohedan.decis.*13.*de præben.*

Præsumitur impetrata de consensu Episcopi, *Mohedan.decis.*18.*de præben.*

Ejus electio, non est in electione impetrantis,sed in prima vacatione, *Mohedan.decis.*21.*de præben.*

Revocata, vel suspensa, an, & quandò videatur per clausulam *non obstantibus*, *Mohedan.decis.*1. *de Conc.præben.*

Non censetur sublata per regulam revocatoriam facultatum, *Verall. decis.*88. *num.*7.*par.*2.

Nititur juri communi, cum tollat obstacula tantùm, *Verall. decis.*88. *num.*6. *par.* 2.

Posita *inter summas dispares*, summa major habetur pro non adjecta, *dec.*264. *num.*3., ubi declaratur hæc conclusio, *num.*4.*par.*2.

Concessio dicitur *quasi contractus*,& permutatio mensium, *decis.*608.*num.*2. *in fin.par.*2.

Episcopo gaudente *beneficium vacatum de mense Septembris* dicitur reservatum, etiam non data residentia Episcopi, *decis.*361.*num.*1.*par.*2.

Removet obstacula Regi reservatoria, *decis.*600.*num.*2.*par.*2.

Habet locum etiam *in beneficiis*,quæ Episcopus non potest cuilibet conferre, *decis.*600.*num.*5.*par.*2.

Non impeditur ex eo, quod collatio debeat fieri cum approbatione, & testimonio alicujus, quia nihilominùs dicitur libera,*decis.*600.*num.*10.*par.*2.

Habet locum etiam *in Parochialibus*, licèt in ipsarum collatione requiratur examen, & Examinatorum approbatio; cum nihilominùs solus Episcopus dicatur conferre, *decis.*600. *num.*10. *par.* 2.

Satis est, *si adimpleatur* pro una parte, *decis.*719.*num.*2.*par.*2., *Pen. dec.*1103. *num.* 2., *decis.* 1592. *num.* 11. & *decis.* 1039. *num.* 12., *Mantic. decis.*25. *num.*3., *decis.*54.*num.*7., & *decis.*118. *num.* 6.

Obligatio *non vitiatur*, ubi una pars est impossibilis, *decis.*130.*num.*6.*par.*2.

Probatio non sufficit, ubi debet esse præcisa, *decis.*703. *num.*6.*par.*2.

Alternativa *concessa*, & recognita in medio mensis Apostolici, ille mensis in reliquo ipsius definit esse Apostolicus, & efficitur Ordinarius, *dec.*144.*nu.*10., ubi

ubi id non firmatur,& affertur responsio; *ibid.num.*11.*&* 12.*par.*2.
Removet obstaculum inductum per reservationem octo mensium,*dec.*144.*n.*10. *par.* 2.
Non tollit *reservationes*, *& affectiones*, quibus beneficia anteà reservata, vel affecta erant, *decis.*144.*num.*11.*par.*2.
Ut suffragetur Episcopo, debet constare de illius residentia per mensem integrum, dummodò residentia sit mente, & corpore, *decis.*64.*num.*5.*par.*2.
Non suffragatur Episcopo non residenti, *decis.*81.*num.*7.*par.*2., *Manzaned. decis.*773.*num.*13.*&* 14.
Intrat *ex quasi contractu* inter Papam, & Episcopum, adeò, ut sequuta acceptatione, Episcopus non possit illi renunciare, *decis.*289.*num.*7.*par.*3.
Non intrat *in Beneficiis simultaneæ* collationis, *decis.*686.*num.*4.*par.*3.
Non intrat, quandò Beneficia non sunt de libera collatione Episcopi, sed de simultanea cum Capitulo, *decis.*683. *num.*1.*par.*3.
Dictio talis, sufficit, quod in una tantùm parte verificetur, *decis.* 611. *num.* 3. *par.* 3.
Operatur, ut menses alterati subrogentur loco aliorum, *decis.*379.*num.*9.*par.*3.
Si acceptetur incæpto jam mense, qui cessante ipsa alternativa erat ordinarius,& per eã efficitur reservatus, incipit currere à die acceptationis, itaut mens ordinarius à dicta die efficiatur reservatus, *decis.*349.*num.*1.*par.*3.
Intrat in beneficiis, quæ sunt ad liberam collationem Episcopi, secus si ad Simultaneam, *decis.*165.*num.*3.*par.*3.
Episcopi probatur ex acceptatione illius extracta ex libro Datariæ, nec est necesse probare residentiam, *decis.*205. *num.*2.*par.*4.*tom.*1.
Non capit beneficia, quæ non sunt liberæ collationis Ordinarii, ubi quod ideò non capit beneficia Jurispatronatus ex privilegio, *decis.*336.*num.*3.*par.*4.*to.*1.
Non habet locum, nisi in Beneficiis, quæ sunt liberæ collationis Episcopi, *decis.*247.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.
Concessa Episcopo prodest Capitulo in Beneficiis spectantibus ad collationem utriusque, *dec.*531.*num.*19.*par.*4.*to.*3., *& decis.*588.*num.*26.*par.*4.*tom.*3.
Impeditur per Simultaneam collationem, *decis.*100.*num.*8.*& seqq.par.*4.*tom.*2.
Circà reservationem Beneficiorum concepta, sicuti regula reservatoria 8.mensium, capit beneficiũ, cujus electio, seu præsentatio spectat ad inferiorem Collatorem, & sola Confirmatio, seu institutio ad Episcopum, *decis.*531.*n.*9. *par.*4.*tom.*3.
Episcopi non cadit in beneficiis, quæ sunt Simultaneæ collationis, *decis.*100. *n.*2. *par.*4.*tom.*2.
Sufficit, *ut verificetur* in altera parte, *decis.*229.*num.*8.*par.*5.*tom.*1., *Dunozett. jun. decis.* 494. *num.*7., *& decis.* 514. *num.* 7.
Seu *resolvitur* in declarationem Verbi generici, quoties ponitur inter genus, & speciem, *decis.*310.*num.*20 *par.*6.
Seu, semper tunc stat declarativè, & expositivè, quandò species ponitur post genus, *decis.*310. *num.*21.*par.*6.
Seu, tunc etiam, stat declarativè, quandò ponitur inter verba idem significantia, *decis.*310.*num.*22.*par.*6.
Quandò est *posita inter genus*, *& speciem* in conjunctivam resolvitur, *decis.*129. *num.*8.*par.*6.
Absonum esset, quandò in *una parte* acciperetur *divisim*, *& in alia* verò *conjunctim*, *decis.*329.*num.*19.*par.*6.
Ponitur inter similia, *decis.*35. *num.*22. *par.* 8.
Dictio, *vel* non potest inducere, nisi æqualitatem, vel adeò modicam, ut nihil operetur, *dec.*135.*num.*20.*par.*9. *tom.* 1.
Posita *inter genus*, *& speciem* non reddit dispositionem incertam, *dec.*101.*n.*10. *par.*9.*tom.*1.
Præsentationis conventa inter Compatronos, ad evitandas dissensiones pro faciliori deputatione Cappellani, valet, *decis.*216.*num.*5.*par.*20.
Quandò, non operatur, ut Beneficia aliàs Sedi Apostolicæ reservata, & affecta, dicuntur Episcopo concessa, *decis.*49. *num.*24.*par.*10.
Acceptata ab Episcopo in suo, ille mensis in reliquo ipsius, desinit esse Episcopi, & ef-

& efficitur Apostolicus, secus, & à Converso, *decis.49.num.32.par.10.*

Non intrat in beneficiis fundatis ex redditibus aliorum beneficiorum, quorum libera collatio ad Ordinarium spectabat, *decis.31.num.9.& 13.*, sed aliquandò secus *num.14.par.10.*

Suffragatur Ordinario in iis, dumtaxat Beneficiis, quæ ad liberam ipsius collationem spectant, *decis.31. num. 7. par.10.*

Acceptata ab Episcopo in suo mense sibi præjudicat, & idem procedit in Papa concedente illam in suo mense, *dec.49. num.28.par.10.*

Si concedatur Episcopo, & ille eam acceptet in mense Apostolico non potest Papa differre usque ad finem Mensis, *decis.49.num.28.par.10.*

Ex quasi possessione censetur exclusa, *decis.49.num.21.par.10.*

Non admittitur *in simultaneis collationibus* ratione concilii spectãtibus ad Capitulum simul cum Episcopo, *dec.299. num.19. par.10.*

Arguit similitudinem qualitatis utriusque subjecti sub ea comprehensi, *dec. 161. num.4.par.10.*

Acceptata ab Episcopo in mense Apostolico ille mensis non efficitur ordinarius, *decis.299. num.8. par.10.*

Admittitur etiam in beneficiis, quæ ad liberam collationem Episcopi spectant, quamvis prò certo genere personarum fuerit restricta, *decis.299. n.18.par.10.*

Non habet locum in Beneficiis simultaneę collationis, *dec.49. num.14. par.10.*

Restringitur ad Beneficia liberæ collationis, & non admittitur in collationibus simultaneis spectantibus Capitulo simul cum Episcopo, *decis.299. nu.11. par.10.*

Acceptata ad Episcopo in mense Apostolico, hic mensis non efficitur ordinarius, sed ut prius remanet reservatus, & non è contra, *decis.299.n.4.par.10.*

Non comprehendit beneficia, quæ non sunt liberæ collationis, *decis. 49. num. 1. par.10.*

Natura est, ut uno contentetur, nec omnium concursum expostulet, *decis.301. num.5.par.10.*

Acceptatio facta per Episcopum est quædam species contractus, *decis.221.nu.8. par.11.*

Inter Papam, & Episcopum quoad collationes beneficiorum intrat in Beneficiis ad liberam Episcopi collationem spectantibus, non autem in illis simultaneæ collationis, *decis. 319. num. 3. par.11.*

Alternativa, *quandò per Episcopum fuit acceptata* factis, & verbis non licet ab ea recedere, *decis.108. nu.15.par.11.*

Præstat electionem, quandò utrumque est in actione, & obligatione, *decis.159. num.26.par.11.*

Ordinario, quandò conceditur, dicitur ei concessum jus, *decis.108. n.19.par.21.*

Stante, *reservatio* ratione mensis *cessat*, *decis.127. num.4. par.13.*

Episcopus quandò gaudet, *mensis Augusti* non ampliùs est mensis Apostolicus, sed ordinarius, *dec.127. nu.3. par.13.*

Conceditur respectu illorum dumtaxat beneficiorum, quæ ad liberam collationem Episcopi spectant, *decis.127. num.9. par.13.*

Ex simplici facultate optandi Canonicis concessa, cæteris deficentibus requisitis non cessat, *decis.127. nu.10.par.13.*

Resolvitur in conjunctivam, non solum favore propriorum filiorum, verùm etiam favore filiorum Extranei, *dec.71. num.3. par.15.*

Facilius resolvitur in conjunctivam, si in præcedenti parte orationis fuit posita prò conjunctiva, *decis.71.nu.3.par.15.*

Resolvitur in conjunctivam, *decis.71.n.1. & seq. par.15.*

Episcopi *non comprehendit* nisi ea beneficia, quæ sunt liberæ collationis, *dec.30. num.12. par.15.*

Quæ antiquitus competebat Episcopis erat magis ampla, & minus restricta, quàm est hodie alternativa moderna, *decis.30. num.14. par.15.*

Ut suffragetur Episcopo, æquè constare debet de illius acceptatione, ac subsecuta admissione in Dataria, *dec.5. n.2. par.15.*, *Manzaned.decis.464. num.2.*

Cessat, quoties Beneficia non sunt liberæ collationis Episcopi, in quibus tantummodo illa procedit, *decis.5.n.3.par.15.*

Con-

Reus habet electionem præftandi alterum ex alternatis, quandò utrumque principaliter eft in actione,& obligatione, *Bieb.decif.468.num.27.*

Alternativa *fuceeffit* in locum regulæ *Refervatoriæ octo menfium*, *Coccin. decif.t 545. num.3.*

Beneficia fimultaneæ collationis Epifcopi cum Capitulo non comprehendit, *Buratt.decif.805.nu.2.*, *Cavaler. dec.357. num.7.*, *& decif.390. num.1.*, *Ludovif. decif.95.num.2.*, *& annot. ibid.num.6.*, *& 314.num.4.*, *& annot.ibid.num.7.*

Conceffa cenfetur cum claufula, *dummodò beneficia alias refervata, vel affecta non fuerint*, *Buratt.decif.36. num.13.*

Alternativè *plura concepta*, non magis unum, quam aliud fignificare poffunt, *Buratt.decif.334. num.16.*

Alternativa *non comprehendit*, nifi beneficia liberæ collationis Epifcopi, *Cavaler. decif.97. num.1.& 4.*

Non gaudet Epifcopus non refidens,& abfens, *Cavaler. decif.363. num.2.*, *Ludovif.decif.70. num.3. & 6.*, *& 239. n.1. & 8.*

Ponitur inter diverfa, & fufficit fi verificetur in una parte, *Cavaler. decif.265. num.3.*

Alternativa,quandò eft *inter duas fpecies*, utrumque alternatum eft in obligatione, *Ludovif. decif.431. num.8.*

Quandò eft pofita inter *difpares fummas* fumma major habetur pro non adjecta, *Ludovif.dec.431.n.7.*,declara *nu.9.*

Alternativæ *natura* eft alternare æqualia, vel parum diftantia, *Ludovif. decif.431. num.4.*

Hoc *procedit* in dubio,quia fcilicèt unum ex alternatis effet illiquidum,& egeret declaratione, fecus autem fi eft certum, & taxatum, *Ludovif. dec.431.n.5.*

Altro hæc dictio implicat, & denotat fimilia, *Ludovif.decif.544. num.9.*

Ut gaudeat *Epifcopus* non creditur ejus affertioni circa animum refidendi,*Ludovif.decif.239. num.8.*

Epifcopis conceditur cum decreto irritanti, & tale indultum non excludit alios collatores,*Comitul.dec.5.n.5.& 6.*

Alternativa *conceffa Epifcopo* non habet locum in beneficiis quorum collatio eft communis inter Epifcopum,& Capitulum, *Seraphin. dec.1296. num.8.*

Electio Pœnitentiarii, & collatio præbendæ vigore alternativæ fpectat ad Papam, quamvis collatio fpectet ad Epifcopum, & Capitulum fimul, quoniam electio fpectat ad folum Epifcopum, *Seraphin.decif.1218.num.1.*

Indultum à Papa conceffum Epifcopo fine aliqua reftrictione ad certos menfes, non impedit quin Epifcopus poffit acceptare alternativam, & etiam vigore indulti omnium menfium in ipfo indulto contentorum privilegio gaudere, *Seraphin. decif.160. num.1.*

Acceptatio alternativæ probatur ex atteftatione facta: *Item* per Teftes deponentes Epifcopum contuliffe in menfe alternato: *Item* per provifionem factam vigore ejufdem alternativæ, *Seraphin. decif.146. num.1.*

Alternativa *femel ab Epifcopo recufata*, amplius non revivifcit, fed dicitur cōfumpta, *Seraphin.dec.146.num.3.*

Alternativæ beneficium amittit Epifcopus, quandò confert beneficium refervatum Papæ, *Ubald. decif.76. num.3.*

Alternativam acceptans Epifcopus nullum jus de novo acquirit, fed folum declarat, quod vult uti alternativa, *Ubald. decif.199. num.6. & 7.*

Alternativa vel fufficit quod in una parte tantum verificetur, *Ubald. decif. 221. num.3.*

Alternativam poteft acceptare Epifcopus, in præjudicium menfium tributorum Ordinariis Collatoribus, etiam Capitulo invito, *Acebill.deGraf.266.,feù 3. num.3. de preben.*

Alternativa differt ab ampliativa,& contenta eft verificatione unius, *Ottobon. decif.266. num.26.*

Habens alternativam, fi alteram non fervet, debet faltem alteram executioni demandare, *Ottobon. decif.142. nu.19. & 20.*

Alternativa *aut* electionem in contractibus debitori præbet, *Carill. pag. 337. num.16.*, *Emerix jun. decif.54. num.1.* limita in debitore morofo, vel dolofo, *ibid.num.2.*, *& decif.415. num.2.*

Non habet locum, quandò jus conferendi fpe-

spectat ad inferiores Collatores, *Pen. decis.367. num.2.*

Ut gaudeat Episcopus debet residere in Diœcesi corpore, & animo, *Pen. decis.1057. num.2., & decis.1232.nu.9.*

Alternativæ acceptatio probatur ex libris Datariæ, *Pen.decis.1296. num.2.*

Alternativa non infert præcisè ullum membrum suorum alternativorum, *Rembold. decis.564. num.2.*

Posita inter tempora, seu facta diversa stat disjunctivè, nec potest resolvi in expositivam, *Rox.pag.120. num.4.*

Alternativa *resolvitur* in continuativam, *Cavaler.decis.546. num.7.*

In promissione, debitoris est electio, *Cavaler.decis.582. num.1.*

Abbati non conceditur alternativa, *Coccin.decis.51. num.1.*

Sed solum *Ordinariis* ex regula 8. Cancell. *Coccin. decis.1037. num.2.*

Dispositio *contentatur* uno ex requisitis, *Coccin. decis.139. num.1.*

In alternativis *electio*, est alternativè acquirentis, *Coccin.decis.137. num.6., & 944.num.3.*, declara *num.4.*

Non suffragatur Episcopo, qui providit de beneficio, tanquam de jurepatronatus, attenta lite inter Patronos, *Coccin. decis.2186. num.2.*, limita *num.3.*, *& 2179. num.6.& 9.* amplia, *ut nu.7.*

Quam habet Episcopus removet obstaculum reservationis in illis mensibus; *Coccin. decis.1077.n.8., Martin.Andr. decis.110. num.5. ad 25.*

Sub alternativa prædicta, *non veniunt* nisi beneficia, quæ spectant *ad liberam collationem* Episcopi, *Coccin.dec.1077. num.9.*

Inducta est ex Reg.8.,& in mense fixo non cadit, & ubi intra d. Reg.8., *Coccin. decis.1456.num.2.3.& 4.*,nec in beneficiis, quæ sunt liberæ collationis Episcopi, *Coccin. dec.1258. num.3.*

Per Sixtum V.restricta fuit ad solos Episcopos, *Coccin.decis.1545.num.9.*

Posita *inter Testamentum, & Codicillos* ab intestato relictos operatur,ut valeat primum jure Testamenti, si potest, si non jure Codicillorum,*Cocc.dec.1621. num.13.*

Quasi possessio liberè, & simultaneè conferendi attenditur, *Coccin. decis.1103. num.4. & 5.*

Alternativè.

Alternativè, si loquatur Statutum, ità debet intelligi singula singulis referendo, *decis.321.num.7.par.5.tom.1.*

Dicitur aliquid promissum, quandò promissio non fuit facta per verba conjunctiva, sed disjunctiva,*decis.43.num.26. par.10.*

Ubi aliquid fuit promissum pro illius consecutione sufficit præexistentia unius, *decis.43.num.25.par.10.*

Quandò aliquid narratur, sufficit unam partem justificare, *decis. 156. num.5. par.12.*

Vocatus, ut non admittatur ob non existentiam alteriùs, sufficit sola momentanea non existentia illius, *decis.288. num.14.par.15.*

In vocatis, ita spectatur successionis ordo, ut posterior tantùm admittatur in defectum præcedentis, *decis.385.n.15. par.15.*

Vocatio resolvitur in vulgarem, neque inducit fideicõmissariam,*dec.383.n.13. par.15.*

Substituti non sunt simul admittendi,sed ordine successivo, *decis.383. num.16. par.15.*

Vocatus altero incapace, succedit solus, etiam per vulgarem,*dec.536. num.22. par.18.tom.2.*

Vocatus præferri debet, si tempore purificatæ conditionis jus alterius erat incertum, & inexequibile, *decis.536. num.23.par.18.tom.2.*

Alternativum debitum, antè electionem, & intimationem debitori factam non dicitur fuisse debitum, *dec.77.num.11. par.18.tom.1.*

Alternativorum electio ipsi debitori conceditur, *decis. 288. num. 3. par.15.*, quia in illius favore posita est, *dec.215. num.4.par.18.tom.1.*

Alumnus.

In Alumnis Seminarii ex dispositione *Sac. Concil. Trident. Sess. 23. Cap.18.* requi-

requiritur in eorum admissione ætas 12. Annorum, *Peutinger. decis.* 405. *num.* 8.

Alumni eu Collegio non debent expelli, quamvis Parentes de malo tractamento conquerantur, quia filius non potest facto Patris privari, *Peutinger.decis.*405.*num.*8.

Amantes.

Amantes in excessu æquiparantur furiosis,& amentibus, *Ansald.decis.*77.*n.*15.

Ambasciatores.

Munera data per Principem Ambasciatoribus, censentur donata ipsis Ambasciatoribus, non Principi mittenti, *Merlin.decis.*885.*num.*14.

Fallit, quandò essent magni valoris, *ibidem num.*15.

Altitudo, Altior.

Altitudo operatur, quo minùs visus distinctè feratur in objectum visibile, *decis.*611.*num.*20.*par.*5.*tom.*2.

Palmorum octo excedit staturam Mulieris, *decis.*272.*num.*12.*par.*19.

Altior indago dicitur, quæ dependet à facto, vel à jure ambiguo, vel à stabilitate articulorum, qui examinari debent, *decis.*51. *num.*5.*par.*19.*tom.*1., *Buratt.decis.*211.*num.*3.

Altiorem indaginem exceptio requirens, non impedit immissionem in possessionem ex Salviano interdicto, *decis.*559.*n.*3.*par.*1.,*Burat.dec.*222.*n.*13.

Indaginem talem exceptiones requirentes, non impediunt immissionem in possessionem ex *l.fin.C. de Edict. Div. Adr.toll.decis.*36.*num.*1.*par.*1.

Indaginem hujusmodi exceptio non requirit ex replicatione, quam facit Actor, *decis.*559.*num.*9.*par.*1.

Indaginem hujusmodi non dicuntur requirere, quæ in facto sunt firma, & in jure subsistunt, *decis.*790.*n.*49.*par.*18. *tom.* 2.

Extollere unicuique licet ædes suas, *Dunoz.jun.decis.*404.*num.*1.

Pactum de altiùs non tollendo, intelligitur tantùm cum præjudicio in ordine ad usum, ad quem locus destinatus fuit, *Dunoz.jun.decis.*404.*num.*1.

Altius.

Vide etiam in Verbo *Ædificare*, & in Verbo *Ædificium*.

Altius tollere cuique licet usque ad Cœlum, *Ubag.decis.*92.*num.*1., etiamsi luminibus Vicini officiatur, dummodò tamen id ex æmulatione non fiat, *ibid. num.* 2.

Etiamsi præjudicium sit Monasteriorum, & locorum piorum, *Ubag. decis.*92. *num.* 3.

Non licet, quandò luminibus Scholarum publicarum officiatur, *Ubag. decis.*92. *num.* 8.

Declara id procedere in ædificiis conjunctis secus, quandò intermediat via publica cum spatio legali, *Ubag. decis.*92.*num.*9.

Non licet, quandò loca publica penitùs inutilia,& obscura redderentur, *Ubag. decis.*92.*num.*12.

Secùs, quandò non tollitur totalitèr lumen, vel potest aliundè sufficiens haberi, *Ubag.decis.*92.*num.*13.

Alveus.

Alveus dicitur venter fluminis secundùm naturalem, & consuetum cursum, *decis.*108.*num.*5.*par.*2., *Ludovis.dec.*155. *num.* 10.

Fluminis *non dicitur locus*, in quo sunt supplantationes, quia in illo plantationes fieri non possunt, *decis.*108.*n.*5. *par.* 2.

Si privatus est, ejus quoque aqua privata est, *decis.*425.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Fluminis, donec durat, impedit alluvionem, secus verò, si jam reperitur exsiccatus, & extinctus, *decis.*202.*nu.*11. *par.*15.

Exsiccatus deseruit pro unione, & cohærentia prædiorum adiacentium ad effectum acquirendi alluvionem, *decis.*202.*num.*11.*par.*15.

A flumine derelictus dividendus est pro mo-

Alluvio.

Amasius.

Ambigua, Ambiguitas.

Ambi-

Ambiguitas *cadit* circà verba, & mentem, *decis.83.num.1.par.2.divers.*
Oritur ex verbis generalibus, *dec.25.n.2. par.2.divers.*
Ex affectuatione subsequuta tollitur, *decis.335.num.3.par.4.divers.*
Ambiguitate verborum cessante, cessare quoque debet quæstio voluntatis, *decis.71.num.8.par.11.*
Ambiguitates omnes cessant, dum Constitutio aliqua clarè loquitur, *dec.172. num.29.par.4.tom.2.*, *Ottobon. dec.15. num.18.*, *& decis.165.num.1.*, *Pen.decis.875.num.4.*
Legatum ambiguum observantia interpretatur, *Buratt.decis.237.num.3.*
Ambiguitas sententiæ declarari, & tolli potest ex Actis, *Seraphin. decis.354. num.18.*
Ambigua non excludunt probationem claram, *Seraphin.decis.51.num.2.*
Ambiguitas excludit probationem concludentem, quod Papa fuit malè informatus, *Millin.decis.149.num.10.*

Ambitio.

Ambitio est fons omnium vitiorum, *Rub. in annot.decis.2.num.90.par.3.*
Ambitio *hodiè triumphat*, & omnia per quamcunque viam tentat, *ibid.n.91.*
Ambitio *vim naturæ parat*, & ad quid humana pectora non cogit, quandò ambitio humana in Cęlis esse deberet, ubi sunt æternæ Coronæ, *ibid.num.91.*
Ambitio *est futile vitium*, secretum venenum, pestis occulta, doli artifex, mater hypocresis, livoris parens, vitiorum origo, tinea Sanctitatis, excecatrix cordium, ex remediis morbos creans, ex medicina languorem, simia charitatis, quæ multos mortales falsos fieri cogit, teterrima bella, & seditiones cruentas excitat totum Mundum possidet, *Rub.in annot.decis.12.à n.69. ad 91.par.3.*
Ab Ambitionis morbo quilibet se purget, & maximè Consiliarii Principũ, ad hoc, ut DominumDeum nostrum possint asserere una cum David: *loquebar de testimoniis tuis in conspectu Regum*, *& non confundebar*, *ibid.num.92.*
Ambitionis suspicio non consideratur in eligente, qui ad sui favorem per modum accessionis adhæsit in discordia eligentium, *decis.141.num.24.par.19. tom. 1.*
Electio, *& præsentatio* præsumitur facta eo modo, quo ambitionis vitium evitetur, *Buratt.decis.316.num.8.*
Ambitio in materia electionis deducitur ex mandato procuræ facto de consentiendo electioni de se faciendæ, *Ottobon.decis.202.num.17.*
Et electionem nullam, & invalidam reddit, *ibid.num.18.*

Ambitiosus.

Ambitiosi aliud clausum in pectore, aliud promptum in lingua habent, amicitias, inimicitiasque non ex re, sed ex commodo æstimant, magis vultum, quam conscientiam bonam habent, ut Principibus suis complaceant, temerè, ac sacrilegè non pertimescunt ponere os in Cœlum, vitia vitiis cumulant, & scelera sceleribus velant, ut eorum intentum assequantur, & mediante viperino tossico adulationis, non difficulter quẽlibet violant, *Rub. in annot. decis.2. à num.73.ad 95.par.3.*
Ambitiosus aliquis dicitur ex mala intentione, *decis.117.num.3.par.2.divers.*

Amicus, Amicitia.

Amicus præsumitur informatus de gestis alterius Amici, *decis.711.num.2.par.2.*
Seu domesticus inimici non admittitur ad testificandum, *decis.739.num.32. par.4.tom.3.*
Qui est non mutuat, sed donat, *decis.69. num.33.par.7.*
Aliquid, *si pro Amico* tractaverit, non præsumitur, quod eumdem tractatum pro seipso concludere voluerit, *decis.162.num.14.*, *& decis.305.num.12. par.15.*
Amicum ab Amico gravitèr offendi præsumi non potest, *dec.305.nu.12.par.16.*
Strictissima legum amicitia sibi vinculatum, quod quis offenderit, prorsùs inverisimile est, *dec.162.nu.14.par.15.*
Ami-

Amicitia, & consanguinitas non sunt sufficientes ad præsumendum laborum permissionem absque mercede, *decis.286.num.5.par.4.tom.2.*

Specialis declarat obscuritatem, *dec.588. num.10.par.5.tom.2.*

Singularis non est sufficiens ad evitandas debitas cautiones inter amicos, *decis.272.num.25.par.17.*

Amicorum *conversatio*, & visitatio dementiam excludit, *Buratt. decis.256. num. 18.*

Occasione *Cardinalatus*, Amici, & Consanguinei solent exercere eorum liberalitatem erga novum Cardinalem creatum, *Cels.decis.389.num.9.*

Amicitiæ prevalet Sanguinis Conjunctio, *Manzaned.decis.567.num.5.*

Amicus Salarium prætendere non potest ab altero Amico, cui Amicitiæ intuitu servitia præstitit, *Panphil. decis. 64. num. 4.*

Amicitia Judicis cum Parte est sufficiens Causa ad illius recusationem, *Panphil. decis.593.num.6., decis.703 num.5.& 6., & decis.734.num.4.*

Amicus Mundi major est Pater, *Carill. pag.167.num.18.*

Amicus, qui est non mutuat, sed donat, *Merlin.decis.702.num.33.*

Amicitia non acquiritur ex levi notitia, sed ex frequentibus actibus familiaritatis, *decis.487.num.31.par.19.tom.2.*

Amissio.

Amissio pecuniæ vel rei dispositæ, seu exactæ ad excusandum Depositarium, seu Exactorem probandum est, quod sine ejus culpa successerit, *Panphil.dec.644. num.6.*

Possessionis resultat ex solo animo, *Panphil.dec.627.n.2.& seq.*, & ex eo, quod quis permiserit alium decennio possidere, *idem decis.732.num.3.& 7.*

Quietantiæ solutionis debet probari, nec suffragatur Cautio de idemnem conservando, *Ubald..decis.162.num.2.*

Protocolli probatur per diligentias factas in Archivio de illo inveniendo, *Ubald. decis.192.num.4.*

Probata amissione scripturæ, sufficit probare tenorem per duos Testes, *Ubald. decis.192. num.2.& 3.*, & datur fides Copiæ.

Vide in Verbo *Original*.

Amissio librorum non probatur ex Testibus non specificantibus casum amissionis, *Emerix jun.dec.107.n.4., & decis.149.num.5.*

Amissio Scripturarum probari debet per eum, qui amissionem allegat, *dec.452. num.8.par.3., Buratt. decis.266.n.13. & annot.ad decis.505.num.12.*

Amissio *Scripturarum* propter incendium maximam affert excusationem pacti, *decis.279.num.1.par.1.divers.*

Actuum tollit injustitiam sententiæ, quæ ex illis actis reperitur constare, *decis.165.num.2.par.1.divers.*

Actuum inducit præsumptionem solemnitatum pro eis, *decis.143.num.11. par.2.divers.*

Amissio *lucri* delati pœna est, *decis.47. num.5.par.3.*

Actuum ex diligentia facta probatur, *decis.143.num.12.par.2.divers.*

Libri juramento rectè probatur, *dec.238. num.1.par.4.divers.*

Scripturarum probatur per assertionem Notarii, quando illa allegatur, non à Notario, sed à tertio, *dec.611.n.4.par.1.*

Actorum censetur probata ex attestatione Notarii, *decis.604.num.2.par.2.*

Magni lucri æquiparatur pœnæ, *dec.493. num.30.par.4.tom.2.*

Magni lucri infert justum metum, *decis.493.num.32.par.4.tom.2.*

Scripturarum, quandò allegatur ex aliquo infortunio non relevat, si non probetur illorum anterior existentia, *decis.7.num.1.par.4.tom.2.*

Seu subtractio rerum non præsumitur, *decis.225.num.1.par.6.*

Possessionis rerum mobilium facilis est, *decis.297.num.11.par.6.*

Actorum est probanda, cum non præsumatur, *decis.18.num.22.par.7.*

Amissio *non probatur* ex diligentiis factis, nisi probetur, quandò fit facta in omnibus locis, in quibus illud poterat reperiri, *decis.18.num.23 par.7.*

Et translatio possessionis pendet ab animo, *decis.408.num.20.par.9.tom.2.*

Injru-

Instrumenti, ut probata remaneat per Testes, deponere debent de amissione originalis instrumenti, *dec.58.num.19. par.10.*

Scripturarum, ut justificata remaneat, debet constare, quod Scripturæ deperditæ sint, *decis.58.num.18.par.10.*

Instrumenti rogati in Curia cessat, *decis.182.num.9.par.10.*

Instrumenti non præsumitur, *decis.182. num.7.par.10.*

Non imputatur ei, cujus culpa non probatur, & de existentia rei amissæ, non docetur, *decis.302.num.15.par.17.*

Scripturæ non præsumitur, *dec.38.num.4. par.17.*

Librorum, & illius casus non probatur juramento hæredis, *decis.115. num.5. par.17.*

Non probatur juramento partis, si de existentia constabat, *dec.328.n.2.par.17.*

Libri, si vera fuisset, non præsumitur, quod incognita remansisset testi de ea verisimiliter informato, *decis.326.n.7. par.17.*

Scripturæ juramento probatur, quoties est verisimilis, *dec.377.num.14.par.17.*

Scripturæ, vel libri, ut dicatur fuisse probata requiritur probatio casus ejusdem amissionis, *decis.105.n.8.par.18.tom.1.*

Scripturæ facta a Notario, partibus non præjudicat, *decis.552. num.11. par.18. tom. 2.*

Præsumitur Scripturæ, quæ non reperitur in actis, *decis.69.nu.6.par.19.to.1.*

Juris quæsiti requirit certam, & indubitatam scientiam, & præsumpta non sufficit, *decis.486. num.7. par.18. tom. 2.*

Scripturæ, si non allegetur à Notario, sed à tertio probatur ex assertione ejusdem Notarii, *decis.69.num.7.par.19.*

Scripturæ redditur verisimilis ex combustione illius, qui eam retinere debuerat, *decis.150.num.20.par.19.to.1.*

Possessionis rei mobilis non præsumitur, nisi probetur actus intermedius aptus ad inducendam privationem possessionis, *dec.297.num.6.par.6.*

Amissionis pecuniarum periculum, licet reddat contractum nullum favore Pupillorum, tamen hæc nullitas non suffragatur debitori, sed contra Tutorem militat, *decis.462.num.9.par.13.*

Librorum præsumptio militat contra Administratorem ob præcedentē ejus obligationem exhibendi libros, *decis.455.num.7.par.14.*

Exceptio de literis Cambii sola non sufficit pro justificatione Cambiorum, *decis.392.num.7.par.16.*

Amissionem possessionis, quis non dicitur fecisse, si ea non utatur, stante concordia, *decis.99.num.8.par.4.tom.2.*

Instrumenti, nedum probare debet Caussam securæ amissionis; sed etiam probare debet, quod sine sua culpa contingerit, *decis.188.num.8.par.10.*

Qui facit servitutis, dicitur alienare, *decis.631.num.11.par.18.tom.2.*

Amissione actorum aliquorum probata acta, quæ deficiunt, censentur esse de amissis, *decis.611.num.2.par.1.*

De amissione *juris quærendi*, quandò agitur, sufficit probatio præsumpta, *decis.309.num.14.par.7.*

Super ea Administrator, qui est obligatus, ad librorum custodiam non jurat, *decis.455.num.5.par.14.*

Amissio possessionis non inducitur per renunciationem factam cum reservatione possessionis ad effectum detrahendi, *Arguell.decis.29.num.7.*

Amittitur possessio solo animo, *Arguell. decis.39.num.12.*

Amissio processus probatur eo ipso, quod factis diligentiis in Archivio non reperitur, *Bich.decis.178.num.9.*

Instrumenti probanda est ab eo, qui illius tenorē probare intendit, *Bich.dec.317. nu.25.dec.41.num.19.& dec.634.n.29.*

Amissio non præsumitur, & probatur juramento, quod tamen in re gravi, & ubi est suspicio non defertur, *Cavaler. decis.82.num.6.ad 9.*

Amissum.

Amissum dici non debet, quo repeti, & recuperari potest, *decis. 58. num. 15. par.10.*

Amissam possessionem alicujus beneficii vigore trium conformium sententiarum contra beneficiatum aliquem prolata-

Multò magis præsumitur, quandò pro ea concurrunt præsumptiones, & conjecturæ, *decis.93. num.35. par.5. tom.1.*
Territorii, ex alienationibus tali nomine factis, inferri potest, *decis.213. num.7. par.6., Merlin. decis.582. nu.8.& 13.*
Allodialitatis qualitas in emphyteusi intelligitur tantùm, durante locatione, *decis.86. num.26. par.5. tom.1.*
Præsumptio oritur, ex quo territorium sit solitum alienari sine licentia alicujus, *decis.212. num.8. par.6.*
Præsumptio tollitur per plures, & efficaces conjecturas inferentes ad feudalitatem, *decis.310. num.9. par.6.*
Statu firmato excluditur feudalitas, *decis.212. num.4. par.6.*
Ab illius præsumptione, ut recedatur, plurimum operatur consuetudo Principis bona concedendi in feudum, *decis.310. num.11. par.6.*
Allodialitatem testes non probant, si nesciant, quid sit Allodium, *decis.310. num.60. par.6.*
Divisione bonorum tanquam allodialium probatur, *Buratt.decis.426. num.8.*
Observantia maximè comprobatur, *Buratt. decis.276. num.10.*

Alogista.

Alogista dicitur, qui rationem reddere tenetur, *decis.240. num.6. par.15.*
Allogista, seu qui rationem non tenetur reddere attamen bonam fidem servare debet, *decis.240. num.6. par.15.*

Aloysius.

Aloysius Lippomanus fuit primus, qui ex manuscriptis codicibus in lucem edidit Martyrologium Romanum, *dec.60. num.17. par.8.*

Altare, Altarissæ.

Altare *constructum* in jurepatronatus, præsumitur constructum juxta ordinationem Testatoris, *decis.735. n.4. par.3.*
Altare *majus* sortitur eundem titulum, quem habet Ecclesia principalis, *decis.313. num.1. par.1.*
Purè relictum, cum hoc, quod non impetraretur, alias bona revolvãtur ad aliũ, facta impetratione non intrat devolutio, ex facto tertii impetrantis altare, *decis.314. num.40. par.4. tom.2.*
Unum non est discooperiendum, ut alterum cooperiatur, *decis.231. num.4. par.6., & decis.41. num.81. par.4. to.2. dec.82. num.9. par.11., decis.177. nu.5. par.15., Coccin. decis.248. num.5., Dunoz. jun. decis.115. num.2.*
Seù Cappellam in aliqua Ecclesia, Confraternitas, & si habeat, non est Ecclesiastica, sed Laica, dum non probetur erecta auctoritate Ordinarii, *decis. 278. num.3. par.11.*
De novo constructum, succedit in locum prioris Altaris diruti, ejusque retinet privilegia, *decis.177. num.4. par.15.*
Alteri per alterum præjudicium causari non debet, *decis.42. num.5. par.3.*
Altaris pars dextera duppliciter consideratur, *Bich. dec.566. num.17. & 20.*
Altari, *qui serviunt*, de Altari participant, *decis.37. num.7. par.5. tom.1., Cels. decis.65. num.6., Merlin. decis.257. nu.7.*
Qui inservit de Altari vivere debet, *decis.287. num.13. par.5. tom.1., decis.76. num.21. par.8., decis.351. num.8. par.18. tom.1., & decis.389. num.6. par.18. to.1. Caril. par.124. num.17.*
In Altari publico Sacerdoti cuilibet celebrari licet, *dec.234. nu.1. & 2. par.14.*
Bona relicta alicui cum onere celebrandi Missas ad certum Altare, non spectant ad hujusmodi Altare, *Coccin. decis.2244. num.4.*
Majus habet majora paramenta Cappellæ privatæ, *Coccin. decis.666. num.6.*
Altarissæ nomen potiùs sonat in Presbyterum, quàm in simplicem Clericum, *decis.216. num.2. par.2.*
Possessione *Altaris* capta, censetur etiam adepta possessio prædii, quod ad illud spectat, *Coccin. decis.2244. num.3.*
Altare constructum, & dotatum præsumitur ab eo, qui id facere tenebatur, *Pamphil. decis.639. nu.1.*, & juxtà Testatoris ordinationem, *Ubald. decis. 309. num.4.5. & 8.*

Al-

Alterare.

Alterare Primogenituram ipsam possidens non potest,& multò magis diversam ab ea constituere, *decis.*519. *nu.*4. *par.*14.

Alteratio.

Alteratio in emphyteusi Ecclesiastica est nova alienatio,quę conclusio est intelligenda, si solitũ alteratur circà substantialia, vel quandò materia est indivisibilis, *decis.*39. *num.*50.51.& 52.*par.*8.

Emphyteusis Ecclesiasticæ per additionem Personæ dicitur circà substantialia, *decis.*39. *num.*54.*par.*8.

Controverti non potest, stantibus diversis generationibus in prioribus investituris non comprehensis, quæ ideò fine requisitis solemnitatibus non tenent, *decis.*191. *num.*4. *par.*13.

Emphyteusis non nocet, si est facta ad favorem illius cui post mortem Proximioris deberetur renovatio, *dec.*275. *nu.*8. *par.*17.

Investituræ non probatur, non exhibitis anterioribus investituris, *dec.*275. *n.*6. *par.*17.

Alteratio aliqua nominis non tollit identitatem Personæ, *Ansald. dec.*46. *n.*32.

Alteri.

Alteri per Alterum non acquiritur, *decis.*548.*num.*7.*par.*4.*divers.*

Per Alterum prejudicium causari non debet, *decis.*42. *num.*5. *in fin. par.*3.

Per Alteram iniqua conditio non debet inferri, *decis.*232.*num.*18.*par.*7.,& *decis.*694. *num.*5. *par.*18. *tom.*2.,*dec.*467. *num.*2. *par.*19. *tom.*2.

Alternativa.

Alternativa dispositionem dubiam, incertam, & æquivocam efficit, *Ubag. decis.*10.*num.*2.

Efficitur ex dictione *seu*, *Ubag.decis.*25. *num.* 15.

Electionem dat disponenti, *Ubag.dec.*10. *num.* 5.

Priùs, nec posteriùs, inducit, sed actum tribuit cuilibet ex alternatis in solidum, quandò regitur ab unico verbo, & oratione, *Ubag.decis.*10.*num.*9.

Restringitur ad unum, quandò ad illius tantùm favorem est verificabilis, *Ubag. decis.*10.*num.*17.

Succedere facit unum per vulgarem; quandò alter est incapax Successionis, *Ubag.decis.*10.*num.*18.& 19.

Alternativa ordinata in certis casibus, non extenditur ad alios, *Ansald. decis.*47.*num.*24.

Alternativæ pactum non procedit in jure præsentandi, si unus tantùm dissentiat, *Ansald.decis.*18.*num.*15.

Intellige, quandò tale jus spectat ad plures, uti singulos non autem quando ad plures,uti Collegium,tunc enim major pars absorbet minorem, *ibid.num.*26.

Alternativa, quandò habeat locum in Ecclesiis unitis,& in quibus Casibus, *Ansald.decis.*47.*num.*21.22.& 23.

Revocatur per Contraventionem Ordinarii, & non prodest expectanti, quia tendit ad ejus favorem, *Crescent. decis.*13.*num.*6.,& *decis.*11.*per tot.*

Alternativæ, una parte electa, non potest ad aliam contrariam rediri, *Crescent.decis.*8.*num.*3.

Episcopus non potest providere vigore alternativæ, nisi literis expeditis, *Mohedan.decis.*3.*de rescript.*

Alternativa *intrat* ex quasi Contractu *inter Papam*, & *Episcopum* in tantùm, ut secuta acceptatione Episcopus non possit illi renunciare, *dec.*289.*n.*7.*par.*3.

Alternativa *resolvi in conditionem* dicitur, *decis.*257.*num.*3.*par.*1.*divers.*

Negativa concepta requirit, neutrum extare, *decis.*575.*num.*1.*par.*1.*divers.*

Alternativa intrat *in beneficiis*, quæ sunt *ad* liberam *Collationem Episcopi*, secus si ad Simultaneam cum C pitulo, *decis.*165.*num.*3.,& *decis.*68 *num.*1. *par.*3., *Arguell.decis.*34.*num.*7.& 8., *Nin. decis.*79.*num.*2., *Dunoz.jun. decis.*599.*num.*5.,*Panphil.decis.*589.*n.*6., *decis.*652.*num.*2.,*dec.*557.*num.*3.& 5., *Peutinger. decis.*296.*num.*5., *dec.*278. *num.*16., *Priol. decis.*195. *num.*4., & *decis.*264.*num.*4.

Concessa Ordinario, si à Sanctissimo fuerit an-

antè literarum expeditionem non validat, & vacantia beneficia non potest conferre, *decis.251.num.1.lib.2.par.3. diversor.*

Alternativa *operatur*, ut menses alternati subrogentur loco aliorum, *decis.379.num.9.par.3.*

Concessa Ordinario per indultum, an per Statutum speciale Ecclesiæ, in qua ipsa concessa est, possit enervari per contrariam collationem, *decis.12.n.1. lib.3.par.3.diversf.*

Alternativa *Episcopi* probatur ex acceptatione illius Contracta ex libro Datariæ, nec est necesse probare residentiam, *decis.205.num.2.par.3.*, *Buratt. decis.888.num.3.6.& 7.*

Dicitur Citatio, quæ enarrato membro uno, aliud subinfert per vocalem, *vel aut*, sive exempli Causâ ad audiendam sententiam, vel aut sive suspendi à divinis &c., *dec.275.n.2.lib.3.par.3.diversf.*

Alternativa *dictio*, sufficit, quod in una tantùm parte verificetur, *decis.611.n.3. par.3.*, *Caril.pag.296.num.1.*, *Pen.decis.216.num.4.& 5.*, *& decis.613.n.3.*

Dispositio *in una parte* tantum ut *verificetur*, sufficit, *dec.248.nu.8.par.1.*

Dispositio *in una parte* tantùm sufficit, *quod adimpleatur, dec.569.num.2.par.1.*

Alternativa *non capit beneficia*, quæ non sunt liberæ Collationis Ordinarii, & non capit beneficia Jurispatronatus ex privilegio, *decis.336.num.3.par.4.to.1.*, *Manzaned. decis.738.num.5.*, *& decis.773.num.2.*

Non tribuit *novum jus* Ordinariis collatoribus, sed removet ostaculum reservationis mensium, *decis.602.num.7. par.1.*

Alternativæ, & disjunctivæ *natura est*, ut in his sufficiat unam tantùm partem verificari, ut sit dispositioni locus, *decis.584.num.4.par.4.*

Posita *in favorem creditoris* operatur, ut creditor in ea electionem habeat, *decis.264.num.1.par.2.*

Alternativæ *derogatio*, requiritur, quandò Papa facit gratiam præventivam, secùs verò, quandò concurrit cum Ordinario, *Rub.in annot.dec.2.n.258.*, *& decis.260.par.3.*

Vide in verbo *Papa*.

Alrernativa, *si acceptetur*, *incepto jam mense*, qui cessante alternativa erat ordinarius, & per alternativam efficitur reservatus, incipit currere à die acceptationis, itaut mensis ordinarius à dicta die censetur reservatus, *dec.349. num.1.par.3.*, *Peutinger.dec.278.n.27. 28.& 29.*

Usum *perdit Episcopus*, si sit absens à sua Diœcesi, quam abet ex Causa trium Mensium sibi a Concilio concessorum, quia requiritur vera personalis, ac actualis præsentia, *decis.98.num.9. & 10.par.7.*

Electio, sicuti est debitoris, ita etiam competere debet jus hæredi, in quo continuatur obligatio, *decis.463. n.2. & 3.par.9.tom.2.*

Natura est, ut in una parte verificetur, *decis.463.num.1.par.9.tom.1.*

Sufficit minorem partem verificare, *decis.70.num.2.par.10.*

Usus metitur ab ipsa die acceptationis, *decis.49.num.3.par.10.*

Gratiæ loquitur de mensi integrali, non autem de singulis diebus, *decis.49.n.33. & 35.par.10.*

Acceptatio in mense, qui aliàs esset Ordinarius efficitur Apostolicus, ut beneficia in ea vacantia censeantur Pontifici reservata, *decis.299.nu.3.par.10.*

Acceptatio facta per Episcopum est quædam species contractus, *decis.221.n.8. par.11.*, quæ probatur per literas Datariæ, *decis.108.num.4.par.11.*, *Bich. decis.494.num.2.ad 5.*

Natura operatur, ut in uno actu tantùm verificari sufficiat, *decis.226.num.5. par.13.*

Alternativæ justificatio unius partis, ut sufficiat, necesse est, ut eadem ex parte principali dispositivè desumatur, *decis.223.num.6.par.13.*

Ad exclusionem sufficit, quod Episcopus non sit in quasi possessione liberè conferendi, *decis.30.num.13.par.15.*

Electio est debitoris, sed fallit aliquandò, ut per totam, *decis.88.num.1.par.17.*, *Arguell.decis.77.num.5.*

Electio *restituendi bona*, vel pretium donec fuerit sequuta, non facit emptionem,

nem,& venditionem, *decis.*144 *num.*8. *par.*17.

Proprietas est verificari in altero ex alternatis, *decis.* 790. *num.* 46. *par.* 18. *tom.* 2.

Acceptatio est, *quasi contractus* initus inter Papam,& Episcopum, *decis.*76.*n.*8. *par.*19.

Per Alternativam Testatore duos Casus ponente quatenùs filii non extarent,de primo non est habenda consideratio, ex quoper existentiam filię non evenit, *decis.*98.*num.*7.*par.*13.

In Alternativis sufficit alterum verificare, *decis.*360.*num.*3.*par.*4.*tom.*2., *decis.*727.*num.*3.*par.*4.*tom.*3., *decis.*198. *num.*4., & *decis.* 187. *num.*23 .*par.*5. *tom.*1., & *dec.*117.*num.*15.*par.*5.*to.*2., *decis.*83.*num.*7.*par.*8., *decis.*49.*num.*9. *par.*9.*tom.*1., *dec.*119.*num.*16.*par.*13., *decis.*161.*num.*14.*par.*18.*tom.*1.

Electio est *Debitoris*, *decis.*207. *num.*5. *par.*5. *tom.* 1., & *decis.* 189. *num.* 7. *par.*12.

Per electionem unius liberatur alter, *decis.*617.*num.*21.*par.*5.*tom.*2.

Alterum sufficit adimplere, *dec.*617.*n.*15. *par.*5.*to.*2., & *decis.*283.*n.*2.*par.*15., & *decis.*387.*num.*3.*par.*18.*tom.*1.

Remediorum electio est Creditoris non debitoris, sed secùs est, si versemur in promissione dandi unum, vel alium idoneum fidejussorem; tunc enim electio est debitoris,nec utrumque copulativè requiritur, *decis.*617. *num.*16. & 17.*par.*5.*tom.*2.

Utrumque venit, & continetur in illius obligatione, *decis.* 230. *num.* 1. & 2. *par.*16.

Alternativa *Vel* inducit æqualitatem, adeò modicam, ut nihil reputetur, *Bich.decis.*111.*num.*17.

Adjecta in solutione favore Creditoris nullam præbet Debitori electionem, *Bich.decis.*250.*num.*10.& 11.

Clausula in alternativa apposita, *dummodò non sit generalitèr reservata*, non intelligitur de reservatione regulæ octo mensium, sed de alia reservatione, *Mohedan.decis.*13.*de præben.*

Præsumitur impetrata de consensu Episcopi, *Mohedan.decis.*18.*de præben.*

Ejus electio, non est in electione impetrantis,sed in prima vacatione, *Mohedan.decis.*21.*de præben.*

Revocata, vel suspensa, an, & quandò videatur per clausulam *non obstantibus*, *Mohedan.decis.*1. *de Conc.præben.*

Non censetur sublata per regulam revocatoriam facultatum, *Verall. decis.*88. *num.*7.*par.*2.

Nititur juri communi, cum tollat obstacula tantùm, *Verall. decis.*88. *num.*6. *par.* 2.

Posita *inter summas dispares*, summa major habetur pro non adjecta, *dec.*264. *num.*3., ubi declaratur hæc conclusio, *num.*4.*par.*2.

Concessio dicitur *quasi contractus*,& permutatio mensium, *decis.*608.*num.*2. *in fin.par.*2.

Episcopo gaudente *beneficium vacatum de mense Septembris* dicitur reservatum, etiam non data residentia Episcopi, *decis.*361.*num.*1.*par.*2.

Removet obstacula Regi reservatoria, *decis.*600.*num.*2.*par.*2.

Habet locum etiam *in beneficiis*,quæ Episcopus non potest cuilibet conferre, *decis.*600.*num.*5.*par.*2.

Non impeditur ex eo, quod collatio debeat fieri cum approbatione, & testimonio alicujus, quia nihilominùs dicitur libera, *decis.*600.*num.*10.*par.*2.

Habet locum etiam *in Parochialibus*, licèt in ipsarum collatione requiratur examen, & Examinatorum approbatio; cum nihilominùs solus Episcopus dicatur conferre, *decis.*600. *num.*10. *par.* 2.

Satis est, *si adimpleatur* pro una parte, *decis.*719.*num.*2.*par.*2., *Pen. dec.*1103. *num.* 2., *decis.* 1592. *num.* 11. & *decis.* 1039. *num.* 12., *Mantic. decis.*25. *num.*3., *decis.*54.*num.*7., & *decis.*118. *num.* 6.

Obligatio *non vitiatur*, ubi una pars est impossibilis, *decis.*130.*num.*6.*par.*2.

Probatio non sufficit, ubi debet esse præcisa, *decis.*703. *num.*6.*par.*2.

Alternativa *concessa*, & recognita in medio mensis Apostolici, ille mensis in reliquo ipsius desinit esse Apostolicus, & efficitur Ordinarius, *dec.*144.*nu.*10., ubi

Concessa Episcopo residenti capit beneficia tam intra quàm extra suam Diœcesim existentia, dummodò collatio ad eum spectet, *dec.291.nu.8.& 9.par.15.*

Donatariorum præsefert dubietatem circa Personas eorum, *decis.288. num.2. par.15.*

Dicitur dictio *etiam*, *decis.164. num. 1. par.15.*

In electionibus dicitur maximè præjudicialis Religionibus, *decis.189. num.11. par.15.*

Vocationis importat ordinem successionis, *decis.383.num.14.& 15.par.15.*

De jure Debitori conceditur, *decis.122. num.8. par.17.*

Competens Debitori, si ab ea electa non sit, transfertur in Creditorem, *decis. 122. num.9. par.17.*

In qualibet parte, si non verificatur mens Testatoris disjuncta accipitur pro conjuncta, *decis.168. num.5. par.17.*

In ra solvendi Romæ, vel alibi electio est Creditoris, non debitoris, *decis.44.n.14. par.17.*

Officiorum secularium non infert ad similem alternativam in Ecclesiasticis, *decis.305. num.21. par.18. tom.1.*

Solum modum, vel qualitatem respiciens, non tollit obligationem absolutè conceptam, *decis.387. nu.4. par.18. tom.1.*

Episcoporum si non est acceptata, non suffragatur, *decis.635.num.2. par. 18. tom.2.*

Reddita inexequibilis vel non verificabilis favore unius, verificatur, & exequitur favore alterius, *decis.536. num.21. par.18. tom.2.*

Episcopi procedit solùm in beneficiis liberæ collationis non autem in iis, quæ ipse cum Capitulo confert, *decis.635. num.3. & 5. par.18. tom.2.*

Episcopi cessans per mortem Pontificis non conjungitur cum alia alternativa novi Pontificis ad obtinendam vacationem medio tempore sequutam, *decis.76. num.7.& seq. par.19.to.1.*

Inter Pontificem, & Episcopum incipit, & respectivè definit à media nocte primi, & ultimi diei mensis unicuique spectantis, *decis.98. num.5.par.19.to.1.*

Episcopis concessa expirat per mortem Papæ, quia durat usque ad vitam Pontificis concedentis, *decis.76.n.7.par.19.*

Suffragatur pro beneficiis inposterum vacaturis, non autem pro medio tempore vacatis inter unam, & alteram alternativam, *decis.76. nu.9. par.19.to.1.*

Mensium solùm suffragatur Episcopo in beneficiis liberæ collationis, non autem in iis, quæ simultaneè spectant ad ipsũ, & Capitulum, *dec.274.n.8.par.19.to.1.*

Alternativæ natura est alterare æqualia, vel parum distantia, *decis.264. num.2. par.2.*

Acceptatio requirit scripturam, *dec. 608. num.3.& 4.par.2.*

Usus incipit ab initio mensis habilis, *decis.144. num. 12. par. 2.*

Acceptatio *probatur* ex libro illius, qui in Dataria retinetur, *decis.349. num.1. par.3., & decis.108. num.4. par.11., & decis.199. num.8. par.15.*

Et disjunctivæ *natura* est, ut in his sufficiat unam partem verificari, ut sit dispositioni locus, *decis.584. nu.4.par.4. tom.1.*

Natura est, ut uno contentetur, nec omnium concursum expostulat, *dec.321. num.11. par. 5. tom. 1., & decis. 329. num.15.par.6., & dec.301. n.5.par.10.*

Alternativa *utrumque* alternatum æqualitèr, æquè principalitèr determinat, tanquam diversa, *Bich.dec.468.nu.26.*

Seù efficit primam assertionem ambiguam, *Bich.decis.118.num.12.& 14.*

In alternativa summarum, id quod est minus, est in obligatione, id quod est majus in alternativa temporis, *Bich. decis.262. num.22.*

In alternativis, satis est unum de duobus verificari, *Bich.decis.58. nu.9., Dunoz. sen. decis.142. num.8., Manzanc d. decis. 349. num. 11., Millin. decis. 247. nu.13., Duran.decis.103.nu.3., Merlin. decis.252.num.3., & dec.429. num.11., Roxas pag.224.num.12., Ubag. dec.25. num.16., & decis.49. num.4., Priol.decis.33.num.18., 206.num.21., 324.n.4., 389.num.2., & 442.nu.4. Emerix jun. dec.624. num.5., & 1209. num.2.*

Electio regularitèr est debitoris, *Bich.decis.218.num.13., Merlin.dec.841.nu.7., Rembold.decis.564.num.1.*

Reus

Reus habet electionem præstandi alterum ex alternatis, quandò utrumque principaliter est in actione,& obligatione, *Bich.decis.*468. *num.*27.

Alternativa *successit* in locum regulæ *Reservatoriæ octo mensium*, *Coccin. decis.*1545. *num.*3.

Beneficia simultaneæ collationis Episcopi cum Capitulo non comprehendit, *Buratt.decis.*805.*nu.*2., *Cavaler. dec.*357. *num.*7., *&* *decis.*390. *num.*1., *Ludovis. decis.*95.*num.*2., *&* *annot. ibid.num.*6., *&* 314.*num.*4., *&* *annot.ibid.num.*7.

Concessa censetur cum clausula, *dummodò beneficia alias reservata, vel affecta non fuerint*, *Buratt.decis.*36. *num.*13.

Alternativè *plura concepta*, non magis unum, quam aliud significare possunt, *Buratt.decis.*334. *num.*16.

Alternativa *non comprehendit*, nisi beneficia liberæ collationis Episcopi, *Cavaler. decis.*97. *num.*1. *&* 4.

Non gaudet Episcopus non residens,& absens, *Cavaler. decis.*363. *num.*2., *Ludovis.decis.*70. *num.*3. *&* 6., *&* 239. *n.*1. *&* 8.

Ponitur inter diversa, & sufficit si verificetur in una parte, *Cavaler. decis.*265. *num.*3.

Alternativa,quandò est *inter duas species*, utrumque alternatum est in obligatione, *Ludovis. decis.*431. *num.*8.

Quandò est posita inter *dispares summas* summa major habetur pro non adjecta, *Ludovis.dec.*431.*n.*7.,declara *nu.*9.

Alternativæ *natura* est alternare æqualia, vel parum distantia, *Ludovis. decis.*431. *num.*4.

Hoc *procedit* in dubio,quia scilicèt unum ex alternatis esset illiquidum,& egeret declaratione, secus autem si est certum, & taxatum, *Ludovis. dec.*431.*n.*5.

Altro hæc dictio implicat, & denotat similia, *Ludovis.decis.*544. *num.*9.

Ut gaudeat *Episcopus* non creditur ejus assertioni circa animum residendi,*Ludovis.decis.*239. *num.*8.

Episcopis conceditur cum decreto irritanti, & tale indultum non excludit alios collatores,*Comitul.dec.*5.*n.*5.*&* 6.

Alternativa *concessa Episcopo* non habet locum in beneficiis quorum collatio est communis inter Episcopum,& Capitulum, *Seraphin. dec.*1296. *num.*8.

Electio Pœnitentiarii, & collatio præbendæ vigore alternativæ spectat ad Papam, quamvis collatio spectet ad Episcopum, & Capitulum simul, quoniam electio spectat ad solum Episcopum, *Seraphin.decis.*1218. *num.*1.

Indultum à Papa concessum Episcopo sine aliqua restrictione ad certos menses, non impedit quin Episcopus possit acceptare alternativam, & etiam vigore indulti omnium mensium in ipso indulto contentorum privilegio gaudere, *Seraphin. decis.*160. *num.*1.

Acceptatio alternativæ probatur ex attestatione facta: *Item* per Testes deponentes Episcopum contulisse in mense alternato: *Item* per provisionem factam vigore ejusdem alternativæ, *Seraphin. decis.*145. *num.*1.

Alternativa *semel ab Episcopo recusata*, amplius non reviviscit, sed dicitur cōsumpta, *Seraphin.dec.*146.*num.*3.

Alternativæ beneficium amittit Episcopus, quandò confert beneficium reservatum Papæ, *Ubald. decis.*76. *num.*3.

Alternativam acceptans Episcopus nullum jus de novo acquirit, sed solum declarat, quod vult uti alternativa, *Ubald. decis.*199. *num.*6. *&* 7.

Alternativa vel sufficit quod in una parte tantum verificetur, *Ubald. decis.* 221. *num.*3.

Alternativam potest acceptare Episcopus, in præjudicium mensium tributorum Ordinariis Collatoribus, etiam Capitulo invito, *Acebill.deGrat.*266.,*seù* 3. *num.*3. *de præben.*

Alternativa differt ab ampliativa,& contenta est verificatione unius, *Ottobon. decis.*266. *num.*26.

Habens alternativam, si alteram non servet, debet saltem alteram executioni demandare, *Ottobon. decis.*142. *nu.*19. *&* 20.

Alternativa *aut* electionem in contractibus debitori præbet, *Carill. pag.* 337. *num.*16., *Emerix jun. decis.*54. *num.*1. limita in debitore morofo, vel doloso, *ibid.num.*2., *&* *decis.*415. *num.*2.

Non habet locum, quandò jus conferendi spe-

spectat ad inferiores Collatores, *Pen. decis.367. num.2.*

Ut gaudeat Episcopus debet residere in Diœcesi corpore, & animo, *Pen. decis.*1057. *num.2., & decis.*1232.*nu.9.*

Alternativæ acceptatio probatur ex libris Datariæ, *Pen.decis.*1296. *num.2.*

Alternativa non infert præcisè ullum membrum suorum alternativorum, *Kembold. decis.*564. *num.2.*

Posita inter tempora, seù facta diversa stat disjunctivè, nec potest resolvi in expositivam, *Rox.pag.*120. *num.4.*

Alternativa *resolvitur* in continuativam, *Cavaler.decis.*546. *num.7.*

In promissione, debitoris est electio, *Cavaler.decis.*582. *num.1.*

Abbati non conceditur alternativa, *Coccin.decis.*51. *num.1.*

Sed solum *Ordinariis* ex regula 8. Cancell. *Coccin. decis.*1037. *num.2.*

Dispositio *contentatur* uno ex requisitis, *Coccin. decis.*139. *num.1.*

In alternativis *electio*, est alternativè acquirentis, *Coccin.decis.*137. *num.6., &* 944.*num.3.*, declara *num.4.*

Non suffragatur Episcopo, qui providit de beneficio, tanquam de jurepatronatus, attenta lite inter Patronos, *Coccin. decis.*2186. *num.2.*, limita *num.3.*, & 2179. *num.6.& 9.* amplia, *ut nu.7.*

Quam habet Episcopus removet obstaculum reservationis in illis mensibus; *Coccin. decis.*1077.*n.8.*, *Martin.Andr. decis.*110. *num.5. ad* 25.

Sub alternativa prædicta, *non veniunt* nisi beneficia, quæ spectant *ad liberam collationem* Episcopi, *Coccin.dec.*1077. *num.9.*

*Inducta est ex Reg.*8., & in mense fixo non cadit, & ubi intra d. Reg.8., *Coccin. decis.*1456.*num.2.3.&* 4., nec in beneficiis, quæ sunt liberæ collationis Episcopi, *Coccin. dec.*1258. *num.3.*

Per Sixtum V. restricta fuit ad solos Episcopos, *Coccin.decis.*1545.*num.9.*

Posita *inter Testamentum, & Codicillos* ab intestato relictos operatur, ut valeat primum jure Testamenti, si potest, si non jure Codicillorum, *Cocc.dec.*1621. *num.13.*

Quasi possessio liberè, & simultaneè conferendi attenditur, *Coccin. decis.*1103. *num.4. & 5.*

Alternativè.

Alternativè, si loquatur Statutum, ità debet intelligi singula singulis referendo, *decis.*321.*num.7.par.5.tom.1.*

Dicitur aliquid promissum, quando promissio non fuit facta per verba conjunctiva, sed disjunctiva, *decis.*43.*num.*26. *par.*10.

Ubi aliquid fuit promissum pro illius consecutione sufficit præexistentia unius, *decis.*43.*num.*25.*par.*10.

Quandò aliquid narratur, sufficit unam partem justificare, *decis.* 156. *num.5. par.*12.

Vocatus, ut non admittatur ob non existentiam alteriùs, sufficit sola momentanea non existentia illius, *decis.*288. *num.*14.*par.*15.

In vocatis, ita spectatur successionis ordo, ut posterior tantùm admittatur in defectum præcedentis, *decis.*385.*n.*15. *par.*15.

Vocatio resolvitur in vulgarem, neque inducit fideicōmissariam, *dec.*383.*n.*13. *par.*15.

Substituti non sunt simul admittendi, sed ordine successivo, *decis.*383. *num.*16. *par.*15.

Vocatus altero incapace, succedit solus, etiam per vulgarem, *dec.*536. *num.*22. *par.*18.*tom.*2.

Vocatus præferri debet, si tempore purificatæ conditionis jus alterius erat incertum, & inexequibile, *decis.*536. *num.*23.*par.*18.*tom.*2.

Alternativum debitum, antè electionem, & intimationem debitori factam non dicitur fuisse debitum, *dec.*77.*num.*11. *par.*18.*tom.*1.

Alternativorum electio ipsi debitori conceditur, *decis.* 288. *num.* 3. *par.*15., quia in illius favore posita est, *dec.*215. *num.4.par.*18.*tom.*1.

Alumnus.

In Alumnis Seminarii ex dispositione *Sac. Concil. Trident. Sess.* 23. *Cap.*18. requi-

requiritur in eorum admissione ætas 12. Annorum, *Peutinger. decis.* 405. *num.* 8.

Alumni in Collegio non debent expelli, quamvis Parentes de malo tractamento conquerantur, quia filius non potest facto Patris privari, *Peutinger.decis.*405.*num.*8.

Amantes.

Amantes in excessu æquiparantur furiosis,& amentibus, *Ansald.decis.*77.*n.*15.

Ambasciatores.

Munera data per Principem Ambasciatoribus, censentur donata ipsis Ambasciatoribus, non Principi mittenti, *Merlin.decis.*885.*num.*14.

Fallit, quandò essent magni valoris, *ibidem num.*15.

Altitudo, Altior.

Altitudo operatur, quo minùs visus distinctè feratur in objectum visibile, *decis.*611.*num.*20.*par.*5.*tom.*4.

Palmorum octo excedit staturam Mulieris, *decis.*272.*num.*12.*par.*19.

Altior indago dicitur, quæ dependet à facto, vel à jure ambiguo, vel à stabilitate articulorum, qui examinari debent, *decis.*51.*num.*5.*par.*19.*tom.*1., *Buratt.decis.*211.*num.*3.

Altiorem indaginem exceptio requirens, non impedit immissionem in possessionem ex Salviano interdicto, *decis.*559.*n.*3.*par.*1.,*Burat.dec.*222.*n.*13.

Indaginem talem exceptiones requirentes, non impediunt immissionem in possessionem ex *l.fin.C.de Edict. Div. Adr.toll.decis.*36.*num.*1.*par.*1.

Indaginem hujusmodi exceptio non requirit ex replicatione, quam facit Actor, *decis.*559.*num.*9.*par.*1.

Indaginem hujusmodi non dicuntur requirere, quæ in facto sunt firma, & in jure subsistunt, *decis.*790.*n.*49.*par.*18. *tom.* 2.

Extollere unicuique licet ædes suas, *Dunoz.jun.decis.*404.*num.*1.

Pactum de altiùs non tollendo, intelligitur tantùm cum præjudicio in ordine ad usum, ad quem locus destinatus fuit, *Dunoz.jun.decis.*404.*num.*1.

Altius.

Vide etiam in Verbo *Ædificare*, & in Verbo *Ædificium*.

Altius tollere cuique licet usque ad Cœlum, *Ubag.decis.*92.*num.*1., etiamsi luminibus Vicini officiatur, dummodò tamen id ex æmulatione non fiat, *ibid. num.* 2.

Etiamsi præjudicium sit Monasteriorum, & locorum piorum, *Ubag. decis.*92. *num.* 3.

Non licet, quandò luminibus Scholarum publicarum officiatur, *Ubag. decis.*92. *num.* 8.

Declara id procedere in ædificiis conjunctis secus, quandò intermediat via publica cum spatio legali, *Ubag. decis.*92.*num.*9.

Non licet, quandò loca publica penitùs inutilia,& obscura redderentur, *Ubag. decis.*92.*num.* 12.

Secùs, quandò non tollitur totalitèr lumen, vel potest aliundè sufficiens haberi, *Ubag.decis.*92.*num.*13.

Alveus.

Alveus dicitur venter fluminis secundùm naturalem, & consuetum cursum, *decis.*108.*num.*5.*par.*2., *Ludovis.dec.*155. *num.* 10.

Fluminis *non dicitur locus*, in quo sunt supplantationes, quia in illo plantationes fieri non possunt, *decis.*108.*n.*5. *par.* 2.

Si privatus est, ejus quoque aqua privata est, *decis.*425.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Fluminis, donec durat, impedit alluvionem, secus verò, si jam reperitur exsiccatus, & extinctus, *decis.*202.*nu.*11. *par.*15.

Exsiccatus deseruit pro unione, & cohærentia prædiorum adiacentium ad effectum acquirendi alluvionem, *decis.*202.*num.*11.*par.*15.

A flumine derelictus dividendus est pro mo-

modo latitudinis prædiorum circumferentium, *decis.202.num.6.par.15.*

Fluminis impedit alluvionem, *decis.202. num.9.par.15.*

Exsiccatus, ac etiam renaria fluminis derelicta debent dividi, *decis.202. n.19. par.15.*

A flumine derelictus pro latitudine prædii Circumvicinis acquiritur, *dec.111. num.8.par.16.*

Antiquus dicitur *à flumine derelictus*, etiamsi aliqua pars aquæ adhùc in illo defluxerit, modò tamen illa verè flumen dici nequeat, *decis.111. num.11. par.16.*

Antiquus à flumine derelictus acquiritur vicinis, etiamsi per illum aliqualis pars aquæ defluxerit, *decis. 111. num.11. par.16.*

In alveo *plantationes* fieri, nec in eo aliquid immitti potest, *Ludovis. dec.155. num. 13.*

Alvei, seu Canalis *immutatio* fieri non potest cum damno alterius, *Manzaned. decis.882.num.9.*

In Molendinis Alvei naturalis mutatio dominium mutat, non tamen Canalis, *Pen.decis.897.num.*10.*&* 11.

Alluvio.

Alluvio fit tàm per accretionem, quàm per decretionem, *decis.* 202. *num.* 8. *par.*15.

Paulatim crescens, vel illicò se extendens, quadò considerata sit, vel non; hic non intrat disputatio, *decis.202. n.16. par.* 15.

Alluvio *inter possidentes* agros ex una parte fluminis dividitur pro fronte, & latitudine prędiorum adjacentium, *decis.202.num.18.par.15.*

Non impedit acquisitionem Alvei, *decis.202.num.12.par.15.*

Debetur per modum latitudinis prædiorum propè ripam fluminis adiacentium, *decis.111.num.3.par.16.*

Acquiritur iis, quorum agris adjicitur, *decis.111.num.2.par.16.*

Alluvionis *divisio* fieri debet juxtà latitudinem, cujuscumque prædii adiacentis, *decis.202.num.7.par.15.*

Incrementum, ubi flumen intermediat prædia in conspectu illius existentia, totum spectat ad habentes prædia viciniora, & cohærentia, *decis.202.n.15. par.15.*

Incrementum immediatè cohærens insulę spectat ad Dominum insulæ, quamvis aliorum agri in conspectu existant, *decis.202.num.10.par.15.*

Divisio fit eo modo, quo dividitur Insula, *decis.111.num.5.par.16.*

Latitudo sumitur ab illa parte, quæ propè ripam existit, *dec.111.num.4.par.16.*

In ejus materia semper consideratur via publica, *dec.566.num.6.par.18.tom.2.*

Per alluvionem ita demum alicui acquiritur, si flumen ei immediate cohæreat, *decis.75.num.6.&* 7.*par.4.tom.2.*

Per ipsum fundibus vicinioribus acquiritur, *decis.75.num.5.par.4.tom.2.*

Alluvionatæ terræ spectant ad possidentes agros adiacentes; pro modo tamen latitudinis prædiorum, *dec.111.num.1. par.16.*

Alluvione non perditur jurisdictio, sicut possessio Corporalis, *Caval.dec.161.n.1.*

Amasius.

Amasio scribere literas missivas, Virginali pudori non congruit, *Ludovis. decis.414.num.11.*

Actio non oritur ex mutuo ex simplici Confessione de recepto inter Amasium, & Amasiam, *decis.652. num.11. 12.& 13.par.19.tom.2.*

Amasii graviora Arcana confidere solent Concubinis, *dec.556.n.35.par.19.to.2.*, ubi Sampsonis exemplum, *ibid.nu.36.*

Ambigua, Ambiguitas.

Ambigua ex subsequentibus declarantur, *decis.440.num.3.par.4.divers.*

Verba declarantur ex iis, quæ præcedunt, & quæ sequuntur, *decis.702. num.5. par.3.*, *Dunoz.jun.decis.451.num.13.*

Verba *interpretantur* secundùm intentionem proferentis, *decis.63. num.4. par.17.*, *Pen.decis.1077.num.4.*

Reputantur verba generalia, & nihil probant, *decis.57.num.2.& 3.par.17.*

Ambi-

Amicitia, & consanguinitas non sunt sufficientes ad præsumendum laborum permissionem absque mercede, *decis.286.num.5.par.4.tom.2.*

Specialis declarat obscuritatem, *dec.588. num.10.par.5.tom.2.*

Singularis non est sufficiens ad evitandas debitas cautiones inter amicos, *decis.272.num.25.par.17.*

Amicorum *conversatio*, & visitatio dementiam excludit, *Buratt. decis.256. num. 18.*

Occasione *Cardinalatus*, Amici, & Consanguinei solent exercere eorum liberalitatem erga novum Cardinalem creatum, *Cels.decis.389.num.9.*

Amicitiæ prævalet Sanguinis Conjunctio, *Manzaned.decis.567.num.5.*

Amicus Salarium prætendere non potest ab altero Amico, cui Amicitiæ intuitu servitia præstitit, *Panphil. decis. 64. num. 4.*

Amicitia Judicis cum Parte est sufficiens Causa ad illius recusationem, *Panphil. decis.593.num.6., decis.703 num.5.& 6., & decis.734.num.4.*

Amicus Mundi major est Pater, *Carill. pag.167.num.18.*

Amicus, qui est non mutuat, sed donat, *Merlin.decis.702.num.33.*

Amicitia non acquiritur ex levi notitia, sed ex frequentibus actibus familiaritatis, *decis.487.num.31.par.19.tom.2.*

Amissio.

Amissio pecuniæ vel rei dispositæ, seu exactæ ad excusandum Depositarium, seu Exactorem probandum est, quod sine ejus culpa successerit, *Panphil.dec.644. num.6.*

Possessionis resultat ex solo animo, *Panphil.dec.627.n.2.& seq.*, & ex eo, quod quis permiserit alium decennio possidere, *idem decis.732.num.3.& 7.*

Quictantiæ solutionis debet probari, nec suffragatur Cautio de idemnem conservando, *Ubald..decis.162.num.2.*

Protocolli probatur per diligentias factas in Archivio de illo inveniendo, *Ubald. decis.192.num.4.*

Probata amissione scripturæ, sufficit probare tenorem per duos Testes, *Ubald. decis.192. num.2.& 3.*, & datur fides Copiæ.

Vide in Verbo *Original*.

Amissio librorum non probatur ex Testibus non specificantibus casum amissionis, *Emerix jun.dec.107.n.4., & decis.149.num.5.*

Amissio Scripturarum probari debet per eum, qui amissionem allegat, *dec.452. num.8.par.3., Buratt. decis.266.n.13. & annot.ad decis.505.num.12.*

Amissio *Scripturarum* propter incendium maximam affert excusationem pacti, *decis.279.num.1.par.1.divers.*

Actuum tollit injustitiam sententiæ, quæ ex illis actis reperitur constare, *decis.165.num.2.par.1.divers.*

Actuum inducit præsumptionem solemnitatum pro eis, *decis.143.num.11. par.2.divers.*

Amissio *lucri* delati pœna est, *decis.47. num.5.par.3.*

Actuum ex diligentia facta probatur, *decis.143.num.12.par.2.divers.*

Libri juramento recte probatur, *dec.238. num.1.par.4.divers.*

Scripturarum probatur per assertionem Notarii, quando illa allegatur, non à Notario, sed à tertio, *dec.611.n.4.par.1.*

Actorum censetur probata ex attestatione Notarii, *decis.604.num.2.par.2.*

Magni lucri æquiparatur pœnæ, *dec.493. num.30.par.4.tom.2.*

Magni lucri infert justum metum, *decis.493.num.32.par.4.tom.2.*

Scripturarum, quando allegatur ex aliquo infortunio non relevat, si non probetur illorum anterior existentia, *decis.7.num.1.par.4.tom.2.*

Seu subtractio rerum non præsumitur, *decis.225.num.1.par.6.*

Possessionis rerum mobilium facilis est, *decis.297.num.11.par.6.*

Actorum est probanda, cum non præsumatur, *decis.18.num.22.par.7.*

Amissio *non probatur* ex diligentiis factis, nisi probetur, quandò sit facta in omnibus locis, in quibus illud poterat reperiri, *decis.18.num.23 par.7.*

Et translatio possessionis pendet ab animo, *decis.408.num.20.par.9.tom.2.*

Injru-

Instrumenti, ut probata remaneat per Testes, deponere debent de amissione originalis instrumenti, *dec.*58.*num.*19. *par.*10.

Scripturarum, ut justificata remaneat, debet constare, quod Scripturæ deperditæ sint, *decis.*58.*num.*18.*par.*10.

Instrumenti rogati in Curia cessat, *decis.*182.*num.*9.*par.*10.

Instrumenti non præsumitur, *decis.*182. *num.*7.*par.*10.

Non imputatur ei, cujus culpa non probatur, & de existentia rei amissæ, non docetur, *decis.*302.*num.*15.*par.*17.

Scripturæ non præsumitur, *dec.*38.*num.*4. *par.*17.

Librorum, & illius casus non probatur juramento hæredis, *decis.*115. *num.*5. *par.*17.

Non probatur juramento partis, si de existentia constabat, *dec.*328.*n.*2.*par.*17.

Libri, si vera fuisset, non præsumitur, quod incognita remansisset testi de ea verisimilitèr informato, *decis.*326. *n.*7. *par.*17.

Scripturæ juramento probatur, quoties est verisimilis, *dec.*377.*num.*14.*par.*17.

Scripturæ, vel libri, ut dicatur fuisse probata requiritur probatio casus ejusdem amissionis, *decis.*105.*n.*8.*par.*18.*tom.*1.

Scripturæ facta a Notario, partibus non præjudicat, *decis.*552. *num.*11.*par.*18. *tom.* 2.

Præsumitur Scripturæ, quæ non reperitur in actis, *decis.*69.*nu.*6.*par.*19.*to.*1.

Juris quæsiti requirit certam, & indubitatam scientiam, & præsumpta non sufficit, *decis.*486. *num.*7. *par.*18. *tom.* 2.

Scripturæ, si non allegetur à Notario, sed à tertio probatur ex assertione ejusdem Notarii, *decis.*69.*num.*7.*par.*19.

Scripturæ redditur verisimilis ex combustione illius, qui eam retinere debuerat, *decis.*150.*num.*20.*par.*19.*to.*1.

Possessionis rei mobilis non præsumitur, nisi probetur actus intermedius aptus ad inducendam privationem possessionis, *dec.*297.*num.*6.*par.*6.

Amissionis pecuniarum periculum, licet reddat contractum nullum favore Pupillorum, tamen hæc nullitas non suffragatur debitori, sed contra Tutorem militat, *decis.*462.*num.*9.*par.*13.

Librorum præsumptio militat contra Administratorem ob præcedentē ejus obligationem exhibendi libros, *decis.*455.*num.*7.*par.*14.

Exceptio de literis Cambii sola non sufficit pro justificatione Cambiorum, *decis.*392.*num.*7.*par.*16.

Amissionem possessionis, quis non dicitur fecisse, si ea non utatur, stante concordia, *decis.*99.*num.*8.*par.*4.*tom.*2.

Instrumenti, nedum probare debet Caussam secutæ amissionis; sed etiam probare debet, quod sine sua culpa contingerit, *decis.*188.*num.*8.*par.*10.

Qui facit servitutis, dicitur alienare, *decis.*631.*num.*11.*par.*18.*tom.*2.

Amissione actorum aliquorum probata acta, quæ deficiunt, censentur esse de amissis, *decis.*611.*num.*2.*par.*1.

De amissione *juris quærendi*, quandò agitur, sufficit probatio præsumpta, *decis.*309.*num.*14.*par.*7.

Super ea Administrator, qui est obligatus, ad librorum custodiam non jurat, *decis.*455.*num.*5.*par.*14.

Amissio possessionis non inducitur per renunciationem factam cum reservatione possessionis ad effectum detrahendi, *Arguell.decis.*29.*num.*7.

Amittitur possessio solo animo, *Arguell. decis.*39.*num.*12.

Amissio processus probatur eo ipso, quod factis diligentiis in Archivio non reperitur, *Bich.decis.*178.*num.*9.

Instrumenti probanda est ab eo, qui illius tenorē probare intendit, *Bich.dec.*317. *nu.*25.*dec.*41.*num.*19.& *dec.*634.*n.*29.

Amissio non præsumitur, & probatur juramento, quod tamen in re gravi, & ubi est suspicio non defertur, *Cavaler. decis.*82.*num.*6.*ad* 9.

Amissum.

Amissum dici non debet, quo repeti, & recuperari potest, *decis.* 58. *num.* 15. *par.*10.

Amissam possessionem alicujus beneficii vigore trium conformium sententiarum contra beneficiatum aliquem prolata-

latarum, & sic rei judicatæ, si recuperare conetur, is,qui eo beneficio anteà fruebatur,interdicto recuperandę nihil potest obtinere, ex quo ritè illa fuit privatus, licèt non rectè, *dec.* 104. *n.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *diverſ.*

Amiſſà. omni possessione litigantis alicujus in causa beneficiali, non tamen Parti adversæ acquiritur animo non existente eidem acquirendi, *deciſ.* 97. *num.* 6. *lib.* 1. *par.* 3. *diverſ.*

Amiſiſſe aliquis dici non potest, qui anteà nihil habebat, *deciſ.* 204. *num.* 21. *par.* 8.

Amitæ.

Amitæ inſtantiam coram Judice pro deputatione Tutoris, alterius Tutorem à Testatore vocatū nullatenus excludit, *deciſ.* 108. *num.* 8. *par.* 13.

Mater præfertur in renovatione emphyteusis expiratæ per obitum filii, *deciſ.* 476. *num.* 6. *ad num.* 12. *par.* 14.

Cum Amita Nepotes ad successionem aspirantes, Matris locum assumere coguntur, *deciſ.* 281. *num.* 10. *par.* 13.

Amita eſt Agnata in 3. gradu, *Lud ovij. deciſ.* 293. *num.* 2. & 6.

In ſucceſſione Nepotis excludit Aviam Maternam stante Statuto, quod hæreditas devolvatur ad Propinquiores cōsanguineos ex linea Patris, vel Avi descendentes, *Ludovij. deciſ.* 293. *num.* 1.

Amitæ æqualitèr succedunt Nepotes, *Peutinger. deciſ.* 198. *num.* 7.

Amor.

Amor ſolitus haberi à Patribus erga filios argumentum præstat ad filiationem probandam, *deciſ.* 238. *n.* 4. *par.* 1. *diverſ.*

Filialis duplici ex fonte oriri dicitur, à natura scilicèt, & ab educatione, qui est per accidens, *deciſ.* 238. *nu.* 5. *par.* 1. *diverſ.*

Viri erga Mulierem, ex multis conjecturis probatur, *deciſ.* 338. *num.* 3. *par.* 1. *diverſ.*

Maternus Filiorum primi Conjugii non debet deterioris effici conditionis ex novi Conjugii blanditiis, *deciſ.* 432. *n.* 9. *par.* 1. *diverſ.*

Et conjunctio unius in filiatione probanda, non excludit necessariò amorem, & conjunctionem alterius, *deciſ.* 238. *num.* 10. *par.* 1. *diverſ.*

Magis deſcendit, quàm ascendit, quoad ordinem dilectionis, non quoad effectum obligationis, *deciſ.* 94. *num.* 14. *par.* 2. *diverſ.*

Prudentia integritas, induſtria &c. censetur electa in Persona electa à partibus ad æstimandum pretium rei venditæ; unde ab ea non est recedendum, nec recurrendum ad arbitrium boni Viri, in quem non potest transire animus, & judicium Personæ electæ, *deciſ.* 72. *num.* 13 & 14. *par.* 6.

Amor Nepotum comparativè ad amorem filiorum iste est longè major, *dec.* 102. *num.* 23. *par.* 9. *tom.* 1.

Magnus, quod quis alicui gerat, id dicitur constare ex aliqua donatione ei facta considerabili, *deciſ.* 102. *n.* 25. *par.* 9. *tom.* 1.

Scà merita filiorum secundi matrimonii, *l. hac edictali*, dispositionem tollere non possunt, *dec.* 305. *num.* 29. *par.* 10.

Quandoque *ardentius deſcendit* in Nepotes, quàm vigeat in Filio, *deciſ.* 41. *num.* 8. *par.* 16.

Et odium medium inter se non habent, *deciſ.* 375. *num.* 34. *par.* 16., *deciſ.* 395. *num.* 25. *par.* 17.

Qui ſemper deſcendit, prævalet dilectioni ex personalitate deductæ, *deciſ.* 345. *num.* 10. *par.* 16.

Nullus vincit affectionem paternam, *deciſ.* 133. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 1.

Extranei, ut superet amorem Consanguinei ex actibus insignibus cognoscitur, *deciſ.* 186. *num.* 10. *par.* 18. *tom.* 1.

Amoris ex dictamine, benignè verba in testamentis sunt accipienda, in contractibus verò strictè, quia in contrahentibus deficit hæc charitas, *deciſ.* 172. *num.* 91. *par.* 6.

Cauſa conſervandi facta renunciatio, non indiget probatione, *deciſ.* 221. *num.* 5. *par.* 14.

Nexus, qui est inter Matrem, & Filium omnem fraudis suspicionem tollit, *deciſ.* 239. *num.* 13. *par.* 17.

Et dilectionis expressio non est causa finalis,

lis, & impulsiva donationis, seù fideicommissi, *decis.226.nu.15.par.19.to.1.*

Ob Amorem mutuum inter Virum, & Uxorem, & ob connubialis fœderis necessitudinem, in contractibus inter eos initis non tam facilè dolus præsumitur, *decis.428. num.3. par.5. tom.2.*

Per amorem, & specialem amicitiam nominis ambiguitas declaratur, quandò plures extant ejusdem nominis, & si contrarium admitteretur, sequeretur, quod Persona minùs dilecta apud Testatorem prælationem obtineret in illius successione, *decis.44. nu.4. & 5. par.14.*

Propter amorem, & benemerita, legata, & hæreditas relinqui solent, *decis.44. num.6. par.14.*

Amare, quod quis dixerit, quod verè, & realiter odit, nemo permittendus, aut tolerandus est, *decis.38. num.1.par.16.*

Amor nullus extraneus vincit Paternum, *Buratt. decis.86. num.30.*

Amor Conjugalis, etiam post mortem conservari solet per Conjugem superstitem, *Manzaned.decis.538. num.3.*

Amor, & affectio Testatoris non cadit in Personis incertis, & incognitis, *Ottobon. decis.21. num.21., & decis.35. num.12.*

Amoris causa, & benevolentiæ si fuit facta donatio contemplatione matrimonii, tunc amor, vel est causa finalis donationis, vel æquè finalis cum aliis expressis, *Ottobon. decis.133. num.1.*

Amotio.

Amotio præsupponit possessionem amoti, sicut privatio habitum, *decis.267. n.1. par.10.*

Ad impediendam restitutionem dotis debet esse certa, & liquida vel per instrumentum publicum, vel per confessionem Partis, vel per rem judicatam, *decis.194. num.12. & 13. par.18. to.1.*

Amotarum rerum judicium omnibus Maritis conceditur per viam actionis, non autem per viam exceptionis, *dec.378. num.10. & seq. par.18. tom.2.*

Amovibilitas.

Amovibilitas Vicarii non excluditur ex eo, quod non docetur eosdem Vicarios nunquam fuisse amotos, *decis.62. num.22. par.15.*

Amovibilitatis Status Beneficii benè resultat ex visitationibus, & approbationibus factis per Abbatem, *dec.93. n.21. par.16.*

Amovibilitatem ad inducendam attenditur observantia, *dec.49. nu.43. par.15.*

Ad eam Vicarii inducendam plerumque attenditur Status ultimus, *dec.49 n.44. par.15.*

In beneficiis Curatis repugnat, *Peutinger. decis.53. num.4.15.23. & 24.*

Amovere.

Amovere Vicarios amovibiles, vel illos non amovere in mera facultate consistit, quæ non amittitur per non usum, *decis. 62. num. 22. par. 15.*

Ampliatio, & Ampliare.

Ampliatio nullatenùs est admittenda, quandò verba restringentia sunt clara, *decis.508. num.8. par.4. tom.3.*

Ex generalitate rationis admittitur etiam in odiosis, & exorbitantibus, *dec.194. num.27. par.7.*

Non extendit regulas ultrà casus in illa comprehensos, *dec.104. num.1. par.8.*

Ampliationem, & concessionem novam censetur facere confirmans actum nullum, *decis.145. num.5. par.7.*

Ampliare non dicitur corrigere, etiam in Testatore, *decis.568. n.6. par.1. divers.*

Amplianda non est gratia per subauditos intellectus, *decis.356. num.9. par.16.*

Ampliativa, & Amplitudo.

Amplitudo, & inculcatio Clausularum in mandato facit, ut in Procuratore non possit considerari excessus, *decis. 428. num.17. par.5. tom.2.*

Ampliativa prohibitio non inducit fideicommissum, *decis.496. num.4. par.13.*

Est dictio *Alios*, nec se restringit ad simi-

lia ejusdem qualitatis, *decis.*308. *nu.*9. *&* 10. *par.*14.

Ampliativè si ponatur clausula, non debet restringi, *Cavaler. decis.*293. *nu.*4.

Ancona.

Anconæ ex indulto Urbani VIII. in causis Mercatorũ scut.40. non excedentibus, licet appellare, *Zar. decis.*209. *num.*3.

Anconæ Civitas Superioritatem, & jurisdictionem habet in Terra Offanæ, & in illius homines, *Buratt.dec.*604.*n.*11.

Anfractus.

Anfractus litium, curandum est, ut evitetur, *Ottobon. decis.*21. *num.*14.

Angelus.

Angelus in auth. de non alienan, §. *scire num.*25., ambigue loquitur, *decis.*174. *num.*7. *par.*1. *divers.*

Angelus Rodolphinus primi Ordinis Advocatus nuncupatur, *dec.*285.*n.*1.*p.*17.

Angeli doctrina, quod quandò decoctio est latens non potest imputari negligentia aliis Creditoribus reprobatur, *Millin. decis.* 147. *num.* 5.

Angelus de Perusio.

Dubitavit de existentia constitutionis, Zenonis, *Cels. decis.*375. *num.*12.

Ang. Cons. 29. reprobatum à Rota, *Mohedan.decis.*3., *qui sil. sint legit.*

Angustiare.

Angustiare tempus Proximiori ad poetendam renovationem, Dominus directus nullo jure potest, *decis.*409. *nu.*4. *par.*16.

Anima.

Ad curam Animarum approbatus reputatur idoneus ad Parochialem consequendam, *Ottobon.decis.*58. *num.*10.

Animarum cura existentium in Parochia, dicitur commissa Presbytero Parochiali, *Ottobon.decis.*145. *num.*17.

Animarum cura habitualis non causat incompatibilitatem Beneficiorum, *Ottobon. decis.*58. *num.*12.

Animarum cura habitu si imminet alicui beneficio de tali cura est facienda mẽtio in impetratione, alias gratia redditur subreptitia, *Ottobon. decis.* 58. *num.*5.6.*&* 7.

Quandò residet penès Canonicos collegialitèr, tunc singuli Canonicatus non dicuntur Curati, *Ottobon.decis.*58.*nu.*3. 8.*& seqq.*

Animarum curam exercentes debent esse docti, & sunt incapaces rudes, & ignari, *Pen. decis.*444. *num.*5.

Anima rationalis est forma hominis, *decis.*11. *num.*4.*de Jurepat.in antiq.*458.

Est in omnibus præferenda, *decis.*74.*n.*18. *par.*2.*divers.*, *Buratt.dec.*565.*n.*3.*&* 4.

Testatoris, si defraudaretur aliqua ex parte spirituali auxilio enixè expetito, Charitas plurimùm læderetur, *dec.*59. *num.*31. *par.*7., *Merlin. dec.*685.*n.*31. *& seqq.*

Certè vivit post mortem Testatoris defuncti, licèt forsan ejus hæres nòn supervivat, *decis.*210.*num.*1.*par.*19.*tom.*1.

Animæ defuncti, & Piæ causæ favore in dubio executor Testamentarius arbitrari debet, *decis.*365.*n.*43.*par.*5.*to.*1., *Priol. decis.*59. *num.*17.

In suffragium Purgatorii pœnas patientis plurimum prodest Clericorum adstantia, & frequentior assistentia, *decis.*59. *num.*32. *par.*7.

De salute *moriens* censetur magis cogitare, quàm vivens, *decis.*81. *num.*6.*par.*7.

In judicio, debitum naturale æquè, ac debitum naturale, & Civile, vires obtinet, *decis.*62. *num.*3. *par.*7.

Ea opinio, *quæ illis favet* est benignior, & obligationes sustinet, præferenda est aliis, *decis.*119. *num.*22. *par.*7.

Propriæ Testator potiùs respexisse, quàm ad commodum hæredis censetur, *decis.*468. *num.*3. *par.*13.

De vinculo ubi agitur probatio debet esse clara, & perfecta, ac etiam per publicum instrumentum, *decis.*308. *num.*5. *par.*16.

Suæ suffragia Testator non præsumitur in longum tempus differri voluisse, sed con-

confestim post ejus mortem adimpleri, *decis.41. num.3. par.16.*

Suæ Testator præsumitur plenariam considerationem habuisse, *decis.104.n.17. par.16.*

Cura Animarum potest esse absque Parochialitate, *decis.228.num.6.par.2.*

Animarum cura est interdicta Monacis, quod dic procedere in Monacis particularibus, & quandò Monasterium non habet Populum; secùs alias quia de jure, vel saltèm consuetudine à jure approbata, non est prohibitum, *decis.204. num.8. par.2.*

Cura nō censetur annexa beneficio, quod non requirit personalem residentiam, *decis.7. num.1. par.2.*

Curæ possessio probata à beneficiatis, præsumitur potiùs nomine Episcopi, quàm eorum proprio nomine, *decis.93.nu.5. par.4. tom.1.*

Actualis cura non dicitur manere penès Priorem, si non per ipsum, sed per Vicarium illa exerceatur, *dec.354. nu.21. par.4. tom.2.*

Curam, an Prioratus, habeat, non est facienda mentio talis Curæ Papæ, quandò petitur ejus unio, quandò est annexa ratione beneficii, *decis.354. nu.20. par.4. tom.2.*

Secularium cura penès Monachos residere potest, per alium tamen exercenda, *decis.53.num.3. par.5. tom.1.*

Licet Curam habeant Vicarię unitę, quando de Rectore sunt providendæ, non exigitur concursus, sed deputatur ab eo, qui præest Ecclesiæ, cui facta est unio, *decis.16.num.12.par.6.*

Annexa Cura Ecclesiæ alicui concessæ, cum omnibus pertinentiis, sine dubio etiā ea dicitur concessa, *dec.21.n.6.p.6.*

Si Rector curam, seu Vicarius exerceat, eis debetur congrua, *decis.230.num.2. par. 6.*

Si habeat Curam Monasterium, ei tamquam Parocho debetur jus decimandi, *decis.75.num.2.par.7.*

Animarum Cura, ut dismembretur ab Ecclesia Curata ob impedimentum accedendi ad dictam Ecclesiam, vel quid simile debet esse perpetuum, *decis.68. num.8.par.7.*

Curam exercentibus jus commune assistit super perceptione decimarum, *dec.265 num.21. par.7.*

Residet Cura quoad habitum penès Monasterium cui est facta unio, & exercitium dicitur tanquam translatum in Vicarium, *decis.145. num.11. par.7.*

Cura si sit dismembranda ab aliqua Ecclesia Parochiali vocandi sunt omnes Patroni, & Parochiani prò eorum consensu, alias non substinetur, *decis.6. num.4., & decis.68. num.4. par.7.*

Dicitur Cura adesse tantùm penès Archipresbyterum, licet adsint plures Presbyteri, qui de ejus ordine eum adjuvent, *dec.216. num.10. par.7.*

Universalis Cura in Diœcesi Hispalensi spectat ad Archiepiscopum, cum Parochiæ non sint distinctæ, *decis.128. num.5. par.7.*

Non potest dici Cura, quod sit tantùm penes Curatum si indistinctè ab omnibus Ecclesiæ Dignitatibus exerceatur absque ejus licentia, *decis.216.n.7.8.& 9. par.7.*

Exerceri debet Cura per Vicarios perpetuos, per Ordinarium deputandos, quādò ea est annexa alicui Monasterio, vel Dignitati, *decis.5.nu.3.4.& 8.par.7.*

Dicitur Cura spectare ad Archipresbyterum si ipse solus faciat id, quod spectat ad illarum Curam, *decis.216.n.12. par.7.*

Cura, quod spectet ad Rectorem principalem probatur ex Testibus, *decis.305. num.27. & 28. par.9. tom.1.*

Exercitium Curæ, & administrationis Sacramentorum ad effectum prælationis attenditur, *decis.295. num.7. par.11.*

In Ecclesia Collegiata Cura non residet penès singulos Canonicos, sed penès Collegium, *decis.71. num.23. par.12.*

Quod actu exerceatur Cura, & quod non exerceatur nec actu, nec habitu, diversa sunt, *decis.16. num.16. par.12.*

Curam si quis concurrens ad Beneficium habuit operatur, ut iste præferatur Cæteris, *decis.62. num.8. par.12.*

Actualis Cura ex Parochialitate provenisse nō infertur penès Titularem existens, quæ per Vicarium Monasterii exercetur, *decis.37. num.9. par.13.*

pore denunciari debet eorum domino, *decis.359. num.11. par.16.*

Mors favore Conductorum non remanet probata ab eorum custodibus, ministris, & famulis, *decis.359. nu.6.& 10. par.16.*

Mors, quod fuerit secuta sine culpa Conductoris, probari debet ab ipso Conductore, *decis.359. num.9. par.16.*

Conductor, si illis non subministravit solitum pabulum necessarium, de illorum morte tenetur, *dec.403.n.9.par.16.*

Dominus de illorum morte certificari debet, ut verificare possit, an illa culpa Conductoris, an casu fortuito fuerit secuta, *decis.403. num.19. par.16.*

Animalia fideicommissaria alienata per Gravatum imputantur in detractiones, *Bich.decis.62. num.17.*

Consignans alicui ad custodiam possidere dicitur, *Buratt.decis.271.num.3.*

Ob Animalium commixtionem duorum Dominorum, & mortem alicujus quãtitatis præcedentem, de identitate mortuorum facile constare non potest, *Ubald. decis.299. num.13.*

Vide *in verbo Mors*.

Animalium fœtus loco mortuorum, sunt ab Administratore subrogandi, *Ubald. decis.299. num.14.*

Animalia, quæ non constat fuisse vendita ab hærede gravato, sed ejus culpa, & dolo periisse, non imputantur in detractiones, *Priol.decis.320. num.10.*

Animus.

Animus, & intentio hominis in mente retenta nihil operatur, *Ubald.decis.31. num.7.*

Animi declaratio non est necessaria pro mutanda causa possessionis, sed sufficit, quod titulus novus superveniat, *Ottobon.decis.164. num.7.*

Intellige quandò titulus superveniens est validus, & non controversus, aliàs secus, *Ottobon.decis.105. num.6.& 8.*

Animus acquirendi incolatum satis excluditur, si quis mansionem in loco non comparavit, *Ottobon.decis.145. nu.31.*

Non consideratur in eo, qui Civem loci à quo originem duxit semper se nominavit, ibique bona retinuit, *Ottobon. decis.145. num.32. & 33.*

Animus deliberatus perpetuò permanendi in loco requiritur ad effectum acquirendi incolatum, nec sufficit voluntas transitoria, *Ottobon. dec.145. n.29. ad 37.*

Animus contrarius facto subsecuto non admittitur, *Priol.decis.194. num.10.*

Habitandi excluditur in Milite, *Ansald. decis.55. num.20.*

Animus, & intentio alicujus singularibus testibus, ac etiam unico probatur, *decis.425. num.14. par.19. tom.2.*

Animo residentia non possunt per Procuratorem sine speciali mandato explicari, *Veral.decis.168. num.2. par.1.*

Animum colligi posse ex quibuscunque verbis satis est, *Veral.decis.216.num.5. par.1.*

Animus declaratur ex sequentibus in rescripto Papæ, & verbis articulorum, *Veral.decis.148.num.4.par.1.*

Circa præcedentia declaratur, & colligitur ex sequentibus, *Veral.dec.310.n.7. par.2.*

Animus cujuscunque ex Actis ostenditur, *Mohedan. decis.5. de judic.*

Animus in præcedentibus declaratur ex subsequentibus, *decis.179.num.2.par.4. tom.1., & decis.315.num.9.par.11., & dec.57.num.8.par.17., Ludovis.dec.169. num.6., & 511.num.21., Peutinger. decis.278.n.18., Rembold.decis.96.n.11.*

Animus *Melius, quam verbis* declarari non potest, *decis.5.num.1.in addit.de offic.delegat.in novis.75.*

Et voluntas ex qualitate, & modo procedendi cognoscitur, *decis.121. num.16. par.2.divers.*

Si probatus sit, & voluntas possidendi, tanquam hæres, nè constet de voluntate possessionis mutandæ, ratione Creditoris, multum operatur, *dec.254.n.2. lib.2.par.3.divers.*

Mutandi possessionem non præsumitur, *decis.407.num.3.par.4.divers.*

Qualis fuerit, declaratur ex antea dictis, aut gestis, *decis.644.num.6.vers.ad prædicta par.1.*

Et intentio hominis in mente retenta nihil operatur, *decis.354.num.6.par.1.*

Do-

cit actum, de quo dubitatur, *Panphil. decis.345.num.10.*

A Procuratore absque mandato, & per tertium declarari non potest, *Panphil. decis.277.num.10., decis.281.num.11., decis.325.num.21., & decis.701.n.4.*

Compensandi præsumitur, quoties legatur aliquid ex eadem Causa, ob quam erat debitum, *decis.28.num.7.par.5.tom.1.*

Non faciendi renovationem deprehenditur ex protestationibus, *dec.425.n.17. par.5.tom.2.*

Unius non potest transire in alium, *decis.172.num.14.par.6.*

Malevolus non mutatur per satisdationem, *decis.155.num.36.par.6.*

Delinquendi, & Contumacia cessat, non existente dolo, *decis.293.num.3.par.6.*

Relinquentis colligitur ex quantitate rei relictæ, *decis.59.num.8.par.7.*

Committentis Causam super jactationibus fluctuat circa titulum, quo possidet, cum æstimatione mentis, quod non sit justus: qui quidem timor vulnerat illius conscientiam, & excitat ad perquirendum super justitia contractus antecedentis, *dec.94.n.19.& 20. par.7.*

Repetendi Summam majorem, arguitur in eo, si repetit minorem, *decis.69.num.9. par.7.*

Contrahentium arguitur ex solito, & observantia licet id non expresserint, *decis.28.num.13.par.7.*

Donatarii, si reddatur dubius, & indifferens ad acceptandam donationem, oritur præsumptio tacitæ voluntatis non acceptandi, *decis.27.num.5.par.7.*

Contrahentis domicilium ex eventu subsecuto facilè desumitur, *decis.172.n.7. & 13.par.8.*

Transfundendi, & compensandi Censum ex verbis claris arguitur, *decis.99.n.3. par.9.tom.1.*

Contrahentium, quod habuerint contractum pro perfecto antè confessionem instrumenti, ex effectuatione promissorum satis deprehenditur, *dec.353. num.8.par.9.tom.2.*

Semper requiritur tàm in acquirenda, quàm in amittenda possessione, *decis.20.num.31.par.9.tom.1.*

Sæviendi non potest dici amissus ex conciliatione secuta, *decis.323.num. 15. par.9.tom.2.*

Alicujus probatur ex unico teste, & eò magis, junctis adminiculis, *decis.451. num.8.& 9.par.9.tom.2.*

Revocandi colligitur, etiam ex actibus subsequentibus, *decis.367.nu.21.par.9. tom. 2.*

Factis non minùs, quàm verbis declaratur, *decis.53.num.16.par.10., & decis.21.num.9.& 10.par.14.*

Contrahentium, qualis fuerit in Stipulatione contractus, ex subsequentibus gestis optimè declaratur, *decis.225. num.30.par.10., decis. 435.num.11. par.19.tom.2.*

Qualis ab initio fuerit declaratur ex actu immediatè, seu in continenti facto, *decis.80.num.28.par.10.*

Permanendi ad mutandum Parochiam requiritur, *decis.348.num.3.par.11.*

Donandi in Matre erga filium præsumitur, *decis.149.num.5.par.11.*

Et votum Liberorum ergaParentes, & Parentum erga Liberos, non idem est, *decis.149. num.6. par.11.*

Possidendi benè resultat expositivis actibus, *decis.268.num.27.par.12.*

Respondentis ex responsione benè colligitur, *decis.74.num.8.par.12.*

Revocandi in habituali displicentia conceptus, positivum, & perfectum revocationis actum non infert, *decis.298. num.1.par.13.*

Pontificis non præjudicandi desumitur ex commissione, *decis. 425.num. 23. par.13.*

Viri offendendi Uxorem excluditur, ex quo se ambo in cubiculo conjectarunt, *decis.269. num.8.par.13.*

Testatoris per duos Testes benè probatur, *decis.137. num.10. par.14.*

Mulieris debet esse liber à minis Consanguineorum, ne illius consensus liber, ad matrimonium necessarius eorum minis extorqueatur, *decis. 312. num.3.par.14.*

Disponentis æquè declaratur ex antecedentibus, ac subsequentibus, *decis.87. num.18.& 19.par.15.*

Non parendi executorialibus resultat ex prote-

Solo

Solo adiri potest hæreditas, *decis.*144.*n.*6. *par.* 6.
Et à voluntate mandantis ea, quæ pendent sola revocatio mandati absque scientia, vel intimatione revocationis,impedit effectum mandati,*dec.*130. *num.*14.*par.*6.
Possidere, non est animum, sic instituere, ut quis fingat se possidere; sed animo possidere est ea mente, & opinione esse, ut quis se solùm possidere putet, *decis.*226.*num.*27.*par.*6.
Quis non statim dicitur desinere possidere, si ejiciatur à possessione, sed tunc demùm, si nolit, vel non possit in fundum, vel ædes reverti, quod vim majorem vereatur, *decis.*226. *num.*31. *&* 32.*par.*6.
Non retinetur ampliùs possessio Civilis per silentium decennale, *decis.*78.*nu.*1. *par.* 7.
Ex malo, & odio præsumitur Testator motus contra aliquem, si prohibuerit, ut ei nō locaretur aliqua domus, etiam pro majori pensione ejus *dec.*204.*n.*22. *par.* 7.
De eo possidentis Judex potest, & evellere possessionem Civilem, & naturali eum privare, *decis.*78.*num.*3.*par.*7.
Nemo censetur amisisse Civilem possessionem, licet amiserit actualem, *dec.*130. *num.*5.*par.*7.
Et de voluntate alicujus probanda, quandò agitur, potiùs attendi debet ejus declaratio, quàm simplex alterius assertio, *decis.*122.*num.*16.*par.*9.*tom.*1.
Se relevandi, si quis deponat pecunias nomine alterius ad hoc, ut solvat aliquem Canonem,illa verba important, quod mutuò ei dedit illas pecunias, *decis.*361.*num.*79.*par.*11.
Aliud consequendi beneficium dimittens, si non consequatur, illud primùm non censetur amissum, *decis.* 302. *num.*7. *par.*11.
Redeundi Monachus egrediens non dicitur egredi, *decis.*349.*num.*4.*par.*11.
Ab illo alicujus, ea, quæ pendent à tertio invalidè testificantur,*dec.*118.*n.*30. *par.*12.
Legatum compensandi factum renuncians, compensare non potest, sed id cum ususfructu compensare tenetur, *decis.*276.*num.*11.*par.*13.
Ab animo principalis actus omninò dependentes, per Procuratorem speciali mandato carentem, expleri non possunt, *decis.*177.*num.*4.*par.*13.
Mercenarii socius operam suam posuisse non censetur, *dec.*117.*num.*10.*par.*13.
Sine illo nemo acquirit, *decis.*21.*num.*18. *par.*14.
Compensandi legatum factum frustrà impugnatur, dum suum Testatorem jactare voluisse non pręsumitur,*dec.*276. *num.*13.*par.*13.
Præscriptio qualificatur ab illo præscribendi, *decis.*189.*num.*7.*par.*14.
Compensandi legatum factum cum proprio debito, debet judicari, liberum, & perpetuum,*decis.*328.*num.*4.*par.*14.
In eo conservari magis solent ea, quæ à teste cum juramento depositā sunt, *decis.*58.*num.*7.*par.*15.
Concessio dependet ab eo concedentis, vel Gratia, & ideò non interpretatur à narrativa Supplicantis,*decis.*49.*n.*12. *par.*15.
Vis inferri non potest, *decis.*62. *num.*20. *par.*18.*tom.*1.
Et à voluntate alterius ea, quæ dependent, non possunt allegari à tertio, *decis.*37.*num.*6.*par.*19.
Animorum dissensio inter legitimos, & illegitimos esse solet, *decis.*236.*num.*15. *par.*10.
Animus residendi solùm attendi debet, *Bich.decis.*626.*nu.*9., *Pen.decis.*1057. *num.*3., *&* *decis.*975.*num.*5.
Renunciantis probatur ex testibus,& unico teste, quandò concurrunt conjecturæ, & agitur favore dotis, quinimò levioribus probationibus, & etiam ex actibus subsecutis,*Bich.decis.*18.*num.*1. 9.10.*&* 12.
Defuncti non transit ad Successorem, *Duran.decis.*62.*num.*4.
Animi aversio magna, & repugnantia circà actum gestum, probat metum, *Buratt.decis.*205.*num.*4.
Commotio, vel ira, & indignatio præsumitur in eo, qui placari debet, *Buratt. decis.*86.*num.*6.
Animus Contrahentium potiùs, quàm ver-

verba attendi debet, *Buratt.decis.*113. *num.*7., *decis.*637.*num.*5., & *dec.*640. *num.* 1.

Declarari potest quandocunque, *Buratt. decis.*279.*num.*12.

Factis potiùs, quàm verbis declaratur, *Buratt.decis.*113.*num.*20., & *dec.*205. *num.*3., *Merlin.decis.*194.*num.*29., *decis.*313.*num.*3.

Incolatum contrahendi non probatur ex verbis obitèr, & incidentèr probatis, nam debet esse firmus, & deliberatus, *Buratt.decis.*188.*num.*9., *Ottobon. decis.*148.*num.*11.& 12.

Animus praeedens probatur ex perseverantia, *Cavaler. decis.*96.*num.*4.

Annalis.

De Annali regula, quæ non requirat ad substinendam gratiam, *decis.*518.*n.*13. *par.*14.

De Annali regula non requirit titulum, sed meram detentationem, *decis.*518. *num.*14.*par.*14.

Annales, seu annuales præstationes in materia quartæ funeralium, intelliguntur illæ, quæ contingunt in Anniversario occasione funeris, *decis.* 197. *num.* 6. *par.*17.

Annalis possessio fovet intrusum, & detentorem sine titulo, *Crescent. decis.*2. *num.*5.

Annali Possessori non nocent gesta per non Procuratorem, *Crescen.dec.*15.*n.*1.

Annata.

Solvitur etiam in provisione Legati, *Crescen.decis.*10.*nnm.*1., *Veral. decis.*325. *num.*4.*par.*3.

Non solvitur, nec literæ expediuntur in Resignatione Cardinalis de beneficio sui familiaris, *Verall.decis.*94. *num.*2. *par.* 1.

Annata semel soluta, per eamdem vacationem beneficii non debet iterùm solvi; etiam quod expediantur novæ literæ sub eadem supplicatione, *dec.*628. *num.*6.*par.*4.*tom.*3.

Quæ ex beneficiis vacantibus venit solvenda pro unitis solvi non potest, cum in eis impossibile sit dare vacationem, *decis.* 488. *num.*30.*par.*14., *Seraphin. decis.*1410.*num.*18., *Pen. decis.*1020. *num.*3.6.8.& 18.

Media solvitur à Vicariis perpetuis, etiã si vacatio contingat in mense ordinarii, *decis.*62.*num.*20.*par.*15.

Media persolvenda est à Vicario perpetuo Ecclesię Parochialis, *decis.*93.*n.*20. *par.*16.

Annatæ privilegium non comprehendit casum, in quo beneficium ampliùs non vacat, *decis.*659.*num.*15.*par.*2., *Martin.Andr.decis.*23.*num.*4.*ad* 16.

Annatæ exactio non est compatibilis cum unione, & suppressione beneficiorum, per quæ tollitur eorum vacatio, *decis.*659.*num.*11.*par.*2.

Annatam suam, habet privilegiatus, unione facta alicujus Ecclesiæ; & hoc tàm intelligitur de prima vacatione, quam etiam de tempore futuro, *decis.*659. *num.*14.*par.*2.

Exigendi jus de beneficiis alicui Capitulo competens cum sit incertum, & conditionale in unione illorum, non est necessario exprimendum, *dec.*659. *num.*13.*par.*2.

Mediam solvunt Vicarii perpetui non amovibiles, *decis.*62.*num.*20.*par.*15., *Cerr.decis.*886.*num.*14.& 25.

Primam fructuum beneficiorum vacantium in Diœcesi nemini Ordinario recipere licet, *dec.*105.*n.*1.*par.*19.*to.*1.

Annatæ non solvuntur propter administrationes Capellaniarum, & Hospitalium, *decis.*182.*num.*10.*par.*1.*divers.*

In tot Annatis pensio extinguenda, aut nunquam, aut raro, aut ex magna causa concedi solet, *dec.*313.*n.*10.*par.*11.

Annata non solvitur de beneficiis non excedentibus 24.ducat., *Coccin.dec.*568. *num.* 11.

Solvitur ex fructibus, *Verall. decis.*248. *num.*2.*par.*1.

Solvitur in provisionibus legatorum, *Coccin.decis.*568.*num.*14.

Non solvitur, quando literæ expediuntur sub narrativa institutionis; sed fit obligatio de illam solvendo post habitam professionem juxta stylum Cancellariæ, *Ludovis.decis.*440.*num.*6.

An-

Annatistæ.

Annatistæ hoc habent privilegium, quod de quindennio in quindennium exigant annatas, *decis.753.num.4.par.4. diversor.*

Annexa.

Annexa Parochiali suæ, qua spoliatum se dicit aliquis, cum non sint notoria, non sufficit illas probare per duos Testes de publica voce, & fama deponentes, sed pleniori probatione veniunt deducenda, *decis.57.num.2.lib.3.par.3. diversor.*

Et partitæ, si fuerint inseparabilia, non possunt pro parte acceptari, & pro parte repudiari, *decis.276.num.1.lib.2. par.3.divers.*

Perpetuò veniunt ipso jure, *decis.591. num.1.lib.3.par.3.divers.*

Annexæ dicuntur partitæ, quando una trahitur ad extinctionem, vel qualificationem, vel peremptionem alterius, *decis.388.num.2.par.2.*

Annexum quidquid est Canoniæ definit esse temporale, & spirituale efficitur, *Peutinger. decis.144. num.3. 4. & 5.*

Annexio.

Annexio, si non constet in Causa Spolii, nisi de fama, & per duorum Testium depositionem, requirit ulteriorem probationem, *dec.119.n.1.lib.2.par.3.divers.*

Non probatur per duos Testes de fama, etiam ad obtinendum supra spolio, nomine Ecclesiæ, cui dicuntur beneficia annexa: neque confessio Decani, & duorum Canonicorum præjudicat Capitulo, *decis.52. num.1.lib.1.par.3. diversor.*

Annexitas, individuitas, & inseparabilitas operatur, ut non possit plus referri ad temporalitatem, quam ad spiritualitatem, *decis.187.num.14.par.13.*

Annexio non datur, ubi non adest aliquod signum unionis, *Ottobon.decis.9.n.19.*, *Emerix jun.decis.743.num.10.*

Non præsumitur præbendæ ad dignitatem, *Merlin.decis.100.num.6.*

Data diversitate excluditur annexio, *Merlin.decis.100.num.7.*

Annexio est quid facti, & non præsumitur, nisi probetur, *Rembold. decis.40. num.2., & decis.71.num.3.*

Vide in verbo *Unio*.

Anniversaria.

Anniversaria non percipiet dispensatus à Papa, ut absens possit exigere distributiones quotidianas, cum illa propriè debita his, tantum sint, qui prò redemptione Animarum fusis precibus, divinam opem implorant, *decis.59.num.7. par.7.*

Ex peculiari quadã ratione habent majus privilegium, & annexionem cum Choro, quàm distributiones quotidianæ, *decis.59. num.6. & 41. par.7.*

Debent prò rata distribui Clericis interessentibus, *decis.59. num.43. par.7.*

A Defunctis relicta conservari, & celebrari ipsorum defunctorum plurimi interest, *decis.274. num.4. par.15.*

Celebratio Missarum, & aliud quodcunque onus expressè in fundatione appositum, adimplendum est, *decis.210. num.5. par.19. tom.1.*

Anniversariorum administratio communis Beneficiatis, & Capitulo non infert ad proprietatem ipsorum anniversariorum in personis Beneficiatorum, *decis.351. num.5. par.6.*

In materia multum attenditur consuetudo, *decis.59. num.28. par.7.*

Administratores sunt Canonici privativè, quoad Beneficiatos, *decis.59. n.39. par.7.*

Stipendia propriè non veniunt nomine distributionum quotidianarum, *dec.59. num.3. par.7.*

In divisione facienda inter Canonicos, & Beneficiatos, seu alios Clericos, qui intersunt Divinis Officiis, servanda est consuetudo Ecclesiæ, *decis.32. num.6. par.7.*

In distributione Canonici majorem portionem obtinere debent, quàm Beneficiati, *decis.32. num.14. par.7.*

Super divisione Capitulum potest nova statuta conficere, dummodò dicta statuta

tuta non sint contraria observantiæ Ecclesiæ, aut voluntati Defuncti, *decis.32. num.11. par.7.*

Stipendia constituuntur appellatione distributionum, & eodem jure regulantur, & terminantur, *decis.59. num.4. par.7.*

Celebratio probatur ex attestatione Vicarii Ecclesiæ in qua illa celebrata sunt, *decis.174.num.8.par.18.tom.1.*

Pro Beneficio requisitorū defectus, quandoque suppleri potest, *decis.174.nu.10. par.18.tom.1.*, ut ab hæredibus fundatoris, *decis.436. num.7. par.18. tom.2.*

Super Anniversariis jus statuendi non spectat ad Beneficiatos, si non doceant, ea constare ex particularibus legatis sibi relictis, *decis.351. nu.3. par.6.*

Quandò à Testatore nulla conditio præscripta fuit tunc recurrendum est ad consuetudinem, *dec.32. num.13.par.7.*

Pro celebrandis, si defunctus reliquerit certam portionem Canonicis, aut Beneficiatis, censetur fuisse cuique illorum particulariter legata portio, ità ut neque inter eos sit dare jus accrescendi propter deficientiam aliorum, *decis.32. num.12. par.7.*

Anniversaria, in valore Beneficii non computantur, *Buratt.dec.354. num.9.*

Anniversaria *sunt celebranda* in Ecclesia, ubi Defuncti sunt sepulti, & non debent transferri, *Cavaler. decis.494. num.1. & 3.*

Anniversariorum *administratio* spectat ad Capitulum, *Coccin.decis.1728. n.2.*

In materia Anniversariorum consuetudo inviolabiliter est servanda, non obstantibus pactis in contrarium, *Benincas. decis.378. num.12. & 13.*

Anniversaria *fundata in Ecclesia*, sunt magis debita Beneficiatis in ea inservientibus, quam quæ non sunt fundata, *Millin. decis.384. num.4.*

Intentio illorum, qui reliquerunt Anniversaria pro suffragiis Mortuorum, videtur fuisse, quod à Clericis in illa Ecclesia ministrantibus offererentur preces ad Deum pro eis, *Millin. decis.384. num.5.*

Emolumenta provenientia ab Anniversariis dantur ad instar distributionum, & ideò non percipiuntur in absentia, *Duran. decis.214. num.6.*

Anniversarium quandoque pro Cappellania accipitur, quando illud verbum profertur ab imperito, vel fœmina, *Peutinger.decis.313. num.7.*

Anniversariorum stipendia non veniunt nomine distributionum quotidianarum, *Merlin. decis.685. num.3. ad 7., & num.28. & 43.*

Anniversarium fundatum, ex quibus probetur, *Emerix jun.decis.432. num.3.*

Anniversaria celebrari debent ex decreto Concilii Provincialis Mediolani cum assistentia Parochi, quod tamen procedit in Ecclesiis exemptis, quæ alias fuerunt Parochiales, *Emerix jun. decis.1192. num.9.*

Anomala.

Anomala vulgaris expirat per prædecessum primi substituti, quia facta dicitur in casum prædecessus, *dec.472. nu.17. par.14.*

Annona.

Annona ex privilegio habet executionem paratam, *decis.49.num.22.par.11. Bich.decis.423. num.19.*

Annonæ libri publici pretium frumenti bene probant, *decis.421.num.6.par.14. Bich.decis.495. num.8., Cels.decis.247. num.3.*

In respicientibus Annonæ *utilitatem*, quilibet etiam alias inhabilis admittitur, *Ludovis.decis.106.num.8.*

Pecunia frumentaria pro Annona moram solutionis non recipit, *Ludovis. decis.106. num.7.*

Edictum Præfecti Annonæ de anno 1648. comprehendit solum Terras Novalium, seù ut vulgò dicitur *la Maese*, & excipit Terras, ut vulgò dicitur, *le Colte*, *Peutinger.decis.494. num.10.*

Annotatio.

Annotatio privata facta ad favorem adnotantis an probet; ità quod dispositio *l.instrumenta Cod.de probat.*, procedat

in

in hoc casu, *decis.781.num.4.*, & quod non, *ibid.num.10.cum seq.par.1.divers.*

Privata, juncta aliis adminiculis probat, *decis.781. num.3. par.1. divers.*

Nil aliud est, quàm privata Scriptura sine testibus Causa Memoriæ, *dec.781. n.2. par.1. divers.*

In privata Scriptura facta sine testibus, absente eo contrà quem fiebat, non valet, *decis.751.num.5.par.1.divers.*

Facta à Creditore sine testibus de aliquo debito absente debitore, non valet sine aliis adminiculis, *decis.781.nu.5.par.1. divers.*

Privata, dicitur privata Scriptura facta sine testibus, & etiam absente eo, contrà quem fit, *decis.813. num.5. par.1. divers.*

Eorum, quæ circa depositionem Testis, ætate gravati, & valetudinarii observari debeant, *decis.140. num.1. par.4. divers.*

Solutionis à tergo Cedulæ Bancariæ, probat realem numerationem, saltèm concurrentibus adminiculis, *decis.386. num.3. par.4. tom.2.*

Solutionis Cedulæ Banchariæ, probat solutionem licèt non sit manu Creditoris, quia sàt est quod ejus voluntate, & mandato sit facta, *dec.386. num.18. par.4. tom.2.*

Solutionis à tergo Cedulæ Banchariæ, de stylo Mercatoris fieri non solet, nisi de consensu Creditoris obtinentis Cedulam, *decis.386.num.1.par.4.tom.2.*

Solutionis *à tergo Cedulæ Banchariæ* nō probat solutionem, quandò non ostenditur, debitorem solvisse de mandato Creditoris, & Creditor impugnat dictam solutionem alias secus, *dec. 386. num.11.& 12. par.4. tom.2.*

Patris circà nativitatem filii, ætatem probat, *decis.441. num.22. par.13.*

Annotatio seù partitæ descriptæ in libris publicis ab eo, ad quem ex officio illas spectabat describere plenè probant, *dec.779.num.6. par.18. tom.2.*

Ex annotatione facta à tergo *in Cedula Bancharia* non probatur solutio, *decis.386.num.9. par.4. tom.2.*

Annotationes marginales à Notario peractæ non destruunt fidem Scripturæ, licèt non fuerint ab eodem Notario conscriptæ, *decis.285.num.11. par.11.*

Annotatio, ac descriptio multorum, arguit exclusionem eorum, quæ si fuissent inter alia comprehensa, fuissent verisimilitèr descripta, *Buratt. decis.544. num.12.*

Scripta in libris Mercatorum, præsumitur de eorum mandato scripta, *Coccin. decis.851. num.3.*

Facta à Patre de filii nativitate constituit filium in quasi possessione filiationis, & transfert onus probandi in negantem, *Millin. decis.214. num.2.*

Per annotationem ponderis, & numeri lapillorum preciosorum, & margaritarum cessat periculum fraudis, *Millin. decis.327. num.4.*

Quoties in transumpto instrumenti deficit annotatio à tergo dicti instrumenti, præsumitur vera, si adest aliqua probabilitas, *Rox.pag.186.n.3.& 4.*

Annua præstatio.

Annua præstatio favore mensæ Episcopalis contra Ecclesias subditas, probatur per solutiones per decennium, quia solutiones per decennium sufficiunt pro titulo, *decis.465.num.5.& 6.par.4. tom.1.*

Sibi à Donante in donatione reservata censetur Donatario, ob illius conditionem nullatenus adimpletam, *dec.410. num.1. par.16.*

Aliud est, quòd habeat obligationem certi fundi prò annua responsione, vel obligationem fructuum prò faciliori exactione, *decis.405. num.2. par.16.*

Religioso relicta cum conditione, quod Monasterio non quæratur, intelligitur, ut ea Religiosus utatur eo modo, quo potest, *decis.410. num.1.17.& per totam par.16.*

A Matre filio relicta, vel promissa, non ideò irrevocabilitèr censetur donata, *decis.257. num.3.& 5.par.18. tom.1.*

Soluta loco alimentorum cessare debet per assecutionem legitimæ, *decis.257. num.8. par.18. tom.1.*

In transactione promissa, durante tempore præfixo solutioni sortis, si licitè non debe-

deberentur, prò tanto minùs diceretur transactum, *decis.676.nu.2.par.18. tom.2.*

Regularitèr *non intelligitur* ad vitam dantis, vel accipientis, sed transit ad hæredes, nisi contrarium expresse sit dispositum, *decis. 242. num.8. par.18. tom.1.*

Vel obligatio *promissa ratione bonorum* renunciatorum, defectis, vel avocatis bonis renunciatis, & ipsa etiam deficere, & cessare debet, *decis.785. nu.8. 12.21.& 25. par.18. tom.2.*

Transactioni correspectiva cessare non debet, licèt adimpleri non possit, quod solùm consecutive, & cohærentèr ad illam est promissum, *decis.161.num.5. par.19.to.1.*

In transactione promissa non est usuraria, *decis.260.num.1., & per totam par.19.* & ad Personam transigentium dicitur correspectiva, *decis.374. nu.11.& 16. par.17.*

Cessare debet, si cessat indigëtia, ob quam fuit promissa, *decis.90.num.37.par.19. tom.1.*

Cessat, si causa reducitur ad non causam, quia illius Creditor reassumpsit bona, propter quæ illa facta erat, *decis.90. num.35. par.19. to.1.*

Quæ Monialibus assignatur, reputatur de appendiciis dotis, & ità de ea judicatur, ut de ipsa dote, *decis.153.n.11. par.19. tom.1.*

Contemplatione renunciationis promissa, ea resoluta, vel cessante, & ipsa quoque corruit, & cessat, *decis.365. n.25. par.19. tom.1.*

Habens clausulam constituti non præscribitur per solum spacium decennii, *decis.383. num.14. par.19. tom.1.*

Annuæ præstationis solutio in dubio præsumitur facta ex Causa census, & non ex Causa emphyteusis, *decis.400.nu.7. par.1.*

Præscriptio unica non sufficit, sed tot debent esse præscriptiones, quot sunt annuæ præstationes, *decis.207. num.9. par.4. tom.1.*

Prò suis necessitatibus absque participatione Monasterii, Monialem esse capacem retentionis in nonnullis casibus procedit, *decis. 100. num. 7. par. 3.*

Secùs Canonis qualitas bene infert ad qualitatem, & quidditatem rei emphyteuticæ, *decis.629. num.19.par.18.tom.2.*

Annuarum præstationum solutiones factæ præsumuntur potiùs factæ ex Causa Census, quam ex Causa Canonis, *decis.606. nu.2. par.1.Ubald. dec.201. num.2.*

In annuis præstationibus per 30. annos, unica tantum præstatio præscribitur, *decis.330. num.19. par.17.*

In præstationibus annuis debitis ex contractu unica præscriptio sufficit, tam pro præteritis, quam pro futuris, *Bich. decis.33. num. 16., Ubald.dec.350. n.1.*

Secùs in contractu conditionali, *Bich. dec.33.num.17. ad 20., Ubald.dec.350. num.3.*

Promissa donec pretium solvatur, vel investiatur dicitur sub conditione, *Coccin.decis.1699. num.5.*

Præscriptiones in annuis præstationibus, tot requiruntur, quot sunt anni, *Cels. decis.70. num.9.*

Annua præstatio cadit sub hypotheca, *Panphil.decis.345.num.1.& 18.*

Peti potest in judicio manutentionis, stante quasi possessione exigendi, *Panphil.decis.592.num.8.*, quæ in hac materia dicitur turbata, eo ipso quod denegatur solutio, *ibid. num.9.*

Annua præstatio promissa per Virum Uxori, ut vulgo dicitur *per le spille* eidem integrè debetur, non obstante quod Uxor eam non petierit per spatium plurium annorum, & quandò Uxor præsumatur de illa satisfacta, vel non, *Emerix jun. dec.1350.per tot.*

Non imputatur, aut confertur, *decis.563. num.11. par.19. tom.2.*

Solita præstari Monialibus à Parentibus est de appendicibus dotis, *signantèr*, quandò fuit promissa, *Emerix jun. decis.424. num.3., & 679. num.6.*
Vide *Livellum*.

Annua debita.

Decursa in vita fideicommittentis, & soluta ab hærede gravato, detrahi possunt

sunt in restitutione fideicommissi, *Ottobon. decis.28. num.28.*

Solvi debent ex fructibus bonorum fideicommissi, *Ottobon. decis.28. num.29., & decis.146. num.9.*

Annullatio, Annullare.

Annullatio Actus non dicitur pœna, *decis.578. num.4. par.1. divers.*

Actus dicitur, qui continet pœnam, nisi fiat in favorem Ecclesiæ, *dec.457. n.7. par.1. divers.*

Actus an, & quandò pœna sit; distingue plures casus, *decis.693. num.3. & seq. par.1.*

Est pœna, decis.497. num.118.par.5.to.2.

Annullationem professionis Monialis non potest prætendere ob reformationem, quæ respicit accidentalia, *decis.489. num.2. par.13.*

Ex annullatione alienationis colligitur maximum adminiculum perpetui fideicommissi, *decis.357.n.2.par.4.to.2.*

Actus inducitur decretum irritans, *decis.620. num.3. par.4. tom.3.*

Annullare, quandò quis intendit transactionem ex alio Capite, quàm nullitatis; tunc, antequàm audiatur, debet restituere accepta in vim dictæ transactionis, *decis.321. nu.12. par.4.to.2.*

Ad annullandum matrimonium, metum testes non probant; quando de sola adhortatione Patris deponunt, *decis.334. num.9. par.11.*

Matrimonium, minæ parentum debent esse præcisæ, & increpationes assiduæ, sæpiùs repetitæ, *dec.334. n.10.par.11.*

Annullato aliquo corruunt omnia ab eo dependentia, *decis.247. num.4. par.1. divers., Cerr.decis.69. num.3.*

Annullationem petens Contractus validi, debet adimplere pro parte sua, restituendo totum id quod accepit, *Millin. decis.273. num.4.*

Per Annullum.

Per annullum, si quis possessionem Ecclesiæ capiat tantùm ad vacantia bona restringitur dicta possessio, *decis. 78. num.37. par.6.*

Annuum legatum.

Annuum legatum, quandò non fuit relictum ex fructibus alicujus fundi particularis, debetur ex proprietate bonorum fideicommissi, *decis.260. nu.4. par.11.*

A fideicommittente relictum persolvendum est ex fructibus bonorum, atque ideò spectat ad eum, qui fructus percepit, *decis.260.num.3.par.11., Priol. decis.347. num.17.*

In aliquibus casibus, non est persolvendum ex fructibus bonorum fideicommissariorum, *decis.260.num.10.par.11.*

Persolvendum est ex proprietate bonorum fideicommissariorum, quandò fructus non sufficerent, *decis.260.n.7. par.11.*

Licèt solvi deberent ex fructibus bonorum fideicommissariorum; attamen, eo non soluto, hæreditas remanet obligata, *decis. 260. num. 13. & 14. par.11.*

Impersonalitèr relictum ad pias Causas perpetuum censetur, *decis.42. num.8. par.11.*

Annua legata tenetur solvere Gravatus, & fideicommissarius, *Panphil.dec.211. num.2. & 9.*

Annus.

Annus inter Sorores a die scientiæ currit, dum non docetur fuisse exhibitas diligentias pro recuperanda Emphyteusi penès Tertiū existente, *Caril.pag.329. num.19.*

Anno sine relevanti probatione Jurispatronatu elapso, arbitrium ad retardandam ulteriorem Brevis executionem ampliùs intrare non debet, *Caril.pag.227. num.14.*

Anni pubertatis Testium ad probandam consuetudinem decimalem sunt subducendi, *Carill.pag.198.num.10.*

Annus Pontificis incipit à die incoronationis, non à die assumptionis, *Pen.decis.288.num.2.*

Annum neque diem de jure licet non habeat Scriptura privata, tamen valebit, *Pen.decis.554.num.9.*

An-

Annus Solaris fuit redactus ad verum, & naturalem Cursum ex Constitutione Gregorii, *Pen.decis.654.num.6.*

In Pensionibus initium sumit à die reservationis, & terminat ipsa die recurrentis Anni, *Emerix jun.decis.23.n.1.* Vide *Pensio*.

Annus, *& dies* sunt de substantia in ratiocinationibus Banchi, *decis.653.n.2. par.1.divers.*

Non computantur per momenta temporum, sed per dies, *decis.75. num.44. par.2.divers.*

Petendi investituram computatur à die scientiæ, *decis.195.num.5.par.2.divers.*, *& decis.336.num.13.par.11.*

Intra quem Vassallus in feudo succedens investituram petere tenetur, currit à die scientiæ, *decis.795.num.2.par.4.diversor.*

Inceptus non habetur pro completo in materia odiosa, & præscriptionis, *decis.208.num.3.par.1.*, *Panphil.dec.543. num.5.6.& 12.& seqq.*

Annus, *Consul*, *& dies* positus in uno folio censetur repetitum in alio habente ordinatam consequentiam, *decis.542. nu.13.par.4.tom.3.*

Domini, si repugnet cum Indictione, instrumentum non caret suspicione, *decis.430.num.89.par.5.tom.2.*

Domini, in instrumento, si repugnet cum indictione in totum vitiatur instrumentum, *decis. 430. num. 90. par. 5. tom. 2.*

Pontificatus in instrumento publico non est necessarius, *decis.105.num.7.par.6.*

A Papa concessus in aliqua gratia à die datæ, incipit currere, *decis.79.num.16. par.8.*, *Coccin.decis.2276.num.17.& 20.*

Probationis, ut censeatur interruptus, quælibet interruptio sufficit, *dec.300. num.27.& 28.par.10.*

Probationis interrumpitur eo ipso, quod Novitius mutavit animum, & mutasse animum censetur, si aufugerit, *dec.300. num.46.par.10.*

Probationis, & deliberationis datur volenti Religionem profiteri ob fragilitatem humanæ Conditionis, *decis.300. num.1.4.8.& 9.par.10.*

Probationis conjungitur egresso Monasterium, & regresso, *decis.300. nu.21.*, & quandò secus *num.26.par.10.*

Probationis interrumpitur, si Novitius, habitu dimisso, & animo deferendi Religionem, & Claustra, se conferat aliundè, *decis.300.num.19.par.10.*

Probationis interrumpitur etiam per spatium trium horarum, *decis.300.nu.35. par.10.*

Probationis data etiam interruptione, conjungitur, *decis.300. num.47.& 50. par.10.*

Probationis debet esse continuus, nec sufficit conjungere priora tempora cum secundis, *decis.300.nu.17.par.10.Cerr. decis.829.num.1.*

Probationis non constituitur à duodecim mensibus interruptis, sed continuis, quia sex non sunt bis tria, sed semel sex, *decis.300.num.38.par.10.*

Noviciatus debet esse continuus continuatione præscriptionis, *decis.300.n.9. par.10.*, *Arguell. decis.89.num.5.& 7.* contra *num.8.& seqq.*, *Cerr.decis.857. num.6.*, *Emerix jun.decis.128.num.1.*

Novitiatus comparatur præscriptioni, in qua semel data interruptione, tempora non conjunguntur, *decis.300. num.39. par.10.*

Fertilis cum sterili debet computari, ut valor beneficii justificatus remaneat, *decis.288.num.11.par.11.*, *Dunoz.jun. decis.1003.num.9.*

Ad committendam Causam appellationis computatur à die appellationis interpositæ, *decis.219.num.1.par.11.*

Fertilis cum sterili pro fructibus justificandis comparatur, *decis.288. num.7. par.121, & decis.207.num.12.par.15.*

Annus inchoare debet à die regulæ posteà introductæ, *decis.116.num.16. par.14.*

Probationis est adeò necessarius, ut illi non possit Novitius renunciare, *decis.116.num.22.par.14.*

Non dicitur completus, nisi saltem advenerit ultima dies, *decis. 155. num.9. par.15.*, *Cerr.decis.900.num.9.*

Assignatur Proximiori ad repetendam renovationem Emphyteusis, *decis.381. num.10. par.15.*

Emergens nullam habet regulam in inchoatione, *decis.356.num.2.par.15.*

Diver-

Diversimodè à Doctoribus sumitur, *decis.356.num.1.par.15.*

Ad effectum reservationis pensionis sumit initium à die reservationis prædictæ, & terminat ipsa die sequentis Anni, *decis.356.num.3.& seqq.par.15.*

Ad petendam renovationem emphyteusis non currit pupillo infra decimum quartum annum, *decis.418.n.9.par.16.*

Primus obtenti beneficii dicitur annus gratiæ, *decis.85.num.2.par.16.*

Vel tempus *ad petendam renovationem* investituræ proximiori non currit, nisi data in eo scientia de obitu ultimi investiti, *decis.409.num.1.par.16.*, *Cels. decis.192.num.10.*

In quo terminari debet infra annum Causa vigore Regulæ 35. Cancellariæ intra sex menses debet incipere, *dec.506.num.13.par.18.tom.2.*

Pensionis incipit à die reservationis illius, & terminat eadem die anni subsequentis, *decis.646.num.3.par.18.tom.2.*

Incisus, *vel conscriptus* in ædificio plerumque ædificii terminationem denotat, *decis.333.num.6.par.19.tom.1.*

Ad petendam renovationem, an competat à die mortis ultimi emphyteutæ, vel à die scientiæ in hoc casu parùm interest, quia in Abbatia Farfensi servatur consuetudo à die scientiæ, non à die obitus, *dec.71.nu.23.& seq.par.19.to.1.*

Intra quem quis ad Sacerdotium promoveri debet non datur ad complendam ætatem, sed ad se, quandò citiùs promovendum, *decis.354.num.50.par.19.tom.1.*

Probationis interruptus non suffragatur pro valida Professione emittenda, *decis.361.num.2.par.19.tom.1.*

Novitiatus in subsidium humanæ fragilitatis tàm favore Novitii, quam Monasterii constitutus est, *decis.361. num.6. & seqq.par.19.tom.1.*

Anni Domini diversimodè computantur secundùm consuetudinem locorum, *decis.3.& 4.de judic.in noviss.decis.17. de judic. in antiq.*, *& decis.2. de verb. signif.in antiq.107.326.& 473.*

Discretionis pro annis pubertatis interpetrantur, *decis.246.num.7. par.4.diversor.*

Tom.I.

Mentio quando fit ab aliqua lege, vel Constitutione intelligi debet de actu perfecto, & completo, *decis.175. n.7. par. 1.*

Decem inter præsentes, & viginti inter absentes sufficiunt ad acquirendam servitutem discontinuam, *decis.101. num.9.& 10.par.4.tom.2.*

Dinumeratio *à Christi Nativitate* est intelligenda, ut anni currentis, nondùm finiti signum existat, *decis.596. num.2. par.4. tom.3.*

Triginta requiruntur ad præscribendum ea, sunt magni præjudicii, *decis.131. num.12.par.7.*

De tempore anni 1590.*dos scutorum* 3650. erat valdè insignis, *decis.230. num.32. par.12.*

Quovis tempore sufficit adhibere diligentiam pro committenda Causa appellationis, *decis.376.num.2.par.17.*

Annum habens ad committendam Causam licet citatus non compareat, sibi nihilò officit, cùm Jus suum salvum sibi remaneat, ideò non eum arctant reverentiales dati, *decis.334. nu.3.lib.3. par.3.divers.*

Sexagesimum agens non prohibetur contrahere Matrimonium, *decis.20.nu.21. par.5. tom.1.*

Antè vigesimum quintum non potest promoveri ad ordinem Presbyteratus, *decis.45.num.23.par.6.*

Intra annum potest reproduci quandocunque Citatio prima, emanata vigore commissionis, *decis.7.nu.2.par.7.*

Regularitèr remanet enervata virtus executorialium post annum, *decis.1.n.18. par. 7.*

Petere non tenetur investituram infra annum, qui non habuit scientiam de emphyteusi finita, *decis.336. num.12. par.11.*

Per annum luctus Vidua non subjacet præsumptioni L. *Quintus Mutius*, *decis.342.num.8.par.11.*

Beneficium Ecclesiasticum quicumque immediatè præcedentem possederit per annum, exprimere debet, *dec.402. num.2.par.13.*

Ut quis attigisse dicatur, sufficit ingressus illius, *decis.155.num.9.par.15.*

Ddd An-

Annorum trium cursus non facit,cum longum tempus dici non possit, ut Causa dicatur habita pro derelicta,*decis.*129. *num.*2.*lib.*2.*par.*3.*divers.*

Viginti spatio stante,oblivio presumitur, *decis.*233. *num.*7. *par.*4. *tom.*2.

Triginta spatio actio omnis remanet præscripta, & ampliùs non potest dari de nullitate, *decis.*265.*num.*5.*par.*4. *tom.* 2.

Triginta spatio bona mobilia presumuntur consumpta, *dec.*201.*n.*34.*p.*4.*to.*2.

Confessio ejus de cujus ætate, quæritur, multùm concludit, *decis.*45. *num.*14. *par.* 6.

Viginti duo ætas non est sufficiens ad ordinem Sacerdotalem, *decis.*232. *nu.*9. *par.*11.

Triginta præscriptio non suffragatur adversùs Monachos Benedictinos,ac Ordinem Cistercienfem, *decis.*83. *nu.*15. *par.*11.

Triginta cursu, insinuatio præsumitur, *decis.*230.*num.*17.*par.*11.

Triginta stante cursu, satisfactio præsumitur, *decis.*148.*num.*11.*par.*11.

Probatio annorum 254. requirens testes redditur imposibilis, *decis.*344. *nu.*6. *par.*11.

Trium,tempus est longè sufficiens ad ediscendam aliquam linguam, *decis.*67. *num.*12.*par.*12.

Viginti ætas, ex dispositione Statuti Urbis, Civis Romani ætas est major, *decis.*92.*num.*11.*par.*13.

Quatriginta præscriptio reddit possessionem inutilem, *decis.*520.*num.*100. *par.*14.

Triginta observantia publica, & diuturna confirmat factum alterius, *decis.*32. *num.*7.*par.*14.

Dinumeratio non attendit aliquam Judicis declarationem, *decis.* 19. *num.* 10. *par.*14.

Triginta lapsus facit præsumere omnia rite gesta, *decis.*243.*num.*9.*par.*15.

Annos per plures, ut aliqua res dicatur effectuata requiritur saltem tempus trium annorum, *decis.* 161. *num.* 18. *par.*4.*tom.*2.

Per plures possedisse, si quis asserat, necesse est, ut doceat, se possedisse per triennium, *decis.*20. *num.*9. *par.*4. *tom.* 2.

Ad annos 14. ille, qui nondùm pervenit dicitur Puer, *decis.* 67. *num.*7. *par.*5. *tom.* 1.

Ultra centum quis non præsumitur vivere, *decis.*128.*num.*11.*par.*7.

Ad decem, si sit facta locatio, dicitur facta ad longum, & magnum tempus, *decis.*135.*num.*1.*par.*7.

Post decem non datur continuatio civilis possessionis, sed requiritur actualis possessio, *decis.*12.*num.*11.*par.*7.

Nonaginta, si instrumentum excedat, videtur antiquum, cum non multum distet à termino annorum centum, *decis.*10.*num.*10.11.*&* 12.*par.*7.

Per sexaginta renovatio non petita operatur devolutionem ad favorem concedentis, *decis.*166.*num.*10.*par.*11.

Super centum enunciativæ, quando sunt, & sunt plures non parùm deferendum est, *decis.*181.*num.*5.*par.*12.

Per viginti septem, fructibus ad certam summam exactis, à præstatione majoris interesse recessum præsumitur, *decis.*194.*num.*2.*par.*13.

Post multos compleri multiplicum solet, *decis.*412.*num.*15.*par.*13.

Annis vigintiquinque non potest esse Tutor, *decis.*435.*num.*2.*par.*5.*tom.*2.

Decem lapsis Testamentum primum revocatur per secundum absque etiam mentione derogatoriæ, *dec.*328.*nu.*12. *par.*15.

Annus, *si* computetur ab Incarnatione, tunc Computatio procedit Anno Incarnationis finito, *Bich.decis.*385.*n.*7.

A nativitate significat Annum inceptum, & nondum finitum, *Bich. decis.*385. *num.*8.10. *&* 11., *Cerr.decis.*334.*n.*1.

Annus à Nativitate præcedens, & Annus Incarnationis subsequens concurrunt sub eodem numero, videlicèt, die 25. Martii, *Bich.decis.*385.*num.*12.

Ad committendam Causam appellationis computatur à die appellationis, *Bich. decis.*488.*num.*1.

Vide in Verbo *Appellatio*.

Positus in uno folio, censetur repetitus in in alio folio habente ordinatam consequentiam, *Coccin. decis.*1511.*nu.*10.

In

In 14. *Annorum* spatium triennium dicitur modicum, *Ludovis. decis.*344.*n.*12.

Annus concessus retrahere volenti incipit à die perfectæ venditionis per adimplementum Conditionum, *Millin. decis.*446.*num.*14.& 16.

Anni, diei, & Mensis omissio vitiat Scripturam, qua quis uti intendit ad sui favorem, *Ottobon.decis.*40.*num.*12.

Anno quolibet quantùm percipi potuerit ex oblationibus, & Eleemosynis, probatur à solito, *Ottobon.decis.*31.*nu.*6.

Annus non currit, nisi à die scientiæ, *Carill.pag.*329.*num.*13.

Annuus redditus, & fructus.

Annuus redditus censetur emptus absque pacto redimendi, *decis.*51.*nu.*7.*par.*9. *tom.* 1.

Annui redditus, vel immobilia alienari nequeunt, sed ex eis pars quædam obveniendorum fructuum, *decis.* 86. *num.*7.*par.*4.*divers.*

Ecclesiastici, quandò distrahuntur, requiritur beneplacitum Apostolicum, *decis.*3.*num.*30.*par.*7.

Habentur pro Synonimis cum melioramentis, *decis.*4.*num.*5.*par.*19.*tom.*1.

Annui fructus legati, an debeantur à tempore motæ litis, vel à solutionis tempore, inspiciendum est, an petantur, ut sors; vel petantur, ut fructus, *decis.*260.*num.*5.*par.*11.

Annuus redditus, quandò non est correspectivus ad aliquam obligationem sortis, non est usurarius, *Bich.dec.*201. *num.* 20.

Inter immobilia connumeratur, *Baratt. annot.ad decis.*580. *litera B reliqua* vide in Verbo *redditus annui*.

Annui redditus *habent obligationem* successivam, quamdiù non fuerit Sors redempta, *Manzanod.decis.*904.*num.*11.

Ansa.

Ansam, qui solvit, quandoque nondum ligat juxta Innocentium III., *dec.*252. *num.*7.*par.*17.

Antapocha.

Probat receptionem Dotis in præjudicium Viri confitentis, *Emerix jun. decis.*1068.*num.*1.

Vide *Dos*.

Antea.

Antea res una, & eadem, quæ respectu ad Orientem est in conspectu alicujus loci, habito respectu ad Occidentem, retrò esse dicitur, *decis.* 35. *num.*21. *par.* 18. *tom.* 1.

Antecedens.

Antecedens necessarium voluisse censetur, qui vult consequens, *decis.*105. *num.*5. *par.*1., *decis.*209.*num.*24.*par.*4.*tom.*2., *decis.*438.*num.*32.*par.*5.*tom.*2., *dec.*51. *nu.*6.*par.*6., & *decis.*346.*nu.*9.*par.*15.

Concessus necessarius, si deficiat, impedit effectum contractus; secus, si deficeret Causa finalis, facitque cessare consensum Contrahentium, *decis.*376.*n.*3. *par.* 2.

Censetur etiam *probatum*, ubi consequens probatur per Scripturam, *dec.*558.*n.*2. *in fin.par.*3.

Necessarium probatur ex probatione consequentis, *decis.*92.*num.*6.*par.*10.

Dispositio semper attendi debet, quamvis ex intervallo facta fuerit declaratio, *decis.*289.*num.*13.*par.*11.

Non sapit naturam sequentis, sed econtra, *decis.*346.*num.*9.*par.*15.

Pars ex posteriori declaratur, *decis.*385. *num.*6.*par.*17.

Supponit, qui consequentiam affirmat, *decis.*490.*num.*8.*par.*18.*tom.*2.

Antecedentèr quid actum sit, probatur ex actibus subsequentibus, *decis.*40. *nu.*6. *par.*16.

Antecedenti destructo, etiam illud corruit, quod venit in consequentiam, *dec.*38. *nu.*5.*par.*6., & quod sequitur, *dec.*261. *num.*11.*par.*7.

Et ex subsequenti colligitur Testatoris voluntas, *decis.*39.*num.*7.*par.*15.

Ex actu non benè infertur ad sequentem, *decis.*161.*num.*12.*par.*15.

Concesso antecedenti, conceditur omne id, quod venit in consequentiam, *Nin. decis.61.num.4.*, *Emerix jun. decis.36. num.1.*, *& decis.1332.num.3.*

Antecedens solidatio Computorum non attenditur in concursu posterioris, *Panphil.decis.646.num.4.*

Antecedentia declarantur ex subsequentibus, *Panphil.decis.359.num.3.*, *Priol. decis.80.num.8.*

Et subsequentia declarant obscuram dispositionem, *Panphil.decis.549.num.5.*, *& decis.728.num.12.& seqq.*, *Ubald. decis.193.num.3.*

Antecedentibus commissis, dicuntur etiam commissa subsequentia, *Merlin. decis.463.num.19.*

Antecedentes præsentationes subsequentes declarant, *decis.515.n.32.par.14.*, *Coccin. decis.2030. num.10.*

Antecedentia declarant sequentia, *decis.540. num.3.par.2.*, *decis.87.nu.18.*, *& decis.140. num.7. par.15.*, & è contrà, *decis.57. num.8.par.17.*, *& dec.17. num.8. par.18. tom.1.*

Etiam censentur commissa, quandò alicui sunt commissa subsequentia, *decis.64. num.7. par.6.*, & è contrà, *decis.202. num.12. par.12.*

Plura denotantur ex pluribus subsequētibus, *decis.155. num.11. par.6.*

Et subsequentia probant raptum cum traductione, & violentia, *decis.162. num.1. par.15.*

Et optimè præbent interpretationem actibus intermediis, *decis.107.num.28. par.15.*

Concessa dicuntur illi, cui consequentia concessa reperiuntur, *decis.58. num.5. par.16.*

Et sequentia considerari debent ad præsumendum dolum, *decis.253. num.3. par.17.*

Et declarant dubietatem contractus, vel actus medio tempore gesti, *decis.221. num.4.par.17.*

Ex probant voluntatem contrahentium, *decis.123.num.11.par.17.*

Et Antecedentibus, & sequentibus colligitur, quo animo aliquit sit gestum, *decis.64. num.9. par.6.*

Antecedente destructo, corruit etiam illud, quod venit in consequentiam, *Dunoz.jun. decis.208. num.5.*

Antecessor.

Antecessor si possedit per triennium, non est necesse, quod successor justificet titulum, hoc tamen limita procedere in Successore in titulo beneficii non autem in pensionario, *dec.356.num.2. par.3.*

Ordinarius bona Ecclesiæ alienare non potest, ex motu proprio Pauli Quarti, *decis.622.num.3.lib.3.par.3.divers.*

Non potest in præjudicium Successoris aliquid disponere eum supplantando, *decis.467. num.4. par.4. tom.2.*

Dum vendere officium ad vitam ementis non potuit, non tenetur Successor servare illius factum, *decis. 455. num. 8. par.4. tom.2.*

Etiam ille appellatur, cui quis succedit in Dignitate, & officio, *dec.603. n.23. par.4.tom.3.*

Beneficii non potest præjudicare Possessori, *decis.81. num.16.*, *& decis.187. num.14. par.11.*

Antecessoris confessio non præjudicat Successori in Beneficialibus, *decis.700.n.6. par.1.*, præbet tamen maximum veritatis indicium, maxime si sit geminata, *Panphil.decis.501.nu.5.6.9.& 11.*, *Pen. decis.736. num.3.5.& 6.*

Antecessoris beneficii possessio non transit in Successorem sine nova apprehensione, *decis.633.n.1.par.1.*, *& dec.275. num.23. par.6.*

Pacifica possessio triennalis aliquando juvat etiam Successori, *decis.51. nu.13. par.7.*

Possessio suffragatur Successori in Dignitate ad effectum manutentionis, *decis.49. num.8. par.7.*

Concordia in beneficio non ligat Successores in eo, *decis.99. num.6. par.11.*

Negligentia in beneficium non debet præjudicare Successori, *decis.99.nu.5. par.11.*

Mortui omne jus remanet extinctum, *decis.187. num.14. par.11.*

Confessio non sufficit ad manutentiondm in quasi possessione exigendi pensionem;

nem; quando summus inter Personas, in quibus facilè potest præsumi dolus, & fraus, *decis.*178.*num.*26.*&* 27.*par.*12.

Quasi possessio Successori etiamsi sit filius, & hæres sine nova apprehensione, non suffragatur, *decis.*96. *num.*19. *par.*13.

Contrà Antecessorem in beneficio sententia lata, ut noceat ejus Successori sufficit, quod dictus Successor non acceperit possessionem beneficii, *decis.*557. *num.*5. *par.*5. *tom.*2.

Acta facta nocent etiam Successori, licet veniant ex jure proprio, si iste constituit Procuratorem ad litem defendendam, *decis.*128. *num.*16. *par.*7.

Probationes, & alia acta judiciaria facta probant etiam contrà Successorem, *decis.*12. *num.*4. *par.*7.

Sententia lata ligat etiam Successorem, *decis.*185. *num.*8. *par.*12.

Cum Antecessore gesta non nocent Successori in re, quandò succedit ex propria Persona, *decis.*128.*num.*15.*par.*7., *Coccin. decis.*514. *num.*19.

Ab eo, quod Successor possit supplantari, est claudenda via, *decis.*178. *num.*29. *par.*12.

Ad Antecessores correlativi sunt Successores, *decis.*36. *num.*26.*par.*5.*tom.*1.

Si expressè non possunt præjudicare Successoribus, id nec etiam poterunt facere per pactum juratum, cum stipulatione Notarii vallatum, *dec.*262. *num.*21. *par.*7.

Antecessorum nomen est generale, & ideò est aptum comprehendere, nedum Antecessores per lineam rectam, sed etiam transversalem, *decis.*36. *num.*27. *par.*5. *tom.*1., *Coccin.dec.*1680. *nu.*50.

Ex possessione cadit affectio in re, *dec.*272. *num.*27. *par.*5. *tom.*1.

Et Authorum recognitio plenè dominium probat in præjudicium Successorum, *decis.*164. *num.*10. *par.*6.

Negligentia in exequendo voluntatem defuncti, successoribus non præjudicat, *decis.*70.*num.*1.*par.*16., nec etiam fideicommissariis ex proprio jure venientibus, *decis.*302. *num.* 10. *&* 11. *par.*18. *tom.*1.

Possessio Antecessoris suffragatur Successori, etiam ad effectum manutentionis, *Cels.decis.*29.*num.*2., *decis.*52. *num.*2., *&* *decis.*57. *num.*6.

Antecessoris Pontificis cum regulis in dubio præsumitur se conformasse immediatus in Pontificatu successor, *Panphil. decis.*518. *num.*6.

Antecessor sicut tenetur exhibere processum, ità quoque successor, in quem lis transivit, *pag.*198. *num.*10.

Contra antecessorem acquisita possessio nocet etiam successori ad effectum manutentionis, *Rembold.dec.*590.*nu.*1.

Antephatum.

Antephatum, *seù lucrum* vocatur in Cathalonia *Sponsalitium*, & non debetur nisi Conventum, *Ottobon. decis.* 83. *num.*5.6.*&* 7.

Detrahi potest ex bonis fideicommissi, *Ottobon. decis.*83. *num.*6.

Considerat ur, ut unum cum dote, *Emerix jun. decis.*1332. *num.*5.

Debetur ab hæredibus Viri in præjudicium delibatæ Virginitatis, *Emerix jun. decis.*594. *num.*4.

Debitum Uxori quoad usumfructum respectu proprietatis, nunquam dicitur avulsum, seù separatum à bonis Viri, aut alterius promissoris, *Emerix jun. decis.*1322. *num.*4.

Undè per obitum Uxoris ususfructus consolidatur cum proprietate, *ibid.num.*5.

Anterior.

Anterior Pontificis voluntas per subscriptionem videtur immutata, *decis.*367. *num.*3. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Possessio manutenenda est, quia secunda, & junior præsumitur Clandestina, *decis.*685. *num.*1. *in fin. par.*1., *Pen. decis.*76. *num.*2.

Creditor potest retrahi quidquid ex causa onerosa posteriori Creditori solutum fuit, *decis.*25. *num.*5. *par.*11.

Creditor non potest condicere pecuniam habitam à Creditoribus posterioribus, nisi prævia excussione bonorum communis Debitoris, *decis.* 365. *num.*27. *par.*11.

Cre-

Creditor poteſt avocare loca montium exiſtentia, & Creditori poſteriori ſoluta ex cauſa onerosa, *deciſ.25.num.6. par.11.*

Creditor cui per poſteriorem fit ſolutio, ratione juris offerendi jura talia, qualia,translativè cedere tenetur,*dec.246. num.21.par.11.*

Obligatio cuicunquæ poſteriori præferenda eſt, *deciſ.174.num.12.par.11.*

Creditor eſt præferendus Creditori poſteriori, *deciſ.137.num.3.par.12., deciſ.214.num.12., & deciſ.315.num.2. par.14., Bich. deciſ.667.num.5.*

Creditor non poteſt impedire ſubhaſtationem bonorum Creditoris communis, *deciſ.218. num.7.par.13.*

Hypotheca præfertur poſteriori, quia qui eſt prior tempore, potior eſt in jure, *deciſ.421.num.1.par.13.*

Dos præfertur mutuanti in Cauſa principali poſteriori, *deciſ.214.num.14. par.14.*

In poſſeſſione,in illa venit manutenendus, *deciſ.66.num.7.par.14.*

Creditor debet poſteriori præferri in conſecutione pecuniarum provenientium ex effectibus communium debitorum; quandò in concurſu conſignatæ fuerunt cum obligatione de reſtituendo prioribus, & potioribus, *deciſ.149.num.1.& 2.par.14.*

Anterius teſtamentum declarat poſterius, *deciſ.381.num.13.par.11.*

Anteriori, & Poſteriori poſſeſſione probata,præſumitur poſſeſſio medio tempore, *dec.275.num.4.in fin.par.3.*

Poſſidenti manutentio datur; maximè, quandò poſſeſſio tributa fuit Poſſeſſori Judicis auctoritate quemcunque aliũ ſua poſſeſſione privantis, *dec.60.nu.1. & 2.par.14.*

Anteriorem hypothecam habens præfertur habenti poſteriorem, *deciſ.259. num.8.par.14.*

Anteriores, *anterioribus* Creditoribus, Creditores poſteriores ſolvẽtes in hoc evadunt, ab eis ceſſionem jurium reportando, *deciſ.364.num.1.par.11.*

Anteriora ubi permanent,poſteriora illis incrementum accedunt, *dec.264.nu.7. par.16.*

Anterior ex cauſa merè lucrativa præfertur poſteriori habenti cauſam onerosam,quandò hypothecam habet pro manutentione donationis, *Bich. deciſ.662.num.3.*

Dicitur Dominus fundi, etiam pro penſionibus maturandis, *Cavaler.dec.342. num.1., & per tot.*

Secundum ordinem Scripturæ dicitur ille, de quo priùs in eadem Scriptura dicitur facta mentiò, *Celſ. deciſ.278. num.13.*

Anterior poſſeſſio eſt manutenenda in concurſu poſterioris,*Panphil.dec.460. num.1.*

Anterioritas.

Anterioritas poſſeſſionis ſufficit per horam, ut manutenibilis ſit: imò etiam prioritas in puncto, *deciſ.19.n.2.& 3. par.2. diverſ.*

Anterioritas *hypothecæ* in dote à die ſubſcriptionis Capitulorum incipit, *deciſ.421.num.4.par.13.*

Crediti dotalis jus offerendi ad favorem Creditoris anterioris non inducit, *deciſ.186.num.14.par.13.*

Ut conſequatur, ceſſio jurium requiritur, *deciſ.440.num.5.par.14.*

Dotis fructuum viduæ debitorum ex diſpoſitione Statuti contrà hæredes viri incipit à die interpellationis,quidquid ſit,quandò agitur contrà promiſſorem, *deciſ.268.num.5.par.16.*

Temporis, vel poſterioritas attendenda non eſt, ſi commoda remanet prò omnibus Creditoribus ſatisfactio,*dec.210. num.7.par.16.*

Remanet illæſa per proteſtationem factam, ſine præjudicio anterioritatis,& poſterioritatis, *deciſ.253.n.7.par.17.*

Apocæ privatæ, etiam ſine requiſitis *leg. Scripturas* ex adminiculis probatur, *deciſ.276.num.1.& 2.par.17.*

Filiæ prò dote incipit à die obitus Patris, *deciſ.234.num.8.par.17.*

Et potioritas creditoris redduntur turbidæ ex ſententia contraria, *deciſ.403. num.9.& 11.par.18.tom.2.*

Anterioritatis ſuſpicio tolli non poteſt per acceptationes, & nominationes in ſpe-

specie factas quoad beneficia acceptata per alios mandatarios, *decis.* 300. *num.* 3. *lib.* 3. *par.* 3. *divers.*

Vel posterioritatis ordo servari non debet, quandò æquè omnibus satisfieri potest, *decis.* 210. *num.* 6. & 7. *par.* 16.

Anterioritatem, quamquis alteri cessit non potest deindè alteri Personæ cedere, *decis.* 352. *num.* 2. *par.* 19. *tom.* 1.

Debitoris suffragatur Creditori habenti obligata omnia jura, & actiones sui debitoris, *Dunoz.jun. decis.* 895. *nu.* 2.

Anterioritas præsumitur ex certa hora in acceptatione posita, *Crescen.dec.* 16. *num.* 2.

Anterioritatem probat sententia lata in concursu Creditorum inter ipsos, *Dunoz.jun. decis.* 815. *num.* 6.

Per subingressum in juribus Creditoris censuarii anterioritas, quæ viget pro sorte census non suffragatur pro ejus fructibus, *Benincas.decis.* 247. *num.* 15. contrarium *num.* 16.

Et hæc secunda sententia facilius locum habet, quoties processum non fuerit per viam extinctionis, sed translativæ cessionis jurium incontinenti reportatæ, *Benincas. decis.* 247. *num.* 17.

Anterioritas non acquiritur deficientibus requisitis *glos. in l. Aristo, quæ res pign. vel hypoth.*, *Priol.decis.* 353. *num.* 2.

Anterioritatis privilegium præservatum in obligatione posteriori suffragatur, & attenditur, ac si factum esset in prima obligatione, *Emerix sen. decis.* 79. *num.* 2., & *decis.* 117. *num.* 1.

Anterioritatem deducens, tanquam fundamentum suæ intentionis clarè debet illam probare, *Crescen. decis.* 20. *nu.* 5.

Antianitas.

Antianitas determinatur secundũ tempus captæ possessionis, non autem secundum tempus provisionis, *dec.* 456. *num.* 1. *par.* 1., *Martin.Andr.decis.* 202. *num.* 6.

Currere incipit à die, quo quis admitti debuisset, atque per eum minimè stetit, quin admitteretur, *decis.* 19. *nu.* 9. *par.* 7., *Ludovis.decis.* 341. *num.* 1.

Currit Hierosolymitano à die solutionis pecuniarum communi Thesauro, *decis.* 19. *num.* 1. *par.* 7., *Coccin.dec.* 2150. *num.* 2. *ad* 17., & *decis.* 2162. *num.* 1.

De jure communi regulariter currit à die antiquioris ingressus, *decis.* 19. *nu.* 11. *par.* 7.

In Religione Hierosolymitana incipit currere à die solutionis passagii, etiamsi ante factas probationes fuerit illud solutum, *decis.* 73. *num.* 1. 4. 5. & 12. *par.* 7., *Rembold.decis.* 384. *num.* 1. & 6.

Numeranda est à die solutionis, & non à tempore factarum probationum, *decis.* 19. *num.* 4. *par.* 7.

In Religione Hierosolymitana incipit currere à die passagii, *decis.* 85. *num.* 1., & *decis.* 167. *num.* 7. *par.* 7., & *dec.* 273. *num.* 3. *par.* 8., *Coccin. dec.* 2213. *nu.* 1., & 1168. *num.* 4., *Caril.pag.* 7. *num.* 1.

Equiti Hierosolymitano currit à die solutionis passagii. Sed à dicto die non currit, quando fuit solutum passagium post litem motam, *decis.* 25. *n.* 7. & 11. *par.* 7.

Equitis Hierosolymitani probatur respectu illorum, quorum primus solvit passagium, *decis.* 140. *num.* 10. & 12. *par.* 8., *Ludovis.dec.* 499. *num.* 1. & 2.

A die antiquioris ingressus dinumerari solet, *decis.* 140. *num.* 2. *par.* 8., *Cerr.decis.* 794. *num.* 2., *Caril.pag.* 7. *num.* 8.

Anterioritas præsentationis non præsumitur ex data, sed ex exibitione facta coram Ordinario, *Ansald. dec.* 52. *n.* 9. & 10.

Antianitatis sola prærogativa Equiti Hierosolymitano non est sufficiens ad effectum smutitionis, sed etiam oppositio cum petitione requiritur, *decis.* 303. *num.* 16. *par.* 7., tribuit tamen jus ad cõmendam primo vacaturam, *Panphil.decis.* 81. *num.* 1.

Quæstio, sive alterius gradus *post elapsum quinquennium* non potest moveri contrà Equites Hierosolymitanos, *decis.* 140. *num.* 14. & *seq.par.* 8., *Dunoz. jun. decis.* 540. *num.* 14. & *seq.* & 573. *num.* 5.

Antianitatis beneficium amittitur ob professionem nullitèr emissam in Religione Hierosolymitana, *Ottobon.decis.* 117. *num.* 3.

Quasi

Quasi possessio acquiritur ex actibus gestis sine contradictione, *Dunoz. jun. decis.*812. *num.* 23., & etiam per unicum actum, *Dunoz.jun.decis.* 556.*n.*4.

Antianitas, & *Novitiatus* in Equitibus Hierosolymitanis sunt diversa, *Manzaned.decis.*570. *num.*4.

Antiani.

Antiani repræsentant Communitatem, *Emerix jun. decis.*588.*num.*5.

Antiani, qui magis sunt præferuntur in consequendis commendis Religionis Hierosolymitanæ, *decis.* 469. *num.*1. *par.*5. *tom.*2.

Antiani, Vexillifer, & Magistratus, si occidantur, committitur Crimen læsæ Majestatis, filii tamen delinquentis nō subjiciuntur pœnis, *l. quisquis Cod. ad l.Juliam Majestat Vot.*1.*post Rembold. num.*105.*Clem.*8., amplia, *ut nu.*106.

Anticipata.

Anticipata solutio Partis prò toto, quod erat cum dilatione debitum, dicitur, *tagliar la detta, decis.*110.*n.*12.*par.*16.

Antidata.

Antidata *non cadit in quietantiis* privatis, *decis.*396. *num.*22. *& seq. par.*15., *Dunoz.jun.decis.*332. *num.* 13.

Excluditur ex pluribus conjecturis in contrarium, *decis.*69. *num.*7. *par.*15.

Præsumitur in apoca privata sine Notario, & testibus conscripta, ac in apoca matrimoniali, *decis.*305. *n.*10.*par.*15., *Bich.decis.*403. *num.*16., *Ubàg.dec.*11. *num.*23. *&* 26.

Quam in apoca malitia hominum adinvenit ad fraudandos Creditores, cessat si apoca *sit trino teste signata*, *decis.*652. *num.*5. *par.*18. *tom.*2., *Dunoz.jun. decis.*430. *num.*3.

Et falsitas probatur in gratia Pontificis ex supplicatione, *decis.* 808. *num.* 18. *par.*18. *tom.*2.

Antidatæ suspicio in provisione Ordinarii non causat in proviso malam fidem, *decis.*66. *num.*3. *par.*2.

Suspicio in Scriptura privata semper cessat, dum in contrarium adsunt plures, & urgentes conjecturæ, *dec.*533.*n.*13. *par.*5. *tom.*2.

Suspicio removetur ex tenore Instrumenti, *decis.*73. *num.*11. *par.*12.

Suspicio tollitur ex conjecturis, *decis.*13. *num.*12. *par.*12.

Scripturæ suspicio non relevat, stante præcedente inventario, *decis.*407. *n.*6. *par.*13.

Suspicio tollitur stante Nobilitate Personarum, *decis.*421. *num.*10.*par.*13., *Ninot.decis.*10. *num.*8.

Suspicio, fraude cessante *excluditur*, & apoca Testatoris semper est præferenda, licèt creditum Partis ex publico etiam Instrumento posteriori resultaret, *decis.*336. *num.*21. *par.*15.

Suspicio cessat ex præsumptionibus, & adminiculis, *decis.*255. *num.*4. *par.*18. *tom.*1., *Dunoz.jun.decis.*97. *num.*3.

Antidatam ad inducendam sufficiunt conjecturæ, & simplices præsumptiones, *decis.*739. *num.*13. *par.*18. *tom.*2.

Excluditur per insertionem Capitulorum in Instrumento, *Ninot. decis.* 10. *num.*9.

Vide *Scriptura, & Apoca.*

Ubi cessat suspicio antidatæ, tunc apoca privata concurrentibus adminiculis probat anterioritatem hypothecæ, etiam in concursu Instrumenti, *Bich. decis.*10. *num.* 12. 13. *&* 14., *Cels. decis.*41. *num.*3.

Antidatæ suspicio viget in Scriptura inserta in aliquo Instrumento absque decreto Judicis ac proindè fidem non meretur, *Bich.decis.*130. *num.*5.

Ex quibus excludatur, & suppleatur, *Ansald.decis.*24.*num.*15.16.*&* 17.,*& decis.*70.*num.*10.11.*&* 12.

Semper præsumitur quamvis apoca sit recognita, quia recognitio non probat in præjudicium tertii, *Bich. decis.*403. *num.*17.

Probatur præsumptionibus, & conjecturis, *Cels. decis.*352. *num.*6., & eodem modo excluditur, *ibid. num.*5.

Faciliùs præsumitur, quandò concurrit causa, *Cels. decis.*379. *num.*5.

In provisione Ordinarii, non causat in pro-

provisio malam fidem antidatæ suspicio, *Ludovis. decis.*74. *num.*6.

Suspicio cessat, si Scriptura tempore non suspecto sit producta, & per Partem, & Judicem admissa, *Ubag. decis.*11. *num.*24.

Ad antidatam inducendam sufficiunt conjecturæ, & simplices præsumptiones, *Ubag. decis.*37. *num.*11.

Antidata non præsumitur in libris Mercatorum legaliter tentis, *Priol. decis.*296. *num.*22.

Non infertur ex tarditate Archiviationis Apocæ, *Priol.dec.*408. *num.*11.

Plures Personas convenisse in supponenda antidata non est verisimile, *Priol. decis.*350. *num.*48., *decis.*360. *num.*8., *&* *decis.*408. *num.*10.

Capitulorum Matrimonialium, ex quibus excludatur, *Priol. decis.*350. *num.*47. *&* 49.

Excluditur ex conjecturis, adminiculis, & præsumptionibus, *Priol. decis.*185. *num.*10.,350.*num.*50.,372. *num.*2., *&* 408. *num.*4.

Tollitur facti circumstantiis, *Priol. decis.*350. *num.*46.

Ac etiam, quandò in pede Apocæ eadem die stipulatur Instrumentum pro recognitione manuum facta per Testes, & contrahentes, declarantes ibidem contenta esse vera, *Priol. decis.*360. *num.*4., *&* 372. *num.*3.

Apocha, *seu partita suspecta de antidata* non est exequenda, *Emerix jun. decis.*1112. *num.*5. *& seqq.*

Vide *Apocha*.

Ad Antidora.

Ad Antidora tantùm quis tenetur ex beneficio recepto, non autem obligatur ex necessitate, *dec.*138.*n.*26.*par.*5.*to.*1.

Tenetur obligatus naturaliter, *dec.*1.*n.*21. *par.*5. *tom.*1.

Antidoralis.

Antidoralis obligatio non potest considerari ergà eum, qui aliquem fraudare, aut decipere nitebatur, *dec.*1. *n.*24. *par.*5. *tom.*1.

Obligatio non obligat conscientiam ad peccatum, *decis.*1.*num.*22.*par.*5.*to.*1., *Duran.decis.*18.*num.*19.*&* 20.

Voluntaria est non necessaria, *Duran. decis.*129. *num.*21.

Non oritur ex contractu inito contrà formam Statuti fundantis se in dolo præsumpto, *Duran.decis.*18.*num.*21.

Antigonus Rex, & Antonin.Thesaur.

Antigonus Rex fassus fuit se solum audivisse veritatem quadam nocte, quà incognitus à quibusdam Rusticis petiit quid de se, tanquam de altero diceretur, *Rub.in annot.decis.*2. *nu.*159. *par.*3., & tunc ab Astantibus omnia mala, quæ fecerat audivit, & quid fassus fuerit, quandò fuit ei delatum vestimentum Regium, *ibid.*

Antonin. Thesaur. Vir eminentis scientiæ, sed cavendum est ab ejus opinione, de qua in ejus, *decis.*134. *à num.*5., *Rub.in annot.decis.*111.*num.*44.*par.*3.

Antipars.

Antipars Scripturæ relicta in albo arguit imperfectionem manifestam, *Ottobon. decis.*40. *num.*11.

Antiquior.

Antiquior possessor ratione suæ possessionis tanquam meliori jure nixus est restituibilis, & spolium secundò admissum est purgandum, *dec.*535. *num.*3. *lib.*3.*par.*3. *divers.*

Doctor non semper præfertur ratione Creationis, sed ratione loci habetur consideratio, ut hoc casu de quo agitur Salamantini Doctores Ferrarienslbus præferuntur etiam antiquioribus, *decis.*125. *num.*1. *lib.*3.*par.*3. *divers.*

In die provisus præfertur aliis, *dec.*1277. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

In Ordinibus vocatur, nisi junior sit habilior, *decis.*625. *num.*1. *par.*4. *divers.*

Quod quis sit in familia, & descendentia alicujus satis præsumitur, ex eo, quod alius non apparet, qui se antiquiorem affirmet, *decis.*687. *num.*4. *par.*3.

Vicinus si interpretaretur prò antiquiori in ætate nullo modo conveniret respectu substantivi vicinus, *decis.5.num.10. par.9. tom.1.*

Inter milites dicitur antiquior Consiliarius; antiquior in Religione, antiquior lector, & sic de aliis similibus non autem antiquior ætate, *decis.5. num.9. par.9. tom.1.*

Antiquius dicitur, quod tempore præcedit, *decis.251. num.25. par.7.*

Ex Antiquiori fideicommisso venientes, & nominatim non sint vocati; sed nominatio non inducitur nisi per interpretationem, & tunc non debetur immissio in concursu fideicommissi posteri clari, & literalis, *decis.536. num.192. & 193. par.14.*

Antiquior Progeniei quis esse probatur per Testes de fama, & communi reputatione, *Buratt. decis.200. num.10.*

Ad effectum optionis, dicitur ille, qui prius fuit receptus, & professionem emisit in Ecclesia Regulari, *Cavaler. dec.109. num.2.*

Antiquior, seù *Major* denominatus, intelligitur de majori ætate, *Manzaned. decis.350. num.2.*

Antiquior, *præsumitur* sapientior, & prudentior, *Manzaned. decis.350. num.3.*

Antiquior *Confraternitas* modernioribus præcedet, *Panphil.decis.392.num.3.4. & seqq.*

Antiquior *Familiæ* non acquirit jus præsentandi, ex eo quod præsentaverit alter pariter antiquior, nisi constet quod præsentaverit tãquam antiquior, *Panphil. decis.294. num.5.*

Antiquior dicitur, ubi nullus alius comparet se faciens antiquiorem, *Panphil. decis.456. num.4.*

Antiquissimæ, seù antiquæ enunciativæ.

Antiquissimæ ultrà centum annos probant titulum Beneficii; ubi etiam, quod sufficit esse enunciativas duorum Instrumentorum emanatas à personis non suspectis, *decis.91.num.2.par.1.*

Probant communem hominum opinionem, *decis.482. num.3.par.1.*

Contentæ in diversis Instrumentis benè inserviunt prò probatione existentiæ Jurispatronatus, & probant etiam in præjudicium Tertii, *decis.509. num.5. & 6.par.14.*

Ut dicatur ad effectum probandi filiationem debent esse centum annorum, *decis.535. num.20. par.14.*

Ab antiquissimo tempore Decimæ possessæ, atque cum beneplacito Apostolico donatæ excludunt assistentiam juris prò Parocho militantem, *decis.82.n.5. par.11.*

Antiquitas.

Antiquitas *enunciativarum* facit, ut magis probent, *Panphil.decis.561.num.4.*

Libri Capitularis operatur, ut ille facilius sit admittendus ad probandum contra Capitulum, & ejus Capitulares, *Panphil.decis.601.num.2.3.& 6.*

Scripturæ existentis in Archivio operatur, ut extrahi possit per Archivistam absque alia recognitione, *Panphil. decis.581.num.6.*

Antiquitatis instrumenta sunt Statuæ, & Medaliæ, *Panphil. decis.476. la prima num. 10.*

Temporis præsumptionem inducit verificationis tituli, *Ottobon.decis.27.nu.6.*

Testamenti potuit in posteris inducere oblivionem, seu iguorantiam præcisi temporis, quo fuit conditum, *Priol. decis.344.num.13.*

Antiquitas non operatur circa præsumptionem tituli, quandò constat de titulo, sed invalido, *Verall.decis.28. n.1. par. 1.*

Præfertur in Congregationibus, *limita*, si adest Episcopus, *Verall. decis.307. num.3.par.1.*

Antiquitas *temporis*, cum aliis adminiculis, juncta probatione mandati juvat, *decis.187.num.5.par.1.divers., Cerr.decis.152.num.18.*

Temporis facit præsumi omnia solemnitèr gesta, *decis.30.num.4.par.1.divers., & decis.122.num.6.par.1., Panphil.decis.153.nu.5.& seqq., Ottobon.dec.27. num.6.& 8.*

Antiquitas *Domus* arguit honorem, & nobi-

nobilitatem familiarum, *dec.676. n.8.* antè medium *par.*1.

Ut possit considerari respectu Testium requiruntur 60., aut 70. Anni, *decis.234. num.2.par.2.*

Antiquitas *temporis* facit, ut leviores probationes sufficiant, *decis.681. num.2. par. 3.*

Instrumenti non censetur probata ex sola data, cum possit fieri antidata, nisi alia concurrant adminicula, *decis.681. n.1. vers.*, & licet sola data *par.3.*, *& decis.428.num.3.par.18.tom.2.*, *Cavaler. decis.518.nu.2.*, *Cerr.decis.152.nu.18.*

Temporis deseruit pro adminiculo ad probationem dominii, *decis.597. num.5. par.4.tom.3.*

Scripturæ, per solam Datam, non probatur etiam supra centum Annos sine adminiculis, declara de Scriptura; quę oculariter inspici non potest, secùs de aliis, quia Judicis inspectio pro sufficienti adminiculo habetur, *decis.470. num.4.par.4.tom.1.*, *& decis.170.nu.5. par.4.tom.2.*, *& decis.187.nu.10.par.5. tom.1.*, *Arguell.decis.17.num.2.*

Scripturæ, ut recognoscatur Rota contentatur oculari inspectione, *decis.341. num.4.par.5.tom.1.*

Antiquitas non supplet vitia visibilia, nec defendit Scripturam à defectibus substantialibus, *decis.187.num.13.par.5. tom.1.*, *decis.224.num.19. par.6.*, *decis.128.num.8.par.18.tom.2.*

Non potest tollere, quin Scriptura, quę ex sui natura apparet Copia Copiæ, quin non sit talis, *decis.187. num.12. par.5. tom. 1.*

Antiquitas ex facie Scripturæ debet per necesse probari, *decis.187.nu.11.par.5. tom. 1.*

Scripturæ suffragari potest, constito de observantia, *decis.224.num.22.par.6.*, *decis.494.num.15.par.19.tom.2.*

Antiquitas sumenda est respectu ejus qualitatis, cum qua conjungitur, *decis.5.num.8.par.9.tom.1.*

Antiquitas 70. Annorum est sufficiens ad effectum, ut non sit necessaria recognitio manus Notarii; Et hoc maximè, quandò Pars Adversa usa est Instrumento controverso, *decis.61.n.26. Tom.I.* *& 27.par.12.*, *Arguell.decis.17.nu.6. & 8.*

Non efficit, sed adjuvat probationem, quatenùs existat, *decis. 535. num.22. par.14.*

Temporis Antiquitas facit præsumere consensum, *decis.7.num.17.par.15.*

Et Instrumentum fuisse legitimè exemplatum, & ser.ser. extractum, *dec.104. num.11.par.16.*

Et eò magis probat versionem, *decis.11. num.6.par.18.tom.1.*

Antiquitas temporis, non probatur ex sola data, cùm possint confici Scripturæ modernæ cum data antiqua, *decis.428.num.4.par.18.tom.1.*

Antiquitas, & observantia contraria faciunt præsumere fuisse derogatum Constitutioni ab Ordinario factæ, *decis.174.num.5.par.18.tom.1.*

Non defendit à vitiis, & defectibus substantialibus, *decis.628. num.8. par.18. tom. 2.*

Non dat robur Scripturis informibus, & imperfectis, nisi concurrant illarum effectuatio, & observantia, *decis.628. nu.9.& per totam par.18.tom.2.*, *Millin.decis.438.num.2.& 3.*

Multum defertur, ut possit quis Dignitati conferre, *decis.252.nu.29.par.19. tom. 1.*

Antiquitatis ratio habetur in materia præcedentiæ, *decis.718.num. 1. par.4. diversor.*

Antiquitati Rota Romana multum deferre solet, *dec 576.nu.13.par.18.to.2.*

Ob Antiquitatem temporis immemorabilis, quandò redditur improbabilis, admittitur ad illam probandam, quandò pro ea assistit juris præsumptio, & potest probari aliquod tempus, *dec.69. num.11.12.& 13.par.14.*

Antiquitate temporis stante res dicitur feudalis, sola concurrente fama, *decis.310.num.50.par.6.*

Ab ea Scriptura non potest capere robur, dum nunquam habita fuit pro Originali, *decis.224.num.23.par.6.*

Antiquitate stante probant enunciativæ, *decis.32.num.16.par.7.*

Temporis, omnia præsumuntur solemnitèr gesta, *decis.256.num.9.par.8.*

De ea, quandò conftat in Inftrumento, ex ipfius facie, tunc intrat diftinctio Rotæ circa demendum tempus litis, *decif.33.num.3.& 4.par.9.tom.1.*

Ex ea, dum apparet fententiam non fuiffe executam, non affumit bonum Jus, *decif.514.num.7.& 8.par.13.*

Antiquitas 100. Annorum facit præfumere Notariatum, *Arguell. decif.17. num.5.*

Facit præfumere difpenfationem, aliaque requifita neceffaria in Matrimonio interveniffe ad effectum legitimationis Prolis, *Arguell.decif.17.num.15.*

Tempus litis eft fubducendum ad antiquitatem temporis dinumerandam, *Bich.decif.118.num.20., & decif.588. num.8.*

Antiquitas, data fola non probatur, *Buratt. decif.200.num.8., Dunozett. fen. decif.247.num.3.*

Salvare non poteft id, de quo ab initio non fuit actum, *Coccin.decif.1288.n.4.*

Ubi concurrit, exactæ, ac rigorofæ juris folemnitates relaxantur, *decif.2358. num.15.*

Antiquitas temporis facit, quod in fententia præfumatur Citatio, præfertim, fi concurrat enunciatio faltem generica, quod fuerit ritè, & rectè proceffum, quod procedit etiam in præjudicium tertii, *Seraphin.decif.580.nu.3.*

Antiquioritas.

Antiquioritas Epifcopatus fufficit probata, abfque fpecificatione temporis, quandò ex adverfo illa probatio non redditur turbida, *dec.92.nu.20.par.8.*

Antiquitus.

Antiquitus beneficia concedebantur, etiam Minoribus feptem Annis, *decif.194.num.2.par.2.*

In Antiquiffimis.

In Antiquiffimis Jurispatronatus probatur fama, juncta quafi poffeffione 40. annorum, *decif.250.num.4.par.4.to.2.*

Scripturis ftandum eft in probanda identitate bonorum, *decif.520. num.92. par.14.*

Dum fumus, *confines probantur* ex enunciativis inftrumentorum, *dec.520.n.48. par.14.*

Præfumptiones potentiffimæ defferviunt ad probandam identitatem, *decif.520. num.47.par.14.*

Vis confequentiæ eft efficaciffima ad probandum loca fpecificata in locationibus menfæ, *decif.520.num.56.par.14.*

In antiquiffimis enunciativis diverforum inftrumentorum probatur unio, *Martin.Andr.decif.11.num.2.*

In Antiquis.

In antiquis *enunciativę* admittuntur tamquam habentes vim famæ, *decif.257. num.6.par.4.tom.2.*

Notariatus probatur per teftes deponentes de publica voce, & fama, *dec.173. num.4.par.4.tom.2.*

Teftes ad probationem dominii non parùm conferunt, *decif.81.nu.14.par.5. tom.1.*

Probatur dominium per judicia, & conjecturas, *decif.81.num.13.par.5.tom.1.*

Mandatum præfumitur adfuiffe, *dec.70. num.7.par.5.tom.1.*

Teftes de fama probant, *decif.79. num.5. par.5.tom.1.*

Hiftoriæ cum fama probant, *dec.93.n.16. par.5.tom.1.*

Probationes non ità rigidæ exquirendæ funt, fed leviores admitti debent, & præfumptiones fufficiunt, *decif.42.n.7. par.5.tom.1.*

In antiquis *magis ftatur Scripturis*, quàm teftibus, *decif.587.num.10.par.5.to.2.*

Ab inveftituris, nunquam cenfetur receffum, *decif.465.num.6.7.& 8.par.5. tom.2.*

Tunc *fama probat*, quandò adminùs adfunt duæ enunciativæ diverforum inftrumentorum, quæ emanaverunt à Perfonis non fufpectis, *dec.458.n.n.65. par.5.tom.2.*

Veritatis lux magis effulget ex Scripturis, & inftrumentis, quàm ex dictis Teftium, *decif.310.num.62.par.6.*

Sufficiunt conjecturæ, & judicia etiam levio-

leviora, *decis.42.num.5.par.5.tom.1.*, & *decis.424.num.5.par.5.tom.2.*, *decis.310.num.49.par.6.*, & *decis.735.num.43.par.18.tom.2.*, & *dec.44.n.17.par.19.*

Est sapientia, *decis.5.num.16.par.9.to.1.*

Quandò sumus, sententia excedens 60. annorum probat sine actis, *decis.152.num.20.par.12.*

Publica vox, & fama facit plenam probationem, *decis. 254. num. 53. par.4. tom.2.*, *decis.424.num.2.par.5.tom.2.*, *decis.150. num.5.*, & *decis.475. nu.3. par.13.*, *Martin.Andr. decis.5.num.7.* & *14.*, *decis.11.num.2.* & *4.*, & *decis.22.num.5.*

Testes deponentes probant ad effectum deponendi immissionem, *dec.293.n.2. par.13.*

Identitas, ut justificetur, leviores probationes sufficiunt, *decis.520. num.89. par.14.*, *decis.304.num.5.par.13.*, & *decis.209.num.38.par.19.*, *Dunoz.jun. decis.989.num.12.*

Enunciativæ, quandò probent, præcedit in vim probationis antiquitatis, quę non operatur circa substantias dispositionis, sed tantùm probationem illius supplet, & credibiliorem facit, *decis.535.num.21.par.14.*

Enunciativis pluribus,& geminatis, filiatio probatur, *decis. 535. num.18. 19.* & *23.par.14.*

Enunciativæ in diversis instrumentis emissæ, quandò versemur optimè probant descendentiam, *decis.268.num.9. par.14.*

Identitas probatur etiam præsumptionibus, & conjecturis, *decis.554. num.9. par.19. tom.2.*

S. Antonius.

Antonius Sanctus fuit Archiepiscopus Florentiæ, *decis.584.nùm.8.par.5.to.2.*

Antonius.

Antonius Canalis,qui dicit Sanctum Gabinium fuisse Archiepiscopum Turritanæ nulla auctoritate movetur, *decis.60.num.42.par.8.*

Antonius faber vir æquè doctus, & Alciatus esse dicitur, *decis.129. num.2. par.17.*, vide etiam in Verbo *Doctor.*

Antiquus.

Antiquus Status in reficiendis melioramentis aliquandò fortius est probandus, *decis.203.num.14.par.12.*

Testes in probanda re antiqua,plenè probant de publica voce,& fama,*dec.749. num.2.par.4.divers.*

Antiqua, meliùs probantur per Scripturas, quam per Testes, *decis.45.num.2. par.2.*, *Ludovis. decis. 434. num.8.* & *ibid.annot.num.19.*

Sententia antiqua probat etiam sine Actis, *decis.673.num.1.par.2.*, & sine processu, *decis.235.num.5.par.2.*

Sententia, quandò excedit 40. *Annos* probat sine actis, *decis.235.num.5.par.2.*, & sit lata antè 30., *decis.1.nu.1.par.7.*

Transactio antiqua valdè ex inviolabili observantia robur assumit, *decis.110. num.10.par.13.*

Instrumenta antiqua non concludunt de tempore præsenti, *decis. 73. num. 6. par. 16.*

Antiquum dicitur, quod transit per plures generationes, *decis.167. num.43. par. 1.*

Et *quod excedit centum Annos*, etiam in qualibet materia ardua, & stricta, *decis.167.num.43.* & *seqq. par.1.*, *Pen. decis.1286.nu.4.* & *seqq.* & *decis.1659. num.3.* & *6.*, *Verall. decis.28. num.4. par. 1.*

Tempus non probatur per Testes *deponentes per dictionem citrà* absque copula, *decis.170.num.5. par.2.*

Instrumentum *super centum Annos* recognitione non indiget, *decis.681.nu.1. par.3.*, *Cavaler.decis.518.num.4.*

Ut dicatur tempus antiquum, ex eo semper deduci debet tempus litis,*dec.276. num.5.par.4.tom.1.*

Dicitur instrumentum antiquum, non obstante modici temporis defectu ad assequendum tempus centum Annorum; Et hoc casu nulla requirit probatio Notariatus, aut manus recognitio, *decis.184.num.3.* & *4.par.6.*

Anti-

Antiquum videtur Instrumentum attingens metam 90. Annorum, quamvis non attingat d. metam centum Annorum, *decis.*10.*num.*10. 11.*&* 12.*par.*7.

Ab hominibus *reputatur tempus* 100.*Annorum* in materia probationis orientis ex publicis Instrumentis, *dec.*10.*nu.*4. *par.* 7.

Antiquum Instrumentum junctis adminiculis probat investituram, *dec.*481. *num.*9.*par.*13.

Antiquum feudum, quandò est, tunc propter felloniam ab uno in Dominum commissam, ille, omnesque Descendentes, & Agnati, usque in tertium gradum privantur feudo, *decis.* 536. *num.*127.*par.*14.

Tempus antiquum in materia probatoria dicitur Annorum 60., *decis.*246.*nu.*4. *par.*15., & ita reputatur, *dec.*44.*n.*18. *par.*19.*tom.*1.

Et antiquissimum dicitur, si agitur de re ultra centum Annos secuta, *decis.*375. *num.*3.*&* 42.*par.*18.*tom.*2.

Antiqui Juris correctio extendi non debet extra Casum expressum, *dec.*27. *num.*4.*par.*1.

Appellatione antiqui, intelligitur tempus 100. Annorum, *decis.*229.*num.*10., *&* *decis.*383.*num.*2.*par.*16.

Antiquæ inscriptioni positæ in Ecclesia multùm deferendum est super veritate eorum, quæ in inscriptione continentur, *decis.*482.*num.*4.*par.*1.

Antiquo possessore habente possessionem antè litem motam, & Parte Adversa possidente tempore litis pendentiæ, an possessionem, quam pro nunc habere dicitur ille antiquus Possessor, attentatam liceat appellare, & propter defectum temporis non fuit, nec propositum, nec notatum, *decis.*178. *n.*1. *lib.*3.*par.*3.*divers.*

Antiqua Scriptura recognitione non indiget, *Buratt.decis.*290.*num.*7.

Antiquum dicitur in Testibus usque ad 60.Annos, *Verall.decis.*5.*num.*3.*par.*3.

Ut dicatur enunciativa, debet esse supra centum Annos, *Cavaler. decis.*61. *num.*2.

Antiqua non requirunt tàm exactam probationem, *Cavaler.decis.*625.*nu.*9.

Antiquæ Scripturæ, ut ei fides adhibeatur, non est opus probare Notarium esse talem tempore confectionis ejus, *Pen.decis.*59.*num.*5.

Antiquitatem Scripturæ sola data non probat, *Pen.decis.*59.*num.*6.

Anulus.

Anuli traditio in Matrimonialibus venit in consequentiam Missæ, & benedictionis Nuptialis, & regulatur secundùm præcedentia, *Ubald. decis.*310. *num.* 16.

Anulus Sponsalitius censetur donatus, & spectat ad Uxorem, *Merlin.dec.*885. *num.*25.contra *num.*26.

Apud Romanos erat ferreus, & modici valoris, *ibid. num.*27.

Aperitio Oris.

Aperitio Oris semper conceditur, ubi de obreptione, & Subreptionem dubitatur, *Benincas.decis.*249.*num.*1.

Ad obtinendam Oris aperitionem, sufficit deliberare Merita Causæ, *Benincas. decis.*249.*nu.*6., nec opus est ulteriori discussione, *ibid.num.*7.

Aperitio Oris à Papa obtenta, bonum jus impetrantis demonstrat, *Ottobon. decis.*265.*num.*63.

Si est denegata, non potest quis audiri, *Rembold.decis.*510.*num.*4.

Commissa cum clausula arbitrio, concedi solet, *Ubag.decis.*29.*num.*25.

Declara dummodò adsit justa Causa, & constet de læsione, aliàs secùs, *Ubag. decis.*29.*num.*1.26.*&* 27.

Deneganda est in gratia concessa pro extinguendis litibus, quæ habuit suum effectum, *Ubag.decis.*29.*num.*3.

Aperitio Oris aperit viam Judici ad justitiam administrandam, non obstante clausula sublata, *decis.*621.*nu.*1.*par.*3.

Aperitio Oris *nihil operatur* in casu, *decis.*281.*num.*7.*par.*1.

Tollit solum effectum Clausulæ, *sublata*, non autem substantiam gratiæ, *decis.*8. *num.*1.*par.*2.

Cum reductione ad viam juris, gratiç aliàs factæ operatur, ut omnes Clausulæ in ea-

eadem Causa contentæ, & impedientes audientiam, & justitiam sint oblatæ, non aliter, ac si eadem gratia fuisset signata cum Clausula prout de jure, *decis.*607.*num.*1.*par.*3.

Adversùs concessa per Prinsipem denegatur, ubi agitur de suscitandis litibus, *decis.*485.*num.*19.*par.*4.*tom.*2.

Nonnisi ex magna Causa, & nisi constet de bono jure petentis adversùs gratiam Principis conceditur, *decis.*297.*num.*3. *par.*4.*tom.*2.

Adversùs gratiam Principis non conceditur, quandò non constat de læsione Tertii, & quidem ea sufficienter debet probari, *decis.*485.*num.*18.*par.*4. *tom.* 2.

Adversùs gratiam à Principe de jure non fit, nisi ex magna Causa, & constito de bono jure petentis, itaque onus justificandi gratiam non transfertur in eum, qui gratiam obtinuit; sed remanet onus penès dantem de subreptione, *decis.*485.*num.*4.7.& 8.*par.*4.*co.*2.

Importat facultatem impugnādi gratiam, *decis.*330.*num.*8.*par.*5.*tom.*1.

Non est necessaria ad probandum læsionem venditionis à Papa confirmatæ cum Clausula *sublata*; decreto irritanti, & similibus, *decis.* 610. *num.* 10. *par.*5.*tom.*2.

Non conceditur sine legitima Causa, *decis.*707.*num.*1.*par.*18.*tom.*2.

Denegatur, si agitur de suscitandis novis litibus, *decis.*707.*num.*3.*par.*18.*tom.*2.

Solum obstaculum removet, & ideò nemini præjudicium infert, sed benè justitiam sapit, *decis.*769.*num.*10.*par.*18. *tom.* 2.

Sicuti difficilius conceditur pro rescindendo contractu, ita facilius impartitur ad effectum liquidandi justum pretium, *decis.*769.*num.*1.*par.*18.*tom.*2.

Pro Apericione Oris non est opus docere de læsione pro justa, & sufficienti, sed sufficit exhibere fumum, quod mens Papæ non fuerit impleta, *dec.*769.*n.*4. & 5.*par.*18. *tom.*2., *Cels. decis.* 270. *num.*4.

Non infert præjudicium pacti, *Cels. decis.*27.*num.*2.

Non tollit substantiam gratiæ, sed modificat rigorem provenientem ex clausula *sublata*, *Cels.decis.*270.*num.*3.

Aperitio.

Aperitio, & *Publicatio* requiritur in testamento clauso, & sigillato; Sed id cessat, quandò testamentum de tempore mortis Testatoris fuit subtractū, & deindè fuit Confessario, vel alio modo apertum sine folio exteriori continente rogitum Notarii, & Testes, *decis.*136.*num.*38.& 39.*par.*9.*tom.*1.

Aperitione judicialitèr facta, citatis hæredibus coram Persona specialiter deputata, testium præsentia ex jure ommitti potest, *decis.*324.*nu.*7.*par.*13.

Aperitio *Testamenti* fieri non potest in Casibus à Testatore prohibitis, *Cels. dec.*165.*nu.*1., quod procedit, quandò cessat ratio, ob quam fuit facta d. prohibitio, *ibid.num.*2.

In aperitione Testamenti nuncupativi impliciti non requiritur Judicis decretum, aut alia solemnitas, *Ottobon. decis.*181.*num.*20.

Apertio.

Apertionis impedimentum non inducit frigiditatem, nec impotentiam, *Mantic.decis.*371.*num.*3.

Apoca.

Apoca non præsentata in Archivio infra 15.dies, remanet nulla, etiam quod post 15.dies fuerit præsentata de consensu Archivistæ, *decis.*452.*n.*2.*par.*3., *Bich.decis.*638. *num.*1.

Apoca originalis in Instrumento inserta, produci non debet, si producitur Instrumentum, *decis.*154.*num.*2.*par.*8.

Apoca, ut tertio præjudicet, debet esse subscripta non solum a Debitore, sed à tribus Testibus, *decis.*165.*n.*8.*par.*4. *tom.*1., *Cavaler.decis.*492.*num.*2.& 4., *Seraphin. decis.*1221. *num.*1., *Ansald. decis.*24. *num.*4. & 5.

Confecta ab alio nomine alterius absque mandato procuræ non obligat Principalem, *decis.*298. *num.*2. *par.*8.

Apo-

Apoca privata requirit exactiorem probationem recognitionis, quam Instrumentum publicum, pro quo probando sufficiunt duo Testes, qui recognoscant Instrumentum, & quod sit manus talis Notarii, *decis.519.nu.5.& 6. par.4. tom.1.*

Apoca subscripta dal Sopracarigo della Nave plenè probat, *decis.58. num.10. par.19. tom.1., Cocein.decis.66.num.1.*

Contractus factus per apocam, dicitur perfectus quamvis de eo Instrumentum fieri deberet, *decis.3. num.29.par.8.*

Apoca, & Scriptura, valet etiam sine tempore, quandò vis non est in tempore, *decis.739. num.2. par.3.*

Instrumentum sumptum ex apoca originali, sine recognitione non probat, *decis.3. num.12.29. & seqq. par.8.*

Apoca non recognita, non meretur fidem, neque executionem, *decis.267.num.6. par.4. tom.1., Cerr. decis.785. num.1., Ubald. decis.302. num.1.*

Apoca sufficienter dicitur recognita per Testes dicentes se fuisse præsentes, & vidisse illam scribere, *decis.192. nu.2. par.3.*

Apochæ tenor maximè attendendus est inter contrahentes, *decis.715. num.4. par.3.*

Apochæ recognitio, sit sufficienter per Testes affirmantes esse manu Titii, & ejus manum bene cognoscere, *decis.267. num.7. par.4. tom.1.*

Apochæ, quæ dantur datori literarum cambii, transeunt in illius dominium, & habent vim pecuniæ numeratæ, *Ansald. decis.68. num.45. & 46.*

Apoca carens requisitis legis Scripturas, præsumitur simulata, & est suspecta de antidata, *decis.794. num.1. par.18. tom.2., Bich.decis.403. num.16.*, etiam si sit recognita, *ibid. num. 17., Cerr. decis.863. num.11., Panphil.decis.377. num.5. & 10.*

Apocha, cujus Testes subscripti *deponunt de eorum præsentia* in actu confectionis illius, dicitur vera, & non simulata, *decis.794. num.2.& 3. par.18.to.2.*

In apocha facilius potest committi falsitas, quam in libris rationum, *dec.787. num.18. par.18. tom.2.*

Carens requisitis l. Scripturas, tamen si est adminiculata suam anterioritatem habet, & cum Instrumento concurrit, *decis.255.num.2.par.18.to.1., dec.276. num.2.par.17., Bich.decis.10. num.12. & seq., & decis.166. num.5., Buratt. decis.844.num.4., & annot.ad dec.905. num.10., Cels.decis.206. num.4., Seraphin. decis.879. num.2., Peutinger. decis.410.num.1. & 4., Priol. decis.360. num.2., & 403. num.16.*

Si fuit executioni demandata, non potest dici simulata, sed plenè probat, *decis.190. num.1. par.18. tom.1.*

Matrimonialis, si est anterior credito contracto ante matrimonium Rota refert multos Doctores tenentes illam incipere à die contracti matrimonii, *decis.91. num.6. & 9. par.18. tom.1.*

Apocha referri debet ad eas Personas, inter quas solum obligatio exorta est, *decis.317. num.9. par.18. tom.1.*

Apochæ dotalis, seu illius copiæ adminicula sunt effectuatio matrimonii illius vigore facta, & declaratio judicialis illam velle attendere, *decis.171.nu.6. par.18. tom.1.*

Apoca per Testes habentes notam manum recognita, aliisque fulgita adminiculis plenè probat creditum illorum, ad quorum favorem facta fuit, *decis.97. num.1.& 2.par.14.*

Creditum probans, potest executioni demandari, *decis.97. num.3. par.14.*

A tribus Testibus non subscripta suspicionem inducit, *decis.97. num.8.& 9. par. 14., decis.363. num. 6. par. 13., Dunoz.jun. decis.332. num.12., & decis.375. num.7.*

Non scripta ab eo, de cujus interesse agitur absque Notario, & Testibus nullā fidem meretur, *dec.498. n.12.par.14.*

Apoca sponsalium debet rigorosè recognosci, *decis.242. num.5. par.14.*

Quandò ad instrumentum se refert, & de instrumento non constat, non consideratur, *decis.234. num.10.par.14.*

Apocha *in Urbe confecta*, non indiget Archiviatione, *decis.256.n.14.par.14.*

Apochæ veritas, quandò aliundè haberi potest, non indiget Archiviatione, *decis.256. num.15.par.14.*

Apo-

Apochæ suspicio de antidata, ex pluribus probatur, & removetur, *decis.* 256. *num.*9. *ad* 13. *par.*14.

In apoca privata augumentum promissum, dum nullam habet dependentiam à dote, correspectivitas cessat, *dec.*90. *num.*18. *par.*13.

Privata si non habeat sua requisita non gaudet suis privilegiis, *decis.*421. *n.*6. *par.*13., *Vbag.decis.*37. *num.*9. & 10.

Per Apocham privata solutio, nisi sit justificata, cum eadem non habeat requisita necessaria in consideratione non est habenda, *decis.*232.*num.*12.*par.*13.

Apoca privata *absque stipulatione Notarii* non suffragatur tertio, *decis.* 471. *num.*7. *par.*13.

Ex apoca *donatio* perfectionem assumens aliqua instrumenti adstipulatione non eget, *decis.*146. *num.*9. *par.*13.

Manu Tutoris subscripta, & cum accuratis interrogatoriis per Testes notam manum habentes scribentis recognita creditum satis probat, *decis.*336. *num.*3. *par.*13.

Apocham subscribens, præsumitur informatus de ejus substantia, & eam perlegisse, præsertim si uno oculorum ictu ibi scripta poterant legi, *decis.*4. *num.*13., & 14. *par.*13.

Concurrentibus adminiculis debitum Tutoris clarè demonstrat, *decis.*336. *n.*4. *par.*13.

Apoca *à Tutore subscripta* antidatam excludit, & alteri ab hęrede subscriptę est præferenda, *decis.*336.*nu.*7.*par.*13.

In apoca, quandò donator sibi reservavit facultatem constituendi fideicommissum signum est, quod non est pura, & simplex, sed gravata onere fideicommissi, *decis.*11. *num.*7. *par.*13.

Apoca, *ut invalidetur*, falsitas est probanda concludenter, *decis.*336.*nu.*18. *par.*13.

Apochæ privatæ, etiam illæ, quæ in calce mandatorum notantur fieri solent per verba, *hò havuto*, *hò ricevuto*, & similia, *decis.*185. *num.*14. *par.*19. *tom.*1.

Apocha privata *recognosci potest per comparationem* literarum, quandò non est subscripta à Testibus, *decis.*211. *n.*47. & 48. *par.*19. *tom.*1.

Simplex antidatæ suspicione non caret, *decis.*665. *num.*7. *par.*18. *to.*2., *dec.*421. *num.*8. *par.*13.

Non potest concurrere cum publico Instrumento, *decis.*594. *num.*6. *par.*18. *tom.*2., *decis.*421. *num.*6. *par.*13.

Confecta triennio antè sequutam decotionem, non potest, nec debet remanere suspecta de antidata, *decis.*652. *num.*4. *par.*18. *tom.*2.

Trino Teste munita non differt à publico Instrumento, *decis.*652. *num.*4. *par.*18. *tom.*1., & cum eo potest concurrere, *decis.* 537. *num.* 1. *par.* 18. *tom.*2., *decis.*340. *num.*1. *par.*18. *tom.*1., *dec.*421. *num.*8. *par.*13., *decis.*568. *num.*4. *par.*5. *tom.*2., *decis.*331. *num.*2. *par.*9. *tom.*2., *Dunoz.jun.decis.*178. *num.*2.

Apochæ, & credita Testatoris in illius inventario non descripta, vel præsumuntur exacta, vel penès eundem Testatore deficisse, *decis.* 790. *num.* 47. *par.*18. *tom.*2.

Apocha, cujus Original non exhibetur non attenditur, cum illius copiæ fides non adhibeatur, *decis.*471. *n.*7. *par.*18. *tom.*2.

Occasione ludi conscripta remanet irrita, & inanis, tam respectu cedentis, quam cessionarii, *decis.*553. *num.* 2. *par.*18. *tom.*2.

Apocha vulgo *Pagarò* contrà promittentem plenè probat non secus ac publicum Instrumentum, *decis.*553. *num.*3. *par.*18. *tom.*2.

Apocha obligationis contrà conficientem, non admittit probationem contrariam, nisi undequaque apertissimam, *decis.*553. *num.*4. *par.*18. *tom.*2., *Coccin. decis.*1333. *num.*5., & *decis.*1901. *num.*10.

Privata in Archivio reposita assumit vires Instrumenti publici, & quando, *decis.*537. *num.*2. *par.*18. *tom.*2.

Confecta in executionem alterius Scripturæ præbet robur illius copiæ, originali deperdito, si Judex mediante d. apocha suum interposuit decretum in contractu Mulieris, *decis.*552. *nu.*13. *par.*18. *tom.*2.

Apochæ fidejussoriæ depositum non suffragatur, ubi pecuniæ in contanti re-

quiruntur, *decis.149. nu.9. par.5.to.1.*

Privata trino Teste munita, etiam in concursu publici Instrumenti probat anterioritatem crediti de tempore ejus datæ, *decis.382. num.2. par.5. to.1.*, *Coccin. decis.1291. num.1. & 2.*, *Emerix jun. dec.1251. num.7. & seqq.*

Præsumitur emanata ex Causa, quæ præcessit, decis.382. num.7. par.5. tom.1.

Non probat, *dum in ea Causa non exprimitur, decis.382. num.5. par.5. tom.1.*

Si sit simulata, sufficit ad retardandam executionem obligationis Cameralis, *decis.61. num.9. par.5. tom.1.*

In Apoca privata verba illa, *per ogni resto, e saldo de' conti*, habentur pro causa, *decis.382. num.5. & 9. par.5. tom.1.*

In apoca alicujus *contractus* verba, *e di più* significant potius additionē, quàm extinctionem dicti contractus, *dec.37. num.10. par.4. tom.2.*

Apoca, seù cedula sine die, Mense, & Anno creditum assertum probare non potest, *decis.548. n.3. lib.3. par.3. diversf.*

Una *producta in judicio*, altera non recognita fidem non facit, ut validè per eam debitum probari possit, sed utriusque productio requiritur, *decis.253. num.1. lib.2. par.3. diversf.*

Non potest dici facta in fraudem illius rei, quæ non existit in rerum natura, *decis.505. num.5. lib.3. par.3. diversf.*

Scripta à Muliere id negante, si sit satis recognita, ex hoc actu sufficienter matrimonium probatur, posito, quod præcipuum probationis fundamentum in illa recognitione sit collocatum, *decis.444. num.1. & 3. lib.3. par.3. diversf.*

Confessoria de recepto non requirit necessario trium Testium subscriptionem, idque eo vel maximè, ubi Scriptura privata convenit cum instrumento publico, *decis.505. num.1. & 2. lib.3. par.3. diversf.*

Ex eo quod quis omni *conatu recuperare tentat*, etiam auxilio Armatorum, eam subscripsisse censetur, *decis.25. num.4. par.4. diversf.*

Apocam *non subscribens*, non potest conveniri, *decis.671. num.4. par.2.*

Apocæ, & earum exempla registrata, & recognita in Actis fer. fer., & Parte citata probant absque productione Originalis, *decis.569. par.1.*

Matrimonium non probat Apoca matrimonialis, nisi Testes scribentem scribere vidisse deponant, *decis.162. n.11. par.15.*

Subscripta à Muliere rapta sine Notario, & Testibus, maximam habet præsumptionem antidatæ, *decis.162. n.12. par.15.*, *decis.250. num.23. par.16.*

Matrimonialis, si quid non continet hoc minus censetur in instrumento expressum, *decis.194. num.32. par.15.*

Super contractu Matrimonii à Puella subscripta, cum habeat maximam præsumptionem antidatæ, nullum gradum probationis constituit, *dec.305. n.10. par.15.*, *Cerr. decis.785. num.1.*

Inserta in instrumento, dicitur continere easdem clausulas, quas continet instrumentum, *decis.98. num.22. & 23. par.15.*

Apoca, & Instrumentum eodem die, & coram eisdem Notario, & Testibus facta dicuntur inter se correspectiva, *decis.131. num.17. par.15.*

Et habentur pro una eademque Scriptura, *decis.98. num.22. & 23. par.15.*

Inserta in instrumento habente obligationem Cameralem, & ipsam habere dicitur, quamvis non habeat, *dec.98. num.22. par.15.*, *Bich. dec.85. n.7. & 8.*

A Muliere confecta nihil probat, si Testes non deponant eam vidisse scribere, *decis.162. num.11. par.15.*

Onerationis mercium, vulgo *Poliza di carico* à Navarco, Testibus, & Notario subscripta plenè probat, *decis.420. num.14. par.16.*

Simulata, etiam trino teste munita nullam fidem meretur, *decis.148. num.20. par.16.*

Apoca obligationis, si verè fuisset exacta, utique fuisset deleta, *decis.174. nu.30. par.17.*

Onerationis mercium, quod non fuerit subscripta à Navarco, nihil facit, si illorum quantitas aliunde probetur, *decis.400. num.10. par.17.*

Apoca, etiam non archiviata facit fidem, quandò constat de legalitate Notarii, & cessat suspicio fraudis, *decis.*

decis. 662. num. 4. par. 1., Ubald. decis. 226. num 4.

Debiti reperta penès debitorem, solutionem, & liberationem demonstrat, *decis. 443. num. 9. par. 1.*

Non recognita à Testibus non probat, præsertim, si sit suspecta de Antidata, *decis 694. num. 1. par. 1.*

Manu Creditoris conscripta ad sui favorem non probat, *Zarat. decis. 75. n. 27.*

Manu debitoris conscripta, quandò fuit ab aliis subscripta, & est Archiviata, probat, *Zarat. decis. 75. num. 28. & 29.*

Si non fuit consignata Creditori, tunc simulata præsumitur, *Bich. dec. 49. n. 20., & decis. 85. num. 16.*

Non probatur simulata ex Testibus si eorum depositioni repugnant depositiones Testium in Apoca subscripta contrarium deponentium, *Bich. decis. 85. num. 7.*

Prævalet Instrumento, si de ejus veritate constat, ut per Instrumentum celebratum super re à contentis in Apoca dependente, *Cavaler. decis. 468. nu. 8.*, vel per Testes, *decis. 492. nu. 3., Priol. decis. 360. num. 3., decis. 372. num. 2., & decis. 408. num. 2.*

Apoca *manu Cardinalis subscripta* in Statutis, vigorem obtinet publici instrumenti, & executionem paratam, *decis. 272. num. 1. par. 4. divers.*

Non recognita, & incerta non probat, *decis. 328. num. 8. par. 4. divers.*

Quod non sit omninò candida ex multis arguitur, *decis. 99. num. 5. par. 9. tom. 1.*

Privata super quantitate dotis, si de ea Instrumento postea facto nulla fuit habita mentio censetur consulto omissa, & propterea attendi non debet, *decis. 198. num. 4. par. 9. tom. 1.*

Si quis uti intendit ad sui favorem, debet Apocam etiam in parte sibi contraria acceptare, *decis. 495. num. 4. par. 9., & decis. 353. num. 56. par. 9. tom. 2.*

Dum non fuit consignata verò Creditori de ejus imperfectione arguitur, *dec. 3. num. 6. & 7. par. 9. tom. 1.*

Facta ad pompam, & honorificentiam matrimonii, & sic contineat summam simulatam non relevat, *decis. 99. nu. 6. par. 9., & decis. 3. num. 1. par. 9. tom. 1. Tom. I.*

Dum fuit producta tempore quo aliquis vivebat, qui bene de ejus validitate erat informatus ex multis arguitur, *decis. 99. num. 7. par. 9. tom. 1.*

In qua aliquis se facit debitorem Alterius, probat creditum illius, *decis. 227. n. 4. par. 9. tom. 1.*

Modificativa, & resultativa prohibitionis in Instrumento expressæ nihil operatur, nisi statim confecta fuerit, *decis. 75. num. 32. par. 11.*

Confecta post Instrumentum, per quam ab eo receditur attendi debet, & instrumentum ad formam, & tenorem illius redigendum est, *decis. 61. n. 7 par. 11.*

Contrà scribentem plenè probat, *dec. 86. num. 1. par. 11., decis. 153. nu. 4. par. 15., decis. 650. num. 1. par. 1., Cels. dec. 355. num. 1. & 2., Dunoz. sen. decis. 56. n. 1., & decis. 111. num. 1., Ubald. decis. 238. num. 2., Peutinger. dec. 226. num. 2., Ottobon. decis. 156. num. 2., Rembold. decis. 633. num. 1.*

Intimatio Apocæ facta domi dimissa copia, non inducit notitiam, nisi præsumptam tenoris illius, *decis. 75. num. 22. par. 11.*

Fides tollitur ex inverisimilitudine, *decis. 162. num. 15. par. 15.*

Pro rata subscribens absque clausula *in solidum*, non tenetur nisi pro virili, *decis. 321. num. 2. par. 4. divers.*

Apoca à Partibus subscripta, & Testibus munita *continens obligationem Cameralem*, paratam habet executionem, *Cerr. decis. 687. num. 1., & decis. 602. num. 1., Dunoz. jun. decis. 513. num. 6., & decis. 913. num. 2., Cels. decis. 317. num. 1., Rembold. decis. 633. num. 2.*

Subscripta Signo Crucis plenè probat contra subscribentem, non secus, ac si totalitèr ejus manu scripta fuisset, *Cerr. decis. 453. num. 1.*

Concepta per verba præsentis temporis, dicitur facta ad obligandum, non ad probandum contractum, *Coccin. decis. 929. num. 4. 6. & 9., & decis. 692. num. 3.*

Erronea, vel facta ad decipiendum nihil operatur, *Coccin. decis. 44. nu. 2. 4. & 7.*

Executio Apocæ non datur ad instantiam Tertii, *Coccin. decis. 1300. num. 2.*

Non laccrata non præsumitur comprehensa in Instrumento, *Coccin.dec.2343. num.7.*

Simulatio Apocæ retardat executionem obligationis Cameralis, *Dunoz.jun.decis.7.num.9.*

Apoca *de pecunia recepta* inter Virum, & Uxorem, præsumitur facta in fraudem donationis, *Manzaned.decis.352.nu.1.*

In manu *Creditoris* reperta, non præsumitur facta solutio, *Manzan. dec.358. num. 10.*

Quæ probat *contra unum*, probat etiam contra Donatarios, & singulares Successores, *Manzaned.decis.388.nu.11.*

Apocæ *registratæ*, *& recognitæ* Parte citata probant absque productione originalis, *Manzaned. decis.358.nu.1.*

Subscripta manu debitoris post recognitionem contra eum plenè probat, *Manzaned.decis.782.num.2.*

Apochis *præsentatis in Actis*, non præsumitur facta solutio, *Manzaned. decis.538.num.12.*

Judicium *ceptum cum Apocis* secundùm formam Statuti, si postea fuerint deperditę non nocet, *Manzaned.dec.358. num.8.*

Apoca, si fuerit Conventum, quod habeat vim instrumenti publici concedit hypothecam in bonis debitoris, *Rembold.decis.22.num.8.*

Facta vigore computi, refertur ad omnia in ea contenta, *Rembold.decis.24.n.5.*

Simulata facta ad effectum præjudicandi Successoribus, non potest suffragari ipsis scribentibus, *Rembold. decis.217. num.3.*

Apocæ instrumento contrariæ standum est, *Rembold.decis.354.num.8.*

Apoca consignanda est illi, qui descriptus est Dominus illius, *Rembold. dec.393. num.1.& 2.*

Apocę diversitatem arguit diversitas temporis, *Rembold.decis.633.num.4.*

Ex Apoca confecta occasione ludi, ut non possit conveniri debitor, requiritur, quod ludus sit prohibitus, *Rembold. decis.633.num.5.*

Apocæ privatæ recognitio, quæ fieri non solet sine Testibus, ut sit Canonica, Testes recognoscentes deponere debent, quod fuerunt præsentes, quandò Apoca fuit exarata, *Rembold.decis.619. num.1.& 2.*

Apoca obligatoria, & magni præjudicii regulariter fieri non solet sine Testibus, *Rembold.decis.619.num.3.& 4.*

Apocæ recognitio facta per Testes habentes notam manum, ut admittatur est necesse, ut alia adminicula concurrant, *Rembold.decis.719.num.7.*, *& facta Parte absente*, & sine interrogatoriis attendi non debet, *ibid.num.9.*

Vide in Verbo *Recognitio*.

Insolitus modus Apocæ præbet Causam simulationis, *Rox.pag.162.num.5.*

Ex apoca de novo reperta competit debitori restitutio in integrum adversùs Sententiam, per quam consequitur debitor pretium rei deliberatæ, non ipsam rem, secus dicendum esset, si Judex minus legitime procederet, *Roxas pag.296.num.8.9.& 10.*

Apoca debiti, si non consignetur Creditori simulata præsumitur, *Rox.pag.162. num.4.6.& 7.*

Simulata non præsumitur ad effectum repellendi Creditores, si illi de eo tempore non urgebant, *Ubag. decis. 12. num. 19.*

Vera præsumitur, si habeat relationem ad instrumenta vera, *Ubag. decis.12. num. 20.*

Archiviari potest post tempus præfixum vigore Sanationis, *Priol. decis.372.num.7.*, & an Archiviatio retrotrahatur ad diem Apocæ in præjudicium instrumenti celebrati medio tempore, *ibid.num.8.& 9.*

Et licet non fuerit archiviata probat confessionem, *Priol.decis.367.num.2.*

Et probat, si non adducatur principalitèr, sed in adminiculum, *Priol. decis.367.num.4.*, *& decis.409.num.5.*

Intra tempus determinatum nihil probat, *Priol.decis.360.num.10.*, limita, nisi defectus fuisset sanatus à Card.Camerario antè oppositionem, *ibid. nu.11.*

Subscripta per duos Testes, instrumentum rogatum in pede illius equipollet integræ fidei tertii testis, *Priol. decis.360.num.7.*, *decis.372.num.3.*, *& decis.408.num.3.& 9.*, etiamsi rogitus non

non sit protocollatus, *d. decis.372. num.4.*

Apoca debiti per debitorem, vel ejus hæredem negata non est exequibilis, nisi adminiculis aliunde justificetur, *itaut sola recognitio* per Testes habentes notam manum non suffragatur, quandò est suspecta, *Ansald.decis.8.nu.1.& 7.*

Apoca privata continens vitium visibile nullam meretur executionem, *Ansald. decis.16.num.1.*

Continens ingentem mutuatæ pecuniæ quantitatem, producta solùm post obitum prætensi mutuantis est valdè suspecta de falso, *Ansal. decis.16.nu.4.*

Apoca liberatoria non requirit subscriptionem trium Testium, sicuti in obligatoria, *Ansald.decis.24.nu.20.& 21.*

Observantia vim tribuit Apocæ à duobus Testibus subscriptę, ac si fuisset triplici Testium manu signata, *Benincas. decis.365.num. 13.*

Substantia probationis Apocæ consistit in subscriptione recognita, & adminiculata, *Benincas.decis.258.num.14.*

Ex restitutione Apocę præsumitur solutio facta in extinctionem debiti in Apoca contenti, *Seraphin. decis.1093.num.8.*

Apoca continens promissionem de vendendo, & non venditionem, non transfert dominium, *Seraphin.dec.661. num.2.*

Approbata censetur per subscribentem, mediante subscriptione, *Panphil. decis.348.num.1., decis.377.num.5.1 t.& seqq.*, & creditum probat, *decis.468. num 4.*, *Duran.decis.174.num.2.*

Testis in apoca subscriptus, si sit Procurator ejus, cujus favore Apoca confecta fuit, dicitur suspectus, *Ubald.dec.302. num.3.& 4.*

Apoca acceptata non operatur ultra in ea contenta, *Ottobon.decis.109.num.10.*

Continens debitum, si accepteiur à Creditore, tunc corroborat actionem Civilem sibi competentem, *Ottobon.decis.109.nu.3.*, & quandò impugnans, uti possit in judicio, *ibid.num.17.& sequen.*

Imperfecta, & inobservata non probat Societatem, *Ottobon.decis.94.num.4.*

Simulata nullam meretur executionem, quamvis sit obligatione Camerali munita, *Ottobon.decis.191.num.2., & decis.204.num.17.*

Causa simulandi mutuum corroboratur ex læsione enormissima in præcedenti Contractu Cambii, *Ottobon.decis.191. num.7.*

Apocam, si quis asserat vi, & metu fuisse extortam incompatibile est, quod ea validam reddat trāsactionem, & Contractum ex ea provenientem, *Ottobon. decis.119.num.18.*

Apoplexia.

Apoplexia sensuum omnium ruinam secum affert, *decis.307.num.10.par.10.*, *Peutinger.decis.363.num.11.*

Apoplexiæ propter morbum quis ad Sacros Ordines promoveri non potest, *decis.384.num.9.par.15.tom.1.*

Apostasia.

Apostasia, ut probetur, debet doceri de valida, & legitima professione, *decis.195.num.12.par.4.tom.2.*

Tunc dicitur commissa, quod professio fuit valide facta, *dec.195.nu.26.par.4. tom. 2.*

Ut dicatur commissa, requiritur temerarius recessus à Religione, *decis 195 num.23.par.4.tom.2.*

A Religione ex capite inobedientiæ, vel irregularitatis, non inducit privationem beneficii, nisi post sententiam in Judicatum transactam, *dec.325.nu.13. & 14.par.16.*

Quæ non sit perfidiæ per recessum à Fide, non inducit vacationem Beneficii ipso jure, *decis.325. num.13. & seqq. par.16.*

Apostasiæ de Crimine quis excusatur propter aliquam justam causam, *d.c.195. num.24.par.4.tom.2.*

Crimini obnoxius incapax est beneficii, *decis.195.num.1.par.4 tom.2.*

In Apostasiam facile dilabuntur ii, qui minus consulto Religionem profitentur, *decis.300.num.49.par.10.*

De Apostasia danti, ei, qui habet intentionem fundatam super secularitate, in-

incumbit onus probandi Professionem esse validam, *decis.195.nu.6.par.4.to.2.*

Apostilla.

Apostilla, seu additio facta *testamento*, seu potius contractui ab eo, qui de tali contractu non fuit rogatus, non probat in judicio, *decis.319.nu.1.lib.3.par.3.diverf.*

Facta à Notario, & recognita, pro legitimè extensa, & quidem à rogato, probat, etiam non facta subscriptione ad eodem Notario rogato, *decis.304.num.3.lib.3.par.3.diverf.*

Scriptura scilicèt reperta inter lineam, & lineam cum probatione, quod illa sit ex manu Notarii non tollit fidem instrumento, *decis.413.num.6.& 7.par.4.tom.1.*

Aliqua *in instrumento*, quod fuerit suppositа post confectionem instrumenti, ex multis vehementer præsumi potest, *decis.140.num.11.par.4.tom.2.*

Instrumenti, quando est de manu ejusdem Notarii non est necesse illius approbatio, *decis.266.num.17.par.7.*

Non scripta in corpore testamenti, si est circa substantialia reddit testamentum suspectum, *decis.340.nu.4.par.12.*

Censetur apposita de voluntate Testatoris, ut in casu, *decis.340.num.6.par.12.*

Apostilla instrumenti, si est de manu ejusdem Notarii rogati tollitur quæcumque falsitatis suspicio, *decis.340.num.5.par.12.*, *Cerr.decis.620.num.1.& 3.*, *& decis.887.num.3.*, *Coccin.decis.1350.num.6.*

Manu Notarii rogati signata ejusdem copia nitida, & authentica partibus tradita, falsitatis suspicio cessat, & de Testatoris voluntate, ac mandato incontinenti apposita censetur, *dec.133.num.1.par.13.*, *Cavaler.decis.122.nu.6.*

Et Abrasio Scripturæ maximam fraudis suspicionem importat, *decis.219.nu.7.& seqq.par.16.*, amplia, quia illa prorsus vitiat, *decis.310.num.2.par.16.*

Instrumenti postea à partibus comprobata etiam sine Notarii subscriptione plenè probat, *dec.370.num.16.par.17.*

In margine Instrumenti non subscripta à Notario suspicionem redolet falsitatis, *decis.370.num.15.par.17.*

Instrumenti scripta manu Notarii rogati plenè probat, *decis.289.nu.17.par.18.tom.1.*

Instrumenti maximè attenditur stante consuetudine Notarii faciendi similes inter lineaturas in eodem instrumento, ac etiam in aliis, *decis.328.num.6.par.19.tom.1.*

Testamenti conformis dispositioni Testatoris attendenda est, & talis dicitur ex conformitate dispositionis, *dec.328.num.7.par.19.tom.1.*

Antiqui Testamenti, & in Archivio existentis, si est conscripta de manu Notarii rogati, eò magis probat, si tunc non poterat cogitari casu eventus maxime favore piæ causæ, *decis.328.nu.5.par.19.tom.1.*

Instrumenti recognita manu Notarii rogati plenè probat, & illius verba instrumentalia dicuntur, *decis.328.nu.2.par.19.tom.1.*

Apostillæ repertæ *in instrumento* scriptæ tamen manu ejusdem Notarii probant etiam, quod ab eodem Notario non sint subscriptæ, *decis.276.nu.3.par.2.*, cum non sit necessaria earum approbatio, *decis.544.num.33.par.4.tom.3.*, *Bich.decis.220.num.16.*

A Notario non approbatæ, non attenduntur, sed hoc non procedit, quando ex alio instrumento constat de illarum veritate, *decis.541.nu.51.& 52.par.5.tom.2.*, *Dunoz.sen.decis.229.num.11.*

Instrumenti, quandò sunt Scripturæ manu Notarii, non sunt subscribendæ, *decis.349.num.17.par.9.tom.2.*

Omnis immaginaria suspicio tollitur, etiã absque alia Notarii approbatione, quandò est ex manu ipsius rogati, *decis.247.num.6.par.13.*

De validitate posita in fine Instrumenti, non est dubitandum, si appareat facta de manu ipsius Notarii, *decis.247.n.5.par.13.*

Instrumenti veritas aliundè comprobata plenam fidem meretur, etiamsi non sit subscripta ab eodem Notario rogato, *decis.59.num.3.par.15.*

Notarius, si Apostillam *in margine Testa-*

stamenti adjectam in instrumento retulit, quando illud in Mundum reduxit, exinde resultat dictæ Apostillæ approbatio, *Bich. decis.*608. *num.*2., *Buratt.decis.*456.*num.* 19.*&* 20., *Coccin.decis.*880.*num.*3.

Apostillæ *scriptæ aliena manu*, si non sunt in parte substantiali Scripturæ non vitiant, *Cavaler.decis.*122.*num.*9.

Apostolus Christi.

Apostolus nullus fundavit Ecclesias, nisi mandato, jussu, permissione, ac auctoritate Beati Petri, *decis.*353. *num.*34. *par.*5. *tom.*1.

Causas Ecclesiasticas ad Ecclesiam præcepit deferri, & ibi determinari, *decis.*42. *num.*2. *par.*6.

Apostolorum consuetudo erat perficiendi Episcopum unicuique Civitati, in quo verbum Dei prædicaverunt, *decis.*353. *num.*39. *par.*5. *tom.*1.

Nullus præter B. Petrum, vel eos, quos ejus Successores constituerunt Sacerdotes, Ecclesias Cathedrales in Italia, Hispania, Gallia &c. fundarunt, *decis.*353. *num.*31. *par.*5. *tom.*1.

Apostolorum tempore omnes Presbyteri, & Rectores Animarum nomine Episcopi appellabantur, sed hodie secus, & refellitur quorumdam falsa opinio, *decis.*234. *num.*47.*&*48. *par.*6.

Duodecim loco sicuti sunt Episcopi, ità, & Parochi loco 72. Discipulorum Christi subrogati, *decis.*234.*num.*44.*par.*6.

Successores sunt Episcopi, idest missi ad prædicandum, *decis.*234. *nu.*22.*par.*6.

Consuetudo erat unicuique Civitati, eum creandi in Episcopum, quem illic ad prædicandum mittebant, *decis.* 251. *num.*14.*par.*7.,*&* *decis.*56.*n.*6.*par.*19. *tom.*1.

Apostoli.

Apostoli sunt pars appellationis, & de illius substantia, *decis.*50.*nu.*3.*de appell. in novis.*206., *decis.*345. *nu.*4.*par.*10., *decis.*355.*num.*4.*par.*15.,*&* *decis.*182. *num.*13.*par.*16., *Coccin.decis.*669.*n.*5. *&* 6., *Arguel.decis.*105.*nu.*4., *Buratt. decis.*556.*n.*1.,*&* *dec.*743.*&* 823. *n.*1.

Reverentiales dantur in appellatione à diffinitiva, refutatorii autem ab interlocutoria, *decis.*61.*num.*1. *de appell. in antiq.*394.

Reverentiales, quando dantur à Judice, tunc debet remitti causa intrà decem dies, *decis.*517. *num.*1. *par.*4. *tom.*3., *Manzaned. decis.*747. *num.*2.

Quales intelliguntur dati, quandò Judex illos dedit simpliciter non exprimendo reverentiales, vel refutatorios; citatur *Bald. in cons.quodam posito in libro parvo cart.*242.*decis.*8.*de appell. in novis.*189.

Reverentiales, quandò fuerunt habiti, si Causa non reperiatur commissa intrà decem dies, tunc dicitur deserta, & sententia transit in judicatum, *dec.*517 *num.*2.*par.*4.*tom.*3., *Panphil. dec.*164. *num.*6.7.*&* 8.

Testimoniales in forma, si Judex deferat, sub eis continētur refutatorii, *dec.*376. *num.*24.*par.*9. *tom.*2., *Bich. decis.*242. *num.*21.

Apostolorum recipiendorum tempus currit à die appellationis, non sententiæ, *decis.*80.*de appell.in antiq.*397.

Petitio cum tantis instantiis ideò fieri debet, ut Judici debitus honor deferatur, & ipse moveatur ad revocandum gravamen, *decis.*46.*num.*1.*de appell.in novis.*204.

Petitio est de substantia appellationis, *decis.*396. *num.*3. *par.* 2., & *decis.* 178. *num.*7. *par.*12.

Tempore pendente nihil innovatur, *decis.*355. *num.*2.*&* *seq.par.*15., *Duran. decis.*86. *num.*13.

Termino durante Judicis officium conquiescit, & illius jurisdictio remanet suspensa, *decis.*182.*num.*2.,*&* *dec.*311. *num.*1. *par.*16.

Apostolos à diffinitiva petere nō est multum necessarium, *decis.*50.*num.*3. *de appell.in novis.*207.

Reverentiales, quandò Judex dat, id nihil aliud continet nisi testimonium nudi facti interpositionis appellationis, *decis.*376. *num.*20. *par.*9. *tom.*2.

Judex simpliciter concessisse dicitur, dum illos non dedit qualificatos, dimissorios scilicet, refutatorios, & reverentia-

tiales, *decis.*401. *num.*8. *par.*19. *tom.*1.

De Apostolis respondere non est necesse, ut Judex respondeat eadem die appellationis, *decis.* 104. *num.* 6. *par.* 10., *Duran. decis.* 43. *num.*4., *& decis.*86. *num.*11., *& decis.*217. *num.*9.

Prò eis licet non fuerit reditum, attamen non incurritur res judicata, si appellatum sit infrà decem dies, & commissio pervenerit ad banchum Cursorum, infrà mensem, *decis.*91 *num.*1. *par.*15. *Bich.decis.*278. *num.*3.

Testimonialibus datis, si commissio appellationis non fuit præsentata infrà annum sententia facit transitum in judicatum, *decis.*475. *n.*3. *par.*18. *to.*2.

Testimoniales, si à Judice dati fuerint, tunc non dicitur appellationi detulisse, quia terminus testimonialium, nihil aliud continet, nisi Testimonium nudi facti interpositionis appellationis, *Bich.decis.*242. *num.*15.

Judex, quandò dedit Apostolos testimoniales simpliciter, vel Apostolos dimissorios, vel reverentiales, dicitur appellationi detulisse, quia appellantem à sua potestate dimittit, *Bich. decis.*242. *num.*16.

Et quandò non dedit Apostolos testimoniales simpliciter, sed testimoniales in forma, sub quibus continentur refutatorii, quatenus appellationi non sit locus, non dicitur appellationi detulisse, *Bich.decis.*242. *num.*20.

Apostoli censentur à Judice denegati, si fuerunt ab appellante petiti, & à Judice nec minus datus terminus juris, *Bich. decis.*254. *num.*21.

Pro Apostolis si non rediit appellans intrà terminum juris, sententia transit in judicatum, *Bich. decis.*251. *num.*1., *decis.*240. *num.*14., *& decis.*530. *nu.*1. *& seqq.*, *Coccin.decis.*1756. *num.*1., *& decis.*909. *num.*7., & ad hunc effectum sufficit Causam fuisse commissam intra 20. dies *num.*8., *Cels.decis.*162. *n.*8., *Ludovis. decis.* 573. *num.* 1., *Ottobon. decis.*23. *num.*1., *decis.*89. *num.*1. *&* 2., *& decis.*94. *num.*1.

Vel tenetur saltem infra terminum 30. dierum committere causam appellationis, si fuit appellatum à definitiva, & in ipsa appellatione petiti Apostoli, *Bich. decis.*251. *num.*2., *& decis.*278. *num.*1., *Cerr.decis.*251. *num.*4., *Manzaned.decis.*747. *num.*1.

Nec pro exclusione Rei judicatæ sufficiunt diligentiæ pro obtinenda commissione in Signatura, cum appellans possit alia via sibi consulere redeundo coram Judice, à quo pro Apostolis, *Bich. decis.*251. *num.*3., *& decis.*278. *num.*2.

Terminus decem dierum ad committendam causam, continetur in concessione Apostolorum reverentialium, *Bich. decis.*9. *num.*2., *& decis.*240. *num.*15.

Apostolicus.

Apostolicus Collector propriè dicitur, qui est deputatus à Cardinali Camerario, *decis.*155. *num.*7. *&* 8. *par.*11.

Executor aliquando negari non potest, quod sit mixtus, *decis.*70. *n.*20. *par.*12.

Executor dicitur mixtus stante Clausula, *dummodò jus alteri non sit jus quæsitum*, *decis.*70. *num.*19. *par.*12.

Apostolica Sedes habet fundatam intentionem circà jurisdictionem in omnibus locis existentibus in Territorio Bononiensi, *decis.* 600. *num.* 6. *par.* 1. *divers.*

Provisio de beneficio curam Animarum habente aliquando cum provisione Legati de latere concurrit, *decis.* 85. *num.*1. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Confirmatio dicitur subreptitia, quandò in supplicatione tacentur illi, de quorum præjudicio agitur, *decis.*544. *nu.*1. *&* 2. *par.*1.

Confirmatio subreptitia annullat totum subsecutum processum, *decis.*430. *n.*5. *par.*1.

Confirmatio licèt suppleat defectum solemnitatis non tamen supplet substantialia, videlicèt potestatem alienantis, quod non habeat, *decis.*430. *n.*5. *par.*1.

Confirmatio, & authoritas supplet requisitas à jure solemnitates, *decis.* 234. *num.*18. *par.*4. *tom.*1.

Confirmatio præsumitur ex diuturnitate temporis, & subsecuta observantia, *decis.*31. *num.*2. *par.*4. *tom.*1.

Sedes etiam mortuo Pontifice ligat manus

nus ordinarii, *decis.*71.*num.*29.*par.*12.

Dispensatio extenditur etiam ad species in eo inclusas, & necessariò consequentes, *decis.*536. *num.*53. *par.*14.

Apostolicæ Constitutiones.

Apostolicæ Constitutiones, quandò fuerunt confirmatæ, nullo modo potest dici, quod fuerunt revocatæ, *decis.*6. *num.*6. *par.*14.

Apostolicarum literarum.

Apostolicarum literarum executor ordinarius est. A.C., & ideò vi Constitutionis Ægidianæ, quæ curiales tuetur, potest etiam sine speciali commissione litigantes coram se, stante contumacia, vinculo excommunicationis innodare, *decis.*102.*num.*2.*lib.*3.*par.*3. *divers.*

Ante expeditionem fructus percepti, sunt nulliter percepti, quandò in gratia adest decretum, ut percipiantur vigore literarum Apostolicarum desuper conficendarum, *decis.*158.*n.*10.*par.*1.

Executio, data eorum justificatione retardari non debet, *decis.*165. *num.*1. *in fin. par.*3.

Executio impediri non potest, nisi ab habente titulum coequale, *decis.* 292. *num.*3. *par.*12.

Apostolicis mandatis spretis, actum est de jurisdictione, & regimine Ecclesiastico, *decis.*404.*num.*9.*par.*5. *tom.*1.

Apostolicæ provisiones non mutant statum beneficii, nec præjudicant inferiori Collatori, *Ottobon.dec.*125.*n.*12.

Apotheca.

Apotheca separatim à domo locata, & non ad usum domus, *non venit sub legato domus*, *decis.*77. *num.*37. *par.*10.

A corpore domus distincta, & separatim locari solita reputatur membrum distinctum, & separatum ab ipsa domo, *decis.*204. *num.*7. *par.*10.

Domui contigua eodem pretio, & tempore empta habensque aditum ad domum, dicitur de pertinentiis domus, *decis.*204. *num.*11.*par.*10., *Arguel.decis.*93. *num.*11.

Non habens aditum ad domum, & separatim locari solita, non venit appellatione domus, *decis.*77.*num.*12.*par.*10., *Ansald.decis.*69. *num.*21.& 22.

Dicitur qualibet cella apta aliquid continere, & reponere, *decis.*77. *num.*15. *par.*10., *Arguell.decis.*43. *num.*11., & *decis.*93. *num.*2.

Etiam sub eodem tecto comprehensa non continetur sub legato domus, ubi constat de animo Testatoris separandi domum ab Apotheca, *decis.*204.*num.*12. *par.*10., *Arguel.decis.*93. *num.*12.

Et remissa licèt diversæ possint dici speciei, sunt tamen ejusdem generis, *decis.*77. *num.*25. *par.*10.

Non continetur in datione insolutum facta de domo si à domo fuit per Dominum separata, *decis.*77. *nu.*10. *par.*10.

Separatim locari solita, & quæ non habet aditum ad domum non continetur sub legato domus, *decis.*77.*num.*7. *par.*10.

Etiam dicitur librorum, *decis.*77. *nu.*16. *par.*10.

Quandò est in *loco aptissimo ad mercaturam* hoc est pretio æstimabile, *dec.*66. *num.*14. *par.*12.

Et domus in publica, & practicata via dicitur existere in loco aptissimo ad negotium mercaturæ, *decis.*66. *num.*13. *par.*12.

Est pretium æstimabilis ob lucri Causam ex hominum concursu ad emendum resultantis, *decis.*330. *num.*8. *par.*13.

Ad unum certum, & necessarium *usum* minimè destinata potest locari ad omnes usus, *decis.*318.*num.*18.*par.*16.

In fideicommissis, & *legatis* venit appellatione domus, *decis.*79.*num.*5.*par.*19. *tom.*1., *Arguel.decis.*43. *num.*17.

Apothecæ à domo divisæ, & ubi earum aditus est per aliam partem, non veniunt appellatione domus, *decis.*204. *num.*14.*par.*10., *Arguel.decis.*43.*n.*8., *Priol.decis.*416. *num.*20. & 21.

Stant subtus domum ad usum mercium, & artium, *decis.*77.*num.*27.*par.*10.

Còductio prò determinato servitio, si postmodum prò rogitu quoque instrumen-

torum inserviat mercedem etiam prò servitio tabellionatus assequi debet, *decis.330. num.8. par.13.*

Apotheca, quandò in bonis debitoris reperiuntur ad eundem spectare præsumuntur, donec contrarium plenè probetur, *decis.71. num.3. par.13.*

Subtus domū novitèr constructa veniunt appellatione melioramentorum, *decis.270. num.12. par.15.*

Juxtà Statuta aliquorum locorum certa mensura invicem distare debent, *decis.404. num.8. par.16.*

Scà negotii sola expressio, vel descriptio non sufficit sine individua mentione mercium in ea existentium, *decis.193. num.8. par.19. tom.1.*

Apothecarum nomine comprehenduntur remissæ, mantiones, repositoria, & alia similia, *decis.204.n.2.par.10., Arguel. decis.43. num.20., & decis.93. num.2.*

Mensura earum certa distantia, inter se consistere debentium fumi debet à rebus venalibus, non autem à cardinibus eorum, *decis.318. num.12.par.16.*

Distantia fumi ne debet ab illius cardinibus, vel potius à rebus, quæ in illis venduntur contra opinionem Postii: eruditissimè ab Eminentissimo Taja clarissimæ memoriæ materia pertractatur, *decis.318. nu.1.2. & 3. par.16.*

Non venit *appellatione Domus*, licèt sub eodem tecto, si Dominus habuerit animum eam separandi à domo, *Arguel. decis.93. num.12.*

Quæ non deservit *pro habitatione*, non venit sub legato habitationis, *Arguel. decis.93.num.8., Cels.decis.35. num.1.*, contrà, quandò constat de voluntate Testatoris, *ibid.num.2.3.& 8.*

Quandò existit *in loco apto negotiis*, ac *Mercaturæ*; efficit, ut illius valor augeatur, nam hoc est pretio æstimabile, *Bich. decis.644. num.18.*

Aperta ad æmulationem Alterius debet claudi, non censetur tamen ad æmulationem aperta, licet ad illam Vicini pauciores accedant, *Coccin. dec.1475. num.6.& 7.*

Publicè expedit, ut plures Apothecæ fiant, *Coccin. decis.1475. num.2.*

Apotheca, *& taberna*, aliud est, aliud merces in ea existentes, *Ubal.dec.124. num.13.*

Est quid diversum distinctum à rebus Apothecæ, *Abald.decis.262. num.14.*

Apothecæ veniunt cum domo, quandò fuerunt acquisitæ unico pretio, *quandò* Testator credidit id esse indubitatum, *& quandò* virtualitèr sunt expressi confines, & domus, & Apothecæ, *Ansald.decis.69. num.27.28.& 29.*

Aprilis.

Aprilis est Mensis reservatus Sedi Apostolicæ, *decis.365. num.5. par.12.*

Appannamenta.

Appannamenta in acconcium data præsumuntur consumpta, si matrimonium per spatium annorum 20.duravit; *Amplia*, quia sufficit solus lapsus decennii, *decis.44. num.6.par.9. tom.1.*

Et Jocalia aliaque hujusmodi bonorum species, mulieres incontinenti secum deferre solent ad domum Viri, *dec.29. num.2. par.17.*

Et Jocalia in dotem proximam ex cursu, & silentio annorum 28.præsumuntur soluta, *decis.29. num.2.par.17.*

Appaltator.

Appaltator Gabellæ, qui tenetur ad eam exercendam in certo loco, & tamen salarium promisit Ministro prò illius exercitio in diverso loco, tenetur promissionem adimplere, si Minister de hoc notitiam habuerit, *decis.286.n.16. par.11.*

Cogi non potest ad aliam summam præter expressam in instrumento, *Coccin. decis.788. num.2.*

Appaltatus.

Appaltus Gabellæ si fuerit datus juxta formam, & usum solitum diceretur datus modo solito, *dec.414.n.6.par.12.*

Appaltum nivis habens à Principe potest prohibere illis, qui nivem reponere volunt, *decis.116.num.3. par.11.*

Cam-

Cameræ Mercatoribus, & Personis publicis concedere censetur, qui vult solutiones in promptu, *Buratt. dec.*113. *num.*15.

Participatio à Mercatore aliis concedi potest absque assensu Cameræ, *Buratt. decis.*113. *num.*5.

Suspectus præsumitur à Mercatore in causam ejus negociationis, & pro ratione bancharia, *Buratt.decis.*85.*n.*3., & *decis.*113. *num.*19.& 23.

Apparatus.

Apparatus si non darentur, tantò major dos debet dari, *decis.*556. *num.*3.*par.*1. *divers.*

Mulierum sunt de appendiciis dotis, *decis.*556. *num.*2. *par.*1. *divers.*

Nuptialis taxatio quoad quantitatem arbitrio Judicis remittitur, *dec.*123.*n.*21. *par.*11.

Apparente, & Apparere.

Apparente supplicatione, quæ judicat regressum factum consentiente Summo Pontifice, omnis tollitur Symoniaci contractus suspicio, *decis.*687. *num.*4. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Capta possessione beneficii ab Aliquo non constito de anteriori possessione alterius, præsumitur continuasse, & spoliatus fuisse ab alio, *decis.*567. *n.*3. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Apparere debent res, ad hoc, ut ex illis possit deduci præsumptio, quæ ex his, quæ non apparent inesse non producitur, *decis.*70. *num.*4. *par.*16.

Non apparere, vel non adesse paria sunt, *decis.*458. *num.*57. *par.*5. *tom.*2.

Appellabilis.

Appellabilis Causa semel effecta, semper est appellabilis, *decis.*537. *n.*15.*par.*1., *decis.*28. *num.*2.*par.*2., *decis.*305.*nu.*8. *par.*6., *Coccin. decis.*778. *num.*6., *Dunoz.jun. decis.*664. *num.*2.

Appellabilis est sententia pronunciata à Judice dato cum clausula *ser. ser. decis.*199. *num.*7. *par.*16.

Et sententia *lata in foro Ecclesiastico* in judicio ordinario, *decis.*199.*n.*6.& 8. *par.*16.

Causæ pars appellabilis trahit ad se partem non appellabilem, *decis.*145. *n.*9. *par.*17.

Quandò agitur *de executione Rei judicatæ* materia de sui natura non est appellabilis, *Coccin. decis.*2099.*num.*7.

Appellabilis est causa, quandò appellatio fuit simpliciter per Signaturam admissa, *Cels.decis.*43. *num.*8.

Item si appellatio fuerit per Judicem admissa, *Cels.decis.*126. *num.*9.

Est sententia continens mixturā possessorii cum petitorio, *Cels.decis.*10.*nu.*19.

Non est sententia lata in mero possessorio inter Personas laicas, attenta Ægidiana, *decis.*285. *num.*3.

Fallit si in sententia contineantur corpora Emphyteotica, *Cels. decis.* 285. *num.*4.

Appellandi.

Appellandi tempus per compromissum Partium non suspenditur, *decis.*2. *de dilat.num.*1.*in novis.*116.

Termino durante omnia attentata revocantur, etiam quod in dicto termino appellatum non fuerit, *decis.*618.*nu.*2. *par.* 1.

Nihil innovandum est, *decis.*340. *num.*4. *par.*1., & gesta infra dictum tempus censentur nulla, etiam quod non fuerit appellatum, *decis.*513.*num.*8.*par.*1.

Appellandi tempus contra verum contumacem currit à die sententiæ, non autem à die notitiæ, *decis.*396.*num.*1. *par.* 2.

Tempore appellandi durante possessio capta est attentata, & revocanda, *dec.*341. *num.*3.*par.*3.

Facultas censetur denegata ei, qui est admissus ad Causam in statu, & terminis &c. Si Causa est in eodem statu, ut non posset esse locus appellationi, *decis.*357.*num.*10.*par.*6.

Facultas sub certa forma concessa, ea non servata evanescit, & venditio annullatur, *decis.*325.*num.*2.*par.*10.

Appellandi Jus competens Ecclesiasticis suf-

suffragari potest, & debet etiam laico eadem actione convento, vel quando bona possidentur pro indiviso, vel quando judicium unico libello contra utrumque simul cæptum, & prosecutum est, *decis.372.num.1.par.15.*

Privilegium competens Clericis in remediis possessoriis ratione connexitatis judicii, competit etiam laico, *decis.46.num.1.par.15.*

Appellandi Causa à mala relatione Examinatorum, est si quis idoneus repertus fuit, & ab iisdem sub silentio prætermittatur, *decis.238.num.2.par.16.*, ut quando habilis semel approbatus,& deindè, uti inhabilis rejectus est, *decis.350.num.3.par.14.*

Jus competens contra unum, competit contra omnes litis consortes, *Buratt. decis.315.in fin.*

Terminus non currit, nisi ab intimatione sententiæ, *Buratt.decis.800.num.8.*

Non currit, nisi à die habitæ notitiæ, *Dunoz.jun.decis.728.num.16.*

Termino ad appellandum pendente, si Papæ fuerit narratum captam fuisse possessionem, ex ista narrativa elicitur, quod sententia erat appellabilis, *Dunoz.jun.decis.367.num.18.*

Appellandum.

Vide etiam *Appellandi*.

Appellandum est ad Delegatum à Subdelegato suo; Ubi Subdelegatio cum clausula *Donec &c.*facta fuerit, *dec.21. num.3.de appell.Bisig.507.*

Ad id pendente termino nihil est innovandum, *decis.184.num.1.par.11.*

Decendium currit à die habitæ notitiæ, etiamsi quis fuerit citatus per contradictas, *decis.371.num.1.& 2.par.11.*, *& decis.139.num.3.par.13.*, *Bich. decis.2.nu.5.*, *& decis.217.num.4.& 5.*, *& decis.440.num.14.*

Terminus currit à die prolationis sententiæ, *decis.55.num.3.par.14.*

Infra terminum appellandi possessio capta dicitur attentata, *decis.114. nu.1. par.15.*, *Bich.decis.29.num.2.*

Decem dies ad appellandum non currunt, nisi à die scientiæ, quando non præcessit citatio personalis,quod non procedit, quando constat de dolosa latitatione, *Bich.decis.242.nu.1.3.4.& 6.*

Appellans.

Appellans, si post interpositam appellationem, & post transportata acta, institit pro revocatione sententię Causa non dicitur deserta, *decis.670.nu.12. par.19. tom.2.*

Seu adhærens appellationi facit sua acta, & sententiam latam, *decis.466. nu.69. par.19. tom.2.*

Appellans nomine Alterius debet intimare suum mandatum legitime appellato, *Verall.decis.35.nu.6.par.1.*

Appellans Correus, quando uti non possit appellatione Alterius, *Verall.decis.37. num.1. par.1.*

Appellans in continenti, sufficit, quod dicat *Appello*, *Verall. decis.36. num.3. par. 1.*

Appellanti, quando jus commune resistit, potest fieri Executio, *Verall. decis.328.num.2.par.1.*

Appellans, *si appellationem non fuit prosequutus*, perindè est, ac si non appellasset, *decis.172.num.1.par.18.tom.1.*, *Rembold.decis.372.num.8.*

Debet *infra annum* facere aliquē actum, vel saltem citare ad dicendem contra commissionem, alioquin appellatio remanet deserta, *dec.150.nu.1.par.18. tom.1.*

Ut excusetur à prosecutione appellationis, docere debet de prorogatione fatalium, vel de Judicis negligentia cum suis iteratis protestationibus, *decis.39. num.4.par.18.tom.1.*

Si in termino juris sibi à Judice assignato non redierit pro Apostolis appellatio sit deserta, & sententia facit transitum in judicatum, *decis.526. num.1. par.18.tom.2.*, *Coccin.decis.1756.nu.1.*, *Dunoz.jun.decis.696.num.1.*

Non excusatur à prosecutione appellationis, etiamsi fuerit impeditus, *decis.526.num.2.par.18.tom.2.*

Tenetur transportare omnes scripturas, tàm à se ipso, quàm ab Adversario productas, & omnia acta, quæ in Causa

sa gesta sunt, *decis.442.num.2.& seqq.*, *& decis.598.num.2.par.18.tom.2.*, *Dunoz.jun.decis.309.nu.1.*, *Peutinger.decis.193.num.7.& seqq.*

Si post appellationem citatur coram Judice, à quo, comparere non tenetur, *decis.721.num.10.par.18.tom.2.*

Si prætendit *evitare rem judicatam*, & desertionem Causæ, sententiamque Judicis, à quo, redarguere de nullitate, vel injustitia, acta transportare tenetur, *decis.701.num.5.par.18.tom.2.*

Appellans *ad Curiam* sufficit, quod in ultimo termino sibi præfixo arripiat iter ad eamdem Curiam, nè Causa efficiatur deserta, *dec.772.n.12.par.18.to.2.*

Procurare tenetur, quod Causa *intra biennium* per sententiam *terminetur*, *decis.593.nu.4.par.18.tom.2.*, *Dunoz.jun.decis.439.num.2.*

Appellans *à sententia nulla*, & injusta, non contravenit Statuto de non appellando, *decis.639. num.26. par.18. tom. 2.*

Appellans *à sententia contra Alium latam* facit Causam suam, & ita etiam illius acta transportare tenetur, *decis.127.num.6.par.19.tom.1.*, *Cerr.decis.133.num.1.*

In Causa beneficiali extra judicium nullos objectus deducendo, postea repellitur ab objectionibus dandis, *dec.36. de appell.num.2.in novis.201.*

In dubio non præsumitur suæ appellationi *renunciasse*, *decis.63.in fin.de appell. in novis.225.*

Super negotio principali non venit, quin priùs attentatorum finem acceperit, *decis.15.num.2. in novis.de appell.191.*

Licet fuerit *contestatus litem super principali negotio*, potest tamen petere attentatorum revocationem, *decis.27.de appell.in novis.296.*

Non obtinebit revocari attentata post suam appellationem, si non doceat de exemptione per se allegata, cum sibi resistat jus commmune, *decis.35. de appell.in novis.200.*

Non petens Apostolos dicitur non appellasse, *decis.50. de appell. num.2. in novis.206.*

Non tenetur quærere Judicem pro appellatione interponenda in alio loco, quàm ubi judicavit, *decis.50.de appell. in novis.206.*

Appellans ad Papam, eo mortuo potest prosequi appellationem coràm Successore, *decis.31. num.1. de appell. in antiq.388.*

A gravamine illato per Delegatum eximitur ab ejus jurisdictione quoad omnia secùs si illatum esset gravamen ab Ordinario, *decis.15.num.1.de appell.in antiq.393.*

A gravamine antè dationem Apostolorum potest impetrare commissionem, *ibid. decis.19.num.1.383.*

Ab assignatione loci non tuti, sufficit, quod dicat se appellasse, quod locus non est tutus, *decis.6. num.2. de sent.Excomm. in antiq.468.*

Appellans ab aliquo gravamine ad Papam necessario non tenetur exprimere Causam, *decis.6.num.3.de sent.excomm. in antiq.468.*

A definitiva sententia potest pendente termino ad dandum Apostolos assignato Judicem impetrare, secus si appellasset ab interlocutoria, *decis.54.de appell.in antiq.393.*

A sententia lata super nullitate duarum sententiarum super negotio principali ad favorem suum latarum; si obtineat sententiam confirmatoriam primarum sententiarum, & infirmatoriam tertiæ sententiæ latæ super nullitate, an possit impediri, quo minus Executionem obtineat sententiarum ad favorem suum latarum, non fuit determinatum, *decis.14.num.2.de sent., & re judic. in antiq.373.*

Appellans *facit* sententiam suam, & omnia Acta, *Ludovis.annott.ad decis.259. num.8.*

Appellans *ad Sedem Apostolicam*, non potest recurrere ad Metropolitanum, *Manzaned.decis.163.num.2.*

Appellans *à gravamine primi Examinis*, debet admitti ad secundum, *Manzan. decis.619.num.1.*

Appellans *à primo Examine in concursu* admittitur ad secundum, si fuerit lapsum longum tempus, *Manzaned. decis.619.n.2.*, declara, *ibid. & nu.seqq.*

Appel-

Appellans *à sententia* tamquam Procurator, præsumitur habere mandatum in Causa, *Benincas.decis.39.num.4.*

Audiri non potest, quandò Causa fuit commissa cum Clausula *Parito judicato*, nisi præcedat sententię executio, *Panphil.decis.692.num.3.& 11.*

Appellans à mala relatione Examinatorum, si deindè institit pro mandato de præsentando censetur approbando dictam relationem appellationi renunciare, *Peutinger.decis.111.num.6.*

Et si statim adiit Judicem Appellationis, & si examini obtulit, non est ei imputandum, si statim examinatus non fuit, *Peutinger.decis.131.num.1.*

Habet biennium ad committendam Causam appellationis in tempore interpositæ, eamque prosequendam, *Ottobon. decis.259.num.8.*

Appellans aliquam in infantili ætate filiam, ita videtur appellare Causa blandiendi, non ad effectum veritatem approbandi, *Carill.pag.166.n.8.*

Ab excessiva taxatione, expensarum debet docere de excessu, *Rembold. decis.460.num.1.*

Appellans, cui Judex dedit terminum juris, si infra 30. dies non redierit pro Apostolis, dicitur appellationi renunciasse, *Vot.5.num.53. N. Sevaroli post Rembold.*

Appellans *ab interlocutoria*, si obtinuerit pronunciari pro se in articulo gravaminis, omnia post appellationem acta, tamquam nulla retractabuntur, *decis.13.de re judic.in novis.177.*

Ab uno, vel duobus gravaminibus, & generaliter ab omnibus, quæ colligi possunt ex Actis, non potest prosequi gravamina, nisi in appellatione expressa nominatim, *decis.2.de appell.num.1.in novis., & decis.44.num.1. de appell.in antiq.185.391.*

An debeat citari in Partibus ad opponendum *contra commissionem impetratam* per Appellatum super desertione appellationis à definitiva in Partibus in Causa beneficiali, cui delatum est per utrumque, varię fuerunt opiniones in Rota, prout in *decis.56. de appell.in novis.210.*

Potest impedimentum probare per proprium juramentum, *decis.25.in fin.addi.de appell.in novis.196.*

A sententia nulla potest prosequi nullitatem sententiæ, à qua appellavit, nisi appellatio esset deserta, *decis.48.de appell.num.3.in novis.205.*

Dicitur prosequi, si per se, vel alium iter accipit pro impetranda, commissione, *decis.66.de appell.in novis.219.*

Appellans *à declaratione Judicis*, qui in sententiam Excommunicationis incidisse pronunciavit appellatione pendente, vitandus est, *decis.2.num.5.de dolo, & contum.in novis.139.*

Appellans, & Appellatus ad Judicem in Partibus, à quo judicialiter à quibusdam gravaminibus *ad Sedem Apostolicam* fuerat appellatum, & appellationi delatum, ac terminus ad prosequendum præfixus *possunt re integra redire*, *decis.49.de appell.in novis.206.*

Non possunt *suspendere petitorium* alterius Partis in Causa prophana, *decis.5. de Caus.poss.& propriet.in princ.in novis.118.*

Tenentur servare tempora, *Cap.1.de elect. in 6.*, *decis.64.num.1. de appell. in novis.216.*

Appellans, *si extrajudicialiter dixerit* in Causa *appellationem sibi à decem diebus* proximè præteritis citra *ad suam notitiam devenisse*, præsumi debet appellationem infra decem dies interpositam fuisse, *decis.39. de appell. in novis.202.*

In Causa beneficiali post tempora *Capit. statuimus de elect. in 6.*, quandocunque infra Annum veniens procedere potest, etiam in contumaciam appellati, *decis.21.de appell.in novis.294.*

Cui assignatus fuit terminus ad prosequendum, ac se ad Apostolicum conspectum præstandum, debitam diligentiam facere debet, *decis.48.num.2. de appell.in antiq.392.*

Appellans *à die sententiæ*, cui Judex pręfixit terminum ad dandum Apostolos ad tertiam diem elapso dicto triduo, aliter non petitis Apostolis, non potest appellare, *decis.23. num.8.*, *Bisig.509.*

Appel-

Appellans *extrajudicialiter* debet intimari facere appellationem juxta *C. Causa de elect. in cler.* alias non censebitur Causa devoluta, nisi ad ejus præjudicium, *decis.58. num.1. de appell. in antiq.394.*

Impeditus *in primo fatali*, habebit integrum Secundum: secùs si fuerit in Secundo: Quia non habebit, nisi illud tempus, per quod impeditus fuit justè infra Secundum, *decis.60. num.1. de appell. in antiq.394.*

Appellans *in absentia Judicis*, non est exemptus ab ejus jurisdictione, *dec.13. num.1. de appell. in antiq.382.*

Petens *coram Ordinario Judice*, à quo Testes absfuturos recipi, non censetur renunciasse suæ appellationi, *decis.36. num.1. de appell. in antiq.389.*

Si allegat appellationem præcessisse Excommunicationem, debet hoc probare, *decis.29. num.1. de appell. in antiq.387.*

Si producat appellationis schedulam, quàm alias produxerat in alio gravamine, petens illam in processu ad istum secundum effectum registrari non dicitur verbo iterata appellatio, *decis.30. num.1. in antiq.388.*

Si facit *committi Causam in Curia* potest prævenire terminum, quem sibi præfixit: Secus si extra Curiam, *decis.64. num.1. de appell. in antiq.394.*

Si infra decendium ad appellandum producat testes suos, non videtur appellationi suæ renunciare, *decis.7. num.1. de test., & attestat. in antiq.359.*

Si non obtulit coram Judice, à quo, se probaturum exceptiones per se propositas, Judex, ad quem, antequam pronunciet benè appellatum; debet cognoscere de veritate exceptionis, & probationes admittere, *decis.8. nu.1. de appell. in antiq.382.*

Licet concludi obtinuerit in Causa, si tamen labantur fatalia, appellatio censetur decreta, *decis.1. num.2. de appell. Bisig 509.501.*

Appellans *Extrajudicialitèr* licet nullos objectus deduxerit in appellatione sua: si tamen Actor in Curia admittatur ad probandam unam materiam, quæ est de jure suo, admittitur ad dandum de contraria materia, alias objectiva, *decis.3. nu.1. de except. Bisig.510.*

Invito appellato non potest procedere in negotio principali: Omisso articulo appellationis, cum sua intereſt redire ad Judicem, ad quem, in eventum, quo appellatio mala pronunciaretur, *decis.19. num.4. de appell. Bisig.514.*

Licet coram Judice, à quo petit recipi testes absfuturos, aut valitudinarios, *non videtur renunciare appellationi, decis.15. num.1. de appell. Bisig.503.*

Non dicitur prosequi appellationem ex sola impetratione Commissionis: sed à tempore, quo incipit in Causa procedere, *Caus.17. dub.37. num.1. Fastol.541.*

Non prosequitur præter Causas expressas in sua appellatione, etiamsi referat ad processum, *Caus.22. dub.43. nu.1. Fastol.543.*

Objectus respicientes formam provisionis in sua appellatione deducere tenetur, *Caus.7. dub.24. num.2. Fastol.538.*

Potest *deducere objectus* directè fundantes jus suum, licet illos non expresserit in sua appellatione, *Caus.31. dub.59. num.2. Fastol.548.*

Appellans procedendo omisso articulo gravaminis super negotio principali à Parte adversa non vocata, nec præsente, nec per contumaciam absente, dicitur facere processum nullum, *dec.8. num.1. de appell. Bisig.504.*

Qui in appellatione sua *nullos objectus deduxit*, postea audietur articulando, quod primum impetrans, aliud beneficium vigore gratiæ suæ acceptaverat, *Caus.7. dub.24. num.1. Fastol.538.*

Si ob paupertatem non prosequitur appellationem suam, remanebit tutus à desertione, probata paupertate, *Caus.17. dub.37. num.2. Fastol.541.*

Si in termino ad recipiendum Apostolos assignato, non comparuit, censetur sententiam approbasse, *decis.23. nu.9. de appell. Bisig.509.*

Viva voce non faciens diligentiam infra terminum præfixum non admittitur ad prosequendam secundam appellationem, postea in scriptis infra idem de-

decendium interpositam, *dec.23.nu.*1. *de appell.*, *Bisig.*508.

Non potest *per Confessionem appellati* probare appellationis interpositionem, nisi de illa legitimè constet, quoad effectum obtinendi revocationem attentatorum post appellationem interpositam à definitiva, *decis.*30. *de appell.in novis.*197.

Non tenetur alibi quaerere citandum, quam in Ecclesia sua Parochiali, in qua personaliter residere tenetur, *decis.*83. *num.*1. *de appell. in antiq.*190. 399.

Non tenetur ultra binam vicem redire pro Apostolis, licet tutus sit; si tamen illos redeundo non petierit, non censebitur suae appellationi renunciasse, *decis.*57.*de oppell.in novis.*210.

Potest redire ad Judicem priorem, salvo jure expensarum reficiendarum Parti appellatae, *decis.*49. *de appellat.in novis.*206.

Qui non contradixit assignationi termini factae per Judicem, à quo, ad finem faciendum de prosecutione, tenetur fidem facere, alioquin posset Judex non obstante sua prosecutione exequi sententiam; quae tamen retractabitur, si contingerit pronunciari ad suum favorem in Causa principali, *decis.*25.*de appell.num.*3.*in novis.*195.

Si infra terminum statutum ad prosequendum constituit Procuratorem eum mittendo ad prosequendum: Et Procurator deceperit ipsum in non prosequendo; talis Procuratoris malitia non debet ipsi imputari, *decis.*25. *in fin.addit.de appell.in novis.*296.

Si in termino statuto, vel prorogato, vel anticipato non compareat: Non tamen suae appellationi renunciat, dummodò in primo termino debito modo Apostolos petierit, *decis.*57.*de appell. num.*1.*in novis.*210.

Si non petierit Apostolos cum instantia censebitur renunciasse suae appellationi, *decis.*50. *in fin. de appellat. in novis.*207.

Si post terminum prosequi velit appellationem suam non requiritur nova citatio, *dec.*17.*de appel.n.*1.*in novis.*192.

Super negotio principali, non venit, quin priùs attentatorum finem acceperit, *decis.*15.*de appell.num.*2.*in novis.*291.

Tertius non potest impedire sequestrationem beneficii, & fructuum, in sententia definitiva, si contra Possessorem lata fuerit, *decis.*4. *in princ.de sequestratio pos.*, & *fruct.in novis.*151.

Appellans, vel appellatus, *si spolietur coram Judice, à quo*, conquaeri non prohibetur, *decis.*19. *num.*2. *de appell. in novis.*293.

Appellans *non potest renuntiare* appellationi in praejudicium appellati, *dec.*33. *num.*2.*de appell.in antiq.*388.

Non potest *invito appellato* procedere in negotio principali, omisso articulo gravaminis, *decis.*67. *num.*2. *de appell. in antiq.*395.

Licèt non servaverit illa, quae servare tenetur, Appellatus nihilominus debet introducere appellationem, *decis.* 59. *num.*1. *de appell.in antiq.*394.

Renuntiando appellationi, tacitè videtur approbare gravamen, à quo appellaverat, *decis.*23. *num.*7., *Bisig. de appell.*508.

Ab executione tenetur nominatim exprimere Causam, & non per relationem ad acta, *decis.*100.*n.*18.*par.*1.*divers.*

Ab executione habet praesumptionem contra se, *decis.*100.*num.*18.& 19.*par.*1. *divers.*

A denegatione possessionis, & posteà deferens appellationem, suscipit in se onus probandi gravamen, quod Pars Adversa probare tenebatur, *decis.*176. *nu.*3. *par.*1. *divers.*

Appellans, & obiiciens *contrà electionem*, tenetur exprimere certam formam electionis, *decis.*486. *num.*13. *par.*1. *divers.*

Si non prosequatur appellationem sententia transit in judicatum, *decis.*119. *num.*12. *par.*2. *divers.*

In uno non dici potest appellare, in alio rationem petitorii, & possessorii; quae re ipsa differre dignoscuntur, *dec.*495. *num.*3. *lib.*3. *par.*3. *divers.*

Non prosequens appellationem sibi praejudicat, *decis.*381. *num.*3. *lib.*3.*par.*3. *divers.*

Si

Si frivola ab eo appellatio interponatur processui non auditur, *decis.43. la 2. num.3. lib.2. par.3. divers.*

Vehementer contumax privari non potest per brachium sæculare, etiam tempore vacationum, vel feriarum, *dec.111. num.2. lib.2. par.3. divers.*

Appellans, *licèt contumax*, audiri tamen debet à die habitæ notitiæ, non aliter, *decis.111. n.2. & 3. lib.2. par.3. divers.*

Passus labi tempus Anni in nihil faciendo, nec Causam appellationis committendo, de stylo Curiæ Rotalis, & juris etiam communis, facit appellationem esse desertam, *decis.290. nu.4. lib.2. par.3. divers.*

Appellans *habet Annum* ad prosequendum appellationem, & ex causa biennium; Et post hoc tempus Pars amplius non auditur, nisi ex causa, saltem per viam restitutionis in integrū, *decis.124. num.14. & 15. par.6., Bich. decis.217. num.18., & dec.242. nu.17., Buratt. decis.170. num.20., Coccin. decis.1988. num.15., decis.991. num.1., decis.1091. num.3., & decis. 1263. num.2.*

Si intra terminus juris non redit pro Apostolis, nec causa reperitur commissa infra d. terminum, sententia transit in judicatum, *decis.233. num.1. par.7., Ottobon. decis.89. num.1. & 2.*

Extra tempus appellans censetur acquievisse sententiæ, *dec.152. num.1. par.8.*

Ut dicatur *fecisse diligentias debitas* quoad signandam commissionem, debet id doceri, *decis.275. nu.10. par.9. to.1.*

Appellans *à sententia contrà alium lata* facit omnia acta sua, perindè, ac si eo citato facta fuissent, *decis.288. num.1. & seqq. par.9. tom.1.*

Quandò habuit Apostolos reverentiales, tunc habet Annum ad committendam causam, *decis.376. num.21. par.9. to.2.*

Quandò non valet *infrà mensem proponere causam in Signatura*, tunc ne sententia transeat in judicatum, debet redire coram Judice à quo pro Apostolis, *decis.399. num.5. par.9. tom.2.*

Appellans, cui Judex à quo dedit *terminum Juris*, si eo durante non redit pro Apostolis censetur appellationi renunciasse, perinde ac si non appellasset, *decis.345. num.1. & 5. par.10.*

Non potest cogi ad prosequendam appellationem intra terminum à jure sibi præfixum, *decis.35. num.54. par.10.*

Cui est datus terminus juris ad redeundum pro Apostolis, si pro eis non redit infra d. terminum, appellatio circumducitur, *decis.345. num.8. par.10.*

Reponitur in eo statu, in quo erat tempus litis contestatæ, *decis.2. num.5. par.11.*

Dicitur dispositivè contravenire, *dec.103. num.10. par.11.*

Censetur litem habere pro derelicta, quandò ex actis constat de ipso malo jure, *decis.255. num.8. & 9. par.11.*

Si causam non prosequitur censetur ab appellatione recedere, & facto proprio sententiam confirmare, *decis.43. num.2. par.11., Cels. decis.188. num.3.*

Appellans à sententia, si Judex dederit Apostolos reverentiales intrà decem dies est committenda causa, *decis.327. num.1. par.12.*

Non appellans *à relatione Periti*, censetur illius relationi acquiescere, *decis.512. num.3. par.14.*

Habet biennium ad prosequendam appellationem, ante quod tempus non potest cogi ad transportandum acta, *decis.202. num.2. par.15.*

Docere debet *de diligentiis solitis* contrà Notarium, mediante remedio compulsoriæ ad perquirendum acta, *decis.201. num.3. par.15.*

Ut evitet desertionem docere debet de diligentiis factis coram Eminentissimo, vel Regente Cancellariæ ad effectum obtinendi commissionem, *decis.153. num.3. par.15.*

Dicens *sententiam nullam, & injustam* tenetur integrè transportare acta, quæ per Judicem introiuspicienda sunt, *decis.201. num.10. par.15.*

Non appellans approbat sententiam, & amplia, quia approbat etiam relationem Peritorum, *decis.204. nu.2. & 4. par. 15.*, quorum ab allegata suspicione non appellans dicitur illam approbare, *decis.183. num.4. par.15., Ludovis. decis.552. num.4.*

Bona fide sua appellatione decipiendus non

non est, *decis.*311. *num.*7. *par.*16.

Tenetur *aliunde quærere acta transportanda* in pœnam illius, qui eadem acta occupat, & occultat, *decis.*203. *nu.*14. *par.*16.

Remanet exemptus *à transportatione Actorum*, quoties illi ab appellato præstatur impedimentum, *decis.*203. *n.*10. *par.*16.

Si in primo fatali commissionem obtinuit, Partemque citaverit, secundum fatale, & sic biennium est illi de jure debitum, *decis.*4. *num.*1. *par.*16.

Tenetur appellans prosequi Causam *intrà biennium*, *decis.*300. *num.*1. *par.*17.

Non potest dici *acquievisse sententiæ*, *decis.*349. *num.*19. *par.*17.

Ultra commissionem appellationis, tenetur exequi facere, ac *reproducere citationem ad dicendum contra commissionem*, *decis.*144. *num.*2. *par.*17.

Ut in Curia obtineat biennium, etiam sine causa docere debet, quod intrà annum aliquid egerit, alias non obtinet, *decis.*161. *num.*4. *par.*17.

Appellans *si post transportationem Actorum* intrà biennium nihil aliud gesserit, adhuc causa deserta remanet, *decis.*376. *num.*7. *par.*17.

Donec citet ad dicendum contra commissionem potest pœnitere, *decis.*227. *n.*5. *par.*17.

Ad Judicem appellationis *acta prioris instantiæ* integra afferre debet, *decis.*20. *num.*1. *par.*4. *divers.*

Si intrà terminum juris causam commiserit, non tenetur amplius redire, *decis.*734. *num.*2. *par.*4. *divers.*

Redeundo ad Judicem à quo, & producendo jura, dicitur appellationi renunciare, etiam quod fuerit facta per Procuratorem, *decis.*431. *nu.*7. *par.*1.

Dicitur Actor in appellatione, teneturque docere de injustitia sententiæ, *decis.*551. *num.*1. *par.*3.

Potest *in secunda instantia* probare, quæ non probavit in prima, *decis.*277. *n.*2. *par.*3.

Præsumitur de jure suo diffidere, si causam non prosequatur, *decis.*168. *nu.*5. *par.*4. *tom.*2.

Acta omnia coram Episcopo facta ad Judicē appellationis expensis suis *transferre tenetur*, ut disponit *Concil. Trid. sess.*24. *cap.*20. *de reform.*, quæ dispositio habet locum etiam in quocunque Judice, *decis.*495. *nu.*1. & 2. *par.*4. *to.*2.

Secundum terminos Concil. Trident. debet transportare omnia acta, sive relevantia, sive non, *decis.*495. *num.*30. & 35. *par.*4. *tom.*2.

Appellans, dum dicit sententiam non justificari ex actis, vel alias esse nullam, ei incumbit *onus producendi acta*; licet utraque Pars prosequatur appellationem, *decis.*495. *num.*16. *par.*4. *tom.*2.

Ut excusetur *à desertione Causæ*, quia infra legitimum tempus causa non fuit commissa, si nec revisorem commissionum, nec Regentem Cancellariæ potuit accedere, requiritur, ut de hoc protestetur, *decis.* 517. *num.*9. *par.*4. *tom.*3.

Non excusatur si infra debitum tempus commissionem non obtinuit, quia sibi poterat consulere per recursum ad Superiorem, *decis.*517. *n.*8. *par.*4. *to.*3.

Appellans, vel appellatus ad ulteriora procedere volens *liberatur ab obligatione transportandi acta*, *si præstitum fuerit impedimentum*, ne ea transportentur, *decis.*18. *num.*3. *par.*5. *tom.*1.

Juxta formam *Cap. ut circa de elect. in* 6. requiritur quod intrent duo; *videlicet* quod credit objecta esse vera, & quod credit illa posse probare, *decis.*124. *num.*39. & 40. *par.*6.

Appellans ad Papam tenetur prosequi causam in Curia, vel ad eam trasmittere Procuratorem cum sufficienti mandato, *decis.*124. *num.*9. *par.*6.

Appellans tenetur terminare causam *intra biennium*, *vel obtinere prorogationem* fatalium, alias appellatio fit deserta, & sententia transit in judicatum, *decis.*376. *num.*8. *par.*17.

In longinquis Partibus, sufficit quod arripuerit iter ad faciendam fidem de sua appellatione, *decis.*216. *n.*7. *par.*17.

Tenetur prosequi appellationem *intra Annum* à die qua illam interposuit, non à die præsentatæ commissionis, *decis.*124. *num.*2. *par.*17.

Appellantis juramento non statur super pro-

prosecutione appellationis suæ, sed impedimentum per juramentum probatur, *decis.34.per tot. de præb. in antiq.*409.

Appellanti re integra, etiam invito appellato licet renuntiare appellationi, & de expensis factis per ipsum appellatum in pronunciari faciendo super desertione ipsius appellationis sententia tenet, *decis.22.circa fin.de re judic. in novis.*181.

Post decem dies à sententia lata contra eum per audientiam contradictarum dari debent Apostoli refutatorii, & si juret ad notitiam suam tunc pervenisse, *decis.74.num.1.de appell.Bisig.*505.

Appellanti *imputandum est* si intra terminum juris non redit pro Apostolis, qui facile impetrantur, *dec.399.nu.6. par.9. tom.2., Bich.decis.240.num.14., decis.251.num.1.,& decis.278. num.1., & decis.561. num.1.& 2., & dec.530. num.1.& seqq.*

A sententia privatoria possessionis manutentio debetur, *dec.147.n.8.par.14.*

Appellante Defuncto citari debet hæres, *decis.82. num.6. par.10.*

Appellantem *Judex à quo reponere potest* ad docendum de sua diligentia, *decis.12.n.1.de appell.in novis.*190.

Appellantes *Appellationi renunciare*, & inferiorem adire possunt, *dec.4. in fin. de testib. in novis.*162.

In causa beneficiali solent deducere objectus in suis appellationibus: Quos si non probaverint graviter puniuntur, *decis.35. de appell.in novis.*200.

Pro responsione, & Apostolis, non reddentes causam, censentur renunciasse, *decis.228.num.1. par.12.*

Appellantes, *& præsentes in Curia* non ita facile obtinent, biennium ad prosequendam appellationem, sicuti Exteri in remotissimis Partibus, *dec.161. num.5. par.17.*

Appellantium est instare,& prosequi suas appellationes infrà tempora a jure,vel ab homine statuta: Quod si non fecerint puniuntur, *decis.53.de appell.nu.1. in novis.*209.

Appellans *infra decem dies* post datos reverentiales tenetur causam appellationis committere, alias sententia transit in judicatum, *Bich.decis.9.n.1., & decis.240.num.15., Occobon.dec.50. num.1., & decis.85. num.1.*

Sufficit tamen *sola præsentatio* commissionis coram Regente Cancellariæ, quæ probatur ex illius subscriptione in calce commissionis, *Bich. decis.9. num.3.& 4.*

Censetur appellationi interpositæ *renunciasse*, si adivit primum Judicem, *Bich. decis.397. nu.19., Dunoz.jun.dec.643. num.9., Ottobon.decis.228. num.9.*

Limita non procedere, quando illum adivit pro revocatione dumtaxat gravaminis illati à primo decreto, *Bich.decis.324. num.5.*

Declara conclusionem principalem procedere, quando præcessit rescriptum Signaturæ, mandans Judici à quo, ut iterum audiat, tunc enim appellans redeundo ad Judicem à quo dicitur appellationi renunciasse, quia acceptavit rescriptum Signaturæ, *Bich. decis.324. num.6.& 7.*

Limita, quando appellans rediit coram Judice à quo cum præservativa appellationis, *Bich.decis.491.n.8.*, & quandò comparitio fuit coacta *ibid. num.9.*

Appellans tenetur *acta primæ instantiæ* integrè *transportare*, *Bich. decis.529. num.1.& 2.*

Vide *Appellatio quoad trasportationem Actorum*.

Præveniri potest in Curia ab appellato in committendo causam, *Bich. decis.288. num.23.*

Appellare, Appellari.

Appellare *non est necesse à sententia nulla*, *decis.254. num.14. par.18. tom.1., Dunoz.jun. decis.157. num.3.*

Appellare *omittens* in aliqua parte, vel appellationem prosequi quatenùs audiatur, *decis.206. num.16.par. 18.to.1.*

Appellari potest à mala relatione examinatorum, causaque in Curia introduci, *decis.175. nu.12. par.18.to.1.,dec.576. num.5. par.18. tom.2.*

Appellare *suis sumptibus non tenetur fideicommissarius* per sententiam privatus,

tus, maximè si illa justa sit, *decis.*613. *num.*23.*&* 24.*par.*18. *tom.*2.

Non appellare, & appellationem *non profequi* paria esse dicuntur,*decis.*565. *num.*3.*par.*18. *tom.*2., *Dunoz.jun. decis.*602.*num.*2.,*&* *decis.*959. *num.*2.

Appellari *tertio loco non potest* in eadem causa, *decis.*813.*num.*1.*par.*18 *tom.*2., *decis.*9.*num.*1.,*&* *decis.*20. *de sent.*, *&* *re judic.in antiq.*372.*&* 375.

Appellari *debet ab ulteriori processu*, ad hoc, ut acta facta coram Judice recusato nulla sint, *decis.*427. *nu.*6.*par.*18. *tom.*2.

Appellare Creditores non omisissent,si sententia contrà illos lata injusta fuisset, vel res se aliter habuisset, *decis.* 104. *num.*7.*par.*19.*tom.*1.

Appellari non potest *ab Ordinario*, qui non gravavit,*decis.*39.*num.*10.*par.*19. *tom.*1.

Appellare *facto plus est*, quam verbo,vel in scriptis, *decis.*54.*de appell. num.*1 *in novis.*209.

Poterit *infra decendium* à die sententiæ citatus ad domum ad audiendam sententiam, *decis.*46.*num.*1. *de appell. in antiq.*403.

Appellare *licet à qualibet declaratione rei*, & pœnæ ipso jure à lege, vel ab homine fulminatæ,sicut etiam à liquidatione,*decis.*100.*num.*3. *&* 32.*par.*1. *diverf.*

Et à *pronunciatione de exequendo*, si executor excedit modum,& aliquo modo gravet, de quo debet constare vere, & non probabiliter, *decis.*100.*n.*1.*&* 17. *par.*1.*diverf.*

Et a *liquidatione*, eo modo, quo licet in materia executiva, *decis.*100. *num.*1. *&* 29.*par.*1.*diverf.*

Non licet appellare *à declaratione qualitatum*,& circumstantiarum in re judicata comprehensarum, *dec.*100. *nu.*1. *&* 32.*par.*1. *diverf.*

Appellare non licet *à sententia lata in possessorio*, *decis.*120.*nu.*2.*par.*1.*diverf.*

Licet *ad Papam*,nec valet consuetudo in contrarium, *decis.* 196. *num.* 6. *par.*2. *diverf.*

Appellare debet quis *à sententia*, contra eam lata, *infra decem dies à die sententiæ*, non autem à die notitiæ, quandò fuit personaliter citatus, & sic fuit verus contumax, *decis.*618. *num.*3 *par.*1.

Non licet *à gravamine tam judiciali, quã extrajudiciali* post decem dies, *decis.*184. *num.*14.*par.*1.

Licet *à decreto Judicis declarante executionem fieri debere in una re* potius, quam in alia, *decis.*340.*num.*4.*par.*1.

Non licet *à sententia* data *contra Religiosos Regulares* per viam pœnitentiæ correctos, *decis.*15.*num.*6.*par.*1.

Non licet *ab electione facta ab Episcopo* in concursu plurium ad Parochialem Ecclesiam, nisi constet, quod Episcopus dolose, & irrationabiliter elegit,& judicavit, *decis.*40. *num.*1.*par.*1.

Minùs legitimè, & non appellare, sunt paria, *decis.*396.*num.*3.*par.*2.*diverf.*

Non potest *non habens mandatum*, *decis.*183. *num.*2. *par.*2. *diverf.*

Licet in remedio executivo, quod datur prò ultimis voluntatibus, *dec.*391.*n.*4. *par.*2.*diverf.*

Ubi licuit,vel non licuit uni ex Partibus, ita, & alteri Parti licere, & non licere debet, *decis.*529. *num.*3. *par.*2. *diverf.*

In tempus non sufficit, nisi quoque appellatio prosequatur, *decis.*413.*n.*1.*par.*4. *tom.*2.

Appellare, *&* *non prosequi* causam appellationis, & non appellare paria sunt, *decis.*63. *num.* 12. *par.*4. *tom.*2., *decis.*234. *num.*2. *par.*11., *&* *dec.* 126. *num.*2. *par.*16.

Si tantùm semel liceat vigore rescripti Signaturæ tunc duæ sententiæ obtinent vim rei judicatæ, *decis.*435.*n.*1.*par.*4. *tom.*2.

Si liceat uni Parti,etiam Adversario erit licitum, ut in judiciis servetur æqualitas, *decis.*323. *num.*16. *par.*4. *tom.*2.

Non licet, dum Judex non dat competentem terminum juxta juris dispositionem,*dec.*333.*n.*16.*&* 17.*par.*4.*to.*2.

Non interest,nec prosequi appellationem ei, qui non habet jus in negotio principali, *decis.*571. *num.*2. *par.*4. *tom.*3.

Non est opus à simplici interlocutione sine citatione, & Causæ cognitione, cum non transeat in rem judicatam,*dec.*53. *num.*58. *par.*5. *tom.*1.

De-

Debet Pars, si aliquid decernatur à Judice; qui caret jurisdictione, *dec.11.n.21. par.6.*

Si licuit uni ex Collitigantibus id quoque alteri Parti licere debuit, *dec.302. num.4.par.6., decis.441.num.3.par.9. tom.2., & decis.432.num.10.par.13.*, & sic Actori, & Reo, *decis.86.num.26. & 27.par.16.*

Ad Papam semper licet, *decis.152.nu.15. par.8.*, & appellatur, omisso medio, *decis.21.num.5.de appell., Bisig.514.*

Potest *infra decem dies* à die habitæ notitiæ, qui personaliter citatus non fuit, *decis.97.num.8.par.8.*

A sententia, quatenùs appellanti inferatur aliquod præjudicium, est germanus modus veniendi ad Causam, *decis.19.n.28. par. 8.*

Licitum non est de Jure Canonico *in possessoriis, decis.85.num.6.par.9.tom.1.*

Potest, qui rejicitur à Beneficio debito certo generi Personarum, *decis.180. num.30.par.9.tom.1.*

Sat est appellare *infra decem dies à die scientiæ* latæ sententiæ, *decis.90. nu.8. par.9.tom.1.*

Sed non in tempore, & non appellare paria sunt, *decis.376.num.18.par.9.to.2.*

Et appellationi interpositæ *renunciare* paria sunt, *decis.15.num.3.par.10.*

Ab indicto Concursu de beneficio unito licitum est illi ad cujus nominationem institutio fieri debet, *decis.48.num.3. & 16.par.10.*

Licet unicuique *à die habitæ notitiæ*, *decis.250.num.5.par.11.*

Si licitum sit uni, ex Partibus id etiam juvat aliis litium consortibus, *decis.117. num.4.par.12.*

Regulariter appellari *ab Executore* non permittitur, *decis.45. num.1.de appell. in novis.204.*

A Delegato Officialis generalis Episcopi ad certam Causam ad ipsum Officialem, vel ad ipsum Episcopum potest, *decis.3.de offic.Vicar.in novis.68.*

Appellari non potest *à Condemnatione expensarum* facta per sententiam, quæ in rem judicatam transivit, *decis.1.in princ., ut lit.pend.in novis.122.*

Potest per Actorem *ob omissione condemnationis expensarum* non petitarum, *decis.47.num.1.de appell.in novis.205.*

Non potest *ab iis, quæ Judicis arbitrio relinquuntur, decis.47.num.2.de appell. in novis.205.*

Etiam potest *in absentia Judicis, dec.50. num.1.de appell.in novis.206.*

Debet *infra decem dies à die sententiæ* in actibus extrajudicialibus, *decis.2. de dolo, & contum.in novis.149.*

Consensus operatur devolutionem Causæ ad Curiam, licet appellatio peccet in forma, *decis.18.num.2. de appell., Bisig.506.*

Non potest ab his, *quæ conscientiæ Alicujus relinquuntur, decis.18. de concess. præben.in novis.247.*

Potest à futuris gravaminibus in Causa beneficiali, *decis.39. in fin.de appell.in novis.202.*

Potest *à sententia nulla, dec.48.de appell. in novis.205.*

A denegata defensione potest, *decis.15.de procurat.in novis.94.*

Sicut *a sententia elapsis diebus decem* non potest, ita nec à condemnatione expensarum, quæ est ex actis ipsius, *decis.1.num.4., ut lit.pend.in novis.122.*

Potest *ad Papam à duobus delegatis* cum Clausula, *quod si omnia &c. ubi unus commisit vices suas, non in totum, sed donec &c., decis.16. de offic. delegat. in novis.83.*

A Vicario foraneo ad Episcopum potest, *decis.7. num. 10. de offic. Vicar. in novis.72.*

Ab Executore, nisi modum excedat, non potest, *decis.45.num.1. de appell. in novis.204.*

Potest *à collatione facta* per Vicarium de speciali mandato ad ipsum Episcopum, *decis. 7. de offic. Vicar. in novis.72.*

A Vicario ad Episcopum potest, quando sumus ab interlocutoria, *decis.3. nu.2. de offic.Vicar.in novis.68.*

Ad Episcopum, vel Vicarium potest à sententia lata per eorum delegatum, *decis.3.num.1.de offic.Vicar.in novis.68.*

Potest *à mandato de exequendo* inferente novum gravamen, *decis.100. num.1. par.1.divers.*

A sen-

A sententia continente mixturam potest, *decis.356.num.1.par.1.divers.*

A sententia lata in possessorio potest, in qua exprimitur Causa habens complicationem cum petitorio, *dec.263.n.2. par.1.divers.*

Potest *à sententia lata in Causa alimentorum*, quæ non jure actionis, sed officio Judicis, propter inopiam petita sunt: *quod limita* in alimentis præteritis, & quando non adest inopia, *decis.764.num.1.2.& 4.par.1.divers.*

A Statuto de jure non valido potest, *decis.41.num.14.par.2.divers.*

Non potest *à Statuto, vel Constitutione Principis* non recognoscentis Superiorem; etiamsi sententia sit lata in præjudicium particularis Personæ, *decis.50.num.2.& 3.*, contrarium tamen de directo, *num.6.par.2.divers.*

Potest *à mala informatione Principis* etiam supremi, *decis.50.num.10.par.2. diversor.*

A sententia Vicarii foranei, seu deputati ad certam partem Provinciæ potest ad Episcopum, vel Archiepiscopum, secùs in Vicario generali, quia est unum, & idem consistorium, *decis.113.nu.1. lib.3.par.3.divers.*

A Statuto prohibente potest, ne deferatur triticum molendum in molendinis extra Civitatem existentibus, tanquam ædito in præjudicium Particularium Personarum: quod procedit etiam in Constitutione Principis, licet, sit Princeps Supremus; *limita*, nisi tale Statutum sit factum ex aliqua justa, & rationabili Causa, *decis.50.num.7.usque ad 22.par.2.divers.*

Non potest *à sententia* manifestè lata *in possessorio*, quando utrumque fuerit in articulis, sive petitione intentatum: quod procedit etiam, ubi petitorium, & possessorium legitimè cumulantur, licèt utrumque debeat simul terminari; *fallit* in possessorio mixto proveniente ex beneficio provisionis, *dec.34. num.9.10.& 21.par.2.divers.*

Potest aliquãdo *ad cautelam*, etiamsi Pars nondum sciat pro certo se gravatam, idque in futurum eventum, *decis.391. num.3.lib.3.par.3.divers.*

Etiam in sui favorem à sententia lata *non potest stante obligatione de stando unicæ sententiæ*; *contrarium* tamen verius est, *decis.844.num.1.& 3.lib.3. par.3.divers.*

A relatione Examinatorum potest, super idoneitate, & habilitate ad beneficia, *decis.351.num.1.par.1., Dunoz.jun.decis.906.num.1.*

A sententia *mixti executoris* potest, *decis.79.num.1.par.2.*

Ab irrationabili judicio non potest Ordinarii, dum Electus fuit approbatus ab Examinatoribus Synodalibus, *decis.379.num.10.par.4.tom.2.*

A Collatio ne beneficii potest, quando Ordinarius processit judicialiter, *dec.175. num.1.par.4.tom.2.*

In extrajudicialibus post decendium non potest, *decis.289.num.49 par.6.*

A reprobatione Examinatorum potest, *decis.247.num.8.par.6.*, & à mala relatione eorum, *decis.155.num.2.par.10.*, *& decis.576.num.5.par.18.tom.2.*

A Decreto debet, alias transit in judicatum, *decis.12.num.6.par.7.*

Debet *ab ulteriori processu*, quando Judex allegatur suspectus, *decis.7.num.5. par.7.*

Quandò adest gravamen manifestum, potest, *decis.6.num.10.par.9.tom.1.*

Quod non liceat ab excessu, nulla Causa est in mundo, *dec.379.n.10.par.9.to.2.*

A die notitiæ potest à sententia, cujus Citationes domi executæ sunt, *dec.75. num.5.par.15.*

Potest *à termino pro servato habito*, *decis.311.num.1.par.16.*

Debet *à mandato relaxato contra expressum casum legis*, vel Statuti, *decis.130. num.26.par.16.*

Appellari *à non admissione examinis* potest, *decis.89.num.1.par.16.*

Sine legitima *Causa* non potest, *dec.333. num.8.par.17.*

Aliquando potest *ab irrationabili judicio Ordinarii* non docto de gravamine, *decis.477.num.3.& seqq.par.18.tom.2.*

Coram Judice non potest, qui non gravavit, & coram alio Judice fieri verificationem Jurispatronatus, *decis.39.n.10. par.19.tom.1.*

Appel-

Appellare potest *à die notitiæ* fictus Contumax, *Bieb.decis.2.num.7.*, quod non procedit, quando fuit personaliter citatus, & quando dolo cæpit latitare, ne personaliter citaretur, *ibid.nu.10.*, *& decis.217.num.6.*, *Manzaned. decis.407.num.3.*

Legitimè impeditus excusatur, si omisit appellare, *Bieb. decis.2.num.13.*, *decis.217.nu.14.& 15.*, & limita, quando potuit appellare per Procuratorem, *Bieb.decis.242.num.12.*

Non licet appellare *post decem dies*, *Bieb. decis.242.num.14.& 22.*

Non est necesse à sententia, quæ non justificatur ex Actis, *Ludovis.annot. ad decis.1.num.8.*

Sicuti *licet* Actori, ità licere debet Reo, *Ludovis.annot.ad decis.581.num.7.*

Appellari semper potest, ubi adest notorium gravamen, etiam post rem judicatam, *Verall.decis.33.num.2.par.1.*

Non potest à sententia lata in Salviano interdicto, sed datur mandatum de immittendo, *Verall.dec.141.num.1.& 2. par.3.*

Appellatione.

1 Appellatione Verborum incipientium cum litera *A*.

Agnatorum in fideicommissis, veniunt etiam filii, *decis.403.num.2.par.2.*

Agnatorum veniunt tantùm Conjuncti ex latere Paterno, *decis.497. num.5. par.13.*, *Panphil.decis.54.num.10.*

Non veniunt fœminæ, si constat ex mente Testatoris de Masculis tantùm intellexisse, *Buratt.decis.272.num.17.*

Affinium,& Attinentium veniunt Agnati, tàm masculi, quàm fœminæ, *Panphil.decis.54 num.10.& 11.*

Antiquioris, *de familia* veniunt fœminæ descendentes, exclusis Transversalibus, *Panphil.decis.313.num.16.*

Apothecæ venit horreum, sive granarium, *Peutinger.decis.312.num.2.& 3.*

Actorum continetur examen Testium, & Scripturarum, ut solvatur pro expensis quidquid in eis fuerit consumptum, *Pen.decis.30.num.7.*

2 Appellatione Verborum incipientium cum litera *B*.

Appellatione *Beneficiorum Ecclesiasticorum* non veniunt ipsi fructus, *decis.1. num.1.par.9.tom.1.*

Beneficiorum quorumcunque, non debent includi Dignitates, & Canonicatus, *decis.592.num.2.par.2.divers.*

Non veniunt pensiones, *Ottobon.decis.27. num.15.*, *Pen.decis.403.num.9.& seq.*

Appellatione *Bonorum*, venit etiam pecunia, *decis.468.num.1.par.1.*

Bonorum venit etiam nomen Debitoris, *decis.681.num.9.par.1.*

Et omnia bona tàm mobilia, quàm immobilia, *decis.89.num.2.par.4.tom.2.*, *Cels.decis.305.num.5.*

Bonorum Testatoris, non veniunt bona vinculata, *decis.429.num.4.par.4.to.2.*

Bonorum veniunt jura, & actiones, quando mens promittentis concurrit, *decis.390.num.8.par.9.tom.2.*, *Cels. decis.293.num.2.*

Venit etiam Census, *dec.259.n.9.par.11.*

Bonorum ex latere Patris provenientium, Majorum, & ejusdem bona veniunt, *decis.164.num.14.par.12.*

Bono-

Bonorum omnium cujuscunque naturæ, & qualitatis veniunt bona Emphyteutica, *decis.741.num.19.par.4.tom.3.*

Bonorum omnium, veniunt etiam bona Emphyteutica maximè, si simus in primo Acquirente. Quod ampliatur, quandò non adessent alia bona hæreditaria, *decis.111.num.5.par.11.*

Bonorum Paraphernalium veniunt quæcunque bona, quæ non sint dotis, vel de dote, aut dotis augumento, *dec.349. num.8.par.9.tom.2.*

Bonorum Paternorum, veniunt bona adventitia, profectitia à majoribus, & à Patre acquisita, *decis.381.nu.1.par.11., Cels.decis.393.num.1.*

Bonorum Patrimonialium, tunc veniunt etiam bona ex propria industria quæsita, quando sumus in lata, & ampla significatione. Secus verò, si essemus in materia stricta, odiosa, & præjudiciali, *decis.118.num.21.& 22.par.9. tom.1.*

Veniunt etiam bona undequaque quæsita; Et sic etiam bona propria industria habita, *decis.118. num.20. par.9. to.1.*

Bonorum Rerum, & jurium hæreditatis, non continentur bona Emphyteutica Ecclesiæ, *decis.317. num.1. par.15.*

Bonorum stabilium, veniunt etiam Loca Montium, *decis.83. num.15. par.6.*

Bonorum Paraphrenalium ex Statuto Bononiæ veniunt quæcunque bona, quæ non sunt dotis, vel dote Mulieris, vel augumento dotis, nisi aliundè sit actum, *Bich. decis.220. num.6.*

3 Appellatione Verborum incipientium cum litera C.

Appellatione *Cœmeterii* non continetur Ecclesia, *decis.348. num.13. par.11.*

Cameræ Apostolicæ, & Fisci Pontificis non veniunt Barones, *decis.455.nu.22. par.5. tom.2.*

Cappellæ majoris alicujus Ecclesiæ, venire potest ipsa Ecclesia, cum sit caput principale illius, *decis.189.num.6. par.5.tom.1.*

Capituli soli Canonici, non autem Beneficiati continentur, *decis.483.nu.3. par. 1.*

Castri venit etiam Possessio illius, *dec.38. num.9.par.11.*

Census æquè venit proprietas, & usufructus, *decis.280.num.3.par.12.*

Cippi in defectum Descendentium veniunt Ascendentes, *dec.14.num.2.par.8.*

In dubio soli Descendentes continentur, *decis.14.num.2.par.8.*

Non veniunt fœminæ, quando Testator respexit ad Agnitionem, *dec.139.nu.5. par.9.tom.1.*

Civium, veniunt etiam Comitatini; & in privilegiorum materiis id venit intelligendum, *decis.199.num.15.par.12.*

Clericorum, comprehenduntur Clerici primæ Tonsuræ, *decis. 533. num. 7. par.14.*

Cognationis veniunt etiam Descendentes ex fœminis, *decis.463.num.5.par.13.*

Collateralium veniunt etiam fœminæ, *decis.253.num.2.par.14.*

Collectorum proventuum Cameræ Apostolicæ veniunt etiam hi, qui exigunt Subsidium impositum à Papa pro subventione Imperatoris, *decis.335.n.23. par.5.tom.1.*

Conjunctorum, veniunt tàm Agnati, quàm Cognati, *dec.497.num.126. par.5.to.2. Panphil.decis.54.num.10.*

Consanguinei, veniunt etiam Descendentes ex fœmina, præsertim, si illi fuerit injunctum onus assumendi nomen, & arma familiæ, *decis.346.nu.16.par.11.*

Consanguinei includuntur Agnati, *decis.20.num.1.par.14., Cels. decis.327. num.1., decis.336.num.2., Panphil.decis.54.num.10.*

Consanguineorum venit Pater, *decis.385. num.3.par.2.*

Qui veniant; in hoc variæ sunt opiniones, *decis.349.num.3.& seqq.par.6.*

Veniunt omnes Cognati, *decis.102.nu.2. par. 7.*

In Statutis, attento communi usu loquendi, veniunt etiam Cognati; quod non procedit, quando simpliciter est prolatum, sed cum qualitate ex parte Patris, *decis.102.num.3.& 4.par.7.*

Ex stylo venire possunt tàm Agnati, quàm Cognati, *decis.497.nu.6.par.13., Cels. decis.327. num.3., & decis.336. num.6.*

Ex

Ex parte Patris veniunt tantùm Agnati, *decis.* 102.*num.*5.*par.*7.

Ex parte Patris, magis latè patet Agnationis vocatio, quam ex appellatione Consanguineorum tantùm, *decis.*102. *num* 8.& 9.*par.*7.

Ex parte Patris, quod veniant Cognati, hoc est impossibile, *decis.*102.*num.*7. *par.* 7.

Culpæ, secundum propriam significationem omnis omnino culpa comprehenditur; sive consistat in faciendo, sive in omittendo, *dec.*361.*nu.*117.*par.*11.

Curatoris, venit etiam Tutor, *decis.*454. *num.*3.*par.*5.*tom.*2.

Cambii, veniunt tàm Sors, quàm Cambia decursa, & decurrenda, *Bich. decis.*332.*num.*12.

Cippi, vel Familiæ veniunt fœminæ, *Bich. decis.* 112. *num.*3., *Panphil. decis.* 54. *num.* 11.

Cippi Domus, vel Familiæ Testatoris, veniunt etiam Transversales, *Bich. decis.*129.*num.*6.

Canonissarum non comprehenduntur illæ, quæ non sunt propriæ, sed secundum quid *Canonissæ*, *Buratt. dec.*840. *num.*2.

Cippi Agnati tàtùm veniunt de jure communi, & quando Testator ad Agnationem respexit, *Buratt.annot.ad decis.*755. *num.*20. In Hispania vero de consuetudine veniunt etiam fœminæ, *ibid.num.*21.

Clericorum non veniunt Prælati in materia odiosa, *Buratt.decis.*840.*num.*3.

Commendarum, secundùm Statuta Religionis Hierosolymitanæ, veniunt etiā Domus, & quæcunque alia bona ad Religionem spectantia, *Ottobon. decis.*136.*num.*11., & *decis.*161.*num.*6.

4 Appellatione Verborum incipientium cum litera *D*.

Appellatione *Decimarum* regulariter veniunt Spirituales, & non temporales, & significatur materiale emolumentum sejunctum à jure decimandi, *decis.*424.*num.*10.*par.*14.

Descendentium, veniunt etiam nati ex fœminis, & maxime in transitoriis ad hæredes Extraneos, *decis.*226.*num.*3., & *decis.*318.*num.*1.*par.*1.

Descendentium in substitutione veniunt descendentes futuri, *decis.*344.*num.*11. *par.* 1.

Veniunt omnes ordine successivo, & per fideicommissariam successionem censentur vocati, *decis.*125.*num.*3.*par.*1.

Veniunt etiam nascituri, nati tamen, & concepti tempore evenientis conditionis, non qui postea nascuntur, *decis.*357. *num.*5. *par.*1., *Pen. decis.*94. *num.* 4.

Continentur etiam nati ex fœminis, ubi tamen, quod non dicuntur descendentes ex linea paterna, *decis.*417. *num.*4. *par.* 1.

Veniunt omnes Descendentes in infinitum, *decis.*193.*num.*3.*par.*1.

Veniunt tàm Masculi, quam Fœminæ, *decis.*255.*num.*1.*par.*1.

Veniunt etiam filii naturales, nisi sint nati ex damnato, & punibili coitu, sed hoc fallit, quandò fuerunt legitimati, *decis.*388.*num.*7.& 8.*par.*1.

Veniunt tàm Masculi, quàm Fœminæ, *decis.*318.*num.*1.*par.*2.

In Fideicommissis non veniunt ultra primos adeuntes, alii subsequentes, quando in fideicommisso non adsunt verba explicantia tempus futurum, vel non fuerit dictum. *Semper in infinitum*, *Quandocumque*, & similia, *decis.*344. *num.*4.& *seqq.par.*1., *Carill.pag.*210. *num.* 22.

Continentur omnes Descendentes in infinitum absque ulla limitatione graduum, *decis.*436.*nu.*9.*par.*5.*tom.*2.

Veniunt nedum Masculi Descendentes, sed etiam fœminæ in infinitum, *decis.*217.*num.*3.*par.*6., *Bich. decis.*278. *num.* 13.

Comprehenditur etiam ultimus in eis, *decis.*18.*num.*21.*par.*10.

Non veniunt Sorores, *decis.*181. *num.*1. *par.*11.

Non veniunt Sorores etiamsi omnes fœminæ proximiores de gradu in gradu fuerint vocatæ, *decis.*181.*num.*2.& 3. *par.*11.

Secundùm germanam verborum significationem, tam Masculi, quàm Fœmi-

5 Appellatione Verborum incipientium cum litera *E*.

6 Appellatione Verborum incipientium cum litera *F*.

Filio-

Filiorum in contractu Emphyteutico, non veniunt Nepotes, *dec.125.nu.16. par.2.diversor.*, contra *Pen. decis.223. num.4.& 5.*

Veniunt fœminæ per extensionem, non autem in propria verbi significatione, *dec.663.num.14.par.1.*, *Cerr.dec.485. num.13.*, *Peutinger.decis.174.num.21. & 22.*, *& decis.258.num.6.*

Non veniunt fœminæ in materia differenti ex natura rei, & ex mente concedentis, *decis.663.num.14.par.1.*

Non veniunt fœminæ in concessione officiorum, *decis.663.num.15.par.1.*

In substitutionibus, an veniant naturales arbitrio Judicis remittitur: ubi etiam, quod in hoc multum attenditur Testatoris observantia, *decis.145.num.12. & 13.par.1.*

Veniunt etiam Fœminæ, quando Testator in conditione posuit filios masculos, *decis.316.num.2.par.1.*

Quando veniant fœminæ, si Testator in Testamento conservandæ agnitionis rationem habuit; quæ ratio non dicitur considerata, si vocavit masculos tantùm in primo gradu, iisque invicem constitutis, posteaque deficientibus, non est progressus ad plures gradus Substitutionum, sed statim vocavit fœminas, *decis.316.num.5.par.1.*

Juxta sermonis proprietatem non veniunt Nepotes, *decis.507.nu.2.par.2.*

De communi usu, loquendi Nepotes non veniunt, *decis.507.num.3.par.2.*

Quandoque comprehenduntur Nepotes per extensionem, & impropriè, *decis.507.num.3.par.2.*

In fideicommissis, Nepotes non veniunt etiam in vocatione activa, *decis.507. nu.4.& 5.par.2.*, *Bich.decis.279.n.12.*, *& decis.480.num.23.& seqq.*

An veniant Nepotes potissimùm attenduntur conjecturæ; *ubi* plures referuntur, ex quibus colligitur, Testatorem filiorum appellatione noluisse vocare Nepotes, *decis.507.nu.6.& seqq. par. 2.*

Non veniunt Nepotes, quando Testator discretivè loquutus est, de filiis, & Nepotibus, *decis.507.nu.7.*, *& decis.667. num.5 par.2.*, *decis.473 num.21.par.4. Tom.I.* *tom.2.*, *& decis.370.num.6.par.13.*, *Bich.decis.252.num.9.16.& 19.*

Veniunt Nepotes in fideicōmissis Ascendentium, *decis.507.num.12.par.2.*

Non veniunt Nepotes, aut Pronepotes, *decis.667.num.1.par.2.*

Veniunt Nepotes, ubi agitur de exclusione Substitutorum in favorem hæredis instituti; Secus ubi agitur de fideicommisso inducendo, *decis.667.nu.2.& 3.*, & hic declaratur, *l.Lucinus 85.ff. de hæredibus instituendis*, *decis.667.n.13. par. 2.*

Ex conjecturis veniunt Nepotes, dummodò Conjecturæ sint plures, & violentæ, *decis.667.num.4.par.2.*

Non veniunt Nepotes, ubi Testator vocavit filios cum dictione, *Suos*, *decis.667.num.6.par.2.*

Non veniunt Nepotes, nec Testator censetur illorum habuisse rationem, quandò usus fuit verbo singulari, & Nepotes plures poterant nasci, *decis.667. num.7.par.2.*

Non veniunt Nepotes, quando Testator reciprocè substituit filios, nec ad ulteriorem gradum *Substitutionis* processit, *decis.667.num.7.par.2.*

Non veniunt Nepotes, quando agitur de extendendo fideicōmisso inter Transversales, *decis.693.num.4.par.2.*

Non veniunt Nepotes in fideicommisso, quando sic colligitur ex conjecturis fuisse mentem Testatoris; *ubi* ponitur etiam unica conjectura excludens hāc Testatoris mentem: in eo residens cum restringit vocationem ad filios N. Superstites, & in casum non super existentiæ alios Proximiores vocavit, *decis.693.num.4.par.2.*, *Cels. decis.229. num.9.*

In fideicommisso veniunt Nepotes, quando Testator, prohibita bonorum alienatione voluit bona sua perpetuò manere in sua Familia, *decis.693. num.5. par. 2.*

Nepotes, ac Pronepotes veniunt, ubi Testator habuit rationem conservandæ Agnationis, etiamsi sint solùm in conditione positi, *decis.667.num.9.*, contrarium, *num.11.par.2.*

An veniant Nepotes dubium est inter Do-

 cto-

ctores, quandò dispositio est collata in futurum incertum eventum, *deeis*.298.*num*.17.*par*.4.*tom*.2.

Quod non veniant fœminæ in fideicommissis id concludentissimis conjecturis doceri debet, *decis*.667. *num*.3. *par*.4. *tom*. 2.

Veniunt Nepotes, & alii, quando in infinitum sunt vocati, *decis*.198. *num*.18. *par*.4.*tom*.2.

Tunc veniunt Nepotes, quandò agitur ne extinguatur effectus dispositionis Testatoris, *decis*.198.*num*.16.*par*.4.*tom*.2.

Quod impossibile sit, quod non veniant Nepotes ex dispositione clara argui non potest, *decis*.505.*num*.30.*par*.4. *tom*. 3.

Veniunt etiam fœminæ in fideicommissis, *decis*.667.*num*.2.*par*.4.*tom*.3.

Veniunt etiam filiæ, *decis*.366. *num*.23. *par*.4.*tom*.2.

Non veniunt filiæ, quando Testator loquutus est discretivè, *decis*.366.*nu*.26. *par*.4.*tom*.2.

Veniunt Nepotes præsertim in fideicommissis Ascendentium, *decis*.473. *nu*.17. *par*.4.*tom*.2.

In ultimis voluntatibus veniunt etiam feminę, *dec*.422.*n*.13.& *seq*.*par*.4.*to*.2.

Ex certo Matrimonio natorum, non possunt venire Nepotes, *decis*.505. *nu*.28. *par*.4.*tom*.3.

Tunc maximè non veniunt Nepotes, quando sumus in Transversalibus, *decis*.279.*num*.32.*par*.6.

Ex proprietate sermonis non veniunt ulteriores, sed solùm ipsi filii, *decis*.279. *num*.2.8.9.10.& 15.*par*.6.

Non veniunt Nepotes, quando ex hoc induceretur gravamen filiis vocatis, *decis*.279.*num*.4.*par*.6.

Fratrum simplicitèr absque alia expressione veniunt tantùm fratres utrinque Conjuncti, non autem Consubrini, *Cer. decis*.616. *num*.2., & an veniant sorores, *Panphil.decis*.71.*nu*.6.*ad* 10.

Quandò autem adjicitur aliqua dictio Universalis, tunc veniunt, non solum utrinque Conjuncti, sed etiam Consubrini, & Patrueles, *Cer.dec*.641.*n*.6.& 7.

Facultatum, veniunt etiam jura, & actiones, *Cerr.decis*.398.*num*.7.

Familiæ, & *lineæ* venit linea contentiva, in qua ipse Testator continetur, *Cels.decis*.341.*num*.2.

Filiorum legitimorum, & naturalium, non venit *Spurius*, *Cels.decis*.388.*n*.6.

Figurarum veniunt figurę ęreæ, marmoreę, & similes ad antiquitatem spectantes, *Panphil.decis*.728.*num*.11.

Filiorum, veniunt filii primi gradus, *Ottobon.decis*.265.*num*.20.

Fructuum omnium, *proventuum*, *redditumm*, & *obventionum*, *fructus* cujuscunque qualitatis veniunt, *Carill. pag*.202.*num*.1.

Filiorum non comprehenduntur *Adoptivi*, *Pen.decis*.73.*num*.4.& 5.

Fructuum, *redditumm*, & *emolumentorum* non veniunt quotidianę distributiones, nisi addatur, & *obventionum*, *Pen. decis*.66.*num*.4., & *decis*.216.*num*.2.

Non veniunt incerta, *Pen.decis*.181.*nu*.2.

Filiarum non veniunt Nepotes, si Testator, una decedente alias Superstites vocavit, saltem in ipsarum præjudicium, *Rembold.decis*.597.*num*.5.

Non veniunt Nepotes, quando tractatur de gravamine, seu onere, *dec*.272. *n*.4. *par*. 6.

In fideicommissis non veniunt Nepotes, non solùm in passiva, sed etiam in activa Substitutione, *decis*.34.*num*.5.*par*.9. *tom*. 1.

Non veniunt Nepotes etiam in favorabilibus, quoties concurrit gravamen alterius, *decis*.34.*num*.6.& 7. *par*.9.*tom*.1.

Nepotes non continentur, *decis*.95. *num*.3. *par*.11.

Nepotes non veniunt in fideicommissis, *decis*.196.*num*.30.*par*.11.

Non veniunt Nepotes, quando Testatoris, vel legis mens repugnat, *decis*.357. *num*.55.*par*.11.

Fœminæ juxta propriam verborum significationem veniunt, *dec*.274.*n*.5.& 6. *par*.12.

Dubium est, an veniant Nepotes, & Pronepotes &c., *decis*.76.*nu*.1.*par*.13.

Veniunt Masculi ex Masculis, & *Fœminæ*, ubi non agitur de conservatione Agnationis, *dec*.463.*nu*.1.& 2.*par*.13., *Bich.decis*.7. *num*.4.5.& 6., *Cerr. decis*.485.*num*.13.

Nepo-

- *Nepotes fœminarum* non veniunt, *dec.* 461. *num.* 9. *par.* 13.

In fideicommisso perpetuò veniunt Nepotes, & Pronepotes, *decis.* 465. *num.* 16. *par.* 14.

Non veniunt Nepotes, *decis.* 489. *num.* 1. *par.* 14.

Veniunt fœminæ in contractu locationis, quidquid sit in Emphyteusi, *decis.* 123. *num.* 14. & 22. *par.* 17.

In transactionibus continentur etiam fœminæ, *decis.* 153. *num.* 3. & 4. *par.* 17.

Etiam Fœminæ, si non apparet, quod Testator de solis Masculis intellexit, *decis.* 166. *num.* 3. *par.* 18. *tom.* 1.

Non veniunt Nepotes, si Testator vocavit primo loco filias, postea verò earum liberos, *decis.* 199. *num.* 15. *par.* 19. *tom.* 1.

Filiorum legitimorum, & naturalium, veniunt etiam filii legitimati, *dec.* 279. *num.* 25. *par.* 6., & *decis.* 39. *num.* 28. *par.* 13.

Sub nomine *filiorum Naturalium, & legitimorum*, veniunt etiam filiæ, *decis.* 102. *num.* 33. *par.* 9. *tom.* 1.

Filiorum, & Nepotum, regula, quod veniant fœminæ cum Masculis non intrat, si alias constet de contraria Testatoris voluntate, *decis.* 285. *num.* 7. *par.* 14.

Filiorum, & Nepotum, veniunt tàm Masculi, quam fœminæ, *decis.* 285. *num.* 5. *par.* 14.

Filiorum, & Descendentium, veniunt etiam Nepotes ex filia, *decis.* 371. *nu.* 3. *par.* 5. *tom.* 1.

In actibus nuptialibus fœminæ etiam comprehenduntur, *decis.* 711. *num.* 2. & *seqq. par.* 18. *tom.* 2., secus verò, si tantum appellatione *filiorum*, *dec.* 788. *num.* 2. *par.* 18. *tom.* 2.

Fisci comprehenditur etiam Fiscus Baronis, & Feudatarii, *decis.* 449. *num.* 42. *par.* 5. *tom.* 2.

Fœminarum, veniunt etiam Descendentes ex filiabus, *decis.* 234. *nu.* 13. *par.* 11.

Fœminarum, & Mulierum, non solùm dicuntur vocatæ primæ filiæ Agnatæ, sed etiam omnes illarum Descendentes, *decis.* 211. *num.* 10. *par.* 14.

Fratrum in materia favorabili, veniunt Sorores; secus in odiosa, *dec.* 72. *n.* 10. & *seqq. par.* 17., *Buratt. decis.* 208. *n.* 2.

Fratrum alicujus Religionis comprehenduntur omnes, qui in dicta Religione Professionem emittunt, *decis.* 13. *nu.* 6. *par.* 7.

Fructuum distributiones veniunt quotidianæ, quando Præbendæ sunt distinctæ in Ecclesia, bona possidentur in communi; Et postea singulariter certo anni tempore distribuantur, *dec.* 449. *num.* 1. *par.* 2.

Veniunt Olivæ, *decis.* 591. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 2.

Pro constituenda Congrua Rectori non veniunt incerti, *Bich. decis.* 255. *num.* 13.

Fructuum Canonicatus, quod colligitur ex Præbenda, & ex aliis redditibus venit, *decis.* 576. *num.* 2. *par.* 4. *tom.* 3., *Bich. decis.* 40. *num.* 11.

Veniunt etiam redditus, qui recipiuntur ex massa grossa, *dec.* 576. *n.* 3. *par.* 4. *to.* 3.

Fructuum Census, non venit Sors principalis, *Bich. decis.* 610. *num.* 13.

Familiæ veniunt fœminæ, præsertim Masculis non extantibus, *Bich. decis.* 546. *nu.* 8. & 9., *Rembold. dec.* 475. *num.* 2., limita, ut *num.* 3.

Festi Nativitatis Domini, venit prima dies Festorum Natalitium, *Bich. decis.* 262. *num.* 19.

7 Appellatione Verborum incipientium cum litera *G*.

Appellatione *Gestorum* coram Judice seculari veniunt etiam recursus, *decis.* 276. *num.* 9. *par.* 9. *tom.* 1.

8 Appellatione Verborum incipientium cum litera *H*.

Hospitalis quid veniat, *Panphil. dec.* 318. *num.* 9. & 10.

Suorum hæredum veniunt etiam filiæ, *Rembold. decis.* 130. *num.* 2.

Hæredum, & Successorum in perpetuum veniunt regularirer hæredes bonorum, *Ansald. decis.* 38. *num.* 33.

Limita, quando ex conjecturis apparet ad hæredes sanguinis solùm referri, *ibid. num.* 24.

Nomi-

Nomine *Hæredis*, quando agitur de gravamine substinendo, non venit simpliciter hæres scriptus, sed is, qui hæreditatem adivit, *decis.505.num.5.par.4.tom.3.*

Hæredis legitimi, veniunt dumtaxat filii, & descendentes, non autem Transversales, nec Agnati remotiores, *decis.106.num.10.par.9.tom.1.*

Hæredum in feudalibus comprehenduntur omnes Descendentes, *decis.291.num.11.par.4.tom.2.*

Post mentionem factam filiorum, veniunt Nepotes, & Descendentes sanguinis, *decis.216.num.1.par.5.tom.1.*

Veniunt non tantùm filii, & Descendentes, sed quicunque hæredes, *decis.360.n.12.par.5.tom.1. Cerr.decis.620.n.4.*

Hæredum in Emphyteusi Ecclesiastica, veniunt solum Hæredes sanguinis, & Descendentes, *decis.211.num.3.par.6.*

Hæredum in Emphyteusi, veniunt solum hæredes sanguinis, *decis.312.num.10.par.11.*

Hæredum, tùnc veniunt maximè filii tantum, quando sumus in prohibitione alienationis, & adjectiones permanendi bona inter suos hæredes, *dec.67.num.7.par.13.*

Veniunt tantùm hæredes sanguinis, maximè inter liberos, *decis.67.n.4.par.13. Cels.decis.357.num.7.*, quod procedit quando Testator vocavit filios masculos, *ibid. num.8.*

In substitutionibus, & fideicommissis, veniunt tantum hæredes sanguinis, secundum communem opinionem, *decis.67.num.1.par.13.*

Comprehenduntur etiam Extranei, *decis.391.nu.11.par.14. Ottobon. dec.10.num.21.*

Veniunt etiam hæredes Extranei, maximè in re de sui natura transitoria ad hæredes Extraneos, *decis.205.num.20., & 21.par.14. Buratt.dec.596.n.3., & 4. Pen. decis. 56. num.16., & 17.*

Hæredum, & filiorum conjunctivè vocatorum non veniunt fœminæ in casu, *decis.663.num.5.par.14.*

Heredum legitimè descendentium veniunt fœminæ qualitatem hæreditariam habentes, *decis.78. num.5.par.14.*

Hæredum sanguinis, veniunt tantum Descendentes, *dec.340. num.24.par.11.*

Hæredum, & successorum in ultimis voluntatibus, veniunt solum Hæredes sanguinis, quicquid sit in contractibus, *decis.171.num.1.par.12.*

Veniunt tam masculi, quam fœminæ, *decis.171. num.2.par.12.*

Non veniunt fœminæ in materia differenti, *decis.663.num.16.par.1.*

Continentur solum singulares successores, non autem hæredes Extranei, *dec.391.num.12.par.14.*

Veniunt etiam Creditores, *decis.236.n.2.par.17.*

In fideicommissis, & substitutionibus, veniunt hæredes, & sic Descendentes omnes, *decis. 568. num.1. par. 18.to.2.*

Hæredum, & Successorum in stirpes post factam mentionem filiorum, veniunt Descendentes, & successores sanguinis, *decis.269.num.4.par.5.tom.1.*

Hæreditatis, veniunt non solum bona stabilia, sed etiam mobilia, *decis.518.num.2.par.2.*

Hæredum, & Successorum quorumcunque, etiam fideicommissarii veniunt *Bich. decis.15.n.6., & decis. 35.n.20.*

Hæredum, & Successorum, comprehensæ censentur, etiam fœminæ Descendentes, *Bich. decis.279.num.4., & 5.*

In fideicommissis veniunt Descendentes, *Bich.decis.337.num.1.*

Et in materia indifferenti veniunt tam masculi, quam fœminæ, *Bich.dec.337.num.4.*

Quando agitur de Emphyteusi Ecclesiastica, veniunt solum hæredes sanguinis, *Bich. decis.483.num.1.*

In materia de sui natura transitaria ad Extraneos, non veniunt hæredes sanguinis, *Bich. decis.586.nu.18., & 19.*

Hæredum, venit etiam substitutus, *Bich. decis. 608. num. 7.* non veniunt, *legatarii Panphil. decis. 439. num.16.*

9 Appellatione Verborum incipientium cum litera *I.*

Appellatione *Illorum de Domo, & Familia* intelliguntur de masculis, *decis.33.num.7.par.7.*

Imma-

Immobilium, fructus Census veniunt, quando sunt maturati antè mortem Testatoris, *decis.*259. *num.*10.*par.*11. Census, & loca montium, & redditus annui, *Buratt. decis.*474.*n.*2.*dec.*580. *num.*8., *&* *annot. ad decis.* 580. *nu.*15.

Jurium, venit etiam facultas aliquid faciendi, vel disponendi, *decis.*17.*n.*37. *par.*5.*tom.*1.

Veniunt tam jura activa, quam passiva exceptis tamen reservatis, *decis.* 12. *num.*5.*par.*14.

Jurium, & Actionum, continetur etiam Juspatronatus, *decis.*64.*num.*7.*par.*13.

Jurium Mobilium, & Actionum, non veniunt stabilia, cum constituant tertiam speciem distinctam ab illis, *decis.*309.*num.*13.*par.*5.*tom.*1.

Jurisdictionis ordinariæ, venit etiam jurisdictio voluntaria, *decis.*71. *num.*4. *par.*14.*Buratt.decis.*504.*num.*9.

Jurisdictionis comprehenditur, tam Civilis, quam Criminalis, *Bich. dec.*459. *num.*5.

Jurium non veniunt bona, quando Testator discretivè locutus est de bonis, & de juribus, *Cels. decis.*293.*num.*4., & quandò veniant etiam bona, *Cels. decis.*373.*num.*1.

10 Appellatione Verborum incipientium cum litera *L*.

Appellatione *Laicorum* in Lusitania apud idiotas veniunt etiam Clerici, qui in sacris ordinibus non sunt constituti, *decis.*13.*num.*29., *&* 31.*par.*6.

Legitimorum, ac Naturalium, legitimati comprehenduntur, *decis.* 31. *n.* 19. *par.*11.

Liberorum, non veniunt tantum masculi, sed etiam fœminæ, *decis.*459.*n.*12. *par.*4.*tom.*2.

Liberorum Nepotes veniunt, *decis.* 311. *num.*5.*par.*11.*Cels. decis.*229.*num.*5.

Et filii, & cæteri Descendentes, *dec.*529. *num.*6. *par.*14. *Cels. decis.*255. *num.*1. *Pen.decis.*559.*num.*3. *&* 6.

Lineæ veniunt omnes Descendentes, tam masculi, quam fœminæ, & etiam Descendentes fœminarum, *decis.*216.*n.*3. *par.*1. *decis.* 97. *num.*8. *par.*7. *Cels. decis.*257. *num.*18. *Panphil. decis.*492. *num.*6.

Veniunt fœminæ, ubi non apparet de contraria mente disponentis, *decis.*80. *num.*2. *&* 12. *par.*19 *tom.*1.

Lineæ fœmininæ, non veniunt fœminæ, quando non est vocata linea, sed masculi Descendentes per lineam fœmininam, *Bich.decis.*278.*num.*14.

Masculinæ venit tantùm masculus Descendens ex masculo, *Cels.decis.*341. *num.*7.

Liberorum veniunt tantùm filii nati ex ipsis Conjugibus, quando hujusmodi verbum *Liberorum* ab eis profertur, secus à Tertio, *Ottobon. decis.* 99. *num.*28. *&* 29.

11 Appellatione Verborum incipientium cum litera *M*.

Masculi appellatione in Primogenituris aliquando veniunt etiam masculi Descendentes ex fœmina, *decis.*218.*n.*1. *par.*11.

Masculorum, veniunt masculi nati ex fœmina, *decis.*463. *num.*8.*par.*1.*Cerr. decis.* 630. *num.*2. limita *num.*3.

Mobilium, non venit pecunia, quæ mutationi, vel fœnori est destinata, *decis.*259.*num.*3.*par.*11.

Mobilium, & immobilium, non veniunt actiones, & jura, *decis.*83.*n.*16.*par.*6.

Monasterii etiam Ecclesia comprehenditur, *decis.*53.*num.*5.*par.* 5.*tom.*1.

Mortis naturalis, Mors Civilis non venit *decis.*453.*num.*3.*par.*14.

Motus proprii manu Papæ signati, venit etiam chirographum, *decis.* 175.*n.*60. *par.*9.*tom.*1.

Masculorum, veniunt naturales, si substitutioni Masculorum est adjectum signum universale *omne*, quod non patitur restrictionem, *Bich.decis.*7.*n.*7.

Molestiarum, veniunt etiam molestiæ de facto non de jure, *Burat. annot. ad decis.*899.*num.*16.

Mercium non veniunt res, quæ per Artifices venditores propriis manibus elaborantur, *Panphil. decis.*454. *n.*26. *& seqq.*

Mobilium veniunt omnia, quæ moveri possunt

possunt de loco ad locum, *Panphil. decis.439.num.13., & decis.728. nu.3. & 15.*

Non veniunt vasa argentea, quando constat de voluntate Testatoris, *Panphil. decis.728. num.3.15. & 16.*

Nec Statuæ, Medaliæ, Musæum, & similia, & in hac materia potissimum attenditur voluntas Testatoris, *Panphil. decis.439.num.13., & seqq., decis.476. la 1. num. 10., & decis. 428. num.4., & seqq.*

Majoris natu non venit Senior de Familia, sed tantum Primogenitus respectu ad alios filios communis Patris, non autem filios Transversalium de familia, *Peutinger. decis.311.num.19.*

12 Appellatione Verborum incipientium cum litera *N*.

Appellatione *Nepotum*, etiam veniunt filii, *decis.542.num.4.par.1.*

Nepotum inspecto jure Canonico, possunt venire etiam filii fratrum, *dec.291. num.17.par.4.tom.2. Panphil. dec.737. num. 10. & 16.*

De jure *sub dicto nomine* veniunt regulariter filii filiorum, *decis.270. n.9. par.4. tom.2. Panphil. decis. 737.num.9.*

Possunt venire *fratrum filii* in materia feudali; *decis. 291. num. 16. par. 4. tom.2.*

Ut veniant *filii fratrum* attendi debet communis usus loquendi, & conjectur rata mens disponentis, *decis.291.n.15. par.4.tom.2.*

Continentur *omnes Descendentes* in infinitum si dispositio in futurum eventum collata sit, *decis. 354. num. 80. par. 11.*

Non veniunt *Pronepotes* ex tacita contrahentium voluntate, *decis. 357. n. 56. & 57. par. 11.*

Non veniunt *Pronepotes*, quando voluntas concedentis repugnat, *decis.357. num.54.par.11.*

Nigrorum Monachorum ex dispositione Clementinæ, *ne in agro de Statu Monach.* comprehenduntur Benedictini, non alii, *decis.105.num.1.par.13.*

13 Appellatione Verborum incipientium cum litera *O*.

Ordinarii appellatione, comprehenditur etiam Archipresbyter, qui ordinariam habet jurisdictionem, *decis.33.num.9. par.11.*

Et veniunt *omnes, qui exercent jurisdictionem ordinariam*, quasi Episcopalem; licet sint Collatores inferiores, *dec.54. num.15.par.13.*

Omnis ususfructus sola administratio non venit, *Bich.decis.634.num.2.*

Ordinariorum veniunt etiam Legati de latere, *Bich.decis.667.num.16.*

14 Appellatione Verborum incipientium cum litera *P*.

Appellatione *Parentum* in materia fundationis Jurispatronatus secundum communem usum loquendi non veniunt Pater, & Mater fundatoris, sed alii de cognatione, & familia, *dec.482. num.1.par.1. Buratt. decis. 42. num.3.*

Parentelæ; veniunt tam Descendentes ex masculis, quam ex fœminis, *Buratt. annot. ad decis.755.num.19.*

Partis, venit panis, & vinum tantùm, non pecuniæ pro obsoniis, *decis.159. num.1. par.14.*

Pauperum veniunt Hospitalia, *decis.862. num.8.par.4.divers.*

Pecuniæ, sanè veniunt pecuniæ destinatæ ad negotiandum, dum sub tali appellatione veniunt etiam nomina debitorum, *decis.259.num.7.par.11.*

Secundum communem usum loquendi, venit tantùm pecunia numerata, *dec.239. num.5.par.7.*

Personarum venit Capitulum, quando patitur subjecta materia, prout est materia decimarum, *decis.412. num.4. in fin.par.1.*

Personarum Ecclesiasticarum, veniunt etiam qui solo Clericali caractere sunt insigniti, *decis.450.num.1. par.5. to.2.*

Pertinentiarum veniunt etiam fructus, *decis.1.num.12.par.2.*, & omnia bona penitus separata, quando generalitas non restringitur, *Bich. decis.22.num. 1. & 2.*

Portio-

Portionis bonorum, venit Usufructus formalis, qui dicitur de bonis, & in bonis, *decis.*119. *num.*26.*par.*8.

Posterorum, veniunt tam Descendentes ex masculis, quam ex fœminis, *decis.*410. *num* 3. *par.*19.*tom.*1.

Posterorum seu familiæ, non comprehenduntur fœminæ in materia differenti, *decis.*663.*num.*19.*par.*1.

Presbyteri per necesse non infertur ad qualitatem Sacerdotalem, *decis.* 14. *num.*1.*par.*7.

De proprietate Sermonis, veniunt Seniores, non autem Sacerdotes, *decis.*14. *num.*3.*par.*7.

Proximiorum Consanguineorum secundum proprietatem Sermonis non veniunt Avunculi *Cels. decis.*248.*num.*1.

Proximiorum non veniunt spurii, & adulterini, *Cels.decis.*334.*num.*15.

Picturarum quid contineatur, *Panphil. decis.*728.*num.*11.

Propinquiorum quid veniat, *Panphil. decis.*54.*num.*10.

Presbyteri in cap. cum esses de Testam.; non solum venit proprius Parochus rigorosè loquendo, sed etiam Confessarius, qui Infirmo Sacramenta ministrat, *Ottobon. decis.*145.*n.*14., *&* 15., *& quarè num.*16.

Proximiorum an, & quandò veniant legitimati per subsequens matrimoniũ, *Ottobon. decis.*262.*num.*3.4. *&* 5.

Progeniei, veniunt Descendentes ex masculis, non autem ex fœmina, *dec.*635. *num.*1.*par.*2.

Prolis veniunt tam masculi, quam fœminæ, *decis.*255.*num.*1.*par.*1., *& decis.*270.*num.*2. *par.*4. *tom.*2. *decis.*318. *num.*1.*par.*2.

In materia feudali veniunt tantum masculi, *decis.*541.*nu.*10., *&* 11.*par.*4. *tom.*3.

Prolis legitimæ, veniunt masculi tantum, & non fœminæ; secus verò si masculi non extant, *decis.*291.*nu.*22., *&* 23.*par.*4.*tom.*2.*Panphil. decis.*737. *num.*2. *&* 17.

Prolis, *vel Descendentium*, fœminæ non veniunt, nec comprehenduntur, nec sub quibuscunque verbis aptis fœminas comprehendere, quandò extat statutum excludens fœminas propter masculos, *decis.*255.*num.*3.*par.*1.

Provisionis Apostolicæ Sedis, veniunt provisiones factæ à Legatis, *decis.*206. *num.*5.*par.*1.*divers.*

Provisionum Apostolicarum, veniunt etiam provisiones Nuntiorum Apostolicorum, *decis.*75.*num.*1. *par.*12.

Proximiorum in successione veniunt etiam fœminæ, *dec.*326. *num.*1.*par.*5. *tom.*1.

Proximiorum veniunt tam masculi, quam fœminæ, *decis.*366. *num.*1.*par.*4. *to.*2. *Cels. decis.*384.*num.*5., & tam Agnati; quam Cognati, *Cels. decis.*336.*num.*7. *Ottobon.decis.*111.*num.*5. *&* 7. limita *num.*10. *&* 12., *& seqq.*

Veniunt fœminæ, & sic deficientibus masculis admittuntur ad fideicommissum, *decis.*126.*num.*2. *&* 3.*par.*7.

Veniunt etiam *fœminæ*, *decis.*385.*n.*39. *par.*9.*tom.*2.

Pignoris venit hypotheca, si ei sunt adjuncta constitutum, & præcarium, *Bich.decis.* 627.*n.*13.

Proximiorum Cippi, veniunt etiam Descendentes ex aliis filiis Testatoris, *Bich.decis.*279.*num.*3.

Proximioris Agnati, etiam Pater continetur, *Bich.decis.*350.*num.*33., *& venit* tam masculus, quam fœmina, *Caril.pag.*310.*num.*12.

Proximiorum de Domo veniunt fœminę, quando non fuit habita à Testatore ratio conservandi bona in Agnatione, *Bich.decis.*546.*num.*2. *&* 3.

Processus executivi venit judicium summariissimum manutentionis, *Bich. decis.*331.*nu.*3. *contrà nu.*11. ubi quod diversa est natura utriusque judicii.

15 Appellatione Verborum incipientium cum litera Q.

Appellatione *Quorumcunque bonorum*, venire possunt omnia bona, necnon jura, & actiones, *decis.* 390. *num.*1. *par.*9.*tom.*2.

Quorumcumque hæredum, veniunt etiam Extranei, & hoc est Judici arbitrarium, *decis.*203. *num.*25. *par.*4. *tom.*2.

16 Appellatione Verborum incipientium cum litera *R*.

Appellatione *Rei* venit proprietas, non autem simplex possessio, *decis.* 438. *num.*50.*&* 53.*par.*5.*tom.*2.

Rei certæ, tota continetur, *decis.*254.*n.*5. *par.*4. *tom.* 2., *Peutinger. decis.* 312. *num.*4.*&* 6.

Rei unius, non venit altera, *dec.*254. *n.*5. *par.*4.*tom.*2.

Rei venit tota res in Contractibus ex Causa onerosa, licet secus in Contractibus ex Causa lucrativa, *Bich. decis.*607.*num.*22.*&* 23.

Rerum veniant etiam fructus, *Cels. decis.*411.*num.*12.

17 Appellatione Verborum incipientium cum litera *S*.

Appellatione *Sacerdotis, & Sacerdotum*, veniunt etiam Clerici inferioris Ordinis, *decis.*184.*num.*14.*par.*12., *dec.*59. *num.*23.*par.*7.

Sacerdotis, quilibet Ordo Ecclesiasticus intelligitur, *decis.*184.*num.*14.*par.*12.

Substantiæ, non veniunt fructus, *dec.*201. *num* 16.*par.*4.*tom.*2.

Successorum veniunt etiam hæredes, *decis.*47.*num.*5.*par.*4.*tom.*2., *Peutinger. decis.*311.*num.*1.*&* 2.

Successorum in materia transitoria ad quoscunque Hæredes, veniunt etiam Hæredes extranei, *dec.*72. *nu.*2.*par.*7.

Successorum quorumcunque in materia indifferenti veniunt etiam non solùm fœminæ, & descendentes ab eis, verùm etiam extranei, *decis.*401. *nu.*31. *par.*9.*tom.*2.

Successorum, & Descendentium, veniunt Posteri in infinitum, *decis.*519. *nu.*11. *par.*5.*tom.*2.

Suorum veniunt Descendentes, *dec.*320. *num.*4.*in fin.par.*1.

Successorum Domus venit etiam fœmina nupta in aliena familia, *Bich. dec.*608. *num.* 13.

Successoris, venit etiam Fideicommissarius in materia Jurispatronatus, *Cerr. decis.*621.*num.*12.13.*&* 14.

Successoris intelligitur de illo Successore, qui secundùm subjectam materiam sit de liberis, & descendentibus, *Cerr. decis.*358.*num.*18.

Successorum in Emphyteusi Ecclesiastica veniunt tantummodo Successores sanguinis descendentes ab ipsis investitis, *Cerr.decis.*358.*num.*17.

Sanguinis non veniunt Cognati, sed tantùm Agnati, *Cels.decis.*102.*num.*5.

Stirpis, qui veniant, *Panphil.dec.*54.*n.*11.

18 Appellatione Verborum incipientium cum litera *T*.

Appellatione *Tenutæ totius* continentur omnes accessiones, & pertinentiæ illius, *decis.*520.*num.*53.*par.*14.

Testamenti, venit Testamentum solemne, non autem Testamentum sine solemnitate, *decis.*714.*num.*4.*&* 5.*par.*1.

Trunci in Hispania, veniunt etiam fœminæ, *Buratt.annot.ad decis.*755.*num.*21.

19 Appellatione Verborum incipientium cum litera *V*.

Appellatione Vini, cujus qualitatis vinum contineatur, *Panphil.decis.*594.*nu.*5.

Appellatus.

Appellatus *veniens ad Curiam*, quandoque prosequi potest appellationem sibi non intimatam, *decis.*1. *de elect.in novis.*48.

Ubi petierit, quod appellans, veniat ad Curiam cum omnibus Actis, & Monimentis, si appellans non comparuerit, potest circa finem Anni procedere in negotio principali, appellante ampliùs non citato, & hoc, ubi terminus alitèr à Judice præfixus non fuerit, *decis.*32.*de appell.num.*5.*in novis.*199.

Veniens quandoque ad Curiam prosequi potest appellationem per Adversarium interpositam, si de ea constat, etiamsi sibi intimata non fuerit, *decis.*6.*de appell.in novis.*188.

In Causa beneficiali non potest prosequi Causam appellationis, non obstante, quod sibi infra mensem intimata non fuit *Caus.*3. *decis.*12.*Fastol.*534.

Pe-

Petens, quod tùm super articulo appellationis, quam super negotio principali procedatur invito appellante, est audiendus, *Caus.32. dub.6t. num.1. Fasiol.549.*

Appellatus *non excusatur* indistinctè à condemnatione Expensarum, *decis.10. de dolo, & contum.in novis.142.*

Non potest *terminum ad prosequendum* abbreviare, *decis.25.de appell.num.2.in novis.195.*

Potest procedere super desertione appellationis per audientiam contra appellantem absentem, ubi Causa super desertione appellationis tantùm commissa fuerit, licet extiterit appellatum ad Sedem Apostolicam à definitiva lata in Partibus, vel in Curia, *decis.59.de appell.in novis.212.*

Faciens committi Causam, & Causas, quam, & quas, movet, seu movere intendit contra appellantem cum potestate citandi in Curia, & extra non potest procedere per audientiam contrà appellantem in vim appellationis suę, *dec.11. de offic.deleg.in novis.79.*

Appellatus *esset fatuus*, si se arctaret ad prosecutionem, ad quam non tenetur, *dec.32.de appell.num.4.in novis.199.*

In Causa beneficiali, qui appellationi consensit; imò contra eam plura attentavit vigore ipsius appellationis, & commissionis in vim ipsius obtentæ, contra Adversarium absentem procedere potest, *decis.43.de appell.in novis.203.*

Invito appellante potest prosequi appellationem circa finem Anni, *decis.7. in princ.de appell.in novis.189.*

In cujus pręsentia fuit appellatum *in Causa beneficiali*, & processum per audientiam contradictarum, si postea feratur sententia contra eum infra decem dies à tempore sententiæ, de æquitate auditur appellans, *decis.22.de appell.in novis.195.*

Poterit prosequi appellationem Adversarii vigore Commissionis per se antè impetratæ, in qua obtinuit *Causam, & Causas, quam, vel quas* movere intendebat contra ipsum appellantem committi, *decis.34.de rescript.in novis.38., Ludovis.dec.223.num.4.& annot.ibid.nu.9. Tom.I.*

Non potest appellatus *terminum præfigere appellanti* ad appellationem prosequendam, licet bene possit appellationem approbare, *decis.32.de appell.n.1. & 5.in novis.198.*

Non tenetur ad prosecutionem negotii principalis, sed solùm appellationis articulorum, *decis.32. de appell.num.1.5. & 4. in novis.198.*

Non potest impetrare Judicem pręveniendo appellantem, nisi circa finem Anni, *decis.32. de appell.num.1.5. & 2.in novis.198.*

Potest appellationem approbare, licet illam Judex admittere noluerit per quam Causa appellationis tantùm, non autem negotii principalis devoluta censebitur, *decis.32.de appell.num.1.& 5. in novis.198.*

Potest *in Curia* statim datis Apostolis *impetrare commissionem*, *decis.16. de appell.in novis.191.*

Potest *in vim Commissionis impetratæ* per falsum Procuratorem *obtinere in Causa procedi*, ubi Causa ad Curiam fuisset legitimè devoluta, & de mandato Papæ commissa, *decis.60. de appell.in novis.213.*

Appellatus *in vim Commissionis* per falsum Procuratorem impetratæ nomine appellantis *procedere potest*, *dec.61.n.1. de appell.in novis.214.*

Potest prosequi appellationem sibi non intimatam *addit. decis.1. de elect. nu.1.in novis.48.*

Si infra terminum ab homine assignatum appellanti Commissionem impetret, diligentia illa proderit appellanti, *decis.7.de appell.in novis.189.*

Si appellationem contra se interpositam, & sibi non intimatam post mensem à die interpositionis, si instrumentum appellationis devenerit ad manus suas post novem menses ab interpositione computandos inchoaverit, & prosecutus fuerit Causam per audientiam, valet Processus, *decis.64. de appell.in novis.216.*

Appellatus in Curia potest prævenire appellantem in impetratione Rescripti, *decis.12. num.2. de rescript. in antiq.382.*

Potest Causam devolvere, re integra absente Appellante, si non sint servata tempora, *decis.12.num.1. de appell. in antiq.382.*

Potest quandocunque *prosequi appellationem* interpositam in Partibus, licet sibi non fuerit intimata, *decis.81.num.1.de appell.in antiq.395.*

Post lapsa fatalia Causam Appellationis extrajudicialis in beneficiali in Partibus interpositæ poterit committi facere, sed requiritur Citatio de novo, *decis.39.num.1.de appell. in antiq.390.*

Si constituat Procuratorem in Curia simpliciter post appellationem, videtur appellationem recepisse, *decis.21.nu.2. de appell.in antiq.386.*

Si faciat committi Causam appellationis infrà terminum ad prosequendum potest eo prosequente appellans se defendere, etiam post tempus datum ad prosequendum, *decis.47.num.1. de appell.in antiq.391.*

Volens appellationem esse devolutam ex eo, quod appellans constituit Procuratorem ad impetrandum, vel contradicendum, auditur, *decis.33.de appell.in antiq.388.*

Si committit Causam, quam habet contra Appellantem, docto de appellatione Adversarii procedere potest, *addit.decis.11.de offic.num.1. in novis.79.*

Appellatus *debet ostendere*, quod sententia pro se lata sit justa, & ideò tenetur producere Acta id justificando, *decis.495.num.11.par.4.tom.2.*

De jure Civili *non potest Causam disputare*, nisi instante biennio ad finem, *decis.35.num.55.par.10.*

Si intra biennium prævenire voluerit Appellantem in prosecutione Causæ potest, sed ipse tenetur transportare acta, *decis.4.num.2.& 3.par.16.*

Si petit Confirmationem sententiæ Acta transportare tenetur; secus verò, si Causam, & appellationem prætendit fuisse desertam, *decis.701.nu.3.par.18. tom. 2.*

Cogi non potest ad introducendam appellationem intra terminum juris, *Arguell. decis.35.num.36.*

Appellatus in Curia potest prævenire Appellantem in committendo Causam appellationis, quia dispositio *Cap. oblatæ de appell.* non habet locum in Curia, *Bich.decis.288.num.23.*

Appellatum.

Appellatum, *si fuerit in tempore* à sententia executio inde facta remanet attentata, *decis.98.num.2.par.4.tom.2.*

Quando fuit *ab aliquo decreto*, non potest Procurator sine speciali mandato recedere ab appellatione, *decis.333. num.19.& 20.par.9.tom.2.*

A sententia, quando fuit appellatum, tempus 30. dierum datur ad petendos Apostolos, *decis.104.num.7.par.10.*

Et remanet suspensa ejus Executio, *decis.161.num.9.par.12.*

Et illius effectus dicitur extinctus, *decis.161.num.8.par.12.*

Appellatum, quando fuit à sententia, quæ non habuit effectum, non attenditur, *decis.70.num.70.par.13.*

Appellatio.

1 *Appellatio in genere.*
2 *Quando non sit admittenda, & à quo non liceat appellare.*
3 *Quoad Attentata.*
4 *Quoad desertionem, & fatalia, & quando intret res judicata.*
5 *Devolutiva.*
6 *Quoad Devolutionem.*
7 *Extrajudicialis.*
8 *Quoad effectus.*
9 *Generalis.*
10 *Quoad interpositionem, ejusque prosecutionem, & à quo die currat tempus ad Appellandum.*
11 *Ad quem interponatur, & de Judice Appellationis.*
12 *Quoad renunciationem.*
13 *Appellatione remota.*
14 *Suspensiva, an, & quando admittatur.*
15 *In terminis nonnullorum Statutorum particularium.*
16 *Quoad transportationem Actorum.*

Appel-

1 Appellatio in genere.

Appellatio *est* quædam *species defensionis decis.23.num.3.de appell.Bisig.*508.

Appellatio *quatenùs contra* recipitur ex usu Palatii, *decis.722.num.1.par.3.*

Dicitur circumducta, ubi non pronunciatur in termino, in quo appellatio producta fuit, *decis.722.num.1.par.3.*, vel per rescriptum Signaturæ, ut A.C. iterùm audiat, *Bich.decis.539.num.3.*

Appellatio unica potest continere duas appellationes,& sic diversas instantias, *decis.278.num.5.par.4.tom.1.*

Appellationi *unius ex Partibus* potest altera Pars adhærere, & sententiam impugnare, etiamsi priùs sententiam approbasset, *decis.680.num.5.par.3.*

Appellationi, *ubi Judex detulit*, etsi deferre non debebat,nō potest suam sententiam exequi, *dec.23.n.1.par.4.to.1.*

Appellationis *fundamentum* est gravamen,*decis.551.num.4.par.3.*

Appellans in appellatione *dicitur Actor*, teneturque docere de injustitia sententiæ, *decis.551.num.1.par.3.*

Appellans *recurrens ad Judicem secularem* in Causa Ecclesiastica, non excusatur ex eo, quod dicat velle se prosequi Causam gravaminis coram Judice Ecclesiastico, quia potuit adire Superiorem Judicis Ecclesiastici, & ad eum recurrere, *decis.8.num.3.par.4.tom.1.*

Appellare, *qui potest à decreto* contra ipsum facto, si non appellat acquiescere videtur, *decis.624.num.4.par.3.*

Appellatio *unius prodest etiam Conforti*, in connexis, ubi loquitur in agentibus ex eodem Instrumento, & ampliatur etiam quod Procurator unius Consortis sit negligens in appellando, & alter non *decis.3.num.3.& 4.*, *decis.11. num.6.,& decis.613.num.1.par.4.to.1.*, *decis.779.num.3.par.1.divers.*, *Panphil.decis.650.nu.10.*, limita, *dec.689. num.3. & 12.*, *decis.603.num.6.& 7. par.10.tom.2.*

Vide etiam *Appellatio quoad interpositionem.*

Appellatio *non potest probari per unum Testem,dec.19.circa finem de re judic.in novis.*180.

Certo modo formanda est, cum informiter appellans non dicatur appellare, *decis.2.de appell.num.3.in novis.*185.

Appellatio *ejus, qui appellavit*, & cui Judex Apostolos dedit, licet non instantèr petierit valet, *decis.46. nu.2. de appell.in novis.*205.

Appellatio *licet sit decreta*, potest tamen Judex confirmare primam sententiam, *decis.41.nu.1.de appell.in antiq.*390.

Malè formata, non excludit jus Partis, *decis.14.num.1.de appell.in antiq.*383.

Minimè legitima suspendit jurisdictionem Judicis, donec det Apostolos in Casu, *decis.51.num.5.de appellat.in antiq.*392.

Illegitima in præjudicium appellantis reputabitur legitima, *decis.51. num.3. de appell.in antiq.*392.

Objectiva non valet insufficientèr expressis, si continet alia non sufficientèr expressa, *decis.24. nu.1. de appell.in antiq.*386.

Appellatio spoliati, donec durat Spolium, valet, *decis.4.num.1. de restit.spoliat.in antiq.*338.

Ratione Episcopatus, vel Abbatiæ intimari debet in januis Palatii Papæ, sed Inferioribus sufficit in audientia Contradictarum, *decis.84. num.1.de appell. in antiq.*398.

Manifestè frivola processum non interrumpit, nec obstat Judici inhibitio, *decis.58.de appell.num.1.in novis.*212.

Manifestè frivola antè sententiam interposita privat appellantem jure appellandi post sententiam,*dec.58.de appell. num.1.& 4.in novis.*212.

Potest justificari, ac etiam impugnari ex nova exceptione, vel allegatione ex facto Adversarii oriente, *dec.12.de appell.num.3.in novis.*190.

Sub simplici Copia, non sub manu publica appellatio data, non dicitur esse legitimè intimata quoad devolutionem Causæ ad Romanam Curiam, *decis.26. de appell.in novis.*296.

Appellatio duo debet continere; gravamen, à quo appellatur, & Causa propter quam gravamen impugnatur, *decis.659.num.3.& 5.par.1.divers.*

Admissa per Judicem à quo: Eo tunc dicitur

cem à quo, vel ad Partem, *decis.*216. *num.*4.*p.*17.

Appellationes, & declarationes *intelliguntur* quatenùs subsistunt, interim non est admittenda citatio ad effectū præjudicii, *decis.*451. *num.*4.*par.*2.

Appellationis Causas *facta restrictio*, excludit Causas primę instantię, *dec.*810. *num.*19.*par.*18.*tom.*2.

Appellatio *comprehendit omnes Causis* vertentes coram Judice à quo, & in ejus sententia contentas, *decis.*81.*n.*4. *par.*19.*tom.*1.

Privativa in certis Causis alicui concessa, benè declarat eamdem privativam ad Judicem primæ instantiæ competere, *decis.*303.*num.*12.*par.*16.

Appellatio, & *animi declaratio* absque ulla impensa fieri potest, *decis.*128. *num.*10.*par.*17.

Intimatio appellationis, ad hoc, ut habeat vim peremptoriæ citationis, & arceat appellatum non sufficit ipsam solam intimari, absque eo quod intimetur ipsum procuratorium, *caus.*15.*dub.*35. *num.*1.*Fasiol.*540.

In Causa non oppositum, *opponi potest*, & non propositum proponi; si tamen dependeat ab antiquis, vel ea concernant, & ex eis trahat originem, *dec.*10. *num.*3. *de rescript.Bisig.*477.

Articulo omisso, de Partium consensu, potest in negotio principali procedi, *decis.*67.*num.*1. *de appell.in antiq.* 395.

Articulus *potest omitti de consensu Partium*, vel solius appellantis, *decis.* 71. *num.*1.*de appell. in antiqu.*396.

Appellationis *remedium*, etiam Diabolo, si esset in judicio non esset denegandum, *decis.*16.*num.*3. *de dolo*, *& contum. in novis.*144.

Intimatio appellationis in causa beneficiali per quecunque facta valet, *decis.*18.*de appell.in novis.*192.

Facta in Ecclesia Parochiali, de qua agitur, si sit tale beneficium, quod requirat residentiam, sicut, & in Ecclesia Cathedrali valet, *decis.*10 *de appell. in novis.*190.

Delatio, *& remissio Causæ* ad primum Judicem differunt, *decis.*1.*num.*2. *de offic.deleg. in novis.*73.

Causa ipsius, *& causa principalis*, licet eadem sit causa tamen sunt diversæ instantiæ, *decis.*2.*num.*1. *de procur.*83.

Appellatio *admissa* cum clausula *quatenùs de jure*, *& non alias* censetur admissa simpliciter si materia est appellabilis, si secus, censetur rejecta, *Burat. annot. ad decis.*171. *lit.B.num.*9., & idem si fuerit admissa cum clausula *si*, *& in quantum*, *annot.ad decis.*633. *num.* 1. *Panphil. decis.* 116. *num.* 7., *&* 21.

A decreto, de quo non constat, & ejus commissio non valent, *Cavaler. decis.*2. *num.*6.

Interposita *ab uno nomine suo*, non inducit scientiam decreti in alio, *Cavaler. decis.*486.*num.*3.

Qui non appellat *à decreto*, illud approbasse censetur *Dunoz. sen. decis.* 24. *num.*3.

Per appellationem ostenditur animus prosequendi litem, *Dunoz. sen.decis*352. *num.*2.

Qui non appellat *acquiescere* videtur, *Dunoz. sen. dec.*24.*num.*5.

Appellatio ejus, qui in Causa *nullum habet interesse* non sustinetur, *Dunoz. sen.decis.*122.*num.*9.

Debet fieri *coram Judice*, limita, quandò presentia Judicis adhiberi non potuit, *Dunoz. sen.dec.*62.*num.*3.

Judex Appellationi non tenetur *deferre*, quandò sumus in mero possessorio, *Dunoz.sen.decis.*264.*num.*2.

Appellatio *tolli non potest* per Constitutionem Synodalem, *Ludovis.dec.*339. *num.*5.

Constitutio *prohibens* appellationem in materia præsentationis, & institutionis intelligi debet quatenùs extrajudicialiter procedatur, *Ludovis. decis.*251. *num.*7.

In materia appellationis subducenda sunt tempora impedimentorum, *Ludovis.annot. ad decis.*272.*num.*8.

Appellatio petita *in parte*, *& partibus*, quatenùs contrà, non retardat executionem illius partis, in qua fuit pro Appellante judicatum, *Ludovis.decis.*552. *num.*3.

Ab ulteriori processu in recusatione Judicis

cis est necessaria, alias valent Acta, *Manzaned. decis.534.num.8.*

Appellatio *communis evadit* colliriganti, qui ei adhæsit, & in eadem sententia comprehenditur, *Benincas. decis.173. num.1.*

Limita, nisi Procuratorem diversum habeat, & separatim appellet, *ibid. num.2.*

Sublimita præmissam regulam indubitanter veram, quotiès ratio definitionis esset communis, vel aliquo modo connexa, & dependens, *Benincas.decis.173.num.3.*

Per solam assertionem Appellantis, concludi nequit appellationem fuisse interpositam, *Benincas.decis.214.num.3.*

Per admissionem supplicationis *in forma*, *vel contrario imperio*, qualiter appellationi deferri intelligatur ex praxi Cathaloniæ, *Benincas.decis.21.num.8. & 10.*

In commissione appellationis à sententia Executoris apponitur clausula *sine præjudicio Executionis literarum Apostolicarum*, vel clausula *parito Brevi*, *Seraphin.decis.1484.num.2.*

Appellatio concernit Ordinatoria judicii & servatur forus judicii in ea, *Achill. de Graff. dec.238 seù 12. de appell.n.1.*

Conditionalis nihil ponit inesse, nisi adveniente gravamine, *Achil. de Graff. decis.240., seù 14.num.2. de appellat.*

Est de Appendiciis primæ instantiæ, & pars illius, *Achil. de Graff. dec.230., seù 4. num.1. de appellat., & decis.64. aliàs 4. num.2. de Procurat.*

Appellatio in habitu, quoad effectum, idem operatur, ac in actu, *Pen. decis.10.num.4.*

Quæ respicit duo capita potest habere locum respectu unius, & respectu alterius non, *Pen. decis.1191.num.3.*

Appellatio *regularitèr* utrumque effectum habet devolutivum scilicet, & suspensivum, *decis.8.num.11.par.6.*

Si peccet in forma nulla est, & pro infecta, seù non emissa habetur, *dec. 289. num.41.par.6.*

Est de ordinatoriis judicii, *decis. 305. num.10.par.6.*

Appellatio *in vim* clausulæ *omni meliori modo* est interpretanda eo modo, quo magis appellationi expedit, *decis.210. num.10.par.7.*

Appellationis specificæ *vim habet* forma commissionis obtentæ à Principe, *decis.210.num.13.par.7.*

Appellatio *dicitur de appendiciis illius instantiæ*, cujus est sententia, *dec.324. num.5.par.10. decis.9.num.7.par.4. decis.15. num.2. par.18. tom.1. Bich. decis.497.num.2. decis.425.nu.3.par.19. tom.2.*

Appellatio *à sententia definitiva* non comprehendit mandatum sub particulari decreto relaxatum, *dec.344.n.15. par.10.*

Per Signaturam admissa, si causa inappellabilis prætenditur, adiri debet Signatura pro Reformatione commissionis, *decis.235.num.2.par.10.*

Appellatio *in Curia commissa*, licet fuisset effecta deserta, attamen si sententia sit exequenda, in Curia agnosci debet, *decis.226.num.14 par.10.*

Appellatio *non est necessaria*, ubi fuerunt factæ protestationes, & contradictiones, *decis.49.num.25.par.11.*

Censetur *simplicitèr admissa*, per clausulam *si*, *& in quantum*, *dec.366.n.2.4. & 6.par.16.*

Appellationis in Causa, *ut concedatur in Curia* biennium, de diligentiis in primo anno constare debet, *decis.39.n.3. par.18.tom.1.*

Appellationes *non potest Metropolitanus* recipere à sententiis Suffraganeorum absque insertione illarum tenoris, & non exhibito instrumento earumdem appellationum, *dec.139. nu.1.par.18. tom.1.*

Appellatio *permissa uni ex Partibus*, permittitur etiam alteri ad æqualitatem servandam, *decis.563. num.2.par.18. tom.2.*

Appellationis *prohibitio* non intelligitur, de illa, quæ interponitur ad Principem, & præsertim ad Papam, *dec.639. num.24.par.18.tom.2.*

Appellatione *prohibita*, non est prohibitus recursus ad Superiorem, ut resistat violentiæ, *decis.639.nu.24.par.18. tom.2.*

2 Appel-

2 **Appellatio quandò non sit admittenda, & à quo non liceat appellare.**

Vide etiam *Appellatio suspensiva*.

Appellare *non licet ab executione rei judicatæ*, *decis.248.num.2.par.4.tom.1.*

Neque *à declaratoria Excommunicationis* lata pro Executione rei judicatæ, *decis.722.num.1par.3.*

Appellatione prohibita à sententia, *non censetur prohibita appellatio* à sententia interlocutoria, *decis.248. num.3. par.3.*

Non datur *à pronunciatione de Exequendo* rem judicatam, sicut nec ab Executione, *decis.100.num.10. & 13.par.1. divers.*

Si sit prohibita à sententiis latis *in judiciis possessoriis*, videtur etiam prohibita ab omni eo, propter quod pervenitur ad sententiam, dummodò causam principalem attingat, *decis.241. num.5.par.1. divers.*, *Benincas.dec.99. num.1.Pen. dec.160. num.2.*

Prohibetur il Salviano interdicto, *decis.34.num.3.par.2. divers.*, *decis.150. num.2.*, *& decis. 376. num. 4.*, *& decis.324.num.1.par.2.*, *decis.251.num.9. & 11.par.11.*, *Cerr. decis.166.num.1.*

Non datur *à sententia lata per Principem*, etiam inter Privatos, *decis.50. num.4.par.2.divers.*

Appellatio est *ex l. ult. de Edict. D.Adr. toll. prohibita*, nisi sententia sit nulla, *decis.116. num.2.par.4. divers.*

Denegatur quando caducitas incidenter, non autem principaliter est deducta, *decis.857.num.4.par.4.divers.*

Non habet locum si procedatur vigore facultatum Tribunalis Basilicæ S. Petri, *decis.56.num.4. par.4.divers.*

Non datur à sententia, quæ celeritatem desiderat, & è contrà, *decis.537.nu.8. & 12.par.1.*

Ubi est probibita à prima sententia, censetur etiam prohibita à secunda sententia revocatoria primæ, *decis.526. num.1.2. & 4 par.2.*

De jure Civili *in mero possessorio non datur*, *decis.150. num.2. par.2. decis.78. num.14.par.7.dec.203. num.4.par.15. Tom.I.*

Vide etiam *Appellatio devolutiva*.

Non datur *à sententia lata super mandato de manutenendo*: Quod declara procedere, quando proceditur in possessorio manutentionis per decretum, secus vero quando per viam sententiæ definitivæ, *decis.183.n.3. & 4.par.2. Bich. decis.240. num.12.*, *& decis.39. num.7.decis.517.num.5. Emerix.sen.decis.30.num.4.*

Appellatio denegatur *à collatione beneficii* curati, non autem simplicis, *decis.287.num.5.par.10.*

Non est admittenda *ab interpellatione cum comminatione* alicui transmissa, quando propter illam nullum infertur gravamen, *decis.36.num.5.par.10.*

Non admittitur *in Causa Parochiali*, saltem suspensiva, *decis.94. num.5. & 6. par. 10.*, *Benincas. decis. 15. num. 2. intellige*, ut *num. 3. 4. & 5.*, *Peutinger.decis.437. num.4. & 5.*

Non datur *à sententia interlocutoria*, præsertim si sit super revocatione attentatorum, *decis.52. num.15. par.11.*, *Bich. decis.539. num.10. & decis.453. num.15.*

Ab Executione literarum Apostolicarum non datur, *decis. 73. num.8. par.13.*, *decis.114.num.2. & 4.*, *& decis. 360. num.3.par.15.*, *Cerr. decis.370.num.10. & 11. Pannphil. decis. 37. num. 1. decis.332.num.1.& 8.*

A decreto Excommunicationis non datur, *decis.496. num.9.*, quod limita, & declara, ut *num.10.par. 14.*

Suspensiva prohibetur à Concilio *in Beneficiis Parochialibus*, *decis.360. n.3. & 6.par.15.*

Nec datur *à mala relatione Examinatorum*, *decis.114.num.10. par.15.*, *Bich. decis.231.num.4.*

Non admittitur *in decretis factis in visitatione*, *decis.277.num.25.par.16.*, *decis.258.num.6.par.19.tom.1.*, *Peuting. decis.330.num.4.*

Non datur *à decreto purgationis attentatorum*, *decis.380.n.10.par.18.tom.1.*, *Cerr.decis.548.num.8.*

Non datur *à Tribunali Supremo*, *decis.589.num.5.par.18.tom.2.*

Non permittitur *post tres conformes*, & ideò

ideò non committuntur attentata, *decis.230.num.16.par.19.tom.1.*
In judicio possessorio non datur, ubi agitur inter Laicos, & de re merè profana, *decis.311.n.2.* & *s.qq.par.16.*
Non datur *in materia solutionis pensionis*, saltem ad effectum suspensivum, *decis.366.num.4.par.16.*
Non datur *à tribus sententiis* conformibus, *decis.251.num.7.par.17.*
Ægidiana appellationem prohibens in Possessorio, *non excludit nullitatem*, *decis.18.num.1.par.1.*
Appellationem *à sententia privationis*, *Concil.Trident.sess.21.cap.6. de Reformat.* prohibet, *decis.147.nu.9.par.14.*
Suspensiva *non admittitur*, quando fuit processum *Extrajudicialiter*, *Dunoz. sen.decis.214. num. 5.*
Limita quandò Judex Superior coepit cognoscere, *Dunoz.sen.decis.214 n.6.*
Contrà *obligationem Cameralem* non datur, *Dunoz.sen.decis.130. num.1.*
Ratione Cultus Divini appellatio denegatur, quandò extrajudicialitèr agitur per viam visitationis, secus verò si per viam formalis Judicii, *Benineas. decis 101.num.3.*
Post duas sententias *vigore Statuti Urbis* appellatio non datur, *Benineas. decis. 117. num. 1.*, *Duran. decis. 198. num.4.*
Denegatur appellatio à mero executore, *Duran.decis.177. num.1.* & *2.*
Appellatio interposita *à die habitæ notitiæ* Partibus, ad audiendam sententiam citatis, non admittitur, *Caril. pag.102.num.3.*
A reprobatione Examinatorum non datur, *Caril.pag.268.num.2.*
Nec in Causa momentaneæ possessionis, nisi adsit mixtura in sententia, *Merlin.decis.10.n.2.3.* & *4.*
Suspensiva non datur quandò Judex procedit per viam gratificationis extrajudicialiter, secus si judicialiter, *Emerix sen.decis.88.num.3.* & *4.*
Non datur à præsentatione, collatione, & institutione extrajudicialibus, *Emerix sen. decis.126. num. 2. limita* quandò fuit judicialitèr actum, *Emerix sen. decis.126.num.2.* & *3.*
Neque in crimine simoniæ, *Martin. Andr.decis.82.num.2.*
Nec ab ultima trium conformium; *Martin.Andr.decis.72.num.10.*
Prohibet Ægidiana in possessorio, *Martin. Andr.decis.37.num.2.*
Non datur suspensiva à sententia lata super alimentis futuris, *Veral.decis.48. num.3.par.1.*
Non admittitur in judicio adipiscendæ, *Veral.decis.223.num.8.par.1.*
Prohibita respectu effectus suspensivi ex constitutione Synodali, non datur locus sequestro, *decis.641.par.4. divers.*
Non datur *à sententia*, sive decreto *provisionali*, *Bieb.decis.28.num.7.*
Nec *ab institutione extrajudiciali*, & potest talis institutio executioni demandari absque vitio attentatorum, *Bieb. decis.39.num.3.* & *4.* & *decis.422.n.2.* & *seqq.*
Non datur *à decreto lato in possessorio* ex Constitutione Card. Justiniani ædita tempore legationis in Civitate Bononiæ, *Bieb.decis.381.num.26.*
Non tamen constitutio derogat Statuto permittente appellationem in possessorio, *Bieb.decis.381.num.29.*
Non datur *in summariissimo possessorio* in Curia Archiepiscopali Bononiæ, ubi viget particulare Statutum prohibens appellationem, *Bieb.decis.381. nu.7.*
Suspensiva non datur, ubi agitur *de re frumentaria*, *Bieb.decis.425.num.23.*
Et à mandato de manutenendo, *Bieb. decis.517.num.5. Coccin. decis.1410.n.9.* contrà de jure Canonico, *ibi. num.10.*
Appellatio prohibetur à motu proprio Clementis VIII. *Super provisione beneficiorum Diæcesis Calaguritanæ*, si ad collationem fuit extrajudicialiter deventum, secùs si judicialiter fuit processum, *Bieb.decis.338.num.5.*
Item à statutis Religionis Hierosolimitanæ a sententia lata per Concilium completum, *Cerr.decis.337.n.6.* & *7.*
Nec *à mandato* relaxato *in vim obligationis Cameralis*, *Cerr.decis.406. nu.4.*
Non datur *in causa alimentorum*, saltem ad effectum suspensivum, *decis. 782. nu.3.* & *4. par.3. Manzaned.dec.777. num.4.*

Non datur *in possessorio mero*, *decis.128. num.33.par.4.tom.2.*

Et ideò *frustratoriè appellatur*, nec est opus prosequi appellationem, *dec.63. num.14.par.4.tom.2.*

Non datur *ab electione*, vel gratificatione *Ordinarii*, nisi constet de dolo; & irrationabilitate judicii, *decis.379.n.15. par.4.tom.2.*

Non datur *ab Ordinationibus Capituli*, saltem ad effectum suspensivum, *decis.313.num.5.par.4.tom.2.*

Appellationi Judex non tenetur deferre, quando sumus *in mero possessorio*, *decis.712.num.4.par.4.tom.3.*

Appellationis remedium cessat in sententia lata *in remedio possessorio* ex constitutione Ægidiana, *dec.* 148.*n.*8. *par.4.tom.2.*

Non datur *à sententia meri Executoris*, *decis.426.num.8. & 11.par.5.tom.2.*, *Merlin. decis.10.num.8.9. & 12.*

Et quando detur, intelligenda est de devolutiva, non autem de suspensiva, *decis.426.num.12.par.5.tom.2.*

Circa provisionem Ecclesię Parochialis, non datur nisi ad effectum devolutivum, *decis.534. num.7. par.5. tom.2. Arguel. decis.46.num.4., & decis.117. num.16. 19. & 20.*, *Bich. decis.237. num.10.*, *& decis. 569. num.5.*, *Cerr. decis.240. num.12.* limita *num.13.*, *& decis. 754.num.3.& 4.*

Appellatio nec de jure Civili datur *in judicio summariissimo manutentionis*, *decis.84.num.1.par.7.*, *decis.20.nu.36. par.10.*

Non datur *in summariissimo possessorio*, *decis.133.num.22.par.8.*, *decis.20.n.34. par.10.* contrà cessante Ægidiana *ibi. num.41.*

Non admittitur, quandò agitur *vigore obligationis Cameralis*, *dec.368.num.9. par.9.tom.2.*

Nec quandò agitur de sententia *decernente alimenta futura* ad effectum suspensivum, *decis. 355. num. 5.par.9. tom.2.*

Non datur *ab aggravatoria*, *& à processu censurarum* in Executionem rei judicatæ relaxatarum, *decis.241.num.6. par.10.*

Non est admittenda *à decreto resoluto*, & moderato per subsequentem comparitionem, *decis.36. num.7.par.10.*

Non datur *à collatione beneficii*, quandò Ordinarius, non servata forma judicii, sed Extrajudicialiter processit, *decis.287.num.4.par.10.*

3 Appellatio quoad Attentata.

Appellandi *termino pendente*, & multò magis appellatione interposita Executio fieri non potest, & possessio capta dicitur attentata, & revocanda, *decis.599.num.5.*, *& decis.341.n.3.par.3. decis.313.num.1. & 236.num.8. par.4. tom.2.*, *& decis.707.nu.6.par.4.tom.3.*, *decis.48.num.16.par.4.tom.2. decis.15. num.4.& 9.par.10.dec.172.num.2.*, *& seqq.par.18.tom.1.dec.134.n.4.par.10.*, *decis.62.num.18.par.12.*, *decis.88.n.5. par.17.*, *Bich.decis.237.num.8.& 9.*, *decis. 246. num. 2. & 3.*, *decis. 385. num.3.*, *& decis.116.num.2.*, *Cavaler. decis.615. num.1.*, *Cerr. decis. 233.*, *decis. 251. num. 3.*, *decis. 749. num.3. decis. 396. num.1. & 517. num.12.*, *& 131.n.13.Manzaned.dec.136.n.3.& 5.*

Appellandi *termino durante*, collatio facta beneficii dicitur attentata, *dec.613. num.1.par.4.tom.1.*, *decis.295. num.9. par.11. decis.362.num.1. & 350. nu.1. & decis.147.num.6.& 7.par.14.*

Appellatione pendente omnia attentata, cum omnibus inde secutis, Corruunt. *decis.685.num.2.par.3.*, *decis.566.n.11. & decis.168.n.1.par.4.tom.2.*, *dec.284. num.10.*, *& decis.230. num.2.par.19. tom.1.decis.655. num.1.*, *& decis.661. num.3.& 6.par.1.*, *Seraphin.dec.1056. num.1.*, *Caril.pag.20. num.5.*, *Emerix sen.decis.155.num.2.159.nu.1. & 176. num.2.*, *Martin. Andr.decis.10.num.1. & sequen.*, *& decis.37.num.1.*

Appellatio nulla non causat attentata, *decis.592.num.5.par.2.*, *decis.323.n.3. par.4.tom.2.decis.230.num.17.par.19. tom.1.*

Ubi est prohibita attentata cessant, *decis.183.num.3.par.2. decis.333.num.3. decis.379. num.2.*, *& decis.231. num.8. par.4.tom.2.*

Appellatio *ab uno ex Collitigantibus interposita*, quandò causet attentata etiam quad alios litis Consortes. *Vide Appellatio quoad interpositionem subsequenti signo.* *

Appellatio quandò est *legitimè interposita*, tunc gesta post eam omnia sunt attentata, *decis.323.num.3.par.4.to.2. decis.569.num.7.par.4. tom.3. dec.197. num.1.lib.2.par.3. divers.Panphil. decis.30.num.1.2.& 6.,decis.138.num.1., decis.410.num.1. & 3., decis.650.n.3., & decis.664.num.6.*

Quandò datur *ad effectum devolutivum*, non potest dari de attentatis, ut in primis, & ante omnia revocentur, sed tantum est agendum via ordinaria ex capite injustitiæ, *decis.426.num.13. par.5.tom.2.*

Simpliciter commissa per Signaturam causat attentata usque ab initio, ut omnia gesta sint attentata, *decis.142.num.4. par.9.tom.1., decis.364.num.15.,& decis. 355.num.9. & 10.par.9. tom.2. decis.20.nu.46., & decis.49.nu.7.par.10., & decis.284.n.4.par.11.,decis.70.n.21. par.12., decis.185.n.3.par.18. tom.1., decis.181.n.3.par.15., decis.365. n.31. 32. & 33.par.10.,dec.284.n.5.par.11. dec.20.nu.49. par.10., Argu. dec.1.n.5. decis.10.nu.4., & decis.52.nu.2., Bich. decis.453.num.16., decis.317.num.18., & decis.339.n.9.,Buratt.dec.902.n.6., Cerr.decis.132.num.2. 140.num.15.& 493.n.22.& 23., Dunoz.jun. dec.657. n.9. Cels.dec.43.n.3.& 5. & 136.n.2., Benincas. decis. 101. num. 4., Dutan. decis.191.num.5.*

Quod etiam procedit etiam si de jure appellatio non esset recipienda, nihilominus si signatura illam admittit signando commissionem simpliciter, causat attentata in eo,qui post sententiam fuit innovatum, *decis.283.nu.1., & 2.par.9.tom.1., decis.235.num.1.,& decis.287.nu.7.par.10. decis.366.nu.2. & 7.par.16., decis.200.num.6. par.19. tom.1.,decis.134.num.5.par.10., Argu. decis.10. num.5. decis.52. num.20., & decis.117.num.21.*

Ratio est, quia signatura declarat sententiam usque ab initio fuisse appellabilem, *decis. 20. num. 47. par. 10.*

Appellatio antè sententiam non facit attentata,nec admittitur, *Ninot.dec.23.*, declara, *decis.56.num.7.*

Appellationis inhibitio præsentata operatur quod omnia postmodùm gesta subjaceant vitio attentatorum, *Panphil. dec.30. num.3.*, *etiamsi* contineat clausulam *sinè præjudicio viæ executivæ*, *ibidem num.4.*

Appellatio, *ubi non adest* non dantur attentata, *decis.103. n. 16. par.12., decis.562.num.1.par.2.*

In obligatione Camerali non causat attentata antè præsentationem inhibitionis, *decis.123.num.10.par.15.*

Appellatione pendente super negocio principali,nihil innovari potest super illius accessorio, *decis.258. num.4. par.19. tom.1.*

Commissa cum clausula,*cum facultate manutenendi quem de jure* efficit attentata ea omna, quæ post appellationem gesta sunt, *decis.222.num.2.par.17.*

Pendente appellatione, executio facta non revocatur tamquam attentata, appellatione deserta, si executio fuit directa, *decis.592.num.3.par.2.*

Appellatione pendente nihil innovandum est, & omnia gesta post eam sunt attentata, *decis.670.nu.1.par.2.dec.118. num.6.par.5.tom.1., decis.123. num.1. par.8.decis.257.num.4., & decis.296. num.3.par.14, & dec.168.n.4.par.17., decis.355 nu n.1.par.9 tom.2., dec.104. nu.3.,& decis.356. nu.10.par.10., decis.279.num.31.par.9.tom.1.decis.163. num.1., & decis.392.num.6.par.12.*

In ea necesse est committere Causam nullitatis, ad effectum, ut dici possit de nullitate, *decis.474.num.12. par.2.*

Appellatione pendente executio facta,non ex clausula *Arbitrio*, sed alia via est revocanda, *decis.64.nu.1.par.2.*

Possunt fieri absque vitio attentatorum *actus*, qui *consecutivi* sunt ad præcedentes factos ante appellationem, *decis.103.num.26.par.12.*

Appellatione stante omnia acta dicuntur attentata, & ista attentata, sunt graviora aliis, *decis.62.num.19.par.12., decis.418.num.6.,& decis.339.num.1., & de-*

& decis.362.num.1.,& decis.350.nu.1. par.14., *Panphil.decis.182.num.1., decis.506.num.1.3.& 5.*, *decis.563.n.1., decis.591.num.5., decis.165.nu.4.& 7.. decis.346.num.11., & decis.618.n.6., Ubag.decis.40.num.14.& 21.*

Et possessio capta non est manutenibilis, sed attentata, *decis. 446. num. 8. par.14.*

Pendente appellatione, sicuti nihil potest innovari, ita nec pendente termino Apostolorum recipiendorum,*dec.355. num.3.par.15.*

Admissa, postea gesta sunt attentata, *decis.182.num.3.par.16.*

Pendente, alter Judex adiri non potest sine vitio attentatorum, *decis. 322. num.6.,decis.222.num.3.par.17.*

4 Appellatio quoad desertionem, & fatalia.

Appellatio non prosecuta infra tempus legitimum tamquam deserta non impedit effectum rei judicatę,*decis.498.n.1. par.3.*, *decis.416.num.1.par.4.tom.2.*, *decis.232.num.5.par.7., Cerr.dec.172. num.14.*, *Roxas pag.54.num.2.*

Appellatio, si fuerit interposita *infra decem dies*, & Causa Appellationis intra Annum commissa, non potest dici deserta, *decis.416.num.1.par.4.tom.1.*, *Priol. decis.118.nu.7.*, *Emerix sen.decis.121.num.1., & decis.175.num.2.*

Appellatione interposita, *si illa prosecuta non fuerit*,remanet deserta,*dec.627. num.1.par.3.*, *Priol.decis.292.num.1., decis.293.num.1.*, *& decis.416.num.3.*

Appellationem, quando appellans *sine fatalium prorogatione* prosecutus non est sententia transit in judicatum, *decis.220.num.1.par.4.tom.1.*;

Appellationis *Causa deserta*, non dicitur *deserta Causa nullitatis*,cujus instantia durat per Annos 30., *decis.166. nu.4. & 5.par.4.tom.1.*

Appellans, si infra juris terminum *pro Apostolis* à Judice datum non redierit, sententia transit in judicatum,*dec.333. num.3.par.4.tom.1.*

Deseritur, *si sententia non feratur intra fatalia*, licet conclusum sit in Causa, *decis.25.num.1.*, *& decis.38.de appell. in antiq.386.& 389.*

Censetur deserta, fide non facta de ipsius prosecutione, *decis.25. de appell.nu.3. in novis.196.*

Dicitur deserta, si tàm appellans, quàm appellatus in termino à Judice præfixo, cui non extitit contradictum nihil fecerunt, *decis.17. de appellat. in novis.292.*

Non censetur deserta, licet appellans non certificaverit Judicem, à quo de prosecutione juxta comminationem sibi factam, *decis.40.num.2.de appell.in antiq.390.*

Si non prosequatur infra terminum datum ad prosequendum, deseritur, & sententia super desertione lata est interlocutoria, *decis.85.num.1.de appell. in antiq.398.*

Non censebitur deserta, si appellans infra terminum Judicem; à quo de prosecutione non certificaverit,*decis.13.de appell.in novis.190.*

Non dicitur deserta, licèt Causa appellationis infra Annum non terminetur, *decis.7.de appell.num.2.in novis.189.*

Dicitur deserta per non citationem Partis, antequam decernantur Executoriales, *decis.300.num.2.par.2.divers.*

Si non prosecuta fuerit ab Appellante facit transire in judicatum secundam sententiam, *decis. 497. num. 4. lib. 2. par.3.divers.*

Appellatio *non remanet deserta* ex diligentiis factis pro obtinenda commissione Causæ, *decis.254.num.12.par.18. tom.1.*

Appellatione deserta, Judex, à quo rem judicatam exequi debet, *decis.85.nu.1. par.18.tom.1.*

Appellatio *remanet deserta*, & fatalia lapsa sunt, si per biennium, & ultra in Causa nihil, actum sit, nec citatum ad dicendum contra jura, *decis.440.nu.2. par.18.tom.2.*, *decis.364.nu.1.par.16.*, *Zarat.decis.42.num.1.*, *Nin.decis.76. num.2.*, *& decis.81.num.3.*, *Manzaned.decis.30.num.1.*, *Roxas pag.54.n.1. & sequen.*

An sit deserta, vel ne declarari debet à Judice, ad quem, quando Causa reperitur

ritur commissa, *decis.721.num.6.& 7. par.18.tom.2.*

Remanet deserta, si ferè per triennium nihil in Causa actum est, *decis.227.n.1. par.17.*

Causa deserta ob non prorogata fatalia, expirat jurisdictio Judicis ad quem. *Declara*, ut non per hoc non possit cognosci de Causa nullitatis, & notoriæ injustitiæ, *decis.151.num.num.1. & 2. par. 1.*

Causa deserta, non censetur deserta Causa nullitatis, quæ durat per 30. Annos, *decis.512.num.3.par.2., & decis.166. num.4.& 5.par.4.tom.1.*

Licet dicatur nullitèr interposita, *ob non petitos Apostolos*, attamen sufficit Judicem detulisse appellationi, ut quis non teneatur redire pro Apostolis, *Dunoz. sen.dedis.212.num.3.*

Appellatio non dicitur deserta, nisi ex parte victoris serventur soliti termini ad docendum de appellatione, ejusque legitima prosecutione, *Ansald. dec.18. num.11.& 12.*

Desertio appellationis imputari non debet appellanti, si ulterius prosecutio ex facto appellati fuit impedita, *decis.655.num.9.par.19.tom.2.*

Qui committi curat Causam appellationis in necessarium antecedens omnia illius gesta vult facere sua, *decis.440. num.20.par.19.tom.2.*

Per desertionem appellationis sententia transit in judicatum, *decis.655. num.8. par.19.tom.2.*

Et Judex ad quem non habet jurisdictio-adeò ut sententia ab eo lata non valeat, *Mohedan.decis.9.de appell.*, potest tamen sententiam jam latam confirmare, & desertam appellationem pronunciare, *ibid.*

Non dicitur deserta *ob non reditum pro Apostolis*, si intra terminum juris fuerit commissa Causa appellationis, sed aliquando secus, *dec.345.num.8.& 9. par.10., dec.150.num.1.& seq.par.18. tom. 1.*

Non prosecuta, perindè est, ac si nunquam fuisset inrerposita, dum ex desertione intrat res judicata, *decis.15. num.11., & decis.348.num.1.par.10., decis.219.num.7.par.14., decis.74.nu.6. par.18.tom.1., dec.276.num.6.par.11.*

Non efficitur deserta, *si intra biennium* fuerint acta transportata, *dec.345.n.10. par.10.*

Ex cursu 30. *Annorum* efficitur deserta, *decis.328.num.3.par.10.*

Remanet deserta *lapsis fatalibus*, ac sententia transit in rem judicatam, *decis.255.nu.5.par.11., decis.281.num.2. par.18.tom.1., decis.15.num.1. par.14.*

Carens necessariis ad prosecutionem facit Causam desertam, *decis.43. num.1. par.11.*

Si non fuit interposita, sententia remanet deserta, *decis.153.num.1.par.15., decis.176.num.8.par.10., Dunoz.sen. decis.130.num.2., Benincas.decis.29.nu.1.*

Desertio dicitur renunciatio proprii juris, *decis.383.num.3.par.2.*

Appellatione deserta, si Judex proferat sententiam super principali negotio, etiam Appellato instante, talis sententia erit nulla, *decis.12.num.1.de sent.& re re judic.in antiq.373.*

Deserta appellatione, sententia executioni demandanda est, *decis.601. num.1. par.1.*, & in judicatum transitum facit, *decis.219.num.1.par.13.*

Non prosecutâ, aut lis remanet deserta, aut extinguitur per utriusque appellantis obitum, *decis.423. num.7.& 8. par.14.*, & sententia legitimæ Executioni demandatur, *decis. 418. num.7. par.14.*

Deseritur Causa intra terminum decem dierum non commissa in Curia, quando fuerunt dati Apostoli reverentiales, *Buratt.dec.171.nu.4., & dec.764. num.1., Coccin.decis.1916.num.1.*

Appellatio deserta, per lapsum quatuor Annorum pro non interposita habetur, *Verall.decis.177.num.1.& 2.par.3.*

Quando non fuit interposita, à legitima Persona, & quando non fuit reditum pro Apostolis, sententia transit in judicatum, *decis.161.num.1.par.1., decis.420.num.2.par.2.*

Dicitur deserta ex illius non prosecutione infra Annum, *decis.746. num.2. par. 2.*

Prout etiam, ubi instantia fuit perempta, & fa-

& fatalia non fuerunt prorogata, *decis.564.num.1.par.2.*

Ut non dicatur deserta ex non prosecutione Causæ, sufficit quælibet diligentia, *decis.156.num.3 par.2.*

Appellatio *remanet deserta*, quando lapsum est biennium sine prorogatione fatalium, *decis.548.num.2.par.4.tom.3., decis.232.num.2.par.7., decis.393.nu.1. par.18.tom.1.*

Appellatio, *si in tempore non fuit prosecuta*, sententia transit in rem judicatam, licet fuerit appellatum, *dec.601. num.1.par.4.tom.3., decis.413. num.3. par.4.tom.2., decis.666. num.1.par.4. tom.3., decis.187.num.2.par.11.*

Remanet deserta, si in primo, & secundo Anno appellationis nihil fuerit actum, *decis.476.num.1.par.4.tom.2., dec.675. num.2.par.18.tom.2., decis.348.nu.1. & 2., & decis.215.num.1.& dec.142. num.1.par.14.*

Appellatio, *quando est deserta*, sententia transit in rem judicatam, *decis.476.n.2. par.4.tom.2., decis.590. unm.3. par.5. tom.2.*

Non relevat, *quandò fuit deserta, dec.381. num.2.par.4.tom.2.*

Appellationi interpositę *censetur renunciatum*, quando ea deserta remansit, *decis.733.num.1.par.4.tom.3.*

Remanet deserta, *si in termino juris* per Judicem dato ad redeundum pro Apostolis non fuit prosecuta, vel infra dictum terminum Causa non fuit commissa, *decis.590. num.1.par.5.tom.2., decis.232.num.1.par.7.*

Quandò non fuit commissa infra terminum juris, sententia transit in judicatum, etiamsi in ultimo temporis intervallo Commissio fuerit delata Revisori, *decis.590.num.4.par.5.to.2.*

Ob appellationem non interpositam sententia transit in judicatum, *decis.239. n.7. par.7.*

Appellatio deserta, perindè est, ac si non fuisset interposita, *decis. 177. num.1. par.10., decis.1.num.5.de appell. in novis.184.*

Efficitur desert a lapsis fatalibus, & Causa ad primum Judicem redit, *dec.226. num.8.par.10.*

5 Appellatio devolutiva.

Vide etiam *Appellatio suspensiva, an, & quandò admittatur.*

Appellatio *non datur à decreto de exequendo* ad effectum suspensivum, *decis.620.num.2.par.1.*

Prout neque *condemnato in Salviano interdicto*, *decis.383. num.4.par.1., decis.105.num.1.par.8.*

Vide etiam *Appellatio, quandò non sit admittenda &c.*

A sententia privationis beneficii ob non residentiam ad effectum suspensivum non datur, *dec.609.nu.3., & dec.632. num.3.par.1.*

Non datur ad effectum suspensivum *à Collatione Parochialis*, *decis.656.n.2. par. 1.*

Ab Excommunicatione non suspendit effectum excommunicationis, sed requiritur absolutio, *decis.3.nu.1.par.2.*

Vide etiam *Appellatio, quoad effectus.*

Nec etiam de jure Canonico admittitur *in remedio Summarissimo retinendæ* ad effectum suspensivum, *decis.287.nu.7. par. 2.*

A sententia privationis ob non residentiam non datur quoad effectum suspensivum, nisi tamen Judex nullitèr, & injustè processerit, *decis.742.num.1. par. 2.*

A mala clectione, & irrationabili judicio Ordinarii post incursum, datur solum in devolutivo, *decis.379.num.6.par.4. tom. 2.*

Datur appellatio ad effectum devolutivum tantùm, quando agitur *de institutione in Ecclesia Parochiali*, *decis.197. num.9.par.5.tom.1.*

Vel de sententia *lata super immissione vigore literarnm Apostolicarum*, *decis.88. num.27.par.8.*

Quando interposita est *à mala clectione ad Parochialem*, admittitur ad effectum devolutivum tantùm, *decis.105.num.8. par.10.*

Devolutiva admittitur tantùm *in Ecclesiis Parochialibus*, *decis.48. num.13. & 15.par.10.*

A mala relatione Examinatorum tantùm admit-

admittitur quoad devolutivum, non quoad suspensivum, nisi docto priùs de gravamine, *decis.301.num.2.par.12.*, *Ansald.decis.64.num.9.& 10.*

In judicio Manutentionis nõ datur quoad effectum suspensivum, *decis.339.num.3. & 4.par.14.*

Devolutiva tantùm datur *in Causa beneficii Parochialis*, *decis.114. num.3. 10. & seq.par.15.*

A judicio *Ordinarii* circà electionem ad Parochiales, operatur tantùm effectum devolutivum, *Cels.decis.24.num.7.*

6 Appellatio quoad Devolutionem.

Appellatio *ab interlocutoria*, cui Judex detulit, & Causam remisit, devoluit Causam ad Curiam, maximè consentiente Appellato, *decis.18.num.1.de appell.*, *Bisig.506.*

Ab interlocutoria, sine scriptis in Causa beneficiali interposita, devolut Causam ad Curiam in odium appellantis, alias secus, *decis.18.num.1.& 3.de appell.*, *Bisig.506.*

A Subdelegato dato cum Clausula *Donec ad se &c.* approbata ab appellato, & ab ipso Subdelegato devoluit Causam ad Curiam, *decis.21.num.1.de appell.*, *Bisig.507.*

Ab electione provisione &c. alicujus facta, vel facienda viva voce ad Papam in præsentia Partis devoluit Causam ad Curiam, *decis.4.de appell.in novis.188.*

Ab actu gesto ab Episcopo, tamquam Canonico, Causam devoluit ad ipsum Episcopum, secus in appellatione interposita ab Episcopo, uti Prælato, quia tunc Causa devolvitur ad Metropolitanum, *decis.193.num.3.par.4.tom.1.*

Appellatio *à gravamine*, vel interlocutoria viva voce interposita, cui Judex, à quo detulit, & Causam remisit consentiente Appellato, devoluit Causam, *decis.51.num.1.de appell. in antiq.392.*

Judicialis *in Causa beneficiali* propter Causam suspicionis, vel aliam probabilem exceptionem non admissam, legitimè intimata, Causam beneficialem ad Curiam devoluit, *decis.23.de appell. in novis.195.*

Appellatio *est Causa*, propter quam totum negotium principale ad Curiam devolvitur, *decis.34. de rescript.in novis.38.*

Intimata solùm Parti, devoluit quantum ad ipsam partem tantum, *decis.1.nu.1. de appell.in antiq.381.*

Licet propter ejus defectum Causam non devoluat ad Curiam: Attamen Auditor poterit de Appellatione interposita per intrusum ab Executione duarum sententiarum contra Reum mortuum recognoscere, *decis.23.num.1. de sent. & re judic.in antiq.375.*

Nedum devoluit instantiam Causæ, sed nullitatem sententiæ, *decis.29.num.4. de sent.& re judic.in antiq.386.*, *Priol. decis.313.num.2.*

Licet Causam appellationis devoluat, non tamen conferendi potestatem devoluit *in addit.dec.3.,ut lit.pend in novis.123.*

Sola appellatio, etiam cognitionem nullitatis, *devoluit*, *decis.5. de lit. contest. num.3.in novis.114.*

Devoluit regularitèr, sed non suspendit Causam, *decis.626.nu.2.par.1.divers.*

A sententia Vicarii foranei devolvitur ad Episcopum, *decis.153.num.4.par.11.*

Appellatio *à sententia*, *in qua aliquid reservatum sit* omnia devolvit ad Judicem appellationis, *decis.399. num.12. par.17.*

Per appellationem devolvitur tota Causa ad Judicem ad quem, *dec.308. nu.1. & per totam par.15.*, *Bich. decis.546. num.19.*, *& decis.462.num.1.2.& 3.*

Appellatione verbali, cui neque delatum, neque remissum est, sed sola Pars assentit Causa devolvitur, etsi Judicis delatio, & remissio Partis appellatę consensus non intervenerit, & Causa ejus naturæ sit, ut per appellationem ad Curiam devolvatur, *decis.51.num.2.& 3. de appell.in antiq.392.*

7 Appellatio Extrajudicialis.

Appellatio Extrajudicialis *non inducit litis pendentiam*, *dec.69.num.2.de appell. in antiq.395.*

Intimari debet per Procuratorem Appellato, *decis.5. num.1. de appellat.in antiq.381.*

*tiq.*381., *decis.*486.*num.*1.*&* 3.*par.*1. *diversor.*

Non habet effectum, nisi à die illati gravaminis; Et tunc incipit currere tempus, *decis.*32.*num.*2. *de appellat.in antiq.*388.

Non operatur in favorem attentatorum, *Caus.*5.*dub.*19.*num.*2.*Fastol.*436.

Intimata non inducit litem ad effectum regulæ *de Subrogat. addit.*, *decis.*25. *num.*9.*in novis.*3.*de rescript.*29.

Licet per Procuratorem interponi debeat, tamen ejus intimatio potest fieri per non Procuratorem, *decis.*10.*in fin. de appell.in novis.*190.

Verificari debet, antequam inhibeatur Judici, à quo est appellatum, *dec.*45. *de appell.num.*2.*in novis.*204.

Extrajudicialitèr interposita plura debet habere requisita, *decis.*486.*nu.*1.*par.*1. *diversor.*

Etiam appellatio Extrajudicialis operatur, ut omnia gesta contrà, & post illam subjaceant vitio attentatorum, *decis.*219.*num.*2.*par.*9.*tom.*1., *Coccin. decis.*314.*num.*3.*&* 4.

Extrajudicialis, licèt non soleat suspendere, si tamen offeratur probatio, eoque fortiùs, si illa justificetur, efficit, ut omnia revocari debeant tamquam attentata, *dec.*210.*num.*34.*par.*9.*tom.*1., *Coccin.decis.*1431.*nu.*17., *&* *dec.*720. *num.*8.

Non causat attentata, *decis.*104.*num.*8. *par.*10., quæ Conclusio in aliquo casu limitatur, *ibid.nu.*9., *dec.*103.*n.*22. *par.*12.

Quandò est verbalis, aut appellatio est protestatio de appellando non causat attentata, *decis.*104. *num.*4. *par.*10., *Dunoz.sen.decis.*340.*num.*5.

Extrajudicialis non habet tantam vim, sicut appellatio judicialis, & hoc propter Majorem Judicis auctoritatem, & judicii calorem, *decis.*103. *num.*23. *par.*12.

Non est apta ad suspendendam Executionem, *decis.*103.*num.*21.*par.*12.

Appellatione *Extrajudiciali* legitimè intimata *deserta*, nihilominùs negotium, principale remanet in Curia Romana, & nova citatione opus est ad ejus prosecutionem, *decis.*17.*num.*1. *de appell. in novis.*184.

Extrajudicialis *attentata causat* respectu ejus, quod fit contra appellationem, *Buratt.decis.*252.*num.*8., *&* *dec.*859. *num.*1.

A possessione tradenda non secuto gravamine resolvitur, *Put.ddecis.*313.*num.*2. *lib.* 3.

De futuro gravamine, an possit prosequi antequam subsequatur gravamen, *Put. decis.*313.*num.*1.*lib.*3.

Facta præsente appellato, Causam devolvit ad Curiam, & vim Citationis habet, *Put.decis.*399.*num.*1.*&* 6.*lib.*3.

8 Appellatio qnoad effectus.

Appellatio *in Causis beneficialibus*, quando fuit processum via ordinaria, suspendit, & impedit Executionem, *decis.*691.*num.*2.*&* 3.*par.*3.

Conservat omnia in eodem statu, in quo erant antè sententiam, itaut ea nullum jus Parti acquisitum censeatur, *decis.*658.*num.*2.*par.*4.

Appellationis effectus, *operatur*, *ut in ea*, *non deducta in prima instantia*, deduci possint, *decis.* 658. *num.*3. *par.*4. *tom.*1., *decis.*277.*num.*2.*par.*3., *Bich. decis.*370.*num.*15.

Suspendit effectum sententiæ, & omnium productorum in prima instantia, quæ non obitant in secunda, nisi re producantur, *decis.*16. *de restit.spol. num.*2. *in novis.*135., *decis.*2.*num.*1.*de restit. in integ.in novis.*101., *decis.*466.*nu.*7. *par.*4.*tom.*2., *decis.*118.*num.*5.*par.*5. *tom.*1., *decis.*272.*num.*5.*par.*8., *dec.*8, *num.*1.*par.*10., *decis.*24.*nu.*15.*par.*14., *Rembold.decis.*319.*num.*5.

Appellatio *à decreto Executorialium*, si non fuerit frivola, sed justa ex ipsa nullitate sententiæ *suspendit negotium executivum*, *decis.*197.*nu.*1.*lib.*2.*par.*3. *diversor.*

Non habens concomitantem Inhibitionem, non est impeditoria judicii, nec illud suspendit, *decis.*265.*num.*6.*lib.*3.*par.*3. *diversor.*

A decreto Executorialium, & commissio nullitatis, si frivola, in suspenso tenere

re non poteſt ipſam Executionem, *deciſ.195.num.4.lib.2.par.3.diverſ.*

A decreto Executorialium, quamvis ſit interlocutoria, ubi tamen vim nacta eſt definitivæ,ſuſpendit negotium executivum, licet alias merè interlocutoria non ſuſpendat, *deciſ.218. num.5. lib.3.par.3.diverſ.*

Facta cum Clauſula,*& alias omni meliori modo &c.* operatur, ut valida credatur, *dec.656.nu.1.lib.3.par.3.diverſ.*

A decreto Executorialium, aliquandò in ſuſpenſo tenet Executionem ipſam, *deciſ.204.num.2.lib.3.par.3.diverſ.*

A decreto Executorialium,ſeu Cauſa nullitatis commiſſa in ſuſpenſo tenere poteſt ipſam executionem: juſta ſi fuerit appellatio, utpotè facta ab eo, qui verè fuit gravatus, omnimodè ſuſpendit negotium executivum, *deciſ.208. num.1.& 2.lib.3.par.3.diverſ.*, *& deciſ.197.num.1.lib.2.par.3.diverſ.*

Ab interlocutoria non ſuſpendit,nec impedit Judicem, quo minùs procedat ad ulteriora non accedente inhibitione juridica, *dec.227.num.4.& 5.lib.2. par.3.diverſ.*

Appellatio *à Peritorum relatione* ſuſpendit effectum relationis,& reponit omnia in primævo Statu, *deciſ.11.nu.21. par.10.*

Interpoſita *ab uno ex Collitigantibus*, ſolet quoque aliis ſuffragari, licet principalis, Appellantis renunciatio præceſſerit, *deciſ.356.num.3.par.10.*, *deciſ.390.num.2.5.& 7.par.12.*,*dec.104. num.4.par.14.*

Commiſſa in Curia aufert à Judice, à quo omnem facultatem ſe ampliùs intromittendi in hujuſmodi Cauſa,*dec.226. num.12.par.10.*

Præſervat rem in Statu, in quo erat antè ſententiam, *deciſ.176.num.11.par.10.*

Dicitur frangere vires ſententiæ, *dec.65. num.4.par.11.*

Non ſuſpendit decreta facta in vim Annonæ, & obligationis Cameralis, *dec.49. num.26.par.11.*

Appellatio *litis continuationem* inducit, *deciſ.38.num.8.par.12.*

Non tollit boni Juris præſumptionem, *deciſ.48.num.7.par.14.*

Sicuti Appellanti *ſuffragatur*,ita,& eamdem Cauſam habenti, *deciſ.126. n.44. par.14.*

Infra decem dies excludit rem judicatam, *deciſ.91.num.1.par.15.*

Appellatio ſententiæ *non reddit Cauſam appellabilem* quoad decretum,*dec.203. num.3.par.15.*

Appellatio *ſimpliciter à Signatura commiſſa*, retrotrahitur ad diem latæ ſententiæ, *deciſ.185.num.3.par.18.tom.1.* Vide etiam *Appellatio quoad Attentata*, quoad *Concluſiones ſubſignatas cum ſequenti ſigno* *.

Appellatione pendente Partes, nec etiam de conſenſu redire poſſunt ad Judicem à quo, *deciſ.321.num.2.par.18.tom.1.*

Appellatio *reponit omnia in eo Statu*, in quo erant tempore ejuſdem appellationis, *deciſ.706.num.7.par.18.tom.2.*

Tollit effectum ſententiæ, itaut non cenſeatur quæſitum jus Parti, *deciſ.706. num.7.par.18.tom.2.*, etiam quod illa fuerit executa,*deciſ.239.nu.12.par.19. tom.1.*, *Zarat.deciſ.5.num.13.*, *dec.27. num.15.*, *Bich.deciſ.433.num.4.*, *deciſ.653.num.20.*, *deciſ.669. num.15.*, *deciſ.585.num.9.*, *& deciſ.635.nu.10.*

Appellatione ſubſiſtente ob ſententiam malam, non eſt ſuperſedendum in Cauſæ cognitione nec poteſt impediri ratione Tertii de intereſſe prætendentis, *deciſ.346.num.1.lib.3.par.3.diverſ.*

Appellatione *ab interlocutoria* non obſtante, poteſt Judex à quo recipere Teſtes ad perpetuam rei memoriam, *deciſ.325.num.2.par.1.*

Frivola non obſtante Judex ſuſpectus allegatus ad ulteriora procedere poteſt, *deciſ.531.num.3.par.1.*

Unius ex Conſortibus alteri prodeſt,etiãſi poſteà appellationi renunciet,*dec.191. num.1.& 5.par.2.*

Per Signaturam ſimpliciter admiſſa, interim Poſſeſſor, non poteſt privari ſua poſſeſſione, ſed in ea debet manutenerí, *deciſ.29.num.29.par.10.*

Appellatione à ſententia lata ſuper reſtitutione ſortis principalis in devolutivo pendente, fructus, niſi poſt terminatam Cauſam per rem judicatam prætendi non poſſunt, *dec.157.n.5.par.13.*

Inter-

Interposita à sententia fundata *in relatione Peritorum*, æquè sententia, ac ipsa relatio suspenditur, *decis.302.n.9. par.17.*

Pendente, sicuti Possessor sua possessione privari non potest, ita nec minùs ei præjudicatur per Epistolam erroneam à Superiore conscriptam, *dec.268.n.4. par.17.*

Appellatio *à laudo* illius Executionem suspendit, *Bich.decis.218.num.4., & decis.248.num.1.& 12.*

A decreto admissionis articulorum, quando est interlocutorium, non impedit quo minùs Judex, à quo possit ad ulteriora procedere in Examine, donec per Judicem appellationis sit inhibitus, *Bich.decis.317.num.16.*

Secùs verò, quando decretum est diffinitivum, & ultra fuit justificata Causa appellationis coram Judice ad quem, *Bich.decis.317.num.17.*

Appellatio *à mala relatione Examinatorum* non operatur, ut ejus effectus retrotrahatur ad sententiam super patrimonialitate, à qua non fuit appellatum, *Bich.decis.572.num.15.*

A sententia lata in petitorio non suspendit Executionem decreti in Summariissimo possessorio obtenti, *Bich. decis.348.num.4.& 10.*

Nec executionem mandati de manutenendo per separatum decretum relaxati, *Bich.decis.397.num.18.*

Appellatio *impedit*, ne sententia transeat in judicatum, *Bich.decis.637.num.3.*

Suspendit effectum sententiæ, *Cavaler. decis.228. num.4., decis.242. num.2., decis.643.num.7., & decis.482.nu.6.*

Non impedit trium sententiarum Executionem, nec datur Cautio, *Put.dec.384. num.1.lib.2.*

Separatim interposita operatur, ut alter ex appellantibus non juvetur appellatione aliorum, *Priol.decis.99.num.8.*

Suspendit, non tollit effectum judicati, *Priol.decis.66.num.12.*

Unius excludit rē judicatam quoad alios condemnatos, quibus competebat eadem defensio, *Priol.decis.99.num.6.*, & prodest aliis litis consortibus simul Conventis, & condemnatis, *ibid.n.2.*

Tom.I.

Operatur ne possit fieri executio contra alios, qui non appellarunt, *Priol. decis.99.num.3.*

Appellationis Causa commissa à sententia super petitorio in prophanis, tribuit solam jurisdictionem in petitorio, *Martin.Andr.decis.44.num.8.*, fallit, quando est commissa cum Clausula *Quam, & quas, ibid.num.10.*

Appellatione suspenditur sententia, *Verall.decis.330.num.5.par.1.*

Appellatio *reportat appellatum*, ad eum Statum, in quo erat tempore litis contestatæ, *decis. 706. num. 9. par. 18. tom. 2.*

Excludit acquiescentiam, *decis.797.n.17. par.18.tom.2.*

Suspendit sententiam, & jurisdictionem Judicis à quo, *decis.199.num.3.par.16.*, *decis.29.num.30.par.10.*

Non suspendit juramentum in Executionem sententiæ præstandum, ne probationes pereant, *decis.199.nu.4.par.16.*

Remanet communis, & utrique Parti proficua, si uterque collitigans illi adhæserit, *decis.216.num.21.par.16.*

Unius, ut aliis etiam prodesse possit, requiritur illius adhæsio infra terminum decem dierum, *dec.381.num.7.par.16.*

Unius non prodest aliis habentibus Procuratorem separatum, & diversum, *decis.381.num.6.par.16.*

Etiam ab uno Collitigante interposita suffragatur etiam aliis, *decis.381.num.5. & seq.par.16.*, *decis.71.num.4.par.17.*

Appellationis *effectus*, & jurisdictionis suspensio Judicis à quo, non habet locum contra tertium, *decis.390.nu.24. par.16.*

Ab uno ex sociis interpositam, potest alter Socius prosequi, *decis.210.num.18. par.11.*

Vide etiam *Appellatio quoad interpositionem &c.*

Causa per hanc *non mutatur*, *sed continuatur*, *decis.2.nu.3.par.11.*

Sententia suspensa per appellatione non nocet Pensionario ad impediendam manutentionem, *decis.18.num.5. par.14.*

Per eam *sententia extinguitur*, *decis.55. num.11.par.14.*, & remanet suspensa, de-

*decis.3 16.nu.7.par.*14., *dec.*172.*nu.*21. *par.*12., *decis.*254.*num.*14.*par.*10.

Licèt suspcusa, attamen ad effectum Alimentorum præsumptionem boni juris sufficientem inducit, *decis.*87. *num.*1. *par.*14.

Per eam *non tollitur bonum Jus* resultans ex sententia, *decis.*257.*num.*10.*par.*15.

Post eam Judex non potest ampliùs in Causa se ingerere, & multò minùs potest devenire ad sequestrationẽ fructuum, eorumque venditionem, *decis.*156.*n.*2. *par.*16.

Interposita *non potest impedire illius* Executionem, *decis.*857.*num.*3.*par.*4. *diversor.*

Ab Excommunicatione non suspendit effectum excommunicationis, sed requiritur absolutio, *decis.*3.*num.*1.*par.*2.

A sententia declaratoria incursus excommunicationis, operatur effectum suspensivum, *decis.*3.*num.*1.*par.*2., *decis.*48.*num.*45.*par.*4.*tom.*2.

* *Interposita ab uno ex pluribus* condemnatis, & illa pendẽte, non potest fieri Executio contra alios, qui non appellarunt, & talis Executio respectu Consortium dicitur attentata, & venit revocanda. *Fallit primo* quoad eos Consortes, qui sententiæ acquieverunt. *Fallit* 2. quãdo sunt diversæ Personæ litigantes respectu diversi juris, nec est una, ac eadem Causa defensionis omnium, *decis.*183.*num.*5.& 6.*par.*2., *decis.*134.*num.*5., & *decis.*356. *nu.*6. *par.*10., *decis.*44.*num* 10.*par.*18.*to.*1.

Appellatio *non impedit declarationem excommunicationis jam incursæ*, & à lege inflictæ, *decis.*48.*num.*44.*par.*4.*tom.*2.

Appellatio *nedum suspendit ipsam sententiam*, sed etiam operatur, ut appellans non videatur condemnatus, *Rub. in annot.decis.*617.*num.*127.*par.*4.*tom.*3.

De jure Civili *in judicio possessorio*, non suspendit Executionem, *decis.*300.*n.*1. *par.*5.*tom.*1.

In Executivis non adimit jurisdictionem Judicis à quo circà Executionem ipsius sententiæ, *decis.*8.*num.*12.*par.*6.

Regularitèr utrumque effectum habet, devolutivum scilicèt, & suspensivum, *decis.*8.*num.*11.*par.*6.

Appellationis *Causa*, si sit commissa cum Clausula *Sine præjudicio legitimę executionis &c.* licèt operetur, quod Judex à quo ad Executionem suę sententiæ procedere possit, *decis.*132.*num.*8. *par.* 7.

Non tamen impedit, quin Judex ad quem postea detecta injustitia, & nullitate sententiæ ad illius Executionis revocationem devenire valeat, etiam per viam manutentionis, *ibid.num.*9.

Si appellatio *fuit admissa* cum Clausula *Sine præjudicio*, & appellans denuò non appellavit, sibi præjudicat, *dec.*60. *num.*14.*par.*9.*tom.*1.

Si fuerit commissa cum Clausula *subministratis sumptibus litis*, donec non subministrentur, suspenditur jurisdictio Judicis, *decis.*12.*nu.*26.*par.*9.*to.*1., *Bich.decis.*69.*num.*27.

Appellatio *lata in petitorio*, non impedit, quod idem Judex devenire possit ad Executionem mandari per eum relaxati in possessorio, *decis.*176.*num.*10. *par.*10.

9 Appellatio generalis.

Appellatio generalis à gravaminibus in judicio est nulla, & similiter generalis allegatio nullitatis, nisi specificentur gravamina, & nullitates, *decis.*70.*n.*1. *de appell. in antiq.*396.

Generalis a futuro gravamine extrà judicium, licèt non nominentur Personę, propter quas appellatur valet, *dec.*32. *num.* 1. *de appell. in antiq.*388.

10 Appellatio quoad interpositionem, ejusque prosecutionem, & à quo die currat tempus ad appellandum.

Appellatio *interposita à Procuratore* non habente mandatum Procuræ non suffragatur, nec impedit sententiam transire in judicatum, *Rot.decis.*627.*nu.*1. *par.*3., *dec.*176.*n.*4. & 5.*par.*11., *Cels. decis.*128.*num.*3.& 5.

Appellatio *dimissa penès Notarium* in Actis, non autem interposita coram Judi-

pactum remitti potest, *decis.63.nu.5. par.4.tom.2.*

Appellationis *Causam non prosequi*, & non appellare, quandò appellandum est, paria sunt, *decis.63.num.12.par.4. tom.2.*

Appellatio *requiritur à brevitate temporis* in citatione appositi: *Quod tamen intellige*, quando citatio fuit personalis, vel per edictum, & verosimile sit, quod devenerit ad notitiam citati, & si de neutro constat, tunc nulla requiritur appellatio, & citatio remanet nulla, & non arctat citatum ad comparendum; nec in termino, nec post, *decis.104.num.14. & 15.par.6.*

Quandò appellatio *interponitur ab aliquo incidenti*, tunc in commissione solet interponi clausula, *una cum toto negotio principali*, *decis.104. num.38. par.6.*

In materia electionis, cum sit Extrajudicialis, debet fieri secundum *,cap.quià proptèr de elect. decis. 289. n.36.par.6.*

In materia electionis, si nullitèr fuerit emissa, etiamsi adesset tempus appellationis, non potest iterum appellari, cum Electo sit jus quæsitum, & hoc habet locum, quamquam appellans juret objectiones quas intendit proponere ad se de novo pervenisse, *decis.289.num.43 44.& 69.par.6., Coccin. decis.2088.n.43.& 54., & 2082. num.7.*

Interposita *contrà sententiam*, si non appareat proposita coram Judice, & nec petita, vel admissa in tempore, tunc non suspenditur effectus dictæ sententiæ, & transit in judicatum, *decis.86.num.1.par.7.*

Appellari debet *à decreto*, alias transit in judicatum, *decis.12.num.6.par.7.*

Appellatio *si non interponatur* à sententia Pars censetur illi acquiescere, *decis.24.num.13.par.7.*

Interposita ab omnibus gravaminibus sub eis, & liquidatio expensarum comprehendi potest, *decis.210. num.12. par.7.*

Ex aliqua Causa *potest interponi coram Notario*, & Testibus; verum id debet intimari Judici, & Parti, vel saltem alteri, ut impediatur ad ulteriora, *decis.295.num.17. & 18.par.9.tom.1.*

Ut prosequatur à sententia lata in Curia, non sufficit, ut intra tempus prefixum iter arripiatur ad Cancellariam, *decis.275.num.8.par.9.tom.1.*

Interposita *Coram honestis Viris*, non intimata intrà Mensem non suffragatur, *decis.134.num.5.par.10.*

Interposita *coram honestis Viris* non reputatur legitima, *decis. 356. num. 2. par.10.*

Infra biennium debet prosequi, & terminari, *decis.8.num.2.par.10., Seraphin. decis.362.num.1.& 5.*

Non interposita coram Judice, apud quem ex dispositione juris tenebatur, non reputatur legitima, *decis.176.num.11. par.10.*

Interposita à die scientiæ substinetur, quando citatio non fuit personalitèr executa, *decis.210.num.17.par.10.*

Ut appellatio *interposita substineatur*, aliquandò non est necessarium, ut appellans redeat pro Apostolis, *dec. 24. num.4.par.11.*

Appellatio *inchoari debet à die termini habiti pro servato*; Cum ad illum sententia, quæ posteà fertur, retrotrahatur, *decis.201.num.3.par.13.*

Præsumitur *interposita infra decendium* à die habitæ notitiæ, *dec.450.n.13 p.13.*

In quantum permittitur, *intrà decem dies* post scientiam fieri debet, *dec.69.n.9. par.13.*

Post elapsos decem dies à Statuto Placentino prohibetur, *decis. 362. num. 2. par.13.*

Vide etiam *Appellatio in terminis nonnullorum Statutorum.*

Infrà decem dies interponenda intelligitur si citatio ad sententiam fuit personalis, alias sufficit à die notitiæ, *decis.325.num.14., & decis.366.num.1. par.15., Panphil.decis.645.num.4.*

Prosequi non potest, *Actis non transportatis*, *decis.201.num.1*, & per totam *par.15.decis.578.num.1. par.18.tom.2.*

Interposita *coram duobus*, quibus tertius commisit voces suas, est bona, præsertim si appellatur ad Papam, *Addit. decis.16.de offic.delcg.n.1. in novis.83.*

Gene-

Generalis à futuro gravamine in aliquo casu est valida, *decis. 23. de præbend. num. 2. in novissi. 232.*

Interposita *infrà Mensem* à tempore vacationis beneficii ab intrusione, & impedimentis Adversarii occupantis, non habet vim acceptationis, *dec. 14. de concess. præbend. nu. 2. in novissi. 244.*

Interposita *ab eo, qui fuerat Procurator* constitutus in Partibus eadem die, qua appellavit tenet, *dec. 56. num. 1. de appell. in antiq. 394.*

Interposita *per Spoliatum* contrà Spoliantem habent vim citationis, *dec. 18. num. 1. de Rest. Spoliat. in antiq. 341.*

In dubio præsumitur interposita infra legitimum tempus à die habitæ notitiæ, *decis. 55. num. 3. par. 1. divers.*

Ab interlocutoria fieri debet in scriptis, *decis. 2. num. 8. par. 2. divers. decis. 323. num. 10. par. 4. tom. 2.*

In scriptis fieri dicitur, quandò libellus appellationis ipsius porrigitur, *dec. 2. num. 8. & 20. par. 2. divers.*

Si interponatur presente Procuratore, non requiritur intimatio appellationis, *decis. 24. num. 3. lib. 2. par. 3. divers.*

Si fiat *coram Notario* Extraneo, non autem Causæ vertentis, habitis etiam testimonialibus literis de hujusmodi facta appellatione, præsupponitur esse clandestina, & ob id nihil relevat, *decis. 290. num. 1. lib. 2. par. 3. divers.*

Interposita *coram Notario* per dimissionem schedulæ appellationis non dicitur legitima, quià appellari debet coram Judice, & non coram Notario, *decis. 595. num. 1. par. 1. decis. 323. nu. 9. par. 4. tom. 2.*

A decreto examinis eorum, qui ad beneficium idonei, vel non idonei reperti fuerunt, debet esse expressa, & tacita non sufficit; cum hujusmodi decreta habeant vim interloquutoriæ, *dec. 591. num. 3. par. 1.*

Debet interponi *coram Judice* à quo, & non coram Judice ad quem, *dec. 293. num. 13. par. 1.*

Interposita *à non legitimo Procuratore* Appellanti non suffragatur, *decis. 293. num. 13. par. 1.*

Nec suffragatur *tertio Appellanti* pro suo interesse, nisi doceat de prætenso interesse, *decis. 293. num. 14. par. 1.*

Judex cum clausula *quam, & quas* potest procedere, prout in prima tamquàm Judex prioris instantiæ, *decis. 12. nu. 4. par. 8.*, quià non astringitur super appellatione procedere, *ibid. num. 3.*

Judex appellationis debet pronunciare benè, vel malè appellatum, non autem per modum provisionis; fallit si non definitivè processit, *decis. 12. num. 1. & 2. par. 8.*

Commissi, *quandò intrà legitima tempora* non fuit per Regentem Cancellariæ signata, debet protestari de impedimento, *decis. 275. num. 9. par. 9. tom. 1.*

Tempus appellationis *durat per decem dies*, & debent integrè spirare, nulla habita ratione momenti, vel horæ prolatæ sententiæ, *decis. 466. num. 2. & 3. par. 9. tom. 2.*

Appellationis, & nullitatis Causam, *quandò quis committi curavit*, facit omnia acta sua, *decis. 346. nu. 1. par. 9. tom. 2.*

Causa *quandò fuit commissa* cum clausula *quam, & quas*, censetur deductum omne jus, prout à principio. *dec. 365. num. 17. par. 9. tom. 2.*

De Causa *sufficit*, quod Judici constet præsumptive, *dec. 466. n. 19. par. 9. to. 2.*

Appellationis *delatio* Causam inappellabilem, appellabilem efficere non potest, in præjudicium Partis, *decis. 324. num. 10. par. 10.*

Simplex delatio operatur, ut Judex à quo non possit amplius se in causa intromittere, *decis. 324. num. 9. par. 10.*

In causa appellationis, *sufficit intrà Annum* citare Partem pro obtinendo biennio, *decis. 82. num. 2. par. 10., Bich. decis. 488. num. 1. & 2.*

Ad appellationis Causam *prosequendam* de jure datur Annus, & Rota solet concedere biennium ad prosequendam appellationem, si aliquid fuerit factum intrà Annum *decis. 82. num. 1. par. 10., Dunoz. sen. dec. 340. num. 1., decis. 41. num. 1., & dec. 286. num. 5.*

Commissio postmodum impetrata, idem operatur quod appellatio, *decis. 235. num. 4. par. 10.*

Causa

Causa *dum non fuit prosecuta*, idem est, ac si non fuisset appellatum, *decis.*187. *num.*2.*par.*11., *decis.*208.*num.*2. *lib.*2. *par.*3. *divers.*, *Seraphin.decis.*422.*n.*5. Vide etiam *Appellatio quoad desertionem &c.*

Judex appellationis *cognoscit de emergentibus* possessionis, etiam antecedentèr captæ, *decis.*187.*num.*8.*par.*16.

Appellatio *interposita à mandato*, suffragatur etiam quoad decreta, *decis.*254. *num.*13.*par.*18.*tom.*1.

Appellationis *Causa commissa*, ut possit ad ulteriora procedi, necessaria est nova Commissio præfixionis termini ad transportandum Acta, *decis.*721. *nu.*8. *par.*18.*tom.*2.

Appellationes *recipi non debent* sine insertione sententiæ Judicis à quo, & non exhibito earumdem appellationum Instrumento, *decis.*430. *num.*1. *par.*18.*tom.*2.

Præsumitur interposita à die habitæ scientiæ; nisi contrarium probetur, *dec.*365. *num.*22.*par.*19.*tom.*1.

Interposita *in termino proservato*, cum Clausula *Quatenùs contra*, retrotrahitur ad diem sententiæ, *decis.*182.*n.*6. *par.*16.

Habetur *pro non interposita*, si non fuerint petiti Apostoli, *decis.*182.*num.*13. *par.*16.

Cæterata continet etiam petitionem Apostolorum, *decis.*182.*nu.*14.*par.*16.

A tempore appellationis subducitur recursus ad Signaturam, *decis.*124. *num.*10. *par.*17.

A laudo interposita, non tollit præsumptionem illius justitiæ, & rectitudinis, *decis.*122. *num.*5.*par.*17.

Appellationis *interpositæ ad Metropolitanum*, si causa Partibus præsentibus in curia committatur per Appellatum tacito de Metropolitano commissio est subreptitia, *decis.*19.*num.*1. *de appell. Bisig.*506.

Interponendæ *decem dies dicuntur utiles ab initio*, sed continui in processu, *decis.*46.*num.*2.*de appell. in antiq.*391.

Prosequendæ appellationis tempus non currit impedito: Ubi quod non sufficit impedimentum in una parte Anni, quando in alia parte ejusdem Anni non fuit facta diligentia, *decis.* 156. *num.*2.*par.*2.*decis.*45. *num.*15.*par.*10., *decis.*161.*num.*8.*par.*17.

Causa *si sit commissa* cum clausula, *sine præjudicio legitimæ Executionis &c.* licet operetur, ut Judex à quo ad Executionem suæ sententiæ procedere possit; Non tamen procedit, ut Judex ad quem, postea detecta injustitia, & nullitate sententiæ ad illius executionis revocationem devenire non valeat, etiam per viam manutentionis, *decis.*132.*num.*8.*&* 9.*par.*7.

Interposita ab eo, qui non habet mandatum, perindè est, ac si non esset interposita, *decis.*585. *num.*5.*par.*4. *tom.*3., & non causat attentata, *ibi. num.*6.*decis.*219. *num.*5.*par.*14.

Limitatur, quandò ea fuit ratificata à Principali, *decis.*621.*num.*4.*par.*4.*to.*3.

Appellatio, *ut evitetur*, sufficit, ut intrà terminum juris fuerit præsentata commissio Regenti, *decis.*733.*nu.*6.*par.*4. *tom.*3.

Sed hoc intellige verùm, quandò fuerunt dati Apostoli reverentiales, secus verò, quandò fuit datus terminus juris, quià tunc appellans omninò tenetur redire pro Apostolis, *decis.*733.*num.*7. *par.*4.*tom.*3.

Appellatio est valida licèt sit interposita viva voce, si tamèn in continenti fuerit interposita, *decis.*313.*num.*2.*par.*4. *tom.*2.

Sine scriptis tùnc valet, si statim prolata contrà se sententia, Pars viva voce dixerit *Appello*, quià subintelligitur, appello à te, à sententia, quam statim protulisti, inter me, & Adversarium meum, *decis.*313.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Appellari debet *ab ulteriori processu*, quandò Judex allegatur suspectus, *decis.*7.*num.*5.*par.*7.

Interposita *à die habitæ notitiæ*, non suffragatur, ubi Partes fuerunt personalitèr citatæ, ad sententiam, *decis.*40. *num.*3.*par.*8., *decis.*394.*num.*4.*par.*13.

Interposita *post decem dies* datos ad appellandum, est nulla, *decis.*142.*n.*11. *par.*9.*tom.*1., & non impedit quin sententia non transeat in judicatum, de-

*decis.*295.*num.*2., & *decis.*236.*num.*1. *par.*9. *tom.*1., *Cels.decis.* 128. *num.*1., *Panphil.decis.*217.*num.*3., & *dec.*690. *num.*4.

Contrarium quandò fuit interposita à die habitæ notitiæ, *decis.*142.*num.*12., & *decis.*275.*num.*16., & *decis.*90. *num.*7. *par.*9.*tom.*1.

Validè dicitur *interposita*, si intrà decendium fuit interposita, *decis.*483.*num.*1. *par.*9. *tom.*2., *decis.*275. *num.*1.*par.*9. *tom.*1.

Appellatio *debet justificari*, non ex novitèr deductis, sed ex eisdem tantum Actis, *decis.*466. *num.*15.*par.*9. *tom.*2.

Quandò non fuit interposita à sententia, & Judex de hoc est certus, tunc non est necesse, ut serventur quatuor termini, *decis.*295.*num.*15.*par.*9.*tom.*1.

Commissio appellationis obtinenda est intrà decem dies, datis per Judicem Apostolis reverentialibus, *Panphil.decis.*164.*num.*6. & *seqq.*

Prosecutio Appellationis facta per Principalem inducit ratificationem per anteà gestorum à Procuratore, qui appellavit, *Panphil. decis.*684.*n.*8.& 13.

Arreptio itineris ad Curiam habet vim prosecutionis appellationis, *Millin. decis.*400.*num.*3.

Interposita quandò non fuit à decreto procedendi ad ulteriora in subhastatione, potest interponi à subhastatione, & deliberatione, quæ calore ejusdem decreti processit, *Priol.decis.*385. *num.*13.

Appellationis prosecutio non est de Appendiciis primæ instantiæ, *Mohedan. decis.*6.*de procur.*

Causa *non dicitur introducta*, nisi postquam fuerit citatum contra commissionem, *decis.*227.*num.*5., & *dec.*144. *num.*2.*par.*17.

Ad Causam prosequendam secundus Annus non conceditur sine Causa, *decis.*124.*num.*1.*par.*17.

Adhæsio appellationi debet fieri infrà tempus, infrà quod potuit appellari; Et hujusmodi appellatio ab Excommunicatione protegit adhærentes eidem, *dec.*6.*de senten. Excommun. in novissi.*273.

Appellationi unius, potest altera Pars adhærere, *decis.*727.*num.*4.*par.*2.

Appellationi *non est locus*, quandò elapsi sunt decem dies concessi ad appellandum, *decis.*376. *num.*25.*par.*9. *tom.*2.

Detulisse dicitur Judex, etiam cum clausula: *Quatenùs jus, & statuta deferunt*, *decis.*216.*num.*2.*par.*16.

Non fuisse à Judice *Appellationi responsum*, si Notarius testetur non creditur, quotiès acta contradicunt, *decis.*182. *num.*5.*par.*16.

Appellationem, *qui non interponit* ab edictis propositis tacito consensu intelligitur eam approbasse, *decis.*712. *num.*4.*par.*4. *divers.*

Deferens, *vel non appellans*, dicitur confirmare sententiam suo facto, *dec.*119. *num.*10.*par.*2.*divers.*

Detulisse dicitur Judex, qui dedit terminos reverentiales, *decis.* 324. *num.*8. *par.*10.

Per interpositam *à relatione approbationis* ad aliquod beneficium, potest dici impedita Patronorum præsentatio, ac retardata Episcopi institutio, *dec.*356. *num.*11.*par.*10.

Ab alio Coopppositore interpositam prosequi potest admissus ad causam pro suo interesse, *decis.*240.*num.*11.*par.*12.

Proùt etiam *ab uno ex sociis* interpositam potest alter socius prosequi, *dec.* 210. *num.*18.*par.*11.

Data appellatione, via ordinaria est procedendum, *decis.*418.*par.*4. *divers.*

Pendente appellatione in petitorio lata, ad sententiam in possessorio ferendam, non rectè devenitur, *decis.*534.*num.*4. *par.*4.*divers.*

Interposita sententia non transit in judicatum, *decis.*450. *num.*2.*par.*13., *Bich. decis.*637.*num.*3.

In tempore *non interposita*, & infrà Annum non prosecuta, sententia in judicatum transit, *decis.*348. *num.*1. & 2. *par.*14.

In Appellationibus *latis in Curia* requiritur major diligentia in prosequendo, quam in aliis latis extrà Curiam, nam tunc sufficit Appellanti intrà tempus præfixum accipere iter Romanum, *decis.*275.*num.*6. & 7. *par.*9.*tom.*1.

Appellatio, *si non admittatur*, à non admissione debet appellari, *Arguell. decis.*117.*num.*7., declara, *ut num.*8.
Infrà terminum præservato interponi potest sub conditione, *quatenùs contra*, *Eich.decis.*240.*num.*1.
Interposita *à Procuratore*, censetur à Principali ratificata ex illius prosecutione coram Judice ad quem, *Bich.decis.*248.*num.*4. *&* 5.
Appellatio *à die habitæ notitiæ*, admittitur, quandò citatio ad sententiam non fuit personaliter executa, *Bich. decis.*489.*num.*19. *Manzaned. dec.*656. *num.*3.*&* 4., *decis.*89.*num.*11., *dec.*56. *num.*4. *&* 6.
In connexis *interpositio* appellationis ab una parte Causæ appellabilis, operatur etiam, & trahit ad se partem non appellabilem, *Bich.decis.*136.*num.*6.
Et accessorium *in materia appellationis* regulatur secundum suum principale, *Bich.decis.*39.*num.*8.
Ad effectum videndi *an fuerit interposita intrà decendium*, inspicitur tempus secundi decreti, non autem primi circumducti, *Cerr.decis.*165. *num.*10.
Stante nova petitione, & novo decreto, potest interponi infra decem dies proximos, quamvis alii decem dies lapsi fuerint à primo decreto, *Cerr. decis.*165.*num.*11.
Censetur *in scriptis* interposita, die quo Procurator reproduxit cedulam appellationis, *Dunoz.sen.dec.*340.*n.*5. *&* 9.

11 Appellatio ad quem interponatur & de Judice Appellationis.

Appellantes *à sententia Papæ ad Christum*, hæresim sentire videntur, quasi Papa Christi non sit Vicarius, nec cum eo facere eidem Tribunal, *Rub.in annot.decis.*2.*num.*72.*par.*3.
Appellatio *datur ab Inferiori ad Superiorem*, *decis.* 196. *num.* 3.*par.*2. *divers.*, *decis.*400. *num.* 3. *&* 4.*par.*14.
A Vicario ad Episcopum non datur, sed ad Metropolitanum, *decis.*115. *nu.*20. *par.*14.

12 Appellatio quoad renuntiationem tam expressam, quam tacitam.

Appellationi renuncians, & sententiam acceptans non dicitur cessare à lite, donec adhuc possessionem retinet, *decis.*388.*num.*7.*par.*4. *tom.*1.
Appellationem *si* postquam Pars interposuerit, *redeat ad eumdem Judicem*, videtur recessisse ab appellatione, *decis.*718.*num.*21.*par.*4. *tom.*3. *dec.*420. *num.*2. *par.*2., *Bich.decis.*324.*num.*5., *&* *decis.* 397. *num.* 19. limita quandò præcessit rescriptum Signaturæ, mandans Judici, à quo, ut iterum audiat, *Bich.decis.*539.*num.*2. *&* 4., & quando comparuit cum præservativa appellationis, *decis.* 491. *num.* 8., & si comparitio fuit coactiva, *ibid. num.*5. *Cerr. decis.*74.*nu.*19., *& seqq. Emerix jun. decis.* 104.*num.*8. *&* 9.
Appellationi interpositæ *censetur renunciatum*, quando ea deserta remansit, *decis.*733.*num.*1.*par.*4.*tom.*3.
Appellationi, *dum quis renunciavit*, non præsumitur quoque voluisse renunciare juribus sibi reservatis in sententia, *decis.*508.*num.*9.*par.*4.*tom.*2.
Appellationi *renunciat*, qui in termino juris, non redit pro Apostolis, *decis.*526. *num.*1.*par.*18.*tom.*2.,*Crescent. decis.*8.*num.*3., *&* *decis.*6.*num.*6.
Appellationi *non renunciat*, qui redit ad Judicem à quo cum protestatione de non recedendo à sua appellatione, *decis.*308.*num.*7.*par.*19.*tom.*1.
Censetur renunciatum per consensum præstitum discussioni meritorum, *decis.*109.*num.*5.*par.*17.
Renunciatio *facta à Consocio* præbet argumentum super injustitia litis, *decis.*168.*num.*18.*par.*15.
Appellationi *renunciare non videtur*, qui comparet coram Judice a quo, *dec.*63. *n.*1. *de appell. in novis.*215.*Ad hoc,ut revocet gravamen*,*Ansald.dec.*4.*n.*10.
Interopositæ ex multis actibus factis coram Judice à quo *renunciari dicitur*, *decis.*2.*num.*2. *de renunc. in novis.*55. *decis.*384. *num.*1. *par.* 16., *decis.* 216. *num.* 3. 5. *&* *seqq. par.*17.

Re-

Renunciare non videtur, qui jura sua coram Auditore producit ad finem, ut in Executione sententiæ supersedeat, secus si ab eo Citationem peteret, vel aliquid, quod non possit, nisi per Judicem expediri, *decis.63. de appell.in noviss.215.*

Censetur renunciatum, quando petitur id quod in sententia pronunciatum est, *decis.591.num.2.par.1.*

Renunciasse censetur, qui post appellationem coram eodem Judice comparuit, *decis.22.num.2.par.2.*

Renunciare quis non potest in præjudicium fidejussoris, seu defensoris, *decis.391. num.10.par.2.*

Appellationi interpositæ *renunciasse non videtur*, si instetit pro revocatione sententiæ, & pro Commissione.Compulsorialium coram Judice a quo, *decis.418.num.9.par.14.*

A relatione Peritorum *non renunciat*, qui prosequitur judicium ad patefaciendos errores ejusdem relationis, *decis.302. num.8.par.17.*

Appellatione *censetur recessum*, stante successiva patientia Appellantis, *decis.363.num.5.& 6.par.11.*

Appellationi *Mulier non valet renunciare* absque solemnitatibus, *Bich. decis.404.num.3.*

Renunciatio operatur acceptationem sententiæ,quę ampliùs impugnari non potest,*decis.519.num.10.par.19.tom.2.*

13 Appellatione Remota.

Appellatione remota licet sit commissa Causa, nihilominùs stante notoria injustitia datur appellatio, *decis. 39. num.2.par.4.tom.2.*, *Bich. decis. 526. num. 15.*

Appellatione remota, aut non permissa, sententiæ etiam iniquæ transeunt in rem judicatam, *decis.37.num.4. lib.2. par.3.divers.*

Clausula *Appellatione remota*, habet locum, ubi Judex procedit servata forma Commissionis, & Partem non gravat, *decis.79.num.3.par.2.*

Sententia lata operatur illius rem judicatam, *decis.739.num.1.par.3.*

Nihil operatur *stante notorio gravamine*, *decis.117.num.1.in fin.par.3.*

Appellatione remota, *clausula* operatur, quod facilius veniat concedenda remissoria, *Ottobon.decis.83.num.9.*, *& decis.119.num.18.*

14 Appellatio suspensiva, an, & quando admittatur.

Vide etiam *Appellatio devolutiva*, *& appellatio*, *quandò non sit admittenda &c.*

Appellatio datur *à decreto Executoris* mixti, *decis.507.num.7.par.4.tom.1.*, *Duran.decis.198.num.8.& 9.*

Appellatio datur *à declaratoria* excommunicationis conditionaliter lata, nisi infra tot dies paruerit pendente termino prædicto, *decis.248.num.2.par.4. tom. 1.*

Appellatio datur etiam *in Possessorio*, quando sententia continet condemnationem fructuum, *ubi etiam* idem, quando pronunciatur præsentatum esse instituendum, *decis. 638. num.3. par. 3.*

Appellatio *in possessorio* datur à secunda sententia, quando fuit processum per viam decreti dando executionem primæ sententiæ, quando per viam decreti non poterat procedi, *decis.638. num.4.par.3.*

Appellatio regulariter datur *à sententia definitiva*, aut vim definitivæ habente, *decis.658.num.2.par.3.*, *Put. dec.103. num.2.lib.3.*

Appellatio datur *à Relatione Examinatorum*, *decis.488.num.3.par.3.*, *Bich.decis.453.nu.7.& 9.*, *Cels.decis.5.nu.8.*, *Peutinger.decis.439.num.1.*, *decis.279. num.3.& seq.*, *decis.361.num.1.& 6.*, *& decis. 439. num.2.*, etiam Synodalium, *Ansald.decis.32.num.1.*, & Rota solet indulgere novum examen, *ibid. num.3.& 13.*

Appellare nemo valet *à Papa*, itaut error esset in fide asserere contrarium, *Rub.in annot.decis.2.num.72.par.3.*

Suspensiva non admittitur *à sententia continente declarationem interpretativam* qualitatum non augentium, nec mi-

minuentium, *decis.10.num.10.& 15. par.1.divers.*

A liquidatione facta in judicio particulari, vel generali de Stylo Curiæ conceditur propter excessum: Secus in liquidatione in Judicio Universali, in quo præcedit condemnatio; & Judex sibi reservat liquidationem, *decis.100. num.10.& 30.par.1.divers.*

Datur *à sententia continente mixturam* cum petitorio secundùm omnes, *decis.356.num.6.par.1.divers.*, *Ludovis. decis.251.num.10.*

Semper datur, *quando præjudicium est irreparabile in petitorio, decis.356.n.6. & 7.par.1.divers.*

Etiam datur, quando agitur ad possessionem *vigore Contractus, decis.356.nu.6. & 8.par.1.divers.*

Non datur à sententia lata *in mero possessorio*, & intrat Ægidiana, *decis.356. num.6.& 9.par.1.divers.*

Non datur à sententia *liquidatoria*, *decis.271.num.2.par.1.divers.*

Nec à sententia lata *in mero possessorio*: fallit, ex aliqua Causa, quæ est in appellatione exprimenda, *decis.659.n.3. & 4.par.1.divers.*, & quando continet mixturam, *decis.305.num.7.par.6.*, *decis.186.num.19.par.7.*

Appellatio semper admittitur *in utraque Causa*, quarum altera admittit appellationem, altera non *decis.323. num.1. par.1.divers.*

Appellatio solet dari à sententia lata *super immissione*, *decis.379.num.2.par.4. tom.2.*

Interposita *à mala electione* ex pluribus præsentatis, & æquè idoneis ab Examinatoribus renunciatis, tunc etiam intrat ad effectum suspensivum, *decis.379.num.5.par.4.tom.2.*

Appellationi suspensivæ locus est *ratione mixturæ* possessorii cum petitorio, *decis.405.nu.16.par.4.tom.2.*, *dec.305. num.7.par.6.*

Appellatio datur *ab institutione*, licet non habeat vim definitivæ, *decis.197. num.3.par.5.tom.1.*, *Zarat.decis.1.n.3.*

A sententia interlocutoria, quæ secum trahit executionem, si lex deponeret, ne detur ab illa appellatio, esset iniqua, *dec.197.num.4.& 5.par.5.tom.1.*, *Cocein. decis.1792. num.11. & sequen. ad 20.*

Datur *à mandato de manutenendo* dato per Cedulam, *decis.117.num.17.par.5. tom.1.*, quando sententia annullat, & revocat Alterius possessionem, *Arg. dec.31.num.21.*, *Zarat.decis.43.n.20.*, *Bich.decis.381.num.8.& seq.*

Suspensiva *datur à laudo*, *decis.300.nu.3. par.5.tom.1.*

Non admittitur, quando *agitur remedio l.fin.C.de Edict.div.Adrian.toll.dec.51. num.3.par.5.tom.1.*, contra quando in Causa sunt Ecclesiastici, *Cocein.decis.1780.num.1.& 3.*

Datur *ab Executore*, si probetur, quod excesserit in exequendo, *decis.8. num.5. par.6.*

Appellatio datur *à pronuntia de habendo positiones pro Confessatis*, *dec.252.n.29. par.7.*

Datur *à repositione decreti facti*, quod positiones haberentur pro Confessatis, *decis.252.num.28.par.7.*

Datur ad utrumque effectum *à sententia, quæ continet mixturam petitorii*, & possessorii, *decis.133.nu.2.& 7.par.8.*, *Dunoz.sen.decis.24.num.2.*

Datur etiam *in judiciis possessoriis*, ubi agitur de sententia nulla, & injusta, *decis.302.num.4.par.8.*, *Bich.decis.28. num.7.*, *Cocein.decis.1975.num.2.*, & Judex adhibet Causæ Cognitionem, *Priol.decis.149.num.15.*

Admitti debet a sententia lata *in vim Relationis Periti*, quæ continet excessum, *decis.379.num.8.par.9.tom.2.*, *Arguell.decis.29.num.16.& 17.*, *Cerr. decis.182.num.5.*

Suspensiva non datur *à reprobatione Examinatorum*; Intellige quoties agitur de beneficiis Parochialibus, secus ubi de simplicibus tantùm, *decis.60. num.3.& 4 par.9.tom.1.*

Ad utrumque effectum aliquando admittitur *in materia alimentorum*, *decis.355.num.8.par.9.tom.2.*

De jure Canonico admittitur etiam *in possessorio l. fin. C. de Edict. Div. Adr. toll.decis.441.num.1.par.9.tom.2.*, *decis.89. num.3.*, & *decis.365. num.23. par.10.*,

*par.*10., *Ludovis. decis.*335.*num.*18., & *decis.*546.*num.*4., *Duran. dec.*240. *num.*2.

Etiam suspensiva datur *in electione*, in qua requiritur Causæ Cognitio, & determinatio super habilitate, & inhabilitate, *decis.*210.*num.*32.*par.*9.*to.*1., *Pen.decis.*267.*num.*6.

Licita est in Casu, quo admittitur concursus in *Ecclesia Parochiali*, quando ea est unita Parochiali, *dec.*104. *nu.*2. *par.*10.

Non denegatur de jure Canonico *in Summariissimo possessorio*, si desuper lata fuit sententia, *decis.*365. *num.*25. *par.*10.

A Peritorum relatione, semper potest interponi, *decis.*11. *num.*22.*par.*10., *Bich.decis.*564.*num.*4.& 5.

Suspensiva aliquandò datur, etiamsi agatur *de Ecclesia Parochiali*, *decis.*48. *num.*17.*par.*10.

Datur *à decreto institutionis*, *ac immissionis* ad possessionem beneficii, quando judicialiter fuit processum, *decis.*287. *num.*2.*par.*10.

Admittitur *à relatione Examinatorum* in Causa beneficiorū Calaguritanorum, *decis.*134.*num.*2.*par.*10.

Semper conceditur *in Causis beneficialibus Calaguritanis*, *decis.*348. *num.*1. *par.*10.

Datur *à relatione Examinatorum*,*dec.*212. *num.*1.*par.*11., quando agitur de beneficiis simplicibus, & præsentatio, & institutio successivè, ea non obstante, factæ, dicuntur attentatæ, *decis.*238. *num.*2.*par.*14.

Prout etiam *ab institutione ad beneficium*, *decis.*212.*num.*2.*par.*11.

Suspensiva non admittitur *à sententia*, seu decreto *condemnante ad solutionem decimarum*,*decis.*223.*num.*5.*par.*12.

Admittitur quotiescunque *ad examen judicialitèr processum fuit*, etiam ad utrumque effectum, *decis.*301.*num.*3. & 4.*par.*12.

Datur à sententia lata *in possessorio* Statutario, quandò quis vigore Statuti, uti hæres petit possessionem, *decis.*34. *num.*21.*par.*2.*divers.*

Ex jure communi datur *à quocunque gravamine*, *decis.*418.*num.*7.*par.*4.*divers.*, & ad utrumque effectum, scilicèt Devolutivum, & suspensivum, *decis.*259.*num.*13.*par.*7., *Cerr.decis.*46. *num.*21.& 24.

Datur à sententia *institutionis Jurispatronatus*, *decis.*598.*num.*3.*par.*1.

Datur *ab electione facta in concursu* ad beneficia tàm ad effectum devolutivum, quàm suspensivum, *decis.*537. *num.*2.& 3.*par.*1.

Datur *à decreto immissionis* in possessionem provenientis à Jure Statutario, *decis.*513.*num.*8.*par.*1.

Datur à sententia *mixti Executoris*, *decis.*225.*num.*3.*par.*1., *decis.*701.*num.*2. *par.* 2.

In possessorio appellatio prohibita vigore Ægidianæ habet locum etiam in Curia, sed non in foro Ecclesiastico, & de re Ecclesiastica, quia de jure Canonico datur appellatio in quocunque possessorio, *decis.*682.*num.*2.*par.*1., *decis.*326.*num.*5.*par.*6.

A novo gravamine non deducto in primis sententiis concedenda est,*dec.*529.*n.*4. *par.* 2.

De jure Canonico datur *à quocunque gravamine*, *decis.*287.*num.*7.*par.*2., etiam in judiciis possessoriis, *dec.*45.*num.* 15. *par.*9.*tom.*1., *decis.*465.*num.*6.*par.*9. *tom.* 2.

Admittitur *à quocunque gravamine*,etiam extrajudicialiter illato, *decis.*522. *n.*4. *par.*2.; *Cerr.decis.*182.*num.*6.

Ab excessiva taxatione conceditur à die habitæ notitiæ, *decis.*636.*num.*1.*par.*2.

Admittitur *à Collatione Ordinarii*, *decis.*156.*num.*5.*par.*2.

Et *à denegata institutione*, *decis.*156. *n.*5. *par.* 2.

Et ab interlocutoria continente gravamen irreparabile,*decis.*214.*n.*4.*par.*2., *Coccin.decis.*407.*num.*2.

A concursu, *seu judicio Episcopi* in terminis Constitutionis Sancti Pii V. non conceditur simpliciter, sed tunc demum, quando dolosè, & irrationabiliter judicat, *decis.*36.*nu.*1.& 2.*par.*2., *Bich.decis.*569.*num.*3., *Cerr.decis.*51. *num.*2.

Datur *à sententia Judicis*, in qua se com-

competentem declarat, *decis.*411.*n.*1. *par.*4.*tom.*2., *decis.*748.*num.*6.*par.*18. *tom.* 2.

Datur à sententia lata *in judicio possessorio* saltem de jure Canoncio, *decis.*98. *num.*1.*par.*4.*tom.*2.

Datur *ab Executione*, quando executor est mixtus, *decis.*36.*num.*7.*par.*4.*tom.*2.

Admissa cum clausula *si*, *& in quantum* de jure admitti debet, nec aliter, nec alio modo operatur, ut sit admissa, quatenùs de jure venit admittenda, *decis.*400.*num.*10.*par.*4.*tom.*2.

Appellatio ad Rotam *à mala Examinatione* impediri non potest, *decis.*238. *num.*11., *& decis.*350.*num.*2., *& decis.*329.*num.*6.*par.*14.

Tàm quoad effectum suspensivum, quàm devolutivum admitti debet, quando Judex judicialiter processit, secus si extrajudicialiter, *dec.*418.*num.*4.*&* 5. *par.* 14.

In definitivis ad utrumque effectum admittitur, *decis.*399.*num.*4.*par.*14.

In Causa *validitatis Testamenti* semper intrat ad utrumque effectum, *dec.* 339. *num.*5.*par.*14.

Ab Inferiori ad Superiorem de jure Canonico datur, & vice versa, nec à Civili, nec a Canonico conceditur, *decis*400.*num.*3.*&* 4.*par.*14.

Suspensiva datur etiam *à beneficio Curato*, quando agitur inter Compresentatos, *decis.*360.*num.*6.*par.*15.

Suspensiva *datur à sententia mixti Executoris*, *decis.*114.*num.*7., *& dec.*118. *num.*2.*par.*15., *dec.*166.*num.*2.*par.*16., *decis.*412.*nu.*6.*par.*18.*tom.*2., *Arguell. decis.*15.*num.*9., *& decis.*10. *num.*3., *Zarat.decis.*104.*nu.*7., *Bich.*392.*n.*8., *& decis.*275.*num.*23., *Cerr.decis.*182. *num.*8., *& decis.*370.*num.*14., *Coccin. decis.*196.*num.*6., *& decis.*225.*num.*6., *& decis.*251. *num.*1., *& decis.* 366. *num.*3.

Datur *ab Executione literarum Apostolicarum*, quando in literis Apostolicis adest clausula *in forma Dignum*, *decis.*114.*num.*4.*par.*15., *Bich.dec.*275. *num.*21.*&* 25.

Datur *à sententia*, *quæ* individuè, æquè *continet bona tàm Ecclesiastica*, *quàm laicalia*; Amplia hoc idem procedere, si hæc omnia unico eodemque libello fuerint petita, *decis.*325. *num.*9. *par.*15.

Admittitur *etiam in Casu prohibito*, quoties fuerit processum mediante tela judiciaria, *decis.*114.*num.*12.*par.*15.

Datur etiam *à gravamine extrajudicialitèr illato*, *decis.*319.*num.*5.*par.*15.

Datur de jure Canonico *in remedio adipiscendæ* possessionis, sicuti in cæteris aliis remediis possessoriis, *decis.*325. *num.*1.*par.*15., etiam inter Ecclesias ad effectum suspensivum, *Arguell. decis.*52.*nu.* 16., *decis.*45.*num.*3., *& decis.*56.*num.*5., *Bich.decis.*274.*num.*5., *Cerr.decis.*6.*num.*2., *decis.*39.*num.*15. *&* 16.

Datur *à sententia*, non autem à petitione, *dec.*46.*num.*3.*par.*15., *& dec.*118. *num.*2.*par.*16.

Appellationem admittere necesse est, ubi judicialis cognitio fuerit assumpta, *decis.*178.*num.*3.*par.*18.*tom.*1.

Conceditur quotiescunque *fuit* illatum *præjudicium irreparabile*, *dec.*202.*n.*2., *& decis.*349.*num.*4.*par.*16.

Quæ datur *respectu bonorum Emphyteuticorum* Ecclesiæ, conceditur etiam ratione aliorum in una, eademque sententia Contentorum, *decis.*145.*num.*8. *par.* 17.

Prohibitio *vigore Ægidianæ* non habet locum, quando agitur de rebus Ecclesiæ, & sufficit Ecclesiam esse actricem, licèt Reus sit laicus, *decis.*391. *num.*5.*par.*2.

Datur *à relatione Examinatorum* in concursu super Parochialibus, *Arguell. decis.*117. *num.*12., *Zarat. decis.*120. *num.*2., Ubi quod secus ad devolutivum.

Fallit *in beneficiis simplicibus*, *Zarat. decis.*120.*num.*3., *Arguell.dec.*117.*n.*15. *&* 19.

Et in Parochialibus de Jurepatronatus in Concursu duorum Præsentatorum à Patronis, *Arguell. decis.*46.*num.*4., *Ansald.decis.*64.*num.*16.

Appellatio datur *ab excessiva taxatione* expensarum, *Bich.decis.*123.*num.*1., *Coccin.decis.*1984.*num.*3., *Panphil. decis.*194.

*cis.*194. *num.*4., & interposita impedit executionem, *Panphil. decis.*343. *num.*3., & sufficit, quod interponatur à die habitæ notitiæ, *Idem dec.*430. *num.*1., *Duran.decis.*150.*nu.*3., *Kembold.decis.*167.*num.*1.

Item *à denegatione institutionis Bich. decis.*237.*num.*6., & *decis.*420.*num.*14.

Item quando *declarat competentem*, *Bich. decis.*246.*num*6.

Item datur *à mandato de exequendo* Instrumentum dotale vigore Statuti Urbis *cap.*85. *lib.*1., quando appellans intra triduum curavit rem mobilem sequestrari, sic disponente alio Statuto, *lib.*1.*cap.*169., *Bich.decis.*228. *num.*4. 5.& 7.

Item *à decreto admissionis articulorum*, quod vim habet definitivæ, *Bich. decis.*354.*num.*6.& 7.

Datur *à decreto Ordinarii* approbante relationem Examinatorum, quando fuit judicialiter processum, *Bich. decis.*453.*num.*1.*ad* 14.

Suspensiva ad utrumque effectum datur *in judicio Manutentionis*, si constat de illius injustitia, *Bich.decis.*39.*num.*9., præcipue in parte condemnatoria ad fructus, *ibid.nu.*20.& 21., *Coccin. decis.*2285.*num.*17.& 18.

Non debet admitti à Judice in præjudicium Partis, cui *ex re judicata* fuerit jus quæsitum, *Bich.decis.*217.*num.*19., *Coccin.decis.*2099.*num.*7.

A mala Examinatorum relatione ad utrũque effectum admittitur, si quis fuit ab Examinatoribus idoneus tantùm ad simplicia denunciatus non autem ad Curata, *Bich.decis.*338.*num.*3.

Datur *à Delegato per Papam* ad ipsum Papam, non autem ad alium, *Buratt. decis.*170.*num.*10.

Datur ab Episcopo renuente ordinare habentem beneficium annexum, *Kembold.decis.*186.*num.*3.

Appellatio datur *ab institutione ad beneficia* judicialiter facta, secus si extrajudicialiter, *Cerr. decis.*62.*num.*4., *decis.*140.*num.*7., *decis.*396.*num.*2., *decis.*656.*num.*1.& 2., & *decis.*828.*n.*3.

Item datur suspensiva *in electione*, in qua requiritur Causæ cognitio, & determinatio super habilitate, *Cerr. decis.*106.*num.*32.

Super inhabilitate regulariter datur, *Cerr. decis.*131.*num.*30.

Item *à denegatione juris conferendi* beneficia per optantem, *Cerr. decis.*729. *num.*9.

Item, quando Judex juris ordine servato *per sententiam definitivam* pronunciavit, *Cerr.decis.*229.*num.*2.

A Concilio Synodali datur appellatio ad Pontificem, sed non datur suspensiva, quando non continet manifestam iniquitatem, & non est in odium particularis Personæ, *Coccin.dec.*1486. *n.*1. 2. & 3., & *decis.*1522.*num.*1.

Appellatio admittitur *ab excessu pœnè*, *decis.*639.*num.*30.*par.*18.*tom.*2.

Datur *à denegatione juris ascendendi*, vel optandi beneficia majora, *decis.*791. *la* 2. *num.*5.*par.*18.*tom.*2.

Et ab examine judicialitèr facto, *decis.*515. *num.*8.*par.*18.*tom.*2.

Admittitur *à die habitæ notitiæ*, ubi citatio fuerit facta domi tantum dimissa copia, *decis.*526.*num.*4.*par.*18. *tom.*2.

Admittitur *à quocunque excessu* in exequendo, *decis.*639.*nu.*32.*par.*18. *to.*2.

Appellationis Causam ad committendam sufficit quilibet *excessus*, *decis.*519. *num.*4.*par.*18.*tom.*2.

Appellatio licet requirat *gravamen*, illud tamen non est necessarium, ubi reclamatur à mala relatione Examinatorum, *decis.* 477. *num.* 4. & 5. *par.*18. *tom.*2.

Appellatio licèt *tertio loco* non liceat, illa tamen obtinetur mediante clausula: *constito de tribus*, *decis.*8.*nu.*1.*par.*19. *tom.*1.

Appellationis, & recursus *differentia* non est, *si Causa sit appellabilis*, vel non, ubi illa fuit admissa, *decis.*230. *num.*20.*par.*19.*tom.*1.

Admissa cum clausula *quatenùs jus*, & *statuta deferunt* censetur simpliciter admissa, *decis.*366.*num.*1. & *seqq.*, & *per totam par.*16.

Datur *ad utrumque effectum à refectione termini Ultramarini*, *decis.*349.*num.*4. *par.*16.

Eo magis datur *à mala relatione Examinato-*

natorum, si constat de gravamine, *decis.280.num.4.6.7.& seqq. par.16.*

Datur *in non admisso ad examen* re integra etiam si lapsa fuerint tempora Edictorum, *decis.349.num.6.par.16.*

Eo magis conceditur *in beneficiis simplicibus, & patrimonialibus à mala relatione Examinatorum*, si judicialiter fuit processum, *decis.202. num.2. par.16.*

Conceditur *à judicio Executoris Apostolici* continente mixturam, *decis.166. num.3.par.16.*

De jure conceditur *à sententia lata in mero petitorio*, *decis.156. nu.8.par.16.*

Datur ab electione Episcopi, ut rejectus possit provocare praelectum ad novum examen coram Judice Appellationis, *Priol.decis.311.num.1. & 2.*

Et à sententia lata in possessorio contrà Personas Ecclesiasticas, *Priol.dec.118. num.3.*

Vide *Ægidiana*.

Datur etiam ab institutione concessa per sententiam definitivam, *Priol.dec.47. num.10.*

Et à mandato de associando dato per cedulam praevio monitorio, & canonizatione fideicommissi, & sic cum mixtura, quamvis sententia lata fuerit per capita separata, *Priol. decis. 149. num. 2. 12. & 14.*, *secus* quandò non fuit datum per cedulam, *ibid. num.1. & 10.*

Et à mandato de manutenendo concesso per cedulam, *Priol.decis.149.num.13.*

Sententia quandò dicatur adeò complicata, ut individua dicatur, licèt lata per capita separata, ad hoc, ut ab illa detur appellatio in totum, *Priol. decis.331.num.1.*

Admittitur à Judiciis Peritorum, *Ansald.decis.64.num.25.*

Datur à decreto procedendi ad ulteriora, non obstante *Exceptione rei judicatae*, *Cels.decis.224.num.6.*

Item à decreto procedendi ad ulteriora non obstante inhibitione Rotali, *Cels. decis.224.num.6.*

Item ab institutione concessa per Ordinarium si judicialiter processum fuerit, *Cels.decis.126. num. 5. Peutinger. decis.48.num.2.,decis.223.num.5., & decis.111.num.1.*

Quandò Judex pronunciat per viam cedulae, datur appellatio ad effectum suspensivum, etiam si alias de jure non concederetur, *Dunoz.sen.decis.24.n.6.*

Nunquàm denegatur in casibus à jure expressis, *Dunoz. sen. decis.267. n.3.*

Quandò datur etiam *ad effectum suspensivum*, non sufficit si sit admissa cum clausula non retardata executione, *Dunoz.sen.decis.267.num.4.*

Maximè si executio tollat appellationem, vel perimat jus Partis, *Dunoz. sen.decis.267.num.5.*

Appellatio datur à sententia *Institutionis* lata ab Ordinario in contradictorio judicio, *Dunoz.jun. decis.212. num.2.*

Admittitur in utraque *parte*, quandò altera admittit appellationem, altera non, *Dunoz.sen.decis.113.num.5.*

De jure Canonico *datur* à quocunque gravamine, *Dunoz.sen.decis.5. num.6. & 305.num.8.*

Datur, quandò agitur ad possessionem vigore contractus, *Dunoz.sen.dec.113. num.10.*

Datur à decreto Executoris *mixti*, *Dunoz.sen. dec.131. n.9.,Ludovis. dec. 69. n.7., & 91. n.3. Manzaned. dec.895. num.2.817.num.4. & 852.num.4.*

Et à sententia continente mixturam, *Dunoz. sen.decis.305.num.10.*

Datur quandò sententia continet rescissionem transactionis, *Ludovis.dec.232. num.3.*

Ab excessu semel conceditur, & executio interim facta est attentata, *Ludovis.decis.545.num.10.*

In dubio potiùs admitti debet, quam reiici, *Ludovis.decis.251. num.9.*

Datur à gravamine illato, in reprobando aliquem in examine, *Manzaned. decis.844.num.3.4.& 5.*

Datur à liquidatione *Manzaned.dec.900. num.10.*

Judicium Manutentionis vigore Statuti, quod transfert ipso jure possessionem Defuncti in haeredem appellationem recepit ad utrumque effectum, *Beninca.decis.21.num.11.*

Datur appellatio in omnibus casibus, in qui-

quibus non reperitur de jure expreßè prohibita, *Panphil.decis.149.num.4.*, *& decis.219.num.1. & 9.*

Datur ab excessu, sivè excessus consistat in pœna, sivè in modo, *Panphil. decis.149.num.7.*

Executivis in remediis admittitur, ubi agitur de causis ultimarum voluntatum, *Panph.decis.258.num.4.*

A quocumque gravamine admittitur, *Panphil.decis.238.num.5.,decis.258.num.3. & decis.138.num.5.*

Datur ab immissione in possessionem concessa vigore statuti, *Panphil. decis.338.num.8.*

A sententia spolii de jure Canonico datur, *Pen. decis. 776. num.5.* limita *num.6.*

Appellatio datur *ratione liquidationis* implicitè in mandato contentæ, *Merlin. dec.42. num.3. fallit* quandò liquidatio non fuit facta à Judice, sed à Peritis, *ibid. num. 4.*

Datur ab electione concurrentium in beneficio, quandò beneficium collatum fuit ab Episcopo ex relatione synodalium examinatorum, *Merlin. dec.47. num.1.& 2.*

15 Appellatio in terminis nonullorum Statutorum particularium.

Appellationem *Statutum Bononiæ* semèl concedit in quocunque possessorio *sub rubr.de appell. §. præterea, dec.84.n.3. par.7.*, *Bich.decis.651.n.1.*, *Dunoz.jun. decis.1006.num.4.*

Statutum deferens appellationi est ordinatorium, *decis.84.num.13.par.7.*

Appellatio post elapsos decem dies *à Statuto Placentino* prohibetur, *decis.362.num.2.par.13.*

Subjacet Statuto, cujus est Causa principalis, *decis.15. nu.2.par.18.tom.1. decis.324. num.7. par.10.*

Appellatio suspensiva non datur in summariissimo possessorio *in Curia Archiepiscopali Bononiæ*, ubi viget Statutum prohibens appellationem, *Bich. decis.381.num.7.*

16 Appellatio quoad trasportationem Actorum.

Vide *Acta*.

Appellationem *prosequi volens*, debet producere Acta primæ instantiæ, ut de æquitate sententiæ possit dicere, *decis.495.num.3. par.4. tom.2.*, *Mantic. decis.2.num.1.*

Apotheca.

Merces existentes in Apotheca, & destinatæ ad illius usum, veniunt sub mandato de manutenendo de apotheca loquente, *Peutinger.decis.312.num.1. 2. & 3.*

Vide *Apothecæ appellatione*.

Apostata, & Apostasìa.

Apostata judicari non debet, etiam si in Partes longinquas quis diù vaget, nisi desiisset habere animum redeundi, *Acchill.de Grass.decis.346. seù unic. de Apostat.num.6.11.& 12.*

Apostasìa perfidiæ, & inobedientiæ non incurritur ex sola trasgressione, temeritate, vel contemptu, *Acchill. de Grass. dec. 346., seù unica de Apostat. num.8.*

Apostasiarum, quæ sit minor, *Acchill. de Grass. decis.346., seù unica num.10. de Apostat.*

Apostata, quod sit irregularis non probatur, *Acchill. de Grass.decis.346., seù unica num.4. de Apostat.*

Est inhabilis ad beneficia, *Acchill. de Grass. decis. 346., seù unic. num. 1. de Apostat.*

De Appendicis.

De Appendiciis dotis Acconcium censetur, & idem de eo judicatur prout de ipsa dote, *decis.41. num.20.par.11.*

Vide *Acconcium*.

Illius instantiæ est appellatio, cujus est sententia, *decis. 330. num.1. par.2. divers., & decis.9. num.7.par.14.*

Vide *Appellatio in genere*.

Applicatio.

Applicatio bonorum Conventus suppressi probatur ex verbis prolatis à Papa: *Præcepit*, *& mandavit fieri*, *& Executioni demandari*, *Emerix jun. decis.*1173.*num.*1.*&* 9.
Vide *Suppressio*.

Applicatio *minoris numeri* testium tempore, quo pestis grassatur, ad alios casus minime extenditur, *dec.*331. *n.*14. *par.* 13.

Et dismembratio ratæ fructuum auget redditus Mensæ, vel Beneficii, cui illi applicatur, operaturque tituli collativi præservationem, *decis.*219. *num.*3. *&* 4 *par.*16.

Modicæ ratæ fructuum facienda per Rectorem alicui dignitati, vel Collegio, ad augendum illius redditus verè arguit applicationem fructuum pro illa rata tantùm, non autem pleno jure Unionem Parochialis, *decis.*150.*n.*13. *par.* 17.

Applicationis diversitas in numero, Domus scilicet & Domorum, non turbat, cum nomina fundorum & Domus, non natura, sed nostra destinatione constituantur, *decis.*183.*nu.*12.*par.*13.

Applicare idem est, quod annectere, *Dunoz.sen.decis.*229.*num.*30.

Applicatio nihil aliud est, quàm quædam dismembratio, quæ licet suum non sortita fuerit effectum, quando hoc non provenit ex impedimento Præpositi, habetur pro effectuata in præjudicium ipsius, *Rembold.dec.*621.*n.*17.

Quandò sit pro augumento cultus divini, vel ex alia causa necessaria, *Reg.*13. *Cancell.* non habet locum *Rembold. decis.* 621. *num.* 13.

Appositio.

Appositio sola sigilli sinè subscriptione regulariter non sufficit ad probationem; eoque magis concurrente suspicione circà rasuram datæ, concurrente insuper, quod literas dans solitus sit subscribere, *decis.* 555. *num.*4. *par.*1. *divers.*

Custodum una cum creatione pœnarum probat rem esse illius, qui Custodes apponit, & pœnas exigit, *decis.* 461. *num.*2.*par.*1.*divers.*

Manus Papæ facit beneficium affectum, seu reservatum, *dec.*190.*num.*6.*par.*2., *Rembold.decis.*348.*num.*11.

Manus Papæ facta ad unum finem non impedit collationem Ordinarii, si dictus finis cessat, *decis.*190.*nu.*7.*par.*2.

Sigilli, habet vim subscriptionis; undè excluditur quæcumque suspicio suppositionis, remanetque propterea scripturæ identitas in tuto posita, *decis.*243.*num.*10.*par.*4.*tom.*2.

Lapidis in re emphyteutica nullum affert præjudicium investitis, & est valdè utilis Domino directo, *decis.*40.*nu.*15. *par.*8.

Ex Appositione Testium, & clausulæ *Actū* non probatur, quod instrumentum fuerit rogatum, ex quo potest contingere, quod exindè non fuerit Partibus publicatum, ideòque remanserit scriptura imperfecta, *decis.*154. *num.*25. *par.*5.*tom.*2.

Ex appositione manus Papæ facta ex causa, quæ non habuit effectū, beneficium non reservatur, *Rembold.dec.*557.*n.*8.

Et cum clausula dummodo non sit alteri jus quæsitum, non censetur Papam voluisse manus apponere in præjudicium Ordinarii, nisi verificata conditione, *Emerix jun. decis.*1352. *num.*8.
Vide *Affectio*.

Appositum.

Appositum ad ambundantiorem cautelam, ut Actus sustineatur, non debet contrarium operari, *decis.*125.*nu.*8.*par.*1. *divers.*

Pactum in aliquo contractu, si sit per omnia conforme dispositioni Juris Communis non alterat ipsū jus Commune, *decis.*361.*num.*96.*par.*11.

Sequestrum simpliciter minus gravat, quam si reperiretur consensus Creditoris super revocatione sequestri, *decis.*300.*num.*3.*par.*11.

Apposita ex abundanti obesse non solent, *decis.*317.*num.*10.*par.*4. *divers.*

Verba, cum limitatione, & determinatione,

contenta in dicta scriptura, *decis.* 159. *num.* 12. *par.* 6.

Nemo dicitur id, cujus praexistentiam, seu implementum non praesupponit, *decis.* 158. *num.* 6. *par.* 7.

Debent omnes, quod omnes tangit, *decis.* 309. *num.* 3. *par.* 6.

Potest minor factus major contractum à se nulliter celebratum, *decis.* 62. *n.* 21. *par.* 7.

Non censetur voluisse id, quod contrà se facit, *decis.* 27. *num.* 16. *par.* 9. *tom.* 1.

Acta omnia Pars dicitur, illa transportando, *decis.* 157. *num.* 12. *par.* 11.

Censetur eam in totum, producens aliquam *scripturam*, *dec.* 397. *n.* 12. *par.* 13.

In sui praejudicium aliquis potest id, quod semel reprobavit, *decis.* 299. *num.* 7. *par.* 13.

Haeres Tenetur confessionem Testatoris, *decis.* 441. *num.* 12. *par.* 13.

Ignorans non dicitur, *decis.* 353. *num.* 12. *par.* 13.

Testator adeundo haereditatem totam dispositionem testamentariam censetur, *decis.* 1. *num.* 3. *par.* 14.

Praesumitur, qui non reclamat, *decis.* 492. *num.* 2. *par.* 14.

Subscribens censetur ea, quae in scriptura continentur, *decis.* 2. *num.* 4. *par.* 14.

Dicitur investituram, qui illam petit. *decis.* 143. *num.* 8. *par.* 15.

Dicitur relationem Peritorum, qui ab ea non appellavit; & eo magis, si in executionem eorum relationis persolvit, *decis.* 183. *num.* 4. *par.* 15.

Sententiam dicitur, qui ab ea non appellat, *decis.* 204. *num.* 2. *par.* 15.

Instrumentum dicitur, ille, qui eodem instrumento fuit usus, *decis.* 86. *nu.* 18. *par.* 16.

Et confirmare sententiam suo proprio facto dicitur ille, qui ab ea appellavit, vel reclamavit, *decis.* 408. *num.* 68. *par.* 16.

Literas cum suis qualitatibus dicitur ille, qui utitur gratia, eamque in judicio defendit, *decis.* 120. *num.* 19. *par.* 17.

Omnia gesta dicitur, & in judicio producta, qui ex eodem judicio decretum, vel sententiam obtinuit, *decis.* 305. *n.* 6. *par.* 18. *tom.* 1.

Censetur supplicans *omnia in supplicatione contenta*, *decis.* 707. *num.* 8. *par.* 18. *tom.* 2.

Venditionem quamvis dicatur, qui evictionem promisit, non tamen dicitur approbare, illam fuisse factam justo pretio, *decis.* 769. *num.* 15. *par.* 18. *to.* 2.

Dicitur *narrata*, qui supplicationem porrigit, & preces emittit, *decis.* 53. *num.* 8. *par.* 19. *tom.* 1.

Approbat productio *scripturam* eo modo, quo recepta est, nec diversimodè ab illa operatur, *decis.* 300. *num.* 12. *par.* 11. *Zarat. decis.* 5. *num.* 6., *Panphil. decis.* 111. *nu.* 8., *decis.* 266. *num.* 6., *decis.* 281. *num.* 2., *decis.* 582. *num.* 10., & *decis.* 601. *num.* 1. & 5.

Donationem, qui pro sua indemnitate requirit Donatarii consensum, *decis.* 658. *num.* 13. *par.* 18. *tom.* 2.

Petitio tendens *ad reprobandum*, excludit approbationem, *Ninot. decis.* 9. *num.* 5.

Approbans *debitum* eo modo, quo petitio continebat illud amplius impugnare non valet, *Cerr. decis.* 260. *nu.* 12., *Cels. decis.* 306. *num.* 14. *Et creditum Cels. decis.* 302. *num.* 13.

Factum, non dicitur approbare illius qualitatem, *Cerr. decis.* 830. *num.* 8.

Cassans aliqua videtur approbare reliqua contenta in scriptura, *Coccin. dec.* 1251. *num.* 15. & 16.

Approbatio.

Approbatio *Testamenti Paterni*, non trahitur ad renunciationem legitimae, nisi de ea fuerit expresse facta mentio, *decis.* 514. *num.* 5. *par.* 3.

Approbationis praesumptio tollitur *in Tutore*, quandò exindè debita haereditaria extinxit, *decis.* 197. *n.* 19. *par.* 12.

Approbatio *Testamenti paterni* facta per filium in judicio, per contrarium Actum revocari potest nisi deliberate, & irrevocabiliter facta fuerit, *decis.* 541. *num.* 3. *par.* 3. *Arguell. decis.* 66. *num.* 7.

Approbatio filii in sibi praejudicialibus non praesumitur, *Ansald. decis.* 77. *num.* 27.

Approbatio filii Testamenti Paterni non influit ad privationem legitimae, quando

do ea non est in testamento prohibita, *Ansald.decis.77.num.69.*
Approbatio Partis *in Contractibus* facit, ut etiam inhabiles admittantur, *decis.467.num.6.par.1.divers.*
Et Collatio Ordinario nullum jus tribuit, stante decreto irritante, approbatione, & Collatione Ordinari, *dec.732.par.4. divers.*
Sine scientia non inducitur, *dec.244. n.2. par. 1.*
Relativa intelligenda est secundum relatum, *decis.555.num.5.& 6.par.2.*
Actus non datur sine scientia Approbantis, *decis.662.num.2.par.2.*
Litis debet fieri cum suis qualitatibus; videlicèt cum sententiis, *dec.285. n.2. par. 2.*
Respectu *unius actus* non extenditur ad alium separatum, sed restringitur ad id, quod ex eo necessariò infertur, *decis.768.num.3.par.2.*
Facto potentior est, quàm Verbis, *dec.219. num.4.in fin.par.4.tom.1.*
Erronea non sufficit, quia deficit consensus, *decis.186.num.5.par.4.tom.1.*
Episcopi in Concessione Ecclesiæ, est de jure necessaria, *decis.380.nu.20.par.5. tom. 1.*
Et scientia alicujus rei probari potest ex literis, *decis.227.num.1.par.5.tom.1.*
Et revisio præsupponit substantiam alicujus rei, quæ approbatur, vel revidetur, *decis.302.num.1.par.5.tom.1.*
Generica alicujus ad curam Animarum, non infertur ad institutionem illius Ecclesiæ sub illamet die, *decis.53.n.37. par.5.tom.1.*
Inducitur per taciturnitatem, *decis.103. num.22.par.5.tom.1.*
Apostolica ex cursu longissimi temporis facilè præsumitur, *dec.441.nu.9. par.5. tom. 2.*
Auctoris non potest ab habentibus Causam ab eo reiici, aut impugnari, *decis.184.num.43.par.6.*
Privilegii nullum jus de novo tribuit, *decis.157.num.2.par.6.*
Præsumitur ex usu, *decis.185.n.5.par.6.*
Non dicitur facta stante nullitate, & falsitate contractus, nisi constet de certa scientia, *decis.98.num.28.par.6.*
Supponit existentiam rei, quæ approbatur, alias non potuisset approbari, *decis.328.num.1.par.6.*
Et confessio contra confitentem, & approbantem plenè probat, *decis.36. num.4. par. 7.*
Nec acceptatio præsumitur, si aliquid fuit factum metu censurarum, *dec.91.nu.5. par. 7.*
Ejus non potest dari, si id nunquam fuit, *decis.25.num.10.par.7.*
Contractus inducta ex receptione fructuum, puta Canonis, magis declarat mentem contrahentis, quàm verba, *decis.45.num.7.par.8.*
De sui natura *non extendit dispositionem* approbatam, & per consequens non operatur, quod verba generalia Testatoris trahantur ad supplementum legitimæ, *decis.228.num.7.& 8.par.8.*
Tacita actus ab aliquo gesti, importat quidem scientiam actus, non autem conditionum, & qualitatum illius, *decis.26.num.15.par.9.tom.1.*
Testamenti facta cum Clausula in omnibus, & per omnia, operatur, ut non patiatur restrictionem ad certam partem Testamenti, *decis.481.num.9. par.9.tom.2.*
Restringi debet ad id, quod est minùs præjudiciale, *decis.481.num.6. par. 9. tom. 2.*
Seu dispensatio, aliquandò ex cursu longissimi temporis non valet deduci, *decis.412.num.13.& 15.par.9.tom.2.*
Seu renunciatio non trahitur ad futura, *decis.155.num.9.par.10.*
Testamenti Paterni operatur, ac si ipse approbans disposuisset, *decis.322.n.12. par. 10.*
Vicarii nominati, & licentia exercendi curam Animarum ad Episcopum spectat, tàm de jure communi, quàm ex forma Pianæ Constitutionis, *decis.85. num.12.par.10.*
Examinatorum Synodalium pro concursu Beneficiorum major numerus præfertur Minori, *decis.364.num.7.par.10.*
Et consensus Matrimonii ex præsentia inferri potest cum aliis, ut in *decis.21. num.14.par.11.*
Pontificis quoad jus civile non extenditur

Posi-

Positiva Testamenti non prejudicat filiis in legitima, licet sit secus in aliis detractionibus, *decis.*251.*num.*12.*par.*15.

Vicarii facta per Ordinarium, quando intelligatur de Vicario perpetuo, quãdo verò de ad nutum amovibili ex observantia dignoscitur, *decis.*62. *nu.*16. *par.*15.

Specialis requiritur *per Testatorem*, ad hoc, ut legatum ad favorem scribentis Testamentum substineatur, *Cels. decis.*271 *num.*1. *&* 2., & ex quibus approbatio probetur, *ibid.num.*3.*&* 5.

Generalis dicitur, si Testator confirmet ea, quæ in Testamento dictavit, *Cels. decis.*271.*num.*7.

Approbatio *non habet locum*, data ignorantia, *Ludovis.decis.*528.*num.*15.

Nunquam ad id refertur, per quod induceretur renunciatio alicujus juris ratificantis, *Ludovis.decis.*317.*num.*6.

Approbatio sententiæ non nocet respectu certi effectus, quando potest dicta approbatio referri ad alium effectum, *Ludovis.decis.*317.*num.*5.

Approbatio operatur, quod actus approbatus non possit ampliùs impugnari, *Panphil.dec.*51.*num.*6., nisi doceatur de errore, *Idem decis.*670.*num.*3.

Expressa est potior facto verbali, *Ubald. decis.*270.*num.*10.

Approbatio Calculi oritur ex solutione facta juxta illius tenorem, *Ottobon.decis.*226. *num.*17.*&* 19. Item ex illius productione, *Idem decis.*178.*num.*3.

Contractus semel facta operatur, ut non possit ampliùs impugnari, *Ottobon.decis.*105.*num.*20.

Approbatio contractus nulli censetur facta à Minore, si factus Major per quinquennium tacuerit, nec dederit de nullitate, *Ottobon.decis.*126.*num.*12.

Approbatio subsequens testamenti, & Codicillorum ad fideicommissum, tamquam præcipuum Testatoris intentum est referenda, *Carill.pag.*294.*num.*4.

Divisionis factæ per Procuratores, censetur restricta ad ea, quæ validè gesta fuerunt, *Priol.decis.*192.*num.*14.

Excluditur per dictionem *Quoddam*, *Priol.decis.*208.*num.*16.

Excluditur per decretum factum *S.p.jurium ambarum Partium*, & per modum provisionis, *Priol.decis.*212.*n.*11.

Approbatio extinctionis census factæ à Ministro Monasterii resultat ex receptione pretii, & annotatione in libris Monasterii, *Priol.decis.*231.*num.*8.

In novo examine non est momenti sine citatione Oppositoris, quandò judicialiter agitur, *Priol.decis.*11.*num.*5.

Non suffragatur, nec extenditur ad ea, quæ in Testamento approbato non continentur, *Priol.decis.*354.*num.*6., etiamsi approbatio sit relativa ad Testamentum, *ibid.num.*7.

Obligationis non inducitur, quando aliquid fit citra approbationem debiti ad effugiendam Executionem, & metu mandati, *Priol.decis.*224.*num.*11.

Procuratoris, quæ apparet erronea non impedit, quin dari possit de defectu mandati, *Priol.decis.*243.*num.*13.

Propria non potest impugnari, *Priol.decis.*231.*num.*9.

Singulorum specialiter, & divisim inducitur ex clausula habente virtutem divisivam, *Priol.decis.*146.*num.*12.

Approbatio est actus voluntatis, *Emerix jun.decis.*990.*num.*6.

Reportata ab Examinatoribus de Partibus, præferri debet reportatæ ab Examinatoribus Urbis, *Emerix jun. decis.*699.*num.*3.

Capitulorum Matrimonialium non inducitur sine individua scientia, *decis.*436.*nu.*1.*&* *seq.par.*19.*tom.*2.

Librorum facta pro fundanda intentione Actoris fieri, quoque debet etiam quoad expensas ibidem annotatas, *decis.*389.*num.*5.*par.*16.

Rei semel facta, ampliùs impugnari non potest, *decis.*262.*num.*12.*par.*16.

Expressa requiritur in contractu non merè lucroso, sed etiam metibus, & periculis implicito, *decis.*77.*nu.*4.*par.*16.

Quæ resultat ex productione Instrumenti, non porrigitur ad eam partem, in qua illud detegitur excessivum, *decis.*51.*num.*4.*par.*16.

Non resultat, si Procurator coram Judice non impugnavit creditum Partis, *decis.*64.*num.*29.*par.*17.

Non resultat ex discursibus indifferentibus,

ex literis principalis, *decis.10.num.2. par.6.*

Stante Testium dicta probant contra producentes dictos Testes, *decis.48. num.9.par.6.*

Vel reprobatione contractus sunt individui, *decis.60.num.14.par.7.*

Ex ea dignoritas ad Beneficium resultat exercitium curæ Animarum, *dec.232. num.11.par.11.*, *Bich. decis.284.nu.5.*

Ex illa Partis de contentis in instrumento stipulato fides,& legalitas ipsius instrumenti arguitur, *decis.247. num.10. par.13.*

Juris alterius resultat ex scientia, & patientia, *Bich.decis.474.num.6.*

Personæ electæ ad Curam Animarum, quamvis Collatio ad alium pertineat, spectat ad Episcopum,*Bich.decis.268. num.15.&* 17.

Sententiæ, sive *decreti*, resultat ex solutione facta in illius Executionem, *Bich.decis.306.num.11.*

Approbatio, sive renunciatio non trahitur ad futura, & ignorata, *Bich.decis.338. num.* 10.

Scripturæ ex productione resultans,operatur eo modo, quo concepta est, non autem diverso modo ab illa, *Bich. decis.541.num.14.*, *Cavalcr.decis.26.n.4.*, *Panphil.decis.604.num.4.*

Sufficit ad effectum indicandi Scripturam esse in forma probanti, *Bich. decis.643.num.18.*

Ex approbatione Examinatorum Urbis, detegitur gravamen ab Examinatoribus de Partibus illatum, *Bich.dec.338. num.8.*

Approbatio actus unius, non extenditur ad alium, *Buratt.decis.136.num.8.*

Approbatio *actus* comprehendit omnia ejus annexa, & dependentia, *Cerr. decis.521.num.7.*

Et positiva Confirmatio *possessionis* æquipollet veræ traslationi, *Cerr. dec.613. num.6.*

De sui natura non intendit dispositionem approbatam, nec operatur, quod verba generalia Testatoris trahantur ad supplementum legitimæ, *Cerr. decis.8.num.7.&* 8.

Semel facta amplius ab approbante, vel ejus Authore impugnari nequit, *Cerr. decis.97.num.9.*

Sententiæ resultat ex omissione appellationis, *Cerr.decis.479.num.14.*, *Panphil.decis.464.num.2.*

Ad Curata beneficia mediante Examine sine fraude facto in tẽpore octo mensium, sufficit ad ostendendam injustitiam non approbationis ad illa,*Coccin. decis.682.num.4.*

Instrumenti facta ab Antecessore præjudicat Successori, *Coccin. decis.2358. num. 29.*

Compatroni, sive adhæsio judicari debet tamquam principalis præsentatio, & tamquam talis sustineri, licet actus approbatus sustineri non possit, *Dunoz.jun.decis.820.num.6.*

Non approbati in Curia, licet in Partibus probet habilitatem, etiam non citato Contradictore, quando proceditur extrajudicialiter, secus tamen est, quando fuit processum judicialitèr, *Dunoz.jun.decis.946.num.11.*

Omnium requiritur in his, quæ singulos tangunt,*Dunoz.jun.decis.716.num.12.*

Præsupponit præexistentiam rei approbatæ, *Dunoz.jun.decis.122.num.1.*, *& decis.631.num.9.*

Seminarii, ac cætera necessaria ex cursu temporis intervenisse præsumuntur, *Dunoz.jun.decis.982.num.6.*

Gestorum à Procuratore oritur ex prosecutione appellationis per ipsum interpositæ, *Cels.decis.188.num.5.*, *& decis.162.num.5.*

Approbatio Testamenti Paterni facit, ut non possit ampliùs illud impugnari, *Cels.decis.300.num.5.*

Totum approbare censetur, qui recipit illius partem, *Cels.decis.213.num.10.*,*& decis.246.num.4.*

Approbatio actus facta in Testamento indicat certam, & determinatam voluntatem approbantis pro illius executione, *Panphil.decis.171.num.3.*, & excludit errorem, *ibid.num.4.*

Attentatorum respectu Domini directi non infertur ex receptione Canonum, *Panphil.decis.498.num.6.*

Nec fieri potest per Procuratorem, vel Ministrum sine speciali mandato Domi-

mini, seu Principalis, *Panphil.dec.*498. *num.*7.*&* 8.

Certa, *& determinata* approbatio dicitur, quæ fit in mortis articulo, *Panphil. decis.*171.*num.*3.*&* 4.

Approbatio jurium non resultat ex productione, si productio fiat cum Clausula *per compulsum*, *Panphil.decis.*165.*n.*9. *&* 17.

Sed & jura producta cum ista Clausula, & cum Clausula *in parte*, *& partibus &c.* Censentur approbata, quando sunt jura propria ipsius producentis, *Panphil.decis.*225.*nu.*5.13.*& seq.*, *& decis.*266.*num.*7.

Approbatio Ministri sine speciali mandato Domini haud nocet, *Panphil. decis.*498.*num.*7.*&* 9.

Notarii non est necessaria respectu additionum in ipsius Scriptura appositarum, quando ejusdem met manu scriptæ apparent, *Panphil.decis.*713.*nu.*4.

Omnium requiritur in eo, quod omnes tangit, *Panphil.dec.*692.*num.*7.*&* 14.

Approbatum.

Approbatum à Filio non censetur Testamentum, in quo Matre instituta filius est præteritus, qui Matris tamquam hæredis mortem gerit, nisi præcisè sciat se esse cohæredem, *decis.*662.*n.*4. *par.* 2.

Quòd est Impugnari non potest, *dec.*306. *nu.*1.*par.*5.*to.*1., *decis.*51.*nu.*7.*par.*6., *decis.*226.*nu.*12.*par.*18.*tom.*1., *& decis.*787.*num.*6. *&* 31.*par.*18. *tom.*2., *Coccin.decis.*1947.*num.*7.

Quandò aliquid est tanquam ritè factum, postea non potest impugnari, *dec.*223. *num.*9.*par.*7.

Factum censetur ab eo, cujus nomine gestum est, ubi scit, & non contradicit, *decis.*202.*num.*24.*par.par.*12.

Creditum dicitur ex confessione compensationis, *decis.*79.*num.*17.*par.*13.

Impugnandum non est, quod jam fuit. *decis.*9.*num.*13.*par.*14.

Dicitur inventarium ab eo, qui juxta illud aliquid petit, *decis.*620. *num.*11. *par.*18.*tom.*2.

Bilancium dicitur, seu æstimatio facienda ex conventione præcedenter facta, quod illa fieri deberet, *dec.*484.*nu.*9. *&* 10.*par.*18.*tom.*2.

Laudum dicitur, vel alia Scriptura, quæ à partibus in Instrumento fuit inserta, *decis.*57.*num.*11.*par.*19.*tom.*1.

Approbatæ præsentationes dicuntur ab Ordinario per institutionem præsentatorum, *decis.*268.*num.*9.*par.*11.

Approbata.

Approbata dicitur illa partita, quæ erat tempore solidationis computorum, & fuit visa, & non reprobata, *decis.*388. *num.*3.*par.*2.

Ut intelligantur præjudicialia, requirunt scientiam explicitam, & individuam omnium qualitatum in approbante, *decis.*662.*num.*3.*par.*2.

Quando est semel Persona non potest ampliùs improbari, quod procedit non solùm, qnoad approbantem, sed etiam quoad habentem Causam ab eo, *decis.*48.*num.*2.*&* 3.*par.*7.

Scriptura dicitur per productionem, *decis.*191.*num.*5.*par.*12.

Censetur *Scriptura*, si quis solam nullitatem obiiciat, *dec.*377.*num.*8.*par.*17.

Sententia censetur per susceptionem termini ad solvendum, *decis.*63. *nu.*6. *par.*17.

Et tamquam vera declarata Scriptura censetur, quæ non fuit impugnata, aut contra eam potestatum, *dec.*305.*n.*10. *&* 11.*par.*18.*tom.*1.

Dicitur *venditio* mediante receptione pretii, & ideò ampliùs impugnari non potest, *decis.*769.*num.*12.*par.*18.*tom.*2.

Bona alicui assignata dicuntur, quæ postea ab assignatario suis creditoribus insolutum data fuerit, *decis.*57. *num.*10. *par.*19.*tom.*1.

Approbatus.

Vide in *Verbo Concursus*.

Approbatus semel non potest ampliùs reprobari, *dec.*8.*nu.*4.*in fin.in antiq.*443., *decis.*348.*num.*5.*par.*10., *& decis.*584. *num.*11.*par.*18.*tom.*2., quod procedit tam in approbato ab eodem Episcopo, quàm

quàm ab Antecessore, *decis.*348. *n.6. par.*10., quia semper habilis reputatur, *decis.*238.*num.*14.*par.*16., *Arguell.decis.*109.*num.*3., *Bich. decis.*211.*nu.*12. 13. 14.*& seq.*, *Vbald.decis.*251.*nu.*5., *Priol.decis.*91.*num.*2., *Emerix jun.decis.*259.*num.*6., *decis.*269.*num.*9., *&* *decis.*1213.*num.*14.

Idoneus ad beneficium curatum ab Examinatoribus, si solus approbatus fuerit, debet admitti ad beneficium, super quo examinatus fuit, *decis.*488.*num.*1. *par.*3., *Buratt.decis.*635.*num.*1.

Semel ad Parochialem Ecclesiam non debet examinari in ascensum ad aliam Ecclesiam, *dec.*660.*num.*6.*&* 7.*par.*4. *tom.*1., sed contra quia ex approbatione ad unam non resultat approbatio ad aliam, *decis.*174.*num.*15.*par.*5. *tom.*1., *Priol.decis.*91.*num.*2.

Semel ab aliquo, reprobari ampliùs non debet, *decis.*202.*num.*9.*par.*5.*tom.*1.

Quando quis ėst *ad audiendas confessiones* fidelium ista qualitas operatur, ut quis ex pluribus concurrentibus ad beneficium præferatur cæteris, *decis.*62.*n.*7. *par.*12.

A medietate Examinatorum habet jus quæsitum in beneficio, *decis.*449. *n.*9. *par.*13.

Habilis semel, & deindè uti inhabilis rejectus habet justa Causam appellandi ab Examinatorum relatione, *decis.*350.*num.*3.*par.*14,

Si quis fuerit *in Partibus*, & deindè in Curia etiam fuerit idoneus repertus, talis etiam tempore intermedio præsumitur, *decis.*238.*num.*12.*par.*16.

Magis dicitur, qui habet judicium Ordinarii, Examinatorum, & Testium, *decis.*252.*num.*9.*&* 10.*par.*17.

Semel modico tempore non potest faciliter reddi inhabilis, *decis.*252. *num.*2. *&* 3.*par.*17.

Si quis fuerit puta, uti hæres ampliùs reprobari non potest, *decis.*110. *num.*4. *par.*18.*tom.*1.

Ad aliquod munus præsumitur rectè, & ritè approbatus, *dec.*357.*n.*9.*par.*18.*to.*1.

Semel non tenetur alibi suam habilitatem justificare, *decis.* 357. *num.*8. *par.*18. *tom.*1., *Bich.decis.*212.*num.*4.

Ad Beneficia Parochialia semel ampliùs reprobari non debet, *decis.*515.*nu.*11. *par.*18.*tom.*2.

Repertus habilis semel ampliùs reprobari non debet, etsi reprobatur, nullitas reprobatur, *decis.*659.*num.*13.*par.*18. *tom.* 2.

Semel, & habilis repertus, si non emerserit dubium, quod postea defecerit, ampliùs approbari non debet, *dec.*257. *num.*3.*&* *seqq.par.*19.*tom.*1.

Non approbatus in Partibus ad Curam Animarum, in Curia absque citatione Partis solus examinari potest, *Carill. pag.*301.*num.*3.

Approbatus *in Examine*, præsumitur habere majores qualitates, quàm alii oppositores, dum habet pro se judicium Ordinarii, & Examinatorum Synodalium, *Bich.decis.*362.*num.*8.

Ad Curam Animarum approbatus, in adjudicatione beneficii est præferendus, *Bich.dec.*639.*num.*3., *Carill.pag.*300. *num.*1.

Approbatus *licet quis fuerit ad beneficia* honoris gratia, adhuc indiget novo examine, *Cieb.decis.*653.*num.*11.

Ad certum beneficium semel approbatus, præsumitur etiam in futurum ad idem idoneus, nec novum examen subire tenetur, *Bich.decis.*545.*num.*20., secus si fuit approbatus etiam ad beneficia curata, etiam in genere, *ibid.n.*21. *&* 22.

Approbatus *in examine dignior* reputandus est ei, qui bis fuit reprobatus, *Bich. decis.*489.*num.*3.

Approbatus, ut quis dicatur in Concursu requiritur major Pars Examinatorum, *Cerr.decis.*688.*num.*2.

Approbatus ab Ordinario non debet sine urgentissima Causa trahi ad novum Examen in Urbe, *Ansald. decis.* 64. *num.* 20.

Approbatus non præsumitur is, qui fuit votis inferior, *Duran.decis.*74.*num.*57.

Ad munus Advocati Consistorialis, quando promovetur ad Auditoratum Rotæ minori indiget discussione in Præfatione, *Ansald.decis.*64.*num.*26.

Approbatus in Curia, & reprobatus in Partibus dicitur gravatus ab Exami-

natoribus de Partibus, *Ottobon. decis.209.num.6.*

Ad Confessiones ab alieno Ordinario, nequit Confessiones audire in propria Civitate, *decis.492. num.10. par.19. tom.2.*

Approbatus, si unus tantùm fuerit inter plures Oppositores, is necessario debet præsentari ex Constitutione *Clementis VIII. super provisione beneficiorum Diœcesis Calaguritanæ, Ottobon. decis.241. num.5., Priol. decis.11.num.3.*

Approbatus, si semel fuit contractus, non potest ampliùs à Contrahentibus impugnari, *Ottoaon.decis.105.num.20.*

Approbatus tantùm, non electus, non potest prætendere aliquod sibi jus fuisse quæsitum ad effectum adjudicationem beneficii consequendi, *Carill. pag.101.num.13.*

Aqua.

Aqua secundùm Galenum, & multùm utilior vino, eis scilicet, qui naturaliter habent debiles nervos, *Rab.in annot.decis.28.num.76.par.3.*

Aquæ solius *potu*, quosdam diutiùs traxisse vitam Medici testantur observatum, *Rub. in annot. decis.28.num.68. par.3.*

Aqua venit *appellatione alimentorum*, *Rub.in annot.decis.28.num.60.par.3.*

Aquæ cursus potest impediri ne fluat in fundum vicini, quando non adsit possessio faciendi canalia, fontes, & incasta, *decis.50.num.4.& 5.par.3., Priol. decis.275.num.1.& 2.*

Aquæ usus omnimodus, quando alicui est concessa omnis facultas per quam quis meliùs, & commodius uti possit, *decis.150.num.2.par.3.*

Aquæ clusas in suo quilibet facere potest de communi, *decis.150.num.2.par.3.*

Aquæ solent corrodere terras, & ædificia adiacentia, *decis.596.num.2.par.4. tom.1.*

Aqua *featuriens in fundo superiori*, licet fluxerit per mille annos in fundum vicini inferioris potest tamen Dominus fundi superioris talem aquæ cursum impedire, *decis.164.nu.1.& seq.par.2. diversor.*

Recedenta *possessio* revertitur ad priorem Possessorem, nova apprehensione interveniente, *dec.188.nu.3.par.2.divers.*

Ut eitiùs curreret ad inferius molendinum, si aliquid ut fabricatum, est removendum, *decis.1545. num.1.lib.3. par.3.divers.*

Semel ingressa, fundum recipientis remanet sub ejus libera dispositione, quoad diversionem,& mutationem cursus naturalis,& hoc procedit etiamsi aqua sit concessa ad certum limitatum usum, puta pro irrigandis prædiis, vel pro molendino, *decis.425. num.4. & 17. par.4.tom.2.*

Postquam fundum alicujus est ingressa: ea illa ad sui libitum uti potest, *dec.58. num.1.& 2.par.4.tom.2.*

Ne quis utatur, si fiat prohibitio, non sufficit ad acquirendam servitutem passivam contra utentem, sed ulterius requiritur illius acquiescentia, *dec.58. num.7.par.4.tom.2.*

Aliena ab aliquo invito Domino in proprium fundum duci nequit; sed hoc procedit, quando aqua in fundo Domini existit, secus ubi fuit illa fundum inferiorem ingressa, *dec.58.nu.4.& 5. par.4.tom.2.*

Quando ducitur *jure familiaritatis, & non jure servitutis*, tunc inferior non potest agere,quin superior de aquis ad libitum suæ voluntatis disponat, *decis.425.num.9.par.4.tom.2.*

Quandò effluit ad loca inferiora per cavos manu factos, tunc non jure familiaritatis, sed jure servitutis decurrisse videtur, cùm illi fieri nequeant citra nomen, & jus servitutis, & hoc est verum, si dicti cavi sint facti in fundo vicini superioris, aliàs verò si aliundè, *decis.725.num.14.& 15.par.4.tom.2., Priol.decis.275.num.4.& 10.*

Si ingrediatur fundum alicujus, ejus inficitur, *decis.32. num.15.par.4. tom.2.*

Postquam est ingressa fundum alicujus, Dominus illius ad sui libitum ea uti valens est, *decis.75.num.17.par.4.to.2. Merlin.decis.261. num.6. & 7., Rembold.decis.33.num.4.*

Post-

Postquam est ingressa *fundum Superiorem*, Dominus illius potest illa uti divertendo ejus naturalem Cursum; & hoc in præjudicium etiam molendini inferioris, *decis.425.nu.1. & 2.par.4. tom.2. & decis.730. nu.6., & 7.par.4. tom.3.*

Aliena, quis ad sui libitum uti non valet, *decis.75.num.1.par.4.tom.2.*

In terminis servitutis in fundo inferiori uti non licet, *decis.75.num.14. & 15. par.4.tom.2.*

Superveniens non est valens immutare dominium, sed tantum inducere servitutem, *decis.75. num.8.par.4. tom.2.*

Si fuerit probatum *semper deservisse* pro usu alicujus ex tali possessione dominium etiam illius esse præsumitur, *decis.700.num.8. par.4.tom.3.*

Liberè debet defluere ad antiqua molendina, sicuti anteà, quando primæ usus cursus fuit impeditus, *decis.683.nu.4. par.4.tom.3.*

Quando est *omnibus sufficiens* primus, qui habet molendinum in flumine non potest impedire secundo, quin aliud ædificet, *decis.286. num. 6. par. 10., Bich.decis.376.num.7.*

Decursus ex superiori ad inferiorem fundum tolli, vel impediri non potest, si ultra opera manufacta, concurrat etiam concursus Domini fundi inferioris in expugnatione, & reaptatione illorum, *decis.415.num.6.par.16.*

Manutentionis in judicio sola possessio non sufficit, ubi agitur contrà Dominum, sed etiam titulus probari debet, *decis.415.num.15. & 21. par.16.*

Possessio jure familiaritatis, & precario nomine obtenta, vel concessa, non est manu tenibilis, *decis.415. num.15. par.16.*

Diversio à Domina superiore præsumitur facta ad emulationem, si illa derivet à flumine publico, & divertatur solum in damnum vicini, non in utilitatem superioris, *decis. 415. num. 7. & 8. par.16.*

Usus sinè titulo, & præscriptione refertur ad jus familiaritatis, non servitutis, *decis.132. num.16. par.17.*

In materia attenduntur actus permanentes, *decis. 132. num. 16. par. 17.*

In materia *Aquarum* Partium conventionibus standum est, *Bich. decis. 291. num.4.*

Aquæ promissæ *diminutio* ex quibus probetur, *Bich. Decis.314.num.1.*

Aqua potest dividi, sivè per mensuram, sive per tempora, *Cavaler. decis.7.n.5.*

Aquæ *Dominus* non potest illam ad libitum divertere, si adsit litis pendentia super illo jure divertendi, *Dunoz. sen. decis.246.num.6.*

In derivandis Aquis debet minus lædi, quàm fieri potest vicinus, *Benincas. decis.86.num.5.*

Ex longæva observantia declaratur pactum dubium super modo derivandi Aquas, *Benincas. decis.86.num.6.*

Aquæ diversitas probatur ex diversitate loci, & ex diverso transitu, *Millin. decis.43. num.1. & 2.*

Aquavita.

Aquavita fit ex vino, & venit appellatione liquoris ex vino nascentis, *decis.118.num.9.par.11.*

Aquæductus.

Aquæductus expurgatio probat jus constitutæ servitutis, *decis.208. num. 19. par.12.*

Antiqua consuctudo vim habet tituli, *decis.208.num.3.par.12.*

Publici amoveri non possunt, *decis.9.n.9. par.15.*

Quamvis fuerint *manufacti* à Domino fundi inferiori, nescio tamen Domino superiori, eidem nullo modo præjudicare possunt, nec servitutem inducere, *dec.415.num.17.par.16.*

Expurgatio potest à Domino fundi inferioris fieri jure familiaritatis Domini Superioris, non autem jure servitutis, *decis.415.num.19.par.16.*

Ex flumine publico, & non navigabili potest quisquam aquam divertere ad usum proprium, *Emerix jun. dec.1369. num.2. dummodo* non immutetur naturalis cursus fluminis, nec impediatur, vel difficilior reddatur usus molendini in eo

in eo præcedenter constructi, *Emerix jun.decis.*1307.*num.*3.

Vide *Flumen Molendinum*.

Juxtà *naturalem Cursum* modò fluere, modò desinere solet, *decis.*26. *num.*4. *par.*10., *Bich.decis.*391.*num.*3.

Diverti non potest à Cursu consueto, *decis.*208.*num.*4.*par.*12., & *decis.*119. *num.*5.*par.*12.

Per canale manufactum decursa non dicitur, jure facultatis, sed negativè servitutis jure decurrisse, *decis.*270.*nu.*3. *par.*12.

Dum trahitur *per opus manufactum* traducitur jure servitutis, *decis.*108.*n.*7. *par.*12.

Et dum trahitur *jure servitutis* diverti non potest, *decis.* 108. *num.*8.*par.*12.

Si in fundo alicujus nascatur Dominus fundi de ea arbitrio suo potest disponere, *decis.*119.*num.*16.*par.*12.

Quod *non naturali Cursu* se per aquæ ductum manufactum defluat in aliquem fundum probatur ex dictis Testium, *decis.*119.*num.*10. *par.*12.

Sivè procedat ex flumine publico, sivè in fundo privato nascatur semper, & indistinctè fit Domini fundi, *decis.* 9. *num.*12.*par.*15.

Decurrentes *in fundum*, *ubi semèl est ingressa*, efficitur illius Domini, cujus est fundus, *decis.*9.*num.*1.*par.*15.

Si per modum facultatis, non autem servitutis etiam per mille annos in fundum inferiorem descenderit, potest tamen à Domino fundi superioris ad sui libitum diverti, *decis.*9. *num.* 5. *par.*15.

Ut jure servitutis, vel consuetudinis alicui spectare dicatur, requiritur, quod transeat per foveas, vel alia opera manu facta, *decis.*9. *num.*4.*par.*15.

Fundi superioris licèt ab illius Domino possit pro sua libertate diverti etiam in præjudicium fundi inferioris, hoc tamen multiplicitèr limitatur, *dec.*415. *num.*4. & *seq.par.*16.

Non nata in fundo superiori, sed derivata à flumine publico, diverti non licet in damnum fundi inferioris, *decis.* 415. *num.*7.*par.*16.

A Domino fundi superioris liberè potest quocumque diverti etiam invito Domino fundi inferioris, *dec.*415. *num.*3. & *seq.* & *num.*14.*par.*16.

Promissa, vel *spatio* 30. *annorum* præsumitur tradita, vel imputari debet illi, cui fuit promissa, quarè eam non traduxerit, *decis.* 542. *num.* 11. & *seq. par.*18.*tom.*2.

Vel fumus licèt ascendant, vel descendant *ad domum vicini prohiberi tantum* in operibus novis non autem in antiquis, *decis.*820. *num.*4. & 12. *par.*18. *tom.*2.

Aquæ servitus in dubio præsumitur vendita, & non illius dominium, *dec.*58. *num.*8.*par.*4.*tom.*2.

Dominus cogi potest eam in proprio etiam fundo vicino inferiori vendere, quotiès ad flumen illa est reddituru, *decis.*58.*num.*3.*par.* 4.*tom.*2., *Dunoz.sen. decis.*246.*num.*5.

Antiquus Cursus, quod impediri possit ex multis probabiliter potest timeri, *decis.* 151. *num.*4. & 5. *par.*4. *tom.*2., *Dunoz. sen.decis.* 231. *num.*4.5. & 6.

Dominium ex nonnullis probari potest, *decis.*75. *num.* 10.*par.*4.*tom.*2.

Antiquus cursus non potest alterari in præjudicium Tertii, *decis.*61. *num.*2. *par.*4.*tom* 2.

Dominium ex verbis amplis dicitur in aliquem translatum, *decis.*32.*n.*9.*par.*4. *tom.*2.

Dominus de ea disponere potest ad libitum, *decis.*32.*num.*8.*par.*4.*tom.*2.

Ille præsumitur Dominus, qui illam suis expensis ducit, *decis.*32.*n.*8.*par.*4.*to.*2.

Canalis dominium alicui acquiri potest ex Alluvionis beneficio, *decis.*75. *n.*4. *par.*4.*tom.*2.

Dominium, quod ad aliquem spectet, potest probari per instrumentum emptionis, *decis.*32.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Dominium regularitèr spectat ad eum, in cujus fundo illa nascitur, *decis.* 700. *num.*7. *par.*4.*tom.*3.

Venas, *qui in fundo suo incidit*, ità, ut aqua desinat pervenire in alium fundum, ubi erumpebat, non dicitur is vim facere, dummodò in hoc nulla servitus constituta sit, *decis.*599. *n.*24. *par.*5.*tom.*2.

Desi-

Deficientia, an proveniat ex defectu aquę ductus, vel potiùs ex defectu naturali, ex multis remanet justificatum, *decis.26.num.9.14. & 15.par.10.*

Deficientia ex testibus probatur, *decis.26. num.11.& 42.par.10.*

Circà cursum tria sunt consideranda, scilicet pactum natura, & vetustas, *decis.119. num.3.par.12.*

Antiquus cursus absque ulla novatione in præjudicium Tertii non est immutandus, *decis.119. num.1.par.12.*

Cursus antiquus, & usus in aquæductu deseruit pro titulo, *decis. 119.nu.27. par.12.*

Servitus, stante cloaca antiquissima, præsumitur facta prò ducenda aqua, *decis.119.num.26.par. 12.*

Cursum per opus manufactum Dominus fundi Superioris in præjudicium Domini fundi inferioris non potest divertere, *decis.119.num.6.par.12.*

Cursus antiquus, si immutetur, est reducendus in pristinum statum, *decis. 119. num. 2. par. 12.*

Defluentis cursus vadens per fundum alterum, divertens dicitur in mala fide, *decis.119.num.42.par.12.*

Decursus antiquus per opus manufactum de per se absque alio titulo hebet vim inductę servitutis, *decis.119. num.28. par.12.*

Fundi superioris Dominus potest divertere aquam quomodolibet in præjudicium Domini fundi inferioris, *dec.208. num.5.& 6.par.12., Coccin. decis.1885. num. 2.* limita *num. 6.* 10. & 11. amplia, *ut num.3. & 9.*, limita *num.4.*, *Manzaned. decis. 882.num. 5. & 6.*

Decursus, ut dicatur jure servitutis acquisitus requiritur, ut opus manufactum incipiat in fundo, ubi exiit aqua, & sic non tantùm in fundo proprio, *decis.119.num.26.par.12.*

Servitus, ubi est legitimè constituta, illa diverti non potest à loco solito, & consueto, *decis.9. nu.13.par.15., Coccin. decis. 1885. num.4. & 5., & decis. 1842.num.1.*

Commoditas, stante servitute, aut antiqua consuetudine diverti non potest à Domino superioris agri in præjudicium inferioris, *decis.9.num.2.par.15., Coccin. decis.2209.num.20.*

Distribuendi consuetudo pro irrigandis prædiis certis diebus, & horis, observari debet, *decis.9. num.14.par.15.*

Possessio non acquiritur ex sola expugnatione aquæductus, quæ fieri potuit jure Familiaritatis, *decis.415. num. 18. par.16.*

Decursus per fundum inferiorem, si ulteriùs habeat factum hominis, non jure familiaritatis, sed jure servitutis competere dicitur, *decis.415.n.5. par.16.*

Servitutis manutentio conceditur, si constat illam per longum tempus in fundo alicujus fuisse deductam, *decis.415. num.1.par.16., Manzaned. decis.882. num.8.*

Aquam alienam, tunc multò minùs quis potest ad suum fundum ducere, si sequeretur damnum Domini aquæ, *decis.32.num.3.par.4.tom.2.*

Quis *invito Domino* ad suum fundum ducere nequit, *decis. 32. num.1. par.4. tom.2.*

Si quis prætendat vindicare, debet probare ejus dominium plenè, & concludenter, *decis.222.num.2. par.4.tom.2.*

Si quis asserat ad eum pertinere, cum in hoc sit Actor debet id probare, *decis.700.num.1.par.4.tom.3.*

Felicem Sixtus Quintus primùm in Urbem intulit, & eam suo nomine nuncupavit, *decis.352.num.5. par.11.*

Emere, vel ducere pro necessitate Animalium, & pro lavacro necessarium esse dicitur, *decis.282. num.4. & 8. cum seq.par.18.tom.1.*

Ubi aquæ oriuntur permittitur Molendinum restaurare, vel novum construere, *Rembold.decis. 421. num.3.*

Aquarum naturalis Cursus nescit servitutem, nisi ea imponatur, *dec.425.n.3. par.4.tom.2.*

Cursus, etiamsi per mille annos continuaverit, inferri non potest ad aliquam servitutem, *decis. 425. num. 6. par.4.tom.2.*

In materia, standum est conventionibus à Partibus initis, *decis. 26. num. 7. par.10.*

Decursus in fundum inferiorem dicitur pro-

probatus per immemorabile tempus, *decis.119.num.35.par.12.*

Decursus in fundo inferiori operæ manufacto factus præsumitur ex consensu Domini aquæ factus, *decis.119.nu.32. par.12.*

Actus expugnationis, sivè excavationis in fundo alieno non solet jure familiaritatis, fieri, sed sunt ex illis actibus, qui fieri solent jure proprio, & acquisito, *decis.119.num.33. & 34.par.12.*

In decursu multùm attenditur consuetudo, *decis.119.nu.24.par.12.*, & quam maximè in materia aquarum attendi solet, *decis.252.num.4.par.15.*

Aragoniæ.

Aragoniæ Regnum est sub Dominio Regis Hispaniarum, *decis. 316. num. 4. par.9. tom.2.*

Arbitrarium.

Arbitriarium Judicis, est decernerè, an qui is decesserit ex prima, an verò ex secunda Causa, *decis.700. num.7. par.1. diversf.*

Est Judici decernere quanta esse debeat utilitas Ecclesiæ, tempore concessionis, ut res illius in emphyteusim possit concedi, *decis. 664. num.2. par. 1. divers.*

Est Judici *declarare*, quæ sit celeris satisfactio, *decis. 572. num.2. par.1. divers.*

Est Judici *cognoscere*, an Causa sit justa, vel injusta, *decis. 497. num.2. par.1. divers.*

Est Judici *oblationem Partis reiicere*, vel admittere, *decis. 475. num. 9. par.1. divers.*

Est Judici de interesse, & damnis *deferre juramentum patienti*, etiam stante pacto super ipsius vallato, *decis.467.n.4. par.1.divers.*

Est Judici, *an sententiæ sint de antiquo, vel non decis.438. num.7.par.1. divers.*

Est Judici, *an sit facienda specificatio* diei in libello Criminali, vel non, *dec.431. num.3.par.1.divers.*

Est Judici *admittere in Testes Consanguineos*, vel non in Causa Civili, *dec.342. num.4. par.1.divers.*

Est Judici *familiarem repellere*, vel eum admittere secundum qualitatem affectionis, *decis. 337. num.1. par. 1. divers.*

Est Judici *considerare* habilitatem memoriæ, *decis 303. nu.4. par.1. divers.*

Est Judici *super probatione valoris rei*, *decis.302.num.3.par.1.divers.*

Est Judici *decernere an furiosus*, vel mente captus *habuerit dilucida intervalla*, vel non ad effectum validitatis actus per eum ritè, & rectè facti, *decis.129. n.18.par.2.divers.*

Est Judici *cognoscere, an quis sit Pauper*, vel non ex communi, *decis.48. num.1. & seq. par.2. divers.*

Est Judici *terminare*, quando quis dicatur assiduè in loco habitare, *decis.105. num.4.par.2.divers.*

Est Judici *causam committere*, *decis.259. num.7.par.2.divers.*

In Arbitriis Judex redargui non potest de eo, quod facit, quia semper præsumitur motus ex justa causa. *Ludovis. decis.106.num.2.*

Arbitramentum.

Arbitramentum non porrigitur ad ea, quæ in lite non erant; amplia idem esse in Transactione, *decis.65.num.11.par.15.*

Ab Arbitratore probatum sinè figura judicii, & vigore facultatum, tam de jure, quam de facto, & sinè actis, habet vim transactionis, & reputatur ipsa transactio, atque conventio Partium, *decis.338.num.33.par.15.*

Arbitramento unius stare promittens, non tenetur stare arbitramento alterius, *decis.384. num. 1. & 2. in fine par.4.tom.1.*

Arbiter, & Arbitrator.

Arbiter non potest pronunciare *super non contentis in compromisso*, *dec. 768. num.6.par.3.*

Arbitrorum *assertioni* verisimili standum est, *decis.26.num.7. par.4.tom.1.*, *Cocin.decis.333.num.2.*

Arbi-

Arbitramento unius stare promittens, non tenetur stare arbitramento alterius, *Rot. decis.* 384. *num.* 1. *&* 2. *decis.* 510. *num.* 1. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrator cum clausula, *quod uni possit adimere, & alteri dare, & de facto procedere*, & similia, regulatur arbitrio boni viri, *decis.* 13. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrator *potest judicare secundum veritatem* sibi quomodolibet notam, *decis.* 380. *num.* 2. *par.* 3.

Arbitratores *in dubio*, præsumuntur Partes audivisse, *decis.* 26. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitratores, quando compromissum est super re litigiosa *non possunt judicare absque citatione* Partis, secus verò si non sit super re litigiosa, quia hujusmodi arbitratores funguntur officio negotium gestoris, *decis.* 26. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 1.

Non tantùm *simpliciter Arbiter*, dicitur constitutus ad componendum negotia socialia, & unicuique socio suam portionem tribuendum, *dec.* 307. *n.* 9. *par.* 15.

Arbitratori declaranti, se vidisse testamenta, aliasque Causæ Scripturas, creditur, *decis.* 34. *num.* 6. *par.* 8.

Vigore suarum facultatum possunt *sinè citatione procedere*, *decis.* 307. *num.* 21. *par.* 15.

Arbitratorum *assertioni*, quæ est verisimilis creditur, *decis.* 52. *num.* 7. *par.* 3.

Arbiter *non potest renunciare compromisso* propter impedimentum, nisi sit perpetuum, *decis.* 498. *num.* 4. *&* 5.

Potest *pronunciare super annexis*, & dependentibus sine quibus non potest sibi expressè commissa commodè explicare, *decis.* 540. *num.* 6. *par.* 1.

Seù Judex *ignorans fundamentum* suæ Jurisdictionis *pronunciare* non potest, *decis.* 515. *num.* 21. *par.* 1.

Unus licèt nunquàm alios ad suam sententiam trahere potuerit, tamen potest esse, quod illos removeat in actu judicandi, *decis.* 59. *num.* 10. *par.* 8.

Jurans sibi non liquere, & recusans sententiam dicere æquiparatur contradicenti, *decis.* 390. *num.* 6. *par.* 16.

Electus in casum discordiæ duorum arbitrorum, non constito de discordia, non potest suum interponere arbitriū, *decis.* 390. *num.* 1. *par.* 15.

Electus *in casum discordiæ* duorum arbitrorum non potest se ad laudandum intromittere, eo sub prætextu quod alter ex arbitris laudare recusaverit, *decis.* 389. *num.* 1. *par.* 15.

Non solùm *sed etiam Arbitrator*, *quis dicitur* constitutus verba *altè, & bassè de jure, & de facto*, *decis.* 307. *num.* 7. *&* 8. *par.* 15.

Et Arbitrator *possunt valdè procedere sinè servatione* alicujus formæ judicialis, *decis.* 307. *num.* 11. *& seq. par.* 15.

Respondens, *se non esse resolutum*, non ideò habetur, ac si contradixerit, *decis.* 390. *num.* 7. *par.* 15.

Si laudavit uti talis, & Arbitrator utroque nomine processisse dicitur, *decis.* 390. *num.* 7. *par.* 15.

Absens, si fuisset præsens alios arbitros in suam sententiam trahere potuisset, *decis.* 128. *num.* 24. *par.* 16.

A solo Partium consensu jurisdictionem nanciscitur, *decis.* 224. *num.* 10. *par.* 17.

Tertius electus in casum discordiæ non potest arbitrare, nisi de discordia constet, *decis.* 522. *num.* 2. *par.* 18. *tom.* 2.

Arbitro non creditur in iis, quæ nonnisi per scripturam probari possunt, *decis.* 553. *num.* 9. *par.* 1.

Cui data est facultas procedendi sinè scriptis, *creditur de gestis coram ipso*, *decis.* 553. *n.* 10. *par.* 1.

Se asserenti, *non creditur*, nisi constet de compromisso, *decis.* 553. *num.* 7. *par.* 1.

Electo *non arbitrante de æquitate canonica* non dissolvitur compromissum, sed recurritur ad arbitrium Judicis, *decis.* 462. *num.* 2. *par.* 2., *Panphil. decis.* 329. *num.* 2. 4. *&* 12.

Asserenti de rebus extrajudicialibus creditur, si facultatem habet se informandi extrajudicialiter, *decis.* 38. *n.* 6. *par.* 5. *tom.* 1.

Coram ipso *examinati Testes* post expiratum compromissum remanent nulli, *decis.* 327 *num.* 12. *par.* 16.

Declarantibus sibi adhuc non liquere, & non esse plenè resolutum, spatium tem-

temporis ad pronunciandum concedendum est, *decis.390.num.12.par.15.*

Per Arbitros fuisse commissos errores probatur ex eo, quod constat, rem aliter se habere, quam illi laudarunt, *decis.282.num.22.par.5.tom.1.*

Arbiter non potest *controversias inter tres vertentes*, illas in laudo *inter duos* tantum *terminare*, *Bieb.decis.29.n.18.*

Ubi plura sunt capitula separata plures ferri possunt sententiæ, & super uno pronunciando, non videtur super aliis absolvere, vel condemnare, *Bieb.decis. 167.num.1. & 2.*

Abitri *nequeunt super aliis in compromisso non cumprehensis arbitrari*, nam laudum à compromisso regulatur, *Bieb.decis.44.num.16.& 17., Buratt.decis.14.num.29.*

Arbiter *æstimationem facere* non potest absque Partium præsentia, vel citatione.

Vide in verbo *Æstimatio*.

Est ad *instar Judicis*, *Coccin. decis. 708. num.8.*

Ex Statuto dati ad arbitrandum dotem non debent arbitrari minùs legitima, possunt tamen excedere, si legitima non sufficit, *Coccin. decis. 143. nu.17.*

Extrajudicialiter se informare possunt si eis sit data facultas procedendi, tam de jure, quam de facto, *Coccin. decis.1491.num.8., Cels. decis. 170. n. 8.*

Arbiter *non potest cogi ad testificandum*, nisi utraque Pars consensiat, cum in eo intret suspicio subornationis ad instar testis publicati, *Dunoz. jun. decis.921.num.22.*

Limita in Arbitro utrinque electo ibi, *num.23.24. & seqq.*

Arbitri discordes si sint in summa, non attenditur summa media, quidquid sit in Peritis, *Panphil. decis. 716. num.3. & 4.*

Judicis recusati causas, an sint justæ, nec ne ad recognoscendas eligi debent, *Panphil.decis.593.num.9., & dec.734. num.6.*

Arbitri loco succedit Rota ex æquitate canonica, *Panphil. decis.201. num.5.*

Arbiter electus ad declarandum pretium rei venditæ, si illud non declaret, deficit omninò conditio apposita venditioni, *Merlin. decis.575.num.65.*

Discordantibus duobus Arbitris, debet ad electionem tertii deveniri; *Merlin.decis.753.num.3.*

Arbitro uno moriente, quandò duo fuerunt electi, superstes non potest solus arbitrari, etiam si in solidum fuerit data jurisdictio, quando alias induceretur confusio, *Merlin. decis. 753. num.6. & 7.*

Facultas amplissima concessa Arbitris in sententiando quomodocumque velint censetur concessa sub quadam confidentia magis ad captandam benevolentiam, quam ut ex hoc censeatur sublata facultas petendi reductionem ad Arbitrium boni viri, *Merlin.dec.753. num.10.*

Arbiter deputari non potest à Judice Ordinario, potest tamen deputari in Arbitratorem, seù in amicabilem compositorem, *Emerix jun. dec.793.nu.2. & decis.894.num.1.*

Signanter vigore Statuti fulginei, *Emerix jun.decis.793. num.3. & 4.*

Arbiter, *& moderator* quis dicitur in re propria, *decis.510. num.1.par.19.to.2.*

Arbitri sententia habentis interesse in causa, est nulla, *Crescen. decis.1. nu.1.*

Arbitrum *laudare recusantem* interpellare non sufficit, *decis. 390. num. 9. par.15.*

Remedia cogendi ad laudandum declarat *textus in l. eum eo*, *ubi glossa in verbo multa ad C. Juliam*, *pecul. decis.390. num.10.pars15.*

Arbitri *in assignanda legitima* judicium Testatoris sequi debent, *decis.753.n.2. par.2.divers.*

Ubi sunt *electi de consensu* Partium, unus non potest renunciare, nisi de consensu earundem Partium, *decis. 498. num.5.par.1.*

Quibus est data *potestas procedendi de jure*, & de facto nulla servata forma judiciaria, non possunt procedere sinè scriptis, *decis.553.nu.2. & seqq.par.1.*

Non tenetur decidere in compromisso non comprehensa, *decis.232 .num.4.par.4. tom.2.*

Possunt se *extrajudicialiter informare*, si com-

compromissum sit factum cum facultate procedendi, & cognoscendi de facto, *decis. 38. num. 3. par. 5. tom. 1.*

Non possunt aliud facere, quam quod est expressum alias laudum erit nullum, *decis. 282. num. 9. par. 5. tom. 1.*

Sinè Partium consensu de jure non possunt facere reservationes, sed tenentur omnia unico actu expedire, *decis. 282. num. 6. par. 5. tom. 1.*

Quando excedunt, aut extendunt compromissi formam laudum est nullum, *decis. 282. num. 7. par. 5. tom. 1.*

Electi ad æstimandum pretium rei venditæ non possunt cogi ad arbitrandum, dum non acceptarunt arbitrium, *decis. 172. num. 15. par. 6.*

Tenentur omnes cõtroversias terminare, non autem illas indecisas relinquere, *decis. 59. num. 10. par. 8.*

Plures si unus ex illis *discordat*, per hoc non possunt alii, eo non vocato, sententiare, *decis. 59. num. 8. & seq. par. 8.*

Plures *si fuerint electi*, ut aliqui rectè possint pronunciare, requiritur, quod alii fuerint citati cum expressione temporis, & loci, *decis. 59. num. 4. par. 8.*, *Emerix sen. decis. 113. num. 15.*

Tres si fuerint electi, uno absente, & non citato, reliqui arbitrare non possunt, *decis. 59. num. 1. par. 8.*

Possunt attestari de re ab ipsis gesta non autē de justitia Causæ, *dec. 34. n. 7. par. 8.*

Debet pronunciare *super omnibus in compromisso* contentis, & nihil reservare, & aliter faciendo laudum est nullum, *decis. 515. num. 17. & 23. par. 1. Priol., decis. 191. num. 11.*

Quandò *propter impedimentum* vult renunciare compromisso, debet intervenire Causæ cognitio, *dec. 498. n. 5. p. 1.*

Si acceptavit compromissum, non potest illi renunciare propter impedimenta præterita, sed tantùm propter futura, *dec. 498. num. 3. par. 1.*

Cogi potest ad ferendam sententiam pignoribus captis, indicta multa, vel carceratione, *decis. 498. num. 2. par. 1., decis. 390. num. 10. par. 15.*

Postquam acceptavit compromissum, non potest amplius illi renunciare, *dec. 498. num. 3. par. 1.*

Et moderator in re sua quilibet est, *decis. 105. n. 6. par. 1., dec. 447. n. 17. par. 5. tom. 2., Dunoz. jun. dec. 630. num. 1.*

Pronunciando extrà tempus compromissi non prorogatum dicitur nulliter pronunciare, *decis. 553. num. 23. par. 1.*

Qui tenetur decidere cum voto consultoris, tenetur illum requirere, sed non sequi, *decis. 553. num. 18. par. 1., & decis. 137. num. 17. par. 4. tom. 1.*

Juxtà tamen *votum Consultoris* dicitur posse judicare, *decis. 646. nu. 2. par. 2.*

Non potest *pronunciare* super non contentis in compromisso, *decis. 768. n. 6. par. 3.*

Debet *decidere* omnia contenta in compromisso, & nihil indecisum relinquere, *decis. 137. n. 16. & 18. par. 4. to. 1.*

A forma compromissi non potest recedere, *decis. 132. num. 5. par. 4. tom. 2.*

Electus *ad delarandum pretium* rei venditæ, si illud non declaret, deficit conditio omninò opposita venditioni, *decis. 172. num. 65. par. 6.*

Etiam *habet potestatem* citandi verbo, *decis. 295. num. 29. par. 7.*

Judicare potest super omninò connexis, & dependentibus, *decis. 59. num. 15. par. 8., Ubald. decis. 162. num. 6.*

Arbiter *sine* Citatione potest procedere, quando in compromisso adest talis facultas, *Cels. decis. 170. num. 12.*

Arbitratores fuisse informatos de rationibus, & meritis Causæ probatur ex confessione Partium, *Cels. dec. 170. n. 9.*

Aliquandò discutiunt prius Jura Partium, & postea reportato compromisso pronunciant, *Cels. decis. 170. num. 11.*

Assertioni Arbitratoris non est standum in concernentibus propriam Jurisdictionem, *Cels. decis. 270. num. 4.*

Arbiter non potest esse *Monachus*, potest tamen esse Arbitrator, *Ludovis. decis. 204. num. 9.*

Nec *Mulier* potest esse Arbitra, *Ludovis. decis. 204. num. 1.*, licet possit esse Artratrix, *ibid. num. 5.*

Arbitrator, licet non procedat, uti Judex de necessitate secundùm formam juris, potest tamen si vult, nec propterea facit contra naturam Arbitratoris, *Ludovis. decis. 264. num. 14.*

Arbitris electis de Consensu Partium est standum, *Manzaned.decis.*598.*num.*1.

Arbitrorum sententia ferenda est per Judices, & coram Notario, alias nulla est, *Manzaned.decis.*89.*num.*5.

Arbitrorum sententia est nulla, quando Pars non fuit citata in deputatione alicujus ex Arbitris, *Manzaned. decis.*89.*num.*2.

Item, quando Arbitri non simul, ut requiritur, sed separati tulerunt sententiam arbitramentalem, *Manzaned. decis.*89.*num.*3.

Arbiter recusans acceptare judicium in compromisso sibi attributũ postquam compromissum acceptavit non potest ampliùs illi renunciare, nisi de consensu Partium, *Ubald. decis.*141.*nu.*2. 5. & 6.

Æstimatores bonorum in compromisso electi obtinent vicem Arbitrorum, *Duran.decis.*200.*num.*7.

Arbitris duobus, quod demandatur per unum ex ipsis expleri non potest, *Carill pag.*290.*num.*1.

Electi à Partibus cum conditione, ut debeant pronunciare secundùm jus commune, & de jure Romanorum est intelligendum, *decis.*22.*num.*10.*par.*9. *tom.* 1.

Duo quando sunt electi, non potest per unum expleri, & per unum factum non tenet, *decis.*462.*num.*2.*par.*9.*tom.*2.

Arbitri *ex Statuto* habentes jurisdictionem sunt Judices, & definitores, *dec.*5. *num.*6.*par.*17.

Si habeant facultatem procedendi de facto, etiamsi probationes non sint in actis laudare permittuntur, *decis.*122. *num.*6.*par.*17.

Summæ honestatis homines eò magis juste, & rectè laudasse præsumuntur, *decis.*122.*num.*4.*par.*17.

Arbitrorum assertioni non creditur in concernentibus justitiam, vel injustitiam laudi, *dec.*553. *nu.*4.*par.*1.

Assertioni aliquando est standum, & aliquandò non, *decis.*553.*num.*2.& *seq. par.* 1.

Vel Arbitratorum potestas tota pendet à forma compromissi, *decis.*515.*num.*1. *par.* 1.

Seu Judicum assertioni non creditur ad fundandam suam jurisdictionem, *decis.*515.*num.*11.*par.*1.

Assertioni standum est, quando illis data est facultas procedendi etiam sine scriptis, *decis.*515.*num.*6., sed contra *num.*9.& *seq.par.*1.

Assertioni dicentium, se esse impeditos standum non est, *deis.*498.*num.*5.*par.*1.

Solum factum, vel dictum nullum est, & de jure non tenet, & maximè postquam in laudo se retulerunt ad instrumentum, *decis.* 328. *num.* 14. & 15. *par.*14.

Contumacia in laudando non potest præjudicare Partibus litigantibus, *dec.*390. *num.*8.*par.*15.

Arbitris duobus electis non potest per unum expleri negotium, *decis.*477.*n.*2. *par.*9.*tom.*2.

In solidum electis alter illorum, citra vitium nullitatis ad editionem laudi devenire minimè potest sine aliorum interventu, quoties alter malitiosè cum aliis convenire distulerit, *decis.*135. *num.*22.& 23.*par.*14.

Arbitramentum.

Seu laudum latum à Religioso sine licentia Superioris valet, licet ipse acceptando compromissum, non benefaciar, *Cels.decis.*170.*num.*7.

Arbitramentum non dicitur judicium, *Ludovis.decis.*204.*num.*7.

Nulla authoritate judiciali fundatur, sed se habet potiùs ad instar contractus, quàm actuum judicialium, *Ludovis.decis.*204. *num.*8.

Arbitrium.

Arbitrium, licet soleat aliquid remittere de Juris rigore, non tamen dat facultatem ab illius dispositione recedendi, *decis.*312.*num.*1. *par.*4.*tom.*1., *Dunoz.jun.decis.*1002.*num.*16.

Arbitrium *Judicis* ad effectum cumulandi petitorium cum possessorio, regulari debet à jure, *decis.*177.*num.*1.*par.*4. *tom.* 1.

Arbitrium omne arbitrari debentis, illius mer-

morte extinguitur, *decis.* 765. *num.* 3. *par.* 3.

Arbitrium *Judicis* pendet ex circumstantiis, & verisimilitudinibus, *decis.* 461. *num.* 4. *par.* 3.

Arbitrium *cumulandi possessorium* cum petitorio non admittitur, quoties non adducitur Causa, quæ arbitrium suadeat, *decis.* 177. *num.* 5. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrium, *præsumitur justum*, quoties ab eo non reclamatur, *decis.* 154. *nu.* 4. *par.* 3.

Arbitrium *de arbitrio* non debet dari, *decis.* 519. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrium *non intrare* tacitè Rotam declarasse censetur, quando pro illius exclusione indicavit, *decis.* 308. *num.* 5. *par.* 3.

Arbitrium *Rotæ* regulandum est à dispositione juris communis, *decis.* 148. *n.* 1. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrii Clausula *in rescripto Principis*, remittit rigorem obligationis Cameralis, & admittit exceptionem compensationis ad evitandos inutiles circuitus, *decis.* 424. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrii Clausula *in rescripto*, potest quidem mitigare juris rigorem, sed non in totum jus tollere, *decis.* 424. *num.* 6. *par.* 4. *tom.* 1.

Arbitrio *Judicis*, ubi aliquid remissum est, intelligitur de jure, & regulato arbitrio, & propterea à Judice sperandum est, quod de jure fieri oportet, *decis.* 514. *num.* 4. *par.* 3.

Arbitrio Rota strictè utitur in materia Spolii, ac ad exclusionem cumulationis petitorii cum possessorio, *decis.* 688. *num.* 4. *par.* 3.

Arbitrio *Rotæ*, ubi est commissa apertio Oris, Rota solet faciliter concedere, *decis.* 621. *num.* 2. *par.* 3.

Arbitrio *Rotæ*, ubi quid est commissum, non potest Judex recedere à regula, quod spoliatus ante omnia restituendus sit, *decis.* 586. *num.* 1. *par.* 3.

Arbitrio *Rotæ* clausula dat facultatem amplexandi substantiam, rejecta solemnitate, vel figura, *decis.* 355. *num.* 3. *par.* 3.

Arbitrio *Rotæ* clausula, licet intelligi debeat prout de jure, relaxat tamen aliquid de illius rigore, & facultatem Judici tribuit procedendi, prout æquitas suggerit, *decis.* 418. *nu.* 1. *par.* 4. *to.* 1., *Bich. decis.* 233. *num.* 7.

Judicis intelligitur de arbitrio boni Viri, *Arguell. decis.* 26. *num.* 9.

Ad arbitrium *boni Viri* recurritur, quando Executor non declarat legitimè Testatoris voluntatem, *Arguell. decis.* 14. *num.* 29.

Non intrat pro retardatione *Executionis literarum Apostolicarum*, nisi justa Causa concurrat, *Zarat. decis.* 101. *n.* 4.

Arbitrium *Judicis* in judicando intelligi debet, prout de jure licet, *decis.* 348. *num.* 4. *par. par.* 1. *divers.*

Ad temperandum *juris rigorem* relevantes Causæ sunt deducendæ, *decis.* 249. *num.* 2. *par.* 4. *divers.*

Ubi Judici datum est, debet idem Judex, omisso rigore, æquitatem servare, *decis.* 462. *num.* 3. *par.* 1., *Cerr. decis.* 424. *num.* 2.

Datum ei, qui illud aliàs habebat, importat liberam, & absolutam facultatem, non autem regulatam, *Benincas. decis.* 365. *num.* 7.

Arbitrium Judicis attenditur in materia conjecturali, *Ottobon. decis.* 242. *nu.* 22.

Pro sanatione defectus citationis intrat, quando non est totalis, *decis.* 51. *num.* 1. *par.* 4. *tom.* 2.

Si verba importent ipsum, *non continent conditionem*, *decis.* 113. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 2.

Rota non solet interponere, quando intraret iniquitas, veluti si tolleret defensionem Partis, *dec.* 50. *num.* 7. *par.* 4. *tom.* 2.

Denegatum sæpè fuit *à Rota* pro examinis Testium sanatione ex defectu interrogatoriorum, *decis.* 249. *nu.* 4. *par.* 4. *tom.* 2.

Si quis petat, ut ad sui favorem declaretur, is multum petit, *decis.* 435. *nu.* 19. *par.* 4. *tom.* 2.

Pro sanatione nullitatum intrat, quando sunt turbidæ, *decis.* 132. *num.* 1. *par.* 4. *tom.* 2.

Licet intelligatur prout de jure, remittit tamen multùm de rigore juris, *dec.* 435. *num.* 2. *par.* 4. *tom.* 2.

Ali-

Aliquantulum de juris rigore remittit, *decis.51.num.4.par.4.tom.2.*

Intrat, ne contingat ex capite nullitatis revocare sententiam, quæ postea veniat ex capite justitiæ confirmanda, *decis.51.num.5.par.4.tom.2.*

Rota solet interponere pro defectu Citationis, quando non est totalis, *decis.50.num.4.par.4.tom.2.*

Si concedatur à Papa Judici per verbum *placet*, est in casu, ubi Papa habet dubium, & desiderat æquitatem, *dec.181.num.3.par.4.tom 2.*

Non dat facultatem lædendi jus Partis, *decis.65.num.4.par.5.tom.1.*

Verum, & absolutum. importat verbum liberè, *decis.167.num.27.par.5.tom.1.*

Licet tribuat facultatem examinandi validitatem pensionis tamen non retardat ejus solutionem quoties literæ translationis sunt justificatæ, aut non egent justificatione, *decis.30. num.5. par.5.tom.1.*

Quandò datur ei, qui illud habet, tale arbitrium, ne sit superfluum, operatur liberam, & absolutam voluntatem, *decis.167.num.34.par.5.tom.1.*

Moderatur juris rigorem, & operatur, ut judicetur secundùm juris æquitatem, *decis.392.num.40.par.5.tom.1.*, *Dunoz.jun. decis.697. num.1.*, *& decis.876.num.1.*

Regulatur à jure, & solùm operatur, ut ejus rigor moderetur, suadente æquitate, *decis.65.num.3.par.5.tom.1.*, *Dunoz.jun.decis.369.nu.2.*, *decis.515.n.1.*, *decis.666.num.1.*

In dubiis, non in claris intrat, *dec.65.n.19. par.5.tom.1.*

Emanatum ex Signatura Gratiæ non debet restringi, sicuti esset emanatum ex Signatura justitiæ ita strictè inhærendo dispositioni Juris, ut æquitatem amplecti, & sequi non possit, *dec.524. num.5.par.5.tom.2.*

Non intrat ad revocandam executionem jam factam, & consumatam, *decis.493. num.3.par.5.tom.2.*

Licet reguletur à jure, tamen, urgentibus aliquibus causis, moderatur illius rigorem, *decis.426.uum.14.par.5.to.2.*

Pro rejectione attentatorum, tunc multò magis intrat, quando sunt valdè dubia, & difficultatibus implicita, *decis.426.num.15.par.5.tom.2.*

Operatur, ut relicto utroque extremo eligatur media via, *decis.524.num.14. par.5.tom.2.*

Contra arbitrium Parentis Tutor Pupillo non est dandus, *decis.435. uum.5. par.5.tom.2.*

Boni Viri importat verbum, *videbitur*, & non liberam voluntatem, *decis.444. num.54.par.5.tom.2.*

Boni Viri importat verbum liberè, *decis.444.num.57.par.5.tom.2.*

Pro cumulatione petitorii cum possessorio, aliquando denegatur, & aliquando non, *decis.524.num.20.par.5.to.2.*

Quando non est concessum, tunc non potest recedi à dispositione juris communis, nec est locus æquitati, *dec.524. num.13.par.5.tom.2.*

In arbitrium Tertii, si aliquid accidentaliter remittatur, postquam contractus evictionis est perfectus tunc eo non arbitrante, recurritur ad arbitrium Judicis, *decis.172.num.22.23.24. & 25. par.6.*

Ad arbitrium Judicis, si recurretur in terminis *l.finalis C. de contrahen.empt.* nunquam ista lex lòcum haberet, & hoc etiam expressè dicta lex prohibet, *decis.248.num.14.& 15.par.6.*

Relaxat rigorem juris, si æquitate suadente; & hoc maximè, quandò dirigitur jurisdictionem habenti, *dec.108. num.2.par.6.*

Judicis remittitur paupertas in materia, auth. præterea C. undè vir, & uxor, *decis.138.num.12.& seq.par.11.*

Judicis funeris impensa taxatur, *dec.87. num.15.par.11.*

Ab eo Judicis pendet justificatio valoris per non excessum, *decis.71. num.15. par.12.*

Prudentis judicantis ab arbitrio illę conjecturæ amplectendæ sunt, quæ verisimiles sunt, *decis.339.num.5.par.12.*

Amero Emphyteutæ nominatio, quando pendet electus censetur à nominante emphyteusim obtinere, & super ea potest legitimè gravari, *decis.57.nu.8. par.14.*

Judi-

Judicis dos debet constitui, attentis qualitate Personarum, & opibus dotare debentis, *decis.* 417. *num.* 7. *par.* 14.
Judicis Causa rationabilis remissa, occasionem legitimam recedenti à sponsalibus præbet, *decis.* 185. *num.* 2. *par.* 12.
Boni viri, vel Judicis remittitur declaratio ab aliquo facienda, si ille non declaraverit, *decis.* 376. *num.* 6. *par.* 15.
Alicujus si aliquid fuit relictum, in ejus locū succedit Judex, *dec.* 376. *n.* 5. *p.* 15.
Executoris relicta rationabilem usum, & facultatem Judicio boni viri regulari exposcunt, *decis.* 263. *n.* 19. *par.* 15.
Judicis remittitur subministratio alimentorum, *decis.* 109. *num.* 16. *par.* 15.
Peritorum extimari possunt bona, quamvis ab illis minimè visa sint, *decis.* 83. *num.* 7. & 8. *par.* 16.
Utitur Rota suæ conscientiæ juxta qualitatem Causæ, & juxta litigantium pertinaciam, & contentionem, *decis.* 328. *num.* 3. *par.* 18. *tom.* 1.
Alicujus committi non possunt voluntates Defunctorum, *decis.* 368. *num.* 3. *par.* 18. *tom.* 1.
Alicujus, quæ committuntur ab eo præstanda sunt, neque ab ejus Persona receditur, *decis.* 813. *num.* 11. *par.* 18. *to.* 2.
Judicis, quæ committuntur juxta qualitatem, præsumptionem, & verisimilitudinem determinanda sunt, *dec.* 185. *num.* 9. *par.* 19. *tom.* 1.
Pro retardatione solutionis pensionis semper intrat, quando possessio exigendi est turbida, *Bich. decis.* 19. *nu.* 27., *Cavaler. decis.* 249. *num.* 2.
Pro sanatione examinis Testium cum interogatoriis non intrat, *Bich. dec.* 232. *num.* 1., & *decis.* 239. *num.* 1., & *decis.* 233. *num.* 5., & *decis.* 247. *num.* 9.
Circa justificationem Cambiorum, non est Mercatoris, sed Judicis, *Bich. decis.* 74. *num.* 32.
Arbitrium relaxat juris rigorem, & tendit ad æquitatem, *Cavaler. decis.* 120. *num.* 2., *decis.* 240. *num.* 6., *decis.* 490. *num.* 2., & *decis.* 322. *num.* 1., *Dunoz. sen. decis.* 310. *num.* 7., *decis.* 146. *nu.* 10.. *decis.* 61. *num.* 3., & *decis.* 234. *num.* 1., *Benincas. dec.* 16. *n.* 1., & *dec.* 393. *n.* 2.
Non intrat pro cumulatione petitorii, & possessorii, *Cavaler. decis.* 185. *nu.* 1. contra quando possessorium est turbidum, *Cavaler. decis.* 144. *n.* 1. & 4., & *decis.* 474. *num.* 3.
Pro executione literarum Apostolicarum non intrat, ubi est videndum de illarum justificatione, *Cavaler. dec.* 183. *n.* 4.
Intrat pro substinendo examine Testium sine juramento, quod non fuit pœnitùs omissum, *Cavaler. decis.* 334. *nu.* 2., & *decis.* 349. *num.* 2.
Vide in Verbo *Testes*.
Non intrat ad effectū sanandi defectum intimationis, *Cavaler. decis.* 486. *nu.* 1.
Arbitrium dedisse Rotam censetur, dum mandavit Causam expediri, *Cavaler. decis.* 590. *num.* 7.
Intelligitur de arbitrio *boni Viri*, *dec.* 38. *num.* 18. *par.* 6.
Ad arbitrium boni Viri recurritur de æquitate Canonica, quando Peritus electus ad pretium definiendum in venditione illud non vult definire, *decis.* 172. *num.* 54. *par.* 6.
Non potest alteri committi, sed benè aliquid certum à se priùs declaratum, *decis.* 38. *num.* 31. *par.* 6.
In contractibus bonæ fidei accipitur non pro mero arbitrio, sed pro arbitrio boni Viri, *decis.* 248. *num.* 8. *par.* 6.
In arbitrium Tertii, si conferatur pretium rei venditæ, tunc si ille voluerit, aut non potuerit pretium definire, eo casu venditio pro nihilo habetur, *decis.* 172. *num.* 1. *par.* 6.
Ab arbitrium boni Viri in terminis *l. vendentis C. de contrahen. vendit.*, & non in casu *l. fin. C.* eodem est licitum recurrere, *decis.* 172. *num.* 80. *par.* 6.
Vel nudum factum à sæpiùs declaratum, aliquandò dicitur alicui commissum, remissivè, *decis.* 38. *num.* 29. *par.* 6.
In arbitrium unius ex contrahentibus, si sit collatum pretium rei venditæ, de jure civili contractus non valet, *decis.* 172. *num.* 78. & 79. *par.* 6.
Ad arbitrium boni Viri, recurritur in terminis *l.* si quis arbitratu *ff. de verb. obligat.*, *decis.* 172. *nu.* 85. & 86. *par.* 6.
Pro sanandis nullitatibus non intrat, quandò sunt claræ, & indubitatæ, *decis.* 18. *num.* 21. *par.* 7.

Est

Est Subsidiarium, quando Judex indiget judicio Peritorum; *decis.52.n.5.par.7.*

Quando in rescriptis datur, debet intelligi secundum jus, *decis.52. num.8. par.7.*

Intrare solet ad effectum retardandi ulteriorem executionem sub prætextu nullitatis dictæ executionis, *decis.21. num.1.par.7.*

Pro sanatione examinis concessum, nunquam intrat cessantibus interrogatoriis, *decis.18.num.9.par.7.*

Judicis, ut aliquantulum informetur, sufficit, quando timetur de fuga, *decis.4.num.8.par.7.*

Pro sanatione examinis testium nullo modo intrare potest, quando deficiunt omnia substantialia, *decis.18. num. 4. par.7.*

Valdè minuit de rigore juris,& operatur, ut relicto utroque extremo rigoroso, servetur æquitas, *decis. 250. num.2. par.2.*

Ut amplectatur multum venit attendendum,ne gratia Papæ sit omninò superflua, & ad nihilum deserviat, *dec.167. num.11.par.7.*

Operari potest, ut supersedeatur in ulteriori executione, quando Judex nulliter, & injustè processit, *decis.265.n.2. par.7.*

Datur ad executionem supersedendam non ad retractandam jam factam, *decis.264.num.9.par.7.*

Non intrat post executionem factam, *decis.265.num.1.par.7.*

Relaxat aliquid de rigore juris, & operatur, ut relicto extremo rigoroso servetur æquitas, *decis. 61. num.1. & 2.* fallit non subsistente aliqua rationabili Causa, *num.3.par.8.*

Judicis babet magnum locum in materia simulationis, *decis.63.num.24.par.8.*

Ad evitandas expensas operari solet in actis judicialibus nulliter gestis, qui validè denuò fieri possunt, *dec.61.n.4. par.8.*

Rotæ simpliciter concessum, non potest trahi ad læsionem juris alteri quæsiti, *dec.61.num.5. & 6.par.8.*

Intrat quando agitur non solum de sanatione alicujus Testamenti, sed de infirmatione alterius præcedentis, *decis.61.num.7.par.8.*

Ut intrent sufficit ostendere reservationem esse turbidam, *decis.224. nu.7. par.8.*

Dat facultatem aliquid relaxandi de juris rigore, *decis.13.num.2.par.8.*

Facilius interponitur, stante præsumptione boni juris, *decis.13. num.6. par.8.*

Facilius interponitur pro sanandis nullitatibus turbidis, *decis.13.num.6.par.8.*

Hæc clausula *non retardat executione m literarum Apostolicarum*, quando sunt justificatæ, *decis.154. num.7. par.12.*, *Dunoz.jun.decis.956.num.19.*

Alterius legatum relictum, illo non arbitrante aliquando non fit caducum, *decis.698. num.4.par.1.*

Alicujus, ubi aliquid committitur, intelligitur de arbitrio boni viri, *decis.698.num.2.par.1.*

Rota, quandoque utitur ex causis relatis, *decis.235.num.1. in fin.par.1.*

Clausula juncta clausulæ, sine retardatione solutionis pensionis operatur, ut videatur data facultas examinandi validitatem pensionis, *decis.567. num.1. par.2.*

Alicujus, ubi aliquid est commissum, intelligitur de regulato ratione, non autem de irrationabili, & dissoluto, *decis.329.num.24.par.2.*

Clausula remittit solum aliquid de juris rigore, non autem tollit ipsum jus naturæ, *decis.474.num.1.par.2.*

Clausula est satis ampla, ubi concurrit æquitas, *decis.363.num.1.par.2.*

Rota non utitur, quando tractatur de confirmanda possessione nulla, & attentata, *decis.404.num.3.par.4.tom.2.*

Non est locus pro sanatione attentatorū, ubi illa sunt clara, *decis. 323. num.3. par.4.tom.2.*

Solet esse locus, quandò concurrit aliqua rationabilitas, *decis.51. num.6. par.4. tom.2.*

Judicis lex multum differt in materia Divisionum, *decis.207.num.18.par.5. tom.1.*

Tuo, hac clausula stante in commissione, executor potest se extrajudicialiter informare, *decis.435.num.7.par.5.to.2.*

Judi-

Judicis non probat Peritus, si se remittat, *decis.10.num.11.par.6.*
In illo Judicis remanet, ubi pupillus debeat educari, & ubi existimare debet ut educetur, *decis.255. à num.2.ad 12. par.6.*
Judicis relicta est meritorum æstimatio, *decis.358. num.20.par.6.*
Lucrum, & jactura contractus assecurationis navium pendet ab arbitrio ventorum, & maris, *decis.229.num.7. par.6.*
Emphytheutæ esse non debet præjudicare Domino directo, *decis. 40. n.2. par.7.*
In alicujus,id,quod, potiùs non est adimplendum venit, *decis.262. n.16.par.7.*
Alicujus aliquid concessum, quamvis liberè, & plenè, censetur tamen semper exceptus dolus, *decis.239.n.19.par.7.*
In mero alicujus ea, quæ pendent, id liberè ad eum spectat determinare, *decis.180.num.34.par.9. tom.1.*
Ut non sit locus prò sananda testium nullitate, sufficit æquitas, ut evitetur inanis litium circuitus, *decis.361. num.8. & 9.par.9. tom.2.*
Judicis inverisimilitudo remittitur, non autem testium, *decis.34.num.6.par.11.*
Statur, quando mora dicitur celeriter purgata, *dec.361.num.85.par.11.*
Episcopi Vicaria temporalis potest reduci ad perpetuam, *decis. 305. num.35. par.11.*
Non intrat pro sanatione actus rogati à Notario non descripto in matricula, *decis.61.num.25. par.8.*
Debet esse conforme dispositioni Juris, *decis.25.num.1.par.8.*
Morte expirat, *decis. 418. num.4. par.9. tom.2.*
Rotæ pro sananda nullitate examinis Testis aliquando non intrat, & aliquando secus, *decis. 392. num. 10. par. 9. tom.2.*
Rotæ succedit loco Arbitris examinatorum, *decis.262.num.18.par.10.*
Judicis ad effectum arbitrandi, rationes an debeant reddi, multò magis intrat, *decis.110.num.6.par.10.*
Judicis circa paupertatem in materia *Auth. præterea* regulari debet juxta qualitatem personę, *dec.138.n.13.p.11. Tom.I.*
Non tribuit facultatem recedendi à dispositione juris, *ibid.num.3.par.11.*
Non intrat pro retardanda executione Decimarum, *decis.100.num.8.par.11.*
Rotæ intrat loco arbitris beneficiatorum præsentantium, quando præsentatio est attentata, & Causa appellationis pendet, *decis.232.num.15.par.11.*
Judex in materia alimentorum sumere debet circa eorum taxationem, ex quantitate patrimonii,& Personarum, *decis.166.num.20.par.12.*
Admittitur quotiescumque dubietas insurgit, *decis.292.num.27.par.12.*
Tunc maximè *regulatur* à jure, dum emanavit à Signatura Justitiæ,*dec.154. num.3.par.12.*
Collatum in Personam alicujus est personalissimum, *decis.429.num.21.par.13.*
A juris dispositione regulatur, *decis.322. num.1.par.13.*
Censetur datum secundum subjectam materiam, *decis.461.num.30.par.13.*
Præferre videtur verbum *possit*, tamquam administratori injunctum, *decis.38.num.12.par.13.*
Non intrat in commissione cum clausula *Parito*;signanter post executas sententias, *decis.496. num.11.par.14.*
Absolutum, & potestas libera, si sit data alicui de disponendo de aliquibus bonis, tunc potest ille de prædictis disponere, & etiam non disponere, *decis.536.num.60.par.14.*
Licet temperet aliquid de juris rigore, intelligitur tamen prout de jure, itaut ab eo recedi non possit, *decis.392.n.7. par.15.*
Quandoque *suspenditur* in solutione pensionis, quo usque de illius validitate cognoscitur, *decis.21. num.4.par.15.*
Pro retardatione pensionis intrat, quoties fuit cognitum de illius nullitate, *decis.21.num.5.par.15.*
Pro retardatione pensionis intrat, attenta nullitate illius, *decis. 8. num. 15. par.15.*
Regulatur à jure, & tribuit facultatem examinandi validitatem articuli, *decis.8.num. 15.par.15.*
In ultimis voluntatibus, quandoque necessitatem importat,*dec.263.n.20.p.15.*

Arbitrium alicui concessum non importat necessitatem servandi ordinem juris; sed solam extrajudicialem cognitionem requirit, *decis.319. num.1.par.15.*

Aliquando *Rota* non declarat, nisi examinata validitate pensionis, etiam ad effectum manutentionis, *decis.21.n.3. par.15.*

Judici commissum regulari debet à jure, *decis.277. num.11.par.16.*

Judicis gratuitum esse videtur, ubi de relevantia articulorum plenissimè cōstat, *decis.173. num.5. par.16.*

Judicis dicitur arbitrium boni viri etiam in dote, *decis.55.num.2.par.16.*

Totale *distribuendi relicto*, si distribuens adbuc nihil egisset molestari tamen exindè non potest, *decis.692.num.13. & 19.par.18.tom.2.*

Regulari debet *ab æquitate* quæ juris rigorem remittit, *decis.769. n.2.par.18. tom.2.*

Intrat pro *retardatione executionis sententiæ* latæ favore literarum Apostolicarum, si illa vitio nullitatis, aut injustitiæ laboret, *decis.148. num.3. par.19. tom.1., Cels. decis.55.num.1.5. & 12., & decis.296.num.7.*

Impedire quidem potest *executionem faciendam*, non autem retardare jam factam, *decis. 276. num. 9. par.19. tom.1.*

Regulatur à jure, & ideo non intrat pro retardatione literarum Apostolicarum, quoties illæ justificatæ sunt, *decis. 82. num. 1., decis. 141. num. 2. 181. num.1. 148. num.1. & decis.274. n.1. par.19.tom.1., Benincas.decis.16. num.2., decis.68.num.8., & decis.365. num.7.*

Pro retardatione *literarum Apostolicarum*, ubi non intrat, etiam mandatum de manutenendo conceditur, *dec.277. num.1.par.19.tom.1.*

Licet relaxet aliquid de juris rigore, tamen debet esse ejusdem juris communis dispositioni conforme, *decis.276. num.1. par.19.tom.1.*

Pro oris apertione non conceditur ad suscitandas lites, Principis authoritate finitas, *decis.53. num.7. par.19.tom.1.*

Arbitrii liberi Causa favorabilior est, quam Matrimonii, *decis.390.num.26. par.9.tom.2.*

Datio debet intelligi prout de jure, *decis.359.num.1.par.15.*

Seu libertatis concessæ, non alia tutior regula constitui potest, quam illa, quæ à superiore declarata est, *decis. 166. num.17.par.19.tom.1.*

Arbitrio boni, & discreti viri ratio reddenda est, *decis.217. num.3. par. 2. divers.*

Clausula regulatur à jure, *decis.648.n.6. par.1., decis. 587. num.1., & dec.450. num.1.par.2.*

Rotæ datum regulatur à jure, *decis.476. n.1., decis.547.n.1., & decis.179.nu.1. par.1., decis.101.n.1. par.3.decis.742. num.13.par.4.tom.3., decis.493. num.2. par.5. tom.2., decis.250. num.1.par.7., decis.224. num.1.par.8. decis.524. n.1. par.9.tom.1. & decis.83.num.1.par.17.* cum aliis multis, quæ brevitatis Causa, & non necessariæ relinquuntur.

Rotæ quando est commissa cumulatio possessorii cum petitorio, Rota admittit cumulationem, quando hinc indè sunt difficultates, *decis. 557. num.4. par.1.*

Alicujus aliquid remissum regulatur à dispositione juris, *decis. 640. num.14. par.1.*

Clausula intelligitur prout de jure, præsertim, quando est apposita in prima commissione; & præsertim quando commissio emanavit à Signatura Justitiæ, *decis.558.num.1.par.1.*

Hæc clausula aliquantum mitigat, & moderat rigorem juris, *decis. 179.n.1. par.1.*

Et multum *relaxat de juris rigore*, retardatque executionem, ubi adest probabilis dubitatio, *decis. 228. num. 2. par.1., Cerr. decis.112.num.7.*

Non dat facultatem auferendi, aut lædendi jus Partis, *decis.652. num. 2. par.2.*

Non habet locum ad reijciendum possessorium reintegrandæ, ut solùm super petitorio cognoscatur, *decis.652.nu.1. par.2.*

Remittit aliquid de rigore juris; ubi de arbitrio, ad effectum sanandi examen

men testium ex æquitate ; & maximè, quando directa est Judici alias jurisdictionem habenti, *dec*.587. *n*. 1. *par*.2.

Non potest impedire rem judicatam, *decis*.434.*num*.5.*par*.2.

Hæc Clausula *ubi rescribitur* aliàs jurisdictionem habenti est satis ampla, ne alias si reducatur ad meros terminos juris communis, reddatur inanis, *decis*.363.*num*.1.*par*.2.]

Vel observari debet in omnibus, vel negotium redire debet in totum ad pristinum statum, *dec*.273.*nu*.24.*par*.16.

Concessum modificat Clausulam conditionalem *parito*, vel similem, *dec*.335. *num*.9.*par*.16.

Relaxandi, & moderandi strictum juris rigorem non exercetur à Judice; nisi id suadente aliqua rationabili Causa, *decis*.273.*num*.18.*&* *seq*.*par*.16.

Pro retardatione literarum Apostolicarum, semper intrat, quoties illarum justificatio remanet turbida, *dec*.352. *num*.32.*par*.16.

Pro retardatione literarum Apostolicarum sufficientem fumum, ac etiam probationem requirit, *decis*.141.*nu*.1. *par*.16.

In reliquis excludit Statutum, si illud in eo, quod voluit literalitèr expresserit, *decis*.327.*num*.21.*par*.17.

Excluditur, si electio facienda sit prævio Scrutinio per vota secreta, seu globulos albos, & nigros, *decis*.188. *num*.29.*&* *seq*.*par*.17.

Etiam *liberè concessum* regulari debet ad normam boni Viri, *decis*.188.*num*.31. *par*.17.

Si in aliqua parte *tradere voluit Constitutio*, alias habens vim præcepti, denotat in reliquis Partibus illud tradere noluisse, *decis*.188.*num*.21.*par*.17.

Non intrat *pro concedenda unione Causarum*, quæ reperiuntur in diversis instantiis, *decis*.278.*num*.3.*par*.17.

Intrat *pro retardatione literarum Apostolicarum*, quæ fuerint subreptitiæ, *decis*.372.*num*.2.*par*.17.

Licèt reguletur à jure, illius tamen rigorem relaxat, & æquitati viam aperit, *decis*.311.*num*.1.*&* *seqq*.*par*.17.

Judicis super redditione rationis à Parte conscriptæ, ubi alias deficit probatio, plurimùm operatur *decis*.314.*n*.2. *par*,17.

Rejectionis dependere debet à justa, & legitima Causa, *decis*.9.*num*.22.*par*.18. *tom*. 1.

Non intrat *ad remittendam executionem* jam factam, *decis*.64.*num*.1.*par*.2.

Licet remittat de juris rigore, est tamen intelligendum prout de jure, *dec*.510. *num*.4.*in fin*.*par*.2.

Omne arbitrare debentis illius *morte extinguitur*, *decis*.765. *num*.3. *in fin*. *par*. 3.

Non intrat, quando auferetur jus Partis, *decis*.249.*num*.2.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat, ubi subest æquitas, *decis*.468. *num*.2.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat ad effectum sanandi nullitates, quando sunt claræ, & non turbidæ, *decis*.251.*num*.13.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat, quando adest spolium, vel attentatum, *decis*.51. *num*.12.*par*.4. *tom*.2., *&* *decis*. 123. *num*. 1. *par*. 5. *tom*. 1.

Non intrat pro reiectione attentatorum, quando sunt clara, *decis*.707.*num*.3. *par*.4.*tom*.3.

Non intrat, ubi adest defectus Citationis, *decis*.50.*num*.1.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat, stante spolio, maximèque si constet de injustitia, *decis*.251.*nu*.7. *&* 8.*par*.4.*tom*.2.

Pro retardatione *solutionis pensionis lite pendente* intrat, si non constet de quasi possessione exigendi eam, *decis*.352.*num*.21.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat ad effectum retardationis solutionis, *decis*.2.*num*.3.*par*.4.*tom*.2.

Non intrat super cumulatione petitorii, & possessorii, stante suspensione, hoc est disputandum cum arbitrium à jure soleat regulari, *decis*.521. *num*.4.*par*.4.*tom*.3.

Intrat pro sanatione nullitatis, quando ea est clara, & patens, *decis*.323.*nu*.14. *par*.4.*tom*.2.

Quando intrat pro retardatione executionis, licèt non operetur, ut ea revocetur, operatur tamen, ut si conscripta non sit, supersedeatur in ulterio

riori executione, *dec.435.nu.15.par.4. tom. 2.*

Non intrat pro sanatione defectus Citationis ad sententiam, quando est totalis, *decis.51.num.1.par.4.tom.2.*

Non intrat pro sanatione declaratoriæ non servatis solitis terminis, *Cavaler. decis.500.num.4.*

Pro retardatione *ulterioris Executionis*, non habet locum, quando executio est jam perfecta, & integraliter consummata, *Cerr.decis.287.nu.1.*, secùs autem, si non sit perfectè consummata, *ibid.num.2.& 5.*

Arbitrium prorogandi, non consumitur per actum prorogationis, qui non habuit effectum, *Cerr.decis.106.nu.13.*

Clausula arbitrio operatur, ut ex sola probabili dubitatione sit supersedendum in Executione, *Cerr. decis.112. num.4.*

Quando arbitrium alicui fuit concessum, censetur ad arbitrium boni Viri, *Cerr. decis.793.num.11.& 12.*

Non intrat pro rejectione attentatorum, quando sunt clara, *Merlin. decis.320. num. 1.*

Judici concessum simpliciter, non debet lædere jus Partis, *Coccin.decis.431. num. 1.*

Est intelligendum prout de jure, & à jure regulatur, licèt remittat juris rigorem, *Coccin.decis.791.n.7.,1902.n.2.,1626. num.2., 722.num.3., 794.num.1., 642. num.1.722.num.1.,1216.num.1.,1407. num.2., & 2245.num.1., Dunoz. sen. decis.48.num.1., & 146.num.8.*

Intrat, *ubi res est dubia, Coccin.dec.1484. num.5.*

Et pro sanatione nullitatis Examinis, quādo non adest totalis defectus Citationis, *Coccin.decis.654.num.9.*

Judicis intrat pro subreptione excludenda, quando nec stylus, nec solitum Principis contrarium suadeat, *Coccin. decis.1239.num.13.*

A Constitutione eligentibus concessum importat necessitatem eligendi postea quam aliquis fuit admissus ad suas qualitates probandas, *dec.9.nu.21.par. 18. tom. 1.*

Tunc *non intrat* propter nullitates in judicio deductas, si etiam sit subsecuta sententia alioquin secùs, *decis.356. num.9.par.18.tom.1.*

Non intrat, si eidem jus resistat, *dec.282. num.16.par.18.tom.1.*

Licèt temperet aliquid de juris rigore, intelligitur tamen prout de jure, *decis.58.num.5.par.18.tom.1.*

Eligentis excluditur, si Constitutio, dispositio, vel Statutum, præcipit eligere per modum imperativum, *decis.9. num.10.par.18.tom.1.*

Effrænatum, & totale consensum operatur, ut quis possit plus dare uni, quàm alteri, *decis.692.num.19.par.18.tom.2.*

Super oris aperitione non denegatur illi, qui in contractu non intervenit, vel in eo citatus non fuit, *decis.769.nu.3. par.18.tom.2.*

Si *Literæ Apostolicæ sunt justificatæ* intrare debet pro illarum executione, non autem pro retardatione, *dec.413. num.2.par.18.tom.2., Bich. decis.275. num.1., & decis.594.num.2.*

Eligendi, quamvis alicui competens rationabile esse debet, non autem liberam, & absolutam facultatem concedit, *decis.557.num.19.par.18.tom.2.*

In arbitrium Tertii non potest conferri institutio hæredis, *decis.465. num.1. par.18.tom.2.*

Reiiciendi, etiamsi quis habeat, illud non effrænatè, sed rationabiliter exercere debet, *decis.431.num.26.par.18.tom.2.*

Etiam ipsum *regulari debet arbitrio boni Viri, decis. 431. num. 26. par.18. tom. 2.*

Alicujus aliquando dicitur electum, ejusque solùm, onerata conscientia, *decis.813.num.10.par.18.tom.2.*

Regulatur à jure, *decis.365.num.3.par.1., decis.434.num.1., decis.698.num.1.,& decis.326.par.2.,decis.148.nu.1.par.4., tom.1., decis.707.num.1., par.4.to.3., decis.348.num.2.par.5.tom.1., dec.536. num.7., decis.493.num.3., & dec.524. num.4.par.5.tom.2., decis. 71.num.1., decis.108. num.1., & decis.669. nu.1. par.6., decis.289.num.3., & dec.264. num.1.par.7., decis.13.num.1.par.8., decis.418.num.11., & decis.468.nu.1. par.9.tom.2., decis.353.num.1.par.10.,*

de-

decis.8. num.1., & *decis.* 100. *num.1. par.11.*, *decis.154.num.2.*, & *dec.397. num.1.par.12.*, *decis.73.num.1.*, & *decis.380.num.1.par.13.*, *decis.323.n.1.*, & *decis.296.num.1.par.16.*, *decis.150. num.2.*, *decis.297.num.1.*, & *dec.373. num.1.par.17.*, *decis.378.num.5.* & 6. *par.18.tom.1.*, *decis.413.nu.1.*, & *decis.469.num.9.par.18.tom.2.* cum aliis innumeris, *Zarat. decis.*101. *num.1.*, *Bich.decis.186.num.1.*, *decis.236.n.2.*, *decis.289.num.1.*, & *decis.594.nu.1.*, *Cavaler.decis.63.num.1.*, *decis.88.n.1.*, *decis.183.num.3.*, *decis.185.*,278.,474., & 507. *ubique num.1.*, *Cerr. decis.24. num.1.*, *decis.323.num.6.*, & 112.*n.1.*, *Ludovis.decis.189.num.3.*, & 221. & 465.*utrobique nu.1.*, *Pamphil.dec.123. nu.1.*& 6., *decis.128.nu.1.*, *decis.130. num.1.*, *decis.143.num.6.*, *decis.214. num.2.*& 9., *decis.441.nu.1.*, *dec.447. num.1.8.*& 9.,*decis.593.num.3.*& 19., *decis.635.num.1.*, *decis.650.num.1.*, & *decis.664.num.1.*, *Duran.decis.5.n.3.*, *decis.60.num.1.*, *decis.78.num.2.*, & *decis.98.num.1.*, *Ubald.decis.30.nu.4.*, *decis.347.num.1.*, *decis.287.num.2.* & *decis.119.num.2.*, *Peutinger.decis.64. num.1.*, *Merlin.decis.779.num.1.*, *decis.400.num.1.*, & *decis.629. num.1.*, *Rox.pag.*208. *num.1.*, *Priol. decis.16. num.1.*, *dec.266.num.2.*, & *decis.359. num.1.*

Moderat juris rigorem, *decis.85. num.4. par.1.*, *decis.284.num.5.*, & *dec.450. num.1.par.2.*, *decis.104.num.18.par.6.*, *decis.100.num.2.par.11.*, & *dec.150. num.1.par.17.*, *Duran.decis.5.num.2.*, *decis.78.num.2.*, *decis.145.num.22.* & 29., & *decis.156.num.11.*, *Ubald.decis.30.num.5.*, *Carill.pag.168. num.1. pag.317.num.1.*, & *pag.360.num.2.*, *Merlin.decis.10.num.4.*, *Rembold. decis.188.num.1.*, *Rox.pag.208.num.6.*

Rotæ regulatur à jure, licèt hoc arbitrium verè aliquid remittat de juris rigore, *decis.365.num.3.par.1.*,*Ubald.dec.132. num.2.*

Rota etiam habens à Signatura non debet supersedere in possessorio per cumulationem petitorii, *decis.365.nu.9.* 10.& 11.*par.1.*

Expirat morte illius, qui arbitrium habebat, *decis.651.num.2.par.2.*, *Bich. decis.166.num.2.*

Non intrat pro *sanatione nullitatum*, ubi constat de injustitia, *decis.450. num.1. par.2.*, *Ubald.decis.287.num.4.*, & *decis.347.num.2.*

Regulatur à jure, licèt relaxet juris rigorem, *decis.607.num.2.*& 3.*par.2.*

Non intrat *ad sanandam nullitatem* examinis Testium ex defectu juramenti; ubi secus, quando agitur de remittenda tantummodò extensione juramenti, *decis.633.num.2.par 2.*

Non intrat *ad sanandam sententiam* nullam ex defectu Citationis ad sententiam, quia citatio videtur ex æquitate, non autem de rigore requisita,*dec.633. num.2.par.2.*

Concessum *in una instantia*, durat etiam in alia, *decis.716.num.5.par.2.*

Operatur, ut, relicto utroque extremo rigoroso servetur æquitas, *decis.506. num.1.par.2.*

Non intrat ad effectum sanandi nullitatem ex defectu citationis, *decis.510.*, declara, ut *num.4.par.2.*

Arbitrio Judicis remittitur, an concurrant Causæ recedendi à pacto de non ducendo Uxorem extra locum conventum, *Cels.decis.9.num.10.*

Item remittitur qualis esse debeat paupertas ad effectum, ut intret remedium *Auth. Præterea*, *Cels.decis.115. num.11.*

Arbitrio, ut sit locus, sufficiunt *probationes* offuscantes probationem contrariam, *Dunoz.sen.decis.310.num.6.*

Pro sanatione *Examinis Testium* concessum intrat datis interrogatoriis, *Dunoz.sen.dec.61.nu.4.*, *Ludovis.dec.466. num.1.*& *annot.ibid.num.11.*

Non potest interponi *quoad Testes* examinatos extra locum remissoriæ, *Dunoz.sen.decis.343.num.3.*

Arbitrio *Alicujus*, quod est remissum, juris necessitati nullo modo subiicitur, *Dunoz.sen.decis.141.num.6.*

Arbitrium *conceditur* ad suspendendam, non ad retractandam Executionem, *Ludovis.decis.70 num.1.*

Intrat pro *sanatione* Examinis Testium, quan-

quando jus Causæ principalis, non stat in depositione Testium, sed in Scripturis, *Ludovis. decis.466.num.3.*, & quando depositio Testium *recipit robur aliundè*, & quando nullitates *sunt turbidæ*, *ibid.num.4.& 10.*

Non censetur concessa sanatio dictæ nullitatis ex eo solùm, quod Papa remittit fidem Testium arbitrio Rotę, *Ludovis. decis.312.num.2.*

Minuit juris rigorem, & operatur, ut possit cumulari petitorium, cum possessorio reintegrandæ, *Ludovis. decis.326.num.50.*, *& decis.369.num.8.*

Non intrat pro *rejectione attentatorum*, *Ludovis. decis.465.num.2.*, & quando intret, *annot.ibid.num.12.*

Non intrat, ubi est commissum *Spolium*, *Ludovis. decis.416.num.4.*, & latè *annot.ibid.num.7.*

Rotæ datum aliquid remittitur de rigore juris, prout subjecta materia patitur, *Ludovis.decis.361.num.2.*

Arbor Familiæ.

Ex Arbore Familiæ Juspatronatus, quod non pertineat ad aliquem benè justificatur ab utraque Parte admissa, *dec.64. num.1. par.13.*

Filiatio, seu gentilitio stemmate familię, ac ex libro memoriarum probatur, *decis.535.num.59.par.14.*

Arbores.

Arbores *in Feudo emphyteutico* incidendo emphyteuta non privatur jure suo, quando ex hac arborum incisione fundus factus fuit fructuosior, *decis.553. num.3.par.2.*

In Ecclesia beneficiata in magna quantitate, cum notabili deterioratione, Clericus si incidit, beneficio privandus est; secùs si deterioratio non erat notabilis, *decis.553.num.1.par.2.*

Vetustas, & corruptas incidere licet, *decis.553.num.2.par.2.*

Et Rami non differunt radice, à qua assumunt sibi naturam, *dec.49.n.9.p.4.to.2.*

Nunquam manent in eodem statu, *decis.287.num.18.par.15.*

Positæ juxta confines sine aliqua dimissione pedum, si fuerint præscriptæ, evellendæ non sunt, *decis.287. num.16. par.15.*

Plantatæ juxta fundum alienum, non dimisso spatio quinque pedum debent radicibus evelli, *dec.287.nu.6.par.15.*, *Cerr.decis.913.num.4 & 5.*, & est *textus* in *l.fin.ff.fin.regund.ibid.num.8.*

Plantari non possunt, nisi dimisso spatio quinque pedum ab alieno fundo, *decis.287.num.5.par.15.*

In fundo existentes, illius Pars, ejusque accessiones sunt, *decis.5.num.3.par.16.*

Frugiferas succidens Maritus in bonis dotalibus denotat in sui dominium transiisse, *decis.241.num.27.& 28.par.17.*

Frugiferas bonorum dotalium succidere prohibetur Maritus, *decis.241.num.28. par.17.*

Et Vites ex integro plantatæ, non simplicitèr subrogatæ in locum demortuarum refici debent, *decis.237.num.5. par.18.tom.1.*

Aliud est Cæsare, aliud est incidere, *decis.634.num.5.& seq.par.18.tom.2.*

Arborum rami pendentes in alieno fundo sunt recidendi, *decis.287.nu.2.par.15.*, *Cerr.decis.913.num.2.*

Folia Mororum, & Amigdalæ dicuntur in fructu, *Zarat.decis.90.num.3.*

Ex arbore corrupta, de facili fructus corrupti nascuntur, *Coccin. decis. 1462. num. 66.*

Arborum plantationes, regularitèr non computantur inter melioramenta, *Rub.in annot.decis.12.num.39.par.3.*

Arbores tunc computantur inter melioramenta, quando sunt permansuræ ultra tempus possessionis eas ponentis, *Rub. in annot. decis. 12. num.40.par.3.*

Quia tunc habetur ratio, aut perpetuitatis, aut utilitatis, quam sunt allaturæ, aut relicturæ post possessionem meliorantis, *ibidem*.

Arborum æstimatio fieri debet secundum tempus restitutionis rei, & non secundum tempus expensarum factarum, *Rub. in annot. decis.12.num.41. par.3.*

Unde si fit *expensarum centum*, & nunc cum res redit ad Dominum illa impensa est parùm duratura in tantùm non

non remaneat utilitas ex ea ultra decem, id potest repeti, *ibid.num.*42.

Arce vendita, & concessa, censētur etiam concessa omnia ea, quæ ad ejusdem arcis manutentionem, & naturam pertinent, *decis.*285.*num.*1.*par.*3.

Arbores cæduæ computantur inter fructus, qui spectant ad bonæ fidei possessorem, *Coccin.dec.*1144.*num.*5.

Minui possunt, vel vetustate, vel tempestate, vel alio casu, *Coccin.dec.*1227. *num.* 1.

Efficiuntur ejus, cujus est possessio, *Coccin.decis.*782.*num.*3.

Possessor Majoratus, non facit suas Arbores fructiferas dejectas vi ventorum, *Coccin.decis.*1907.*num.*40.

Radices, quæ egerunt in solo fideicommissario, veniunt sub fideicommisso, *Coccin.decis.*1144.*num.*1.

Arborum cæsatio, & *incisio*, in quibus differant, *Ubag.decis.*20.*num.*5.

Arbores fructiferæ, & vetustiores incidi possunt à Possessoribus bonæ fidei per subrogationem aliarum, *Emerix. jun. decis.*1235.*num.*3.

Vide *Conductor*, & *Possessor*.

Arcana.

Arcana Regnorum non solent pandi, *decis.*536.*num.*44.*par.*14.

Archarii.

Archarii erant, qui proponebantur recipiendis Annonis, & in tributis utrius Ærarii, *decis.*812.*num.*7.*par.*1.*divers.*

Archiatri.

Archiatri quamvis attestentur, non ex toto recōvaluisse, si tamen domo egrediatur, & munera publica exerceat, dicitur reconvaluisse, & toto, & pro sano habetur, *decis.*337.*num.*5. *lib.*3. *par.*3.*divers.*

Archiconfraternitas.

Archiconfraternitas Sanctissimæ Consolationis Urbis notorium est, esse locum Ecclesiasticum, *decis.*192. *num.*5. *par.*9.*tom.*1.

Sanctissimæ Consolationis Urbis habet sub se duas Ecclesias, nempe Sanctam Mariam in Porticu, & aliam Gratiarum, *decis.*192.*num.*5.*par.*9.*tom.*1.

Dicitur locus pius, si habet Ecclesiam, *decis.*89.*num.*6.*par.*10.

Archiconfraternitas Spiritus Sancti Nationis Neapolitanæ de Urbe est Ecclesiastica, *Bich.decis.*502.*num.*2.

Archiconfraternitas in Statu loci pii merè laicalis, non est obnoxia *Extravagan. Ambitiosæ de reb.sacr. non alien.*, *Benincas.decis.*39.*num.*14.

Archiconfraternitas in dubio, laicalis præsumitur, *Carill.pag.*299.*num.*1., maximè, cum à Laicis regatur, & gubernetur, nec eam auctoritate Ordinarii constet fuisse institutam, *ibid.*

Archiconfraternitatem Sanctissimæ Consolationis esse locum Ecclesiasticum quomodò probetur, *Caril. pag.*347. *num.* 1.

Archiconfraternitas Sanctissimæ Trinitatis non servat solemnitates requisitas ad alienationem rerum Ecclesiasticarum ex privilegio, *Martin.Andr. decis.*6.*num.*3.& 4.

Archidiaconatus.

Archidiaconatus *regularitèr* solet esse *prima dignitas* in Cathedrali, *dec.*433. *num.*23.& 24.*par.*9.*tom.*2., *Coccin.decis.*804.*num.*5.

In Hispania non est prima dignitas, *decis.*271.*num.*8.*par.*10., *Peutinger. decis.*347.*num.*11.

De jure communi est prima dignitas post Pontificalem, *decis.*25.*num.*10.*par.*10., & præcedit Archipresbyteratum, *Ludovis.annot.ad decis.*411.*num.*5.

Hispaniæ Doctoratum non requirit, *decis.*271.*n.*9.*par.*10., *Peutinger.dec.*347. *num.* 12.

Quod non sit *prima Dignitas* in Cathedrali benè probatur ex attestatione Canonicorum, & Testium depositione, *decis.* 331. *num.*9. *par.*12., *Bich. decis.* 280. *num.* 24., & *decis.* 312. *num.* 5.

Quod

Archidiaconalis.

Archidiaconus.

Non

Non indiget titulo in actibus jurisdictionalibus eidem jure communi non competentibus, *decis.* 189. *num.* 17. *par.* 14.

Est Vicarius Episcopi, licet non assumptus ab Episcopo, sed datus à jure, habens perpetuam Vicariam, & jurisdictionem ordinariam, *decis.* 189. *n.* 18. *&* 19. *par.* 14.

Ideò *dicitur Vicarius*, quià quæ exercet ad Episcopum pertinent, *decis.* 189. *num.* 23. *par.* 14.

Non potest ad libitum Episcopi removeri, sed est observandum, *cap.* 3. *de offic. judic. ordinar. decis.* 189. *num.* 20. *par.* 14.

Archidiaconus Canonicatum etiam possidens, an lucretur duplices distributiones, remissive, *Priol. decis.* 361. *n.* 3.

Hæc tamen quæstio non intrat, quandò prætendit solas distributiones sibi debitas, uti Archidiacono, *Priol. decis.* 361. *num.* 11.

Distributiones dependentes, seù inseparabiliter annexas Archidiaconatui, omniaque jura illius vigore competentia habere debet, *Priol. decis.* 361. *num.* 12. *&* 14.

Nec possunt controverti sub prætextu, quod expressio sufficiens non fuerit facta in provisione Archidiaconatus, de cujus executione, seù validitate non agitur, *Priol. decis.* 361. *num.* 13.

Visitatoris munere dum fungitur, an lucretur distributiones, remissive, *Priol. decis.* 361. *num.* 4.

Archidiacono distributiones debentur, etiam ex generali consuetudine Italię, *& Capituli Pennen.*, *Priol. decis.* 361. *num.* 1. 6. *&* 7.

Archidiacono, *& dignitatibus* deberi distributiones supponit Concilium Tridentinum, dum mandat tertiam partem fructuum, tam dignitatum, quam canonicatuum converti in distributiones, *Priol. decis.* 361. *num.* 5.

Interessenti deberi supponit textus, dum denegat distributiones absenti, *Priol. decis.* 361. *num.* 2.

Pinguiores, & duplicatæ an debeantur, deferendum est consuetudini, *Priol. decis.* 361. *num.* 9. *&* 10.

Archidiaconus Gerundensis, an, & quandò habeat assistentiam juris in præscriptione juris administrandi Sede vacante, *Emerix jun. dec.* 696. *n.* 11., *& decis.* 731. *per tot.*, *& decis.* 764. *num.* 11.

Habens sibi in Archidiaconatu subjectum Monasterium, per Monasterii erectionem in Cathedralem amittit super illo jurisdictionem, *Emerix jun. dec.* 1097. *num.* 10. *amplia* etiamsi Monasterium esset subjectum superiori, nempè Papæ, *ibid. n.* 19.

Non est tantum Vicarius, sed certa etiam potitur dignitate, *decis.* 189. *num.* 21. *par.* 14.

Potest simplici consuetudine jurisdictionem præscribere, *decis.* 21. *num.* 13. *par.* 14.

Habet præeminentiam in Archipresbytero, quam habet Archiepiscopus respectu Episcopi *decis.* 281. *num.* 6. *&* 7. *par.* 15.

Ecclesiæ, cui facta est unio, ipse habet omnes fructus, & nominat Vicarium, dicitur verus Parochus, & Dominus appellatur, *decis.* 81. *num.* 41. *par.* 18. *tom.* 1.

Vel Parochus potest universa bona assignare Vicario quæ sunt Ecclesiæ, & sibi solam certam retinere portionem, vel congruam, *decis.* 364. *num.* 2. 5. 8. *&* 12. *par.* 19. *tom.* 1.

Archidiaconi jure Diaconus succedens in illius locum uti potest, *decis.* 533. *n.* 6. *par.* 2.

Jurisdictio potiùs ex consuetudine, quam ex jure juvatur, *decis.* 189. *n.* 3. *par.* 14.

Gesta dicuntur gesta nomine Episcopi, uti loco Episcopi, *decis.* 189. *num.* 22. *par.* 14.

Archidiacono de consuetudine potest competere jus instituendi, *dec.* 21. *n.* 2. *de præben. Bisig.* 514.

Prò illo adest juris assistentia, quoad jus visitandi & super hoc consonat dispositio Concilii Tridentini, *sess.* 24. *cap.* 3. *de reformat. decis.* 368. *num.* 5. *par.* 4. *tom.* 2.

Doctor esse debet, limita in Archidiacono, *Coccin. decis.* 1902. *nu.* 25. *&* 26.

Archidiaconus Leodien. vigore Indulti Leonis X. jus habet percipiendi fru-

ctus beneficii litigiosi quod tamen indultum fuit à S. Pio V. revocatum, *ut in constit. 57. in ordine*, *Bich. dec.* 107. *num.* 4. *&* 5.

Ordinarii appellatione quandoque venit, *Coccin.decis.*346.*num.*1., *&* Dioecesani, *ibi. num.*6.

Archidiaconus potest præscribere jus administrandi Episcopatum Sede vacante, *Benincas. decis.* 132.*num.*1.

Archidiaconi loco succedit Decanus, ubi non viget talis dignitas, vel eo absente, *Panphil. decis.* 373. *num.* 5. *&* 8., *& illius jure utitur*, *ibid. num.*6.

Archidiaconus curam animarum non habens sufficit, quod sit Diaconus, nec est necesse, quod sit Sacerdos, *Panphil. decis.* 456. *num.*6.

Est de reservatis Summo Pontifici, *Merlin. decis.*192. *num.*3.

Archiepiscopus.

Archiepiscopus, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus *potest profanare Ecclesias dirutas*, & collapsas, *dec.*707.*n.*2. *par.*3. non autem Cæmeterium, *ibid.*

Archiepiscopus habet jurisdictionem in Dioecesi suffraganeorum, si tractetur, ut extirpetur aliquis generalis abusus totius Provinciæ, *Rub. in annot. decis.*28.*num.*259., *&* 260.*par.*3.

Archiepiscopus *Eboracen.* non habet aliū Superiorem, quam Papam, *decis.* 1. *de supplen. neglig. Prælat. num.* 2. *in novis.* 61.

Et capitulum si sint discordes circa collationem portionis, quæ cum sit in Ecclesia Cathedrali est inter eos communis, *decis.*702. *num.*1.*par.*4. *divers.*

De jure communi habet jurisdictionem Criminalem procedendi contrà capitulares, etiam sinè Adjunctis, *dec.*174. *num.*4 *par.*1.

In Regulares in Criminalibus, quandò in figura judicii proceditur, privativè quoad Abbatem, vel Priorem habet jurisdictionem, *decis.*15. *n.*1., & per totam, sed contra, *num.*11. *& seq. par.*1.

Tamquam Sedis Apostolicæ Delegatus *profanare non potest cœmeterium*, sicut Ecclesias dirutas, *decis.*707.*n.*2.*par.*3.

Calaritanus fuit à multis Pontificibus appellatus Primatus Regni Sardiniæ, *decis.*92.*num.*26.*par.*8.

In his, quæ concernunt curam Animarum, & administrationem Sacramentorum, *habet jus visitandi* etiam loca exempta, *decis.* 220. *num.* 30. *par.* 9. *tom.*1.

Fundatam habet intentionem *de jure communi*, super jure visitandi Ecclesias positas intrà limites sui Archipresbyteratus, *decis.*220. *nu.*11. *par.*9.*tom.*1.

Habet omnimodam *jurisdictionem super Ecclesia* intra limites suæ Dioecesis existente, *dec.*229. *num.*1.*par.*11., *decis.*604. *num.*11.*par.*19.*tom.*2.

Et super eleemosynis suis Ecclesiis oblatis, si cum eo non concurrat Parochus, vel Rector, *decis.*229.*num.*2.*par.*11.

Non potest prajudicare suæ Ecclesiæ, *decis.* 520. *num.*17.*par.*14.

Archiepiscopus *Cæsar-Augustanus* habet jus conferendi, Canonicatus in Mensibus Martii, & Septembris ex bulla secularizationis una cum Capitulo, non simultanee, sed tanquam unum corpus per Capitulum, & Archiepiscopum repræsentatum, *Bich. decis.* 587. *num.*13.*& seqq.*

Consideratur tanquàm unus de capitulo, si jus conferendi tribuitur Capitulo cum Archiepiscopo, *Bich. decis.* 587. *num.*16.

Venit appellatione Capituli, quandò tanquam unus de Capitulo de collatione participat, *Bich. decis.*587.*num.*17.

In sua Provincia collationes beneficiorum ignorare non præsumitur, *Buratt. deis.*459.*num.*15.

Crucem præferre, & populo benedicere potest in locis exemptis suæ Provinciæ, *Buratt. decis.*321.*num.*4.

Urbini in Terra Castri Durantis, tanquam in loco suæ Provinciæ potest Crucem præferre, & Populo benedicere, *Burat.decis.*321.*num.*9.

Archiepiscopus tenetur in Ecclesia sua residere, & ibidem diebus ordinatis personaliter celabrare, *Cerr.decis.*587. *num.*1.

Invito Prælato inferiore, non potest cognoscere Causam suorum Subditorum,

rum, *Coccin. decis.* 716. *num.* 1.

Matrimonii est incapax ratione ordinis, *Coccin. decis.* 1462. *num.*45. & 46.

Et dimissa Uxore non potest administrare in susceptis, neque si est ordinis sacri potest admitti ad alios majores suscipiendos, *Coccin. decis.* 1462. *nu.*47.

Et jurisdictionem non habet in exemptos, *Benincas. decis.*196.*num.*1.

Archiepiscopus *non potest dispensare* cum subditis sui Suffraganei, *Millin. decis.*402. *num.*3.

Archiepiscopus Hispalensis est Parochus universalis in tota Diœcesi, & administrat curam Animarum per Curatos ad nutum amovibiles, *Peutinger. decis.*15.*num.*12.

Beneventanus vigore indulti Sixti IV. potest conferre beneficia debita Civibus Beneventanis ejus familiaribus, *Peutinger. decis.*354. *num.*6. & 7.

Archiepiscopus in actibus transactionis, & concessionis emphyteusis, non uti Ordinarius, sed uti Delegatus Apostolicus procedens, aliquod jus circa jurisdictionem per eosdem aquirere non potest, *Caril.pag.*201. *num.*23.

Toletanus est decimator totius Diœcesis, *decis.*466. *num.*8. *par.*19. *tom.*2.

Archiepiscopus habet potestatẽ dismembrandi, *Martin.Andr. decis.* 59. *nu.*1.

Non potest esse Sponsus plurium Ecclesiarum, *Martin.Andr. decis.*104.*num.*15.

Habet *præeminentiam* respectu Episcopi, Archidiaconus respectu Archipresbyteri, & sic de similibus, *decis.*281. *n.*6. & 10.*par.*15.

Archiepiscopus *Toletanus* est Decimator universalis totius Diœcesis, *decis.*319. *num.*2.*par.*17.

Licèt Superior Episcopo, in Causis tamen ejusdem Episcopi in prima instantia, non potest se ingerere, *dec.*810. *num.*8.*par.*18.*tom.*2.

Ex Constitutione *Synodali Compostellana*, non potest denuo examinare, sed tantùm interrogare Curatos, *decis.*166. *num.*14.*par.*19.*tom.*1.

Habet præsumptionem omnimodæ jurisdictionis in tota sua Diœcesi, *decis.*69. *num.*8.*par.*19.*tom.*1.

Archiepiscopus, & Curati *Hispalenses* habent juris assistentiam super omnibus primitiis, & oblationibus suarum Parochiæ, & Diœcesis, *decis.*234.*n.*4. *par.*19.*tom.*1.

Archiepiscopi *Toletani*, & Vicarii generalis Tribunal commune est, *decis.*555. *num.*1.*par.*4.*divers.*

Archiepiscopi *Commissarius* excommunicare non potest ab Archiepiscopali jurisdictione, *decis.*669.*num.*1.*par.*1.

Archiepiscopi *Constitutio* non ligat Successores constituentis, imò nec ipsum constituentem, quin possit aliter constituere, quàm ab initio fecerat, *decis.*240.*num.*1.*par.*2.

Actus Archiepiscopi antiquissimi, & Sigilli plenam innuunt possessionem Cathedralitatis, *decis.*5.*num.*16.*par.*13.

Archiepiscopi, & Episcopi *votum* in conferendis Canonicatibus Pœnitentiariis Majoricensibus pro uno dũtaxat computantur, *decis.*414.*num.*3.*par.*14.

Ante Concilium Tridentinum totam Provinciam visitabant omniaque loca, Ecclesias, & Populos existentes in illa, *decis.*106.*num.*37.*par.*19.*tom.*1.

Antè *Extravag. de bon. Eccl. non alien.*, poterant abdicare, transferre, ac etiam alienare jurisdictionem, *decis.*106.*n.*3. *par.*19.*tom.*1.

Contra Archiepiscopum *sententia* promulgata, Parocis non citatis, nec in ea comprehensis, non afficit, *decis.*219. *num.*5.*par.*13.

Habet assistentiam *Juris* tamquam Decimator Universalis, *Cels.decis.*44.*n.*4.

Archipresbyter.

Archipresbyter in his, quæ spectant ad ordinem, dicitur Major Archidiacono, *decis.*244.*num.*5.*par.*3.

Archipresbyter dicitur in Dignitate, *decis.*1.*num.*2.*de offic.Archipresbyt.in antiq.*308.

Est Major, & dignior Cantore, *dec.*315. *num.*2.*par.*2.

Decanus Presbyterorum appellatur, *decis.*533.*num.*5.*par.*2.

Ubi non est, in illius locum succedit Decanus, *decis.*533.*num.*6.*par.*2.

Archipresbyter Sancti Joannis Latera-

nenſis, non dicitur Ordinarius Beneficiorum Collator, ſed Papa, qui illius Eccleſiæ Epiſcopus eſt, *deciſ.156.n.5. par. 3.*

Si thurificaretur ab Epiſcopo, hoc magnum eſſet inconveniens, *deciſ.647. num.7.par4.tom.3.*

Ad quem ſpectat exercitium curæ Eccleſiæ habet intentionem fundatam ſuper omnibus obventionibus contingentibus intra limites Parochiæ, *deciſ.402.num.5.6.& 7.par.5.tom.1.*

Contrahendo nomine Dignitatis, tamquam caput Capituli, & nomine Eccleſiæ, cenſetur contrahere, *deciſ.252. num.7.par.5.tom.1.*

Eccleſiæ Cathedralis habet longè majorem Juriſdictionem, quàm habet Archipresbyter Ruralis, *deciſ.253.nu.37. par. 6.*

Non habet jus mulctandi, *deciſ.253.n.33. par. 6.*

Abſque alia ſpeciali *approbatione*, & licentia habet facultatem adminiſtrandi Sacramenta, *deciſ.216.nu.11.par.7.*

Non poteſt præjudicare Capitulo, *dec.21. num.9.par.8.*

In Eccleſia Collegiata habet pro ſe juris aſſiſtentiam, *deciſ.195.num.15.par.9. tom. 1.*

Non habet poteſtatem Epiſcopalem, nec ullam juriſdictionem exercere poteſt, *deciſ.153.num.11.par.11.*

Sancti Petri de Urbe, ſi in ejus turno vacaverit aliquis Beneficiatus, licitè poterit illum, cui voluerit dare, *dec.14. num.3 par.12.*

Sancti Petri de Urbe habet indultum conferendi Beneficiatus dictæ Eccleſiæ etiam affectos propter familiaritatem, *deciſ.14.num.5.par12.*

Non poteſt tranſigere ſuper congrua in præjudicium Succeſſorum, ſine Cauſæ cognitione, & ſine beneplacito Apoſtolico, *deciſ.392.num.11.& 12. par.13.*

Exercens curam Animarum non poteſt petere congruam, *deciſ. 392. num.7. par.13.*

Et Canonici, & ſub unici Corporis forma in aliqua Eccleſia ſe coadunantes, & actus exercentes valent Eccleſiam Collegiatam conſtituere, *dec.192.n.14. par.14.*

Sibi privativè, quoad Epiſcopum juriſdictionē competere contendens principalis Cauſæ defenſio ipſi inhæret, *deciſ.156.num.1.par.14.*

Reſidere ſufficit ad hoc, ut Eccleſia ſuam Collegialitatem non perdat, *deciſ.234. num.20.par. 16.*

Dicitur caput ominum Canonicorum, *deciſ.234.num.20.par.16.*

Eminentiſſimus Liberianæ Baſilicæ habet jus conferendi Beneficia independenter à Capitulo, & ideò ab illius conſuetudine non ligatur, *deciſ. 98. num.41.& ſeq.par.19.tom.1.*

Archipresbyter eſt major, & dignior dignitas Cantore, *Ludoviſ.deciſ.482.n.2.*

Archidiaconus ipſum præcedit, *Ludoviſ. annot.ad deciſ.411.num.5.*

Archipresbyter dicitur Decanus Presbyterorum, *Panphil. deciſ. 373. num.5. & 8.*

Caſtri Regalis eſt Parochus totius Terræ, & Curam exercet per Presbyteros amovibiles, *Peutinger.deciſ.53.nu.41.*

Sancti Joannis Lateranenſis ſola facti veritate inſpecta, ſummariè ſine ſtrepitu, & figura judicii, etiam manu Regia, quatenus opus ſit abſque terminorum ſubſtantialium, & alicujus telæ judiciariæ obſervatione in Cauſis procedere poteſt, *Carill.pag.367.n.3.*

Uti Princeps procedere poteſt, omnibus ſolemnitatibus juris ſublatis, & pro juriſdictione ad effectum præfigendi terminum ad liquidandum, commiſſione non eget, *Carill.pag.367.num.4. & 5.*

Habens exercitium aliquorum actuum Juriſdictionalium intra limites Diœceſis Epiſcopi, non poteſt ſe intitulare Nullius, ſeu Ordinarium, *Emer ix jun. deciſ.650.num.4.6.& 7.*

Et an poſſit viſitari ab Epiſcopo cum ipſo habente Juriſdictionem cumulativam in aliquo loco, *ibid.num.8.*

Habet juriſdictionem in ſua Eccleſia, *deciſ.132.num.14.& ſeq. par.19.tom.1.*, *Panphil.deciſ.101.num.3.5.& ſeq.*

Non poteſt concedere facultatem Confeſſariis ab Epiſcopo ſuſpenſis audiendi con-

confessiones in sua Ecclesia Archipresbyterali, *decis.69.num.33.par.19.to.1.*

Habet Dignitatem, magnum officium, præeminentiam, & jurisdictionem circa spiritualia post Episcopum, *decis.132.num.16.par.19.tom.1.*

Archipresbyteri assertio, in præjudicium Ecclesiæ, & Successorum non attenditur, dum detegitur falsa, *decis.410.n.6. par.5.tom.1.*

Archipresbytero Sancti Petri facultas super judicata concessa, procedit sive sententia lata fuerit pro Ecclesia, sive contra, *decis.317.num.4.par.11.*

Congrua debetur, non solùm ex dispositione juris communis, verùm etiam ex dispositione Sacri Concilii Tridentini, *decis.392.num.2.& 3.par.13.*

Si aliquid in materia jurisdictionis sit concessum censetur cura, & Curia concessa, *decis.132. num.14. & 17. par.19.tom.1.*

Per Archipresbyterum actus gesti non possunt tollere jus Capituli, tamquam facti à Capite, per quod aliorum, & totius Capituli jura conservantur, *decis.252.num.9.& 10.par.5.tom.1.*

Ad eum, & non ad Episcopum spectant oblationes, quæ fiunt in Ecclesia Cathedrali, *decis.37.num.5.par.5.tom.1.*

Ad eum, & Capitulum spectat administratio bonorum Ecclesiæ secularis, *decis.252.num.3.par.5.tom.1.*

Ad eum dicitur spectare curam Animarum, si ipse solus faciat id, quod spectat ad illarum curam, *decis.216. num.12. par.7.*, *Cels.decis.135.num.10.*

Contra eum acta gesta eosdem Presbyteros afficiunt, dum illorum jus cum scientia eorum fuit in judicium deductum, ac prævia citatio contra ipsos fuit executa, *decis.156.num.10.par.14.*

Ecclesiæ Lateranensis facultatem habet ex privilegiis Apostolicis conferendi beneficia etiam mediante Persona Vicarii, *Bich.decis.234.num.17.*, & confert jure Ordinario, *ibid.num.19.*

Sancti Petri confert jure Ordinario, *Bich. decis.234. num.19.*, & Vicarius procedunt sola facti veritate inspecta, *Buratt. decis.456.num.18.*

Archipresbyter, qui est etiam Canonicus, si confert, Collatio censetur facta ab eo uti Archipresbytero, *Bich. decis.241.num.24.*

In Cathedralibus sonat in dignitatem, *Coccin.decis.804.num.5.*

Non potest ratione *Curæ actualis* omnia emolumenta sibi appropriare, sed tantùm solita, & consueta, reliqua verò debentur Capitulo, & Canonicis, *Cels. decis.135.num.4.& 5.*

Archipresbyteratus.

Archipresbyteratus non cadit in gratia pauperum, nisi exprimatur, *decis.1. num. 1. de offic. Archipresbyter. in antiq.308.*

De jure communi sonat in Dignitatem, *decis.326.num.1.par.2.divers.*

Nomen *sonat in Dignitatem*, magnum officium præeminentiam, & jurisdictionem, & ideò non numeratur inter beneficia inferiora, *decis.683. num.2. par.3.*

Sonat in Dignitatem, & maximè si concurrat gestatio habitus communis aliis dignitatibus, *decis.100. num.5. & 6. par.4.tom.2.*, *Panphil. decis.201.nu.3.*

Potest esse ruralis, & sine Collegio, *decis.143.num.13.par.7.*

Collationes post litem circà Collegialitatem institutam factæ non possunt prò Collegialitatis declaratione exhiberi, *decis.192.num.17.par.14.*

Est prima dignitas post Pontificalem, *decis.351.num.6.par.10.*

Est dignitas non comprehensa sub dispositione Concilii Tridentini, *de reformat. dec.117.num.9.par.15.*

Dicitur *prima Dignitas* in Ecclesia Collegiata, si non docetur in eadem Ecclesia esse alias Dignitates & probatur esse primam dignitatem ex convocatione Canonicorum, facta de mandato Archipresbyteri, *decis.234.num.9. & 18.par.16.*, *Carill.pag.35.num.12.*, *decis.469.num.44. par.19.tom.2.*

Etiam cum aliquali præeminentia non est dignitas, quæ eximatur à concursu, & subjiciatur Regulæ 4.Cancelariæ, *decis.195.num.17.par.17.*

Rurales sine jurisdictione, ac Collegio, Digni-

Dignitates verè non sunt, *decis.195. num.18.par.17.*

Ruralis loco successit Vicarius Foraneus, *decis.195.num.19.par.17.*

Natura sonat in dignitatem, & ideò non nisi per Papam constitui, & erigi valet, *decis.195.num.11.*, & supra, & *num.3.& per tot.par.17.*

De jure communi non est prima Dignitas, sed Archidiaconatus, *Bich.dec.280. num.24.*, sonat tamen in Dignitatem, *Bich.decis.312.num.5.*

Quandò *est prima Dignitas* post Pontificalem cadit sub reservatione regulæ 4. habentis decretum irritans, quod inficit titulum, & possessionem, *Cerr. decis.173.num.1.& 2.*

Architriclini.

Officium est nobile, *Coccin. decis.363. num.2.*

Architecti.

Architecti relationi statur de Stylo Urbis, *decis.295.num.4.par.12.*, *Emerix jun.decis.1027.num.unico.*

Architecto, si Partes stare promiserunt, ejus relatio attenditur, *decis.295.nu.4. par.12.*

Multùm defertur deponenti, quod fuit à Partibus electus, *decis. 295. num. 5. par.12.*

Architectis, & Peritis in arte standum est, *decis.267. num.3. par.19. tom.1.*, *Ubag.decis.58.num.2.*

Sunt eligendi in æstimatione Murorum, non autem Artifices, *Cels.dec.246.n.9.*

Archiviatio.

Archiviatio Scripturæ, quando fuit post plures annos, id potest arguere fraudem, quandò verum in contrarium non appareat, *decis.407.nu.18.par.13.*

Et fidem non meretur, obstantibus Constitutionibus Apostolicis, *Bich.dec.638. num.1.*, *Emerix jun.decis.1213.nu.12. & 13.*

Defectus, si non fuerit oppositus ante sententiam, hinc intrat Partem agnovisse, validam Scripturam, quamvis non archiviatam, *Dunoz.jun.dec.654. num.4.*

Archiviationem respiciunt Constitutio Sixti V., & bandimenta Cardinalis Cajetani, & in quibus terminis procedant, *Dunoz.jun.decis.654.num.2.*

Archiviata, etsi non sint instrumenta, si tamen constat de legalitate Notarii, ac cesset suspicio fraudis probant, *Dunoz.jun.decis.770.num.4.*

Tarditas Archiviationis non confert ad simulationem Cambii Contracti longè antè Creditum Concreditoris, *Priol. decis.371.num.18.*, *& decis.408.nu.11.*

Vide *Apoca*.

Archivista.

Archivista *habet auctoritatem extrahendi, & publicandi* Instrumenta absque literis Compulsorialibus, perindè ac si esset Successor illius Notarii, *decis.664. num.5.par.3.*, *Dunoz.sen. decis.87.num.5.*, *Panphil. decis.385. n.2. 12.& seq.*, *decis.581.num.3.*, *dec.630. num.7.*, *& decis.102.num.3.*

Potest *exemplare Scripturas* existentes in Archivio absque aliqua solemnitate, *decis.27.num.1.par.2.*

Seu Notarius, quis probatur ex ejus assertione, *decis.145.num.3.par.2.*

Archivista *publicans Instrumentum* in Archivio receptum, sufficit, quod in eo apponat suum proprium Signum, etiam quod non apponat Signum Notarii, qui de Instrumento se rogavit, *decis.161.nu.5.par.4.tom.1.*, *Cavaler. decis.351.num.1.*

Uti Successor in officio potest extrahere Scripturas Notariorum absque solemnitate, *dec.145.num.2.par.2.*

Extrahens Instrumentum, dicitur illud dedisse in forma probandi, si asserat se illud invenisse inter rogitus cujusdam Notarii defuncti; licèt aliena manu conscriptum, & ab eo tantùm subscriptum, *decis.125.num.11.& 14.par.6.*, *Priol.decis.68.num.17.*

Archivistæ relationi stat Rotale Tribunal, ut in aliis multis, ita in iis, quæ ad acceptationes beneficiorum contingunt,

gunt, junctis tamen aliis probationibus de jure requisitis, *decis.318.num.1. lib.3.par.3.divers.*

Archivistæ assertioni, vel Successoris in officio ad probandum quem esse Archivistam, seu Successorem creditur, *decis.27.num.1.par.2.*, *Priol.decis.44. num.23.*

Attestationi super Signo Notarii, tamquam de re ad ejus officium spectante, plenè creditur, *decis.172.n.18.par.17.*, *Rembold.decis.594.num.4.*

Archivium.

Archivium Capituli regularitèr non probat contra Episcopum, *Millin.dec.313. num.5.*

Et redditur suspectum cum agitur de ejus utilitate, & est sub Custodia unius Canonici, *Martin.Andr. decis.65.num.2. & 3.*, *& decis.89.num.1.*

Jura extracta ex Archivio Ecclesiæ non probant contra non subditum, *Millin. dec.438.n.1.*, *Martin.Andr.dec.89.n.1.*

Archivium Episcopale dat robur Scripturis, itaut fidem faciant, & pro publicis habeantur, *Ottobon.decis.29. nu.6. 66.& 67.*, *Merlin. decis.264.num.13.*

Quod custoditur à publicis Officialibus, & Scribanis fidem facit, *& idem est* de privato Archivio Capituli, *Ottobon.decis.245.num.13.& 14.*

Archivium Cassinense est antiquissimę jurisdictionis, & temporis, & habet publicum Officialem, & Custodem, *Merlin.decis.264.num.17.21.& 22.*

In eo Cæsar Cardinalis Baronius multa deprompsit, quæ in suos annales, & alia opera ingessit, *Merlin.decis.264. num.18.*

Instrumenta consignari debent in Archivio infra 15. dies ex Constitutione Sixti V., *Priol.decis.68.num.14.*

Archivium alicujus Principis, licèt contineat Scripturas totius Principatus, & pro publico habeatur, adhùc reputatur, uti privatum inter Personas illi jurisdictioni non subjectas, *decis.540. num.5.par.19.tom.2.*

Privatum Capituli non addit robur Scripturis contra non subditos, *decis.434. num.3.par.19.tom.2.*, amplia, quandò Scripturæ tendunt ad probandam unionem ex se odiosam, *ibid.num.4.*

Archivii Præfectus habet facultatem *extrahendi in Archivio* existentes, absque Judicis auctoritate, & Partis Citatione, perindè ac si extraheret de suo originali, & ex ejus subscriptione probatur, quem esse Archivii Præfectum, *decis.144.num.1.par.4.tom.1.*

Archivium, an verè sit Episcopi, vel Capituli consideratur locus, ubi est situm, *decis.183.num.2.par.2.divers.*

Et Scriptura in eo reperta probat inter subditos, *decis.271.nu.6.par.1.*, *Ubald. decis.2.num.6.*

Non dat robur Scripturæ informi, *decis.382.num.2.par.2.*, *decis.3.num.15. par. 8.*

Non probat, ubi datur concursus non subditi loci Archivii, *decis.544. nu.12. par.4.tom.3.*

Quandò est publicum vim, & fidem Scripturis attribuit, *decis.45.num.1.par.5. tom.1.*, *Rembold. decis.594.num.3.*

Cassinense est antiquissimę jurisdictionis, & temporis, & habet publicum Officialem, & Custodem, *decis.45.nu.17. par.5.tom.1.*

Episcopi Suffraganei, & parvæ Diœcesis tamen probat, *decis.45.num.13.par.5. tom. 1.*

Cassinense, uti publicum, & insigne semper à Summis Pontificibus, in magna æstimatione fuit habitum, *dec.45.n.21. par.5.tom.1.*, *Merlin.decis.264.n.21.*

Publicum solùm probat inter illius Personas Territorio subjectas, *decis.45. num.27.& 29.par.5.tom.1.*

Ad hoc, ut dicatur legitimum multa requisita requiruntur, *decis.353.num.91. par.5.tom.1.*

Ut faciat fidem, requiritur subscriptio Notarii, *decis.93.num.3.par.5.tom.1.*

Illorum, de cujus interesse agitur, est suspectum, *decis. 353. num. 92. par.5. tom. 1.*

Monasterii dicitur publicum, si ad ejus effectum illius Claves aliquis specialiter Deputatus asservat, & hoc per antiquum tempus, *decis.45.num.19. par.5.tom.1.*

Pri-

Privatum Monasterii non solet dare robur scripturis in præjudicium non subditorum Monasterio, *decis.192.nu.15. par.* 7. limita Concurrentibus adminiculis, *Bich.decis.267. num.*10., *Emerix jun.decis.478.nu.6.&* 7. 843.*n.6.&* 7. 958.*num.3.* 493.*nu.2.* 696. *n.* 7. *&* 8. 181.*num.3. &* 4., *&* 1031. *num.*12., *&* 13.

Debet esse erectum auctoritate publica, ut probet, *dec.3.num.13.par.*8.

Probat inter suæ jurisdictionis subjectos, secus inter Extraneos, *decis.3.num.14. par.*8., *Dunoz.jun.dec.775.num.16.*

Privatum alterius Ecclesiæ nullam facit fidem, nec dat aliquod robur scripturę, *decis.195. num.*11.*par.9. tom.*1., *Bich. decis.431.num.*19. *&* 20.

Episcopale, non probat ad favorem Episcopi adversus non sibi subditum, *decis.313.num.22.par.9.tom.*1.

Extrà territorium loci non probat, & Personas non subditas, *decis.39. nu.*7. *la seconda, par.* 13.

Non supplet defectus scripturarum informium, *decis.379. num.9. la seconda*, *par.*13.

Publicum non probat contrà non subditum, *decis.215.num.15.par.*15., *Bich. decis.246. num.*19.

Monasterii, vel Archidiaconi non probat, *dec.* 340. *num.23. & seq. par.*15.

Episcopi dicitur publicum, & prævalet Archivio Monasterii, *decis.340.n.23.*, *&* 24.*par.*15., *Bich. decis.* 246.*n.*17. *&* 18.

Non præbet robor scripturæ, & instrumento informi, & requisita publici instrumenti non habenti, *dec.323.nu.*17. *par.16.*

Unius Ecclesiæ non probat contrà aliam Ecclesiam, *dec.255.num.2.par.*17.

Privatum non probat contrà non subditum, *decis.383. num.* 4.*par.*18. *tom.*1., *Cerr. decis.744.nu.*7. contrà *n.*8., *Coccin. decis.* 1363.*num.9.*

Ecclesiæ non probat contrà non subditum, *decis.453.num.5.par.*18.*tom.*1.

Publicum non tribuit robur scripturis informibus, & multò minùs privatum, *decis.453. nu.2.par.*18.*tom.*2., & præsertim ad ejus favorem, & contrà non subditum, *decis.628.n.6.par.*18.*tom.*2. *Coccin. decis.*1867. *num.*74., *&* 2342. *num.*50. *Emerix jun. decis.245.num.*4. *&* 1296.*num.*2.

Ecclesia Cassinensis celebre nuncupatur, ejusque asservatio maximè prevalet ad eius superioritatem ostendendam, *decis.404.num.49.par.*19.*tom.*1.

Cassinensis Ecclesiæ magnam habere legalitatem, & auctoritatem Sac. Rota Romana testatur, *dec.56.n.35.par.*19. *tom.*1.

Archivii bulla inhibens Notariis non descriptis in matricula Archivii ejusdem, conficere instrumenta, statuensque prò falsariis habendos non Archivistas Notarios instrumenta conficentes non debet intelligi de instrumentis à Notario non Archivista conscriptis grassante contagio pestilentiæ, *decis.* 67. *num.*1.*lib.2.par.3. divers.*

Scriptura data ab Archivista non suffragatur, nisi fuerit doctum de deputatione Archivistæ, & nisi etiam fuerit servata forma, de qua &c. *decis.*135. *num.8.par.5.*

Authoritas non potest supplere imperfectionem scripturarum, *decis.349. n.6. par.*1.

Subsidio non indiget instrumentum, quando est authenticum, cum omnibus suis debitis requisitis, & solemnitatibus, *decis.544.num.*14.*par.4.tom.3.*

Authoritas non dat robur scripturæ informi, *decis.353.num.94.par.5.tom.*1.

Cassinensis scripturis est habenda fides in quocumque Tribunali, *decis.45.n.22. par.5.tom.*1.

Fomento non egent scripturæ, si habent publicam formam legalem, & sint extractæ à Notario rogato, vel ejus successore, *decis.254.nu.*12., *& dec.*192. *num.*17.*par.*7.

Bulla, quo ad instrumenta à solis Notariis roganda attento contrario usu Curiæ in Urbe abiit in desuetudinem, *decis.* 729. *num.* 20. *&* 21.*par.* 18. *tom.*2.

In Archivio si reperiatur instrumentum, & aliquid deficiat, id suppletur, seu illud recipit robur ex dicto Archivio, *decis.122.num.14.par.4.tom.2.*

In

In eo nonnisi authenticæ scripturæ solent deferri, *decis.* 544. *num.* 10. *par.* 4. *tom.* 3.

Ex illo alicujus Monasterii, quando sunt extractæ scripturæ, non recipiunt robur à tali loco, *decis.* 45. *num.* 23. *par.* 5. *tom.* 1.

Scriptura deprompta ex eo non recipit robur ab eo inter non subditos, *dec.* 93. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 1.

Ex Privato Monasterii, si sint extractæ aliquæ scripturæ, licet non probent, multum tamen operantur, *dec.* 45. *n.* 31. *par.* 5. *tom.* 1.

Ex Publico dicuntur extractæ scripturæ, quæ extractæ sunt ex Archivio Episcopali, *decis.* 45. *num.* 2. *par.* 5. *tom.* 1.

Ex Cassinensi Cæsar Cardinalis Baronius multa deprompsit, quæ in suos Annales, & alia opera ingessit, *decis.* 45. *num.* 18. *par.* 5. *tom.* 2.

Ab aliquo, si sit extractum instrumentum, ut dicatur in forma probanti, requiritur collationatio, *decis.* 125. *num.* 12. *par.* 6.

Ab aliquo, si sit extractum instrumentum, fidem meretur, & probat etiam lite pendente, & absque solemnitate exemplatum, *decis.* 47. *num.* 14. *par.* 6.

In Romano, si Notarius non reperiatur descriptus, illius instrumenta non probant, *decis.* 184. *num.* 4. *par.* 6.

In suo, si quis habeat scripturas contrarias earum rerum, quas possidet, præsumitur in eo mala fides, *dec.* 3. *nu.* 27. *par.* 7.

Si sint conservati libri in Archivio, & tenti per ministros legales, ei standum est, *decis.* 234. *num.* 4. *par.* 7.

In aliquo scriptura privata existens semel recognita ampliùs recognosci non debet, *decis.* 3. *num.* 16. *par.* 8.

In publico Statutum, quod reperitur asservatum, & alligatum in volumine aliorum Statutorum, non potest applicari propositio facta in Concilio generali, *decis.* 169. *num.* 6. *par.* 11.

In aliquo repositæ Scripturę non probant, dum non constat de quo tempore fuerunt repositæ, quia potuerunt reponi post litem motam, *decis.* 379. *num.* 10. *par.* 13.

Scripturæ aliquandò dolosè in Archivio reponuntur, & falsò effinguntur, *decis.* 535. *num.* 61. *par.* 14.

In eo Scriptura conservata dicitur authentica, *decis.* 133. *num.* 11. *par.* 15.

Ex publico Scriptura extracta ab Archivista plenè probat, *decis.* 172. *num.* 21. *par.* 17., quoniam cum sit Officialis publicus, illa ab eo extracta probat etiam sine Citatione Partis, *dec.* 166. *num.* 30. *par.* 17.

In particulari, etiam Ecclesiæ, fraudes de facili committi possunt, *decis.* 453. *num.* 2. *par.* 18. *tom.* 2.

Bulla Archivii non attenditur, ubi cessat suspicio falsitatis, *Arguell. decis.* 17. *n.* 3., *Buratt. decis.* 456. *num.* 18.

In Archivio ex dispositione Urbani VIII. reponi debent omnia mandata procuræ, talis namque Constitutio non habet locum in mandatis præsumptis, *Bich. decis.* 109. *num.* 5. & 7.

Ex diligentiis factis in Archivio, probatur amissio Scripturæ non repertæ, *Bich. decis.* 178. *num.* 9.

Negativa existentiæ alicujus Scripturæ, probatur ex non descriptione in inventario ejusdem Archivii, *Bich. decis.* 246. *num.* 13.

Scripturæ extractæ ex Archivio, absque adnotatione temporis, quo fuerunt repositæ, non dicuntur in forma probanti, *Bich. decis.* 246. *num.* 11.

Archivium non facit scripturas authenticas, nisi probetur ibi fuisse tentas, & authenticas, *Cavaler. decis.* 580. *num.* 4., *decis.* 613. *num.* 5., & *decis.* 193. *num.* 3.

Inter Subditos ejusdem Civitatis Archivium probat, *Cavaler. decis.* 351. *nu.* 2., & *decis.* 575. *num.* 9.

Scriptura Authentica posita in Archivio lite pendente fidem facit, & probat, *Coccin. decis.* 76. *num.* 32., contra si non est publica, *ibid. num.* 31.

Ex Archivio carente requisitis, Scriptura extracta, non probat, *Coccin. dec.* 1867. *num.* 71.

Extra Territorium non probat, *Coccin. decis.* 128. *num.* 2., & *decis.* 450. *num.* 3.

Instrumentum antiquum repertum in Archivio, cujus gubernium residet penès duos Canonicos Archivistas, junctis ad-

adminiculis probat, *Dunoz. jun. decis.775.num.15.*

Instrumentum confectum, & subscriptum à Notario, & in Archivio repositum, habet vim originalis, *Dunoz. jun. decis.762.num.12.*

Extractum ex Archivio Capitulari concurrentibus adminiculis probat, *Dunoz.jun.decis.780.num.6.*

Extractum ex publico Archivio per Notarium ad dictum effectum specialiter deputatum, & de cujus legalitate constat, satis probat, *Dunoz.jun.decis.849.num.8.*, *Priol.decis.44.num.24.*

Scriptura extractæ ex Archivio, etiam informes probant, si sunt adminiculatæ, *Cels.decis.261.num.5.*

In Instrumento reperto in Archivio, si aliquid deficiat, id *suppletur*, seu vim recipit ex dicto Archivio, *Dunoz.sen.decis.218.num.13.*

Archivium *Urbis*, ut tribuat robur Scripturæ, inter alia requisita est necessaria recognitio ex Statuto Urbis, *Ludovis.decis.389.num.4.*

Archivium *debet esse publicum*, & habere Officialem publicum, ad hoc, ut extractum ex eo probet, *Manzaned. decis.601.num.5.*, *Merlin.decis.264. num.1.& 2.*

De per se nullum dat robur Scripturæ informi, non habenti requisita actus publici, *Benincas. decis.243.num.6.*, *& decis.240.nu.4.*, *Priol. decis.318.n.22. & 29.*

Scriptura ineffectuata, & in Archivio recondita ab interesse habētibus nullam meretur fidem, *Benincas. decis. 243. num.7.*

Arcus.

Arcus, ut construatur, debet domus vicina sustinere servitutem, quandò alia domus vicina minatur ruinam, nec potest alio modo reparari, nisi notabile præjudicium fiat vicino, *Manzaned. decis.803.num.4.& 5.*

Arctatio.

Arctatio Electorum ad duos tantùm, probatur ex illorum Confessione, ac etiam ex admissione probationum super qualitatibus eligendorum, *Ottobon.dec.29. num.45.*

Vide in Verbo *Coarctatio*, & in Verbo *Electores*.

Area.

Area Domus, vulgaritèr Cortile, eodem jure judicatur, ac ipsamet Domus, *decis.4.num.6.par.19.tom.1.*

Domus dicitur membrum, & de pertinentiis domus, *decis.4.num.7.par.19. tom. 1.*

Arena.

Arena Maris non requiritur, quod sit similis terra, ad hoc, ut dicatur inutilis, & infæcunda, *decis.99. num.5. par.15.*

Argentarii.

Erant privati fœneratores privatam negotionem exercentes, licet eorum munus esset publicum, & erant plures, *Coccin. decis. 1034. num.5.*, *& decis.845.num.43.*

Argenta.

Ad usum domus species, & valor, quando probetur, *Coccin.decis.1342.nu.6.*

Extractio argenti de uno ad alium Regnum, non reperitur de jure prohibita, *Priol.decis.470.num.5.*

Vasa argenti veniunt appellatione mobilium; quod limitatur, quandò constat de contraria voluntate Testatoris, *Panphil.decis.728.num.3.ad 16.*

Argenta, *& jocalia* non præsumuntur consumpta, sed gravatus tenetur de illis reddere rationem, *Priol.dec.219. num. 11.*

Et vasa destinata ad usum divinum non possunt oppignorari, etsi fuerint oppignorata arguuntur fuisse talia, *Priol. decis.109.num.3.*

Argentum transvehere jure communi non

non est vetitum, nisi ad hostes, & Infideles, *decis.420.num.9.par.16.*

Argumentum.

Argumentum *de toto*, *ad partem*, est probabile, sed non necessarium, & procedit secundum quid non autem simpliciter, *decis.222.num.9. par.3.*, *decis.223.num.5.par.4.tom.1.*

Argumentum *de communitèr accidentibus* validum est in jure, *decis.230.n.5. par.3.*, *Coccin.decis.1106.nu.6.*, *Rembold.decis.113.num.6.*

Argumentum *à contrario sensu*, non valet à dictis Doctorum, *Rub. in annot. decis.20. num. 46. par.3.*, *Coccin. decis.2305.num.70.*

Argumenta deducere *in re clara*, non minùs stultum est, quàm sub lucidissimo Sole mortale lumen afferre, *Rub. in annot.decis.2..num.198.par.3.*

Argumentum *ab æquiparatis*, seu subrogatis, valet etiam in Statutis, *Rub. in annot.decis.6.num.5.par.3.*

Argumentum *à contrario sensu* validum est in Statutis, ubi jus commune non corrigitur, sed conservatur, *decis.680. num.3. par.3.*, *& decis.497. num.2. par.4.tom.1.*

Argumentum *à contrario sensu* non valet circa dotes, *dec.588.num.17.par.4. tom. 1.*

Argumentum *ab antecedenti*, & subsequenti necessario validum est in jure, *decis.626.num.5.par.3.*

Argumentum *à proportionabilibus* in jure procedit, *decis.98.num.7.par.3.*

A contrario sensu admittitur in ultimis voluntatibus, *Arguell.decis.62.nu.9.*

Non admittitur, *ubi sequitur correctio*, vel contradictio, nec ubi sequitur juris communis correctio, *Arguell. decis. 62. num. 10.*, *Zarat. decis. 119. num.6.*

Fallit, ubi sumitur à tempore limitato, *Zarat.decis.119.num.6.& 7.*

Non admittitur *in Doctrinis Doctorum*, *Arguell.decis.89.num.10.*, *Ansald. decis.38.num.21.*, *& decis.65.num.9.*

A contrario sensu, non procedit, quandò sequeretur, pravus intellectus ex communi, *decis.135.num.14.par.2.diversor.*

A contrario sensu, non procedit in distructionem dispositionis in sensu directo conceptæ ad favorem alicujus; Item non procedit, quando sequeretur absonus intellectus, & legum correctio, *decis.318.num.8.& 9.par.6.*

A contrario sensu, quandò dispositio concepta est sub verbis negativis, strictè recipitur ad limites dispositionis in sensu directo sancitæ, *decis.40.n.18. par.10.*

A contrario sensu admittitur in omni lege, & Statuto, *decis.192.num.4.par.12.*

A contrario sensu, valet, *decis.408.nu.6. par.13.*

A contrario sensu, valet in Statutis, *decis.293.num.13.par.15.*

A contrario sensu, strictè, ac modicè desumitur, *decis.132.num.9.par.16.*. *Ludovis.decis.297.num.8.*

A contrario sensu in jure, & in Statutis dicitur esse validissimum, *decis.7.n.16. par.17.*

A contrario sensu, etiam in redditione rationе admittitur, *decis.324.num..5. par.17.*

A contrario sensu, non permittitur, si inducta ad unum finem contrarium operaretur, *decis.394.num.9.par.17.*

A contrario sensu, non datur, quoties sequeretur exindè juris correctio, *decis.213.num.5.par.18.tom.1.*, *Ludovis. decis.297.num.5.*

A Contrario sensu non reciperetur, si induceretur correctio Statuti, *decis.213. num.6.par.18.tom.2.*, *Ludovis.dec.297. num.7.*

A contrario sensu in Statuto non procedit, quandò casus omissus in Satuto non possit haberi pro expresso per aliquam conjecturam, *decis.71.num.7. par.19.tom.1.*

Habet locum etiam in contractibus stricti juris, *Ansald.decis.56.num.22.*, limita, *num.23.& 24.*

Intelligitur strictè ad limites verborum, *Ansald.decis.56.num.25.& 26.*

Ex verosimili mente disponentis eductum, præsumptivè tantùm concludit; ideòque, cessante argumento, verba expli-

explicitam dispositionem importantia sunt attendenda, *decis.*114.*num.*14. *par.*13.

A verosimili, valdè debile esse reputatur, *decis.*356.*num.*12.*par.*16.

A verosimili, cadit, data qualibet minima distantia diversitatis, *decis.*356.*nu.*13. *par.*16.

De voto expresso ad votum annexum, validum est, *decis.*561.*num.*6.*par.*1. *diversor.*

Ab usu, seu solito de jure valet, *dec.*305. *num.*18.*par.*6.

Ab usu Patris familias, validum est, *decis.*584.*num.*11.*par.*1.

Ab usu Patris familiæ jubet, *dec.*57.*n.*15. *par.*4.*tom.*2.

Ex usu ad possessionem non valet, neque è converso; neque ex non usu ad non possessionem, & è contra, *dec.*221. *num.*2.*par.*1.*divers.*

Argumenta, & conjecturæ nihil valent, ubi de rei veritate constat, *decis.*44. *num.*14. *la* 2.*par.*11.

Argumenta validissima jurisdictionis desumuntur ab assistentia juris, *decis.*70. *num.*60.*par.*13.

Consulentium levia, præsertim super casu diverso, & diversa materia scribentium; attendenda non sunt, *decis.*536. *num.*134.*par.*14.

Sine legis, vel Doctorum auctoritate postponenda sunt Doctoribus individualiter loquentibus, *decis.*66. *nu.*18. *par.*15.

Et conjecturæ non attenduntur in claris, *decis.*285.*num.*10.*par.*19.*tom.*1.

Et conjecturæ semper superant minores, *decis.*50.*num.*12.*par.*19.*tom.*1.

Argumentari non licet à vocatione activa ad passivam, *decis.*361.*nu.*20.*par.*4. *tom.* 2.

Ab impossibilitate non valet, *Arguell. decis.*55.*num.*25.

A Statuto ad pactum valet, & è contra, *Arguell.decis.*106.*num.*13.

A superfluitate est debile, *Arguell. decis.*43.*num.*17.

Fallit, ubi pro effugienda superfluitate contrariatur voluntati Testatoris, *Arguell.decis.*43.*num.*18.

Argumentum *à contrario sensu* strictè accipitur respectu ejus, quod dicitur in sensu directo, *Bich. decis.* 200. *num.*14.

A contrario sensu sumi potest ad correctionem juris communis, *Bich. decis.*200.*num.*18., declara *num.*19.

A majori ad minùs admittitur in beneficialibus, *Bich.*244.*num.*11.& 49.

In rescriptis non valet, ubi vertitur præjudicium Tertii, *Peutinger. decis.*53. *num.* 41.

Sumi potest *à tempore limitato*, etiam ad correctionem juris communis, *Bich. decis.*200.*num.*17.

Valdè diversum est argumentari in casu negativo, & affirmativo, *Benincas. decis.*285.*num.*9.

A solito cessat, quando apparet de contraria mente Contrahentium, *Rembold. decis.*536.*num.*15.

A diverso modo exprimendi valet in Constitutionibus, *Ansald.decis.*71.*num.*13.

A majoritate rationis satis stringit, *Ansald.decis.*75.*num.*26.

Arguere.

Arguere à consuetis licitum est, *dec.*345. *num.*11.*par.*4.*tom.*2.

A contrario sensu, præsertim in dictis Doctorum non licet, quandò absonus resultaret intellectus, *decis.*177.*nu.*45. *par.*5.*tom.*1.

Non licet de uno ad alium, *dec.*416.*n.*45. *par.*5.*tom.*1.

Non licet à ratione conservandæ familiæ restricta in uno casu, ad alterum, in quo non fuit considerata, *decis.*195. *num.*11.*par.*5.*tom.*1.

De majori ad minùs licet, *decis.*289.*n.*35. *par.* 6.

Argui non potest ex possessione Sedis in Choro ad possessionem aliarum praeeminentiarum, veluti annexarum Sedi principaliori, *decis.*865.*num.*3.*par.*4. *diversor.*

Potest à solitis, *decis.*259.*num.*15.*par.*4. *tom.* 2.

A determinatione unica potest, *dec.*203. *num.*9.*par.*4.*tom.*2.

Non potest *ab exclusione* eorum, qui Testatori sunt odiosi, ad inclusionē incogni-

ex quo à lege defertur, *decis.*181. *n.*7. *par.*5.*tom.*1.

A præcedentibus, & subsequentibus, in juris cessi materia, validum est, *decis.*478.*num.*1.*par.*1.*divers.*

A præsenti ad præteritum non concludit, *decis.*524. *num.*7. *par.*4.*diversor.*, *Millin.decis.*149.*num.*7,

A præterito in præsens valet, *decis.*310. *num.*29.*par.*6.

A ratione legis, cessante ductum, fieri potest, *decis.*142.*num.*21.*par.*7.

De recursu ad Judices laicos ad alia impedimenta, in jure valet, *dec.*247.*n.*7. *par.*15.

De reputatione ad non reputationem, vel contrariam reputationem, validum est, *decis.*107. *num.*19. *par.*2.*diversor.*

A resignatione ad coadiutoriam, valet, *decis.*122.*num.*17.*par.*10.

Ità respondisset, si disponens fuisset interrogatus, non procedit, cum agitur de contractu sub conditione voluntaria celebrato, quæ est adimplenda, sicut forma specifica, *decis.*433.*nu.*8.*par.*1. *diversor.*

A viciniis Scripturis fieri potest, *dec.*354. *num.*46. *par.*11., *Coccin. decis.*2121. *num.*38.*&* 39.

De sententia ad laudum, non valet, *decis.*59.*num.*11.*par.*8.

De sententia ad Processum, valet, *dec.*614. *num.*7.*par.*4.*tom.*1.

A significatione nominis, valet, *decis.*26. *num.*5.*de præben.in novis.*235.

A simili valet in præcedentiis, *decis.*214. *num.*5.*par.*4.*tom.*2.

De simili ad simile in Privilegiorum extensione non valet, *decis.* 8. *num.* 4. *par.* 8.

A solito procedit, *decis.* 186. *num.* 12. *par.* 6.

A solito venit attendendum, *dec.*454.*n.*16. *par.*9.*tom.*2.

A solito validum est, *decis.*239.*num.*13. *par.*4. *tom.*2., *&* *decis.* 367. *num.*35. *par.*9. *tom.*2., & *decis.* 321. *num.* 11. *par.*13., *&* *decis.*249.*num.*11.*par.*18. *tom.* 1.

A solito valet in Testamento, *decis.*165. *n.*15.*par.*9.*to.*1.,*&* *dec.*416.*n.*6.*par.*12.

A solito non admittitur, quandò aliquid adjicitur obligationi Tertii, *decis.*190. *num.*9.*par.*6.

A solitis, validum est in jure, *decis.*596. *num.* 1. *par.*1., *&* *decis.* 125. *num.*5. *par.*1.*divers.*, *&* *dec.*93.*num.*81.*par.*5. *tom.* 1.

De Statuto ad pactum, & è contrario (*affirmativè*) valet, *decis.*343.*nu.*11. *par.* 10.

A tali subordinatione, est tale, ut per illud Rota tenuit probari non fuisse juxta constitutionem extensum consensum in tempore, *dec.*100.*num.*4.*par.*4. *diversor.*

A superfluitate verborum, non concludit pernecesse, & est debile, *decis.*348. *num.*13.*par.*6.

A superfluitate, quod desumatur, est valdè frigidum, & infirmum, *decis.*375. *nu.*19.*par.*4.*tom.*2., *&* *decis.*249.*n.*20. *par.*7., *&* *decis.*144. *num.*23. *&* *seq.* *par.*8., *&* *decis.*77. *num.*23.*par.*10., *&* *decis.*404.*num.*1.*par.*14., quia multa dicuntur ad majorem explicationem, *decis.*230.*num.*38.*par.*12.

A superfluitate vitanda, validum est, *decis.*249.*num.*18.*par.*7.

A superfluitate deductum, idest; quod verba in contractibus non debent esse superflua, non est leve; imò validum, & efficax, *decis.*354. *num.*35. *&* 36. *par.*11., *Coccin.decis.*2121.*num.*28.

A Testibus ad instrumenta, valet, *decis.*1162.*num.*4.*lib.*2.*par.*3.*divers.*

De toto ad partem aliquandò concludit, *decis.*278.*num.*14.*par.*8.

De toto ad partem non concludit, quandò pars est excepta, *decis.*629.*num.*8. *par.*18.*tom.*2.

A verosimili valet, *decis.*483.*nu.*22.*par.*9. *tom.* 2.

Inductionis, quod fit ex voluntate Testatoris, non dicitur extensio, sed comprehensio, *decis.* 154. *num.* 15. *par.*17.

Intentionis præsumptæ Testatoris de casu omisso non admittitur, ubi de eo certioratus potuit providere, & non providit, *decis.*321.*num.*16.*par.*13.

De interesse ad usuras non valet, *dec.*301. *num.*18.*par.*5.*tom.*1.

Quod

Quod jurepatronatus damnato, censeatur quoque damnata concessio, sivè instructio sepulturæ, non valet, *decis.223.num.2.par.1.divers.*

A jurisdictione Territorii ad Dominium rerum particularium, non valet, *decis.696.num.4.par.4.divers.*

De legitima ad dotem, non procedit, *decis.16.num.14.par.4.tom.2.*

A limitibus jurisdictionalibus Ecclesiæ ad decimatarios, hoc est spirituales non benè valet, *decis.380.nu.4.par.5.tom.1.*

A limitibus jurisdictionalibus Ecclesiæ ad decimatarios aliquando valet, quod tamen procedit in dubio, *decis.380.num.6.par.5.tom.1.*

De libertate ad Causam piam, ut procedat, eædem rationes irrevocabilitatis, & inæstimabilitatis quæ limitant in libertate, debent procedere etiam in pia causa; alias habet locum cautio Mutiana, *decis.647.num.1.par.1.divers.*

A re literaria ad Militiam, valet, *decis.69.num.94.par.7.*

A magis dilecto ad minus dilectum, non valet in præjudicium Tertii, *dec.383.num.29.par.15.*

Si de quo magis, ergo de quo minus, est in jure validissimum, *decis.257.n.15.par.19.tom.1.*

De majori ad minus,admittitur,*dec.468.num.4.par.13.decis.498.num.39.& 549.num.15.par.19.tom.2.*

A dote ad legitimam valet, *Ludovis. decis.489.num.17.*

A statuto ad pactum valet, *Ludovis. decis.204.num.23.*

De lege ad Testatorem valet, *Ludovis. decis.219.num.2.*

De majori ad minus non valet in dispensatione, *Ludovis. decis.353.num.15.*

De Personis ad res valet,*Ludovis.dec.488.num.6.*

Ab Absurdo vitando valet, *Manzaned. decis.192.num.20.*

A verisimili est validum *Manzaned. decis.567.num.8.& 11.*

Deductum *à simili* remanet æquivocum, si causarum diversitas considerari possit, *Benincas.dec.334.num.22.*

De præterito ad præsens non valet pro æstimatione rei, *Benincas. decis.248.num.4.*

Sumptum ab usu de stilo Papæ concedentis, regulariter attenditur ad dignoscendum; quæ sint illa quibus expressis forsan gratiam Papa non concessisset, *Dunoz.jun.decis.691.num.3.*

A minori ad minus negativè sumptum, locum habet in contractibus, *Cels.decis.116.num.20.*

Deductum *à correspectivitate*, remanet æquivocum, si causarum diversitas considerari possit, *Dunoz. sen. decis.208.num.11.*

De loco ad tempus in citationibus non procedit, *Dunoz.sen. decis.219.nu.5.*

A statuto ad statutum non valet, stante diversitate dispositionis, *Dunoz.sen. decis.145.num.7.*

A communiter accidentibus inducit conjecturam mentis disponentis, *Ludovis. decis.85.num.5.*

A dote carnalis Matrimonii, ad dotem spiritualis, non valet circà quantitatem, *Ludovis. decis.63.num.21.*

De collatione ad imputationem, valet negativè; scilicèt non conferuntur, ergò non imputantur, *decis.253.n.9.& decis.377.num.10.par.15.*

A communiter accidentibus, validum est prò coniecturanda voluntate disponentis, *decis.75.num.2.par.2.*

A communiter accidentibus, valet plurimum in materia Probationum, *decis.341.num.3.par.2.*

A communiter accidentibus, validum est in jure, *dec.230.num.9.par.3.,& decis.142.num.7.,par.7.,& decis.48.n.1.par.16.,& 145.num.5.par.18.tom.1.*

A communiter accidentibus fieri licet, *decis.148.num.10.par.16.*

Ab his, quæ communiter fieri consueverunt, in jure valet, & firmum reputatur, *decis.401.num.10.par.18.tom.1.*

De consensu non cassato, potiùs sumendum est, quàm de cassato, *dec.2127.num.1.lib.3.par.3.divers.*

Ab eo, quod consuevere Partes facere, rectè desumitur, *decis.148.num.19.par.16.*

A contrario sensu, validissimum est in statu-

statutis; præsertim quando statutum disponit in casu à jure non proviso, *decis.* 185 *num.*7.*par.*1.

A contrario sensu non valet ad inducendam correctionem juris, *dec.*491.*n.*9. *par.*1.

A contrario sensu, in statutis valet, *decis.*709. *num.*4.*par.*2.

A contrario sensu, strictè accipitur, respectu ejus, quod dicitur in sensu directo, *decis.*709. *num.*6.*par.*2.

A contrario sensu, etiam ad correctionem iuris, in statutis aliquando admittitur, *decis.* 405. *num.* 16. & 17. *par.*5.*tom.*1.

A Trebellianica ad falcidiam valet, *Cavaler. decis.*537. *num.*2.

A tutela, & *cura* ad Caadjutoriam licet arguere, *Coccin. decis.*2217.*num.*5.

De matrimonio spirituali ad temporale validum est, itaque à pari procedunt, *Coccin. decis.*1379.*num.*43.

In statutis valet, quando non plus provenit ab interpretatione, quam verbis, *Coccin. decis.*111.*num.*12. & 13.

Jus commune, quandò non corrigitur valet, *Coccin.decis.*111.*num.*14.

De præterito ad præsens in prædicamento quantitatis, non sibi vindicat locum, quando obligatio fuit diminuta, *Dunoz. jun. decis.*617. *num.* 6.

Argumentum de foro Poli, ad forum fori, & è contrà est validum, *Duran. decis.*18.*num.*11.

A solitis valet, *Ubald. decis.*196.*num.*1.

Benè procedit *à Resignatione ad Coadjutoriam*, dum spe non differunt, *Peutinger. decis.*303. *num.*14.

A contrario sensu non est admittendum in statuto exorbitante, *Merlin. dec.*38. *num.*12.

Valet etiam in contractibus, *Ubag. decis.*22.*num.*9.

In re clara argumenta, & conjecturæ non attenduntur, *Ansald. dec.*9. *num.*42.

Argumentum à loquutione negativa ad affirmativam non semper valet, *Ansald.decis.*12.*num.*32.

Ab aliis Regularibus, *ad Jesuitas* non potest fieri ob eorum particulares regulas, *Martin. Andr. decis.* 79. *num.* 19.

Argumentum sumi debet *strictè*, & ad limites verborum, & *à contrario sensu* directo, *decis.* 389.*num.* 14.*par.* 19. *tom.*1.

Ab Aeris temperie rectè infertur ad præstantiam ingenii, & è contrà, *dec.*270. *num.*10.*par.*8.

Ab absurdo, in jure validum est, *dec.*64. *num.*5.*de appell. in novissi.*216.

Ab absurdo vitando firmum est, *decis.*256.*num.*4.*par.*4.*divers.*

Non attenditur, si constat de voluntate Testatoris, *decis.* 269. *num.*29. *par.*15.

Non procedit stante contraria mente Testatoris, *dec.* 262.*num.*17.*par.*17.

De alimentis ad dotem, non procedit ubi subest diversa ratio, *decis.*526. *nu.* 7. *par.*1.*divers.*

De bonis ad Personas procedit, data identitate rationis, alias secus, *decis.* 405. *num.*48.*par.*9.*tom.*2.

Brocardicum potest retorqueri à solito, *decis.*194.*num.*99.*par.*5. *tom.*1. & *decis.*354.*num.*47.& 48.*par.*11.*Coccin. decis.* 2121. *num.* 30. & 40. & 1788. *num.*87.

De casu belli ad casum inundationis non nunquam non procedit, *decis.*226.*n.*4. *par.*4. *divers.*

De causa Testati, ad causam intestati validum est, *decis.*295.*num.*14.*par.*1.*divers.*

Recipitur à Causa Testati ad Causam intestati, & è contra, *decis.* 499. *nu.*21. *par.*18. *tom.*2.

A vi cessionis, & subrogationis non datur, ubi adest ratio diversitatis, vel alteri præjudicium inferatur, *dec.*781. *num.*15.*par.*18.*tom.*2.

De contractu ad ultimas voluntates, valet, *decis.*143. *num.*6.*par.*5.*tom.*1., & *decis.*386. *num.*21. *par.*19.*tom.*1., *Coccin.decis.*775.*num.*6.

A majoritate rationis, est in jure validum, *decis.*165. *num.*3.*par.*16.

A Matrimonio carnali ad Matrimonium spirituale validissimum est in jure, *decis.*115.*num.*2.*par.*2. & *dec.*107.*n.*15. *par.*2.*divers.*

De Matrimonio spirituali ad temporale validum est adeoque à pari procedunt,

dunt, *decis.398. num.43. par.4. tom.2.*

A Militia terrestri ad Celestem, valet, *decis.166. num.47. par.8., & decis.533. num.17. par.14.*

De minori ad majus, in jure reputatur validum, *decis. 557. num. 10. par. 18. tom.2.*

A minori ad majus benè in contractibus locum habet, quandò sumitur negativè, *decis.144. num.24. par.11.*

A negativis non valet, *decis.258. num.18. par.5. tom.1.*

Ab ordine scripturæ sumi potest, *dec.33. num.15. de præb. in antiq.*408.

Ab oppositis, valet, *decis.522. n.2. par.2.*

De pacto ad statutum valet, *decis.191. n.2. par.2. divers. & decis.256. nu.8. par.4. divers.*

De Parte ad totum, valet imò, faciliùs limitatur jurisdictio in parte, quàm tollatur in totum, *decis. 174. num. 5. par.1., Cerr. decis.147. num.7.*

De Patre ad filium, in qualitatibus accidentalibus firmum statum non habentibus, non procedit, *decis.10. num.9. par.12.*

A perpetuitate desumptum, evitatur si verba eam denotantia sunt posita adjectivè, & accusativè, & in medio orationis, *dec.249. num.15. par.7.*

A Personis ad Res, validum est, *dec.33. num. 14. & decis. 54. num. 7. par.2. divers.*

Personalis residentiæ resultat ex denominatione alicujus loci, *decis.353. nu.51. par.5. tom.1.*

Ariminen., & Narnien.

Ariminen. & Narnien. Statuta &c. non fuerunt à Papa in forma specifica confirmata, quoad juramenta, *decis.47. num.9. par.13.*

Vide in Verbo *Statutum*.

Areostus.

Areostus Archiepiscopus Avenionensis fuit etiam in Urbe Locumtenens A. C., *decis.8. num.13. par.17.*

Arma, Armatus, & insignia,

Arma, & Insignia familiæ reperta in aliqua Cappella induunt præsumptionem Jurispatronatus, & fidei bonæ in antiquis, *decis.548. nu.7. par.2., Cerr. decis.445. num.17., & decis.621. n.16. & 17., Emerix jun. dec.1311. num.4.; Martin. Andr. decis.5. num.11. & 12., & decis.81. num.21. & 23.*

Domini Domus solent apponi non solùm in domibus antiquis, sed etiam in non antiquis, *decis.437. num.39. par.9. tom. 2.*

Causam Duelli extitisse præsumitur, *decis.253. num.26. par.13.*

Quæ unus portat, alteri portare non licet, *decis.253. num. num.24. par.13.*

Et nomina ad usurpandum dominium solent apponi in operibus publicis; quòd excluditur ex verbis appositis, *dec.337. num.9. par.14.*

Ignobiles more Nobilium portare res est injuriosissima, *decis.253. nu.24. par.13.*

Testatoris deferendi præceptum in fideicommissis appositum agnoscitur mens Testatoris conservandæ agnationis, *decis.397. num. 8. par.15.*

Testatoris deferendi præceptum suspendi non debet, *decis.103. num.7. & per tot. par.15.*

In Ecclesia imprimi non possunt, nisi de voluntate Prælati, *dec.139. n.6. par.17.*

Gentilitia in Ecclesia, quandòque referuntur ad causam pietatis, & eleemosynæ, non autem prò argumento jurispatronatus inserviunt, *dec.17. n.18. par.18. tom.1.*

Armorum usus, & Insignium in Nobilibus requiritur de tanto tempore, cujus memoria non extet in contrarium, *decis.78. num.10. par.8.*

Ex impositione in aliqua *Cappella* arguitur mens imponentis voluisse sibi ædificare, & acquirere, *decis.134. num. 21., & 23. par.9. tom.1.*

Testatoris onus injunctum Primogenitis cum suis propriis commixtum, vel in certum casum illa proiicere permissum, declarat vocationem non fuisse restrictam ad solos Masculos, sed etiam Fœminas comprehendere,

fuit institutum, ut bona deponerentur, & Judex mandaverit deponi, *Coccin. decis.537.num.1.*, nec ex eo, quod fuit æstimatum capitale, *ibi.num.2. & decis.744.num.4.*

Capit. 17. Conditum à Card. Salviato, & confirmatum per Summos Pontifices circa Aromatarios, loquitur de Aromatariis Urbis, *Coccin.decis.1505.n.1. & 10.*

Concordia inita inter Collegium Medicorum, ex una, & Aromatarios ex altera, confirmata à Gregorio XIII. de Aromatariis Urbis loquitur, *Coccin. decis.1505. num.6.& 10.*

Eligitur Medicus, ad hoc ut visitet Aromatarias, & eligitur etiam cum eo Aromatarius, qui est solus Minister Medici, *Coccin. decis.1505. num.5.*

Pœnæ, in quibus condemnantur Aromatarii extra Urbem, spectant ad Medicos Urbis, non autem ad Aromatarios, *Coccin.decis.1505. num.2.& 4.*

Prothometicus, & Collegium Medicorum Urbis habent jurisdictionem in Aromatarios extra Urbem, *Coccin. decis.1505.num.3.*

Urbis non habent jurisdictionem in Aromatarios extra Urbem, *Coccin.decis.1505.num.3.*

Computa Aromatariorum à Consulibus taxata juxta solitum sunt attendenda, & solidata à Personis practicis exequi debent, *Cels. decis.310. num.1.& 2.*

Artha.

Arrharum *datio* sustinetur, ità ut si matrimonium non sequatur arrhæ lucrantur, *Coccin.decis.1462.num.33.*

Contrarium, si attenta qualitate Personarum agatur de magnis arrhis, cum isto casu non lucrentur, *Coccin. decis.1462.num.34.*

Emptionem perficit ex dispositione statuti Urbis, *Panphil. decis. 523. num.10, maximè* si fuerit data loco pretii.

Lucrari non potest, quando uterque, & contrahentibus neglexit ex parte sua id, ad quod tenebatur, *Panphil. decis.523.num.2.*

In materia matrimonii, & in omni materia quid sit, & quotuplex, *Panphil. decis.523.num.14. 15. & seqq.*

Arrha dari solet inter Mercatores in actu firmatæ emptionis, *Priol.dec.35. num.14.*

Arrendatores, sivè Arrendatarii.

Arrendatores non possunt præjudicare Principali in Executione Decimarum, *Cels.decis.44.num.9.*

Tenentur decimas solvere, etiam si sint Arrendatores Exemptorum, *Cels. decis.118. num.6.*

Et licet decimæ percipi non possint ex parte Dominicali spectante ad exemptos, debetur tamen ex portione colonica spectante ad laboratores, *Cels. decis.118.num.7.*

Diversimodè tamen judicatur de fructibus, prout spectant ad Dominum fundi, ac prout spectant, & pertinent ad Conductorem, seu Colonum, *Cels.decis.118.num.8.*

Arrendatoriorum, & Conductorum incuria, in solvendo potiùs uni, quàm alteri vero Creditori, Domino non præjudicat, *decis.382.num.11.par.16.*

Arrendatarii decimas non exigentes, vel exigere negligentes aliqua de causa, non præjudicant Capitulo, *Cerr. decis.176.num.11.*

Arrendatoris liber non probat valorem beneficii per non excessum, si continet partitas valoris per ascensum, *Otthobon.decis.221.num.5.*

Arrendatorum scientia non potest præjudicare Dominis, *Ansald. decis. 78. num.54.*

Arrendamenta.

Arrendamenta majorum tuentur ex solita consuetudine malam expressionem valoris beneficii in supplicationibus factam, *decis.577. num.2. lib.3. par.3. diversor.*

Regularitèr *non probant* valorem Terrarum, *decis.186.num.10.par.6.*, *Ludovis.decis.89.num.8.*, *decis.359.nu.7.*, *& decis.411.num.4.*, *Panphil.dec.575. num.14.*

Extracta ex libris Capituli non probant pro eo, *Coccin.decis.866.num.5.*

Arrestum, Arrestari, Arrestans.

Arrestum fieri potest etiam lite pendente, *decis.478.num.4.par.1.*

Factum ab alio Judice, quàm ab eo, coram quo lis pendet est attentatum, sed hoc intellige in simplici arresto; non autem quando relaxatur ob suspicionem fugæ, prævio juramento, *decis.742.num.3.& 4.par.4.tom.3.*

Obtentum ab alio Judice, quàm appellationis, est attentatum, licèt Reus fuerit carceratus ad instantiam alterius, *decis.321.num.8.par.18.tom.2.*

Arrestum æquiparatur mandato suspicionis fugæ, *decis.485.num.7.par.18.to.2.*

Obtentum coram alio Judice, quàm appellationis efficitur attentatum, *decis.485.num.1.& 9.par.18.tom.2.*

Contra Uxorem, post commissam Rotæ Causam separationis thori, non potest ab alio concedi, quàm ab ipsa Rota, *decis.109.num.11.par.19.tom.1.*

Arrestari potest *recessurus de Curia*, donec respondeat interrogationibus; Similitèr, & litteris Apostolicis, *dec.16.num.1.de test.& att.st.in antiq.360.*

Potest quis, *ut respondeat interrogatoriis* datis in judicio; secùs si non dedit, *decis.3.num.1. de dol.& contum. in antiq.344.*

Non potest *recessurus à Curia*, ad effectum respondendi interrogationibus non dispositivè datis tangentibus negotium principale, *decis.3. num.1. de sequest.poss.& fruct.in noviss.151.*

Non potest Debitor in carceribus ab alio Judice, quàm ab eo, coram quo pendet Causa, nisi fuerit periculum in mora, *decis.478.num.4.par.1., Coccin. decis.1216.num.3.& 4.*

Non potest Debitor nullitèr carceratus, *decis.401.num.14.par.15., Coccin. decis.1243.num.2.*

Arrestatus, qui recessit, non debet excommunicari, nisi citetur per audientiam contradictarum ad hoc, *decis.31. nu.1.de senten.excommun.in antiq.472.*

Arrogatio.

Arrogatio comprehenditur sub adoptiotione etiam generalitèr sumpta, *decis.457.num.7.par.18.tom.2.*

Clausula S.p. apposita in brevi arrogationis præservat tantùmodò jus competens re ipsa ex Causa de presenti, vel de præterito, aut proveniens ex certa dispositione, *decis.647. num.17. & seq.par.19.tom.2.*

Arrogatus.

Agnatus dicitur, Agnatisque Patris arrogantis succedit, & è contra illi ipsi, *decis.647.num.1.par.19.tom.2.*

Cum Clausulis prægnantibus haberi debet, tamquam verus, & proprius filius quoad omnes effectus, *decis.647.n.39. par.19.tom.2.*

Excludit omnes tàm Agnatos, quàm Transversales filiis legitimis, & naturalibus Arrogatoris deficientibus, *decis.647.num.11.par.19.tom.2.*

Excluditur à Cognato proximiore in Successione Transversalium, & vice versa proximior arrogatus excludit Cognatum remotiorem, *decis.647.n.9. par.19.tom.2.*

Filius propriè, & verè efficitur, juraque suitatis acquirit, ac omnia alia, quibus potiuntur filii naturales, & legitimi, *decis.647.num.3.par.19.tom.2.*

Filius, ut quis efficiatur quoad certas successiones, & quoad alias, non est monstruosum, *decis.647. num.40. par.19. tom. 2.*

Habet jus quærelandi, sicuti habet filius legitimus, & naturalis, nisi à Patre institutus in quarta, *decis.647. num.4. par.19.tom.2.*

Habet jus succedendi omnibus etiam Transversalibus, *decis. 647. num. 42. par.19.tom.2.*

Jus succedendi ex fideicommisso Emphyteusi, vel feudo, vel ex privilegio Principis commento arrogationis tolli non debet, *dec.647.num.17.par.19. tom. 2.*

Lex 12. tabularum, & *lex Vaconia* Cognato, & fœminas in totum excludebat,

bat, nec filios à Patre instituì patiebatur, *dec.647.num.14.& 15.par.19. tom. 2.*

Succedit fratri Patris arrogantis, *ibid. num.2.& 13.*

Succedit in bonis Patris æqualitèr cum aliis filiis legitimis, & naturalibus, *ibid.num.10.*

In Successione Transversalium æqualitèr succedit cum Agnatis, & Cognatis existentibus in æquali gradu, remotiores verò penitùs excludit, *ibid. num. 12.*

Ars.

Lucrosa præsumitur, *Panphil. decis.230. num.1.& 3.*

Periti in arte præferuntur in concursu aliorum Testium, *Panphil. decis.636. num.5.& 8.*

Artis lucrum probatur ex Testibus, *Panphil.decis.230.num.1.& 3.*

Exerceri non dicitur per illum, qui unicum tantum actum gessit gratis,& beneficii Causa, *Emerix.jun. decis.659. num.2.*

Ars Berectariæ, & ars Merciariæ differunt inter se, *decis.299.num.2.par.2.diversor.*

Mecanicha non solùm indicat statum popularem, & ignobilem exercentis, sed etiam nobilem denigrat, & abolet, *decis.72.num.6.par.4.tom.2.*

Artis Cæmentariæ in Magistro præsumitur incrementum facultatum, *dec.144. num.9.par.15.*

Artem Agrariam Imperatores, Reges, & alii Potentates suis manibus exercuerunt, *decis.78.num.20.par.8.*

Malam, ex qua malus odor vicino inferatur, quis exercere prohibetur, *decis.820.num.5.& 7.par.18.tom.2.*

Mechanica est Mercatura, *Ludovis. decis.322.num.9.*

Artifex.

Artifex opus juxta formam conventam in omnibus perficere debet, *decis.764. num.10.par.18.tom.2.*

Aliquando potest opus in meliorem formam redigere, & pacta, seuconventionem non adimplere, *dec.764. nu.8. par.18.tom.2.*

Artificis signum apponitur in mercibus ad denotandum, à quo illæ factæ sint, *decis.340.num.10.par.18.tom.1.*

Artifici statuitur merces pro rata temporis, & laboris, *dec.780.nu.2.par.18. tom. 2.*

Artifices non possunt esse prohibiti ab Appaltatoribus alearum, conficere aleas, *decis.565.num.2.par.1.*

Plures ejusdem Artis in Civitate habere publicè interest, *decis. 565. num. 2. par. 1.*

Potiùs præsumuntur ditari, quàm pauperari, *decis.144.num.9.par.15.*

Artificum vicinitas rixas, & æmulationes parere solet, *decis.404. num.11. par.16.*

Artifices collectari non possunt pro rebus eorum artificio elaboratis, *Panphil. decis.454.num.5.& seqq.*

Artificum labores, & opera Mercium appellatione non comprehenduntur, *Panphil.decis.454.num.26.& seqq.*

Articulans.

Articulans non fatetur, *decis.698.nu.17. par.4.tom.3., decis.201.num.21., & decis.446.num.5.par.5.tom.1., & decis.517.num.7.par.18.tom.2., Coccin. decis.977.num.6., decis.1510.num.1., decis.1512.num.5., decis.1845.num.6., & decis.1792.num.17.*, limita, quandò medio juramento sunt specificati, *Coccin.d.decis.1845.num.7., & 1510. num.3., Dunoz.jun. decis.282.num.5., & 672.nu.7., Ludovis. decis.247.n.15. & annot.ad decis.143.num.5., Millin. decis.352.nu.7., Duran.decis.33.n.17., decis.593.num.20.par.19.tom.2.*

Licet de jure strictò non fateatur, ex eis tamen articulis resultat magnum adminiculum pro eruenda veritate contra articulantem, *dec.55.num.1.par.4. tom.2., Manzaned.decis.175.num.7.*

Regularitèr non censetur fateri,quod tamen secùs est,quandò articuli sunt dati medio juramento, *decis.533.num.5. par.4.tom.3.*

Licèt

Licèt non fateatur maximum tamen exindè præstat veritati fomentum, *decis.123.num.10.par.17.*, *decis.502.n.1. par.19.tom.2.*

Articulantium intentio, dum probari potest per Scripturas reiicitur petitio remissoriæ, *decis.424.num.13.par.12.*

Articulans diversa non est audiendus, *Cavaler.decis.208.num.2.*

Articulatio.

Articulatio nova, & nova productio super articulis fieri potest, quandò articulantur specialia, quæ non comprehenduntur sub prioribus articulis, *decis.92.num.3.par.14.*

Articulata.

Articulata materia, dicitur antiqua, & non nova, ex claris probationibus jàm factis, *decis.349.num.17.par.12.*

Qualitas dum non subsistit in facto, & à Testibus examinatis impugnatur, ad probationem gentilitiæ qualitatis non relevat, *decis.73.num.19.par.13.*

Materia sufficit, ut quoquo modo faciat ad Causam, ad hoc, ut super illa Remissoria concedatur, *decis.362. num.3. par.15.*

Materia sat est, ut aliquo modo conferat ad victoriam Causæ, *decis.164.n.7. par.16.*

Articulatæ famæ, & probatæ verisimiles dici possunt ob Partis unius emanatam confessionem, *decis.329. nu.1. lib.3.par.3.divers.*

Materiæ super immemorabili Decimarum, non præjudicat productio diversarum renovationum, dummodò istæ non indicent principium, *dec.391. num.2.par.16.*

Articuli.

Articuli frustrà petuntur admitti in Curia super articulo, cujus discussio pendet in Partibus, *Peutinger.decis.167. num.2.*

In Curia admittuntur, etiam quando est dubium, an debeat admitti, *Peutinger. dec.227.num.3.*, *Emerix jun.decis.919. n.1.*, *192.n.1.*, *227.per tot.*, *604.nu.2.*, *498 .num.6.*, *1294.num.2.*, *decis.441. num. 5.*

Secùs quando sunt irrelevantes, *Peutinger.decis.167.num.7.*, *Emerix jun. decis.193.num.1.*, *521.nu.2.*, *192.n.6.*, *& 500.per tot.*

In Causa prophana passim admittuntur, nam, data relevantia, semper datur facultas probandi, *Peutinger.dec.187. num.1.& 2.*

Post dicta, *testificata*, quando iidem sunt cum aliis datis, non sunt denuò admittendi, *Peutinger.decis.187.nu.3.*, *num.3.*, *& decis.475. num.1. & 5.*, nec post rem judicatam, nec quandò tendunt ad evertendas decisiones, *ibid.num.2.& 3.*

Sufficit pro admissione, quod novi articuli in substantia sint diversi, *Peutinger. decis.187.num.4.*, *& decis.268.nu.9.*

In Causa Matrimoniali admittuntur in casibus, in quibus aliàs rejicerentur, *Peutinger.decis.268.num.9.*

Cessante interesse Articulantis, non admittuntur, *Peutinger.decis.167.nu.6.*

Articuli dati in ultima audientia censentur calumniosi, *Pen. decis. 395. num.2.*

Cum non ponantur per modum objectus, sed ad alium finem, iste est attendendus ut non deleantur, *Pen.decis.440.nu.3.*

Possunt dari post Conclusionem in Causa, *Pen.decis.1626.num.12.*

Articulis contrarias exceptiones potest opponere Reus, sed ad eas probandas non admittitur, *Pen.dec.963.n.2.& 3.*

Non tenetur quis respondere, si non fuerint dati medio juramento, *& quandò* sunt irrelevantes, *Merlin.dec.69.n.39. & 40.*

Articuli non debent admitti, si veniunt contra Instrumentum, *decis.305.nu.4. par.4.tom.1.*, *decis.606.num.17.par.5. tom.2.*, *Dunoz.jun. decis.489.num.6.*, *& decis.755.num.4.*

Articuli *irrelevantes*, *impertinentes*, *& improbabiles*, & quando continent, aliquid quod probatum non relevat, non sunt admittendi, veniunt rejiciendi, & remissoria non datur, *dec.661.n.1.*, *de-*

decis.349. num.3. par.4.tom.1., *Bich. decis.14.num.1.& 2.*, *& decis.66.n.17. & 18.*, *Cerr.decis.230.nu.2.*, *dec.182. num.3.par.15.*, *decis.28.nu.11.par.17.*, *decis.5.num.2.de sequest.& fruct.in novis.152.*, *dec.454.num.40.par.4.to.2.*, *Dunoz.jun.decis.791.num.1.*, *& 446. num.3.*, *Cels.decis.12.num.12.*, *Benincas.decis.197.num.1.*

Articuli dicuntur *impertinentes*, *& irrelevantes*, quandò continent aliquid, quod probatum non relevat, *dec.634. num.3.par.3.*, & contra Concilium, *Cels.decis.12.num.13.*, *Manzaned. decis.308.num.4.*, *Duran.decis.121.n.1.*, *Ubald.decis.257.num.4.& seqq.*, *Carill.pag.226.num.7.*

Dicuntur *irrelevantes*, quandò contradicunt Partium Conventionibus, *decis.772.num.2.& 5.par.3.*

Articulus non *dicitur novus*, si substantia continet idem, quod antiquus, *Ludovis.decis.497.num.3.*

Si magis specificè sunt concepti, sive in substantia, sive in cortice verborum, semper faciunt esse locum concessioni novæ remissoriæ, *decis.252.num.7. & seqq.par.15.*

Quandò est dubium, an sint relevantes, vel nè, ex inveterata consuetudine Rotæ, semper consueverunt admitti, *dec.282.num.1.& 4.par.15.*, *dec.323. num.3.par.19.tom.1.*, *decis.636.nu.4. par.18.tom.2.*, *dec.342.nu.13.par.15.*, *& decis.88.num.9. par.16.*, *Ubag. decis.19.num.4.*

In Curia passim admittuntur cum clausulis *salvis exceptionibus*, *decis. 282. num.2.& 6.par.15.*, *decis.649.num.9. par.18.tom.2.*

Semper dicuntur pertinentes, si aliquo modo ad Causam faciant, *decis.282. nu.5.par.15.*, *decis.2.nu.5.par.19.to.1.*

Tendentes ad probandum valorem beneficii, relevantes esse dicuntur, *dec.297. num.1.par.16.*

In prophanis sufficit, quod quoquo modo faciant ad Causam, sive directè, sive indirectè, *decis.181. num.1.*, *& decis. 33. num. 1.par. 16.*, *decis. 123. num.6.*, *& decis.378.num.3.*, *Cels.decis.12.num.1.*

Ubi tendunt *ad coadiuvandam probationem* jam factam, admittendi sunt, *decis.181.num.1.par.16.*

Sunt admittendi, ubi sunt relevantes, *Ninot.decis.41.num.2.*, *Zarat.dec.94. num.3.*, *Bich.decis.269.num.1.*, *Cerr. decis.230.num.1.*, *& dec.697. num.1.*, *& decis.826.num.2.*, *decis.325.nu.23. par.5.tom.1.*

Sufficit, quod unus sit relevans, ut omnes admitantur, *Zarat. decis.3.num.12.*, *Ninot.decis.34.num.11.*, *Zarat.dec.30. num.1.*, *Arguell.decis.78.nu.5.*, *Cerr. decis.230. num.21.*, *Benincas. decis.6. num.6.*, *decis.139.num.4.*, *& dec.199. num.2.*, *Panphil. decis.34.num.4.*, *decis.45.num.1.*, *decis.175. num.2.*, *& decis.280.num.1.& 2.*

Dicuntur relevantes, quandò tendunt ad victoriam Causæ, *Zarat.decis.3.n.11.*, *Bich. decis.270. num.7.*, *decis. 449. num.1.*, *& decis.523.num.3.*, *Cerr.decis. 318. num.2.*, *133. num.5.*, *736. nu.2.*, *& decis.323.num.4.par.19.to.1.*

Objectivi non dicuntur, quandò deserviunt ad probandum jus articulantis, ubi quandò admittantur, vel rejiciantur, *Zarat. decis.25. num.14.& 17.*, *Panphil.decis.603.num.4.*

In prophanis admittuntur, stante relevantia, etiam sine fumo materiæ articulatæ, *Zarat.dec.64.n.1.*, *Arguell.dec.78. num.1.*, *Bich. decis.47.num.9.*, *Cerr. decis.826. num.6.*, *decis.835. num.3.*, *decis.934. num.1.*, *decis.955. num.1.*, *& decis.826.num.3.*, *decis.636.num.1 par.18.tom.2.*, *decis.285.nu.1.par. 12.*, *& 383.nu.1.par.14.*, *Benincas.dec.6.*, *num.4.*, *Panphil. decis.34.num.1.& 5. decis.603. num.2.& 7.*, *& decis.708. num.1.& 6.*

Non admittuntur, quandò continent materiam inverisimilem, *Ninott. dec.30. num.6.*

Nec post didicita testificata, *Zarat. decis.94.num.6.*

Fallit in Urbe de Stylo Curiæ, *Ninot. decis.30.num.1.*, *Zarat.decis.94.nu.8.*

Stylus Curiæ non procedit, ubi testificata fuerunt plenè discussa, *Zarat. decis.94.num.2.*, *& decis.41.num.5.*

Admittuntur post didicita testificata, ubi mate-

materia in substantia est magis specificata, *Zarat.decis.*41.*num.*7.

Relevans trahit secum irrelevantem, sed non impertinentem, qui venit resecandus, *Cels.dec.*12.*num.*10.*&* *nu.*11.

Habentur loco libelli in judiciis Summariis, *Rembold.decis.*352.*num.*2.

Ubi faciant Causam, vel præstent adminiculum sunt admittendi, *Rembold. decis.*411.*num.*1., *Rox.pag.*160.*nu.*2.

Quandò sunt relevantes, & materia est prophana, remissoria indistinctè conceditur, etiam absque fumo, *Rembold. decis.*467.*num.*1., *&* *decis.*502.*nu.*1. *&* 5.

Articuli admittuntur facilè in Causis Matrimonialibus ob gravitatem materiæ,non obstante alio examine, *Priol. decis.*308.*num.*8.

Articulorum admissio nunquam denegatur, quandò ille, qui vult facere probationes est actor, *Ansald. decis.*17. *num.*1., præcipuè quando Testes debent in Curia examinari, *ibid.nu.*2.,& quandò sunt relevantes, *Idem dec.*35. *num.*6.*&* 7.

Aliquandò admitti solent cum retardatione, vel sine Arbitrio Rotæ, *Ansald. decis.*17.*num.*4.

Iteratò admittuntur in eadem Causa, quoties examen de novo faciendum percutit materiam à primo examine diversam, *Ansald.decis.*17.*num.*3.

Articulorum exhibitio non est necessaria, quandò Testes non sunt examinandi formitèr, sed solùm pro instructione animi Judicis, *Emerix sen. decis.*160. *num.*3.

Articulus non concludens debet repelli, tamquàm impertinens,*decis.*19.*num.*1. *de test. & attest. in antiqu.* 361.

Super valore beneficii nisi dicat, deductis oneribus non valet, *decis.*60. *n.*1. *de concess. præb. in antiq.*427.

Quod Ecclesia à tanto tempore, quod non extat memoria hominum in contrarium, est Hospitali annexa, valet, *decis.*4.*num.*1. *de testib.Bisig.*497.

Super consuetudine tria continere debet, scilicet actus,sivè usum Populi;actum, sivè usus frequentiam, scientibus, & consentientibus omnibus, vel majori parte eorum, & tandèm temporis diuturnitatem, *Pract.Rot. Rom.num.*120. *post par.*2. *divers.*

In quo Minor dicitur læsus,licet non dicatur enormiter, concludit, *Pract.Rot. Rom. num.*127. *post par.* 2.*divers.*

De valore nihil concludit, *Pract. Rot. Rom.num.*129. *post par.*2.*divers.*

Seu Positio non dicitur confessata, quandò respondens refert se ad instrumentum, & in instrumento non reperitur, *decis.*158.*num.*4.*par.*2.

Juris non dicitur admittere altiorem indaginem, cum jus semper sit certum, *decis.*40.*num.*19.*par.*4.*tom.*2.

Unicus relevans sufficit ad Remissoriam obtinendam, *decis.*256. *num.*8. *par.*4. *tom.*2., *Coccin.decis.*895.*num.*5.,1117. *num.*1.,*&* 1134.*num.*2. limita *num.*3.

Unus si sit relevans, Remissoria conceditur, *decis.*43.*num.*1.*par.*5.*tom.*1., & sufficit, ut cæteri admittantur, & ut Remissoria non possit denegari, & ad hunc effectum requiritur, quod ille articulus sufficiat ad victoriam Causę, *decis.*585. *num.*4.*par.*5. *tom.*2., *&* *decis.*196. *num.*9., *&* *decis.*266.*num.*20. *par.*6.

Quando est juris, & pendet à judicio, tunc Judex ex sua peritia, & ex dispositione juris depromit expeditionem causæ, non ex testium opinione, seù credulitate, *decis.*252.*num.*5.*par.*7.

Qui tendit ad probationem rei inter alios actæ, & qui non sunt in causa dicitur irrelevans, *decis.* 211. *num.*23. *par.*8.

Continens probationem plurium annorũ, si in aliquibus annis convincitur mendax, ita, & in aliis præsumitur, *decis.*216.*num.*9.*par.*9.*tom.*1.

Ille non est admittendus, si aliquid dicitur probari per testes, qui ea ætate reperiri non possunt, *decis.*123.*nu.*5.*par.*9. *tom.*1.

Si pertineat ad Petitorium non est determinandus in judicio possessorio, *decis.*23.*num.*7.*par.*13.

Quando est dubius, & ex conjecturis pendet, ad effectum pœnæ non relevat, *decis.*321.*num.*3.*par.*13.

In propbanis trahit ad se irrelevantem, & suf-

& sufficit relevantia unius, ut omnes admitti debeant, *dec.359.n.6. par.14.*

Unicus sufficit, quod non probetur, ut super omnibus remissoria concedi debeat; & ultrà ea, quæ probari possunt per scripturas, & testes deponant de publica voce, & fama, *decis.258.n.8. par.14.*

Continens Partes confecisse minutam, eamque posteà non subscripsisse, tamquàm intentioni contrariam, dicitur esse de directo contrarius scripturæ, quę ab eisdem Partibus reperitur confecta, *decis.195.num.7.par.15.*

Etiamsi esset mixtus, partim nempè novus, partim verò antiquus, semper facit esse locum novæ, & secundæ Remissoriæ, *decis.252.num.9.par.15.*

Sivè de jure, sivè de facto dubius, sufficit pro validitate Transactionis, seù compromissi, *decis.412.n.16. 18., & seq.par.16.*

Non admittuntur contrà Datarium, *decis.68.num.17.par.5.tom.1.*

Quando sunt relevantes, & causa est prophana tunc indubitanter conceditur Remissoria, & sufficit unus articulus relevans, *decis.485.nu.1., & 2.par.5. tom.2.*

Si sint confecti de Industria, ac data opera ad evitanda fundamenta Decisionum, reiiciendi veniunt, *decis. 521. num.3.par.5.tom.2.*

Quando fuerunt producti in termino sententiæ per calumniam præsumuntur dati, & ad protrahendam Causæ expeditionem, *decis.521.num.9.par.5. tom.2.*

Quando sunt relevantes ex sola præsumptione calumniæ non denegatur Remissoria, *decis.575.num.5. par.5. to.2.*

Rejiciuntur, & Remissoria denegatur, stante inverisimilitudine, *decis. 606. num.10.par.5.tom.2.*

In Curia de stylo Rotæ nunquam rejiciuntur, si aliquo modo possint ad Causam pertinere, & hæc possibilitas censetur præservata ex clausula *salvo jure impertinentium, & non admittendorum*, *decis.521.nu.10.11.& 12. par.5.tom.2.*

Quandò sunt *dati in termino*, in quo debat citatio ad sententiam, non solùm Judex potest illos rejicere, sed neque etiam potest dici, ut gravaverit non admittendo eosdem articulos; cùm præsumi debeat latam prius fuisse sententiam, ut ideò integram non fuerit Judici Commissario, & delegato pro eandem sententiam eas probationes recipere, *decis.521.n.17.& 18. par.5.tom.2.*

Quandò sunt irrelevantes remissoria non conceditur, *decis. 276. num. 1. par. 6.*

Continentes inverisimilia non sunt admittendi, *decis.276.num.9.par.6.*

Diversi prioribus articulis indirectè, non verè directè contrarii admitti possunt in secunda instantia, & in aliis, *decis.266.num.12.par.6.*

Si appareant *concepti ad evitandas Decisiones* Rotales remissoria videtur calumniosè petita, *decis. 266. num.20. par. 6.*

Non sunt admittendi, quorum probationes non concluderent ad victoriam Causæ, *decis.177.num.4.par.6.*

In judicio Summario deservire possunt loco monitorii, & petitionis, *decis.78. num.7.par.7.*

Non solent dari, nisi cùm matura, & magna consideratione, *decis.115.num.2. par. 7.*

Aliqui post didicita testificata non admittuntur, *decis.41.num.18.par.7.*

Sunt rejiciendi, quandò sunt impertinentes, seù irrelevantes, *decis.176.n.3. par.7.*

Quando *non sunt relevantes* Remissoria denegatur, *decis.31.num.1.par.7.*

Quandò *sunt relevantes* ex sola præsumptione calumniæ non denegatur Remissoria, sed hoc intellige, quandò cum ipsa relevantia datur etiam aliquis fumus, *decis.41.num.40.par.7.*

Quandò *sunt impertinentes* ad causam, de qua agitur non est habenda ratio, *decis.215.num.10.par.7., Panphil. decis.528.num.5.*

Primi si appareant malè concepti ex imperitia Procuratorum, qui Causam tuebantur, iterùm potest concedi Remissoria pro commissione articulo-

culorum, qui essent meliùs concepti, quod non fuit in casu, *decis.249.n.18. par.8.*

Novitèr dati, si à primis non differunt in substantia, & effectu Remissoria denegatur; quamvis appareat aliqua inter ambos diversitas, attenta propria significatione verborum, *decis.249. num.15.par.8.*

Articulus continens id, quòd probari potest per Scripturam est irrelevans, *Millin.decis.5.num.2.*

Dicitur de jure *dubius*, si habeat ex utraque parte suos Sectatores, *decis.412. num.16.& seq.par.16.*

Etiam unicus, in prophanis relevans sufficit pro concessione Remissoriæ secundæ, *decis.88.num.14.par.16.*

Contraventionis, seu oneris habitandi, dicitur omninò diversus ab articulo fidei commissi in casu mortis, *dec.358. num.13.par.16.*

Qui non cadit sub dubio, quod proponitur, responsione non eget, *dec.270.n.9. par. 16.*

Si valdè *conferat ad victoriam* Causæ omninò operatur, ut veniat concedenda Remissoria, *decis.247. num.5. par.18.tom.1.*

Non examinatus, neque comprehensus in Decisionibus non causat attentata; quamvis sub illis contineri videretur, *decis.348.num.6.& 8.par.18.tom.1.*

Articulo, seu positioni criminosæ regularitèr non est respondendum, *Pract. Rot. Rom. num.* 148. *post par.2. diversor.*

Uno relevante dato, cæteri admittuntur, *decis.831.num.2.par.4.divers., & decis.526.num.11.par.4.tom.3.*

Ab uno, quandò pendet victoria Causæ sine dubio non denegatur Remissoria, *decis.164.num.4.par.12.*

Articulum esse verum, si testis asserat, benè probat, *decis.* 424. *num.8. par.5. tom.2.*

Unum sufficit esse relevantem, ut concedatur examen super omnibus, *decis.123.num.3.par.19.tom.1.*

Articuli concernentes Petitorium producti ex parte Rei per Ordinarium secundo loco provisi, sunt admittendi contra Apostolicum expectantem agentem suspenso petitorio restitutorio, qui primus receptus fuit sub conditione ad possessionem, si sibi deberetur, *decis.9. de concess.præbend.Bisig.519.*

De infirmitate in genere proposita non concludunt, *caus.11. decis.31.num.2. fastol.539.*

Dati in Curia poterunt in Partibus specificari, quoad crimina, & objectus, *caus.13.dub.33.num.2.fastol.540.*

Merè objectivi, licèt post terminum dari non possint, si tamen descenderent à gratia dantis, erunt admittendi, *decis.* 1. *num.* 2. *de seqq. post. in novis.* 148.

Sunt *in actione injuriarum* civilitèr intentata proponendi, *decis.1.num.3.de accus.in novis.269.*

Dati in casum, & eventum, donec casus ille evenerit admitti non debent, *decis.14.de test.num.1.in novis.163.*

Eventuales nunquam admittuntur, nisi de eo datum fuerit, in cujus eventum articuli sunt formati, *decis.14.de test. num.1.in novis.163.*

In causa criminali civilitèr intentata post terminum dati non veniunt admittendi, *decis.2. de seq.posi. & fruct. in novis.249.*

In Causa prophana merè civili, si sunt de jure dantis, & alias pertinentes, possunt post terminum, & conclusionem, & debent de æquitate admitti, *decis.9. de test.in novis.163.*

In Causa beneficiali tacitè censentur admissi, ubi testes recipiuntur, *decis.16. de test.in novis.164.*

Merè objectivi sunt specificandi: alias non debent admitti, *decis.1. de seq. posi.& fruct.num.2.in novis.148.*

Benè formati per Reum non habentem jus in beneficio, dati debent admitti, *decis.30.num.1.de test.& attest. in antiq.362.*

Conclusorii, dicuntur, quia factum concludunt, & per responsionem illius factam, lis contestatur, *decis.29.nu.1.de probat.in antiq.356.*

Calumniosi admitti non debent, nisi sint de jure dantis, *decis.26.num.1.de test.*

in

in antiq. 362. , *Coccin. decis.* 1896. *num.* 1.

Dantes non verisimile, non admittuntur, *decis.*23.*num.*1. *de test.& attest. in antiq.*361.

In dubio admitti consueverunt, *decis.*25. *num.*1.*de test.in antiq.*362.

Licet relevent in Causa, tamen si sint objectivi non obsunt agenti, *decis.*177. *num.*1.*lib.*2.*par.*3.*divers.*

Contrarii aliis articulis anteà datis admittendi non sunt, *decis.*424.*num.*2. *par.* 1.

Contradicentes Concilio Tridentino admittendi non sunt, *decis.*62.*nu.*1*&* 2. *par.* 1.

Aliquandò *dicuntur irrelevantes*, ad effectum denegandi remissoriam, *dec.*582. *num.*5.6.*& seqq.par.*1.

Ubi non *sunt relevantes*, Remissoria non conceditur , *decis.* 589. *num.*1. *par.* 2.

Non *dicuntur relevantes* , quandò id , quòd articulatur, si probatum fuit, articulantem non relevat, *dec.*189.*n.*1. *par.* 2.

Quandò dubium est, an relevent, solent per Rotam admitti , *decis.*503.*num.*2. *par.* 2.

Criminosi non sunt admittendi, *dec.*661. *num.*2.*par.*2.

Licet concernant objectum, tamen ubi sunt de jure dantis, sunt admittendi, *decis.*661.*num.*2.*par.*2.

Nihil certi continere dicuntur, quandò habent Clausulam , *non se astringens*, *decis.*774.*num.*8.*par.*2.

Formati à Procuratore non informato possunt per principalem, etiam non docto de errore , revocari , *decis.*774. *num.*9.*par.*2.

Quandò *non sunt relevantes*, denegatur Remissoria, *decis.*142. *num.*4. *par.*4. *tom.* 2.

Directi Testibus, an aliquid sciant ; cùm sint per modum interrogatorium , ex eis artioulans non dicitur aliquid fateri, *decis.*391.*num.*32.*par.*4.*tom.*2.

Ut appareant relevantes, ad effectum concessionis Remissoriæ non debent materiæ somniari , *decis.*381.*num.*24. *par.*4.*tom.*2.

Ut non dicantur novi, sufficit, ut idem in substantia articuletur, quod antea fuit articulatum, quantumvis in cortice verborum sit differentia, *dec.*734.*n.*5. *par.*4.*tom.*3.

Satis *dicuntur calumniosi*, quandò constat de veritate in contrarium, *decis.*526.*num.*8.*& seq.par.*4.*tom.*3.

Etiam *relevantes* sunt rejiciendi, quandò apparet de manifesta calumnia Partis, *decis.*526.*num.*6.*par.*4.*tom.*3.

Quandò *sunt relevantes* de stylo sempet admittuntur in Curia , sive Causa sit ordinaria , sive summaria , *decis.*416. *num.*7.*par.*5.*tom.*1.

In omnibus judiciis secundùm stylum admitti debent data eorum relevantia , sed data irrelevantia , neque de jure, neque de Stylo cautum est pro illorum admissione, *decis.*410.*n.*19.*par.*5. *tom.*1.

Quandò *sunt relevantes*, tunc ob præsumptam calumniam non denegatur Remissoria , *decis.*235. *num.*5. *par.*5. *tom.* 1.

Non *sunt admittendi*, quandò non relevant ad probationem, *decis.*416.*nu.*3. *par.*5.*tom.*1.

Qui meliùs specificant materias, quàm primi dati sunt admittendi, *decis.*315. *num.*14.*par.*5.*tom.*1.

Ad effectum retardationis sententiæ, non debent admitti, *dec.*416.*num.*4.*par.*5. *tom.* 1.

Dicuntur in continenti probati, quandò intra terminos à jure assignatos instantiæ, & processui probantur, *decis.*416. *num.*9.*par.*5.*tom.*1.

Quandò sunt inverisimiles Remissoria non conceditur, *dec.*325.*nu.*23.*par.*5. *tom.* 1.

Quandò sunt concepti ad effectum evitandi Decisiones in Causa factas, Remissoria denegatur, *decis.*325.*num.*22. *par.*5.*tom.*1.

In Causa appellationis secundùm aliquos non veniunt declarandi, *decis.*14. *n.*2. *de test.in antiq.*360.

Objectivi debent actualitèr in termino assignato produci , nec sufficit illos produxisse animo corrigendi, *dec.*32. *num.*1.*de probat.in antiq.*336.

Objectivi post terminum dati non admittuntur in Causa spirituali, *dec.27. num.1.de test.in antiq.362.*

Objectivi, nisi sint benè formati, & specificati non admittuntur, *decis.28.n.1. in antiq.de test.362.*

Objectivi debent dari benè dispositi, & specificati in bona forma, nisi dans illos esset in probatione, *decis.31.in antiq.de test.362.*

Objectivi super crimine homicidii non sunt de bona materia: quia talis appositio non repellit promotum à beneficio, *decis.1.num.2.de except.in antiq.367.*

Objectivi contra electum, quòd sit ineligibilis ad quodcumque Beneficium Ecclesiasticum, ex eo quia non fecit se promoveri infra tempus debitum non sunt admittendi, *decis.3.num.1. de except.in antiq.367.*

Objectivi dandi sunt infra terminum facto, & non verbo tantùm, *dec.17. n.1. de except.in antiq.370.*

Objectivi, quandò ex eis dans nullum jus acquirit non sunt admittendi, *dec.17. num.1. & 2. de except. in antiq.370.*, *Duran.decis.236.num.5.*

Objectivi, qui alias essent repellendi admittuntur, quando Gratia, *si neutri* est obtenta, *decis.14.num.5.de test., & attest.in antiq.360.*

Objectivi, si post terminum fuerint producti, & in termino ad producendum omnia instrumenta, per quæ probatur objectus, producantur, si negentur Sigilla, & Notarius admittitur producens ad illa probandum per testes, *decis.20.num.1.de test.in antiq.361.*

Pertinentes, etiam in causa prophana, de æquitate sunt admittendi usque ad conclusionem in causa, *decis.21.nu.1. de test.in antiq.361.*

Post terminum dati in Causa criminali etiam civilitèr intentata non sunt admittendi, *decis.22.num.1.de test.in antiq.361.*

Quandò petuntur admitti, debet protestari Pars adversa *salvo jure impertinentium, & non admittendorum, dec.13. n.2.de test., & attest.in antiq.356.*

Qui non sunt dati in Causa principali, possunt dari in Causa Appellationis, *decis.14.num.5.de test., & attest.in antiq.360.*

Contrarii, qui succedunt loco libelli interpretantur eventualitèr deducti, *decis.254.num.5.par.1.divers.*

Objectivi triplicitèr considerari possunt, *Pract.Rot.Rom.n.2.& 108.post par.2. diversor.*

Quoad Appellantem dicuntur objectivi, & non de jure dantis, quoad articulantem econtra: Sed aliquandò etiam dicuntur objectivi, *Pract. Rot. Rom. num.2.& 108.post par.2.divers.*

Etiam *quoad Appellantem* quandòque de jure dantis dicuntur, *Pract.Rot.Rom. num.2.& 6.post par.2.divers.*

Omnes, tàm *objectivi*, quàm de jure dantis, quoad effectum probandi, à pari procedunt; intellige tamen, quandò articuli de jure dantis sunt in aliqua parte objectivi, aliàs esset contra, *Pract.Rot.Rom.n.3.post par.2.divers.*, *Cocein.decis.2106.num.9.*

Objectivi illi dicuntur, qui jus articulantis principalitèr non deducunt, licèt secundariò illud includerent, sed jus excludunt adversarii: Secùs in articulis jure dantis, qui dicuntur è contra, ubi videtur contrarium; Amplia, ut procedat etiamsi per exclusionem juris alieni velit articulans jus suum includere, vel fortificare, seu agere, fallit tamen hæc regula octo modis, ubi variæ dantur declarationes ad *Capit.*, ut circà de electio: *in 6. & de eod.tit. Pract.Rot.Rom.num.4.usque ad 26.post par.2.divers.*

Aliquibus in casibus dicuntur specificati, & boni, *Pract.Rot.Rom.num.107.post par.2.divers.*

Articuli objectivi possunt dari per Reum, & Possessorem nullum jus habentem; Seu de cujus non jure clarè constat; intellige tamen, & declara, quando possessio est clara, & certa, aliàs, si sit dubia, & disputabilis, non potest dare objectum; fallit etiam, multò magis in non possessore, ut non possit dare objectivos, nisi doceat de jure suo, *Pract.Rot.Rom.num.108.112.& 111. post par.2.divers.*

Obje-

Objectivi non possunt probari per præsumptiones, sed per veritatem; imò per proprietatem, non autem per quasi opinionem, vel reputationem, seu communem famam; Imò etiamsi cum fama publica concurrat unus Testis de communitate non probatur materia objectiva. Amplia etiam in articulis de jure dantis, qui in aliqua parte sint objectivi, *Pract. Rot. Rom. num.* 111. *ad* 115. *post par.* 2. *diversor.*

Ad probandam Præscriptionem, si deducunt longam possessionem, & fructuum perceptionem, satis est, licèt nullum verbum faciant de præscriptione, *Pract.Rot.Rom.num.*128.*post par.*2.*diverf.*

Contra agentem spolio aliquando sunt boni, *Pract.Rot.Rom.nu.*131.*post par.*2. *diversor.*

Concernentes petitorium, etiam in principio sunt admittendi, *Pract.Rot.Rom. num.*132.*post par.*2.*diverf.*

Negativi non sunt admittendi, *Pract. Rot.Rom.num.*133.*post par.*2.*diverf.*

Fundati super Gratia, cujus sumptus ex registro Bullarum haberi potest, non sunt admittendi, *Pract. Rot. Rom. nu.*134.*post par.*2.*diverf.*

Pertinentes etiam in Causa prophana, de æquitate admittendi sunt usque ad conclusionem in Causa, *Pract. Rot. Rom.nu.*142.*post par.*2.*diverf.*

Per Procuratorem cum mandato generali, ad ponendum, & articulandum dati, etiam cum juramento in prima instantia, possunt per Principalem in secunda revocari, etiam non docto de errore, *Pract.Rot.Rom. num.*143.*post par.*2.*diverf.*

Habent vim petitionis, & tenent locum facti probandi, ubi petitio præcessit, *Pract.Rot.Rom. num.*144. & 145.*post par.*2.*diverf.*

In dubio sunt admittendi, idque procedit etiamsi sint de jure dantis calumniosi, *Pract.Rot.Rom.n.*145.& 146. *post par.*2.*diverf.*

Calumniosè dati animo differendi litem, & causam protrahendi, & repetiti bis, terve, reprobatorii sunt, & non admittuntur in Causa Matrimoniali, *decis.*94.*num.*3.*lib.*3.*par.*3.*diverf.*

Ad probandam legitimam possessionem Beneficii in spolio non veniunt admittendi, non purgato antè spolio, *decis.*356.*num.*3.*lib.*3.*par.*3.*diverf.*

Calumniosè dari dicuntur, si in causa semel producti anteà, reproducuntur ad Causæ protelationem eidem iteratò, *decis.*24.*num.*2.*lib.*3.*par.*3.*diverf.*

Dati, si pariant non modicam suspicionem fraudis non eliciunt Remissoriam, *decis.*240.*num.*5.*lib.*3.*par.*3.*diversor.*

In Curia non in Partibus dandi sunt, in quibus præcipua Causæ fundamenta consistunt, *dec.*221.*num.*2.*lib.*2.*par.*3. *diversor.*

Aliàs propositi calumniosè super jisdem habita testium depositione per examinationem Judicis stante nullitate commissionis, non impediunt sententiæ subscriptionem; *decis.*95.*num.*2.*lib.*2. *par.*3.*diverf.*

Merè objectivi, licèt probent contra illum, contra quem articulantur, nullum tamen ex illis jus resultat articulanti adversario, *decis.*176.*nu.*2.*lib.*3.*par.*3. *diversor.*

Aliàs in Causa tamquam calumniosi rejecti non debent iteratò in causæ ventilatione proponi, *decis.*120.*num.*1.*lib.*3. *par.*3.*diverf.*

Objectivi post terminum ad articulandum non admittuntur de Stylo Palatii: Ampliatur hæc regula undecim modis. Fallit autem, & limitatur modis quatuordecim, *Pract. Rot. Rom. num.*25.29.30.41. & 61.& 42.43.46. 50.51.55.*usque ad* 60.62.63.65.66.68. 69.*post par.*2.*diverf.*

Merè objectivi non dicuntur illi, qui includunt jus Partis, licèt Partem contrariam rejiciant, *Pract.Rot.Rom.n.*26. *post par.*2.*diverf.*

Objectivi dicuntur, quandò, etiam eis probatis, nullum jus acquiritur danti; Secùs ubi eis probatis excluderetur adversarius, & ipsi danti acquireretur jus, *Pract.Rot.Rom.num.*27.*post.par.*2. *diversor.*

Quando dicantur *merè objectivi*, & quandò

dò de jure dantis vide duas regulas. *Pract.Rot.Rom.n.28.post par.2.diverſ.*

Objectivi, quando repelluntur, præſumuntur calumnioſi, *Pract.Rotæ Rom. num.29.post.par.2.diverſ.*

Articuli ſuccedunt *loco libelli*, & petitionis, *Celſ.deciſ.237.num.7.*

Exceptivi admittuntur, etiam poſt terminum. Limita, niſi dentur articuli per viam exceptionis de crimine, quod proviſum de Beneficio non repellit, *Pract. Rotæ Rom. num.48. & 49. post par.2.diverſ.*

Objectivi, qui non poſſunt dari in prima inſtantia propter lapſum termini, poſſunt dari in ſecunda; dummodò in termino dentur; limita, niſi inhærerent ex mera appellatione; & niſi ter repulſi fuiſſent in prima inſtantia, *Pract. Rotæ Rom. num.57. & 58. post par.2.diverſ.*

Objectivi poſt terminum peremptorium, etiam quod materia de novo ſuperveniſſet, non debent admitti, niſi in caſibus à jure expreſſis, *Pract.Rot.Rom. num.61.post par.2.diverſ.*

Objectivi poſſunt dari, etiam poſt concluſionem in cauſa, nova ſuperveniente materia, approbata opinione quorumdam, *Pract.Rot.Rom.num.62.post par.2.diverſ.*

Irrelevantes non attenduntur, *deciſ.157. num.14.par.10.*

Ad effectum *probandi immemorabilem* continere debent, requiſita neceſſaria, *deciſ.101.num.5.par.10.*

Primi, ſi non fuerint rectè facti, datur altera Remiſſoria, etiam ſuper jiſdem, *deciſ.51.num.15.par.10.*

Articuli *diverſi* non poſſunt unica ſententia terminari, *deciſ.259. num.11. par.10.*

Quando *partim ſunt relevantes*, & partim irrelevantes, admittuntur relevantes, reliqui verò rejiciuntur, *dec.5. num.23.par.10.*

Unius relevantia in Cauſa prophana eſt ſufficiens ad Remiſſoriam obtinendam, *deciſ.100.num.6.par.10.*

Non perfectè formati benè poſſunt per teſtes rectius explicari, *dec.101.nu.6. par.10.*

Dicuntur *irrelevantes*, quando articulatæ materiæ contrarium per fidem convincitur, *deciſ.98.num.17.par.10.*

Non concernentes factum, ſed verſantes circa quid juris ſunt rejiciendi tamquam non ſpectantes ad teſtes, ſed ad Judicem, *deciſ.5.num.34.par.10.*

Sunt omnes admittendi propter relevantiam unius, dummodò cæteri habeant ſimplicem defectum irrelevantiæ, *deciſ.5.num.21.par.10.*

Sunt rejiciendi, quando videntur concepti ad protrahendam litem, & Cauſæ expeditionem in longius, *deciſ.5. num.8.par.10.*

Irrelevantes, & inveriſimiles, nullatenùs ſunt admittendi, maximè, ſi de contrario appareret, *deciſ.5.num.4.par.10.*

Novi, ſi dependent ab antiquis, ſecunda datur Remiſſoria, *deciſ.51.nu.12. par.10.*

Admiſſio, ut plurimùm pendet ab arbitrio Judicis, *deciſ.173.num.4.par.16.*

Diverſitas non in ſolo cortice eſſe debet, ſed quidem in ſubſtantia, *dec.181.n.9. par.16.*

Totalis relevantiæ cognitio reſervatur in definitione Cauſæ principalis, *deciſ.227.num.4.par.18.tom.1.*

In petitorio non denegatur, etiamſi Teſtes in poſſeſſorio examinati ſint, quorum teſtificata ſint didicita, *deciſ.12. num.7.par.19.tom.1.*

Articulis *tùm pertinentibus*, *quàm impertinentibus* de Stylo Palatii reſpondendum eſt, *Pract.Rot.Rom.nu.140. post par.2.diverſ.*

Non benè ſpecificatis, vel non diſpoſitivè datis non cogitur quid reſpondere, *Pract.Rot.Rom.num.140.post par.2.diverſor.*

Quis non tenetur reſpondere, ſi non fuerint dati à Parte medio juramento, ſed ab aſs. Procuratore, de cujus mandato non conſtabat, *deciſ.454.num.39. par.4.tom.2.*

In eis *Confeſſio facta* poteſt revocari, etiam non docto de errore, *deciſ.201. num.20.par.5.tom.1.*

Contenta in iis, ſi Teſtes ſimplicitèr dicant, quod ſint vera, benè probant; *deciſ.261.num.5.par.6.*

Su-

Super eisdem, vel contrario directis non datur Remissoria post didicita testificata, *decis.41.num.1.2.3.10.& 25.par.7.*

Ex datis super publica voce, & fama, ignorantia excluditur, *decis.226.n.13.par.12.*

Articulos producens sibi in aliquo non praejudicat, stante Clausula *se non astringens*, *decis.187.num.15.par.11.*

In Causa prophana de jure dantis admittuntur, etiam post conclusum in causa arbitrio Judicis, *Pract. Rot. Rom. num.6.post.par.2.divers.*

Merè objectivi debent esse benè specificati, & benè formati, licet dentur in termino; aliàs non admittuntur; Amplia hanc regulam duobus modis. Fallit primo, nisi Articuli non sint merè objectivi, sed aliquo modo etiam contineant jus dantis. Fallit etiam aliis sex modis, *Pract.Rot.Rom.à n.70. usque ad 89.post par.2.divers.*

Continentes, quem esse de aliquo genere dicuntur objectivi, *Pract. Rot. Rom. num.74.post.par.2.divers.*

In quibus dicitur *plus fuisse dictum*, quam scriptum, nisi specificentur non sunt admittendi, *Pract.Rot.Rom.n.75. post par.2.divers.*

De Consuetudine ad impugnandum jus alterius non admittuntur, nisi specificent actus, ex quibus sit orta consuetudo, *Pract.Rot.Rom.num.76.post par.1.divers.*

De incompatibilitate debent benè specificari aliàs non admittuntur, *Pract. Rot.Rom.num.77.post par.2.divers.*

Quod Decanus, & Capitulum per tantum tempus sint exempti à jurisdictione, debent esse benè specificati, *Pract.Rot.Rom.num.78. post par.2.diversor.*

Objectivi, qui dantur de crimine non repellente promotum, non admittuntur, *Pract.Rot.Rom.n.79.post.p.2.diver.*

Objectivi, quod quis sit incapax Beneficii propter non promotionem infra annum non sunt boni, *Pract.Rot.Rom. num.80.post par.2.divers.*

Objectivi dati in termino, & malè specificati, non possunt post terminum declarari. Imò nec etiam in termino possunt declarari. Fallit tamen haec conclusio, *Pract.Rot.Rom.num.87.89.& 90.post par.2.divers.*

De valore possunt dari quatuor modis, *Pract.Rot.Rom.n.96.post par.2.divers.*

Quando sunt *impertinentes* admitti non debent etiam cum Clausula *salvo jure impertinentium*, *decis.5.nu.24.par.10.*

Aliquando etiam dicuntur *irrelevantes* in materia Donationis, *decis.13.nu.17.par.10.*

Dicuntur *irrelevantes*, quandò partim non sunt praejudiciales, *decis.13.n.21.& 24.par.10.*

Plenè probant contra articulantem, *ubi sunt jurati*, *decis.72.num.2.par.10.*, *Coccin.decis.1510.num.4.*

In Curia regularitèr admitti solent, etiam Parte opponente cum Clausulis praeservativis, & aliquando secus, *dec.21.num.1.& 2.par.11.*

Quando sunt omninò *irrelevantes*, vel aliter suspecti neque in Curia sunt admittendi, *decis.21.num.2.par.11.*

Quando redduntur *suspecti* meritò sunt rejiciendi, *decis.21.num.10.par.11.*

Magis specificè solùm in cortice, & structura Verborum non attenduntur, ad effectum concedendi remissoriam post publicas attestationes, *decis.34.nu.12.par.11.*

Non possunt dici *relevantes*, dum non prosunt ad victoriam Causae, *decis.13.num.5.par.12.*

Ubi sunt *relevantes*, non denegatur Remissoria ex sola praesumptione calumniae, *decis.427.num.5.& 6.par.12.*

Quando sunt *irrelevantes* denegatur Remissoria nè partes dispendiis graventur, *decis.13.num.2.par.12.*

Sufficit, quod materiam in substantia meliùs distinctam praeseferant, *decis.285.num.8.par.12.*

Novitas pro nova testium admissione suffragatur, *decis.285.num.7.par.12.*

Qui sapiunt delictum, & dedecus, maximè Personarum Nobilium, non sunt admittendi; *decis.13.num.6.par.12.*

Non admittuntur ad aliquid probandum, quod constat ex propria Confessione, & veritate, *decis.518.num.6.par.13.*

Con-

Continentes *molestias judiciales*, ad effectum obtinendi Remissoriam, per scripturas probari, non tenentur, sed tantùm per testes, *decis.257.nu.5. par.13.*

*Non admittuntur contra propriam confessionem, decis.*518.*num.7.*, sed contra *num.8.in casu d.decis.par.13.*

Quando nihil penitùs *ad Causam faciunt*, non admittuntur; cum dilationibus inutilibus, & expensis litigantes defaticare non deceat, *decis.122. num.2. par.13.*

In Curia passim admittuntur, si constet de aliquali relevantia, *decis.393. nu.1. par.13.*

Ad probandum, quod antè emptionem Ecclesiæ ibi asservabatur Sacramentum Eucharistiæ cum aliis requisitis; cùm ista in vim concordiæ inter Officiales Hospitalis, & Parochum gesta fuerint, Patribus successoribus suffragari non possunt, *decis.225. num. 10. par.13.*

De directo contrarii testium depositionibus admittuntur, præsertim in Causa Matrimonii, *decis.67. num.12. 13.14. & 15.par.14.*

Aliqui *dum sunt probabiles* per testes, cæteri etiam de directo contrarii sunt admittendi, *decis.67.num.20.par.14.*

De directo contrarii testium examini admittuntur, ubi exhibetur fumus veritatis ex depositionibus testium ad perpetuam, *decis.67.nu.21.& 22.par.14.*

Frustratorii, nec facientes ad Causam non admittuntur pro Concessione Remissoriæ, *decis.193 num 8.par.14.*

Non percutientes præcisos terminos, & particularem circumstantiam Casus Controversi, sunt irrelevantes, nec aliter admittendi, *decis.625. num.5. par.18.tom.2.*

Ad probandum *congruitatem dotis*, semper admittuntur, *decis. 666. num.2. par.18.tom.2.*

Novi *magis specificè concepti* admittuntur, etiam quod super eadem materia aliud examen factum sit, *dec.636.n.7. & seqq.par.18.tom.2., decis.378.nu.6. & 9.par.19.tom.1.*

Sunt relevantes, si tendunt ad probandam filiationem, ad effectum alimentorum, *decis.649.num.10.par.18.tom.2.*

Etiam criminosi admittuntur, quoties fuerint de jure dantis, *decis.636.n.13. par.18.tom.2.*

Novi, & novum examen, semper admittuntur, quamvis fuerint publicata, ac didicita testificata, *decis.636.num.10. par.18.tom.2.*

Etiam *de directo contrarii* admittuntur ad probandam replicationem contra exceptiones ab alia Parte deductas, *decis.376.num.6.par.19.tom.1.*

Aliis articulis contrariis admittuntur, & super eis Remissoria conceditur, si non sint didicita testificata, *dec.2. n.6. par.19.tom.1.*

Articulorum admissio non est de substantia ordinis judiciarii, & receptio Testium, à qua extitit appellatum: si post appellationem, & deinde Partis appellantis repositionem articuli admissi fuerint, nec à tali admissione fuit appellatum valet, *decis.12. de probat. in novis.158.*

Non est de substantia ordinis judiciarii, nec vitiat receptionem Testium, dummodò sint pertinentes, *decis.10. nu.3. de except.in antiq.369.*

Verba debent intelligi, & declarari secundùm præcedentia, *Pract.Rot.Rom. num.137.post par.2.divers.*

Copia danda est Inquisito, ut respondeat, *Pract.Rot.Rom.num.138.post par.2.diversor.*

Admissio *non est de substantia*, *Pract. Rot.Rom. num.139.post par.2. divers.*, nec vitiat receptionem Testium, *decis.116.num.5.par.10.*

In Curia nunquam solet denegari, *decis.416.num.5.par.5.tom.1.*

Non admissionis nullitas non potest allegari ex non productione, *dec.491.n.16. par.5.tom.2.*

Relevantia, *etiam data* in judiciis possessoriis, non conceditur Remissoria, nisi cum clausula *sinè prjudicio retardationis, decis.242.num.10.par.7.*

Denegata admissio prævia disputatione dubii, non causat nullitatem, *dec.139. num.10.par.10.*

Relevantia ad effectum obtinendi Remissoriam in Causis decimarum, non po-

poteſt in dubium controverti, *dec.* 100. *num.* 13. *&* 14. *par.* 10.

Irrelevantia excludit petitionem Remiſſoriæ, *deciſ.* 13. *num.* 1. *par.* 12.

Irrelevantia deſumitur ex nova Collatione, *deciſ.* 13 *num.* 3. *par.* 12.

Fumus deſtruitur ex contrario fumo, *deciſ.* 13. *num.* 9. *par.* 12.

Relevantia pro conceſſione Remiſſoriæ, ex uno tantùm dicitur evidens, *deciſ.* 102. *num.* 6. *par.* 12.

In Curia de Stylo Rotæ ſaltem cum clauſula *ſalvo jure impertinentium*, facilè indulgeri ſolet, *deciſ.* 122. *num.* 1. *par.* 13., *Coccin. deciſ.* 450. *num.* 24., limita, *ibid. num.* 25., *Beninc. deciſ.* 6. *num.* 4.

Deficiente relevantia Remiſſoria non conceditur, *deciſ.* 293. *num.* 1., *&* *deciſ.* 345. *num.* 3. *par.* 14.

Pro admiſſione neceſſarium eſt decretum Judicis, *deciſ.* 383. *num.* 4. *par.* 14.

Relevantia rigoroſe diſcutienda non eſt, *deciſ.* 342. *num.* 13. *par.* 15., ſed debet conſiderari, *deciſ.* 666. *num.* 5. *par.* 18. *tom.* 2.

Juris, aliquando ſtante vehementia motivorum, efficiuntur problematici, *deciſ.* 520. *num.* 29. *par.* 14.

Concernentes *Petitorium* non ſunt impertinentes in Judicio Manutentionis, cùm deſerviant ad coadjuvandum Poſſeſſorium, *deciſ.* 520. *n.* 65. *par.* 14.

Quando *ſunt relevantes* Remiſſoria in prophanis ſine fumo conceditur, *deciſ.* 367. *num.* 1. *par.* 14.

Magnum veritatis *adminiculum præbent*, *deciſ.* 326. *num.* 15. *par.* 14.

De Stylo Rotæ admittuntur in Curia, quoties de aliqua Materiæ articulatæ relevantia conſtat, *deciſ.* 359. *num.* 2. *par.* 14.

Quando continent *materiam diverſam*, & magis diſtinctam, novum examen concedi ſolet, *deciſ.* 359. *n.* 3. *par.* 14.

Novi quando continent materiam diverſam, & magis diſtinctam, admittuntur etiam poſt didicita teſtificata, *deciſ.* 361. *num.* 4. *par.* 14.

Novi debent admitti, quoties de illorum poſſibili relevantia apparet, *deciſ.* 361. *num.* 7. *par.* 14.

Ut admittantur, ſatis eſt, quod directè, vel indirectè faciant ad cauſam, *deciſ.* 383. *num.* 3. *par.* 14.

Semper admittuntur, *quando eſt dubium*, an illi ſint admittendi, vel ne, *dec.* 342. *num.* 12. *par.* 15.

Dicuntur relevantes, quoties Materia articulata tradit ad victoriam cauſæ, *deciſ.* 115. *num.* 2. *par.* 15., *Manzaned. deciſ.* 571. *num.* 2.

Ubi ſunt relevantes, & datur fumus materiæ articulatæ ſemper conceditur Remiſſoria, *deciſ.* 252. *num.* 1. *&* *ſeq.* *par.* 15.

Si appareant ex propoſito formati ad deſtruenda fundamenta deciſionum, ſuper illis non admittitur, ſed denegatur probatio, *dec.* 195. *n.* 11. *par.* 15.

In Curia *admitti ſolent* cum clauſula *Salvo jure impertinentium*, *&* *non admittendorum*, *&* *ſalvis exceptionibus*, *Bich. deciſ.* 47. *num.* 11., *deciſ.* 193. *num.* 5., *&* *deciſ.* 269. *num.* 6. *Cerr. deciſ.* 746. *num.* 6., *&* *deciſ.* 835. *num.* 1.

Quod procedit in omni judicio, ſive ordinario, ſive ſummario, *Bich. deciſ.* 47. *num.* 12.

Quando Articuli ſunt *Criminoſi*, & objectivi, abſque fumo ſuper illis non datur remiſſoria, & fumus debet eſſe talis, ut ſemiplenam probationem faciat, *Bich. deciſ.* 14. *num.* 1. *&* 2. *Cerr. deciſ.* 230. *num.* 22. *&* 24.

Quando *ſunt objectivi*, & agitur civiliter, & ſunt de jure Dantis admittuntur, *Bich. deciſ.* 14. *num.* 6., *&* *dec.* 227. *num.* 3.

Non dicuntur objectivi, ſi aliquo modo includunt jus dantis, & ſunt admittendi etiam ad probandum delictum in judicio civili per viam exceptionis, *Bich. dec.* 227. *num.* 3. *&* 4.

Contrarii ſunt admittendi, etiam poſt didicita dicta teſtium, nam probatio probationem non excludit, *Bich. deciſ.* 75. *num.* 11. *Coccin. dec.* 2106 *n.* 8.

De directo *Contrarii* non ſunt admittendi poſt didicita teſtificata, *Bich. deciſ.* 335. *num.* 9., *&* *deciſ.* 346. *num.* 9. 11. 12. 13. *&* 14.

Ad probandam conſuetudinem admitti non debent, ſi impoſſibile eſt invenire teſtes

testes ad eam probandam, deducto tempore litis motæ, *Bich. decis.* 104. *num.*5.

Dati a Principali medio juramento vim habent confessionis veræ, *Bich. decis.*40. *num.*9.

Admissi à Judice primæ instantiæ, & Pars ab admissione non appellavit, eo magis concedi debet super illis processus ad ulteriora, *Bich. decis.* 193. *num.*7.

Admitti solent etiam ad coadjuvandum, & roborandum probationes factas per Scripturas, cessante calumnia, *Bich. dec.*193. *n.*7.

Dati post discussionem Depositionum testium videntur concepti ad evitanda fundamenta Decisionum, *decis.* 249. *num.*16. *par.*8.

Non admittuntur, si adsit præsumptio calumniæ, *decis.*60. *num.*60. *par.*8.

Ratione verisimilitudinis non sunt admittendi, *dec.*60. *num.* 45. *& seq. & num.*49. *par.*8.

Formati ad evertenda fundamenta decisionum potius immaginarii, quàm probabiles reputantur, *decis.*76. *num.*3 *par.* 8.

Ad effectum probandi quid est factum certa die, debent illam certam diem continere, *decis.*79. *num.*7. *par.*8.

Dicuntur inverisimiles, quoties materiæ articulatæ videntur potius immaginariæ, & inventæ ad hoc, ut articuli fiant relevantes, *dec.*60. *n.*30. *par.*8.

Dati *ad evitandas rationes Decisionum* Rotalium dicuntur imaginarii; intellige, nisi detur fumus in contrarium, qui tamen debet esse levis, *decis.* 60. *num.*51. 52. *&* 53. *par.*8.

Dati *per Procuratorem*, non nocent Principali, *decis.* 150. *num.* 56. *par.*9. *tom.*1.

Quando continent materiam *magis specificatam*, quo casu Rota soleat concedere Remissoriam, *decis.* 80. *num.* 3. *par.* 9. *tom.* 1.

Si sint superflui sunt rejiciendi, *decis.*80. *num.*11. *par.*9. *tom.*1.

Dicuntur relevantes quoquo modo faciant ad causam, sive directè, sive indirectè; & quamvis egeant adminiculis, ac levem faciant præsumptionem, *dec.*252, *n.*3. *par.*9. *tom.*1.

Quando sunt irrelevantes denegatur Remissoria, *decis.*412. *num.*64. *part.*9. *tom.*1.

Extra Articulos Testis deponens non facit probationem, *dec.*202. *num.*1. *& seqq. par.*11.

Solum de irrelevantia redarguens, illorum substantiam non impugnat, *decis.*407. *n.*4. *par.*18. *to.*2.

Si concurrat contraria suspicio *Calumniæ* non sunt admittendi, *Dunoz. sen. decis.*207. *num.*6.

Redduntur *suspecti*, si in Partibus fuit introducta causa, lataque sententia; & nihil unquam simile fuit à Parte allegatum, *Dunoz. sen. dec.*268. *n.*3.

Continentes *Materiam* extra punctum, sunt omnes rejiciendi, *Dunoz. sen. decis.*287. *num.*3.

Tendentes ad probandum *Contrarium* ejus, quod fuit in Partibus probatum, non sunt admittendi, *Dunoz. sen. decis.*120. *num.*1.

Post *trinum examen* non sunt admittendi *in possessorio*, sed rejiciendi ad petitorium, *Dunoz. sen. dec.*319. *n.*3.

Qui in Actis habentur *pro verificatis*, aut impertinentes à Judice judicantur, sunt resecandi, *Dunoz. sen. decis.* 252. *num.*4.

Irrelevantes, contrarii, & impertinentes, non sunt admittendi, *Dunoz. sen. decis.*287. *num.* 1.

Connexi dicuntur quando unus pendet ab alio, & dati medio juramento probant, *Ludovis. decis.*223. *num.*7., *& decis.*136. *num.*3.

Et contra *Articulantem*, plenè probant, *Ludovis. decis.*215. *num.*2.

Licèt articuli nominentur *positiones*, tamen si revera constet esse positiones, de illis judicandum est uti de positionibus, *Ludovis. dec.*577. *num.*4., *& decis.*385. *num.*4.

Quod censeantur habiti pro confessatis, Rota, & Curia non servat, *Ludovis. decis.* 460. *num.*14., *& annotat. ibid. num.*18.

Quando fuerunt *admissi sine præjudicio* Summariissimi possessorii, tunc ante factas

factas probationes procedi potest ad ulteriora in judicio manutentionis, *Bich. decis.426. num.11.*

Ad probandam concordiam non sunt rejiciendi sub prætextu nullitatis ejusdem concordiæ, cum de nullitate videri possit, postquam fuerit probata concordia, & interim non est denegandum examen, præsertim in Curia, *Bich. decis.269.num.5.*

A decreto admissionis articulorum datur appellatio, quia vim habet definitivæ, *Bich. dec.354. n.6.& 7.*

Articulus si continet probationem plurium Annorum, & mendax in aliquibus convincatur, ita, & in aliis præsumitur, *Bich. dec.142. n.10.*

Articulus unus sufficit, ut probari non possit, nisi per testes ad hoc, ut concedatur facultas examinandi super omnibus, quamvis contineant materias, quæ probari possunt per Scripturas, *Bich.decis.269. num.9.*

Tendentes ad comprobationem decisionis, dicuntur esse omnino relevantes, *decis.194. num.3. par.16.*

Continentes terminationem Fabricæ, dicuntur relevantes, ad hoc, ut per probationem super illis faciendam cessare debeat contributio imposita pro eadem fabrica, *decis.295.n.1.par.16.*

Noviter exhibiti, si non conveniunt totaliter cum primo loco productis, hoc sufficit pro concessione remissoriæ, *dec.194. n.7. par.16.*

Continentes probationem valoris fructuũ Ecclesiæ ad effectum annullandi, vel substinendi pensionem, dicuntur esse relevantes, *decis.392. n.3.par.16.*

Dicuntur *Relevantes*, si eis probatis Creditum Partis penitùs corruit, *dec.339. n.1. par.16., dec.323. num. 7. par. 19. tom.1.*

Referentes tempus indeterminatum non concludunt, neque probant relevantiam respectu temporis, *decis. 339. num.5. par.16.*

Tendentes ad probandum valorem beneficii dicuntur Relevantes ad effectum substinendi pensionem, *decis.113. n.3. par.16.*

Magis *distinctè concepti*, & majorem expressionem continentes, quam fuerit præcedenter articulatum, maximè juvant pro concessione novæ Remissoriæ *decis.246. num.4.par.16., decis.24. num.8. par.17.*

Dummodo, vel fuerint *diversi*, vel contineant materiam magis distinctam, semper admittuntur, non obstante exceptione, quod fuerint didicita testificata, *decis. 181. num. 8. & 10., decis.133. num.5. par.17.*

Ad *probandam læsionem* ultrà dimidiam, dicuntur esse Relevantissimi, *decis.73. num.3. par.16.*

Unius etiam tantummodò novitas, operatur concessionem secundæ remissoriæ super omnia, *decis.88.n.13.par.16.*

Fieri non solent, nisi cum magna circumspectione, & ideò inserviunt ad veritatem patefaciendam, *decis.123. n.10. par. 17.*

Continentes quid factum, & quo tempore factum pertinentes esse dicuntur ad novi operis Nunciationem, *decis. 70. num.9. par.17.*

Non admittuntur *ad probandum contrarium* ejus; quod ex propria articulantis confessione constat, *decis.28. nu.1. par.17.*

Unius relevantia sufficit, ut super omnibus concedatur examen, vel remissoria, *decis.65. n.2. par.18. tom.1.*

Objectivi, quamvis sint de jure dantis, non admittuntur, nisi detur magnus fumus materiæ articulatæ, *decis. 264. n.8:par.18. tom.1.*

Artis.

Artis *exercitium* probatur ex licentia obtenta illam exercendi, *Coccinus decis.1349. num.4.*

Artium *Collegia*, & Artifices, licèt habeant proprios Judices, possunt tamen conveniri coram Potestate superiore, *Manzaned.dec.855.num.7.*

Arundines.

Arundines ex silva cædua veniunt appellatione fructuum, & ex ipsis solvi debet primitia, *Ubag.dec.25.n.20.& 21.*

Arundinetum.

Exiguum, *vicinum*, & destinatum usui Vineæ, præsumitur simul cum illa æstimatum, & subhastatum, *Priol. decis.376. num.7.*

Ascendentes.

Ascendentes, *&* *Descendentes* respectu legitimæ, sunt pares *decis.668. num.3. par. 1. divers.*, *&* *decis.62. num. 12. par.5. tom.1.*

Inter Ascendentes, *&* *Descendentes*, qui sunt in potestate, Donatio præsumitur, si traditio Descendenti facta fuerit; sed secus est inter Extraneos, *decis. 550. num.16. par.4. tom.3.*

Transmittunt legitimè supplementum debitum, *decis.62.num.63.par.5.to.1.*

Debent imputare in legitimam fructus perceptos ex hæreditate filiorum, *decis.62.num.1.par.5. tom.1.*

Non tenentur fructus imputare in legitimam, sicuti nec imputant filii, *decis.62. num.54. par.5. tom.1.*

Per lineam paternam prius tenentur dotare Descendentes, quàm Ascendentes per lineam maternam, *decis.271.nu.4. par.9.tom.1.*

Non possunt bona sua eximere ab onere alendi Descendentes, *decis.412.num.9. par. 12.*

Non succedunt in feudis, *decis.66.num.19. par.15.*

In odiosis non veniunt appellatione Patruum, *decis.327.num.3.par.17.*

Longè majorem habent affectionem ad suos Descendentes, comparativè ad Transversales, & Descendentes ipsorum, *dec.102.num.5.par.18.tom.1.*

Fideicommisso gravati intelliguntur, si sine filiis decesserint, secus verò Transversales, *decis. 102. num. 3. par. 18. tom. 2.*

Ascendentium, *&* *Descendentium* legitimæ, quoad usum fructum imputationem de jure, &c. erant æquiparatæ, *decis.62.num.66.par.5.tom.1.*

In legitima gravamen opponi non potest, sed tollitur ipso jure, *decis. 62. num.60.par.5. tom.1.*

In legitimam imputatur ususfructus, *decis.62.num.9.par.5. tom.1.*

In hæreditate, si Statutum Gabellam imponat, tanquam odiosum, est strictè interpretandum, *decis.52.num.1.par.5. tom.1.*

Ex bonis Dos detrahenda est, sicut æs alienum, *decis.128.num.12.par.5.to.1.*

A successione, licèt fœmina excludatur, non tamen excluditur à dote, *dec.128. num.8. par.5. tom.1.*

Legitima debet esse de substantia defuncti, *decis.62.n.71.&* *72.par.5. tom.1.*

Bona sunt semper hypothecata pro dotium constitutione, & restitutione in favorem Descendentium, *decis. 312. num.17.par.6.*

Bona, fideicommisso supposita, sive Collaterales transeant, sive ad Extraneos, sunt obligata in subsidium pro constitutione dotis Descendentium, *dec.312. num.18. par.6.*

Hæreditas Ascendentium etiam non adita transmittitur, *dec.106.num.3.par.7.*

Successione prohibita, omnium Successio censetur prohibita, ac si nominatim omnes expressi fuissent, *decis.20.nu.5. par. 8.*

Linea capit initium à prima Persona, *decis.357.num.39.par.11.*

Qualitas, Descendentium admissioni Agnatorum non obstat, sed defectus conditionis, sub qua sunt vocati, *decis.265.num.13.par.13.*

Appellatione, stantibus claris verbis Statuti, Mater, & Avia non comprehenduntur, *decis.428.num.8.par.14.*

Suorum originem dicitur sequi Nepos, Pronepos &c., *decis.66.nu.22.par.16.*

Successio potior est præ omnibus Lateralibus, *decis.307.num.21.par.16.*

Ascendentibus incumbit onus alendi Descendentes, *decis.479.nu.6.par.4.to.2.*, *&* *decis.505.num.19.par.4.tom.3.*

Debetur legitima tantùm de Jure Civili; Descendentibus verò, etiam de Jure naturali, *decis.62.num.15.par.5.tom.1.*

Debet relinqui legitima titulo institutionis, *decis.62.num.64.par.5.tom.1.*

Legitima debetur pure, & ipso jure à die mortis Descendentium, *dec.62.nu.73. par.5.tom.1.*

Debe-

Debetur legitima cum fructibus, legitimæ à die mortis, sicuti, & filiis, *decis.62.num.65.par.5.tom.1.*

Et descendentibus deficientibus, hæreditas defuncti ab intestato ad Proximiores *Agnatos* defertur, *decis.53.num.2. par.7.*, *Dunoz.jun.decis.641.*, *& decis.676.utrobique num.1.*

Ab eis Donato, quæ fit pro certo Matrimonio respicit Prolem eisdem nascituram; maximè, si Pater est filius familias, *decis.229.num.29.par.12.*

Ascendens præjudicare non potest Descendentibus, quin ex bonis fideicommisso subjectis in Subsidium debeatur congrua dos, *Coccin. decis.2355.nu.1. & 2.*

Masculus ex fæmina appellatione *Ascendentium*, *& Masculorum*, non venit, præsertim in privilegio odioso, & tertio præjudiciali, *Coccin.dec.845.n.50.*, *Pen.decis.934.num.2.*

præsentatio admittitur, *Rembold. decis.597.nu.9.*, dummodò concurrant conjecturæ, *ibid.num.10.*, *& dec.387. num.4.& 5.*

In Testamento Ascendentium filii positi in conditione censentur vocati, *Rembold. decis.487.num.3.*

Ascendentes tenentur legitimam relinquere Descendentibus, aliàs Testamentum annullàtur, *Ansald. decis.48. num.3.& 4.*

Ascendentibus competit quærela de inofficiosis testamentis Descendentium, *decis.564.num.4.par.19.tom.2.*

Debetur legitima in bonis Descendentium, *ibid.num.5.*

Ascendere.

Ascendere de minori dignitate ad majorem licet, sed non econtra, *decis.3.de consuet.in noviss.42.*

In Testamento communis Ascendentis re-

Ascendentia.

Ascendentia probatur per Testes deponentes de tractatu, & communi reputatione, *Pen. decis. 833. num. 3. & 6.*

Ascensus.

Datur gradatim ad Beneficia Diœcesis Burgensis, nempè de quarto ad medium, & de medio ad integrum, & non alias, *Cels.decis.400.num.5.*

Et habens quartum non potest ascendere ad integrum, *Cels.decis.400.nu.6.*

Et attenditur titulus validus, non autem possessio, ut locum habeat, *Cels. decis.400.num.8.*

Per ascensum non probatur *Ætas*, probando scilicèt aliquem habere tot annos, nisi etiam probetur non habere plures, *Ludovis.decis.353.num.3.*

Ascensus, *seu optio* ad integrum beneficium non datur, nisi obtinenti dimidium ex dispositione motus proprii Clementis VIII., *Bich.decis.219.nu.1.*

Et possessio vigore ascensus capta de integro à non possidente dimidium non est considerabilis, nisi ad effectum manutentionis, *Bich.decis.219.num.2.*

Aspectus.

Probatio *ex aspectu*, & rei evidentia præfertur quibuscunque probationibus, *Ludovis.decis.575.num.6.*

Ascribere.

Sibi legatum, vel aliud Emolumentum prohibetur scribens Testamentum alicujus, *Cels.decis.271.num.1.*

Et ut legatū substineatur, requiritur subscriptio, vel approbatio particularis Testatoris, *Cels. decis.271.num.2.*, & ex quibus approbatio, & subscriptio probetur, *ibid.num.3.*

Assassinus, Assassinium.

Assassinii crimen perficitur ex mandato Mandatario, & pecunia data, vel promissa ad occidendum Christianum, ubi quod si alterum ex prædictis deficiet, Assassinii qualitas non verificatur, & Assassinii pœna locum non habet, quando mandatum non fuit acceptatum, *Rot.decis.605.num.2.par.4.tom.1.*

Assassinium locum non habet, quando solum

lum Mandatario fuit declarata voluntas quædam occidendi aliquem sine mandato, *Rot. decis. 603. num. 3. par.4.tom.1.*

Assassinii crimen locum habet, etiam quod mandatum fuerit datum Infideli ad occidendum Christianum, *Rot.decis.603.num.4.par.4.tom.1.*

Assassinii pœna ordinaria consummato actu, vel quando deventum est ad actum proximum quoadMandatarium semper intrat, secus verò quoad mandantem, *Rot. decis.603. num.5. & 6. par.4.tom.1.*

Assassinus beneficio privatur, etiam delicto non sequuto, *Rot.decis.603.nu.1. & 6.par.4.tom.1.*

Assecurans, Assicurator.

Assicuratores non tenetur pro confiscatione Mercium sequuta, eo quia Magister Navis careret licentia illas extrahendi, *Priol.decis.327.num.13.*

Qui exceperunt solum casum Barattariæ, tenentur ad damnum, etiamsi proveniat ex culpa Navarchi, *Priol. decis.470. num.9.*, etiamsi Navarchus fuerit præpositus ab Assicuratis, *ibid. num.10.*

Non citatis Assecuratoribus Nautæ post elapsum Annum à naufragiis examinari non debent extrajudicialiter contra dispositionem juris, & Stylum Consulatus, *Priol. decis.327.num.6.*, amplia, quando examen non fuit factum in portu proximo procellis, sed in alio non valdè longinquo à loco litis pendentis, *ibid.num.7.*

Pro assicuratoribus facienda est benigna interpretatio nè teneantur emendare damnum sequutum ex nimia, & dolosa culpa Navarchi ipsis inscijs præpositi ab Assecuratis, *Priol.dec.327.n.14., & decis.470.num.9.& 10.*

Assecurans vendit obligationem, quando in se suscepit pro pretio convento, *Rot.post., decis. 160. num.15. par.4. tom.2.*

Assecuratores, vel Fidejussores, sibi intimatione facta, debent in primis solvere, & postea litigare contra Principales, & debita repetere, *decis.623.n.1. lib.3.par.3.divers.*

Benè condemnantur ad solvendam Assecurationem, quando non perveniunt ad portum destinatum mercaturæ, *decis.157.num.29.par.12., Priol.dec.35. num.20.& 23.*

Omne periculum in se assumentes, uno tantùm excepto, eo dempto, in reliquis omnibus undequaque tenentur, *decis.420.num.5.par.16.*

Sibi assumunt periculum, ejusdemque periculi pretium,& ità sibi quoque lucrum constituunt, *decis.420. num.3. par.16.*

Non tenentur emendare damnum proventum ex culpa Navarchi, qui etiam erat Dominus mercium assecuratarum, *decis.420.num.23.par.16.*

Supplere tenentur omne id, quod debet mercibus assecuratis, quarum periculum ipsi in se susceperunt, *decis.420. num.16.par.16.*

Ubi solam quantitatem mercium, non autem æstimationem eorum periculo susceperunt, tunc nulla liquidatio, neque ullus valor probari,vel fieri debet, *decis.420.num.17.par.16.*

Omnem itineris, & navigationis *aleam*, veluti per omnimodam aversionem in se suscipiunt,& transferunt, *dec.400. num.2.par.17.*

Tenentur probare excessum Assecurationis tamquam fundamentum eorum intentionis, *decis.400.num.12.par.17.*

Non possunt objicere *defectum interesse* Personæ assecuratæ, quia eveniente casu tenentur etiam solvere, si merces non sint illius, *decis.217.nu.11.par.18. tom.1.*

Navis deprædata navi pro summa assecurata tenentur, *decis.247. num.1.& seqq.par.18.tom.1.*

Navis tenetur, quoties probatum sit, illam in manu hostili incidisse, & deindè fuisse deprædatam, *decis.217. nu.2. par.18.tom.1.*

Non tenentur ob commissam *Barattariam*, plenumque in litteris assecurationis exceptam, *decis.247.nu.3.& 5. par.18.tom.1., Dunoz. jun. decis.441. num.5.*

Non

Non possunt consequi integrum pretium assecurationis, si naves totum iter non fecerunt, ejusque integrale periculum non subierunt, *dec.448.num.5.par.18. tom.2.*

In brevi itinere, quod naves fecerunt per placidas aquas, nullum ferè periculum subeunt; *decis.448.num.4.par.18. tom.2.*

Mercium, eveniente casu assecurationis, non earum pretium, aut æstimationem, sed pecuniam conventam solvere debent, *decis.58.num.5.& 14.antecced.& seqq.par.19.tom.1.*

Ex modo claro assecurationis dicuntur omnem itineris navigationis aleam in se ipsos suscipere voluisse, *dec.58. n.3. anteeed.& seqq.par.19.tom.1.*

Semper condemnantur, & non possunt opponere quęstionem dominii bonorum assecuratorum, *dec.369.nu.36.par.19. tom.1.*

Propriè dicuntur relevatores idemnitatis, *decis.369.num.102.par.19.tom.1.*

Cujuscunque Personæ periculum suscipiunt, si assecurationem per hæc verba fecerunt, *per ordine di chi si aspetta*, *decis.369.num.34.par.19.tom.1.*

Remanent obligati, si assecuratus tempore assecurationis nesciebat merces fuisse deperditas, *dec.373.num.34.par.19. tom.1.*

Non tenentur, nec potest contra illos relaxari mandatum, si assecurati de tempore assecurationis poterant habere notitiam mercium deperditarum, *decis.373.num.15.& 17.par.19. tom.1.*

Obligantur solvere summam assecuratam, posteaquam evenit casus sinistræ deprædationis, vel naufragii navis, *decis.369.num.3.par.19.tom.1.*

Condemnari non possunt, ubi per distributionem milliarum, de verisimili notitia mercium deperditarum in Assecurato constare potest, *decis.373.nu.36. par.19.tom.1.*

Dolum probari non debet, stante probabili notitia Assecurati, *dec.373.n.25. par.19 tom.1.*

Relevantur ab onere probandi scientiam Assecurati super statu mercium, quoties in eo possibilis concurrere potest notitia, *decis.373.num.21.par.19.to.1.*

Assecuratorum favore semper detrahitur octava pars lucri contra Assecuratos, *decis.369.num.70.par.19.tom.1.*

Favore in dubio Judex semper arbitrari debet, *decis.229.num.30.par.6., & decis.373.nu.14.28.& 30.par.19.to.1.*

Assecuratores debent consequi liberationem pro aliqua parte, dum constat, quod merces fuerunt emptæ minori pretio eo, quo fuerunt assicuratæ, *Coccin.decis.2180.num.7.*

Ordinatio Maris Cap.20., quid disponat, *Coccin.decis.2180.num.7.*

Procedit in assecurationibus factis in Urbe, *Coccin.decis.2180.num.8.*

Tenentur, dum constat de incendio Navis assecuratæ, *Coccin.decis.2215.n.3.*

Pro summa assecurata, justificatur obligatio ex eorumdem Apochis, *Dunoz. jun.decis.513.num.2.*

Assecurans creditum pro bono, & exigibili, tenetur illud pro tali manutenere, *Panphil.decis.646.num.1.9.& 10.*

Assecurator non tenetur, dum Merces pervenerunt ad Portum, seu lictus destinatum, *Priol.decis.35. num.22.*

Assecurare.

Assecurare *Judicium*, non tenetur Reus, qui habet sententiam pro se, *dec.326. num.4. par.2.*

Judicium Actor non tenetur, *decis.326. num.5. par.2.*

Judicium non tenetur Reus de consuetudine, quidquid sit de rigore, *decis.326. num.4.par.2.*

Judicium scilicet pro assecuranda actione Actor non tenetur. *decis.378.n.31. & seq.par.18. tom.1.*

Judicium, ob metum Dilapidationis rei ab Actore petitæ, aliquando quis tenetur, *dec.162.n.8.par.18. to.1.*

Assecuratus.

Assecuratus tenetur jurare non adesse super mercibus assecuratis alias assecurationes in aliis Mundi partibus, *decis.373.num.43.par.19. tom.1.*

Nul-

Nullam habere debet *certitudinem* rei assecuratæ, cujus etiam suspicio,& verisimilis notitia prorsus cessare debet in illo, *decis. 369. num. 99. par. 19. tom.* 1.

Si prætendit *nullam habuisse notitiam* deprędationis mercium assecuratarum de tempore assecurationis, hoc ipse plenè, & concludenter probare tenetur, *decis.373.num.27.par.19.tom.*1.

Assecuratus *nullam habere debet suspicionem*, aut possibilem notitiam de mercibus assecuratis, *dec.373.nu.9.par.19. tom.*1.

Assecurata, *si sit merx*, si damnum patiatur est habenda ratio lucri,& non tantùm ipsius damni, *decis.258. num.5. par.16.*

Si fuerit merx, cum obligatione de reficiendo quodcunque damnum, talis promissio intelligitur facta, etiam in ordine ad lucrum, *decis.258.num.7. par. 6.*

Mercatura, quando fuit à periculo maris, non extenditur ad alia pericula, *decis.157.num.26.par.12.*

Assecuratæ Personæ nomen exprimendum est in assecurationibus, & ita ubique de Stylo servatur, *decis.373.nu.42. & ant.& seqq.par.19.tom.*1.

Assecurato judicio, hæc Clausula importat conditionem, *decis. 216. num. 3. par. 3.*

Assecurati, dum probaverunt intentionem suam nempè quod venerit casus assecurationis incumbit Assecuratoribus onus probandi eorum exceptionem, *decis.229.num.31.par.6.*

Possibilis notitia status mercium assecuratarum de tempore assecurationis, ex multis consideratis resultat, & probatur, *decis. 373. num. 11. 35. & 36. par.19.tom.*1.

Et Actoris intentionem sufficit reddere dubium, ut assecurator, Reusque conventus ad aliquid non teneatur, *decis.373.num.24.par.19.tom.*1.

Non debent reportari commodum ex propria malitia, *decis. 373. num. 16. par.19.tom.*1.

Et qui assecurationem petunt, solent esse diligentiores in scrutando, & perquirendo notitiam mercium, quàm ipsi Assecuratores, *dec.373.num.8.par.19. tom.* 1.

Contra assecuratores omnis interpretatio sumenda est, *decis.373.num.14.& 28. par.19.tom.*1.

Assecuratio.

1 *Assecuratio in genere.*
2 *Dotis.*
3 *Judicii.*
4 *Navium, & Mercium.*
5 *Pecuniæ traiectitiæ, seu Cambii Maritimi.*

1 Assecuratio in genere.

Assecuratio reducitur ad contractum emptionis, & venditionis, *Rot. post decis.160.nu.15.& 24.par.4.tom.2.*

Præsumitur facta eo modo, quo fieri debuit, *decis.400.num.11.par.17.*

Assecurationis *materia* pertractatur in *decis.815.num.3.par.4.divers.*

Cessio importat potius aliquandò simplicem assicurationem, quam dationem in solutum, *decis.93.num.3.par.15.*

Oneratio Mercium assecuratarum super aliqua Navi, & ejusdem Navis existentia, probatur ex Testibus, *Dunoz. jun.decis.513.num.3.*

Assecurationes alimentorum in bonis fructiferis non solent fieri in Urbe Romana, nec in Italia, *Pen. decis.1154. num.3.*

2 Assecuratio dotis.

Assecuratio *dotis* facta à Marito cum Clausula *ex nunc prout ex tunc*, operatur translationem possessionis,usque de dicto tempore translationis, *decis.114.num.5.par.7.*

Assecuratio, & *hypothecatio dotis* facta à Viro super suis bonis solvendæ pro aliqua rata, arguit reliquum fundum dotalem constitutum fuisse, *decis.259. num.9.par.8.*

Assecuratio *dotis* super omnibus bonis apparet invalida ex subsecuta decoctione Mariti, *dec.109.nu.13.par.12.*

Con-

Concessa Uxori in bonis Viri nullum transfert dominium, *decis.*11. *num.*5. *par.*15.

Ad effectum assecurationis *dotis*, sufficit, quod Maritus incipiat malè uti sua substantia, *decis.*10.*num.*12.*par.*12.

Quatenùs sit locus *constante Matrimonio*, ob Vergentiam Viri ad inopiam, non est necessaria illius excussio, *decis.*239.*nu.*15.*par.*19.*tom.*1., *Dunoz. jun. decis.*267. *num.*12., *Panphil. decis.*113.*num.*3.& 16.

Pro assecuratione dotis, sufficit, quod Maritus sit suspectus de dilapidatione, *decis.*474.*num.*10.*par.*14.

In ea attenditur judicium aliorum Tribunalium, quę eam frequenter pertractant, *decis.*400.*num.*14.*par.*17.

In assecuratione, & hypothecatione dotis in bonis Mariti opus non esset, si illa in illius dominium non transiisset, *decis.*98.*num.*16.*par.*18.*tom.*1.

Fieri non potest in aliqua re in præjudicium Creditorum habentium super ea anteriorem, & expressam hypothecam, *Dunoz.jun.decis.*650.*num.*25.

Assicurationis *judicium filii* possunt prosequi pro dotis Maternæ restitutione, quando constat de Patris decoctione, *Dunoz.jun.decis.*892.*num.*8.

Remedium est personalissimum, & ad filios non transit, *Dunoz.jun.decis.*892.*n.*7., limita, ut supra.

Super aliis bonis Viri detentis per posteriores, quandò petere non impediat subrogatio bonorum pro fundo dotali, ex quo ista sit pro hypotheca dotali, *Dunoz. jun. decis.*892. *num.*5. & 6.

Potest agere *super bonis Viri Emphyteuticis*, ad hoc, ut super illis fructuum commoditatem percipiat, *Dunoz.jun. decis.*423.*num.*6.

Si assignetur aliquod prædium, non dicitur propriè dotis restitutio, cum dominium, & possessio semper remaneat penès Virum, *Dunoz. jun. decis.*710. *num.*1., & ratio est, quia dos assicurata jure pignoris, & hypothecæ, non est vera illius restitutio, *Dunoz.jun. decis.*710.*num.*3.

Assecuratio dotis peti non potest per Uxorem, quæ duxit Maritum inopem, tunc enim illi non suffragatur beneficium *l. si constante ff. solut. Matrim. & l. ubi adhuc C. de jur. dot.*, *Panphil. dec.*113. *num.*10.

Fructus Dotis, pro qua Mulier ob vergentiam Viri ad inopiam obtinuit assecurari, debentur tantùm ad mensuram alimentorum, & pro residuo spectant ad Creditores ejusdem Viri, *Emerix jun.decis.*791.*num.*5.

3 Assecuratio Judicii.

Assecuratio Judicii, ut peti possit coram alio Judice, non obstante pendentia litis; deteriorationis conditio requiritur; *decis.*485.*num.*2.*par.*18.*tom.*2.

Non est locus, ubi Pars post Contractum, non fuit effecta deterioris conditionis, *decis.*526.*num.*6.*par.*2.

Assecuratio judicii, seu Cautio locum non habet in Stabilibus, quæ perire non possunt, sed benè in fructibus, qui tanquam res mobiles subtrahi possunt, *Bich.decis.*121.*num.*1.2.& 3.

Petenda est antè litem contestatam, *Bic. decis.*121.*num.*10.& 11.

Limita, quando Actor initio cæpti Judicii nullam habuit notitiam inopię Debitoris, nam ex supervenienti scientia, potest quandocumque peti Cautio, *Bich.decis.*121.*num.*12.

Item limita non procedere quoad fructus, concurrente timore dilapidationis, quo casu assecuratio peti potest etiam post sententiam, *Bich.decis.*121. *num.*13.

Assecuratio Judicii recessit ab aula, & de Consuetudine Reus non potest astringi ad assecurandum judicium, *Bich.decis.*121.*num.*14., declara, ut *num.*15.

Semper est locus, quandò subest justa Causa, nempè si possessor non sit solvendo, & adsit timor dilapidationis, *Bich.decis.*121.*num.*16.

4 Assecuratio Navium, & Mercium.

Assecuratio *Navis*, de una Navi ad aliam non debet extendi, *decis.*54. *num.*3. *par.*6.

Navis jam deperditæ valet, dummodò tamen notitia deperditionis de tempore assecurationis haberi non potuerit, *decis.229.num.17.par.6.*, *Merlin. decis.757.num.1.*, *& decis.597.num.3. & seqq.*, *Rox.pag.58.num.2.*

Quando est facta ab aliquo, *si damnum patiatur*, illud debet refici secundum pretium Civitatis, ad quam salva erat traducenda, *decis.258.num.3.par.6.*

Promissa usquequò Navis *ad Portum perveniat incolumis*, ea portum non appellente assecuratio debetur, *decis.400.num.4.& seqq.par.17.*, *Priol. decis.470.num.2.*

Promissio excepto tantùm casu barattteriæ, ex omnibus aliis casibus debetur, *decis.400. num.8. par.17.*, *Priol. decis.470.num.4.& 9.*

Non tenet, quotiescunque Merces spectant ad alium, quàm ad Assecuratum, *decis.373.num.37.par.19.tom.1.*

Nulla est data in Assecurato verisimili notitia super Statu mercium de tempore assecurationis, *decis.373.num.15. par. 19. tom.1.*, *Ludovis. decis. 126. num.4.*

Assecuratio *Navis jam deperditæ* valet, dummodò Assecuratus notitiam deprædationis habere non potuerit, *decis.373.num.33.par.19.tom.1.*

Fieri non potest super re perempta, si de illius interitu tempore assecurationis, verisimilis, & possibilis notitia potuerit haberi, *decis.373.num.31. par.19. tom.1.*

Assecuratio *concepta* per verba, *e per altri a chi s'aspetta*, in hoc casu obligat, nec suffragatur, *decis.373.n.39.par.19. tom.1.*

Assicurationis Navis contractus non est validus, quando altera Pars sciebat de tempore Conventionis Navem jam periisse. Ubi quod incertitudo facit licitos hos contractus, & quod sufficit scientia præsumptiva, *decis.88.num.1. par. 2.*

Non tenet., si ille, qui petiit assecurationem sciebat jacturam Mercium, sive id præsumatur, *decis.229.nu.18.par.6.*

Tempore assecurationis, *data notitia de aliquo periculo Mercium*, non est locus promissioni factæ ab Assecurante, *decis.229.num.3.par.6.*

Contractus assecurationis *non irritatur* ex defectu interesse *decis.217.num.10. par.18.tom.1.*

Casus assecurationis *deficit*, si Naves Magistratus jussu iter facere fuerint impeditæ, *decis.448.num.1.par.18.tom.2.*

Pretium præventivè solutum restitui debet, si Navis iter destinatum non fecerit, *decis.713.num.1.& 3.cum seqq. par.18.tom.2.*

Causa assecurationis unicè consistit *in periculo itineris*, *decis. 713. num. 3. par.18.tom.2.*, *Ansald.decis.281. nu.1. & 2.*

Pretium assecurationis *datur correspectivè* ad periculum itineris, *dec.713. n.4. par.18.tom.2.*

Periculum *non incipit à sola oneratione Navis.*, vel eo ipso, quod illa arripuit iter, si ulteriùs progressa non fuit, *decis.713.num.7.par.18.tom.2.*

Assecurationis *pretium reducitur* secundùm observantiam, & attestationes Mercatorum, si iter, & periculum in sola parte sint expleta, *decis.448.nu.7. par.18.tom.2.*

Contractu resoluto nullum debetur præmium, & si quid fuit solutum, venit restituendum, *decis.448.nu.3. par.18. tom. 2.*

Contractus assecurationis *fieri potest* cum ipso debitore, ac etiam, imò fortius cum alio quocunque tertio, *decis.369. num.89.par.19.tom.1.*

Omni jure Contractus assecurationis *permittitur*, *dec.369.num.90.par.19.to.1.*

Assecurationis Contractus propriè denominatur *venditio susceptionis periculi*, & æquiparatur jactui retis, & sponsioni, *decis.373. num.6.*, *& decis.369. num.97.par.19. tom.1.*, *& decis.229. num.8.par.6.*

Periculo assecurationis renunciari non potest, *decis.369.num.71.par.19.to.1.*

Materia assecurationis favorabilis est, *decis.369.num.37.par.19.tom.1.*

Contractum assecurationis convalidat totalis *incertitudo*, quæ de tempore assecurationis in Assecuratis intervenire debet, *decis.373.nu.7.par.19.to.1.*

Est

Est conditionalis, & assecuratores non tenentur, nisi Assecurati probent Casum assecurationis evenisse, *decis.369. num.2.& seqq.par.19.tom.1.*

De substantia est, ut Oneratio Mercium fiat nomine Assecurati, *decis.373.n.40. par.19.tom.1.*

In afsecuratione, dum susceptum fuit *omne impedimentum, & omne risicum, quo usque ad locum Conventum pervenirent Merces*, ea verba nullum Casum excludere videntur, *dec.24.n.10. par.6.*

In afsecuratione *Navium*, si sint apposita illa verba, *e fosse, come si volesse, o intervenisse*, sunt adeò ampla, ut restrictionem aliquem non recipiant, *decis.24.num.8.par.6.*

Pro aliqua afsecuratione *rei*, præmium quod solvitur, nunquam augetur, aut diminuitur, si res afsicurata crescat, vel decrescat, *decis.47.num.5.par.7.*

Afsecurationes *Navium*, quæ fiunt in Urbe, observant Constitutiones, & Capitula Barchionensis, *dec.373.n.12. 18.& 19.par.19.tom.1.*

Plures, qui factas fuisse prætendit, illas concludentissimis probationibus probare tenetur, *decis.369.num.69.par.19. tom.1.*

Non facta nomine Afsicurati, Afsecuratores non tenentur, *Coccin.decis.2215. num.1.*, limita *num.2.*

In assecurationibus solet renunciari omnibus legibus, & Consuetudinibus ad favorem Afsecuratorum facientibus, *Coccin.decis.2180.num.9.& 10.*

Pro assecuratione Navis potest aliquid pacisci, quæ conclusio habet multos Contradictores, *Peutinger. decis.81. num.11.& 12.*, declara, ut *num.13.*

Navium assicuratio intelligitur pro primo itinere, *Merlin.decis.342.num.15., & decis.338.per tot.*

Si habeatur notitia deperditas fuisse res afsicuratas tempore afsicurationis: Afsecuratores dumtaxat tenentur ad restitutionem mercedis, *Roxas pag.94. num.5.*

Quando Assicuratores volunt rem jam peremptam in afsecuratione comprehendere, afsecuratio cadit super pretium rei afsecuratæ, *Roxas pag.94. num.7.& 8.*

Naves, quæ remanent ex incendio possunt afsecuratores, postquam eis denuntiaverint Afsecurati recuperare, *Roxas pag.121.num.15.*

Periculum assicurationis regularitèr incipit à die decefsus Navis à Portu, *Rox.pag.121.num.17.*

In materia assecurationis Casus antea sequuti considerandum est, an de eo notitia haberi potuerit, *Roxas pag.121. num.12.*

Assecuratio facta ultra valorem Navis reduci debet, *sed si consistat* in Cambio, non solùm debet excedere valorem Navis, sed etiam valorem Cambii, *Ubag.decis.99.num.11.& 13.*

Assecurationi locus est, probato Casu sinistro, *Ubag.decis.99.num.2.*

Vide etiam in Verbo *Baratteria, Maufragium, Navis, & Oneratio.*

Assecuratio non extenditur ultra pericula Maris, *Priol.decis.35.num.21.*

Assecurationis Casus dicitur evenisse ex depredatione per Clafsem Amicam, de qua fuit exprefsè cogitatum, *Priol. decis.470.num.3.& 8.*

Assecurationis Contractus à quo tempore originem sumpserit, *Ansald.dec.41. num.4.*

Culpa gravis Capitanei sufficit ad excusandos afsecuratores, *Ansald. decis.41. num.9.& 10.*

Assecuratores non tenentur in Casu Confiscationis pro extractione rerum prohibitarum, *Ansald.decis.41.num.12.*

Assecuratio non tenet, quando quis non habet merces in Mari, sed fingit habere, *decis.447.num.4.par.19.tom.2.*

Et ideò probari debet oneratio mercium, *ibid.num.5.& seqq.*, ubi quando non procedat, *num.8.& 11.*

In apocha assecurationis arguitur efse solum comprehensum in ea nominatum, *decis.369.num.42. 43. & seqq.par.19. tom.1.*

Apocha afsecurationis *generalitèr concepta*, comprehendit etiam Dominum Navis, *decis.369.num.33.par.19.tom.1.*

Basis fundamentalis afsecurationis, est *Caus deprædationis*, vel Naufragii-

Navis afsecuratæ, *dec.369.n.5.par.19.tom.1.*

Apocha *excludens solam Barattariam*, non comprehendit simplicem culpam sine illa commissam, *dec.369.num.67.par.19.tom.1.*

Pacta assecurationis, sunt omninò servanda, *decis.58.num.1.par.19.tom.1.*

Pretium assecurationis debetur, si Navis afsecurata deprædata est, licet postea à Piratis recuperata sit, *decis.369.n.8.par.19.tom.1.*

Assecutationis Contractus tota justitia residet in alea fortunæ, *decis.373.nu.4.par.19.tom.1.*

Contractus assecurationis non est sine fraude, data possibili *notitia in Assecurato* de tempore assecurationis, *decis.373.num.20.par.19.tom.1.*

In materia assecurationis, Rota plurimùm deferre solet *judicio Tribunalium Mercatorum*, *decis.58. num.16.par.19.tom.1.*

Contractus afsecurationis, *præsumitur initus* eo modo, quo de jure iniri debuisset, *decis.58.num.13.par.19.tom.1.*

Stipulatio, ut dicatur commissa, sufficit evenisse casum, ob quem Merces ad locum destinatum pervenire non potuerunt, *decis.58. num. 14. par. 19. tom.1.*

Contractus assecurationis, aliud est, quod importet afsecurationem damni, & refectionem interesse, aliud verò, quod pecuniæ afsecuratæ restitutionem contineat, *decis.58.num.2.& seqquen. par.19.tom.1.*

Assecurationi Navis *est factus locus*, probata ejus deprædatione, & statim dicitur commissa ejus stipulatio, & ex ea validè potest agi, & hoc procedit etiã si Navis à Piratis recuperata sit, *dec.54.num.2.par.6.*, *Dunoz.jun. decis.460.num.1.*

Afsecurationem Mercium illi, qui petunt, *solent esse diligentiores* in perquirendo *notitiam Mercium*, quam ipsi Afsecuratores, cum ut plurimùm de toto afse aserurati agatur in interitu Navis, *decis.229.num.13.par.6.*

Afsecurationis Contractus fieri potest etiam *super re perempta*; sed hoc intellige, dummodò talis rei interitus tempore afsecurationis, sit incognitus, *decis.229.num.16.par.6.*

Dum dicitur, quod potest fieri *de re perēpta*, id intelligitur verùm, quando adest pactum expressum, ut etiam jàm perempta Nave Afsecurator teneatur de interitu, & nè hoc Casu teneretur Afsecurator ad integrum pretium Mercium deperditarum, *dec.229.n.19.& 20.par.6.*

Assecurationis tempore deducitur notitiam de statu Mercium ex loci distantia, & temporis intervallo, & qualitate itineris, *decis.229.num.6.par.6.*

Assecurationis Contractus, & illius, justitia totus est positus in incertitudine, & in alea fortunæ, ut quippe lucrum, vel jactura istius Contractus pendet à Maris, & ventorum arbitrio, *decis.229. nu.7. par. 6.*

In Contractu afsecurationis, *de tempore factæ assecurationis*, requiritur totalis incertitudo, *decis.229.num.9.par.6.*

Casus Assecurationis non dicitur evenisse, quando Merces non sunt deperditæ, *decis.24.num.5.par.6.*

Contractus afsecurationis *non tenet*, quando adest possibilitas, ac præsumptio notitiæ, quod Merces erant deperditæ, & insuper si cesset pactum expressum, quod solet apponi per illam Clausulam, *Perita, vel non perita*, *decis.229.num.21.& 22.par.6.*

Contractus afsecurationis *materia*, est solum illud, quod in principio in risico ponitur, *decis.47.num.6.par.7.*

In materia afsecurationis plurimùm attendi debent depositiones Mercatorum, *decis.47.num.3.par.7.*

Et tempus Contractus attenditur, *decis.47.num.2.par.7.*

Afsecurationis *Contractus* non est adeò vetustum negotiationis inventum; *decis.420.num.1.par.16.*

A Conventione Partium legem accipiunt, *decis.420.num.4.par.16.*

Pactum recuperandi Mercium reliquias sumptibus Afsecuratorum, observari debet, *decis.420.num.19.par.16.*

Assecurationis modus alius est, quo promittitur pretium rei afsecuratæ, alius ve-

verò, quo certa quantitas pecuniæ spondetur, *decis.400.num.1.par.17.*

5 Assecuratio Pecuniæ traleĉtitiæ, seù Cambii Maritimi.

Assecuratio convenire dicitur cum nautico fœnore, aut traleĉtitia pecunia, *decis.420.num.2.par.16.*

Cambii Maritimi videtur contrahere per modum sponsionis, *Emerix jun. decis.439.num.1., & decis.484.num.5.* Vide *Cambium, Contractus.*

Assecutio.

Assecutio Canonicatus incidens in mense fixo, & Sedi Apostolicæ perpetuò reservato, ratione mensis ad Papam spectat, *decis.223.num.8.par.13.*

Per assecutionem *alterius Beneficii incompatibilis*, Canonicatus, quando vacat est reservatus Papæ, *decis.28.nu.6.par.11.*

Vacante Dyptereatu per resignationem vacare non potuit, cum semel data vacatione ex Persona unius, vacatio iterùm ex eadem Persona induci non possit, *decis.223.num.3.par.13.*

Incompatibilium *Beneficia vacantia* Sedi Apostolicæ *reservantur*, quando ex ejusdem provisione obtinentur, *decis.127.num.2.par.13.*

Secundi beneficii personalem *residentiam non requirentis*, illiusque *retentio*, absque dispensatione *permissa est*, quando primùm non sufficit ad honestam vitæ sustentationem, *Bieb.decis.13.num.1.*, & satis utrique Altari inservire dicitur, qui benè vivit, & benè expendit, *ibid.num.2.& 10.*

Prohibita est absque dispensatione Apostolica, si primum beneficium est sufficiens ad congruam sustentationem, *Bieb. decis.639. num.8.*, quod procedit etiam in beneficiis simplicibus, *ibid.num.9.*

Non tenetur quis *dimittere primum*, donec lis pendet super secundo, *Bieb. decis.189.num.3., & decis.313.nu.11. 12.& 13., Dunoz.jun.decis.976.n.8., Ottobon.decis.160.num.4.5.6.& 9.*

Per assecutionem *secundi incompatibilis*, inducitur vacatio primi, *Bieb.dec.325. num.3., & decis.444. num.12., Peutinger.decis.233.num.19., Ottobon.decis.246.num.3.*

Pro assecutione *simplicis beneficii* magna literatura non requiritur, *Bieb. decis.362.num.10.*

Secundi beneficii incompatibilis assecutio non obstat, sed solùm retentio, *Cels.decis.324.num.6.*

Reservationem inducit primi beneficii, quandò provisio fit à Papa, secus ab Ordinario, *Ottobon. decis.197.num.2. 4.10.& seqq.*

Assequens secundum beneficium incompatibile, censetur renunciasse liti, & juri prætenso super primo, si assecutus fuit possessionem secundi, *Emerix jun. decis.5.num.7.*, amolia etiamsi protestatus fuerit nolle renunciare primo, *ibid.num.9.*

Assensus.

1 *Assensus in genere.*
2 *Quoad feuda, Emphyteusim aliaque alienari prohibita.*
3 *Assensus Regius.*

1 Assensus in genere.

Assensus præstitus permutationi bonorum fideicommisso subjectorũ, ut probet fideicommissum, requiritur, mentio, & enunciatio instrumenti ejus, *decis.333.num.43.par.9.tom.2.*

Sine justa Causa denegatus, habetur pro præstito, *decis.129.num.16.par.16.*

Assensus, *& beneplacitum Apostolicum*, non extenduntur de Contractu ad Contractum, sed specificè servari debent, *decis.356.num.4.par.16.*

Absque assensu Apostolico, & Ordinarii licentia erectio novi Conventus non substinetur, cum illa duo ex jure communi decreto *Concil.Trident.& const. Apost.* ad hunc effectum copulativè requirantur, *decis.231.num.9.par.13.*

Ordinarii *fũdationi Jurispatronatus* potest ex post facto intervenire, *Buratt.decis.702.num.5.*

Assen-

Assensus præstitus pro Contractu faciendo, suffragatur pro jam facto, quando etiam Casus iste sub eo comprehendi potest, *Benincas.decis.*180.*num.*3., & *decis.*218.*num.*1.

2 Assensus quoad feuda, Emphyteusim, aliaque alienari prohibita.

Assensus *tacitus Domini* directi, sufficit in alienatione rei feudalis, *decis.*360. *num.*11.*par.*9.*tom.*2.
Domini directi, ubi præstari debuisset, & denegatur, habetur pro præstito, *decis.*408.*num.*39.49.& 88.*par.*16.
Non est necessarius, ubi Emphyteuta alienans remansit Dominus, & possessor ejus vita durante, *decis.*408.*nu.*83. *par.*16.
Domini directi injustè ab eo denegatus, suppletar à lege, *decis.* 408. *num.*39. 49.& 88.*par.*16.
Nunquam denegatur sine justa Causa, quando alienatio fit in Personam ęquè idoneam, & fidelem, *decis.*408. *nu.*42. *par.*16.
Domini directi non requiritur in remissione juris competentis ad rem per aliam possessam, *Ludovis.dec.*354.*n.*14.

3 Assensus Regius.

Assensus *Proregis in Regno Neapolitano* quoad alienationem feudorum, non extenditur ultra contenta in Instrumento, *decis.*100.*num.*18.& 19.*par.*9. *tom.*1., *Bich.decis.*65.*num.*22.& 23., *Dunoz.jun.decis.*376.*num.*8.
Assensus Regius, & *consensus Domini directi* requiritur, ubi pro observantia Contractus bona feudalia obligata sunt, *decis.*21.*num.*11.*par.*17.
Regius *ex dispositione juris municipalis* Neapolis in obligatione feudorum est omninò necessarius, *decis.*21.*num.*12. *par.*17., *Bich.decis.*97.*num.*10.& 11.
Regius *à contrahentibus requisitus* intervenire debet, etiamsi non fuisset necessarius, *decis.*21.*num.*13.*par.*17.
Est necessarius *in cessione Baroniæ*, *Bich. decis.*36.*num.*12., & *decis.*65.*nu.*16., contrarium *num.*20.& *f.*77.

Defectus assensus Regii allegari solùm potest à Rege, & non ab alio, *Bich. decis.*65.*num.*17.& 18.

Asserens.

Asserens *de confidentia* Partem aversam habuisse Beneficium illam confidentiam probare tenetur, *decis.*565.*nu.*4. *lib.*3.*par.*3.*divers.*
Se *bona Stabilia tenere* nomine Depositi, non acquirit possessionem iis, quorum nomine depositum confitetur, illis non habita unquam antea rei istius stabilis possessione, *decis.*467.*nu.*2.*lib.*3. *par.*3.*divers.*
Se *Vicecancellarii familiarem* hoc fine, ut gratis gratias expediat, cum fictus, non verus sit familiaris incidit in pœnam *Extravag. Alex.*, & *leoninæ*, & est de facto excommunicatus, *dec.*175. *num.*1.*lib.*3.*par.*3.*divers.*
Statim Depositum factum, idque apud acta, liberatur, itaut Parti adversæ omnis contra eam actio adimatur, *decis.*278.*num.*3.*lib.*2.*par.*3.*divers.*
Se esse talem, tenetur probare, *decis.*74. *num.*7.*par.*5.*tom.*1.
Id dolosè, quod aliquid fuerit factum, per plenas justificationes probare tenetur, *decis.*157.*num.*20.*par.*13.
Aliquem Prothonotarium habitum, & deputatum pro tali ei incumbit ejus asserti probatio, *decis.*525.*num.*2.*lib.*3. *par.*3.*divers.*
Asserens testamentum alicujus in Scriptura privata contineri, simplicem duntaxat Scripturam, non autem invaliditatem testamenti, approbare videtur, *decis.*275.*num*19.*par.*13.
Censum extinctum incumbit onus probandi, *decis.*168.*num.*10.*par.*13.
Se Nobilem Civitatis, uti talem contractum fuisse præsumitur, *decis.* 364. *num.*6.*par.*13.
Productiones assensus partem Decimarum per Episcopum recipi, contra ipsum Authorem retorquetur, *decis.*334.*nu.*15.*par.*13.
Debitorem se, non potest suam Confessionem retractare, *dec.*274.*n.*4.*par.*14.
Ætatem officii esse validam, validitatem,

tem, & valorem Officii capacem probare tenetur, *dec.379.num.23.par.14.*

Asserenti se alienasse, ea, in quorum possessione reperitur, non creditur, sed alienatio præsumitur simulata, & in fraudem, *decis.767.num.1.& 2.par.1. diversor.*

Notario, se Notarium, & scribam alicujus Capituli creditur, *decis.217.num.1. par.1.*

Notarium, Titium produxisse Instrumentum mandati non creditur, nisi totum Instrumenti mandatum sit registratum, *decis.535.nu.1.in fin.par.1.*

Incumbit onus probandi, *decis.769. nu.2. par.2.*, & concludentur, *decis.203.n.7. par.5.tom.1.*

Papæ quem inhabilem, seu criminosum ex eo, quod legerit Processum, aliquandò etiam creditur in prejudicium Tertii, *decis.224.num.1.par.3.*

Aliquid superesse tenetur probare, postquam fundamentum est in assertiva, *decis.259.num.2.par.5.tom.1.*

Plus pervenisse ad manus alterius incumbit onus probandi, *dec.161.n.2.par.6.*

Quod aliqua res non sit vendita justo pretio incumbit onus probandi, *decis.135.num.17.par.6.*

Aliquid contrarium, onus illud probandi incumbit, *decis.236.num.8.par.14.*

Venditori fundum esse fructiferum credendum est, *decis.302.num.7.par.14.*

Mulieri, quæ debet obligari, se non curare de interventu Proximioris, non creditur, sed statutum est omnino servandum, alias obligatio inefficax redditur, *decis.265.num.5.par.14.*

Rem aliquam esse in servitute incumbit onus per concludentes probationes servitutem justificare, *decis.398.nu.2. par.14.*

Dicto asserentis statur in iis, quæ dependent ab animo, *Coccin.dec.1450.n.18.*

In sui favorem non creditur, nisi concurrant conjecturæ, vel verisimilitudo, *Coccin.decis.432.num.3.*

Nobilitas multum facit, ut stetur dicto asserentis, *Coccin.decis.725.num.8.*

Onus probandi possessionem captam fuisse literis non expeditis, incumbit asserenti, *Coccin.decis.1487.num.12.*

Asserenti majorem quantitatem fuisse exactam, incumbit onus probandi, *Dunoz.jun.decis.778.num.5.*

Non adesse bona libera, vel ea non sufficere pro dote solvenda incumbit onus probandi, *Cels.decis.124.num.6.*

Assertio.

Assertioni *alicujus* standum est in his, quæ consistunt in animo, *dec.158.n.4.*, *& decis.497.num.3.par.3.*

Assertioni *alicujus* statur de iis, super quibus non est formandus processus, *decis.548.num.2.par.3.*

Assertioni *Viri probi*, & Cardinalis standum est, *decis.238.num.5.par.3.*

Assertio Partis junctis aliis administrationibus diligenter gestis probat quoad administrationem, & idoneitatem Personæ, *Rembold.decis.311.num.3.*

Assertioni *alicujus*, qui prohibitus est aliquid facere standum non est, *decis.773.num.3.par.3.*

Collitigantis assertio emissa lite pendente nihil probat in favorem asserentis, *Priol.decis.407.num.4.*

Assertioni *Papæ* dispositionem continenti, & dicenti se ita velle standum est, ubi præsertim, quando assertio continet factum proprium Papæ, *decis.191.num.3.par.4.tom.1.*, *Bich. decis.479.num.17.*, *Cavaler.decis.22.n.8.*

Et quandò emanavit *motu proprio* plenè probat, *Bich.decis.222.num.17.*

Assertio *in crimine Hæresis* contra Catholicam Fidem est necessariò exprimenda, *decis.486.num.20.par.1.diversf.*

Notarii non excludit ejus rogitum ex præsentia, & patientia collectum, *decis.248.num.3.par.1.divers.*, *Bich. decis.71.num.10.& 11.*

Illa *in Transactione* erronea dicitur, quæ etiam est Causa consecutiva, imponens necessitatem ita transigendi, *decis.160.num.6.par.1.divers.*

Erronea *in transactione* facit etiam censeri, id omne ab eo dependens erroneum esse, *decis.160.num.4.par.1.diversor.*

Contrahentis de libertate rei præstat bonam fidem, *dec.281.n.27.par.2.diversf.*

Mari-

Mariti, juncta cnm aliis conjecturis, & præsumptionibus, copulam carnalem probat, alias secus, *decis.95. num.3. par.2.divers.*

Testis deponentis, se Vicarium deputatum à Parte principali spoliata, pro qua deponit in administratione Castri, super quo est litigium, & sibi in hac commissioue administrationis factam subscriptionem patentium literarum ab utraque Parte, & spoliante, & spoliata, probatoria est probatione confirmanda illius partis, quæ illi Vicarium commisit contra spoliantem, *decis.215.num.7.lib.3.par.3.divers.*

Seu fides *Notarii* non probat possessionem, seu actum de præterito, *dec.687. num.1.par.1.*

Instrumenti *veritati* non præjudicat, eique statur, donec oppositum probetur, *decis.176.num.4.par.1.*

Episcopi non præjudicat Ecclesiæ, vel Sucessoribus, *decis.421.num.3.par.2.*

Ordiuarii multùm probat in materia præeminentiarum, *decis.548. num.6. par.2.*, *Martin.Andr. decis.5.num.10.*

Assertioni ejus, qui actum gerit non creditur circa interventum eorum, quæ requiruntur pro forma, *Emerix sen.decis.174.num.10.*

Viri legalis, & fide digni probat justam Causam credendi, & bonam fidem; ubi etiam ad effectum præscribendi, *decis.320.num.5.par.2.*

Minoris, quod Proximiores non habeat, qui possint intervenire, non probat hanc negativam, *decis.713.nu.5.par.2.*

Seu Confessio *Minoris* facta in Instrumento, in quo intervenit Judicis decretum cum aliis solemnitatibus, præsumitur vera, *decis.643.num.2.par.3.*

Seù Confessio in parte vera, sufficit ad substinendum contractum venditionis, *decis.643.num.3.par.3.*

Ignorantiæ excluditur, probata notitia, *decis.233.num.3.par.4.tom.2.*

Debitoris se solvisse, facit aliquam præsumptionem circa solutionem in casu, *decis.259.num.8.&* 10.*par.4.tom.2.*

Assertioni *hæredis* se aliquid fecisse de ordine Testatoris non statur, nisi probetur mandatum, *Bich.decis.130.n.4.*

Judicis non creditur quoad justificationem timoris armorum, & scandali, ad effectum substinendi sequestrum, *Bich.decis.355. num.9.*

Judicis de aliquo actu à se gesto non creditur, & quid si verba sint à Notario prolata, *Bich. decis.422.num.7.*, *Cerr. dec.120.n.16.*, *& decis.234.n.5.*

Mariti statur quoad Conversionem fructuum perceptorum in usum communem, si illa est verisimilis, *Bich. decis.201.num.3.*

Ordinarii circa insufficientiam reddituum in ipso decreto unionis fides adhibenda est, donec contrarium probetur, *Bich. decis.140.num.19.*

Principis Supremi emissa in aliquo ordine, vel mandato, & sic in actu proportionato, nequit in dubium revocari, *Ansald.decis.26.num.12.*

Amplia etiamsi talis assertio emanaverit Parte non vocata, quia forte nullus tunc aderat, qui deberet vocari, *Bich. decis.140.num.20.25.27.& 29.*

Limita non procedere non concurrentibus adminiculis, *Bich.decis.152.nu.1. & 17.*

Ordinarii assertioni non statur circa Causam erigendi beneficium simplex in Parochiale, *Bich.dec.405.n.16.& 17.*

Patris Generalis Societatis Jesu standum est quoad justas Causas expressas in licentia dimittendi absque alia probatione extrinseca, & quænam reputetur justa Causa, *Bich. decis.52.num.15. & 16.*, *& decis.625.num.7.*

Partium in materia usurarum nihil defertur, *Bich.decis.74.num.39.*, *& decis.130.num.13.*, *Cerr.decis.360.n.22.*

Assertio facta *in locatione*, quod res sit propria locatoris, probat contra habentem Causam ab eo, *Arguell.dec.6. num.7.*

Antecessoris non nocet in Successore in dignitate, *Zarat.decis.10.nu.30.*

Papæ in literis Apostolicis probat, *Zarat.decis.22.num.6.*

Assertio emissa simpliciter non stat limitativè, sed enunciativè, & demonstrativè, *Bich.decis.41.num.24.*

Indefinita æquipollet Universali, *Bich. decis.44.num.13.*

Pa-

Assertio Patroni emissa post præsentationem non relevat in præjudicium Præsentati, *Bich.decis.*128.*num.*11.

Assertio *Donantis* in Instrumento donationis fidem meretur contra Donatarium, *Bich.decis.*110.*num.*4.

In Scriptura, quæ alias non probaret, concurrentibus adminiculis fidem meretur, *Bich.decis.*140.*num.*28.

Assertioni *Alienantis* bona Ecclesiæ circa justam Causam non creditur, *Bich. decis.*375.*nu.*10., *& decis.*662.*nu.*16., *Cerr.decis.*504.*num.*6.

Contrahentium non statur circa existentiam æris alieni Pupilli, *Bich.decis.*58. *num.*3.

Cardinalis creditur, *Bich.decis.*267.*n.*8., *& decis.*316.*num.*4.

Executoris non creditur, quandò judicialitèr procedere tenebatur, *Bich.decis.*375.*num.* 11.

Assertioni factæ, *in precibus* non creditur in præjudicium Tertii, *Bich..decis.*399.*num.*11.

Assertio *Testatoris* probat tantùm contra ejus hæredes, & habentes Causam ab eo, *decis.*336.*num.*4.*par.*4.*tom.*2.

Testatoris probat contra Gravatos, & habentes Causam ab eis, *decis.*254. *n.*1. *par.*4.*tom.*2.

Testatoris, ut remaneat offuscata, sufficit omnis possibilitas, *dcoif.*254.*nu.*46. *par.*4.*tom.*2.

Testatoris non probat contra Tertium, *decis.*336. *num.*5. *par.*4.*tom.* 2., *Cerr. decis.*848.*num.*2.

Testatoris circa identitatem bonorum, non solùm probat contra hæredem, sed etiam habentes Causam ab eo, *decis.*330.*num.*29.*par.*5.*tom.*1., *Bich.decis.*278. *num.*21., *Coccin. decis.*1218. *num.*1. *&* 11., *decis.*971.*num.*1., *decis.*1857.*num.*33., *& decis.*1261. *n.*1.

Ad favorem asserentis nullam probationem facit, *decis.*77.*num.*10.*par.*5.*to.*1.

Archipresbyteri in præjudicium Ecclesiæ, & Successorum non attenditur, dum detegitur falsa, *decis.*410.*num.*6. *par.*5.*tom.*1.

Civilitatis, & incolatus inter contrahentes probat civilitatem, & incolatum, *decis.*211.*nu.*3.*par.*5.*tom.*1.

Inter alios acta non nocet inter diversos, *decis.*117.*num.*2.*par.*5.*tom.*1.

Instrumenti non præjudicat veritati, *decis.*307.*num.*2.*par.*5.*tom.*1.

Falsa, si dedit Causam contractui, detecta veritate contractus ipso jure resolvitur, *decis.*140.*nu.*2.*par.*5.*tom.*1.

Vicarii non potest immutare statum Jurispatronatus, *decis.*288.*num.*11.*par.*5. *tom.* 1.

Testatoris nocet hæredibus, *decis.* 163. *num.*4.*par.*5.*tom.*1.

Assertio *Dotis* facta ab Uxore constante Matrimonio præsumitur simulata, & in fraudem Donationis prohibitæ, *decis.*59.*num.*3.*par.*5.*tom.*1.

Equivoca non attenditur, *dec.*592.*nu.*11. *par.*5.*tom.*2.

Enunciativa non relevat, *dec.*595.*nu.*11. *par.*5.*tom.*2.

Pupilli non sufficit, ad hoc, ut Tutor dicatur reddidisse rationes, *decis.*242. *num.*5.*par.*6.

Notariatus omninò venit attendenda, *decis.*184.*num.*16.*par.*6.

Donatoris circa probationem meritorum, non sufficit secundum Statutum Urbis, sed aliundè requirit hanc probationem, *decis.*358.*num.*7.*par.*6.

Enunciativa *Papæ* probat qualitatem jurispatronatus stante effectuatione, & longissimi temporis observantia, *decis.*39.*num.*19.*par.*7., *Millin.dec.*149. *num.*1.

Facta *in contractibus*, ut contrahentes facilius inducerentur ad contrahendum, & sine qua non essent contracturi, non potest postea, tamquam erronea revocari, *decis.*1.*num.*23.*par.*8.

Filii familias, quod scilicèt esset Pater familias, si emanavit ex deceptione Creditoris, ipse, & non filius familias in damno esse debet, *decis.*111.*nu.*13. *par.* 8.

Seu Confessio rem esse de dominio alicujus nocet, nedum ipsis confitentibus, sed, & habentibus causam ab illis, *decis.*297.*num.*3.*par.*8.

Facta *ex intervallo* non suffragatur in præjudicium Tertii, cui interim fuit jus quæsitum, *decis.*140.*num.*6.*par.*8., *Dunoz.jun.decis.*540.*num.*6.

Notarii dicentis, se Succeſsorem officii probat, *deciſ.230.num.20.par.9.tom.1.*
Seu Scriptura, quæ alias non probaret, facit fidem concurrentibus adminiculis, *deciſ.222.num.23 par.9.tom.1.*
Illa attendenda eſt magis, quæ eſt magis ſpecifica, & maximè, ſi ſit facta coram Judice, & maximè, ſi accipiat fomentum ab aliorum confeſſionibus, *dec.99. num.18.& 19.par.9.tom.1.*
Aliqua, *ex contextu literarum* erronea apparet, *deciſ.353.num.31.par.9.to.2.*
Partis non attenditur, maxime ſi nulla juris præſumptione, vel alia legitima probatione juſtificetur, *dec.336.n.12. par.9.tom.2.*
Ordinarii, circa exiſtentiam Jurispatronatus plurimùm venit deferendum, cùm tendat in ejus præjudicium, *deciſ.509.num.14.par.14.*
Epiſcopi non ordinarii, vel Perſonæ, de quibus aſserit, non creditur, *deciſ.10. num.4.par.18.tom.2.*
Contrahentium non ſtatur, ad everſionem fideicommiſſi, *dec.332.num.4.par.18. tom.1.*
Contrahentium in dubio ſtari debet, *deciſ.526.num.11.par.18.tom.2.*
Producentis non ſtatur circa legalitatem Scripturæ productæ, *deciſ.82.num.3. par.19.tom.1.*
Per aſsertionem *alterius* non poteſt immutari, aut alterari natura contractus jam celebrati, *deciſ.14.num.40.par.6.*
Per eam *Mandatarii* non probatur mandatum, ſed aliundè debet probari, *deciſ.69.num.12.par.7.*
Teſtis referens *aſſertionem alicujus* non affimantis, quod ita ſit, ſed quod ita dixerit, nihil probat, *deciſ.407.nu.10. par.14.*
Facienti, Judicis decretum non intervenisse, cauſa cognita, incumbit onus probandi, *deciſ.11.num.3.par.18.to.1.*
In ſui præjudicium quis non feciſset, ſi vera non fuiſset, *dec.650.nu.7.par.18. tom.2.*
A Defuncto factam impugnare non poſſunt Hæredes, *dec.743.num.9.par.18. tom.2.*
Aſsertione *Epiſcopi* probatur Juspatronatus, *deciſ.360.num.12.par.2.*
Ex aliqua *Teſtatoris* facta in Teſtamento colligitur, quæ, adſint in hæreditate, *deciſ.67.num.3.par.5.tom.1.*
Ex ea alicujus facta de ordine Papæ probatur dominium, & poſseſſio, *deciſ.93. num.22.par.5.tom.1.*
Ab illa Papæ in facto proprio, & ejus literis diſſentire nefas eſt, *deciſ.433. num.10.par.5.tom.2.*
Ex ipſa *Contrahentium*, quando non probarentur merita Donatarii, ſed aliundè; & illa merita non ſunt inferiora valore bonorum donatorum, & denique non pendeant à futuro eventu, ſed jam præſtita fuerunt, tunc in Donatione non poteſt conſiderari læſio, *deciſ.363.num.8.par.6.*
Ex aliqua *Notarii*, junctis aliis adminiculis, & enunciativis probatur, aliquem eſse talem, *deciſ.70.nu.4.par.8.*
Per aſsertiones *eorum*, qui habent poteſtatem uniendi, cum poſſeſſione ſubſecuta, ſufficienter probatur unio, *deciſ.16.num.3.par.6.*
Ordinariorum factæ in juſtificationibus plurimi ſunt momenti, *deciſ.50. nu.6. par.7., Cerr.deciſ.693.num.4.& 7.*
Emiſsæ *in inſtrumentis* antiquiſſimis probant effectuationem dotis per Patronos Eccleſię relictæ junctis adminiculis, *deciſ.249.num.10.par.9.tom.1.*
Aſsertioni *Partium* in pręjudicium Tertii non ſtatur, *Bich.deciſ.394.num.14.*
Prælati anteceſſoris non creditur in pręjudicium Succeſsoris, *Bich.deciſ.437. num.8.*
Procuratoris, quod ipſe habet mandatum procuræ non ſtatur, niſi de eo aliundè conſtet, *Bich.deciſ.179.nu.11.*
Reſignantis, quando non ſit credendum, *Bich.deciſ.351.num.30.*
Unientis ſtandum non eſt in prohibitis, nè alias aperiatur via excludendi prohibitionem legis, *Bich.deciſ.140.n.26., & deciſ.275.num.13.*
Vicarii, quod unionem fecit de commiſſione Epiſcopi non creditur, *Bich. deciſ.275.num.10.*, & adminicula non ſunt attendenda, quando concurrunt probationes contrariæ, *ibid.num.14.*
Authoris approbati plenè probat, *deciſ.234.num.6.par.10.*

Aſta-

Ætatis certorum annorum, non excludit asserentem majorem ætatem non habere, *decis.*205.*num.*8.*par.*10.

Sola ipsius *Contrahentis*, absque alia justificatione non attenditur, *decis.*154. *num.*8.*par.*10.

Quæ repugnat, tùm rationi, tùm legum dispositioni rejicienda est, *decis.*221. *num.*3.*par.*10.

Non præjudicat veritati, *decis.*8. *num.*5. *par.*10.

Exclusiva juris agentis non opponitur ab eo, qui Possessor non est, *dec.*318. *num.*42.*par.*10.

Pontificis super expeditione literarum multùm facit, *decis.*191.*nu.*14.*& seq. par.*11.

Ordinari circa causas unionis non suffragatur, *decis.*331.*num.*4.*par.*11.

Non attenditur, dum contrarium constat aliundè, *decis.*195.*num.*13.*par.*12.

Sola non sufficit, ubi est necessaria probatio, *decis.*137.*num.*17.*par.*12.

Facta *ad actus validitatem* non verificata facit corruere totum contractum, *decis.*354.*num.*4.*par.*12.

Ejus, qui habet interesse in Causa, & est præjudicialis Tertio, nun venit attendenda, *decis.*367.*num.*12.*par.*12.

Uxoris facta de re audita ab ejus marito, illius robur non eliditur, quod completo examine mulier dixerit se jurasse in animam locumtenentis, & Notarii *decis.*8.*num.*47.*par.*12.

Sola non potest reddere contractum Minoris validum, dum est nullus, *decis.*355.*num.*12.*par.*12.

In libello contestationis litis, cùm non sit simplicitèr, sed demonstrativè prolata, quoad jus præsentandi non præjudicat, *decis.*103.*num.*19.*par.*13.

Quando probatur *erronea*, non præjudicat, *decis.*418.*num.*7.*par.*13.

Hæreditatis ex pluribus instrumentis probata admittitur, nisi de contrario concludentèr doceatur, *decis.*294.*n.*5. *par.*13.

Immemorabilis continens negativam solutionis, nisi coarctata sit, probata non dicitur, *decis.*97.*num.*17.*par.*13.

Pontificis in literis gratiosæ subrogationis emissa, habilitatem Provisi de Beneficio justificat, *decis.*73. *num.*1. *par.*13.

Inter contrahentes demonstrat eorum animum, *decis.*430.*num.*7.*par.*13.

Notarii, licet mandatum non probet, plurimùm tamen ad illud præsumendum, junctis præsumptionibus, & conjecturis, operatur, *decis.*194.*num.*11. *par.*13., *Bich.decis.*71.*num.*11.

Falsa non est attendenda, *decis.*521. *n.*9. *par.*13.

Quæ non dependet *à potestate asserentis* nihil probat in materia filiationis, *decis.*535.*num.*44.*par.*14.

Periti aliundè non justificata nullam meretur fidem, *decis.*320.*num.*10.*par.*14.

Mariti facta constante Matrimonio præsumitur facta in fraudem donationis prohibitæ inter Virum, & Uxorem, *decis.*188.*num.*6.*par.*14.

Propria non probat contra Tertium ad favorem Hæredis, nisi aliundè justificetur, *decis.*450.*num.*2.3.*&* 4. *par.*14.

Procuratoris non probata nullum præjudicium Parti affert, *decis.*2. *num.*20. *&* 21.*par.*14.

Illius, qui actum gerit, non suffragatur circa interventum eorum, quæ requiruntur pro forma ipsius actus, *dec.*101. *num.*10.*par.*15.

Decurionum Communitatis statur, quando donatio facta est per communitatem ex causa meritorum, donec tamen contrarium probetur, *decis.*447.*nu.*41. *par.*5.*tom.*2.

Ejus, qui prohibitus est aliquid facere non est standum, *decis.*447. *num.*23. *par.*5.*tom.*2.

Unius in præjudicium aliorum non statur, nisi alitèr constet de assertione, *decis.*499.*num.*17.*par.*5.*tom.*2.

Principis standum est, *decis.*81. *num.*33. *par.*6., & præsertim in antiquis plurimùm deferendum est, *decis.*344.*num.*2. *par.* 6.

Ordinarii non creditur, si sit contraria dispositioni juris communis, *dec.*223. *num.*13.*par.*6.

Judicis, & *Notarii* de actu coram se gesto in Causa sibi commissa est omninò standum, *decis.*133.*num.*11.*par.*6.

Possidentis statur quo jure, vel nomine

Mu-

Mulieris bona ad ipsam pertinere detegitur erronea, si eadem bona per ipsam descripta sunt in inventario tutelari filiorum, *decis.60.num.13.par.16.*
Minoris non probat illius æs alienum, *decis.352.num.9.par.17.*
Testatoris plenè probat contra habentes causam ab hærede, *decis.381.num.6.* & *7.par.17.*, *Rich.decis.649 num.14.*
Asserenti non prod si, nec juvat Tertium, in præjudicium præsertim Pupilli, *decis.167.num.17.par.17.*
Hæredis de præcepto Testatoris, vel similis præsumitur eruisse ad evitandos emptores, & ideo solis asserentibus nocet, *decis.168.num.36.par.17.*
Gravati non præjudicat fideicommissariis, *decis.14.nu.2.par.18.tom.1.*, *Cerr. decis.355.num.5.*
Judicantis non probat justitiam sententiæ, sive decreti, *decis.236.num.6.* & *7. par.18.tom.1.*
Assertio, & *factum in Testamento* expressum contra hæredem probat, *decis.27. num.17.par.18.tom.1.*
Viri in mortis articulo constituti super traditione jocalium facta propriæ Uxori non est attendenda, quando id deponit testis de auditu sine alio adminiculo, *decis.194.nu.19.* & *seq.par.18. tom.1.*
Erronea, sicuti nec asserenti, ita eò minùs Tertio præjudicare potest, *decis.201.num.7.par.18.tom.1.*
Quæ stat *de per se* plenè probat contra ipsum asserentem, *decis.82. num.10. par.18.tom.1.*
Mariti nullum potest Uxori præjudicium inferre, *decis.201.num.8.par.18. tom.1.*
De aliquid faciendo non probat, illud fuisse factum, *decis.64.num.7.par.18. tom.1.*
Sola non sufficit etiam Episcopi, ubi agitur de præjudicio Tertii, *decis.10. n.5. par.18.tom.1.*
Papæ facta motu proprio super facto, quod sibi Causa cognita innotuerat, attendenda est, & probat, *decis.469. num.16.par.18.tom.2.*
Generica, & vaga sine individua temporis mentione Cambiorum non sufficit ad probandum veram, & realem solutionem illorum, *dec.518.nu.5.par.18. tom.2.*
Facta *ab interesse habente* attendi non debet, *decis.471.num.8.par.18.tom.2.*
Authoris plene probat contra illius hæredem, qui eum de mendacio redarguere nequit, *decis.620.num.4.par.18. tom.2.*, *Bich.decis.506.num.19.*, *Dunoz.jun. decis.846.num.20.*
Arbitrorum, quæ est verisimilis creditur, *decis.52.num.7.par.3.*
Assertioni *Viri probi* standum est: ubi de Assertione Cardinalis Baronii, *decis.238.nu.5.par.3.*
Alicujus statur de iis, super quibus non est formandus Processus, *decis. 548. num.2.par.3.*
Alicujus standum est in his, quæ consistunt in animo, *decis.158. num.4. in fin.par.3.*
Alicujus, qui prohibitus est aliquid facere, standum non est, *dec.s.773. num.3. par. 2.*
Seu Narrativæ *Papæ*, aliquem esse criminosum, indignum, seu inhabilem non statur in præjudicium Terti; ubi ampliatur, hoc procedere, etiamsi dixerit se informatum, *decis.224.num.1. par. 3.*
Papæ dispositionem continenti, & dicenti se ita velle standum; ubi præsertim, quando assertio continet factum dicti Papæ, *decis.191.nu.2.in fin.* & *3. par.4.tom.1.*
Et declarationi gerentis actum statur in actibus non necessariis, & æquivocis, *decis.403.num.8.par.4.tom.1.*
Illius, qui tractat de proprio commodo standum non est, etiam quòd assertio sit jurata, *decis.586.num.5. par.4.to.1.*
Notarii non statur, nisi aliundè justificetur, *decis.154.num.22.par.4.tom.2.*
Papæ in facto proprio standum est, *decis.90.num.14.* & *18.par.4.tom.2.*, & Rota semper præstitit fidem indubitatam, *decis.437.num.7.par.5.tom.2.*
Transigentium in prohibitis non statur, *decis.28.num.13.par.4.tom.2.*
Personæ conjunctæ in dignitate, ac deponentis de rebus spectantibus ad ejus officium, ac verisimilia, & in præsentia

Alicujus multùm defertur in his, quæ ab asserentis animo dependent, *decis.* 497. *num.* 3. *in fin. par.* 3.

Notarii in extrajudicialibus non creditur, & sine testibus, *decis.* 594. *num.* 3. *in fin. par.* 3.

Notarii super executione iutimationis absque testibus non creditur, *dec.* 651. *num.* 2. *in fin. par.* 3.

Assertiones *simpliciter emissæ* censentur stare enunciativè, & demonstrativè, *decis.* 461. *num.* 21. *par.* 9. *tom.* 2.

Alienantium bona Ecclesiæ non attenduntur, *decis.* 275. *num.* 10. *par.* 10.

Partis factæ in literis suæ provisionis plenè probant contra ipsum asserentem, *decis.* 159. *num.* 5. *par.* 10.

Partis contrariæ non possunt tollere jus filio acquisitum ex aliis antecedentibus assertionibus solemnitèr emanatis, maximè quando emanarunt à Patre cum filio litem agente, ac ira percito, *decis.* 8. *num.* 28. & 29. *par.* 10.

Partium factæ constante Matrimonio non probant in præjudicium Tertii, *dec. f.* 339. *num.* 14. *par.* 10.

Eorum, qui sunt magis accusati, magis attenduntur, *decis.* 57. *num.* 23. *par.* 12.

Ad favorem asserentium nullatenùs probant, *decis.* 336. *num.* 16. *par.* 12.

Præjudiciales sibi *Minor* non potest facere sine debitis solemnitatibus, & quando sunt factæ sine eis non possunt præjudicare, *decis.* 168. *num.* 16. *par.* 12.

Summorum Pontificum ad probandam situationem intra certam Diœcesim mulùm conferunt, *decis.* 334. *num.* 12. *par.* 13.

Occasione *Visitationis* factæ, quod beneficia in Ecclesia essent de Jurepatronatus Dominorum Terræ, benè Juspatronatus justificatur, *decis.* 444. *n.* 17. *par.* 14., *Cels. decis.* 193. *num.* 8.

Assertiones *Episcopi* in Jurepatronatus possunt nocere Ecclesiæ, maximè in Personis potentibus, *decis.* 488. *nu.* 17. 18. & 19. *par.* 14.

Papæ emanata ad supplicationem Partis non probat, *Dunozett. sen. decis.* 146. *num.* 8.

Assertio facta in divisione, quod Bona sint hæreditaria Parentum, non includit, quod à Proavo fideicommittente proveniant, *Benincas. decis.* 133. *nu.* 15.

Hæredis gravati, quæ tendit ad subvertendum fideicommissum non debent attendi, *Benincas. decis.* 305. *num.* 17.

Assertiones incidentèr emissæ, & per verba merè enunciativa, nec debitorem aliquem constituunt, nec pro immùtabili voluntate deserviunt, *Benincas. decis.* 152. *num.* 9.

Assertioni Notarii de mandato contra Tertium non creditur, *Ubald. dec.* 132. *num.* 5.

Assertio Judicis in decreto, ex quibus eorum dicatur modificativa, & declarativa, quæ fiunt cum aliqua reservatione, *Peutinger. decis.* 35. *num.* 9.

Filii familias, quod seorsim a Patre vivat, & tacitè sit emancipatus, operatur, *ut Senatus Consultum Macedonianum* locum non habeat, *Peutinger. decis.* 40. *num.* 1. & 14. & *seqq.*

Non nocet Patri, quo minùs obligationem filii pro sui interesse possit impugnare, *Peutinger. decis.* 40. *num.* 15., limita *num.* 19.

Assertio dolosa, & temeraria Donantis, quoties non concurrit, tunc sicuti locum non habet evictio bonorum donatorum, ita nec obligatio ad æstimationem, *Peutinger. decis.* 80. *num.* 3 & 4.

Assertioni Ordinarii circa rationabilem Causam erigendi Parochialem, intra limites antiquæ, *standum est*, concurrentibus adminiculis, de quibus *in Capit. ad audientiam de reb. Eccles. non alien.*, *Peutinger. decis.* 39. *num.* 2.

Contra assertionem sui Authoris quis venire nequit, *Peutinger. decis.* 454. *nu.* 4.

Assertiones Religiosorum ad favorem Ordinarii, non præjudicant Ordini Regulari, *Peutinger. decis.* 467. *num.* 19.

Donantis Juspatronatus, quod hoc fecerit cum consensu Episcopi, probat etiam inter Personas prohibitas, concurrentibus adminiculis, *Coccin. decis.* 453. *num.* 3.

In brevi Papæ emanata absque Causæ cognitione circa probationem Jurispatronatus, potest impugnari, *Coccin. decis.* 753. *num.* 5.

Sub

Sub fide Magnatum, quid operetur, *Coccin.decis.*1021.*num.*45.

Haerdis, cum juramento assertioni emissæ super quantitate, & valore rerum mobilium creditur, *Coccin.decis.*1886. *num.* 19.

Tutoris non prejudicat Minori, nisi aliundè justificetur, *Cels.decis.* 129.*num.*5.

Arbitratoris non est standum in concernentibus propriam jurisdictionem, *Cels.decis.*170.*num.*4.

Ordinarii non est standum circa Causam, *Cels.decis.*282.*num.* 14.

Propriæ alicujus non est standum, *Cels. decis.*161.*num.*19.

Standum est in concernentibus animi declarationem, *Cels.decis.*194.*num.*15.

Testatoris in ejus Testamento, si est verisimilis, & adminiculata attendenda venit, *Cels.decis.* 225.*num.*3.

Super existentia bonorum urget contra Tutorem, si ex pluribus verificetur, *Cels.decis.*225.*num.*8.

Papæ circa identitatem *Clerici*, ubi facta fuit gratia de beneficio statur, *Dunoz. sen.decis.*47.*num.*5.

Partium non est standum, nè aperiatur via fraudibus, *Dunoz.sen.decis.*57.*n.*4., *Manzaned.decis.*546.*num.*4.

Administratoris aliquid fuisse solutum, standum non est, nisi constet de solutione, *Dunoz.sen.decis.*57.*num.*4., & *decis.*159.*num.*8.

Assertioni Partium in prohibitis non creditur, *Peutinger.decis.*506.*num.*17.

Et enunciativæ consultò emissæ, & solis Professis convenientes tacitam Professionem concludunt, *decis.*334.*nu.*5. *par.* 14.

Quæ sunt *contrariæ veritati* non præjudicant, nec ipsi asserenti, *dec.*536.*n.*66. *par.* 14.

Et enunciativæ emissæ *in literis Apostolicis*, quod Beneficia alicujus Ecclesiæ à Capitulo conferantur, valdè operantur ad probandam consuetudinem conferendi ejusdem Capituli, *dec.*244. *num.*7.*par.*16.

Assertionibus *Judicis* nõ creditur, nisi factę sint pręvia causę cognitione, & de illis appareat in processu Causę, *dec.*97. *nu.*52.*par.*5.*tom.*1., *Coccin. dec.*1784. *Tom.I.* *num.*42., *decis.*917.*num* 7., *dec.*1455. *num.*4., & *decis.*1252.*num.*4.

Et attestationibus factis *in commissione* de stylo Rotæ non statur, *decis.*273. *num.*8.*par.*6.

Contrahentium non est standum in prohibitis, *decis.*355.*num.* 13.*par.*13., *Cels. decis.*402.*num.*5.

Partium non est credendum, *decis.*86. *num.*33.*par.*12., *Coccin. decis.* 2264. *num.*42., & *decis.*1254.*num.*3., maximè in prohibitis, *Cels.decis.*332.*nu.*7., *decis.*352.*num.*9., & *decis.*379.*nu.*6.

Ordinariorum circa Statum suarum Ecclesiarum deferendum est, *decis.*397. *num.*7.*par.*13., *Manzaned.decis.*880. *num.*6.

Et ex enunciativis Professio resultans est sufficiens, & Religiosum Religioni obligat, *decis.*334.*num.*6.*par.*14.

Medicorum circa morbos standum est, *Cerr.decis.*334.*num.*2.& 11.

Assertiva.

Assertiva simplex, seu enunciativa Partis veritati in contrarium probatæ non præjudicat, *decis.*373.*num.*2.*par.*15.

Asserere.

Asserere aliquid non sufficit, nisi quoque id probetur, *decis.*237.*num.*13.*par.*4. *tom.*2.

Assertus Procurator, & Thesaurarius, etsi non sint nobiles Personæ, & egregiæ, deponentes de facto proprio causant nihilominùs bonam fidem, *decis.*291.*num.*3.*lib.*2.*par.*3.*divers.*

Assertorii.

Assertorii consilio contra gesta præsumuntur, *decis.*779.*num.*7.*par.*1.*divers.*

Assessor.

Assessor Salarium consequitur, etiam non Conventum, quod in eo speciale est, *Panphil.decis.*64.*num.*7.

Assiduè.

Assignans, Assignare.

Assignatio.

Facta

Facta Creditori pro suo credito ob excessum redditur nulla, *decis.247.nu.6. par.12.*

Assignatio, deficiente mandato speciali, non substinetur, nec quoad acquirendam possessionem, nec quoad dominium, *decis.218.num.5.par.12.*

Temporalis fructuum ad excomputandum debitum censetur facta, *dec.129. num.56.par.12.*

Juríspatronatus, facta simplicitèr sub corporibus particularibus non venit in generalitate bonorum, *dec.70.n.14. par.12.*

Bonorum aliquandò censetur facta discretivè, *decis.120.num.106.par.12.*

Pignoris facta per verba, & Clausulas aptas ad translationem Dominii, tunc cui fuit facta talis assignatio dicitur dominii, *decis.129.num.16.par.12.*

Bonorum, quandò habet in ventre causam expressam, nullatenùs referri potest in causam diversam præexistentis crediti, *decis.45.num.13.par.12.*

Conditionata translationis effectum impedit, donec fuerit facta, *decis.218. num.4.par.12.*

Rei facta sub certis pactis, & conditionibus, ut ea intrent, sunt justificandæ dictæ conditiones, *decis.364.num.9. par.12.*

Rei facta sub certa conditione, ut habeat suum effectum adimplenda venit, *decis.364.num.14.par.12.*

Censur Creditori pro suis prætentionibus à mediatore oblata creditū etiamnùm vigere, nec in Causa debiti solutionem cessisse ostendit, *decis. 372. num.11.par.13.*

Quando ultra Causam finalem aliud motivum habet non attenditur, *dec.349. num.12.par.13.*

Sive sit temporalis, sive perpetua, sive pactum expiraverit immissionem hæredi debitam non excludit, dum pro ea sufficit, quod bona per defunctum detenta fuisse appareat, *dec.163.n.16. par.13.*

Cessante Causa finali, inefficax redditur, *decis.449.num.11.par.13.*

Facta pro Hæredibus, & Successoribus ad hæredes, & Successores transit, *decis.83.num.5.par.4.1*, sed non extenditur ad Hæredes extraneos, *dec.260. num.14.par.14.*

Periculi filio facta à Patre in administrationem convertitur, *decis.448.num.8. par.14.*

In solutum arguitur, ex quo res sine præfinitione temporis tradita fuit, cum facultate ipsam retinendi, donec similis ejusdem valoris reddatur, *dec.205. num.6.par.14.*

Castri facta ad tempus, si tempore convento non redimatur in Assignatarium transfertur, itaut ab assignatione non possit amplius recedi, *decis.260. nu.9. & 10.par.14.*

Castrorum facta non extinguenda cum fructibus percipiendis est proprie datio in solutum, non autem pignus, quod perceptione fructuum tollitur, *decis.260.num.2.par.14.*

Gubernii, & exercitii jurisdictionis, transit ad omnes hæredes in infinitum, etiam extraneos, *decis.260.n.14. par.14.*

Subsequens loco alterius subrogata cessat, extincta linea a Testatore inspecta, *decis.83.num.3.par.14.*

Fundi specialem hypothecam importat, *decis.365.num.2.par.14.*

Creditori facta per viam simplicis cessionis dicitur sonare in pignus, sive mandatum ad exigendum, *decis.343. num.2.par.15.*

Facta à Patre pro omni, & toto eo, quod filia pætendere posset, dicitur subrogata in locum legitimæ, *dec.156.n.17. par.15.*

Præcedere debet liquidatio bonorum, alioquin remanet nulla, *decis.133. num.14.par.16.*

In assignatione, seu in datione in solutum, si Causa expressa reperiatur partim falsa, & partim vera, an falsa pro vera non substineatur, *decis.271. num.5.par.6.*

Ex illa stalli in choro, & loci in Capitulo arguitur collegialitas, *decis.221.n.5. par.6.*

Facta in divisione ad favorem dividentium, eorumque hæredum, illorum etiam jus de futuro censetur in ea de-

ductum, *decif.206. num.15. par.9. tom.1.*

Facta pro credito declarando, declaratio postea fequuta dicitur ineffe dictæ affignationi, *decif.79.num.1.par.10.*

Sub generali Juspatronatus, fi confideretur tamquam unum ex juribus particularibus non venit, *decif.70.nu.11. par.12.*

Penfionis communis maffæ facta, fructibus refidentibus de tempore exactionis in loco Ecclefiæ confignari debent, *decif.329.num.4.par.13.*

Temporanea Caftri expirata, illud ad affignantem, & fuos reuertitur, *dec.205. num.8.par.14.*

In aliqua fructuum Beneficii facta pro Decimis dubitari poteft de diminutione ad fe exonerandum à debito, *decif.342.num.12.par.19.tom.1.*

Bonorum à Patre *facta filiæ* pro dote, cenfetur cum oneribus, quibus bona erant obnoxia, *Dunoz.jun.decif.949. num.8.*, amplia fi affignatio in fpecie fuerit facta cum debitis, & creditis, *Dunoz.jun.decif.949.num.9.*

Bonorum filio facta à Patre, cenfetur in Caufam peculii, & adminiftrationis, ceffante donationis titulo, *Zarat. decif.32.num.8.*

Facta ab Ordinario de decimis, fuper quibus lis pendet, ipfo jure eft nulla, *decif.440.num.7.par.19.tom.2.*

Affignatio dicitur perfecta, & de præfenti, ftantibus verbis, *Affegnava per haverne quietanza*, *Zarat. decif.112. num.17.*

Tranfit in Affignatarium cum vitio litigiofi, *decif.440.num.7.par.19.tom.2.*

Dicitur acceptata, ubi res affignatæ funt defcriptæ in faciem accipientis, *Zarat.decif.112.num.10.*

Facta Mulieri pro dote extinguit obligationem, *Zarat.decif.113.num.1.*

Facta à Procuratore abfque mandato Procuræ, nec dominium, nec poffeffionem trahsfert, *Zarat. decif.106. num.4.*

Legitimè facta *non dicitur* fine interventu illius, de cujus intereffe agitur, *Dunoz. jun.decif.298.num.8.*

Affignatio *alicujus Rei* facta duobus, abfque aliqua diftributione Partium, cenfetur pro æquali portione, *Bich. decif.44.num.5.*

Præfertim, fi in fubfequenti divifione bonorum communium res affignata relinquitur dividenda, *Bich. decif.44. num.6.*

Affignatio *fructuum* longè differt ab affignatione proprietatis, *Bich.dec.161. num.24.*

Fructuum pignoris facta à Debitore Creditori, operatur refervationem dominii ad favorem ejusdem debitoris *Bich.decif.391.num.6.*

Et facta cum pacto refolutivo, eoque purificato expirat ipfo jure, *Bich. decif.391.num.10.11.12.& 13.*

Facta ex una Caufa referri nequit ad aliam diverfam, *Bich. decif.637.n.11.*

Affignatio annui Canonis facta per viam tranfactionis, non fapit ufuram, *Anfald.decif.65.num.18.*

Alieujus Prædii facta à debitore, donec fequatur folutio; illicò refoluta manet fequuta folutione, *Bich. decif.283. num.5.*, declara, ut *num.6.*

Affignatio quibuscunque Claufulis munita, nullo exiftente credito, non importat dationem infolutum, *Bich. decif.637.num.12.*

Affignatio rei, fi detegatur defectuofa fupplenda eft, *Bich.decif.122.num.5.*

Præfertim concurrente voluntate Contrahentium, tunc enim femper intrat fuppletio ratæ deficientis, *Bich. decif.122.num.6.*

Res affignata ad certum opus, fi ad illud perficiendum non fufficiat, non pertinet ad hæredem, fed alia magis apta eft comparanda, *decif.530. num.5. par.19.tom.2.*

Dicitur ftare taxativè, quandò fub unica oratione Teftator perfectionem operis, & emolumenta ad illius fubftentationem complevit, *decif.530.nu.16. par.19.tom.2.*

Et fupplenda eft ne dum fors, fed etiam illius fructus loco damnorum, & intereffe, *Bich.decif.122.num.7.*

Lefiva, erronea, & fimulata non fuffragatur, *Coccin.decif.1827.num.2.*, *& decif.943.num.7.*

Gene-

Generalis incerta ratione loci, & quotæ non sufficit ad acquirendum dominium, *decis.*130.*num.*7.*par.*15.
Particularis, non generalis requiritur ad effectum dationis in solutum, *decis.*93.*num.*5.*& seq.par.*15.
Simpliciter facta de redditibus, & proventibus hæreditatis non importat in solutum dationem, *decis.* 26. *num.*5. *par.* 15.
Bonorum facta infirmato statu hæreditatis, nullaquæ præcedente æstimatione, remanet nulla, *decis.*133. *num.*14. *par.* 16.
Spoliativa substineri nequit, *decis.*7. *n.*1. *par.*16.
Facta cum Clausulis, *ad habendum*, & *constituti*, abdicat omne jus ab Assignante, & illud transfert in assignatarium, *decis.*284.*num.*1.*par.*16.
A Debitore Creditori facta operatur veram ipsius crediti approbationem, *decis.*58.*num.*16.*par.*16.
Fructuum bonorum Ecclesiæ ultrà triennium, si à Pontifice conceditur, & permittitur, continere debet derogationem *Extravagantis* ambitiosè, *decis.*356.*num.*11.*par.*16.
Facta ad hoc, ut Creditor rem retineat ad integram satisfactionem sui crediti, dationem in pignus non autem liberam assignationem importat, *decis.*377.*num.*21.*par.*16., *Cerr.dec.*145. *num.*10.
Pensionis, & fructuum facta ad favorem Creditoris super aliquo fundo differt ab impositione Census super eodem fundo, *decis.*356.*num.*1.*par.*16.
Facta Creditori, cum pacto, quod eo satisfacto illa revertatur ad Debitorem, non potest dici Datio in solutum, sed merum pignus importat, *decis.* 373. *num.*12.*& seqq.par.*16.
Facta *conditionalitèr*, durante vita alicujus, certum est, quod eo defuncto expiravit, *decis.*122.*num.*4.*par.*16.
Dotis fieri non potest super bonis melioratis à filio post mortem Patris, *decis.*55.*num.*8.*par.*16.
In contractibus *correspectivis* censetur realitèr facta quamvis in altero non fuerit expressa, *decis.*152. *num.* 4. *& supra num.* 2. *&* 3. *par.*17.
Simplex nec probat possessionem Assignantis, nec Assignatarii, *decis.* 105. *num.*2.*&* 4.*par.*17.
Seu transactio facta de bonis fideicommissi, præjudicat fideicommissariis, ut in *decis.*152.*num.*23.*par.*17.
Bonorum fideicommissi facta cum præsentia judiciis præbet Assignatariis legitimam causam, & bonam fidem inducit, *decis.*152.*num.*22.*par.*17.
Bonorum, seu divisio facta à Patre vivente inter suos filios, est revocabilis, & non transfert dominium, quando fuit simplex assignatio secus; èconträ, *decis.*385.*num.*1.*par.*18.*tom.*1.
Fructuum facta ad evitanda jurgia, & pro bono pacis æque novationem excludit, ac etiam translationem dominii, *decis.*81.*num.*42.*par.*18.*tom.*1.
Quamvis facta pro satisfactione plurium onerum, adhuc una esse reputatur, *dec.*138.*num.*10.11.*&* 12.*par.* 18. *tom.* 1.
Facta à Patre vivente pro legitima suorum filiorum dicitur præventiva solutio, & donatio ob causam, *decis.*385. *num.*15.*par.*18. *tom.*1., *Zar. decis.*32. *num.*21.*&* 22.
Assignatio facta *Creditori*, cedit in Causam anteriorem, & antiquiorem, dum alia contraria conventio facta non est, *Cerr.decis.*208.*num.*3.
Facta *cum præservativa* Creditorum anteriorum, non debet cedere in eorum præjudicium, *Cerr.decis.*208.*num.*8.
Facta *Creditori* ad dictamen Sapientis, operatur, vt solutio facta censeatur in eam Causam, in qua de jure fieri debet, *Cerr.decis.*208.*num.*9.
Indeterminatè concepta pro summa declaranda, non respicit magis tempus primæ, quam secundæ declarationis, *Cerr.decis.*208.*num.*16.
Crediti declarandi se habet indeterminatè ad hanc, vel illam declarationem, *Cerr.decis.*245.*num.*3.
Ratificatio Mulieris, non inducitur ex consensu præstito alienationi per Virum factæ, *Coccin.decis.*989.*num.*4.
Facta *Collegio* pro eius subventione, cessante Causa subventionis, ipsa pariter assi-

assignatio cessare debet, *Cerr.dec.635. num.5.*

Assignatio *Rei* cum declaratione facienda, transfert dominiũ temporaneum, & revocabile, *Cerr.decis.245.num.5.*

Generalis incerta, ratione loci, & quotæ non sufficit ad acquirendum dominium, *Cerr.decis.897.num.7.*

Assignationem non esse factam, seu suum non habuisse effectum, desumitur ex enunciativa crediti extinctivè facta in Instrumento, *Cerr.decis.897.n.9.*

Attentata dici non potest, si fuit facta per viam transactionis, *Coccin. decis.1999.num.1.*

Beneficii Ecclesiastici vacantis, quam Prælatus facit alicui, proprie dicitur translatio, seu libera juris concessio, *Coccin.decis.1504.num.57.*

Rei excluditur ex locatione ab assignante subsequenter facta, cum assertione, quod res ad se pleno jure spectat, *Coccin.decis.943.num.23.*

In assignatione, requiritur acceptatio Assignatarii, non obstante stipulatione Notarii, *Coccin.decis.943. num.24.* nec sufficit si fiat post jus alteri quæsitum, *ibid.num.25.*

Sorori à fratribus facta in executionem Paterni Testamenti valet, *Coccin. decis.1795.num.2.*

Stalli in Choro, & loci in Capitulo, habent vim collationis, *Coccin.dec.5004. num.8.*

Valor rei debet attendi de tempore assignationis, *Coccin.decis.1789. num.12.*

Assignatio redditũum super bonis propriis non transfert dominium, sed tantum hypothecam, *Rox. pag.230. n 8. Emerix jun.decis.1299.num.5.& 6.*

Assignans nomen Debitoris, si posteà illud exegit dicitur assignationi contravenire, *Dunoz.jun.decis.552.num.2.*

Assignatio *pro sustentatione gradus*, æqui pollet assignationi pro alimentis, *Dunoz.sen.decis.217.num.3.*

Census in locum alterius, non potest fieri sine consensu Creditoris, *Manzaned.decis.467.num.3.*

Assignatio cessat per solutionem realem dotis, *Manzaned.decis.821.num.3.*

Facta pro dote cum promissione supplendi, quatenus minus æstimaretur, præsumitur correspondens debito dotis post diuturnum tempus, *Benincas. decis.122.num.1.*

Assignatione non facta pro soluto, sed pro solvendo, actiones primævę nunquam remanent extinctæ, *Benincas. dec.72. num.7.*

Assignatio bonorum facta per Patrem in vita filiis observata, & Testamento confirmata valet, *Ubag. decis.53. nom.24.*

Assignatio insufficiens habetur pro non facta, & nihil operatur, *Panphil. decis.56.num.13.*

Portionis facta Vicario, seu Rectori Beneficii, debet ei sufficere, *Panphil.decis.618.num.2.7.& seqq.*

Possessionis tribuit titulum manutenibilem *Panphil.decis.501.num.8.*

Assignatio alicui facta ad vitam, mortuo Assignatario resolvitur, *Ubald. decis.275.num.7.*

Rei correspectivæ cessat, cessante ipsa Causa correspectiva, *Pen. decis.1063. num.2.& 6.*

Alimentorum est facienda in bonis fructiferis, *Pen.decis.1154.num.2.*

Redditus certi in bonis suis facta generalitèr non inducit dominium, nec possessionem, *Rembold.decis.295. n.2. & 3.*

In assignatione termini ad comparendum debet haberi ratio ad distantiam, *Rembold.decis.373.num.6.*

Cum clausula ad habendum excludit subrogationem loco fideicommissi, *Ubag. decis.66.num.12.*

Contrarium si fiat in executionem laudi, in quo præservatur fideicommissum, *Ubag.decis.66.num.14.& 15.*

Cum clausula, *detractis detrahendis* facit præsumere omnem detractionem prius fuisse deductam, *Ubag. decis.66. num.13.*

Assignatio Rei ad exigendum absque datione in solutum, importat commodius jus exigendi non translationem dominii, *Ubag.decis.87. num.11.*

Facta filiis à Patre præsumitur potiùs in Causa peculii, quam donationis irrevocabilis, cujus non fuit facta mentio,

Priol.

Priol.decis.392.num.10.& seqq. vsque ad num.19.

Verbalis non sequuto effectu, perindè est, ac si facta non fuisset, *Priol. decis.400.num.2.& 3.*

Bonorum facta Viro pro dote, non præjudicat Uxori, & ejus hæredibus Creditoribus pecuniarum, *Coccin. decis.1035.num.2.& 5.*

Pro dote, donatione propter nuptias, fructibus dotalibus, & aliis facta a filio Matri Tutrici, absque deputatione alterius Tutoris, seu Curatoris non ualet, *Coccin. decis.1641. num. 1.3. & 5.*

Pro suis juribus dotalibus, & quæ erant primi Viri Mulieri facta, censentur eadem bona data in dotem secundo Viro, *Coccin.decis.2118.num.10.*

Dotis facta sorori à fratribus habentibus inimicitias, non potest dici simulata in fraudem Fisci, *Coccin. decis. 1806. num.2.*

Facta in tot bonis non servata *Constitutione Marchiæ* non obstat Mulieri, *Coccin.decis.522.num.1.*

Emphytheuticorum bonorum assignatione resoluta, dominium eorum juris ministerio revertitur ad primum investitum, absque noua investitura, *Coccin.decis.1827.num. 19.*

Lectori facta à Canonicis, resolvitur per provisionem facta Lectori de beneficio, *Coccin.decis.1750.num.6.*

Ex falsa Causa præsumitur simulata, *Coccin. decis. 943. num. 17. amplia num.18.*

Plures factæ pro eodem credito eidem Personæ, præsumuntur simulatæ, *Coccin.decis.943.num.19.*

Inter Partes, habet vim solutionis veræ, *Coccin.decis.211.num.8.*

Loco pignorii pro assicuratione dotis, non extinguit creditum dotale, *Coccin.decis.1785.num.14.*

Pro alimentis, — e per ogn'altra cosa, che potessero haver bisogno — non comprehendit expensam funeris, *Coccin. decis.1491.num.7.*

Facta à Patre vivente filiis pro sua legitima, non indiget insinuatione, aliisque solemnitatibus Statuti, *decis. 385. num. 16. par. 18. tom. 1.*

Fructuum Beneficii facta ab Episcopo occasione Decimarum probat quantitatem illorum, *decis.23.num.8.par.18. tom.1.*

Fructuum facta Vicario intelligitur revocabiliter, ut illis auctis pensio ejusdem injuncta augenda sit, *decis.81. num.51.par.18.tom 1.*

Reddituum facta pro dote Beneficii, & Anniversarii, in re antiquissima remanet facilius probata, *decis.436. num.5. par.18.tom.2.*

Facta ad vitam alicujus, eo defuncto resolvitur, & ad suum primævum statum revertitur, *decis.777. num.23. par.18. tom.2.*

Bonorum non gratuita, sed onerosa non indiget insinuatione requisita à Constitutione Marchiæ, *decis.789. num.9. par.18. tom.2.*

Bonorum eo magis substinetur, si adhuc executioni demandata sit, *decis.789. num.10.par.18.tom.2.*

Sivè in solutum Datio facta in Causam expressam non potest cedere in aliam ab illa diversam, *dec.360.num.4.& 8. par.19. tom.1.*

Bonorum facta in executionem contractus conditionalis, & resolubilis, & ipsa quoque conditionalis, & resolubilis est, *decis. 213. num. 9. par.19. tom.1.*

Inter vivos, & actus translationis dominii à Testatore vivente facti non irritantur per Testamentum habens clausulam, *cassans, annullans &c. dec.305. num.29.par.19.tom.1.*

Facta à Patre in favorem sui filii eo magis irrevocabilis est, si Pater usumfructum sibi reservavit, & aliquid ad effectum testandi, *decis.305. num. 10. par.19.tom.1.*

Fructuum Beneficii facta pro Decimis, tamquam ad alium finem emanata non suffragatur pro justificatione eorumdem fructuum, ad effectum solutionis, vel non solutionis pensionis, *decis. 342.num.12.par.19.tom.1.*

Creditori facta super bonis, modum recipiendi satisfactionem demonstrat, non autem inducit in solutum dationem,

nem, *decis.* 290.*num.*5.*par.*19.*tom.*1.
Facta Creditori dicitur facta ad commodum, & incommodum Debitoris, nec liberat assignantem, nisi satisfactione sequuta, *dec.*290.*num.*6.*par.*19. *tom.*1.
Facta Patre filiis declaratur ex observantia, quod non fuerit temporalis, sed perpetua, *dec.*305.*num.*13.*par.*19. *tom.*1.
Facta à Patre filio pro legitima, & toto eo, quod ille prætendere posset, non subjacet solemnitatibus Statuti, *decis.*305.*num.*20.*par.*19.*tom.*1.
Facta pluribus, altera tantum præsente, & stipulante pro absentibus, sustinetur, *decis.*305.*num.*20.*par.*19.*tom.*1.
Dicitur approbata, si bona assignata ab Assignatario, alteri tradita sunt, *decis.*57.*num.*10.*par.*19.*tom.*1.
Per assignationem fructuum contractus pignoris realitèr celebratur, licèt post in venditionem trânsire possit, *decis.*330.*num.*25.*par.*11.

Asinus.

Asinus etiam auribus intumescit, dum videt se apprehendi à pari *Rub. in annot.decis.*27.*num.*36.*par.*3.
Asinus ebrioso melius est, *Rub. in annot. decis.*28.*num.*78.*par.*3.

Athenienses.

Athenienses si animadvertebant eorum Principem ebrium esse, morte illum mulctabant, *Rub. in annot. decis.*28. *num.*181.*par.*3.

Assistentia Juris.

Assistentia *Juris*, si sit ad favorem alicujus, tunc Pars adversa contrà eum afferre debet plenas probationes, *decis.*391.*num.*35.*par.*4.*tom.*2., *Emerix jun.decis.*55.*num.*7.& *decis.*66.*num.*7.
Non suffragatur, ad effectum manutentionis, quando redditur turbida, *decis.*5. *num.*21.*par.* 5. *tom.*1. *decis.*520. *num.*12.*par.*19.*tom.*2.
Pro assistentia *Juris* si Testes deponant in concursu magis probant, *decis.*41. *num.*17.*par.*5.*tom.*1.
Juris, non suffragatur, ad effectum manutentionis, quando alius est in possessione temporis considerabilis, *decis.*5.*num.*20.*par.*5.*tom.*1., *Duran.decis.*21.*num.*7.& *decis.*23.*num.*20.
Assistentia Juris stante, datur manutentio, *decis.*457. *num.*9. *par.*5. *tom.*2. *decis.*524.*num.*24.*par.*19.*tom.*2.
Non suffragatur in exactione Decimarum, quando aliquis est in possessione considerabili, *decis.*110.*num.*15.*pag.*9. *tom.*1.
Juris communis attenditur in obtinenda manutentione, *decis.*419.*nu.*14.*par.*9. *tom.*2., *Duran.decis.*46.*num.*5.
Parochi juris Decimandi, quàm habet intrà limites suæ Parochiæ, excluditur ex titulo donationis ipsius Parochi, *decis.*316.*num.*7.*par.*11.
Juris Episcopi, quam habet intra fines suæ Diœcesis offuscata remanet, si probaretur alios inferiores in ea exercuisse actus Jurisdictionales, *dec.*304. *num.*6.*par.* 11.
Juris communis, corroboratur benè ab observantia, *decis.*124. *num.*3. *par.* 12.
Juris circa Decimas, quam regulariter habet *Parochus* cessat, quando legitimè constat, quod Decimæ justo titulo ad alium pertineant, *decis.*216.*num.*3. *par.*13.
Sola sufficit in Judicio *petitorio* super Decimis, *decis.*321.*num.*3.*par.*15.
Non suffragatur Episcopo in loco exempto, *decis.*274.*num.*8.*par.*17.
Super tumulatione Parochianorum assistit in favore Parochorum, *decis.*456. *num.*6.*par.*18.*tom.*2.
Non suffragatur, ad effectum obtinendi *manutentionem* in actibus Jurisdictionalibus, *decis.* 456. *num.* 7. *par.* 18. *tom.*2.
Non attenditur, nec suffragatur, ubi constat de possessione contraria, *decis.*456.*num.*8.*par.*18.*tom.*2.
Quam habet Parochus super Decimis excluditur ex donationibus earum in favorem alterius Ecclesiæ, & quasi possessione exigendi, *decis.*574. *n.*12. *par.*18.*tom.*2.

Assi-

Assistentia Juris cessat in *Materia jurisdictionis* Ordinarii, si ille petiit licentiam ab alio illam exercendi, *decis.*204.*num.*7.*par.*19.*tom.*1.

Assistentiæ verbum variis modis accipitur secundùm subjectam materiam, *decis.*168.*num.*2.*par.*1.

Assistentiam Juris communis habens pro se, habere dicitur liquidissimam probationem, *decis.*313.*num.*8.*par.*4. *tom.* 1.

Papa habet super proprietate, & collatione omnium Officiorum Urbis; ita ut nec possunt vendi sine licentia, & consensu ejus, *decis.*352.*num.*1.*&* 2. *par.*11.

Parochus habet quoad jura Parochialia, intra limites suæ Parochiæ, privativè quoad alios, *decis.*348.*num.*1.*par.*11.

Juris communis *Parochus* non dicitur pro se habere respectu Decimarum, quandò pro fundamento suę intentionis allegat Donationem Decimarum suæ Ecclesiæ factam, *decis.*83.*num.*6. *&* 7.*par.*11.

Juris pro se habens, & possessionem actualem ostendens, manutenendus est in quasi possessione, *decis.*390.*n.*6. *par.*13.

Juris pro se, quando habet, laudum satis justificatur, *decis.*193 *num.*7.*par.*14.

Si quis habet in concursu eamdem assistentiam non habentis, semper prævalet, & magis attenditur, *decis.*278.*n.*6. *par.*16.

Assistentia *Juris Canonici Cathedralis* in præcedendo Prælatis, & Dignitatibus Collegiatarum, an suffragetur est controversum, *Buratt.annot.ad dec.*402. *num.*7.

Juris pro Episcopo in administratione Hospitalium; cessat si aliter fuit in fundatione dispositum, vel Hospitalia sint sub protectione Regia, *Cerr. decis.*161.*num.*8.*& seq.*

Non suffragatur contra privilegiatum, *Coccin.decis.*832.*num.*5.

Operatur, quod ex possessione Episcopi visitandi ex una parte, acquiratur possessio quoad totum, *Coccin.decis.*786. *num.*5.

Limita, quandò assistentia juris sit offuscata ex possessione alterius, *Coccin. decis.*186.*num.*6.

In jurisdictionalibus, sufficit pro manutentione, *Dunoz.jun.decis.*457.*num.*8., *decis.*536. *num.*3., *decis.*780. *num.*3., *dec.*784.*num.*4., amplia concurrente actuali exercitio, *d.decis.*536.*num.*3.

Turbida non tribuit manutentionem Episcopo pro jurisdictione locorum suorum, *Dunoz.jun.decis.*536.*num.*4., sed fallit, quandò unà cum assistentia dantur actus possessorii, *ibid.num.*5.

Habenti assistentiam juris datur manutentio, licet alius existat in eadem possessione, *Dunoz.jun.decis.*789.*n.*10.

Assistentia *sola juris* non suffragatur contra Capitulum existens in possessione, *Dunoz.sen.decis.*318.*num.*4.

Non suffragatur pro illa obtinenda, quandò offuscatur, & redditur turbida, *Ludovis.annot.ad decis.*312.*num.*1.

Operatur, ut testes illam pro se habentes, aliis præferantur, *Ludovis.dec.*51. *num.*2.

Et idem operatur *assistentia Styli*, & consuetudinis generalis, *Ludovis. decis.*100. *num.*4.

Assistentia juris *turbida* non prodest, *Manzaned.decis.*880.*num.*5.

Non suffragatur, nec est manutenibilis, alio docente de possessione, *Manzaned.decis.*400.*num.*3.

Assistente juris pro Episcopo circa situationem alicujus Monasterii in sua Diœcesi, ex quibus cessare dicatur, *Peutinger.decis.*12.*num.*7.

Competit Episcopo pro ejus quarta decimarum, prout etiam Parocho, & ejus participanti, & adhærenti, *Peutinger. decis.*62.*num.*4., *&* *decis.*149.*num.*3.

Parocho non suffragatur, concurrente quasi possessione immemorabili illas percipiendi ab alio, *Peutinger. decis.*373.*num.*6.

Nec in locis, in quibus alter est in possessione percipiendi decimas ex aliquo privilegio, vel justo titulo, *Peutinger. decis.*389.*num.*2.

Assistentia juris stat pro Episcopo circa Collationem Beneficiorum suæ Diœcesis, *Ottobon.decis.*125.*num.*10.

Fallit, quandò constat jus conferendi ad

ad alium pertinere, *Ottobon.decis.*125. *num.*11.

Assistentia de Stylo Regni Neapolis importat immissionem in Salviano, & aliis remediis possessoriis, *Ubag. decis.*7. *num.*1.

Assistentia juris Episcopus habet, quoad exercendam suam jurisdictionem, quoad omnes suos vassallos, *decis.*220. *num.*4.*par.*13., *Bich. decis.*160.*nu.*24.

Super actibus Capitularibus Cappellani, & alii Beneficiati habuisse dicuntur, quandò illam nunquam amiserunt, *decis.*144.*num.*16.*par.*19.*tom.*1.

Suffragatur Episcopo in quasi possessione jurisdictionis, etiam in judicio Manutentionis, *Zarat.decis.*10.*num.*9., *Bich. decis.*194.*num.*8.9.*&* 10., *Cavaler.decis.*506.*num.*3.

Limita non procedere, quandò alter est in possessione visitandi, & quidem per tempus considerabile, *Bich.decis.*194. *num.*11.*&* 12.

Assistentia *juris quam habet Episcopus* in conferendo beneficia suę Diœcesis locum non habet in beneficiis existentibus in Ecclesia Collegiata, *Bich. decis.*268.*num.*4.*&* 5.

Assistentia *juris pro Episcopo*, non impedit quominùs pretendenti se de aliquo beneficio proviso dari non debeat manutentio, *Bich.decis.*339.*num.*8.

Super perceptione decimarum allegari nequit à Capitulo, *Bich.decis.*97.*num.*6.

Assistentia *juris pro Episcopo* redditur turbida, & irrelevans ex privilegiis Apostolicis, præsertim si alius in possessione exercendi jurisdictionem existit, *Bich.decis.*450.*num.*7.

Non suffragatur, ubi concurrit titulus, vel quasi possessio in contrarium, *Bich. decis.*267.*num.*13., *Cavaler.decis.*655. *num.* 10., *decis.* 504. *num.*5, *par.* 19. *tom.*2.

Suffragatur Parocho pro decimis suę Parochiæ privativè quoad alios, *Bich. decis.*8.*num.*7., *Cerr.decis.*791.*nu.*11., *Cels.decis.*52.*num.*1., & nedum Parocho, sed aliis particularibus in decimis, *ibid.num.*4.

Amplia etiam ad effectum manutentionis, *Bich.decis.*196.*num.*18.

Limita non procedere, quandò dubium est, an locus decimatorius sit intra limites, *Bich.decis.*97.*num.*16., *&* *decis.*169.*num.*20., præsertim si constat alium existere in quasi possessione exigendi decimas, & primitias per tempus considerabile, *ibid. num.*117., *&* *decis.* 169. *num.* 19., *Cels. decis.* 118. *num.*12.

Non suffragatur Parocho, quandò constat decimas ab alio possideri ex donatione à Sede Apostolica confirmata, *Bich.decis.*442.*num.*7.

Assistere.

Assistere quis potest Capitulo, ut vocem det consultivam, nec ob id dicitur votandi habere jus, *decis.*357. *num.*4. *lib.*3.*par.*3.*divers.*

Associatio.

Associatio, *ut obscuretur* non sufficiunt leviores probationes, *decis.*164.*nu.*37. *par.*7.

Non competit, quandò contractus est effectuatus, sed debet prius agi ad illud implendum, & observandum, *dec.*241. *num.*4.*par.*8.

Non tenet, si fuerit facta vigore Clausulæ *constituti*, *vel Precarii*, dum mortuo constituente predium fuit translatum in alium, qui decennio jure proprio possedit, *decis.*179.*num.*1.*par.*9. *tom.*1., *Duran.decis.*49.*num.*1.*ad* 6., *&* *decis.*105.*num.*2.

Competit etiam contra singulares possessores, *decis.*72. *num.*2. *par.*9. *tom.*1., *Benincas.decis.*180.*num.*1.*&* 2., *Duran.decis.*49.*num.*7.

Non potest concedi ultra debitum, *dec.*72. *num.*4.*par.*9.*tom.*1.

Vigore pacti Precarii, intrat super fundo fidejussoris possessio post obligationem, *decis.*72.*num.*1.*par.*9.*tom.*1.

Bonorum *non datur*, nisi adsit *constitutum*, *aut precarium*, vel facultas *capiendi bona propria authoritate*, *decis.*373.*num.*26.*par.*9.*tom.*2., *Dunoz. jun.decis.*821.*nu.*1., *Merlin.dec.*104. *num.*6., *Rox.pag.*41.*num.*1., *Ansald.* de-

*decis.*24.*num.*2., *Emerix sen.dec.*112. *num.*1., 132.*num.*1., & 151.*num.*1., *decis.*659.*nu.*1.*par.*19.*tom.*2., *dec.*421. *num.*14., & *decis.*490.*num.*1.*par.*13., *Ninot.decis.*10.*num.*11., & *decis.*47. *num.*1., & 487.*nu.*1.*par.*13., *dec.*224. *num.*10.*par.*15.

Ad bona emphyteutica non denegatur, stante facultate capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*165.*nu.*25. *par.*10., *decis.*187.*nu.*3.& *supra nu.*1. *par.* 10.

Benè competit Domino directo, in vim pacti de capienda possessione, propria authoritate in investituris appositi, *decis.*165.*num.*3.*par.*10.

Ad fundum censitum, ex clausula *Constituti* non potest impediri ex credito anteriori, etiam Causa Dotis, *dec.*242. *num.*17.*par.*10.

Ad bona emphyteutica, liquidata devolutione, denegari non potest, *dec.*165. *num.*27.*par.*10.

Non retardatur per exceptionem requirentem altiorem indaginem, *dec.*187. *num.*18.*par.*10., *Ansald.dec.*60.*n.*13., *Emerix sen. decis.*49. *num.*7., & *decis.*151.*nu.*5., *decis.*180.*num.*7.*par.*14.

Dupliciter petitur; aut ratione civilis, aut naturalis possessionis: & de materia utriusque, *decis.*187.*nu.*6.*par.*10.

Competit venditori ratione reservationis dominii, *decis.* 177. *num.*4. *par.*10., *Bich.decis.*157.*num.* 12., & *decis.*391. *num.*9., *Cels.decis.*365.*num.*1.& 3.

Est compatibilis cum possessione alterius, *decis.*187.*num.*7.*par.*10.

Ab bona donata non retardatur prætextu reservationis, quandò res reservata fuit ab eodem donante tradita, *decis.*476.*num.*4.*par.*13.

Ratione incertitudinis summæ, loci, & quotæ, non datur pro indiviso, *decis.*490.*num.*2.3.& 4.*par.*13.

Vigore facultatis capiendi possessionem propria authoritate competens, non retardatur sub prætextu exceptionis requirentis altiorem indaginem, *decis.*47.*num.*7.*par.*14.

Ad bona, quæ erant *tempore donationis* apud donantem donatario conceditur, quandò in Donationis instrumento adest pactum capiendi possessionem propria authoritate, non solùm post lapsum decennii, sed usque ad 30. annos, *decis.*321.*num.*1.& 7.*par.*14.

Consistit in nuda detentione; donec Associati de fructibus satisfiant, *decis.*402. *num.*8.*par.*14.

Etiam *contra tertium* competit Mulieri pro assecuratione suæ Dotis, ob vergentiam Viri ad inopiam, *decis.*474. *num.*1.& 2.*par.*14.

Ad Bona, quæ tempore Donationis erant in bonis donantis, competit, quandò in Instrumento illud adest pactum capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*409.*num.*1.*par.*14.

Associatio *semper cõceditur* constitutario ad bona censita, vigore clausulæ *Constituti* in instrumento impositionis census appositæ, *dec.*387.*n.*1.*par.*15., *Bich.decis.*310.*num.*10., etiam contra tertium, *ibid.num.*4.& 5., *decis.*277. *num.*1.*par.*15., *Arguell.decis.*75.*n.*1., *decis.*146.*num.*1., & *decis.*385.*nu.*1., & *decis.*387.*num.*12.*par.*15.

Non competit *pro censu imposito ab hærede gravato* super bonis fideicommissi, *decis.*387.*num.*2.*par.*15.

Debita Creditori census, etiam illius cessionario conceditur, *decis.*277.*num.*2. *par.*15.

Associatio, & Manutentio invicem compatiuntur, & possunt insimul concedi, *decis.*388.*num.*8.*par.*15.

Non impeditur per exceptiones subrogationis fideicommissi, *decis.*385. *n.*1. *par.* 15.

Non afficit Personas, quę in illa obtinenda citatæ non sunt, *decis.*272. *num.*5. *par.*15.

Non est ademptio novæ possessionis, sed illius in Constitutarium, *decis.*146. *n.*8. *par.*15.

Pro fructibus Census ad rem censitam, quæ datur etiam contra Tertium, eò magis contra Hæredem conceditur, quamvis ille de redditione rationis excipiat, *decis.*387.*num.*12.*par.*15.

Vel immissio ratione incertitudinis non denegatur, si illa de facili ad certitudinem reducitur, *decis.*80.*nu.*9.& 10. *par.*16.

Constitutario conceditur, docto de credito, de possessione constituentis, ac etiam de possessione Rei conventi, *decis.*80 *num.*4.*&* 5.*par.*16.

In vim Clausulę constituti, debetur etiam Donatario, *decis.* 185. *num.* 2. *&* 3. *par.*16., *decis.*85.*num.*1.*par.*17.

Ab bona donata, peti potest etiam in genere, nulla desuper antea facta probatione identitatis bonorum, *dec.*185. *num.*4 *par.*16.

Donatario conceditur, quoties illius requisita justificata fuerunt, *decis.*202. *num.*8.*par.*17.

Petita *vigore facultatis*, capiendi possessionem propria authoritate, conceditur, etiamsi à Tertio possessio occupata fuisset, *decis.*85.*num.*9.*par.*17.

Ac etiam immissio vigore *Clausulæ Constituti*, datur contra Tertium, quandò illa est conjuncta cum facultate capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*184.*num.*13.*par.*18. *tom.*1., *Arguell. decis.*86.*num.*4.*&* 5.

Vel immissio datur *vigore Clausulę Constituti*, & facultatis capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*174. *num.*12.*par.*18.*tom.*1.

Passim conceditur *vigore facultatis capiendi* possessionem propria authoritate, *decis.*55.*num.*7.*par.*18.*tom.*1., *Cels. decis.*99.*num.*2.

Vigore clausulæ *Constituti*, & *Precarii* conceditur etiam contra singularem Successorem, *decis.*1. *num.*1. *par.*18. *tom.*1., *Cerr. decis.*760. *num.*1.*&* 2., *Rembold.decis.*131.*num.*3.

Conceditur *vigore Clausulæ constituti*, *Precarii*, & datæ licentiæ capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*486.*num.*2. *par.*18.*tom.*2., *Benincas.decis.*205.*num.*1.

Conceditur *in vim pacti Precarii*, attento Statuto Bononiæ præbente viam executivam, etiam contra Tertium, *decis.*150.*num.*1.*par.*19.*tom.*1.

Non datur *contra Tertium*, *decis.* 237. *num.*4.*&* *seq.par.*19.*tom.*1., *decis.*450. *num.*21.*par.*19.*tom.*2.

Conceditur *pro credito obligatione Camerali vallato*, habente Clausulam, *Constituti*, & facultatem capiendi possessionem propria authoritate, *decis.*174. *num.*4.*par.*19.*tom.*1., *decis.*376.*nu.*5. *par.*16., *decis.*293.*num.*2.*par.* 19.*to.*1.

Vigore *Clausulæ constituti* conceditur, et iam favore Hæredis, *decis.*318.*nu.*1. *par.*19.*tom.*1.

Ad rem emphyteuticam Domino directo conceditur, nisi infra tempus præfixum emphyteuta solverit Canonem, vel consensum petierit, *dec.*255.*n.*10. *par.*19.*tom.*1.

Associationis bonorum petitio aliquandò non potest denegari, & hoc tàm contra debitores, quàm contra eorum hæredes, ac etiam Successores singulares habentes Causam ab eis in ipsis bonis hypothecatis, *decis.*373.*num.*5. *&* 6.*par.*9.*tom.*2.

In Summario judicio litis contestatio non requiritur, cum quilibet actus respiciens merita Causæ habeatur pro litis contestatione, *decis.*455.*num.*5.*par.*9. *tom.*2.

Judicium *non admittit exceptiones* turbidas, *decis.*386.*num.*13.*par.*15.

In judicio restituendi veniunt etiam fructus percepti, *decis.*270. *num.*15. *par.*15.

Ad Associationem, seu Manutentionem ex propria Persona quis agere nequit, si ipse nunquam possederit, *decis.* 191. *num.*2.*par.*4.*tom.*2.

Jus petendi benè competit ex reservatione dominii, & specialis hypothecæ, *decis.*1461.*num.*15.*par.*9.*tom.*1.

A Judice à quo, quandò quis obtinuit, & Causa fuit commissa alteri Iudici, non potest redire ad Judicem, ad quē, *decis.*365.*num.*3.*par.*10.

Cadaverum Parochus potest extrà propriam Parochiam facere, *decis.*348. *num.*32.*par.*11.

Multò magis petere potest *censuarius vigore Clausulæ constituti*, qui potest capere possessionem propria authoritate, *decis.* 146.*num.*13.*par.*15.

Petere constitutarius, *ejusque hæredes* non possunt rem, quam ab alio occupare permiserint, *decis.*64.*n.*6.*par.*15.

Qui petit, se ipsum non possidere declarat, *decis.*133.*num.*1.*&* 3.*par.*16.

Associatione *pro fructibus census* conces-

sa introduci potest judicium executivum contra ipsum debitorem, *decis.343.num.21.par.10.*

Expetita *possessio anterior* probatur ad bona alteri in satisfactionem concessa, *decis.394.num.3.& 4.par.14.*

In Associatione petenda *vigore pacti capiendi possessionem* propria authoritate, non requiritur citatio Partis, licet imploretur officium Iudicis, *Cerr. decis.84. num.12. & 13.*, *Cels. decis.99. num.2.*

Mandatum de associando datur pro restitutione dotis in specie promissæ, *Beninea s.decis.193.num.7.*

Remedium associationis indulgeri non debet, ubi illud implorans omni jure, possessione, vel titulo est destitutus, *Benincas.decis.386.num.03.*

Associatio concessa à Iudice laico super re communiter possessa à Clerico est nulla ex defectu jurisdictionis, etiam respectu litis consortis laici, *Peutinger.decis.265.num.5.& 6.*

Associatio competit etiam Donatario, & cessionario, *Rembold.decis.131.num.5.*

Non datur contra tertium Possessorem non habentem Causam à Constituente, *Rox.pag.41.num.2.*

Datur Domino directo, sequuta devolutione, *Priol.decis.423.num.2.*, *& decis.171.num.1.*, *& decis.422.nxm.1.*

Petita contra aliquem supponit illius possessionem, *Priol.decis.274.num.11.*

Competit locatori contra bona locata, finita locatione, *Ansald. decis. 69. num.3.*

Vigore pacti capiendi possessionem propria authoritate competit non solùm post decennium, sed usque ad 30. Annos, *Emerix sen.decis.112.num.7.*

Impeditur per exceptionem resultantem ex eodem Instrumento in continenti probatam, *Emerix sen.decis.49.num.8.*

Concessa ad domum intelligitur in illis partibus, in quibus fuit petita, *Emerix sen.decis.151.num.6.*

Ad bona dotalia conceditur Uxori, provergentia Viri ad inopiam, *Emerix sen.decis.148.num.1.*

De associando.

De associando *Mandatum*, quandò est nullum non modò in illius executione est supersedendum, sed etiam est permissa appellatio, *decis.260. num.1. par. 6.*

Mandatum *appellationem non admittit*, dummodò per viam libelli non fuerit petitum, & super negotio principali pronunciatum, *dec.198.uum.8.par.13.*

Mandatum, *si est concessum* per decretum, non est appellabile, sed verò per Cedulam, *decis.198.num.9.& 10.par.13.*

Mandatum, *stante pacto capiendi possessionem* propria authoritate, denegari non potest, *decis.198.num.1.par.13.*

Associatus.

Associatus; vel immissus in Salviano, non sibi, sed Debitori possidet, *dec.643. num. 15. par. 18.tom. 2.*, *Priol. decis.360.num.14.*

Assumpti.

Assumpti acceptando cessionem factam à Decocto agendo, & dividendo effectus, & bona ejusdem dicuntur Curatores datibonis decocti ad instar Curatoris dati bonis furiosi, vel Minoris, *Dunoz.sen.decis.273.num.5.*

Assumptio.

Ob *Assumptionem Clericatus*, Clericus turpiter natus, non potest dici turpis Persona, dum per ipsum Clericatum macula criminis Patris, si quæ erat sublata videtur, *decis.190.n.5. par.14.*

Atavus.

Vel Abavus, *Abnepos*, vel *Atnepos*, quod supervivant, impossibile videtur, *decis.194.num.17.par.7.*

Athanasius.

Sanctus Athanasius floruit anno Domini 350., *decis.92.num.23.par.8.*

Atra-

Atramentum.

Atramenti diversitas reddit scripturam suspectam de falso in locis in ea alteratis, *decis.137.num.1.& seq.par.2.diversor.*

Diversitas non tollit fidem Scripturæ, quia potuit esse, quod tempore Scripturæ in eodem loco diversa adessent Atramenta, *decis.303.num.5.par.1.*

Diversitas demonstrat Scripturam, diverso atramento factam fuisse, ex intervallo, *decis.713. num.3. in fin. par.1.*

Diversitas Apostillæ non præjudicat,cum negotium Religioni judicantis relinquatur, *decis.133. num.3.par.13.*

Diversitas atramenti excludit legalitatem instrumenti, *Priol. decis.105. num.5.*

Productio facta diverso atramento loco, incongruo, extra ordinem, & carminibus valdè restrictis auget suspicionem Scripturæ productæ, *Priol. decis.144. num.12.*

Attendi,

Attendi debet non *quid factum fuerit*, sed quid fieri debuerat, *decis. 223. nu.3.par.1.*, *Dunozett.jun. decis.944. num.23.*

Debet non solùm, *id quod evenit*, sed etiam quod evenire potuit, *decis.407. num.9.in fin.par.3.*

Debet *in omni dispositione*, quod principaliter agitur non autem; quod venit ex post incidenter, *decis.273. num.6. par.3.*

Relatum non debet, ubi apparet disponentem voluisse aliter determinare in referente, quàm disposuerat in relato, *decis.315.num.19.par.11.*

Debet *tempus conventionis*, non solutionis ad effectum anterioritatis, *dec.360. num.6.par.11.*

Attendenda.

Attendenda non sunt ea, quæ non sunt verisimilia, *decis.252.num.5.par.11.*

Aspectus;

Aspectus sufficit,ubi res est dubia, *dec.77. num.34.par.10.*

Asperitates.

Asperitates Viri, quibus sequuta fuit reconciliatio, non attenduntur ampliùs ad thori separationem, *decis.269.n.9. par.13.*

Asportatio.

Asportatio librorum, & Scripturarum probatur per testes ad perpetuam ad excludendum dolum, *decis.339.nu.8. & 9.par.13.*

Attentans:

Attentans *lite pendente* propter dolum, & malam fidem in fructibus est condemnandus, etiam in his, qui percipi potuerint, *decis.5.num.1.de restit.spol. in novis.132.*

Lite pendente *debet condemnari* in fructibus percipiendis, si petatur, *decis.34.num.1. de sent.& re judic.in antiq.379.*

Reus *tenetur docere* de jure suo, *decis.94. num.2.par.3.*

Tenetur Attentata *purgare*, *decis.730. num.1.par.4.tom.3.*

Potest *repelli* ex solo Judicis Officio, *decis.230.num.11.par.8.*

Condemnatur *ad restitutionem fructuum* perceptorum, sed condemnari non potest ad fructus consumptos, *decis.73. num.11.par.9.tom.1.*

Eodem tempore simul jus, Judicem, & Partem *lædit*, *dec.52.num.11.par.10.*, *Ludovis.decis.465.num.3.*

Gaudere non debet commodo suæ vitiosæ possessionis, *decis.94.num.3.par.10.*, *& decis.212. num.9. par.11.*, *& decis.166.n.6. par.16.*, *& decis.723.n.8. par.18.tom.2.*, *Ludovis. decis.91.num.8. num.9.*

Ire ad Judices laicos, & ad hoc obtinens mandata, sed eis non utens, non incidit

dit in excommunicatione, *decis.212. num.7.par.12.*

Nè vitiosæ possessionis commodo utatur, sequestrum est apponendum, *dec.170. num.3. par.13.*, & *decis.360. num.2. par.15.*

Tunc *debet solùm rem in pristinum restituere*, quandò prævia liquidatione fuit condemnatus, *dec.131.num.11.& 12. par.13.*

Pro sufficienti purgatione *fructus realitèr restituere*, *& omnes expensas*, damna, & interesse solvere, ac reficere tenetur, *decis.80.num.2.par.13.*, *Bich. decis.642.num.13.14.& seq.*, *Dunoz. jun.decis.478.num.21.*, *dec.378.nu.6.*, & *decis.825.num.4.*, *Carill.pag.332. num. 3.*

Si succumbat *in negotio principali*, potest ille, qui attentata passus est, etiam post sententiam attentata revocare facere, *decis.203.num.9.par.15.*

Resistere debet expensas factas in locatione domus conductæ occasione revocationis attentatorum, *decis.221.n.16. par.16.*

Debet recipere expensas factas pro tuitione, & conservatione suæ Personæ occasione sententiæ criminalis contra eum attentatè pronunciatæ, *decis.221. num.18.vers.insuper.par.16.*

Reficere debet attentato, ejusque hæredibus omnes expensas, & interesse, ac damna passa usque ad quadrantem, *decis.221.num.1.& per tot.par.16.*

Licet teneatur ad omnes expensas, superfluas tamen, & voluntarias solvere non tenetur, *decis.527.num.8.par.18. tom.2.*

Tenetur reficere *omnes expensas*, *& damna* ob attentata Passa, *dec.298.n.12. par.18.tom.1.*, *Bich.decis.592.num.9. & 10.*

Reintegrare tenetur eum, qui attentata passus est de omnibus expensis, etiam usque ad obulum, *decis.527. num.3. par.18.tom.2.*

Frui non debet commodo suorum Attentatorum, *decis.410.num.7.par.18.to.2.*

Reponere tenetur rem, & passum attentata in eo Statu, quo per antea extabant, mediante etiam restitutione fructuum, & expensarum, *decis.412. num. 15. par.19.tom.1.*, *Bich.decis.125.num.2. 3.& seq.*, *Cerr.decis.58.num.9.*, *& 17. decis.184.num.3.*, *& decis.603.num.2.*, *Cels.decis.80.num.8.*, *decis.133.nu.5.*, *decis.158.num.8.*, *decis.178. num.3.*, *decis.160. num.8.*, *& decis.247.nu.6.7. & 16.*

Ubi agitur de Expensis judicialibus, necessaria est integralis refectio, *nec suffragatur depositum unius julii*, *Bich.decis.534.num.16.*, *& decis.651.nu.12. & 14.*, *& decis.534. num.17.& 18.*, *Dunoz.jun.decis.835.num.5.*

Attentans tenetur *præstare Cautionem de parendo* in futurum, quod non procedit, quandò jussu Judicis non præcessit, *Bich.decis.87.num.8.& 9.*

Si non doceat *de plenaria purgatione* attentatorum, non potest procedi super negotio principali, *Cerr.dec.184.n.2.*, & nec in petitorio, nec in possessorio, *Cerr.decis.220.num.3.*, *Dunoz.jun.decis.735.num.6.*

Non dicitur satis *attentata purgasse* ex sola dimissione possessionis, sed tenetur procurare liquidationem Expensarum, vel præfixionem termini Colligitanti ad liquidandum, *Cerr.dec.603. num.10.*, & *decis. 548. num.3.*, *Cels. decis.247.num.17.*

Et præfixo termino, & elapso tunc sufficit depositum unius julii, *Cels.decis.168. num.2.*

Ad hoc, ut teneatur ad refectionem *expensarum judicialium*, sufficit, quod sint verisimiles, *Cels.decis.247.num.18.*

Expensæ *extrajudiciales* reficiendæ sunt tamquam damna, & interesse, *Cels.decis.247.num.21.*, & quæ dicantur justificatæ, *Cels.decis.30.num.7.*

Pro *pensionibus Domus*, à tempore, quo dimisit possessionem non tenetur, *Cels. decis.160.num.9.*

Sub prætextu ignorantiæ, excusatur quidem à pœna, sed non eximitur à purgatione attentatorum, *Cels.decis.117. num. 4.*

Attentans gaudere non debet commodo vitiosæ possessionis, *Ottobon.decis.66. num. 12.*

At-

Attentare.

Attentare dicitur Præsentatus habens à Præsentantibus, qui erant in lite, & inhibitione ligabantur, *Bich. decis.3. num.* 20.

Attentare dicitur continuans per viam privatæ facultatis, secus mediante auctoritate judicis, *Cels.decis.*207.*nu.*5.

Non dicitur, *qui* suam possessionem *continuat*, *Cerr.decis.*214.*num.*7.8.*&* 9., etiam post litem,& inhibitionem,*Cer. decis.*405.*num.*8.*& seqq.*, *Dunoz.jun. decis.*610.*num.*8., *Cels. decis.*14.*nu.*13. *&* 207.*num.*4., *Ludovis.decis.*557.*n.*1. *& annot.ibid.nu.*5., *Ottobon. dec.*189. *num.* 3.

Contra si de legitima possessione non constat, vel quod saltem illa reddatur turbida, *Cerr.decis.*347.*nu.*8.9.*&* 10., *Ottobon.decis.*179.*num.*4.

Attentasse censetur renuncians attentatis, *Dunoz.jun.decis.*478.*num.*27.

Attentare, seu innovare non dicitur, *qui suum jus prosequitur*,ipsum continuando, & conservando, & totum dicitur facere ad tuitionem, & conservationem juris sui antea quæsiti, *decis.*43. *de appell.in novis.*203., *Peutinger.decis.*28.*num.*6.

Attentare non dicitur,*qui petit manutentionem*, *decis.*785.*num.*3.*par.*1.*divers.*

Etiam Tertius potest ratione sui interesse, quod habet cum collitigante in eadem Causa, *dec.*243.*nu.*1.*par.*1.*divers.*

Dicitur etiam ille, qui habet causam ab altero, ex litigantibus, etiam ex causa permutationis, *decis.*1147. *num.*1. *lib.*3.*par.*3.*diversor.*

Non dicitur, qui suam possessionem continuat, *decis.*74.*num.*4.*par.*1., *& decis.*39.*num.*7. *cum aliis multis*, *& decis.*174.*num.*3.*par.*14., *Bich.decis.*163. *num.*8:, *decis.*276.*num.*15., *decis.*331. *num.*39.40.*&* 41.

Princeps nunquam dicitur, *dec.*293.*n.*11. *par.* 1.

Non dicitur *tertius*, & in Causa non existens, *decis.*300.*num.*3.*par.*4.*tom.*2.

Non dicitur, *qui ingreditur possessionem* vacantem, *decis.*123.*num.*7.*par.*5.*to.*1.

Dicitur,qui possessionem stantem sub sequestro apprehendit, *decis.*123.*num.*9. *par.*5.*tom.*1., *Bich.decis.*148.*num.*7.

Non dicitur heres capiendo possessionem bonorum defuncti lite pendente, *decis.*73.*num.*3.*par.*6.

Dicitur ille, qui lite pendente alienat, *decis.*79.*num.*8.*par.*7.

Non dicitur, qui suam continuat possessionem vigore manutentionis obtentę, *decis.*251.*num.*8.*par.*9.*tom.*1.

Non dicitur, qui continuat possessionem; sed id est intelligendum, quando possessio validè fuit capta, *decis.*332.*n.*22. *par.*9. *tom.*2.

Non dicitur, qui post obtentam possessionem recurrit pro manutentione, *decis.*20.*num.*3.*par.*10.

Dicitur Pars, dum inhibita fuit in Rota, & postea adivit alios Judices, & maximè laicos, *decis.*212.*num.*1.*par.*12., *Bich.decis.*582.*num.*20., *Cerr.dec.*347. *num.*1.*&* 5.

Papa non dicitur, *dec.*528.*num.*6.*par.* 13.

Non minùs ille, qui præstat impedimentum præsentationi inhibitionis Rotalis, quàm qui illam præsentatam spernit, *decis.*166.*num.*4.*&* 5.*par.*16.

Dicitur,qui decreto,& mandato superioris non obtemperavit, *decis.*380.*nu.*8. *par.*18. *tom.*1.

Attentare est delinquere,*decis.*170.*num.*2. *par.*19.*tom.*1.

Attentasse Partem, afferenti,& super eam Causam committenti cum inhibitione, opponi potest commissio alia ad decendum de attentatis prætensis, *decis.*530.*num.*4.*lib.*3.*par.*3.*divers.*

Dicitur, qui adeptus est possessionem Beneficii propria authoritate, *dec.*123. *num.*6.*par.*5.*tom.*1.

Satis id dicitur, qui habuit Causam ab eo, qui attentavit, *decis.*142.*num.*13. *par.*9. *tom.*1.

Non dicitur ille, qui lite pendente disposuit de re, quæ sibi competere judicatum fuit, *decis.*178. *num.*10., sed aliquandò secus *num.*11.*par.*10.

Dicitur, qui post commissionem Causæ aliud judicium super iisdem rebus coram alio Judice introducit, *decis.*20. *num.*2., *& decis.*178.*num.*15.*par.*10.

Si quis prætenditur, probari debet mandati

dati fines fuisse excessos, *dec.170.n.10. par.19.tom.1.*

Attentare *non dicitur Collitigans*, si extrajudicialiter cœpit possessionem à non Collitigante, *Bich. decis.* 148. *num.5.*

Et qui culpa Adversarii pendente lite comparuit coram alio Iudice, *Bich. decis.*116.*num.*1., *& decis.*163.*num.*7.

Non dicitur attentare *Papa* providendo lite pendente, sed bene Provisus, *Bich. decis.*545.*num.*5., *& decis.*182.*nu.*13. *&* 14., *Cels.decis.*288. *num.*8.*&* 9.

Attentatione.

Ex Attentatione non potest colligi aliqua possessio, *decis.*290.*num.*3.*par.*7.

Attentata.

1 *Attentata in genere.*
2 *Quandò non sint purganda.*
3 *Quomodò purgentur.*

1 Attentata in genere.

Attentata, sive à Parte, sive à Judice, *præsumuntur gesta ad instantiam Partis*, cujus interest, non autem Judicis, *decis.*550.*num.*2.*&* 3.*par.*3.

Ad ea inducenda sufficit scientia elicita ex notorietate facti, & urgentissimis conjecturis, *decis.*283.*num.*9.*par.*9.*tom.*1.

Attentata *non causantur* per actus Causam diversam respicientes, *decis.*87. *num.*1.*par.*4.*tom.*1.

Non probantur per testes examinatos sine citatione, *decis.* 310. *num.* 10. *par.* 9. *tom.* 1.

Attentata *pendente termino ad appellandum*, sunt revocanda, etiam non subsecuta appellatione per viam nullitatis, *decis.*638.*num.*1.*par.*3., *decis.*507. *num.*7.*par.*4.*tom.*1., *decis.*176.*num.*2. *par.*3., *decis.*465.*num.*1.*par.*4.*tom.*1., *decis.*592.*num.*1.*par.*2., *decis.*114.*n.*1. *par.*15., *decis.*598.*num.*2., *& dec.*618. *num.*2.*par.*1., *decis.*411.*num.*2. *par.*4. *tom.*2., *decis.*177.*num.*1.*&* 26.*par.*8., *Cavaler. decis.*2.*num.*7., *& decis.*211. *num.*1., *Ubald.decis.*14.*num.*1.

Attentata, *an sit revocanda* necnè, in primis, & antea omnia cognosci debet, *decis.*94.*num.*4.*par.*3.

Pro revocatione conceditur manutentio, *decis.*339.*num.*6.*par.*15., *& decis.*25. *num.*5.*par.*16.

Attentata *non causantur* ex actu consecutivo, *decis.*119.*num.*4.*par.*3.

Non dantur, ubi diversa sunt judicium, Causa, & actio, *decis.*170.*num.*9.*par.*8., *decis.* 364. *num.* 5. *par.*9. *tom.* 2., *decis.*15.*num.*12.*par.*10., *Bich.decis.*36. *num.*24.

Attentata *post factam inhibitionem* nulla sunt, etiam respectu illius, qui cum attentatore participavit, *decis.*327.*n.*2. *par.* 3.

Non causantur *ex appositione Statuæ* alicujus Sancti facta in Ecclesia, si de ejus dominio tantùm litigatur, *decis.*310. *num.*11.*par.*9.*tom.*1.

Attentata dicuntur etiam illa, *quæ post inhibitionem fiunt à tertio*, *decis.*670. *num.*5.*par.*4.*tom.*1.

Rejecta fuisse dicendum est, dum fuit lata sententia principali, *dec.*431.*nu.*11. *par.*9.*tom.*2.

Opponuntur etiam *in tertia instantia*, quamvis Iudex secundæ pronunciaverit super meritis, si Pars, sententiæ non acquievit, sed ab illa appellavit, *decis.*283.*num.*33.*par.*9.*tom.*1.

Dicuntur ab eo gesta, qui actibus attentatis usus fuit, *decis.*196. *num.*9. *par.*9. *tom.* 1.

Attentata *sunt revocanda*, non obstante appellationis desertione allegata, *decis.*1.*num.*4.*de appell.in noviss.*184.

Debent benè, & concludenter *probari*, cum attentare sit delictum, *decis.*411. *num.*1. *par.*2., *decis.*300.*num.*3. *&* 4. *par.*4.*tom.*2., *decis.*575.*num.*11.*par.*4. *tom.*3., *decis.*251.*num.*3., *& dec.*310. *num.*10. *par.*9.*tom.*1., *decis.*197.*nn.*3. *&* 5. *par.*13., *decis.*355.*num.*4.*par.*9. *tom.*2., *Dunoz. sen. decis.*98. *num.*3., 130.*num.*4., 214.*num.*7., *Emerix jun. decis.*508.*num.*5., *&* 378.*num.*2.

In rebus mobilibus commissa, ut revocentur, sufficit sola detentatio, *decis.*393.*num.*2.*par.*2.

Ut revocentur, sufficit sola litis penden-

tate manutenendi quem de jure, *dec*.187. *num*.2.*& seq.par*.16.

Ratificasse dicitur, qui de illis habens notitiam statim non renunciavit, *dec*.183. *num*.7.*par*.16.

Non evitantur, licèt quis appellationem, & inhibitionem ignorasset, etsi de ea à Procuratore certiorari potuit, prout præsumitur certioratus, *dec*.399.*n*.15. *par*.17.

Non impeditur revocatio per exceptionem non juris, nisi in continenti probetur, *decis*.132.*num*.20.*par*.11.

Purgatio *non impeditur* per exceptionem Excommunicationis ob recursus ad Judices laicos incursæ, *decis*.865.*nu*.6. *par*.2.

Contra *decis*.175.*num*.8.*par*.4.*to*.2.

Privilegio attentatorum renunciatum censetur, quando attentans fuit admissus ad probandum bonum jus, & illud probavit: *Declara primo* procedere in eo, qui patitur sententiam transire in judicatum: *Et declara* 2. non procedere, quandò ille, qui passus est attentata Causam super eis commisit, *decis*.79.*num*.2.*par*.2.

Revocatio debet peti coram Judice appellationis, cujus fuit læsa Majestas, nec per alium fieri potest. *Amplia* etiam stante commissione cum facultate revocandi attentata, quia intelligitur, prout de jure, & sic nonnisi per Judicem Appellationis, *decis*.592. *num*.2. *&* 3.*par*.3., *decis*.585. *num*.7.*par*.4. *tom*.3., *decis*.152.*num*.10.*par*.11.

Pro rejectione, tunc multò minùs intrat arbitrium, quandò cum eis admixtum est Spolium, *decis*.323. *num*.4.*par*.4. *tom*.2.

Et quandò sunt *clara*, *decis*.123.*num*.1. *par*.5.*tom*.1.

Attentata *probari possunt* etiam lite non existente vigore remissoriæ, *dec*.150. *num*.3.*lib*.3.*par*.3.*divers*.

A Parte *clarè* possunt *constare* in Causa jurisdictionis, *decis*.638.*num*.1. *lib*.3. *par*.3.*divers*.

Revocatio *eò magis admittitur* ad coercendam attentantium licentiam, & temeritatem, *decis*.52.*num*.13.*par*.11.

Pœna attentatorum, *ut evitetur*, ignorantia requiritur, *decis*.175. *num*. 5. *par*.12.

Lite pendente in primis, & antè omnia *revocanda sunt*, *decis*.478.*num*.3., *decis*.637.*num*.1.*par*.1., *decis*.582.*nu*.1., *par*.2., *decis*.185.*num*.2.*par*.18.*tom*.1., *Cerr*. *decis*.341. *num*.1., *Merlin*. *decis*.317.*num*.1., *Emerix sen*. *decis*.146. *num*.1.

In materia attentatorum, *ut detur remissoria* cessare omninò debet suspicio calumniæ, ex quo detur magnus fumus articulatæ materiæ attentatorum, *decis*.261.*num*.4.*par*.12.

Attentata *revocari debent* corā solo Judice appellationis, cujus est læsa Majestas, ubi nisi sit commissa etiam Causa attentatorum, *decis*.586.*num*.5.*par*.2.

Resolvuntur cum omnibus indè sequutis, *decis*.690.*num*.3.*par*.2.

Si non possunt revocari ad instantiam Partis, debent revocari ex officio Judicis, *decis*.79.*num*.2.*par*.2.

Non committuntur absque dolo, *dec*.183. *num*.1.*par*.2., *decis*.429.*num*.7.*par*.18. *tom*.2.

Attentata *in institutione Juris patronatus* evitari non possunt, *decis*.197.*num*.11. *par*.5.*tom*.1.

Ad hoc, ut intrent opus non est, quod lis non sit super titulo, sed sufficit, quod sit super possessione, quæ ea pendente fuit apprehensa, *decis*.148.*nu*.10.*par*.5. *tom*. 1.

Attentata *est sententia*, & decreta in Partibus facta post pendentiam litis inductam in Rota, *decis*.332.*num*.1.*par*.15. *decis*.276.*num*.4.*par*.16.

Attentata *est Collatio Beneficii* facta non obstante oppositione illius, qui ad examen petebat admitti extra tempora Edictorum, dummodò adhuc res esset integra, *decis*.349.*num*.6., *& decis*.238.*num*.7.*par*.16.

Non est attentata *possessio* medietatis bonorum, quæ sunt in lite, si lis ad aliam medietatem restringitur, *decis*.240.*n*.1. *par*.17.

Possessio attentanti suffragari non debet, *decis*.185.*num*.12.*par*.18.*tom*.1.

Attentata est *petitio fructuum* facta coram Iudice executoriali solius mandati

ti de immittendo, *decis.298. num.8. par.18. tom.1.*

Non probantur per remissionem ad Partes, quia probari debent in Curia, *decis.7.num.1., & decis.35. num.1. de probat.in antiq.352.& 356.*

Per Actorem *post decretam citationem*, non dum tamen executam per viam attentatorum, sunt revocanda, *decis.2. num,1.de appell., Bisig.502., decis.6., ut lit.pend.in novis.123.*

Possunt peti revocari, usque ad Conclusionem Causæ exclusivè, *dec.6.num.1., ut lit.pend. nihil in nov. in antiq.349., decis.4., ut lit.pend.in novis.173.*

Post appellationem, ubi petuntur revocari, non tenetur petitor probare, se priùs possedisse, nisi Adversarius præsumeretur de jure communi, & ex Causa verisimili possidere, *decis.10.num.1.de appell.in antiq.382.*

Quandò agitur *de executione revocanda*, est necesse saltem probare præsumpta scientia Iudicis, *decis. 117. num. 14. par.12.*

Quandò agitur *de revocatione attentatorum* non est quærendum de nullitate sententiæ, *decis.98.num.8.par.4. tom.2.*

Judex *in materia attentatorum*, dicitur magis procedere ad vindictam judicii, quam ad Partis petitionem, *decis.236. num.17.par.4.tom.2.*

Absque vitio attentatorum non potest capi possessio, appellatione pendente, *decis.397.num.1.par.4.tom.2.*

Renunciatio obstat, si quis postea petat eorum revocationem, *decis.585.nu.4. par.4.tom.3.*

Pro rejectione Rota solet aliquandò interponere arbitrium, quandò ea, magna ex parte dependent à negotio principali, *decis.426. num.16. par.5. tom.2., decis.218.num.22.par.8.*

Pro revocatione sufficit quilibet Status, sive bonus, sive malus, imò etiam sola detentatio, *decis.177.num.6.par.8.*

Causam persequens dicitur impugnare, non consentire possessioni attentatè per Adversarium captæ, *decis.151.n.6. par. 8.*

Attentatorum cognitio ulteriorem impedit processum, *decis.196.nu.12.par.9. tom. 1.*

In materia attentatorum tolli debet *omnis suspicio Collusionis*, *decis.196. num.8. par.9.tom.1.*

Revocationem *non impedit exceptio* perjurii, *decis.90.num.26.par.9.tom.1.*

Vitio attentatorum *subjacent* quęcunque fuerunt gesta ab impetrante contra prohibitionem juris, vel Superioris, *decis.283.num.14.par.9.tom.1.*

Non admittitur *appellatio* à decreto revocationis, *decis.52.num.14.par.11.*

Pro revocatione sufficit transportatio sola illorum Actorum, quæ attentata concludunt, *decis.76.num.13.par.11.*

Attentatorum vitio *literę Apostolicę* non possunt notari, *dec.205.num.5.par.12.*

Attentatum committitur *per executionem mandati*, quando non est finitum judicium, *decis.690.num.3 par.2.*

Attentatum *est omne id quod fit lite pendente*, & in spretum cujuscunque inhibitionis Judicis, uel post quam Signatura commisit Causam cum Clausula suspensiva executionis, *decis. 159. n.3. par.19.tom.1., Bich.decis.116. num.2. decis.317.num.18., Cerr.decis.132.n.2. Benineas.dec.101.nu.4.& decis.15.n.6. & 7., Seraphin.decis.530. num.1. decis.393.num.1.par.2.decis.296. num. 1. & 2.par.6.decis.379.n.3.& seq.par.18. tom.1.*

Et revocari debet, *decis.339.n.7.par.14.* & habetur pro non facto, *decis. 238. num.7.par.16.decis.2.num.2. de appell. Bisig.502. decis.870.par.4. divers. decis.598.num.1.par.1. decis.355. num.3. pag.9. tom.2. decis.20. num. 44. & decis.52.num.10.par.10.*

Attentati declarati sunt plures *actus gesti ab Archipresbytero*, tam post mandatum de manutenendo, quam in spretum ordinariæ jurisdictionis Episcopalis, *decis.69.per tot.par.19.tom.1.*

Non *pendente termino ad appellādum*; nec post appellationem committuntur, ubi extrajudicialiter proceditur, *decis.53.num.2.par.8.*

In quacunque litis parte revocantur, *decis.4.num.1.ut lit.pend.in novis.123.*

Post appellationem peti possunt, & revocari

cari lite conteſtata ſuper principali non obſtante, *deciſ.27. nu.1. de appell. in noviſ.296.*

Commiſſa ab Epiſcopo defuncto non nocent ſucceſſori qui ex dictis attentatis nullum commodum, vel utilitatem percepit, *deciſ.705.num.1.par.1.*

Attentata dicuntur, quæ fuerunt facta *poſt interpoſitam appellationem*, & ſubſecutam inhibitionem, *deciſ.735.nu.3. par.2.deciſ.379.num.8.par.4.tom.2.deciſ.735.num.6.par.4. tom.3. deciſ.102. num.5. par.5. tom.1. deciſ. 60. num.7. par.9.tom.1. deciſ.485. num.1. par.18. tom.2. deciſ.72. num.1. par.19. tom.1. Bich.deciſ.215 num.1. Ubald.dec.232. num.1.*

Non cauſantur ex poſſeſſione inſtrumentali,quæ non habuit effectum.*dec.445. num.4.par.2.*

Attentare non dicitur, qui ſuam poſſeſſionem continuat, *deciſ.39.nu.7.par.3. deciſ.87.num.3.par.4.tom.1.*

Attentata *poſſeſſio appellatione pendente* non eſt manutenibilis, nec impedit manutentionem anterioris poſſeſſionis, *dec.225.n.4. par.1.,Cerr.deciſ.151. num.2., & venit ſequeſtranda num.3. & deciſ.228.num.6.489.num.13. 159. num.1.74. num. 17. & 18.91. num. 1. & 282. num.7., Ubald. deciſ. 231. num.1.*

Attentata dicitur *poſſeſſio* capta *poſt inhibitionem Rotalem*, *deciſ. 715. num. 1. par.1.deciſ.102.num.8.par.5.tom.1.*, & poſt quamcunque aliam inhibitionem, *deciſ.118.num.3.par.15.deciſ.25. nu.1. par.17.deciſ.86.num.22.par.16.dec.72. num.1.par.19.tom.1. deciſ.205. num.2. par.12.deciſ.410.num.5.par.18.tom.2.*

Prout etiam capta *intra decem dies* datos ad appellandum, *deciſ.701.nu.1.par.2. deciſ. 290. num.1. par.12. deciſ. 505. num.14.par.18.tom.2.deciſ.20.num.30. & 43.deciſ.287.n.3.deciſ.365.num.21. par.10.*

Et pendente *termino juris*, *deciſ. 311. num.1.par.16.*

Attentata non dicuntur facta *in ſpretum inhibitionis à Procuratore* ſine mandato obtentæ, *deciſ.170.num.6. par.8.*

Attentata *non excuſantur* ex eo, quod cauſa fuerit expreſsè avocata à Judice, *deciſ.216,num.3.par.3.*

Committuntur propter geſta in una Cauſa, quæ dependentiam, & connexitatem habet cum alia, ſecus ècontra, *deciſ.15.num.14.& 15.& deciſ.15. numero 18.par.10.*

Non dicuntur ea, quæ ſunt conſecutiva ad actum geſtum, vel ante motam litem, vel ante inhibitionem,*deciſ.178. num.3.*, ſed aliquando ſecùs, *num.4. par.10.*

Attentata *poſt appellationem* revocanda ſunt *deciſ.691.num.1.par.3. deciſ.522. num.8. par.4.tom.3.*

Non ſunt geſta coram Judice à quo, ubi commiſſio per citationem non fuit effecta communis, *deciſ. 264. num.4. & 5.par.10.*

Reſultant ex variatione judiciorum, *deciſ.20.num.6.par.10.*

Attentata *nullum jus* tribuūt attentanti; imò faciunt amitti de jam quæſito, *deciſ.64.num.1.par.3.*

Attentata in inhibitione jam præſentata revocanda ſunt, ſivè juſta, ſivè iniuſta ſit inhibitio, *ubi* præſertim in poſſeſſione poſt inhibitionem capta à gratiosè ſubrogato, *deciſ.670.num.1. parte 4.tom.1.*

Non cauſantur per appellationem ab interloquutoria,niſi ſubſecuta inhibitione Judicis ad quem, *deciſ.420. num.1. par.2.*

Attentata non principaliter, ſed ſecundario, & conſecutivè, non operantur idem, quod operantur attentata circa principale, *deciſ.768.num.12.par.3.*

Attentata lite pendente non ſunt attendenda, niſi vel Iudicis Majeſtatem offendant,vel intereſſe Partis, *deciſ.768. num.13.par.3.*

Attentata commiſſa *poſt inhibitionem*, etiam quod inhibitio nulliter emanaverit ſunt revocanda,*deciſ.637.num.2. & 5.& deciſ.235. num.1. & dec.464. num.1.par.1.*

Revocanda ſunt etiam Parte non inſtante *ex officio Judicis*, *deciſ.637. num.6. & deciſ.235. num.7. par.1. deciſ.90. num.27.par.9.tom.1. deciſ.332. nu. 20. par.9. tom.2. deciſ.226. num.7. par.10. deciſ.251.*

*decis.*251.*num.*10.*par.*9.*tom.*1.

Saltem per viam nullitatis, *decis.* 283. *num*:15.*& seq.par.*9.*tom.*1. *decis.*132. *num.*21.*par.*11.*decis.*181.*n.*11.*par.*13. *Bich.decis.*539. *num.*215.*num.*4. *&* 7. *decis.*163.*num.*10.

Purganda sunt, non solum, ut de jure, sed neque, ut de facto unquam nocere possint, *decis.*329.*num.*2.*in fin.par.*1.

Revocari possunt quandoque, & ordinario remedio, & quandoque etiam extraordinario Iudicis officio, *decis.*329. *num.*2.*par.*1.

Revocantur ab illo Iudice, cujus Maiestas læsa fuit ob spretum inhibitionis, *decis.*264.*num.*3.*in fin.par.*1.

Petens revocari probare debet tempore litis inchoatæ possedisse, & ea pendente spoliatum fuisse, *decis.*2.*num.* 1. *de rest.spol.in novis.*129.

Pendente *Causa restitutionis ad appellandum* veniunt revocanda, *decis.*51. *de appell.in novis.*207.

Sine lite non dantur, *decis.*1.*nu.*2. *&* 14. *par.*2.*divers. decis.*397. *num.*13.*par.*4. *tom.*2. *decis.*108. *num.*11.*par.*5. *tom.*1. *decis.*53.*num.*1.*decis.*170.*num.*8.*& decis.*218.*num.*1.*par.*8. *decis.*36. *num.*7. *&* 373.*num.*1.*par.*4. *tom.*3. *decis.*108. *num.*5.*par.*18.*tom.*1. *decis.*649. *num.*1. *&* 3.*par.*18.*tom.*2.*Bich.decis.*231.*n.*1. *& decis.*440.*num.*1.

Attentata dicuntur ea omnia, quæ attingunt articulum à quo est appellatum, *decis.*6.*num.*8.*par.*2.*divers.*

Sunt magis privilegiata, quam spolium, *decis.*68.*num.*3.*par.*2.*divers.*

Attentata *Committit*, qui reverentiam Tribunali non servat, *decis.*200.*num.*4. *par.*2.*divers.*

In spretum inhibitionis, *ut commissa dicantur*, non requiritur reproductio inhibitionis, sed solum attenditur personalis præsentatio illius, *decis.* 226. *num.*6.*par.*10.

Attentata dicuntur *omnia gesta post appellationem*, vel Judicis inhibitionem, vel infra decendium ad appellandum, *decis.*430.*num.*8. *decis.*772. *num.*2. *decis.*760.*num.*1. *&* 6.*& decis.*634.*nu.*1. *&* 3.*par.*18.*tom.*2.*Bich.dec.*274.*n.*2.5. *&* 38.*Cels.decis.*137.*num.*1. *decis.*112. *num.* 8. *decis.* 208. *num.* 1. *decis.* 48. *num.* 4. *decis.* 178. *num.* 1. *decis.* 155. *num.*6.*& decis.*15.*num.*1.*par.*10.*& decis.*366.*num.*2.*par.*16.

Attentata dicitur sententia lata extra Rotam lite pendente in Rota, *dec.*20. *num.*1.*par.*10.

Ob spretum litis pendentiæ non inducuntur, nisi citatio, seu monitorium intra legitima tempora fuerint reproducta, *decis.*226.*num.*5.*par.*10.

Attentata dicitur *Declaratio facta à Procuratore* in executionem mandati facti ante inhibitionem, *decis.*178.*n.*6. *par.*10.

Grauius judicantur, *decis.*283. *num.*12. *par.*10.

Cessant appellatione sublata, *decis.* 67. *num.*11.*par.*10.

Dicuntur omnia medio tempore gesta, *quando Signatura Causam* simplicitèr *commisit*; fallit si gesta medio tempore gesta sint post decendium datum ad appellandum, & appellatio non fuerit interposita, *decis.*52. *num.*19. *&* 20. *par.*11.*decis.*89.*nu.*10.*par.*10. *dec.*772. *num.* 16.*par.* 18.*tom.*2. *Arguell. dec.*31. *num.*24.*Zar.decis.*1.*num.*4. *Buratt.decis.*902.*num.*6.

Vide etiam Appellatio quoad attentata.

Attentata *dicuntur Commissa*, etiam finè procuræ mandato eo ipso quod quis sciens aliquid attentatè factum illi non renunciavit, *decis.* 115. *num.* 1. *par.*11.

In primis, & ante omnia veniunt revocanda, *decis.*91.*num.*1.*decis.*76.*num.*6. *parte* 11. *decis.*205. *num.*9. *parte* 12. *decis.*375.*num.*2.*par.*14.*decis.*308. *n.*1. *&* 5.*& decis.*325.*num.*12. *decis.*332. *num.*3. *& seqq. & decis.*118. *num.*7. *par.*15. *decis.*275.*num.*8.*par.*11.

Præcipuè *si adest rescriptum* Signaturæ *cum facultate revocandi attentata*, *decis.*205. *num.*9. *par.*12., & si in commissione adest clausula, *revocandi in primis*, *& antè omnia attentata*, *decis.*222.*num.*19.*par.*16.

Realiter, & cum effectu sunt purganda, nec sufficit oblatio, cum unius julii dedeposito, *ibid.num.* 20.

Non

Non considerantur in licitis, *decis.* 132. *num.* 10. *par.* 11.

Attentata sunt omnia gesta *post Decretum supersessoriæ*, *decis.* 52. *num.* 4. *par.* 11.

In executione inhibitionis personaliter redduntur clariora, *decis.* 246. *num.* 7. *par.* 11.

Attentata dicuntur gesta *coram Judice* à quo causa fuit avocata, *decis.* 91. *n.* 3. *par.* 11.

Sunt omnia gesta *post inhibitionem* præsentatam, quod procedit etiam si præsentatio facta fuerit Procuratori in Curia, & attentata fuerint commissa in Partibus; Dummodò tamen tantùm tempus intercessit, quo Procurator Principalem certiorare potuerit, *decis.* 76. *num.* 1. & 2. *par.* 11. Etiam si non fuerit reproducta, *Arguel. dec.* 75. *num.* 5.

In primis, & antè omnia sunt purganda, etiam si agatur de exhumatione Cadaveris, quando sunt in spretum inhibitionis commissa; Quod fortiùs procedit si constat de bono jure petentis exhumationem Cadaveris, & iste sit in capsa lignea appositum, *decis.* 76. *nu.* 3. & *seqq. par.* 11.

Attentata *sunt omnia*, quæ veniunt ab actu attentato, *decis.* 9. *num.* 2. *par.* 12.

Quando litigatur in Rota, regularitèr debent justificari in Curia, nec est locus remissoriæ; *limitatur* tamen id, nisi in longissimis Partibus, & hoc ad evitandas maximas expensas, *decis.* 261. *num.* 2. & 3. *par.* 12.

Attentata *dicuntur ea*, quæ gesta fuerunt à Judice, non citato tertio Comparente pro suo interesse, & protestante nihil fieri nisi ipso citato, *dec.* 500. *n.* 7. & 8. *par.* 1.

Non causantur ex gestis in causa diversa, *decis.* 500. *num.* 10. *par.* 1.

Vide etiam attentata quando non sint purganda.

Revocantur *per viam nullitatis*, etiam post rem judicatam, *decis.* 586. *num.* 3. *par.* 2.

In terminis Ægidianæ non causantur ex justitia, nisi sit notoria, *decis.* 562. *nu.* 5. *par.* 2.

Ut revocentur, sufficit quilibet status, non considerato, an sit bonus, vel malus, *decis.* 393. *num.* 1. *par.* 2.

Non possunt considerari *respectu Partis*, quæ ignorabat, quod Judex detulerit appellationi, *decis.* 562. *num.* 2. *par.* 2.

Nec respectu Judicis, qui post delationem appellationi nihil innovavit, *decis.* 562. *num.* 1. *par.* 2.

Cessant, cessante appellatione, *decis.* 562. *num.* 1. *par.* 2. *Dunoz jun. decis.* 600. *n.* 2. & *decis.* 743. *num.* 18.

Pro justificatione attentatorum Testes debent esse undequaque idonei, itaut nullam patiantur exceptionem, *decis.* 131. *num.* 4. & *decis.* 197. *num.* 6. *par.* 13.

Attentata *non dicuntur remissa*, si causa à Signatura fuerit remissa ad eumdem Judicem attentantem, *decis.* 48. *nu.* 17. *par.* 12.

Attentata est *possessio*, quæ fuit capta intrà tempus datum ad appellandum, vel pendente appellatione, vel post quamcunque inhibitionem Judicis, *decis.* 205. *num.* 1. *par.* 12. *decis.* 505. *n.* 14. & 772. *num.* 2. *par.* 18. *tom.* 2. *Pauting. decis.* 270. *num.* 13., *Merlin. decis.* 64. *num.* 3.

Intrant etiam respectu incidentium vigore clausulę *Quam, & quas*, *dec.* 499. *num.* 3. *par.* 13.

Non causat attentata *recursus* ad Judices laicos per modum protestationis, *decis.* 197. *num.* 1. *par.* 13.

Magis intrant, quo magis litis pendentia à Judice in actis, ex posita fuit, & Rotalis inhibitio ipsi exhibita dignoscitur, *decis.* 181. *num.* 2. *par.* 13.

Circumscripta Partis oppositione ex officio, cujus Majestas læsa fuit revocantur, *decis.* 170. *num.* 6. *par.* 13.

Attentata non admittunt *exceptiones* altioris indaginis, *decis.* 75. *n.* 12. *par.* 14.

Committuntur, quoties Sententia lata in uno judicio parit exceptionem rei judicatæ in alio, *decis.* 192. *nu.* 14. *par.* 15.

Dicuntur commissa *ob connexionem Causæ*, *decis.* 192. *num.* 12. & 13. *par.* 15.

Committuntur *si adeatur Judex in Partibus* pendente lite in Rota, *dec.* 332. *par.* 15.

Com-

Pars expressè, vel tacitè renuntiasset deindè appellationi, *decis.292. num.9. par.11.*

Possunt *revocari* etiam post sententias conformes in negotio principali, *decis.203.num.1.par.15.*

Revocantur etiam per viam manutentionis, *decis.308. num.6. & 355. num.1. par.15.*

Resultant ex clausulis,ex præfixione termini, & ex restitutione in integrum, *decis.181.num. 3.par.15.*

Sapiunt delictum,decis.221.nu.10.par.16. decis.566.num.13.par.4.tom.3.dec.273. num.9.par.19. tom.1., Bich.decis.163. num.3.& decis.231.num.13.

Cognosci, & examinari possunt una cum negocio principali, Causa, *Arbitrio Rotæ* commissa,*decis.232.nu.3.par.16.*

Primo loco examinanda sunt ubi in commissione reperitur clausula *Purgatis attentatis, decis.232.num.4.par.16.*

Revocantur etiam si per confessionem constaret de malo jure Partis, quoties alius in ea titulus potest esse possibilis, *decis.222. num.17. par.16. decis. 402. num.28.par.13.*

Quæ revocari non possunt ad instantiam Partis revocantur *Officio Judicis*, cujus fuit spreta Majestas, *dec.222.n.18. & decis.321.num.6.par.16.*

Graviora, & ultima primo loco purganda sunt, *decis.321.n.8.par.16. decis.52. num.21.par.11.decis.109. n.12.par.19. tom.1.*

Vide etiam attentata, quomodò purgentur.

Emanata *super aliis executorialibus*, non impediunt declaratoriam, *decis. 322. num.6.par.16.*

Sunt graviora, si antè executionem, vel sententiam protestatum est dependentia litis in Rota, *decis. 398. num. 2. par.16.*

Non evitantur eo sub prætextu, quod commissio appellationis sub banca concessa aliter fuisset signata, quam fuisset de jure signanda,*decis.222.n.12. par.16.*

Attentata *triplicem identitatem requirunt Rei, Causæ*, & Personarum, *decis.103.num.2.pag.16.*

Scientiam, & mandatum importat attentatorum notitia, & defensio, *decis.29. num.4.par.16.*

Exceptio attentatorum non admittitur post sententiam in judicatum transactam, *decis.107.num.8.par.16.*

Materia attentatorum,non requirit probationes concludentes,sed in ea etiam leviores probationes sufficiunt, *decis.199.num.1.par.16.*

Revocatio si impediretur, ex quo illa dependeant ex facto Fisci, cuilibet pateretur aditus criminaliter, & attentatè vexandi Collitigantem; *decis.29. num.7.par.16.*

Oppositio facienda est antè litem contextatam, *decis.103.num.9.par.16.*

Non remotis attentatis, non fit progressus ad negotium principale de jure, *decis.48.num.1.lib.3.par.3.divers.*

De eis usque ad sententiam *semper potest opponi, decis.870.num.par.4.divers.*

De attentatis *ob litis pendentiam*, vel ob spretum Iudicis,is dare non potest,qui ejusdem ludicis, jurisdictionem voluit declinare, prout dicitur de contumace, *decis.102.num.2.par.6.*

De commissis *appellatione pendente* post rem judicatam dari non potest, *decis.75.num.6.& 7.par.6.*

Ex eis in una Causa, illa non protrahuntur *ad Causam diversam*, *decis. 123. num.24.par.11.*

Ab attentatis *continuationis prætextus* non excusat, *decis. 432. num.8. parte 14.*

De ipsis *opponi non potest*, quando quis illis Causam dedit, *decis. 73. num.33. par.15.*

Rovocatis attentatis per viam manutentionis proceditur, *decis.192. num. 16. par.15.*

Videtur renunciatum per admissionem, & cognitionem disputationis super bono jure, *decis.203. num.6. & 7. par.15.*

In iis, *quæ revocantur officio Judicis*, proceditur nullo præcedente libello, vel litis contestatione, *decis.221.n.35. par.16.*

Attentatorum *ad effectum* sufficit, quod agatur super eadem re, & inter easdem

dem Personas, licèt diversa actio, *decis.221.num.5.par.18.tom.1.*

Attentata fundans super judicio nullitatis non benè agit, si exactio, solutio, vel quid aliud ex eodem judicio non processit, *decis.600. num. 3. par.18. tom.2.*

Non possunt prætendi, ex quo obligatio promissa, servata non sit, *decis.600. num.6.par. 18.tom.2.*

Dicuntur purgata per reductionem in pristinum ad statum, quo erant, antequam illa fuissent commissa, *dec.812. num.2.par.18.tom.2.*

Attentata *committuntur*, non solum ob interesse Partis, sed etiam ob spretum Maiestatis Iudicis, *decis.634. num.2. par.18.tom.2.*

Non committuntur à Principe, sed à Parte, *decis.410.num.11.par.18.tom.2.*

Commissa etiam *contrà* specialem *ordinem Papæ*, eo magis graviora sunt, *decis.485.num.11.par.18.tom.2.*

Resultant etiam in actibus, qui ratione connexionis, vel dependentiæ comprehendnntur in sententiis, *dec. 429. n.23. & seqq.par.18.tom.2.*

Contrà attentata, non attenditur *consuetudo, decis.625.num.4.par.18.tom.2.*

Attentatis *non dicitur renunciasse*, qui ab attentante, ex actu attentato suscepit alimenta pro necessitate naturæ, *decis.485.num.10.par.18.tom.2.*

Attentatis *renuncians*, adhuc condemnatur in expensis, usque ad renunciationem factis, *decis.527.num.4.6.& 7. par.18.tom.2.*

Non excusat *consensus* altèrius ex Collitigantibus si cæteri Collitigantes non consenserunt, *decis.595.nu.9. & seqq. par.18.tom.2.*

Attentatorum *purgatio* peti debet coram illo Judice, cujus fuit spreta Maiestas, *decis.600.num.1.par.18.tom.2.*

Pro purgatione attentatorum relaxandum est etiam mandatum pro expensis contrà attentantem, *decis.505. n.7. par.18.tom.2.*

Attentata dicuntur *omnia gesta per Iudicem post latam sententiam*, à qua appellatum sit, *decis.200. num. 2. par. 19. tom.1.*

Committuntur etiam in Beneficiis, de jurepatronatus, si post appellationem interpositam quidquam innovatur in eis, *decis.200.num.3.par.19.tom.1.*

Eo magis commissa dicuntur post appellationem, si illa fuerit à Iudice admissa, *decis. 200. num.4., & 5. par.19. tom.1.*

Attentata *remanet asportatio mobilium* facta de mandato alterius Iudicis post commissam Causam in Rota super separatione thori, *decis.109.nu.1.par.19. tom.1.*

Attentata sunt omnia gesta *contrà jurisdictionem*, quàm habet Episcopus in sua Diœcesi, *decis.69. num.10.par.19. tom.1.*

Et omnia, quæ *post mandatum de manutenendo* contrà illius formam gesta sunt, *decis.69.num.11.par.19.tom.1.*

Gesta *ab existente in possessione* non sunt attentata, *decis.101. num.14. par.19. tom.1.*

Committuntur etiam *in causis diversis*, si sententia lata in una Causa pariat exceptionem rei judicatæ in alia, *decis.125.num.1.par.19.tom.1.*

Prout *etiam ratione majoratis* rationis, *decis.128.num.8.par.19.tom.1.*

Sunt manifesta *post inhibitiones* hinc indè sequutas, *decis.128.num.4. par.19. tom.1.*

Semper committuntur, quoties sententia in uno judicio pariт exceptionem rei judicatæ in alio, *decis.72.nu.7. par.19. tom.1.*

In eis *non reficiuntur expensæ*, quæ concernunt necessariam prosecutionem causæ super negotio principali, sed illæ reservantur in fine litis, *decis.215. num.1.& 2.par.16.*

De illis non solum opponi debet, sed ultrà oppositionem appellari à non admissione, *decis.103.num.8.par.16.*

Attentatis alterius, quis *repelli non debet*, *decis.294.num.14.par.16.*

Attentata *est petitio fructuum* facta coram Iudice exequente solius mandati de immittendo, *decis.298.n.8.par.18. tom.1.*

Attentata possessio attentāti suffragari nō debet, *dec.185.n.12.par.18.tom.1.*

Rema-

Remanent clara, si à Decreto purgationis attentatorum fuit appellatum, *decis.380.num.9.& seq.par.18.tom.1.*

Attentata *potest revocare* Judex ex suo nobili officio, etiam si Partes illis renunciasset, *decis.65.num.8.& dec.221. num.14.par.18.tom.1.decis.412.nu.22. par.19.tom.1.*

Commissa *in Causa connexa*, obstant etiam in Causa principali, *decis.394. num.9.par.18. tom.1, Bich. decis.215. num.2, & decis.38. num.7.* declara, *ut num.8.& 9.& decis.107.num.2.& decis.116.num.6.*

Attentata *sunt remedia possessoria*, *decis.394.num.4.& decis.4. nu.2.par.18. tom.1.*

Sunt omnia commissa *circa rem connexã*, maximè si commissiò habeat clausulam *Quam, & quas,decis.388. num.3. par.18.tom.1., Arguel.decis.39. num.8.*

Ab attentatis *non excusat* consensus Partium, *decis.221.num.14.par.18. tom.1.*

Attentatorum vitio *non subjacent*, quæ permittente Principe gesta sunt, *decis.179.num.5.par.18.tom.1.*

Non liquidatis, & non refectis expensis, non est locus discussioni negocii principalis, *decis.339.num.6.par.18. tom.1.*

Attentata *ad evitanda*, sufficit, quod articulus non sit comprehensus in decisionibus, quamvis alias sub illis contineri videretur, *decis.348.num.6. & 8. par.18.tom.1.*

Ad illa evitanda, cum sapiant delictum omnis interpretatio sumenda est, *decis.348.num.9.par.18.tom.1.decis.264. num.6.par.10.*

Cessant eo ipso,quod cessavit lis,*dec.108. num.6.par.18.tom.1.*

Et quando gesta sunt *ratione muneris*, vel ratione juris, quod quis habet, *decis.101.num.10.par.19.tom.1.*

Attentata *non recipiunt* appellationem, *decis.412.num.3.par.19.tom.1.*

Non dicuntur rejecta, sed potiùs non approbata, si in commissione fuerit cassata clausula, *purgatis attentatis*, *decis.230.num.8.par.19.tom.1.*

Attentata sunt omnia gesta *coram alio Judice* etiam si Partes in eum consentiant, *Arg.decis.39.num.1.*

Attentata *veniunt purganda ex officio Judicis*, etiam si deficeret jus, vel instantia Partis, *Arguel. decis.56.num.9.*

Sed est *in arbitrio Judicis* illa purgare, nec obligatur illa revocare, *Ninot.decis.56.num.5.*

Ubi cessat interesse Partis,& subsistit rationabilis causa, Rota solet abstinere à revocatione attentatorum, *Ninot. decis.56.num.6.*

Sunt transportanda ea tantum acta, ex quibus attentata probantur, *Bich. decis.439.num.13.decis.491.nu.12.,Cerr. decis.603.num.13.*

Attentata sunt *actus connexi*, & consecutivi ab actu licito, *Bich. decis.352. nu.4.* & solet attendi structura sententiæ, *ibidem.nu.5.*

Judicium revocationis est magis privilegiatum, quam judicium spolii, *Bich. decis.434.num.10.*

Nullitas *ex defectu jurisdictionis* ad evitandam revocationem attentatorum opponi debet antè decretum revocationis attentatorum, *Bich. decis.623. num.12.*

Non causantur ex scientia supervenienti, & à Judice,& à Parte informatis, *Cerro decis.63.num.3.& seq.*

Attentatis commissis *in spretum Recursus* ad Signaturam non censetur renunciasse, qui redit coram Judice à quo, *Bich.decis.539.num.4.*

Ut commissa dicantur *in spretum litis pendentiæ* lis traditur etiam ad annexa, & connexa, *Cerr. decis.233. n.12. & seqq.*

In spretum *litis pendentiæ* non inducuntur, nisi citatio, sivè monitorium intrà legitima tempora fuerint reproducta, *Cerr.decis.278.num.5.*

Graviora redduntur *ob recursus ad Consilium Regium*, *Cerr. decis.454.num.7.*

Ad attentata inducenda, sufficit scientia elicita ex notorietate facti, & urgentissimis conjecturis, *Cerr. decis.132. num.9.*

In *materia attentatorum*, ignorantia excusat à pœna, non impedit illorum revocationem, *Cerr. decis.132. num.13.*

Commissa intrà tempus *ad appellandum*, revocantur per viam nullitatis, si in tem-

tempore non fuit appellatum, *Coccin. decis.* 1104. *num.* 3.

Conternunt præjudicium Partis, & animæ attentantis, & revocatio publicam utilitatem, *Coccin. decis.* 794. *num.* 2.

Decreta provisionalia facta lite pendente non sunt attentata, *Cocc. dec.* 1428. *num.* 9.

Regula, qui continuat non attentat, non procedit, quando Causa committitur super illo actu particulari, *Dunoz. sen. decis.* 214. *num.* 2. *&* 3.

Attentatorum *remedium* competit *contrà Tertium* habentem causam à Parte, *Dunoz. sen. decis.* 107. *num.* 4.

Attentata saltem revocantur per *viam nullitatis*, *Dunozzett. sen. decis.* 131. *num.* 11.

Papa non attentat *Ludvis. decis.* 2. *num.* 2. potest tamen esse attentata possessio capta vigore Litterarum Apostolicarum, *ibid. num.* 15.

Tertius non attentat. Hoc tamen non procedit, quando Tertius habet causam à Parte, quæ est in lite, *Ludovis. decis.* 14. *num.* 6.

Revocatio attentatorum, licèt post conclusionem in Causa peti non possit, tamen id procedit in illa instantia, secus in alia, *Ludovis. decis.* 251. *num.* 12.

Talis autem revocatio spectat ad illum Iudicem, cuius fuit læsa Majestas, *Ludovis. decis.* 486. *num.* 7.

Ad effectum attentatorum inhibitio respectu impetrantis satis est quod fuerit decreta, licèt non executa, nec reproducta, *Benincasa, decis.* 46. *num.* 4.

Attentati substantia præcipuè consistit in alienæ jurisdictionis contemptu, *Benincas. decis.* 46. *num.* 2.

Contemptus inhibitionis causat attentata, sed excusatur etiam ex levi Causa, *Benincas. decis.* 179. *num.* 2. *&* 3.

Pro attentatorum exclusione omnis benignior intellectus est capiendus, *Benincas. decis.* 198. *nu.* 2., præcipuè ubi non est dolus, *ibid. num.* 3.

Limitatur, ubi proceditur per viam nullitatis, *ibid. num.* 4., *&* *decis.* 179. *nu.* 4.

Decretum, quod retrotrahitur ad diem citationis cum inhibitione, reddit attentata omnia gesta medio tempore, *Benincas. decis.* 179. *num.* 5.

Attentatorum judicium est privilegiatum, ut etiam procedi non possit in negotio principali antè eorum purgationem, *Put. decis.* 51. *in principio lib.* 3.

Attentatorum in Causa non potest opponi sequestrum, *Put. decis.* 33. *in princip. lib.* 2.

Attentata cum post appellationem, vel litis pendentiam revocari petuntur, non tenetur petitor probare se priùs possedisse, nisi Adversarius præsumeretur de jure communi, & ex Causa verisimili possidere, *Put. decis.* 223. *num.* 6. *lib.* 1.

Attentatum Judicis, jus quæsitum approbatis, & idoneis nō tollit, *Caril. pag.* 92. *num.* 10.

Attentata non competunt contra Tertium, si non habeat Causam ab uno ex litigantibus, *Rembold. dec.* 18. *num.* 3. *&* 4.

A Patre commissa nocent filio, *Rembold. decis.* 14. *num.* 3.

Attentatum unius ex litis consortibus, alteri etiam præjudicat, *Rembold. dec.* 114. *num.* 4.

Attentatum, quandò pendet à negotio principali attenditur finis litis, *Roxas pag.* 38. *num.* 3. *&* 4.

Allegari debet ab eo, qui illud passus fuit, secùs à tertio, *Priol. decis.* 116 *num.* 4.

Attentata possessio venit sequestranda, & non est manutenibilis, *Bich. decis.* 422. *num.* 21., *decis.* 461. *num.* 25., *decis.* 569. *num.* 13., *decis.* 36. *nu.* 18. *&* 19., *Dunoz. sen. decis.* 98. *num.* 2. *&* 3.

Præsentatio attentata habetur, ac si non emanasset, & est nullius momenti, *Bich. decis.* 371. *num.* 22., *&* *decis.* 489. *num.* 7.

Attentatè, *& nullitèr proceditur*, quandò aliquid differtur expediri contra mandata Rotalia, *Cerr. decis.* 496. *n.* 17.

Per viam nullitatis revocari possunt per secundum Iudicem, *Bich. dec.* 422. *n.* 19. *&* 20.

Revocari possunt etiam *post lapsum biennium*, *Bich. decis.* 539. *num.* 16., quia pendente judicio super attentatis suspensa censentur fatalia, *ibid. num.* 5.

Eo

Eo magis *veniunt revocanda*, si signatura commisit Causam cum clausula *revocatis attentatis, Bich.decis.520.num.3.*

Pro revocatione attentatorum agi potest etiam post renunciationem appellationis, *Bich.decis.324.num.8.*

Declara procedere quoad gesta appellatione pendente antè illius renunciationem, non autem quoad postea subsecutum, *Bich.decis.324.num.9.*

Dicuntur omnia, quæ fuerunt gesta ab impetrante contra prohibitionem juris, vel Superioris, *Bich.dec.132.n.14.*

Qui continuat in possessione non attentat, *Arguell.decis.41.num.2.*, *dec.466. num 62.par.19.tom.2.*

Limita, ubi continuat diverso modo, quandò est dubium quis sit in possessione, & ubi lis sit super ipsa possessione, *Arguell. decis.41. num.3.4.& 5.*, *decis.466.num.64.par.19.tom.2.*

Commissa post appellationem, non obstante renunciatione appellationis per appellantem, adhuc remanent sub lege attentati, & renunciatio solùm efficit, nè postea gesta sint attentata, *Bich.decis.404.num.8.*, & revocantur officio Iudicis, *ibid.num.5.& 6.*

Commissa à Procuratore nocent Principali, *Bich.decis.451.num.4.& 5.*, *& decis.582.num.22.*, ubi quod requiritur mandatum procuræ.

Commissa in Partibus in spretum recursus ad signaturam revocantur, non obstante ignorantia d. recursus cum in hoc sufficiat Procuratorem in Curia notitiam habuisse, *Bich.decis.539.n.1. & 12.*

Commissa ab Executore mandati Rotalis, veniunt revocanda, *Bich. decis. 642. num.17.*, & donèc revocentur interim non est danda declaratoria ob non paritionem, *ibid.num.18.*

Ut attentata censentur oportet, quod inhibitio personaliter Principali, vel alteri, uti Procuratori, si constat de mandato procuræ, quodque procuratorio nomine inhibeatur, *Bich.dec.461.n.26.*

Attentata sunt *omnia gesta* coram Iudicibus de Partibus pendente lite in Rota, & per viam attentati revocanda, *Bich.decis.462.num.5.& 6.*

2 Attentata quando non sint purganda.

Attentata *in primis*, & antè omnia nō sunt purganda, quando constat de non jure petentis revocationem clarè, & per rem judicatam, *decis.251.num.2.par.3.*, *decis.75.num.1.de appel.in antiqu.396.*, *decis.2.*, *ut lit.pend.in novissi.122.*, *decis.6. num.9. par.2. divers.*, *decis.701. num.4. par.2.*, *decis.321.num.4.& 7. par.16.*, *decis.64.num.42.par.17.*, *decis.495.num.8.par.18.tom.2.*, *Bich.decis.439.num.10.*, *Cerr.decis.396.nu.8. & 9.*, *Ludovis.decis.485.num.9.*, *Millin.decis.392.num.3.& 4.*, *Merlin.decis.346.num.3.*, *Martin.Andr.dec.82. num.13.*

Et quandò ex revocatione diminueretur Cultus divinus, *decis.251.num.1.& 4. par. 3.*

Prout etiam, quandò sunt *turbida*, *decis.251.num.1.par.3.*, *decis.75.num.7. par.14.*, *decis.649.num.8.par.18.to.1.*, *Bich.decis.22.num.14.*

Similiter non sunt revocanda attentata commissa *post appellationem*, quandò appellatio est deserta, *decis.685.num.3. & 4.par.3.*, *decis.1.num.1.de appell.in novissi.184.*, *decis.406.num.2.par.1.divers.*, *decis.76. num.1.de appell. in antiq.397.*, *decis.364.num.19.par.9.to.2.*, *Priol.decis.116.num.10.*

Commissa *per Procuratorem*, de cujus mandato non constat, non nocent domino, *dec.7.*, *ut lit.pend.in novissi.123.*, *decis.705.num.4.par.1.*, *decis.562. n.5. par. 2.*

Post appellationem extrajudicialem per Iudicem, vel Partem, non sunt revocanda per modum attentati, antequam intimetur eisdem, *decis.30.de appell.in novissi.201.*

Post appellationem definitivam, non revocantur, nisi in eventum Causæ appellationis, *decis.44.num.1.de appell.in novissi.204.*

Non possunt revocari *post lapsum* 20. *Annorum*, *decis.4.num.8.par.1.*, *vel post biennium*, *decis.758.num.1.& seq.lib.3. par.3.divers.*

Et quandò attentans litem ignorabat, *decis.618.*

Rema-

Remanent sublata ex clausula *sine præjudicium literarum Apostolicarum*, quandò sunt literæ impetratæ de tempore commissionis, non autem post *dec.368. num. 3.par.16.*

Non revocantur, nec aliter purgari debent, stante explicita Confessione Partis super illius non bono jure, *decis.222. num.15.par.16.*

Non dantur in Causis introductis per diversa monitoria, seu libellos, & penès diversos Notarios, *decis.8.num.7.*, & *decis.322.num.7.par.16.*

Non veniunt revocanda commissa antè executionem citationis, & inhibitionis, licèt sit decreta citatio, & inhibitio, *decis.1.num.7.par.2.divers.*

Prout etiam, quandò qui passus fuit pronunciari super justitia sententiæ: Quod hic procedere, ubi quis prius opposuit, & posteà passus fuit cognoscere de bono jure, *decis.586.num.4.*, & *decis.592.num.4.par.2.*, *decis.206.nu.5.*, *par.8.*, *decis.321.nu.3.*, & *decis.405. num.4.par.16.*, *decis.65.num.7.par.18. to.1.*, *Bich.dec.215.n.5.*, limita, quandò ille sententiam favorabilem reportavit super negotio principali *n.9. Cerr.decis.136.num.20.*, & *decis.153. num.10.11.* & *12.*, *decis.184.num.7.*, & *decis.220.num.5.* & *6.*

Contrarium, si attentata passus, de illis, protestatus fuit, *decis.175.num.7.par.4. tom.2.*, & si lis fuerit prosecuta, *decis.707.num.8.par.4.tom.3.*

Ut quis dicatur renunciasse, id in facto est justificandum, *dec.175.nu.5.par.4. tom.2.*

Renunciasse censetur Iudex, si ad ulteriora processerit, *decis.102.num.3.par.6.*

Quod non sit locus revocationi per appellationem suspensivam prohibitam, militat, quandò agitur de Ecclesiis, quæ providentur ab Ordinario per concursum &c., *dec.48.nu.14.* & *15.par.10.*

Continuatio in possessione excusat ab attentatis, *decis.174.num.4.* & *5.par.14.*

Attentata, si quis evitare prætendit, in Actis declarare debet de non removendo, aut impediendo Cursum mandatorum rotalium.

Et ita obtinere disputationem dubii super bono jure, etiam ad effectum attentatorum, *decis.170.num.11.par.19. tom.1.*

Attentata *committuntur* super bonis, de quibus tractatur in Rota, licet sit actio diversa, *decis.72.num.5.par.19.tom.1.*

Quæ non inferunt *præjudicium Partis*, sola renunciatione tolluntur, *dec.109. num.14.par.19.tom.1.*

Facilius evitantur, si super negotio principali resolutum sit favore illius, quem prætenditur attentasse, *decis.273.nu.2. par.19.tom.1.*

Non probantur ex fide extrajudiciali extorta lite pendente, *decis.273.num.7. par.19.tom.1.*

Attentata *unius* alteri non debent nocere, *decis.159.num.8.par.19.tom.1.*

Attentata *non causantur* attenta clausula *sine præjudicio* adjecta in commissione, *Bich.decis.352.num.5.*

Non est attentata executio facta post decem dies ad appellandum, si ab ea non fuit appellatum, *Bich.decis.440. num.11.*, præsertim quandò sententia, seu decretum, non est appellabile de sui natura, *ibid.nu.12.*, *decis.217.n.1.*, *decis.242.num.13.*, *Cels.decis.4.num.4.*

Nec Præsentatio facta lite pendente ab existente in quasi possessione præsentandi, *Bich.decis.3.num.6.*

Limita, quando lis pendet super possessione præsentandi, *Bich.decis.3.nu.16.* Præsertim post inhibitionem Rotalem, *ibid.num.17.*

Attentatis *renunciare* videtur, qui decretum aliquo modo acceptavit, *Cels. decis.84.num.9.*

Itèm, qui patitur disputari super negotio principali, *Cels.decis.137.num.5.*, & *decis.162.num.6.*

Fallit, quandò quis opposuit de attentatis, & Causam super eis commisit, *Cels. decis.137.num.6.*

Attentasse, quis non dicitur ex gestis in Causa, super qua nulla pendet lis, *Dunoz.sen.decis.287.num.2.*

Continuatio possessionis non est attentata quia qui continuat non attentat, *Bich. decis.384. num.33.*, *Coccin. decis.252. num.3.*, *365.num.1.*, *380.nu.6.*, *399. nu.2.*, *418.num.2.*, *832.nu.2.*, & *927. nu.1.*,

num.1., *Dunoz.sen. decis.214.num.2.*, *Merlin.decis.10.num.1.*

Non tamen *excusatur* sub prætextu continuationis, quandò prima possessio capta, est improba, & nullius momenti, *Bich.decis.418.num.3.*

Item, si ad continuationem fuit processum, non per viam privatæ facultatis, sed mediante facto Iudicis, *Bich. decis.418.nu.4.*, *decis.381.nu.39.& 40.*, *& decis.582.num.3.*

Et nè veniant revocanda prætextu *Continuationis* tenetur attentans præcedentem possessionem probare, *Bich.decis.450.num.3.*, declara, ut *num.6.*

Non veniunt revocanda *post rem judicatam*, *Bich.decis.217.num.21.*, *Cavaler. decis.17. num.2*, *& decis.317.num.1.*, *Cerr. decis.91. num.2. 3. & seq.*, 228. *num.9.& 517.num.18.*

Lite pendente cessant per novam provisionem cum mentione litis, *Cavaler. decis.186.num.3.*

Non cadunt *in Gratia Principis*, *Cavaler.decis.186.num.5.*

Cessant cessante Partis interesse, & non revocantur, *Cavaler.decis.499.num.6.*, prout si non adest contemptus Iudicis, *Cerr.decis.443.num.4.*, *& 466.nu.1.*, & quoties cessat dolus in exequendo, *ibid.num.11.*

Censentur remissa, si nunquam fuerunt opposita, *Cerr.decis.172.num.8.*

Actus consecutivi ad possessionem habitam ante appellationem, non causant attentata, *Coecin.decis.833.num.3.*, limita, quandò emanavit inhibitio Rotalis, *ibid.num.4.*

A radice bona, & non infecta, provenientia, non possunt dici attentata, *Coccin. decis.1936.num.4.*

Alienatio non potest dici attentata, quandò deficit possessio in Reo, & fuit actū in petitorio, *Coccin.decis.1732.nu.5.*

3 Attentata, quomodò purgentur.

Attentata *purgari possunt per legitimam renunciationem* Attentantis, præsertim quando commissa sunt per Procuratorem: Ubi amplia, quod hæc cessio potest fieri in loco judicii etiam quod attentata fuerint alibi commissa, *decis.264.num.1.2.& 6.par.1.*, *decis.743. num.2.par.2.*

Purganda sunt in primis, *& antè omnia quoad omnes processus*, nomine omnium, & cum legitimo mandato procuræ, *decis.264.num.5.& 9.par.1.*, *Ludovis.decis.486.num.13. & seqq.*, *Emerix jun. decis. 715. num.1.*, *Martin. Andr. decis.37.num.7.*

Lite pendente revocantur nullo juris ordine servato, imò ex puro, & mero Judicis officio, *decis.2.num.1.de rest.spol. in novis.129.*, *Cavaler.decis.175.n.3.*, *Cerr.decis.153.num.14.*, *278.num.7.*, *364.num.10.*, *& 447.num.5.*

Vide etiam *Attentata in genere sub sequenti signo* *

Non dicuntur purgata per solam restitutionem possessionis, nisi restituantur etiam fructus percepti, & refectæ expensæ. Ubi amplia, quod isto casu non sufficit depositio unius julii cum obligatione restituendi reliquum facta liquidatione, *decis.269.num.1.*, *& decis.715.num.2. par.1.*, *decis.247.nu.1. par. 10.*, *decis.232.nu.15.*, *& dec.183. num.3.par.16.*, *dec.60.num.17.par.12.*, *decis.215.nu.4.par.16.*, *decis.196.n.10. & seqq.par.9.tom.1.*, *decis.232.nu.25. par.9.tom.2.*, *decis.298.num.4.par.18. tom.1.*, *decis.634.num.4.par.18.tom.2.*; *decis.230.num.9.*, *& decis.412.num.5. 14. & sequent.par.19. tom.1.*, *Cerr. decis.575.num.4.5.& 6.*, *& decis.603. nu.8.*, non tamen reficiendæ sunt expensæ judiciales concernentes merita Causæ, *ibid. num.11.*, *Cerr. decis.58. num.8.15.& 16.*, *decis.531.nu.3.& 4.*, *548.num.1.& 2.*, *& 821.num.4.& 5.*, *Emerix jun.dec.181.num.2.*, *101.n.2.*, *& decis.13.num.2.*

Et nisi refectis expensis, sed in hoc casu sufficit *oblatio de solvendo* illas postquam liquidatæ fuerint, *facto deposito alicujus modicæ* summæ, & obligatione, *decis.329.num.1.par.1.*, *decis.300. num.1.par.4.tom.2.*, *decis.575.num.18. par. 4.tom.3.*, *dec.232.num.17.& seqq. par.16.*, *decis.228.num.12.par.18.to.1.*, *Dunoz.jun.decis.582.nu.5.*, *& 589.n.2.*

Dicuntur purgata eo ipso, quod attentans

tans faciat id quod potest, *decis.*194. *num.*4.*par.*3.

Quando consistunt non in decreto, *sed in actuali executione*, non sufficit simpliciter renunciatio, sed debent omnia reduci ad primævum statum, *decis.*52.*num.*22.*&* 23.*par.*11.*decis.*107. *num.*16.*par.*16.

Attentata *revocātur per restitutionem rei ablatæ*, ac *per refectionem expensarum*, & omnium damnorum, & interesse, *decis.*321.*nu.*4.*par.*18.*tom.*1.*decis.*634. *num.*15.*par.*18.*tom.*2.

Non dicuntur purgata, sed graviora commissa, si quis post renunciationem nova mandata, vel possessionem obtinuit contrà formam executorialium, *decis.*298.*num.*6.*par.*18.*tom.*1.

Dicuntur purgata, mediante restitutione summæ receptæ, etiam si majorem summam restitui Signatura mandaverit, *decis.*672.*num.*4.*par.*18.*tom.*2.

Et per reductionem omnium in pristinum statum, quo erant antequam attentata fuissent commissa, *decis.*812. *num.* 2. *par.*18.*tom.*2.*Emerix sen.decis.*22.*n.*2. *&* *dec.*32.*num.*1.3.*&* 4.

Attentata pœnalia revocantur per viam privilegiatam attentatorum; *attentata* verò *juris* per viam nullitatis, & officio Iudicis, *decis.* 429. *num.* 9. *&* 11., *&* *decis.*634. *num.*13. *par.*18. *tom.*2.

Et coram illo Judice, cujus fuit spreta Majestas, *decis.*600.*num.*1.*par.*18.*to.*2.

Pro purgatione attentatorum *relaxandum est etiam mandatum* pro expensis contra Attentantem, *dec.*505.*nu.*7.*par.*18. *tom.* 2.

Revocantur usque ad læsam Judicis Majestatem, *decis.*200.*num.*8.*par.*19.*to.*1.

Attentatorum purgatio *loco damnorum*, *&* *interesse* comprehendit etiam ea, in quorum possessione, quis existebat, *decis.*412.*num.*28.*par.*19.*tom.*1.

In attentatorum purgatione non attenditur creditum,& debitum, lucrum, vel damnum, sed solum quod illa in omnibus, quæ attentata fuerunt, sint purganda, *decis.*412.*num.*16.*par.*19.*to.*1.

Attentatis *à Procuratore commissis* Principalis renunciare tenetur, alias ea dicitur ratificare, *dec.*159.*nu.*2.*&* 10. *par.*19.*tom.*1.

In attentatis *debentur etiam expensæ* factæ super bono jure, quoties utrumque simul disputatum,, & cognitum est, *decis.*412.*num.*19.*par.*19.*tom.*1.

Attentatis *ab alio commissis*, ne illa dicantur collusiva cum Parte, ad omnem suspicionem purgandam quisque cogitur renunciare, *decis.*159.*num.*10. *par.*19.*tom.*1.

Pro purgatione attentatorum *datur mandatum de manutenendo*, *Ninot.decis.*81. *num.*4., *Bich.decis.*125.*num.*16.*&* 17., *decis.*491.*num.*11., *decis.*604.*num.*1., *Cerr. decis.*656.*num.* 8., *&* *decis.*749. *num.* 10.

Ut dicantur sufficientèr purgata, requiritur quod Attentans illis renunciet, quod fructus perceptos restituat, omnia damna,& expensas reficiat, & omnia in pristinum reducat, *Bich.dec.*87. *num.*1.2.*&* 3., *decis.*534.*num.*1.4.5.8. *&* 9., *decis.* 404. *num.*8., *decis.*439. *num.*2., *dec.*534.*nu.*14. *&* 15., *&* *decis.*125.*num.*1., *Dunoz.sen. decis.*219. *num.*10., *&* *decis.*297.*nu.*1.

Attentata Antecessoris sunt purganda à Successore, *Panphil.decis.*475.*num.*6.

Non præjudicant Successori, qui non habeat Causam, & jus ab Attentante, *Panphil.decis.*498.*num.*1.

Dicuntur purgata sola *cessione*, *&* *renunciatione*, quandò aliqua positiva restitutio non requiritur, *Bich.decis.*534. *num.*1.2.*&* 3.

Non dicuntur sufficienter purgata *per renunciationem conditionalem*, *Bich. decis.*125.*num.*5.6.*&* 7.

Revocantur in fine litis de æquitate,quandò cessat dolus, & concurrit paupertas in Attentante, *Cerr.decis.*574.*num.*2. *&* 8.

Et faciliùs reservantur in fine litis,quandò Causa est commissa *appellatione remota*, *Cerr.decis.*574.*num.*7.

Non purgantur per renunciationes defectivas, *Ludovis.decis.*486.*num.*14.

Ut purgentur omnia sunt reducenda in pristinum, *decis.*60.*num.*16. *par.*12., *decis.*177.*num.*5.*par.*16., *decis.*71.*n.*4. *par.*9.*tom.*1., *Bich.decis.*642.*num.*12.,

Ubag. decis.20. num.12., *& decis.40. num.19.*

Purgantur quoad præterita per restitutionem fructuum, & quoad futura per relaxationem mandati de manutendo, *decis.255.num.2.& seqq.*, *& decis.107.num.17.*, *& decis.25.num.9.*, *& decis.232.num.12.13.& seqq.*, *& decis.255.num.3.par.16.*

Attentata passus *reduci debet in pristinum*, itaut, nec ille, nec ejus hæredes ex dicta Causa nullo tempore molestari possint, *decis.29.num.6.par.16.*, *decis.221.num.6.par.18.tom.1.*

Et de omnibus damnis, interesse, & expensis, *decis.29. num.14.*, *& decis.221. nu.11.15.& per tot.*, *& decis.215.n.3. par.16.*

Purgare tenetur attentans, ejusque hæredes resarciendo omne damnum, & cuncta in pristinum reponendo, *decis.29.num.17.par.16.*

Ultimo loco commissa, & graviora, sunt in primis, & antè omnia purganda, *decis.107.num.15.*, *& decis.321.num.8. par.16.*, *decis.52.nu.21.par.11.*, *Bich. decis.582.num.21.*

Purgatio *inducitur per eum*, qui possessioni captæ renunciat, permittendo Adversarium ex ea fructus colligere, *decis.715.num.1.in fin.par.1.*

Ad absolutam purgationem verbalis renunciatio sufficit, *decis.197.n.3.par.13.*

Petens ad ulteriora procedi, vel ipse liquidare debet, quod pro purgatione liquidandum est, vel obtinere Commissionem, in qua alteri Parti præfigatur terminus ad liquidandum, *dec.232. num.10.par.16.*

Renunciatio facta ab uno tantùm ex Collitigantibus non suffragatur, sed requiritur, quod omnes particularitèr renuncient, *decis.29.nnm.2.par.16.*

Pro purgatione *requiritur revocatio* sententiæ attentatæ, cura, & sumptibus attentantis obtinenda, *decis.29.num.6. par.16.*

Non revocantur per viam privilegiatam attentatorum, sed tantùm ordinariè, constito de justitia, si Papa illorum petitam revocationem non concessit, *decis.179.nnm.9.par.18.tom.1.*

Attestans.

Attestanti *de facto proprio* ad sui damnum, & commodum alterius, credendum est, *decis.561. num.2. par.4. diversor.*

De re, quæ ad ejus officium spectat, credendum venit, *decis.629. num.4. par.4. tmo.3.*

Notario de re ad alterius officium spectante, non creditur, *decis.242.num.4. par.11.*

Contrarium de Notario de his, quæ spectant ad ejus officium, *decis.292.n.10. par.11.*

Nuntio se aliquem citasse, sicuti creditur, sine testibus, ita quoque Notario attestanti, se citasse aliquem, si ipsi sint soliti illas exequi in aliqua Regione, credendum est sine testibus, *decis.74.num.22.& 23.par.12.*

Parocho de sana mente Testatoris videtur magis deferendum, quàm aliis testibus deponentibus de dementia ejusdem, *decis.353.num.9.par.13.*

Attestantibus *Cursoribus* de rebus spectantibus ad eorum officium deferendum est, *decis.432.num.6.par.13.*

Curialibus in materia ad ipsos spectanti creditur, *decis.426.num.par.14.*

Attestatio.

Attestatio *à vero Judice* alias nullitèr *acceptata* à Partibus tacitè, sicut expresè ratificari potest, *decis.8.in fin.de off.deleg.in novis.77.*

Quæ non valet, potest ratificari per Partes, *decis.5.nu1..de attest.in antiq.358.*

Rebuff. de stylo Curiæ non habetur in consideratione, *decis.233.nu.17.par.1. diversor.*

Papæ de facto proprio non admittit probationem in contrarium, *dec.175.n.3. par.1.divers.*

Papæ facta motu proprio, & certa scientia etiam super alio facto probat, *decis.522.num.3.par.4.divers.*

Papæ de facto alieno probat, quandò est in gratia, motu proprio, *decis.656.n.3. par.2.*

Cardinalis ad favorem sui familiaris, quam-

quamvis non plenè probet, facit tamen magnum adminiculum, *decis.* 656. *n.* 9. *par.* 2.

Extrajudicialis sine Partis citatione attendenda non est, *decis.* 700. *num.* 27. *par.* 2., *Arguell. decis.* 55. *nu.* 14., *Nin. decis.* 53. *num.* 10., *Cerr. decis.* 81. *nu.* 3., *Cels. decis.* 13. *num.* 11., *Carill. pag.* 10. *num.* 13., *Priol. decis.* 334. *num.* 20., *Emerix sen. decis.* 147. *num.* 6.

Notarii, quod solutio sit facta *manualitèr*, & *in contanti* admittit probationem in contrarium, *decis.* 60. *num.* 4. *par.* 4. *tom.* 2.

Non facit fidem, *decis.* 201. *num.* 30. *par.* 4. *tom.* 2.

Præcisa *Papæ* de actu coram se gesto plenè probat, *decis.* 290. *num.* 6. *par.* 5. *tom.* 1.

Simplex nullum gradum probationis facit, *decis.* 119. *num.* 15. *par.* 5. *tom.* 1., & extrajudicialis, *dec.* 134. *n.* 3. *par.* 9. *to.* 1.

Simplex nihil probat, *decis.* 161. *num.* 10., & *decis.* 217. *num.* 25. *par.* 5. *tom.* 1.

Extrajudicialis fidem non facit, *dec.* 304. *num.* 20. *par.* 5. *com.* 1.

Quandò est suffulta adminiculis, junctaque verisimilitudine, etiamsi sit alicujus privati probationem facit, *dec.* 594. *num.* 18. *par.* 5. *tom.* 2.

Advocatorum, & *Procuratorum* Curialium in Ordinariis probat stylum, *decis.* 541. *num.* 49. *par.* 5. *tom.* 2.

Extrajudicialis adminiculata ex depositionibus Testium formitèr examinatorum, & ex aliis præsumptionibus sufficienièr probat, *decis.* 214. *num.* 2. *par.* 6., *Zarat. decis.* 80. *num.* 6.

Testium extrajudicialitèr facta absque juramento, & Partis citatione non attenditur, *decis.* 221. *num.* 15. *par.* 6.

Magis verisimilis est attendenda, *dec.* 89. *num.* 12. *par.* 7.

Notariorum, & *Causidicorum* alicujus Curiæ probat stylum, *decis.* 121. *nu.* 15. *par.* 8.

Notarii de actu coram se gesto, non habet vim simplicis enunciativæ, sed plenè probat, *decis.* 114. *num.* 4. *par.* 8.

Expedientium supplicationes Datariæ, licet extrajudicialis, probat stylum sufficientèr, *decis.* 70. *num.* 20. *par.* 8.

Facta ab *infirmo* paulò antè mortem non parùm juvat, *decis.* 136. *num.* 9. *par.* 9. *tom.* 1.

Fides privatæ non probant, *decis.* 155. *num.* 26. *par.* 9. *tom.* 1.

Si contineat insolita attendenda non est, & maximè si sit simplex, *dec.* 410. *n.* 22. *par.* 9. *tom.* 1.

Plurium Personarum prævalet attestationi paucarum, *decis.* 99. *num.* 10. *par.* 9. *tom.* 1.

Non jurata non probat, *decis.* 107. *nu.* 9. *par.* 9. *tom.* 1.

Secretarii, *vel alterius Officialis* de re spectante ad ejus officium, plenè probat, *decis.* 427. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 2.

Procurata *lite pendente* non probat, *decis.* 514. *num.* 19. *par.* 18. *tom.* 2., *Millin. decis.* 358. *num.* 1. & 3.

Mercatorum in earum Causis attenditur, *decis.* 448. *num.* 7. *par.* 18. *tom.* 1.

Quæ est *magis distincta*, & certa illa prævalere debet, *decis.* 401. *num.* 20. *par.* 19. *tom.* 1.

Semper prævalet, quæ est juris communis dispositioni conformis, *decis.* 401. *num.* 21. *par.* 19. *tom.* 1.

Nec etiam *Officialis* attenditur, si adsint Doctores, & Decisiones Rotæ in contrarium, *decis.* 21. *num.* 18. *par.* 19. *to.* 1.

Attestationi *Ordinarii* circa probationem Jurispatronatus multùm defertur, *decis.* 674. *num.* 4. *par.* 2.

Archivistæ, *vel Successoris* creditur, ad probandum, quem esse Archivistam, seu Successorem, *decis.* 27. *num.* 1. *par.* 2.

Papæ statur, *decis.* 91. *num.* 6. *par.* 4. *tom.* 2.

Notarii, se reperiisse instrumentum in Archivio standum est, *decis.* 122. *nu.* 12. *par.* 4. *tom.* 2.

Ejus non est standum, dùm non attestatur de re *ad ejus officium spectanti*, *decis.* 693. *num.* 6. *par.* 4. *tom.* 3.

Conservatorum Urbis admodùm conferendum videtur, *decis.* 101. *par.* 5. *nu.* 9. *tom.* 1.

Vicarii de spectantibus ad ejus officium plenè creditur non minùs, quàm Episcopo, *decis.* 53. *num.* 11. *par.* 5. *tom.* 1.

Vicarii de rebus gestis coram Episcopo non statur, *decis.* 53. *num.* 13. *par.* 5. *tom.* 1.

nata à Personis informatis plenè probat, *decis.129.num.8.par.18.tom.1.*

Etiam *Cardinalium*, vel aliarum Personarum, etiam in dignitate constitutarum non attenditur in præjudicium Tertii, *decis.260. num.num.9. & 10. par.18.tom.1.*

Simplex procurata lite pendente, & non citata Parte nihil probat, *decis.55.n.1. par.18.tom.1.*

Periti à Partibus deputati, maximè attenditur, *decis.250.nu.13.par.18.to.1.*

Secretarii non referentis partitas librorum prout jacent, non probat, *dec.258. num.7.par.18.tom.1.*

Procuratoris, qui interfuit celebrationi Instrumenti& pro Directore fuit adhibitus; si est verisimilis attenditur, *decis.129.num.6.par.18.tom.1.*

Expeditorum Cancellariæ illa prævalere debet, quæ facta est cum permissione Prodatarii, maximè etiam expondere, & numero, *decis.198.num.8.par.18. tom.1.*

Rationalis *Papæ* probat familiaritatem ejusdem Papæ, *decis.420.nu.4.par.18. tom.2.*

Secretarii Episcopi contraposita cum attestatione ejusdem Episcopi nihil probat, *decis.757.num.9.par.18.tom.2.*

Domini alicujus Loci, & Terræ ejusdem Magistratus attendenda est, *decis.460. num.13.par.18.tom.2.*

Mercatorum plurimùm deferri debet, *decis.15.num.9.par.16.*

Et testimonii in facto proprio, & ratione officii deponentibus Sacra Rota semper indulsit, *decis.348.num.14.par.16.*

Attestationi *Viri gravis, & Officialis* primarii statur, *Cavaler.decis.1.num.5.*

Cursoris privata fides non attenditur in Concursu publicæ relationis ab eo factæ, *Cerr.decis.81.nu.4.*, prout etiam de actu præterito, *ibid.num.5.*

Collegialitèr facta coram Judice, & adminiculata, præfertur simplici contrariæ attestationi, *Cerr.decis.824.nu.8.*

Cardinalis attestatio multùm facit, ad favorem tamen sui familiaris non probat, *Coccin.decis.888.num.39.*

In articulo mortis facta pro exoneratione conscientiæ, est multùm attendenda, *Coccin.decis.2156.num.6.*, quamvis non sit subscripta manu ipsius moribundi, dummodò sit subscripta a duobus Testibus, *ibid.num.7.*

Priorum Civitatis, quod in successionibus attendatur jus commune, non autem Statutum, non attenditur, dum in contrarium adsunt probationes, *Coccin.decis.958.num.13.*

Producta, si non fuit in Actis, non obstante instantia Partis, non est habenda in consideratione, *Coccin.dec.2341. num.31.*

Vide in *Verbo Fides*.

Contra proprium interesse maximam præbet præsumptionem, *Dunoz.jun. decis.357.num.10.*, *& decis.339.nu.6.*

Mercatorum decernens id quod spectat ad Judicem debet rejici, *Dunoz. jun. decis.829.num.8.*

Peritorum attestationi quoad expensas in recolligendo frumento defertur, *Dunoz.jun.decis.677.num.10.& 11.*

Executoris se aliquem immisisse in possessionem statur, *Dunoz.jun. decis.669. num.2.*

Vicarii super pertinentiis ad ejus officiũ creditur, *Dunoz.jun.decis.96.num.24.*

Ordinariorum circa Iuspatronatus Laicorum Rota solet multùm deferre; cum agatur de eorum præjudicio, *decis.383.num.11.par.13.*

Extrajudiciali Magnatum deferendum est, *decis.421.num.13.par.13.*

Ordinarii, in materia ad illius officium spectante plurimum deferri solet, *decis.73.num.4.par.13.*

Cardinalis Nepotis Papæ Regnantis de aliqua re informati deferendum videtur, *decis.374.num.28.par.13.*

Parochi, circa sanam mentem Testatoris videtur non parum deferendum, *decis.353.num. 4.5.& 8.par.13.*

Executorum statur, ad effectum probandi diligentias, & executionem fieri non potuisse, *decis.2.num.14.par.14.*

Extrajudiciali Religiosorum Rota aliàs stare consuevit, *decis. 301. num. 17. par.14.*

Mercatorum multum defertur circa dissolutionem Societatis, *decis.233.nu.4. par.15.*

Perso-

Personæ de ejus officio deponenti fides adhibenda est, *decis.*101. *nu.3.6.&* 7. *par.*16.

Notarii fundatæ in *vacchetta*, retenta memoriæ Causa, nulla adhibetur fides, si processus originalis etiam eidem attestationi repugnat, *dec.*182.*n.*5.*p.*16.

Ac Testibus de negativa deponentibus non creditur in concursu Testium super affirmativa Testificantium, *decis.*242.*num.*4.*par.*16.

Alterius ex Partibus sibi præjudicialis creditur, *decis.*393.*n.*13.*par.*18. *tom.*1.

Practicorum Cancellariæ, vel Datariæ standum est, *decis.*106.*num.*18.*tom.*1.

Attestatione aliqua, *si quis usus fuerit*, contra eum probat, *decis.*42. *num.*8. *par.*7.

Ex illa *alicujus*, cui fuit *commissa executio literarum*, probari potest idoneitas alicujus ad aliquod Beneficium, *decis.*236.*num.*12.*par.*7.

In aliqua *Practicorum*, & Officialium probatur stylus secundum subjectam materiam, *decis.*322.*num.*23.*par.*11.

Examinatorum habilitas probatur, *decis.*449. *num.*2. *par.*13., ac idoneitas, *decis.*405.*num.*11.*par.*13.

Testes uti concordes attestatione *Notarii*, super actu coram se gesto concurrente, plenam, & concludentem faciunt probationem, *dec.*108.*n.*7.*p.*13.

Extrajudiciali viri notissimæ probationis admodum deferendum est, *decis.*421.*num.*12.*par.*13.

Attestationibus regulariter non creditur, *decis.*214.*num.*3.*par.*6.

De recenti standum est, *decis.*226.*num.*8. *par.*7.

Continentibus contrarium Statutis, non est standum, *decis.*303.*num.*19.*par.*7.

Factis *à Parte* adversaria standum non est, *decis.*82.*num.*15.*par.*7.

Et earum publicationibus non est standum, quia non sufficiunt, nisi etiam didicita sint testificanda, & descriptio attestationum Parti facta fuerit, *decis.*41.*num.*9.*par.* 7.

Virorum Nobilium, & fidei probatissimę in concursu magis standum est, *decis.*146.*num.*22.*par.*9. *tom.*1. *Cerr. decis.*84.*num.*21.

Atsestationibus *Curialium* alicujus Loci standum est circa stylum eorum Curiæ, *decis.*14. *num.*6.*par.*11. *decis.*64. *num.*19.*par.*11.

Mercatorum in re pertinenti ad contractum Cambiorum standum est, *decis.*58.*nu.*23.*par.*13.

Notariorum statur circa approbationem styli, *Cels.decis.*356.*num.*5.

Publici Officialis multum deferendum est, *Cels. decis.*161. *num.*7. *Dunoz. sen decis.*166.*num.*4.*&* 213.*num.*3.

Attestanti de re pertinente ad munus proprium, credendum est, *Benincas. decis.*292.*num.*15.

Attestationes extrajudiciales, cum sint juratæ, & de actis, aliisque circumstantiis adminiculatæ sufficienter probant, *Benincas.decis.*153.*num.*5.

Attestatio Civitatis probat Notariatum; & Secretariatum, *Panphil. decis.*228. *num.*3.*&* 7.

Doctorum probat consuetudinem, *Panphil. decis.*342. *num.*7. *maximè* si sint insignes versati, & practici, *ibid.*

Attestationes positæ ad Partes non dicuntur de actis, & non sunt attendendæ, *Vbald.decis.*152.*num.* 12.

Extrajudicialis, *nec jurata* non percutiens tempus, non probat valorem, *Vbald.decis.*318.*num.*16.

Attestatio Notarij sine Testibus non probat, *Peutinger.decis.*310.*num.*2.

Executoris de re concernente ejus officium creditur, *Peutinger. decis.*147. *num.*6.7.*&* 8.

Curialium circa stylum venit deferendum, *Peutinger.decis.*428. *num.*6. *Otthobon. decis.*176. *num.*3. *Emerix jun. decis.*841. *num.*18.

Peritorum standum est, *Peutinger. decis.*36.*num.*8.

Notarii de actibus judicialibus creditur, *Peutinger.decis.*260. *nu.*5. *&* *dec.*310. *num.*3.*&* 4.

Extrajudiciali ad effectum probandi stylum in ordinatoriis deferendum est *Caril.pag.*120.*num.*9.

Attestationibus publicatis non admittuntur alii Testes, *Pen. decis.* 941. *num.*6. *quod fallit, ut num.*7.

Attestatio ad probandum non usum, non suff-

Et

Et fides *Legistæ*, *seù Computistæ* alicujus Ecclesiæ super distributione fructuum Beneficiorum ejusdem Ecclesię attenditur, *decis.61.num.15.par.15.*

Extrajudicialis procurata lite pendente non meretur attendi, nec in judicio, nec extrà, *decis.231.num.5.par.15.*

Et fides *extrajudiciales*, contrariis attestationibus, & fidibus conquassantur, eo magis, si hæ fuerint factæ à Viris probatæ fidei, & doctrinæ, *decis. 231. num.6.par.15.*

Seu depositio *Testis* super solito alicujus, eidem communicandi omnia sua negotia nihil concludit, *decis.368. num.14.par.15.*

Viri in dignitate Ecclesiastica constituti extorta lite pendente,& sine citatione Partis nihil probat, *dec.368.n.15.p.15.*

Avaritia.

Avaritiæ, & odii solent reprobari Statuta, si pœnæ contravenientium cedere debent in commodum statuentium, *decis.107.num.14.par.7.*

Auctoritas, seù Authoritas.

Auctoritas interposita perperàm habetur pro non interposita, *decis.2.n.7.de reb. Eccl.non alien.Bisig.523.*

Vbi requiritur *ad validitatem* alicujus *actus* necessariò in ipso intervenire debet, *decis.17.num.3.de jur.patr. in antiq.459.*

Superioris, licèt erretur in jure, tamen causat bonam fidem,*decis.477. num. 4. par.1.diversf.*

Judicis facit, ut possessor debuerit suspicari, se posse repelli, *decis.641. num.7. par.1.diverf.*

Loci sola sufficit ad adhibendam fidem scripturæ malè extractæ, *decis.93. n.4. par.1.diverf.*

Judicis in rebus, seù bonis Pupilli non requiritur respectu translationis possessionis, *decis. 439. num.2. par.1. diversor.*

Data per Statutum pro Consulibus, seù Rectoribus intelligitur, ut non possit facere contrà ea,quæ per eadē Statuta sunt ordinata, *decis.208. num.5. par.1. diverf.*

Conficiendi Instrumenta, est res ipsius Principis, *decis.769. num. 15. par.1. diverf.*

Superioris constituentis Ecclesiam Parochialem præsumitur intervenisse, *decis.52.num.41.par.2.diverf.*

Sivè consensus præstandus in reservatione, seù erectione Jurispatronatus residet penès Episcopum, & idem est in assignatione dotis Ecclesiæ, *decis.99. num.1.& 2.par.2.diverf.*

Apostolicæ Sedis omnes defectus supplet, *decis.191.num.1.par.4.diverf.*

Papæ purgat vitium Simoniæ, *decis.701. num.1.par.4.diverf.*

Episcoporum debet esse præcipua omnium rerum agendarum, non obstantibus consuetudinibus, etiam immemorabilibus, *decis.62.num.5.par.1.*

In facto proprio ab aliquo interponi non potest, *decis.601.num.2.par.1.*

Pontificis in quolibet juramento exceptuata censetur, *decis.375. num. 12. par.2.*

Periti, *&* *Calculatoris* dependet ab illius deputatione, *decis.759. num.2. par.3.*

Curatoris, & decretum Iudicis habent præsumptionem pro se, *dec.713. nu.3. par.3.*

Sedis Apostolicæ in contractibus rerum Ecclesiæ supplet quidem solemnitatem, non autem supplet defectum Causæ, *decis.20.num.12.par.4.tom.2.*

Principis, si intervenerit in contractu mulieris, valens est supplere omnem defectum solemnitatum,*decis.238.n.3. par.4.tom.3.*

Tutoris, vel Curatoris debet præcedere actum gestum à Pupillo, aut adulto, aut in ipsomet actu interponi, *dec.73. num.11.par.5.tom.1.*

Tutoris non suffragatur ad integrandam Personam Pupilli ad sui favorem, *decis.25.num.23.par.5.tom.1.*

Rotæ quantum præponderat, nemini latet, *decis.62.num.12.par.5.tom.1.*

Apostolica, vel saltem Episcopi requiritur, quando agitur super Ecclesiæ juribus, *decis.410.num.8.par.5. tom.1.*

Judi-

Judicis, etiamsi erretur in jure, vel in facto proprio causat bonam fidem, *decis.39.num.7.par.5.tom.1.*
Judicis sufficit,ut filius possit donare Patri ex Causa mortis, *decis.25. num.22. par.5.tom.1.*
Papæ immensa est, *decis.461.nu.3.par.5. tom.2.*
Principis Supremi dicitur offensa ex contraventione Ordinis, seu Constitutionis, *decis.449.num.30.par.5. tom.2.*
In contractu Pupilli, nisi intervenerit, contractus non tenet,*decis.504.num.2. par.5.tom.2.*
Judicis requiritur ad hoc, ut quis imittatur in possessionem,& cavendum,est ne quis sine illa ingrediatur, *decis.257. num.4.par.6.*
Accessoris non debet esse major, quam illa Principalis,*decis.38.num.68.par.6.*
Jus dicentium ne contemnatur, & deludatur,mulcta,proprium est remedium, *decis.253.num.12.par.6.*
Patronorum ad præsentandum expirat, si intra quadrimeste non præsentaverint *decis.221.num.8.par.7.*
Et factum Superioris semper intelligitur reservatũ in quolibet contractu, etiam jurato, *decis.39.num.30.par.8.*
Alicujus, dum est interponenda pro eo, de quo est in patrimonio, tunc si ille sit Pupillus,id non suppletur per Tutorem, *decis. 193.num.4.par.9.tom.1.*
Superioris consideratur in terminis *Textus in lege Barbarius ff. de officio Prætor.decis.350.num.32.par.9.tom.2.*
Papæ, ubi concurrit, cessat potestas inferioris, *decis.357.num.23.par.11.*
Superioris in contractibus quibuscumque, & promissione, ac fide, etiam jurata, semper intelligitur præservata, *decis.375.num.107.par.11.*
Judicis, tunc non potest veritatis præsumptionem operari, dum de contrario expresse apparet, *decis. 109.nu.12. par.12.*
Judicis non excludit spolium, quando ille nulliter, & injuste processit, *decis.375.num.10.par.13.*
Debet formaliter sub modo auctoritatis præstari, *decis.7.nu.8.& 9.par.15.*
Executoris Testamentarii cum libera regulatur, & restringitur à facultate illi per Testatorem concessa, *decis. 64. num.14.par.17.*
Plurium DD. & præcipuè Sacræ Rotæ Romanæ prævalet aliis paucioribus contrarium tenentibus, *decis.17.n.19. par.19.tom.1.*
Auctoritatis, quæ sunt, si suo tempore fiant, non valent, *decis.10. num.6. de Jurepatr.in antiq.455.*
Auctoritatis concessio denotat concessionem coërctionis, cum auctoritas absque coërctione sit nulla,*decis.62.nu.5. par.2.*
Auctoritatem in contractu interponere ad sui favorem quis non potest, *decis.492.num.9.par.1.*
Illam habet Vicelegatus, quam habet Legatus, *decis.73.num.18.par.5.tom.1.*
Eamdem habet Curator, & eodem fungitur officio, & munere quam ipse Tutor, *decis.454.num.4.par.5.tom.2.*
Tantam non habet Tutor in rebus Pupilli, quantam habet in bonis filij Pater,*decis.86.num.16.par.6.*
Auctoritate propria capiendi possessionem data facultas à Papa, intelligitur si possessio est vacua, secus si plena *Rota decis.511.num.4.par.3.*
Quando quis non habet in rebus suis proprijs gerendis, eam certè non potest præstare in rebus alienis, *decis.81. num.12.par.6.*
Absolutissimam certum est, quod Papa hebet in beneficialibus, *decis.29.nu.2. par.6.*
Occupans Beneficium auctoritate propria, & per vim, ipso jure eodem beneficio privatur, imò si occupat secundum Beneficium per vim, & propria auctoritate privatur etiam primò Beneficio, *decis.194.num.1.& decis.151. num.7.& 8.par.4.tom.1.*
Tutor falsus non habet dandi de nullitate, *decis.161.num.2.par.11.*
Judicialem ea, quæ habent, plenam fidem faciunt, *decis.2. num.2.par.11.*
Auctoritate propria ingrediendi possessionem facultas data in literis, intelligitur possessione existente vacua, *decis.187.num.12.par.3.*
Habens disponendi de aliquibus bonis dupli-

Apo-

Apostolica Pontifice explicitè disponente, optionem habere vim validæ collationis, & provisionis, Alternativa cessat, *decis.*127. *num.*14.*par.* 13.

Rei judicatæ sententiæ executioni mandatæ omnem contra defectuosum Testium examen exceptionem repellunt, *decis.*298.*num.*21.*par.*13.

De Pontificia nefas est dubitare, *dec.*151. *num.*11.*par.*14.

Sine ea Tutoris Pupilla non potest constituere Procuratorem, *decis.*176, *n.*3. *par.*14.

Auctoritate sinè illa Tutoris Minor contractui assensum præstare minimè valet; *Declara* tamen si Minor sit pubes, vel saltem proximus pubertati, *decis.*322.*num.*13.& 14.*par.*14.

Propria potest hæres beneficiatus sibi de suo credito satisfacere, *decis.*158. *n.*9. *par.*15.

Auctoritates Doctorum non juvant, dùm tangunt terminos casus controversi, *decis.*461.*num.*7.*par.*13.

Auctoritas Cardinalis Legati supplet defectus Tutricis quoad solemnitatem, non tamen quoad substantialia contractus, nempè potestatem alienantis, *Caril.pag.*256.*num.*11.

Auctoritates non applicantur deficientibus circumstantiis, *Priol. decis.* 17. *num.*17.

Doctoris auctoritas, qui præfunctoriè aliquid tangit non attenditur, si deindè contrarium plenè consulit, *Priol. decis.*330.*num.*7.

Auctorizare.

Auctorizare ad sui favorem aliquod factum nemo valet, *decis.*244. *num.* 6. *par.*7.

Tutor contractum ad sui favorem non potest, *decis.*56.*num.*17.*par.*14.

Auctor, seu Author.

Auctor, quod non habuit, successor non capit, *decis.*222.*num.*22.*par.*5.*tom.*1.

Excluso proprio interesse venire non potest ex Persona successoris, & uti juribus illius, *decis.*270.*n.*14.& 17.*par.*6. *Tom.I.*

Sibi imputet, si tempore moræ litis non curavit, ut suũ recognosceretur Instrumentum, *decis.*43.*num.*12.*par.*9.*tom.*1.

Nullitatis de nullitate dare non potest, *decis.*150.*num.*9.*par.*13.

Nullitatis non deducit motivum pro se favorabile, *decis.*300.*num.*14.*par.*15.

Auctoris sui confessionem quis impugnare nequit, *decis.*439. *num.*17. *par.*5. *tom.*2.

Dolus non debet extendi ad successores, *decis.*175.*num.*6.*par.*6.

Factum successor tenetur sequi, *decis.*5. *num.*13.*par.*6.

Probati *assertio* plenè probat, *decis.*234. *num.*6.*par.*10.

Confessio jurata non potest impugnari ab habente ab eo causam, *decis.* 241. *num.*5.*par.*11.

Confessio plenè probat contrà illius hæredes, & habentes causam ab eo, *decis.*167.*num.*15.*par.*11.

Exceptio, quæ non competebat, neque competere potest ejus hæredibus, *decis.*274.*num.*11.*par.*11.

Ex quasi possessione præsentandi probatur quasi possessio successoris, *decis.* 148. *num.*21.*par.*12.

Confessio non potest per successorem impugnari, *decis.*186.*num.*7.*par.*12.

Declaratio à successore impugnari non potest, *decis.*508.*num.*10.*par.*13.

Confessio præjudicat successori, etiam ad effectum illi denegandi Remissoriam, *decis.*318.*num.*2.*par.*15.

Præsentatio suffragatur successori, *de decis.*176.*num.*4.*par.*15.

Auctoris confessio non potest excusari, vel impugnari ab habentibus ab eo Cau- *decis.*277.*num.*2.*par.*11.

Exceptio, quæ non competeret, nec minùs potest competere habenti Causam ab eo, *decis.*227.*num.*5.*par.*11.

Contra Auctorem caducitas non declarata, non potest declarari contra successorem, *decis.*361.*num.*4.*par.*11.

Ab Auctore simulatio allegari non potest, si allegetur illum, qui fuit particeps simulationis, *decis.*233. *num.*13.*par.*4. *tom.*2.

Ab eo confessio facta illius, qui donavit optimè probat contra Donatarium, & ha-

probatus quando quis est, ista qualitas operatur, ut quis ex pluribus concurrentibus ad Beneficium præferatur cæteris, *decis.62.nu.7.par.9.tom.2.*

Audiri.

Audiri *non debet*, qui venit contra propriam Confessionem, *decis.227.nu.12. par.9.tom.1.*

Audivisse aliter fuisse dictum, quàm scriptum in Instrumento, aut Testamento, quando Testes positivè, vel affirmativè deponunt, tamquam suspecto, fides non adhibetur, *decis.8. num.10. par.13.*

Testes deponentes ab eorum majoribus, qui à suis majoribus audivisse referebant ad immemorabilem probandum suffragatur, *decis.424.num.4.par.14.*

Auditorium.

Auditorium Rotæ respectu omnium dicitur unum Tribunal, ac eadem omnium jurisdictio, *decis.115. num.32. par.14.*

Episcopi, ejusque Vicarii unum, & idem esse dicitur, *decis.117.num.4.par.15.*

Auditor.

1 *Auditor in genere.*
2 *Auditor Cameræ.*
3 *Auditor Rotæ.*
4 *Auditor Sanctissimi.*
5 *Auditor Signaturæ.*
6 *Auditor Nuncii.*

1 Auditor in genere.

Auditor *in Causis pendentibus* succedit in locum Ordinarii, *decis.398.num.1. par.3.*

Cùm committitur *taxatio fructuum* alicujus beneficii, in quibus quis est per tres sententias definitivas condemnatus, potest facere, taxationem fructuum etiam perceptorum post sententiam usque ad tempus, quo ipse taxationem faciat, *dec.14.de re judic.in novis.178.*

Cui committitur *Causa appellationis* cùm negotio principali, licèt pronunciet malè appellatum attamen negotium principale non remittitur, *decis.3.de appell.in novis.186.*

Cui est commissum, quod decernat citationem personalem, si reperit diffamatum de contentis in commissione recipere potest probationes de bona fama ad Instantiam Procuratoris Generalis, *dec.16.de judic.in novis.111.*

Cui nulla appellatione interjecta committitur Causa principalis in Curia de mandato speciali cum potestate citandi ad partes; an statim antè executionem citationis per se decretæ inhibere possit, *decis.3.de appell. in novis.186.*

Datus in Curia cum negotio principali in Causa appellationis interpositæ in Partibus, sive ante sententiam, sive post appellatum fuerit, an statim possit inhibere Iudici à quo, *decis.3.de appell.in novis.186.*

Est egregia Persona; ideò mittendum est ad ipsum pro testimonio ferendo, *decis.7.de test.in novis.172.*

Dumtaxàt *habens articulum gravaminis*, non potest, nisi priùs articulo gravaminis expedito procedere ad aliquem actum vigore commissionum etiam de speciali mandato habentium clausulas, *quod si per informationem* &c. sibi præsentatarum, *decis.13.de scrip. in novis.26.*

Extra Curiam, si committat examinationem testium sine Clausula, *quod si non omnes* &c., an si unus ex illis, Partibus etiam consentientibus, Alteri committat, non valet Testium receptio per ipsum, *decis.8.num.1.de offic. deleg.in novis.77.*

Inhibet statim citata Parte, *decis.3.de appell.in novis.186.*

Licet detulerit appellationi à definitiva; & terminum præfixerit ad prosequendum, si postea sibi committatur desertio appellationis, poterit de illa cognoscere, *decis.29. de appellat. in novis.297.*

Nunquam remittit causas, etiamsi pronunciaret benè appellatum, salvis Dominis Cardinalibus, & Coadiutoribus Sa-

test, iis non obstantibus, *decis.550. num.2.lib.3.par.3.divers.*

Gestos actus in unum colligere debet ad faciliorem inducendam cognitionem Causæ,*decis.443.num.2.lib.3.par.3.diversor.*

Datus, *licet non sit Sacerdos*, si tamen est in ætate habili ad Sacerdotium, itant statim potuerit ordinari, sufficit, *decis.269.num.3.lib.2.par.3.divers.*, & *decis.347.num.3.lib.3.par.3.divers.*

Contradictorum etiam contra Episcopos procedere potest, *decis.366. num.4. par.4.divers.*

Cardinalis per suam confessionem eidem Cardinali præjudicare non potest, *decis.n06.num.15.par.15.*

Judicis, ad instar Consultoris deputatus ad referendum non potest facere decreta, nec admittere probationes, *decis.454.num.5.par.8.tom.2.*

Sacri Palatii fuit R.P.D. Ratta Senior, *decis.252.num.41.par.19.tom.1.*

Auditores habent jurisdictionem habitu, licet non actu, & ideò commissiones, quæ illis fiunt non sunt, nisi distributiones, per quas datur eis solum exercitium jurisdictionis, in quo attenditur plus factum Papæ, quam Patris, *decis.60.de appell.in novis.213.*

Habent ordinariam jurisdictionem in audiendo, & cognoscendo, *decis.61.de appell.in novis.214.*

Inter se causas sibi ipsis remittunt, ubi est dubium de jurisdictione,& tenet processus per illum, cui remissio facta fuit, *decis.13.num.1.de offic.deleg.in novis.80.*

Sacri Palatii habent jurisdictionem habitu, & censentur Ordinarii; & commissiones, quæ eis fiunt, non sunt, nisi distributiones, *decis.13.num.1.* & *2.de offic.deleg.in novis.80.*

Sibi invicem causas remittunt, & antequam alius acceptet à remittente, non abdicatur jurisdictio, *add.dec.13. num.3.de offic.deleg.in novis.81.*

Sacri Palatii sunt Ordinarii in cognoscendo, in pronunciando tamen, & definiendo sunt delegati, *decis.16.in fin.de re judic.in novis.179.*

Inhibent Judicibus extra Rotam statim post præsentatam commissionem; secus in Rota, ubi debet constare de appellatione priùs, *decis.68.num.1.de appell.in antiq.395.*

Licet pronuncient benè processum,& malè appellatum nihilominùs negotium principale manebit in Curia, *decis.4. num.3.de foro competen.in antiq.335.*

Non cognoscunt de injuriis, nisi de expressa commissione, *decis.2.num.2.de injur.*, & *dam.dat.in antiq.466.*

Volentes habere consilia in causis coram eis vertentibus debent benè videre processum, & clarè elicere dubia vera, ut sui Coauditores vera consilia dare possint, *decis.3.num.1.de consilt. in antiq.377.*

Palatii non possunt exequi sententias suas, sed alii delegatum sic infra annum, *decis.39.num.1.de sentent*, & *re judic.in antiq.380.*

Sacri Palatii, omisso articulo gravaminis, à quo in Partibus extitit appellatum, procedunt in negotio principali sibi commisso, *decis.4.num.2.de for.competen.in antiq.335.*

Dubitantes super admissione articulorum, vel articulo appellationis, super illis Dominos consulere, & pronunciare debent, *decis.34.nu.1.de probat.in antiq.356.*

Generalis Nunciorum Apostolicorum non dicuntur Judices delegati,sed Ordinarii, *decis.48.num.8.par.4.tom.2.*

Auditores, quibus à Papa commissa est Causa cum facultate citandi, & inhibendi, fines rescripti excedere non possunt, *Carill.pag.111.nu.8.9.* & 10.

Per mortem Summi Pontificis cessat jurisdictio Auditoris, non quoad habitum, sed quod exercitium, *Merlin. decis.157.num.2.*

Fallit in A. C. cujus jurisdictio non cessat, *ibid.num.4.* & *seqq.*

Auditor Cardinalis non potest ferre sententias, potest tamen illas subscribere, *Emerix jun.decis.1272.nu.2.*

2 Auditor Cameræ.

Auditor Cameræ non habet jurisdictionem in prophanis in Partibus ultra duas

duas dietas, *Merlin.decis.274.num.2., Priol.decis.30.num.7.*

In Urbe est Judex Ordinarius, *Merlin. decis.135.num.1.*

Est Judex appellationis à sententia Cardinalis de latere, *Merlin.decis.752. num.8.*

Auditor Cameræ non potest adiri, quandò Papa dat speciales executores, *Rembold.decis.521.num.6.& 7.*

Ad Auditorem Cameræ devolvitur jurisdictio, Executoribus intra biennium non expedientibus Causam, *Rembold. decis.521.num.8.*

Auditoris Cameræ potestas non coarctatur ex distinctione, an literæ sint *in forma gratiosa, vel in forma dignum, Rox.pag.406.num.5.*

Auditor Cameræ, *si deputavit unum Judicem*, qui functus Officio sententiam tulit, non potest alium deputare in eadem Causa, *decis.495.num.1.par.3.*

Non habet jurisdictionem, nisi inter Curiales existentes in Curia Romana, *decis.5.num.1.de offic.ord.in antiq.313.*

Potest procedere contra quoscumque, etiam non Subditos Ecclesiæ ratione sui salarii, & expensarum, *decis.847. num.1.lib.3.par.3.divers.*

Apostolicæ, judiciariè in Causa procedens, non præmissa Partis citatione, licet declarationem det alteri Partium ea penitùs est nulla, *decis.36.n.3.lib.2. par.3.divers.*

Apostolicæ, sine commissione sibi specialitèr facta non potest in Causis Beneficialibus alicui providere, *decis.149. num.2.& 3.lib.2.par.3.divers.*

Est literarum Apostolicarum ordinarius executor, *decis.149.num.2.& 3.lib.3. par.3.divers., Coccin. decis.109.nu.3. & 5., Pamphil.decis.143.num.4., & decis.508.num.9.*

Apostolicæ, & Gubernator Urbis, non possunt facere inhibitionem Auditoribus Rotæ de non procedendo in Causa civili, pendente criminali, *decis.121.num.1.lib.2.par.3.divers.*

Dicitur habere jurisdictionem inter præsentes in Curia, qui alias non essent ejus jurisdictioni subjecti, *dec.870. num.1.lib.3.par.divers.*

Si damnet Partem ad certam quantitatem, reddendamque rationem administrationis, eaque sententia per alium, atque secundum fuit confirmata, etiam tertia accedente confirmatoria priorum, cum modificatione tamen summæ, facit sententias istas dici conformes, *decis.487. num.2.lib.3.par.3.divers.*

Ubi non habet jurisdictionem non potest sine commissione sequestrare, *decis.97.num.2.lib.2.par.3.divers.*

Auditor Cameræ potest dare exequutionem omnibus obligationibus, etiam rogatis extra Statum Ecclesiasticum, in quibus Partes consenserunt relaxationi mandati, unica tantùm, vel nulla citatione præcedente, *decis.103.nu.4. & 5.par.1.*

In Beneficialibus est Judex incompetens, nec aliquam habet jurisdictionem; ubi tamen, quod jura etiam coram eo producta non amittunt suum robur, *decis.271.num.4.par.1., Bich.decis.140.nu.30., decis.171.num.9., & decis.312.nu.24., Dunoz.jun.dec.874. num.3., Rox.pag.406.num.3., Priol. decis.346.num.6.*

Tamquam Executor literarum Apostolicarum potest procedere etiam contra Episcopos, *decis.45.num.7.par.1.*

Non solet interloqui super terminis susceptis ad solvendum, *decis.376.nu.5. par.2.*

Habet facultatem procedendi summariè, & simplicitèr, sola facti veritate inspecta, & manu regia absque alia terminorum observatione, *decis.446.n.1. par.2.*

Est legitimus Judex obligationum Cameralium, *decis.52.num.1.par.3.*

Inter Mercatores vigore suarum facultatum potest procedere summariè, ac sola facti veritate inspecta, *decis.120. num.1.par.5.tom.1., Bich. decis.177. num.1., & decis.197.num.2.*

Juxta suas facultates est Executor literarum Apostolicarum, *decis.564.n.15. par.5.tom.2., & decis.166.nu.1.par.7.*

Negari non potest, quin sit de primariis Iudicibus Curiæ, *decis.150. num.13. par.6.*

Exc-

Executivè procedit in Causis, in quibus alia tribunalia Urbis executive procedunt, *decis.160.num.11.par.8.*, *Dunoz.jun.decis.795.num.10.*

Nullam prorsùs habet jurisdictionem in materia beneficiali, *decis.264.num.13.par.9.tom.1.*, *& dec.99.nu.29.par.10.*

Inter Mercatores potest procedere executivè, manu regia, & sola facti veritate inspecta, *decis.13.num.5.par.9.tom.1.*

Potest procedere inter, & contra Mercatores Curiæ ad quamcumque summam de plano, & sine judicii figura, *decis.23.num.4.par.9.tom.1.*, *Bicb.decis.481. num.15.*, *Coccin. decis. 729. num.2.*

Est Judex omnium appellationum, tàm in Curia, quàm extra, interpositarum, *decis.36.num.1.& 28.per.10.*

Regularitèr vigore suarum facultatum est executor obligationis Cameralis privativè, quoad alios, *decis.21.nu.1. par.10.*

Procedit inter Mercatores pro quacumque summa summariè, & sola facti veritate inspecta, *dec.198.nu.19.par.11.*, *Dunoz. jun. decis.34.num.1.*, *& 249. num.4.*, *Emerix jun.decis.463.num.1.*, *& decis.482.num.3.*

Executivè procedit in literis Cambii, non autem in aliis Cedulis Mercantilibus, in quibus licet manu regia procedat, attamen datur appellatio ad utrumque effectum, *decis.198.nu.12. & 13.par.11.*, *Bich.decis.481.nu.10.*

Etiam in Partibus habet potestatem, *decis.118.num.6.par.12.*

Obligationis Cameralis exequutor privativè quoad omnes existit, *decis.242. num.2.par.13.*

Potest procedere executivè inter Mercatores, *decis.286.num.3.par.13.*

Avocare non potest causas obligationis Cameralis extra Urbem introductas, benè tamen illas motas in eadem Urbe, *decis.123.num.8.par.15.*

Est Judex obligationis *Cameralis* privativè, quoad omnia alia Tribunalia Urbis; secùs autem extra Urbem, *decis.123.num.8.par. 15.*

De stylo executivè procedit pro legato, *decis.416.num.3.5.& 6.par.16.*

Nullam habet jurisdictionem in Beneficialibus, nec in petitorio, nec in possessorio, *decis.228.num.4.par.17.*

Procedit executivè in omnibus Causis, in quibus alia Urbis Tribunalia executivè procedunt, *decis.507. num.5. par.18.tom.2.*

Tamquam Judex Ordinarius non indiget nova commissione pro executione suæ sententiæ, *decis.721.num.3.par.18. tom.2.*

Si est deputatus exequutor gratiæ alicujus remanet executor delegatus, *decis.401.num.14.par.19.tom.1.*

In Causis juxta suas Ordinarias facultates procedit in quacumque die, & cùm solis citationibus domi, dimissa copia, *decis.401.num.18.par.19.tom.1.*

Dicitur procedere, ut exequutor delegatus, ubi recepit propinam, dum alias illam recipere non potuisset, *decis.401. num.15.par.19.tom.1.*

Juxta suas ordinarias facultates ex Constitut. Summorum Pontificum propinas recipere prohibetur, *dec.401.n.15. par.19.tom.1.*

In Causis, in quibus est exequutor literarum Apostolicarum non potest procedere cum citationibus domi dimissa copia, sed personalibus tantùm, *decis.401.num.16.par.19.tom.1.*

Auditoris Cameræ facultates Auditori Rotæ communicatæ semper intrant, quandò agitur de contractu obligatione Camerali vallato, *dec.186.nu.8. par. 8.*

Auditori Cameræ communicatæ sunt à Summis Pontificibus facultates cæteris quibuscumque Tribunalibus Urbis competentes, *dec.265.n.4.par.19.to.1.*

Vigoro Brevis de capienda possessione nomine Cameræ jurisdictionem habet delegatam, *Bich.decis.312.nu.10.*

Tribunal A. C., ejusque Locumtenentium est unum, & idem, tamen sunt distincti Iudices, & unus non se ingerit in Causis alterius, nisi idem A. C. illas remittat, *Bich.decis.248.num.21.*, *Ubald.decis.154.num.5.*

Obligationis Cameralis, & aliarum Causarum executivarum est exequutor, & Ju-

Iudex in Curia privativè quoad alios, *Buratt.decis.462.nu.1.& 3., dec.474. num.5., idecis.537.nu.6., & dec.879. num.4., Peutinger.decis.247.num.5., Priol.decis.162.num.3.*

Potest exercere jurisdictionem, etiam Sede vacante, *Ottobon.decis.40.num.3., & decis.94.num.2.& 3.*

In beneficialibus non habet jurisdictionem, *Cavaler.decis.32.num.1., & decis.224.num.1., Coccin.decis.169.n.1., Ludovis. decis.118. num.4., & annot. ibid.num.7., Duran.decis.138.num.3., Ubald.decis.2.num.4., Achill.de Grass. decis.250., seu 24.num.2.de appellat., Ottobon.decis.233.num.6., Merlin.decis.273.num.1.*

Non potest cognoscere super titulo,& provisione beneficii, *Cavaler.decis.224. num.1.*

Procedere potest executivè in casibus, in quibus Curia Capitulina, & alia Tribunalia procedere possunt, *Cerr. decis.54.num.8.*

Auctoritatem habet magis amplam, quã illa aliorum Iudicum,*Coccin.dec.2216. num.8.*

Commissa Causa in Rota potest reassumere vigore obligationis Cameralis, de qua in commissione non fuit facta mentio, *Coccin.decis.585.num.1.*

Sententiam latam *extra statum* exequi non potest, *Coccin. decis.776.num.1. & 2.*

Potest ex Privilegio Papæ procedere ad executionem literarum Apostolicarum etiam ultra duas dietas, licet non sit datus Exequutor,*Peutinger.dec.64. num.15.*

Jurisdictio dicitur prorogata per comparitionẽ Procuratoris habentis mandatum procuræ, *Coccin. decis.1195. num.3.& 4.*

Procedere non potest ad executionem literarum pensionis, quandò sunt dati certi Executores, *Coccin.decis.1195. num.1.& 2.*

Procedit per Edictum, *Coccin.dec.1686. num.4.*

Pro terminis pensionis, potest procedere contra Mercatorem obligatum, absque productione literarum ejusdem pensionis,non obstante *reg. 26. de non judicando* juxta formam supplicationis, *Coccin.decis.729.num.4.*

Supersedet, donec Rota cognoscit cujus sit jurisdictio, *Coccin.decis.1928.nu.1.*

Non procedit executivè, quando agitur vigore instrumenti non continentis obligationem Cameralem, *Dunozett. jun.decis.795.num.6.*

Est Iudex competens *in Causis appellationum* à sententiis de Partibus, *Cels. decis.8.num.5.*

Nullitèr procedit ex defectu jurisdictionis inter Forenses in prima instantia, *Manzaned.decis.904.num.2.*

Solet procedere prævia recognitione jurium,si Pars non opposuit aliquod relevaos, *Manzaned.decis.765.num 2.*

Etiam jam alteri commissa, in qua adsit obligatio Cameralis, potest nihilominus illius vigore procedere ex suis facultatibus, *Manzaned. decis. 132. num.2.*

Declara procedere, quandò in commissione non fit mentio obligationis Cameralis, *Manzaned.decis.132.num.3.*

Auditor Cameræ non potest procedere ad executionem literarum ex sola supplicatione, literis non præsentatis in Causa pensionis in agendo pro ea consequenda, sed tali casu necessaria est commissio,*Seraphin.dec.267.n.1.*

3 Auditor Rotæ.

Auditor Rotæ vigore *Clementinæ Auditor de rescript.*, nedum succedit loco Ordinarii, sed etiam adimplet munus cujuscunque Executoris, *Peutinger. decis.87.num28.*

Et habet facultatem conferendi beneficium cui ex Collitigantibus pronunciatum fuerit deberi, *Peutinger. decis. 142. num.1.*

Auditores Rotæ sunt exempti à personali residentia ex indultis Sedis Apostolicæ, *Ottobon.decis.140.num.25.*

Auditoribus Rotæ de stylo Sacr. Palatii semper concedi solent literæ Apostolicæ motu proprio, *Ottobon.decis.140. num.2.*

Auditor Rotæ, cui Causa beneficialis com-

commissa est, succedit in omnibus loco Ordinarii, nec aliquis alius potest se ingerere, sive in beneficiis, sive in dignitatibus, quæ in lite sunt, *Ansald. decis.32.num.20.ad 23.*

Non potest se ingerere super alio articulo coram diverso Auditore vertente, *Ansald.decis.37.num.7.*

Causæ Ponens non debet proponere dubia superflua, *Ansald.decis.37.num.11.*

Auditores Rotæ in Cathalogo Sanctorum fuerunt aliquandò descripti, & aliquandò Pontifices electi, *Ansald. in præfat. num. 3., & per tot., ubi multa alia circa Auditores Rotæ, & eorumdem facultates, exemptiones, & privilegia.*

Sunt in pronunciando Iudices delegati, & sive benè, & sive malè functi sunt officio suo, *Emerix jun.decis.177.n.1.*, limita, quandò aliæ supervenerunt commissiones cum clausula *Quam, & quas incidentibus, & dependen.&c.*, tunc enim benè possunt iterùm super annexis &c. pronunciare, *ibid.nu.2.*

Non servant ferias Rotales in Causis, in quibus procedunt uti Prælati deputati, non uti Auditores, *Emerix jun.decis.242.num.6.*
Vide *feria*.

In Rota congregati nunciata sibi morte Pontificis se abstinuerunt à resolutione Causarum, licèt aliàs fuisset contrarium practicatum, *Emerix jun.dec18. num.1.*

Auditor Rotæ sine speciali mandato non potest admittere resignationem beneficii, sed litis, & Causæ sic, *decis.15. num.1.de renunc.in antiq.305.*

In Causa appellationis potest procedere, etiam non servatis terminis, *dec.946. num.1.lib.3.par.3.divers.*

Uti potest facultatibus Auditoris Cameræ, quandò in commissione sic ipsi concessum est, *dec.415.num.10.par.1.*

Aliquandò *potest subintrare in locum executoris*, executore mortuo, *dec.606. num.3.& 4.par.3.*

Poterit *absque commissione* providere de beneficio coram eo præsentatum, *decis.488.num.1.par.3.*

In Causa beneficiali coram eo pendente jurisdictionem habet, *decis.469.nu.3. & 4.par.4.tom.2.*

Est familiaris Papæ, *decis.429.num.20. par.5.tom.2.*

Insignis suo tempore fuit Bellenc., *decis.464.num.4.par.5.tom.2.*

Ubi à Curia discedit, aut moritur, tunc Notarii impetrant commissionem subrogatoriam, eamque in domibus præsentant, & postmodùm Reverendissimus Decanus distribuit dictas causas, *decis.293.num.14.par.8.*

Auditor immittendo aliquem in possessionem *vig. Clem. Auditor.* de rescriptis, videtur per priùs beneficium contulisse, *decis.210.num.52.par.9. tom.1.*

Deputatus potest conferre beneficium absque alia commissione ad evitandos circuitus superfluos, *decis.279.num.5. & 6.par.9.tom.1.*

Non potest definire Causas sine voto aliorum Coauditorum, si Partes expressè non consenserint, *decis.317.num.1.*, amplia, *ut num.seqq.par.11.*, *Bich.decis.153.num.2.*, *& decis.564.num.1. Ansald.decis.11.num.20.*

Ponens, dum est mortuus, procurari debet à Parte alterius subrogatio, *dec.21. num.3.par.12.*

Potest conferre vigore Clement. *Auditor*, post appellationem ad eum devolutam, *decis.238.num.4.par.14.*

Jacobus Emerix antè ejus ingressum in Rota, tamquam Advocatus elegantèr scripsit, *decis.337.num.2.par.16.*

Si de aliquo dubitat in extensione Decisionis, solet consulere alios Coauditores, *decis.308.num.4.& 6.par.16.*

Electus Gubernator Urbis, adhuc causam proposuit, *decis.95.num.1.par.17.*

Non potest sententiare, nisi Causa in Rota proposita, & habitis votis Correspondalium, *decis.21.num.3. par.17.*

Etiam remoto impedimento, vel absentia, potest se intromittere, & ingerere in causis alterius, *dec.209.num.5.par.18. tom.1.*

Post latam sententiam functus est officio suo, *decis.391.num.3. & 14.par.18. tom.1.*

Eò magis quilibet potest se intromittere in Causis alterius, ubi, & alius Coauditor non opponit, & coarcuit consensus Partium, *decis.209.nu.7.par.18. tom.1.*

Ut possit in causa pronunciare sententiam, sufficit illam in Rota pendere, *decis.304.num.5.par.18.tom.1.*

Potest subscribere sententiam alterius absque citatione nova, *decis.209.nu.4. par.18.tom.1.*

Possunt procedere in possessorio tempore vacationum, *dec.394.n.6.p.18.to.1.*

Secluso impedimento absentiæ, ægritudinis, aut etiam alio, non possunt se ingerere in Causis aliorum suorum Coauditorum, *decis.142.nu.8.par.18. tom.1.*

In Causis attentatorum, & meri possessorii procedere possunt, etiam pendentibus feriis generalibus, *decis.4. num.3.par.18.tom.1.*

Sunt Judices delegati, *decis.209.num.1., & decis.391.num.1.par.18.tom.1.*

Succedunt loco Ordinarii, instituere recusantis, tàm in cognoscendo, quàm in exequendo Juspatronatus, *dec.697. nu.9 par.18.tom.2., Coccin.dec.2088. num.85.*

In Causis sibi commissis, uti Prælati non servant ferias Rotales, sed quocumque tempore possunt, procedere, *dec.441. num.5.par.18.tom.2.*

In extendendo Decisiones, quandòque utuntur formalibus verbis suorum Coauditorum, *decis.21.num.1.par.19. tom.1.*

Ex Constitutionibus Summorum Pontificum non tenentur, neque arctantur disputare dubia superflua, *dec.331.n.9. par.19.tom.1.*

In Causis commissis Auditori Rotæ, uti Prælato, servato stylus illius Tribunalis, cujus Personam Auditor repræsentat, *Arguell.decis.12.num.6.*

Auditores Rotæ possunt prorogare fatalia, *Arguell.decis.73.num.22.*

Rota succedit loco Executoris in literis Apostolicis deputati, ubi Causa est Rotæ commissa, *Zarat.decis.69.n.12.*

In Rota non proceditur executive, etiam stante commissione cum facultatibus A. C., quandò via executiva est vulnerata, *Zarat. decis.103num.12.*

Mittendo aliquem in possessione vigore *Clement.Auditor.de rescript.*, videtur per priùs beneficium contulisse saltem virtualiter, *Cerr.decis.106.num.52.*

Decanus potest subrogare se ipsum, vel alium Auditorem in locum alterius, vel defuncti, vel ad majorem dignitatem promoti, *decis.505.num.1.par.19. tom.2.*

In Causis sibi commissis extra Rotam, seù compromissis, tenetur exquirere vota Coadiutorum *ex reformatione* Pauli V., *decis.637.num.1.par.19.tom.2.*

Subrogatio Auditoris facta à Decano in locum Defuncti suffragatur etiam in Causis extra Rotam commissis, *decis.556.num.5.par.19.tom.2.*

Impugnari non potest ab eo, cujus favore facta fuit, *decis.556.num.9.par.19. tom.2.*

Non requiritur nova commissio, seu deputatio, *ibid.num.8.*

Omnes Auditores unum Tribunal constituunt, atque una est omnium jurisdictio, *ibid.num.7.*

Commissa Causa uni ex Auditoribus de voto Rotę radicata dicitur jurisdictio eam cognoscendi in eodem Tribunali, *decis.556.num.6.par.19.tom.2.*

Post sententiam pronunciatam in Causa, po steà alteri Auditori commissa rursùs in illa pronunciare non prohibetur, *decis.304.num.1., & per totam par.18.tom.1.*

Si post latam sententiam alia superveniat commissa, iterùm pronunciare potest, *decis.209.num.2.par.18.tom.1.*

Sine commissione nullam habent jurisdictionem, *decis.631. num.1. par.18. tom.2.*

Olim Peregrinus testatur, quod tempore, quo ipse erat Referendarius Signaturæ justitiæ, illa voluit immutare exequutores datos in literis Apostolicis, quamvis adesset justa, & rationabilis Causa, *decis.394.num.7.par.19. tom.1.*

Ex Constitutionibus Summorum Pontificum non potest inconsultis Dominis expedire Causam, *dec.331.n.7.p.19.to.1.*

Si in decidendo causam inter se discordant, tunc respondetur, de ea non liquere, *decis.261.num.12.par.19.tom.1.*

Fuit olim R.P. D.Calatiis, postea magnus Cancellarius Mediolanensis electus, *decis.215.num.1.par.19.tom.1.*

Auditores Rotæ possunt recipere cessionem litis, sed non juris, *add. ad dec.3. num.2.de renunc.in novis.56.*

Citant per universum Orbem, quia in procedendo sunt Iudices ordinarii, *decis.48.num.26.par.4.tom.2.*

Quandò faciunt expeditionem causarum non egent alia commissione, *decis.568.num.63.par.4.tom.3.*

Designati de Partibus venientes, antequam publicam habeant disputationem Rota solet eis injungere onus informandi in aliqua causa, *dec.313.n.13. par.4.tom.2.*

Vigore primæ commissionis causas cognoscere possunt cum omnibus, & singulis emergentibus, ac alias quomodolibet incidentibus decidere valent, *decis.568.num.68.par.4.tom.3.*

Secundum stylum antiquum, propter facilem aditum ad Principem, non poterant exequi suas sententias, licet secus esset, quandò causa committebatur in Partibus, *decis.568. num.59. par.4. tom.3.*

Olim expedientes causarum, faciebant sub plumbo, & sic nomine Papæ, & expedire aliquid sub plumbo idem est, ac si sub bulla, *decis.568.num.60.& 61. par.4.tom.3.*

In cognoscendo habent ordinariam jurisdictionem in pronunciando verò delegatam, *decis.568.num.25.par.4.to.3.*

Possunt ad cautelam absolvere ab excommunicatione prout possunt Iudices ordinarii, *decis.568. n.25. par.4. tom.3.*, contra quando non adsit commissio, *Coccin.decis.1533. la 2.num.50.*, contrarium *num.52.65.& 68.*

Non comprehenduntur sub nomine Concilii Tridentini *Sess.25. cap.3. de reformat.*, ex quo in procedendo habent jurisdictionem ordinariam, *decis.568.num.54.& 58.par.4.tom.3.*

De tempore, decis.4.de re judic.in novis., non habebant ordinariam jurisdictionem in procedendo, *decis.568.nu.55. par.4.tom.3.*

Hodiè vigore Innocentianæ faciunt expeditionem sub eorūdem nomine, *decis.568.num.62.par.4.tom.3.*

Rota potest auferre beneficiū absque alia commissione ad evitandos circuitos superfluos, *Cerr.decis.131.num.5.*

Pendente lite in Rota, succedit loco executoris, *Cerr.decis.580.num.2.*, *Cels. decis.288.num.7.*

Succedit loco certi Executoris, ubi lis fuit super beneficio introducta, & potest de executione literarum Apostolicarum cognoscere, illiusque debitam executionem decernere, *Cerr.dec.581. num.4.*

Decisionem potest non extendere, quandò processus, in quo est fundata resolutio non est in totum interpretatus, ac proindè non visus, *Coccin.dec.313. per tot.*

Ponens, non sequitur sententiam Votantium, quandò sibi constat de injustitia *Coccin.decis.399.num.5.*

Auditor Rotæ attenta pendentia litis, & vigore Clementinæ *Auditor. de rescrip.*, succedit loco Executoris in literis deputati, *Benincas. decis.340. num.1.*

Potest se ingerere in Causa alterius Auditoris, quandò adest necessitas, *Coccin.decis.527.num.4.*

Subrogatus loco alterius dicitur, quandò concurrunt ea, de quibus ibi, licet non doceatur de commissione subrogatoria, *Coccin.decis.2327.num.1.*

Deputati Consultores in aliqua Causa, non acceptant deputationem, sed prius disputata Causa extrajudicialiter in Rota faciunt decisiones, & in ipsa traditione voti acceptant deputationem, *Coccin.decis.1701.num.9.*

Designati antè privatam disputationem, & antequam recipiantur in Rota, scribunt, uti Advocati, Tribunalque informant, *Coccin.decis.1329.num.13.*, *decis.1565.num.17.. decis.2077.nu.1.*, *& decis.2087.num.6.*

Exequi olim non poterant eorum sententias ob facilem aditum ad Principem, secus quandò committebantur

tur in Partibus, *Coccin.dec.*1533.*la* 2. *num.*58.

Expeditiones Causarum olim faciebant sub plumbo, & sic nomine Papæ, *Coccin.decis.*1533.*la* 2.*num.* 59.

Faciunt hodie sub eorum nomine, *Coccin.decis.*1533.*la* 2.*num.*61.

Decanus subscribit sententiam, absente Auditore, cui Causa fuit commissa, *Benincas.decis.*92.*num.*1.

Nec egent alia commissione, *Coccin. decis.*1533.*la* 2.*num.*62.

Jurisdictionem habent in conferendo, & delegatam in pronunciando, *Coccin.decis.*1533.*la* 2.*num.*51.*&* 57.

Olim non habebant jurisdictionem ordinariam in procedendo, *Coccin. decis.*1533. *la* 2. *num.*54., & quomodò hodiè procedant, *ibid.num.*55.

Non comprehenduntur sub decreto *Concil.Trid. Sess.*25. *Cap.*3.*de reform.*, ex quo procedendo habent jurisdictionem ordinariam, *Coccin.decis.*1533. *la* 2.*num.*53.

Procedunt pro omnibus indigentiis in qualibet Causa vigore unicæ commissionis, *Coccin.decis.*1533.*la* 2.*num.*66. *&* 67.

Una Pars, altera non opponente, procedere potest coram 2. Auditore in locū alterius impediti subrogato, quandò jurisdictio est perpetuata, *Coccin. decis.*439.*num.*4.

Auditor Rotæ *deputatus*, potest instituere, *Manzaned.decis.*700.*num.*7., *Seraphin.decis.*1238.*num.*5.

Non potest expedire Causas, inconsultis Coadiutoribus, *Manzaned.decis.*178. *num.*8.

Constitutio Rotæ Pii IV. prohibet Auditori, nè de per se inconsulta Rota Causam expediat, non inducit tamen necessitatem disputandi dubia superflua, nec prohibet, quin extra dubium possit referri Causam, *Manzaned. decis.*48.*num.*5.

Subrogatus in locū alterius extendit decisiones non extensas ab ejus Antecessore, in cujus locum subrogatur, *Manzaned.decis.*841.*num.*1., *&* 856.*nu.*1.. *Priol.decis.*27.*nu.*15. , *decis.*42.*n.*14.. *decis.*46.*num.*31., *&* *decis.*51.*nu.*29.

Succedit loco Episcopi in Causa super executione operis in Rota pendente, *Manzaned.decis.*898.*num.*6.

Licet in procedendo sint Iudices ordinarii, tamen processibus suus semper utuntur via delegata, sed hodiè non ita strictè id servatur, *decis.*568.*nu.*56. *par.*4.*tom.*3.

Sunt Jurisconsulti selectiores omnium gentium Christiani Orbis, *decis.*497. *num.*190.*par.*5.*tom.*2.

In Causis Beneficialibus pendentibus in Rota cum succedunt loco Ordinarii collationem dictorum beneficiorum facere possunt, *dec.*289.*num.*88.*par.*6.

Faciunt unum Tribunal, & commissiones deserviunt pro simplici distributione Causarum, *decis.*85.*n.*9.*par.*6., *Dunoz.jun.decis.*711.*num.*2., *Put.decis.*340.*num.*3.*lib.*3., *Emerix jun. decis.*177. *num.*3., *&* *decis.*204. *num.*5. *&* 6.

Non possunt expedire Causas, nisi dato dubio, & expectato voto Dominorum, *decis.*170.*num.*9.*par.*6.

Omnes faciunt unum corpus, & unus dicitur alterius loco subrogatus, *dec.*8. *num.*4.*par.*6., *Zarat.decis.*75.*num.*2.

Possunt instituere ser. ser. in beneficio, *decis.*36.*num.*12.*par.*8., *Dunoz.jun.decis.*963.*num.*1., *&* *decis.*214.*num.*10.

Unica commissione mediante, in qualibet instantia possunt procedere ad finalem causæ executionem, *decis.*295. *num.*11.*par.*9.*tom.*1.

Omnes simul constituunt unum Tribunal, *decis.*21.*nu.*2.*par.*12., *Dunoz.jun.decis.*86.*num.*1.

Quando unus moritur, alter loco illius subrogatur, *decis.*21.*num.*2.*par.*12.

Etiam in causis, ubi nihil fuit resolutum, quæ super illis acta sunt, sæpè describere consueverunt, *decis.*231.*num.*4. *par.*16.

Auditores Rotæ olim sine nova commissione non poterant exequi suas sententias, & expeditiones relaxare, *decis.*195.*num.*12.*par.*16.

Unica commissione procedunt in tota Causa, omnibusque illius dependentibus, & emergentibus, *decis.*195.*nu.*8. *&* *seqq.par.*16.

Dicun-

Dicuntur Judices ordinarii in cognoscendo, delegati, tamen in pronunciando, *decis.*195.*num.6.par.*16.

Sicuti, & cæteri Iudices Ordinarii possunt ad cautelam absolvere ab excommunicatione, *decis.*195.*num.*7.*& seq. par.*16.

Etiam in acie super milites jus dicunt, & ideò semper habent præcedentiam quoad alios, ejusque Tribunos, *decis.*303.*num.*22.*par.*16.

Non habent facultatem remittendi citationem, *decis.*277.*num.*16.*par.* 16.

Absque alia commissione possunt providere de beneficio alicui debito, *decis.*313.*num.*9.*par.*17.

Omnes constituunt unum Tribunal, & commissio uni directa tribuit jurisdictionem alteri, *dec.*209.*num.*3.*par.*18. *tom.*1.

Faciunt unum tribunal, & unus potest prosequi, ac expedire Causam alterius, *decis.*204.*num.*14.*& seq.par.*18.*tom.*1.

In suis decisionibus, quandòque verba Dominorum literaliter transcribunt, *decis.*81.*num.*20.*par.*18.*tom.* 1.

Si se in duas æquales partes dividunt, tunc causam non resolvunt, sed illa fit dilata, *decis.*113.*num.*1.*par.*18.*tom.*1.

4 Auditor Sanctissimi.

Auditor Sanctissimi non potest se ingerere in evitandis iis, quæ continentur in commissione Signaturæ Gratiæ, *decis.*394.*num.*10.*par.*18 *tom.*1.

Non potest mutare rescriptum sine ejus oraculo, & novo rescripto, *decis.*125. *num.*4.*par.*19.*tom.*1.

Immutare non valet rescriptum factum *in Signatura Gratiæ*, *decis.*125.*nu.*5. *par.*19.*tom.*1.

5 Auditor Signaturæ Justitiæ.

Auditor Signaturæ privativè quoad alios decernit supersessorias, quadò fit recursus ad Signaturam, *Bich.decis.*451. *num.*3.

Non potest alterare, aut revocare rescriptum Signaturæ, *Cels.decis.*218.*nu.*7.

Decretum Auditoris Signaturæ revocans possessionem, nullus jus tribuit, quoad merita Causæ, *Benincas. decis.* 41. *num.*3.

6 Auditor Nuncii.

Concedere non potest Literas Dimissoriales absque speciali mandato, *Coccin. decis.*1181.*num.*9.

De Auditu.

De Auditu si Testis deponat, *non probat*, *decis.*432.*num.*11.*par.*5.*tom.*2.

Si Testis deponat *in re valdè antiqua*, non est necesse ut deponat de tempore præciso, *decis.*424. *num.*7. *par.*5. *tom.*2.

Testis *à Parte* non probat *decis.*334.*n.*7. *par.*11.*& decis.*256.*num.*16.*par.*14.

Testis *unicus* non probat, *decis.*25. *n.*24. *par.*11.

Testes *non probant*, quando Authores eorum repelluntur, *decis.*301. *num.*20. *&* 25.*par.*11.

Testis nihil probat, *decis.* 106. *num.* 2. *par.*11.

Testes *probant*, dum sumus in antiquis supra 80. annos, *decis.* 188. *num.* 6. *par.*12.

A Parte Testis deponens non plus probat, quem si Pars illa deponeret, *decis.*168.*num.*39.*par.*12.

Testes *ab ipsa Uxore deponentes* in re clanculò peracta sufficiunt, *decis.*199. *num.*5.*par.*13.

Testis deponens, *ubi in contrarium stat juris præsumptio*, tamquàm unicus nullum facit probationis gradum, *decis.*73.*num.*22.*par.*13.

Testes deponentes *plenè*, *& concludentèr* non probant, *decis.*414. *num.*5. *par.*13.

Testes licèt deponentes *pro adminiculo*, tamen in Causa deserviunt, ubi præsumptiones, & coniecturæ admitti solent, *decis.*174.*num.*16.*par.*13.

Testes deponentes, cum agatur *de re antiqua*, nec sint qui de visu deponere possint, sufficientèr probant, *dec.*318. *num.*10.*par.*13.

Testes *in Materia difficilis probationis* admit-

admittuntur, *decis.269.num.3.par.13.*
Testes licèt deponant, *in antiquis* benè probant *decis.326.num.15.par.14.*
Testes deponentes nec exprimentes *à quibus audiverint*, nullum probationis gradum constituunt, *decis.304. n.4. par.14.*
Testes *deponentes specificè* ab eorum Majoribus de facto benè informati, plenam merentur fidem, & præferuntur aliis non benè informatis, & de publica voce, & fama non deponentibus, *decis.248.num.17.& 18.par.14.*
Testes deponentes *debent nominare corū quibus audiverunt*, intellige verum non esse in civilibus, *decis.276. nu.15. par.14*
Testes *non probant*, si is à quo audiverunt, non probat, *decis.535. num.32. par.14.*
Testes *adminiculati* benè *probant* in materia difficilis probationis, *decis. 164. num.17.par.14.*

Aversio.

Aversio magna *præsumitur* in Puella ducendo aliquem in maritum, dum asseruit velle potiùs, se projicere de fenestra, vel in puteum, quam eum habere in Maritum, *decis. 23. num. 18. par.12.*
A Religione, ex Testibus clare, & prolixè de ea deponentibus, probatur, *decis.211.num.2.par.13.*
Ob adversionem à Religione filius, inquam, vi, & metu per Patrem, & Consanguineos incusso ingressus fuit, & professionem emisit, indè exire, & habitum deponere potest. *decis.211.n.1. par.13.*

Augendi.

Augendi voluntas non debet operari diminutionem, *decis.174.num.42. par.6.*
Ad augendam legitimam filia dotata facit numerum, *decis. 180. num. 10. par.11.*

Aufugere.

Aufugere cuique licet ad evitandam capturam suæ Personæ, *Manzaned. decis.861.num.6.*

Avenionen.

Scutum quot solidis, & *Salma* quot eminis constet, *Priol.decis.7.num.5.*

Augumentum.

Augumentum *Cultus Divini* probatur per Testes quando in erectione sunt comprehensæ plures dignitates, quæ præeminentiis uti possunt, & clare in augumentum Ecclesiæ redundant, *decis.631.num.4.par.4.tom.1.*
Redditum, quod sine aquis haberi non potest dicitur ex ipsis aquis provenire, non autem ex terris, *decis.651.n.3. par.1.divers.*
Sequitur *naturam rei auctæ*, & sic augumentum dotis sine dote esse non potest, *decis.589.num.1.par.1. divers. & decis.316.num.3.par.2.divers.*
Augumentum *hæreditatis* post mortem Testatoris superveniens propter benevolentiam Creditorum non constituit novum jus hæreditarium, sed cedit còmmodo hæredum, *dec.514. n.6. par.3.*
Proveniens *ex corpore debito legitimæ*, cedit lucro ipsius, *decis.347.n.7.par.1. divers.*
Dotis ad filios etiam primi matrimonii spectat, quia Statutum Urbis, volens, quod, extantibus Liberis Maritus totam dotem lucretur, non potest derogare legi, quæ vult, quod eam Liberis communis matrimonii servare teneatur, *dec.255. n.1.2. & 3.* ubi explicatur hoc Statutum, *nu.4. par.4.divers.*
Regulari debet secundum naturam sui præexistentis, cui accedit, *decis.391. num.7.par.1.*
Superveniens in re, cujus dominium spectat ad Capitulum ex quavis industria, distribui proportionabiliter debet inter omnes Canonicos, *decis.45. num.3.par.2.*

Iisdem

Iisdem regulis judicatur, quibus principale, & idem jus statuitur in augmento, quod in principali aucto, *dec.*682. *num.*4.*&* 7.*par.*2.

Hæreditatis à Testatore ordinatum censetur ordinatum, non solum in gratiam hæredis, sed etiam in gratiam substituti, & fideicommissi, quando Testator consideravit, decus,& honorem familię, *decis.*682.*num.*5.*par.*2.

Hæreditatis, quod debet fieri ex fructibus, debet censeri potiùs ordinatum gratia hæredis, quàm fideicommissarii, *decis.*682.*num.*6.*par.*2.

Idem juris est, quàm rei auctæ, *decis.*94. *num.*3.*par.*2. Ubi non viget diversa ratio, *decis.*72.*num.*4.*par.*2.

Dotis, factum constante matrimonio, non operatur congruitatem dotis, *decis.*787.*num.*5.*par.*3.

Dotis, & donatio propter nuptias à pari procedunt cum ipsa dote, *decis.* 513. *num.*3.*par.*4.*tom.*1.

Ad ipsum inducta non debent operari diminutionem, *decis.*715. *num.*2.*par.*4. *tom.*3.

Fructuum Jurispatronatus ad hoc ut probetur, prius est necessarium, justificari statum, *decis.*630.*num.*69.*par.*4. *tom.*3.

Pensionis ad solvendum novo Pensionario, quis non potest se obligari ordiria auctoritate, *decis.*386.*num.*8.*par.*5. *tom.*1.

Et dos à pari procedunt in restitutione, *decis.*300.*num.*8.*&* 9. *par.*6. *Caril.pagin.*298.*num.*2.*decis.*582.*nu.*3.*par.*19. *tom.*2.

Dotis Ecclesiæ, ut dicatur juxtà opinionem, quam servat Rota, factum non debet esse ad majorem commoditatem, sed ex causa necessaria, *dec.*109. *num.*15.*par.*6.

Dotis factum Ecclesiæ, non est dotatio, qui enim auget dotem dicitur Benefactor, & non Donator, *decis.*29. *n.*30. *par.*7.

Dotis, quando est promissum à Muliere post matrimonium in contractum, tunc in ejus obligatione sunt servandæ solemnitates statutariæ, *decis.*241. *num.*3.*par.*7.

Cultus Divini magis præponderat,quam ratio præiudicii, quod aliquibus potest deferri circa diminutionem honoris, seu decoris,*dec.*258.*n.*23. *par.*7.

Pretii auget valorem rei, & de eo habenda est ratio., ac si de pretio priùs constituto, *decis.*212. *num.*11. *par.*9. *tom.*1.

Servitii ad Ecclesiæ Rectorem spectat,*decis.*77.*nu.*2.*par.*8.*Dunoz.jun. dec.*740. *num.*9.*&* 11.

Quod habuit locum *post aditam hæreditatem* non auget hæreditatem, *dec.*96. *num.*18.*par.*9.*tom.*1.

Pensionis Domus pro expensis in ea factis debet calculari ad rationem quinque pro centenario, *decis.*225. *nu.*36. *par.*10.

Non debetur ex fructibus Beneficii alteri in Dominium assignati, *dec.*59.*num.*1. *par.*10.

Dotis non comprehenditur sub dispositione leg.Hac edictali, C.de secund. nupt. intellige, quando ille, qui augmentum dedit sibi restitui stipulatus esset; *secus* quando illud fuerit pleno jure Mulieri donatum, & in ejus dominium, ac patrimonium transactum, *decis.*368.*num.*34.35.*&* 36.*par.*11.

Cultus Divini jus desiderat, *decis.*107. *num.*11. *par.*11. *&* *decis.*316. *num.*2. *par.*14.

Semper sequitur naturam rei praexistentis, *decis.*105.*num.*18.*par.*12.

Dotis correspectivum donationi respicit favorem filiorum ex eodem matrimonio suscipiendorum, *decis.*229. *nu.*27. *par.*12.

Pensionis in locatione ex justa causa inter Partes licitè fit, *decis.*164. *num.*4. *par.*13.

In augmentum primæ constitutæ cedula secunda eodem jure metiri debet, *decis.*30.*num.*6.*par.*13.

In apocâ privata promissum, privatadum nullam habet dependentiam à dote, correspectivitas cessat, *decis.*90. *num.*18.*par.*13.

Ejusdem naturæ esse debet cujus est principale cui accedit, *decis.*271.*n.*23. *par.*13.*Seraphin.decis.*666.*num.*2.

Constitutum ad effectum, ut decentiùs nubat

nubat Vidua vel commodius in viduitate vivat, deficiente tali causa, non debetur, *decis.90.num.11.par.13.*

De rei melioratæ augmento non sufficit constare, nisi insimul constiterit de impensa, *decis.337.num.21.par.16.*

Ex illo dotis facto filiæ jam nuptæ, iidem debentur fructus, ac de ipsa dote, *decis.260.num.20.par.19.tom.1.*

Augumentum factum super re subiecta fideicommisso, non cadit sub fideicommisso, nec sequitur naturam rei principalis, *Zar.decis.69.num.4.*

Intrinsecum bonis hæreditariis contingens à die obitus Patris,usque ad diem petitionis legitimæ cedit commodo filij, non secus, ac hæredis, *Bich. decis.94.num.7.15.17.& 22.*

Ex augumento subsecuto post aditam hæreditatem hæres beneficiatus non tenetur solvere Legata, *Bich. decis.94. num.21.*

Augumentum inseparabilitèr *annexum Præbendæ* non potest ab illa dividi, *Mazaned.decis.93.num.5.*

Augumentum *Dotis* Matre mortua, spectat ad filios quoad proprietatem, licet quoad usum fructum sit Viri, *Cavaler.decis.546.num.4.*

Spectat ad Maritum,nisi aliud fuit conventum, *Cavaler.decis.353.num.4.*

Valoris rei spectat ad Dominos pro rata, *Cavaler.decis.579.num.5.*

Augumentum *Dotis* debetur sicut dos, & cum eadem anterioritate, *Cavaler. decis.546.in principio.*

Augumentum *Dotis* verè dicitur, quando ex dote data, & quantitate aucta per Virum fit una summa, *Cavaler. decis.546.num.4.*

Inducta ad augumentum, operari non possunt diminutionem, *Benincas. decis.207.num.15.*

Diminutio ejusdem est juris, cuius est augumentum, *Coccin. decis.179. numer. 6.*

Est ejusdem naturæ,cujus est principale, *Coccin.decis.2158.num.47.*

Scutorum mille, non est sufficiens pro dotatione beneficii annui redditus scut.100.*decis.1613.num.56.*

In augumentum inducta non debent operari diminutionem, *Dunoz. jun. decis.651.num.20.*

Augumentum causat multiplicationem Legati, *Ludovis. decis.236.num.10.*

Primogenituræ spectat ad liberam dispositionem meliorantis, *Ludovis. decis.320.num.20.*

Regulari debet secundum naturam sui præexistentis, cui accedit, *Ludovis. decis.544.num.14.*

Idem juris est, ac rei auctæ, *Ludovis. decis.132. num. 8. Mazaned. decis. 98. num.1.2.& 3.*

Dotis absque necessaria fundatione, vel donatione formali, ad acquirendum Juspatronatus non sufficit, *decis. 96. num.27.par.13.*

Ob teneram ætatem, tamquam Causam finalem à Sene promittitur, non ob commodum, *decis.90. num. 27. parte 13.*

Aliter factum inservit pro eleemosyna, & ille qui præstat dicitur Benefactor, non Fundator, *decis.96.nu.28.par.13.*

A Sene promissum, potiùs remuneratio, quàm donatio appellatur, & in recompensatione juventutis facta censetur, *decis.90.num.15.par.13.*

Cũ cessione jurium datum doti principali non obstat, *decis. 159. num. 37. par.13.*

Proveniens ex beneficio temporis ad Dominum spectat, *decis. 232. num.17. par.15.*

Canonis bonorum Ecclesiæ in transactione factum ad sedandas lites, compatitur cum prima concessione, & nihil novi producit,*decis.309.num.17. par.15.*

Sequitur Dominium rei,*decis.303.num.5. par.15.*

Monetæ imaginariæ nullum Creditori debetur, *decis.311.num.5.par.15.*

Monetæ superaugere tenetur, qui aliquam rem emere tenetur, si pretium rei emendæ auctum sit, *decis. 311. num.19.par.15.*

Importare non debent verba inducta ad diminutionem, *decis. 152. num. 14. par.15.*

Et diminutio, seù prorsus accretio,& decretio alluvionis ea est, quàm flumen non

non solum ponit, & adjicit, sed etiam si paulatim retrocedit, *decis.*202.*nu.*8. *par.*15.

Et diminutio bonorum emptorum cedit periculo Domini, *decis.* 197. *num.*4. *par.*15.

Potiùs præsumitur, quàm diminutio, *decis.*144.*num.*8.*par.*15.

Et diminutio aliquando dantur etiam in hæreditate, *decis.*197. *num.* 17. *parte* 15.

Vel diminutio postea secuta hæreditatis non attenditur in calculanda legitima, *decis.*144.*num.*19.*par.*15.

Intrinsecum bonorum hæreditariorum auget legitimam, ejusque implementum, extrinsecum verò spectat ad hæredes, *decis.*198.*num.*13.*par.*15.

Monetarum secutum post contractum non potest referri ad damnum Ecclesiæ, *decis.*58.*num.*20.*par.*16.

Aliquod beneficio temporis, & aliis intrinsecis adauctionibus, non autem puris melioramentis tribui debet, *decis.*337.*num.*23.*par.*16.

Augumentum Ministrorũ Ecclesiæ, quando petitur ab Universitate, debet probari, quod propter paucitatem Ministrorum, & multitudinem incolarum aliqui decesserint sine Sacramentis, *Millin.decis.*83.*num.*1.

Dotis non potest stare sine dote præcedente, *Millin decis.*149.*num.*6.

Asserens augumentum dotis esse factum ex bonis suis propriis, debet id probare clarè, & concludenter, *Millin. decis.*372.*num.*1.

Augumentum dotis constante Matrimonio regulariter fieri non solet, *Ottobon.decis.*267.*num.*7.

Est propriè, & vera dos, *Ottob. dec.*190. *num.*13.*Et competit pro eo* beneficium Auth. res quæ *C.communia de legat.* quemadmodum pro ipsa dote, *Ottbobon.decis.*190.*num.*6.*&* 7.

Revertitur ad hæredes mulieris, *Ottobon.decis.*199.*num.*28.

Inducta in augumentum non debent operare diminutionem, *Merlin. dec.*586. *num.*10.*decis.*568.*num.*42. *& dec.*578. *num.*42.

Augumentum succedens ex re sortitur illius naturam, *Merlin. decis.*281. *nu.*7.

Pretii auget valorem rei, *Rox.pag.*270. *num.*9.

Augumentum, *& decremencum* stant commodo, & incommodo emptoris, *Ubag.decis.*3.*num.*25.

Augumentum Officii ortum ex industria exercentis spectat ad Dominum ipsius Officii, *Vbag.decis.*3.*num.*27.

Vide etiam in verbo Officium.

Pretii rei ob tempus non concluditur provenire ex melioramentis, *Vbag. decis.*66.*num.*24. *Sed potiùs* ex beneficio temporis, *ibid. num.*25. *Maximè* data causa alterationis ex inundatione, aut simili, *ibid.num.*26.*Emerix jun. decis.*203.*num.*3.

Proveniens ex casu fortuito spectat ad Dominum, *Vbag.decis.*3.*nu.*24. *&* 30. *& decis.*66.*num.*27.

Augumentum dotis, vel dos an fuerit promissa, incertum est, quandò post verba *in augumentum*, adduntur alia, *& dotis nomine*, *Priol.decis.*249.*num.*13.

Est ejusdem naturæ, cujus est principale, cui accedit, *Priol. decis.* 172.*num.*22. *& decis.* 28.*num.*28.

Non datur sine aucto, *Priol. decis.*249. *num.*12.

Augumentum, *& decrementum fundi dotalis* regulariter cedit commodo, vel incommodo Uxoris, *Ansald. decis.*80. *num.*27.

Limita quando Partes in contrarium paciscuntur, quia id fieri potest etiam in fundo dotali, *ibid.num.*28.

Proveniens ex beneficio temporis, aliæque intrinsecæ adauctiones in utilitatem solius dominii cedere debent, *decis.*337.*num.*23.*par.*16.

Et decrementũ monetæ Partes tollere possunt propter incertitudinem, *dec.*230. *num.*13.*par.*16.

Postea secutum, si poterat etiam in decrementum transire, læsio semper excluditur, *decis.*58.*num.*24.*par.*16.

Rei melioratæ, ex ipsis melioramentis, non autem ex temporis beneficio provenisse censetur, *decis.*251.*n.*17.*par.*17.

Superlucratum nemò præsumitur sine causa in alium transferre voluisse, *decis.*114.*num.*29.*par.*17.

Levissimum Canonis non attenditur in alienatione, seu concessione bonorum Ecclesiæ, *decis.396. num.11. par.18. tom.1.*

Ejus, quo plus solito aliquid venditum est, cedit in utilitatem Domini, non vendentis, *decis. 57. num.8. par. 18. tom.1.*

Redditum Ecclesiæ est causa legitima immutandi congruam, *decis.218.n.8. par.18.tom.1.*

Debetur in pensione assignata fructibus, si fructus fuerint aucti, *decis.81.num.15. 16.& 51.par.18.tom.1.*

Salarii tunc peti potest, aucto labore, quando quis assumitur pro certo, & determinato servitio, *decis.815.nu.29. par.18.tom.2.*

Valoris situs domus cedit emphytheutæ non autem Domino directo, *decis.4. num.9.& 11.par.19.tom.1.*

Rei emphytheuticæ, sivè latens, sivè patens pertinet ad Dominum utilem, non autem directum, *decis. 4. num.11. par.19.tom.1.*

Sequitur naturam sui principalis, cui adjicitur, *decis. 260. num. 17. par. 19. tom.1.*

Dotis à Viro Uxori promissum in casum sui prædecessus, eo vivente peti non potest, *decis.83. numer.29. parte 19. tom.1.*

Dotis sortitur, & sequitur *naturam dotis*, *decis.83.num.7.par.19.tom.1.*

Augmenti, & aucti eadem est natura in materia Gabellarum, *decis.118.nu.13. & seq.par.17.*

Vel diminutionis causa probari debet, ut excludatur præsumptio valoris, *decis.266.num.2.par.17.*

Pro augmento pensionis solvendæ conventiones super Beneficio Ecclesiastico cum onere perpetuo sunt turbidæ, & invalidæ absque beneplacito Apostolico, *decis.386.num.1.par.5.tom.1.*

Ex aliquo dotis Juspatronatus non acquiritur, *decis.210.num.5. & 318. num.5. par.5.tom.1.*

Pro illo Cultus Divini, si sit facta unio non subjacet regulæ revocatoriȩ unionum, *decis.7.num.7.par.6.*

Pro eo Dotis Donatario debentur, & quantitas donata, & fructus, *dec.226. num.1 par.12.*

Et in diminutione super arbores existunt, & plantæ, *decis.144.num.8.par.15.*

Augustus Cæsar.

Augustus Cæsar Dei nutu prohibuerat se vocari Dominum, cum ejus tempore natus esset Christus Deus noster benedictus, qui erat verus Mundi Dominus, & Monarcha, & contra suos familiares, & propinquos, qui sub tali nomine eum appellabant seviebat, *Rub. in annotat. decis.2. num.115. & 117. par.3.*

Augustus Cæsar acerbum dolorem habere se profitebatur ob mortem Varii, cum amplius non esset, qui ei verum diceret, *Rub.in annot.decis.2.num.101. par.3.*

Augustus Cæsar odio plusquam Vaticinio Adulatores prosequebatur, *ibid. num.115.*

Augustus Cæsar constituit, quod ipso tantum Authore Juris Consulti respondeant, *Bich.decis.474.num.21.*

Augumentativa.

Augmentativa est dictio, *sed etiam*, *decis.391.num.5.par.14.*

S.Augustinus.

S.Augustinus successit in Ecclesia Hypponensi de consensu Possessoris, *decis.602.num.10.par.5.tom.2.*

Volebat exhæredare filium, ut institueretur Ecclesia, *decis.71.num.8.par.15.*

Successit in Ecclesia Nipponegensi de consensu possessoris, *Coccin.dec.2217. num.8.*

Avidus.

Avidus si quis fuerit hæreditatis alicujus, tunc facilis est contra illum suspicio, *decis.375.num.22.par.16.*

Avium

Avium.

Avium una si volat, cæteræ volant, *decis.370.num.16.par.15.*

Aureum.

Areum Latinè prolatum non est idem, quod vulgariter *scudo d'oro*, *decis.87. num.2.par.3.*

Aurei nomine venit moneta ex auri substantia confecta, *decis. 87. num. 1. par.3.*

Auriga.

Auriga Testis non facit probationem pro suo Domino, *decis.132.nu.7.& 8. par.15.*

Authenticæ Scripturæ.

Authenticæ Scripturæ probant, etiamsi in actis non producantur, dum Procurator protestatus est, se velle stare indicationi earum Scripturarum:quod fieri solet ad evitandas expensas productionis, *decis.79. num. 12. & 13. par.13.*

Et Originalis dicitur contenta in libro aliarum Matricum habens requisita publici Instrumenti, nempè clausulam *Actum*, rogitum Notarii, cæterasque solemnitates, de quibus per *Gloss. in l.generali C.de tabul.lib.10.Otthobon. decis.244.num.29.30.& seqq.*

Authentica censetur scriptura reperta cum aliis authenticis, *Ottobon. decis.271.num.14.amplia, ut num.15.*

Authenticum si non exhibetur Instrumentum fidem non facit, *Ottobon. decis.78.num.12.*

Avenionensis Civitas.

Avenionensi in Civitate dicitur adesse commoditas, & facilitas investiendi, *decis.390.num.22.par.15.*

Avenionensis Vice-Legati singulæ facultates relativè referuntur, *dec.163. n.1. par.16.*

Di Avviso.

Di Avviso literæ non habent viam executivam etiam coram A.C. *decis.198. num.11.12.18.& 21.par.11.*

Literæ non probant creditum, *dec.198. num.8.par.11.*

Avviamentum.

Avviamentum fit per Artifices benè tractando Adventores, *decis.540. num.7. par.2.Ubald.decis.2.num.4.*

Estimari potest, *decis.540. num.7.par.2. Coccin.decis.529.nu.9. Ubald.dec.193. num.7.Caril.pag.395.num.9.*

Est pretio æstimabile, *dec.260. num.10. par.9.tom.1.*

Significat Hominum concursum ad apothecam, vel ratione situs, aut ingenij Artificis, *decis. 260. num. 7. par. 9. tom.1.*

Ubi non consideratur, non possunt pacisci fructus compensativi, *decis. 131. num.1.& 14.par.15.*

Habetur in consideratione, *decis. 131. num.1.& 14.cum seqq.par.15.*

Avviamento Nepotibus apothecarum, quod,ob lucrum ex negotiatione proveniens, pretio est æstimabile, renunciantibus, Patrui ex implicatione bonorum ad Nepotes spectantium plus lucrati censentur, *decis. 236. num.2. par.13.*

Avviamentum, *& Creditum* apothecæ recipit æstimationem, *Coccin.dec.459. per tot.*

Consistit in nomine,& industria exercentis Tabernam, seu Negocium, *Emerix jun.decis.576.num.12.*

Avocatio.

Signatura Justitiæ si nihil voluit rescribere in materia avocationis causæ,videtur sensisse, quod remaneat coram Judice à quo petitur avocatio, *Coccin. decis.2088.num.15.& 19.*

Possessionis facta per Judicem, sequuta morte ex nunc, prout ex tunc, efficit, ut possessio dicatur plena, *Dunoz.jun. decis.740.num.9.*Et potest fieri absque Cau-

Causæ cognitione ex officio, quandò adest timor futuri scandali, *ibid.nu.*11. *&* 763.*num.*9.

Avocatio *Causæ* inducitur, quandò exprimitur illam alibi pendere, & committitur alteri Judici, etiam absque expressa mentione avocationis, *Mazaned.decis.*93.*num.*7.

Avocatio Debitoris pecuniæ, quas posterior Creditor sibi mala fide applicavit, semper dicuntur extare, ut etiam ipsius pecuniæ ab anterioribus avocari possint, *Benincas. dec.*35. *num.*13. *Vbag.decis.*48.*num.*33.

Pecunia, quæ non extat ab anterioribus non avocatur, *Benincas. decis.* 35. *num.*11.

Avocatoria commissio, salvatur ex aliquo capite vero ex pluribus expressis, *Achill.de Grass.decis.*27.*seu* 11. *num.*1. *de rescript.*

Avocatio non datur ad favorem Creditoris anterioris contra fructus perceptos per Creditorem posteriorem bona fide, *Ansald.decis.*2.*num.*15.

Avocatio *possessionis*, ad evitanda scandala non privat possessorem sua possessione, si se non habuit pro spoliato, quando re vera nullus aderat scandali timor, *decis.*513.*num.*4.*par.*1.

Possessionis in possessorio fieri debet, quoties est timor ne Partes veniant ad arma, *decis.*298.*num.*3.*par.*10.

Causæ tollit jurisdictionem Judicis à quo *decis.*52.*num.*10.*par.*11. *Cerr.dec.*150. *num.*12.

Causæ habet vim inhibitionis, etiam antequam Parti notificetur, *decis.* 52. *num.*9.*par.*11.

Causę nunquam præsumitur facta à Principe, nisi expresse processus in judicio fabricatus fuerit illi narratus, *dec.*25. *num.*4. *par.* 16. *Cavaler. decis.* 117. *num.*3.

Rei etiam à Tertio possessore conceditur vigore pacti conventi in ipsa traditione ejusdem rei, *decis.*413.*num.*30. *par.*16.

Avocatio *possessionis* locum habet etiam in summariissimo possessorio, quando adest timor, ne Partes ad arma deveniant, *Bich.decis.*381.*num.*5.

Causæ inducitur ex petitione Partis cum rescripto, licèt in eo non fiat mentio avocationis, *Cavaler.decis.*152.*n.*1.

Post avocationem Decretum Judicis est attentatum, *decis.* 175. *num.* 12. *& seqq.*

Avvocare.

Avvocare Causas est de pertinentibus ad absolutam potestatem, *dec.*209. *nu.*1. *par.*5.*tom.*1.

Avvocatorium.

Avvocatorium rescriptum est ipso jure nullum, *decis.*375.*num.*7.*par.*14.

Aulæa.

Relicta per Testatorem imputanda sunt in legitimam, *Coccin.decis.*1907.*n.*53.

Aurum.

Auri nomine venit moneta ex auri substantia confecta, *decis.* 87. *numer.*1. *par.*3.

Aureum Latinè prolatum non est idem, quod vulgariter dicitur *scudo d' oro*, *ibid.num.*3.

Aureum Hominibus est desideratissimū, & illud omnia corrigit, *Rub.in annot. decis.*6.*num.*43.*par.*3.

Aurum bella gerit, Mucronibus imperat, evertit Urbes, & Mænia diruit, *ibidem.*

Aurum est nervosius infinitis sermonibus Hominum, nam eo loquente omnia obmutescunt, & ratio ipsa redditur inanis, *ibid.*

Aureus scutus non augetur, nec minuitur propter augumentum, vel decrementum cæterarum inferiorum monetarum, *Pen.decis.*592.*nu.*2.5.*&* 14.

Avia.

Avia Materna succedit ab intestato *Nepoti* ex filia, *decis.*115.*num.*1.*par.*1.*decis.*634.*num.*1.*&* 7.*&* 650. *num.*3. *& seqq.par.*19.*tom.*2.

Ma-

Materna *succedit Nepoti* ab intestato decedenti, si non extent alij Proximiores, *decis.21.num.5.par.8.*

Ex latere Paterno non habet majorem prærogativam in aspirando ad tutelam Nepotis, quam habeat Avia Materna, *decis.12. num.6. & 18. par.9. tom.1.*

Petens tutelam præferenda est omnibus aliis Tutoribus, Testamentarijs tamen exceptis, *decis.12.num.16.par.9.tom.1.*

Paterna, & materna æqualiter succedunt Nepoti decedenti ab intestato, *decis.12.num.7,par.9.tom.1.*

Aviæ confessio non præjudicat Nepoti non habenti causam ab ea, *decis.692. num.4.par.3.*

Maternæ in bonis Nepotis nulla debetur legitima de jure communi, *decis.272. num.13.par.5.tom.1.*

Ab Avia dos data tempore, quo vivebant Pater, & Mater, dicitur voluntaria non necessaria, *decis. 384. num. 11. par.17.*

Avia Materna, stante Marito assumere nequit tutelam, si Maritus contradicat, *Cerr.decis.136.num.10.& 12.*

Excluditur per Amitam in successione Nepotis stante Statuto, quod hæreditas devolvatur ad Propinquiores consanguineos ex linea Patris, uel Avi descendentes, *Ludovis. decis. 293. num. 1.*

In bonis Aviæ debetur legitima Nepoti ex filio, *Ludovis.decis.539.num.1.*

Austria.

Austriaco in circulo inclusæ fuerunt *Carinthia, Stiria, & Carniola* in divisione Imperii facta per Imperatores, *Priol.decis.28.num.10.*

Inter Provincias Austriæ, referuntur Carinthia, Stiria, & Carniola, *ibidem num.18.*

Auxilium.

Auxilium etiam præstare dicitur mutuans, *decis.69.num.44.par.7.*

Extraordinarium non debet tribui ei, qui communi auxilio munitus est, *decis.32.num.12.par.10.*

Authentica.

Authentica Res quæ &c. non habet locum, ut bona fideicommisso subjecta pro dotis restitutione alienari possint, *dec.87.num.3.par.4. divers. contrà Zarat.decis.15.num.72.Arg.dec.66. n.20. & decis.63.num.59.*

Fallit stante Decreto Principis in contrarium, *Zar.decis.62.num.13.*

Præterea C. undè Vir, & Vxor, habet locum in Muliere omninò indotata, ne in vilipendium Mariti cogatur mendicare, *decis.448.num.4.par.2.*

Præterea dispositio succedit loco alimentorum, *decis.448.num.4.par.2.*

Res, quæ C. comm.de leg. procedit non solum in tacita, sed etiam in expressa Testatoris voluntate, quæ habet locum, nedum in Nepotibus, & aliis Descendentibus adhuc vivo Testatore existentibus, sed in natis, & conceptis post ipsius obitum, quoniam secundum magis veram, ac receptam DD. Sententiam, fundata est non solum in præsumpta Testatoris voluntate, sed & in publica utilitate, *decis.129. nu.8. 9.& 10.par.4.tom.2.*

Res, quæ C.comm. de leg. est fundata in utilitate publica, ut nuptiæ facilius contrahantur, *decis.16. num.4. par.4. tom.2.*

Si qua mulier C.ad Vellejan. non procedit, stante juramento Mulieris, *dec.33. num.17.par.4.tom.2.*

Præterea C. unde Vir, & Vxor cessat, quando dos de tempore contractus Matrimonii fuit congrua, *decis.230. num.1.par.4.tom.2.*

Sacramenta puberum C.si advers. vendit. &c. non intrat, ubi intervenit dolus, *decis.125.num.39.par.5.tom. 1.*

*Res, quæ C.com.de leg.*cum sit subsidiaria, non est efficienda primaria, *decis.239. num.5. par.5. tom.1.* & æqualiter procedit in legitima, in dote, & in alimentis, *decis.128.num.10.par.5.tom.1. Zar. decis.15. num.73. Arg. decis.63. num.61.Priol.decis.399.nu.10.& 11.*

*Res, quæ C.comm.de leg.*procedit tantum in portione relicta hæredi ex persona Testatoris, non autem in portionibus alio-

aliorum cohæredum eidem ex reciproco fideicommisso perventis, *decis.*312.*num.*9.*par.*6.

Res, quæ C.comm.de leg. solùm procedit in Descendentibus fideicommisso gravatis per Ascendentes; isti enim pro dotibus constituendis, & restituendis, possunt alienare fideicommissa, cùm censeantur facere id, quod fideicommittens facturus fuisset, *dec.*312.*n.*11. *par.*6.

Res, quæ C.comm. de leg. procedit æquè tàm in bonis mediatè, quàm in bonis immediatè pro venientibus ab Ascendente, *decis.*312.*num.*14.*par.*6.

Res, quæ C.comm. de leg. facilè eluderetur, si non haberet locum, quandò Collateralis, vel extraneus substitutus esset, *decis.*312.*num.*22.*par.*6.

Res, quæ C. comm. de leg. locum etiam habet in fideicommisso particulari, *decis.*312.*num.*30.*par.*6.

Res, quæ C. comm. de leg., ut non intret, Creditores probare debent existentiam bonorum liberorum, *decis.*210. *num.*10.*par.*6., *Zarat.decis.*62.*nu.*14., *& decis.*72.*num.*16.

Res, quæ C. comm. de leg. est in totum subsidiaria, *decis.*49.*num.*7.*&* 8.*par.*6.

Res, quæ C. Comm. de leg. cessat, quandò adsunt bona libera, *dec.*301.*nu.*14. *par.* 6.

De alienation. Emphyt. §. *licentiam* habet locum, quandò emphyteusis Ecclesiastica cum solemnitatibus juris communis conceditur, fallit verò conclusio, quandò non constat dictas solemnitates intervenisse, *decis.*39.*n.*15. *&* 16.*par.*8.

D. §. *licentiam* est correctus per *Paulinam constitutionem*; & hoc solùm procedit, quandò in alienationibus bonorum Ecclesiæ intervenerit beneplacitum Apostolicum, *dec.*39.*nu.*21. *par.* 8.

Res, quæ dispositio habet locum, sive alius constituat, sive filia se ipsam dotet, *decis.*245.*num.*16.*par.*8.

Res, quæ dispositio non tantùm fundatur in præsumpta voluntate Testatoris, quàm in publica utilitate, *dec.*245. *num.*17.*par.*8.

Res, quæ remedium suffragatur omnibus Descendentibus; *Amplia* etiam in illis, qui fuerunt concepti longè post obitum Testatoris, *decis.*245.*num.*33. *&* 34.*par.*8.

Res, quæ C. comm. de leg. dispositio non habet locum in fideicommisso transversali, *decis.*137.*num.*1.*par.*8., *Priol. decis.*240.*num.*5.

Res, quæ intrat cum bona libera non adsunt, *decis.*245.*num.*14.*par.*8.

Res, quæ C. comm.de leg. dispositio habet locum tam in constitutione, quàm in restitutione Dotis, *decis.*175.*nu.*20. *par.* 8.

Res, quæ C. comm. de leg. habet etiam locum in fideicommisso particulari, *dec.*399.*nu.*28.*par.*9.*tom.*2.

Res, quæ C.comm.de leg. licet non loquatur in fideicommisso transversali, tamen aliquandò in eo casu etiam intrat, *decis.*438.*num.*5.*par.*9.*tom.*2.

Res, quæ C.comm.de leg., *& l.*22.§. cùm proponeretur *C. de Administrat. tut.* loquuntur de illa Muliere, cujus Liberi non erant dispositivè vocati, *dec.*438. *num.*43.*par.*9.*tom.*2.

Res, quæ C. comm. de leg. est juris correctoria, *decis.*318.*num.*47.*par.*10.

Res, quæ remedium est subsidiarium, *decis.*318. *nu.*47., *& decis.*33. *num.*3. *par.*10.

Res, quæ C. comm.de leg. habet locum, nedùm in Constitutione dotis, sed etiam in restitutione ipsius dotis, *decis.*33.*num.*2.*par.*10.

Res, quæ dispositio non excluditur per prohibitionem Testatoris, *decis.*318. *num.*48.*par.*10.

Res, quæ C. comm. de leg. non habet locum in fideicommissis Transversalium, *decis.*252.*num.*2.*par.*11.

In Auth.de alien., & emphyt. §. Emphyteusim, videtur correctus in §. licencentia *auth. de rer. alienat., decis.*357. *num.*6.*&* 21.*par.*11.

Res, quæ remedium est Subsidiarium, *decis.*220.*num.nu.*5., *& decis.*531.*n.*14. *par.* 13.

Res, quæ remedium nedùm Mulieri, sed etiam ejus filiis regulariter competit, *decis.*303.*num.*2.*par.*13.

Res,

Res, *quæ* habet locum in fideicommisso Ascendentium etiam contra illorum mentem, *decis.220.num.4.par.13.*

De alien.emphyt. in princ.vers. licentiam damus fuit correctus, *Coccin.dec.2264. num.6.16.& 18.*

De non alienand., *& permut.§.emphyteusim*, an sit correctus, *Coccin.dec.2194. num.6.& 27.*

De Santiss.Episc.§.sed hoc præsenti, non disponunt contra voluntatem Testatoris, *Coccin.decis.1379.num.3.*

Hæres, *& auth. Uxore mortua C. de 2. Nupt.*, in quibus terminis procedat, *Coccin.decis.1981.num.6.*

Nisi rogati C. ad sen. C.Trebell. non disponit contra voluntatem Testatoris, *Coccin.decis.1379.num.3.*

Præterea C. undè Vir, & Uxor est exorbitans, & contra jus commune, in quo non datur Mulieri legitima in bonis Mariti, *Coccin.decis.1564.num.20.*

Uxor inops superstes, nè post mortem Viri mendicare cogatur in obrobrium Defuncti unà cum Liberis communibus, vel etiam alterius Matrimonii, si qui adsunt, vigore *Auth. præterea C. undè Vir, & Uxor*, succedit in quartam partem bonorum Defuncti, si liberi sunt *tres* tantùm, aut pauciores, si verò plures in virilem portionem, *Coccin.decis.1564.num.1.*

Declara procedere, quandò Mulier nupsit sine dote, secùs si cum dote congrua, *Coccin.decis.1564.num.13.*, vel cum modica, & insufficienti pro alimentis, *ibid.num.3.*

Amplia etiamsi Maritus fecerit legatum, vel jure institutionis aliquid reliquerit Uxori, nam hoc quidem imputatur in quartam, non autem excludit Uxorem, quin quartam possit petere, *Coccin.decis.1564.num.9.10.& 21.*

Res, *quæ C. communia de legat.* procedit etiam in alimentis debitis Descendentibus, *Coccin.decis.1974.num.17.*

Beneficium Auth. res, *quæ* est Subsidiarium, & solùm favet Descendentibus, *Coccin.decis.1880.num.6.& 8.*, *Priol. decis.359.num.22.*, *& decis.401.n.16.*

Post obitum Mulieris transit ad illius hæredes, *Coccin.decis.2340.num.11.*

In arboribus dejectis viventorum ex fundo fideicommissario, habet locum regula *Auth.res quæ*, *Coccin.decis.1907. num.41.*

Mulier vigore *Auth. res*, *quæ* non cogitur agere contra Creditores ad quos pervenerunt bona libera, *Coccin. decis.2189.num.11.& 13.*

Auth. res quæ habet locum in dote confessata, *Dunoz.jun.decis.698.num.5.*

Auth. ex Causa *C.de liber.præterit.*, non conservat legata facta Personæ præteritæ, & querelanti, *Ludovis.dec.271. num.7.*

Auth. hoc nisi C. de solut., non habet locum stante juramento, *Ludovis. decis.352.num.5.*

Et ei renunciari potest, & venit sub renunciatione generali facta omnium legum, & juris auxilio, *Ludov.dec.352. num.6.*

Et ut Creditor teneatur accipere in solutum, requiritur inter alia, quod adhibita diligentia non fuerit repertus emptor, *Ludovis.decis.352.num.3.*

Itèm requiritur Cautio de evictione, *Ludovis.decis.352.num.4.*

Auth.de triente, *& semis §. consideramus*, *vers. nam si hoc col.3.* declaratur, *Duran.decis.76.num.49.*

Hoc nisi debitor C. de solut., procedit etiam in debito ex Causa dotis, *Duran. decis.1.num.18.& 19.*, *quod non procedit*, quandò debitor promisit solvere in pecunia cum juramento, *ibid. num.20.& 22.*

Operatur, quod debitor, si in pecunia, vel alia re mobili solvere nequit, possit dare in solutum bona stabilia, *Emerix sen.dec.47.num.2.*, beneficium est personale, *ibid.num.3.& 4.*, & habet locum in casibus prout *num.5.ad 8.*

Res, *quæ* disponit de bonis Ascendentium, & cùm non adsunt bona libera, *decis.18.num.7.par.13.*

In Auth.hodiè C. de appellat. decem dies ad appellandum statuuntur, *decis.130. num.1.par.14.*

Res, *quæ C. comm.de leg.* non intrat contra fideicommissum initum à Transversali, *dec.f.530.num.5.par.14.*

Res, *quæ* est inducta favore dotium in subsi-

Authoritas.

Authores.

Avun-

Avunculus.

Avunculus non comprehenditur sub appellatione Proximiorum Consanguineorum secundùm proprietatem Sermonis, quia dicitur de aliena familia: nisi communis usus loquendi sit in contrarium, quod tamen concludentèr probandum est, cum coarctata ad tempus Statuti, quæ tamen opinio non caret Contradictore, *Cels. decis.248. num.1. ad 5.*

Respectu Nepotis ex sorore non est Consanguineus, *dec.349.num.11.12. & 13. par. 6.*

Avunculo hæredi, filio immediatè succedût nulla habita ratione Substitutionis Matris, quæ uti caducata, reputatur, ac si scripta non fuerit, *decis.281.nu.6. par. 13.*

Avunculus succedit Nepoti ab intestato defuncto, Proximioribus non exstantibus, *Bich.decis.586.num.1.*

Non continetur appellatione Patris, Avi, nec Matris, nec Aviæ, *Millin.dec.68. num.4.*

Avunculus, sive Patruus non tenetur dotare Neptem, nec eam habet in potestate, *Ottobon.decis.1.num.43.*

Avus.

Avus Maternus tenetur dotare Neptem, si ejusdem Neptis Pater egestate laborat, *decis.220.num.1.par.3., Seraphin.decis.447.nu.4. & 5., & decis.41. num.5., & decis.58.num.4.5. & 7.*

Avus *potest alienare bona Nepotis*, tamquam ejus legitimus Administrator, sine decreto Judicis, & aliis solemnitatibus, sed non sine Causa à jure permissa, *decis.753.num.5.par.1.divers.*

Tenetur, quandò Pater non habet, *dotare Neptem*, *decis.526.num.5.par.1.divers., Seraphin.decis.447.num.5., Pen. decis.531.num.5.*

Liberos Filiorum sustentare cogitur, *decis.431.num.3.par.4.divers.*

Maternus dives *tenetur dotare* in subsidium *Nepotem* ex filia, *decis.233.n.1. par.2.*

Maternus, *ut Neptem pauperem dotare tencatur*, sufficit, quod dotans in constitutione dotis in egestate non constituatur, *decis.233.num.2.par.2., & decis.200.num.1.par.3.*

Etiam de proprio tenetur alere Nepotes, *decis.125.num.2.par.4.tom.2.*

In bonis adventitiis Nepotum, quoad usumfructum potest uti jure suo, *decis.125.num.2.par.4.tom.2.*

Certi juris est, quod *in subsidium*, *non solùm Neptes*, *sed etiam* alias ex eo *Descendentes dotare* cogitur, *decis.129. num.1.par.4.tom.2.*

Non est æquum, ut habeat *usumfructum in bonis Nepotum*, & ipsi fame pereant, *decis.125.num.3.par.4.tom.3.*

In subsidium dotare tenetur Neptem non obstante amplissima alienationis prohibitione, etiam ex Causa dotis, *decis.129.num.3.par.4.tom.2.*

Sine dubio *Neptem dotare tenetur*, quandò ipsa Mulier dotem aliundè consequi non valeat, *decis.129.nu.2.par.4. tom. 2.*

Legans aliquid simplicitèr Nepti illud præsumitur relictum causa compensandi cum dote, *decis.145. num.16. par. 6.*

Relinquendo dotem Nepti jam natæ, & per consequens prædilectæ, ejus contemplatione censetur relicta, *dec. 145. num.11.par.6.*

Si promittat, aut *leget dotem* Nepti, præsumitur facere hoc contemplatione Patris, *decis.145. num.9., & 11. par.6.*

Paternus, quandò adoptat, Nepotem ex filio emancipiato, vel Avus Maternus adoptat Nepotem ex filia, filius adoptatus transit in potestatem Avi propter duplex vinculum civile, & naturale, *decis.88.num.1.par.6.*

Quandò dotat Neptem videtur ipsius Personam principalitèr contemplare, *decis.146.num.10.par.6.*

Tenetur dotare Neptem ex legali necessitate, *decis.146.num.8.par.6.*

Dum dotat filiam, tenetur, & ipsa eam imputare in legitimam sibi debitam in bonis suis Patris, *decis.146.num.7. par. 6.*

Avus, *quandò solvit dotem* Nepti ipsa dos

dos provenit à Patre, cujus contemplatione folvitur, vel promittitur, & femper eft imputanda in legitimam illi debitam in bonis Patris, *decif.*146. *num.6.par.6.*

Quando dat Nepti dotem, non propter fe, fed pro filio, quandò filius eam folvere tenetur, vel propter filium, qui folvere non poteft, & officium Avi in hac parte circa Neptem femper pendet ex officio Patris erga filium, *decif.*146.*num.*4.*&* 5.*par.6.*

Quando dat Nepti dotem, vel promittit eam, videtur id facere, ut tranfeat primò in filium, & brevi manu ab eo in Neptem, *decif.*146.*num.3.par.6.*

Reliquiffe dotem Nepti ejus contemplatione, conjecturis vehementiffimis debet oftendi, *decif.* 145. *num.* 26. *par. 6.*

Vel Pater in dubio præfumitur legare filiabus pro dote, *decif.*145.*num.*17. *par.6.*

Si relinquat dotem Nepti, quæ adhuc non eft nubilis tunc præfumitur relicta ejus contemplatione, *decif.*145. *num.*15.*par.6.*

Licet propter filium diligat Neptem, hoc tamen *non eft fufficiens Caufa, ut dos ei relicta, dicatur, relicta ejus comtemplatione*, & non filii, *decif.*145.*nu.*12, *par.6.*

Maternus habet de jure intentionē fundatam *fuper educatione Neptum*, etiamfi illarum Mater ad fecunda vota tranfiverit, *decif.*95.*num.*1.*par.*7.

Maternus, *fi velit penès eum educare Neptes*, & habitat cum filia, quæ tranfivit ad fecunda vota, & Vitricus per obitum dictarum puellarum ex Perfona Vxoris confecuturus eft legitimam, ideò non ceffat, fufpiciò captandæ mortis illarum, *decif.*95. *num.*2. *par.*7.

Paternus de jure antiquo Codicis in hæreditate Nepotis fuccedebat, & Matrem excludebat, *decif.* 46. *num.* 2. *par.* 14.

Pro legitima inftituere poteft Nepotes, legitimos, & naturales ex filio fpurio, *decif.*182.*num.*22.*par.*15.

Avus dotare tenetur, non propter fe, fed propter filium, *Vbag.decif.*95.*num.*9. 10.*&* 11.

Plus videtur tribuere Nepoti fuum nomen habenti, quam proprio filio, & hoc in gratiam ejusdem nominis, *decif.*41.*num.*9.*par.*16.

Vel Pater, fi filio, vel Nepoti Defcendenti aliquem fubftituit, femper intelligitur, fi fine filiis ille deceſſerit, *decif.*132.*num.*1.*par.*16.

Negligens, vel omittens *adire hæreditatem Nepoti delatam*, illam fibi acquirere prohibetur, *decif.* 335. *num.*13. *par.* 17.

Relinquens Nepoti contemplatione filii legitimati, eidem filio reliquiffe dicitur, *decif.*168.*num.*29.*par.*17.

Non tenetur dotare Neptes, nifi in fubfidium, *decif.*47.*num.*15.*par.*17., *Cer. decif.*203.*num.*2.

Inftituens filium, & Nepotem non intelligitur folùm filio facere cohæredem, fed Nepotem inftituiffe, nè Teftamentum ob præteritionem vitietur, *decif.*355.*num.*5.*& feq.par.*17.

Et Pater *non poffunt præjudicare filiis*, vel Nepotibus in adeundo hæreditatem Matris delatam, *dec.*335.*num.*13. *par.*17.

Maternus tenetur præftare alimenta Nepotibus naturalibus tantùm, *decif.*330. *num.*2.*par.*18.*tom.*1.

Et Avia Materna non removentur à tutela Neptis licet filia inftituerit Patrem poft emancipationem, *decif.*791.*nu.*4. *par.*18.*tom.*2.

Amore profequi folent Nepotes, etiam nafcituros, quia per eos fui nominis memoriam in ævum propagatur, *decif.*529.*num.num.*30.*par.*18.*tom.*2.

Continetur, & *venit appellatione Cippi domus*, tamquam fundamentum, & ftabilimentum illius, *decif.*693.*na.*19. *par.*18.*tom.*2.

Tamquam remotior *in concurfu Matris*, filiorum non fuccedit, *decif.*165.*nu.*1. *&* 11., ac per totam *par.*19.*to.*1.

Si à Statuto non fuit expreffus, *non venit appellatione Perfonarum*, quæ continentur in illo, quamvis eædem Perfonæ ab ipfo defcendant, *decif.*165.*nu.*6. 7.*&* 26.*par.*19.*tom.*1.

Avi

Tene-

Tenetur ex obligatione juris assignare dotem Nepti Descendenti, etiam Spuriæ, *Merlin.decis.671.num.9.*, *& procedit* tàm in Avo Paterno, quàm Materno, *ibid.num.10.*

Potest dare Administratorem bonorum Nepotibus relictorum, si Patri eorum prohibuerit administrationem, *Rox. pag.256.num.2.*, *& illis institutis* dare Matrem Tutricem, *ibid. num.3.4. & 5.*

Axioma.

Axioma de inhibitione, *sive justa, sive injusta est, timenda*, non applicatur, quandò Conclusio justificatur, etiamsi locum habeat in inhibitione Rotali, *Carill.pag.111.num.7.*

FINIS.

REGESTUM.

ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Sf Tt Vu Xx Yy Zz.

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii Kkk Lll Mmm
Nnn Ooo Ppp Qqq Rrr Sff Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz.

Aaaa Bbbb Cccc Dddd Eeee Ffff Gggg Hhhh Iiii Kkkk.

Omnes sunt Duerniones, præter †, quæ est Ternio.

60

